

Antalya-Alanya Otoyolu Projesi

Yeniden Yerleşim Eylem Planı (YYEP)

Final

Antalya Alanya Otoyolu İnşaat Yatırım ve İşletme A.Ş.

Eylül 2025

Proje ve Doküman Bilgisi

Bilgi	Ayrıntılar
GEM Proje Ref.	E25-042
Projenin Adı	Antalya-Alanya Otoyolu Projesi
Belge Adı	Yeniden Yerleşim Eylem Planı (YYEP)
Sunulan Firma (İşveren)	Antalya Alanya Otoyolu İnşaat Yatırım ve İşletme A.Ş.

Kalite Bilgisi

Hazırlayan	Kontrol eden	İnceleyen ve Onaylayan	Onaylayan
GEM	Burcu Yazgan Kayabalı	Dr. Hande Yükseler	İşveren

Revizyon Geçmişi

Revizyon No.	Revizyon Tarihi	Revizyon Detayı
v00a	15 Haziran 2025	Yeniden Yerleşim Eylem Planı (YYEP)
V00b	22 Temmuz 2025	Yeniden Yerleşim Eylem Planı (YYEP) – DFC'nin erişilebilirlik gerekliliklerine göre revize edilmiştir.
V00c	13 Eylül 2025	Yeniden Yerleşim Eylem Planı (YYEP) – BÇSD'nin geri bildirimlerine göre revize edilmiştir.
V00d	24 Eylül 2025	Yeniden Yerleşim Eylem Planı (YYEP) – 19 Eylül 2025 tarihinde BÇSD tarafından sağlanan geri bildirimlere göre revize edilmiştir.

Bu doküman GEM Sürdürülebilirlik Hizmetleri ve Danışmanlık A.Ş. ("GEM") tarafından genel kabul görmüş danışmanlık ilkelerine uygun olarak ve GEM ile İşveren arasındaki iş tanımı çerçevesinde sadece işverenimizin ("İşveren") kullanımı için hazırlanmıştır. Üçüncü taraflardan edinilen ve burada değinilen bilgiler işbu dokümanda açıkça belirtildiği durumlar dışında, GEM tarafından kontrol edilmemiş veya doğrulanmamıştır. GEM'nin önceden alınmış ve yazılı mutabakatı olmadıkça hiçbir üçüncü taraf bu dokümana itibar edemez.

© 2025 GEM Sürdürülebilirlik Hizmetleri ve Danışmanlık A.Ş. Tüm Hakları Saklıdır.

Not: Bu dokümanın orijinali İngilizcedir. Çeviriden kaynaklı iki dil arasında herhangi bir uyuşmazlık olması durumunda İngilizcesi geçerli olacaktır.

İçindekiler

Kısaltmalar	11
Yönetici Özeti	13
1. Giriş	19
2. Projenin Tanımı	22
2.1. Projenin Yeri ve Güzergahı	25
2.2. Kamulaştırma Koridoru	30
2.3. Proje Bileşenleri	31
2.3.1. Kavşaklar	33
2.3.2. Tüneller	33
2.3.3. Viyadükler	34
2.3.4. Köprüler	35
2.3.5. Üstgeçitler, Altgeçitler ve Menfezler	36
2.3.6. İşletme ve Bakım Merkezi	36
2.3.7. Otoyol Dinlenme Tesisleri (ODT'ler)	36
2.3.8. Hafriyat Malzemeleri Depolama Sahaları	37
2.3.9. Geçici Şantiye Tesisleri	41
2.3.9.1. Şantiye Sahaları	43
2.3.9.2. Tesisler	44
2.3.9.3. Taş Ocakları	45
2.3.10. Bağlantılı Tesisler	47
2.5. Projenin Zaman Çizelgesi	48
2.6. Mevcut İmar Durumu	51
2.7. Geçmiş Arazi Edinimi	55
2.8. Mevcut Arazi Edinimi Durumu	55
2.8.1. Özel Şahsa Ait Parseller	58
2.8.2. Devlete Ait Parseller	62
2.8.3. Tüzel Kişiliklere Ait Parseller	64
2.8.4. Kamulaştırma Kanunu Uyarınca Mahkeme Dosyaları	65
2.9. İmar Planı Uygulaması	67
2.10. Kaçınma ve Etki Azaltma	71
3. Projenin Etkileri	79
3.1. Etkilenen Yerleşim Yerleri	85
3.2. Potansiyel Yerinden Edilme Etkileri	87
3.2.1. Etkilenen Araziler (Kamulaştırma Koridoru içinde)	87
3.2.1.1. Mülkiyet ve Tapu Türüne Göre Etkilenen Parseller	87
3.2.1.1.1. Özel Mülk Sahipleri	88
3.2.1.1.2. Tüzel Kişiler	91
3.2.1.1.3. Devlete Ait - Orman	92
3.2.1.1.4. Devlete Ait - Mera	92
3.2.1.2. Artık Araziler	94
3.2.1.3. Bölünmüş Parseller	99
3.2.1.4. Etkilenen Ağaçlar	103
3.2.1.5. Etkilenen Arazilerin Gayriresmi ve Resmi Kullanıcıları	106
3.2.2. Etkilenen Yapılar	107
3.2.2.1. Etkilenen Evler	109
3.2.2.2. Etkilenen Seralar	114
3.2.2.3. Etkilenen İşletmeler	116
3.2.2.4. Etkilenen Konut Dışı Yapılar	126
3.2.2.5. Etkilenen Kültürel Miras (Mezarlar dahil)	126

3.2.3. Diğer kurumlara ait mevcut altyapının yer değişimi.....	126
3.2.4. Havai Enerji İletim Hattı (HİH) Yerinden Etme İşlemi	128
3.2.5. Toplumsal Cinsiyet Etkileri ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Taciz (TCDŞT) Riski	129
3.3. Kümülatif Arazi Edinimi ve İskan Etkileri.....	133
3.4. Muhtemel İlave Kamulaştırma İşleri ve Değişiklik Yönetimi	137
3.5. Sınırlar	138
4. Kurumsal ve Yasal Çerçeve	140
4.1. Kurumsal Çerçeve	140
4.2. Ulusal Mevzuat	142
4.2.1. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası	142
4.2.2. Kamulaştırma Kanunu (No. 2942, 1983).....	143
4.2.3. İskan Kanunu (Kanun No. 5543, 2006).....	149
4.2.4. Arazi Kullanımı, Edinimi ve/veya Tescili ile ilgili Diğer Kanunlar	149
4.3. Uluslararası Standartlar	149
4.3.1. IFC'nin Ç&S Sürdürülebilirlik Politikası	150
4.3.2. Ekvator Prensipleri 4 (2020).....	150
4.3.3. Asya Altyapı Yatırım Bankası (AIIB) Çevresel ve Sosyal Çerçeve (2024)	150
4.3.4. Ulusal Mevzuat ve Uluslararası Standartlar Arasındaki Boşluk Analizi	152
5. Mevcut Durum Çalışmaları.....	163
5.1. Mevcut Durum Etütleri Metodolojisi	163
5.1.1. Masabaşı Taraması.....	164
5.1.2. Yeniden Yerleşim-Kapsam Belirleme Saha Ziyareti	164
5.1.3. YYEP Saha Etütleri	167
5.1.3.1. 1. Sefer - YYEP Danışman Ekibi tarafından YYEP Etütleri (Mayıs 2025)	167
5.1.3.2. 2. Sefer - ÖAŞ'nin Uygulama Ortağı Tarafından YYEP Etütleri (Mayıs 2025)	171
5.1.3.3. 3. Sefer - YYEP Uygulaması (Proje için finans anlaşmasının imzalanmasından sonra)	172
5.1.4. YYEP Saha Etüdü Sınırlamaları	172
5.2. Sosyoekonomik Mevcut Durum	176
5.2.1. Coğrafi Genel Bakış	176
5.2.2. İdari Yapı	178
5.2.3. Etkilenen Yerleşim Yerleri.....	178
5.2.3.1. Mahallelerin Nüfusu	179
5.2.3.2. Nüfus Artış Trendleri.....	180
5.2.3.3. Demografik Profil: Yaş	182
5.2.3.4. Büyük Merkezlerle Yakınlığa Göre Tipoloji.....	182
5.2.3.5. Geçim Kaynakları	184
5.2.3.5.1. Tarım.....	184
5.2.3.5.2. Hayvancılık (Hayvan Yetiştiriciliği) Faaliyetleri	185
5.2.3.5.3. Sanayide İstihdam	187
5.2.3.5.4. Devlette İstihdam	188
5.2.3.5.5. Ticaret.....	188
5.2.3.5.6. Emeklilik	188
5.2.3.5.7. Turizm.....	189
5.2.3.5.8. Balıkçılık Faaliyetleri	189
5.2.3.6. Otlak Alanları.....	190
5.2.3.7. İşsizlik	191
5.2.3.8. Geçici Nüfus.....	192
5.2.3.9. Mülteciler.....	192
5.2.4. Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler	193
5.2.4.1. Etkilenen Kişi Sayısı ve Ortalama Hane Büyüklüğü	193
5.2.4.2. Yanıt Verenlerin Profili	194

5.2.4.3. Arazi Kullanımı ve Mülkiyeti	194
5.2.4.4. Yapı Kullanımı ve Mülkiyeti	194
5.2.4.5. Miras ve Veraset Statüsü	196
5.2.4.6. İkamet Statüsü: Daimi veya Geçici	196
5.2.4.7. Başka Ev Sahipliği	196
5.2.4.8. Gelir Kaynakları	197
5.2.4.9. Etkilenen Parsellerde Tarımsal Faaliyetler	197
5.2.4.10. Yeniden Yerleşim Zorlukları	198
5.2.4.11. Yeniden Yerleşim Masrafları	198
5.2.4.12. Yeniden Yerleşim Desteği İhtiyacı	200
5.2.4.13. Proje Farkındalığı	201
5.2.4.14. Proje Bakış Açısı	201
5.2.5. Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Haneler	202
5.2.5.1. Etkilenen Kişi Sayısı ve Ortalama Hane Büyüklüğü	202
5.2.5.2. Yanıt Verenlerin Profili	202
5.2.5.3. Arazi Kullanımı ve Mülkiyeti	203
5.2.5.4. Miras ve Veraset Statüsü	203
5.2.5.5. Gelir Kaynakları	204
5.2.5.6. Etkilenen Parsellerde Tarımsal Faaliyetler	205
5.2.5.7. Toplam Üretim Alanı	207
5.2.5.8. Geri Kalan veya Alternatif Arazi Sahipliğinde Yatırım Planları	208
5.2.5.9. Başka Araziler için Destek İhtiyaçları ve Talepler	208
5.2.5.10. Yerel Arazi Satışı Konusunda Bilgi Kaynakları	208
5.2.5.11. Proje Farkındalığı	209
5.2.5.12. Proje Algısı	210
5.2.6. Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş İşletmeler	211
5.2.6.1. Yeniden Yerleşim Zorlukları	211
5.2.6.2. Yeniden Yerleşim Masrafları	212
5.2.6.3. Yeniden Yerleşim Desteği İhtiyaçları ve Özel Gereklilikler	213
5.2.6.4. Etkilenen İşyerlerinde Yapılan Sabit Yatırımlar ve Altyapı İyileştirmeleri	213
5.2.6.5. Lisanslama ve Ruhsat Yenileme Gereklilikleri	213
5.2.6.6. Yeniden Yerleşim Tercihleri	214
6. Değerleme ve Tazminat Yöntemi	215
6.1. Temel Tazminat ve Destek İlkeleri	215
6.2. Sayım ve Varlık Envanteri	219
6.3. Değerleme	220
6.3.1. Kamulaştırma Kanunu'nun Temel Değerleme Hükümleri	221
6.3.2. KGM'nin Değerleme Metodolojisi	221
6.3.3. Projenin Değerleme Çalışmasının Gözden Geçirilmesi	222
6.3.4. Gelecek Değerleme Güncellemeleri	226
6.4. Zorla Tahliyeden Kaçınma ve Kanuni Tahliye Prosedürleri	226
7. Uygunluk ve Hak Sahiplikleri	230
7.1. Uygunluk	230
7.2. Son Tespit Tarihi	236
7.3. Hak Sahipliği Matrisi	240
8. Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Geliştirilmesi	266
8.1. Etkilenen Araziler (Açık Alan ve Seralar dahil)	268
8.2. Etkilenen İşletmeler – İşletme sahipleri ve Çalışanları	282
8.3. Toplumsal Kalkınma	290
9. Yeniden Yerleşim Alanları	292
10. Paydaş Katılımı ve Bilgi Paylaşımı	296

10.1. Önceki Katılım ve Bilgi Paylaşımı	296
10.1.1. Kamulaştırma Süreci	296
10.1.2. ÖAŞ ve KGM Arasındaki İletişim	298
10.1.3. ÖAŞ Tarafından Şimdiye Kadar Gerçekleştirilen Projeye Özgü Eylemler	300
10.1.4. YYEP Hazırlığı	300
10.2. Bilgi Paylaşımı Dönemi Boyunca Katılım ve Bilgi Paylaşımı	301
10.3. Paydaş Katılım Eylem Planı	303
11. Şikayet Yönetim Mekanizmaları	307
11.1. Projeye Özgü Şikayet Mekanizması	307
11.2. Arazi Edinimi İle İlgili Şikayetler İçin KGM İle İşbirliği	311
11.3. İnşaatla İlgili Şikayetler İçin EPC Yüklenicisiyle İş Birliği	313
11.4. Başvuru Mekanizması	314
12. Hassas Kişiler	315
12.1. Proje'den Etkilenen Haneler	315
12.2. Projeden Etkilenen İşletmeler	323
12.3. YYEP Uygulaması sırasında Hassas Kişiler için Destek	325
12.3.1. Hassas Haneler için Destek	328
12.3.2. Proje'den Etkilenen İşletmeler için Destek	332
13. İzleme	333
13.1. Dahili YYEP İzlemesi	333
13.2. Harici YYEP İzlemesi	338
13.2.1. BÇSD'nin Periyodik Ç&S İzlemesi	338
13.2.2. Harici Bağımsız Uygunluk İncelemeleri	338
13.2.3. YYEP Tamamlama Denetimi	340
14. Görev ve Sorumluluklar	342
14.1. YİD Sözleşmesi Altındaki Sorumluluklar	342
14.2. İhale Makamı – KGM	343
14.3. ÖAŞ – YYEP Uygulama Ekibi	345
14.4. Kamu Özel Sektör İşbirliği (KÖİ) Kontrol Baş Mühendislik Dairesi	352
14.5. İş Birliği İçin Muhtemel Taraflar	356
15. Uygulama Programı	357
16. Bütçe	360
EKLER	365
Appendix A – Sanat Yapıları	365
A.1. Üstgeçitler Listesi	365
A.2. Altgeçitler Listesi	367
A.3. Menfezler Listesi	368
Appendix B – İlgili Mevzuat ve Prosedürler	374
B.1 – Kamulaştırma Kanunu'nun (No. 2942, 1983) İlgili Maddeleri	374
B.2 – Arazi Kullanımı, Edinimi ve/veya Tescili ile ilgili Diğer Kanunlar	379
B.3 – KGM'nin Teknik Şartnamelerine göre Araziler, İmarlı Arsalar ve Yapıların Değerlemesi için Prosedür	381
Appendix C – Hazine Arazisi Üzerindeki Artık Parsellerin Listesi	388
Appendix D – Arazi Giriş ve Çıkış Protokolleri (Şablon)	390
Appendix E – Rıza Protokolü (Şablon)	392
Appendix F – KGM'nin Kamulaştırma Sürecinde Prosedür Adımları Hakkındaki El Kitabı (Sık Sorulan Sorular için Kapak Sayfası ve Örnek Sayfa)	393
Appendix G – Etkilenen Yerleşim Yerlerine asılan Örnek Son Tespit Tarihi Bildirimleri	394
Appendix H – Kapama Bahçelerin Listesi	397
Appendix İ – Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Haneler için Hassasiyet Matrisi	403

Tablolar Dizini

Tablo 2-1. Projenin Önemli Bileşenlerinin Özeti	22
Tablo 2-2. İlçeye göre Ana Yol.....	25
Tablo 2-3. Bağlantı Yolları	25
Tablo 2-4. Arazi Ediniminden Etkilenen Yerleşim Yerleri (Kamulaştırma Koridoru içinde)	26
Tablo 2-5. Planlanan Kavşakların Listesi	33
Tablo 2-6. Planlanan Tüneller Listesi	33
Tablo 2-7. Planlanan Viyadüklerin Listesi.....	34
Tablo 2-8. Planlanan Köprülerin Listesi.....	35
Tablo 2-9. İşletme ve Bakım Merkezi	36
Tablo 2-10. Planlanan Otoyol Dinlenme Tesisleri Listesi.....	36
Tablo 2-11. Potansiyel Hafriyat Malzemeleri Depolama Sahalarının Listesi (Mayıs 2025 itibarıyla)	38
Tablo 2-12 Planlanan Geçici Şantiye Tesislerinin Özeti	41
Tablo 2-13 Şantiye Kampı Sahaları Listesi (Ağustos 2025 sonu itibarıyla)	43
Tablo 2-14 Planlanan Tesislerin Listesi.....	44
Tablo 2-15 Planlanan Taş Ocaklarının Listesi	45
Tablo 2-16. Projenin Zaman Çizelgesinin Önemli Aşamaları.....	49
Tablo 2-17. Devam Eden İnşaat İşlerinin Durumu (Ağustos 2025 sonu itibarıyla).....	52
Tablo 2-18. Güzergah Boyunca Varlıkların Envanteri ve Değerleme Çalışmalarının Durumu (Ağustos 2025 sonu itibarıyla)	56
Tablo 2-19. Güzergâh Boyunca Varlık Envanteri ve Değerleme Çalışmalarının Durumu (2025 Ağustos sonu itibarıyla) 57	
Tablo 2-20. Madde 8 Müzakere Toplantılarının Takvimi (2025 Ağustos sonu itibarıyla)	59
Tablo 2-21. Kamulaştırma Koridoru İçindeki Özel Mülkiyetli Parsellerin Kamulaştırma Durumu (2025 Ağustos sonu itibarıyla)	60
Tablo 2-22. Özel mülkiyetli parseller için anlaşma durumu (2025 Ağustos sonu)	61
Tablo 2-23. Kamulaştırma Koridoru içindeki Devlete Ait Arazilerin Edinilme Durumu (Ağustos 2025 sonu itibarıyla)	63
Tablo 2-24. Otoyol Kamulaştırma Koridoru İçinde Parselleri Olan Tüzel Kişilikler (Ağustos 2025 sonu itibarıyla)	64
Tablo 2-25. KGM Tarafından Bugüne Kadar Açılmış Davaların Durumu (Eylül 2025 başı itibarıyla).....	65
Tablo 2-26. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarının Mevcut Olduğu Otoyol KM Bağlantıları	67
Tablo 2-27. 1/1.000 ölçekli İmar Uygulama Planı Kapsamında Uygulama Görmüş Parsellerin Listesi	69
Tablo 2-28. Proje için Yapılan Güzergah Değerlendirmeleri ve Değişikliklerinin Özeti	72
Tablo 3-1. Etkilenen Yapıların Özeti.....	79
Tablo 3-2. Arazi Edinimi İle İlgili Muhtemel Etkilerin Özeti	81
Tablo 3-3. Daimi ve Geçici Proje Tesisleri için Arazi Alımı Yöntemi (Ağustos 2025 sonu itibarıyla)	84
Tablo 3-4. Kamulaştırma Alanına göre Etkilenen Mahalleler ve Etkilenen Parsel Sayısı	85
Tablo 3-5. Mülkiyet Kategorisine Göre Toplam Alan ve Parsel Sayısı	87
Tablo 3-6. Tapu Türüne Göre Toplam Alan ve Parsel Sayısı	87
Tablo 3-7. Vefat Eden Kişi Sayısı	89
Tablo 3-8. Otoyol Kamulaştırma Koridoru İçinde Parsellere Sahip Tüzel Kişilikler.....	91
Tablo 3-9. Etkilenen Orman Parsellerine Sahip Yerleşim Yerleri.....	92
Tablo 3-10. Otoyol Kamulaştırma Koridoru İçindeki Mera Parselleri.....	93
Tablo 3-11. Kamulaştırmadan Sonra Geri Kalan Alana Göre Özel Mülkiyete Ait Parsellerin Dağılımı	94
Tablo 3-12. 500 m ² 'den Az Bir Alana Sahip Artık Özel Mülkiyete Ait Araziler Listesi.....	95
Tablo 3-13. Bölünmüş Araziler Listesi*	100
Tablo 3-14. Açık Tarlada Kapama Bahçeler için Ağaç Sayısı ve Parseller	104
Tablo 3-15. Kapalı Alanda (Seralarda) Kapama Bahçeler için Fidan Sayısı ve Parseller.....	105
Tablo 3-16. YYEP Etüt Örneklerindeki Arazi Kullanıcısı Sayısı	106
Tablo 3-17. Yerleşim Yeri Başına Etkilenen Yapılar İçeren Parsel Sayısı: Etkilenen Evler, Seralar ve İşletme Yapıları	108
Tablo 3-18. Etkilenen Evleri İçeren Parsel Sayısı ve Yerleşim Yeri Başına Etkilenen Yapılar.....	110
Tablo 3-19. Yapıların ve Hane Sayısının Dağılımı	112
Tablo 3-20. Devlet ve Tüzel Kişi Arazilerindeki Evlerin Dağılımı.....	112
Tablo 3-21. Özel Mülkiyetli Parsellerin Mülkiyet/Ortak Mülkiyet Durumuna Göre Dağılımı.....	113
Tablo 3-23. Taşınacak Etkilenen İşletme Yapıları İçeren Parsellerin Listesi	119
Tablo 3-24. Taşınmayacak ancak kısmi arazi ve/varlık kaybı yaşayabilecek işletmeler	121
Tablo 3-25. Mevcut Devlet Karayolları (D-400 ve D-695) için Halihazırda Kamulaştırılmış Arazide Tanımlanmış İşletmeler ...	124
Tablo 3-26. Kamulaştırma Koridoru İçinde Çalışır Durumda Olmayan İşletmeler	125
Tablo 3-27. YYEP Etütleri (Mayıs 2025) Sırasında Tanımlandığı Gibi Potansiyel Cinsiyetle İlişkili Hususların Özeti	130
Tablo 3-28. Bölgedeki Diğer Geliştirmeler ve Muhtemel Kümülatif Arazi Edinimi ve Yeniden Yerleşim Etkileri	134

Tablo 3-29. YYEP Etüt Örnekleme İçinde Projeden Etkilenen Çoklu Parselli Bireyler Tarafından Sahip Olunan veya Kullanılan Seçilmiş Parseller	135
Tablo 5-1. Mevcut Durum Etüt Bileşenleri	163
Tablo 5-2. Yeniden Yerleşim-Kapsam Belirleme Saha Ziyareti Ekibi	164
Tablo 5-3. Yeniden Yerleşim-Kapsam Belirleme Saha Ziyareti Sırasında Yapılan Toplantılar ve İstişarelerin Listesi	166
Tablo 5-4. YYEP Etüt Tasarımı	169
Tablo 5-5. Yerleşim Yeri Başına Doldurulan Anketlerin Dağılımı - 1. Sefer	170
Tablo 5-6. Yerleşim Yeri Başına Doldurulan Anketlerin Dağılımı - 2. Sefer	171
Tablo 5-7. Çeşitli Parametrelere göre Otoyol Güzergahındaki İlçelerde Tarımsal Yapı	176
Tablo 5-8. Etkilenen Yerleşim Yerlerinin Nüfusu	179
Tablo 5-9. Mahallelerin Nüfusu	180
Tablo 5-10. Büyüklüklerine Göre Yerleşim Yerlerinin Dağılımı	180
Tablo 5-11. Son Beş Yılda Mahallelerdeki Nüfus Değişiklikleri	181
Tablo 5-12. İlçelere Göre Ortalama ve Ortanca Yaşlar	182
Tablo 5-13. Yerleşim Yeri Büyüklüğüne Göre Mahallelerin Ortalama ve Ortanca Yaşları	182
Tablo 5-14. Kent Merkezlerine Yakınlığa Göre Mahallelerin Sınıflandırması	183
Tablo 5-15. Etkilenen Yerleşim Yerlerinde Ana Tarım Ürünleri	184
Tablo 5-16. Seraya Dayalı Tarımsal Üretim	184
Tablo 5-17. Hayvan Yetiştiriciliğinin bir Geçim Kaynağı Olarak Etkilenen Yerleşim Yerlerindeki Önemi	185
Tablo 5-18. Mahalle Başına Büyükbaş Hayvan Sayısı	186
Tablo 5-19. İlçe Çapraz Tablolaması	186
Tablo 5-20. Mahalle Başına Koyun Sayısı	186
Tablo 5-21. İlçeler Çapında Koyun Sahipliği	187
Tablo 5-22. Sanayide İstihdamın Önemi	187
Tablo 5-23. Devlette İstihdamın Önemi	188
Tablo 5-24. Ticaret ve Diğer Yerel Küçük İşletmelerde İstihdamın Önemi	188
Tablo 5-25. Emekliliğin Önemi	188
Tablo 5-26. Turizmde İstihdamın Önem Seviyesi	189
Tablo 5-27. Balıkçılığın Bir Geçim Kaynağı Olarak Önem Seviyesi	189
Tablo 5-28. Etkilenen Yerleşim Yerlerinde Meralar ve Otlak Alanları	190
Tablo 5-29. Etkilenen Yerleşim Yerlerinde Önemli Bir Sorun Olarak İşsizlik	191
Tablo 5-30. Mahallelerde Tahmini Geçici Ev Sayısı	192
Tablo 5-31. Örnek Nüfusun Hane Büyüklüğü Dağılımı	193
Tablo 5-32. Fiziksel Olarak Yerinden Edilme Kişi (Birey) Sayısı	193
Tablo 5-33. Yanıt Verenlerin Cinsiyeti	194
Tablo 5-34. Yanıt Verenlerin Eğitim Düzeyleri	194
Tablo 5-35. Etkilenen Evleri Kullanan Hanelerin Arazi Mülkiyeti veya Kullanım Statüsü	194
Tablo 5-36. Etkilenen Evleri Kullanan Hanelerin Yapı Mülkiyeti veya Kullanım Statüsü	195
Tablo 5-37. Etkilenen Parselin Miras Yoluyla Edinilmesi	196
Tablo 5-38. İkamet Statüsü	196
Tablo 5-39. Başka Ev Sahipliği	196
Tablo 5-40. Haneler için Birincil Gelir Kaynakları	197
Tablo 5-41. Ev İçeren ve Tarım İçin Kullanılan Parseller	197
Tablo 5-42. Etkilenen Parselde Sulama Altyapısı Varlığı	198
Tablo 5-43. Mahallede Satış Konusunda Bilgi Kaynakları	199
Tablo 5-44. Mülk Satın Almak İçin Tercih Edilen Yöntem	199
Tablo 5-45. YYEP Etütlerinden Önce Otoyol Projesi Farkındalığı	201
Tablo 5-46. Güzergah Detayları Farkındalığı	201
Tablo 5-47. Örnek Nüfusun Hane Büyüklüğü Dağılımı	202
Tablo 5-48. Yanıt Verenlerin Cinsiyeti	202
Tablo 5-49. Yanıt Verenlerin Eğitim Düzeyleri	202
Tablo 5-50. Resmi Çiftçi Statüsü	203
Tablo 5-51. Etkilenen Evleri Kullanan Hanelerin Arazi Mülkiyeti veya Kullanım Statüsü	203
Tablo 5-52. Etkilenen Parselin Miras Yoluyla Edinilmesi	203
Tablo 5-53. Haneler için Birincil Gelir Kaynakları	204
Tablo 5-54. Etkilenen Parsellerde Tarımsal Faaliyetler	205
Tablo 5-55. Tarımsal Üretimin Amacı	205
Tablo 5-56. Etkilenen Parselde Sulama Altyapısı Varlığı	205
Tablo 5-57. Alternatif Tarım Arazisi Bulmakta Yardım İhtiyacı	206
Tablo 5-58. Otoyol Kamulaştırma Koridoru Dışında Sahip Olunan veya Kullanılan Başka Parsellerin Varlığı	207

Tablo 5-59. Kamulaştırma Koridoru İçinde ve Dışında Etkilenen Haneler Tarafından Sahip Olunan veya Kullanılan Parsel Sayısı	207
Tablo 5-60. Mahallede Arazi Satışı Konusunda Bilgi Kaynakları	209
Tablo 5-61. Arazi Satın Almak İçin Tercih Edilen Yöntem	209
Tablo 5-62. YYEP Etütlerinden Önce Otoyol Projesi Farkındalığı	209
Tablo 5-63. Güzergah Detayları Farkındalığı	210
Tablo 6-1. Kamulaştırılmış Mülklerin Kanuni Tahliyesi için KGM tarafından uyulacak Prosedürler ve KGM tarafından Tahliye Kaçınılmaz Olduğunda ÖAŞ tarafından alınacak Önlemler	227
Tablo 7-1. IFC PS5 altında Uygunluk Kategorileri ve Kamulaştırma Kanunu altında Karşılık Gelen Hükümler	230
Tablo 7-2. YYEP Altında Uygun Kişi Kategorileri	231
Tablo 7-3. Uygunluk Değerlendirmesi için Gerekli Belge Örnekleri	235
Tablo 7-4. Mevcut Kamu Yararı ve Acele Kamulaştırma Kararları	236
Tablo 7-5. Hak Sahipliği Matrisi	242
Tablo 8-1. Paket 1: Harici Tarımsal Danışmanlık Desteği	271
Tablo 8-2. Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlüklerinin Gelir-Gider Tablolarına göre En Yüksek Net Geliri Getiren İlk 10 Mahsul	272
Tablo 8-3. Paket 2: Zirai Eğitim Programları	273
Tablo 8-4. Paket 3: Fideler, Tarım Girdileri ve Malzemelerinin Dağıtımı	274
Tablo 8-5. Fideler için 2025 Birim Fiyatları	276
Tablo 8-6. Paket 2: Kiralanacak İkame Arazi İçin Bir Yıllık Kira Desteği	277
Tablo 8-7. Seralar ve açık tarla tarımı için hesaplanan kira desteği	278
Tablo 8-8. Mahsuller için Nakit Tazminat	278
Tablo 8-9. Monokültürlü Kapama Bahçelerde Hesaplanmış Mahsul Değerleri (TL/da)	280
Tablo 8-10. Proje İstihdamında Öncelik	281
Tablo 8-11. Paket 1: Harici İşletme Danışmanlık Desteği	284
Tablo 8-12. Paket 2: Yeniden Yerleşim Öncesinde İşletme Sahipleri İçin Mali Destek Paketi	286
Tablo 8-13. Paket 3: Yeniden Yerleşim Öncesinde İşletme Sahipleri İçin Mali Destek Paketi	287
Tablo 8-14. Paket 4: Uygulama Desteği Paketi	287
Tablo 8-15. Çalışanlara Mali Destek Paketi	288
Tablo 9-1. Kırsal ve Kentsel Yeniden Yerleşim Alanlarının Seçimi için Önemli Kriterler	292
Tablo 10-1. YYEP Hazırlığı Kapsamında KGM İle Temel İletişim	299
Tablo 10-2. Madde 8 Uzlaşma Toplantıları Takvimi ve YYEP Bilgilendirme Toplantıları için Öncelikli Yerleşim Yerleri	303
Tablo 10-3. YYEP'nin Açıklanması ve Uygulanması için Paydaş Katılım Planı	304
Tablo 11-1. Şikayetlerin ve Geri Bildirimlerin Toplanması için Kanallar	309
Tablo 11-2. Arazi Edinimiyle İlgili Şikayetler için Şikayet Mekanizmasının Önemli Adımları	311
Tablo 11-3. ÖAŞ tarafından toplanan Şikayetlerin Yönetimi	312
Tablo 12-1. YYEP Etüt Örneklemini içindeki Ekonomik ve Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler için Hassasiyet Kriterlerinin Projeye İlgisi	315
Tablo 12-2. YYEP Etüt Örneklemini içindeki Hassas Üyelere Sahip Hanelerin Yerinden Edilme Kategorisine göre Sayısı	316
Tablo 12-3. YYEP Etüt Örneklemini içindeki Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler için Hassasiyet Matrisi	319
Tablo 12-4. Etkilenen İşletmelerdeki Potansiyel Hassas Çalışan Sayısı	324
Tablo 12-5. Hassasiyet Puanlama Matrisi	326
Tablo 12-6. Hassasiyet Kategorileri ve Eşdeğer Hassasiyet Desteği	327
Tablo 12-7. YYEP Araştırması Örnekleminde Yerinden Edilme Kategorisine Göre Savunmasız Üyeleri Olan Hane Sayısı	328
Tablo 13-1. Dahili ve Harici YYEP İzlemesi Çerçevesi	336
Tablo 14-1. YİD Sözleşmesi Uyarınca KGM ve ÖAŞ'nin Arazi Edinimi İle İlgili Sorumlulukları – 13. Madde	342
Tablo 14-2. KGM'nin YYEP ile ilgili Görev ve Sorumlulukları	344
Tablo 14-3. YYEP Uygulama Ekibinin Temel Görev ve Sorumlulukları	346
Tablo 14-4. Üçüncü Taraf YYEP Uygulama Ortakları ve Danışmanlarının Temel Görev ve Sorumlulukları	349
Tablo 14-5. KÖİ Kontrol Baş Mühendisliği Arasındaki İlk Koordinasyon Toplantısı Katılımcıları	354
Tablo 15-1. YYEP için Genel Uygulama Programı	358
Tablo 16-1. YYEP Fonu için Gösterge Niteliğindeki Bütçe	362

Şekiller Listesi

Şekil 1-1. YİD Sözleşmesi ve Öngörülen Kredi Sözleşmesi bağlamında Projenin Yapısı ve Kilit Paydaşlar	20
Şekil 1-2. YYEP Açısından Önemli Proje Aşamaları	21
Şekil 2-1. Antalya – Alanya Otoyolu Güzergahı	24
Şekil 2-2. Antalya – Alanya Otoyolu Güzergahı boyunca Yerleşim Yeri – Serik İlçesi	27
Şekil 2-3. Antalya – Alanya Otoyolu Güzergahı boyunca Yerleşim Yeri – Manavgat İlçesi	28
Şekil 2-4. Antalya – Alanya Otoyolu Güzergahı boyunca Yerleşim Yeri – Alanya İlçesi	29
Şekil 2-5. Proje Güzergahı Boyunca Kamulaştırma Koridoru Değişikliği için Örnekler	30
Şekil 2-6. Proje Programı (Mayıs 2025 tarihli)	32
Şekil 2-7. Kamulaştırma Koridoru Sınırlarının Mikro Konumlandırması Üzerinden Kaçınma Örnekleri	78
Şekil 3-1. Arazi Edinimi ve Projenin Yerinden Etme Etkileri ile ilgili Önemli Verilerin Özeti	79
Şekil 3-2. Uzunlar mahallesinde Mera olarak tescilli ve Projeden etkilenen Parseller	93
Şekil 3-3. Artık Parsel Örnekleri	96
Şekil 3-4. Bölünmüş Parsel Örnekleri	100
Şekil 3-5. Etkilenen Meyve Bahçeleri - Açık Tarla	104
Şekil 3-6. Etkilenen Evlerin Örneklerinin Fotoğrafları	111
Şekil 3-7. Etkilenen İşletme Örneklerinin Fotoğrafları	118
Şekil 4-1. YYEP İle İlişkili Kurumsal Çerçeve – Merkezi İdare	140
Şekil 4-2. KGM Tarafından Türkiye Kamulaştırma Kanunu (No. 2942, 1983) Uyarınca Uygulanan Kamulaştırma Sürecinin Özeti	148
Şekil 7-1. Etkilenen Yerleşim Yerlerinde Kamulaştırma Koridoru Sınır İşaretleri Örnekleri	237
Şekil 8-1. Etkilenen Araziler İçin Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve Destek Paketlerinin Özeti	268
Şekil 8-2. Etkilenen İşletmeler İçin Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve Destek Paketlerinin Özeti	282
Şekil 14-1. Genel Ç&S Organizasyon Şeması ve YYEP Uygulama Ekibi Yapısı	346
Şekil 14-2. KGM 13. Bölge Müdürlüğüne Bağlı Çalışan Proje Düzeyi KÖİ Kontrol Baş Mühendislik Dairesi	353

Kısaltmalar

Kısaltma	Tanım
AAO	Antalya-Alanya Otoyolu
AİİB	Asya Altyapı Yatırım Bankası
BEP	Biyçeşitlilik Eylem Planı
BATEM	Batı Akdeniz Tarım Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
YİD	Yap-İşlet-Devret
CİMER	T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
HİS	Halkla İlişkiler Sorumlusu
TKP	Toplumsal Kalkınma Planı
TÜFE	Tüketici Fiyat Endeksi
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
ÇKS	Çiftçi Kayıt Sistemi
DSİ	Devlet Su İşleri
Ç&S	Çevresel ve Sosyal
ÇSG	Çevre, Sağlık ve Güvenlik
EP	Ekvator Prensipleri
EPC	Mühendislik, Satın Alma ve İnşaat
EPFK	Ekvator Prensipleri Finans Kuruluşları
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
ÇSS	Çevresel ve Sosyal Standartlar
AVR	Euro
TCDŞT	Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Taciz
GEM	GEM Sürdürülebilirlik Hizmetleri ve Danışmanlık A.Ş.
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemi
AETK	Arazi Edinimi ve Tazminat Kılavuzu
BÜD	Brüt Ürün Değeri
H	Hane
BÇSD	Bağımsız Ç&S Danışman
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
UFK'ler	Uluslararası Finans Kuruluşları
KGM	Karayolları Genel Müdürlüğü
ÖPG'ler	Önemli Performans Göstergeleri
MERNİS	Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi
ÇŞİDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
UAB	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
ODT	Otoyol Dinlenme Tesisleri
KOBİ	Küçük ve orta büyüklükteki işletmeler

Kısaltma	Tanım
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
İ&B	İşletme ve Bakım
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü
HİH	Havai İletim Hatları
PEK	Projeden Etkilenen Kişi
ÜFE	Üretici Fiyat Endeksi
KÖİ	Kamu Özel Sektör İşbirliği
PS'ler	Performans Standartları
YYEP	Yeniden Yerleşim Eylem Planı
PKP	Paydaş Katılım Planı
ÖAŞ	Özel Amaçlı Şirket
TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim A.Ş.
TKGM	Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü
TOKİ	Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UYAP	Ulusal Yargı Ağı Projesi

Yönetici Özeti

Bu **Yeniden Yerleşim Eylem Planı ("YYEP")**, **Antalya Alanya Otoyolu İnşaat Yatırım ve İşletme A.Ş.** tarafından yürütülen **Antalya-Alanya Otoyolu Projesi** (Proje) için hazırlanmıştır. **Antalya Alanya Otoyolu İnşaat Yatırım ve İşletme A.Ş.**, Proje için Özel Amaçlı Şirket ("ÖAŞ") olarak hizmet vermektedir (bu Rapor boyunca Proje Şirketi, Atanmış Şirket veya Şirket olarak da anılacaktır).

Özel Amaçlı Şirket Buna göre, YYEP, bu potansiyel kredi veren grupların aşağıdaki standartlarına ("uygulanabilir uluslararası standartlar") uygun olarak geliştirilmiştir:

- Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Performans Standartları (PS) (2012).
- Ekvator İlkeleri (EP) 4 (2020) ve
- Asya Altyapı Yatırım Bankası (AIIB) Çevresel ve Sosyal Çerçeve (2019)

İşbu YYEP çalışmasıyla paralel olarak, ulusal bir danışmanlık firması Proje için Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) süreci yürütmektedir.

İnşa-İşlet-Devret (İBD) Modeli Kapsamındaki Proje

Proje, **Antalya** ilinde yer almakta ve **3 ilçe** ve **57¹¹ mahallenin** sınırlarını geçmektedir. Projenin **toplam uzunluğu 117,8 km** olup, ana güzergâh ve bağlantı yollarını kapsamaktadır. **Ana otoyol (84 km)** için **2x3 şeritli** ve bağlantı yolları (33,8 km) için **2x2 şeritli** çift şeritli yol olarak planlanmıştır.

Proje, kamu-özel sektör ortaklığı ("**KÖİ**") olup, ihale makamı **Türkiye Cumhuriyeti**'dir. Haziran 2025 tarihli YYEP, ÖAŞ ve potansiyel kredi verenler tarafından, paydaşlara Proje faaliyetleri, etki değerlendirmeleri, planlanan etki azaltma önlemleri ve izleme faaliyetleri hakkında ayrıntılı bilgi sağlamak ve Proje ve açıklanma belgeleri hakkında kamuoyunun görüşlerini almak amacıyla, açıklama politikaları doğrultusunda açıklanmıştır:

- **Antalya Alanya Otoyolu İnşaat Yatırım ve İşletme A.Ş.:**
<https://antalyaalanyaotoyolu.com.tr/assets/images/dosya/RAP.pdf>
- **24 Temmuz 2025 tarihinde açıklanan Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB):**

<https://www.aiib.org/en/projects/details/2025/proposed/turkiye-antalya-alanya-motorway.html>

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (UAB), temsilcisi **Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM)**. Antalya 13. Bölge Müdürlüğü KGM²²'nin yetki alanı içinde bulunmaktadır.

Proje, **İnşa-İşlet-Devret (YİD)** modeli kapsamında uygulanmaktadır ve bu modelde ÖAŞ özel ortak olarak görev yapmaktadır. Projeye ilişkin YİD **Uygulama Sözleşmesi** (YİD Sözleşmesi) 14 Ekim 2024 tarihinde KGM ve ÖAŞ arasında imzalanmıştır. YİD Sözleşmesi, **15 yıllık** bir imtiyaz süresi tanımlamaktadır ve bu süre, hem inşaat hem de işletme aşamalarını kapsamaktadır. Bu sürenin sonunda otoyol Türkiye Cumhuriyeti'ne devredilecektir. YİD Sözleşmesine göre, **inşaat aşaması 36 aydır** ve ÖAŞ ile kredi verenler arasında Proje için finansman anlaşmasının imzalandığı tarihten itibaren başlar.

¹ Bu, Kadastro Müdürlüğü tarafından Temmuz 2025'te onaylanan kamulaştırma planlarına dahil edilen mahalle sayısıdır.

² <https://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Bolgeler/13Bolge/Iletisim.aspx>

YİD modeli kapsamında, ihale makamı olan KGM, Türkiye'nin Kamulaştırma Kanunu (2942 sayılı, 1983) uyarınca ve Ulaştırma, Denizcilik ve Turizm Bakanlığı tarafından **28 Kasım 2023** tarihinde ilan edilen **Kamu Yararı Kararı** temelinde, Proje için gerekli kamulaştırma çalışmalarını yürütmekten sorumludur. Özel ortak olarak ÖAŞ, Projenin KGM'ye devredilmesine kadar tasarım, inşaat, finansman, işletme ve bakımından sorumludur.

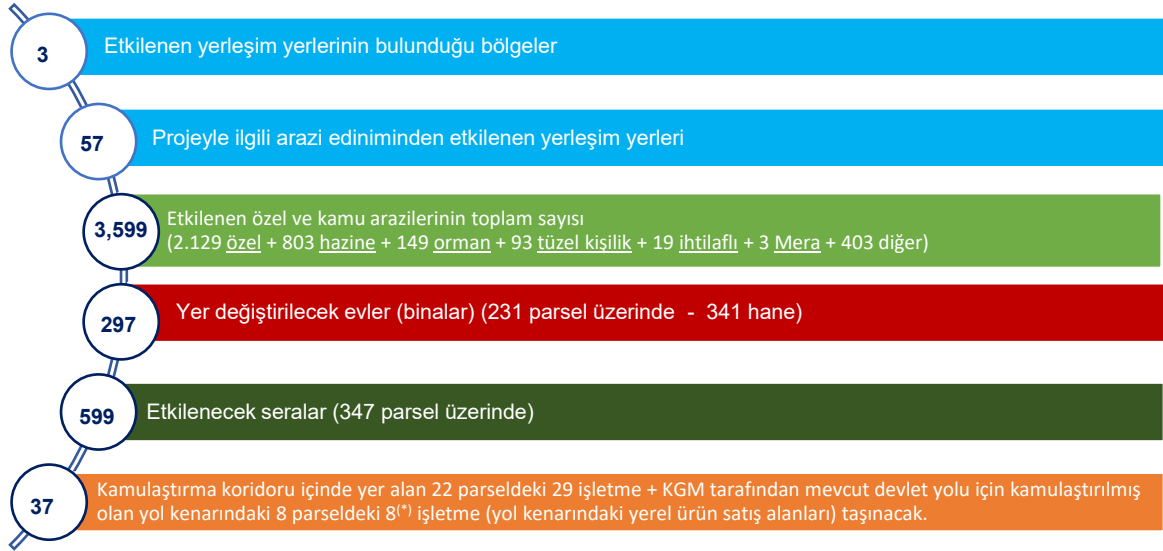
25 Temmuz 2025 tarihinde, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanı, KGM Genel Müdürü ile ÖAŞ ve EPC temsilcilerinin katılımıyla Antalya – Alanya Otoyol Projesi (KM 87+500) için **temel atma töreni**³³ düzenlenmiştir.

Potansiyel Yer Değiştirme Etkilerinin Genel Değerlendirmesi

Proje, Otoyolun **kamulaştırma koridoru** içindeki **özel mülkiyet, devlet mülkiyeti (kamu arazileri, hazine, hazine – orman, hazine – mera, kayıtsız vb.) ve tüzel kişilik arazileri** (belediye, devlet kurumları, kamu kuruluşları vb.) etkilemektedir.

Ayrıca, inşaat kamp alanları, depolama alanları, tesis alanları (beton tesisi, asfalt tesisi, mekanik tesis vb.) gibi diğer geçici inşaat tesisleri de araziler üzerinde etkiye yol açacaktır.

Mevcut kamulaştırma verilerine göre, otoyolun kamulaştırma koridoru içindeki Projenin yerinden edilme etkileriyle ilgili temel rakamlar **aşağıda** özetlenmiştir. KGM ve ÖAŞ tarafından Proje ile ilgili yerinden edilme etkilerinin önlenmesi ve en aza indirilmesi için alınan önlemler bu YYEP'te ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.

İnşaat Genel Bakış

Saha, YİD Sözleşmesinin imzalanmasının ardından **Ekim 2024**'te KGM tarafından ÖAŞ'ye resmi olarak teslim edildi. ÖAŞ tarafından Proje için atanan Mühendislik, Tedarik ve İnşaat (EPC) Müteahhidi **Limak İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.**'dir.

Saha teslimatının ardından, sondaj çalışmaları ve Ç&S hazırlık çalışmaları dahil olmak üzere tasarımla ilgili faaliyetler **Kasım 2024**'te başlatılmıştır. KGM ile mutabık kalınan inşaat programına uygun olarak, Proje inşaatı için saha mobilizasyonu **Mart 2025**'te başlamış ve finansmanı Şirket'in kendi öz sermayesinden karşılanmıştır.

KGM ve ÖAŞ arasında mutabık kalınan mevcut inşaat programına göre, EPC Müteahhidi, arazi edinim süreci tamamlanmış parsellerde (özel mülkiyet parseller için satın alma veya kamulaştırma yoluyla veya devlet

³³ <https://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Duyurular/DuyuruDetay.aspx?Parameter=1887>

mülkiyetindeki parseller için Projeye tahsis yoluyla) saha mobilizasyonu ve inşaat faaliyetlerini parsel parsel olarak sürdürecektir ve hak sahiplerine gerekli ödemeleri tamamlayacaktır.

Arazi Edinimi Genel Bakış

Proje kapsamında gerçekleştirilecek kamulaştırma çalışmalarına ilişkin ilgili ulusal makamlarca alınan kararlar ve çıkarılan kararnameler aşağıdaki gibidir:

- Projeye ilişkin **Kamu Yararı Kararı** (No: 2023/371) **28 Kasım 2023** tarihinde **Ulaştırma, Denizcilik ve Turizm Bakanlığı** tarafından ilan edilmiştir.
- Proje kapsamında (Kararname kapsamındaki yerleşim yerlerinde bulunan) belirli taşınmazların KGM tarafından Türkiye Kamulaştırma Kanunu'nun (2942 sayılı Kanun, 1983) 27. maddesi uyarınca **hızlandırılmış kamulaştırılmasına** ilişkin **Başkanlık Kararnamesi (No. 9708)**, 30 Mart 2025 tarihinde Resmi Gazete (32857 sayılı) **30 Mart 2025** tarihinde yayınlanmıştır⁴⁴ (**Hızlandırılmış Kamulaştırma Kararı** olarak anılacaktır).

KGM, inşaat önceliğine göre birden fazla otoyol segmentini kapsayan bir dizi **Kamulaştırma Kararı** yayınlamıştır. Kararlar Aralık 2024 ile Ağustos 2025 arasında alınmıştır. Projenin mevcut güzergâhından etkilenen parseller için nüfus sayımı, varlık envanteri ve değerlendirme (saha tanımlama) çalışmaları KGM'nin teknik şartnamelerine uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetler, ÖAŞ tarafından atanan ve KGM tarafından onaylanan sertifikalı bir ulusal mühendislik firması ("değerleme yüklenicisi") tarafından **Kasım 2024'ten** bu yana yürütülmektedir. Bu sürecin bir parçası olarak, etkilenen her parsel için ayrıntılı varlık envanteri hazırlamak üzere saha tanımlama çalışmaları yapılmaktadır. Ardından, tanımlanan varlıklara dayalı olarak güzergâh boyunca aşamalı olarak değerlendirme raporları hazırlanmaktadır. Proje için, ana otoyol güzergâhının büyük bir kısmı (52+000 – 136+000) için saha tanımlama çalışmaları tamamlanmıştır. Bununla birlikte, üç yerleşim biriminde saha tanımlama çalışmaları, yerel topluluklarla yapılan istişarelerin sonuçlandırılmasını beklemektedir. Değerleme raporlarının durumu ise, farklı segmentlerdeki saha çalışmaları ve raporlamaların ilerleme durumuna göre değişiklik göstermektedir.

Hızlandırılmış Kamulaştırma Kararı uyarınca, KGM, inşaat programına uygun olarak ve hak sahiplerine tazminat ödemek için kamulaştırma bütçesinin mevcudiyetine bağlı olarak, hızlandırılmış kamulaştırma davası açma yetkisine sahiptir (**Madde 27**). Ancak, **bu Projede KGM, Kamulaştırma Kanunu'nun 8. maddesi (satın alma yöntemi)** uyarınca müzakere yoluyla uzlaşma sağlanmasına öncelik vermiştir. Buna göre, KGM, mirasçılar⁵⁵ dahil tüm mal sahipleri ve hissedarları Madde 8 müzakerelerine katılmaya davet etmeye başlamış ve Madde 27, KGM tarafından son çare olarak, Madde 8 müzakereleri ve hak sahipleri ve hissedarlarla yapılan istişareler başarısızlıkla sonuçlandıktan sonra veya yapılan istişare çabalarına rağmen uzlaşma müzakerelerine katılmadıkları takdirde kullanılmaktadır.

KGM ile ÖAŞ arasında mutabık kalınan inşaat programı kapsamında öncelikli olan ve KGM tarafından değerlendirilmesi onaylanan parseller için, **kamulaştırma süreci KGM tarafından Şubat 2025'te 8. Madde** davetiyelerinin gönderilmesi ve katılan sahipler ve hissedarlarla müzakere toplantılarının yapılmasıyla başlatılmıştır. Kamulaştırma bütçesinin mevcudiyetine göre parseller bazında ilerleyecektir. Projenin kamulaştırma sürecinin bir parçası olarak, Madde 8 müzakereleri, değerlendirme raporlarının hazırlanıp KGM tarafından onaylanmasından hemen sonra (3 aydan az bir süre içinde) güncel değerlendirme çalışmalarına dayalı olarak yürütülmektedir. Gelecekte, arazi ve varlıkların değerlendirme oranları, gerektiğinde KGM tarafından **en az yılda bir** güncellenecektir.

ÖAŞ tarafından hazırlanan ve 20 Mart 2025 tarihinde KGM tarafından onaylanan Ayrıntılı Çalışma Programına göre, Madde 8 kapsamındaki kamulaştırma ödemeleri ve Madde 27 kapsamındaki arazi el koyma ücretlerinin yatırılması da dahil olmak üzere, Projeye ilişkin kamulaştırma sürecinin KGM tarafından parsel bazında yürütülmesi planlanmaktadır. Bu, Projenin inşaat programına uygun olacak ve kamulaştırma bütçesinin mevcudiyetine tabi olacaktır. Kamulaştırma programı, kamulaştırma bütçesinin mevcudiyetine ve KGM'nin onayına tabi olarak inşaat programına uygun hale getirilecektir.

Arazi edinim durumunun özeti aşağıdaki gibidir (2025 yılının Ağustos ayı sonu itibarıyla):

- Şubat ve Ağustos 2025 sonu arasında, 8. madde davetleri ve müzakere toplantıları yoluyla 467 özel parsel için kamulaştırma işlemleri başlatılmıştır. Toplam 2.129 özel parselden 86 parsel için tam anlaşma, 99 parsel için kısmi anlaşma (toplam 185 – kısmi veya tam) sağlanmış olup, bu parseller için

⁴⁴ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/03/20250330-5.pdf>

⁵⁵ Standart bir uygulama olarak, KGM bölge müdürlüğü, Merkezi Nüfus Kayıt Sistemi (MERNIS) aracılığıyla ölen kişileri ve mirasçılarını tespit eder ve onları müzakerelere katılmaya davet etmek için 8. madde bildirimlerini gönderir.

KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu uyarınca satın alma yöntemi ile kamulaştırma işlemi gerçekleştirilmiştir.

- KGM, ana inşaat kampı sahası ve güzergâh üzerindeki diğer öncelikli inşaat sahaları ile çakışan 70 parsel için (3 parsel için Nisan 2025'te, 67 parsel için Ağustos ve Eylül 2025'in başında dava açılmıştır) hızlandırılmış kamulaştırmaya başvurmuştur. Arazi müsadere kararları alınmış olan 3 parsel için, KGM tarafından bu parseller için kanun gereği gerekli ödemeler yasal süre içinde tamamlanmış, ilgili sahalara yasal erişim sağlanmış ve KGM tarafından Ağustos 2025'te 10. madde davaları açılmıştır. Devam eden davalar için, ödemeler, Kamulaştırma Kanunu uyarınca, ilgili 27. madde mahkeme işlemleri tamamlandıktan sonra KGM tarafından yasal süre içinde tamamlanacaktır.
- Orman arazileri için, ulusal Orman Kanunu uyarınca araziye erişim için ormancılık izinleri gereklidir. Proje için, otoyolun kamulaştırma koridorunda bulunan orman arazilerinin %75'inden fazlası (alan bazında) için ormancılık izinleri alınmıştır. Diğer devlet arazileri (hazine ve kayıt dışı) için, Proje, inşaat programını dikkate alarak, geçerli ulusal mevzuata uygun olarak ilgili devlet makamlarına başvuruda bulunmaktadır. Bu parsellere, tahsis süreci tamamlandıktan sonra, yani statüleri resmi olarak değiştirilip Hazine adına yol olarak kaydedildikten ve kullanım hakkı Hazine tarafından KGM'ye resmi olarak verildikten sonra, sadece ÖAŞ ve/veya EPC Müteahhidi Proje amaçları için erişebilir.

Çevresel ve Sosyal Durum Değerlendirmesi (ESDD) Süreci

Ekim 2024'te, Kredi Verenler, Proje için Çevresel ve Sosyal Durum Değerlendirmesi (ESDD) yapmak ve kamuya açıklanmadan önce, geçerli uluslararası standartlara uygun olarak ÇSED açıklama paketini (bu YYEP dahil) bağımsız olarak incelemek ve arazi edinim faaliyetlerinin Kredi Verenlerin standart ve gerekliliklerine uygunluğunu değerlendirmek üzere Bağımsız Çevresel ve Sosyal Danışman (BÇSD) tutmuştur. Bu incelemeye dayanarak, BÇSD Temmuz 2025'te bir ESDD Raporu yayınlamıştır. Bu rapor, Eylül 2025'te nihai hale getirilecek olan bir **Çevresel ve Sosyal Eylem Planı (ESAP)**'ni de içermektedir.

YYEP ve Uygulanması

YYEP, bu riskleri ve etkileri, etkilenen arazileri ve evleri sahibi ve/veya kullanan bireyler ile etkilenen işletmelerin işverenleri ve çalışanları üzerinde hafifletmek için önlemler geliştirmek ve uygulamak amacıyla, geçerli uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanmıştır.

YYEP, fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilecek kişiler ile kayıpların ve etkilerin tazminatı için uygunluk kriterleri ve haklar belirlemektedir. Ayrıca, etkilenen evlerin sakinlerine ve etkilenen arazilerin kullanıcılarına (resmi veya gayri resmi) ve etkilenen işletmelerin işverenlerine ve çalışanlarına sağlanacak geçim kaynaklarının yeniden tesis edilmesi, iyileştirilmesi ve yardım tedbirlerini de özetlemektedir. Bu haklar ve tedbirler, KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu uyarınca sağlanan tazminata ek olarak verilmektedir. **Ayrıntılı Haklar Matrisi, YYEP'in 0. Bölümünde yer almaktadır.** YYEP'in uygulanmasıyla ilgili ek maliyetler, KGM'nin Kamulaştırma Bütçesinden ayrı olarak, ÖAŞ tarafından tahsis edilen ve yönetilen YYEP Fonu aracılığıyla ÖAŞ tarafından karşılanacaktır.

YYEP, ÖAŞ tarafından KGM ile işbirliği içinde uygulanacaktır. YYEP'in uygulama süresi, **finansman anlaşmasının imzalanmasından itibaren 36 ay** sürecektir.

ÖAŞ, YYEP'yi (tarih: Haziran 2025) potansiyel kredi verenler tarafından Haziran 2025'te açıklanmasının ardından KGM ile paylaşmıştır. Açıklamanın ardından ve açıklamanın tamamlanmasının ardından YYEP kesinleştiğinde, ÖAŞ nihai YYEP'yi de KGM ile paylaşacaktır.

ÖAŞ, bu YYEP'in temel ilkelerini uygulamaya başlamıştır ve kamulaştırma veya karşılıklı anlaşmaların imzalanması tamamlanmadan araziye girilmesini önlemek için aşağıdaki önlemleri almıştır:

- ÖAŞ, arazi edinimi tamamlanmadan veya (özel parseller için) rıza anlaşmaları yapılmadan araziye girilmesini önlemek amacıyla, EPC Müteahhitinin her bir parselin (kamu ve özel) edinim ve kamulaştırma durumunu (özel parseller için KGM tarafından yapılan ödeme depozitosunun teyidi dahil) çalışma izni sistemine entegre etmesini denetlemiş ve sağlamıştır.
- ÖAŞ, EPC'nin **arazi giriş protokolü** şablonlarını hazırlamasını ve her bir parseli erişmeden önce bu protokolleri arazi sahipleri veya kullanıcıları ile imzalamasını denetlemiş ve sağlamıştır.
- **Mayıs 2025'ten bu yana**, ÖAŞ, KGM ile istişare ve koordinasyon içinde, etkilenen her yerleşim yerinde son tarihi bildirmiştir. Buna göre, atanan mühendislik firması tarafından varlık envanterinin tamamlanmasının ve KGM'nin kamulaştırma planlarını onaylamasının ardından, ÖAŞ etkilenen

parsellerin listesini, geçerli son tarihi ve koşullarını açıklayan bir bildirimle birlikte yayınlamaktadır. Bunlar, etkilenen yerleşim yerlerindeki muhtarların ofislerinde, yerel kahvehanelerde ve diğer uygun kamuya açık yerlerde (camiler ve yerel erkek ve kadınların kullandığı topluluk toplanma alanları gibi) yayınlanmaktadır.

- **Mayıs 2025'te** ÖAŞ, etkilenen yerleşim yerlerinde kamulaştırma prosedür adımlarına ilişkin KGM'nin broşürünün basılı kopyalarını dağıtmıştır. ÖAŞ, bilgi paylaşımı sürecini desteklemeye devam edecektir.

YYEP süreci sırasında, **Arazi Edinimi için Proje Etkilenen Kişiler (PEK) Veritabanı** geliştirilmiştir. Bu veri tabanı, KGM tarafından (ulusal mühendislik firması/değerleme yüklenicisi aracılığıyla) nüfus sayımı ve varlık envanteri süreciyle belirlenen sahipler ve hissedarlar ile 2025 Mayıs ayında yapılan YYEP saha araştırmalarından bu yana YYEP Danışman Ekibi ve Proje HİS'leri tarafından belirlenen etkilenen arazilerin, yapıların (evler, işyerleri ve seralar gibi) ve ağaçların resmi ve gayri resmi kullanıcıları hakkındaki bilgileri içermektedir. Veritabanı ayrıca, etkilenen kişiler arasında tespit edilen herhangi bir savunmasızlık durumuna ilişkin iletişim bilgilerini ve bilgileri de içermektedir. **PEK Veritabanı, canlı bir belge** olarak tasarlanmıştır ve YYEP uygulaması boyunca **ÖAŞ tarafından düzenli olarak güncellenecek** ve yeni tespit edilen kullanıcıları veya koşullardaki değişiklikleri yansıtacaktır.

YYEP uygulamasının bir parçası olarak, ÖAŞ, arazi edinimi sonrası dönemde geçim kaynaklarını geri kazanmaları ve mümkünse iyileştirmeleri için, işletmeler dahil olmak üzere Proje'den etkilenen kişilere (PEK'ler) geçim kaynaklarının geri kazanılması, iyileştirilmesi ve yardım tedbirleri sağlayacaktır. ÖAŞ, bu YYEP'de belirtildiği gibi, PEK'lerle de sürekli olarak iletişim halinde olacaktır.

ÖAŞ, **hassas bireylere ve hanelere** özel dikkat gösterecek ve YYEP'de belirtilen önlemlere uygun olarak özel yardım sağlayacaktır. ÖAŞ, hassas hanelere aynı destek sağlayacaktır. Hassas bireylerin ve hanelerin belirlenmesi, YYEP sürecinin bir parçası olarak halihazırda başlatılmıştır. Destek sağlanacak haneler, YYEP'in uygulanması sırasında, üçüncü taraf uygulama ortakları ve danışmanların desteğiyle ÖAŞ tarafından (hassaslık düzeylerine bağlı olarak) daha ayrıntılı olarak belirlenecektir.

ÖAŞ, aylık ilerleme raporları yoluyla ve gerektiğinde, mektuplaşma veya toplantılar yoluyla vaka bazında KGM'ye YYEP'in uygulanmasına ilişkin düzenli güncellemeler sağlayacaktır. ÖAŞ, YYEP'in etkili bir şekilde uygulanmasını desteklemek için gerektiğinde KGM ile işbirliğini sürdürecektir.

YYEP, yaşayan bir belgedir ve YYEP uygulaması sırasında belirlenen ek PEK kategorileri veya bireyleri ile bunlara sağlanması gereken hakları içerecek şekilde, geçerli uluslararası standartlara uygunluğu sağlamak için gerektiğinde güncellenecektir.

YYEP İzleme

YYEP uygulaması, ilerlemeyi değerlendirmek ve iyileştirme veya düzeltici önlemlerin gerekli olabileceği alanları belirlemek için hem ÖAŞ tarafından dahili olarak hem de Kredi Verenler ve onların BÇSD tarafından harici olarak periyodik olarak izlenecektir. Dahili ve harici YYEP izleme ve raporlama sıklığı, **YYEP uygulaması süresince** üç ayda bir olacak ve bu, büyük ölçüde YYEP uygulama süresiyle aynı olacaktır. Uygulama sonrası dönemde ise, YYEP Tamamlanma Denetimi'ne kadar **iki yılda bir** (6 ayda bir) olacaktır. Dış uyum incelemeleri de, programın uygulanmasının Kredi Verenler tarafından onaylanan YYEP'ye uygun olup olmadığını kontrol etmek için bağımsız yeniden yerleştirme uzmanları tarafından yıllık olarak yapılacaktır. YYEP uygulama döneminin tamamlanmasının ardından, Kredi Verenlerin onayı ile dış bağımsız yeniden yerleştirme uzmanları tarafından **YYEP Tamamlama Denetimi** yapılana kadar yaklaşık iki yıl boyunca uygulama sonrası izleme yapılacaktır.

Paydaş Katılımı ve Arazi Edinimi ile İlgili Şikayetler ve Geri Bildirimler için Projeye Özgü Şikayet Mekanizması

Proje, arazi edinimi ve yeniden yerleşim ile ilgili danışma ve bilgi yayma faaliyetlerini de açıklayan bir Paydaş Katılım Planına (PKP) sahiptir. PKP, Proje web sitesinde (www.antalyaalanyaotoyolu.com.tr) yayınlanmaktadır. **YYEP, YYEP'in açıklanması ve uygulama aşamaları için ayrı bir ayrıntılı Paydaş Katılım Eylem Planı** içermektedir. Bu Plan, Proje PKP ile uyumlu olarak uygulanacaktır.

ÖAŞ, geçerli uluslararası standartlara uygun olarak Projeye Özel Şikâyet Mekanizması oluşturmuş ve faaliyete geçirmiştir. Bu mekanizma, Projenin inşaat ve işletme aşamaları boyunca, arazi sahipleri, hissedarlar ve kamulaştırılacak arazinin kullanıcıları ile etkilenen işletmelerin sahipleri ve çalışanları dahil olmak üzere tüm paydaşlar tarafından erişilebilir olacaktır.

Kamulaştırmadan sorumlu otorite olan KGM, resmi prosedürlerine uygun olarak arazi edinimi ile ilgili tüm şikâyetleri, itirazları ve geri bildirimleri de toplar ve yönetir. Paydaşlar, arazi edinimi ile ilgili şikâyet ve geri bildirimlerini, Projenin kendi şikâyet mekanizması ile paralel olarak çalışan KGM'nin kurumsal şikâyet kanalları aracılığıyla KGM'ye iletebilirler.

Bir şikâyet, şikâyetçiye tatmin edecek şekilde çözülmezse, Proje bir **temyiz mekanizması** sunar. Bu gibi durumlarda, ÖAŞ, Kredi Verenlerle istişare halinde, ilgili makamları, üçüncü taraf uzmanları veya akademisyenleri bağımsız taraflar olarak içeren ikinci aşama bir inceleme başlatacaktır. ÖAŞ, onların önerileri doğrultusunda şikâyeti çözmek için uygun önlemleri alacaktır.

Arazi Edinimi ve Tazminat Kılavuzu (AETK)

Proje tarafından, YYEP'in kısa, açık ve teknik olmayan bir özetini sunan bir **Arazi Edinimi ve Tazminat Kılavuzu (AETK)** hazırlanmıştır. Kredi Verenlerin onayı sonrasında, AETK, etkilenen kişilere dağıtılacak ve sunulacak olup, bu kişilerin arazi edinim süreci (Madde 8 süreci ve Madde 27 kapsamındaki yasal prosedürler dahil), Kamulaştırma Kanunu kapsamındaki hakları ve YYEP'in uygunluk kriterleri ve hakları hakkında tam olarak bilgilendirilmelerini sağlayacaktır.

YYEP Uygulamasının Roller ve Sorumlulukları

YİD Sözleşmesi uyarınca, KGM'nin arazi edinimi ile ilgili sorumlulukları ve ÖAŞ'nin sözleşme sorumlulukları.

ÖAŞ, kamulaştırma maliyetinin bir kısmını karşılamak ve projenin kamulaştırma koridoru dışında bulunan geçici veya kalıcı tesis alanları için arazi kullanım hakları ve izinleri edinmekle sözleşme sorumluluklarına sahiptir ve KGM ile işbirliği içinde YYEP'yi uygulamaktan sorumludur.

ÖAŞ ayrıca, KGM ile işbirliği içinde YYEP önlemlerinin günlük olarak uygulanmasından sorumlu özel bir **YYEP Uygulama Ekibi** kurmaya başlamıştır. Ekip, ÖAŞ'nin Ç&S Müdürü (atamalı) tarafından yönetilmekte olup, Kamulaştırma Müdürü (atamalı), TİG'ler (atamalı) ve Tarım Uzmanı (atamalı) bulunmaktadır. Çekirdek ekip, hem şirket içi ekipler (ataması yapılmış) hem de üçüncü taraf uygulama ortakları ve danışmanlar (ataması yapılacak) tarafından desteklenmektedir.

KGM, ulusal mevzuata ve YYEP ile ilgili Kredi Verenlerin gerekliliklerine uygun olarak projenin etkin bir şekilde uygulanması için KGM'nin 13. Bölge Müdürlüğü bünyesinde projeye özel bir **Kamu-Özel Sektör Ortaklığı (KÖİ) Kontrol Baş Mühendislik Birimi** kurmuştur. Günlük proje yönetimi konularında, ÖAŞ'nin YYEP Uygulama Ekibi bu Birim ile yakın işbirliği içinde koordinasyon sağlamaktadır.

ÖAŞ ile KGM'nin 13. Bölge Müdürlüğü arasında KÖİ Kontrol Baş Mühendislik Birimi aracılığıyla yapılan günlük iletişime ek olarak, inşaat aşamasında KGM Bölge Müdürlüğü, ÖAŞ ve EPC Müteahhidi'nin katılımıyla en az ayda bir koordinasyon toplantısı düzenlenecektir. **İlk koordinasyon toplantısı 20 Ağustos 2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir.**

Bütçe (YYEP Fonu)

ÖAŞ, ulusal mevzuat kapsamında yer almayan YYEP tedbirlerinin uygulanmasıyla ilgili maliyetleri finanse etmek ve etkili bir uygulama için gerekli insan kaynaklarını sağlamak amacıyla, Projenin Kamulaştırma Bütçesinden ayrı olarak bir YYEP Fonu tahsis edecek ve yönetecektir.

YYEP Fonu aracılığıyla YYEP'in uygulanması için öngörülen bütçe, YYEP'in bir parçası olarak hesaplanmıştır. YYEP Bütçesi, YYEP'in uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek öngörülemeyen maliyetleri karşılamak için YYEP Bütçesinin %15'ine (acil durum fonu hariç) denk gelen bir **acil durum fonu** da içermektedir. Ayrıca, etkilenen evler ve işletmeler için ayrı acil durum fonları tahsis edilmiştir.

Eylül 2025 itibarıyla, ÖAŞ, YYEP Danışmanının desteğiyle bağımsız bir **YYEP Uygulama Prosedürü** hazırlamaktadır. YYEP Uygulama Prosedürünün amacı, YYEP'de tanımlanan haklara uygun olarak, YYEP uygulama süresi boyunca YYEP Fonunun kullanımı da dahil olmak üzere, YYEP'in uygulanması için açık ve öz bir çerçeve ve pratik bir kılavuz sağlamaktır.

Uygulama kapsamında, YYEP Uygulama Prosedürü ile uyumlu bir **YYEP Fon Yönetim Veritabanı** da oluşturulacaktır.

ÖAŞ, aylık inşaat ilerleme raporları aracılığıyla KGM'yi YYEP uygulamasının ilerleyişi ve YYEP Fonu aracılığıyla sağlanan tazminat ve yardımlar hakkında bilgilendirecektir. KGM'nin varsa özel gereksinimleri, danışma süreci aracılığıyla dikkate alınacaktır.

1. Giriş

Bu Yeniden Yerleşim Eylem Planı (YYEP) GEM Sürdürülebilirlik Hizmetleri ve Danışmanlık A.Ş. (GEM veya YYEP Danışmanı) tarafından, bu Rapor boyunca Proje Şirketi, Görevlendirilmiş Şirket veya Şirket olarak da anılan ve Proje için Özel Amaçlı Şirket (ÖAŞ) olarak görev yapan **Antalya Alanya Otoyolu İnşaat Yatırım ve İşletme A.Ş.**'ye ait **Antalya-Alanya Otoyol Projesi** (Proje) için hazırlanmıştır. ÖAŞ, **Limak Holding**'in bağlı şirketi olan **Limak İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.**, tarafından kurulmuştur.

İşbu Proje, Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) tarafından , temsil edilen T.C. **Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (UAB)** yetkisinde bir kamu - özel sektör iş birliğidir (**KÖİ**). KGM'nin Antalya 13. Bölge Müdürlüğü yetki alanı içinde bulunmaktadır⁶.

Proje **Yap-İşlet-Devret (YİD)** modeli altında uygulanmaktadır, bu modelde ÖAŞ özel ortak olarak yer almaktadır. Projenin YİD **Uygulama Sözleşmesi** (YİD Sözleşmesi) KGM ve ÖAŞ tarafından 14 Ekim 2024 tarihinde imzalanmıştır. YİD Sözleşmesi **15 yıllık** bir imtiyaz dönemi tanımlamaktadır, hem inşaat hem de işletme aşamasını kapsayan bu dönemden sonra Otoyol Türkiye Cumhuriyeti'ne devredilecektir. YİD Sözleşmesine göre **inşaat aşaması 36 aydır** ve ÖAŞ ile kredi kuruluşları arasında Proje için finans anlaşmasının imzalanma tarihinden itibaren başlar.

ÖAŞ, Projeyi finanse etmek için uluslararası finans kurumlarına (UFK'ler) ve ticari bankalara (toplu olarak "kredi kuruluşları" olarak anılırlar) başvurmuştur. 6 Ekim 2025 tarihinde, Görevlendirilen Şirket ile Kredi Verenler arasında bir Finans Anlaşması imzalanmıştır. Aynı doğrultuda bu potansiyel kredi kuruluşlarının aşağıdaki standartlarına ("geçerli uluslararası standartlar") uygun olarak YYEP geliştirilmiştir.

- Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Performans Standartları (PS) (2012),
- Ekvator Prensipleri (EP) 4 (2020),
- Asya Altyapı Yatırım Bankası (AIIB) Çevresel ve Sosyal Çerçeve (2019).

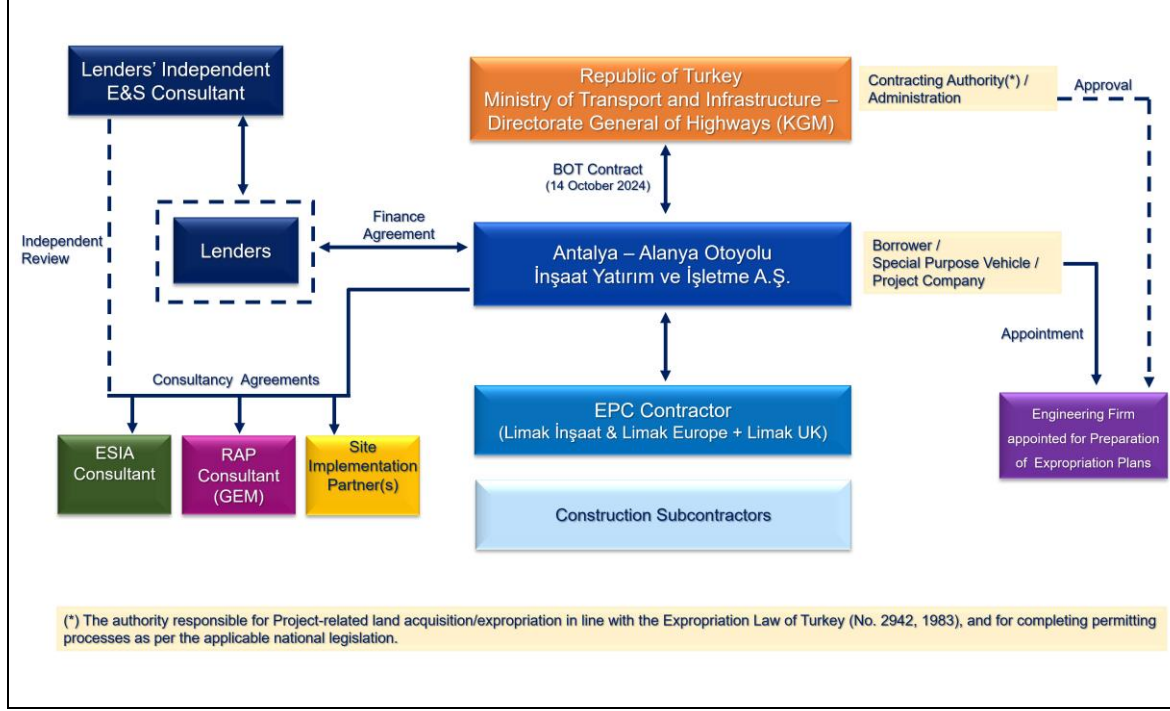
YYEP, KGM onayıyla ÖAŞ tarafından görevlendirilen mühendislik firması tarafından derlenen kamulaştırma verilerinin kapsamlı bir incelemesine dayanılarak, Kamulaştırma Kanunu ve KGM Teknik Şartnamesi ve Bölüm 4'te anlatıldığı gibi Mayıs 2025'te yürütülen YYEP saha etütlerinin sonuçlarına uygun olarak geliştirilmiştir. **YYEP yaşayan bir doküman olup uygulama dönemi boyunca gerektiğinde güncellenecektir.**

Bu YYEP çalışmasına paralel olarak ulusal bir danışmanlık firması Proje için bir Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) sürecini üstlenmektedir. ÇSED ve YYEP, paydaşlara Proje faaliyetleri, etki değerlendirmeleri, planlanan etki azaltıcı tedbirler ile izleme faaliyetleri konusunda ayrıntılı bilgi vermenin yanı sıra Proje ve açıklayıcı belgeler ile ilgili kamudan geri bildirim almak amacıyla ÖAŞ ve kredi kuruluşları tarafından bilgi paylaşımı politikalarına uygun olarak açıklanacaktır.

Kredi Kuruluşları Projenin Çevresel ve Sosyal Durum Değerlendirme (ÇSDD) çalışmasının yapılması ve bu YYEP dahil olmak üzere ÇSED'nin bilgilendirme sürecinin kamuya açıklama öncesinde yürürlükteki uluslararası standartlar uyarınca gözden geçirilmesi için Ekim 2024'te bir Bağımsız Çevresel ve Sosyal Danışman (BÇSD) görevlendirilmiştir.

YİD Sözleşmesi ve öngörülen Kredi Sözleşmesi bağlamında Projenin yapısı ve kilit paydaşlar Şekil 1-1'de özetlenmektedir. Bu yapıya göre, UAB, özellikle KGM, İhale Makamı olarak en üstte yer almaktadır. KGM, Türkiye Kamulaştırma Kanunu uyarınca projeye ilgili arazi edinimi ve kamulaştırma işlemlerini yürütmekten ve yürürlükteki mevzuata uygun olarak izin süreçlerini tamamlamaktan sorumludur. YİD Sözleşmesi kapsamındaki ÖAŞ, Limak İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Limak UK'yi EPC Müteahhidi olarak atamıştır ve bu müteahhitler de inşaat alt yüklenicilerinin faaliyetlerini sözleşmeyle düzenlemekte ve yönetmektedir. ÖAŞ, ÇSED Danışmanı, YYEP Danışmanı (GEM) ve saha uygulama ortakları dahil olmak üzere önemli teknik ortaklarla danışmanlık sözleşmeleri yapmaktadır ve önceki bölümlerde belirtildiği gibi, potansiyel kredi verenler kendi BÇSD'leri tarafından desteklenmektedir. Proje Şirketi, KGM'nin onayıyla, Türkiye Kamulaştırma Kanunu (2942 sayılı Kanun, 1983) kapsamında gerekli kamulaştırma planlarını hazırlamak ve değerlendirme çalışmalarını yürütmek üzere ayrı bir mühendislik firması da atamıştır.

⁶ <https://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Bolgeler/13Bolge/Iletisim.aspx>

Şekil 1-1. YİD Sözleşmesi ve Öngörülen Kredi Sözleşmesi bağlamında Projenin Yapısı ve Kilit Paydaşlar

Projenin	YYEP	ile	ilişkili	önemli	aşamaları
Kas 2023	• Ulaştırma Bakanlığı tarafından projenin kamu yararına olduğu kararı				
Ara 2023	• UAB - KGM tarafından yapılan YİD İhalesi				
Mar 2024	• ÖAŞ tarafından atanan Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) Danışmanı				
Eki 2024	KGM ile ÖAŞ arasında YİD Uygulama Sözleşmesi imzalandı ve saha teslim edildi Proje için Kredi Veren Kurumun Bağımsız Çevresel ve Sosyal Danışmanı (BÇSD) atandı				
Kas 2024	• Saha teslimatının ardından seçilen sahalarda erken çalışmaların başlaması • Sertifikalı ulusal mühendislik firması (KGM tarafından onaylanmış değerlendirme yüklenicisi) tarafından varlık envanteri ve değerlendirme çalışmalarına başlanması				
Oca 2025	• BÇSD'nin ilk saha ziyareti				
Şub 2025	• KGM tarafından başlatılan Kamulaştırma Kanunu uyarınca 8. madde müzakereleri yoluyla kamulaştırma prosedürleri				
Mar 2025	• Proje için Hızlandırılmış Kamulaştırma Kararı (9708 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi) Resmi Gazete'de yayımlandı • T5 Tüneli ve geçici şantiye sahasında (KM 59+000) proje sahası mobilizasyonu başladı				
Nis 2025	ÖAŞ tarafından atanan YYEP Danışmanı YYEP Danışmanı tarafından gerçekleştirilen Yeniden Yerleşim Kapsamı Saha Ziyareti ÖAŞ'nin uygulama ortağı tarafından gerçekleştirilen güzergah boyunca etkilenen parsellerin kullanıcılarının belirlenmesi				
May 2025	• YYEP etütleri tamamlandı • Tüm güzergâh için kamulaştırma planlarının kadastro onayı (Serik Bağlantı Yolu ve D400 hariç)				
Haz 2025	• Kredi verenlerin incelemesi için YYEP yayınlandı • ÖAŞ ve potansiyel kredi veren tarafından YYEP açıklandı				
Eyl 2025	• YYEP'in tamamlanması (hedef)				

Şekil 1-2'de sunulmuştur.

Kas 2023	• Ulaştırma Bakanlığı tarafından projenin kamu yararına olduğu kararı
Ara 2023	• UAB - KGM tarafından yapılan YİD İhalesi
Mar 2024	• ÖAŞ tarafından atanan Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) Danışmanı
Eki 2024	KGM ile ÖAŞ arasında YİD Uygulama Sözleşmesi imzalandı ve saha teslim edildi Proje için Kredi Veren Kurumun Bağımsız Çevresel ve Sosyal Danışmanı (BÇSD) atandı
Kas 2024	• Saha teslimatının ardından seçilen sahalarda erken çalışmaların başlaması • Sertifikalı ulusal mühendislik firması (KGM tarafından onaylanmış değerlendirme yüklenicisi) tarafından varlık envanteri ve değerlendirme çalışmalarına başlanması
Oca 2025	• BÇSD'nin ilk saha ziyareti
Şub 2025	• KGM tarafından başlatılan Kamulaştırma Kanunu uyarınca 8. madde müzakereleri yoluyla kamulaştırma prosedürleri
Mar 2025	• Proje için Hızlandırılmış Kamulaştırma Kararı (9708 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi) Resmi Gazete'de yayımlandı • T5 Tüneli ve geçici şantiye sahasında (KM 59+000) proje sahası mobilizasyonu başladı
Nis 2025	ÖAŞ tarafından atanan YYEP Danışmanı YYEP Danışmanı tarafından gerçekleştirilen Yeniden Yerleşim Kapsamı Saha Ziyareti ÖAŞ'nin uygulama ortağı tarafından gerçekleştirilen güzergah boyunca etkilenen parsellerin kullanıcılarının belirlenmesi
May 2025	• YYEP etütleri tamamlandı • Tüm güzergâh için kamulaştırma planlarının kadastro onayı (Serik Bağlantı Yolu ve D400 hariç)
Haz 2025	• Kredi verenlerin incelemesi için YYEP yayınlandı • ÖAŞ ve potansiyel kredi veren tarafından YYEP açıklandı
Eyl 2025	• YYEP'in tamamlanması (hedef)

Şekil 1-2. YYEP Açısından Önemli Proje Aşamaları

2. Projenin Tanımı

Antalya–Alanya Otoyolu Projesi aslen daha geniş olan **Afyon–Antalya–Alanya Otoyolu** projesi kapsamında tasarlanmıştır ve 2010'da yapılan ihaleye dahil edilmiştir. Güzergah ilk aşamada Antalya'nın kuzey batısında bulunan Ekşili bölgesinin güneyindeki KM 0+000 noktasında başlamaktaydı ve Alanya'nın doğusunda bulunan KM 155+620 noktasına kadar uzamaktaydı. Ancak teknik, finansal, çevresel ve sosyal hususlar göz önüne alındığında ilgili yetkili makamlar tarafından Antalya-Alanya kesiti için bir YİD ihalesi yapılmasına karar verilmiştir ve bu ihale 2013'te sonuçlanmıştır.

YİD Sözleşmesi ve bu YYEP'ye konu Proje olan Antalya-Alanya Otoyolu, Deniztepe yerleşim yerinin doğusunda (Serik ilçesi) **KM 52+000** noktasında başlar ve **KM 136+000** noktasında biter. Bu noktadan sonra Alanya Batı Bağlantı Yolu üzerinden devam eder ve Alanya'nın batısındaki bir ilçe olan Konaklı'nın doğusunda konumlanan **KM 141+786.884** noktasında D400 otoyoluna bağlanır.

Otoyol güzergahı boyunca **yedi** konumda **kavşaklar** tasarlanmıştır. Ayrıca, civardaki yerleşim yerlerine hizmet götürmek ve güneyde bulunan devlet karayoluna bağlantı sağlamak amacıyla bağlantı yolları planlanmıştır. Mevcut Proje güzergahı Şekil 2-1'de gösterilmiştir.

Otoyol koridoru boyunca bazı konumlarda onaylanan ilk güzergahta Bölüm 2.10'da gösterildiği gibi değişiklikler yapılmıştır.

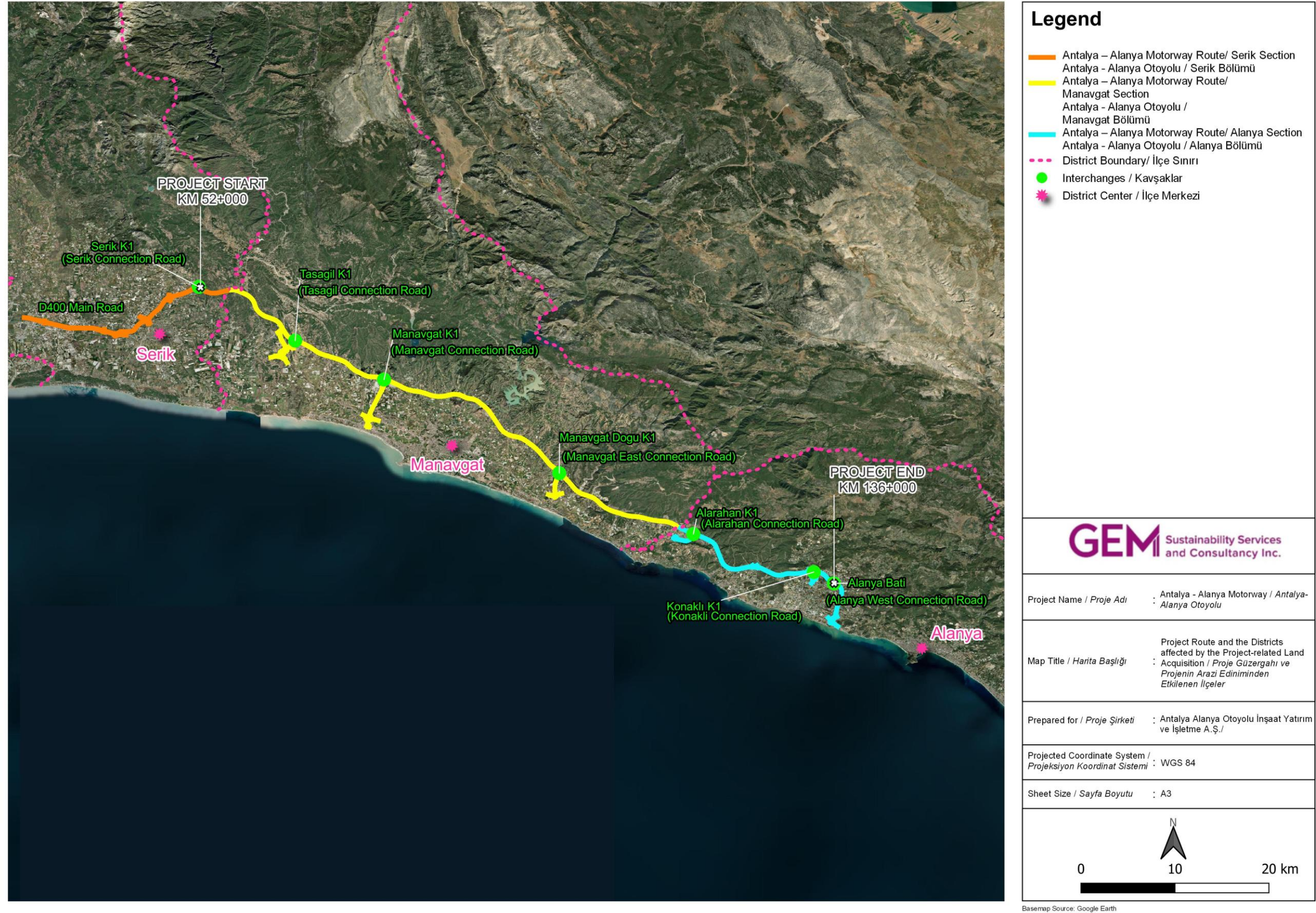
Tablo 2-1'de Projenin önemli bileşenlerinin bir özeti sunulmaktadır. Tasarım hızı ana karayolunda 140 km/saat, bağlantı yollarında ise 110 km/saattir.

Tablo 2-1. Projenin Önemli Bileşenlerinin Özeti

Bileşen	Mevcut Tasarıma göre Bilgiler
Otoyolun Uzunluğu	117,8 km (84 km Anayol + 33,8 km Bağlantı Yolları)
Kesitler	Ana Otoyol: 2x3 şerit Bağlantı Yolları: 2x2 şerit
Kavşaklar	7 (Serik, Taşağıl, Manavgat, Manavgat East, Alarahan, Konaklı, Alanya West)
Tüneller	5
Viyadükler	16
Köprüler	22
Üstgeçitler	56
Altgeçitler	43
Menfezler	308 (2x2, 3x3, 4x4, 5x5, 7x5, 10x4, 12x5, 15x6)
İşletme ve Bakım Merkezi	1 – KM 64+500
Otoyol Dinlenme Tesisleri (ODT'ler)	Aşağıdaki sıralamada dört Otoyol Dinlenme Tesisleri: 1) KM 80+500 (80 m ²) 2) KM 90+800 (80 m ²) 3) KM 113+500 (180 m ²) 4) KM 135+700 (60 m ²)
Ücret Gişeleri	Aşağıdaki sıralamada yedi gişesi: 1) Serik Bağlantı Yolu KM 2+400: Serik Kavşağı Gişesi 2) Taşağıl Bağlantı Yolu KM 0+900: Taşağıl Kavşağı Gişesi 3) Manavgat Bağlantı Yolu KM 2+350: Manavgat Kavşağı Gişesi 4) Manavgat Doğu Bağlantı Yolu KM 2+400: Manavgat Doğu Kavşağı Gişesi 5) Alarahan Bağlantı Yolu KM 1+800: Alarahan Kavşağı Gişesi 6) Konaklı Bağlantı Yolu KM 0+850: Konaklı Kavşağı Gişesi 7) Alanya Batı Bağlantı Yolu KM 138+550: Alanya Batı Kavşağı Gişesi KGM tarafından gereğince talep edildiği takdirde, KM:52+000 noktasında ana güzergahta bir alın gişesi de dahil edilebilir.
Aydınlatma	Aşağıdaki yerlerde sağlanacaktır: 1) Tüneller 2) Kavşaklar 3) Ücret Gişeleri 4) Otoyol Dinlenme Tesisleri

Kaynak: ÖAŞ, Ağustos 2025.

This document has been prepared by GEM for the sole use of the Client and in accordance with generally accepted consultancy principles, the budget for fees and the terms of reference agreed between GEM and the Client.
Any information provided by third parties and referred to herein has not been checked or verified by GEM, unless otherwise expressly stated in the document. No third party may rely upon this document without the prior and express written agreement of GEM.

Şekil 2-1. Antalya – Alanya Otoyolu Güzergahı

2.1. Projenin Yeri ve Güzergahı

Proje **Antalya** ili içerisinde bulunmakta olup, **3 ilçe** ve **57⁷ mahallenin** sınırlarından geçmektedir. Proje güzergahı boyunca mevcut olan mahalleler Şekil 2-2 (Serik ilçesi), Şekil 2-3 (Manavgat ilçesi) ve Şekil 2-4'te (Alanya ilçesi) gösterilmiştir. Ana yol kesitleri ve bağlantı yollarının uzunlukları Tablo 2-2 ve Tablo 2-3'te verilmiştir.

Otoyol güzergahı boyunca Proje ile ilgili arazi ediniminden etkilenen yerleşim yerleri (raporda “**etkilenen yerleşim yerleri**” olarak anılacaktır) Tablo 2-4'te listelenmiştir.

Tablo 2-2. İlçeye göre Ana Yol

İlçe	Başlangıç KM	Bitiş KM	Ortalama Uzunluk
Serik	52+000	55+838	4 km
Manavgat	55+838	117+582	62 km
Alanya	117+582	136+000	18 km
Toplam			84 km

Tablo 2-3. Bağlantı Yolları

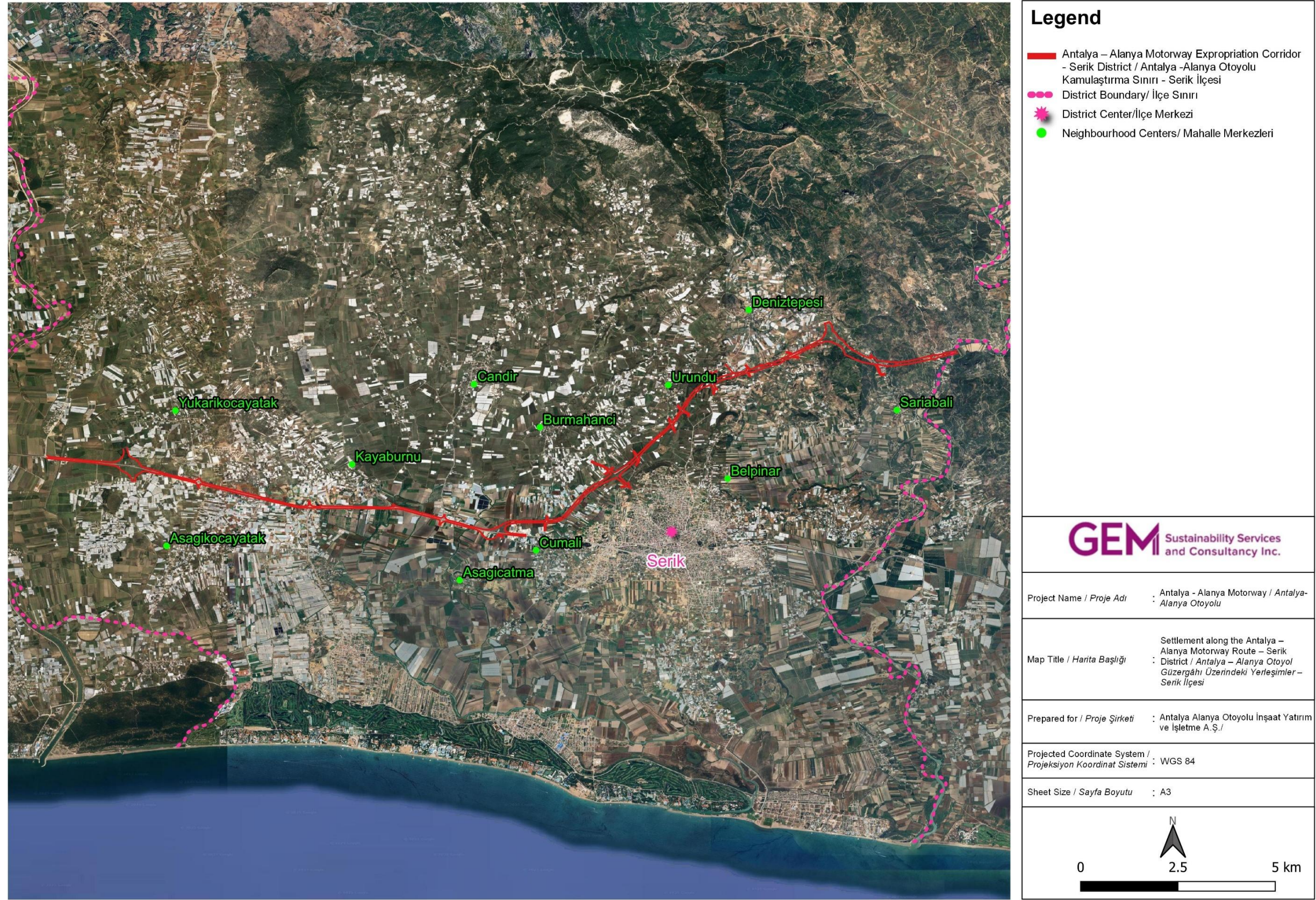
İlçe	Bağlantı Yolu	Başlangıç KM	Uzunluk
Serik	Serik Bağlantı Yolu	52+324	10.746 km
Manavgat	Taşagül Bağlantı Yolu	66+288	2.620 m
	Manavgat Bağlantı Yolu	77+030	6.809 m
	Manavgat Doğu Bağlantı Yolu	100+737	3.460 m
Alanya	Alarahan Bağlantı Yolu	117+581	2.835 m
	Konaklı Bağlantı Yolu	133+436	1.600 m
	Alanya Batı Bağlantı Yolu	136+000	5.705 m
Toplam			33.775 m

⁷ Bu, kamulaştırma planlarına dahil edilen mahalle sayısıdır.

Tablo 2-4. Arazi Ediniminden Etkilenen Yerleşim Yerleri (Kamulaştırma Koridoru içinde)

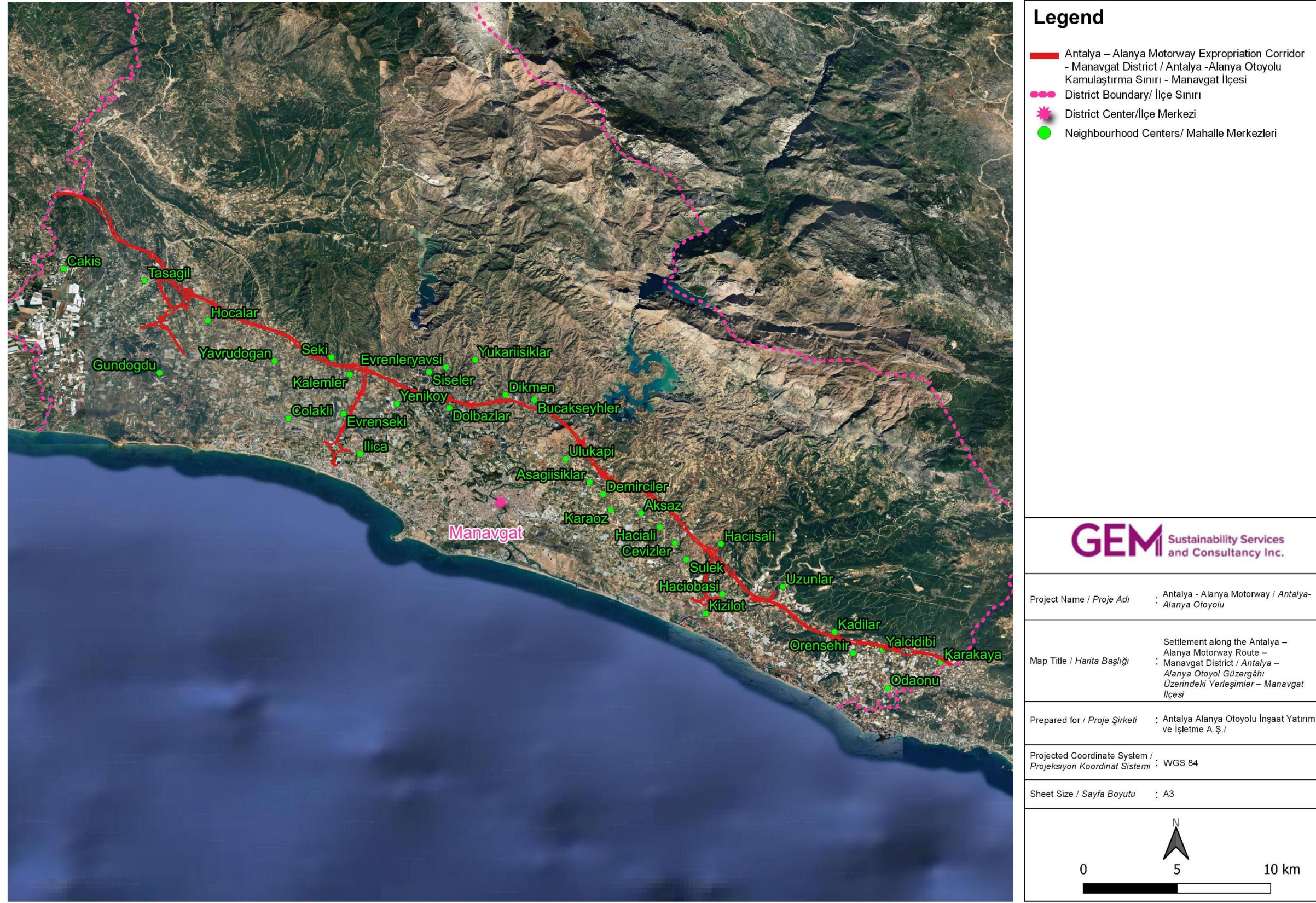
İlçe / Mahalle	Anayol	Bağlantı Yolları							Yerleşim Yeri Sayısı
		Serik-D400	Taşagül	Manavgat	Manavgat Doğu	Alarahan	Konaklı	Alanya Batı	
Serik ilçesi									
Deniztepesi	X	X							
Sarıbalı	X	X							
Yukarıkocayatak		X							
Aşağıkocayatak		X							
Kayaburnu		X							
Dikmen		X							
Çandır		X							
Aşağıçatma		X							
Cumalı		X							
Burmahancı		X							
Üründü		X							
Belpınarı		X							
Manavgat ilçesi									
Çakış	X								
Taşagül	X		X						
Gündoğdu	X								
Hocalar	X		X						
Yavrudoğan	X								
Çolaklı	X								
Seki	X								
Kalemler	X			X					
Evren				X					
Ilıca				X					
Yeniköy	X								
Şişeler	X								
Evrenleryavşı	X								
Dolbazlar	X								
Yukarıışıklar	X								
Dikmen	X								
Bucakşeyhler	X								
Ulukapı	X								
Aşağıışıklar	X								
Demirciler	X								
Karaöz	X								
Aksaz	X								
Hacıali	X								
Cevizler	X								
Sülek	X								
Hacısalı	X								
Hacıobası	X				X				
Kızılot					X				
Uzunlar	X								
Kadılar	X								
Örenşehir	X								
Yalçıdibi	X								
Odaönü	X								
Karakaya	X								
Alanya ilçesi									
Alara	X					X			
Çakallar	X								
İncekum	X								
Avsallar	X								
Akdam	X								
Türkler	X								
Payallar	X								
Emişbeleni	X						X		
Toslak	X							X	
Telatiye								X	
Elikesik								X	
Toplam									57

This document has been prepared by GEM for the sole use of the Client and in accordance with generally accepted consultancy principles, the budget for fees and the terms of reference agreed between GEM and the Client. Any information provided by third parties and referred to herein has not been checked or verified by GEM, unless otherwise expressly stated in the document. No third party may rely upon this document without the prior and express written agreement of GEM.

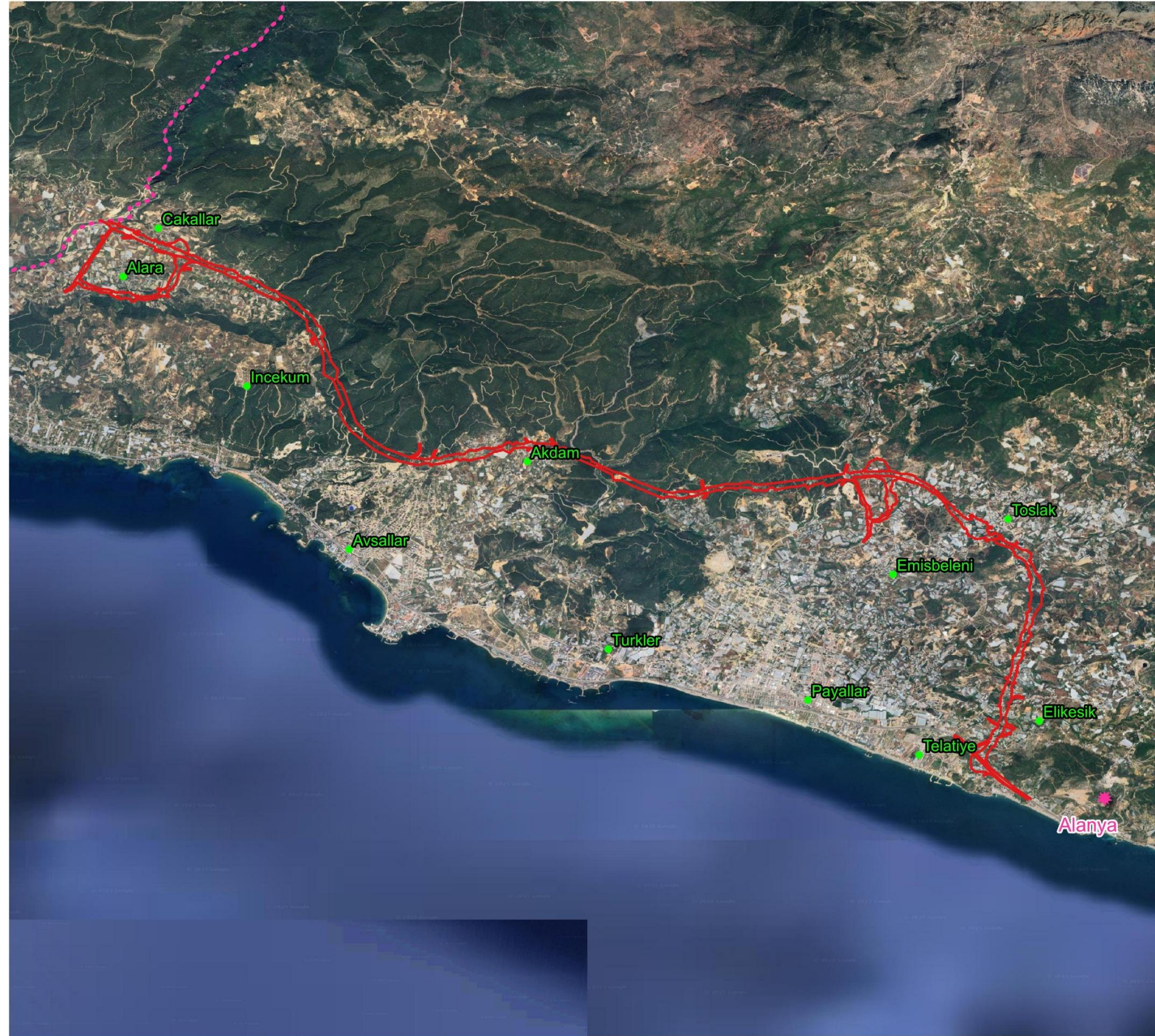
Şekil 2-2. Antalya – Alanya Otoyolu Güzergahı boyunca Yerleşim Yeri – Serik İlçesi

This document has been prepared by GEM for the sole use of the Client and in accordance with generally accepted consultancy principles, the budget for fees and the terms of reference agreed between GEM and the Client.
Any information provided by third parties and referred to herein has not been checked or verified by GEM, unless otherwise expressly stated in the document. No third party may rely upon this document without the prior and express written agreement of GEM.

Şekil 2-3. Antalya – Alanya Otoyolu Güzergâhı boyunca Yerleşim Yeri – Manavgat İlçesi

This document has been prepared by GEM for the sole use of the Client and in accordance with generally accepted consultancy principles, the budget for fees and the terms of reference agreed between GEM and the Client.
Any information provided by third parties and referred to herein has not been checked or verified by GEM, unless otherwise expressly stated in the document. No third party may rely upon this document without the prior and express written agreement of GEM.

Legend

- Antalya – Alanya Motorway Expropriation Corridor
- Alanya District / Antalya -Alanya Otoyolu
Kamulaştırma Sınırı - Alanya İlçesi
- District Boundary/ İlçe Sınırı
- ★ District Center/İlçe Merkezi
- Neighbourhood Centers/ Mahalle Merkezleri

GEM Sustainability Services
and Consultancy Inc.

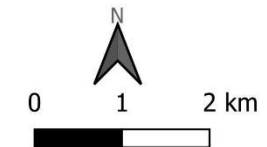
Project Name / Proje Adı : Antalya - Alanya Motorway / Antalya-
Alanya Otoyolu

Map Title / Harita Başlığı : Settlement along the Antalya –
Alanya Motorway Route – Alanya
District / Antalya – Alanya Otoyol
Güzergâhı Üzerindeki Yerleşimler –
Alanya İlçesi

Prepared for / Proje Şirketi : Antalya Alanya Otoyolu İnşaat Yatırım
ve İşletme A.Ş./

Projected Coordinate System /
Projeksiyon Koordinat Sistemi : WGS 84

Sheet Size / Sayfa Boyutu : A3

Basemap Source: Google Earth

Şekil 2-4. Antalya – Alanya Otoyolu Güzergahı boyunca Yerleşim Yeri – Alanya İlçesi

2.2. Kamulaştırma Koridoru

Kamulaştırma koridoru, Otoyol ve ilgili bağlantı yolları için KGM tarafından arazi edinimi ve kamulaştırma faaliyetlerinin gerçekleştirildiği sınırları tanımlar. Ana Otoyol ile ilişkili kazı, şev işleri ve kalıcı altyapı kurulumu gibi tüm inşaat faaliyetleri bu tanımlanan koridor içinde gerçekleştirilir. **Mühendislik yapıları, kavşaklar ve ücret gişeleri** dahil olmak üzere kalıcı bileşenlerin tamamı da aynı koridor içinde bulunmaktadır.

Kamulaştırma koridorunun genişliği güzergah boyunca değişmektedir ve çeşitli faktörlerden etkilenmektedir:

- Belirli kazı veya şev profillerini gerektiren topografik koşullar,
- Mühendislik yapılarının boyutu ve yerleşimi,
- Kavşaklar ve hizmet alanlarının tasarım özellikleri ve boyutları, bunlar genellikle standart Otoyol kesitlerine kıyasla daha geniş edinim alanlarını gerektirir,
- Etkilerden kaçınma veya bunları azaltma gayretlerini gerektirebilecek hassas reseptörler ve yapıların varlığı - mevcut konut binaları veya ticari tesislerin mümkün olan yerde kamulaştırılmasını önlemek için koridorun daraltılması gibi.

Otoyol'un tüm güzergahı boyunca kamulaştırma koridorunun **asgari ve azami** genişliğinin bir özeti aşağıda sunulmuştur.

- Asgari genişlik: ~ 55 m
- Azami genişlik: ~450 m (hizmet alanlarının konumunda)

Şekil 2-5. Proje Güzergahı Boyunca Kamulaştırma Koridoru Değişikliği için Örnekler

İnşaat çalışmalarının tamamlanmasını takiben Otoyol güzergahı boyunca **tüm kamulaştırma koridoru** KGM Teknik Şartnamesi uyarınca **etrafı çevrilerek kapatılacaktır**. Projenin işletme aşaması sırasında bu etrafı çevrilmiş koridora yerel topluluklar ve yetkisiz kişilerce erişilmesi ve kullanılması, işletme bütünlüğü ve sağlık ve güvenliği güvenceye almak amacıyla kesinlikle yasak olacaktır.

Otoyol için kamulaştırma koridorunun ötesinde **ayrı bir sağlık koruma şeridinin kurulmayacağını** kaydetmek önemlidir. Sonuç olarak etrafı çevrilmiş koridora bitişik, ancak dışında olan arazilere erişim konusunda kısıtlama olmayacaktır.

Taş ocakları ve bitkiler gibi **geçici inşaat tesisleri çevresinde** sağlık koruma şeritlerinin kurulması konusunda 2.3.9'da ayrıca değerlendirilmiştir.

2.3. Proje Bileşenleri

ÇSED Raporu (Mayıs 2025) Proje ve bileşenlerinin detaylı bir tanımının yanı sıra Otoyol tasarım kriterlerini de içermektedir.

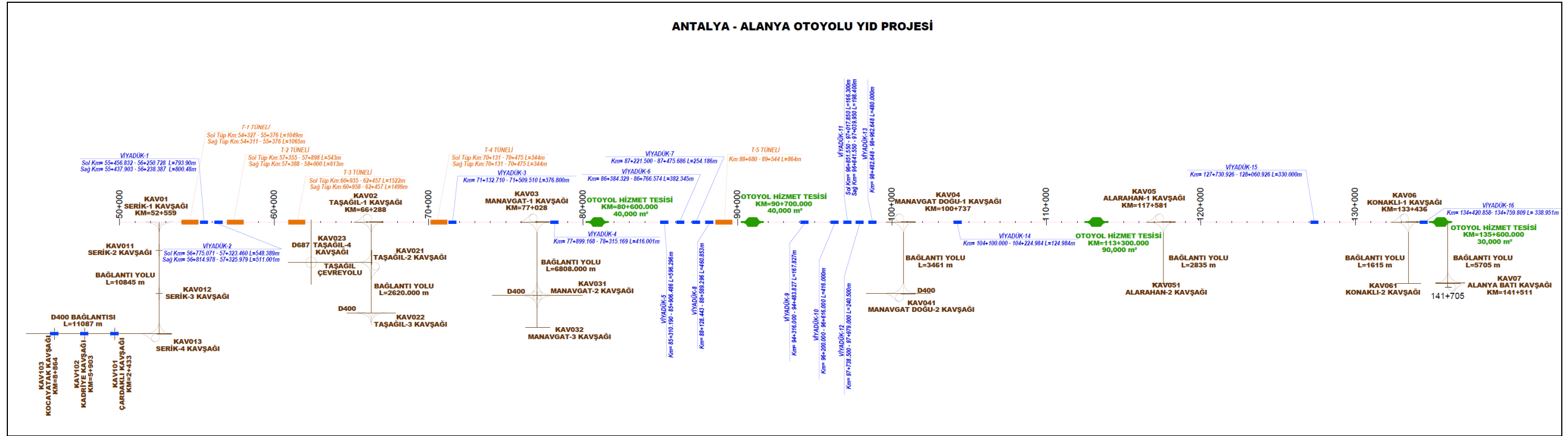
Özet olarak ana Proje bileşenleri aşağıdakiler dahildir:

- Kavşaklar
- Tüneller
- Viyadükler
- Köprüler
- Üstgeçitler, Altgeçitler ve Menfezler
- İşletme ve Bakım (İ&B) Merkezi
- Otoyol Dinlenme Tesisleri (ODT'ler)

Bu ana bileşenlere ek olarak şunlar da olacaktır:

- Hafriyat Malzemeleri Depolama Sahaları (kalıcı veya geçici tesisler olabilir)
- Geçici Şantiye Tesisleri (şantiye kampı sahaları, beton tesisleri, mekanik ve asfalt tesisleri, kırıcılar ve taş ocakları dahil)

Aşağıdaki Şekil 2-6, otoyolun doğrusal şemasını (güzergâhını) göstermektedir. Serik'ten Alanya'ya kadar otoyolun tüm güzergâhını gösteren bu şema, kavşaklar, tüneller, viyadükler, hizmet alanları ve bağlantı yolları dahil olmak üzere önemli mühendislik yapılarının ve otoyol bileşenlerinin sırasını ve konumunu vurgulamaktadır. Bu şekilde gösterilen mühendislik yapıları hakkında kilometre zincirleri dahil olmak üzere daha fazla bilgi, sonraki bölümlerde verilmektedir.

Şekil 2-6. Proje Programı (Mayıs 2025 tarihli)

2.3.1. Kavşaklar

Planlanan kavşakların listesi Tablo 2-5'te sunulmuştur. Kavşak anayolları 2 şeritten oluşacak, her bir şerit 3,75 metrelik bir genişliğe sahip olacaktır. Kavşak kollarındaki tasarım hızı kurp yarıçapına bağlı olarak 50 km/s ile 80 km/s arasında değişecektir.

Kavşak anayolları 2 şeritten oluşacak, her bir şerit 3,75 metrelik bir genişliğe sahip olacaktır. Kavşak kollarındaki tasarım hızı kurp yarıçapına bağlı olarak 50 km/s ile 80 km/s arasında değişecektir.

Tablo 2-5. Planlanan Kavşakların Listesi

Sıra	Kavşak Adı	Lokasyon	Otoyol KM
Serik ilçesi			
1	Serik K1	Anayol	52+559
2	Serik K2	Serik Bağlantı Yolu	3+634
3	Serik K2 MDK-1	Serik Bağlantı Yolu	0+000
4	Serik K2 MDK-2	Serik Bağlantı Yolu	0+363
5	Serik K3	Serik Bağlantı Yolu	7+574
6	Serik K3 MDK-1	Serik Bağlantı Yolu	0+000
7	Serik K3 MDK-2	Serik Bağlantı Yolu	0+590
8	Serik K4	Serik Bağlantı Yolu	11+35
D-400 Devlet Karayolu			
9	Çardaklı	D400 Karayolu	2+432
10	Kadriye	D400 Karayolu	5+903
11	Kocayatak	D400 Karayolu	8+863
Manavgat ilçesi			
12	Taşağıl K1	Anayol	66+288
13	Taşağıl K2	Taşağıl Bağlantı Yolu	1+823
14	Taşağıl K3	Taşağıl Bağlantı Yolu	2+490
15	Taşağıl K4	Taşağıl Bağlantı Yolu	2+563
16	Manavgat K1	Anayol	77+028
17	Manavgat K2	Manavgat Bağlantı Yolu	5+772
18	Manavgat K3	Manavgat Bağlantı Yolu	6+808
19	Manavgat Doğu K1	Anayol	100+735
20	Manavgat Doğu K2	Manavgat Doğu Bağlantı Yolu	3+271
Alanya ilçesi			
21	Alarahan K1	Anayol	117+581
22	Alarahan K2	Alarahan Bağlantı Yolu	2+835
23	Konaklı K1	Anayol	133+436
24	Konaklı K2	Konaklı Bağlantı Yolu	1+600
25	Alanya Batı	Alanya Batı Bağlantı Yolu	136+000

2.3.2. Tüneller

Proje kapsamında planlanan tünellerin listesi Tablo 2-6'da verilmiştir. Tüm tüneller ana yol üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 2-6. Planlanan Tüneller Listesi

Sıra	Tünel Adı	İlçe	Mahalle		Başlangıç KM	Bitiş KM	Toplam Uzunluk (m)	Toplam Genişlik (m)
1	T1	Serik	Sarıbalı	Sol	54+327,000	55+376,000	1.049	24
				Sağ	54+311,000	55+376,000	1.065	24
2	T2	Manavgat	Çakış	Sol	57+366,000	57+898,000	532	24
				Sağ	57+388,000	57+985,000	597	24
3	T3	Manavgat	Taşağıl	Sol	60+923,000	62+477,000	1.554	24
				Sağ	60+950,000	62+477,000	1.527	24
4	T4	Manavgat	Gündoğdu/Yavrudoğan	Sol	70+131,000	70+475,000	344	24
				Sağ	70+131,000	70+475,000	344	24
5	T5	Manavgat	Ulukapı	Sol	88+676,000	89+544,000	865	24
				Sağ	88+671,000	89+544,000	873	24

2.3.3. Viyadükler

Proje kapsamında planlanan viyadüklerin listesi Tablo 2-7’de verilmiştir. Tüm viyadükler ana yol üzerinde bulunmaktadır. Viyadüklerin altındaki alan tümüyle kamulaştırılacaktır; ancak viyadük ayakları arasından geçişi kısıtlayan çitler yerleştirilmeyecektir.

Tablo 2-7. Planlanan Viyadüklerin Listesi

Sıra	Viyadük Adı		İlçe	Mahalle	Başlangıç KM	Bitiş KM	Toplam Uzunluk (m)	Toplam Genişlik (m)	Toplam Alanı (m²)
1	V-1	Sol taraf	Serik	Sarıabalı	55+456	56+246	789,38	17,5	13.814,15
		Sağ taraf	Manavgat	Çakış	55+437	56+237	799,27	17,5	13.987,23
2	V-2	Sol taraf	Manavgat	Çakış	56+775	57+323	548,39	17,5	9.596,83
		Sağ taraf		Sağrin	56+814	57+325	511,00	17,5	8.942,50
3	V-3		Manavgat	Yavrudoğan	71+132	71+509	376,80	35,0	13.188,00
4	V-4		Manavgat	Kalemler/Yeniköy	77+899	78+315	416,00	35,0	14.560,00
5	V-5		Manavgat	Dikmen/Bucakşeyhler	85+310	85+906	596,30	35,0	20.870,50
6	V-6		Manavgat	Bucakşeyhler	86+384	86+766	382,24	35,0	13.378,40
7	V-7		Manavgat	Bucakşeyhler	87+221	87+465	243,61	35,0	8.526,35
8	V-8		Manavgat	Ulukapı	88+128	88+589	460,85	35,0	16.129,75
9	V-9		Manavgat	Karaöz	94+316	94+483	167,00	35,0	5.845,00
10	V-10		Manavgat	Hacıali	96+200	96+616	416,00	35,0	14.560,00
11	V-11	Manavgat	Hacıali	Hacıali	96+851	97+017	166,30	17,5	2.910,25
		Sağ taraf			96+841	97+039	198,40	17,5	3.472,00
12	V-12		Manavgat	Cevizler/Hacıali	97+738	97+979	240,50	35,0	8.417,50
13	V-13		Manavgat	Cevizler	98+482	98+962	480,00	35,0	16.800,00
14	V-14		Manavgat	Hacıobası/Uzunlar	104+100	104+224	124,98	35,0	4.374,30
15	V-15		Alanya	Akdam/Türkler	127+730	128+060	330,00	35,0	11.550,00
16	V-16		Alanya	Emişbeleni	134+420	134+759	338,95	35,0	11.863,25

2.3.4. Köprüler

Proje kapsamında planlanan köprülerin listesi Tablo 2-8'de verilmiştir.

Tablo 2-8. Planlanan Köprülerin Listesi

Sıra	Köprü Adı	Köprü Tipi	İlçe	Mahalle	Yol Bölümü	Başlangıç KM	Bitiş KM	Toplam Uzunluk (m)	Toplam Genişlik (m)
1	K1	Hidrolik	Manavgat	Seki	Otoyol	80+203	80+295	91,84	42,50
2	K2	Hidrolik	Manavgat	Demirciler/Karaöz	Otoyol	93+505	93+630	124,94	35,00
3	K3	Köprü	Manavgat	Hacıisali	Otoyol	100+717	100+757	40,00	42,50
4	K4	Hidrolik	Manavgat	Hacıobası/Uzunlar	Otoyol	104+976	105+354	378,04	35,00
5	K5	Hidrolik	Manavgat	Karakaya/Çakallar	Otoyol	115+851	116+063	212,00	35,00
6	K6	Köprü	Alanya	Karakaya/Çakallar	Otoyol	117+563	117+598	35,00	42,50
7	K7	Hidrolik	Alanya	İncekum/Avsallar	Otoyol	121+734	121+901	166,85	35,00
8	K8	Köprü	Alanya	Emişbeleni	Otoyol	133+418	133+453	35,00	42,50
9	K9 Köprüsü	Köprü	Alanya	Telatiye	Alanya Batı Bağlantı Yolu /D400	141+491	141+537	45,61	42,50
10	K10-KAV011	Köprülü Kavşak (Serik-2)	Serik	Deniztepesi	Serik Bağlantı Yolu	0+182	0+220	38,00	27,50
11	K11-KAV012	Köprülü Kavşak (Serik-3)	Serik	Deniztepesi	Serik Bağlantısı	0+393	0+431	37,85	27,50
12	K12	Hidrolik	Serik	Cumalı	Serik Bağlantısı	8+968	9+000	32,00	40,50
13	K13-KAV013	Köprülü Kavşak (Serik-4)	Serik	Cumalı	Serik Bağlantı Yolu /D400	11+328	11+384	55,99	30,00
14	K14-KAV021	Köprülü Kavşak (Tasagil-2)	Manavgat	Taşagıl	Taşagıl Bağlantı Yolu/D400	1+828	1+861	33,00	40,50
15	K15-KAV031	Köprülü Kavşak (Manavgat-2)	Manavgat	Kalemler	Manavgat Bağlantı Yolu/D400	5+750	5+794	43,47	27,50
16	K16-KAV041	Köprülü Kavşak (Manavgat Doğu - 2)	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantı Yolu/D400	3+242	3+302	60,00	26,50
17	K17	Hidrolik	Alanya	Emişbeleni	Konaklı Bağlantı	1+088	1+246	158,00	26,50
18	K18	Hidrolik	Alanya	Emişbeleni	Konaklı K2 Bağlantı	0+555	0+625	70,00	32,50
19	K19	Hidrolik	Serik	Aşağıçatma	D400 Karayolu	1+596	1+631	35,00	42,50
20	K20-KAV101	Köprülü Kavşak (Çardaklı)	Serik	Kayaburnu	D400 Karayolu	2+362	2+502	140,00	42,50
21	K21	Hidrolik	Serik	Kayaburnu	D400 Karayolu	3+831	3+886	55,00	42,50
22	K22-KAV103	Köprülü Kavşak (Kocayatak)	Serik	Yukanıkcay atak	D400 Karayolu	8+793	8+933	140,00	42,50

2.3.5. Üstgeçitler, Altgeçitler ve Menfezler

Tarım yolları, yaban hayat ve Otoyol altındaki çeşitli su yollarına kesintisiz geçişi kolaylaştırmak için farklı çaplar ve yapısal özelliklerde bir dizi altgeçit, üstgeçit ve menfez planlanmıştır. Bu yapıların aralıkları mevcut kaynaklar, altyapı, yerel arazi kullanım örüntüleri ve belirli erişim gerektirmelerine dayalı olarak belirlenmiştir.

Proje uygulaması sırasında ÖAŞ, KGM'nin onayına bağlı olarak gerektiği takdirde Projeden dolayı arazi ayrılması veya kısıtlı erişimin ortaya çıkmamasını güvenceye almak için, özellikle de yerel topluluklar, kamusal yetkililer veya diğer paydaşlardan gelen taleplere yanıt olarak kamulaştırma koridoruna ilave yapılar ekleyebilir.

Planlanan tüm üstgeçitler, altgeçitler ve menfezlerin detaylı bir listesi, konumları ve boyutlarıyla birlikte Appendix A'da verilmiştir.

2.3.6. İşletme ve Bakım Merkezi

Otoyol üstünde Tablo 2-9'da verildiği gibi bir işletme ve bakım (İ&B) merkezi olacaktır.

İşletme ve Bakım Merkezinin **ana şantiye kampı sahası olarak belirlenen konumda** kurulması planlanmaktadır. Buna uygun olarak İşletme ve Bakım Merkezi için arazi edinimi ana şantiye kampı sahası için arazi alımı süreci kapsamında tamamlanacaktır.

Tablo 2-9. İşletme ve Bakım Merkezi

Yol Bölümü	KM	İlçe	Mahalle	Parsel No.	Toplam Alan
Anayol	64+500	Manavgat	Taşagıl	<u>Ana Şantiye Sahası ile aynı:</u> - 653/1 (orman) - 663/1 (orman) - 515/413 (zeytin ağaçları içeren tarım arazisi) - 515/535 (daha önce tarım arazisi olarak kayıtlı olan, şu anda yol olarak kayıtlı olan 515/414'ün bir parçası) - 515/536 (daha önce tarım arazisi olarak kayıtlı olan, şu anda yol olarak kayıtlı olan 515/414'ün bir parçası) - 515/415 (şu anda yol olarak kayıtlı) - 515/537 (daha önce zeytin ağaçları içeren tarım arazisi olarak kayıtlı olan, şu anda yol olarak kayıtlı olan 515/44'ün bir parçası)	162084,53 m ²

2.3.7. Otoyol Dinlenme Tesisleri (ODT'ler)

Proje kapsamında planlanan otoyol dinlenme tesislerinin listesi Tablo 2-10'da verilmiştir. Otoyol Dinlenme Tesisleri Otoyol'un kamulaştırma koridoru içinde konumlanacaktır ve dolayısıyla Otoyol'un genel kamulaştırma süreci kapsamında edinilecektir.

Her bir Otoyol Dinlenme Tesisi konumunda, hizmet alanları Otoyol'un şeritlerinin karşıt taraflarına yerleştirilecektir.

Tablo 2-10. Planlanan Otoyol Dinlenme Tesisleri Listesi

Sıra	ODT Türü	KM	İlçe	Mahalle	Toplam Alanı (m ²)
1	Sonra Belirlenecek	80+500	Manavgat	Şişeler	2 x 45.000.00
2	Sonra Belirlenecek	90+500	Manavgat	Aşağıışıklar	2 x 40.000.00
3	Sonra Belirlenecek	113+500	Manavgat	Yalçıdibi	2 x 90.000.00
4	Sonra Belirlenecek	135+500	Alanya	Toslak	2 x 30.000.00

2.3.8. Hafriyat Malzemeleri Depolama Sahaları

Proje, Otoyol bileşenlerine ek olarak hafriyat işlerinden gelen ve yeniden kullanım için uygun olmayan artık malzemelerin konulması ve depolanması için belirlenmiş hafriyat malzemeleri depolama sahalarını da içerecektir. Kullanılacak belirli sahaların yanı sıra geçici veya kalıcı malzeme depolama süreleri de daha sonra belirlenecektir. Bu kararlar, devam eden izin alma prosedürleri ve detaylı tasarım süreci kapsamında ÖAŞ tarafından verilecektir.

Proje kapsamında planlanan **potansiyel** hafriyat malzemesi depolama sahalarının listesi Tablo 2-11'de verilmiştir.

Tablo 2-11. Potansiyel Hafriyat Malzemeleri Depolama Sahalarının Listesi (Mayıs 2025 itibarıyla)

Sıra	Depolama Sahası No	İlçe	Mahalle	Otoyol KM	Konum (Kamulaştırma Koridoru Dışında veya İçinde)	Yeni bir tesis mi, mevcut bir tesis mi yoksa eski bir tesis mi?	Proje tarafından şu anda parsel girilmiş mi?	Parsel No.	Parselin Arazi Kayıt Türü*	Parselin Alanı (m2)	Parseldeki kullanılacak alan (m2)	Mülkiyet (Özel veya Kamusal - paydaş durumu belirtilmelidir)	Proje Tarafından Kullanılan Arazi Alımı Yöntemi (Örneğin, Geçici Kiralama, Satın Alma, Kamulaştırma, Tüzel Kişilik Durumunda Rızayla, vs.)	Arazi Kullanım İzni ⁹ Durumu (Şirket tarafından beyan edildiği gibi)	ÇED Kararı Durumu (Şirket tarafından beyan edildiği gibi)
1	Depo-2	Serik	Sarıbalı	52+544	Dışında	Yeni	Yok	165/1	Orman	2.110.351,10	79.875,26	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Ormancılık izni 11 Temmuz 2025 tarihinde alınmıştır.	Uygulamada – Depolama alanı, Projenin ÇED Olumlu Kararında (17 Ağustos 2018 tarihli) yer almaktadır.
2	Depo-3	Manavgat	Çakış	59+580	Dışında	Yeni	Yok	151/1	Orman	8.317.914,70	232.297,82	Devlet	Yukarıdakiyle aynı	Ormancılık izni 6 Ağustos 2025 tarihinde alınmıştır.	Uygulamada – ÇED Yönetmeliği Kararından Muaf (24 Ocak 2025 tarihli)
3	Depo-6	Manavgat	Taşagıl	61+500	Dışında	Yeni	Yok	644/1	Orman	16.574.402,10	235.324,36	Devlet	Yukarıdakiyle aynı	Ormancılık izni 30 Haziran 2025 tarihinde alınmıştır.	Uygulamada – Depolama alanı, Projenin ÇED Olumlu Kararına (17 Ağustos 2018 tarihli) dahildir.
4	Depo-7	Manavgat	Çardak	64+160	Dışında	Yeni	Yok	101/1	Orman	43.603.402,04	255.527,75	Devlet	Yukarıdakiyle aynı	Ormancılık izni başvurusu 02.12.2024 tarihinde yapılmıştır. İzin süreci devam etmektedir.	Saha kullanımı onaylandıktan sonra ilgili ÇED Kararı alınmak üzere başvuru yapılacaktır.
5	Depo-11	Manavgat	Seki	74+360	Dışında	Yeni	Yok	839/1	Orman	9.838.416,01	38.972,2	Devlet	Yukarıdakiyle aynı	Ormancılık izni 4 Haziran 2025 tarihinde alınmıştır.	Uygulamada- Depolama alanı, Projenin ÇED Olumlu Kararında (17 Ağustos 2018 tarihli) yer almaktadır.
								274/80	Tarım arazisi	1.217	1.217	Mülkiyet bilgisi şu anda mevcut değil - KGM/ÖAŞ tarafından belirlenecek	Arazi alımı yöntemi mülkiyete göre belirlenecek		
								834/1	Tarım arazisi	4.401,04	395,36				
								835/1	Tarım arazisi	7.489,44	2.547,79				
								Toplam Alan		43.132,35					
6	Depo-14	Manavgat	Kalemler	76+240	Dışında (Ama Kamulaştırma Koridoruna bitişik)	Yeni	Yok	208/1	Orman	8.842.337,24	47.092,3	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Ormancılık izni 11 Temmuz 2025 tarihinde alınmıştır.	Uygulamada- Depolama alanı, Projenin ÇED Olumlu Kararında (17 Ağustos 2018 tarihli) yer almaktadır.
								121/310	Tarım arazisi	248,36	248,36	Mülkiyet KGM/ÖAŞ tarafından belirlenecek	Arazi alımı yöntemi mülkiyete göre belirlenecek		
								165/1	Tarım arazisi	17.405,49	774,86				
								Toplam Alan		48.115,52					
7	Depo-15	Manavgat	Yeniköy	78+790	Dışında	Yeni	Yok	160/1	Orman	6.184.932,18	219.150,32	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Ormancılık izni 28 Temmuz 2025 tarihinde alınmıştır.	Uygulamada- Depolama alanı, Projenin ÇED Olumlu Kararında (17 Ağustos 2018 tarihli) yer almaktadır.
								131/1	Orman	11.004,23	6.907,27				
								Toplam Alan		226.057,59					
8	Depo-16	Manavgat	Bucakşeyhler	86+340	Dışında	Yeni	Yok	241/1	Orman	11.686.047,97	366.015,51	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Ormancılık izni başvurusu 5 Eylül 2025 tarihinde yapılmıştır.	Uygulamada- ÇED Yönetmeliği Kararından Muaf (24 Ocak 2025 tarihli)
								213/9	Tarım arazisi	12.465,60	1.231,11	Mülkiyet bilgisi şu anda mevcut değil - KGM/ÖAŞ tarafından belirlenecek	Arazi alımı yöntemi mülkiyete göre belirlenecek	Tarımsal Arazinin Tarımsal Olmayan Amaçlarla Kullanımı İzni başvurusu, mülkiyetin belirlenmesi sonrasında yapılacaktır.	
								213/8	Tarım arazisi	33.369,90	367,75				
								103/1	Tarım arazisi	1.278,68	1.278,68				
								104/1	Tarım arazisi	720,95	720,95				
								226/1	Tarım arazisi	1.550,19	1.550,19				
Toplam Alan		369.933,08													
9	Depo-17	Manavgat	Bucakşeyhler	87+800	Dışında	Yeni	Yok	241/1	Orman	11.686.047,97	129.789,6	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Ormancılık izni başvurusu 02.12.2024'te yapıldı. İzin süreci devam etmekte.	Uygulamada- Depolama alanı, Projenin ÇED Olumlu Kararında

⁸ Tapu ve Kadastro Müdürlüğü veri tabanına göre, <https://parselsorgu.tkgm.gov.tr/>⁹ Her bir iznin süresi ilgili izin belgelerinde belirtilecektir.

Sıra	Depolama Sahası No	İlçe	Mahalle	Otoyol KM	Konum (Kamulaştırma Koridoru Dışında veya İçinde)	Yeni bir tesis mi, mevcut bir tesis mi yoksa eski bir tesis mi?	Proje tarafından şu anda parsel girilmiş mi?	Parsel No.	Parselin Arazi Kayıt Türü ⁹	Parselin Alanı (m2)	Parseldeki kullanılacak alan (m2)	Mülkiyet (Özel veya Kamusal - paydaş durumu belirtilmelidir)	Proje Tarafından Kullanılan Arazi Alımı Yöntemi (Örneğin, Geçici Kiralama, Satın Alma, Kamulaştırma, Tüzel Kişilik Durumunda Rızayla, vs.)	Arazi Kullanım İzni ⁹ Durumu (Şirket tarafından beyan edildiği gibi)	ÇED Kararı Durumu (Şirket tarafından beyan edildiği gibi)
								193/9	Tarım arazisi	753,33	232,57	Mülkiyet bilgisi şu anda mevcut değil - KGM/ÖAŞ tarafından belirlenecek	Arazi alımı yöntemi mülkiyete göre belirlenecek	Tarım Arazisinin Tarım Dışı Kullanılması için İzin başvurusu mülkiyetin belirlenmesinden sonra yapılacak	(17 Ağustos 2018 tarihli) yer almaktadır.
								193/1	Tarım arazisi	24.841,13	1090,55				
								Toplam Alan			131.112,72				
10	Depo-18	Manavgat	Karaöz, Aksaz	95+410	Dışında	Yeni	Yok	174/1	Orman	1.717.657,09	89.397,18	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni 24 Haziran 2025 tarihinde alınmıştır.	Uygulamada-ÇED Yönetmeliği Kararından Muaf (24 Ocak 2025 tarihli)
								103/3	Tarım arazisi	26.587,05	1.547,49	Mülkiyet bilgisi şu anda mevcut değil - KGM/ÖAŞ tarafından belirlenecek	Arazi alımı yöntemi mülkiyete göre belirlenecek	Tarım Arazisinin Tarım Dışı Kullanılması için İzin başvurusu mülkiyetin belirlenmesinden sonra yapılacak	
								103/4	Tarım arazisi	10.031,15	506,78				
								Toplam Alan			91.451,45				
11	Depo-19	Manavgat	Aksaz	95+410	Dışında	Yeni	Yok	Tescil harici parsel	Orman	-	81.824,93	Tescil harici	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni 24 Haziran 2025 tarihinde alınmıştır.	Uygulamada-ÇED Yönetmeliği Kararından Muaf (24 Ocak 2025 tarihli)
12	Depo-20	Manavgat	Cevizler	98+290	Dışında	Yeni	Yok	189/1	Orman	997.102,66	157.550,73	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni 24 Haziran 2025 tarihinde alınmıştır.	Uygulamada-Depolama alanı, Projenin ÇED Olumlu Kararında (17 Ağustos 2018 tarihli) yer almaktadır.
								208/40	Tarım arazisi	2.429,19	2.429,19	Mülkiyet bilgisi şu anda mevcut değil - KGM/ÖAŞ tarafından belirlenecek	Arazi alımı yöntemi mülkiyete göre belirlenecek	Tarım Arazisinin Tarım Dışı Kullanılması için İzin başvurusu mülkiyetin belirlenmesinden sonra yapılacak	
								208/7	Tarım arazisi	20.528,77	7.515,55				
								149/1	Tarım arazisi	8.697,46	1.914,05				
								Toplam Alan			169.409,52				
13	Depo-22	Manavgat	Kadılar	107+850	Dışında	Yeni	Yok	150/1	Orman	9.673.381,66	105.589,16	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni 30 Haziran 2025 tarihinde alınmıştır.	ÇED Yönetmeliği Kararından Muaf (24 Ocak 2025 tarihli)
14	Depo-23	Manavgat	Kadılar	110+820	Dışında	Yeni	Yok	150/1	Orman	9.673.381,66	1.129.502,05	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni başvurusu 02.12.2024'te yapıldı.	Saha kullanımı onaylandıktan sonra ilgili ÇED Kararı alınmak üzere başvuru yapılacaktır.
			Yalçıdibi					104/1	Orman	6.232.294,13				İzin süreci devam etmekte.	
								Toplam Alan			15.905.675,79	1.129.502,05			
15	Depo-24	Manavgat	Yalçıdibi	113+050	Dışında	Yeni	Yok	104/1	Orman	6.232.294,13	219.670,14	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni 4 Temmuz 2025 tarihinde alınmıştır.	Uygulamada-ÇED Yönetmeliği Kararından Muaf (24 Ocak 2025 tarihli)
16	Depo-26	Alanya	Avsallar	123+000	Dışında	Yeni	Yok	Tescil harici parsel	Orman	-	569.413,44	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni başvurusu 8 Temmuz 2025 tarihinde yapılmıştır.	Uygulamada-ÇED Yönetmeliği Kararından Muaf (24 Ocak 2025 tarihli)
17	Depo-27	Alanya	Avsallar	124+250	Dışında	Yeni	Yok	Tescil harici parsel	Orman	-	388.413,83	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni 13 Ağustos 2025 tarihinde alınmıştır.	Uygulamada-Depolama alanı, Projenin ÇED Olumlu Kararına (17 Ağustos 2018 tarihli) dahildir.
18	Depo-28	Alanya	Akdam	127+000	Dışında	Yeni	Yok	Tescil harici parsel	Orman	-	367.905,23	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni başvurusu 02.12.2024'te yapıldı.	Saha kullanımı onaylandıktan sonra ilgili ÇED Kararı alınması için başvuru yapılacaktır.

Sıra	Depolama Sahası No	İlçe	Mahalle	Otoyol KM	Konum (Kamulaştırma Koridoru Dışında veya İçinde)	Yeni bir tesis mi, mevcut bir tesis mi yoksa eski bir tesis mi?	Proje tarafından şu anda parsel girilmiş mi?	Parsel No.	Parselin Arazi Kayıt Türü ⁹	Parselin Alanı (m2)	Parseldeki kullanılacak alan (m2)	Mülkiyet (Özel veya Kamusal - paydaş durumu belirtilmelidir)	Proje Tarafından Kullanılan Arazi Alımı Yöntemi (Örneğin, Geçici Kiralama, Satın Alma, Kamulaştırma, Tüzel Kişilik Durumunda Rızayla, vs.)	Arazi Kullanım İzni ⁹ Durumu (Şirket tarafından beyan edildiği gibi)	ÇED Kararı Durumu (Şirket tarafından beyan edildiği gibi)
19	Depo-29	Alanya	Türkler	130+400	Dışında	Yeni	Yok	Tescil harici parsel	Orman	-	370.127,94	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Ormancılık izni başvurusu 02.12.2024'te yapıldı. İzin süreci devam etmekte.	Uygulamada- Depolama alanı, Projenin ÇED Olumlu Kararına (17 Ağustos 2018 tarihli) dahil edilmiştir.
20	Depo-30	Alanya	Payallar	132+720	Dışında	Yeni	Yok	936/1	Orman	1.654.529,07	357.294,01	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Ormancılık izni 2 Eylül 2025 tarihinde alınmıştır.	Uygulamada- Depolama alanı, Projenin ÇED Olumlu Kararına (17 Ağustos 2018 tarihli) dahil edilmiştir.

2.3.9. Geçici Şantiye Tesisleri

Proje kapsamında kullanılması planlanan geçici şantiye tesisleri aşağıdakileri içermektedir:

- ÖAŞ ve EPC Yüklenicisinin (alt yükleniciler dahil) **şantiye kampı sahaları**, yatakhaneler, idari ofisler, sosyal tesisler ve diğer destekleyici altyapılar gibi ilişkili saha tesisleri dahil;
- İnşaat faaliyetleri için gerekli ham maddelerin çıkarılması için (ön taramadan geçmiş dolgu malzemesi dahil) belirlenmiş **taş ocakları** – bunlar ruhsatlı işletme sahaları veya özel olarak Proje için kurulacak yeni sahaları içerebilir;
- İnşaat malzemelerinin sahada üretimi için **Mekanik, Asfalt ve Beton Santralleri**; ve
- Köprüler ve viyadükler için yapısal bileşenlerin üretimini desteklemek amacıyla kurulan **Kiriş İmalatı Tesisleri**.

Tablo 2-12'de Proje kapsamında planlanan geçici şantiye tesislerinin sayısı ve konumlarının bir özeti sunulmuştur. Her bir tesis için arazi kullanımı ve izin durumuyla ilişkili detaylar aşağıdaki alt bölümlerde sunulmuştur.

Proje kapsamında kullanılacak tesislerin nihai listesi, izin süreçlerinin tamamlanması üzerine ÖAŞ ve EPC tarafından onaylanacaktır. Eylül 2025 itibarıyla, Tasagil'deki **Ana** İnşaat Kamp Alanı (KM 64+500) hazırlık aşamasındadır, Tasagil **Geçici** İnşaat Kamp Alanı (KM 59+500) ise EPC Müteahhidi tarafından kullanılmaktadır. Ana İnşaat Kamp Alanı'nın tamamlanmasının ardından, EPC Müteahhidi Tasagil Ana İnşaat Kamp Alanı'na (KM 64+500) taşınacak ve Tasagil Geçici İnşaat Kamp Alanı (KM 59+500) daha sonra esas olarak alt yüklenici kamp alanı olarak kullanılacaktır.

Tablo 2-12 Planlanan Geçici Şantiye Tesislerinin Özeti

Tesis	Tesis/Saha Sayısı	Lokasyon
Şantiye Sahaları	4	1) Taşağıl Geçici Şantiye Sahası (KM 59+500) 2) Taşağıl Ana Şantiye Sahası (KM 64+500) 3) Manavgat Şantiye Sahası (KM 87+500) 4) Alanya Şantiye Sahası (KM 124+300)
Beton Karıştırma Tesisleri	7	Hepsi Otoyol kamulaştırma koridoru dışında
Asfalt Tesisleri	3	Yukarıyla aynı.
Kırıncı/Mekanik Tesisler	3	Yukarıyla aynı.
Taş Ocakları	11	Yukarıyla aynı.
Kiriş İmalat Tesisleri	Karar verilecek	Karar verilecek

ÖAŞ ve EPC Yüklenicisi tarafından planlanan şantiye kampı ve tesis sahalarına ek olarak Proje içine dahil olan alt yükleniciler tarafından önerilen ilave kamp ve tesis sahaları olabilir. Bu potansiyel sahalar zamanı geldiğinde ÖAŞ ve EPC Yüklenicisi tarafından belirlenecek ve onaylanacaktır. Böyle sahaların gerekmesi halinde, ÖAŞ faaliyetlerin başlamasından önce EPC Yüklenicisinin tüm gerekli izinleri ve ruhsatları aldığını ve sahaların ulusal çevre mevzuatı ve geçerli Kredi Kuruluşu standartlarına tam olarak uyumlu işletildiğini takip edecek ve güvenceye alacaktır.

Geçici Tesisler için Arazi Edinimi

Şantiye kampları, tesisleri ve depolama alanları gibi **geçici tesisler**, arazi kullanılabilirliği ve işletimsel hususlara bağlı olarak **kamulaştırma koridoru içinde olabilir veya olmayabilir**.

Kamulaştırma koridoru dışında olduğunda geçici tesisler için arazi edinimi süreçleri aşağıdaki gibi yürütülür:

- **Özel mülkiyete ait parseller:** ÖAŞ veya EPC Yüklenicisi gerekli araziye arazi sahipleri veya paydaşlarıyla kiralama anlaşmaları, karşılıklı protokoller veya benzeri düzenlemeler üzerinden edinirler. Geçici kullanımın tamamlanması üzerine arazi, üzerinde anlaşılan koşullara uygun olarak rehabilite edilir ve sahibine geri verilir.
- **Devlete ait parseller:** Hazineye ait veya tescil harici olan araziler ödemeye gerek olmadan KGM tarafından yapılan başvuru üzerine Projeye tahsis edilir. Bu araziler de benzer bir şekilde geçici kullanım döneminin sonunda üzerinde anlaşılan şartlara uygun olarak rehabilite edilir ve Devlete geri verilir.
- **Tüzel kişiliklere ait parseller:** Böyle parseller, KGM'nin başvurusu üzerine KGM ile tüzel kişilik arasındaki belirli anlaşmaya bağlı olarak ödemeli veya ödemesiz olarak Projeye geçici olarak tahsis edilebilir. Diğer durumlarda olduğu gibi arazi, kullanımdan sonra rehabilite edilir ve tüzel kişiliğe geri verilir.

Geçici Tesisler için Sağlık Koruma Şeridi

İşyeri Açma ve Çalışma İzni Yönetmeliği uyarınca, **her geçici tesisin bir sağlık koruma şeridi olmalıdır**, bu da işletme kapsamı, kapasite ve fiziksel alan gibi faktörlere dayalı olarak belirlenir. Yönetmeliğin 16. Maddesine göre:

- Sağlık koruma şeritleri tesisin yasal mülkiyet sınırları içinde olmalıdır.
- Böyle bir şeridi zorunlu kılan tesisler için erişim kısıtlamaları (örneğin, konut geliştirme üstünde) yalnızca mülkün sınırları içinde geçerlidir.
- Mülk sınırlarının ötesindeki alanlarda erişim kısıtlamaları geçerli değildir.

2.3.9.1. Şantiye Sahaları

Projede kullanılması planlanan şantiye kampı sahaları Tablo 2-13'te listelenmiştir.

Tablo 2-13 Şantiye Kampı Sahaları Listesi (Ağustos 2025 sonu itibarıyla)

No	Tesisin Adı	İlçe	Mahalle	Ana Yol / Bağlantı Yolu	Otoyol KM	Lokasyon (Kamulaştırma Koridoru Dışında veya İçinde)	Yeni bir Tesis mi veya Mevcut ya da Eski bir tesis mi?	Proje tarafından parsel girilmiş mi?	Parsel No.	Parselin Arazi Kayıt Türü ¹⁰	Parselin Alanı (m²)	Parseldeki kullanılacak alan (m²)	Proje Tarafından Planlanan Kullanım Süresi	Mülkiyet (Özel veya Devlet)	Proje Tarafından Kullanılan Arazi Alımı Yöntemi (Örneğin, Geçici Kiralama, Satın Alma, Kamulaştırma, Tüzel Kişilik Durumunda Rızayla, vs.)	Arazi Kullanımı İzin Durumu (Şirket tarafından açıklandığı gibi) (Ağustos 2025 itibarıyla)	İzin Süresi (geçerliyse)	ÇED Kararı Durumu ¹¹ (Şirket tarafından açıklandığı gibi)							
1	Geçici Şantiye Kampı	Manavgat	Tasagil	Manavgat Ana Yolu	59+500	Dışında (Ama Kamulaştırma Koridoruna bitişik)	Yeni	Evet	644/1	Orman	16,574.402.10	66,449.00	İnşaat dönemi boyunca (3 yıl)	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Ormancılık izni 4 Mart 2025'te alınmıştır.	Ormancılık izni 14 Ekim 2027'ye kadar geçerli.	Uygulamada-ÇED Yönetmeliği Kapsamı Dışında Kararı							
2	Ana Şantiye Sahası	Manavgat	Tasagil	Manavgat Ana Yolu	64+500	Dışında	Dışında	Evet	Aşağıda verildiği gibi orman, tarım arazisi, yol dahil toplam 7 parsel:																
									653/1	Orman	48,699.38	35,971.90	İnşaat dönemi boyunca ve işletme aşaması sırasında İşletme ve Bakım Merkezi olarak hizmet vermeye devam edecektir	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Ormancılık izni 26 Mayıs 2025'te alınmıştır.	Ormancılık izni 14 Ekim 2027'ye kadar geçerli.	Uygulamada-ÇED Yönetmeliği Kapsamı Dışında Kararı (20 Eylül 2024 tarihli)							
									663/1	Orman	17,474.22	17,474.22													
									515/413	Zeytin ağaçları bulunan tarım arazisi (dava konusu mülkün mahkeme davasının sonuçlanmasından önceki durum)	13,533.90	6,087.34													
									515/535 (eski Parsel No. 515/414)	Yol (daha önce tarım arazisi)	4,701.64	4,701.64													
									515/536 (eski Parsel No. 515/414)	Yol (daha önce tarım arazisi)	1,629.88	1,629.88													
									515/415	Yol (daha önce tarım arazisi)	95,479.34	95,479.34													
									515/537 (eski Parsel No. 515/44)	Yol (daha önce zeytin ağaçlarının olduğu tarım arazisi)	740.21	740.21													
									Toplam alan			162,084.53													
									3	Manavgat İnşaatı Şantiye Kampı	Manavgat	Bucak seyhlr							Manavgat Ana Yolu	87+500	Dışında (Ama Kamulaştırma Koridoruna bitişik)	Yeni	Evet –	241/1	Orman
4	Alanya İnşaatı Şantiye Kampı	Alanya	İncekum	Alanya Ana Yolu	124+300	Dışında (Ama Kamulaştırma Koridoruna bitişik)	Yeni	Hayır	Tescil Harici	Orman	-	95,427.41	İnşaat dönemi boyunca (3 yıl)	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Ormancılık izni 11 Ağustos 2025'te alınmıştır.	Ormancılık izni 14 Ekim 2027'ye kadar geçerli.	Uygulamada-ÇED Yönetmeliği Kapsamı Dışında Kararı (19 Eylül 2024)							

¹⁰ Tapu ve Kadastro Müdürlüğü veri tabanına göre, <https://parselsorgu.tkgm.gov.tr/>

¹¹ Karar tarihi belirtilmemişse, belgede bu belirli olarak yazılmamıştır.

¹² Parsel mülkiyeti ihtilafıdır ve devlet (ormancılık) ile özel mülk sahipleri arasındaki mülkiyet anlaşmazlıklarının çözümü için dava devam etmektedir.

2.3.9.2. Tesisler

ÖAŞ ve EPC Yüklenicisi tarafından belirlenen beton tesisi, asfalt tesisi ve mekanik tesis sahası alternatifleri Tablo 2-14'te listelenmiştir.

Tablo 2-14 Planlanan Tesislerin Listesi

No	Tesisin Adı	İlçe	Mahalle	Ana Yol / Bağlantı Yolu	Otoyol KM	Lokasyon (Kamulaştırma Koridoru Dışında veya İçinde)	Yeni bir Tesis mi veya Mevcut ya da Eski bir tesis mi?	Proje tarafından parcele girilmiş mi?	Parsel No.	Parselin Arazi Kayıt Türü ¹³	Parselin Alanı (m²)	Parseldeki kullanılacak alan (m²)	Proje Tarafından Planlanan Kullanım Süresi	Mülkiyet (Özel veya Devlet)	Proje Tarafından Kullanılan Arazi Alımı Yöntemi (Örneğin, Geçici Kiralama, Satın Alma, Kamulaştırma, Tüzel Kişilik Durumunda Rizayla, vs.)	Arazi Kullanımı İzin Durumu (Şirket tarafından açıklandığı gibi) (Ağustos 2025 itibarıyla)	İzin Süresi (geçerliyse)	ÇED Kararı Durumu ¹⁴ (Şirket tarafından açıklandığı gibi)
1	Beton Tesisi-1	Serik	Sariabali	Serik Ana Yolu	55+450	Dışında	Yeni saha	Hayır	167/1	Orman	5,935,871.04	13,946.40	İnşaat süresince	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni 21 Ağustos 2025'te alınmıştır.	Ormançılık izni 14 Ekim 2027'ye kadar geçerli.	Uygulamada- ÇED Yönetmeliği Kapsamı Dışında Kararı (20 Eylül 2024)
2	Beton Tesisi-2 Mekanik Tesisi-1 Asfalt Tesisi-1	Manavgat	Tasagil	Manavgat Ana Yolu	59+500 (Geçici İnşaat Kamp Alanında bulunan tesisler)	Dışında	Yeni saha	Evet	644/1	Orman	16,574.402.10	66,449.00 (geçici inşaat kamp alanı için toplam alan)	İnşaat süresince	Devlet	Ek arazi kullanımı yok – Arazi kullanımı, Geçici İnşaat Kamp Alanı kapsamında gerçekleştirilmektedir; ormançılık izniyle tahsis edilmiştir.	Ormançılık izni 4 Mart 2025'te alınmıştır.	Ormançılık izni 14 Ekim 2027'ye kadar geçerli.	Uygulamada- ÇED Yönetmeliği Kapsamı Dışında Kararı (26 Haziran 2025)
3	Beton Tesisi-3	Manavgat	Siseler	Manavgat Ana Yolu	80+400	Dışında	Yeni saha	Hayır	138/74 (eski Parsel No. 138/26)	Yol (eski tarım arazisi)	4,741.63	4,741.63	İnşaat süresince	Özel	KGM tarafından 6 Şubat 2025 tarihinde müzakere toplantısı düzenlendi – Kısmen kamulaştırıldı (25 hissedenden 4'ü üzerinde anlaşma sağlandı)	Tarımsal Arazinin Tarımsal Olmayan Amaçlarla Kullanılmasına İlişkin İzin 28 Ocak 2025 tarihinde verilmiştir. İzin süreci devam etmektedir.	İzin belgesinde belirlenmek üzere	Uygulamada- ÇED Yönetmeliği Kapsamı Dışında Kararı (20 Eylül 2024)
									138/76 (eski Parsel No. 138/27)	Yol (eski tarım arazisi)	3,791.54	3,791.54		Özel	KGM tarafından 6 Şubat 2025 tarihinde müzakere toplantısı düzenlendi – Kısmen alındı (2 hissedenden 1'i üzerinde anlaşma sağlandı)			
									138/78 (eski Parsel No. 138/55)	Yol (eski tarım arazisi)	5,295.64	5,295.64		Private	KGM tarafından 6 Şubat 2025 tarihinde müzakere toplantısı düzenlendi – Alınacak (11 hissedenden 0'ı üzerinde anlaşma sağlandı)			
									138/80 (eski Parsel No. 138/56)	Yol (eski tarım arazisi)	9,508.05	9,508.05		Özel	KGM tarafından 6 Şubat 2025 tarihinde müzakere toplantısı düzenlendi – Tamamen alındı (3 hissedenden 3'ü üzerinde anlaşma sağlandı)			
									Toplam alan		23,336.86							
4	Beton Tesisi -4 Mekanik Tesisi-2 Asfalt Tesisi-2	Manavgat	Bucak Seyhler	Manavgat Ana Yolu	87+700	Dışında	Yeni saha	Evet	241/1	Orman	11.686.047,97	42,371.44	İnşaat süresince	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni 26 Mayıs 2025'te alınmıştır.	Ormançılık izni 14 Ekim 2027'ye kadar geçerli.	Uygulamada- ÇED Yönetmeliği Kapsamı Dışında Kararı (20 Eylül 2024)
5	Beton Tesisi-4a	Manavgat	Ulukapi	Manavgat Ana Yolu	89+700	Dışında	Yeni saha	Hayır	280/1	Forest	1.346.651,72	11,665.86	İnşaat süresince	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni 26 Mayıs 2025'te alınmıştır.	Ormançılık izni 14 Ekim 2027'ye kadar geçerli.	Uygulamada- ÇED Yönetmeliği Kapsamı Dışında Kararı (19 Eylül 2024)
6	Beton Tesisi-5	Manavgat	Sulek	Manavgat Ana Yolu	99+200	Dışında	Yeni saha	Hayır	201/1	Forest	1,584,345.04	11,977.58	İnşaat süresince	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni 21 Ağustos 2025'te alınmıştır.	Ormançılık izni 14 Ekim 2027'ye kadar geçerli.	Uygulamada- ÇED Yönetmeliği Kapsamı Dışında Kararı (19 Eylül 2024)
7	Çenger Deresi Kırıcı	Manavgat	Uzunlar	Manavgat Ana Yolu	105+000	Dışında	Yeni saha	Hayır	120/2	Tarım arazisi	3.772,93	3.772,93	İnşaat süresince	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Arazi kullanım izni başvurusu yapılacaktır.	Ormançılık izni 14 Ekim 2027'ye kadar geçerli.	Arazi kullanım izni ve saha kullanım kararı Proje tarafından alındıktan sonra ve araziye girilmeden önce alınacaktır.
8	Beton Tesisi-6 Mekanik Tesisi -3 Asfalt Tesisi-3	Alanya	Incekum	Alanya Ana Yolu	124+300	Dışında	Yeni saha	Hayır	Tescil Harici parsel	Orman	-	95,427.41	İnşaat süresince	Devlet	Ormançılık izni üzerinden tahsis	Ormançılık izni 11 Ağustos 2025'te alınmıştır.	Ormançılık izni 14 Ekim 2027'ye kadar geçerli.	Uygulamada- ÇED Yönetmeliği Kapsamı Dışında Kararı (19 Eylül 2024)

Not: Kiriş İmalatı Tesisleri için planlama Mayıs 2025 itibarıyla devam etmektedir. Detaylar nihai şeklini aldığı anda ilgili bilgiler tabloya eklenecektir (ÖAŞ, Mayıs 2025).

¹³ Tapu ve Kadastro Müdürlüğü veri tabanına göre, <https://parselsorgu.tkgm.gov.tr/>

2.3.9.3. Taş Ocakları

İnşaat işleri için gereken malzemeler için (ön tarama dolgu malzemesi, asfalt ve beton imalatı gibi) ÖAŞ ve EPC Yüklenicisi tarafından belirlenen taş ocağı alternatifleri Tablo 2-15'te listelenmiştir.

Yalnızca Proje ihtiyaçlarını karşılamak için yeni taş ocaklarının geliştirilmesi gerekiyorsa, ÖAŞ taş ocaklarında faaliyetlere başlamadan önce EPC Yüklenicisinin tüm gerekli izinleri ve ruhsatları almasını ve ilgili ulusal çevre mevzuatının yanı sıra geçerli Kredi Kuruluşu standartlarına da tümüyle uymasını güvenceye alacaktır.

Tablo 2-15 Planlanan Taş Ocaklarının Listesi

No	Taş Ocağının Adı	İlçe	Mahalle	Otoyol KM	Lokasyon (Kamulaştırma Koridoru Dışında veya İçinde)	Yeni bir Tesis mi veya Mevcut ya da Eski bir tesis mi?	Proje tarafından parselle girilmiş mi?	Proje Öncesindeki Kullanım Tanımı (varsa)	Parsel No.	Parselin Arazi Kayıt Türü ¹⁵	Parselin Alanı (m2)	Parseldeki kullanılacak alan (m2)	Proje Tarafından Planlanan Kullanım Süresi	Mülkiyet (Özel veya Devlet)	Proje Tarafından Kullanılan Arazi Alımı Yöntemi (Örneğin, Geçici Kiralama, Satın Alma, Kamulaştırma, Tüzel Kişilik Durumunda Rızayla, vs.)	Arazi Kullanımı İzin Durumu (Şirket tarafından açıklandığı gibi)	Ham Madde Üretimi İzin Durumu ve ÇED Kararı (Şirket tarafından açıklandığı gibi)
1	Sarıbalı Taş Ocağı	Serik	Sarıbalı	53+800	Dışında	Yeni	Hayır	-	165/1	Orman	2,110,351.10	247,301.00	İnşaat süresince	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Arazi kullanım izni başvuruları, arazinin kullanımına ilişkin karar alındıktan sonra ve araziye girilmeden önce yapılacaktır.	Ham madde Üretim İzni 23 Ocak 2025 tarihinde alınmıştır. ÇED başvurusu, ilgili ÇED Kararını almak üzere 19 Şubat 2025 tarihinde yapılmıştır. Süreç devam etmektedir.
2	Çakış Taş Ocağı	Manavgat	Çakış	56+500	Dışında	Yeni	Hayır	-	151/1	Orman	8,317,914.70	249,936.00	İnşaat süresince	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Ormancılık izni başvurusu 22 Ağustos 2025 tarihinde yapılmıştır. İzin süreci devam etmektedir.	Ham madde Üretim İzni 11 Mart 2025 tarihinde alınmıştır. ÇED Olumlu Kararı 15 Ağustos 2025 tarihinde alınmıştır.
3	Kuruçay Taş Ocağı	Manavgat	Sağrın	58+500	Dışında	Mevcut Tesis	Hayır	Taş Ocağı	551/1	Orman	9,192,362.00	30,553.50	İnşaat süresince	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Arazi kullanım izni başvuruları, arazinin kullanımına ilişkin karar alındıktan sonra ve araziye girilmeden önce yapılacaktır.	Saha kullanımını onaylandıktan sonra ilgili ÇED Kararı alınmak üzere başvuru yapılacaktır.
			Taşagıl						644/1	Orman	16,574,402.10	212,439.96		Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis		
									Toplam alan			242,993.46					
4	Dikmen Taş Ocağı	Manavgat	Dikmen	84+500	Dışında	Yeni	Hayır	Taş Ocağı	740/1	Orman	636,930.25	199,147.67	İnşaat süresince	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Yukarıdakiyle aynı	Yukarıdakiyle aynı
									644/1	Tarım	9,100.75	6,040.30		Özel	Satın alınacak veya kamulaştırılacak		
									644/2	Tarım	7,237.04	1,294.72		Özel	Devlet arazilerinin tahsisi		
									645/5	Tarım	140,311.27	30,264.40		Devlet			
									645/12	Tarım	2,946.94	2,537.22		Devlet			
									645/13	Tarım	12,307.91	4,701.86		Devlet			
									Toplam alan			243,986.17					
5	Bademliyar Taş Ocağı	Akseki	Güçlüköy	104+750	Dışında	Mevcut Tesis	Hayır	Taş Ocağı	303/1	Orman	43,684,671.05	180,378.00	İnşaat süresince	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Yukarıdakiyle aynı	Ham madde Üretim İzni 23 Aralık 2024 tarihinde alınmıştır. ÇED başvurusu, ilgili ÇED Kararını almak üzere 30 Mayıs 2025 tarihinde yapılmıştır. Süreç devam etmektedir.
6	Çenger Deresi Taş Ocağı	Manavgat	Uzunlar	105+000	Dışında	Yeni	Hayır	Taş Ocağı	Kesin konum (parsel) henüz belirlenmemiştir.		-	-	İnşaat süresince	Sitenin kesin konumu belirlendikten sonra mülkiyet hakkı belirlenecektir.	Arazi alım yöntemi, sitenin kesin konumu seçildikten sonra belirlenecektir.	Yukarıdakiyle aynı	Yukarıdakiyle aynı
7	Uzunlar Taş Ocağı	Manavgat	Uzunlar	106+000	Dışında	Mevcut başka bir taş ocağı ile kısmen kesişiyor	Hayır	Taş Ocağı	272/1	Orman	3,955,110.89	245,930.00	İnşaat süresince	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Yukarıdakiyle aynı	Ham madde Üretim İzni 3 Haziran 2025 tarihinde alınmıştır. ÇED başvurusu yapılacaktır.
8	Karakaya Taş Ocağı	Manavgat	Karakaya	114+200	Dışında	Yeni	Hayır	Taş Ocağı	139/1	Orman	13,675,540.06	249,123.00	İnşaat süresince	Devlet	Ormancılık izni üzerinden tahsis	Yukarıdakiyle aynı	Ham madde Üretim İzni 14 Ocak 2025 tarihinde alınmıştır. ÇED başvurusu, ilgili ÇED Kararının alınması için 27 Ocak 2025 tarihinde yapılmıştır. Süreç devam etmektedir.

¹⁵ Tapu ve Kadastro Müdürlüğü veri tabanına göre, <https://parselsorgu.tkgm.gov.tr/>

No	Taş Ocağının Adı	İlçe	Mahalle	Otoyol KM	Lokasyon (Kamulaştırma Koridoru Dışında veya İçinde)	Yeni bir Tesis mi veya Mevcut ya da Eski bir tesis mi?	Proje tarafından parsele girilmiş mi?	Proje Öncesindeki Kullanım Tanımı (varsa)	Parsel No.	Parselin Arazi Kayıt Türü ¹⁵	Parselin Alanı (m2)	Parseldeki kullanılacak alan (m2)	Proje Tarafından Planlanan Kullanım Süresi	Mülkiyet (Özel veya Devlet)	Proje Tarafından Kullanılan Arazi Alımı Yöntemi (Örneğin, Geçici Kiralama, Satın Alma, Kamulaştırma, Tüzel Kişilik Durumunda Rızayla, vs.)	Arazi Kullanımı İzin Durumu (Şirket tarafından açıklandığı gibi)	Ham Madde Üretimi İzin Durumu ve ÇED Kararı (Şirket tarafından açıklandığı gibi)
9	Saburlar Taş Ocağı	Alanya	Saburlar	117+000	Dışında	Yeni	Hayır	Taş Ocağı	102/1	Tarım	16,655.15	15,006.89	İnşaat süresince	Devlet	Devlet arazilerinin tahsisi	Yukarıdakiyle aynı	Hammadde Üretim İzni 28 Kasım 2024 tarihinde alınmıştır. ÇED başvurusu, ilgili ÇED Kararının alınması için 31 Aralık 2024 tarihinde yapılmıştır. Süreç devam etmektedir.
102/2	Tarım	1,426.22	1,426.22	Devlet	Devlet arazilerinin tahsisi												
102/3	Tarım	9,548.85	9,548.85	Özel	Satın alınacak veya kamulaştırılacak												
102/4	Bahçe	11,557.16	10,851.10	Özel	Satın alınacak veya kamulaştırılacak												
102/5	Tarım	1,917.22	1,280.02	Devlet	Devlet arazilerinin tahsisi												
102/6	Tarım	18,055.13	3,769.89	Özel	Satın alınacak veya kamulaştırılacak												
102/7	Tarım	4,895.91	4,895.91	Özel	Satın alınacak veya kamulaştırılacak												
103/23	Kışlak	60,684.07	17,592.20	Devlet	Devlet arazilerinin tahsisi												
103/24	Bahçe	3,794.50	3,794.50	Özel	Satın alınacak veya kamulaştırılacak												
103/25	Tarım	5,213.11	5,213.11	Özel	Satın alınacak veya kamulaştırılacak												
103/49	Tarım	28,599.00	16,515.45	Özel	Satın alınacak veya kamulaştırılacak												
103/50	Tarım	765.17	765.17	Özel	Satın alınacak veya kamulaştırılacak												
104/132	Tarım	8,331.94	8331.94	Özel	Satın alınacak veya kamulaştırılacak												
104/133	Tarım	22,647.92	10,922.52	Özel	Satın alınacak veya kamulaştırılacak												
167/1	Orman	24,328,868.01	138,261.86	Devlet	Ormanlık izni üzerinden tahsis												
Toplam alan												248,175.63					
10	Karamanlar Taş Ocağı	Alanya	Incekum	119+500	Dışında	Yeni	Hayır	-	167/1	Orman	24,328,868.01	213,091.92	İnşaat süresince	Devlet	Ormanlık izni üzerinden tahsis	Yukarıdakiyle aynı	Hammadde Üretim İzni 24 Ocak 2025 tarihinde alınmıştır. ÇED başvurusu, ilgili ÇED Kararının alınması için 19 Şubat 2025 tarihinde yapılmıştır. Süreç devam etmektedir.
130/2	Tarım	24,797.11	24,797.11	Özel	Satın alınacak veya kamulaştırılacak												
130/3	Tarım	3,169.16	3,169.16	Özel													
130/4	Tarım	4,356.58	4,356.58	Özel													
130/5	Tarım	1,559.29	1,559.29	Özel													
130/6	Tarım	2,796.95	2,796.95	Özel													
130/7	Tarım	1,266.45	1,266.45	Özel													
130/8	Tarım	6,439.47	6,439.47	Özel													
130/9	Tarım	5,521.98	5,521.98	Özel													
130/10	Tarım	2,008.11	2,008.11	Özel													
130/11	Tarım	1,767.29	1,767.29	Özel													
130/12	Tarım	9,026.71	9,026.71	Özel													
130/13	Direk konumu	278.53	278.53	Tüzek kişilik													
131/10	Tarım	20,592.74	340.07	Özel													
131/12	Tarım	1,386.19	756.68	Özel													
131/13	Tarım	1,130.75	338.47	Özel													
131/14	Tarım	23,527.23	2,868.79	Özel													
131/16	Tarım	25,513.77	17,666.96	Özel													
131/17	Tarım	9,731.32	8,217.54	Özel													
Toplam alan												306,268.06					
11	Soğukpınar Taş Ocağı	Alanya	Burçaklar	134+000	Dışında	Yeni	Hayır	-	192/1	Orman	2,954,719.70	215,776.50	İnşaat süresince	Devlet	Ormanlık izni üzerinden tahsis	Yukarıdakiyle aynı	

Not: Renkler yalnızca görsel vurgu amacıyla kullanılmıştır. Tüm anlamlar metin yoluyla da aktarılmaktadır.

2.3.10. Bağlantılı Tesisler

IFC PS1 (2012) “bağlantılı tesisler” tanımını şöyle yapar:

“...Proje kapsamında finanse edilmeyen, projenin yokluğunda inşa edilmesi veya genişletilmesi söz konusu olmayan, ancak onlar olmaksızın projeyi gerçekleştirmenin mümkün olmadığı tesisler.

Dipnot: Bağlantılı tesisler demiryolları, yollar, bağlı elektrik santralleri ve aktarım hatları, boru hatları, yan hizmetler, depolar ve lojistik terminalleri içerebilir.”

Projenin ÇSED çalışması (Eylül 2025) herhangi bir bağlantılı tesisi belirtmemektedir.

Nihai tasarımın tamamlanması sırasında veya sonrasında ilgili tesisler tespit edilmesi durumunda, ÖAŞ, bu tesislerden kaynaklanan yerinden edilme risklerinin veya etkilerinin Türk mevzuatı, IFC Performans Standardı 5 (PS5) ve AIIB Çevresel ve Sosyal Standart 2 (ÇSS2) hedefleri ve bu YYEP’de belirtilen ilkeler uyarınca yönetilmesini ve azaltılmasını sağlayacaktır.

Potansiyel ilave hafriyat işleri durumunda izlenecek prosedür için lütfen Bölüm 3.4’e bakın.

2.5. Projenin Zaman Çizelgesi

Proje için **YİD Uygulama Sözleşmesi** (YİD Sözleşmesi) KGM ve ÖAŞ tarafından **14 Ekim 2024** tarihinde imzalanmıştır.

YİD Sözleşmesi **15 yıllık** bir imtiyaz dönemi tanımlamaktadır, hem inşaat hem de işletme aşamasını kapsayan bu dönemden sonra Otoyol Türkiye Cumhuriyeti'ne devredilecektir. YİD Sözleşmesine göre **inşaat aşaması 36 aydır** ve ÖAŞ ile kredi kuruluşları arasında Proje için finans anlaşmasının imzalanma tarihinden itibaren başlar.

Proje için Detaylı İş Zaman Çizelgesi ÖAŞ tarafından hazırlanmış ve KGM tarafından 20 Mart 2025'te onaylanmıştır. KGM'nin onayına tabi olmak üzere saha erişimi ve izin kısıtlamaları ve finansal faktörlerden dolayı zaman çizelgesi revizyonlarının yapılabileceği unutulmamalıdır. **Aşağıdaki Tablo 2-16'da** mevcut KGM onaylı zaman çizelgesine göre kamulaştırma, inşaat, Ç&S çalışmaları ve Proje finansmanı için önemli dönüm noktalarının bir özeti sunulmaktadır. Program, KGM ile mutabık kalınan şekilde, Finans Anlaşması imzalandıktan sonra güncellenecek ve KGM'nin onayına sunulacaktır.

YİD Sözleşmesi – 13. Maddeye göre¹⁶, “*Görevli Şirket tarafından Teknik ve İdari Özelliklere uygun olarak hazırlanan kamulaştırma planları ve kamulaştırma programı, onaylanmış İş Programına uygun olarak ilgili arazinin kullanım tarihinden 9 (dokuz) ay önce İdareye teslim edilmelidir*”.

KGM onaylı Detaylı İş Programına dayalı olarak, ÖAŞ ve EPC Yüklenicisi 2025'in ikinci ve üçüncü çeyrekleri için planlanan hafriyat çalışmaları için üç aylık iş programları hazırlamıştır. Üç aylık inşaat programlarına uygun olarak ÖAŞ, YİD Sözleşmesi uyarınca belirtildiği üzere saha erişimini sağlamak için ihtiyaç duyulan arazi parselleri için kamulaştırma planlarının zamanında hazırlanmasını ve KGM'ye ibraz edilmesini güvenceye alır.

Üç aylık iş programlarında aşağıdaki bilgiler bulunur ve Projenin girilecek parseller için izin durumlarını izleyebilmesini sağlar.

- İnşaat İş Türü
- Konum (Otoyol KM, İlçe, Mahalle, Ada ve Parsel Numarası)
- Planlanan İş Başlatma Tarihi
- İlgili Parselin Mülkiyet Durumu
- İlgili parsellerin edinim ve izin durumu

YYEP temel ilkelerinin uygulanmasına başlanmıştır ve temel faaliyetler aşağıdakileri içerir:

- 8. Madde prosedürlerini 27. Maddeye göre önceliklendirmek için KGM ile koordinasyonun sağlanması,
- Etkilenen arazilerin kullanıcılarının belirlenmesi,
- Girişten önce bir kontrol noktası olarak hizmet vermek üzere erişilecek alanların arazi edinimi durumunu içeren araziye giriş protokolleri ve iş izinlerinin hazırlanması,
- Etkilenen kişilerin kamulaştırma prosedürleri, miras prosedürleri, vs. konusunda bilgilendirilmesi.

ÖAŞ, finansman anlaşmasının imzalanmasından başlayarak KGM ile işbirliği halinde **36 aylık bir süre boyunca YYEP uygulamasına** devam edecektir. Bu dönem tüm inşaat aşamasını kapsayacaktır ve gerekirse hizmete sokma ve işletme aşamasının ilk aylarına kadar uzatılabilir.

Uygulama süreci boyunca mevzuata uygunluğu ve etkilenen kişiler ve topluluklara YYEP uyarınca hakların ve destek önlemlerinin zamanında verilmesini güvenceye almak için **ÖAŞ tarafından devamlı olarak dahili izleme yapılacaktır.** Tüm YYEP önlemlerinin tamamlanmasından yaklaşık olarak iki yıl sonra, uygulama sonrası izleme de dahil olmak üzere, **bir YYEP Tamamlanma Denetimi yapılacaktır.** Bu denetim, Kredi Kuruluşları tarafından onaylanmış ve ÖAŞ tarafından görevlendirilmiş bağımsız YYEP danışmanı/danışmanları tarafından yapılacaktır. Denetim, özellikle etkilenen kişiler ve hanelerin geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılmasına dikkat ederek tüm YYEP taahhütlerinin başarılı bir şekilde yerine getirildiğini doğrulayacaktır.

¹⁶ Madde 13: Kamulaştırma, İmar, Tahsis, Geçiş Hakkı Oluşturulması, Kullanım İzninin Çıkarılması, Geçiş hakkı ve Kullanım İzni Fiyatları ve Gelir Payı

Tablo 2-16. Projenin Zaman Çizelgesinin Önemli Aşamaları

No	Önemli Aşamalar / Görevler	Tarih
0	YİD Sözleşmesi ve Tasarım	
0.1	YİD Sözleşmesinin Yapılması ve Saha Teslimi	14 Ekim 2024
0.2	KGM Tarafından Ön Otoyol Tasarımının Onaylanması	28 Kasım 2024
0.3	KGM Tarafından Nihai Otoyol Tasarımının Onaylanması	31 Mart 2028 ¹⁷ (hedef)
1	Kamulaştırma	
1.1	Görevli Mühendislik Firması (OGY) tarafından varlık envanterinin ve değerlendirme çalışmasının başlatılması	Kasım 2024
1.2	KGM tarafından kamulaştırma prosedürlerinin başlatılması (8. Madde bildirimleri ve uzlaşma toplantıları üzerinden)	Şubat 2025
1.3	Değerleme işleminin tamamlanması	2025 4. çeyrek (hedef)
1.4	KGM tarafından yürütülen kamulaştırma işlemlerinin bir parçası olarak 8. Madde müzakerelerinin tamamlanması	Onaylanacak
1.4.1	Aşama 1: KM 52 – 56; KM 74 – 104; KM ~64 (İ&B Merkezi), KM ~80 (Beton Santrali)	Şubat – Ağustos 2025
1.4.2	2. Aşama: KM 56 – 74; KM 104 – 116; Bağlantı Yolları: Manavgat Doğu, D-400, Serik	(tamamlandı)
1.4.3	3. Aşama: KM 116 – 141; Bağlantı yolları: Taşağıl, Manavgat, Alarahan ve Konaklı	Eylül 2025 – Ocak 2026 (hedef)
1.5	Kamulaştırma işlemleri kapsamında KGM tarafından 27. madde davalarının açılması	Madde 8 müzakereleri sırasında anlaşmaya varılmayan hissedarlar için, Madde 8 müzakere toplantılarının ardından yaklaşık 45 gün içinde dosyalanacaktır ¹⁸
1.5.1	1. Aşama: KM 52 – 56; KM 74 – 104; KM ~64 (İ&B Merkezi), KM ~80 (Beton Santrali)	Nisan – Ekim 2025 (hedef)
1.5.2	2. Aşama: KM 56 – 74; KM 104 – 116; Bağlantı Yolları: Manavgat Doğu, D-400, Serik	Ekim – Mart 2026 (hedef)
1.5.3	Aşama 3: KM 116 – 141; Bağlantı yolları: Taşağıl, Manavgat, Alarahan ve Konaklı	Haziran 2026
1.6	Madde 27 davalarının sonuçlandırılması üzerine, Madde 27 prosedürlerinin tamamlanması ve tüm özel parseller için arazi erişiminin sağlanması	Bu süreç aşamalı olarak ilerleyecek ve 2026 yılının 3. ve 4. çeyreğinde tam uyumun sağlanması hedeflenmektedir. ÖAŞ, Madde 27 kararı sonrasında araziye yasal olarak erişim hakkı elde eder.
1.7	KGM tarafından Madde 10 davalarının açılması Madde 27 davalarının sonuçlandırılması	Bu işlem, makul bir süre içinde – ideal olarak, ilgili parseller için 27. Maddenin uygulanmasıyla ilgili davaların sonuçlandırılmasından itibaren bir ay içinde başlatılacaktır. ¹⁹
1.8	Madde 27 prosedürlerinin ardından Madde 10 prosedürlerinin tamamlanması	

¹⁷ Türkiye’de yapılan YİD otoyol projelerinde nihai tasarımın onaylanması kademeli bir süreçtir çünkü uygulama projelerinin hazırlanması görevi Görevli Şirkete verilir. Proje için bağlantı yılları/kavşak ve servis yolları dahil olmak üzere 1/5000 ölçekli güzergah için yatay ve dikey güzergah onayı süreçleri tamamlanmıştır. Bu onay, Otoyol’un güzergahını belirlemiştir. 1/5.000 ölçekli güzergahın onayını takiben coğrafi araştırmalar (örneğin, sondaj kuyuları, deneme çukurları, laboratuvar testleri vs.) yapılır. Bu çalışmalara dayalı olarak inşaat başlamadan önce detaylı uygulama projeleri kademeli olarak onaylanır ve bunlar güzergah revizyonları (örneğin, eğim açıları, rakımlar) ve mühendislik yapıları (örneğin, tüneller, viyadükler, üstgeçitler, altgeçitler, menfezler) gibi hususları kapsar. Sonunda 1/1000 ölçekli plan ve profil sonuçlandırılır. Bu süreç boyunca 1/5.000 ölçekli güzergahta çok sayıda revizyonun yapılması muhtemeldir ve bu süreç iki yıla kadar devam edebilen dinamik bir süreç olarak kalır. Paralel olarak, trafik güvenliği, peyzaj, akıllı ulaşım sistemleri, tünel elektromekanikleri ve aydınlatma gibi diğer bileşenlerle ilgili projeler onay için ibraz edilir. Dolayısıyla nihai tasarımların onaylanması inşaat aşaması boyunca kademeli olarak gerçekleşecektir.

¹⁸ Madde 27 uyarınca hızlandırılmış kamulaştırma davaları, Madde 8 uyarınca anlaşmaya varılmayan hissedarlara karşı, ancak anlaşmaya varılan hissedarların tapu kaydı tamamlandıktan sonra açılabilir. Bunun amacı, mahkemelerin güncellenmiş tapu sicil kaydına dayalı olarak bir yazışma (“müzekkere”) düzenlenmesi ve dava kaydı tamamlanmadan açılırsa, anlaşmaya varan bir vatandaşın hem 8. maddeye göre idareden hem de 27. maddeye göre mahkeme kararından ödeme alması nedeniyle olası çifte işlemlerin önlenmesidir.

¹⁹ 10. maddeye göre işlemlerin başlatılmasının ardından, yerel Asliye Hukuk Mahkemesi dört ay içinde karar vermekle yükümlüdür. Bu sürenin aşılması halinde, arazi sahibi lehine günlük olarak en yüksek yasal faiz oranı uygulanır. İlk mahkeme kararının ardından tazminat tutarları yatırılır ve arazi sahipleri ödemelerine erişebilir. Ardından, dava dosyaları ilgili (Antalya) Bölge Temyiz Mahkemesine sevk edilir. Bu Mahkeme kararı onarsa, dava Yargıtay’a gider; bozulursa, yerel mahkemeye geri gönderilir. Süreç Yargıtay’da kesinleşir. Süreç kesinleştiğinde, arazi sahipleri yasal faiz ve tazminat tutarındaki artışları alma hakkına sahip olurken, tazminat tutarının düşürülmesi durumunda idare fazla ödenen tutarı geri talep etme hakkına sahiptir. Genel olarak mahkeme süreci yaklaşık iki yıl sürer ve süre büyük ölçüde mahkemelerin iş yüküne ve dava sayısına bağlıdır. ÖAŞ, ilgili makamlarla istişare halinde gerekli önlemleri almakta ve mahkeme işlemlerini hızlandırmak için çaba göstermektedir.

1.9	ÖAŞ tarafından mirasçılara en yakın noterden miras belgelerini almaları ve ÖAŞ'nin desteğiyle miras sürecini tamamlamaları için yardımın başlaması	Ağustos 2025
2	Ç&S Çalışmaları ve Mali Anlaşma	
2.1	ÇSED çalışmalarının başlaması	Mart 2024
2.2	YYEP çalışmalarının başlaması	Nisan 2025
2.3	ÖAŞ ve Kredi Kuruluşları tarafından ÇSED'nin paylaşılması (60 gün) (Açıklama Aşaması paydaş katılımı dahil)	2025'in 3. çeyreği (hedef)
2.4	60 günlük Bilgi Paylaşımı Döneminde alınan Paydaş Geribildirimine dayalı olarak ÖAŞ tarafından ÇSED Paketinin güncellenmesi	2025'in 3. çeyreği (hedef)
2.5	ÖAŞ tarafından Kamu İstişaresi ve Açıklama Raporunun hazırlanması ve Kredi Kuruluşlarına ibraz edilmesi	2025'in 3. çeyreği (hedef)
2.6	Finans Anlaşmasının İmzalanması	6 Ekim 2025
3	İnşaat İşleri (İmzalamadan 36 ay sonra)	
3.1	Saha Mobilizasyonu ve İnşaatın Başlatılması	Mart 2025
3.2	Hafriyat ve Mühendislik Yapılarının İnşası (Bağlantı Yolları dahil)	Ocak 2028
3.2.1	KM 52+000 – 80+000	Kasım 2027 (hedef)
3.2.2	KM 80+000 – 114+750	Ocak 2028 (hedef)
3.2.3	KM 114+750 – 141+705	Kasım 2027 (hedef)
3.3	Tüneller	Temmuz 2027
3.4	Viyadükler	Ocak 2028
3.5	Üstyapı İşleri	Şubat 2028
3.6	Projeyle Kesişen Mevcut Altyapının Yeniden Yerleştirilmesi	Ekim 2027
3.7	İkincil İşler (Peyzaj, Aydınlatma, Tünel Elektromekanikleri, Trafik Lambaları, Bariyerler, Çitleme), Akıllı Ulaşım Sistemleri	Mart 2028
3.8	İşletme ve Bakım Merkezi ve Otoyol Dinlenme Tesisleri (ODT'ler)	Mart 2028
4.	Otoyolun Hizmete Alınması	Finans anlaşmasının imzalanma tarihinden itibaren 36 ay içinde
5.	YYEP Uygulaması ve Takibi	Üzerinde anlaşılan uygulama sonrası YYEP döneminin tamamlanmasından sonra yapılan YYEP Tamamlanma Denetimi, etkilenen kişilerin geçim kaynaklarının yeniden yapılandırıldığını onaylayana kadar, YYEP taahhütleri uyarında ilgili geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve takip edilmesi faaliyetleri devam edecektir.

2.6. Mevcut İmar Durumu

YİD Sözleşmesinin imzalanmasını takiben **Ekim 2024'te KGM sahayı ÖAŞ'ye resmen teslim etmiştir.**

Saha tesliminden sonra Kasım 2024'te Geçici Şantiye Sahası alanında (KM 59+500 noktasında bulunan Mekanik Tesis-1, Asfalt Tesisi-1 ve Beton Tesisi-2 sahalarını içeren) ve **T5 tünel portal sahasında sondaj operasyonları ve Ç&S hazırlık işleri dahil olmak üzere tasarımı ilgili faaliyetler başlatılmıştır.**

25 Temmuz 2025 tarihinde, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanı, KGM Genel Müdürü ile ÖAŞ ve EPC temsilcilerinin katılımıyla KM 87+500 (Manavgat İnşaat Kamp Alanı) noktasında Proje için **temel atma töreni²⁰** düzenlenmiştir.

Devam eden inşaat işlerinin durumu Tablo 2-17'de özetlenmiştir. Tabloda renklerin yalnızca görsel vurgu amacıyla kullanıldığına dikkat edin, tüm anlamlar metinle de aktarılmıştır.

ÖAŞ, kamulaştırmanın tamamlanması veya etkilenen sahipler veya kullanıcılarla araziye giriş protokollerinin resmen yapılmasından önce araziye yetkisiz girişi önlemek için araziye giriş ve çıkış protokolleri (bkz. Appendix D) geliştirmiştir ve girişten önce bir kontrol noktası olarak hizmet vermek üzere erişilecek alanların arazi edinimi durumunu Hafriyat İşleri İçin Çalışma İzni Formuna entegre etmeye karar vermiştir.

Kredi Kuruluşlarının koşullarına uyumu güvenceye almak için Proje tarafından devam eden inşaat faaliyetlerinde aşağıdaki prosedür uygulanır:

- Kamulaştırmanın tamamlanma durumu, yüzey toprağının sıyrılması, hafriyat ve şev (dolgu) işleri dahil olmak üzere inşaat faaliyetleri için herhangi bir iş izninin çıkarılmasından önce ÖAŞ'nin Kamulaştırma Müdürü tarafından doğrulanacak ve imzalanacaktır.
- Türkiye Kamulaştırma Kanunu uyarınca ve/veya YYEP'ye uygun olarak gerektiği gibi tazminat ödemelerinin tamamlanmasını takiben ancak fiziksel girişten önce her parsel için araziye giriş protokolleri yapılacaktır.
- Kamulaştırma süreci veya karşılıklı bir anlaşma tamamlanmadan ve resmi ve gayriresmi kullanıcılar için mahsul tazminatı dahil olmak üzere gerekli tüm ödemeler yapılmadan önce parsellerde hiçbir inşaat faaliyeti başlatılmayacaktır.
- Araziden çıkış protokolleri yalnızca geçici olarak edinilen arazi parselleri için yapılacaktır ve haklı olan tarafa arazinin restore ve iade edildiğini belgeleyecektir.

Eylül 2025'e kadar, inşaatın acil olduğu ve belirli parsellerin kamulaştırma sürecinin henüz tamamlanmadığı durumlarda, mülk sahipleriyle bir mutabakat protokolü imzalanarak araziye erişim sağlanmıştır.

23 Eylül 2025 itibarıyla, rıza protokolleri yoluyla araziye erişim sağlanmış 12 özel parsel bulunmaktadır:

- 3 parsel – 27. madde kararları verilmiş, araziye erişim hakkı sağlanmıştır.
- 1 parsel – 8. madde müzakere toplantısı 2025 Eylül ayı içinde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.
- 1 parsel – 8. madde kapsamında anlaşma sağlanmıştır.
- 6 parsel – KGM tarafından 27. Madde davaları açılmıştır (21 Nisan 2025, 15 Ağustos 2025 ve 8 Eylül 2025 tarihlerinde) ve mahkeme işlemleri halen devam etmektedir.
- 1 parsel – KGM tarafından Ekim 2025'te 27. Madde davası açılacaktır.

ÖAŞ, Eylül 2025'ten önce yazılı izinle erişilen tüm arazilerin kamulaştırma için öncelikli olmasını sağlayacak, bu arazilerin listesi KGM'ye derhal harekete geçebilmesi için verilecek ve bu parseller izin alındıktan sonra dört ay içinde kamulaştırılacaktır.

²⁰ <https://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Duyurular/DuyuruDetay.aspx?Parameter=1887>

Tablo 2-17. Devam Eden İnşaat İşlerinin Durumu (Ağustos 2025 sonu itibarıyla)

No	Bileşen	KM	İşlerin Durumu	Girilmiş Parseller	Arazi Alımı ve İzin Durumu (Ormancılık izinleri için bkz. Tablo 2-23)	Girilmiş Parsellerin Kullanıcıları	Girilmiş Parsellerdeki Varlıklar/Yapılar	Özel Mülk Sahipleri ve/veya Arazi Kullanıcılarıyla Yapılan Araziye Giriş Protokollerinin Durumu
Tüneller								
1	T1	54+311	İnşaat devam etmekte - Giriş Portalı sahasındaki temizlik çalışmaları devam etmektedir.	Yer: Sariaabalı, Serik Ada/parsel no: 167/1(orman)	Ormancılık izni mevcut .	Yok	Yok	Uygulanabilir değil – Ormanda özel mülk sahibi ve/veya arazi kullanıcısı yoktu.
2	T2	57+355	İnşaat devam etmekte - Çıkış Portalında kazı ve destek çalışmaları devam etmektedir. Giriş Portalında saha temizliği tamamlanmıştır.	Yer: Tasagil ve Sagrin, Manavgat Ada/parsel no: 551/1 (orman) 644/1 (orman)	Tasagil 644/1 ve Sagrin 551/1 için ormancılık izni mevcut .	Yok	Yok	Uygulanabilir değil – Ormanda özel mülk sahibi ve/veya arazi kullanıcısı yoktu.
3	T3	60+947	İnşaat devam etmekte - Giriş ve Çıkış Portallarında kazı ve destek çalışmaları şu anda devam etmektedir.	Yer: Tasagil, Manavgat Ada/parsel no: 644/1 (orman)	Ormancılık izni mevcut .	Evet	Evet (Parselin bir kısmında bir kulübe ve meyve ağaçları bulunmaktadır)	Kullanılmayan kulübe ve meyve ağaçları ile ilgili olarak, parselin gayri resmi kullanıcısı ile yazılı bir rıza protokolü imzalanmıştır. (şablon için Ek E'ye bakınız).
4	T5	88+705	İnşaat devam etmekte – Giriş Portalındaki kazı çalışmaları tamamlanmış olup, sağ ve sol tüp kazı ve destek çalışmaları devam etmektedir.	Yer: Ulukapi, Manavgat Ada/parsel no: 280/1 (orman)	Ormancılık izni mevcut .	Yok	Yok	Uygulanabilir değil – Ormanda özel mülk sahibi ve/veya arazi kullanıcısı yoktu.
Viyadükler								
1	V4	77+899	İnşaat devam etmekte - Kazı, kazık çakma ve temel çalışmaları devam etmektedir.	Yer: Kalemler ve Yenikoy, Manavgat Ada/parsel no: 208/1 (orman) 159/1 (orman) 126/54 (özel)	Ormancılık izni mevcut . <u>Özel parseller:</u> Onay protokolü yürürlüktedir (kamulaştırma tamamlanmadan önce arazinin kullanımı için) (şablon için Ek E'ye bakınız). Müzakereler 8. maddeye uygun olarak yürütülmüştür. Anlaşma sağlanamamıştır; 27. maddeye göre dava KGM tarafından açılacaktır.	Var	Var (ağaçlar)	Parselin ilgili kısmını kullanan hissedar ile yazılı bir rıza protokolü imzalanmıştır (şablon için Ek E'ye bakınız). Kamulaştırma işlemi tamamlandıktan sonra özel mülk sahipleri ile arazi giriş protokolleri imzalanacaktır.
2	V8	88+128	İnşaat devam etmekte - Kazık işleri büyük ölçüde tamamlandı; kalan kazıklar devam ediyor. Nehir yönlendirme işlemi tamamlandı. Özel parselde (Ulukapi, 167/3), sahibinin (hissedar) sözlü onayı ile araziye geçici bir konteyner yerleştirildi ve saha sadece makine deposu olarak kullanıldı.	Yer: Bucakşeyhler, Ulukapi/Manavgat Ada/parsel no: 241/1 (orman) 167/3 (özel) Yol-1 (tescil harici)	<u>Orman parselleri:</u> Ormancılık izni mevcut . <u>Özel Şahsa Ait Parseller:</u> Rıza protokolü mevcut (kamulaştırmanın tamamlanmasından önce arazi kullanımı için) (şablon için bkz. Appendix E). Madde 8 davetiyeleri Haziran 2025'te gönderildi. Müzakereler Madde 8 uyarınca yürütüldü ve Madde 27 davası 15 Ağustos 2025'te açıldı.	Var	Var (Bu 167/3 parselinin geri kalan kısmında kullanıcının evi, seraları ve açık tarım arazileri var. Konteyner ve ekipman, arazi sahibinin devam eden bu faaliyetlerini engellemeyen veya önlemeyen araziye yerleştirildi)	Parselin ilgili kısmını kullanan hissedar ile yazılı bir mutabakat protokolü imzalanmıştır (şablon için Ek E'ye bakınız). Kamulaştırma işleminin tamamlanmasının ardından özel mülk sahipleri ile arazi giriş protokolleri imzalanacaktır. Tescil edilmemiş parselin gayri resmi kullanıcısı ile nar ağaçları konusunda yazılı bir mutabakat protokolü imzalanmıştır.
3	V9	94+316	İnşaat devam etmekte – Kazı çalışmaları tamamlanmıştır. Servis yolu çalışmaları devam etmektedir.	Yer: Karaöz/Manavgat Ada/parsel no: 174/1 (orman) 117/1(özel)	<u>Orman parselleri:</u> Ormancılık izni mevcut . <u>Özel Şahsa Ait Parseller:</u> Onay protokolü mevcut (kamulaştırma tamamlanmadan önce arazinin kullanımı için) (şablon için Ek E'ye bakınız). Müzakereler 8. maddeye uygun olarak yürütüldü ve 27. maddeye ilişkin dava 8 Eylül 2025 tarihinde açıldı.	Var	Var (ağaçlar)	Parselin ilgili kısmını kullanan hissedar ile yazılı bir rıza protokolü imzalanmıştır (şablon için Ek E'ye bakınız). Kamulaştırma işlemi tamamlandıktan sonra özel mülk sahipleri ile arazi giriş protokolleri imzalanacaktır.

No	Bileşen	KM	İşlerin Durumu	Girilmiş Parseller	Arazi Alımı ve İzin Durumu (Ormancılık izinleri için bkz. Tablo 2-23)	Girilmiş Parsellerin Kullanıcıları	Girilmiş Parsellerdeki Varlıklar/Yapılar	Özel Mülk Sahipleri ve/veya Arazi Kullanıcılarıyla Yapılan Araziye Giriş Protokollerinin Durumu
4	V10	96+200	İnşaat devam etmekte – Bazı temellerin kazı çalışmaları tamamlanmış, diğerleri ise devam etmektedir.	<u>Yer:</u> Hacıali/Manavgat <u>Ada/parsel no:</u> 225/1 (orman) 214/2 (özel) 106/1 (hazine), 235/10 (hazine), 235/20 (hazine), 214/2,3,4 (hazine),	<u>Orman parselleri:</u> Ormancılık izni mevcut . <u>Hazine parselleri:</u> Tahsis süreci devam etmektedir. <u>Özel Sahsa Ait Parseller:</u> Onay protokolü mevcut (kamulaştırma tamamlanmadan önce arazinin kullanımı için) (şablon için Ek E'ye bakınız). Müzakereler 8. maddeye uygun olarak yürütüldü ve tam bir anlaşmaya varıldı. Tapu devri devam etmektedir.	Var	Var (ağaçlar)	Hazine arazilerinde bulunan gayri resmi kullanıcılara ait nar ağaçları için yazılı izin protokolü alınmıştır.
5	V11	96+841	İnşaat devam etmekte - Temeller için kazı, destek ve beton işleri devam etmektedir.	<u>Yer:</u> Hacıali/ Manavgat <u>Ada/parsel no:</u> 223/1, 177/1 (orman)	<u>Orman parselleri:</u> Ormancılık izni mevcut .	Var	Var (ağaçlar)	Gayri resmi kullanıcıdan yazılı onay protokolü alınmıştır.
6	V12	97+738	İnşaat devam etmekte - Temeller için kazı, destek ve beton işleri devam etmektedir.	<u>Yer:</u> Cevizler, Hacıali/ Manavgat <u>Ada/parsel no:</u> 189/1, 224/1 (orman) 151/1 (özel)	<u>Orman parselleri:</u> Ormancılık izni mevcut . <u>Özel Sahsa Ait Parseller:</u> Onay protokolü mevcut (kamulaştırma tamamlanmadan önce arazinin kullanımı için) (şablon için Ek E'ye bakınız). Müzakereler 8. maddeye uygun olarak yürütüldü ve 27. maddeye dayalı dava 8 Eylül 2025 tarihinde açıldı.	Yok	Yok	Parselin ilgili kısmını kullanan hissedar ile yazılı bir rıza protokolü imzalanmıştır (şablon için Ek E'ye bakınız). Arazi giriş protokolleri, ilgili kamulaştırma prosedürünün tamamlanmasının ardından özel mülk sahipleri ile imzalanacaktır.
Köprüler								
1	K2	93+505	İnşaat devam etmekte - Temeller için kazı, destek ve beton işleri devam etmektedir.	<u>Yer:</u> Demirciler, Karaöz/ Manavgat <u>Ada/parsel no:</u> 154/1, 174/1 (orman)	<u>Orman parselleri:</u> Ormancılık izni mevcut .	Yok	Yok	Uygulanabilir değil – Ormanda özel mülk sahibi ve/veya arazi kullanıcısı yoktu.
Anayol								
1	57+942 -59+200		İnşaat devam etmekte - Servis yolu kazı çalışmaları devam etmektedir.	<u>Yer:</u> Tasagil, Manavgat <u>Ada/parsel no:</u> 644/1 (orman)	<u>Orman parselleri:</u> Ormancılık izni mevcut .	Yok	Yok	Uygulanabilir değil – Ormanda özel mülk sahibi ve/veya arazi kullanıcısı yoktu.
2	59+200 -60+947		İnşaat devam etmekte - Kazı çalışmaları devam ediyor.	<u>Yer:</u> Tasagil, Manavgat <u>Ada/parsel no:</u> 644/1 (orman)	<u>Orman parselleri:</u> Ormancılık izni mevcut .	Yok	Yok	Uygulanabilir değil – Ormanda özel mülk sahibi ve/veya arazi kullanıcısı yoktu.
3	78+315 – 80+000		İnşaat devam etmekte - Kazı çalışmaları devam ediyor.	<u>Yer:</u> Yeniköy, Manavgat <u>Ada/parsel no:</u> 159/1,160/1,109/19,109/829 (orman)	<u>Orman parselleri:</u> Ormancılık izni mevcut .	Yok	Yok	Uygulanabilir değil – Ormanda özel mülk sahibi ve/veya arazi kullanıcısı yoktu.
4	87+465 – 88+106		İnşaat devam etmekte - Orman Genel Müdürlüğü'nün talimatı uyarınca 29 Nisan 2025 tarihinde askıya alınmıştır.	<u>Yer:</u> Bucakşeyhler/ Manavgat <u>Ada/parsel no:</u> 241/1 (orman)	<u>Orman parselleri:</u> Ormancılık izni mevcut .	Yok	Yok	Arazi giriş protokolleri, ilgili kamulaştırma prosedürünün tamamlanmasının ardından ve hafriyat çalışmaları için araziye girilmeden önce özel mülk sahipleriyle birlikte yürütülecektir.

No	Bileşen	KM	İşlerin Durumu	Girilmiş Parseller	Arazi Alımı ve İzin Durumu (Ormancılık izinleri için bkz. Tablo 2-23)	Girilmiş Parsellerin Kullanıcıları	Girilmiş Parsellerdeki Varlıklar/Yapılar	Özel Mülk Sahipleri ve/veya Arazi Kullanıcılarıyla Yapılan Araziye Giriş Protokollerinin Durumu
5	89+544 – 94+316		İnşaat devam etmekte - Bölgede kurulacak beton santrali için kazı çalışmaları devam etmektedir.	Yer: Aşağıışıklar Manavgat Ada/parsel no: 194/1 (orman)	Orman parselleri: Ormancılık izni mevcut .	Yok	Yok	Uygulanabilir değil – Ormanda özel mülk sahibi ve/veya arazi kullanıcısı yoktu.
	Şantiye Sahaları							
1	Geçici Şantiye Sahası	59+450	İnşaat tamamlandı –	Yer: Taşağıl/Manavgat Ada/parsel no: 644/1 (orman)	Ormancılık izni mevcut .	Yok	Yok	Uygulanabilir değil – Ormanda özel mülk sahibi ve/veya arazi kullanıcısı yok.
2	Ana Şantiye Sahası	64+500	İnşaat devam etmekte - İlgili arazi edinimi ve izin süreçleri tamamlandıktan sonra faaliyetler devam edecek. Kısmen kamulaştırılan özel şahsa ait parsel (Taşağıl, 515/415) elektrik ve su aboneliği prosedürleri için geçici bir konteyner yerleştirildi. Yüzey sıyırma veya hafriyat faaliyeti yapılmadı.	Yer: Taşağıl, Manavgat Ada/parsel no: 653/1, 668/1 (orman) 515/415 (özel)	Orman parselleri: Ormancılık izni mevcut . Özel Şahsa Ait Parseller: Parsellerin birden fazla hissedarı bulunmaktadır. Madde 8 müzakereleri yapılmış ve hissedarların çoğunluğu ile anlaşmaya varılmıştır. Anlaşma yoluyla satın alınamayan hisseler için Madde 27 uyarınca dava açılmıştır. Arazi İhtiyati Tedbir Kararı 4 Haziran 2025 tarihinde mahkeme tarafından verilmiştir. Ödemeler, KGM tarafından yasal süre içinde yatırılmıştır (bkz. Bölüm 2.8.4).	Var	Var (Etkilenen arazide bir ev ve ağaçlar vardı. Evde ikamet eden hane halkı, arazi istimlak bedelini aldıktan sonra gönüllü olarak taşınmıştır).	Araziyi kullanan hissedar ile başlangıçta yazılı bir rıza protokolü imzalandı (şablon için Ek E'ye bakınız) ve ilgili kamulaştırma prosedürünün tamamlanmasının ardından ve hafriyat çalışmaları için araziye girilmeden önce, Temmuz 2025'te özel mülk sahipleri ile arazi giriş protokolleri imzalandı.
3	Manavgat Şantiye Sahası	87+800	İnşaat devam etmekte -	Yer: Bucakşeyhler/ Manavgat Ada/parsel no: 244/1 (orman)	Ormancılık izni mevcut .	Yok	Yok	Uygulanabilir değil – Ormanda özel mülk sahibi ve/veya arazi kullanıcısı yoktu.
	Menfezler							
1	Güzergah	64+139 58+188 58+598 59+313 64+216 78+675 89+717 89+900 94+002 59+603 87+749	İnşaat devam etmekte - 64+139 58+188 58+598 59+313 64+216 78+675 89+717 89+900 94+002 İnşaat tamamlandı – 59+603 87+749	Yer: Çeşitli (orman) Ada/parsel no: Çeşitli (orman)	Ormancılık izni mevcut .	Yok	Yok	Uygulanabilir değil – Ormanda özel mülk sahibi ve/veya arazi kullanıcısı yoktu.

Kaynak: ÖAŞ, Ağustos 2025

2.7. Geçmiş Arazi Edinimi

Proje kapsamında **geçmişte yapılmış arazi edinimi** yoktur.

Proje için arazi edinimi süreci ancak Projenin özel ortağı olan ÖAŞ'nin katılımından sonra başlatılmıştır. ÖAŞ'nin Kredi Kuruluşları ve onların BÇSD'leriyle ilişki kurmasından önce KGM tarafından Proje için hiçbir arazi edinimi, yeniden yerleşim veya tahliye faaliyeti yapılmamıştır²¹. Buna uygun olarak Kamulaştırma Kanunu uyarınca ilk 8. Madde uzlaşma toplantıları 6, 27 ve 28 Şubat 2025 tarihlerinde yapılarak arazi edinimi gayretlerinin resmi olarak başladığını göstermiştir.

Dolayısıyla, geçmiş bir arazi edinimi denetiminin gerekli olacağı koşullar aşağıda açıklandığı gibi bu Proje için geçerli değildir:

- ÖAŞ'nin katılımından önce herhangi bir arazi edinimi faaliyeti yürütmüş olan önceki bir proje sponsoru veya ortak sponsoru yoktur.
- KGM, 14 Ekim 2024'te imzalanan YİD Uygulama Sözleşmesi üzerinden ÖAŞ'nin görevlendirilmesinden veya Kredi Kuruluşlarının katılımının sağlanmaya başlanmasından önce Projeye özel olarak herhangi bir arazi edinimi yapmamıştır.

Şubat 2025'ten bu yana yürütülen arazi edinimi süreciyle ilgili kapsamlı bilgiler Bölüm 2.8'de (sıradaki bölüm) verilmiştir.

İşbu YYEP'de ortaya konan hükümler ve haklar, KGM tarafından edinim süreçleri halihazırda başlatılmış olanlar dahil ilgili mülk sahipleri ve kullanıcılarıyla (hem resmi hem gayriresmi) birlikte tüm Projeden etkilenen araziler ve varlıklar için geçerlidir.

2.8. Mevcut Arazi Edinimi Durumu

Proje için arazi edinimi faaliyetleri, devlete ait ve özel şahsa ait parseller dahil olmak üzere, Şubat 2025'te başlatılmıştır.

Proje kapsamında yürütülecek kamulaştırma işleriyle ilişkili olarak ilgili ulusal yetkili merciler tarafından çıkarılan kararlar aşağıdaki gibidir:

- Proje için **Kamu Yararı Kararı** (No: 2023/371) **UAB** tarafından **28 Kasım 2023**'te açıklanmıştır.
- Proje kapsamında bazı taşınmaz mülklerin (Kararın kapsadığı yerleşim yerleri içinde bulunan) KGM tarafından **Acele Kamulaştırması** ile ilgili Türkiye Kamulaştırma Kanunu'nun (Kanun No. 2942, 1983) 27. Maddesi uyarınca çıkarılan **Başkanlık Kararı (No. 9708)**²² **30 Mart 2025**'te Resmi Gazete'de (No. 32857) yayınlanmıştır (**Acele Kamulaştırma Kararı** olarak anılır).
- Tablo 2-18'de özetlendiği üzere, **Proje için kamulaştırma kararları KGM** tarafından alınmıştır.

²¹ Ekim 2024'te Kredi Kuruluşları Proje için ÇSDT çalışması yapması ve bu YYEP dahil olmak üzere ÇSED Açıklama Paketini kamuya açıklama öncesinde geçerli olan uluslararası standartlara uygun olarak incelemesi için bir BÇSD görevlendirmiştir.

²²<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/03/20250330-5.pdf>

Tablo 2-18. Güzergâh Boyunca Varlıkların Envanteri ve Değerleme Çalışmalarının Durumu (Ağustos 2025 sonu itibarıyla)

No.	KM	Otoyol Bölümü/ Tesis	Uzunluk (km)	Kamulaştırma Kararı Tarihi	Kamulaştırma Kararı No.
	Ana Yol				
1	64+242.51-64+721.89	İ&B Merkezi / Ana İnşaat Kamp Alanı	0.48	05.12.2024	2024-78
2	80+416.80-80+656.92	Beton Planı	0.24	05.12.2024	2024-78
3	52+000-55+970	Serik Ana Yolu	3.97	23.01.2025	2025-05
4	55+829 - 74+072	Manavgat Ana Yolu	18.24	22.05.2025	2025-33
5	73+725 - 82+994	Manavgat Ana Yolu	9.27	22.05.2025	2025-31
6	82+953 - 92+946	Manavgat Ana Yolu	9.99	21.04.2025	2025-27
7	92+933 - 104+178	Manavgat Ana Yolu	11.25	22.05.2025	2025-32
8	104+167 - 115+975	Manavgat Ana Yolu	11.81	22.05.2025	2025-30
9	115+972 - 127+881	Alanya Ana Yolu	11.91	29.05.2025	2025-34
10	127+877 - 135+719	Alanya Ana Yolu	7.84	18.08.2025	2025-71
11	135+317 - 140+000	Alanya Ana Yolu	4.68	18.08.2025	2025-72
	Bağlantı yolları				
12	52+500	Serik Bağlantı Yolu (0+902 - 11+575)	11.5	Çıkarılacak	Çıkarılacak
13	52+500	D400 Devlet Yolu (1+616,75 - 9+452,28)	7.84	21.08.2025	2025-73
14	66+000	Taşagül Bağlantı Yolu (İmar Planı Dışı)	2.6	11.06.2025	2025-39
15	66+000	Taşagül Bağlantı Yolu (İmar Planı İçinde)	-	04.06.2025	2025-38
16	77+000	Manavgat Bağlantı Yolu (İmar Planı Dışı)	6.33	16.06.2025	2025-47
17	77+000	Manavgat Bağlantı Yolu (İmar Planı İçinde)	-	11.06.2025	2024-40
18	100+500	Manavgat Doğu Bağlantı Yolu	3.4	21.04.2025	2025-28
19	117+500	Alarahan Bağlantı Yolu	2.8	Çıkarılacak	Çıkarılacak
20	133+500	Konaklı Bağlantı Yolu (0+361,99 - 1+600,76)	1.6	29.05.2025	2025-35
21	139+797-141+705 - 0+173 - 1+137	Alanya Batı Kavşağı (İmar Planı İçinde)	2.87	02.06.2025	2025-37

Kaynak: ÖAŞ, Ağustos 2025.

Projenin mevcut güzergâhından etkilenen parsellerin varlık envanteri ve değerlendirme çalışmaları, KGM'nin teknik şartnamelerine uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetler, Kasım 2024'ten bu yana, ÖAŞ tarafından atanan ve KGM tarafından onaylanan sertifikalı bir ulusal mühendislik firması ("**değerleme yüklenicisi**") tarafından yürütülmektedir.

Bu sürecin bir parçası olarak, etkilenen her parsel için ayrıntılı varlık envanteri hazırlamak üzere saha tanımlama çalışmaları yapılmaktadır. Ardından, belirlenen varlıklara dayalı olarak güzergâh boyunca aşamalı olarak değerlendirme raporları hazırlanmaktadır.

Tablo 2-19, güzergâh bölümlerine göre bu faaliyetlerin durumunun bir özetini sunmaktadır. **Özetle, ana Otoyol güzergâhı (52+000 – 136+000) için varlık envanteri tamamlanmıştır** – Akdam, Cakallar ve Alara'nın bir kısmı hariç, saha tanımlama çalışmaları yerel topluluklarla yapılan istişarelerin sonuçlanmasını beklemektedir²³ – **ihale aşaması güzergâhına göre (KGM tarafından onaylanan 1/5.000 güzergâh)**, değerlendirme raporlarının durumu ise farklı segmentlerdeki saha çalışmaları ve raporlamaların ilerleyişine göre değişiklik göstermektedir. Değerleme raporları **KGM** tarafından onaylanan bölümler için, aşağıdaki alt bölümlerde ele alındığı üzere, Projenin 2025 yılı hafriyat programlarında belirlenen özel, kamu ve tüzel kişiliklere ait parseller için **arazi edinim süreci başlamıştır**.

²³ Parsellerin ve varlıkların listesi değerlendirme yüklenicisi tarafından belirlenmiş ve bu parsellerdeki araziler, ağaçlar ve yapılar ortofoto ve drone görüntüleri kullanılarak gösterge niteliğinde bir değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirme, Projenin değerlendirme çalışmasına dahil edilmiştir. Etkilenen parseller ve varlıklar buna göre kamulaştırma listelerine dahil edilmiştir. Etkilenen topluluklarla devam eden istişarelerin tamamlanmasının ardından saha tanımlama ve doğrulama çalışmaları yürütülecektir.

Serik Bağlantısı ve D400 dahil olmak üzere tüm güzergâh için kamulaştırma planları, 2025 yılının Ağustos ayı sonu itibarıyla ilgili Tapu Sicil Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır.

Tablo 2-19. Güzergâh Boyunca Varlık Envanteri ve Değerleme Çalışmalarının Durumu (2025 Ağustos sonu itibarıyla)

KM	Saha Tanımlama Çalışmaları – Varlık Envanteri	Yapı Tanımlama Raporları	Etkilenen Parseller için Değerleme Raporları	Madde 8 Müzakere Toplantıları
52+000 – 56+000	Tamamlandı	Tamamlandı	Tamamlandı	Tamamlandı (Şubat 2025)
56+000 – 74+000 (64+242.51 – 64+721.89 hariç)	Tamamlandı	Tamamlandı	Hazırlık aşamasında (Hedef: Ağustos 2025)	Eylül 2025 olarak planlanmıştır
64+242.51 – 64+721.89 (İ&B Merkezi / Tasagil Ana İnşaat Kampı)	Tamamlandı	Tamamlandı	Tamamlandı	Tamamlandı (Şubat 2025)
74+000 – 104+167 (80+416 – 80+656.92 hariç)	Tamamlandı	Tamamlandı	Tamamlandı	Tamamlandı (Haziran-Temmuz-Ağustos 2025)
104+167 – 115+975	Tamamlandı	Hazırlık aşamasında (Hedef: Eylül 2025)	Hazırlık aşamasında (Hedef: Eylül 2025)	Ekim 2025 olarak planlanmıştır
80+416 – 80+656.92 (İşletme sırasında hizmet alanı, inşaat sırasında Siseler Beton Fabrikası)	Tamamlandı	Tamamlandı	Tamamlandı	Tamamlandı (Şubat 2025)
115+972 – 127+881	Akdam ve Cakallar için askıya alınmıştır(*) Alara için tamamlanmıştır (yaklaşık 50 parsel hariç)	Belirlenecek – Hedef tamamlanma tarihi 2026 yılının ilk çeyreği olarak belirlenmiştir – en geç ilk çeyrek sonu.	Belirlenecek – Hedef tamamlanma tarihi 2026 yılının ilk çeyreği olarak belirlenmiştir – en geç ilk çeyrek sonu.	Şubat-Nisan 2026 olarak planlanmıştır
127+877 – 136+000	Tamamlandı	Hazırlık aşamasında (Hedef: Eylül 2025)	Hazırlık aşamasında (Hedef: Eylül 2025)	Şubat-Nisan 2026 olarak planlanmıştır
Serik Bağlantı Yolu	Tamamlandı	To be determined (Target: November 2025)	To be determined (Target: November 2025)	Ocak 2026 olarak planlanmıştır
D400	Tamamlandı	Hazırlık aşamasında (Hedef: Eylül 2025)	Hazırlık aşamasında (Hedef: Eylül 2025)	Kasım 2025 olarak planlanmıştır
Tasagil Bağlantı Yolu	Tamamlandı	Hazırlık aşamasında (Hedef: Aralık 2025)	Hazırlık aşamasında (Hedef: Aralık 2025)	Şubat-Nisan 2026 olarak planlanmıştır
Manavgat Bağlantı Yolu	Tamamlandı	Hazırlık aşamasında (Hedef: Aralık 2025)	Hazırlık aşamasında (Hedef: Aralık 2025)	Şubat-Nisan 2026 olarak planlanmıştır
Manavgat Doğu Bağlantı Yolu	Tamamlandı	Hazırlık aşamasında (Hedef: Aralık 2025)	Hazırlık aşamasında (Hedef: Aralık 2025)	Şubat-Nisan 2026 olarak planlanmıştır
Alarahan Bağlantı Yolu	Tamamlandı	Hazırlık aşamasında	Hazırlık aşamasında	Şubat-Nisan 2026 olarak planlanmıştır

KM	Saha Tanımlama Çalışmaları – Varlık Envanteri	Yapı Tanımlama Raporları	Etkilenen Parseller için Değerleme Raporları	Madde 8 Müzakere Toplantıları
		(Hedef: Aralık 2025)	(Hedef: Aralık 2025)	
Konaklı Bağlantı Yolu	Tamamlandı	Hazırlık aşamasında (Hedef: Aralık 2025)	Hazırlık aşamasında (Hedef: Aralık 2025)	Şubat-Nisan 2026 olarak planlanmıştır
Alanya Batı Bağlantı Yolu (139+797 – 141+705)	Tamamlandı	Hazırlık aşamasında (Hedef: Aralık 2025)	Hazırlık aşamasında (Hedef: Aralık 2025)	Şubat-Nisan 2026 olarak planlanmıştır

Kaynak: ÖAŞ, Ağustos 2025.

(*) Parsellerin ve varlıkların listesi değerlendirme yüklenicisi tarafından belirlenmiş olup, bu parsellerdeki araziler, ağaçlar ve yapılar ortofoto ve drone görüntüleri kullanılarak gösterge niteliğinde değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme, Projenin değerlendirme çalışmasına dahil edilmiştir. Etkilenen parseller ve varlıklar buna göre kamulaştırma listelerine dahil edilmiştir. Saha tanımlama ve doğrulama, etkilenen topluluklarla devam eden istişarelerin tamamlanmasının ardından gerçekleştirilecektir.

Not: Renkler yalnızca görsel vurgu amacıyla kullanılmıştır. Tüm anlamlar metinle de aktarılmıştır.

2.8.1. Özel Şahsa Ait Parseller

KGM, Acele Kamulaştırma Kararı uyarınca inşaat programı doğrultusunda ve hak sahiplerini tazmin etmek için kamulaştırma bütçesinin kullanılabilirliğine tabi olarak acele kamulaştırma davaları (**27. Madde**) açma yetkisine sahiptir. Ancak **KGM bu Projede, Kamulaştırma Kanunu uyarınca 8. Madde süreci (satın alma yöntemi) üzerinden anlaşma yoluna gitmeyi önceliklendirmiştir.** KGM, buna uygun olarak tüm mülk sahiplerini ve mirasçılar²⁴ dahil hissedarları 8. Madde uzlaşma toplantılarına katılmaya davet edecektir ve 27. Madde KGM tarafından ancak son çare olarak, hak sahibi olan mülk sahipleri ve hissedarlarla yapılan 8. Madde uzlaşmaları ve görüşmelerinin başarısız olmasından sonra veya istişare çabalarına rağmen uzlaşma müzakerelerine katılmamaları durumunda kullanılacaktır.

KGM ile ÖAŞ arasında mutabık kalınan inşaat programı kapsamında öncelikli olan ve KGM tarafından değerlemesi onaylanan parseller için, **kamulaştırma süreci KGM tarafından Şubat 2025'te Madde 8 davetiyelerinin yayınlanması ve katılımcı malik ve hissedarlarla müzakere toplantılarının yapılması suretiyle başlatılmıştır.** Kamulaştırma bütçesinin mevcudiyetine göre parseller bazında ilerleyecektir. Projenin kamulaştırma sürecinin bir parçası olarak, Madde 8 müzakereleri, değerlendirme raporlarının hazırlanıp KGM tarafından onaylanmasından hemen sonra (3 aydan az bir süre içinde) güncel değerlendirme çalışmalarına dayalı olarak yürütülmektedir. Gelecekte, arazi ve varlıkların değerlendirme oranları, gerektiğinde KGM tarafından **en az yılda bir** güncellenecektir.

2025 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla gerçekleştirilen Madde 8 müzakere toplantılarının takvimi ve tam uyum için 2025 yılı Eylül ayı ile 2026 yılı Nisan ayı arasında planlanan toplantılar, ilgili parsel sayısı, KGM tarafından tespit edilerek toplantılara davet edilen malik/hissedarlar (mirasçılar dahil) ve satın alma işlemine uygun malik/hissedarların sayısı dahil olmak üzere Tablo 2-20'de sunulmuştur. Madde 8 müzakere toplantıları sırasında anlaşma protokollerini imzalamaya uygun sahipleri/hissedarları belirlemek ve Kamulaştırma Kanunu'nun 8. Maddesi uyarınca satın alma işlemlerini yürütmek için KGM, ÖAŞ personelinin desteğiyle, Türkiye Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi'nden (TAKBİS) güncellenmiş tapu kayıtlarını temin etmekte ve 8. madde anlaşması durumunda işlemi engelleyebilecek ipotek, rehin ve ihtiyati tedbirler gibi hususları dikkate alarak satış işlemine uygun sahipleri/hissedarları belirlemektedir.

²⁴ Standart bir uygulama olarak KGM'nin bölge müdürlüğü vefat etmiş kişileri ve mirasçılarını Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) üzerinden bulur ve onlara, uzlaşma toplantılarına katılmaya davet etmek için 8. Madde bildirimleri gönderir.

Tablo 2-20. Madde 8 Müzakere Toplantılarının Takvimi (2025 Ağustos sonu itibariyle)

Kapsam Dahilindeki Yerleşim Yerleri	İlgili Proje Bileşeni	Müzakere Toplantısı Tarihi	Müzakere Toplantısı Yeri	Özel Parsel Sayısı	Sahiplerin/Hissedarların Sayısı (KGM tarafından tespit edilen ve müzakerelere davet edilen mirasçılar dahil)	Satış İşlemine Hak Kazanan Sahip/Hissedar Sayısı ("işlem yapılabilir")
Manavgat (1): Şişeler	Güzergah: 80+416.80 – 80+656.92 Tesis: Beton Santrali (inşaat aşamasında) ve Siseler ODT (Tip D) (işletme aşamasında)	6 Şubat 2025 (10:00) – Tamamlandı	Taşağılı Orman İşleri Müdürlüğü, Manavgat	4	25 (25 işleme uygun – satın alma ve tapu)	25
Manavgat (1): Taşağılı	Güzergah: 64+242.51 – 64+721.89 Facility: Ana İnşaat Kamp Alanı (inşaat sırasında) ve İ&B Merkezi (işletme sırasında)	6 Şubat 2025 (14:00) – Tamamlandı	Taşağılı Orman İşleri Müdürlüğü, Manavgat	3	70	63
Serik (1): Deniztepesi	Güzergah: 52+000 – 56+000	27 Şubat 2025 (09:30-14:00) – Tamamlandı	Deniztepe Muhtarlığı İdare Binası	10	1,209	777
Serik (1): Sarıabalı	Güzergah: 52+000 – 56+000	28 Şubat 2025 (09:30-14:00) – Tamamlandı	Deniztepe Muhtarlığı İdare Binası	3	3	3
Manavgat (8): Aksaz, Cevizler, Demirciler, Hacıalı, Hacısalı, Hacıobası, Karaöz, Sülek	Güzergah: 92+933.96-104+178.35	23, 24, 27 Haziran 2025 (09:30-13:30) – Tamamlandı	Manavgat İlçesi Belediyesi İbrahim Sözen Gençlik Merkezi	139	1,696	620
Manavgat (5): Aşağıışıklar, Bucakşeyhler, Dikmen, Ulukapı, Yukarıışıklar	Güzergah: 82+953.25 – 88+712.72 89+491.69 – 92+946.7	1,2,3 Temmuz 2025 (09:30-13:30) – Tamamlandı	Manavgat İlçesi Belediyesi İbrahim Sözen Gençlik Merkezi	131	1,903	537
Manavgat (6): Dolbazlar, Evrenleryavşı, Kalemler, Seki, Yeniköy, Şişeler	Güzergah: 73+725.39-82+994.35	12, 13, 14 Ağustos 2025– Tamamlandı	Manavgat İlçesi Belediyesi İbrahim Sözen Gençlik Merkezi	177	2,406	652
Manavgat (6): Kadılar, Karakaya, Odaönü, Örenşehir, Uzunlar, Yalçıdibi	Güzergah: 104+167.06-115+975.99	Ekim 2025 (planlanan)	KGM tarafından belirlenecektir	298	4,360	Müzakere toplantısından önce KGM tarafından belirlenecektir.
Serik (5): Aşağıkocayatak, Çandır, Dikmen, Kayaburnu, Yukarıkocayatak	D400 Devlet Yolu: 1+616.50-9+890.03	Kasım 2025 (planlanan)	Serik Belediye Binası	45	1,782	Müzakere toplantısından önce KGM tarafından belirlenecektir.
Manavgat (6): Çakış, Çolaklı, Gündoğdu, Hocalar, Taşağılı, Yavrudoğan	Güzergah: 55+829.85-57+419.51 57+990.03-60+989.85 62+426.76-74+072.92		Taşağılı Orman İşletme Müdürlüğü, Manavgat	219	1,900	Müzakere toplantısından önce KGM tarafından belirlenecektir.
Manavgat (2): Hacıobası, Kızılot	Manavgat Doğu Bağlantı Yolu: 0+661.31-3+460.40 0+098.13-1+302.15	Kasım 2025 (planlanan)	KGM tarafından belirlenecektir	59	61	Müzakere toplantısından önce KGM tarafından belirlenecektir.
Serik (7) Deniztepesi, Sarıabalı, Üründü, Belpınarı, Burmahancı, Cumalı, Aşağıçatma	Serik Bağlantı Yolu	Ocak – Şubat 2026 (planlanan)	KGM tarafından belirlenecektir	225	4,242	Müzakere toplantısından önce KGM tarafından belirlenecektir.
Kalan diğer yerleşim yerleri (13)		Şubat – Nisan 2026 (planlanan)	KGM tarafından belirlenecektir	836	Tespit edilecektir (**)	Müzakere toplantısından önce KGM

Kapsam Dahilindeki Yerleşim Yerleri	İlgili Proje Bileşeni	Müzakere Toplantısı Tarihi	Müzakere Toplantısı Yeri	Özel Parsel Sayısı	Sahiplerin/Hissedarların Sayısı (KGM tarafından tespit edilen ve müzakerelere davet edilen mirasçılar dahil)	Satış İşlemine Hak Kazanan Sahip/Hissedar Sayısı ("işlem yapılabilir")
<u>Manavgat (2):</u> Evren, Ilıca						tarafından belirlenecektir.
<u>Alanya (11):</u> Alara, Çakallar, Akdam, İncekum, Avsallar, Türkler, Payallar, Emişbeleni, Toslak, Telatiye, Elikesik						
Toplam				2,129	18,350 (*)	

(*) Hak sahipleri dahil olmak üzere parsel sahiplerinin ve hissedarların kesin sayısı, 8. madde uyarınca müzakere davetiyeleri gönderilmeden önce KGM tarafından belirlenir. Bu nedenle, yaklaşan müzakere toplantıları için sahiplerin ve hissedarların sayısı zamanı geldiğinde belirlenecek ve KGM'nin 8. madde davet süreci kapsamında mirasçıların kimlik bilgilerini güncellemesi ve etkilenen kişiler tarafından miras işlemlerinin tamamlanmasıyla birlikte kamulaştırma süreci boyunca toplam rakam değişecektir.

Özel mülkiyetindeki parsellerin kamulaştırılmasının mevcut durumu, arazi kayıt durumuna göre Tablo 2-21'de sunulmuştur.

Tablo 2-21. Kamulaştırma Koridoru İçindeki Özel Mülkiyetli Parsellerin Kamulaştırma Durumu (2025 Ağustos sonu itibariyle)

Etki Durumuna Göre Kategori	Toplam Parsel Sayısı	Kategori A	Kategori B	Kategori C
		KGM tarafından satın alındı (tamamen)	KGM tarafından kamulaştırıldı	KGM tarafından kamulaştırma henüz tamamlanmamıştır.
		(Kamulaştırma Kanunu'nun 8. maddesi uyarınca anlaşma ve satın alma yoluyla)	(27. maddeye göre hızlandırılmış kamulaştırma davaları yoluyla)	
Girilen parseller (Etkilenen özel parseller)	6	1 (tapu devri devam ediyor)	1	4 ²⁵ (Madde 27 mahkeme süreci devam ediyor)
Bugüne kadar girilmemiş parseller (Etkilenmeyen özel parseller)	2,123	85	0	2,038
Toplam – Özel Parseller	2,129	86(*)	3	1,941

(*) 86 parsel için tam anlaşma, 99 parsel için kısmi anlaşma sağlanmıştır; böylece 185 parsel için kısmi veya tam anlaşma sağlanmıştır.

Tablo 2-22, KGM ile anlaşmaya varan hissedarlarla imzalanan anlaşma protokollerinin durumunu özetlemektedir. Bildirimi almış olmasına rağmen toplantıya katılmayan veya toplantıya katılmış ancak Tedarik veya Anlaşmazlık Kaydı'nı imzalamayı reddeden kişiler için, toplantılar sona erdikten sonra KGM tarafından bir "İmtina Kaydı" düzenlenecektir.

²⁵ Araziyi kullanan malik(ler) ile rıza protokolleri imzalanmış olup, KGM tarafından 2025 yılının Ağustos-Eylül aylarında 27. madde davaları açılmıştır; ilgili kamulaştırma prosedürünün tamamlanmasının ardından maliklerle arazi giriş protokolleri imzalanacaktır.

Tablo 2-22. Özel mülkiyetli parseller için anlaşma durumu (2025 Ağustos sonu)

KM/ Tesis	Bölge	Yerleşim Yeri	Özel Parseller		Sahip Sayısı		Anlaşma Durumu					
			Müzakereye davet edilenlerin toplam sayısı	Toplam Alan (m²)	Müzakereye davet edilenler	Satış işlemine uygun olanlar	İmzalı Anlaşma Protokolleri Olan Sahip Sayısı	İmzalı Anlaşma Protokolleri Olan parsel Sayısı	İmzalı Anlaşma Protokolleri Olan parsel Sayısı – Tam	İmzalı Anlaşma Protokolleri Olan parsel Sayısı – Kısmi	Anlaşma Sağlanan Alan (m²)	Tamamlanma Oranı (%) (Alan Bazlı)
52-56	Serik	Deniztepesi	10	138,208.66	1,209	777	519	9	0	9	54,140.28	39
		Sarıbalı	3	2,307.76	3	3	1	1	0	1	605.77	26
Alt Toplam			13	140,516.42	1,212	780	520	10	0	10	54,746.05	39
İ&B Merkezi	Manavgat	Taşagül	3	102,551.07	70	63	42	2	0	2	29,090.97	28
Beton Tesisi	Manavgat	Şişeler	4	23,336.86	25	25	4	2	1	1	11,403.82	49
Alt Toplam			7	125,887.93	95	88	46	4	1	3	40,494.79	32
83-93	Manavgat	Aşağıışıklar	31	166,447.98	499	128	100	15	6	9	48,353.40	29
		Ulukapı	11	33,500.24	173	12	6	2	1	1	7,544.94	23
		Bucakşeyhler	23	61,712.23	309	134	96	13	7	6	20,344.47	33
		Dikmen	22	54,716.49	302	124	90	8	6	2	22,973.63	42
		Yukarıışıklar	44	125,854.68	620	302	261	28	16	12	67,562.43	54
Alt Toplam			131	442,231.62	1,903	700	553	66	36	30	166,778.87	38
93-104	Manavgat	Cevizler	17	57,712.86	191	167	90	5	0	5	12,665.47	22
		Demirciler	2	8,418.84	114	0	0	0	0	0	0.00	0
		Karaöz	31	101,589.71	173	95	17	11	8	3	31,053.75	31
		Hacıisali	43	112,932.35	659	560	246	19	13	6	34,335.42	30
		Aksaz	18	67,333.70	204	47	34	4	3	1	18,501.29	27
		Hacıobası	17	104,835.78	288	232	59	8	2	6	27,932.48	27
		Hacıali	11	27,002.65	67	48	46	7	3	4	19,769.77	73
Alt Toplam			139	479,825.89	1,696	1,149	492	54	29	25	144,258.18	30
74-83	Manavgat	Seki	36	56,106.49	354	79	49	8	3	5	7,061.91	13
		Kalemler	69	239,734.39	546	186	58	12	8	4	36,731.11	15
		Yeniköy	7	40,132.08	136	17	16	2	2	0	25,948.04	65
		Şişeler	33	157,587.88	429	147	70	11	6	5	64,628.42	41
		Evrenleryavşı	32	150,967.01	941	545	430	18	1	17	65,766.18	44
		Dolbazlar	0	0.00	0	0	0	0	0	0	0.00	0
		Alt Toplam			177	644,527.85	2,406	974	623	51	20	31
Genel Toplam			467	1,832,989.71	7,312	3,691	2,234	185	86	99	606,413.55	33
Tapu Devirlerinin Durumu												
Tapu Siciline Gönderilen Sahiplerin Sayısı							1,521					
Tapu Devri Tamamlanan Sahiplerin Sayısı							656					
Tapu Devri Süreci Devam Eden Sahiplerin Sayısı							865					
Madde 8 Satın Alma Sözleşmesi Protokolünü imzalayan ve Tapu Devri öncesinde gerekli işlemlerin tamamlanmasının ardından Tapu Siciline gönderilecek olan maliklerin sayısı							715					

Kaynak: ÖAŞ, Ağustos 2025.

2.8.2. Devlete Ait Parseller

Devlete ait parseller, aşağıda anlatıldığı gibi ödemeye gerek olmadan ilgili yetkili mercilerle koordinasyon halinde KGM tarafından yürütülen prosedürler üzerinden Projeye tahsis edilir. Tahsis süreci tamamlandıktan sonra, diğer bir deyişle uygulamada olan ulusal mevzuat uyarınca durumları Hazine adına yol olarak resmi biçimde değiştiğinde ve kullanım hakkı Hazine tarafından KGM'ye resmi biçimde verildiğinde, bu parsellere Proje amaçlarıyla yalnızca ÖAŞ ve/veya EPC Yüklenicisi tarafından erişilebilecektir.

- **Hazine parselleri:** KM 80 – 104 arasında bulunan hazine parsellerinin tahsisi, KGM tarafından 2025 yılının Mayıs – Haziran aylarında Manavgat İlçe Tapu ve Kadastro Müdürlüğü'nden resmi olarak talep edilmiştir.
- Kalan başvuruların, inşaat programına uygun olarak 2025 yılı içinde KGM tarafından ilgili İlçe Tapu ve Kadastro Müdürlüklerine sunulması planlanmaktadır.
- **Hazine – orman parselleri:** Proje, Proje kapsamında kullanılacak orman arazileri için gerekli ormancılık izinlerini almak üzere ilgili İlçe²⁶ Orman İşletme Müdürlüklerine resmi başvurularını yapmıştır.
- **Hazine – mera parselleri:** Mera parsellerinin Projeye tahsis edilmesi için, Mera Kanunu uyarınca İl Tarım ve Ormancılık Müdürlüğü tarafından tahsis durumlarının değiştirilmesi gerekmektedir. Proje, bu meralara erişim gerektiren inşaat programına uygun olarak (kamulaştırma koridoru boyunca üç mera parseli bulunduğunu belirtmek gerekir), bu süreci başlatmak için ilgili İlçe Tarım Müdürlüklerine resmi başvurular yapacaktır.
- **Tescilsiz parseller (“tescil harici”):** Bu parseller devletin mülkiyeti ve kontrolü altındadır ve Kamulaştırma Kanunu uyarınca kamulaştırma işlemlerine tabi değildir. Bu parseller önce Hazineye, ardından Hazine tarafından Projeye, yukarıda Hazine parselleri için açıklanan sürece uygun olarak tahsis edilir. Bu parsellerde bulunan varlıklar, onay mektubu süreciyle tespit edilir ve ilgili kurumların gerekliliklerine uygun olarak yönetilir.

Otoyolun kamulaştırma koridoru içindeki bu devlet mülkiyetindeki parsellerin edinim durumu, arazi giriş (etki) durumlarına göre aşağıdaki Tablo 2-23'te özetlenmiştir.

Geçici tesis alanlarıyla çakışan devlet mülkiyetindeki parsellerin edinim durumu Bölüm 2.3.9'da sunulmuştur.

²⁶ Serik, Taşgıç, Manavgat ve Alanya ilçe müdürlükleri.

Tablo 2-23. Kamulaştırma Koridoru içindeki Devlete Ait Arazilerin Edinilme Durumu (Ağustos 2025 sonu itibarıyla)

Kategori	Edinilme Yöntemi	Toplam Parsel Sayısı	Araziye Giriş Durumu		Girilmiş Parseller için İzin Durumu	
			Bugüne Kadar Girilmemiş Parseller	Girilmiş Parseller	Tahsis/ Rıza/ İzin Tamamlanmış	Tahsis/İzin Başvurusu Yapıldı – Süreç Devam Ediyor
Hazine parselleri	Tahsis	810	809	1 Ulukapı, Manavgat (Tescil harici - Yol-1)	Yok	KM 80 – 104'e karşılık gelen parseller için başvuru Mayıs-Haziran 2025'te yapılmıştır.
Hazine - orman	Ormancılık izni	143	131	12	Aşağıdaki güzergah kesitlerinin ilgili kısımları için izin alınmıştır (aşağıya bakınız): 52+000 – 56+700 57+200 – 70+000 71+000 – 85+800 86+100 – 86+800 87+300 -- 119+000 120+600 – 141+000	--
				Sağırın (1): 551/1 – Tünel 2 (KM57+355)	KM: 57+200 – 70+000 için izin kapsamında alınmıştır	--
				Taşagıl (1): 644/1	KM:61+000-62+500 için izin kapsamında alınmıştır	--
				Ulukapı (1): 280/1	KM:88+550-89+800 için izin kapsamında alınmıştır	--
				Kalemler, (1): 208/1	KM 75+770 – 78+130 için izin kapsamında alınmıştır	--
				Yeniköy (1): 159/1	KM:78+130-78+560 için izin kapsamında alınmıştır	--
				Bucakşeyhler (1): 241/1	KM 87+700- 88+160 için izin kapsamında alınmıştır	--
				Cevizler (1): 189/1	KM 97+850- 98+600 için izin kapsamında alınmıştır	--
				Haciali (3): 177/1, 223/1, 224/1	KM 97+600- 97+790 için izin kapsamında alınmıştır	--
				Sarıabali (1): 165/1, 167/1	52+930-53+720 için izin kapsamında alınmıştır	--
Hazine - mera	Tahsis değişikliği	3	3	0	Arazi girişinden önce tamamlanacak	--
Tescil harici	Tahsis	335	335	0	Arazi girişinden önce tamamlanacak	--

Kaynak: ÖAŞ, Ağustos 2025.

Not: Renkler yalnızca görsel vurgu amacıyla kullanılmıştır. Tüm anlamlar metin yoluyla da aktarılmaktadır.

2.8.3. Tüzel Kişiliklere Ait Parseller

Tüzel kişiliklere ait parseller, Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre kamulaştırmaya tabidir. Kamulaştırma prosedürlerinin tamamlanmasından önce araziye giriş yapmak için KGM, Kamulaştırma Koridoru içinde varlıklara sahip olan tüzel kişilikleri varlıklara bu arazi sahipleri tüzel kişilikleri Acele Kamulaştırma Kararı konusunda resmi olarak bilgilendirmiştir ve bu kuruluşların kendi mülkiyetlerindeki parsellerin kullanımı konusunda rızalarını veya resmi görüşlerini vermelerini talep etmiştir.

Tüzel kişiliklerin rızasının durumu Tablo 2-24'te **özetlenmiştir**. Karşılık gelen parsellerle ilgili kamulaştırma süreci zaman içerisinde tamamlanacaktır.

Tablo 2-24. Otoyol Kamulaştırma Koridoru İçinde Parselleri Olan Tüzel Kişilikler (Ağustos 2025 sonu itibarıyla)

Tüzel Kişilik	Başvuru Tarihi ve Sayısı	Yanıt Tarihi ve Sayısı	Rıza Durumu	Etki Durumu Tüzel Kişiliğe Ait Parsellerde (Araziye Giriş)
Belediyeler				
Alanya İlçe Belediyesi	-	-	İnşaat programı doğrultusunda zamanı geldiğinde bir rıza mektubu <u>alınacaktır</u> .	0
Antalya Büyükşehir Belediyesi	10.01.2025 /-1719559	07.04.2025 /-527831	Bir rıza mektubu alınmıştır. (Koşul: Görüş yazısında belirtilen hususlara uyulması ve KGM tarafından yapılan yol inşaatı işlerinin tamamlanmasını takiben grup yoluna verilen her türlü zamanın onarılması ve orijinal koşuluna yeniden kavuşturulması koşuluyla projenin uygun olduğu değerlendirilmiştir)	0
Antalya Büyükşehir Belediyesi - Antalya Su ve Atıksu İdaresi (ASAT) Genel Müdürlüğü	10.01.2025/-1719559	14.03.2025 /-228891	Bir rıza mektubu alınmıştır. (Koşul: Görüş yazısında belirtilen hususlara ve mevzuatın hükümlerine uyulması ve tüm risklerin dikkatlice değerlendirilmesi koşuluyla araştırma alanı içindeki planlanmış çalışmanın uygun olduğu değerlendirilmiştir)	0
Manavgat İlçe Belediyesi	-	-	İnşaat programı doğrultusunda zamanı geldiğinde bir rıza mektubu <u>alınacaktır</u> .	0
Diğerleri				
Kepez ve Antalya Havalisi Elektrik Santralleri T.A.Ş	-	-	İnşaat programı doğrultusunda zamanı geldiğinde bir rıza mektubu <u>alınacaktır</u> .	0
Kepez Elektrik Anonim Şirketi	-	-	İnşaat programı doğrultusunda zamanı geldiğinde bir rıza mektubu <u>alınacaktır</u> .	0
Manavgat Organize Sanayi Bölgesi (Manavgat OSB)	-	-	İnşaat programı doğrultusunda zamanı geldiğinde bir rıza mektubu <u>alınacaktır</u> .	0
Tarım ve Orman Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü – 13. Bölge Müdürlüğü	10.01.2025/-1719559	12.02.2025/-5553509	Bir rıza mektubu alınmıştır. (Koşul: Planlanan otoyol güzergahı boyunca sulama ve altyapı projeleri vardır. Boru hattı koridorlarının otoyol güzergahını dik olarak kestikleri kilometrelerde asgari 3.00 x 3.00 metre boyutlarında kutu menfezler inşa edilmeli, proje tasarımına entegre edilmeli ve geçişleri güvenceye almak için Kuruluşla birlikte gerekli metre bazlı protokoller uygulanmalıdır)	0
T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı – Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ)	-	-	İnşaat programı doğrultusunda zamanı geldiğinde bir rıza mektubu <u>alınacaktır</u> .	0
Toslak Köyü Nurdağı Vakfı	-	-	İnşaat programı doğrultusunda zamanı geldiğinde bir rıza mektubu <u>alınacaktır</u> .	0
Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) - 2. Bölge Müdürlüğü	10.01.2025/-1719559	12.02.2025/-1237899	Bir rıza mektubu alınmıştır. (Koşul: Gerekli alanlarda bulunan enerji tesisleri Proje tarafından ücretsiz olarak taşınmalıdır; taşınacak tesisler için proje onayı alınmalıdır; taşımayı takiben tesislerin yerleştirileceği alanlar için mülkiyet ve/veya ormancılık izinleri alınmalıdır; tüm prosedürler taşınmalarla ilişkili standart protokollere uygun olarak yürütülmelidir; Akdeniz EDAŞ ve TEDAŞ planlanan işlerle ilgili bilgilendirilmelidir).	0
Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) – 19. Bölge Müdürlüğü	10.01.2025/-1719559	22.01.2025/-2902285	Proje ile kişilik arasında bir protokol <u>imzalanacaktır</u> .	0
Türkiye Diyanet Vakfı	-	-	İnşaat programı doğrultusunda zamanı geldiğinde bir rıza mektubu <u>alınacaktır</u> .	0
Ulugüney Köy Kurs ve Okul Öğrencileri Birliği (Alara)	-	-	İnşaat programı doğrultusunda zamanı geldiğinde bir rıza mektubu <u>alınacaktır</u> .	0

Kaynak: ÖAŞ, Ağustos 2025.

2.8.4. Kamulaştırma Kanunu Uyarınca Mahkeme Dosyaları

Proje, Türkiye Başkanı tarafından verilen (**Başkanlık Kararı No. 9708**) ve Resmi Gazete'de ²⁷ (No. 32857) **30 Mart 2025**'te yayımlanan bir **Acele Kamulaştırma Kararına** sahiptir.

Acele kamulaştırma sürecinin Kamulaştırma Kanunu'nun 27. Maddesi uyarınca detaylı tanımı YYEP içinde verilmiştir.

KGM tarafından bu Karar uyarınca açılan davalar ve ilgili parseller için sürecin durumu Tablo 2-25'te özetlenmiştir.

Tablo 2-25. KGM Tarafından Bugüne Kadar Açılmış Davaların Durumu (Eylül 2025 başı itibariyle)

Yerleşim Yeri	İlgili Proje Bileşeni	Parsel No.	Özel Hissedarların Sayısı	8. Madde Uzlaşmalarının Durumu	KGM Tarafından Açılan 27. Madde Davalarının Durumu	KGM Tarafından Araziye El Koyma Bedelinin Yatırılma ²⁸ Durumu	Proje Tarafından Araziye Giriş Durumu	KGM Tarafından Açılan 10. Madde Davalarının Durumu
Tasagil, Manavgat	Ana Şantiye Sahası (inşaat sırasında)	515/414	13	Uzlaşma toplantısı 6 Şubat 2025'te yapılmıştır	Dava 21 Nisan 2025'te açılmıştır (2025/10).	KGM tarafından yasal süre içinde ödemeler tamamlanmıştır . Bu dönüm noktasının ardından, Mahkeme tarafından 27. maddeye göre arazi müsadere kararı verilmiştir.	<i>Arazi müsadere kararı ve el koyma işleminden sonra</i> Girildi	KGM tarafından 28 Ağustos 2025 tarihinde açılmıştır
	İşletme ve Bakım Merkezi (işletme boyunca)	515/415 515/44	3 5 ²⁹	(bkz. Tablo 2-20)	Mahkeme tarafından 4 Haziran 2025'te ara karar verilmiştir.			
Yukarıışıklar Manavgat	Ana Yol 83+000-93+000	172/2 156/9 156/10 156/7 119/47 174/4 173/1 119/46 119/45 119/40 115/165 159/8 160/8 160/7	1 9 3 2 9 1 1 1 8 35 5 4 4 25	Uzlaşma toplantısı 1-2-3 Temmuz 2025'te yapılmıştır (bkz. Tablo 2-20)	Dava 2 Eylül 2025'te açılmıştır	Ödemeler, 27. madde mahkeme kararlarına göre yasal süre içinde KGM tarafından tamamlanacaktır.	Üst toprak sıyırma veya inşaat için girilmemiştir (Arazi İhtiyati Tedbir Değeri'nin yatırılması ve mahkeme tarafından 27. Madde Arazi İhtiyati Tedbir Kararı'nın uygulanmasından sonra gerçekleştirilecektir.	Madde 27 mahkeme kararından sonra açılacaktır
Dikmen Manavgat	Ana Yol 83+000-93+000	120/2 119/8 119/7 119/5 119/4 103/32 119/9	1 3 1 1 1 39 7	Uzlaşma toplantısı 1-2-3 Temmuz 2025'te yapılmıştır (bkz. Tablo 2-20)	Dava 2 Eylül 2025'te açılmıştır	Ödemeler, 27. madde mahkeme kararlarına göre yasal süre içinde KGM tarafından tamamlanacaktır.	Üst toprak sıyırma veya inşaat için girilmemiştir (Arazi İhtiyati Tedbir Değeri'nin yatırılması ve mahkeme tarafından 27. Madde Arazi İhtiyati Tedbir Kararı'nın uygulanmasından sonra gerçekleştirilecektir.	Madde 27 mahkeme kararından sonra açılacaktır
Dikmen Manavgat	Ana Yol 83+000-93+000	119/11 119/12 121/9 121/4 121/10 121/11	1 1 1 105 1 1	Uzlaşma toplantısı 1-2-3 Temmuz 2025'te yapılmıştır (bkz. Tablo 2-20)	Dava 2 Eylül 2025'te açılmıştır	Ödemeler, 27. madde mahkeme kararlarına göre yasal süre içinde KGM tarafından tamamlanacaktır.	Üst toprak sıyırma veya inşaat için girilmemiştir (Arazi İhtiyati Tedbir Değeri'nin yatırılması ve mahkeme tarafından 27. Madde Arazi	Madde 27 mahkeme kararından sonra açılacaktır

²⁷ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/03/20250330-5.pdf>

²⁸ Proje, 27. Madde kararının çıkarılmasını takiben araziye yasal erişim hakkını kazanır. 27. Madde uyarınca kamulaştırılan parseller için yatırılan tazminat tutarları, ilgili mülk sahipleri veya hissedarlar için derhal erişilebilir olmaktadır.

²⁹ Dört farklı isim listelenmiştir, bu da beş hissedardan birinin mükerrer olabileceğini göstermektedir.

Yerleşim Yeri	İlgili Proje Bileşeni	Parsel No.	Özel Hissedarların Sayısı	8. Madde Uzlaşmalarının Durumu	KGM Tarafından Açılan 27. Madde Davalarının Durumu	KGM Tarafından Araziye El Koyma Bedelinin Yatırılma ²⁸ Durumu	Proje Tarafından Araziye Giriş Durumu	KGM Tarafından Açılan 10. Madde Davalarının Durumu
							İhtiyati Tedbir Kararı'nın uygulanmasından sonra gerçekleştirilecektir.	
Bucakseyhler Manavgat	Ana Yol 83+000-93+000	210/10 125/1 126/1 128/3 128/2 129/1 128/740 205/13 130/4 205/3 136/363	2 1 1 1 1 5 6 44 13 1 1	Uzlaşma toplantısı 1-2-3 Temmuz 2025'te yapılmıştır (bkz. Tablo 2-20)	Dava 2 Eylül 2025'te açılmıştır	Ödemeler, 27. madde mahkeme kararlarına göre yasal süre içinde KGM tarafından tamamlanacaktır.	Üst toprak sıyırma veya inşaat için girilmemiştir (Arazi İhtiyati Tedbir Değeri'nin yatırılması ve mahkeme tarafından 27. Madde Arazi İhtiyati Tedbir Kararı'nın uygulanmasından sonra gerçekleştirilecektir.	Madde 27 mahkeme kararından sonra açılacaktır
Ulukapı Manavgat	Ana Yol 83+000-93+000	167/1 167/2 167/3(*) 162/1 157/1 149/8 153/1 143/1 147/3	35 1 8 12 1 8 67 24 1	Uzlaşma toplantısı 1-2-3 Temmuz 2025'te yapılmıştır (bkz. Tablo 2-20)	Dava 5 Ağustos 2025'te açılmıştır Dava 2 Eylül 2025'te açılmıştır	Ödemeler, 27. madde mahkeme kararlarına göre yasal süre içinde KGM tarafından tamamlanacaktır.	Üst toprak sıyırma veya inşaat için girilmemiştir (Arazi İhtiyati Tedbir Değeri'nin yatırılması ve mahkeme tarafından 27. Madde Arazi İhtiyati Tedbir Kararı'nın uygulanmasından sonra gerçekleştirilecektir.	Madde 27 mahkeme kararından sonra açılacaktır
Aşağıışıklar Manavgat	Ana Yol 83+000-93+000	122/124 122/122 122/5 121/21 121/22 121/23 121/24 121/25 121/26 121/27 121/29 121/31 122/35 122/34 122/40 148/4 148/7 139/4 139/2	1 1 23 51 2 2 1 35 43 2 10 1 8 1 20 3 8 1 7	Uzlaşma toplantısı 1-2-3 Temmuz 2025'te yapılmıştır (bkz. Tablo 2-20)	Dava 1 Eylül 2025'te açılmıştır	Ödemeler, 27. madde mahkeme kararlarına göre yasal süre içinde KGM tarafından tamamlanacaktır.	Üst toprak sıyırma veya inşaat için girilmemiştir (Arazi İhtiyati Tedbir Değeri'nin yatırılması ve mahkeme tarafından 27. Madde Arazi İhtiyati Tedbir Kararı'nın uygulanmasından sonra gerçekleştirilecektir.	Madde 27 mahkeme kararından sonra açılacaktır

Kaynak: ÖAŞ, 2 Eylül 2025.

(*) Arazi girişi, hissedar ile imzalanan yazılı karşılıklı mutabakat protokolüne dayalı olarak, Madde 27 prosedürlerinin tamamlanmasından önce gerçekleştirilmiştir.

2.9. İmar Planı Uygulaması

İmar Kanunu (Kanun No: 3194, 1985) uyarınca, 1/1.000 ölçekli imar uygulama planları Tablo 2-26'da listelenen kesitler için mevcuttur.

1/1.000 imar planı uygulama alanı içindeki parsellerin uygulama durumu iki grup içinde sınıflandırılır:

- **Uygulama Görmüş Parseller:** Bu parseller, *Düzenleme Ortaklık Payının - DOP* halihazırda ilgili yasal hükümlere uygun olarak kesildiği parsellerdir.
- **Uygulama Görmemiş Parseller:** Bu parseller henüz *Düzenleme Ortaklık Payı - DOP* kesintisinden henüz geçirilmemiştir. Uygulama görmeleri beklenmektedir.

Tablo 2-26. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarının Mevcut Olduğu Otoyol KM Bağlantıları

Otoyol KM Bağlantısı	Mahalle	Parsel Sayısı	Uygulama Durumu
Serik Bağlantı Yolu 10+415.55 – 10+844.08	Cumalı, Serik	10 parsel (10.896,13 m ²): - 10 özel şahsa ait arazi (tümü imarlı arsa)	Uygulama Görmüş
Taşagıl Bağlantı Yolu	Taşagıl, Manavgat	50 parsel (86.073,07 m ²): - 35 özel şahsa ait imarlı arsa - 6 hazine arazisi - 6 hazine arazisi – tescil harici - 2 davalı - 1 tüzel kişilik	36 parsel uygulama görmüş
Manavgat Bağlantı Yolu	Evren, Manavgat	7 parsel (3.535,51 m ²): - 6 özel şahsa ait arazi (tümü imarlı arsa) - 1 hazine arazisi	7 parsel uygulama görmüş
	Ilica, Manavgat	1 özel şahsa ait parsel (2.664,48)	Uygulama Görmüş
Alanya Batı Bağlantı Yolu 139+903,58 – 141+781,13	Telatiye, Alanya	73 parsel (308.798,77 m ²): - 54 özel şahsa ait arazi (5'i imarlı arsa) - 7 tescil harici - 7 yol - 3 orman - 1 tüzel kişilik - 1 hazine arazisi	5 parsel uygulama görmüş

Kaynak: ÖAŞ, Mayıs 2025.

YİD Sözleşmesi 13. Maddesine göre, ÖAŞ KGM'yi inşaat ve işletme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi için gerekli olan kamulaştırma, proje ve proje değişiklikleri sebebiyle ihtiyaç duyulan imar planı değişiklik talepleriyle ilgili bilgilendirecektir.

İmar Planı Değişikliği ve Yeni İmar Planı dahil olmak üzere yürütülecek tüm kamulaştırma işlemleri için, İdare kapsamı içindeki hazırlık, mühendislik hizmetleri ve diğer ilgili işler ÖAŞ tarafından yürütülecektir. Gerekli üst ve alt ölçek imar planı ve imar planı değişiklikleri ÖAŞ tarafından onaylanmış Projeye uygun olarak yapılacaktır. İnşaat Dönemi sonunda Projede değişiklikler olması durumunda, üst ve alt ölçek imar planı değişiklikleri ve yeni imar planları da ÖAŞ tarafından yapılacaktır. Projeden ve Proje değişikliklerinden kaynaklanan ve ÖAŞ tarafından talep edilen imar planı değişiklikleri için gerekli uygulamalar KGM tarafından yapılacaktır. **ÖAŞ, EPC Yüklenicisi ile koordinasyon halinde, YİD Sözleşmesi hükümleri uyarınca bu açıdan gerekli eylemleri almayı taahhüt eder.** ÖAŞ, imar planı uygulamasını yürütecek olan ilgili belediyelerle işbirliği halinde çalışacaktır.

Uygulama görmüş parsellerin listesi

Tablo 2-27'de sunulmuştur.

Tablo 2-27. 1/1.000 ölçekli İmar Uygulama Planı Kapsamında Uygulama Görmüş Parsellerin Listesi

İlçe	Mahalle	Ada/Parsel No.	Parsel Türü	Tapu Alanı (m²)	Kamulaştırılmış Alanlar (m²)
Serik Bağlantı Yolu 10+415.55 – 10+844.08					
Serik	Cumalı	236/1	İmarlı Arsa	4617,91	2180,13
		236/2	İmarlı Arsa	508,94	508,94
		236/3	İmarlı Arsa	467,71	300,20
		236/6	İmarlı Arsa	1550,70	758,30
		236/7	İmarlı Arsa	1550,68	824,99
		236/8	İmarlı Arsa	1513,52	886,36
		235/2	İmarlı Arsa	712,70	712,70
		235/1	İmarlı Arsa	3396,82	2335,38
		234/4	İmarlı Arsa	26803,80	947,95
		234/1	İmarlı Arsa	1441,18	1441,18
Taşağıl Bağlantı Yolu					
Manavgat	Taşağıl	908/1	İmarlı Arsa	5749,2	1797,75
		908/2	İmarlı Arsa	2000	1177,07
		908/3	İmarlı Arsa	2292,62	1447,79
		920/1	İmarlı Arsa	1277,82	218,76
		910/2	İmarlı Arsa	926	532,12
		920/2	İmarlı Arsa	842,19	249,3
		920/7	İmarlı Arsa	1056,9	632,86
		920/8	İmarlı Arsa	535,9	535,9
		920/9	İmarlı Arsa	571	571
		920/4	İmarlı Arsa	1186,3	147,35
		901/1	İmarlı Arsa	1900	609,81
		922/1	İmarlı Arsa	1349,99	489,1
		922/2	İmarlı Arsa	1153,18	1153,18
		910/3	İmarlı Arsa	1147,04	546,06
		910/4	İmarlı Arsa	4253,58	577,24
		901/2	İmarlı Arsa	2765,99	1762,96
		902/1	İmarlı Arsa	2294,9	1675,51
		902/2	İmarlı Arsa	3069,09	3069,09
		515/172	İmarlı Arsa	6834,7	6834,7
		903/1	İmarlı Arsa	2257,8	2257,8
		913/3	İmarlı Arsa	3420,7	953,91
		903/2	İmarlı Arsa	3267,58	2052,59
		304/1	İmarlı Arsa	448,54	448,54
		304/3	İmarlı Arsa	291,2	291,2
		305/1	İmarlı Arsa	874,22	874,22
		305/2	İmarlı Arsa	448,78	448,78
		311/17	İmarlı Arsa	488,33	488,33
		305/3	İmarlı Arsa	395,29	395,29
		311/16	İmarlı Arsa	410,19	410,19
		305/4	İmarlı Arsa	380,81	380,81
		311/15	İmarlı Arsa	405,48	405,48

İlçe	Mahalle	Ada/Parsel No.	Parsel Türü	Tapu Alanı (m ²)	Kamulaştırılmış Alanlar (m ²)
		305/5	İmarlı Arsa	485,87	485,87
		311/14	İmarlı Arsa	491,26	420,44
		300/1	İmarlı Arsa	4601,9	569,87
		300/2	İmarlı Arsa	4438,61	463,21
		515/126	İmarlı Arsa	4274,99	279,11
Manavgat Bağlantı Yolu					
Manavgat	Evren	696/1	İmarlı Arsa	2.395	725,54
		146/10	İmarlı Arsa	842,83	209,11
		712/1	İmarlı Arsa	1441	1440,71
		176/1	İmarlı Arsa	1.000,23	377,45
		176/2	İmarlı Arsa	1.201,09	52,13
	İlica	0/162	İmarlı Arsa	2664,48	163,91
Alanya Batı Bağlantı Yolu 139+903,58 – 141+781,13					
Alanya	Telatiye	360/3	İmarlı Arsa	1148,8	811,91
		528/1	İmarlı Arsa	1304,42	1304,42
		359/1	İmarlı Arsa	2149,66	2149,59
		303/6	İmarlı Arsa	4605,53	1570,69
		410/1	İmarlı Arsa	5894,92	3531,72

Kaynak: ÖAŞ, Mayıs 2025.

Yollara Bitişik İnşa Edilecek veya Açılacak Tesislerle Hakkındaki Yönetmeliğe göre Güvenlik Mesafeleri

Yollara Bitişik Olarak İnşa Edilecek veya Açılacak olan Tesisler Hakkındaki Yönetmelikte mesken binalar, ticari binalar ve tehlikeli materyal depolama tesisleri için aşağıdaki Güvenlik Mesafeleri tanımlanmıştır:

- Mesken binalar için - yol sınırından 5 metre (kamulaştırılmış parseller durumunda mülk sınırı olarak tanımlanır)
- Ticari binalar için - yol sınırından 25 metre (kamulaştırılmış parseller durumunda mülk sınırı olarak tanımlanır)
- Tehlikeli madde depolama tesisleri için - yol sınırından 50 metre (kamulaştırılmış parseller durumunda mülk sınırı olarak tanımlanır)

ÖAŞ tarafından verilen bilgilere dayalı olarak KGM'nin 13. Bölge Müdürlüğü Serik, Manavgat, Alanya Belediyeleri ve Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne resmi yazılar göndererek imar planlarının taban katmanlarını talep etmiş, Projeyi paylaşmış ve Projenin planlara entegre edilmesini rica etmiştir.

Güvenlik mesafeleri yalnızca planlı (imarlı) alanlar için geçerli olacaktır ve imarsız veya tarımsal arazilere genişletilmeyecektir.

Güzergahın ilgili kısımlarında imar revizyon süreçleri yürütülmesi durumunda, belediyeler dahil olmak üzere ilgili idari organlara proaktif biçimde danışılarak geliştirmeler takip edilecek ve eylemler buna uygun olarak planlanacaktır. Proje, imar planlarını inceleyecek ve özel mülkiyete ait arsaları etkileyebilecek olan planlama kararlarını takip edilen ilerlemeye uyumlu kılmak için bu yetkililerle düzenli iletişim kuracak ve Otoyol için geçerli güvenlik mesafelerinin bu planlara uygun bir biçimde entegre edildiğini onaylayacaktır.

Etkilenen arazi sahipleri geçerli kanunlara göre yasal prosedürler hakkında bilgilendirilecektir, buna revize edilmiş imar planlarının kamuya açıklanması ve yasal olarak tanımlanmış bir süre içinde itirazlarını ibraz etme hakları dahildir. Uygun olan yerlerde Proje tarafından paydaşlara rehberlik sağlanacak, böylece haklarının bilincinde olmaları ve bunları etkili biçimde kullanabilmeleri güvenceye alınacaktır.

2.10. Kaçınma ve Etki Azaltma

Afyon ve Alanya arasındaki daha geniş güzergah için ihale KGM tarafından 2010'da yapılmıştır ve bunu takiben YİD İhalesi Öncesi aşamasında ihaleyi kazanan şirket tarafından ön tasarımlar hazırlanmış ve KGM tarafından onaylanmıştır.

Proje için YİD ihalesi KGM tarafından **2023**'te yapılmıştır. KGM ile ÖAŞ arasında **14 Ekim 2024**'te imzalanan YİD Sözleşmesi, YİD ihale aşamasından önce KGM tarafından onaylanan Proje güzergahı ve tasarımına ("ihale aşaması güzergahı" olarak anılan) dayalıdır.

YİD Sözleşmesi'nin yapılmasını takiben ÖAŞ, teknik, ekonomik, çevresel ve sosyal hususları ve kısıtlamaları ele alarak güzergah için optimizasyon yapmak amacıyla tasarım ve mühendislik işlerini başlatmıştır. **Kasım 2024**'te, Proje için ÖAŞ tarafından bir **Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor** (KM 52+000 ile KM 136+000 arasındaki güzergah için) çıkarılmış ve KGM tarafından onaylanmıştır.

Proje için şimdiye kadar yürütülen tasarım, mühendislik ve güzergah optimizasyonu süreçlerinde ilgili ulusal yetkili merciler tarafından belirtildiği ve onlara danışılarak yürütüldüğü gibi çevresel ve sosyal riskler ve etkilerden kaçınmak ve bunları azaltmak ilkesi kılavuz olarak alınmıştır. Bu yaklaşım, yerel topluluklar ve doğal çevre üzerinde potansiyel olumsuz etkileri azaltmak amacıyla güzergah seçimi, arazi, kullanım planlaması ve kritik altyapı bileşenlerinin yerleşimleriyle ilgili önemli kararlarca bilgilendirilmiştir. Bilindiği üzere, KGM tarafından uygulanan otoyol projeleri KGM'nin tasarım kriterleri ve teknik şartnamelerine uygun olarak planlanır ve tasarlanır. Bu kurumsal standartlar doğrultusunda **arazi kullanımı ve kamulaştırmanın asgaride tutulması planlama ve ön tasarım aşamaları sırasında temel bir kriter olarak değerlendirilir. Amaç, kamulaştırma maliyetlerini azaltmak ve arazi edinimi süreçleriyle bağlantılı sosyal ve ekonomik etkileri azaltmaktır.**

Buna ek olarak KGM tarafından değerlendirilen diğer önemli kriterler de Projenin ÇSED çalışmasında ayrıntılı olarak anlatıldığı gibi aşağıdakileri içerir:

- Toprak koşulları ve coğrafi tehlikeler,
- Biyolojik çeşitlilik ve kültürel miras bileşenleri,
- Bölgesel ve yerel imar ve kalkınma durumu,
- İnşaat ve İ&B maliyetleri,
- Gelecekteki genişletme potansiyeli, ve
- Ulaşım güvenliği ve kullanıcı konforu.

Antalya–Alanya Otoyolu güzergahına özel olarak, Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Raporda belirtildiği gibi alternatiflerin değerlendirilmesi ve nihai güzergahın seçilmesinde aşağıdaki sahaya özgü hususlar önemli olmuştur (ÖAŞ, Kasım 2024):

- Güzergah güneyde Akdeniz ve kuzeyde Toros Dağları arasında konumlanmıştır. Bu coğrafi kısıtlamalardan dolayı alan, Proje çalışma alanı açısından geniş bir koridor oluşturulmasına izin vermemektedir. Dar bir çalışma alanına sahip olmanın yanı sıra aynı zamanda kuzeyde Toros Dağlarının ötesine geçememe ve güneyde mevcut D-400 otoyolunun altına inememeyle de kısıtlanmıştır. Dolayısıyla güzergahın bu iki sınırlama arasında konumlanmak zorundadır.
- Mevcut devlet karayollarına yakın civarda kavşaklar inşa etmenin fizibilitesi göz önüne alındığında, bağlantı yolları asgari uzunluklarla tasarlanmıştır, böylece otoyol bağlantıları için arazi edinimi gereklilikleri azaltılmıştır.
- Kavşak konumlarının belirlenmesinde bölgenin kalkınma seviyesi, mevcut ve öngörülen trafik akışı hacimleri ve yönleri gibi faktörler değerlendirilmiştir. Kavşak tasarım çalışmaları, saha koşullarının uygun olarak değerlendirildiği alanlarda yürütülmüştür. Turizm ve tarım bölgenin birincil ekonomik faaliyetleriyeğin turizmin ulusal ekonomiye yaptığı önemli katkı da hesaba katılmıştır. Buna uygun olarak bölgenin bu sektördeki potansiyelinin desteklenmesi ve geliştirilmesi için, büyük bir turizm merkezi olan Antalya'nın yerel trafik ağının stratejik olarak konumlandırılmış kavşaklar üzerinden planlanan otoyola entegre edilmesi hedeflenmiştir.

- Servis yolları geçişleri, otoyol güzergahı tarafından kesilen mevcut yolların devamlılığını sağlamak ve yerel yol ağının işlevselliğini otoyol inşaatından önceki durumunda korumak için tasarlanmıştır. Bu geçişlerin konumlandırılmasındaki amaç, etkilenen alanlarda yerel ulaşımındaki kesintiyi azaltmak ve bölgenin ekonomik ve sosyal mobilitesi üzerindeki kısıtlamaları önlemektir.
- YİD Sözleşmesi'nin yapılmasından sonra yürütülen tasarım ve mühendislik işleri sırasında ÖAŞ tarafından 2010'larda yapılan ön tasarımdan bu yana Proje güzergahı boyunca meydana gelen aşağıdaki kalkınmalar göz önüne alınmıştır:
 - Sanayi bölgelerinin genişlemesi
 - Konut bölgelerinin genişlemesi
 - Yeni ulaşım ağlarının ortaya çıkması
 - Tarım arazilerinin ve sera alanlarının mevcut durumu
 - Kamulaştırma sorunları
 - Teknik sorunlar (diğerlerinin yanında Projeye D400 Otoyolu bağlantısının eklenmesi, tasarım hızının 140 km/s olarak güncellenmesi, inşaatla ilişkili zorluklar, zayıf toprak koşulları dahil)
 - Yeni iletim hatları

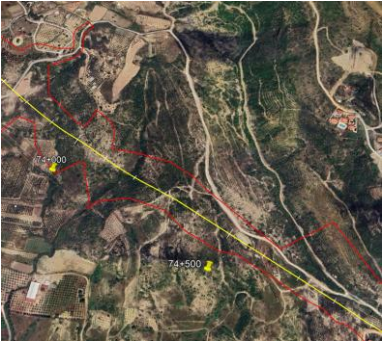
Yukarıda belirtilen kriterler ışında ÖAŞ tarafından tasarımı ve güzergahı optimize etmek ve Projenin arazi edinimiyle ilgili etkiler dahil olmak üzere çevresel ve sosyal risklerini azaltmak için devam eden çabalar kapsamında gerçekleştirilen önemli güzergah değişiklikleri Tablo 2-28'de özetlenmiştir.

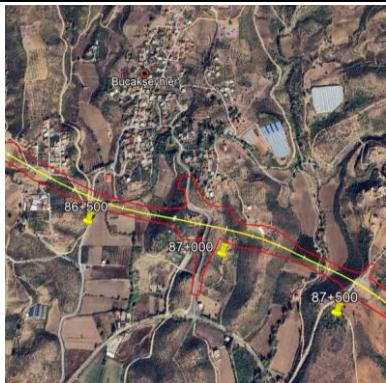
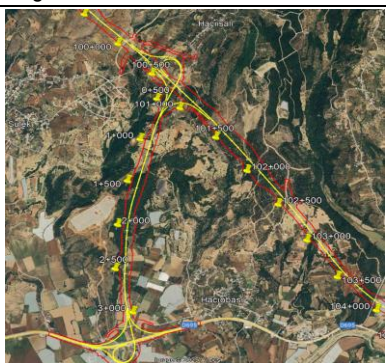
İşbu YYEP çalışması kapsamında YYEP Danışmanı, ÖAŞ ve EPC Yüklenicisinin teknik ekipleriyle aktif biçimde etkileşim kurarak Tasarım Ekibini yerinden etme etkilerinden kaçınmak ve/veya bunları asgariye indirmek için uygulanabilir tasarım önlemlerini belirlemeye ve değerlendirmeye teşvik etmiştir. ÖAŞ ve EPC aynı zamanda inşaat öncesi dönem boyunca belediyeler, arazi ve yapı sahipleri ve KGM dahil olmak üzere önemli Proje paydaşlarının devam eden katılımını da korumuştur. Bu süreç, genel olarak fiziksel ve/veya ekonomik olarak yerinden etmeden kaçınma veya bunu asgariye indirme amacıyla teknik ve finansal olarak uygulanabilir olan yerlerde güzergah düzenlemeleri veya tasarım değişiklikleri için yerel taleplerin entegre edilmesini sağlamaktadır. Sonuç olarak bu dokümanın hazırlanmasına paralel olarak Projeye ilave kaçınma ve azaltma önlemleri de entegre edilebilir.

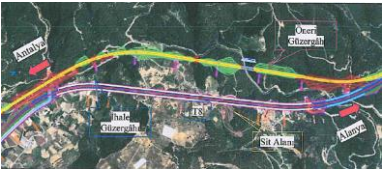
Tablo 2-28. Proje için Yapılan Güzergah Değerlendirmeleri ve Değişikliklerinin Özeti

İlçe	Kesit/ KM Bağlantısı	Güzergah Değişikliklerinin Açıklaması (Gerekçe ve/veya Sonuçlar)
Serik	D-400 Devlet Karayolu	• Şu anda 2x2 şeritli D-400 Devlet Karayolu belirlenmiş segment boyunca 2x3 şeritli bir yol olarak yeniden tasarlanmıştır. • D400 karayolunun yaklaşık olarak 11 km'lik kesiti boyunca şu anda üç kavşak vardır. Bunlar arasında Çardaklı ve Kocayatak kavşakları şu anda eşdüzeyken Kadriye kavşağı halihazırda düzey olarak ayrılmış bir kavşaktır. Ana eksen boyunca sorunsuz bir transit trafiğini güvenceye almak için şu anda eşdüzey olan Çardaklı ve Kocayatak kavşakları düzey olarak ayrılmış kavşaklar olarak yeniden tasarlanmıştır. Kadriye kavşağı revize edilmiş ve ana yol her bir yönde 2 şeritten 3 şeride genişletilmiştir, bu sırada mevcut yerleşimi korunmuştur. • Düzey olarak ayrılmış Çardaklı ve Kocayatak kavşaklarının inşa edileceği konumlardaki düz topografi göz önüne alınarak köprü tipi kavşaklar önerilmiştir. Bu yaklaşım derin altgeçit ihtiyacından kaçınılmasını sağlar, potansiyel drenaj problemlerini hesaba katar ve çevredeki alanın estetik karakterini korur.
Serik	52+500 – Serik Bağlantı Yolu	Serik Bağlantı Yolu, zayıf topraktan ve tarım arazileri ve seraların kapladığı geniş bir alandan oluşan ve düzlük olan bir konumdan geçmektedir. Bağlantı Yolu boyunca dikey güzergah revize edilmiştir ve menfez ve sulama kanalı geçitleri göz önüne alınarak dolgu yükseklikleri alçaltılmıştır. Bu şekilde, öncelikli olarak tarım arazisinden geçen bağlantı yolu, bu yapılar ve geçitler üzerindeki etkiyi azaltmak ve

İlçe	Kesit/ KM Bağlantısı	Güzergah Değişikliklerinin Açıklaması (Gerekçe ve/veya Sonuçlar)
		dolayısıyla kamulaştırma maliyetlerini düşürmek için tasarlanmıştır. Bu şekilde, esas olarak tarım arazilerinden geçen bağlantı yolu, bu yapılar ve geçitler üzerindeki etkiyi en aza indirecek ve buna bağlı olarak kamulaştırma maliyetlerini azaltacak şekilde tasarlanmıştır. Serik Bağlantı Yolu boyunca dikey güzergah revize edilmiştir ve menfez ve sulama kanalı geçitleri göz önüne alınarak dolgu yükseklikleri alçaltılmıştır. Bu düzenleme tarım arazilerinin kamulaştırılması ihtiyacını azaltmıştır, yüksek dolgular tarafından düzlüğün bölünmesini önlemiştir ve alçak dolgular kullanılarak zayıf topraklı düzlükler üzerinden geçişlere izin vermiştir.
Serik	52+500; 11+500 Serik Bağlantı Yolu	Serik Bağlantı Yolu, bir trompet kavşak üzerinden D400 Devlet Karayolunda sonlanmaktadır. Trompet kavşağın konumu belirlenirken çevredeki alanda bulunan sanayi tesisleri ve geliştirmelerin varlığı önemli bir husus olmuştur. 2010'larda yapılan ihalede, planlanan kavşak konumu alandaki mevcut tesislerin kamulaştırılmasını gerektirecek bir biçimde konumlandırılmıştır. Bundan kaçınmak için kavşak konumu yeni tasarımda batıya doğru kaydırılmış, böylece kavşak bölgesinde bulunan tesislerin kamulaştırılması önlenmiştir.
Serik	54+300 (T1 Tünel Girişi Portalı)	Serik K1 Kavşağından sonra güzergah kuzeye bakan yamaçları takip ederek kuzeydoğu yönünde devam etmektedir. Güzergah KM 54+300 yakınlarında bir tünele (T1) girerek Sarıbalı köyünün kuzeyinden geçer. Tünel girişinde sağ ve sol taraflarda bulunan DSİ sifonla sulama sistemlerine dikkat edilmiştir.
Serik	55+500 (V4 Viyadük - Köprüçay Geçidi)	Güzergah T1 tünelinden çıkar çıkmaz tarım arazisinden geçer ve Köprüçay ile kesişir. Bu geçit Köprüçay viyadüğü üzerinden sağlanır. İhale aşaması sırasında önerilen güzergah Köprüçay geçidinde hafifçe kuzeye doğru kaydırılmıştır ve tasarım doğal çevre, konut alanları ve ticari işletmeleri korumak için önlemleri içermiştir ve zemin uygunluğu açısından en uygun geometri seçilmiştir.
Serik	56+000	İhale güzergahında bulunan T2 Tüneli girişinde DSİ regülatörü ve dengeli destek için köprü temelleri (V4) etkileşim halindedir. Ayrıca V4 çevresinde çeşitli turist tesisleri de güzergah tarafından olumsuz etkilenmektedir. Bu kesitte güzergah kuzeye doğru kaydırılmış, açık kazı ve dolgular kullanılarak yamaç boyunca devam ettirilmiş ve T2 Tüneli iptal edilmiştir.
Serik	56+500	

İlçe	Kesit/ KM Bağlantısı	Güzergah Değişikliklerinin Açıklaması (Gerekçe ve/veya Sonuçlar)
		KM:56+250 noktasından sonra Viyadük-4 ve Viyadük-5 arasındaki güzergah Köprüçay'ın güney yamacındaki alçak kotlar boyunca devam eder ve açık toprak işleri üzerinden ilerler. Güzergah bu kesitte, koridorun kuzeyinde bulunan tarım arazileri üzerindeki etkiyi azaltmak için mümkün olduğu kadar güneye ve yamaca doğru kaydırılmıştır.
Serik	60+920 (T4 Tünel Girişi Portalı)	Güzergah daha ileride iki yamacın ortasından geçerek mevcut yola paralel olarak ilerler. Bu kesitte topografik koşullar ve dik yamaçlar önemli kazı ve dolguların yapılmasını gerektirmiştir. KM 60+920 civarında, dağlık alan T4 Tüneli ile geçilir. Tünel alanında Otoyol güzergahı Seydişehir-Antalya Demiryolu Projesi ile kesişir. Bu kavşakta demiryolu hattı T4 Tünelinin altından geçer ve iki yapı arasında yeterli açıklığı sağlamak için Otoyol tünelinin dikey tasarımı eğimli bir çatı profiline sahip olacak şekilde planlanmıştır.
Serik	68+758 	Güzergah boyunca mevcut enine geçitler, mevcut yolların devamlılığını korumaya odaklanılarak gözden geçirilmiştir. Buna uygun olarak Km:68+758 noktasında, Güneş Enerjisi Santrali alanı ve gerekli görülen diğer kesitler için gerekli yapıları ekleyecek şekilde ikincil yol işleri yapılmıştır.
Manavgat	74+000 	Kızıllar Deresi ve tarım arazilerini içeren vadi, Km:71+133 ve Km:71+510 arasında yapılması planlanan 376,8 metre uzunluğundaki bir viyadükle geçilir. Bunu takiben güzergahın Değirmensirtı Tepelerinin güney yamaçlarından geçtiği kesitte, tarım arazilerine girilmesinin önlenmesi için güzergah mümkün olduğunca yamaçlara yaklaştırılmıştır. Ancak düzensiz topografi sebebiyle bazı alanlarda yüksek yamaç kazılarının uygulanması zorunlu olmuştur.
Manavgat	76+000 	Planlanan kalkınma alanına girilmesinden kaçınmak için güzergah Evrenseki Belediyesinin imar planının güney sınırı boyunca devam eder ve konut alanları üzerindeki etkiyi azaltmak için Kalemler yerleşim yerinin kuzeyine doğru döner. Bu iki yerleşim yeri arasında son derece engebeli olan topografi bir dizi kazı ve dolgunun yapılmasını gerektirmiştir.
Manavgat	80+500	

İlçe	Kesit/ KM Bağlantısı	Güzergah Değişikliklerinin Açıklaması (Gerekçe ve/veya Sonuçlar)
		KM 80+250 noktasındaki Kargıçay Nehri geçişinden hemen sonra güzergah boyunca konumlanmış bir Otoyol Dinlenme Tesisidir. Tesis bir tarım alanında bulunmaktadır ancak civarda daha uygun bir topografik alternatif mevcut olmadığı için bu konum seçilmiştir. Otoyol Dinlenme Tesisini takiben mevcut yolların devamlılığını güvenceye almak için Km:81+058 noktasında bir üstgeçit planlanmıştır.
Manavgat	85+000 	Manavgat K1 Kavşağından sonra güzergah Yukarıışıklar ve Dikmen yerleşim yerlerinin kuzeyinden geçirilerek yerleşim yerinin bölünmesinden kaçınılmış ve mevcut yapılarla etkileşim asgariye indirilmiştir. Güzergah ardından yaklaşık 595 metre uzunluğundaki bir viyadük üzerinden Akça Deresi'nden geçer.
Manavgat	87+000 	Viyadük geçişini takiben güzergah Bucakşeyhler'in güneyinden devam ederek antik Side Su Yoluyla kesişir. Kavşak noktasında antik su yolu yeraltında bulunmaktadır. Bu kavşak Kültürel Mirası Koruma Kurulu Antalya Bölge Müdürlüğü ile istişare halinde saha ziyaretleri ve kurul görevlileriyle görüşmeler dahil olmak üzere onaylanmış ön tasarım aşamasında ele alınmıştır. Güzergah, onların kılavuzluğu doğrultusunda şekillendirilmiştir. Yüksek dolgulardan kaçınmak, civardaki tarım arazilerini korumak ve tarihi su yolunda her türlü müdahaleyi önlemek için bu kesitte aynı zamanda bir viyadük de planlanmıştır. Side Su Yolu geçişi için planlanan viyadüğün toplam uzunluğu 381 metredir.
Manavgat	95+500 	Km:95+450 noktasında Belenobası ve Karaöz yerleşim yerleri arasında erişim sağlayan yerel bir yol bulunmaktadır. Bu kesitte yol, otoyolun dolgudan kazıya geçtiği yere, mevcut yapıları koruyacak ve mevcut yol geometrisi ve koridorunu bozulmadan sürdürecektir. Km:95+500 civarında tanımlanan bir 1. Derece Arkeolojik Alan varlığından dolayı, bu kesitte güzergah koridoru güneye doğru kaydırılarak daha az yapı üzerinde etki oluşması sağlanmıştır. Burada amaç, güzergahın koruma alanı sınırları dışından geçmesini sağlayarak inşaat aşaması sırasında potansiyel sorunlardan kaçınmak olmuştur. Bu segmentte güzergah bir kazı kesiti içinde yer alır ve burada kazılan yamaçların koruma sahası sınırlarını ihlal etmemesini sağlamak için dikkat edilmiştir.
Manavgat	100+500 Manavgat Doğu (Hacıobası) Bağlantı Yolu 	Manavgat Doğu Bağlantı Yolu Manavgat Doğu K1 Kavşağından ayrılarak D695 Devlet Karayoluna bağlanmak için güneye doğru uzanır. Tarım arazileri üzerindeki etkiyi azaltmak için bağlantı yolu, açık kazı ve dolgu yöntemleri kullanılarak Sülek'in doğusu ve Hacıobası'nın batısına yerleştirilmiştir.

İlçe	Kesit/ KM Bağlantısı	Güzergah Değişikliklerinin Açıklaması (Gerekçe ve/veya Sonuçlar)
Manavgat	102+000 – 105+000 	İhale güzergahında Km:103+800 civarında bulunan bir tünel vardır. Bu alanda kalkınma zamanla artmıştır. Tünelin kapatılmasının yukarıdaki yapılara gelecek hasarı önlemeye yetmeyeceği belirlenmiştir. Tünelin bu kesitten geçmesi halinde, güvenlik sebepleriyle binaların en azından tahliyesini veya hatta kamulaştırılmasını gerektirecektir. İnşaat sırasında riskleri azaltmak için önerilen güzergah güneye doğru kaydırılarak binalardan uzağa yerleştirilmiştir ve alan açık kazı kullanılarak geçilmiştir.
Manavgat	112+500 – 125+000 (Alarahan geçişi, T8 Tüneli ve Viyadük 19)	- Bu kesitteki güzergah YİD Sözleşmesi'nden sonra revize edilmiştir. Revizyonda aşağıdaki sorunların ele alınması ve azaltılması amaçlanmıştır: - Tarım arazileri ve seralar üzerindeki olumsuz etki - Yerel nüfustan sosyoekonomik itirazlara sebep olan yerel geçim kaynakları üzerindeki olumsuz etki - Kavşak tasarımının düzlüğün büyük bir kısmını kullanılmaz hale getirmesi - Zayıf zemin koşulları ve yerleşim yeri sorunlarının inşaat ve gelecekteki bakım/işletim için zorluklar yaratması - DSİ sulama projeleriyle kesişme - Manavgat-Seydişehir-Konya yüksek hızlı demiryolu koridoruyla kesişme - Yüksek kamulaştırma maliyetleri - T8 Tüneli için mevcut güzergah boyunca yetersiz zemin koşulları
Manavgat	114+500 – 118+000 Alarahan Bağlantı Yolu 	- Alarahan geçişinde ihale güzergahı düz ve zayıf toprak üzerinden geçmektedir. Güzergah kuzeyden güneye bakan yamaçlara kaydırılarak daha sağlam bir zeminden geçmesi sağlanmıştır. Bunun sonucunda tarımsal kullanım için düzlük ve seralar korunmuş ve kamulaştırma maliyetleri azaltılmıştır. Bu düzenleme daha çevre dostu bir tasarım sağlamıştır ve özellikle de çiftlikler ve sera alanları üzerindeki önceki etkilerden etkilenen yerel sakinlere fayda sağlamıştır. - Alarahan Kavşağı düzenlemesinin amacı tarihi Alarahan bölgesine hizmet etmektir. Alarahan Bağlantı Yolu tasarımında amaç, Alarahan yerleşim yerinin kuzeyinde bulunan tarım arazileri üzerindeki etkiyi azaltmak, düzlüklerde zayıf toprak koşullarından kaçınmak ve bağlantı yolunun yamaç ile yerleşim yeri arasında sıkışmasını önlemek olmuştur. Sonuçta yol, güney yamacına daha yakın bir şekilde yerleştirilerek Alara ve kuzeydeki tarım arazileri arasındaki alanın daha verimli bir şekilde kullanılması sağlanmıştır. - Kavşak tasarımı da düzlük üzerinde en az etkiyi yaratacak biçimde revizyondan geçirilmiştir. Bağlantı yolu en dar noktasında dik bir yönde düzlükten geçecek şekilde tasarlanarak düzlük üzerindeki etki mümkün olduğunca azaltılmıştır.
Manavgat	118 + 815 – 118 + 926 	Çakallar mahallesindeki mezarlık, koruyucu bir duvar inşa edilerek korunacaktır.
Manavgat	118+500 – 122+500 (T8 Tüneli) 	İhale güzergahı KM 120+000 civarında bulunan T8 tünelinde zayıf zeminden geçmektedir ve bu sebeple yalnızca kazı ve destek işlerinin 4 yıl civarında sürmesi öngörülmüştür. Alarahan geçişinde güzergah, rakım kazanmak için kuzeye doğru kaydırılmış ve güzergahın T8 geçişinde daha yüksek bir zeminden geçmesi sağlanmıştır. Sonuçta T5 geçişinde güzergah, alandaki koruma sahaları göz önüne alınarak tünelsiz bir geçidi mümkün kılmak için yeniden kuzeye doğru kaydırılmıştır. Bu tünel alternatifi, toplam güzergah uzunluğunda önemli herhangi bir artışa yol açmamıştır.

İlçe	Kesit/ KM Bağlantısı	Güzergah Değişikliklerinin Açıklaması (Gerekçe ve/veya Sonuçlar)
		Güzergah, T8 kesitinin devamında yamaçlar boyunca devam ettirilerek, Alarahan düzlüğü geçişinde karşılaşılan benzer dezavantajlar önlenmiş ve kamulaştırma maliyetleri açısından daha iyi bir tasarım elde edilmiştir.
Manavgat	123+000	HİH direkleri üzerinde etki oluşturmamak için tasarıma KM 122+920 civarında bir istinat duvarı (sağda) eklenmiştir
Alanya	124+000 – 129+500	Güzergah ihale aşaması koridorunu izleyerek devam ederken özellikle Akdam ve Türkler yerleşim yerlerinin kuzeyinde konutların ve seraların bulunduğu alanda kamulaştırmadan kaçınmak amaçlanmıştır.
Alanya	132+500 (Konaklı Kavşağı)	KGM tarafından 1/5.000 ölçekli ön tasarımın onaylanmasını takiben (ekim 2024'te), güzergah boyunca ve çevresinde çok sayıda yeni gelişme olmuştur. Bu yeni yerleşim yerleri sebebiyle Konaklı Kavşağı KM 132+500 civarında kuzeye doğru kaydırılarak Yol-2 yakınlarındaki binalardan kaçınılmıştır.
Alanya	135+500	Servis alanı konumu, teknik hususlardan dolayı 135+500 bağlantısına taşınmıştır, bu da mevcut seralarla kesişmelerle sonuçlanmıştır. Teknik değerlendirmeler sonucunda orijinal tasarımın, önemli ölçüde kazı gerektirdiği için uygulanabilir olmadığı kararına varılmıştır. Bu durum yüksek hafriyat malzemesi hacmi yaratacağı, bu da civardaki depolama alanı kısıtlamaları sebebiyle etkili biçimde yönetilemeyecektir.

Proje Uygulaması Sırasında Kaçınma ve Etki Azaltma

Proje uygulama aşaması sırasında, aşağıdaki mekanizmalar üzerinden daha fazla yerinden etme etkilerinden kaçınma veya bunları azaltma sağlanabilir:

- Proje için 1/5.000 ölçekli güzergah KGM tarafından onaylanmıştır. Projenin sonraki aşamalarında, yapılacak coğrafi araştırmalara dayalı olarak (örneğin, sondaj kuyuları, deneme çukurları, laboratuvar testleri, vs.) detaylı uygulama projeleri kademeli olarak hazırlanacak ve onaylanacaktır, bunlar inşaat başlamadan önce güzergah revizyonları (örneğin, yamaç açıları, rakımlar) ve mühendislik yapıları (örneğin, tüneller, viyadükler, köprüler, üstgeçitler, altgeçitler, menfezler) gibi hususları kapsamaktadır. Bu süreç boyunca 1/5.000 ölçekli güzergahta çok sayıda revizyonun yapılması muhtemeldir. Bu dinamik süreç, araziler ve yapılar üzerindeki etkilerden daha fazla kaçınabilmek için güzergah revizyonları yapılmasını ve önlemlerin entegre edilmesini sağlayacaktır (örneğin, teknik olarak uygulanabilir olan yerlerde direk veya istinat duvarı kurarak bir evden kaçınmak). Bu uygulamanın bir örneği, Çakallar mahallesinde KM 118 + 815 – 118 + 926 arasında bulunan mezarlıktır. Bu mezarlık, yerel toplulukla istişare edilerek ve KGM'nin onayıyla proje tasarımına koruyucu bir duvar eklenerek korunmuştur.
- Etkilenen kişilerin, varlıkları üzerindeki etkilerden kaçınılması veya bunların asgariye indirilmesi için taleplerini KGM'ye ibraz etme hakkı olacaktır (Bölüm 3.2.1.2'de açıklandığı gibi artık arazilerin edinilmesini talep etmek gibi). Bu talepler, ÖAŞ ile koordinasyon halinde KGM tarafından teknik ve finansal fizibiliteye dayalı olarak değerlendirilecektir.
- ÖAŞ ve EPC Yüklenicisinin teknik ekipleri etkilenen kişilerin katılımını sürdürecektir ve KGM'nin onayına bağlı olarak yerinden etme etkilerinden kaçınmak veya bunları azaltmak için daha başka fırsatları keşfetmek ve uygulamak amacıyla mikro konumlandırma çalışmaları yürütecektir.

Şekil 2-7'de inşaat öncesi aşaması sırasında yapıların Otoyol'un kamulaştırma koridoru dışında tutulması gibi gerçekleştirilen kaçınma örnekleri sunulmaktadır. Proje ilerledikçe, 1/1.000 ölçekli uygulama planları ve profillerinin dinamik doğası sayesinde kaçınma stratejileri uygun biçimde ve yukarıda açıklanan yaklaşım uyarınca değerlendirilmeye devam edilecektir.

Şekil 2-7. Kamulaştırma Koridoru Sınırlarının Mikro Konumlandırması Üzerinden Kaçınma Örnekleri

Kamulaştırma koridoru dışında bulunan ancak hassas reseptörler olarak değerlendirilen varlıklar için (örneğin, gürültü veya toplum sağlığı ve güvenliği riskleri gibi işletim etkilerine maruz kalabilecek evler):

- Bu etkiler dahil olarak ÖAŞ ve harici olarak Kredi Kuruluşlarının Bağımsız Çevresel ve Sosyal Danışmanı (BÇSD) tarafından izlenecektir.
- ÇSG ile ilişkili talepler ve endişeler, hem ÖAŞ Ç&S Ekibi hem BÇSD tarafından yapılan periyodik Ç&S İzleme çalışmalarının bulgularına dayalı olarak mülk sahipleri ile istişare halinde ve Kredi Kuruluşlarının koşullarına uygun olarak ÖAŞ tarafından değerlendirilecektir.

Bunun sonucunda arazi edinimi, kamulaştırma veya yeniden yerleşimin gerekli görülmesi halinde:

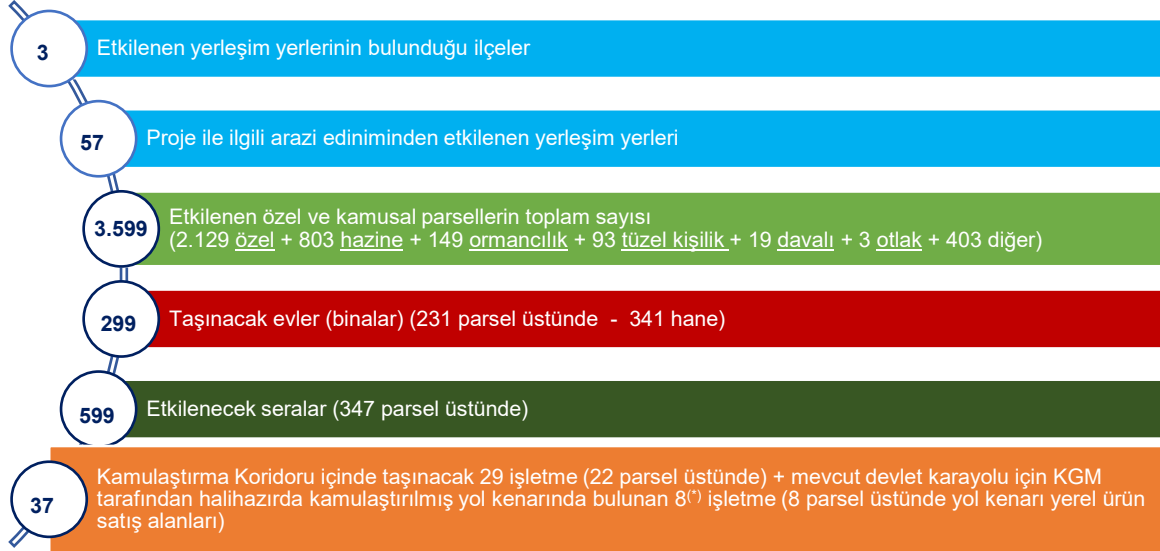
- ÖAŞ tarafından KGM ile işbirliği içinde ve bu YYEP'de açıklanan ilkelere uygun olarak bir **YYEP Eki** hazırlanacak ve uygulanacaktır.
- İşletme aşamasında böylesi bir edinim için kullanılacak mekanizma KGM ile mutabakat halinde ÖAŞ tarafından netleştirilecektir.
- Edinim ve yeniden yerleşim için tüm bağlantılı maliyetler, ÖAŞ tarafından tahsis edilecek ve yönetilecek YYEP Fonu altında karşılanacaktır.

3. Projenin Etkileri

Proje, Otoyol'un **kamulaştırma koridoru** içinde **özel mülkiyete ait, devlete ait** (hazine, hazine - ormancılık, hazine - otlak, tescil dışı vs. dahil olmak üzere **kamuya ait parseller**) ve **tüzel kişiliğe ait parselleri** (belediye, devlet kurumları, kamu tüzel kişilikleri vs. gibi) etkilemektedir.

Aynı zamanda, şantiye sahaları, depolama sahaları, tesis sahaları (beton tesisi, asfalt tesisi, mekanik tesis, vs. gibi) gibi araziler üzerinde etkilere yol açacak olan başka geçici inşaat tesisleri de olacaktır.

Mevcut kamulaştırma verilerine göre Otoyol'un kamulaştırma koridoru içinde Projenin yerinden etme etkileriyle ilgili önemli rakamlar aşağıdaki Şekil 3-1'de özetlenmiştir.

Şekil 3-1. Arazi Edinimi ve Projenin Yerinden Etme Etkileri ile ilgili Önemli Verilerin Özeti

(*) Bu 8 işletme Projenin kamulaştırma planlarına dahil edilmemiştir ve Mayıs 2025'te yapılan saha etütleri sırasında YYEP Danışman Ekibi tarafından belirlenmiştir. Bu işletmeler yerel ürünler satan küçük ölçekli, gayriresmi yol kenarı satıcılarıdır ve daha önce KGM tarafından D-695 devlet karayolu inşaatı için kamulaştırılan arazi parselleri üstünde bulunmaktadır. Bu parseller mevcut Proje kapsamında yeniden kamulaştırılmayacağı için, işletmeler Kamulaştırma Planlarına yansıtılmamıştır. Ancak YYEP kapsamında destek için uygun oldukları değerlendirilmiştir.

Proje alanı içindeki bazı parsellerin çok sayıda etkilenen yapı içerdiği kaydedilmelidir. Örneğin, geniş tek bir parselde çok sayıda ev veya sera bulunabilir. Sonuç olarak etkilenen evler veya seralar bulunduran parsel sayısı ile etkilenen evler veya seraların gerçek sayısı farklıdır.

Tablo 3-1 şunların bir özetini sunar: (a) etkilenen yapılar içeren parsel sayısı, ve (b) bu parsellerde bulunan etkilenen yapıların sayısı.

Tablo 3-1. Etkilenen Yapıların Özeti

Yapı	Özel Mülkiyete Ait Parseller	Kamuya Ait Parseller					Toplam
		Hazine	Hazine - Orman	Hazine - Mera	Tescil harici	Diğer	
Etkilenen Yapılara sahip Parsel Sayısı	460	87	20	0	17	24	608
Etkilenen evler	175	40	9	0	5	2	231
Etkilenen seralar	266	44	11	0	13	13	347
Etkilenen işletme yapıları	19	3	0	0	0	8(*)	30
Etkilenen Yapıların Sayısı	730	102	37	0	40	26	935
Etkilenen evler	232	45	15	0	5	2	299
Etkilenen seralar	472	54	22	0	35	16	599
Etkilenen işletme yapıları	26	3	0	0	0	8(*)	37

(*) Bunlar, D-695 devlet karayolu inşaatı için daha önce KGM tarafından kamulaştırılmış olan arazi parselleri üzerinde bulunan yerel ürün satış işletmeleridir.

Arazi edinimi yöntemi aşağıda özetlendiği gibi kalıcı veya geçici arazi alımını içerecektir:

- **Kalıcı arazi alımı:** Tanımlanmış kamulaştırma koridoru içinde **Proje bileşenlerinin** inşa edileceği tüm araziler (Otoyol, kavşaklar, mühendislik yapıları, servis tesisleri ve İşletme ve Bakım Merkezi dahil) **kalıcı** arazi alımına tabi olacaktır.

İşletme aşaması sırasında kamulaştırma koridoru içindeki arazilere erişim yerel halk ve yetkisiz üçüncü taraflara tümüyle kapalı olacaktır. Viyadükler ve köprülerin altında bulunan alanlarda istisnalar geçerli olacaktır. KGM Teknik Şartnamesine göre, araç trafiği, yayalar ve yaban hayatının güvenliğini sağlamak için tüm Otoyol güzergahının çevresi çitle kapatılacaktır.

- **Geçici arazi alımı:** **Geçici tesislerin** Projenin kamulaştırma koridoru dışında yer alacağı tüm araziler (şantiye sahaları ve örneğin, kiriş imalatı, asfalt ve mekanik tesisler gibi çeşitli tesisler) **geçici** arazi alımına tabi olacaktır.

Bu sahalar, KGM'nin işletme sırasında kullanımlarına devam etme kararı almaması durumunda inşaat faaliyetlerinin tamamlanması üzerine rehabilite edilecektir. Rehabilitasyondan sonra sahalar ilgili arazi sahiplerine iade edilecektir.

Kalıcı veya geçici arazi edinimi, etkilenen arazilerin ve yapıların kullanıcıları için **fiziksel veya ekonomik olarak yerinden edilmeye yol açabilir**. ÖAŞ tarafından görevlendirilen mühendislik firması tarafından hazırlanan ve çıkarılan kamulaştırma planlarının (Temmuz 2025) analizinin yanı sıra Proje verilerine de dayanılarak, arazi edinimiyle ilgili etkiler birincil olarak aşağıdaki gruplar altında sınıflandırılmaktadır:

- (i) Etkilenen araziler (konut olmayan ve ticari olmayan yapıları içerebilir)
- (ii) Etkilenen evler
- (iii) Etkilenen seralar
- (iv) Etkilenen işletmeler
- (v) Hassas kişiler üzerindeki etkiler
- (vi) İnşaat sırasında geçici kayıplar/etkiler³⁰, ve
- (vii) İşletme aşamasındaki etkiler

Her kategorideki etki, arazi veya yapıların tam veya kısmi kamulaştırmaya tabi olup olmadığına bağlı olarak da değişir.

Tablo 3-2'de potansiyel yerinden etme etkilerinin bir özeti sunulurken, her etki türüyle bağlantılı olan Projeden Etkilenen Kişi (PEK) kategorileri tanımlanmaktadır. Detaylı uygunluk kriterleri ve Hak Sahipliği Matrisi YYEP'ye dahildir.

³⁰ İnşaat faaliyetleri, etkilenen arazi ve varlıkların sahipleri ve kullanıcıları üzerinde geçici etkiler yaratır. İnşaat çalışmalarının sağlık, güvenlik ve çevre riskleri ve etkileri (örneğin gürültü ve hava kalitesi, inşaat koridorundan geçen yerel kişiler üzerinde sağlık ve güvenlik riskleri veya Proje trafiğinden kaynaklanan riskler, yerel yollar üzerindeki etkiler vb.) Proje ÇSED Raporu içinde tanımlanmış ve değerlendirilmiştir. Proje uygulaması sırasında etkiler, ÖAŞ ve EPC Yüklenicisi tarafından saha denetimleri, periyodik Ç&S İzleme çalışmaları ve devam eden paydaş katılımı üzerinden izlenecektir. Bu etkilerin yönetimi Projeye Özgü Şikâyet Mekanizması üzerinden gerçekleştirilecektir. EPC Yüklenicisi, inşaat sırasında Ç&S kaçınma ve etki azaltma önlemlerini (diğerlerinin yanında toz bastırma, su kullanımının azaltılması ve optimize edilmiş patlatma tasarımı üzerinden patlama etkilerinin azaltılması gibi) Proje ÇSED ve ilgili Ç&S yönetim planlarına uygun olarak uygulayacaktır.

Tablo 3-2. Arazi Edinimi İle İlgili Muhtemel Etkilerin Özeti

Etki Kategorisi	Etkilenen Kişiler Kategorisi
(i) Etkilenen Araziler	
Özel mülkiyete ait parsellerin daimi kaybı – tarım arazileri ve imarlı arsalar ³¹ (kentsel araziler)	Mülk sahipleri/ hissedarlar
	Resmi Kullanıcılar (kira anlaşması bulunan)
	Gayriresmi Kullanıcılar (resmi belgeleri bulunmayan)
Davalı bulunan mülkiyet	Davalı mülklerin davacı sahipleri/hissedarları
	Davalı arazilerin resmi ve gayriresmi kullanıcıları
Artık araziler	Mülk sahipleri/ hissedarlar
	Resmi Kullanıcılar (kira anlaşması bulunan)
	Gayriresmi Kullanıcılar (resmi belgeleri bulunmayan)
Devlete ait hazine parsellerinin daimi kaybı (Tarım için kullanılan (örneğin, Hazine, tescilli mera arazileri, tescil harici parseller))	Mülk Sahipleri
	Resmi belgeleri olan resmi kullanıcılar
	Resmi belgeleri bulunmayan gayriresmi kullanıcılar
Orman arazilerinin daimi kaybı	Orman arazilerinin kullanıcıları
Hazine - mera arazilerinin daimi kaybı	Etkilenen hayvan otlatma amaçlı kullanılan parsellerin kullanıcıları
Bölünme nedeniyle Proje kamulaştırma koridoru dışında bulunan kamu veya özel şahsa ait otlaklara erişimin kısıtlanması	Hayvan otlatma arazilerinin kullanıcıları
Mahsul kaybı	Mahsullerin sahipleri (arazinin sahibi veya resmi/gayriresmi kullanıcıları)
Ağaç kaybı (meyve veren veya vermeyen ağaçlar)	Ağaç sahipleri (arazi sahibi veya resmi/gayriresmi kullanıcıları)
Etkilenen özel mülkiyete ait araziler üzerinde varlık veya altyapı kaybı (konut dışı ikincil yapılar, çitler, ahırlar, barınaklar)	Arazi sahipleri veya resmi kiracılar/kullanıcılar olan konut dışı yapı ve altyapıların sahipleri (resmi belgeleri olan)
	Özel mülkiyete ait arazilerin gayriresmi kullanıcıları olan ve konut olmayan yapılar ve altyapıların sahipleri (tapuları olmayan ama yapı sahipliklerini kanıtlayabilenler)
	Özel mülkiyete ait arazilerin gayriresmi kullanıcıları olan ve konut olmayan yapılar ve altyapıların sahipleri (yapı sahipliklerini kanıtlayan resmi belgelere sahip olmayanlar)
Etkilenen kamusal araziler üzerinde varlık veya altyapı kaybı (konut dışı ikincil yapılar, çitler, ahırlar, barınaklar)	Arazinin resmi kiracılar/kullanıcıları olan konut dışı yapı ve altyapıların sahipleri (resmi belgeleri olan)
	Devlet ait arazilerin gayriresmi kullanıcıları olan ve konut olmayan yapılar ve altyapıların sahipleri (arazi kullanımı için resmi belgeleri olmayan ancak yapı sahipliklerini kanıtlayabilenler)
	Orman ve mera arazileri üstünde konut dışı yapı ve altyapıların sahipleri veya yapı sahipliklerini kanıtlayan resmi belgelere sahip olmayan sahipler
Geçiş hakkının oluşturulması (Taşınmaz varlığın değerinde kayba neden olan irtifak)	Geçiş hakkı (irtifak hakkı) oluşturulması yoluyla edinilecek parsellerin sahipleri
(ii) Etkilenen Evler	
Resmi ya da gayriresmi Konut/yapı kaybı	Etkilenen evin mülk sahibi
	Resmi kullanıcılar (resmi kiracı)
	Gayriresmi kullanıcılar
(iii) Etkilenen Seralar	
Sera sahipleri ya da kiracıları - taşınacak olanlar	Sera sahibi ya da kiracısı (arazi sahibi veya resmi/gayriresmi kullanıcıları)
	Seraların çalışanları (resmi veya gayriresmi)
Sera sahipleri - işletmelerini sonlandıracak olanlar	Sera sahibi ya da kiracısı (arazi sahibi veya resmi/gayriresmi kullanıcıları)

³¹ Belediye sınırları içinde belediyeler tarafından parsellenen kentsel arsa, Türkiye Emlak Vergisi Kanunu'nun (Kanun No. 1319) 12. Maddesine göre imarlı arsa olarak sınıflandırılır. Belediye sınırları içinde veya dışında bulunan **parsellenmemiş** araziler için, imarlı arsa (arsa veya kentsel arazi) tanımı geçerli olduğu gibi Başkanlık Kararı veya diğer ilgili yasal organlar üzerinden yapılır.

Etki Kategorisi	Etkilenen Kişiler Kategorisi
	Seraların çalışanları (resmi veya gayriresmi)
Sera sahipleri – taşınmayacak ancak kısmi arazi/varlık kaybı yaşayabilecek olanlar	Sera sahibi (arazi sahibi veya resmi/gayriresmi kullanıcıları)
	Seraların çalışanları (resmi veya gayriresmi)
Sera sahipleri veya kiracıları – taşınmayacak ancak arazi/varlıklarının bir kısmını kaybedebilecek olanlar	Sera sahibi (arazi sahibi veya resmi/gayriresmi kullanıcıları)
	Seraların çalışanları (resmi veya gayriresmi)
(iv) Etkilenen İşletmeler	
İşletme sahipleri – işletmelerini sonlandıracak olanlar (işletmenin kapanması)	
Bina sahibinin kiralanan iş yapısını kaybetmesi.	Etkilenen işletme yapısında bir işletme sahibi değil ancak etkilenen binanın sahibi
İşletme sahipleri – kalıcı olarak yeniden yerleştirilecek olan	Resmi işletme sahibi – etkilenen işletme yapısının "sahibi"
	Gayriresmi işletme sahibi – etkilenen işletme yapısının "sahibi"
	Resmi işletme sahibi – etkilenen işletme yapısının "kiracısı"
	Gayriresmi işletme sahibi – etkilenen işletme yapısının "kiracısı"
İşletme sahipleri – işletmelerini sonlandıracak olanlar (işletmenin kapanması)	Yukarıdakiyle aynı
İşletme sahipleri – taşınmayacak ancak kısmi arazi/varlık kaybı yaşayabilecek olanlar	Yukarıdakiyle aynı
Çalışanlar	
Çalışanlar tarafından <u>geçici</u> gelir kaybı – sebep olarak	Etkilenen işletmelerin resmi çalışanları (engelli ve göçmen gibi hassasiyetlere sahip çalışanlar dahil)
(i) İşletmenin kesinti döneminde işletme sahibi tarafından ücretsiz izne çıkarılmak	Etkilenen işletmelerin gayriresmi çalışanları, engelli ve göçmen gibi hassasiyetlere sahip çalışanlar dahil)
(ii) İşletme kesinti döneminde geciken maaş ödemesi	
Çalışanlar tarafından <u>daimi</u> gelir kaybı – sebep olarak	Hassas işçiler ve kadınlar dahil olmak üzere resmi ve gayriresmi çalışanlar
(i) İşletmenin daimi olarak kapanması:	
(ii) İşletme sahipleri tarafından işten çıkarılma/işin sonlandırılması veya	
(iii) İşletme uzak bir konuma yeniden yerleştiği için çalışanların istifa etmesi	
(v) Hassas Kişiler	
Hassas üyeleri bulunan etkilenen haneler - yukarıdaki PEK kategorileri için verilen her türlü kayba/etkiye, hassasiyet veya dezavantajlı koşullardan dolayı daha ciddi bir etki seviyesinde maruz kalabilir	Hassas üyelere sahip ve fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilmiş tüm haneler
	Hassas üyelere sahip (herhangi bir hassasiyet kategorisi altında) fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler
	Projeden önemli ölçüde etkilenen haneler (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'sinden fazlasını kaybeden haneler)
	Ekonomik:
	- Türkiye'de geçerli aylık asgari ücretin altında geliri olan haneler, yeşil kart sahipleri ve devlet yardımı alan kişiler dahil olmak üzere düşük gelirli haneler³² - Devlet yardımı alan kişiler - İşsiz - Sosyal Güvencesi Bulunmayan Çalışanlar
	Cinsiyete Göre:
	Hanede ekonomik olarak faal yetişkin erkek bulunmayan, kadının sorumlu olduğu hane
	Yaşa Göre:
	- İleri Yaş (75 üstü) - Bakıma ihtiyacı olan yaşlı bireyler (65 üstü) - Çocuk tarafından geçindirilen haneler (18 yaş altı)

³² Ödeme Yapamayan Vatandaşlar için Sağlık Bakım Masraflarının Devlet Tarafından Karşlanması Hakkındaki Ulusal Yönetmelik uyarınca sağlanan sağlık kartı ve Yeşil Kart Sistemi (kartın tipi ve içeriği Yönetmelik uyarınca belirlenir).

Etki Kategorisi	Etkilenen Kişiler Kategorisi
	<u>Hastalık, fiziksel veya zihinsel engel:</u> - Kronik hastalık - Diğer önemli sağlık sorunları (kalp, diyabet, Alzheimer, yüksek kan, böbrek yetersizliği, vs.) - Fiziksel engel - Zihinsel engel <u>Çocuklu haneler:</u> - Özel gereksinimi olan çocuklar - Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar <u>Okur-yazarlığa göre:</u> Okur-yazarlığı olmayan kişiler <u>Göçmen</u> Etnik azınlıklar, diğer dinlere inananlar Herhangi bir tarım arazisine sahip olmayan haneler (arazisiz) <u>Kümülatif etkiler:</u> Gelirleri araziye dayalı olan ve arazileri üzerindeki kümülatif etkiler sebebiyle orantısız etkilenen haneler - Diğer geçmiş projelerin kamulaştırılmasından önemli ölçüde etkilenen haneler - Projeden etkilenen birden fazla parseli olan haneler Deprem veya başka felaketlerden sonra mahalleye taşınan haneler
	Kendilerine özgü doğal kaynaklara (örneğin su kaynakları, otlaklar vb.) bağımlı haneler
Hassas çalışanlar	- Gayriresmi çalışanlar (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında işletme sahibi tarafından işyerinde kaydedilmemiş çalışanlar). - Göçmen çalışanlar (resmi ve gayriresmi) - Fiziksel engelli çalışan - Kronik hasta çalışan - Bakıma ihtiyacı olan yaşlı işçiler (65 üstü) - Hassasiyetlere sahip kadın çalışanlar (örneğin çocuklu bekar kadınlar vb.) - Hassas hane üyesi bulunan çalışanlar (örneğin engelli) - Etkilenen işletmelerde hiçbir çocuk (15-18 yaşlarında) istihdamı bildirilmemiştir
(vi) İnşaat Aşamasındaki Geçici Kayıplar/Etkiler	
İnşaat sırasında özel mülkiyete ait parsellerin geçici kaybı (erişim kısıtlamaları dahil)	Mülk sahipleri/hissedarlar
	Resmi kullanıcılar (resmi kiracılar)
	Gayriresmi kullanıcılar
İnşaat sırasında devlete ait parsellerin geçici kaybı (erişim kısıtlamaları dahil)	Malikler (Resmi kuruluşlar)
	Resmi kullanıcılar (resmi kiracılar)
	Gayriresmi kullanıcılar
İnşaat sebebiyle (örneğin toz, kazı, trafik, patlatma vb.) arazi, hayvan sürüsü, diğer mülkiyetler, mahsuller, yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarının kalitesi ve miktarı vb. üzerinde etkilere neden olabilecek araziyle ilgili olmayan geçim kaynağı kayıpları	Arazi ve varlıkların sahipleri ve resmi/gayriresmi kullanıcıları – uygun olan yerlerde
Hizmetler ve altyapıda geçici kesinti/rahatsızlık (örneğin elektrik)	Etkilenen hizmetlerin, altyapıların yararlanıcıları – varsa
(vii) İşletme Aşamasındaki Etkiler	
İşletme aşaması Ç&S etkileri (örneğin işletme aşaması gürültüsü, titreşim, hava kalitesi, toplum sağlığı ve güvenliği):	İşletme aşaması ÇSYİP üzerinden Proje standartlarına uyan seviyelere azaltılamayan etkilere maruz kalan mesken yapılar/evlerin sahipleri ve/veya resmi/gayriresmi kullanıcıları

Tablo 3-3. Daimi ve Geçici Proje Tesisleri için Arazi Alımı Yöntemi (Ağustos 2025 sonu itibarıyla)

Lokasyon	Kimlik	Ana Tesis İsim	Yaklaşık Otoyol KM	Arazi Alımına Tabi Parsel Sayısı (Kamulaştırma planlarına göre)	Parsel No.	Parsel Türü (Kamulaştırma planlarına göre)	Mülkiyet (Kamulaştırma planlarına göre)	Arazi Alımı Yöntemi (Mevcut kamulaştırma Durumu için lütfen bkz. Bölüm 2.8)
Kamulaştırma Koridoru								
Otoyol			Tam güzergah	3.599	Projenin kamulaştırma planlarında belirtilmiştir	- Tarımsal (2.507 parsel) - Orman (149 parsel) - Meyve Bahçesi (101 parsel) - İmarlı Arsa (87 parsel) - Mera (3 parsel) - Yapılara sahip araziler ³³ (148) - Diğer (604 parsel)	- Özel şahıs (2.129 parsel) - Tüzel kişilik (93 parsel) - Hazine (803 parsel) - Hazine - orman (141 parsel) - Tescil dışı -orman (8 parsel) - Hazine - otlak (3 parsel) - Tescil dışı (386 parsel) - Davalı (19 parsel) - Özel ve devlet ortak mülkiyetindeki araziler (13 parsel) - Özel ve tüzel kişiler ortak mülkiyetindeki araziler (4 parsel)	Daimi – KGM tarafından kamulaştırma (Mevcut kamulaştırma Durumu için lütfen bkz. Bölüm 2.8)
Havai İletim Hatları Deplase İşleri			Planlanan çalışmalar devam etmektedir, etkilenen parsel sayısı zamanı geldiğinde belirlenecektir.	Belirlenecek	Belirlenecek	Belirlenecek	Belirlenecek	Kule direği konumları için kalıcı - KGM tarafından Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) ile işbirliği halinde kule direği konumlarının kamulaştırılması (yalnızca kalıcı arazi alımı - geçiş hakkı yok) Geçiş Hakları – HİH Güzergahı için (yalnızca geçiş hakkı - kalıcı arazi alımı yok)
Şantiye Sahaları								
Taşağıl (Geçici)	1	Geçici Şantiye Sahası	59+500	1	644/1	Orman	- Hazine	Geçici – Ormancılık izni üzerinden Projeye tahsis
Taşağıl (Ana)	2	Ana Şantiye Sahası	64+500	7	653/1, 663/1	Orman	- Hazine	Kalıcı – KGM tarafından kamulaştırma (Saha işletme aşaması boyunca İşletme ve Bakım Merkezi olarak hizmet vereceği için)
					515/413	Tarım	- Davalı	
					515/535, 515/414, 515/415, 515/44	Şu anda yol, daha önce tarım arazisi	- Özel Mülkiyete Ait	
Manavgat	3	Manavgat Şantiye Sahası	87+500	1	241/1	Orman	- Hazine	Geçici – Ormancılık izni üzerinden Projeye tahsis
Alanya	4	Alanya Şantiye Sahası	124+300	1	Tescil harici	Tescil harici - Orman	- Devlet	Geçici – Ormancılık izni üzerinden Projeye tahsis
Hafriyat Malzemesi Depolama Alanları (Boşaltma Sahaları)								
Serik, Manavgat ve Alanya		Proje tarafından değerlendirilmekte olan 21 olası hafriyat malzemeleri depolama sahası vardır.	Otoyol'un kamulaştırma koridoru dışına	22	Parsel listesi için lütfen bkz. Tablo 2-11	Orman	- Hazine veya tescil harici	Daimi – Ormancılık izni üzerinden Projeye tahsis
				17	Parsel listesi için lütfen bkz. Tablo 2-11	Tarım	Özel veya Devlet – Mülkiyet bilgisi şu anda mevcut değildir ve sahanın kullanımı onaylandığından KGM/ÖAŞ tarafından belirlenecektir	Kalıcı – Özel olması durumunda KGM tarafından kamulaştırma veya devlet olması durumunda Projeye tahsis
Taş Ocakları								
Taş Ocakları		Proje tarafından değerlendirilmekte olan 10 olası taş ocağı vardır.	Otoyol'un kamulaştırma koridoru dışına	11	Parsel listesi için lütfen bkz. Tablo 2-15	Orman	- Hazine veya tescil harici (Tablo 2-15)	Geçici – Ormancılık izni üzerinden Projeye tahsis
				34	Parsel listesi için lütfen bkz. Tablo 2-15	Tarım	- Özel veya devlet (Tablo 2-15)	Geçici – Özel olması durumunda KGM tarafından kamulaştırma veya devlet olması durumunda Projeye tahsis
				1		Kışlak	- Devlet	Geçici – Projeye tahsis
Tesisler (Beton tesisleri, asfalt tesisleri, mekanik tesisler, kırıcılar, kırış ³⁴ imalat tesisleri)								
Serik, Manavgat ve Alanya		Proje tarafından değerlendirilmekte olan 8 tesis sahası vardır.	Otoyol'un kamulaştırma koridoru dışına	6	Parsel listesi için lütfen bkz. Tablo 2-14	Orman	- Hazine veya tescil harici	Geçici – Ormancılık izni üzerinden Projeye tahsis
				4	Parsel listesi için lütfen bkz. Tablo 2-14	Yol (daha önce tarım arazisi)	- Özel veya devlet (Tablo 2-14)	Geçici – Özel olması durumunda KGM tarafından kamulaştırma veya devlet olması durumunda Projeye tahsis

³³ Üzerinde yapı bulunan araziler, tapu kayıtlarında binalar veya evler, ahırlar, işyerleri, depolar, mezarlıklar ve benzeri yapılar gibi inşa edilmiş özelliklere atıfta bulunan arazi parsellerini ifade eder.

³⁴ Kırış İmalatı Tesisleri için planlama Ağustos 2025 itibarıyla devam etmektedir.

3.1. Etkilenen Yerleşim Yerleri

Tablo 3-4. Kamulaştırma Alanına göre Etkilenen Mahalleler ve Etkilenen Parsel Sayısı

No.	Yol	İlçe	Mahalle	Kamulaştırma Alanı			Etkilenen Parsel Sayısı								
				Tapu Alanı (m2)	Kamulaştırma Alanı (m2)	En Büyük Kamulaştırma Alanına Göre Sıralama	Özel şahsa ait parseller		Devlete Ait Parseller (Kamu Arazisi)		Özel ve Devlet Ortak Mülkiyeti	Tüzel kişiliklere ait parseller	Özel ve Tüzel kişilikler Ortak Mülkiyeti	Toplam Etkilenen Parseller	En Yüksek Etkilenen Parsel Sayısına Göre Sıralama
							Özel Şahsa Ait Parseller	Davalı	Hazine Parselleri	Tescil Harici Parseller					
1	Serik Bağlantı Yolu	Serik	Deniztepesi	880,764.45	63,764.60	-									
	Serik Ana Yol	Serik	Deniztepesi	555,881.43	176,956.50	-									
			Deniztepesi Toplam	1,436,645.88	240,721.10	22	17	--	1	6	--	1		25	
2	Serik Ana Yol	Serik	Sarıbalı	8,411,557.67	398,816.95	-									
	Serik Bağlantı Yolu	Serik	Sarıbalı	245,119.22	42,730.78	-									
			Sarıbalı Toplam	8,656,676.89	441,547.73	12	7	--	110	14	2	3		136	7
3	Serik D-400 Ana Yol	Serik	Y.Kocayatak	263,400.55	7,750.29	53	6	1	--	1	--	--	--	9	
4	Serik D-400 Ana Yol	Serik	A.Kocayatak	2,306.24	1,462.13	55	1	--	--	1	--	--	--	2	
5	Serik D-400 Ana Yol	Serik	Kayaburnu	605,366.36	12,412.48	52	9	--	--	2	--	--	--	10	
6	Serik D-400 Ana Yol	Serik	Dikmen	6,921.88	3,671.07	54	1	--	--	2	--	2	--	3	
7	Serik D-400 Ana Yol	Serik	Candır	391,242.56	39,958.75	49	31	--	--	1	--	2	--	35	
8	Serik D-400 Ana Yol	Serik	Asağicatma	282,970.66	70,004.72	47	14	--	--	11	--	--	--	17	
9	Serik D-400 Ana Yol	Serik	Cumali	704,211.52	214,305.27	26	60	--	--	7	--	--	--	71	
10	Serik D-400 Ana Yol	Serik	Burmahanci	665,926.51	239,228.67	23	68	--	1	9	--	1	--	75	
11	Serik D-400 Ana Yol	Serik	Urundu	1,751,872.71	419,374.24	13	63	--	--	2	--	--	--	74	
12	Serik D-400 Ana Yol	Serik	Belpinari	52,728.38	29,132.25	51	3	--	--	1	--	--	--	5	
13	Manavgat Ana Yol 56-75	Manavgat	Çakış	8,534,818.01	106,987.75	43	29	--	9	2	2	--	--	42	
14	Manavgat Ana Yol 56-75	Manavgat	Taşagıl	17,823,580.17	1,206,169.55	-									
	Tasagil Bağlantı Yolu	Manavgat	Taşagıl	2,260,042.68	598,837.60	-									
			Taşagıl Toplam	20,083,622.85	1,805,007.15	1	152	3	31	22	4	12	2	226	2
15	Manavgat Ana Yol 56-75	Manavgat	Hocalar	8,118,919.98	586,678.00	-									
	Tasagil Bağlantı Yolu	Manavgat	Hocalar	7,184,169.95	156,908.97	-									
			Hocalar Toplam	15,303,089.93	743,586.97	4	110	1	18	7	--	--	--	136	8
16	Manavgat Ana Yol 56-75	Manavgat	Gündoğdu	167,731.75	65,721.85	48	7	--	5	2	--	--	--	14	
17	Manavgat Ana Yol 56-75	Manavgat	Yavrudoğan	1,111,151.09	236,082.76	24	25	--	27	7	1	2	--	62	
18	Manavgat Ana Yol 56-75	Manavgat	Çolaklı	1,118,086.21	195,286.27	30	10	--	34	5	--	--	--	49	
19	Manavgat Ana Yol 74-84	Manavgat	Seki	10,025,748.16	247,754.17	21	36	--	14	6	--	1	--	57	
20	Manavgat Ana Yol 74-84	Manavgat	Kalemler	9,425,546.30	452,310.71	-									
	Manavgat Bağlantı Yolu	Manavgat	Kalemler	817,060.62	301,311.91	-									
			Kalemler Toplam	10,242,606.92	753,622.62	3	116	--	57	21	--	19	--	213	3
21	Manavgat Bağlantı Yolu	Manavgat	Evren	1,245,951.52	497,175.83	9	65	1	9	14	--	6	--	95	
22	Manavgat Bağlantı Yolu	Manavgat	Ilıca	135,204.48	36,074.27	50	14	--	3	4	--	5	--	26	
23	Manavgat Ana Yol 74-84	Manavgat	Yeniköy	7,648,799.26	200,675.25	29	7	--	4	2	--	--	--	13	
24	Manavgat Ana Yol 74-83	Manavgat	Şişeler	489,795.56	211,420.10	27	37	--	6	5	--	4	--	52	
25	Manavgat Ana Yol 74-84	Manavgat	Evrenleryavşı	544,173.08	168,382.94	37	32	--	4	5	--	2	--	43	
26	Manavgat Ana Yol 74-84	Manavgat	Dolbazlar	8282,22	1,309.66	56	--	--	2	--	--	--	--	2	
27	Manavgat Ana Yol 83-93	Manavgat	Yukarıışıklar	13,232,550.48	173,769.07	36	43	--	3	5	--	3	--	54	
28	Manavgat Ana Yol 83-94	Manavgat	Dikmen	1,254,221.19	102,266.30	44	21	--	11	1	--	--	--	33	
29	Manavgat Ana Yol 83-94	Manavgat	Bucakşeyhler	12,071,494.97	206,187.75	28	22	--	12	7	1	1	--	43	
30	Manavgat Ana Yol 83-94	Manavgat	Ulukapı	1,564,016.92	175,901.12	35	10	--	3	13	--	1	--	27	
31	Manavgat Ana Yol 83-94	Manavgat	Aşağıışıklar	1,112,642.91	409,037.35	14	28	2	47	11	--	3	2	93	
32	Manavgat Ana Yol 93-104	Manavgat	Demirciler	2,285,812.43	76,145.62	46	2	--	2	--	--	--	--	4	
33	Manavgat Ana Yol 93-104	Manavgat	Karaöz	2,215,930.29	191,993.64	32	30		6	7	--	1	--	44	
34	Manavgat Ana Yol 93-104	Manavgat	Aksaz	279,293.48	107,972.00	42	16	2	4	3	1	--	--	26	
35	Manavgat Ana Yol 93-104	Manavgat	Hacıali	3,998,814.31	178,006.31	34	10	--	21	6	--	2	--	39	

No.	Yol	İlçe	Mahalle	Kamulaştırma Alanı			Etkilenen Parsel Sayısı								
				Tapu Alanı (m2)	Kamulaştırma Alanı (m2)	En Büyük Kamulaştırma Alanına Göre Sıralama	Özel şahsa ait parseller		Devlete Ait Parseller (Kamu Arazisi)		Özel ve Devlet Ortak Mülkiyeti	Tüzel kişiliklere ait parseller	Özel ve Tüzel kişilikler Ortak Mülkiyeti	Toplam Etkilenen Parseller	En Yüksek Etkilenen Parsel Sayısına Göre Sıralama
							Özel Şahsa Ait Parseller	Davalı	Hazine Parselleri	Tescil Harici Parseller					
36	Manavgat Ana Yol 93-104	Manavgat	Cevizler	1,248,139.88	128,752.50	40	16	--	7	3	--	3	--	29	
37	Manavgat Ana Yol 93-104	Manavgat	Sülek	1,591,115.06	182,286.37	33	--	--	2	--	--	--	--	2	
38	Manavgat Ana Yol 93-104	Manavgat	Hacısali	673,378.14	327,601.53	17	42	3	40	5	--	1	--	91	
39	Manavgat Ana Yol 93-104	Manavgat	Hacıobası	3,191,612.17	357,320.50	-									
	Manavgat Doğu Bağlantı Yolu	Manavgat	Hacıobası	3,938,350.87	397,535.58	-									
			Hacıobası Toplam	7,129,963.04	754,856.08	2	73		20	8	2	2	--	105	
40	Manavgat Doğu Bağlantı Yolu	Manavgat	Kızılot	2,273.80	106.80	57	--	--	1	--	--	--	--	1	
41	Manavgat Ana Yol 104-116	Manavgat	Uzunlar	817,280.80	272,383.97	20	54	--	42	10	--	1	--	107	10
42	Manavgat Ana Yol 104-117	Manavgat	Kadılar	971,295.31	305,630.25	18	44	--	8	10	--	--	--	62	
43	Manavgat Ana Yol 104-116	Manavgat	Örenşehir	1,814,054.93	167,140.11	38	16	--	6	1	--	--	--	23	
44	Manavgat Ana Yol 104-116	Manavgat	Yalçıdıbi	1,136,566.64	465,686.12	11	90	--	31	7	--	--	--	128	9
45	Manavgat Ana Yol 104-116	Manavgat	Odaönü	135,083.83	95,951.99	45	17	--	4	1	--	--	--	22	
46	Manavgat Ana Yol 104-116	Manavgat	Karakaya	528,745.75	214,425.50	25	78	--	8	8	--	--	--	94	
47	Alanya Ana Yol 116-129	Alanya	Alara	1,446,691.14	583,714.91	7	79	--	236	36	--	3	--	354	1
48	Alanya Ana Yol 116-129	Alanya	Çakallar	592843.08	298,080.61	19	125	--	--	14	--	4	--	143	6
49	Alanya Ana Yol 116-129	Alanya	İncekum	4,056,721.81	192,267.45	31	5	--	4	2	--	--	--	11	
50	Alanya Ana Yol 116-129	Alanya	Avsallar	619,967.69	614,553.65	6	3	--	--	3	--	--	--	6	
51	Alanya Ana Yol 116-129	Alanya	Akdam	629,715.21	382,515.58	15	84	--	11	10	--	--	--	105	
52	Alanya Ana Yol 128-136	Alanya	Türkler	497,153.28	480,052.28	10	7	--	9	1	--	--	--	17	
53	Alanya Ana Yol 128-137	Alanya	Payallar	1,677,810.01	162,338.97	39	1	--	3	--	--	--	--	4	
54	Alanya Ana Yol 128-137	Alanya	Emişbeleni	1,527,512.16	474,570.35	-									
	Konaklı Bağlantı Yolu	Alanya	Emişbeleni	3,651,768.44	189,133.66	-									
			Emişbeleni Toplam	5,179,280.6	663,704.01	5	102	3	28	21	--	--	--	154	5
55	Alanya Ana Yol 136-141	Alanya	Toslak	1,396,538.58	549,488.98	8	114	--	29	17	--	7	--	167	4
56	Alanya Ana Yol 139-142	Alanya	Telatiye	781,347.75	349,038.33	16	52	3	4	16	--	--	--	75	
57	Alanya Ana Yol 136-141	Alanya	Elikesik	308,932.26	116,052.10	41	25	--	10	9	--	--	--	44	
Toplam				162,779,753.66	15,916,563.54		2,129	19	947	394	13	93	4	3,599	

3.2. Potansiyel Yerinden Edilme Etkileri

3.2.1. Etkilenen Araziler (Kamulaştırma Koridoru içinde)

3.2.1.1. Mülkiyet ve Tapu Türüne Göre Etkilenen Parseller

Otoyol'un kamulaştırma koridoru ile kesişen parseller mülkiyet tiplerine dayalı olarak aşağıdaki gibi sınıflandırılır:

- Özel şahsa ait parseller
- Devlete ait (kamu) parseller
- Tüzel kişiliklere ait parseller

Mülkiyet kategorisine göre toplam alan ve parsel sayısı Tablo 3-5'te sunulmuştur.

Tablo 3-5. Mülkiyet Kategorisine Göre Toplam Alan ve Parsel Sayısı

Mülkiyet	Toplam Kamulaştırma Alanı		Parsel Sayısı	
	Alan (m ²)	Oranı(%)	Sayı	Oranı(%)
Özel şahsa ait	7,700,867.46	48.4	2,129	59.2
Devlete ait	7,791,423.47	49.0	1,341	37.3
- Hazine	1,278,793.84	8.0	803	22.3
- Hazine - Orman	4,311,980.46	27.1	141	3.9
- Tescil harici - Orman	1,223,445.11	7.7	8	0.2
- Hazine - Otlak	1,778.30	0.0	3	0.1
- Tescil dışı (dere, park, yol)	767,020.53	4.8	331	9.2
- Tescil dışı (diğerleri=)	208,405.23	1.3	55	1.5
Tüzel Kişilik	160,945.89	1.0	93	2.6
Davalı	125,382.81	0.8	19	0.5
Özel ve Devlet Ortak Mülkiyeti	35,819.68	0.2	13	0.4
Özel ve Tüzel Kişilik Ortak Mülkiyeti	102,124.23	0.6	4	0.1
Toplam	15,916,563.54	100.0%	3,599	100.0%

Kaynak: ÖAŞ, Temmuz 2025. Kamulaştırma Planları.

Tapu türüne göre toplam alan ve parsel sayısı Tablo 3-6'da sunulmuştur.

Tablo 3-6. Tapu Türüne Göre Toplam Alan ve Parsel Sayısı

Tapu Türü	Toplam Kamulaştırma Alanı		Parsel Sayısı	
	Alan (m ²)	Oranı(%)	Sayı	Oranı(%)
Agricultural (tarla)	8,256,233.35	51.9	2,507	69.66
Road (yol)	530,147.89	3.3	258	7.17
Forest (orman)	5,535,425.57	34.8	149	4.14
Land with structure (üzerinde yapı olan arazi)	422,270.33	2.7	148	4.11
Orchard (bahçe ve zeytinlik)	216,615.45	1.4	101	2.81
Constructible plot (arsa)	90,692.66	0.6	87	2.42
Raw soil (ham toprak)	158,024.64	1.0	83	2.31
Creek (dere)	230,011.83	1.4	69	1.92
Litigious (davalı)	122,436.55	0.8	13	0.36
Park (park)	8,124.48	0.1	8	0.22
Pasture (mera)	1,778.30	0.0	3	0.08
Other ³⁵ (diğer)	344,702.49	2.2	173	4.81
Toplam	15,916,563.54	100.00%	3,599	100.00%

Kaynak: ÖAŞ, Temmuz 2025. Kamulaştırma Planları.

³⁵ "Diğerleri" kategorisi, mezarlıklar, kanallar, çalılık alanlar ve birincil kategoriler altında sınıflandırılmayan diğer çeşitli arazi kullanımları gibi özellikleri genel olarak kapsar.

3.2.1.1.1. Özel Mülk Sahipleri

Sahipler ve hissedarlar listesine (Temmuz 2025) ve KGM'den elde edilen verilere (Ağustos 2025) göre, 2.129 özel parsel arasında:

- Etkilenen özel mülkiyete ait parsellerin yaklaşık %45'i (950 civarında) tek sahiptir, her biri ilgili parselin tam mülkiyetine sahiptir.
- alan parseller, çoklu hissedarlık yapısı ile karakterize edilmektedir. Tapu kayıtlarına göre (ölen kişiler dahil), hissedarların toplam sayısı başlangıçta yaklaşık 11.000 olarak tahmin edilmiştir (ortak mülkiyet – *elibirliği* durumları dahil).

Ölen kişilerin yasal mirasçıları da dahil olmak üzere parsel sahiplerinin ve hissedarların kesin sayısı, KGM tarafından 8. maddeye göre müzakere davetiyeleri gönderilmeden önce sürekli bir süreçle belirlenmektedir. 2025 yılının Ağustos ayı sonu itibarıyla KGM, 2025 yılının Şubat ayından bu yana 8. madde müzakere toplantıları yapılan veya 2025 yılının Eylül ayı ile 2026 yılının Ocak ayı arasında yapılması planlanan yerleşim yerleri için, hak sahipleri de dahil olmak üzere 18.350 malik ve hissedar tespit etmiştir. Şubat ve Nisan 2026 arasında 8. madde müzakere toplantılarının planlandığı yerleşim yerleri için hak sahipleri dahil olmak üzere malik ve hissedarların sayısı, KGM tarafından zamanı geldiğinde tespit edilecektir. Buna göre, toplam sayının önümüzdeki dönemlerde değişmesi, muhtemelen artması beklenmektedir. Bu rakamlar genel bir bakış sağlamak amacıyla verilmiştir ve KGM'nin 8. Madde davet süreci kapsamında mirasçıların kimlik bilgilerini güncellemesi ve etkilenen kişilerin miras işlemlerini tamamlaması üzerine, kamulaştırma süreci boyunca değişikliklere tabi olacaktır. 18.350 hissedar (mirasçılar dahil) rakamının, projeden etkilenen toplam kişi sayısının güvenilir bir göstergesi olarak yorumlanmaması gerektiği unutulmamalıdır. KGM'nin malik listelerinde teyit edildiği üzere, **bu sayı, proje alanında ikamet etmeyen** ve bazı durumlarda başka şehirlerde veya yurtdışında bulunan kişileri de içermektedir. Bu hissedarların çoğu, araziyle herhangi bir ekonomik bağlantısı bulunmamakta ve projeden fiziksel veya ekonomik olarak etkilenmeyecektir. Bununla birlikte, kamulaştırma kanunu uyarınca, arazide sahip oldukları hisselerle oranla KGM'den nakit tazminat alacaklardır.

300'den fazla özel mülkiyetli parsel, her biri 10'dan fazla hissedar tarafından tutulmaktadır. Bu durum, büyük ölçüde çözülmemiş veya devam eden miras sorunlarına atfedilebilir.

KGM Tarafından Mirasçı Belirlenmesi

Standart bir uygulama olarak KGM'nin bölge müdürlüğü vefat etmiş kişileri ve onların yasal mirasçılarını Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) ve onlara, uzlaşma toplantılarına katılmaya davet etmek için 8. Madde bildirimleri gönderir.

YYEP uygulaması kapsamında, ÖAŞ her yerleşim yerinde muhtarlar ve belirlenmiş mirasçılarla bireysel olarak temas kurarak onları YYEP Fonu üzerinden mevcut olan destek hakkında bilgilendirecektir. Buna, miras ve veraset prosedürlerinin tamamlanmasını sağlamak için Küçük Maliyetler Fonu altında sağlanan ödenek dahildir.

KGM ve ÖAŞ mirasçının telefon numarasına kişisel veri koruması konusundaki yasal kısıtlamalar sebebiyle erişemezse, bireysel iletişim mümkün olmayabilir. Böyle durumlarda KGM ve ÖAŞ, mirasçıların, tüm mirasçılara gönderilen resmi 8. Madde mektuplarında (iadeli taahhütlü) sağlanan bilgileri kullanarak teması başlatmasına güvenmektedir.

ÖAŞ, mümkün olduğunca muhtarlar ve mirasçılarla doğrudan iletişim üzerinden veraset ve miras süreçlerinin durumunu takip edecektir.

- 2025 yılının Ağustos ayında, ÖAŞ, tapu devri ve tescil süreçlerinde yetkililere destek olmak üzere Manavgat Tapu Sicil Müdürlüğü'ne iki Teknik Personel atamıştır. Bu personel, Madde 8 müzakere toplantıları sırasında onay protokolleri imzalayan arazi sahipleriyle iletişime geçerek ve gerekli adımları tamamlamalarına yardımcı olarak miras ve veraset prosedürlerini de kolaylaştırmaktadır. ÖAŞ, proje ve kamulaştırma süreci ilerledikçe Serik, Manavgat ve Alanya Tapu Sicil Müdürlüklerine ek personel atamayı planlamaktadır.
- ÖAŞ kamulaştırma ekipleri, Madde 8 müzakerelerinden önce etkilenen kişilerle görüşme toplantıları düzenlemektedir. Bu toplantılarda, arazi sahiplerine kamulaştırma öncesinde tamamlanması gereken miras ve veraset prosedürleri hakkında bilgi verilmektedir.
- ÖAŞ kamulaştırma ekipleri, **Madde 27 sürecini** KGM ile koordine etmekte ve **kamulaştırma takip kayıtları** aracılığıyla prosedür adımlarını takip etmektedir. Madde 27 davaları için, KGM davaları açtıktan sonra, ÖAŞ – YYEP Uygulama Ekibi, hak sahipleriyle doğrudan iletişime geçerek onlara mahkeme sürecinin durumu, yatırılan tazminatı çekmek için miras belgelerinin tamamlanması gerekliliği ve Küçük

Maliyetler Fonu aracılığıyla doğrudan ödeme veya ilgili masrafların geri ödenmesi için ÖAŞ desteğinin mevcudiyeti hakkında bilgi vermeye çalışır.

Madde 8 toplantılarına katılan ve bir anlaşmaya varan kişilerin iletişim bilgileri (telefon numaraları) KGM/ÖAŞ'ye verilecektir. ÖAŞ, bu kişilere aynı bilgileri sağlamak için doğrudan telefon ve/veya mesaj yoluyla ulaşacaktır.

Madde 8 sırasında toplantıya katılmayan veya anlaşmaya varmayan ve iletişim bilgileri hemen tespit edilemeyen kişiler için ÖAŞ, muhtarlara başvurarak ve yerleşim yerlerine bilgi mektupları asarak onlara ulaşmaya çalışacaktır.

- Mayıs ayında, ÖAŞ, etkilenen yerleşim yerlerinde KGM'nin kamulaştırma prosedürleri hakkındaki kitapçığının basılı kopyalarını dağıtmaya başlamıştır (Ek F). Kitapçık, miras ve veraset gereklilikleri hakkında aşağıdaki bilgileri ve kılavuzları sunarak, etkilenen kişilere müzakere toplantıları öncesinde tamamlanması gereken adımlar hakkında bilgi vermektedir.

3.4. GÖRÜŞME ÖNCESİNDE YAPILMASI GEREKEN İŞLER	3.4. TASKS TO BE COMPLETED BEFORE THE MEETING
✓ Kamulaştırmaya konu taşınmaz (ölü) malik adına kayıtlı ise ölüm tarihine göre ilgili Mahkeme yada Noterden veraset ilamının alınması, Tapu Müdürlüğüne sunularak intikallerin yapılması, veraset ilişkisinin kesilerek alınacak yeni tapu kaydı ile görüşmeye katılım sağlanması, ✓ Üzerinde haciz, ipotek vb. takyidat bulunan taşınmazlardan süresi dolmuş olan yada kaldırılması mümkün olan şerhlerin kaldırılarak görüşmeye katılım sağlanması, ✓ Kısıtlılık hali devam eden malikler için ilgili mercilerden alınacak vasi yada kayıymık belgesi ile katılım sağlanması, ✓ Maliklerin bir yada birkaçının vekalet vermesi halinde vekalet belgesinin aslının getirilmesi, ✓ Evvelce paydaşlar arasında fiilen bölünerek bir veya birkaç paydaşın tasarruf ve yararlanmasına bırakılmış taşınmazlarda fiili durum için hissedarlar arasında mutabakat sağlanarak bütün hissedarların görüşmeye ortak katılım sağlanması, ✓ Evvelce İdare tarafından taşınmaz sahibinden muvaffakatname alınarak taşınmaza girilmiş ise evrakın vatandaşa verilen suretinin getirilmesi, kamulaştırma işlemlerini hızlandıracaktır.	✓ If the immovable property subject to expropriation is registered in the name of a deceased owner, a certificate of inheritance must be obtained from the relevant Court or Notary according to the date of death, submitted to the Land Registry Directorate, the transfer of inheritance must be completed, and participation in the meeting must be ensured with the new title deed after the inheritance link is severed. ✓ For immovable properties with liens, mortgages, or similar encumbrances, if the period has expired or if their removal is possible, such encumbrances must be lifted so that participation in the meeting can be ensured. ✓ For owners who are under legal incapacity, participation must be ensured with a guardianship or trusteeship document obtained from the relevant authorities. ✓ If one or more of the owners grant power of attorney, the original power of attorney document must be brought. ✓ If immovable properties have been de facto divided among co-owners and left to the use and benefit of one or more of them, participation in the meeting must be ensured with the agreement of all shareholders regarding the actual situation so that all shareholders join the meeting collectively. ✓ If the Administration has previously obtained a consent letter (muvafakatname) from the property owner and entered the immovable property, the submission of the document given to the citizen regarding the period of use will accelerate the expropriation procedures.

8. Madde davetlerinin gönderildiği veya hazırlandığı kesitler için, vefat ettiği tespit edilmiş kişi sayısı Tablo 3-7'de verilmiştir. Bu liste, devam eden 8. Madde davet süreci üzerinden yeni mirasçılar belirlendikçe KGM tarafından güncellenecektir.

Tablo 3-7. Vefat Eden Kişi Sayısı

Bağlantı	Uzunluğu	Parsel Sayısı	Sahip Sayısı	Sahipler İçinde Vefat Edenlerin Sayısı	Yüzde (%)
KM 83+000 – 93+000	10 km	127	1.903	52	2.7
KM 93+000 – 104+000	11 km	133	1.696	43	2.5

KGM Tarafından Alınacak Önlemlerle Veraset Prosedürlerinin Kolaylaştırılması

ÖAŞ, hem Karayolları Genel Müdürlüğü hem de 13. Bölge Müdürlüğü (KGM) ile iletişim kurarak verasetle ilgili devam eden sorunların çözümünü, özellikle de henüz veraset yoluyla devredilmemiş taşınmazların kamulaştırmasını kolaylaştıran bir mekanizma kurmaya çalışmaktadır.

Bu çabalar, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan Kamulaştırma Prosedürleri Hakkında 2024/3 Sayılı Genelgenin 3. Maddesinin (c) fıkrası³⁶ uyarınca yürütülmektedir.

İstisnalar, aşağıda belirtildiği gibi ÖAŞ tarafından sunulan iki öneriye odaklanır. Genel Müdürlük tarafından karar verme sürecinin devam ettiğini ve bu önerilerin uygulanmasının KGM'nin resmi onayına tabi olduğunu kaydetmek önemlidir.

1) 8. Madde bildirimlerinin revizyonu:

8. Madde bildirimleri, müzakerelere katılırken getirilmesi gereken belgelerin bir listesini içerir. ÖAŞ, KGM'nin belgeler listesindeki ilgili kalemi aşağıdaki şekilde revize etmesini önermiştir:

“İlgili vergi dairesinden alınan, ölen malik ve daha sonra vefat eden diğer mirasçılar için veraset ve intikal vergisinin ödendiğini gösteren belge (Veraset ve İntikal Vergisi İlişği Kesme Belgesi)”³⁷.

2) 8. Madde Bildirimlerinin Revizyonu:

ÖAŞ, KGM'nin 8. Madde uzlaşma protokollerinin ilgili kısmını aşağıdaki şekilde revize etmesini önermiştir:

“Yukarıda belirtilen taşınmazın intikal ve ifrazı sonucu doğacak hukuki sorumlulukları ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 8.

Maddesi gereğince kamulaştırma işleminin tapu siciline tescilini kabul ediyoruz.”³⁸

Bu beyanın dahil edilmesiyle birlikte, miras işlemleri tapu tescil aşamasında KGM tarafından tamamlanacak ve etkilenen mülk sahibinin KGM ile anlaşmaya varmak veya tapu tescilinden sonra KGM tarafından ödenecek kamulaştırma tazminatına erişmek için mirasla ilgili ayrı bir işlem yapması gerekmeyecektir.

³⁶ “**c) Henüz Veraset Yoluyla Devredilmemiş Taşınmazların Kamulaştırılması:** Vefat eden kişinin (merhum) adına kayıtlı veya mirasçıların ortak mülkiyeti olarak toplu olarak kayıtlı taşınmaz malların tamamı veya bir kısmı kamulaştırılacaksa, tüm ortak sahiplerin hisselerini aynı anda devretmeleri (ferağ) zorunlu değildir. Taşınmaz mal hala vefat eden kişinin adına kayıtlıysa ve sözleşme protokolünde miras devri ve elbirliği mülkiyetin dönüştürülmesi için talep ve rıza beyanı yer alıyorsa, taşınmaz mal elbirliği mülkiyet olarak devredilir. Uzlaşma protokolünü imzalayan mirasçının hissesi, elbirliği mülkiyet grubundan çıkarılır ve kamulaştırma üzerinden İdarenin adına kaydedilir. Uzlaşma protokolünü imzalamayan mirasçıların hisseleri, imza veren mirasçının hissesi hariç bırakılarak elbirliği mülkiyet olarak tescil edilir. İdare, uzlaşma protokolüne vefat eden kişinin miras belgesinin aslını veya noter tasdikli bir kopyasını ve miras ve devir vergisinin ödendiğini gösteren belgeleri eklemelidir. **Uzlaşma protokolünün** beyan kısmına aşağıdaki ifade dahil edilmelidir: “Yukarıda belirtilen taşınmaz mülk/mülklerin ve bağımsız birimlerin kamulaştırma tarihi itibarıyla yasal ve fiziksel özellikleri dikkate alınarak, idare ile ... (kimlik bilgileri yukarıda belirtilmiştir) arasında .../.../... tarihinde müzakereler yapılmıştır. Bu müzakereler sonucunda taraflar, yukarıda belirtilen mülkleri/mülkleri yukarıda belirtilen değerlerden müzakere ve uzlaşma yoluyla satmak/takas etmek konusunda karşılıklı olarak anlaşmaya varmışlardır. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 8. Maddesi uyarınca, kamulaştırma işleminin tapu siciline kaydedilmesini ve kayda geçirilmesini kabul ediyoruz.”

³⁷ Türkçe olarak: “Malik murise ve ondan sonra vefat eden diğer mirasçılara ait, ilgili vergi dairesinden alınan veraset ve intikal vergisinin ödendiğini gösterir belge (Veraset ve İntikal Vergi İlişği Kesme Belgesi).

³⁸ Türkçe olarak: “Yukarıda belirtilen taşınmazın intikal ve ifrazı sonucu doğacak hukuki sorumlulukları ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 8. Maddesi gereğince kamulaştırma işleminin tapu siciline tescilini kabul ediyoruz.”

3.2.1.1.2. Tüzel Kişiler

Kamulaştırma Planları içinde belirlendikleri gibi Otoyol'un kamulaştırma koridoru içinde parsellere sahip olan tüzel kişilikler Tablo 3-8'de listelenmiştir.

Tablo 3-8. Otoyol Kamulaştırma Koridoru İçinde Parsellere Sahip Tüzel Kişilikler

Belediyeler	Diğer
- Antalya Büyükşehir Belediyesi - Antalya Büyükşehir Belediyesi - Antalya Su ve Atıksu İdaresi (ASAT) Genel Müdürlüğü - Alanya İlçe Belediyesi - Manavgat İlçe Belediyesi	- Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) - Manavgat Organize Sanayi Bölgesi (Manavgat OSB) - T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı – Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) - Tarım ve Orman Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü - Kepez ve Antalya Havalisi Elektrik Santralleri T.A.Ş - Kepez Elektrik Anonim Şirketi - Toslak Köyü Nurdağı Vakfı - Türkiye Diyanet Vakfı - Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) - Ulugüney Köy Kurs ve Okul Öğrencileri Birliği (Alara)

Kaynak: ÖAŞ, Ağustos 2025. Kamulaştırma Planları.

3.2.1.1.3. Devlete Ait - Orman

Orman olarak tescil edilmiş parseller Tablo 3-9'da listelendiği gibi çoğunlukla Manavgat ve Alanya ilçelerinde bulunmaktadır.

Orman alanlarının yerel halk tarafından ekonomik amaçlarla potansiyel kullanımı varsa, bu konuda Bölüm 5.2'de açıklandığı gibi YYEP saha etütleri kapsamında muhtarlara danışılmıştır.

Orman parsellerinde yapı inşa edilmiş yapılar Bölüm 3.2.2'de ayrı ayrı tanımlanmıştır.

Tablo 3-9. Etkilenen Orman Parsellerine Sahip Yerleşim Yerleri

İlçe	Mahalle	Etkilenen Orman Parselleri			
		Parsel Sayısı	Toplam Etkilenen Orman Parsel Alanı (m2)	Etkilenen Orman Alanı (m2)	Etkilenen Alan %
Serik	Sarıbalı	2	8,046,222.14	167,334.04	2.1
Manavgat	Çakış	1	8,317,914.70	48,479.55	0.6
	Taşgöl	13	18,044,769.30	873,785.57	4.8
	Hocalar	7	14,068,530.58	352,538.14	2.5
	Gündoğdu	1	13,882.74	3,999.83	28.8
	Yavrudoğan	6	633,711.42	61,957.33	9.8
	Çolaklı	6	800,774.29	119,036.64	14.9
	Seki	8	9,847,490.01	169,950.55	1.7
	Kalemler	1	8,842,337.24	72,576.49	0.8
	Evren	1	8,517.68	2,193.12	25.7
	Yeniköy	4	7,489,710.91	148,564.91	2.0
	Şişeler	2	55,761.44	10,243.57	18.4
	Yukarıışıklar	1	12,772,012.60	36,181.56	0.3
	Dikmen	1	999,217.00	27,394.21	2.7
	Bucakşeyhler	2	11,757,694.76	136,062.50	1.2
	Ulukapı	1	1,346,651.72	91,013.50	6.8
	Aşağıışıklar	8	292,934.72	102,362.18	34.9
	Demirciler	2	2,251,812.90	67,726.78	3.0
	Karaöz	2	1,726,079.99	49,274.88	2.9
	Aksaz	4	89,706.22	15,579.06	17.4
	Hacıali	6	3,353,297.98	56,506.24	1.7
	Cevizler	1	997,102.66	51,303.53	5.1
	Sülek	1	1,584,345.04	177,563.11	11.2
	Hacısalı	1	435,189.47	148,817.98	34.2
	Hacıobası	5	5,891,727.57	369,358.52	6.3
	Uzunlar	1	241,815.43	20,488.72	8.5
	Kadılar	4	457,403.30	77,691.49	17.0
	Örenşehir	3	1,558,324.98	65,097.94	4.2
	Yalçıdibi	4	289,210.13	116,236.68	40.2
	Odaönü	4	69,258.56	51,518.15	74.4
	Karakaya	1	56,343.31	5,738.62	10.2
Alanya	Alara	1	476,996.94	5,299.23	1.1
	Avsallar	2	607,829.49	607,829.49	100.0
	İncekum	3	3,972,537.07	172,201.74	4.3
	Akdam	8	157,597.46	155,652.88	98.8
	Türkler	9	475,658.03	475,658.03	100.0
	Payallar	1	1,654,529.07	155,311.71	9.4
	Emişbeleni	6	4,104,093.07	93,344.16	2.3
	Toslak	8	673,984.43	145,123.14	21.5
	Elikesik	4	78,885.48	17,694.36	22.4
	Telatiye	3	18,338.00	2,666.00	14.5
Toplam		149	134,560,199.97	5,535,425.57	

Kaynak: ÖAŞ, Temmuz 2025. Kamulaştırma Planları.

3.2.1.1.4. Devlete Ait - Mera

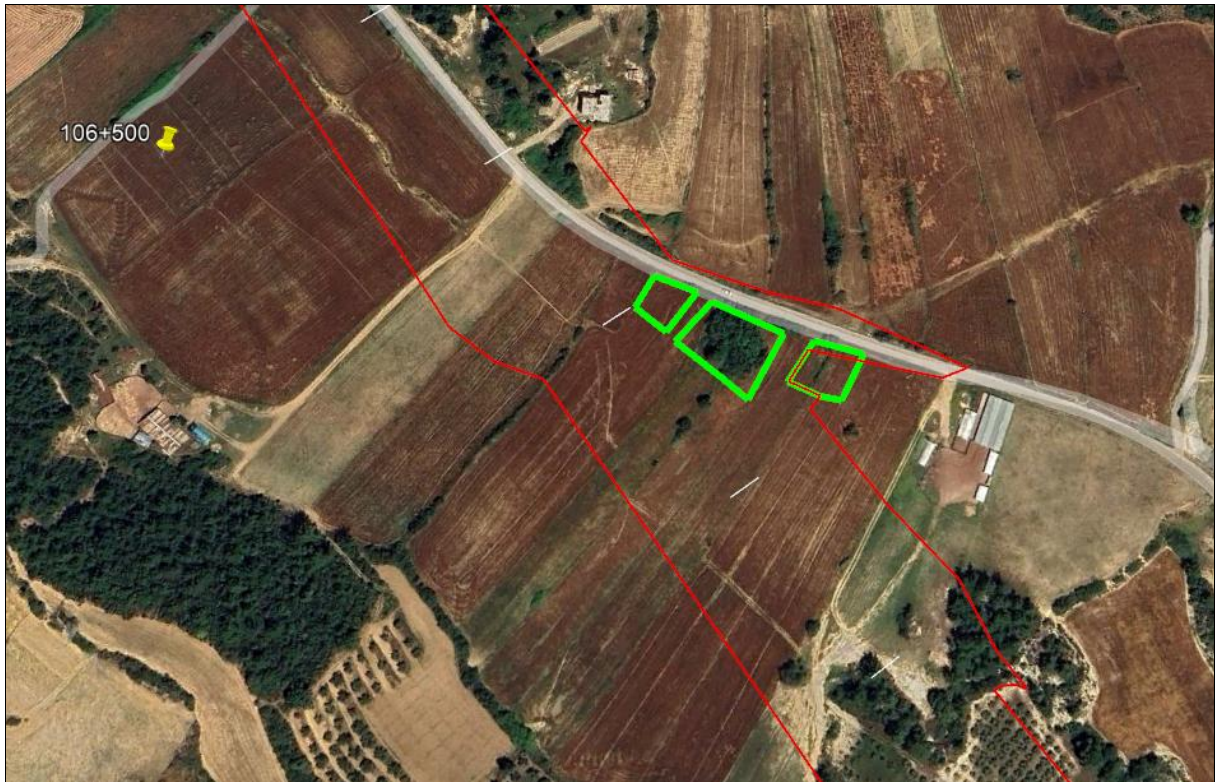
Mera olarak tescilli parseller Tablo 3-10'da listelendiği gibi **yalnızca Manavgat ilçesinin Uzunlar mahallesinde** bulunmaktadır.

Şekil 3-2 mera olarak tescilli parsellerin uydu imajını sunmaktadır. Bu imajın ön incelemesi, bu parsellerin hayvan otlatma amaçlarıyla aktif olarak kullanılmıyor olabileceğini düşündürmektedir. Mayıs 2025'te yapılan YYEP etütleri sırasında, muhtar Projeden etkilenen hiçbir mera arazisinin olmadığını onaylamıştır.

Tablo 3-10. Otoyol Kamulaştırma Koridoru İçindeki Mera Parselleri

No	İlçe	Mahalle	Otoyol KM	Ada/ Parsel No.	Mülkiyet	Tapu Alanı (m²)	Kamulaştırma Alanı	
							m²	Oran
1	Manavgat	Uzunlar	106+705,99	101/34	Ortak mülk	423,17	423,17	%100
2			106+741,39	101/35	Ortak mülk	1.239,43	1.239,43	%100
3			106+771,52	101/36	Ortak mülk	618,88	115,7	18.7%
Toplam						2.281,48	1.778,3	

Kaynak: ÖAŞ, Nisan 2025. Kamulaştırma Planları.

Şekil 3-2. Uzunlar mahallesinde Mera olarak tescilli ve Projeden etkilenen Parseller

3.2.1.2. Artık Araziler

Bazı parseller Türkiye'deki Kamulaştırma Kanunu uyarınca kısmen kamulaştırılmıştır.

IFC'nin Arazi Edinimi ve Zorunlu Yeniden Yerleşim Konusunda İyi Uygulama Kılavuzuna (2023) göre “*artık arazi (aynı zamanda “ayrılmış” veya “kullanılamaz” olarak da adlandırılır), projenin doğrudan etki alanı içinde bulunmayan ancak arazi edinimi sonucunda ekonomik olmaktan çıkan arazidir ve bu nedenle edinilmeli ve tazmin edilmelidir. Çoğu ülkenin mevzuatında artık araziyle ilgili kılavuz ilkeler vardır. Genel olarak böyle araziler tam olarak tazmin edilmelidir. Süreç olarak etkilenen kişiler artık arazinin bazı koşullar altında tazminat için uygun olabileceği ve böyle durumlarda proje veya ilgili kurum tarafından inceleme yapılması için belirli bir talepte bulunma hakları olması gerektiği konusunda bilgilendirilmelidir. Proje genel olarak artık arazilerin edinim ve tazminat için uygunluğu konusunda açık kriterler belirlemek ve açıklamaktan fayda sağlayacaktır.*”

Kamulaştırmadan sonra geri kalan alana sahip olan özel mülkiyete ait parsellerin dağılımı Tablo 3-11'de verilmiştir.

Tablo 3-11. Kamulaştırmadan Sonra Geri Kalan Alana Göre Özel Mülkiyete Ait Parsellerin Dağılımı

Kamulaştırmadan Sonra Geri Kalan Alan (m ²)	Parsel sayısı	Oranı(%)
0	612	28.7
1 – 100	5	0.2
101 – 200	13	0.6
201 – 500	58	2.7
501 – 750	84	3.9
751 – 1,000	64	3.0
1,001 – 2,000	204	9.6
2,001 – 5,000	373	17.5
5,001 – 10,000	293	13.8
>10,001	423	19.9
Toplam	2.129	100.0

Proje için kamulaştırma sınırı, etkilenen parsellerin geri kalan kısımları dikkate alınarak belirlenmiştir. Geri kalan alanın uygulanabilir kullanım için, sınırlı boyutundan³⁹ veya uygun olmayan geometrisinden dolayı uygulanabilir kullanım için yetersiz olduğu durumlarda, sınır tüm parseli içine alacak şekilde revize edilmiştir.

Bu Projede, **serası olan parseller için**, 28 - 30 Nisan 2025'te KGM - Taşınmazlar Dairesi'nden uzmanlarla yapılan yeniden yerleşim-kapsam belirleme aşaması istişarelerinde belirlendiği gibi **geri kalan alanın 400 m²'den küçük olması** durumunda parsel tümüyle kamulaştırılır.

YYEP saha etütleri sırasında muhtarlar ve tarımla, özellikle de sera yetiştiriciliğiyle uğraşan haneler 500 m²'lik bir geri kalan parsel boyutunun tarımsal üretim faaliyetlerini devam ettirmek için uygun olarak değerlendirileceğini belirtmiştir.

500 m² altında (1 m² üstünde) olan artık özel mülkiyete ait araziler listesi Tablo 3-12'de verilmiştir. Kamulaştırma Kanunu uyarınca ve arazi sahibi tarafından yapılacak başvuruya tabi olarak artık arazilerin edinimini düzenleyen yasal hükümler Ek B'de anlatılmıştır.

Farklı artık arazi kategorileriyle bağlantılı hak sahiplikleri YYEP - Hak Sahipliği Matrisi içinde detaylı olarak verilmiştir. Kamulaştırma Kanunu ve KGM'nin mevcut uygulaması uyarınca KGM, tüm parseller için etkilenen kişiler tarafından uzlaşma yoluyla kamulaştırma bildirimini aldıktan sonraki **30 gün** içinde ibraz edilen ve artık arazilerin kamulaştırılmasını talep eden resmi başvuruları kabul eder ve her başvuruyu duruma göre ayrı ayrı değerlendirir.

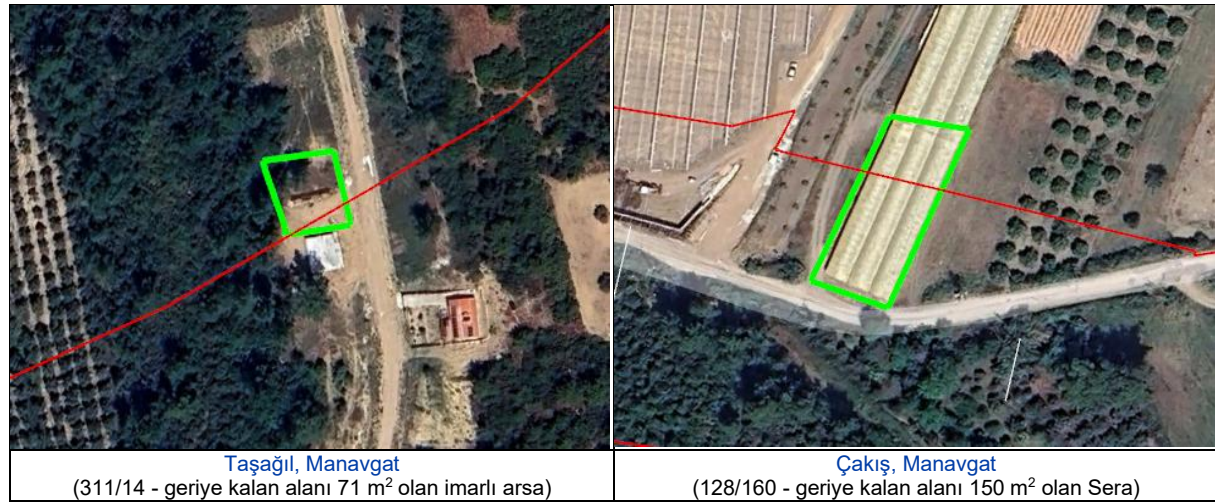
Otoyol'un arazi ediniminden etkilenen ve 1/1.000 ölçekli imar planı uygulama alanları içine giren yerleşim yerleri Bölüm 2.9'da anlatılmıştır. YİD Sözleşmesi'nin 13. Maddesine göre, gerekli üst ve alt ölçek imar planı ve imar planı değişiklikleri ÖAŞ tarafından onaylanmış Projeye uygun olarak yapılacaktır. Sonuçta, 1/1.000 imar planı uygulama alanı içinde bulunan tarım arazileri veya imarlı (kentsel) arsaların artık kısımları, diğer bir deyişle kamulaştırılan parsellerin geri kalan parçaları, ilgili belediyeler tarafından yürütülecek imar planı uygulaması üzerinden ele alınacaktır.

³⁹ KGM prosedürlerinde bunun için resmi olarak tanımlanmış bir eşik olmadığı kaydedilmelidir. Ancak uygulamada, 100 m²'den küçük artık tarım arazileri ve 200 m²'den küçük artık kentsel araziler genellikle değerlendirilir ve özellikle de arazi sahibi geri kalan kısmın edinimi için talepte bulunursa kullanılamaz olduklarına karar verilebilir.

Tablo 3-12. 500 m²'den Az Bir Alana Sahip Artık Özel Mülkiyete Ait Araziler Listesi

İlçe	No	Yerleşim Yeri	Ada	Parsel	Parsel Türü	Parsel Alanı (m ²)	Kamulaştırılmış Alan (m ²)	Geri Kalan Alan (m ²)
Serik	1	Burmahancı	102	57	Tarım	3,661.80	3,175.41	486.39
	2	Burmahancı	102	132	Tarım	476.06	231.35	244.71
	3	Burmahancı	102	133	Tarım	686.44	207.43	479.01
	4	Burmahancı	102	134	Tarım	647.76	148.44	499.32
	5	Burmahancı	102	1329	Tarım	481.16	179.12	302.04
	6	Cumalı	202	82	Tarım	2,425.68	1,947.39	478.29
	7	Cumalı	236	3	İmarlı arsa	467.71	300.2	167.51
	8	Üründü	138	12	Tarım	1,409.13	1,032.72	376.41
	9	Üründü	138	27	Tarım	533.38	103.33	430.05
Manavgat	10	Çakış	128	158	Tarım	582.58	401.99	180.59
	11	Çakış	128	159	Tarım	447.31	297.24	150.07
	12	Çakış	128	160	Tarım	983.30	652.16	331.14
	13	Çakış	128	161	Tarım	434.68	285.49	149.19
	14	Çakış	128	162	Tarım	411.02	236.88	174.14
	15	Çakış	128	163	Tarım	772.84	394.44	378.40
	16	Çakış	128	171	Tarım	1767.73	1410.09	357.64
	17	Çakış	150	7	Tarım	1937.75	1550.77	386.98
	18	Taşağıl	550	5	Tarım	2,463.94	2,414.73	49.21
	19	Taşağıl	311	14	İmarlı arsa	491.26	420.44	70.82
	20	Taşağıl	346	3788	Tarım	798.48	602.79	195.69
	21	Taşağıl	515	444	Kanalet	596.17	216.26	379.91
	22	Taşağıl	910	2	İmarlı arsa	926.00	532.12	393.88
	23	Taşağıl	920	7	İmarlı arsa	1,056.90	632.86	424.04
	24	Taşağıl	347	4	Tarım	6,286.24	5,835.67	450.57
	25	Hocalar	185	765	Tarım	994.46	623.72	370.74
	26	Hocalar	212	743	Tarım	399.21	23.06	376.15
	27	Hocalar	212	735	Tarım	978.61	539.54	439.07
	28	Yavrudoğan	134	55	Tarım	1,197.99	739.27	458.72
	29	Seki	821	6	Tarım	922.00	571.63	350.37
	30	Seki	220	2	İmarlı arsa	575.84	142.68	433.16
	31	Seki	219	1	İmarlı arsa	584.09	148.00	436.09
	32	Kalemler	122	5	İmarlı arsa	1,312.33	860.08	452.25
	33	Kalemler	122	1	Tarım	2,633.10	2,309.81	323.29
	34	Kalemler	122	18	İmarlı arsa	422.18	96.08	326.10
	35	Kalemler	122	20	İmarlı arsa	281.14	134.75	146.39
	36	Kalemler	175	1	İmarlı arsa	467.01	237.90	229.11
	37	Kalemler	174	1	Tarım	643.02	282.32	360.70
	38	Şişeler	107	354	Tarım	1,196.19	765.65	430.54
	39	Yukarıışıklar	119	48	Tarım	167.00	119.00	48.00
	40	Uzunlar	197	2	Tarım	739.68	274.35	465.33
	41	Uzunlar	218	1	Tarım	258.84	86.39	172.45
	42	Uzunlar	101	33	Tarım	1,412.30	1,034.76	377.54
	43	Kadılar	130	1	Tarım	733.74	252.93	480.81
	44	Yalçıdibi	119	59	Yapıya sahip arazi	376.42	138.67	237.75
	45	Yalçıdibi	119	58	Bahçe	601.74	112.23	489.51
	46	Yalçıdibi	119	91	Tarım	841.69	571.81	269.88
Alanya	47	Alara	133	1	Tarım	526.94	250.27	276.67
	48	Alara	133	10	Tarım	1,043.08	758.94	284.14
	49	Alara	133	24	Tarım	424.47	75.58	348.89
	50	Alara	160	1	Tarım	900.11	491.73	408.38
	51	Çakallar	134	22	Tarım	90.00	17.90	72.10

İlçe	No	Yerleşim Yeri	Ada	Parsel	Parsel Türü	Parsel Alanı (m ²)	Kamulaştırılmış Alan (m ²)	Geri Kalan Alan (m ²)
	52	Çakallar	133	3	Tarım	221.00	88.29	132.71
	53	Çakallar	136	5	Tarım	1,000.00	821.34	178.66
	54	Çakallar	134	10	Tarım	1,296.00	990.96	305.04
	55	Çakallar	133	2	Tarım	2,099.00	1,745.47	353.53
	56	Çakallar	134	11	Tarım	724.00	323.07	400.93
	57	Çakallar	134	27	Tarım	864.00	447.04	416.96
	58	Çakallar	134	24	Tarım	695.00	271.68	423.32
	59	Çakallar	133	1	Tarım	7,180.00	6,746.01	433.99
	60	Çakallar	134	23	Tarım	741.00	305.03	435.97
	61	Çakallar	134	25	Tarım	735.00	296.42	438.58
	62	Akdam	106	39	Tarım	106.99	2.10	104.89
	63	Akdam	104	241	Tarım	493.01	225.15	267.86
	64	Akdam	157	55	Tarım	409.77	93.44	316.33
	65	Avsallar	496	1	Tarım	2,331.76	1,839.56	492.20
	66	Emişbeleni	217	4	Tarım	1,839.44	1,341.78	497.66
	67	Toslak	251	1	Yapıya sahip arazi	3,845.86	3,772.13	73.73
	68	Toslak	247	42	Tarım	168.89	65.98	102.91
	69	Toslak	251	26	Tarım	463.87	293.09	170.78
	70	Toslak	251	20	Tarım	244.68	34.45	210.23
	71	Toslak	251	28	Tarım	1,341.68	934.00	407.68
	72	Toslak	251	4	Yapıya sahip arazi	735.76	307.56	428.20
	73	Toslak	299	15	Tarım	1,211.23	764.73	446.50
	74	Telatiye	360	3	İmarlı arsa	1,148.80	811.94	336.86
	75	Elikesik	166	90	Tarım	325.93	296.59	29.34
	76	Elikesik	173	49	Tarım	356.55	85.80	270.75

Şekil 3-3. Artık Parsel Örnekleri

Hazine parsellerindeki artık arazilerin listesi [Appendix C](#)'de verilmiştir.

1/1.000 ölçekli uygulama imar planının uygulama durumuna dayalı olarak artık arazilerin yönetimi için yol haritası aşağıdaki gibidir:

1) Uygulama Görmüş – Düzenleme Ortaklık Payı Kesintisi Görmüş Parseller

- Geri Kalan Parsel Edinimi için Başvuru Hakkı:

Sahipler/hissedarlar, daha önce kamulaştırmaya dahil edilmemiş olan edinilmemiş kısımlar için KGM'ye resmi bir başvuruda bulunarak kamulaştırılmış parselin geri kalan ve kullanılamaz olan kısmının edinimini talep etme hakkına sahiptir. Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM, bu tür başvuruları tarımsal artık arazilerin kullanılamaz arazi edinimi için mevcut olan kriterleri doğrultusunda gözden geçirir.

- Yasal Yollara Başvuru ve ÖAŞ Desteği:

Tüm başvurular kabul edilmeyebilir; böyle durumlarda arazi sahipleri/hissedarları mahkeme yoluna başvurma hakkına sahiptir. YYEP'de anlatıldığı gibi ÖAŞ, etkilenen kişileri Arazi Edinimi ve Tazminat Kılavuzu (AETK) dağıtımı üzerinden ve devam eden istişareler sırasında yasal hakları hakkında bilgilendirecektir. Aynı zamanda resmi başvurular ve diğer ilgili prosedürler hakkında da destek sağlanacaktır.

- Büyük Altyapı Projeleri için İmar Planlarında Revizyonlar:

Parseller İmar Kanunu'nun 18. Maddesine göre uygulama görmüş olsa dahi, imar planı değişikliği süreci, revize edilmiş imar planları içindeki artık parsellerin, potansiyel olarak bazı durumlarda etkilenen sahiplere/hissedarlara ikame arazilerin veya hisselerin tahsisini olanaklı kılmak için değerlendirilmesine izin verebilir. Bu durumlar YYEP kapsamında izlenecektir ve her bir sorun Kredi Kuruluşları ve onların Bağımsız Çevresel ve Sosyal Danışmanı (BÇSD) ile istişare halinde bireysel olarak yönetilecektir (bkz. İzleme ve Raporlama hakkındaki Bölüm 12)

2) Uygulama Görmemiş – Düzenleme Ortaklık Payı Kesintisi Bekleyen Parseller

- İmar Planı Uygulaması Bekleniyor:

Parsellerin artık kısımları, İmar Kanunu'nun 18. Maddesinde (No. 3194, 1985) belirtilen prosedürler ve kesinti oranlarına uygun gelecek imar planı uygulaması kapsamında ilgili yetkili merci (örneğin, belediyeler) tarafından değerlendirilecektir. Uygulama süreci, uygulamayı takip etmek için ÖAŞ tarafından izlenecektir.

- KGM'ye Başvurma Hakkı:

Buna paralel biçimde, arazi sahipleri/hissedarları kamulaştırılan parselin geri kalan kısmının edinilmesini talep etmek için KGM'ye başvuruda bulunma hakkına sahiptir. KGM bu başvuruları, tarımsal artık arazilerle ilgili olduğu ölçüde Kamulaştırma Kanunu kapsamında değerlendirecektir. Yine bir başvurunun reddedilmesi halinde, başvuruda bulunan kişi için yasal yollar açıktır.

IFC'nin Arazi Edinimi ve Zorunlu Yeniden Yerleşim Konusunda İyi Uygulama El Kitabı'na (2023) göre, ayrılma ve sahipsiz arazilerle ilgili dikkate alınması gereken temel özellikler şu şekilde açıklanmaktadır: "...sahipsiz araziler ve ayrılma sorunlarını, hak talebi temelinde veya proaktif olarak ele alın. Yetim arazi taleplerini incelemek için objektif kriterler hazırlayın ve bunların potansiyel olarak etkilenen arazi sahiplerine ve arazi kullanıcılarına duyurulduğundan emin olun." Projenin doğrusal yapısı ve ölçeği ile etkilenen özel parsellerin sayısı göz önüne alındığında, ÖAŞ bu Proje için talep bazlı bir metodolojinin uygulanmasının uygun olduğuna karar vermiştir. Buna göre proje uygulaması sırasında ÖAŞ, şikayet mekanizması dahil olmak üzere PKP'yi uygulayacak ve artık arazilerin kullanıcıları dahil olmak üzere etkilenen kişilerin devam eden katılımını koruyacaktır. Bu tür artık arazilerden kaynaklanan ekonomik yerinden edilme etkileri, YYEP'in uygulanması boyunca ÖAŞ tarafından izlenecek, arazi sahipleri tarafından KGM'ye dilekçe yoluyla sunulan ilgili talepler, Projenin şikayet mekanizmasının bir parçası olarak (Bölüm 11.2'de özetlendiği gibi) ÖAŞ tarafından periyodik olarak gözden geçirilecek ve ilgili şikayetler veya kayıplar, öncelikle talep bazında veya gerektiğinde proaktif olarak yönetilecektir. Bu yaklaşım, Projenin şikayet mekanizması ve bu YYEP'de belirtilen geçim kaynaklarının geri kazanılması ve yardım tedbirlerinin uygulanması yoluyla hayata geçirilecektir. Bu amaçla, **ÖAŞ, tarım mühendisliği veya ekonomi geçmişine sahip ve net gelir yöntemini kullanarak tarımsal mülklerin değerlemesinde uzmanlığa sahip bir üçüncü taraf değerlendirme uzmanını, her bir vakayı/talebi ayrı**

ayrı incelemesi ve ÖAŞ tarafından alınması gereken önlemleri belirlemesi için görevlendirecektir (örneğin, edinilemeyen kısmın ekonomik olarak kullanılamaz veya geliştirilemez olması durumunda, edinilemeyen kısım için tazminat sağlanması). Bu uzman, değerlendirmelere teknik özellikleri dahil etmek için Projenin teknik ve tasarım ekiplerinin desteğini alacaktır. ÖAŞ tarafından tahsis edilen YYEP Bütçesi (bkz. Bölüm 16), YYEP'in uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek öngörülemez maliyetleri ve üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından ekonomik olarak kullanılamaz veya geliştirilemez olarak değerlendirilen edinilmemiş veya parçalanmış araziler için gelecekte gerekli olabilecek ek tazminatı karşılamak üzere YYEP Bütçesinin %15'ine denk gelen bir **acil durum fonu** içermektedir (Bölüm 3.2'de belirtildiği gibi). 1.2) bölümünde belirtildiği gibi, bu acil durum fonunun kullanılmasını tetikleyebilecek potansiyel bir acil durum kalemi olarak dahil edilmiştir.

Bu tür parsellerin sayısının sınırlı olması (500 m²'nin altındaki parseller için Tablo 3-12 ve Tablo 3-13'te listelenmiştir; ancak bu eşğin üzerindeki parseller de aşağıda açıklanan potansiyel etkilere maruz kalabilir) ve bunların hepsinin mutlaka değer veya gelir kaybına uğramayacağı gerçeği (bu, ayrıntılı değerlendirmelerin sonuçlarına göre belirlenecektir) göz önüne alındığında acil durum fonunun, PEK'lere ödenmesi gerekebilecek tazminatı karşılamak için yeterli olacağı sonucuna varılmıştır.

Kısmi kamulaştırma nedeniyle kalan arazide değer ve gelir kaybının belirlenmesi için metodoloji ve kriterler

Tarımsal arazilerde kısmi kamulaştırma iki farklı etkiye yol açabilir. İlki, Kamulaştırma Kanunu'nda da belirtildiği gibi, **değer kaybı**; ikincisi ise **gelir kaybı**dır. Kamulaştırma Kanunu her iki etkiyi de tek bir terim olan "değer kaybı" altında toplasa da, uygulamada bunlar birbirinden ayrılır. Arazinin değerindeki azalma, net geliri değişmemiş olsa bile, kapitalizasyon oranındaki değişikliklerle açıklanabilir. Tersine, kapitalizasyon oranı sabit kalırken, kısmi kamulaştırma sonucunda net gelir azalırsa, bu etki gelir kaybı olarak nitelendirilir.

Üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından değer kaybı ve/veya gelir kaybı ile ilgili davaların/taleplerin incelenmesi ve değerlendirilmesi için **metodoloji ve kriterler** aşağıdaki gibi olacaktır:

- 1) Parsel Bütünlüğü:** Kamulaştırılan kısmın, parselin bütünlüğünü bozan herhangi bir arazi değişikliğine neden olup olmadığını inceleyin.
- 2) Arazi Parçalanması:** Arazinin, bütünlüğünü tamamen yitirecek şekilde birden fazla parçaya bölünüp bölünmediğini araştırın.
- 3) Arazi Yapısı veya Özelliklerinde Değişiklik:** Kalan arazinin yapısı veya özelliklerinde herhangi bir değişiklik olup olmadığını inceleyin (örneğin, sulanan arazinin kuru tarım arazisine dönüşmesi; daha önce kayıtlı bir yola bitişik olan bir parselin artık doğrudan erişime sahip olmaması veya kalan kısmın kamulaştırılan kısma kıyasla farklı bir topografik yapıya sahip olması).
- 4) Erişim:** Kalan parsel ile erişimin arazi sahibine herhangi bir ek maliyet getirip getirmediğini haritalar üzerinde inceleyin (en yaygın örnek yakıt maliyetidir).

Bu inceleme sonucunda yukarıdaki dört sorundan herhangi biri tespit edilirse, bulguları doğrulamak, sorunların önemini değerlendirmek ve ayrıntılı değerlendirmenin bir parçası olarak potansiyel etkileri azaltmak için ÖAŞ tarafından alınacak önlemleri belirlemek üzere üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanı tarafından saha araştırması yapılacaktır.

Saha araştırmaları için izlenecek metodoloji ve ayrıntılı değerlendirmenin bir parçası olarak dikkate alınacak kriterler aşağıda özetlenmiştir:

- **Yol erişiminin kaybı:** Parsel, kamulaştırma öncesinde kadastro (resmi) yola bitişikse, ancak kalan kısmı kadastro yoluna erişimi yoksa ve daha sonra diğer parsellerle çevriliyse, değer kaybı *net gelir yöntemi* kullanılarak ve/veya çevrede bulunan arazi alım ve satım fiyatlarının analizi yoluyla hesaplanacaktır:
 - *Net gelir yönteminde*, parselin değerlendirme raporunda yer alan ürün rotasyonu ve kapitalizasyon oranı dikkate alınacaktır. Kalan kısım artık yol erişimine sahip olmadığından, araziye olan talep azalabilir, başka bir deyişle kapitalizasyon oranı artabilir. Bu nedenle, kamulaştırılan kısmın değerlemesinde uygulanan kapitalizasyon oranını 0,5 ila 1 puan artırarak, yeniden hesaplanan birim değer ile kamulaştırma birim değeri arasındaki fark, değer kaybını temsil edecektir.
 - Alternatif olarak, kadastro yollarına bitişik parseller ve yol erişimi olmayan parseller için yerel satış verileri veya arazi için talep edilen fiyatlar toplandığında, aralarındaki ortalama fark değer kaybı olarak kabul edilecektir.

Daha güvenilir sonuçlar elde etmek ve çapraz doğrulama sağlamak için, mümkün olduğunda her iki yöntem de kullanılacaktır.

- **Topografik farklılıklar:** Kalan parselin kamulaştırılan kısma göre farklı bir topografik yapıya sahip olması durumunda (örneğin, daha dik bir eğim), değer kaybını hesaplamak için *net gelir yöntemi* uygulanacaktır. Bu durumda, kamulaştırılan kısmın değerlemesinde kullanılan kapitalizasyon oranı 0,5 ile 1 puan artırılır ve yeniden hesaplanan birim değer ile kamulaştırma birim değeri arasındaki fark değer kaybını temsil eder.
- **Sulama kapasitesinin kaybı:** Kamulaştırma öncesinde sulanabilir olan bir parsel, ekonomik olarak sulanamaz hale gelirse veya artık sulanamazsa, sulanan arazi için uygulanan ürün rotasyonu ve kapitalizasyon oranı ile hesaplanan birim değeri ile kuru tarım arazisi için uygulananlarla hesaplanan birim değeri arasındaki fark, birim başına değer kaybını temsil eder.
- **Ekim için çok küçük parseller:** Kalan parselin tarımsal üretime izin veremeyecek kadar küçük hale gelip gelmediği ancak saha araştırmalarıyla belirlenebilir. Bölgedeki yaygın ürün rotasyonları, tarım uygulamaları, üretim maliyetleri, parsel için gerekli seyahat sayısı vb. temel alınarak, net gelirin sıfır olduğu büyüklük (m²) belirlenir. Örneğin, 300 m²'den küçük parsellerin net geliri sıfır olduğu (yani gelirlerin giderlere eşit olduğu) tespit edilirse, bu, kalan kısmın da kamulaştırılması gerektiğini gösterir. Ancak bu, 300 m²'nin altındaki parsellerle sınırlı değildir; daha büyük parsellerde de gelir kayıpları yaşanabilir. Bu kapsamda, alt geçitler veya üst geçitler nedeniyle erişimin daha maliyetli hale geldiği, arazi sahibinin ana parselinin karşısında bulunan parseller için de gelir kayıpları belirlenecektir.

PEK'ler hakkında bilgi

Yasal hakları, YYEP kapsamındaki hakları ve üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından dikkate alınacak kriterler hakkındaki bilgiler, AETK'nın dağıtılması ve ÖAŞ tarafından Madde 8 müzakere toplantıları öncesinde ve sırasında düzenlenen danışma toplantıları sırasında, ÖAŞ tarafından potansiyel olarak etkilenenlere yaygınlaştırılacaktır.

3.2.1.3. Bölünmüş Parseller

Kamulaştırma sonucunda bazı parseller Otoyolun aralarından geçmesi nedeniyle iki veya daha fazla parçaya bölünebilir. Bölünmüş parsellerin artık kısımları da Bölüm 3.2.1.2'de açıklandığı gibi artık arazi olarak değerlendirilebilir.

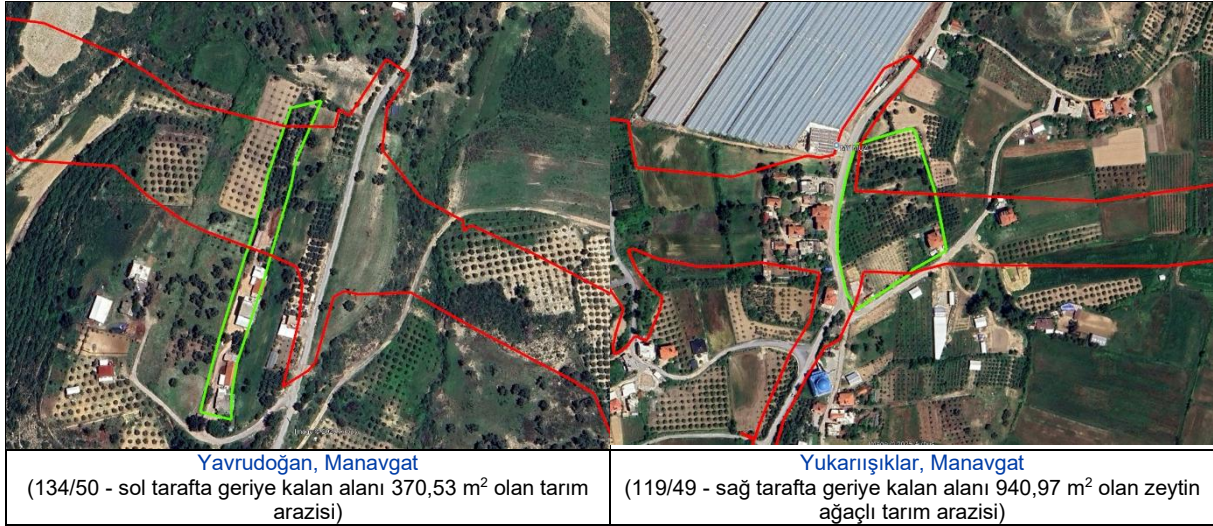
Erişim zorluklarından kaçınmak veya bunları azaltmak için bölünmüş parsel kesitleri arasında erişim sağlayan mühendislik yapıları hayati önemdedir. Bu tür zorluklar, bölünmüş tarım arazilerinin kullanıcıları tarafından yapılan tarımsal üretim için artan maliyetler ve zaman gerekliliklerine yol açabilir.

Tarımsal kullanıcıların arazilerine erişimlerini sağlamak için Proje tasarımına entegre edilmiş üstgeçitler, altgeçitler ve menfezlerin listesi Appendix A'da sunulmuştur. Bu yapıların sayıları, dağılımları ve insanların yolun karşı tarafına erişimini sağlamadaki yeterlilikleri devam eden YYEP çalışmaları kapsamında değerlendirilmiştir. Bu yapılar, yerel halkın parçalanmış tarım arazilerine, ormanlara veya otlak alanlarına erişim kısıtlamalarını önlemek için tasarlanmıştır. Bölüm 2.3.5'te belirtildiği gibi, Proje uygulaması sırasında, ÖAŞ, KGM'nin onayıyla, özellikle yerel toplulukların, kamu otoritelerinin veya diğer paydaşların taleplerine yanıt olarak, projeden kaynaklanan arazi bölünmesini veya erişim kısıtlamalarını önlemek için, gerekirse kamulaştırma koridoru içinde ek yapılar sağlayabilir. Bununla birlikte, Proje uygulaması sırasında ÖAŞ, şikayet mekanizmasını uygulayacak ve parçalanmış parsellerin kullanıcıları da dahil olmak üzere etkilenen kişilerle sürekli iletişim halinde kalarak sorunları tespit edip çözecektir. Bu önlemlerin alınmasıyla, Proje nedeniyle hiçbir kişinin hizmetler, varlıklar veya diğer hususlar (ör. yakacak odun, ilaç, hayvan yemi) için masraf yapması beklenmemektedir.

Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı. 'te bölünmüş parsellerin listesi, en yakın geçiş yapıları ve bunların bölünmüş parsellerine mesafeleri hakkındaki bilgilerle birlikte verilmiştir.

Proje uygulaması sırasında ÖAŞ, şikayet mekanizması dahil olmak üzere PKP'yi uygulayacak ve bölünmüş parsel kullanıcıları dahil olmak üzere etkilenen kişilerin devam eden katılımını koruyacaktır.

Etkilenen kişilerden arazi parçalanması, mühendislik yapıları veya ilgili konularla ilgili olarak alınan tüm geri bildirimler ve/veya talepler, Bölüm 3.2.1.2'de ayrıntılı olarak açıklanan metodoloji ve kriterler kullanılarak, Projenin tasarım ve inşaat ekipleri ve KGM tarafından talep bazında incelenecektir. Gerekli ve mümkün olduğu durumlarda ve KGM'nin onayıyla, **ÖAŞ inşaat aşamasında tasarıma ek yapılar dahil edebilir.**

Şekil 3-4. Bölünmüş Parsel Örnekleri

Tablo 3-13. Bölünmüş Araziler Listesi*

İlçe	No	Yerleşim Yeri	Otoyol KM	Otoyol Kısım	Ada	Parsel	Parsel Türü	Mülkiyet Türü	Parsel Alanı (m²)	Geri Kalan Alan (m²)		En Yakın Geçiş Yapısı	Yapıya Yaklaşık Mesafe (m)	
										Sağ	Sol			
Serik														
1		Sarıbalı	55+411.05	Anayol	116	10	Üzerinde yapı olan arazi	Hazine	6,320.03	4,595.35	1,437.96	286.72	Viyadük No-1	50.0
2		Üründü	4+488.23	Serik Bağlantısı	138	5	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	23,070.28	2,707.81	848.01	19,514.46	Menfez No-214	130.0
3		Üründü	5+051.34	Serik Bağlantısı	133	26	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	30,586.92	7,075.62	812.21	22,699.09	Menfez No-216	170.0
4		Cumalı	9+568.85	Serik Bağlantısı	202	96	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	4,437.30	1,335.84	455.39	2,646.07	Menfez No-230	75.0
Manavgat														
5		Hocalar	66+665.93	Anayol	158	758	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	6,839.84	2,412.07	866.68	3,561.09	Alt Geçit No-9	350.0
6		Hocalar	67+425.58	Anayol	185	50	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	16,538.91	5,616.27	10,553.46	369.18	Üst Geçit No-1	350.0
7		Yavrudoğan	71+799.15	Anayol	134	49	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	4,764.12	2,313.48	2,124.00	326.64	Menfez No-46	380.0
8		Yavrudoğan	71+779.58	Anayol	134	50	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	4,535.09	1,882.86	2,281.70	370.53	Menfez No-46	400.0
9		Yavrudoğan	71+728.67	Anayol	134	57	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	4,790.25	1,750.84	2,095.73	943.68	Menfez No-46	450.0
10		Yavrudoğan	71+696.14	Anayol	134	59	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	11,298.61	4,052.94	4,053.06	955.49	Menfez No-46	485.0
11		Yavrudoğan	71+661.44	Anayol	134	1453	Tarım	Hazine	5,672.78	1,703.88	1,704.08	756.36	Menfez No-46	520.0
12		Yavrudoğan	72+241.79	Anayol	138	55	Tarım	Hazine	7,577.39	4,738.58	2,541.53	297.28	Menfez No-46	60.0
13		Yavrudoğan	71+622.74	Anayol	268	97	Tarım	Hazine	6,065.46	2,734.30	2,863.61	467.55	Viyadük No-3	500.0

İlçe No	Yerleşim Yeri	Otoyol KM	Otoyol Kısmı	Ada	Parsel	Parsel Türü	Mülkiyet Türü	Parsel Alanı (m²)	Geri Kalan Alan (m²)		En Yakın Geçiş Yapısı	Yapıya Yaklaşık Mesafe (m)	
									Sağ	Sol			
14	Yukarıışıklar	83+323.27	Anayol	119	49	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	13,682.05	8,837.91	940.97	3,903.17	Üst Geçit No-10	280.0
15	Yukarıışıklar	84+412.58	Anayol	159	8	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	14,339.66	8,222.51	892.64	5,224.51	Alt Geçit No-15	300.0
16	Dikmen	85+510.74	Anayol	121	11	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	14,190.54	5,844.87	678.15	7,667.52	Viyadük No-5	200.0
17	Bucakşeyhler	85+784.55	Anayol	210	10	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	6,831.24	4,316.39	311.37	2,203.48	Viyadük No-5	475.0
18	Bucakşeyhler	86+503.94	Anayol	128	5	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	35,084.41	11,103.06	33,030.56	950.79	Viyadük No-6	120.0
19	Bucakşeyhler	86+629.36	Anayol	128	4	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	20,456.56	7,781.31	11,709.69	965.56	Viyadük No-6	245.0
20	Bucakşeyhler	87+296.82	Anayol	205	3	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	11,013.03	2,846.73	7,401.86	764.44	Üst Geçit No-14	215.0
21	Aşağıışıklar	91+291.05	Anayol	121	29	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	24,613.44	9,150.08	14,736.35	727.01	Üst Geçit No-16	215.0
22	Aşağıışıklar	92+159.46	Anayol	148	12	Tarım	Hazine	9,056.66	6,412.67	829.26	1,814.73	Üst Geçit No-16	226.0
23	Demirciler	93+093.22	Anayol	119	1	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	13,352.84	2,937.29	10,060.62	354.93	Üst Geçit No-18	0
24	Demirciler	93+090.57	Anayol	119	2	Forest	Hazine	1,764.86	1,149.64	255.82	359.40	Üst Geçit No-18	0
25	Karaöz	94+444.33	Anayol	117	1	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	5,549.50	2,117.68	559.63	677.09	Viyadük No-9	130.0
26	Aksaz	95+591.84	Anayol	108	10	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	33,692.79	24,148.31	8,783.86	760.62	Üst Geçit No-21	140.0
27	Hacıali	96+407.11	Anayol	235	20	Tarım	Hazine	15,299.38	4,630.85	610.68	10,057.85	Viyadük No-10	200.0
28	Uzunlar	104+412.89	Anayol	183	11	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	8,343.38	4,445.44	479.53	3,418.41	Viyadük No-14	315.0
29	Uzunlar	105+993.44	Anayol	211	2	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	10,139.89	6,133.78	452.71	3,553.40	Alt Geçit No-18	135.0
30	Yalçıdibi	112+361.17	Anayol	119	124	Raw soil	Hazine	2,932.19	1,879.07	658.08	395.04	Alt Geçit No-24	230.0
31	Taşagıl	0+512.35	Tasagil Bağlantısı	515	76	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	10,680.03	6,509.24	3,262.34	908.45	Üst Geçit No-50	340.0
32	Evren	4+653.03	Manavgat Bağlantısı	760	7	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	6354.92	1585.59	4339.90	429.43	Üst Geçit No-55	70.0
33	Evren	4+679.85	Manavgat Bağlantısı	760	8	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	6,486.80	1,375.09	4,587.60	524.11	Üst Geçit No-55	125.0
34	Evren	4+705.98	Manavgat Bağlantısı	760	10	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	6,459.46	1,543.78	4,085.79	829.89	Üst Geçit No-55	150.0
35	Evren	6+241.38	Manavgat Bağlantısı	764	16	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	7,848.42	5,835.48	898.75	1,114.19	Menfez No-269	0
36	Evren	6+625.88	Manavgat Bağlantısı	764	35	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	13,218.79	7,248.83	938.14	5,031.82	Menfez No-269	0
Alanya													

İlçe No	Yerleşim Yeri	Otoyol KM	Otoyol Kısmı	Ada	Parsel	Parsel Türü	Mülkiyet Türü	Parsel Alanı (m²)	Geri Kalan Alan (m²)		En Yakın Geçiş Yapısı	Yapıya Yaklaşık Mesafe (m)	
									Sağ	Sol			
37	Alara	1+565.89	Alarahan Bağlantısı	131	1	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	3,266.47	1,492.09	1,551.54	222.84	Menfez No-295	320.0
38	Alara	1+586.44	Alarahan Bağlantısı	131	15	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	3,699.60	1,540.71	1,970.14	188.75	Menfez No-295	300.0
39	Alara	2+209.38	Alarahan Bağlantısı	156	50	Tarım	Hazine	6,692.20	4,288.00	84.72	2,319.48	Menfez No-295	325.0
40	Akdam	125+215.91	Anayol	104	298	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	8,027.08	6,391.95	1,053.85	581.28	Alt Geçit No-34	550.0
41	Emişbeleni	135+356.94	Anayol	142	1	Tarım	Hazine	29,736.92	8,682.63	20,172.51	881.78	Menfez No-184	30.0
42	Emişbeleni	1+200.00	Konaklı Bağlantısı	218	3	Tarım	Özel Mülkiyete Ait	3,829.81	1,655.78	1,630.17	543.86	Menfez No-308	100.0

* En azından bir bitişik taraf (sağ veya sol) 1000 m² altında kalacak şekilde bölünmüş parseller değerlendirmeye alınmıştır.

Not: Renkler yalnızca görsel vurgu amacıyla kullanılmıştır. Tüm anlamlar metin yoluyla da aktarılmaktadır.

3.2.1.4. Etkilenen Ağaçlar

Etkilenen parsellerin bazı kısımlarında meyve ağaçları ve meyve vermeyen ağaçlar mevcuttur, buna özel mülkiyete ait ve devlete ait parseller dahildir. Kamulaştırma planları, etkilenen her bir parsel için etkilenen ağaçların tam listesini içerir, burada tanımlama tamamlanmıştır. Değerlemede hesaba katılan ağaçların listesi aynı zamanda her bir etkilenen parsel için hazırlanan değerlendirme raporlarına kaydedilmiş ve kamulaştırma fiyatı konusunda KGM ile uzlaşmaya varan etkilenen kişilerce imzalanan satın alma anlaşması protokollerine not edilmiştir.

Etkilenen yerleşim yerlerinde, **portakal, limon, zeytin ve nar** ağaçlarından oluşan **kapama bahçeler** yaygındır. Meyve türleri ya kapalı alanlarda (seralarda) ya da açık tarlalarda yetiştirilir.

Kapama bahçelerin altında yatan mantık, sahibinin bahçeyi **gelir elde etmek amacıyla** kurmuş olmasıdır. Buna karşılık, bir konutun etrafında çeşitli meyve ağaçları dikmekteki amaç tipik olarak ticari amaçlardan ziyade evde tüketmektir.

Genel uygulamada en az 1.000 m² (1 da) alana sahip meyve bahçeleri ticari olarak değerlendirilir. Bu meyve bahçelerinde;

- Tüm ağaçlar tipik olarak aynı türde (tek bir meyve türü) ve aynı yaştadır.
- Belirli dikim aralıklarıyla (yoğunluk) ve hizalamayla dikilmişlerdir.
- Tipik olarak sulama, budama ve bakımı içeren modern tarımsal uygulamalar kullanılır.

Kapama bahçeler genellikle ya **kapalı alanlarda** (seralarda) ya da **açık tarlalarda** yetiştirilir. Bunlar Kamulaştırma Planlarının bazı kısımlarında “*kapama*” olarak etiketlenmiştir. Ancak bazı alanlarda bu tanımlama açıkça sağlanmamıştır. Böyle durumlarda kapama bahçeler, planlara dahil edilen ağaç sayısı ve yaşı gibi tamamlayıcı bilgilerin yanı sıra karşılık gelen uydu görüntülerinin incelenmesiyle belirlenebilir.

[Appendix H](#) içinde Otoyol’un kamulaştırma koridoru içinde meyve bahçeleri içeren parsellerin bir listesi verilmiştir.

Güzergah boyunca **kapama bahçe olarak tanımlanan meyve türleri** aşağıdakileri içerir:

- Asma bahçeleri (üzüm)
- Narenciye (çoğunlukla portakal)
- Nar
- Kayısı
- Zeytin
- Muz (kapalı alanda)
- Avokado (açık tarla), ve
- Ejder meyvesi (kapalı alanda)
- Ceviz

Büyük, elbirliği mülkiyetli parsellerin bazı ortak sahipleri, kendilerine tahsis edilen kısımlarda tek türlü kapama bahçeler kurmuştur (iç düzenlemelere dayalı olarak). Bazı durumlarda aynı parsel içinde iki farklı kapama bahçe bulunmuştur.

KGM tarafından Türkiye Kamulaştırma Kanunu’na uygun biçimde Projede izlenen değerlendirme ve tazminat yöntemi YYEP Bölüm 6.3’te anlatılmıştır.

Şekil 3-5. Etkilenen Meyve Bahçeleri - Açık Tarla

Açık Tarla Kapama Bahçeler

Tablo 3-14'de **açık tarlalarda** yetiştirilen kapama bahçeler için ağaç sayısı ve parseller özetlenmiştir.

Tablo 3-14. Açık Tarlada Kapama Bahçeler için Ağaç Sayısı ve Parseller

Bahçe Tipi	Ağaç Sayısı	Bahçe İçeren Toplam Parsel Sayısı	Parsel Mülkiyet Türü					Tek Bir Parseldeki Ağaç Sayısı	
			Hazine	Özel Mülkiyete Ait	Tescil harici	Tüzel Kişilik	Davalı	Asgari	Azami
Asma bahçeleri (üzüm bağları)	145	1	1	0	0	0	0	145	145
Zeytin	10,281	114	35	77	0	0	2	3	604
Narenciye	7,715	98	29	66	0	2	1	5	389
Nar	1,559	21	8	13	0	0	0	6	243
Avokado	1,053	21	3	18	0	0	0	4	224
Kayısı	1,226	3	1	2	0	0	0	55	896
Ceviz	13	1	0	1	0	0	0	13	13
Toplam - açık tarla	21,992	259⁴⁰	77	177	0	2	3		

Kaynak: ÖAŞ, Temmuz 2025. Kamulaştırma Planları.

⁴⁰ Büyük, ortak mülkiyetli parsellerin bazı ortak sahipleri, kendilerine tahsis edilen kısımlarda (iç düzenlemelere göre) tek türden ticari meyve bahçeleri kurmuşlardır. **15 parselde**, aynı parsel üzerinde iki farklı ticari meyve bahçesi bulunmuştur. Buna göre, açık alanda ticari meyve bahçeleri bulunan farklı parsel sayısı **244'tür**.

Hazine arazilerinde kurulmuş kapama açık tarla bahçeler aşağıdaki yerleşim yerlerinde bulunmaktadır⁴¹:

- Serik:
 - Sariabalı (31 parsel)
- Manavgat:
 - Kalemler (3 parsel)
 - Aşağıışıklar (5 parsel)
 - Yavрудоған (3 parsel)
 - Hocalar (2 parsel)
 - Gündoğdu (2 parsel)
 - Çolaklı (2 parsel),
 - Dikmen (2 parsel)
 - Bucakşeyhler (1 parsel)
 - Aksaz (1 parsel)
 - Hacısalı (2 parsel)
- Alanya
 - Alara (21 parsel)

Kapalı Alanda Kapama Bahçeler (Seralarda)

Tablo 3-14'te **kapalı alanda (seralarda)** yetiştirilen kapama bahçeler için fidan sayısı ve parseller özetlenmiştir.

Tablo 3-15. Kapalı Alanda (Seralarda) Kapama Bahçeler için Fidan Sayısı ve Parseller

Bahçe Tipi	Fidan Sayısı	Bahçe İçeren Toplam Parsel Sayısı	Parsel Mülkiyet Türü					Tek Bir Parseldeki Fidan Sayısı	
			Hazine	Özel Mülkiyete Ait	Tescil harici	Tüzel Kişilik	Davalı	Minimum	Azami
Muz	18.672	27	2	25	0	0	0	13	2.768
Ejder meyvesi	6.785	3	0	3	0	0	0	435	5.350
Toplam - kapalı alanda	25.457	30	2	28	0	0	0	-	-

Kaynak: ÖAŞ, Temmuz 2025. Kamulaştırma Planları.

Bu kapama sera bahçeleri aşağıdaki yerleşim yerlerinde ve çoğunlukla özel mülkiyete ait arazilerde bulunmaktadır, bunun tek istisnası Toslak, Alanya'da bulunan iki hazine parselidir (ikisi de muz bahçesi):

- Manavgat: Şişeler, Evrenleryavşı, Yukarıışıklar, Aşağıışıklar, Karaöz, Hacıobası, Uzunlar, Taşağıl, Hacıobası,
- Alanya: Emişbeleni ve Toslak

⁴¹ Kapama bahçesi olan hazineye ait parsellerin toplam sayısı 70'tir. Bu sayı, Tablo 3-14'te verilen hazine parseli sayısından (71 parsel) farklıdır çünkü bu parsellerden biri iki ayrı kapama bahçe içermektedir.

3.2.1.5. Etkilenen Arazilerin Gayriresmi ve Resmi Kullanıcıları

Etkilenen arazilerin resmi ve gayriresmi kullanıcılarının belirlenmesine YYEP çalışmaları kapsamında aşağıda özetlendiği gibi başlanmıştır.

Üçüncü Taraf Uygulama Ortağı Tarafından Yapılan Nisan 2025 Etütleri

ÖAŞ, Nisan 2025'te saha etütleri ve muhtarlarla görüşmeler üzerinden Otoyol'un kamulaştırma koridoru içinde bulunan parsellerin kullanıcılarını belirlemek için üçüncü taraf bir uygulama ortağını görevlendirmiştir.

Kullanıcı belirleme etüdü, kamulaştırma listelerinin masaüstü incelenmesi ve saha etütlerinden oluşmuştur. Ekipler, saha ziyaretleri sırasında daha önce derlenen verilere dayalı olarak ve etüt zamanında etkilenen yerleşim yerlerinde⁴² bulunan muhtarlar ve/veya sakinlerle görüşmeler üzerinden kullanıcı bilgileri ve iletişim bilgileri toplamıştır.

Etütler sırasında ekip etkilenen parsellerin 2.387'si konusunda bilgi almıştır (kanallar, yollar gibi olası ekonomik kullanımı olmayan parseller hariç bırakıldığında) ve şu ana kadar aşağıdakileri belirlemiştir:

- Araziyi ekonomik faaliyet için kullanan sahipler: 505 özel şahsa ait parsel
- Mülk sahibi ve kullanıcı farklı bireylerdir ve kullanıcı araziye ekonomik faaliyet için kullanmaktadır: 274 özel şahsa ait parsel

Arazi kullanıcılarının resmi durumu, Bölüm 4'te açıklanan örnekleme yöntemine dayalı olarak devam eden YYEP çalışmaları kapsamında daha derinlemesine incelenmektedir.

YYEP Danışman Ekibi Tarafından Yapılan Mayıs 2025 Etütleri

Mayıs 2025'te, YYEP çalışmalarının bir parçası olarak kapsamlı bir YYEP saha programı tamamlanmıştır. Etütler sırasında etüt ekibi, örnekleme içindeki bireyleri tanımlamıştır, buna YYEP için önemli olan kişisel bilgileri ve güncel sosyoekonomik koşulları dahildir.

Saha etütlerinde 270 parsel üzerinde 414 ayrı arazi kullanıcısı tanımlanmıştır, bu da **parsel başına 1,5 kullanıcıya** karşılık gelir (Tablo 3-16). Bölüm 3.2.1'de anlatıldığı gibi, Proje toplam olarak 2.767 parseli etkilemiştir, bunlar tarım arazisi (2.526), meyve bahçesi (143) ve orman (98) olarak tescillidir ve tamamında PEK'ler tarafından ekonomik kullanım potansiyeli vardır. Buna göre arazi kullanıcılarının sayısı yaklaşık **4.150** olarak tahmin edilmektedir.

Tablo 3-16. YYEP Etüt Örneklerindeki Arazi Kullanıcısı Sayısı

Parsel Türü	Parsel Numarası	Arazi Kullanıcısı Sayısı (Resmi ve Gayriresmi)
Tek mülkiyet altındaki parseller	81	81
Ortak mülkiyetteki parseller	119	233
Etkilenen evler içeren parseller	70	100
Toplam	270	414

YYEP süreci sırasında bir **Arazi Edinimi için Projeden Etkilenen Kişiler (PEK) Veri Tabanı** geliştirmesi başlatılmıştır. Bu veri tabanı, KGM tarafından (ulusal mühendislik firması/değerleme yüklenicisi) nüfus ve varlık envanteri süreci üzerinden tanımlanan sahipler ve hissedarların yanı sıra Mayıs 2025'teki YYEP saha etütleri sırasında YYEP Danışman Ekibi ve Proje HİS'leri tarafından tanımlanan etkilenen arazilerin resmi ve gayriresmi kullanıcıları, yapılar (evler, işletme tesisleri ve seralar gibi) ve ağaçlar hakkında bilgileri içermektedir. Veri tabanında aynı zamanda iletişim bilgileri ve etkilenen kişiler arasında belirlenen her türlü hassasiyet hakkında bilgi de mevcuttur.

PEK Veri Tabanı yaşayan bir belge olarak tasarlanmıştır ve YYEP uygulaması boyunca yeni tanımlanan kullanıcıları veya koşullardaki değişiklikleri yansıtacak biçimde **ÖAŞ tarafından düzenli olarak güncellenecektir.**

⁴² Etütlere Çakallar ve Akdam mahalleleri dahil değildir çünkü kamulaştırma planlarını hazırlamakla görevli mühendislik firması, halkın tereddüdü nedeniyle bu yerleşim yerlerinde henüz tanımlama çalışmaları yürütmemiştir. Gelecekteki çalışmaların planlanması için ÖAŞ ile halk arasındaki iletişim devam etmektedir.

3.2.2. Etkilenen Yapılar

Projeden etkilenen yapılar, [Tablo 3-17](#)'de listelendiği gibi aşağıdaki ana kategorileri kapsar.

- Etkilenen Evler
- Etkilenen Seralar
- Etkilenen İşletme Yapıları
- Etkilenen Konut Dışı Yapılar

Tablo 3-17. Yerleşim Yeri Başına Etkilenen Yapılar İçeren Parsel Sayısı: Etkilenen Evler, Seralar ve İşletme Yapıları

No	İlçe	Mahalle	Etkilenen Ev İçeren								Etkilenen Sera İçeren								Etkilenen İşletme Yapısı											
			Parsel Sayısı		Kamuya Ait Parseller			Özel ve Devlet Ortak Mülkiyeti	Tüzel Kişiler	Özel ve Tüzel Kişiler Ortak Mülkiyet	Ev İçeren Toplam Parsel	Parsel Sayısı		Kamuya Ait Parseller			Özel ve Devlet Ortak Mülkiyeti	Tüzel Kişiler	Özel ve Tüzel Kişiler Ortak Mülkiyet	Etkilenen Sera İçeren Toplam Parsel Sayısı	İçeren Parsel Sayısı		Kamuya Ait Parseller			Özel ve Devlet Ortak Mülkiyeti	Tüzel Kişiler	Özel ve Tüzel Kişiler Ortak Mülkiyet	Etkilenen İşletme Yapısı İçeren Topla Parsel Sayısı (*)	
			Özel Şahsa Ait Parseller		Hazine	Tescil Harici (TH)	Orman (Hazine veya TH)					Özel Şahsa Ait Parseller		Hazine	Tescil Harici (TH)	Orman (Hazine veya TH)					Özel Şahsa Ait Parseller		Hazine	Tescil Harici (TH)	Orman (Hazine veya TH)					
			Özel Mülkiyete Ait	Davalı								Özel Mülkiyete Ait	Davalı								Özel Mülkiyete Ait	Davalı								
1	Serik	Deniztepesi	2							2	3						1		4											-
2	Serik	Sarıabalı			13		1			14	1		12						13											-
3	Serik	Üründü	10							10	14								14											-
4	Serik	Belpınarı								-	1								1											-
5	Serik	Burmahancı	2							2	3								3											-
6	Serik	Cumalı	1							1	3								3	1										1
7	Serik	Aşağıçatma	4							4	3								3	4										4
8	Serik	Çandır								-									-											-
9	Serik	Kayaburnu								-									-											-
10	Serik	Dikmen								-									-											-
11	Serik	Aşağıkocayatak								-									-											-
12	Serik	Yukarıkocayatak								-									-											-
13	Manavgat	Çakış	6		1					7	3								3											-
14	Manavgat	Taşgıl	8		3	1	2	1		15	3		3	1	1	1	1	1	11			1								1
15	Manavgat	Hocalar	1							1									-											-
16	Manavgat	Gündoğdu								-									-											-
17	Manavgat	Yavrudoğan	1							1	1								1											-
18	Manavgat	Çolaklı			3					3									-											-
19	Manavgat	Seki	3							3	1								1											-
20	Manavgat	Kalemler	5							5	8								8											-
21	Manavgat	Evren	2			2				4	5		1						6	4										4
22	Manavgat	Ilıca	1							1							1		1											-
23	Manavgat	Yeniköy								-									-											-
24	Manavgat	Şişeler	2							2	3								3											-
25	Manavgat	Evrenleriyahşi								-	1								1											-
26	Manavgat	Dolbazlar								-									-											-
27	Manavgat	Yukarıışıklar	10							10	8								8											-
28	Manavgat	Dikmen	1							1									-											-
29	Manavgat	Bucakşeyhler	2		1					3									-											-
30	Manavgat	Ulukapı								-	1			1					2											-
31	Manavgat	Aşağıışıklar	1		1					2	2								2											-
32	Manavgat	Demirciler								-									-											-
33	Manavgat	Karaöz								-	1								1											-
34	Manavgat	Aksaz	2							2	1	2							3											-
35	Manavgat	Hacıali								-									-											-
36	Manavgat	Cevizler								-									-											-
37	Manavgat	Sülek								-									-											-
38	Manavgat	Hacısalı								-	1								1											-
39	Manavgat	Hacıobası	9		2					11	7		1						8	2										2
40	Manavgat	Kızılot								-									-											-
41	Manavgat	Uzunlar	1		3					4	6		1						7											-
42	Manavgat	Kadılar	2							2	3								3											-
43	Manavgat	Örenşehir	2							2	4		2						6											-
44	Manavgat	Yalçındibi								-	2		1						3											-
45	Manavgat	Odaönü								-									-											-
46	Manavgat	Karakaya	10							10	17								17											-
47	Alanya	Alara	7		7	1			1	16	11		3	1					15											-
48	Alanya	Çakallar	13							13	12								12											-
49	Alanya	Avsallar	1				1			2									-											-
50	Alanya	İncekum								-									-											-
51	Alanya	Akdam	11							11	27		1		1				29											-
52	Alanya	Türkler				2				2	1				1				2											-
53	Alanya	Payallar								-			1		1				2											-
54	Alanya	Emişbeleni	12		2					14	39	1	5	5	2				52	2		1								3
55	Alanya	Toslak	15		4		3			22	35		9		3		2		49			1								1
56	Alanya	Elikesik	9							9	7		3	1	1				12											-
57	Alanya	Telatiye	19			1				20	28	3	1	4	1				37	6										6
Toplam Parsel Sayısı			175	0	40	5	9	1	1	0	231	266	6	44	13	11	1	5	1	347	19	0	3	0	0	0	0	0		22(*)
Toplam Yapı Sayısı			232	0	45	5	15	1	1	0	299	472	9	54	35	22	1	5	1	599	26	0	3	0	0	0	0	0		29(*)

(*) Daha önce D-695 devlet karayolu inşaatı için KGM tarafından kamulaştırılan arazi parsellerinde bulunan ve yerel ürün satışı yapan 8 işletme (gayriresmi) bu listeye dahil edilmiştir çünkü KGM tarafından onlar için yeniden kamulaştırma yapılmayacaktır. Ancak YYEP kapsamı içindedirler ve Bölüm 3.2.2.3'te bu konu ayrıca açıklanmıştır.

3.2.2.1. Etkilenen Evler

Kamulaştırma Koridoru içinde bulunan evler Kamulaştırma Planlarına dayalı olarak belirlenmiştir. Yapı Tanımlama Raporları hazırlanmaktadır.

Kamulaştırma Planlarına göre etkilenen evler aşağıdaki ana kategorilere girmektedir:

- Ev (kagir veya tuğla, tek katlı veya çok katlı)
- Bağ evi
- Prefabrik ev

Kamulaştırma Planları ev tipini ve doluluk durumunu belirtmemekte veya etkilenen evlerin kullanıcılarını (örneğin, sahipler, resmi kiracılar veya gayriresmi işgalciler) tanımlamamaktadır. YYEP saha etütleri (Mayıs 2025'te başlamıştır) etkilenen evlerin tam bir sayımını yapmayı (iki aşamada - Mayıs ve Haziran 2025'te tamamlanmak üzere programlanmıştır) ve etkilenen evler ve ikamet eden hanelerle ilgili aşağıdaki hususları tanımlamayı amaçlamaktadır:

- Ev tipi ve oturma durumu (örneğin, daimi ikametgah, bağ evi, yazlık/hafta sonu evi gibi daimi olmayan ikametgah, boş bina, yaşanmaz bina)
- Kullanıcıların mülkiyet/kira durumu (örneğin, sahip, resmi kiracı, gayriresmi kiracı)
- İkamet eden hanelerin, geçim kaynakları ve varsa hane üyelerinin hassasiyetleri dahil olmak üzere sosyoekonomik koşulları,
- Düşünülmüş yeniden yerleşim planları veya alternatifler

Etkilenen seraların mülkiyet bilgileri dahil olmak üzere bağımsız bir kaydı Proje veri tabanında tutulur (aynı zamanda Etkilenen Yapılar Hakkında Ek YYEP Verileri olarak ayrıca yayınlanır). Etkilenen evlere sağlanacak tazminat ve taşınma desteğinin yanı sıra etkilenen evlerin resmi ve gayriresmi kullanıcıları da YYEP Hak Sahipliği Matrisi içinde yer almaktadır. ÖAŞ, PKP kapsamında etkilenen evlerin sahipleri ve kullanıcılarıyla devam eden istişareleri sürdürecektir. Ayrıca, Projenin Şikayet Mekanizması Projenin inşaat ve işletme aşamaları boyunca etkilenenler dahil olmak üzere tüm paydaşlar için erişilebilir kalacaktır.

İnşaat Aşamasındaki Geçici Ç&S Etkileri

İnşaat faaliyetlerinin gürültü, titreşim, hava kalitesi ve halk sağlığı ve güvenliği gibi yerel halk üzerindeki potansiyel sağlık ve güvenlik riskleri ve etkileri Projenin ÇSED çalışmasında ele alınmıştır. Çevresel ve sosyal (Ç&S) kaçınma ve etki azaltma önlemleri EPC Yüklenicisi tarafından uygulanacaktır. Toz bastırma, patlatma etkilerinin optimize edilmiş patlatma tasarımı üzerinden azaltılması, titreşim izleme ve inşaat trafiği yönetimi gibi önlemler Projenin ÇSED'i, Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) ve ilgili konuya özel Ç&S yönetim planlarına uygun olarak yürütülecektir.

İnşaat aşaması sırasında bu tür etkileri yönetmek ve çözmek için ÖAŞ, **Projenin şikayet mekanizmasını** PKP'ye uygun biçimde uygulayacaktır.

Konut yapıları üzerindeki potansiyel etkiler, özellikle de patlatma ve titreşimle ilgili olanlar konusunda ÖAŞ, mevcut bina yapılarının mevcut durum etütlerini yaptıracaktır ve periyodik izleme sırasında patlatma faaliyetlerinden doğan her türlü etki ve zamanın belirlenebilmesi için patlatma sahalarına yakın reseptörlerde sağlamlık etütleri yapılmalıdır. Bunlar, uygun etki azaltma ve yönetim önlemlerinin mevcut olmasını sağlamak için inşaat faaliyetleri ilgili yapıları etkilemeye başlamadan önce tamamlanacaktır.

İşletme Aşamasındaki Potansiyel Ç&S Etkileri

Kamulaştırma koridoru içindeki parsellerde bulunan evlere ek olarak, işletme aşaması sırasında, gürültü ve halk sağlığı ve güvenliği gibi kalıntı etkiler önemli ölçüde olabilir ve kamulaştırma koridoru dışında bulunan ama ona yakın civarda olan bazı evlerin fiziksel olarak yerinden edilmesini gerektirebilir

Bu evler üzerinde inşaat ve işletme aşaması etkiler, potansiyel mülk değeri kaybı, gürültü, titreşim ve hane geçim kaynakları üzerindeki etkiler dahil olmak üzere, Projenin işletme aşaması sırasında periyodik Ç&S İzlemesi ve paydaş istişareleri üzerinden belirlenecektir. Bu etkiler **Projenin şikayet mekanizması** üzerinden yönetilecektir.

İşletme aşamasında yöneltilen şikayetler aynı zamanda BÇSD tarafından da periyodik Ç&S İzleme çalışmaları kapsamında değerlendirilecektir. Bir şikayetin etkilenen hanelerde onaylanmış bir hasar veya risk yarattığı bulgusuyla sonuçlanırsa, bu YYEP ilkeleri doğrultusunda ve Kredi Kuruluşları ile istişare ve anlaşma halinde uygun önlemler alınacaktır.

Etkilenen evler içeren yerleşim yerlerinin ve etkilenen evler içeren her bir yerleşim yerindeki parsel sayısının listesi Tablo 3-18'de sunulmuştur.

Tablo 3-18. Etkilenen Evleri İçeren Parsel Sayısı ve Yerleşim Yeri Başına Etkilenen Yapılar

No	İlçe	Mahalle	Etkilenen Ev İçeren Parsel Sayısı								
			Özel Şahsa Ait Parseller		Kamuya Ait Parseller			Özel ve Devlet Ortak Mülkiyeti	Tüzel Kişilikler	Özel ve Tüzel Kişiler Ortak Mülkiyeti	Ev İçeren Toplam Parsel
			Özel Mülkiyete Ait	Davalı	Hazine	Tescil Harici (TH)	Orman (Hazine veya TH)				
1.	Serik	Deniztepesi	2								2
2.	Serik	Sarıbalı			13		1				14
3.	Serik	Üründü	10								10
4.	Serik	Burmahancı	2								2
5.	Serik	Cumalı	1								1
6.	Serik	Aşağıçatma	4								4
7.	Manavgat	Çakış	6		1						7
8.	Manavgat	Taşağıl	8		3	1	2	1			15
9.	Manavgat	Hocalar	1								1
10.	Manavgat	Yavrudoğan	1								1
11.	Manavgat	Çolaklı			3						3
12.	Manavgat	Seki	3								3
13.	Manavgat	Kalemler	5								5
14.	Manavgat	Evren	2			2					4
15.	Manavgat	Ilıca	1								1
16.	Manavgat	Şişeler	2								2
17.	Manavgat	Yukarıışıklar	10								10
18.	Manavgat	Dikmen	1								1
19.	Manavgat	Bucakşeyhler	2		1						3
20.	Manavgat	Aşağıışıklar	1		1						2
21.	Manavgat	Aksaz	2								2
22.	Manavgat	Hacıobası	9		2						11
23.	Manavgat	Uzunlar	1		3						4
24.	Manavgat	Kadılar	2								2
25.	Manavgat	Örenşehir	2								2
26.	Manavgat	Karakaya	10								10
27.	Alanya	Alara	7		7	1			1		16
28.	Alanya	Çakallar	13								13
29.	Alanya	Avsallar	1				1				2
30.	Alanya	Akdam	11								11
31.	Alanya	Türkler					2				2
32.	Alanya	Emişbeleni	12		2						14
33.	Alanya	Toslak	15		4		3				22
34.	Alanya	Elikesik	9								9
35.	Alanya	Telatiye	19			1					20
Toplam Parsel Sayısı			175	0	40	5	9	1	1	0	231
Toplam Yapı Sayısı			232	0	45	5	15	1	1	0	299

Kaynak: ÖAŞ, Temmuz 2025. Kamulaştırma Planları

Şekil 3-6'da genel bir bakış sunmak için etkilenen evlerin örnekleminin fotoğrafları sunulmuştur. Görevli mühendislik firması tarafından şu anda hazırlanmakta olan Yapı Tanımlama Raporları, etkilenen parsellerde bulunan tüm etkilenen evlerin fotoğraflarını içerecektir.

Taşağıl, Manavgat (515/415)

Tek bir Hane tarafından Daimi İkametgah olarak kullanılan ev
(Araç Projeye aittir)

Bucakşeyhler, Manavgat (215/19)
Boş Bağ Evi

Telatiye, Alanya (528/1)

Çok katlı apartman, çok sayıda
Hane (akrabalar) tarafından daimi ikametgah olarak
kullanılıyor
- zemin katta haneler tarafından sahip olunan ve işletilen
yumurta paketleme tesisi kurulmuş

Emişbeleni, Alanya (216/4)

Çok sayıda hane tarafından daimi ikametgah olarak kullanılan
çok katlı apartman,
Zemin katta oturan resmi bir kiracı dahil.

Şekil 3-6. Etkilenen Evlerin Örnekleminin Fotoğrafları

Yapıların kategorilere, oturma durumlarına ve kategori başına oturan hane sayısına göre dağılımı Tablo 3-19'da sunulmuştur.

Tablo 3-19. Yapıların ve Hane Sayısının Dağılımı

No.	Ev Kategorisi	Oturma Durumu/ Mevcut Kullanım	Yapı İçeren Parsel Sayısı ⁴³	Parsellerde Konut Yapısı Sayısı (Yaşanabilir veya Yaşanamaz)	Yapı Tipine Göre Oturun Hane Sayısı
1	Konutlar	Daimi veya geçici ikametgah	170	217	300
2	Prefabrik yapılar	Daimi veya geçici ikametgah	12	12	12
3	Kırsal dış binalar - (Asma bahçeleri, bağ evleri)	Mevsimsel veya ara sıra kullanım (Örneğin, hafta sonları, tatiller)	24	30	29
4	Yaşanabilir yapı - şu anda boş	Boş	8	12	0
5	Yaşanamaz yapı - Harabeler ve terk edilmiş yapılar	Boş	17	28	0
Toplam			231	299	341

Devlet arazileri üzerinde bulunan evler Tablo 3-20'de özetlenmiştir. Orman arazileri üzerinde bulunan bu tür evlerin sahipleri, arazi veya yapılar için tazminat almaya hak kazanmamaktadır. Benzer şekilde, hazine arazileri ve tapu kaydı bulunmayan kayıt dışı araziler üzerinde bulunan evler de KGM tarafından tazmin edilmez. Bununla birlikte, KGM, tazminat ödenmesinin hukuki olarak mümkün olup olmadığını değerlendirmek ve uygulanacak prosedürü belirlemek üzere Antalya ve Mersin Ormancilık Bölge Müdürlükleri ile görüşmeler yapmaktadır. Sonuç olarak, bu evlerde ikamet eden bazı haneler, YYEP'de belirtildiği üzere, evsiz kalma riskini önlemek için YYEP'in uygulanması ve tazminat önlemlerinin alınması yoluyla ÖAŞ'nin desteğine ihtiyaç duyacaktır (bkz. Bölüm 7.3). Ayrıca, bu evlerin hepsinin birincil ikametgah olmadığı da unutulmamalıdır; bazı haneler başka yerlerde kalıcı ikametgahları vardır veya bu evleri ikincil ikametgah olarak kullanmaktadır.

Tablo 3-20. Devlet ve Tüzel Kişi Arazilerindeki Evlerin Dağılımı

No	İlçe	Mahalle	Kamuya Ait Parseller			Özel ve Devlet Ortak Mülkiyeti	Tüzel Kişilikler	Özel ve Tüzel Kişiler Ortak Mülkiyeti	Üzerinde ev olan toplam Kamuya Ait Parseller
			Hazine	Tescil Harici (TH)	Orman (Hazine veya TH)				
1.	Serik	Sarıbalı	13		1				14
2.	Manavgat	Çakış	1						1
3.		Taşagıl	3	1	2	1			6
4.		Çolaklı	3						3
5.		Evren		2					2
6.		Bucakşeyhler	1						1
7.		Aşağıışıklar	1						1
8.		Hacıobası	2						2
9.		Uzunlar	3						3
10.	Alanya	Alara	7	1			1		9
11.		Avsallar			1				1
12.		Türkler			2				2
13.		Emişbeleni	2						2
14.		Toslak	4		3				7
15.		Telatiye		1					1
Toplam Parsel Sayısı			40	5	9	1	1	0	55
Bina (Ev) Sayısı									67

⁴³ Bir parsel konutların yanı sıra asma bahçeleri veya yaşanamaz yapılar içeriyorsa, parsel sayısının fazla sayılmasının önlenmesi için bu yapılar konut kategorisini içeren parselin parçası olarak değerlendirilir. Ancak bu yapılar "Parsellerdeki Konut (Yaşanabilir veya Yaşanamaz) Yapısı Sayısı" altında ayrı olarak kaydedilir. Kombinasyonlar içinde hem bir konut hem bağımsız bir bağ evi içeren bir parsel veya bir konut ve ayrı bir harabe içeren bir parsel vardır.

Birçok yargı bölgesinde yaygın olan uygulamalara uygun olarak, Proje'den etkilenen bazı parseller ortak mülkiyet altındadır. İki veya daha fazla kişi, bir yapı içeren bir parselin mülkiyetini paylaşıyorsa, KGM'nin ödeyeceği tazminat, kayıtlı hisselerine oranla aralarında paylaştırılır. Ortak sahipler karşılıklı olarak anlaşarak ödemenin hane halkının ikamet eden sahibine yapılmasını onaylarsa, KGM tazminatı doğrudan bu kişiye aktarır. Ancak, bu tür bir anlaşmaya varmak zor olabilir ve çok sayıda ortak mülk sahibi, çelişen çıkarlar veya ev sahibi olmayanlar olduğunda uzayabilir ve hatta sonuçsuz kalabilir. Ortak mülkiyetle ilgili bir diğer endişe, her bir kişinin payına karşılık gelen tazminatın alternatif bir mülk edinmek için çok sınırlı olabileceği ve bu da haneleri evsiz kalma riskine maruz bırakabileceğidir.

YYEP – Haklar Matrisi'nde (Bölüm 7.3) belirtildiği gibi, ortak arazi mülkiyeti durumlarında, ÖAŞ, fiili ikamet eden yapı (ev) sahibinin, arazinin diğer ikamet etmeyen ortak sahiplerinden mülkiyet haklarını teyit eden resmi onay alıp almadığını izleyecektir. Böyle bir onay bulunmuyorsa, ÖAŞ, ev sahibi (fiili ikamet eden kişi) evin tam yenileme maliyetini karşılayan bir tazminat almasını veya yenileme evi sağlanmasını sağlamak için, KGM yetkililerinin desteğiyle fiili ikamet eden kişinin diğer hissedarlarla iletişime geçmesine ve mümkünse onlarla anlaşmaya varmasına yardımcı olmak da dahil olmak üzere düzeltici önlemler planlayacak ve uygulayacaktır.

Kullanıcı PEK'ler benzer değerdeki konutları satın almak veya bu konutlara taşınmak için yeterli tazminat almadıkları durumlarda, ÖAŞ, yapı sahibine tam yenileme maliyetinin karşılanmasını sağlamak için YYEP Fonu'nu kullanacaktır. Mülkiyet ve kullanım haklarının ayrı kuruluşlara ait olduğu durumlarda, ÖAŞ, yapının gerçek kullanıcısına benzer bir konut seçeneğine taşınması için gerekli tazminatın sağlanmasını da garanti edecektir.

Tablo 3-21, özel parsellerin mülkiyet ve ortak mülkiyet durumuna göre dağılımını göstermektedir. Bu yapılarda ikamet eden bazı haneler belirlenen risklerle karşı karşıya kalabileceğinden, bu haneler ÖAŞ tarafından bu YYEP'de belirtilen haklar ve önlemler aracılığıyla desteklenmelidir.

Tablo 3-21. Özel Mülkiyetli Parsellerin Mülkiyet/Ortak Mülkiyet Durumuna Göre Dağılımı

Ortak Mülkiyet Durumuna Göre Tapu Durumu	Parsel Sayısı	Yapı Sayısı
Tam mülkiyet tapusu (1/1)	93	115
Müşterek mülkiyet tapusu	82	117
Toplam	175	232

YYEP saha etütlerinde belirlendiği gibi fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler konusunda daha fazla bilgi Bölüm 5.2.3.6'da verilmiştir.

3.2.2.2. Etkilenen Seralar

Kamulaştırma Koridoru içinde bulunan seralar Kamulaştırma Planlarına dayalı olarak belirlenmiştir. Yapı Tanımlama Raporları hazırlanmaktadır.

Kamulaştırma Planlarına göre ve etkilenen kişilerle yapılan istişarelere dayalı olarak, etkilenen seralar aşağıdaki ana kategorilerde yer almaktadır:

- Cam seralar
- Plastik seralar

Bölgedeki seralar öncelikli olarak çeşitli domates türleri, salatalık ve biber ve muz dahil olmak üzere sebzelerin yetiştirilmesi için kullanılmaktadır. Ayrıca, özellikle avokado ve daha küçük ölçekte ejder meyvesi, mango ve diğerleri olmak üzere bazı tropik meyveler de yetiştirilmektedir.

Bölgedeki seralar, aşağıdakileri içeren çeşitli yapısal ve işlevsel özelliklerle inşa edilmiştir:

- **Yapısal Sistem:** Seralar, tasarım tercihleri ve sağlamlık gerekliliklerine ve hanenin bütçesine bağlı olarak **sürgülü** veya **kaynaklı çerçeve sistemleri** kullanılarak inşa edilebilir.
- **Sulama:** Çoğu serada, tipik olarak mahsul türü ve yerel su kullanılabilirliğine uyumlanmış bir **sulama sistemi** bulunur.
- **Otomasyon:** Modern işletmeciler (ejder meyvesi, mango üreticileri gibi) seraları çoğunlukla iklim kontrolü, havalandırma ve sulama yönetimi gibi otomasyonlu sistemlerle donatırlar.
- **Drenaj:** Yeraltı suyu seviyelerinin yüksek ve yüzeye yakın olduğu yerlerde toprağın su emmesini önlemek ve mahsul sağlığını korumak için seralar çoğunlukla bir drenaj sistemiyle donatılır.

Seralar tipik olarak **arazi sahiplerinin kendileri** veya araziyi genelde **uzun vadeli (10-15 yıl)** olarak kiralayan **resmi kiracılar tarafından işletilir**. Proje sonucunda bu seraların işletimi çeşitli biçimlerde etkilenebilir:

- **Taşınma:** Bazı seralar, uygulanabilir olan yerlerde alternatif arazi parsellerine taşınmak zorunda kalabilir.
- **Kısmi Etkili Devam Eden İşletme:** Plastik seraları içeren durumlarda işletme mevcut konumda devam edebilir, ancak kısmi olarak arazi ve/veya varlık kaybı yaşanabilir.
- **İşletmenin Kapatılması:** Uygun alternatif arazinin mevcut olmadığı yerlerde, sera işletmesi tümüyle kapatılabilir.

Etkilenen seralar, arazinin mevcut olması ve seraların plastik örtüler ve sürgülü çerçeve sistemleriyle inşa edilmiş olması kaydıyla alternatif arazi parsellerine **fiziksel olarak taşınabilir**. Bu seralarda kullanılan boru sistemleri tipik olarak atılabilir nitelikteyken pompalar taşınabilir ve yeni konumda yeniden kullanılabilir.

Kamulaştırma Planları çoğunlukla sera tiplerini (plastik veya cam) tanımlar ancak doluluk durumunu belirtmez veya kullanıcıları tanımlamaz (örneğin, sahipleri resmi kiracılar veya gayriresmi işgalciler). YYEP saha etütleri (Mayıs 2025) etüt örneklemesine dahil olan seralarla yapılan etütleri kapsamıştır.

Etkilenen seraların mülkiyet bilgileri dahil olmak üzere bağımsız bir kaydı Proje veri tabanında tutulur (aynı zamanda Etkilenen Yapılar Hakkında Ek YYEP Verileri olarak ayrıca yayınlanır).

Tablo 3-22. Yerleşim Yeri Başına Etkilenen Sera İçeren Parsel Sayısı

No	İlçe	Mahalle	Etkilenen Sera İçeren Parsel Sayısı								
			Özel Şahsa Ait Parseller		Kamuya Ait Parseller			Özel ve Devlet Ortak Mülkiyeti	Tüzel Kişiler	Özel ve Tüzel Kişiler Ortak Mülkiyeti	Sera İçeren Toplam Parsel
			Özel Mülkiyete Ait	Davalı	Hazine	Tescil Harici (TH)	Orman (Hazine veya TH)				
1.	Serik	Deniztepesi	3						1		4
2.	Serik	Sarıbalı	1		12						13
3.	Serik	Üründü	14								14
4.	Serik	Belpınarı	1								1
5.	Serik	Burmahancı	3								3
6.	Serik	Cumalı	3								3
7.	Serik	Aşağıçatma	3								3
8.	Manavgat	Çakış	3								3
9.	Manavgat	Taşagül	3		3	1	1	1	1	1	11
10.	Manavgat	Yavrudoğan	1								1
11.	Manavgat	Seki	1								1
12.	Manavgat	Kalemler	8								8
13.	Manavgat	Evren	5		1						6
14.	Manavgat	Ilıca							1		1
15.	Manavgat	Şişeler	3								3
16.	Manavgat	Evrenleryahşi	1								1
17.	Manavgat	Yukarıışıklar	8								8
18.	Manavgat	Ulukapı	1			1					2
19.	Manavgat	Aşağıışıklar	2								2
20.	Manavgat	Karaöz	1								1
21.	Manavgat	Aksaz	1	2							3
22.	Manavgat	Hacıisali	1								1
23.	Manavgat	Hacıobası	7		1						8
24.	Manavgat	Uzunlar	6		1						7
25.	Manavgat	Kadılar	3								3
26.	Manavgat	Örenşehir	4		2						6
27.	Manavgat	Yalçıdibi	2		1						3
28.	Manavgat	Karakaya	17								17
29.	Alanya	Alara	11		3	1					15
30.	Alanya	Çakallar	12								12
31.	Alanya	Akdam	27		1		1				29
32.	Alanya	Türkler	1				1				2
33.	Alanya	Payallar			1		1				2
34.	Alanya	Emişbeleni	39	1	5	5	2				52
35.	Alanya	Toslak	35		9		3		2		49
36.	Alanya	Elikesik	7		3	1	1				12
37.	Alanya	Telatiye	28	3	1	4	1				37
Toplam Parsel Sayısı			266	6	44	13	11	1	5	1	247
Toplam Yapı Sayısı			472	9	64	35	22	1	5	1	599

3.2.2.3. Etkilenen İşletmeler

Kamulaştırma Koridoru içinde bulunan işletme yapıları Kamulaştırma Planlarına dayalı olarak belirlenmiştir. Yapı Tanımlama Raporları hazırlanmaktadır.

Tablo 3-22'de taşınacak olan işletmeler listelenmiştir. Kamulaştırma Planlarına göre ve etkilenen kişilerle yapılan istişarelere dayalı olarak, etkilenen işletmeler aşağıdaki ana kategorilerde yer almaktadır:

- Perakende mağazaları, küçük dükkanlar, market, berber
- Paketleme ve depolama tesisi
- Atölye (mermer)
- Besihane
- Beton tesisi, şantiye gibi inşaat tesisleri
- Yol kenarı yerel ürün satıcıları (mevcut devlet karayolu için geçmişte kamulaştırılmış yol parsellerinde gayriresmi)

Kamulaştırma Planları doluluk durumunu belirtmemekte veya işletme yapıları kullanıcılarını (örneğin, sahipler, resmi kiracılar veya gayriresmi işgalciler) tanımlamamaktadır. Kullanıcıların bazıları Nisan 2025'te yapılan tanımlama etütleri sırasında tanımlanabilmiştir.

YYEP saha etütleri (Mayıs 2025'te başlamıştır) etkilenen işletme yapılarının sahipleri ve/veya kullanıcılarının tam bir sayımını yapmayı hedeflemiştir (bkz. Tablo 3-22).

Ayrıca YYEP saha etütleri sırasında

Tablo 3-24'te listelendiği gibi Hacıobası, Manavgat'ta mevcut devlet karayolu D-695'in kamulaştırılmış alanında bulunan küçük ölçekli yol kenarı yerel ürün satıcılarının varlığı belirlenmiştir. Bu dükkanlar Proje için kamulaştırma planlarına dahil edilmemiştir çünkü daha önce KGM tarafından kamulaştırılan arazi üzerinde bulunmaktadır ve yeniden kamulaştırma yapılmayacaktır. Bunlar YYEP kapsamına girmektedir ve durumları, YYEP uygulaması sırasında ÖAŞ tarafından daha derinlemesine incelenecektir.

Kamulaştırma Koridoru içinde aynı zamanda Tablo 3-25'da listelendiği gibi işletimde olmayan işletmeler de vardır. Bu işletmeler şu anda etkin olmadığı için herhangi bir ekonomik olarak yerinden edilme etkisi öngörülmemektedir. Bu vakalar YYEP uygulaması sırasında izlenecektir.

Etkilenen işletme yapısının bağımsız bir kaydı Proje veri tabanında tutulur (aynı zamanda Etkilenen Yapılar Hakkında Ek YYEP Verileri olarak ayrıca yayınlanır).

Etkilenen işletme sahiplerinin yanı sıra işletme yapılarının resmi ve gayriresmi kullanıcıları ve çalışanlarına da sağlanacak tazminat ve taşınma destekleri, etkilenen işletmelerle yapılan YYEP saha etütlerinin bulgularına dayalı olarak YYEP Hak Sahipliği Matrisi içinde açıklanmıştır. İşletme operasyonlarının devamlılığı ve durumu YYEP uygulaması boyunca yakından izlenecektir ve ÖAŞ, PKP kapsamında işletme sahipleri ve işletmecilerle devam eden istişareleri sürdürecektir. Ayrıca, Projenin Şikayet Mekanizması Projenin inşaat ve işletme aşamaları boyunca etkilenen işletmeler dahil olmak üzere tüm paydaşlar için erişilebilir kalacaktır.

Şekil 3-7'de genel bir bakış sunmak için etkilenen işletmeler örnekleminin fotoğrafları sunulmuştur. Görevli mühendislik firması tarafından şu anda hazırlanmakta olan Yapı Tanımlama Raporları, etkilenen parsellerde bulunan tüm etkilenen işletmelerin fotoğraflarını içerecektir.

Emişbeleni, Alanya (214/1)

Yerel market - kira anlaşmasıyla kiracı tarafından işletiliyor

Emişbeleni, Alanya (214/1)

Yerel berber dükkanı - kira anlaşmasıyla kiracı tarafından işletiliyor

Hacıobası, Manavgat
Yol Kenarı Yerel Ürün Satıcıları

Hacıobası, Manavgat (129/101)
Yol Kenarı Yerel Ürün Satıcısı

Evren, Manavgat
Perakende Mağazaları

Evren, Manavgat (172/2c)
Perakende Mağazası

	
Evren, Manavgat (762/1) Atölye (mermer)	Telatiye, Alanya (302/1) İşletmede olmayan oto servisi - kiracı Antalya'ya taşınmış
	
Taşagül, Manavgat Gözleme Evi – işletmelerin başlamasından önce	Telatiye, Alanya (121/1) Perakende Mağazası (Çadır, Branda, Tente)
	
Telatiye, Alanya (135/5) Perakende Mağazası (Havuz Kimyasalları)	Toslak, Alanya (326/66) Perakende Süt Üretimi ve Mağazası

Şekil 3-7. Etkilenen İşletme Örneklerinin Fotoğrafları

Tablo 3-22. Taşınacak Etkilenen İşletme Yapıları İçeren Parsellerin Listesi

No	İşletme	Faaliyet	Operasyon Durumu	İşletme Sahibi	Arazi ve Yapı Mülkiyeti/ Kiracılık	Kiralama Sözleşmesinin Bitiş Tarihi	KM Bağlantı	İlçe	Mahalle	Parsel No.	Parsel Alanı (m2)	Kamulaştırılan Alan (m2)	Tapu Tipi	Çalışan Sayısı (Hassas çalışanlar için bkz. Bölüm12.2)	YYEP Etüt Anketi
1	BUS-235/1	Eleme tesisi (kum)	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Bina sahibi, arazi kiracısı	1 Aralık 2032	10+733	Serik	Cumalı	235/1	3.396,82	2.335,38	Arsa	7	Evet
2	BUS-102/52	Perakende Mağazası	İşletmede	--	--	--	11+566	Serik	Aşağıçatma	102/52	50.272,23	7.603,96	Bahçe	--	Hayır - erişilemeyen yanıt veren
3	BUS-102/49	İmalat (Plastik meyve kasası)	İşletmede	2 erkek paydaş (her biri %50)	Sahip (bina ve arazi)	--	11+573	Serik	Aşağıçatma	102/49	10.544,24	10.544,24	Tarım Arazisi	14	Evet
4	BUS-102/46	--	İşletmesel	--	--	--	11+580	Serik	Aşağıçatma	102/46	4.846,32	4.846,32	Tarım Arazisi	--	Hayır - erişilemeyen yanıt veren
5	BUS-102/27	Otomotiv aksesuarları ve malzemeleri perakende satışı	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Bina sahibi, arazi kiracısı	--	11+600	Serik	Aşağıçatma	102/27	28.125,40	8.450,97	Tarım Arazisi	1	Evet
6	BUS-515/179	Kafe ("Gözleme evi")	İşletmede	Kadın (%100 sahip)	Hazine (kiracı)	1 Mayıs 2026	0+500	Manavgat	Taşgöl	515/179	5.984,97	478,91	Ham toprak	1	Evet
7	BUS-764/11	Perakende Mağazası (Tarım ekipmanı)	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Sahip (bina ve arazi)	--	5+580	Manavgat	Evren	764/11	8149,00	8149,00	Tarım Arazisi	14	Evet
8	BUS-762/1	Atölye (mermer)	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	1 Mart 2026	6+000	Manavgat	Evren	762/1	10.529,00	8.057,00	Tarım Arazisi	1	Evet
9	BUS-712/2a	Perakende Mağazası (ayakkabı)	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	27 Aralık 2025	7+125	Manavgat	Evren	712/2	1.441,00	1.440,71	Arsa	2	Evet
10	BUS-712/2b	Pazar	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	10 Ocak 2026								1	Evet
11	BUS-712/2c	Perakende Mağazası (tekstil)	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	1 Nisan 2026								5	Evet
12	BUS-712/2d	Perakende Mağazası (Hediye dükkanı)	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	1 Mart 2026								1	Evet
13	BUS-712/2e	Perakende Mağazası (tekstil)	İşletmede	Kadın (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	31 Ara 2025								1	Evet
14	BUS-176/1a	Perakende Mağazası (tekstil)	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	-	7+125		Evren	176/1	1.000,23	377,45	Arsa	3	Evet
15	BUS-176/1b	Perakende Mağazası (ayakkabı)	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	30 Ara 2025								4	Evet
16	BUS-176/1c	Eczane	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	31 Nisan 2026								1	Evet
17	BUS-129/101	Perakende Mağazası (gıda ve yerel ürünler)	İşletmede	5 paydaş (her biri %20)	Sahip (bina ve arazi)	--	3+500	Manavgat	Hacıobası	129/101	5.600,41	4.794,03	Tarım Arazisi	4	Evet
18	BUS-129/99	Perakende Mağazası (yerel doğal ürünler)	İşletmede	--	--	--	3+500	Manavgat	Hacıobası	129/99	967,12	967,12	Tarım Arazisi	--	Evet
19	BUS-144/3	Besihane	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Bina sahibi, arazinin gayriresmi kullanıcısı (Hazine)	--	135+000	Alanya	Emişbeleni	144/3	34.654,68	8.292,94	Tarım Arazisi	3	Evet
20	BUS-326/66	Perakende Süt Üretimi ve Mağazası	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Bina sahibi, arazi kiracısı(Hazine)	1 Mart 2031	139+100	Alanya	Toslak	326/66	2.567,62	2.307,37	Ahır ve Tarım Arazisi	4	Evet
21	BUS-528/1	Yumurta paketlenme ve depolama tesisi	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Sahip (bina ve arazi)	--	141+500	Alanya	Telatiye	528/1	1.304,42	1.304,42	Arsa	23	Evet
22	BUS-121/2	Perakende Mağazası (Krom)	İşletmede	--	--	--	141+500	Alanya	Telatiye	121/2	7.512,32	7.512,08	Kağır Ev ve Tarım Arazisi	--	Hayır - erişilemeyen yanıt veren
23	BUS-121/1	Perakende Mağazası (Çadır, Branda, Tente)	İşletmede	2 erkek paydaş (her biri %50)	Kiracı (bina ve arazi)	31Ara 2025	141+500	Alanya	Telatiye	121/1	8.462,13	2.677,58	Tarım Arazisi	16	Evet
24	BUS-135/5	Perakende Mağazası (Havuz Kimyasalları)	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	2034	141+500	Alanya	Telatiye	135/5	5.078,91	5.078,75	Betonarme Ev ve Tarım Arazisi	16	Evet
25	BUS-135/7	Atölye	İşletmede	--	Kiracı	--	141+500	Alanya	Telatiye	135/7	59.130,23	39.537,43	Tarım Arazisi	--	Hayır - yanıt veren yok
26	BUS-135/35	Atölye	İşletmede	--	Kiracı	--	--	Alanya	Telatiye	135/35	11.856,94	11.856,56	Tarım Arazisi	--	Yukarıdakiyle aynı kişi
27	BUS-214/1a	Berber Dükkanı	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	-	0+200	Alanya	Emişbeleni	214/1	508,31	508,31	Tarım Arazisi	1	Evet
28	BUS-214/1b	Pazar	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	-								2	Evet
29	BUS-213/4	Perakende Mağazası (plastik ve alüminyum doğrama)	İşletmede	Erkek (%100 sahip)	Kiracı (bina ve arazi)	10 Ocak 2026	1+900	Alanya	Emişbeleni	213/4	1.350,48	511,13	Kağır Ev ve Avlu	3	Evet

(*) --: YYEP uygulaması sırasında belirlenmek üzere.

Not: Renkler yalnızca görsel vurgu amacıyla kullanılmıştır. Tüm anlamlar metin yoluyla da aktarılmıştır; "Evet" YYEP etütünin doldurulduğunu, "Hayır" ise doldurulmadığını belirtir.

Taşınacak işletmelerin yanı sıra, Tablo 3-24'te listelenen, **taşınmaya gerek olmayan ancak kısmi arazi ve/veya varlık kaybına** uğrayabilecek başka işletmeler de bulunmaktadır. 28-29 Eylül 2025 tarihlerinde, ÖAŞ'nin Kamulaştırma Müdürü, Projenin D400 kesimi boyunca bulunan işletmelerin yerinde değerlendirmesini yapmak ve taşınmaya gerek olmadığını doğrulamak için bir saha ziyareti düzenlemiştir. Tablo 3-24'te listelenen işletmelerin hiçbirinin taşınması gerekmediği teyit edilmiştir. YYEP'de belirtildiği gibi, arazileri ve/veya yapıları (kamulaştırma planlarında ve değerlendirme raporlarında belirtilen kanopiler, duvarlar, çitler, kapılar vb.) kısmen etkilenmiştir, ancak mevcut konumlarında faaliyetlerine devam edeceklerdir. 2 Eylül 2025 tarihinde, değerlendirme teyit çalışmaları kapsamında KGM Bölge Müdürlüğü ve değerlendirme yüklenicisi tarafından ikinci bir saha ziyareti gerçekleştirilmiştir. Bu saha ziyaretleri sırasında KGM temsilcileri, bazı yapıların (kanopiler gibi) kamulaştırma koridorunun dışında kalmasını sağlamak ve yapılara olan etkileri en aza indirmek için ilave önlemler belirlemiştir. Etkilenen yapıların sahipleri, Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM tarafından tazmin edilecektir. KGM'nin etkilenen unsurları veya yapıları kamulaştırmadığı durumlarda, ÖAŞ, YYEP Fonu aracılığıyla ikame maliyeti eşdeğerinin ödenmesini sağlayacaktır. Bu, işletmelerin yasal olarak kendilerine ait olmayan arazilere (örneğin yol kenarı alanları) yayıldığı ve bu nedenle bu tür yapıların KGM tarafından tazminata hak kazanmadığı durumları içerebilir. Bu durumlarda, ÖAŞ, etkilenen kullanıcılar için tam ikame maliyetini sağlamak üzere tazminat ödeyecektir. İnşaat, bu işletmelerin bulunduğu parsellere ulaştığında, etkilenen yapılar ya mülk sınırları içinde uygun bir yere taşınacak ve yeniden inşa edilecek ya da girişler gerektiği şekilde yeniden düzenlenecektir. Bu işletmeler YYEP – Haklar Matrisi'ne dahil edilmiştir ve işletmecilerle istişare halinde, ÖAŞ, EPC ile birlikte inşaat ekipleri ve makineler aracılığıyla destek tedbirleri sağlayarak, işletmelerin normal koşullar altında faaliyetlerine devam edebilmesi için gerekli düzenlemelerin uygulanmasını sağlayacaktır.

ÖAŞ, 4-6 Eylül 2025 tarihlerinde benzer bir saha ziyareti gerçekleştirmiş, yerinde değerlendirmeler yapmış ve Tablo 3-24'te listelenen D400'ün ötesindeki otoyol bölümlerinde bulunan diğer işletmelerin taşınmama durumunu doğrulamıştır.

Şekil 3-8, taşınmaya gerek olmayan ancak kısmi arazi ve/veya varlık kaybına uğrayabilecek örnek işletmelerin fotoğraflarını ve Google Earth görüntülerini sunarak potansiyel etkiler hakkında fikir vermektedir. Soldaki fotoğraflarda kırmızı çizgi otoyolun kamulaştırma sınırını, yeşil çizgi ise etkilenen işletmelerin parsel sınırlarını göstermektedir. Bu durumlar YYEP'in uygulanması sırasında izlenecek ve YYEP Haklar Matrisi'ne uygun olarak gerektiğinde destek sağlanacaktır.

Çandır, Serik (0/712)

Mevcut Konumunda Faaliyetlerine Devam Edecek Kısmen Etkilenen İşletme (Depo)

Taşağıl, Manavgat (515/126)

Mevcut Konumunda Faaliyetlerine Devam Edecek Kısmen Etkilenen İşletme (Benzin İstasyonu)

Şekil 3-8. Taşınmaya gerek kalmayacak ancak kısmi arazi ve/veya varlık kaybı yaşayacak işletmelere ilişkin örnekler

Tablo 3-23. Taşınmayacak ancak kısmi arazi ve/varlık kaybı yaşayabilecek işletmeler

No	Yol Bölümü	KM Bağlantı	Bölge	Mahalle	Parsel No.	Parsel Alanı (m ²)	Kamulaştırma alanı (m ²)	Tapu tipi	Sahiplik durumu	Yapı Türü (Google Earth görüntüsüne göre)
1	Serik Bağlantı Yolu	5+343.38	Serik	Üründü	133/29	13,873.35	4,081.21	Tarım arazisi	Özel	Otopark ("Yedimin Otoparkı")
2	Serik Bağlantı Yolu	11+487.97	Serik	Aşağıçatma	102/75	34,462.88	1,536.58	Tarım arazisi	Özel	Restoran ("Bizim Park")
3	Serik D-400 Bağlantı Yolu	1+730	Serik	Çandır	0/713	4,276.00	129.06	Tarım arazisi	Özel	Konteynır depo ("Topaktaşlar Konteyner")
4	Serik D-400 Bağlantı Yolu	1+790	Serik	Çandır	0/712	4,187.00	113.56	Tek Katlı Beton Depo Binası ve Tarım Arazisi	Özel	Soğuk Hava Deposu ("Faaliyet göstermiyor")
5	Serik D-400 Bağlantı Yolu	1+820	Serik	Çandır	0/711	4,146.00	145.64	Tarım Deposu ve Tesisi	Özel	Soğuk Hava Deposu ("Faaliyet göstermiyor")
6	Serik D-400 Bağlantı Yolu	1+870	Serik	Çandır	0/710	4,102.00	370.06	Tartı Köprüsü, Beton Depo Binası ve Tarım Arazisi	Özel	Plastik Kaplar ve Ambalaj Malzemeleri
7	Serik D-400 Bağlantı Yolu	1+922	Serik	Çandır	0/1472	7,908.00	816.78	Betonarme Restoran ve İki Katlı Yakıt (Benzin, Dizel, LPG) ve Servis İstasyonu ile Arsa	Özel	Petrol İstasyonu ("Aytemiz Yardan Petrol")
8	Serik D-400 Bağlantı Yolu	2+017	Serik	Çandır	0/959	11,684.00	901.22	Soğuk Hava Deposu ve Tarım Arazisi	Özel	Soğuk hava deposu /Beton tesisi ("Bulut Hazır Sıva (Beton Tesisi and İleri Soğuk Hava Deposu)")
9	Serik D-400 Bağlantı Yolu	2+120	Serik	Çandır	0/957	1,295.00	104.25	Tarım arazisi	Özel	Konteynır depo ("Zirvem Panel")
10	Serik D-400 Bağlantı Yolu	2+135	Serik	Çandır	0/550	10,254.00	938.63	Tarım arazisi	Özel	
11	Serik D-400 Bağlantı Yolu	2+400	Serik	Çandır	0/87	5,873.00	552.06	Tarım arazisi	Özel	Konteynır depo ("Antalya Konteyner")
12	Serik D-400 Bağlantı Yolu	2+500	Serik	Çandır	104/2	31,482.60	1,651.35	Arsa	Özel	Konteynır depo ve Market ("Serik Container and Tarım Market")

No	Yol Bölümü	KM Bağlantı	Bölge	Mahalle	Parsel No.	Parsel Alanı (m ²)	Kamulaştırma alanı (m ²)	Tapu tipi	Sahiplik durumu	Yapı Türü (Google Earth görüntüsüne göre)
13	Serik D-400 Bağlantı Yolu	2+800	Serik	Çandır	0/1326	51,901.00	1,045.97	Tarım arazisi	Özel	Otomotiv yedek parça deposu
14	Serik D-400 Bağlantı Yolu	4+758	Serik	Kayaburnu	110/86	34,977.34	4,241.47	Tarım arazisi	Özel	Mermer ("Gündüz Mermer")
15	Serik D-400 Bağlantı Yolu	8+500	Serik	Yukarıkocayatak	290/1	77,709.35	1,717.44	Tarım arazisi	Özel	Mağaza
16	Serik D-400 Bağlantı Yolu	8+600	Serik	Yukarıkocayatak	0/1103	6,903.00	575.49	Mezarlık	Tüzel kişilikler	Tarım makineleri atölyesi
17	Serik D-400 Bağlantı Yolu	9+700	Serik	Yukarıkocayatak	237/3	9,494.4	500.30	Tarım arazisi	Özel	Mağaza ("Antalya Bambu Bahçe Mobilyaları & Dekorasyon")
18	Ana Yol	73+500	Manavgat	Çolaklı	882/8	47,962.96	8,617.67	Tarım arazisi	Özel	Restoran ("Yörükler Obası At Çiftliği Restaurant")
19	Ana Yol	73+500	Manavgat	Çolaklı	882/9	13,925.41	2,514.8	Tarım arazisi	Özel	
20	Ana Yol	105+000	Manavgat	Uzunlar	200/57	2,975.54	545.69	Tarım arazisi	Hazine	Beton tesisi
					200/58	2,718.01	705.01	İşlenmemiş toprak	Hazine	
					200/60	11,539.75	4,051.44	Tarım arazisi	Hazine	
					200/23	9,728.45	3,866.65	Tarım arazisi	Özel	
					200/22	516.8	516.8	Tarım arazisi	Özel	
					200/64	996.01	424.56	Tarım arazisi	Hazine	
					200/27	2,839.72	227.97	Tarım arazisi	Özel	
					200/55	1,760.17	990.37	Tarım arazisi	Hazine	
21	Tasagil Bağlantı Yolu	1+500	Manavgat	Taşagıl	515/126	4,274.99	705.01	Arsa	Özel	Gazistasyonu
22	Manavgat Bağlantı Yolu	1+000	Manavgat	Kalemler	148/6	25,100.68	717.46	Ahır ve tarım arazisi	Özel	Çiftlik ("Tüter Kardeşler Tarım-Faaliyet göstermiyor")
23	Manavgat Bağlantı Yolu	1+200	Manavgat	Ilıca	0/1320	658.00	96.25	Bahçe	Özel	Restoran ("Antalya Park Bahçe")
24	Manavgat Bağlantı Yolu	1+250	Manavgat	Ilıca	0/1323	1,315.00	161.31	Bahçe	Özel	Dükkan
25	Manavgat Bağlantı Yolu	1+500	Manavgat	Ilıca	0/162	2,664.48	163.91	Arsa	Özel	Fabrika ("Ege Canet Akdeniz Bölge Müdürlüğü")
26	Manavgat Bağlantı Yolu	1+100	Manavgat	Ilıca	0/1251	4,007.00	2,191.09	Tarım arazisi	Özel	Hafriyat dükkanı ("Gülpınar Hafriyat")
27	Manavgat Bağlantı Yolu	1+500	Manavgat	Ilıca	YOL2		968.40	Yol	Tescil harici	Restoran ve Market

No	Yol Bölümü	KM Bağlantı	Bölge	Mahalle	Parsel No.	Parsel Alanı (m ²)	Kamulaştırma alanı (m ²)	Tapu tipi	Sahiplik durumu	Yapı Türü (Google Earth görüntüsüne göre)
										("Vega Food, Adana Sofrası Mirza Usta and Anadolu Market")
28	Manavgat Bağlantı Yolu	0+100	Manavgat	Evren	YOL7	2,796.01	2,796.01	Yol	Tescil harici	Dükkan ("Baran Ticaret, Evrenseki Kasap and Esendere Market")
29	Manavgat Bağlantı Yolu	0+100	Manavgat	Evren	YOL8	2,294.42	2,294.42	Yol	Tescil harici	Mağaza
30	Manavgat Bağlantı Yolu	6+500	Manavgat	Evren	176/2	1,201.09	52.13	Arsa	Özel	Perakende
31	Manavgat Bağlantı Yolu	6+500	Manavgat	Evren	712/1	3,814.00	35.97	3 bloklu ve arsalı iki katlı betonarme bina	Özel	Perakende
32	Ana Yol	135+300	Alanya	Emisbeleni	231/1	6,466.23	2,280.32	Tek katlı çelik yapı bina ve tarım arazisi	Özel	Mağaza ("Serapsu Plastik")
33	Alanya Batı Bağlantı Yolu	141+300	Alanya	Telatiye	127/32	5,347.83	443.23	Tuğla ev ve tarım arazisi	Özel	Endüstriyel Mutfak Ekipmanlarının Üretimi ("Çukurova Krom")
34	Alanya Batı Bağlantı Yolu	141+500	Alanya	Telatiye	306/1	2,313.72	446.44	İki katlı akaryakıt ve LPG satış istasyonu ve arsası	Özel	Petrol istasyonu
35	Konaklı Bağlantı Yolu	1+800	Alanya	Emisbeleni	216/6	8,926.97	3,185.06	Tarım arazisi	Özel	Zeytinyağı fabrikası ("Babaoğlu Zeytinyağı Fabrikası")
36	Konaklı Bağlantı Yolu	1+900	Alanya	Emisbeleni	213/3	5,121.58	219.70	2 Tuğla ev ve tarım arazisi	Özel	Market ("Seç Market")

Not: Renkler yalnızca görsel vurgu amacıyla kullanılmıştır. Tüm anlamlar metin yoluyla da aktarılmaktadır.

Tablo 3-24. Mevcut Devlet Karayolları (D-400 ve D-695) için Halihazırda Kamulaştırılmış Arazide Tanımlanmış İşletmeler

No	Yol Bölümü	KM Bağlantısı	İlçe	Mahalle	Parsel No.	Parsel Alanı (m2)	Tapu Tipi	Mülkiyet Durumu	Yapı Türü (Google Earth Görseline göre)	Yeniden Yerleşim Durumu
1	Serik D-400 Bağlantı Yolu	2+100	Serik	Çandır	0/1345	844.61	Yol	KGM	Benzin İstasyonu	Yeniden yerleşim yok - arazi ve/veya varlıkların kısmi kaybı
2		2+000			0/1347	1,174.25			Restoran ve Benzin İstasyonu	
3		1+900			0/1349	1,039.68			Otomotiv Dükkanı	
4		1+800			0/1351	1,005.02				
5	Manavgat Doğu Bağlantı Yolu	3+100	Manavgat	Hacıobası	129/103				Doğal Ürün Satış Alanları	Yeniden yerleştirilecek
6					129/105	6,041.00			Doğal Ürün Satış Alanları	
7					129/100 ⁴⁴	1,067.58			Doğal Ürün Satış Alanları	
8					132/51	--			Doğal Ürün Satış Alanları	
9					132/52	--			Doğal Ürün Satış Alanları	
10					132/54	--			Doğal Ürün Satış Alanları	
11					132/56	--			Doğal Ürün Satış Alanları	
12					132/60	1,808.92			Doğal Ürün Satış Alanları	

⁴⁴ Bu parsel, BUS-129/101 ve BUS-129/99 parsellerinin sahibi tarafından kullanılmaktadır.

Tablo 3-25. Kamulaştırma Koridoru İçinde Çalışır Durumda Olmayan İşletmeler

No	İşletme	Faaliyet	Operasyon Durumu	KM Bağlantı	İlçe	Mahalle	Parsel No.	Parsel Alanı (m2)	Kamulaştırılan Alan (m2)	Tapu Tipi	Çalışan Sayısı	YYEP Etüt Anketi <i>(tablonun altındaki nota bakınız)</i>
1	BUS-515/173	Beton tesisi	Çalışır durumda değil	1+000	Manavgat	Tasagil	515/173	15,409.16	15,409.16	1 Adet 2 Katlı İdari Bina, 1 Atölye 1 Laboratuvar ve Beton Tesisi	0	Hayır
2	BUS-761/23	Polyester Atölyesi	Çalışır durumda değil (boş)	5+650	Manavgat	Evren	761/23	7,530.00	5,590.00	Tarım Arazisi	0	Hayır
3	BUS-302/1	Atölye (Otomobil bakımı)	Çalışır durumda değil	141+400	Alanya	Telatiye	302/1	1,100.13	1,100.09	Tarım Arazisi	0	Evet
4	BUS-302/2		Çalışır durumda değil				302/2	1,150.13	541.12	Tarım Arazisi	0	Evet

Not: Renkler yalnızca görsel vurgu amacıyla kullanılmıştır. Tüm anlamlar metin yoluyla da aktarılmıştır; “Evet” YYEP etütünün doldurulduğunu, “Hayır” ise doldurulmadığını belirtir.

3.2.2.4. Etkilenen Konut Dışı Yapılar

Varlık envanteri ve değerlendirme çalışmaları kapsamında belirlenmiş olan etkilenen konut dışı yapılar aşağıdakileri içerir:

- Kanopi⁴⁵
- Balkon
- Ağaçlar
- Konteyner
- Depo
- Çit
- Kapı
- Kütles
- Havuz
- Kulübe
- Duvar
- Su Pompası
- Kuyu

Bu konut dışı yapıların sahipleri, amortisman kesintilerini takiben KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu'na uygun biçimde tazmin edilir. ÖAŞ tarafından amortismanı karşılamak için sağlanan tamamlama tazminatı desteği YYEP - Hak Sahipliği Matrisi içinde tanımlanmıştır.

Kamulaştırma planlarına göre, Proje'nin kamulaştırma koridorunda taşınacak okul veya klinik bulunmamaktadır. Etkilenen yerleşim yerlerindeki eğitim tesisleri, sağlık altyapısı ve tesisleri ÇSED – Bölüm XIV ("Sosyo-ekonomik Çevre")'de ele alınmaktadır.

3.2.2.5. Etkilenen Kültürel Miras (Mezarlar dahil)

IFC'nin Arazi Edinimi ve Zorunlu Yeniden Yerleşim Konusunda İyi Uygulama El Kitabı'na (2023) göre, "*Bir proje kritik kültürel mirası etkilediğinde veya kültürel miras üzerindeki etkileri önemli olduğunda, projenin PS8 kapsamında bir Kültürel Miras Yönetim Planı hazırlaması gerekebilir. Böyle bir planın gerekliliği, ÇSED'nin bir parçası olarak belirlenir. Kültürel mirasın etkileri nispeten küçükse veya sadece yerel öneme sahipse, bunlar YYEP'de ele alınabilir.*"

ÇSED Açıklama Paketi (2025) kapsamında, Proje, IFC PS8 ve AİB ÇSS'lere uygun olarak, Tesadüfi Buluntular Prosedürü de dahil olmak üzere bir Kültürel Miras Yönetim Planı⁴⁶ hazırlamıştır. Mezarlıklar ve mezarlar da dahil olmak üzere Projeden etkilenebilecek kültürel miras varlıkları ÇSED Raporunun XIII. Bölümünde ("Arkeolojik ve Taşınmaz Kültürel Miras") tanımlanmıştır. Bu varlıklar üzerinde olası etkiler, IFC PS8 ve AİB ÇSS gerekliliklerine uygun olarak, Projeye özgü Kültürel Miras Yönetim Planının uygulanmasıyla ele alınacaktır.

3.2.3. Diğer kurumlara ait mevcut altyapının yer değişimi

KGM 13. Bölge Müdürlüğü, Proje ile çakışan mevcut ve planlanan altyapı tesislerini (yani enerji iletim hatları, içme suyu, atık su ve yağmur suyu altyapısı, doğal gaz boru hatları vb.) belirlemek için ilgili kurumlara resmi yazışmalar yoluyla (3 Ocak 2025 ve 29 Mayıs 2025 tarihlerinde) istişarede bulunmuştur. Bu amaçla, KGM 1/5.000 ölçekli güzergâhı ilgili kurumlarla paylaşmış ve altyapı tesislerinin güzergâhla kesiştiği yerleri belirtmelerini talep etmiştir.

2025 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla, kurumlar otoyol güzergâhıyla kesişen mevcut ve planlanan altyapılarına ilişkin verileri sağlamaya devam etmektedir. Resmi yazışmalara ek olarak, ilgili kurumlara otoyol güzergâhıyla kesişen mevcut ve planlanan altyapı ve yer üstü tesisleri hakkında sözlü istişareler devam etmektedir. Yetkili kurumların Coğrafi Bilgi Sistemlerinde (CBS) bulunan veriler talep edilmektedir.

Her kurumdan alınan bilgilere dayanarak, yer değiştirme ihtiyacı değerlendirilmekte ve güzergâhla kesişme noktaları belirlenmektedir. Sonraki aşamalarda, ek verilerin sağlanmasıyla, mevcut ve planlanan altyapının proje güzergâhıyla kesişme noktaları kesinleştirilecek ve ardından ilgili yer değiştirme projeleri hazırlanarak onay için sunulacaktır. Bu, Proje süresi boyunca devam edecek, yetkililerle sürekli koordinasyon içinde, Projenin ilerleyişine paralel olarak ve inşaat programını dikkate alarak yürütülecek **dinamik bir süreçtir**.

Bir kurum, başka altyapıların da etkilenebileceğini belirtirse, ÖAŞ, ilgili kurumla koordineli olarak bu altyapıların yer değiştirmesini planlayacak ve EPC inşaat zaman çizelgesiyle uyumu sağlayacaktır. Bu tür faaliyetlerin planlanması ve yürütülmesi önemli ölçüde zaman gerektirdiğinden, gecikmeleri önlemek için önceden görülecektir.

⁴⁵ Yağmur ve güneş ışığından korunma sağlamak için inşa edilmiş açık yanları olan, kapıları veya pencereleri olmayan ve bir çatıları olan, demir, ahşap veya beton sütunlar üzerinde duran yapılar.

⁴⁶ https://antalyaalanyaotoyolu.com.tr/assets/images/dosya/Management_Plans.pdf

ÖAŞ ve EPC Müteahhitinin teknik ekipleri, danışılan kurumlardan alınan verileri içeren güncel bir altyapı veritabanı tutmaktadır.

Bu süreçte danışılan ve işbirliği yapılan kurumlar aşağıda listelenmiştir:

- Antalya Su ve Kanalizasyon İdaresi (ASAT)
- BOTAŞ – Akdeniz İşletme Müdürlüğü
- BOTAŞ Petrol Boru Hattı Şirketi
- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü – 13. Bölge Müdürlüğü
- ENERYA Antalya Gaz Dağıtım Şirketi (gelecekteki gaz dağıtım projeleri için)⁴⁷
- İller Bankası Antalya Bölge Müdürlüğü
- Milli Savunma Bakanlığı – Akaryakıt Tedarik ve NATO POL Tesisleri İşletme Müdürlüğü
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- Superonline İletişim Hizmetleri Şirketi
- TEDAS – 2. Bölge Müdürlüğü
- TEIAS – 19. Bölge Müdürlüğü
- Turkcell İletişim Hizmetleri Şirketi
- Türk Telekom Antalya Bölge Müdürlüğü
- Vodafone Telekomünikasyon Şirketi

Taşınması öncelikli tesisler şu anda ilgili makamlarla görüşülmekte olup, proje takvimine uygun olarak özel taşınma projeleri hazırlanmaktadır. Bu bağlamda, ASAT ile 2025 yılının üçüncü çeyreğinde bir toplantı yapılması planlanmaktadır. Toplantının ardından, ASAT şartnamelerine uygun olarak taşınma projeleri ve protokol hazırlıkları başlatılacaktır. İleride, diğer kurumlarla koordinasyon içinde benzer bir yaklaşım benimsenilecektir.

Taşınması belirlenen altyapı için, Proje ve ilgili kurumlar arasında protokoller imzalanacaktır. Bu protokoller, uygulanacak taşınma prosedürlerini ve yerine getirilmesi gereken teknik şartnameleri özetleyecektir. Proje uygulaması sırasında, otoyolun kesiştiği mevcut altyapı, ilgili protokollerin koşullarına uygun olarak, otoyolun kamulaştırma koridorunda aynı konumda yeniden kurulacak veya yeniden bağlanacak şekilde, yani bağlantısı kesilecek veya kaldırılacak ve daha sonra yeniden kurulacak veya yeniden bağlanacak şekilde yerinden kaldırılacaktır. Gerekli hallerde, ÖAŞ ve EPC Yüklenicisi, ilgili kurumlarla koordineli olarak ve KGM'nin onayıyla kalıcı koruma önlemleri geliştirecek ve uygulayacaktır. Bu önlemler, uygun koruyucu malzemelerin (örneğin toprak veya beton) uygulanmasını veya dayanıklılığı artırmak için yedek boruların çapının artırılmasını içerebilir. İlgili kurumlar, yeniden inşa edilecek altyapının özellikleri, patlayıcıların kullanımına ilişkin kısıtlamalar veya yer değiştirme çalışmaları sırasında teknik denetim gerekliliği konusunda ek teknik şartlar getirebilir. Bu şartlar Proje tarafından uygulanacaktır.

Bu süreçte, Projenin temel amacı, yeterli alan mevcutsa ve teknik olarak mümkünse, otoyolun kamulaştırma koridoru içinde yer değiştirme çalışmalarını gerçekleştirmek ve böylece KGM'nin onayıyla ek kamulaştırmalardan kaçınmaktır. Ancak, kamulaştırma koridoru içinde yerinden taşınamayan tesisler varsa (örneğin, içme suyu rezervuarları veya içme suyu pompa istasyonları), bu tesisler kamulaştırma alanı dışına, yetkililer ve KGM tarafından uygun görülen ve belirlenen yerlere taşınacaktır. Gerekli izinler alındıktan ve arazi alımı tamamlandıktan sonra, bu tesisler yeniden kurulacaktır.

Mevcut toplu taşıma güzergâhları (yerel yollar, yerel tarım yolları vb.) üzerinden kesintisiz erişimi kolaylaştırmak için, proje tasarımına alt geçitler ve üst geçitler dahil edilmiştir. Bu yapıların aralıkları, mevcut kaynaklar, altyapı, yerel arazi kullanım modelleri ve özel erişim gereksinimlerine göre belirlenmiştir. Planlanan tüm üst geçit ve alt geçitlerin ayrıntılı listesi, konumları ve boyutları ile birlikte Ek A'da verilmiştir. Bu nedenle, Projenin toplu taşıma güzergâhları üzerinde kalıcı bir etki yaratması beklenmemektedir.

Diğer kurumların mevcut altyapısının otoyol güzergâhıyla kesiştiği noktalarda, geçitler mühendislik yapıları aracılığıyla sağlanmaktadır. Proje ekipleri, belirlenen kesişme noktalarında yakındaki mevcut mühendislik yapılarının (alt geçitler gibi) tasarımlarını veya boyutlarını değiştirerek ek mühendislik yapılarına (servis menfezleri gibi) olan ihtiyacı en aza indirmektedir. Bu yaklaşım, inşaat faaliyetlerinin optimizasyonunu sağlar ve ilgili

⁴⁷ Otoyol güzergâhı üzerinde ilgili gaz dağıtım şirketine ait mevcut altyapı tesisleri bulunmamaktadır. Ancak, istişareler ve bilgi alışverişi sonucunda, gelecekte planlanan gaz dağıtım hatlarının otoyol ile belirli kesimlerde kesiştiği tespit edilmiştir. Bu kesişme noktalarına ilişkin mühendislik çalışmaları, ilgili kurumla istişare edilerek planlanmakta ve otoyol tasarımına entegre edilmektedir. Süreç dinamik bir şekilde ilerlemektedir.

makamların otoyola erişim gerektirmeden mevcut mühendislik yapıları aracılığıyla tesislerinin bakımını yapmasına olanak tanır.

Altyapı Yer Değişimi için Arazi Edinimi

Yer değiştirme güzergâhları boyunca ek arazi gereksinimleri, KGM tarafından ulusal mevzuata uygun olarak arazi edinme prosedürleri yoluyla karşılanacaktır. Bu süreç, yeni konumlar ve güzergâhlar için arazi mülkiyetinin güvence altına alınmasını ve gerekli izinlerin (örneğin, orman izinleri) alınmasını içerecektir.

Yerel Topluluklara Bildirim

Hizmet kesintisinden etkilenecek yerel topluluklara bildirim, ÖAŞ ve EPC Yüklenicisi tarafından KGM ve ilgili kurumlar/hizmet sağlayıcılarla koordineli olarak Proje PKP'in uygulanması yoluyla yönetilecektir.

3.2.4. Havai Enerji İletim Hattı (HİH) Yerinden Etme İşlemi

Proje güzergahı, bazı konumlarda mevcut havai enerji iletim hatlarından (HİH) geçmektedir. Bu konumlar ve yerinden etme sahaları halihazırda ÖAŞ tarafından belirlenmekte ve değerlendirilmektedir.

Proje, HİH'lerin yeniden yerleştirilmesini koordine etmek için aşağıdaki önemli kurumlarla iletişim halindedir:

- Antalya Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) 19. Bölge Müdürlüğü
- Antalya Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) 2. Bölge Müdürlüğü
- Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. (Akdeniz EDAŞ)

Yerinden Etme Protokolleri

Üzerinde anlaşılan adımlar, KGM ve ilgili elektrik şirketleri arasında imzalanan protokoller üzerinden resmîleştirilecektir. Bu protokoller her bir tarafın sorumluluklarını tanımlayacak ve Proje kapsamında uygulanacaktır. Protokol aşamasında Proje tarafından geliştirilecek olan HİH yeniden yerleşim projelerinin yanı sıra yeni HİH'lerin güzergahları ve direklerin konumları gibi spesifik detaylar da nihai şekline kavuşturulacak ve onay için ilgili kuruma gönderilecektir.

HİH Yerinden Etme için Arazi Edinimi

İlgili yetkili mercilerin yeniden yerleşim planlarını onaylaması ve ilgili HİH yerinden etme protokollerinin imzalanmasının ardından, yerinden etme güzergahları boyunca ortaya çıkabilecek her türlü ilave arazi gerekliliği, KGM tarafından ulusal mevzuata uygun olarak arazi edinimi prosedürleri üzerinden ele alınacaktır. Bu süreç, yeni konumlar ve güzergahlar için arazi mülkiyeti sağlamayı ve gerekli izinleri (örneğin, ormancılık izinleri) almayı içerecektir.

HİH'lerin fiziksel yeniden yerleşimi fiili olarak Proje tarafından ücretsiz biçimde yapılacaktır. HİH kulelerinin yeniden yerleştirilmesinin ilave arazi edinimi gerektirdiği durumlarda, ÖAŞ tarafından görevlendirilen bir mühendislik firması tarafından KGM'nin incelemesi ve onayına tabi kamulaştırma planları hazırlanacaktır.

HİH yerinden edilmesinden etkilenen özel mülkiyete ait parseller için kamulaştırma yapılacaktır ve kablo altı güzergahı için geçiş hakları (irtifak) KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu ve onaylanmış kamulaştırma planlarına uygun olarak oluşturulacaktır.

Geçerli olan yerlerde ÖAŞ, bir YYEP Eki hazırlayacak ve etkilenen kişilerin YYEP - Hak Sahipliği Matrisi ile uyumlu hak sahipliklerini almasını sağlayacaktır. Bu yaklaşım, arazi edinimi ve iskan sürecinin Kredi Kuruluşlarının standartlarına tümüyle uyumlu olmasını sağlayacaktır.

Ulusal mevzuat ve TEİAŞ'ın standart uygulamalarına göre, geçiş haklarının oluşturulduğu yerlerde kablo altı güzergahların altındaki alanlar kullanım kısıtlamalarına tabi değildir; ancak, ağaç dikmek yasaktır ve inşaat ancak TEİAŞ tarafından tanımlanan spesifik sağlık ve güvenlik koşulları altında yapılabilir.

HİH Yerinden Etme ile Bağlantılı Çevre, Sağlık ve Güvenlik (ÇSG) Riskleri ve Etkileri

HİH altyapısı bileşenlerinin yeniden yerleştirilmesi, arazi ediniminin yanında hizmet kesintileri, inşaatla ilişkili rahatsızlıklar ve arazi edinimiyle ilgili etkiler dahil olmak üzere yerel halk etkileri ile sonuçlanabilir. Bu potansiyel ÇSG etkilerinin yanı sıra bunlarla ilgili paydaş katılım faaliyetlerinin yönetimi de Projenin Ç&S yönetim planlarına uygun olarak ve ilgili paydaşlarla istişare halinde yürütülecektir.

3.2.5. Toplumsal Cinsiyet Etkileri ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Taciz (TCDŞT) Riski

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir, buna mülkiyet ve miras alma hakkı dahildir. Uygulamada Türkiye'deki kadınlar araziye sahip olur ve miras alır. Kamulaştırma Kanunu kadınlar için özel hükümler içermemektedir çünkü uygulamasının cinsiyete bakılmaksızın tüm hak sahipleri için eşit olarak geçerli olması amaçlanmıştır.

Projede ÖAŞ, toplumsal cinsiyet hususları, kadınların haklarının korunması ve cinsiyet eşitliği ve eşit fırsatların özellikle de iş yerlerinde teşvik edilmesiyle ilgili Limak Şirketler Grubu'nun ilgili kurumsal politikalarını ve ilkelerini benimsemiştir.

Projede ÖAŞ, toplumsal cinsiyet hususları, kadınların haklarının korunması ve cinsiyet eşitliği ve eşit fırsatların özellikle de iş yerlerinde teşvik edilmesiyle ilgili Limak Şirketler Grubu'nun ilgili kurumsal politikalarını ve ilkelerini benimsemiştir. Bu politikalar Grubun kapsayıcı ve saygılı bir çalışma ortamı oluşturma taahhüdünü göstermektedir. Benimsenen önemli politikalar şunları içerir:

- Mesleki Ahlak Kuralları⁴⁸
- Kurumsal Eşitlik Politikası⁴⁹
- Aile İç Şiddetle Mücadele Politikası⁵⁰
- Paydaş Katılımı ve Öneri Şikayet Politikası⁵¹
- Şiddete Karşı Sıfır Tolerans Politikası ve Cinsel Dokunulmazlık⁵²
- Şiddet ve Cinsel Dokunulmazlığın İhlaliyle Mücadele Prosedürü⁵³

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası kadınların haklarını korur ve Proje kurumsal politikaları uygulayacaktır, ancak Proje ile ilişkili arazi edinimi ve iskan süreçleri etkili biçimde yönetilmediğinde kadınları orantısız biçimde etkileyebilir ve toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini arttırabilir. *İnşaat Sektöründe Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Tacizle (TCDŞT) Mücadele Etme (Social Development Direct, 2020 – EBRD, CDC, ve IFC tarafından desteklenmiştir)* ve *Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Tacizle (TCDŞT) Mücadele konusunda Özel Sektör için Gelişen İyi Uygulamalar (IFC, EBRD ve CDC Grubu tarafından ortak olarak çıkarılmıştır, 2020)* göre, arazi edinimi süreçleriyle bağlantılı TCDŞT riskleri aşağıdakileri içerebilir:

- Yeniden yerleşim ve tazminat hakkında karar veren bireyler bu gücü, kadının sorumlu olduğu hanelerde olduğu gibi hassas topluluk üyelerini cinsel olarak istismar etmek için suistimal edebilir. Bu risk, kadınların yasal olarak tapuya sahip olamadıkları ve dolayısıyla arazilerinden daha kolay bir biçimde çıkarıldıkları yerlerde daha da artar.
- İşçilerin bir proje için planlar konusunda topluluk üleriyle istişare etmeleri gerekebilir. Bazı durumlarda, örneğin arazi edinimi ve yeniden yerleşim süreçlerinin gerekli olduğu zamanlarda, bu koşul işçilerin tazminat ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması gibi kaynak tahsisleri üzerinde önemli ölçüde güce sahip olmasını içerebilir.

⁴⁸ <https://www.limak.com.tr/files/CodeofBusinessEthicsPolicy.pdf>

⁴⁹ <https://www.limak.com.tr/files/CorporateEqualityPolicy.pdf>

⁵⁰ <https://www.limak.com.tr/files/PolicyofCombatingDomesticViolence.pdf>

⁵¹ <https://www.limak.com.tr/files/StakeholderInvolvementandSuggestionComplaintPolicy.pdf>

⁵² <https://www.limak.com.tr/files/ZeroTolerancePolicyAgainstViolenceandViolationofSexualInviolability.pdf>

⁵³ <https://www.limak.com.tr/files/Procedure%20for%20Combating%20the%20Violence%20and%20Violation%20of%20Sexual%20Inviolability.pdf>

- Topluluk katılım süreçleri (örneğin yeniden yerleşim sırasında) işçilerin topluluk üyelerini kaynaklara erişimlerini iyileştireceğine dayanarak cinsel olarak istismar etmesi için fırsatlar yaratır. Bu risk, topluluk üyelerinin fakir olduğu ve/veya halihazırda ayrımcılığa maruz kaldığı yerlerde artar.

YYEP süreci kapsamında yapılan saha istişareleri ve görüşmeler, yerinden edilmeden etkilenen kadınlar tarafından deneyimlenen çeşitli toplumsal cinsiyete özgü etkileri ortaya koymuştur. Konut yapıları ve tarım arazisi kaybı tüm hane üyelerini etkilerken, kadınların, özellikle de dullar, yaşlı kadınlar, engelli kadınlar ve bakıcıların sosyal ve ekonomik hassasiyetleri özel bir dikkat gerektirmektedir.

YYEP etütleri sırasında kadınlarla yapılan istişareler üzerinden tanımlandığı gibi arazi edinimiyle bağlantılı cinsiyetle ilişkili riskler ve hususların bir özeti Tablo 3-26'de verilmiştir.

Tablo 3-26. YYEP Etütleri (Mayıs 2025) Sırasında Tanımlandığı Gibi Potansiyel Cinsiyetle İlişkili Hususların Özeti

YYEP Etütleri Kapsamında Tanımlanan Potansiyel Cinsiyetle İlişkili Hususlar	Proje Bağlamı (YYEP etüt sonuçlarına dayalı)
Etkilenen evler	
Etkilenen haneler içinde, kimileri yaşlı olmak, evin geçimini sağlamak veya kronik hastalıklar veya engellerle yaşamak gibi çok sayıda hassasiyeti deneyimleyen kadınlar, uygun etki azaltma önlemleri alınmadığı takdirde yeniden yerleşim sürecinden orantısız biçimde etkilenebilirler. YYEP etütleri sırasında toplanan bilgilere göre, toplumsal cinsiyetle ilişkili önemli riskler ve hususlar aşağıdakiler içerebilir. - Orantısız İş Yükü: Taşınma ve yeniden yerleşimle ilişkili fiziksel ve diğer yükler, bakıcılık (özellikle de küçük çocuklu veya hassasiyetlere sahip çocukları olan anneler durumunda) ve ev işleri görevlerine devam ederken hane geçişini organize etmekten sorumlu olabilecek kadınlara orantısız biçimde yüklenebilir. - Karar Verme Sürecine Katılımda Engeller: Geçimini kadınların sağladığı haneler, yaşlı kadınlar ve başka hassasiyetlere sahip kadınlar, yeniden yerleşimle ilgili istişarelere ve karar verme süreçlerine aktif olarak katılmakta zorluklarla karşılaşabilir, bu da doğrudan onların refahı ve geçim kaynaklarını etkileyen kararlar üzerindeki etkilerini kısıtlayabilir. - İdari Prosedürleri Tamamlamakta Zorluklar Yeniden yerleşimden etkilenen kadınlar, özellikle de yaşlı olanlar, hane geçimini sağlayanlar veya engeller veya kronik hastalıklarla yaşayanlar, kamulaştırılan mülkler için veraset prosedürlerini tamamlamak, yeni tahsis edilen mülkleri tescil etmek, tazminata erişmek, tapuları almak, kamu hizmetlerine abone olmak (örneğin, su, elektrik) veya resmi kayıtları güncellemek gibi arazi edinimi ve yeniden yerleşimle ilişkili idari prosedürleri tamamlamakta önemli zorluklarla karşılaşabilir. Sınırlı hareketliliğe sahip olabilirler, bürokratik sistemleri tanımayabilirler ve yasal veya teknik desteğe erişimleri kısıtlı olabilir. Ayrıca kadınlar, özellikle de bakıcılık sorumluluklarından kaynaklanan sınırlı zamandan dolayı, evlerini yeniden kurmakta veya alternatif arazi ve/veya ev aramakta zorlanabilirler. - Emniyet ve Güvenlik Endişeleri: Kadınlar, özellikle de yeniden yerleşim kırsal alanlardan sosyal ağların daha zayıf olabileceği ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin daha yüksek olarak algılandığı kentsel alanlara taşınmayı içeriyorsa, kişisel güvenlik ve topluluk bağlarıyla ilgili olarak artan endişeler yaşayabilir,	Yeniden yerleştirilecek hanelerin 5'inde (99 hane içinden) hane sorumluluğu bir kadına aittir. Etkilenen hane üyeleri arasından 18'i çiftçi, 51'i ev kadını olarak tanımlanmıştır. Ancak bunlar görünmez emek vakalarını temsil edebilir çünkü bazı kadınlar aslen tarlalarda çalışıyor olabilir ancak eşleri tarafından ev kadını olarak tanımlanmıştır. Bu yorum, YYEP etüt ekibinin gözlemlerine ve içgörülerine dayalıdır. Kadınlar, yerinden edilme, bakıcılık yükleri ve ekonomik bağımsızlık kaybı etkilerinden dolayı yüksek derecede psikolojik stres yaşadıklarını bildirmiştir. Bir vakada Taşağıl'da fiziksel olarak yerinden edilecek bir hanedeki bir kadın, tüm hane sorumlulukları ve kronik olarak hasta eşinin bakımı dahil bakıcılık sorumluluklarının kendi omuzlarına yüklendiğini kaydetmiştir. Bu vakalar istisna değildir; etkilenen alanlar çapındaki kadınlar stresle ilişkili fiziksel hastalıkları belirtirler, bunlara yüksek kan basıncı ve kalp rahatsızlıkları dahildir. Sarıbalı'da çok sayıda yaşlı dul kadın dayanışma içinde birlikte yaşamaktadır. Zaman içinde güçlü sosyal bağlar geliştirmişlerdir ve günlük destek ve yoldaşlık için birbirlerine güvenmektedirler. İstişareler sırasında, yeniden yerleşim sürecinin sonucunda ayrılma ihtimalleri hakkında ciddi endişe duyduklarını ifade etmişlerdir. Yaşları ve medeni durumları dikkate alındığında, yeniden yerleşim sonrası dönemde sosyal yalıtılmışlık riski özellikle yüksektir. Dolayısıyla, refahlarını güvenceye almak ve yerinden edilmenin olumsuz etkilerini azaltmak için bu sosyal ağları korumak hayati bir önem taşır.

YYEP Etütleri Kapsamında Tanımlanan Potansiyel Cinsiyetle İlişkili Hususlar	Proje Bağlamı (YYEP etüt sonuçlarına dayalı)
Etkilenen Araziler ve Seralar	
Yeniden yerleşim sebebiyle geçim kaynaklarını kaybeden ve bunları yerinden edilme öncesindeki seviyelerine yeniden getirmek konusunda zorluklar yaşayan kadınlar, istismar, ekonomik güvensizlik ve çeşitli taciz biçimlerine artan derecede hassas hale gelebilirler. Etkilenen bazı yerleşim yerlerinde (Sarıbalı, Türkler), kadınlar temel olarak kendilerini geçindirme, ekmek yapma ve küçük ölçekli süt ürünleri üretme amaçlarıyla kendi hanelerinin bahçelerinde küçük ölçekli sera yetiştiriciliğiyle uğraşmaktadır. Mevcut yaşam tarzlarını korumak ve bu faaliyetlerine yeniden yerleşim sonrasında devam edebilmelerini sağlamak için ev bahçeciliği ve hane seviyesinde gıda üretimine uygun, muhtemelen boyut olarak daha küçük olsa da benzer arazilere erişimlerinin sağlanması hayati bir önem taşır.	YYEP saha etütleri sırasında kadınlar arasında, özellikle de arazi kaybının kadınların erkek hane üyelerine finansal bağıllığını arttırabileceği vakalarda, ekonomik bağımsızlığın olası kaybıyla ilgili endişeler kaydedilmiştir, <u>Görünmez İş Gücü ve Finansal Bağıllık</u> Kadınların iş gücü, özellikle de tarımda, resmi değerlendirmeler içinde büyük ölçüde görünmez olarak kalmaya devam etmektedir. Kadınlar aktif olarak seralarda, bahçelerde ve açık tarlalarda çalışıyor olsa da tipik olarak Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlı değildirler, resmi bir istihdam statüleri yoktur ve gelir kazanan bireyler olarak tanınmazlar. Görüşmeler sırasında erkek hane üyeleri eşlerine sıklıkla "ev kadını" olarak hitap ederek kadınların ücretsiz ve bireysel tarımsal iş gücünü görmezden gelmiştir. Hacısalı'dan yanıt veren bir kadın, gelir elde ettiği arazinin kaybıyla birlikte artık eşine finansal bağıllık halinde yaşamayı gerektiğini ifade etmiştir.
Etkilenen İşletmeler	
Yeniden yerleşime tabi bazı işletmelerde kadın işletme sahipleri olabilir ve kadın işçiler çalıştırıyor olabilirler. Bu işletmelerin başka mahallelere veya uzak alanlara taşınması, özellikle de bakıcılık sorumlulukları olan veya ulaşımı erişimi kısıtlı olan kadınlar için sıklıkla büyük zorluklar yaratan bir durum olan artan işe gidip gelme mesafeleri sebebiyle kadın çalışanların istifa etmesi veya alternatif iş aramasıyla sonuçlanabilir. Göçmen kadın çalışanlar sosyal güvenlik faydaları olan resmi işler bulmak ve yeni iş yerlerinin yakınında kiralık eve erişmek konusunda daha da büyük zorluklarla karşılaşabilir çünkü yabancı statüleri sıklıkla daha yüksek depozitolar veya kefil ihtiyacı gibi ilave kiralama gereklilikleri getirmektedir.	<u>Kadınlar tarafından yürütülen 3 yerel işletme</u> Taşagıl, Manavgat'ta (515-179) etkilenen bir işletme (küçük bir yol kenarı kahvesi ve gözleme evi) neredeyse bir aydır bir kadına aittir ve onun tarafından işletilmektedir. Bir yıllık kirayı önceden ödeyebilmek için kredi çekmek zorunda kalmıştır. Turizm sektöründe çalışan eşi mevsimsel işsizlik yaşadığı ve okul çağında bir kızları olduğu için hane gelirine katkıda bulunmayı amaçlamıştır. Sıfırdan yeni bir işletme kurmak için gerekli finansal kapasite ve kaynaklara sahip olmayabilir. Otoyol'un hizmete alınmasını takiben işletmesini uygulanabilir bir şekilde devam ettirebileceği alternatif bir yol kenarı konum olmayabilir. Hacıobası, Manavgat'ta (132/60) etkilenen bir işletme (turşu, meyve ve diğer yerel ürünler satan gayriresmi yerel ürün dükkanı), işletmesini kaybettiği takdirde başka yerde iş aramak zorunda kalacağı endişesini ifade eden bir kadın tarafından işletilmektedir. Ancak yaşından dolayı (45 üstü) yeni bir iş bulmasının zor olduğunu düşünmektedir. Evren, Manavgat (parsel 712/1), Antalya'da, Sahil Caddesi üzerinde bir kadın girişimci tarafından işletilen küçük ölçekli bir kıyafet butiği vardır. Müşterileri genel olarak turistlerden oluşmaktadır ve kendisinin tek gelir kaynağının bu butik olduğu bildirilmiştir. Yerel olarak turizmden beslenen piyasa dinamikleri, özellikle de ticari bir alanı kiralamak için yüksek miktarlarda ön ödemeleri gerektirdiği bildirilen gayriresmi "hava parası" uygulaması sebebiyle işini yeniden kurması zorlu olabilir. Bu ödemeler onun karşılayamayacağı kadar yüksek olabilir, bu da onun faaliyetlerini devam ettirme kabiliyetini kısıtlar.

YYEP Etütleri Kapsamında Tanımlanan Potansiyel Cinsiyetle İlişkili Hususlar	Proje Bağlamı (YYEP etüt sonuçlarına dayalı)

Proje seviyesinde ÖAŞ ve EPC Yüklenicisi tarafından aşağıdaki toplumsal cinsiyet eşitliği ve TCDŞT risk yönetim önlemleri uygulanacaktır.

- **Tazminat ve Yeniden Yerleşim Desteği:** Kadın mülk sahipleri ve hissedarlar, YYEP - Hak Sahipliği Matrisinde ortaya konulan hükümlere uygun biçimde tazminat ve yeniden yerleşim desteği alacaktır. Proje, Hak Sahipliği Matrisinde (Bölüm 7.2) ortaya konulan hükümlere uygun biçimde yeniden yerleşim desteği almalarını sağlamak, böylece destek önlemleri ve faydalarına eşit erişimi desteklemek için mekanizmalar ortaya koyacak ve izleme faaliyetlerinde bulunacaktır.
- **Kapsayıcı Paydaş Katılımı:** YYEP uygulama ve izleme dönemi boyunca etkilenen tüm hanelerdeki kadın üyelerin aktif katılımı saplanmaya devam edecektir. Proje, toplumsal cinsiyete duyarlı iletişim ve erişimi desteklemek için hem erkek hem kadın Halkla İlişkiler Sorumluları (HİS'ler) istihdam edecektir.
- **İş Yerlerinde TCDŞT'ye Sıfır Tolerans:** ÖAŞ'nin kıdemli yönetimi, Proje operasyonlarının ilgili kurumsal politikalar ve prosedürlere tam uyumunu şart koşarak Proje ile ilgili tüm iş yerleri çapında TCDŞT'nin önlenmesini önceliklendirecektir.
- **TCDŞT için Şikayet Çözüm Mekanizması:** Projenin şikayet mekanizması, TCDŞT ile ilgili şikayetlerin gizli, mağdur odaklı ve güvenli bir süreç üzerinden bildirilmesi ve ele alınmasını güvenceye almak için özel prosedürleri içerecektir. TCDŞT şikayetlerini ele almak için bir Şikayet Komitesi kurulacaktır.
- **Hassas Şikayetlerin Bağımsız Değerlendirilmesi:** Projenin kıdemli yönetimi veya topluluk üyelerine karşı iddiaları içeren ve Projenin dahili şikayet sürecine olan güvenin sarsıldığı durumlarda, TCDŞT ile ilgili şikayetlerin tarafsız olarak ele alınması ve çözülmesini güvenceye almak için üçüncü taraf toplumsal cinsiyet uzmanlarından harici destek alınacaktır.
- **Şikayet Komitesi Üyeleri ve YYEP Uygulama Ekibi için Kapasite Oluşturma:** Şikayet Komitesi Üyeleri ve YYEP Uygulama Ekibi, TCDŞT iyi uygulama kılavuzluğuna dayalı olarak kalifiye üçüncü taraf toplumsal cinsiyet uzmanları tarafından verilen özelleştirilmiş eğitimler alacaktır. Bu, TCDŞT şikayetlerini etkili biçimde belgeleme, araştırma ve yanıtlama konularında onları donatacaktır.
- **Çalışan Eğitimi ve Davranış Kuralları:** Doğrudan işe alınanlar ve EPC yüklenicileri üzerinden alınanlar dahil tüm Proje çalışanları ve işçileri, Proje politikaları ve prosedürleri hakkında, TCDŞT ile ilgili olanlar dahil olmak üzere işe giriş ve oryantasyon eğitimi alacaktır. Davranış Kurallarını anladıklarını ve TCDŞT ile ilgili eğitimi tamamladıklarını onaylayan bir beyanı imzalamaları gerekecektir.
- **YYEP Uygulaması Kapsamında TCDŞT ile İlgili Şikayetlerin İzlenmesi** Periyodik YYEP izlemesi, her türlü TCDŞT ile ilgili şikayetin izlenmesini ve çözüm etkililiğinin değerlendirilmesini içerecektir.

3.3. Kümülatif Arazi Edinimi ve İskan Etkileri

Arazi sahipleri veya kullanıcıları, bölgedeki diğer geliştirmelerle veya doğrudan Projeyle bağlantılı çok sayıda ve örtüşen araziyle ilişkili edinimlerden etkilendiğinde kümülatif arazi edinimi etkileri ortaya çıkabilir.

Aşağıdaki kategoriler, böyle kümülatif etkilere karşı özellikle hassas olabilecek grupları tanımlamaktadır:

- (i) [Diğer bölgesel geliştirmeler ve projelerden etkilenen araziler:](#) Arazileri veya geçim kaynakları aynı bölgedeki başka altyapı veya geliştirme projelerinden etkilenen kişiler kümülatif yerinden etme etkileri yaşayabilir.
- (ii) [Hem Otoyol hem yardımcı Proje tesislerinden etkilenen araziler:](#) Varlıkları ana Otoyol projesinin yanı sıra Otoyol'un kamulaştırma koridorunun dışındaki şantiye sahaları, tesisleri veya depolama sahaları gibi yardımcı tesislerinden de etkilenen kişiler kümülatif arazi edinimi etkileriyle karşılaşabilir.
- (iii) [Projeden etkilenen birden fazla parselde sahip arazi sahipleri veya kullanıcıları:](#) Projenin çeşitli bileşenlerinden etkilenen birden fazla arazi parseline sahip olan veya kullanan kişiler, onların arazi, varlık ve gelir kaybına genel maruziyetini arttıran kümülatif etkilerle karşılaşabilir.

Her bir kategoride kümülatif olarak etkilenen parseller, aşağıda belirtildiği gibi coğrafi bilgi sistemi (CBS) araçları kullanılarak ve Projenin kamulaştırma planlarının analiz edilmesi yoluyla bu YYEP kapsamında değerlendirilmiştir.

- (i) [Diğer bölgesel geliştirmeler ve projelerden etkilenen araziler](#)

Projenin ÇSED çalışması Bölüm 17 (Kümülatif Etki Değerlendirmesi) içinde, Antalya-Alanya Otoyolu Projesi ile zamansal ve mekansal örtüşme bakımından değerlendirilen diğer projeler ve geliştirmeler Tablo 3-27'de listelenmiştir.

Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024) içinde tanımlanan ilave geliştirmeler de bu tablo içinde listelenmiştir. YYEP etütleri kapsamında yerleşim yerlerinin yakınlarında geçmiş, devam eden veya makul olarak öngörülebilir geliştirmelerin belirlenmesi için muhtarlar ve etkilenen hanelerle görüşmeler yapılmıştır. Yanıt verenler geçmiş enerji nakil hattı (ENH) projeleri ve doğal gaz boru hatlarından bahsetmişlerdir ancak yanıt verenler tarafından büyük bir etki belirtilmemiştir.

Buna bazı mahallelerde bulunan ve daha önce başka geliştirmeler veya projeler kapsamında (kısmen) kamulaştırılan ve Antalya - Alanya Otoyolu Projesi kapsamında ilave kamulaştırmaya tabi olacak olan parseller dahildir.

Devam eden izin süreçleri kapsamında ve YYEP uygulaması sırasında aşağıdaki hususlar belirlenecek ve değerlendirilecektir:

- Proje ile Örtüşme Durumu
- Her İki Proje Tarafından Edinilen Kısımlara Sahip Parsellerin Sayısı
- Kümülatif Yerinden Etme Etkileri Potansiyeli

Belirlenmiş/belirlenecek bu geliştirmelerin dışında, **Yollara Bitişik Olarak İnşa Edilecek veya Açılacak olan Tesisler Hakkındaki Yönetmelik** Bölüm 2.9'da ortaya konulduğu gibi **yol sınırından güvenlik mesafelerini gerektirir** (kamulaştırılmış parseller durumunda mülk sınırı olarak tanımlanır).

Tablo 3-27. Bölgedeki Diğer Geliştirmeler ve Muhtemel Kümülatif Arazi Edinimi ve Yeniden Yerleşim Etkileri

Endüstri Sektörü	Diğer Proje/Geliştirme	Bilgi Kaynağı	Proje ile Örtüşme Durumu
Altyapı - Demiryolu	Seydişehir – Antalya Demiryolu Hattı	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	İlgili yetkili mercilerle devam eden izin süreci kapsamında veya YYEP uygulaması sırasında belirlenmek üzere
	Demiryolu	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Örtüşme – 0+630
	Demiryolu	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Örtüşme – Taşagıl Bağlantı Yolu (66+960; 2+449)
	Antalya-Konya-Aksaray-Nevşehir-Kayseri Demiryolu	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Örtüşme – 3+140; 87+725 – 87 + 765; 138+928
Altyapı – ENH	Kasımlar Hidroelektrik Santrali Enerji Nakil Hattı (ENH)	ÇSED (2025) (*) ÇSED'ye göre Proje işletimdedir	İlgili yetkili mercilerle devam eden izin süreci kapsamında veya YYEP uygulaması sırasında belirlenmek üzere
	Varsak-Serik-Belek ENH	ÇSED (2025) (*) ÇSED'ye göre Proje işletimdedir	Yukarıdakiyle aynı
	Manavgat – Oymapınar ENH (154 kV)	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Tünel portal çıkışından 150 m aşağıda
	Varsak – Oymapınar ENH (380 kV)	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Örtüşme – 78+340
	Manavgat – Akseki ENH (154 kV)	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Örtüşme – 90+ 490
	Oymapınar – Alanya ENH (154 kV)	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	İlgili yetkili mercilerle devam eden izin süreci kapsamında veya YYEP uygulaması sırasında belirlenmek üzere
Altyapı - Doğalgaz	Manavgat Antalya Anamur Doğalgaz Boru Hattı	ÇSED (2025) (*) ÇSED'ye göre Proje tasarım aşamasındadır	Yukarıdakiyle aynı
Altyapı - Atıksu	Atıksu arıtma tesisi	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Örtüşme Yok – 90+750 Kuzeyinde
Sulama projeleri	Serik – Deniztepesi Sulama	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	İlgili yetkili mercilerle devam eden izin süreci kapsamında veya YYEP uygulaması sırasında belirlenmek üzere
	Manavgat – Naras Sulama	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Yukarıdakiyle aynı
	Manavgat Sulama	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Yukarıdakiyle aynı
	Oymapınar Barajı Erişim Yolu Köprüçay Sulama	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Yukarıdakiyle aynı
	Yavrudoğan Barajı Sulama	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Yukarıdakiyle aynı
	Alanya-Yeniköy Yerköprü Barajı Sulama	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Yukarıdakiyle aynı
	Yeniköy Barajı Sulama	Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (ÖAŞ, Kasım 2024)	Yukarıdakiyle aynı

(ii) Hem Otoyol hem yardımcı Proje tesislerinden etkilenen araziler

Bu kategori hem Antalya - Alanya Otoyolu hem diğer Proje bileşenlerinden etkilenen parselleri içerir.

Mayıs 2025'te yapılan YYEP etütleri sırasında, etüt yapılan hanelerden hiçbirisi hem Otoyol hem yardımcı Proje tesislerinden etkilendiğini bildirmemiştir. Bu, yardımcı tesislerin konumlarının halk tarafından henüz yaygın biçimde bilinmiyor olması gerçeğine bağlanabilir.

YYEP uygulaması sırasında, izin sürecinin başarılı biçimde tamamlanmasını takiben saha seçimleri nihai halini aldığı anda halk yardımcı Proje tesisleri hakkında bilgilendirilecektir. Potansiyel kümülatif etkiler ÖAŞ-YYEP Uygulama Ekibi tarafından, muhtarların yanı sıra etkilenecek parsellerin resmi ve gayriresmi sahipleri ve kullanıcılarıyla da yapılan istişareler üzerinden duruma göre belirlenecektir.

(iii) Projeden etkilenen birden fazla parselde sahip arazi sahipleri veya kullanıcıları

YYEP saha etütlerinde, Tablo 3-28'da listelendiği gibi Projeden etkilenen birden fazla parselde sahip çok sayıda arazi sahibi veya kullanıcısı belirlenmiştir. Liste devam eden bir çalışmadır ve devam eden YYEP saha etütleri sırasında belirlenen ek haneleri içerecek şekilde güncellenecektir.

Tablo 3-28. YYEP Etüt Örneklemini İçinde Projeden Etkilenen Çoklu Parselli Bireyler Tarafından Sahip Olunan veya Kullanılan Seçilmiş Parseller

İlçe	Mahalle	Ada/Parsel No.	Etkilenen Varlıklar
Manavgat	Hacıobası	133/8	- Konut - Mevcut devlet karayolu (D695 devlet karayolu) boyunca konumlanan ve başkalarına kira geliri için kiralanmış ticari dükkan - Tarımsal amaçlarla kullanılan ve evlerine bitişik olan zeytin bahçesi parseli - Bir kazada alınan bir yara sebebiyle çalışamaz hale gelmiş
Manavgat	Çakış	150/6	- İki ayrı arazi parseli, biri hanenin ikamet ettiği konutu içerirken diğeri tarımsal amaçlarla kullanılıyor.
Manavgat	Çakış	128/172	- İki ilave arazi parselde birlikte konut
Alanya	Toslak	225/42	- Hane tarafından kullanılan toplam altı hazine parseli (beşi Toslak'ta, biri Emişbeleni'nde). - Emişbeleni'nde etkilenen hazine parselinde hanenin sahip olduğu seralar - Orada daimi olarak ikamet eden bir büyükbaba ve iki torunun yaşadığı bir konut.
Alanya	Alara	143/5, 143/6 143/7	- Hepsisi arazi sahibi hanelerden devam ettiği bildirilen üç parsel, biri bitmemiş bir konut inşaatı içeriyor
Alanya	Avsallar	496/1	- Ana konut (iki katlı ev ve bahçesinin önemli bir kısmı) - İkinci konut yapısı (ana evin arkasında bulunan garajlı 2+1 ev) - Yeterli ücret karşılığında tarımsal amaçlarla kullanılan kamu arazisi ("ecrimisil") – yaklaşık 700 ağaç (çoğunlukla zeytin, avokado ve narenciye ağaçları), bir tavuk kümesi ve tarım işçilerini barındırmak için kullanılan 80 m ² 'lik bir ev dahil)

Kaynak: GEM, Mayıs 2025. YYEP Saha Etütleri.

YYEP uygulama aşamasında, YYEP uygulama ekibi tarafından saha temelli kümülatif etki değerlendirme çalışması yürütülecektir (2026 yılının Ekim ayı başında tamamlanacaktır). Üçüncü taraf teknik danışmanların desteğiyle, etkilenen mal sahipleri ve kullanıcıların parsel bazında tanımlanması, bu etkilerin değerlendirilmesi ve ele alınması, 8. Bölümde özetlendiği üzere, savunmasız kişilerle ilgili doğrulama ve tanımlama çalışmaları (LRP çalışmalarıyla birlikte yürütülecek) ve LRP çalışmaları kapsamında ihtiyaç ve fırsat değerlendirmesi ile paralel olarak gerçekleştirilecektir. Bu çalışmanın temel bileşenleri aşağıda özetlenmiştir:

- Etkilenen kişiler üzerindeki kümülatif ekonomik etkilerin değerlendirilmesi\ bu tür etkilerin önemi ve araziye dayalı geçim kaynağı yapısı dahil. PEK'lerin bitişik parsel mülkiyetleri de göz önüne alınacaktır. Çalışma geçerliyse her türlü haneye özgü ilave tazminat gerekliliğini belirleyecektir.
- Proje alanı içinde uygulanan imar planlarına entegre edilen güvenlik mesafelerinden dolayı sahipler/hissedarlar üzerindeki potansiyel etkilerin değerlendirilmesi.
- Özellikle imarlı alanlarda düzenlemesiz kısıtlamalardan dolayı arazi değeri üzerindeki potansiyel etkilerin, ulusal mevzuatın bir incelemesine dayalı olarak analizi.

- Erişim kısıtlamaları ve buna bağlı gelir azalmasının potansiyel etkilerinin analizi.

Bu çalışmanın sonuçlarına dayanarak, YYEP'in uygulanması sırasında ÖAŞ tarafından belirli hafifletme ve yönetim önlemleri geliştirilecek ve uygulanacak ve kümülatif etkilerin telafisi için belirli bir bütçe belirlenecektir. Bu tutar, mevcut YYEP Bütçesi (bkz. Bölüm 16) kapsamında – acil durum veya genel hükümler altında – kalırsa, bu kaynaklardan kullanılacaktır. Mevcut bütçeyi aşması durumunda, ÖAŞ gerekli ek fonları tahsis etmeyi taahhüt eder. Buna göre, YYEP bütçesinin kümülatif etkiler bileşeni Ekim 2026'da güncellenecektir.

Kümülatif etkilerden etkilenen haneler, Bölüm 8'de özetlenen geçim kaynaklarının yeniden tesisine yönelik tedbirlere erişim hakkına sahip olacak ve Bölüm 12'de özetlenen Hassas Gruplar Fonu'ndan destek almaya hak kazanacaktır. Kümülatif etkilerin telafisine ilişkin kriterler, şu anda hazırlık aşamasında olan ve finansal kapanıştan önce tamamlanacak olan YYEP Uygulama Prosedürü'nde belirtilecektir.

3.4. Muhtemel İlave Kamulaştırma İşleri ve Değişiklik Yönetimi

Bu YYEP, KGM tarafından halihazırda onaylanmış olan kamulaştırma planlarına dayalı olarak hazırlanmıştır.

Proje, inşaat sırasında veya hizmete girdikten sonra kısıtlı bir tabanda halihazırda tanımlanmış kamulaştırma koridorunun ötesine geçen daha fazla arazi edinimi gerektirebilir. Bu durum, KGM onayına tabi bir şekilde, devam eden tasarım optimizasyonu veya değişiklikleri gibi faktörlerden kaynaklanabilir ve aşağıdakileri içerebilir:

- Otoyol güvenliği ve stabilitesini güvenceye almak için inşaat sırasında teknik gereklilikler (örneğin, dolgularda ilave yamaç stabilizasyonu, yüzey akışı için drenaj altyapısı, vs.)
- Etkilenen kişilerden gelen ve tasarım ve inşaata entegre edilebilecek olan ilave altgeçitler, üstgeçitler veya menfezler için talepler
- Diğer kurumlara ait mevcut altyapının yeniden yerleştirilmesi (örneğin, havai iletim hatları, gaz boru hatları)
- İşletme aşaması sırasında ortaya çıkabilecek önemli çevresel ve sosyal etkiler

Her türlü ilave arazi edinimi bu YYEP'nin hükümlerine uygun olarak yürütülecektir. Böyle durumlarda ÖAŞ tarafından her türlü spesifik yerinden etme etkisini ele almak için bu YYEP'de ortaya konulan ilkelere uygun bir biçimde KGM ile işbirliği halinde ve gerektiği gibi YYEP ek belgeleri hazırlanacak ve uygulanacaktır. Bu ek belgeler, kamulaştırma planları kullanabilir olduktan ve KGM tarafından onaylandıktan sonra geliştirilecektir..

ÖAŞ, inşaat, uygulama veya işletme sırasında bu YYEP'de öngörülmemiş beklenmeyen her türlü yeniden yerleşim etkisi konusunda derhal yazılı bildirimde bulunacaktır.

ÖAŞ aynı zamanda Kredi Kuruluşlarını da böyle riskler ve etkiler konusunda sorunun detaylı açıklamasını ve önerilen düzeltici faaliyetleri de ekleyerek bilgilendirecektir.

3.5. Sınırlar

Şimdiye kadar yürütölmüş değeriendirme için aşağıdaki sınırlar geçerlidir:

- [Kamulaştırma Planları Kapsamında Bekleyen Değerleme Raporları ve Devam Eden Saha Tanımlama Faaliyetleri](#)

Daha önce

Tablo 2-18'da özetlendiği gibi, güzergahın aşağıdaki kesitleri için değerlendirme raporları tamamlanmış ve KGM tarafından onaylanmıştır:

- KM 52+000 – 56+000
- KM 64+242.51 – 64+721.89
- KM 74+000 – 104+167
- KM 80+416 – 80+656.92

Geri kalan kesitler için değerlendirme faaliyetleri devam etmektedir. Yapı tanımlama, değerlendirme ve KGM onayları süreci devam etmekte olduğundan, ilave parseller ve binalar Projeden etkileniyor olarak tanımlanabilir.

Ancak devam eden tanımlama ve değerlendirme çalışmalarının, bu YYEP'de tanımlanmış etki kategorileri ve hak sahipliklerinde büyük değişikliklerle sonuçlanması beklenmemektedir. Dolayısıyla, işbu dokümanda açıklanan ilkeler, bu süreçler üzerinden tanımlanacak her türlü ilave arazi veya yapı için de geçerli olmaya devam edecektir.

IFC PS5 (paragraf 16) tarafından belirtildiği üzere, Otoyol'un bazı kesitleri için fiziksel ve/veya ekonomik yerinden etmeye yol açma potansiyeli olan arazi edinimi veya arazi kullanımı konusundaki kısıtlamaların tam doğası veya büyüklüğünün bilinmediği yerlerde, hak sahipliği matrisi dahil olmak üzere bu YYEP'nin genel ilkeleri geçerli olacaktır. Bu kesitlerde devam eden tanımlama çalışmaları tamamlandıktan ve gerekli bilgiler kullanılabilir hale geldikten sonra, ÖAŞ bu YYEP'yi **güncelleyecek** veya yeni tanımlanan parseller ve yapıların tümünü kapsayan bir **YYEP Eki** hazırlayacaktır. YYEP Eki, bu ilave alanlarla ilgili yerinden edilme etkilerini ele almak için özel ve tamamlayıcı bir bütçeyi de içerecektir. Ek, uygulamadan önce inceleme ve onay için Kredi Kuruluşlarına ibraz edilecektir.

- [Belirli Yerleşim Yerlerinde Bekleyen Saha Tanımlama Çalışmaları](#)

Kamulaştırma planlarını hazırlamak üzere görevlendirilen mühendislik firması, halkın tereddüdü sebebiyle Alanya ilçesinin Çakallar ve Akdam mahallelerinde tanımlama çalışmalarını henüz yapmamıştır. Gelecekteki çalışmaların planlanması için ÖAŞ ile halk arasındaki iletişim devam etmektedir. Yine de Bölüm 5.1.3'te detaylı olarak anlatıldığı gibi, uygun bir yanıtızlık stratejisinin benimsenmesiyle etüt örneğine bu yerleşim yerleri de dahil edilmiştir.

Bu yerleşim yerlerinde saha tanımlama çalışmalarının yürütülmemiş olmasına rağmen, burada bulunan araziler ve yapılar kamulaştırma planlarına dahil edilmiştir. Bu dahil etme, devletin veri tabanları üzerinden KGM için kullanılabilir olan verilere dayalı olarak yapılmıştır ve coğrafi bilgi sistemi (CBS) araçları ve dron video görüntüleriyle desteklenmiştir. Aynı doğrultuda, etkilenen araziler ve yapıların tanımlanması ve analizi ile YYEP bütçesinin hesaplanması dahil olmak üzere YYEP kapsamında yürütülen değerlendirmelerde, bu yerleşim yerlerindeki potansiyel etkiler de göz önüne alınmıştır. Ancak, saha tanımlama işleri tamamlandığında net rakamların değişkenlik gösterebileceği kabul edilmektedir. Bu belirsizliği hesaba katmak için, bütün YYEP bütçesi üzerinde görece olarak yüksek bir rakam olan %15'lik bir yedek akçe marjı uygulanmıştır. Ayrıca, etkilenen evler ve etkilenen işletmeler için tahsis edilen bütçelerin her biri %10 artırılarak öngörülemez etkiler için yeterli kaynak sağlanması güvenceye alınmıştır.

- [Kamulaştırma Planları için Kadastro Onayı](#)

Serik bağlantısı ve D400 hariç tüm güzergahın kamulaştırma planı, Mayıs 2025'te ilgili Tapu Sicil Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır. Tapu sicil inceleme sürecinde sadece yaklaşık 40 özel parsel ve toplam 75 parselde (özel ve kamu dahil) değişiklik yapılmıştır.

Nisan 2025 tarihli kamulaştırma listelerine dayanan 15 Haziran 2025 tarihli ilk YYEP versiyonunun yayınlanmasından bu yana, etkilenen sera sayısı 831'den 599'a revize edilmiştir. İki veri seti arasındaki farklar, esas olarak seraların çatılarının/tünellerinin ayrı ayrı kaydedildiği önceki yöntemden kaynaklanmaktadır. Oysa son listelerde, tünel sayısına bakılmaksızın her sera tek bir birim olarak kaydedilmiştir.

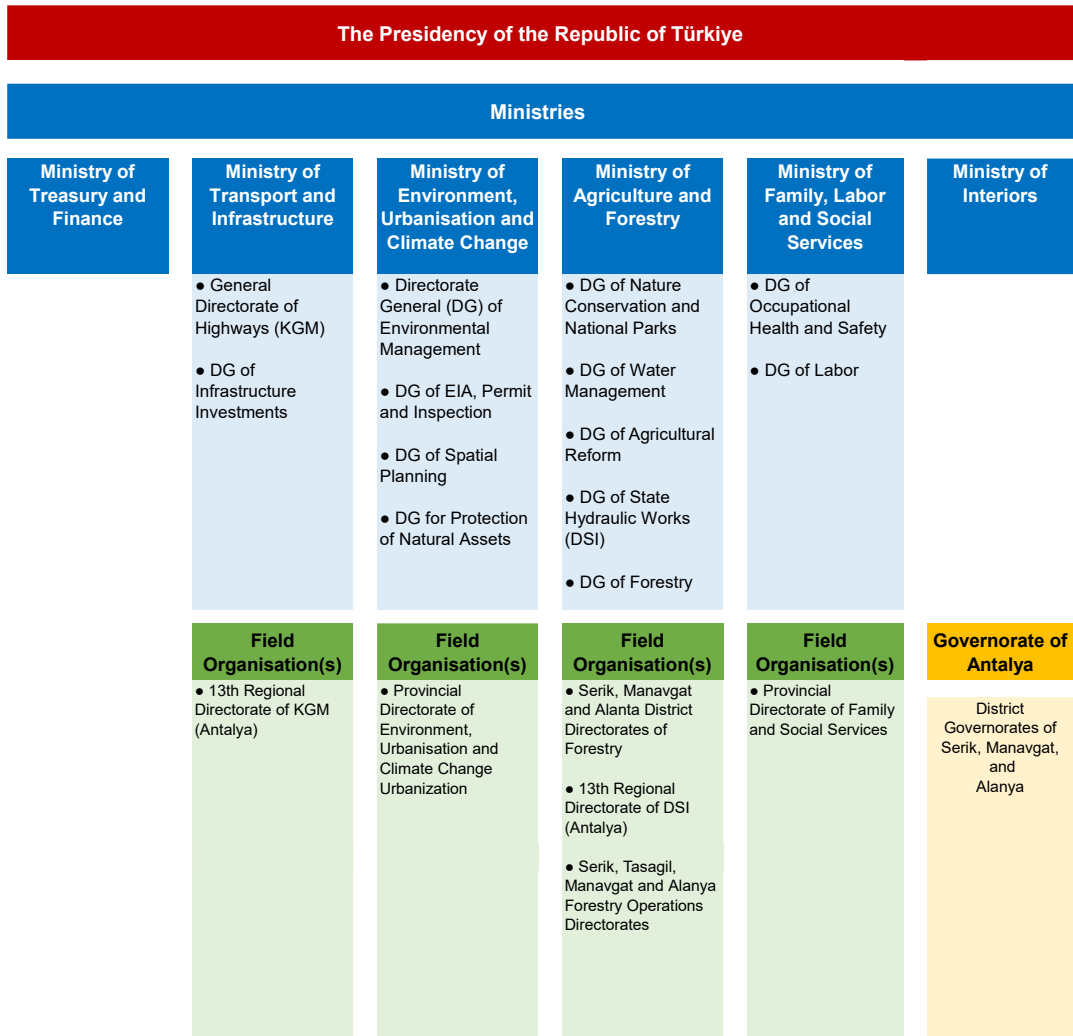
Saha etütleri sırasında karşılaşılan ek sınırlamalar ve yerinden edilme etkilerinin daha derinlemesine değerlendirilmesinin yanı sıra etkilenen kişiler arasındaki potansiyel tereddütleri gidermek ve katılımı arttırmak için alınan önlemler de ayrıca Bölüm 5.1.4'te anlatılmaktadır.

4. Kurumsal ve Yasal Çerçeve

4.1. Kurumsal Çerçeve

Türkiye'deki idari yapı, merkezi idare ve yerinden yönetimlerden oluşmaktadır. Proje ile ilgili özellikle de arazi edinimi ve YYEP uygulaması konularından sorumlulukları olan merkezi idare birimleri Bölüm Şekil 4-1'de açıklanmıştır. Projeye ilgili sorumlulukları olan merkezi idari birimler – özellikle arazi edinimi ve YYEP'in uygulanması açısından – Şekil 4-1'deki tabloda özetlenmiştir. Tablo, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki, Proje denetimiyle ilgili temel devlet kurumlarının kurumsal yapısını göstermektedir. Bu kurumlar arasında, ilgili müdürlükleri ve saha organizasyonları ile birlikte beş temel bakanlık da bulunmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası uyarınca, merkezi idare, idarenin bütünlüğü ilkesine uygun olarak yerel hizmetlerin işlev görmesi, tek biçimli bir kamu hizmetinin sağlanması, kamu çıkarının korunması ve yerel ihtiyaçların düzgün biçimde karşılanması amacıyla kanun tarafından ortaya konulan esaslar ve usuller çerçevesinde yerel idareler üstünde idari vesayet yetkisine sahiptir.

Şekil 4-1. YYEP İle İlişkili Kurumsal Çerçeve – Merkezi İdare⁵⁴

⁵⁴ Türkiye coğrafi özellikler, ekonomik koşullar ve kamu hizmeti ihtiyaçlarına göre idari olarak 81 ile bölünmüştür. İller (veya şehirler) daha alt düzeydeki idari birimlere bölünmüştür, bunlar büyükşehir belediyelerinde ilçeler, mahalleler ve büyükşehir olmayan belediyelerde köylerden oluşmaktadır. Aynı zamanda köylere bağlı küçük yerleşim yerlerinden oluşan mezralar vardır. On Dört Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçenin Kuruluşu Hakkında Kanun ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklikler (Sayı 6360, 2012) uyarınca, büyükşehir belediyelerinin sınırları içinde bulunan köylerin yasal statüleri kaldırılmış ve bu yerleşim yerleri mahalleler olarak yeniden sınıflandırılmıştır. Büyükşehir belediyesi olarak Antalya ilçelerinin içindeki tüm yerleşim yerleri mahalle olarak sınıflandırılır; şehrin idari sınırları içinde köy veya mezra yoktur.

Bakanlıklar, merkezi idarenin temel resmi organlarıdır. Bakanlıkların merkezi Ankara'dadır ve saha kurumları olarak hizmet etmek üzere bölge, il ve ilçe müdürlükleri vardır. Bakanlıkların il müdürlükleri Valilere bağlıdır. KGM tarafından temsil edilen Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (UAB), Projenin planlanması, izinlerinin alınması ve geliştirilmesi için önemli kurumlardan biridir.

Türkiye coğrafi özellikler, ekonomik koşullar ve kamu hizmeti ihtiyaçlarına göre idari olarak 81 ile bölünmüştür. İller (veya şehirler) daha alt düzeydeki idari birimlere bölünmüştür, bunlar büyükşehir belediyelerinde ilçeler, mahalleler ve büyükşehir olmayan belediyelerde köylerden oluşmaktadır. Aynı zamanda köylere bağlı küçük yerleşim yerlerinden oluşan mezralar vardır. On Dört Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçenin Kuruluşu Hakkında Kanun ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklikler (Sayı 6360, 2012) uyarınca, büyükşehir belediyelerinin sınırları içinde bulunan köylerin yasal statüleri kaldırılmış ve bu yerleşim yerleri mahalleler olarak yeniden sınıflandırılmıştır. Büyükşehir belediyesi olarak Antalya ilçelerinin içindeki tüm yerleşim yerleri mahalle olarak sınıflandırılır; şehrin idari sınırları içinde köy veya mezra yoktur.

Türkiye'de belediye sistemi, üç ana kategori halinde yapılandırılmıştır: bağlı büyükşehir ilçe belediyelerine sahip büyükşehir belediyeleri; ilçe belediyelerine sahip il (büyükşehir olmayan) belediyeleri; ve belde belediyeleri. Bu belediyeler öncelikli olarak ilgili yetki alanlarında halka kamu hizmetleri sunmakla yükümlüdür. 6360 Sayılı Kanunu'n (2012) kabulünü takiben, büyükşehir belediyelerinin sayısı 30'a yükselmiştir ve büyükşehir belediyesi statüsü verilmiş illerde özel il idareleri kaldırılmıştır. Ayrıca büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunan belde belediyeleri kaldırılmış ve mahalle olarak yeniden sınıflandırılmıştır. Yerel seviyede idari yapı, yerel yönetim ve kamu hizmeti koordinasyonunda önemli figürler olarak işlev gören seçilmiş büyükşehir ve ilçe belediye başkanları ve mahalle ve köylerin seçilmiş muhtarları tarafından temsil edilir.

Antalya bir Büyükşehir Belediyesi tarafından yönetilmektedir. Antalya Büyükşehir Belediyesi yetki alanında, proje ile ilişkili arazi ediniminden etkilenen mahallelerin idaresi konusunda aşağıdaki ilçe belediyeleri sorumludur:

- **Serik İlçe Belediyesi**
- **Manavgat İlçe Belediyesi**
- **Alanya İlçe Belediyesi**

Yetkili Makam – KGM

KGM, YİD otoyol projeleriyle ilgili kamulaştırma prosedürlerini yürütmekle sorumlu makamdır. Bu prosedürler iki ana kuruluş üzerinde yürütülür:

- KGM'nin Taşınmazlar Dairesi ve
- Doğrudan Genel Müdürlüğe bağlı İl Müdürlükleri - Taşınmazlar Baş Mühendislik Daireleri.

Bu daireler aşağıdaki teknik ve idari görevlerden sorumludur:

- Projenin nihai tasarımına dayalı olarak kamulaştırma planlarının hazırlanması
- Gerekli imar değişikliklerini desteklemek için imar çizimlerinin hazırlanması
- Orman izni ve irtifak planlarının geliştirilmesi
- Değerleme haritalarının hazırlanması ve değerlendirme çalışmalarının uygulanması
- Kamulaştırma prosedürlerinin ve resmi yazışmaların uygulanması
- Taşınmaz mülk kayıtları ve tahsis süreçlerinin yönetimi
- Ariyet sahaları ve ocaklarıyla ilgili prosedürlerin ve faaliyetlerin uygulanması

Değerleme sürecinin desteklenmesi için hizmet satın alma ihaleleri üzerinden özel topografik haritalama firmaları görevlendirilmiştir. KGM 2002'den bu yana kamulaştırma güzergahları için gerekli değerleme verileri toplamak amacıyla "Taşınmaz Değerleme Mühendislik Hizmetleri" adı altında ihaleler düzenlemiştir. Seçilen mühendislik şirketleri, bu hizmetlerini Şubat 2019'da çıkarılan Taşınmazların Değerlemesi Konusunda Satın Alınan Hizmetler için KGM Teknik Şartnamesine (bundan böyle "*Değerleme Teknik Şartnamesi*") olarak anılacaktır) uygun olarak yürütmelidir.

Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM'nin Sorumlulukları

Arazi edinimi süreçlerinin Türkiye Kamulaştırma Kanunu uyarınca uygulanmasında KGM'nin sorumlulukları aşağıda özetlenmiştir. (Detaylı uygulama düzenlemeleri için bkz. Bölüm 14:

- Değerleme ve pazarlık komisyonunun oluşturulması, Genel Müdürlük onayına tabi)
- Arazilerin, taşınmaz varlıkların, ağaçların ve mahsullerin değerinin belirlenmesi
- Kamulaştırma Kanunu'nun 8. Maddesi uyarınca etkilenen hak sahiplerine davet mektuplarının gönderilmesi
- 8. Maddede belirtildiği gibi etkilenen hak sahipleriyle istişare ve pazarlık süreçlerine girilmesi
- Kamulaştırma maliyetlerinin Genel Müdürlük tarafından onaylandığı gibi ödemelerinin yapılması
- Rıza anlaşmaları üzerinden edinilen araziler ve varlıkların tapularının devredilmesi
- Rızanın alınamadığı yerlerde mahkeme yollarına başvurulması
- Bu gibi durumlarda mahkeme tarafından karar verilen ödemelerin yapılması ve tapu devri süreçlerinin yürütülmesi
- Artık araziler (talep edilmemiş veya terk edilmiş mülkler) için başvuruların değerlendirilmesi
- İnşaat programına uygun biçimde edinilen arazilerin ÖAŞ'ye zamanında tahsisinin sağlanması (gerekli izinler alındıktan sonra)
- Kamulaştırma Kanunu'na uygun biçimde etkilenen kişilerden gelen taleplerin ve şikayetlerin yönetilmesi
- Proje geliştirmeleri için gereken ilave önlemlerin alınması veya faaliyetlerin yürütülmesi
- ÖAŞ ile uluslararası yeniden yerleşim standartlarına uygun biçimde paydaş katılımı, şikayet yönetimi, YYEP uygulamasının izlenmesi ve veri alışverişi gibi konularda işbirliği yapılması

KGM tarafından, ulusal mevzuata ve YYEP ile ilgili Kredi Verenlerin gerekliliklerine uygun olarak projenin etkin bir şekilde uygulanması için, KGM'nin 13. Bölge Müdürlüğü bünyesinde projeye özel bir **Kamu-Özel Sektör Ortaklığı (KÖİ) Kontrol Baş Mühendislik Birimi** kurulmuştur. Bu Birimin organizasyon yapısı, rolleri ve sorumlulukları, özellikle YYEP'in uygulanmasıyla ilgili olarak, bu belgenin 14. Bölümünde ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.

4.2. Ulusal Mevzuat

4.2.1. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası arazinin kamulaştırılması için temel yasal dayanağı oluşturur. 46. Madde kamulaştırma süreci için anayasal çerçeveyi ortaya koyar ve özel mülklerin ancak kamu yararı amaçlarıyla kanuni prosedüre uygun olarak ve hızlı ve adil tazminat şartıyla kamulaştırılabileceğini şartlar olarak ortaya koyar. Madde, tüm kamulaştırma prosedürlerinin kanun tarafından öngörülen sınırlar dahilinde yürütülmesini güvenceye alarak mülkiyet haklarını korurken devletin kamu hizmetleri ve altyapı ihtiyaçlarını karşılamasını sağlar.

Madde 46⁵⁵– Devlet ve kamu tüzel kişileri; kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idari irtifaklar kurmaya yetkilidir.

Kamulaştırma bedeli ile kesin hükme bağlanan artırım bedeli nakden ve peşin olarak ödenir. Ancak, tarım reformunun uygulanması, büyük enerji ve sulama projeleri ile iskân projelerinin gerçekleştirilmesi, yeni ormanların yetiştirilmesi, kıyıların korunması ve turizm amacıyla kamulaştırılan toprakların bedellerinin ödenme şekli kanunla gösterilir. Kanun'un taksitle ödemeyi öngörebileceği bu hallerde, taksitlendirme süresi beş yılı aşamaz; bu takdirde taksitler eşit olarak ödenir.

Kamulaştırılan topraktan, o toprağı doğrudan doğruya işleyen küçük çiftçiye ait olanlarının bedeli, her halde peşin ödenir. İkinci fıkrada öngörülen taksitlendirmelerde ve herhangi bir sebeple ödenmemiş kamulaştırma bedellerinde kamu alacakları için öngörülen en yüksek faiz uygulanır.

4.2.2. Kamulaştırma Kanunu (No. 2942, 1983)

Türkiye'de kamulaştırma süreci, Kamulaştırma Kanunu (1983 tarihli 2942 Sayılı Kanun) tarafından düzenlenir. KGM tarafından bu Kanuna uygun olarak uygulanan prosedürlerin bir özeti Şekil 4-2'de verilmiştir. İlgili yasal hükümlerin detaylı açıklaması Appendix B'de bulunabilir.

ÖAŞ KGM ile işbirliği halinde çalışarak arazi edinimi ve yeniden yerleşim sürecinin geçerli uluslararası standartlara uymasını güvenceye almak için destek sunacaktır.

Kanun aşağıdaki eylemler için ilkeler ve prosedürler belirler:

- Özel şahıslar, tüzel kişilikler, Devlet veya kamu kurumlarının mülkiyetinde olan taşınmaz varlıkların kamu yararı için gerekli görülen hallerde kamulaştırılması
- Kamulaştırma bedellerinin hesaplanması
- Taşınmaz varlıklar veya geçiş (irtifak) haklarının yetkili kamulaştırma idaresinin (bu durumda KGM) adına tescil edilmesi
- Amaçlanan hedef doğrultusunda kullanılmamış taşınmaz varlıkların ıslahı
- Devlet idareleri arasında taşınmaz malların devir işlemleri
- Kanun tarafından düzenlenen karşılıklı hak ve yükümlülüklerden doğan uyuşmazlıkların çözümü.

Hakların Tanınması (Kanun Önünde Uygunluk)

Kanun aşağıdaki grupların haklarını açıkça tanıır:

- Arazi üzerinde resmi yasal hakları olan şahıslar veya kuruluşlar (örneğin, tapulu arazi sahipleri veya hissedarları)
- Devlete ait arazilerin resmi kullanıcıları, hazine arazisini kullanmak için düzenli ödeme yapanlar ("ecrimisil") gibi
- Adete dayalı veya sahipliğe dayalı haklara sahip şahıslar, zilyet olarak anılır.

Zilyetler için Tazminat

Etkilenen arazilerin (orman ve mera arazileri hariç) gayriresmi kullanıcılarına (zilyet) ait yapılar ve ağaçlar için tazminatla ilgili olarak **19. Madde** şöyle der:

*“Başkası adına tapulu, sahipsiz ve/veya zilyedi tarafından iktisap edilmemiş arazilerin kamulaştırılması için, binaların **asgarî levazım bedeli**, ağaçların ise 11. Madde çerçevesinde takdir olunan bedeli zilyedine ödenir.”*

⁵⁵ <https://www.anayasa.gov.tr/en/legislation/turkish-constitution/>

Mahsuller için Tazminat

20. Madde mahsullerle ilgili şunları kaydetmektedir:

“Tarımın yapıldığı kamulaştırmaya konu arazilerin tahliyesi hasat zamanının sonunda gerçekleştirilir. Tahliyenin ertelenmesi mümkün değilse, kamulaştırma makamı (bu durumda KGM) mahkemeler tarafından belirlenen değerlere dayalı olarak arazideki mevcut ekinler için tazminat ödenmesi şartıyla tahliyeyi başlatabilir. Mahsullerin değeri halihazırda 11. Ve 12. Maddeler uyarınca yürütülmüş olan değerlemeye dahil edilmişse, mahsuller için yeniden değerlendirme yapmak veya ayrıca tazminat ödemek gerekli değildir.

Yargı Yoluyla Kamulaştırmaya Karşılık Anlaşma Yoluna Gitmek Yoluyla Satın Almanın Önceliklendirilmesi (8. Madde)

Tapu siciline kayıtlı taşınmaz mülklerle ilgili Kanun uyarınca idareler tarafından yürütülecek kamulaştırmalarda, **öncelikle** anlaşma yoluna gitmek yoluyla **edinme (satın alma) prosedürünü uygulamak** esastır.

KGM, Kanun’un gerektirdiği gibi 8. Madde süreci üzerinden anlaşma yoluna gitmek ve satın almak yolunu önceliklendirerek mülk devrinin mülk sahiplerinin rızasıyla yapılmasını sağlamayı, yasal uyumazlıkları azaltmayı ve süreci hızlandırmayı amaçlamıştır.

KGM bu doğrultuda, inşaat programına uygun biçimde ve hak sahiplerine ödeme yapmak için mevcut kamulaştırma bütçesinin kullanılabilirliğine bağlı olarak aşağıdaki durumlarda 27. Madde davaları açmayı düşünür:

1. Taşınmaz mülk sahipleri ile kamulaştırma komisyonu arasındaki pazarlıklar bir uzlaşmayla sonuçlanmadığında;
2. Sahipler veya hissedarlar KGM’den resmi davet almalarına rağmen uzlaşma toplantılarına katılmadıklarında;
3. Sahipler veya hissedarlar uzlaşma toplantılarına katıldıkları halde uzlaşma protokollerini imzalamayı reddettiğinde;
4. Tarafların tazminat miktarı üzerinde uzlaşma sağlamasına rağmen tapu üzerinde devri önleyen şerhlerin veya beyanların bulunması halinde veya veraset prosedürlerinin tamamlanmamış olması halinde 8. Maddede tanımlanan anlaşma yoluna gitme sürecine göre tapu tescilinin tamamlanamadığı durumlarda. **Sonuç olarak böyle durumlar resmi bir uzlaşma protokolü ile sonuçlanmaz.**

Bazı koşullar altında hak sahiplerinin anlaşma yoluna gitmeye açık olabilecekleri unutulmamalıdır. Ancak, **çeşitli başka engeller böylece anlaşmaların yapılmasını engelleyebilir.** Dolayısıyla uzlaşma oranları veya dava sayısı aşağıdakileri içerebilecek başka bağlamsal faktörlerle birlikte yorumlanmalıdır:

- Kamulaştırmaya konu taşınmaz mülkün tapu sicilinde ipotekler, rehinler veya icra emirleri gibi şerhlerin varlığı, çözülmemiş veraset devirleri veya mülkle ilgili devam eden davalar (kadaströ sınırı veya alan düzeltme davaları, tapu iptali ve sicil kaydı davaları ve vesayet davaları gibi) anlaşma yoluna gitmek konusunda yasal bariyerler oluşturur.
- Ayrıca AAO Projesi kapsamında **kamulaştırma alanında bulunan taşınmaz mülklerin çoğu boyut olarak büyüktür ve çok sayıda hissedarın ortak mülkiyetindedir.** Bu mülkler üzerinde bulunan yapılar ve araziler, hissedarlar tarafından kendi aralarında yapılan düzenlemelere göre gayriresmi bölünmelerle kullanılmaktadır. Hissedarların uzlaşma görüşmeleri sırasında kendi aralarında bir fikir birliğine varamamaları anlaşma oranını önemli ölçüde düşürmektedir.

Devam eden ve gelecekteki kamulaştırma süreçleri için 27. Madde yalnızca son çare olarak kullanılacak ve aşağıdaki şartlar oluşana kadar KGM tarafından başlatılmayacaktır:

- Tüm hak sahipler KGM tarafından 8. Madde pazarlıkları üzerinden uzlaşma toplantılarına davet edilmiştir;
- Etkilenen kişilerin toplantılara katılımını arttırmak, yasal hakları hakkında bilgilendirmelerini sağlamak ve YYEP’ye göre sahip oldukları hakları bildiklerini güvenceye almak için ÖAŞ tarafından ilave istişare gayretleri gösterilmiştir. Bu gayretler aynı zamanda kılavuzluk sağlamak ve mümkün olan yerlerde anlaşma yoluna gitmenin önünde duran çözülmemiş miras devirleri veya devam eden davalar gibi yasal engelleri çözmek için destek vermeyi de içerir;
- Uzlaşma toplantıları yolu tükenmiştir ve nihai olarak başarısız olunmuştur.

Tüm 27. Madde davalarının gerekçeleri hem dahili olarak ÖAŞ tarafından hem harici olarak Kredi Kuruluşları ve onların BÇSD’si tarafından YYEP izleme çalışmaları üzerinden izlenecektir.

Acele Kamulaştırma (27. Madde)

Proje kapsamında bazı taşınmaz mülklerin (Kararın kapsadığı yerleşim yerleri içinde bulunan) KGM tarafından **Acele Kamulaştırması** ile ilgili Türkiye Kamulaştırma Kanunu'nun (Kanun No. 2942, 1983) 27. Maddesi uyarınca çıkarılan **Başkanlık Kararı** (Karar Tarihi: 29 Mart 2025, No. 9708)⁵⁶ **30 Mart 2025**'te Resmi Gazete'de (No. 32857) yayınlanmıştır (**Acele Kamulaştırma Kararı** olarak anılır).

Kamulaştırma Kanunu'nun 27. Maddesi uyarınca, kamulaştırmaya konu olan taşınmaz mülk aşağıdaki üç durumda acele kamulaştırma üzerinden kamulaştırılabilir:

1. Başkan tarafından Milli Savunma Zorunlulukları Kanunu (Kanun No. 3634) kapsamında milli savunma ihtiyacı beyanında bulunan bir karar çıkarıldığında;
2. Başkanlık kararıyla belirlenen acil durumlarda; veya
3. Özel kanunlarca öngörülen olağanüstü durumlarda.

Bu tür durumlarda, ilgili idarenin (bu durumda KGM) talebi üzerine bir mahkeme, **değerleme dışında tüm prosedürlerin daha sonraki bir aşamada tamamlanması** koşuluyla, 10. Maddede ortaya konan ilkelere uygun olarak taşınmaz mülke el konulmasına yetki verebilir.

27. Maddenin tüm metni Appendix B'de verilmiştir. Şekil 4-2'de KGM tarafından Türkiye Kamulaştırma Kanunu (No. 2942, 1983) uyarınca uygulanan kamulaştırma sürecini, 8. Madde, 10. Madde ve 27. Madde üzerinden özetleyen bir akış tablosu verilmiştir.

Şekil 4-2'de sunulduğu gibi, 27. Madde süreci altında:

- Bir 27. Madde davası açıldıktan sonra mahkeme **Araziye El Koyma Bedelini** belirler, bu bedel ardından araziye fiziksel girişten önce arazi sahipleri/hissedarlarının banka hesaplarına yatırılır.
- Araziye El Koyma Kararlarının icrasını takiben, etkilenen sahipler ve hissedarlar, vefat eden mülk sahiplerinin mirasçıları dahil olmak üzere, aşağıdaki yöntemler üzerinden sürecin sonuçları hakkında bilgilendirilir.
 - 27Ç Madde Araziye El Koyma Kararının bir kopyası çıkarılır ve ilgili mahkeme tarafından ilgili mülk sahipleri ve hissedarların yanı sıra ilgili banka ve tapu dairesine de gönderilir. Bu kararda Araziye El Koyma Kararlarının mahkeme tarafından icra edildiği beyan edilir ve yatırılan tazminat tutarlarının hak sahiplerinin başvurusu üzerine derhal çekilmeye hazır olduğu doğrulanır.
 - Dava süreci ve sonucu her vatandaş tarafından E-Devlet portalı üzerinden takip edilebilir.
 - E-Devlette bir telefon numarası kayıtlıysa, etkilenen taraflar güncellemelerle ilgili kısa mesajlar alabilir.
- İlgili parsellerin hissedarları biliniyorsa araziye el koyma için tazminat tutarına arazi sahipleri tarafından erişilebilir. Ancak mülk üzerinde bir ipotek, rehin veya icra emri olması durumunda, kamulaştırma tazminatı alınamaz.
- Araziye El Koyma Kararını takiben mahkeme tarafından Nihai Kamulaştırma Bedelinin belirlenmesi ve idare adına mülkün tapu kaydının yapılması için İdare (bu durumda KGM) tarafından Kamulaştırma Kanunu'na uygun olarak 10. Madde davaları açılır.
- 10. Madde süreci ile mahkemece belirlenen **Nihai Kamulaştırma Bedelinin** ilk başta belirlenen **Araziye El Koyma Bedelini** aşması durumunda, etkilenen mülk sahipleri ve hissedarlarına 10. Madde süreci sonunda fark (diğer bir deyişle Araziye El Koyma Bedeli ile Nihai Kamulaştırma Bedeli arasındaki fark) ödenecektir.
- 10. Madde sürecinin başlamış veya başlamamış olmasına bakılmaksızın, **27. Madde kararından sonra ÖAŞ araziye yasal erişime sahip olacaktır**. KGM, bu Proje için dahili olarak 10. Madde davalarının makul bir süre içinde başlatılacağına karar vermiştir, bu süre ideal koşullarda 27. Madde davalarının sonuçlanmasından sonraki bir ay içindedir. Bu yaklaşımın amacı, arazi haklarının tümüyle edinilmesi sürecini hızlandırmak ve hak sahiplerinin tam tazminat tutarlarına zamanında erişebilmelerini sağlamaktır.

⁵⁶ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/03/20250330-5.pdf>

Mahkeme Süreçleri Durumunda KGM ile ÖAŞ Arasında İşbirliği

Yukarıda anlatıldığı gibi sorunsuz bir arazi edinimi sürecinin sağlanması için KGM aşağıdakileri içeren ancak bunlarla sınırlı olmayan çeşitli eylemlerde bulunacaktır:

- Güncel piyasa fiyatlarına dayalı değerlemeler üzerinden **adil tazminatı sağlamak**;
- Dava yoluna gitmeden önce 8. Maddeye uygun olarak **anlaşma yoluna gitmeyi önceliklendirmek**;
- **10. Madde davalarını**, KGM tarafından 10. Madde sürecinin sonlanmasını takiben bir ay olarak tanımlanan makul bir süre içinde **açmak**;
- **Tazminat ödemelerinin zamanında yapılmasını sağlayarak** tüm etkilenen kişilerin araziye girişten önce tazmin edildiğini güvenceye almak.

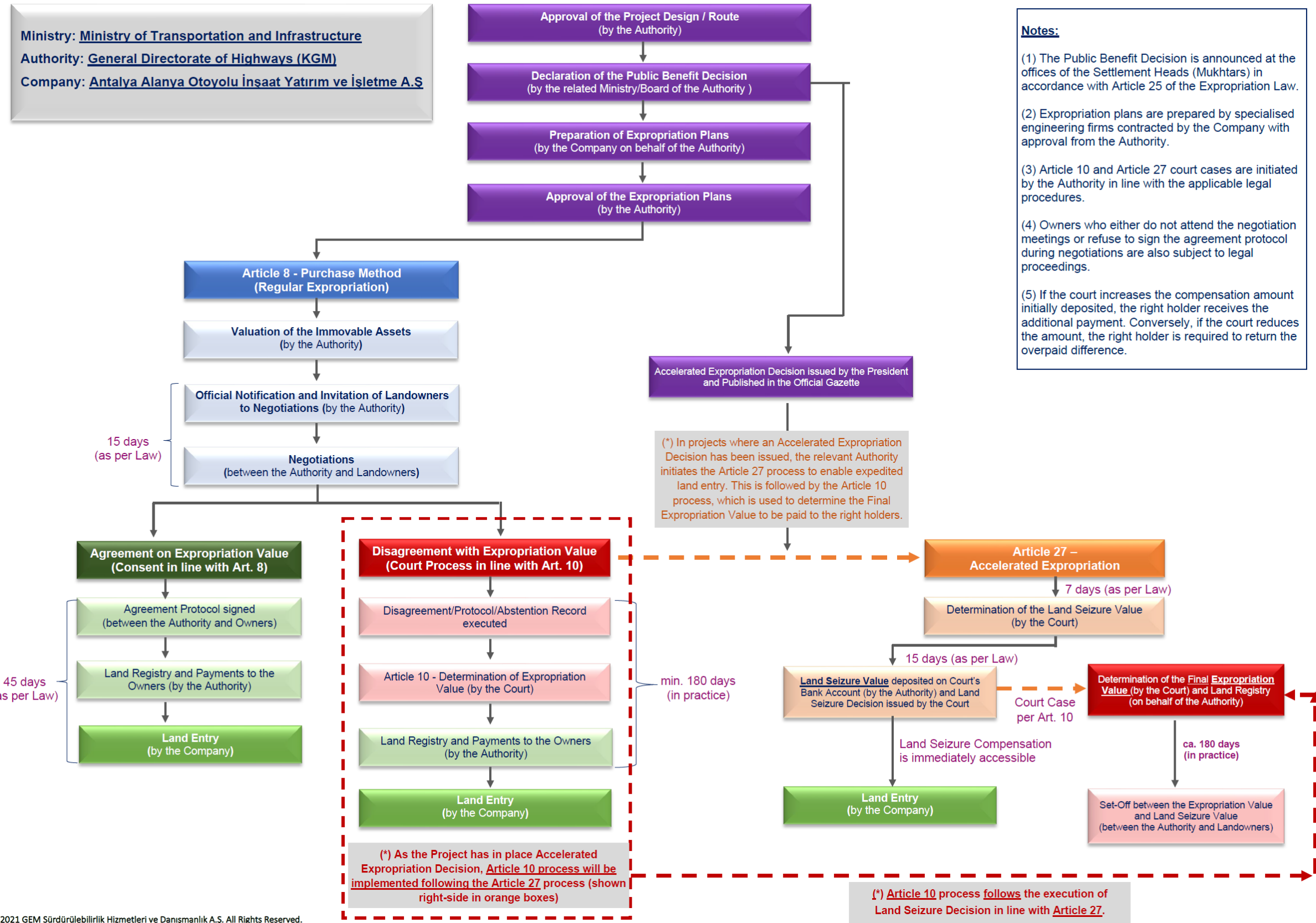
KGM tarafından gerçekleştirilen eylemlere paralel olarak ÖAŞ tarafından da ilave destek sağlanarak, vefat eden mülk sahiplerinin mirasçıları da dahil olmak üzere tüm etkilenen kişilerin anlamlı ve zamanlı katılımları güvenceye alınacak ve uzun süren mahkeme süreçlerinden kaynaklanabilecek potansiyel dezavantajlar azaltılacaktır. Buna, YYEP Fonu altında tüm etkilenen gruplara sunulan ek tazminat ve geçim kaynağı desteği paketleri dahildir. Bu önlemler, yargı süreçlerinden dolayı arazi sahipleri üzerinde potansiyel olarak olumsuz etkilerin önlenmesi ve uluslararası kredi kuruluşlarının gerekliliklerine uyulması amacıyla tasarlanmıştır.

- Değerleme çalışması yakın zamanda yapılmıştır ve güncel piyasa koşullarını yansıtmaktadır. Çalışma piyasa fiyatlarını, emsal mahkeme kararlarını, emsal satış bedellerini, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanan güncel bina birimi fiyatlarını ve diğer ilgili faktörleri hesaba katmıştır. Proje ilerledikçe KGM, Bölüm 6.3.4'te açıklandığı gibi yıllık olarak arazi ve varlıklar için değerlendirme oranlarını güncelleyecektir.
- KGM, devam eden ve gelecekteki kamulaştırma süreçleri için 27. Maddeye kıyasla anlaşma yoluna gitmek yoluyla satın alma yöntemini (8. Madde) önceliklendirmeye devam edecektir. Kamulaştırma Kanunu'na uygun olarak 8. Madde rıza görüşmelerinin yürütülmesinden önce, KGM Bölge Müdürlüğü taşınmaz mülkler için baş mühendislik dairesi ile işbirliği halinde çalışan ÖAŞ, arazi sahiplerini, hissedarları ve/veya etkilenen parsellerin mirasçılarını arazi edinimi süreci ve Kamulaştırma Kanunu'na göre sahip oldukları yasal haklar hakkında bilgilendirecektir. Buna şu konulardaki bilgiler dahil olacaktır:
 - Mirasçıların yasal haklarına erişmek için tamamlaması gereken adımlar,
 - ÖAŞ tarafından YYEP Fonu'ndan sağlanacak destek ve hak sahiplikleri (KGM tarafından sağlanacak kamulaştırma tazminatına ek olarak),
 - ve sürecin diğer önemli hususları.
- Bu bilgi sürecini desteklemek için ÖAŞ, etkilenen yerleşim yerlerinde kamulaştırma prosedür adımlarına ilişkin KGM kitapçığının basılı kopyalarını dağıtmaya başlamıştır (Ek F). Mayıs 2025'te, kopyalar tüm etkilenen yerleşim yerlerine dağıtılmıştır. Ek kopyaların dağıtımı, Projenin kamulaştırma ve inşaat programlarına uygun olarak, ihtiyaç duyuldukça devam edecektir.
- **Etkilenen araziler, etkilenen evler ve etkilenen işletmeler için İngilizce ve Türkçe olarak Arazi Edinimi ve Tazminat Kılavuzu (AETK) belgeleri hazırlanmıştır.** AETK'lar, YYEP'in kısa, açık ve teknik olmayan bir özetini sunmaktadır. Kredi Verenler tarafından onaylandıktan sonra, AETK'lar etkilenen kişilere dağıtılacak ve sunulacak, böylece bu kişiler arazi edinim süreci (Madde 8 süreci ve Madde 27 kapsamındaki yasal prosedürler dahil), Kamulaştırma Kanunu kapsamındaki hakları ve YYEP'in uygunluk kriterleri ve hakları hakkında tam olarak bilgilendirileceklerdir.

ÖAŞ, YYEP'nin sonuçlandırılmasından önce yürütülmüş arazi edinimleri için etkilenen mülk sahipleriyle iletişim kurarak onları YYEP ilkeleri ve YYEP'ye göre ek destek için muhtemel uygunlukları hakkında bilgilendirmiştir. Bu yaklaşım, Tablo 2-25'te sunulan sınırlı sayıda dava için uygulanmıştır. Taşağıl, Manavgat'ta 515/415 no.lu Parselde (Ana Şantiye Sahası alanı içinde) bulunan evin sahibi ve kullanıcısı, YYEP ilkeleri ve Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM tarafından ödenecek kamulaştırma bedelinin ötesinde ÖAŞ tarafından sağlanacak ek destek hakkında bilgilendirilmiştir. Aile, 27. maddenin prosedürlerinin tamamlanmasının ve KGM tarafından mahkeme tarafından belirlenen arazi haczi değerinin yatırılmasının ardından, Temmuz 2025'te evi gönüllü olarak boşaltmıştır.

Ayrıca ÖAŞ, vefat etmiş mülk sahiplerinin mirasçılarına gereken yerde veraset sertifikalarını almakta yardımcı olacaktır ve daha geniş kapsamlı YYEP Fonu'nun bir bileşeni olan YYEP Küçük Maliyetler Fonu'nu kullanarak noter ve ulaşım ücretleri gibi seyahat ve masrafla ilgili giderleri karşılayacaktır. ÖAŞ aynı zamanda KGM'yi bilgilendirecek ve KGM ile devam eden günlük iletişimlerini kapsamında işbirliği yaparak mirasçıların veraset sertifikalarının KGM tarafından ilgili mahkemelere ibraz edilecek olan dava dosyalarına eklenmesini sağlayacaktır.

- ÖAŞ, 27. Madde ve 10. Madde dava süreçleri kapsamında araziye el koyma tutarının ve/veya kamulaştırma tazminatının parsel sahipleri ve mirasçıların banka hesaplarına yatırılmasını takip edecektir. Bu sürecin makul ölçüde kısa bir süre içinde tamamlanmasını sağlamak için KGM'ye danışılacaktır.
- ÖAŞ, daha önce belirlenen tüm parsel sahiplerine ve mirasçılara mahkeme kararları hakkında bilgi verecek ve depozito olarak yatırılan tazminatı çekmek için miras sertifikalarının doldurulması gerekliliği, Küçük Maliyet Fonu aracılığıyla ilgili masrafların ödenmesi veya geri ödenmesi için ÖAŞ desteğinin mevcudiyeti ve sürecin sonraki adımları hakkında rehberlik sağlayacaktır. Bu adımlar arasında, yalnızca binaların/yapıların değerlemesinde uygulanan amortismanı telafi etmek için YYEP Fonundan Tam Yenileme Maliyetinin sağlanması da bulunmaktadır.
- 10. Madde mahkeme süreçleri kapsamında ÖAŞ, KGM ile işbirliği halinde parsel sahipleri, hissedarları ve mirasçılarıyla ilgili tapu sicil kaydı ve banka işlemleri prosedürlerini izleyerek bu süreçlerin sorunsuz devam ettiğini ve gereksiz gecikmelerin olmadığını doğrulayacaktır.
- ÖAŞ, KGM ile işbirliği halinde 27. Madde ve 10. Madde mahkeme kararları sonuçlarını, her sürecin sonucunda belirlenen değerlendirme tutarları ve her türlü fark ödemesi gerekliliği dahil olmak üzere izleyecek ve takip edecektir. Bu tür durumların ortaya çıkması halinde, ÖAŞ bunları tanımlayacak ve gerektiği gibi Kredi Kuruluşları ile istişare ve anlaşmaya bağlı olarak uygulanmak üzere duruma göre düzeltici faaliyetler geliştirecektir.

Şekil 4-2. KGM Tarafından Türkiye Kamulaştırma Kanunu (No. 2942, 1983) Uyarınca Uygulanan Kamulaştırma Sürecinin Özeti

4.2.3. İskan Kanunu (Kanun No. 5543, 2006)

Türkiye’de iskan faaliyetleri İskan Kanunu (Kanun No. 5543, 2006) ve ilgili İskan Kanunu Uygulaması Yönetmeliği (lütfen bkz. Appendix B) ile düzenlenmektedir. Bu mevzuat kırsal ve kentsel alanlarda devlet destekli iskan sağlar ve öncelikli olarak ilçe merkezleri dahil yerleşim yerlerinin bütünüyle yeniden yerleştirilmesini gerektirebilecek baraj geliştirmeleri gibi büyük ölçekli yatırım projelerinde uygulanır. İskan Kanunu, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB) ve ona bağlı yetkili kurumlar tarafından uygulanır.

İskan Kanunu, KGM tarafından uygulanan otoyol projelerine uygulanmaz çünkü bu projeler tipik olarak proje güzergahı boyunca ayrı konumlara yayılmış göreceli olarak kısıtlı sayıda yapıların fiziksel olarak yerinden edilmesini içerir. Böyle durumlarda nakit tazminat, KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu (Kanun No. 2942, değiştirildiği şekilde) hükümlerine uygun olarak sağlanır.

Bu Proje için mülk sahipleri ve kullanıcılar dahil olmak üzere etkilenen haneler ve işletmelerin taşınması veya yeniden yerleşimi KGM tarafından uygulanan Kamulaştırma Kanunu uyarınca yürütülecektir. Bu süreç, işbu YYEP’nin uygulanması üzerinden ÖAŞ ile işbirliği halinde yürütülecektir.

4.2.4. Arazi Kullanımı, Edinimi ve/veya Tescili ile ilgili Diğer Kanunlar

Aşağıdaki kanunlar **arazi kullanımı, arazi edinimi ve/veya arazi tapu kaydıyla** ilgili hükümler içerir ve Proje için geçerli olabilir. Her ilgili kanunun önemli hükümlerinin bir özeti Appendix B’de verilmiştir:

- Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu (No. 3083, 1984)
- Kadastro Kanunu (No. 3402, 1987)
- Orman Kanunu (No. 6831, 1956)
- Tapu Kanunu (No.2644, 1934)
- Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun (No 3091)
- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (No. 6698, 2016).
- Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu (No. 5403, 2005)
- Tebligat Kanunu (No. 7201, 1959)
- Mera Kanunu (No. 4342, 1998)
- Gayrimenkul Vergisi Kanunu (No. 1319, 1970)

4.3. Uluslararası Standartlar

Projeye uygulanan uluslararası standartlar şunlardır:

- Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Performans Standartları (PS) (2012)
- Ekvator Prensipleri (EP) 4 (2020) ve
- Asya Altyapı Yatırım Bankası (AIIB) Çevresel ve Sosyal Çerçeve (Şubat 2016’da onaylandı (Şubat 2019, Mayıs 2021, Kasım 2022 ve 26 Haziran 2024’te Değiştirildi)

Bu ilgili standartların YYEP’nin geliştirilmesi ve uygulanması ile ilgili özel koşulları takip eden bölümlerde açıklanmıştır.

4.3.1. IFC'nin Ç&S Sürdürülebilirlik Politikası

Proje, Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Çevresel ve Sosyal Sürdürülebilirlik Politikası ve ilgili Performans Standartları (PS'ler) ile uyum halinde uygulanacaktır. IFC tarafından benimsenen sekiz Performans Standardı arasından aşağıdakiler, bu YYEP'nin geliştirilmesi ve uygulanması için özel bir önem arz eder:

- Performans Standardı 1: Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi
- Performans Standardı 5: Arazi Edinimi ve Zorunlu Yeniden Yerleşim

Bu YYEP'nin geliştirilmesinde temel Performans Standartlarının yanı sıra IFC tarafından yayınlanan veya onaylanan çeşitli iyi uygulama notları, kılavuzluk malzemeleri ve danışmanlık belgelerinden de yararlanılmıştır. Bunlar arasında:

- Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim Hakkında IFC İyi Uygulama El Kitabı (2023)
- İnşaat Sektöründe Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet ve Tacizle (TCDŞT) Mücadele (Social Development Direct tarafından hazırlanmıştır; EBRD, CDC, IFC tarafından desteklenmiştir, 2020)
- Paydaş Katılım El Kitabı: Gelişen Pazarlarda İş Yapan Şirketler için İyi Uygulama El Kitabı (2007)
- Projeden Etkilenen Topluluklardan Gelen Şikayetlerle ilgili IFC İyi Uygulama Notu (2009)
- Bir Yeniden Yerleşim Eylem Planı Hazırlamak Konusunda IFC El Kitabı (2002)

4.3.2. Ekvator Prensipleri 4 (2020)

Proje, her türlü yeni Proje için (imzalanan şartnameleri veya zorunlulukları olanlar dahil olmak üzere) 1 Ekim 2020 itibarıyla tüm Ekvator Prensipleri Finans Kuruluşları (EPFK'ler) için zorunlu olan dördüncü Ekvator Prensipleri sürümüne (EP4, Temmuz 2020) uyumluluk içinde uygulanacaktır.

YYEP geliştirmesi sırasında EP4 içinde anlatılan on prensip içinden ilgili hükümler, özellikle de paydaş katılımı ve şikayet mekanizmasıyla ilgili olanlar, göz önüne alınmıştır ve uygulama süresi boyunca uygulanacaktır.

Ekvator Prensipleri altında yayınlanan ve YYEP geliştirmesi ve uygulaması için geçerli olan ilgili kılavuzluk notları aşağıdakileri içerir:

- EP Altında İnsan Hakları Değerlendirmelerinin Uygulanmasına Dair EP Kılavuzluk Notu (2020)

4.3.3. Asya Altyapı Yatırım Bankası (AIIB) Çevresel ve Sosyal Çerçeve (2024⁵⁷)

Proje Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın (AIIB) Şubat 2016'da onaylanan ve Şubat 2019, Mayıs 2021, Kasım 2022 ve son olarak 26 Haziran 2024'te değiştirilen Ç&S Çerçevesi'ne (ÇSÇ) uyumluluk içinde uygulanacaktır⁵⁸.

AIIB'nin ÇSÇ'si, AIIB destekli Projeler konusunda karar verme, hazırlık yapma ve uygulama süreçlerine çevresel ve sosyal planlama ve risk ve etkilerin yönetimine iyi uluslararası uygulamaları entegre ederek Bankayı ve işverenlerini çevresel ve sosyal olarak sürdürülebilir kalkınma sonuçları elde etmekte destekleyen bir sistemdir.

⁵⁷ 2024 ÇSÇ, 26 Haziran 2024'te değiştirilmiş şekliyle Kasım 2022 ÇSÇ'nin yerine geçer ve 26 Haziran 2024'te yürürlüğe girer.

⁵⁸ <https://www.aiib.org/en/policies-strategies/framework-agreements/environmental-social-framework.html>

AIIB'nin Ç&S politikası aşağıdaki dört tamamlayıcı bileşenden oluşur.

- Ç&S Politikası
- Ç&S Standartları (ÇSS'ler)
- Ç&S Yasaklı Faaliyetler Listesi
- Sözlük

AIIB'nin Ç&S Politikası altında bulunan ve projelerin doğasına bağlı olarak işverenler tarafından uygulanacak daha detaylı zorunlu çevresel ve sosyal gereklilikleri açıklayan üç ilgili ÇSS arasından, aşağıdaki iki ÇSS YYEP'nin geliştirilmesi ve uygulanması için geçerlidir:

- ÇSS1: Ç&S Değerlendirmesi ve Yönetimi
- ÇSS2: Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim

AIIB'nin Ç&S Politikası (2024) – İstisnalar Bölüm XI'e göre, “Banka (AIIB), Ç&S Politikası ve geçerli ÇSS'lere uymadığını belirlediği Projeleri finanse etmeyecektir. Banka, bilerek aşağıdaki özelliklere sahip bir projeyi finanse etmeyecektir: (a) zorla tahliye⁵⁹ içeren veya buna yol açan; veya (b) Ç&S Hariç Tutma Listesi'nde belirtilen faaliyetleri veya ögeleri içeren”.

⁵⁹ Bireylerin, ailelerin ve/veya toplulukların iradeleri dışında, uygun yasal ve diğer koruma biçimleri sağlanmadan ve bunlara erişim olanağı tanınmadan, yaşadıkları evlerden ve/veya topraklardan kalıcı veya geçici olarak uzaklaştırılmaları.

4.3.4. Ulusal Mevzuat ve Uluslararası Standartlar Arasındaki Boşluk Analizi

Konu / Sorun	Temel Gereksinimler Uluslararası Standartlar	Ulusal Mevzuat ve Kurumsal Uygulamalar (belirli Kanun Maddeleri için lütfen Appendix B adresine bakınız)	Boşluklar	Boşlukları Kapatmak için Eylemler
Yerinden Edilmenin Önlenmesi ve Asgariye İndirilmesi ve Alternatiflerin Değerlendirilmesi	Müşteri, fiziksel ve/veya ekonomik yerinden edilmeyi önlemek veya en aza indirmek için uygulanabilir alternatif proje tasarımlarını değerlendirecek, çevresel, sosyal ve mali maliyet ve faydaları dengeleyecek, yoksullar ve savunmasızlar üzerindeki etkilere özellikle dikkat edecektir.	Türkiye'nin Kamulaştırma Kanunu özel hükümler içermemektedir.	Kamulaştırma Kanunu yerinden edilme ile ilgili açık hükümler içermese de, kamulaştırma makamı (yani KGM) projelerin yerinden edilme etkilerini mümkün olduğu ölçüde yer veya güzergah seçimi sırasında dikkate almaktadır. KGM projeleri, kamulaştırma maliyetlerini ve projelerin insanlar üzerindeki yerinden edilme etkilerini azaltmak için arazi kullanımının ve kamulaştırmanın en aza indirilmesine öncelik veren yerleşik tasarım kriterleri ve teknik şartnameler doğrultusunda planlanmakta ve tasarlanmaktadır.	Güzergah seçimi sürecinde KGM, Projenin sosyo-ekonomik etkilerini azaltmak ve kamulaştırma maliyetlerini en aza indirmek için arazi ediniminden ve kamulaştırmadan mümkün olduğu ölçüde kaçınmış ve bunları en aza indirmiştir. YİD Sözleşmesinin imzalanmasından sonraki dönemde ÖAŞ, tasarımı optimize etmek ve arazi edinimiyle ilgili etkiler de dahil olmak üzere Projenin çevresel ve sosyal risklerini en aza indirmek için güzergah değişiklikleri yapmıştır. Proje uygulama aşamasında, yerinden edilme etkilerinin daha fazla önlenmesi veya en aza indirilmesi, Bölüm 2.10 'da özetlenen mekanizmalar aracılığıyla gerçekleştirilebilir. Ayrıca, etkilenen kişiler, varlıkları üzerindeki etkilerin önlenmesi veya en aza indirilmesi için KGM'ye talepte bulunma hakkına sahip olacaktır (öksüz arazilerin satın alınmasını istemek, yapılarından kaçınmak gibi). Bu talepler KGM tarafından ÖAŞ ile koordineli olarak teknik ve mali fizibilite temelinde değerlendirilecektir.
Zorla Tahliyeden kaçınma	Zorla tahliyeler ⁶⁰ kanun ve performans standartlarının gereklilikleri dışında gerçekleştirilmeyecektir.	Kamulaştırma Kanunu - Madde 20 "Taşınmaz Varlığın Tahliyesi" için prosedürü tanımlar. Bu Kanun kapsamında kamulaştırma makamı adına kayıtlı taşınmaz malın tahliyesi, makam tarafından icra memurundan talep edilir. İcra memuru, işgalcilere on beş gün içinde mülkü boşaltmalarını bildirir. Taşınmaz mal bu süre içinde boşaltılmazsa icra yoluyla boşaltılır. İtiraz veya şikâyet tahliyeyi durdurmaz ve mahkeme ihtiyati tedbir kararı veremez.	Tahliye, taşınmaz malın kamulaştırma makamı adına tescil edilmesinden sonra Kamulaştırma Kanunu hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilir. Ön bildirim süresi Kanunda belirtilen süre ile sınırlıdır.	Proje zorla tahliyeden kaçınacaktır. Bu taahhüdül yönlendiren ilkeler Bölüm 6.4 - "Zorla Tahliyeden Kaçınma ve Yasal Tahliye Prosedürü" başlığı altında özetlenmiştir. Kamulaştırılan binaların ve varlıkların tahliyesi, Kamulaştırma Kanunu ve uluslararası kredi kuruluşlarının gerekliliklerine uygun olarak gerçekleştirilecektir. Zorla tahliyeyi önlemek ve yeniden yerleşim planlaması ve hazırlığı için yeterli zaman tanımak amacıyla, ÖAŞ etkilenen arazi ve yapıların sahiplerini ve kullanıcılarını (resmi ve gayri resmi), KGM'nin kamulaştırma takvimini dikkate alarak, kamulaştırmanın başlamasından ⁶¹ en az üç ay önce bilgilendirecektir. Tahliye kaçınılmaz hale gelirse, KGM ve ÖAŞ ulusal mevzuatın gerekliliklerine ve ilgili uluslararası standartların (IFC PS5 ve AIIB ÇSS2 gibi) hükümlerine uyacaktır.

⁶⁰ Bireylerin, ailelerin ve/veya toplulukların, uygun yasal ve diğer koruma biçimleri sağlanmadan ve bunlara erişimleri olmadan, işgal ettikleri evlerden ve/veya arazilerden istekleri dışında kalıcı veya geçici olarak çıkarılmaları.

⁶¹ Kamulaştırma başladıktan sonra tapu işlemlerinin KGM'ye geçmesinin en az 3 ay sürebileceği ve tapu kaydının kesinleştiği tarihten itibaren Kanun tarafından etkilenen kişilere araziye boşaltmaları için 15 gün süre tanındığı göz önünde bulundurulduğunda - kamulaştırma başlamadan 3 ay önce bildirimde bulunmak, arazi edinim süreci için erken işaretleme ve bildirim tarihinden itibaren kişilere araziye girişten önce araziye boşaltmaları için en az 6 ay ve 15 gün süre tanımaktadır.

Konu / Sorun	Temel Gereksinimler Uluslararası Standartlar	Ulusal Mevzuat ve Kurumsal Uygulamalar (belirli Kanun Maddeleri için lütfen Appendix B adresine bakınız)	Boşluklar	Boşlukları Kapatmak için Eylemler
				Tahliye, yeterli ön bildirimin sağlanması; şikayet ve itirazların sunulması için anlamlı fırsatlar; gereksiz, orantısız veya aşırı güç kullanımından kaçınma; evsizliğin önlenmesi ve tahliyeden önce yeterli tazminatın sağlanması dahil olmak üzere, yasal sürecin temel ilkelerine uygun bir şekilde gerçekleştirilecektir. ÖAŞ, herhangi bir tahliye gerçekleştirmeden önce Kredi Verenleri bilgilendirecektir. Bu bildirim, yukarıda özetlenen tüm geçerli koşulların yerine getirildiğine ve getirilmekte olduğuna dair bir teyit içerecektir.
Müzakere Edilmiş Ulaşmalar	Kamulaştırmadan kaçınmaya yardımcı olmak ve yeniden yerleştirmeyi uygulamak için hükümet yetkisini kullanma ihtiyacını ortadan kaldırmak için, müşteriler, satıcının rızası olmadan arazi edinmek için yasal araçlara sahip olsalar bile, performans standartlarının gerekliliklerini karşılayan müzakere edilmiş anlaşmaları kullanmaya teşvik edilir.	Kamulaştırma Kanunu - Madde 8 ("Satın Alma Yöntemi") müzakere yoluyla satın alma yöntemine öncelik verilmesini öngörmektedir.	Kanun uyarınca herhangi bir boşluk bulunmamaktadır. Müzakereye dayalı satın alma yöntemine Kanun tarafından öncelik verilmektedir. Uygulamada KGM, Proje uygulamasının ilerlemesini yavaşlatabilecek ve yasal işlemlerle ilgili ek maliyetlere yol açabilecek mahkeme prosedürlerinden (Kamulaştırma Kanunu uyarınca) kaçınmak için mal sahipleri/hissedarlarla müzakere yoluyla anlaşmayı tercih etmektedir.	Bu Projede KGM, Kamulaştırma Kanunu kapsamındaki 8. Madde süreci (satın alma yöntemi) aracılığıyla müzakere edilmiş çözümlere öncelik vermiştir . Bölüm 2.8.1 , kamulaştırmanın başlamasından bu yana (Şubat 2025) KGM tarafından elde edilen müzakere edilmiş uzlaşma (rıza) oranlarına ilişkin ayrıntılar da dahil olmak üzere arazi ediniminin durumunu sunmaktadır.
Müzakerenin başarısız olması - yasal işlemler	Etkilenen kişilerin performans standartlarının gerekliliklerini karşılayan tazminat tekliflerini reddettiği ve bunun sonucunda kamulaştırma veya diğer yasal prosedürlerin başlatıldığı durumlarda, müşteri sorumlu devlet kurumu ile işbirliği yapma fırsatlarını araştırarak ve kurum tarafından izin verilmesi halinde yeniden yerleşim planlaması, uygulaması ve izlemesinde aktif bir rol oynayacaktır.	Projede Hızlandırılmış Kamulaştırma Kararı bulunmaktadır (Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Tarihi: 29 Mart 2025, No. 9708). Kamulaştırma Kanunu - Madde 27 ("Hızlandırılmış Kamulaştırma"), değerleme dışındaki prosedürlerin daha sonra tamamlanması şartıyla, bir mahkemenin Madde 10'da belirtilen ilkeler uyarınca taşınmaz mala el konulmasına karar verebileceğini öngörmektedir.	Müzakerelerin başarısız olduğu durumlarda, kamulaştırma değeri mahkeme tarafından belirlenir. Mahkeme süreçleri uzun olabilir, etkilenen kişilerin bilgilendirilmesi ve sürece dahil edilmesi yetersiz olabilir ve etkilenen kişiler tarafından tazminatın yatırılması ve geri çekilmesi ile ilgili sorunlar veya zorluklar etkilenen kişiler için dezavantaj oluşturabilir.	KGM, yalnızca Madde 8 kapsamındaki müzakerelerin başarısız olması halinde mahkeme sürecini başlatacaktır. KGM ve ÖAŞ, mahkeme işlemlerinin etkilenen kişileri olumsuz etkilememesini sağlamak için çeşitli önlemler alacaktır. Bu önlemler - yasal sürecin tüm aşamalarında etkilenen kişilere zamanında bilgi sağlanması ve miras ve veraset prosedürlerinin sonuçlandırılması için etkilenen kişilere yardım sağlanması da dahil olmak üzere - olası olumsuz etkileri azaltmayı amaçlamaktadır. Bu eylemlerin ayrıntılı bir açıklaması Bölüm 4.2.2 'da "Mahkeme İşlemleri Durumunda KGM ve ÖAŞ Arasındaki Koordinasyon" başlığı altında verilmiştir.
Hassas Grupların Dikkate Alınması	Projenin, etki yaratması muhtemel fiziksel unsurları, yönleri ve tesisleri özel olarak tanımladığı durumlarda ve risk ve etkileri belirleme sürecinin bir parçası olarak müşteri, dezavantajlı veya hassas durumları nedeniyle projeden doğrudan ve farklı veya orantısız şekilde etkilenebilecek bireyleri ve grupları	Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 'na göre çocuklar, yaşlılar, özürllüler, şehitlerin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz; Devlet harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle malul ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar; Devlet, özürllülerin korunması ve toplum hayatına intibaklarının	Özel yasal hükümler bulunmadığından, dezavantajlı veya hassas durumları nedeniyle projeye ilgili arazi ediniminden doğrudan ve orantısız şekilde etkilenebilecek bireyler ve gruplar, arazi edinim sürecinin bir parçası olarak özel olarak tanımlanmamakta ve farklılaştırılmış önlemler özel veya sistematik olarak geliştirilmemektedir.	ÖAŞ, bu YYEP'yi uluslararası standartlara uygun olarak hazırlamış ve YYEP etüt örneğinde arazi edinimi faaliyetlerinden etkilenen hassas kategorileri ve hassas durumdaki kişileri belirlemiştir (Bölüm 12). YYEP - Hak Sahipliği Matrisi ve geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve yardım tedbirleri hassas durumdaki PEK'lerin ihtiyaçlarına göre uyarlanmış özel

Konu / Sorun	Temel Gereksinimler Ulusalarası Standartlar	Ulusal Mevzuat ve Kurumsal Uygulamalar (belirli Kanun Maddeleri için lütfenAppendix B adresine bakınız)	Boşluklar	Boşlukları Kapatmak için Eylemler
	belirleyecektir ⁶² . Bireylerin veya grupların dezavantajlı veya kırılgan olarak tanımlandığı durumlarda, müşteri, olumsuz etkilerin orantısız bir şekilde üzerlerine düşmemesi ve kalkınma faydalarının ve fırsatlarının paylaşımında dezavantajlı duruma düşmemeleri için farklılaştırılmış önlemler önererek ve uygulayacaktır. Yoksulların ve hassas durumdaki kişilerin ihtiyaçlarına özellikle dikkat edilecektir.	sağlanması için gerekli tedbirleri alır; yaşlılar Devlet tarafından korunur; yaşlılara yapılacak Devlet yardımları ile diğer hak ve menfaatleri kanunla düzenlenir; Devlet, bu amaçlara ulaşmak için gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurulmasını sağlar." Türkiye'nin Kamulaştırma Kanunu özel hükümler içermemektedir.		hak sahipliklerini ve destek mekanizmalarını tanımlamaktadır. Hassas grupların endişelerinin yeterince ele alındığından emin olmak için YYEP hazırlığının bir parçası olarak hedefli istişareler gerçekleştirilmiştir. YYEP Bilgilendirme ve Uygulama aşamaları için Paydaş Katılımı Eylem Planı, etkilenen hassas kişilerin etkin bir şekilde katılımını sağlamak için tasarlanmış özel istişare yaklaşımları ve iletişim araçları içermektedir (bkz. Bölüm 10.3).
Toplumsal Cinsiyet Unsurlarının Dikkate Alınması	İstişare süreci, kadınların bakış açılarının alınmasını ve çıkarlarının yeniden yerleşim planlaması ve uygulamasının tüm yönlerine dahil edilmesini sağlamalıdır. Kadınların ve erkeklerin geçim kaynaklarının farklı şekilde etkilendiği durumlarda, geçim kaynaklarına yönelik etkilerin ele alınması hane içi analiz yapılmasını gerektirebilir. Nakit yerine aynı tazminat gibi tazminat mekanizmaları açısından kadınların ve erkeklerin tercihleri araştırılmalıdır. Mülkiyet veya kullanım belgeleri ve tazminat düzenlemeleri her iki eşin veya hane reisinin adına düzenlenmeli ve beceri eğitimi, krediye erişim ve iş fırsatları gibi diğer yeniden yerleşim yardımları kadınlara eşit şekilde sunulmalı ve onların ihtiyaçlarına göre uyarlanmalıdır.	Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 'na göre kadınlar ve erkekler, mülk edinme ve miras hakkı da dahil olmak üzere eşit haklara sahiptir. Uygulamada, Türkiye'de kadınlar toprak sahibi olmakta ve miras bırakmaktadır. Kamulaştırma Kanunu, cinsiyete bakılmaksızın tüm hak sahiplerine eşit şekilde uygulanması amaçlandığından, kadınlar için özel hükümler içermemektedir. Madde 8 aracılığıyla, hem kadın hem de erkek malikler/hissedarlar müzakerelere davet edilmekte ve müzakerelere katılabilmekte ve bu müzakerelerin sonuçlarına göre her iki tarafa da ödeme yapılmaktadır.	Özel yasal hükümler bulunmadığından, fiziksel veya ekonomik yerinden edilmenin toplumsal cinsiyet üzerindeki farklı etkileri açıkça dikkate alınmamakta ve özel veya sistematik önlemler geliştirilmemektedir.	YYEP etüt ekibi, rastgele örnekleme dahil edilen etkilenen kadınlara ek olarak, sosyo-ekonomik temelde kadınların temsiliyi artırmak için kadın mal sahipleri ve hissedarlarla ek anketler planlamış ve yürütmüştür. Kadınların etkin katılımını sağlamak için ekipte yeterli sayıda kadın anketör yer almıştır. Kadın katılımcılarla açık ve rahat bir etkileşimi teşvik etmek için açık iletişim stratejileri kullanılmıştır. YYEP Bilgilendirme ve Uygulama aşamaları için Paydaş Katılımı Eylem Planı, kadınlar için özel danışma ve bilgilendirme araçları içermektedir (bkz. Bölüm 10.3).
Nüfus Sayımı ve Varlık Envanteri	Müzakere edilmiş bir uzlaşma veya kamulaştırma sonucunda gönülsüz yeniden yerleşimin kaçınılmaz olduğu durumlarda, proje nedeniyle yerinden edilecek kişileri belirlemek, tazminat ve yardım için kimlerin uygun olacağını belirlemek ve fırsatçı yerleşimciler gibi uygun olmayan kişileri yardım talep etmekten caydırmak için uygun sosyo-ekonomik temel verileri toplamak amacıyla bir nüfus sayımı yapılacaktır.	Kamulaştırma Kanunu - Madde 7 ("Kamulaştırma Öncesinde Tamamlanacak Prosedürler"), varlıkların (arazi, mahsuller, ağaçlar, yapılar) envanterinin çıkarılması, taşınmaz varlıkların ve bunların yasal sahiplerinin/hissedarlarının belirlenmesi ve sahipleri ("Zilye") Bu veriler, Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM tarafından görevlendirilen mühendislik	Kamulaştırma Kanunu uyarınca yapılan sayım ve varlık envanteri, etkilenen varlıkların yasal sahipleri/hissedarları ile sınırlıdır ve ulusal Kanun arazilerin gayri resmi kullanıcıları hakkında veri toplanmasını gerektirmemektedir. Öte yandan, KGM'nin Taşınmazların Değerlemesi için Satın Alınacak Hizmetlere İlişkin Teknik Şartnamesi bulunmaktadır (KGM, Şubat 2019). Bu, parsellerin sahiplerinden ve/veya	Sayım ve varlık envanteri, Kamulaştırma Kanunu ve KGM'nin Teknik Şartnamesi uyarınca KGM tarafından atanan mühendislik firmaları tarafından gerçekleştirilmiştir. Varlık envanteri proje hizasının %100'ünü kapsamış ve etkilenen varlıkların yasal sahiplerini ve hissedarlarını belirlemiştir. Etkilenen arazi ve varlıkların resmi ve gayri resmi kullanıcılarının belirlenmesi için, ÖAŞ Nisan 2025'te

⁶² Bu dezavantajlı veya savunmasız durum, bir bireyin veya grubun ırkından, renginden, cinsiyetinden, dilinden, dininden, siyasi veya diğer görüşlerinden, ulusal veya sosyal kökeninden, mülkiyetinden, doğumundan veya diğer statülerinden kaynaklanabilir. Müvekkil ayrıca cinsiyet, yaş, etnik köken, kültür, okuryazarlık, hastalık, fiziksel veya zihinsel engellilik, yoksulluk veya ekonomik dezavantaj ve benzersiz doğal kaynaklara bağımlılık gibi faktörleri de dikkate almalıdır.

Konu / Sorun	Temel Gereksinimler Uluslararası Standartlar	Ulusal Mevzuat ve Kurumsal Uygulamalar (belirli Kanun Maddeleri için lütfenAppendix B adresine bakınız)	Boşluklar	Boşlukları Kapatmak için Eylemler
		firmaları aracılığıyla yürütülen değerlendirme çalışmasının temelini oluşturmaktadır. Türkiye'nin Kamulaştırma Kanunu, tapunun olmadığı yerlerde (kadaströ çalışmalarının yokluğunda) "zilyet" (zilyet) haklarını tanımaktadır. Antalya-Alanya Otoyolu güzergahının geçtiği alanda, kamulaştırma koridoru boyunca kadaströ çalışmaları Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğü (TKGM) tarafından tamamlanmıştır ve tapu kaydı olmayan parsel bulunmamaktadır; dolayısıyla, bu Projede herhangi bir zilyetlik ("zilyet") hakkı bulunmamaktadır.	kullanıcılarından veri toplanmasını gerektirmektedir. Toplanan veriler varlıkların değerlendirilmesine entegre edilir. Ancak bu veriler, PEK'lerin daha fazla sosyal ve/veya ekonomik izlenmesi için kullanılmamaktadır. Kamulaştırma Kanunu uyarınca varlık envanteri, kamulaştırma koridoru içinde Projeden etkilenen tüm parselleri, kamuya ait parseller (örneğin hazine parselleri) de dahil olmak üzere etkilenen parseller üzerinde resmi ve gayri resmi kişiler tarafından inşa edilen ve/veya kullanılan yapıları veya yapılan tarımsal uygulamaları kapsayan tam hizalama için yapılar (Proje için tamamlanmıştır). Öte yandan, kamulaştırma planları sadece resmi yasal haklara sahip kişilerin isimlerini içermektedir. Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi "Başkalarına ait tapulu arazilerin, sahihsiz arazilerin ve/veya zilyet tarafından edinilmemiş arazilerin kamulaştırılması için, binaların asgari malzeme bedeli ve ağaçların 11. Madde uyarınca belirlenen değeri zilyede ("zilyet") ödenir" hükmünü getirmektedir. Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi, devlete ait arazilerdeki (örneğin hazine parselleri) gayriresmi bina/yapı ve ağaçların sahiplerine asgari fiyatlar üzerinden değer biçilmesini ve tazminat ödenmesini öngörmektedir. Türkiye'nin Kamulaştırma Kanunu kapsamında tanınan "zilyetlik" haklarının, projeden etkilenen tüm parseller için kadaströ çalışmaları tamamlandıktan sonra, projeden etkilenen parseller için geçerli olmadığına dikkat çekilmiştir.	Üçüncü taraf bir uygulama ortağı ile anlaşmış ve tüm hizalama için kullanıcı belirleme anketleri yapılmıştır. Mayıs 2025'te, YYEP'nin geliştirilmesi için gerekli sosyo-ekonomik verilerin toplanması amacıyla mal sahipleri, kiracılar ve resmi/gayri resmi kullanıcılar da dahil olmak üzere etkilenen kişi kategorilerinin belirlenmesi için örnekleme dayalı YYEP etütleri başlatılmıştır (Bölüm 4). KGM tarafından onaylanan kamulaştırma planlarına dahil edilmeyen, hassas durumdaki hane halkı üyeleri de dahil olmak üzere etkilenen parsellerin gayri resmi ve resmi tarımsal kullanıcıları, saha araştırmaları ve yerleşim yeri muhtarları ve diğer topluluk liderleriyle yapılan görüşmeler yoluyla tespit edilmiştir. Mayıs 2025'te uygulama ortağı, etkilenen evlerin ve seraların sahiplerini ve kullanıcılarını belirlemek için kullanıcı belirleme çalışmasının ikinci aşamasını başlatmıştır. Etkilenen ev sahipleri ve kullanıcıların (resmi ve gayri resmi) isimlerini ve iletişim bilgilerini içeren bir veri tabanı Proje'nin veri tabanında tutulmaktadır. YYEP uygulama sürecinin bir parçası olarak, örnekleme dayalı anketler projeden etkilenen tüm haneleri kapsayacak şekilde genişletilecektir. Buna paralel olarak, Proje YYEP Uygulama Ekibi, Proje ile ilgili arazi ediniminden etkilenen tüm bireylerin kapsamlı ve güncel bir sosyo-ekonomik veri tabanını oluşturacak ve muhafaza edecektir. Bu veri tabanı, YYEP hazırlık aşamasında toplanan ve önceki bölümlerde özetlenen verilerle tutarlı olarak, hem resmi hem de gayri resmi arazi kullanıcısı olan hanelerin yanı sıra hassas durumdaki bireyler hakkında da bilgi toplayacaktır.
Uygunluk Sınıflandırması	Yerinden edilmiş kişiler şu kişiler olarak sınıflandırılabilir; (i) işgal ettikleri veya kullandıkları arazi veya varlıklar üzerinde resmi yasal haklara sahip olanlar;	Kamulaştırma Kanunu etkilenen varlıkların yasal sahipleri ve hissedarlarının yanı sıra devlete ait arazilerin resmi kullanıcılarını (örneğin hazine parsellerinin kayıtlı kullanıcıları veya <i>ecrimisil</i> ödeyen kullanıcılar) tazminat almaya hak sahibi olarak kabul etmektedir.	KGM tarafından yapılan sayım ve varlık envanteri, mülkiyet durumuna bakılmaksızın hem özel hem de devlete ait arazilerdeki etkilenen tüm yapıları ve ağaçları tanımlar ve bunları değerlemeye dahil eder.	ÖAŞ, uluslararası standartlara uygun olarak bir YYEP hazırlamıştır. YYEP, etkilenen arazi ve varlıkların sahipleri, hissedarları ve hem resmi hem de gayri resmi kullanıcıları dahil olmak üzere bu standartlar kapsamında tanınan tüm uygunluk kategorileri için hakları özetleyen bir Yetki Matrisi (Bölüm 7.2) içerir.

Konu / Sorun	Temel Gereksinimler Uluslararası Standartlar	Ulusal Mevzuat ve Kurumsal Uygulamalar (belirli Kanun Maddeleri için lütfen Appendix B adresine bakınız)	Boşluklar	Boşlukları Kapatmak için Eylemler
	(ii) arazi veya varlıklar üzerinde resmi yasal haklara sahip olmayan, ancak ulusal hukuk kapsamında tanınan veya tanınabilir bir arazi talebine sahip olan kişiler⁶³ ; veya (iii) işgal ettikleri veya kullandıkları arazi veya varlıklar üzerinde tanınabilir hiçbir yasal hakkı veya talebi olmayan kişiler. Nüfus sayımı, yerinden edilmiş kişilerin statüsünü belirleyecektir.	Gayri resmi kullanıcıların tazminatı ile ilgili olarak, Kamulaştırma Kanunu - Madde 19 ("Tapu siciline kayıtlı olmayan taşınmaz malların tescili ve zilyedin hakları"), başkasının adına kayıtlı, sahihsiz ve/veya zilyet tarafından edinilmemiş mülklerin kamulaştırılmasında, binaların asgari maddi maliyetinin ve ağaçların Madde 11 uyarınca takdir edilen değerinin zilyede ödenmesini öngörmektedir. Buna orman ve mera parsellerinin gayri resmi kullanıcıları dahil değildir. Kamulaştırma Kanunu kapsamında tanınan zilyet ("zilyet") hakları ile ilgili olarak lütfen "Varlıkların Sayımı ve Envanteri" satırına bakınız.	i) İşgal ettikleri veya kullandıkları arazi veya varlıklar üzerinde <u>resmi yasal haklara sahip olan kişiler</u>, Kamulaştırma Kanunu kapsamında tazminat almaya hak kazanır. Buna, arazinin kendisi için olmasa da arazi üzerindeki yapılar, ağaçlar ve ekili ürünler için tazminat alabilen devlete ait arazilerin resmi kullanıcıları da dahildir. ii) <u>Arazi veya varlıklar üzerinde resmi yasal hakları olmayan, ancak ulusal hukuk kapsamında tanınan veya tanınabilir bir arazi iddiası olan kişiler</u>, örneğin gayri resmi işgalleri için yeterli ücreti ("<i>ecrimisi</i>") ödeyen gayri resmi hazine kullanıcıları, Kamulaştırma Kanunu - Madde 19 uyarınca yapıları için - asgari malzeme maliyetine ("156 ndivi levazım bedeli") dayalı olarak - ve ağaçlar için tazminat alırlar. Ancak, arazinin kendisi için herhangi bir tazminat verilmemektedir. iii) <u>İşgal ettikleri veya kullandıkları arazi veya varlıklar üzerinde tanınabilir hiçbir yasal hakkı veya talebi olmayan kişiler</u> - örneğin orman ve mera arazilerinin gayri resmi kullanıcıları yasadışı işgalciler ("<i>işgalci</i>") olarak kabul edilir, ne arazi ne de varlıklar için herhangi bir yasal tazminat alma hakkına <u>sahip değildir</u>.	
Son Tarih	Ev sahibi hükümet prosedürlerinin bulunmaması halinde, müşteri uygunluk için bir son tarih belirleyecektir. Son tarihle ilgili bilgiler iyi bir şekilde belgelenecek ve proje alanı genelinde yaygınlaştırılacaktır.	Kamulaştırma Kanunu - Madde 25 "Hakların Kısıtlanması ve Mülkiyetin İdareye Devri "ni tanımlamaktadır. Kanun uyarınca, barajlar, sulama şebekeleri ve boru hatları, otoyollar, demiryolları, limanlar ve havaalanları gibi gelecek yıllara yayılan büyük ölçekli kamu projelerinde, kamu yararı kararı kamulaştırılacak taşınmazların bulunduğu mahalle ve/veya köy muhtarlığında on beş gün süreyle ilan edilerek duyurulacaktır. Kamu yararı ilan süresinin bitiş tarihinden itibaren, kamulaştırılacak taşınmaz mallar üzerinde inşa edilen sabit tesislerin ve dikilen	Kamulaştırma Kanunu'nun 8. Maddesi, 25. Maddesi ve 27. Maddesi doğrultusunda yapılan uygulamalar ve duyurular, uluslararası standartların son tarih gerekliliklerini geniş ölçüde kapsamaktadır. Kanun, gayri resmi kullanıcıların son ödeme tarihi hakkında bilgilendirilmesine ilişkin açık gerekliliklere sahip olmasa da, devlete ait parsellerin resmi kullanıcılarının (araziyi yeterli ödeme ile kullanan - <i>ecrimisi</i>) Değer Tespit Komisyonu tarafından yeterli ödeme (<i>ecrimisi</i>) belgelerini sağlamaları ve ayakta kalan ürünler için tazminat ödemeleri gerekmektedir. Bu süreç aracılığıyla, gayri resmi/resmi kullanıcılar da tespit edilir (şahsen veya muhtarlar aracılığıyla) ve gayri	ÖAŞ, KGM ile istişare halinde, Proje ile ilgili arazi ediniminden etkilenen her yerleşim yeri için bir son tarih belirlemeye karar vermiştir. Son tarihler, ilgili her bir yerleşimde yürütülen nüfus sayımı ve varlık envanteri araştırmalarının tamamlanma tarihine göre ve etkilenen her bir yerleşime özgü olarak belirlenmiştir. Son tarih hükümleri hem arazi ve varlıkların sahipleri ve hissedarları hem de bunların resmi ve gayri resmi kullanıcıları için geçerli olacaktır.

⁶³ Bu tür hak talepleri, ters zilyetlikten veya geleneksel ya da örfi mülkiyet düzenlemelerinden kaynaklanıyor olabilir.

Konu / Sorun	Temel Gereksinimler Uluslararası Standartlar	Ulusal Mevzuat ve Kurumsal Uygulamalar (belirli Kanun Maddeleri için lütfen Appendix B adresine bakınız)	Boşluklar	Boşlukları Kapatmak için Eylemler
		ağaçların değeri, kamulaştırma bedelinin belirlenmesinde dikkate alınmayacaktır. Taşınmaz mallar üzerindeki kısıtlama, ilan bitiş tarihinden itibaren beş yıl süreyle geçerli olacaktır. Yasal sahiplere 8. Madde sürecinde resmi olarak bildirimde bulunulur. Madde 27 kapsamındaki prosedürün uygulandığı durumlarda, hızlandırılmış kamulaştırma kararı Resmi Gazete'de yayınlanır.	resmi olarak kullanılan arazilerin daha fazla ekilmemesi, ayakta kalan ürünlerin kaldırılması ve arazinin boşaltılması gerektiği gibi yaklaşan kamulaştırma ve inşaat süreçleri hakkında sözlü olarak bilgilendirilirler. Kesim tarihi ile etkilene arazinin tazmin edilmesi arasındaki süre YİD projelerinde esasen sınırlıdır, bu nedenle Projede ilgili bir boşluk öngörülmektedir.	vermiştir. Buna göre, atanan mühendislik firması tarafından varlıkların envanterinin tamamlanmasını ve KGM'nin kamulaştırma planlarını onaylamasını takiben, ÖAŞ etkilene parsellerin listesini, geçerli son tarihi ve koşullarını açıklayan bir bildirimle birlikte yayınlar. Bunlar, etkilene ilgili yerleşim yerlerinde muhtarlık ofislerine, yerel kahvehanelere ve diğer uygun kamusal alanlara (camiler ve yerel erkek ve kadınlar tarafından kullanılan topluluk toplanma alanları gibi) asılmıştır.
Yerinden Edilen Kişiler için Değer Tespiti, Tazminat ve Yardımlar	Yerinden edilmenin önlenemediği durumlarda müşteri, yerinden edilen topluluklara ve kişilere varlık kayıpları için tam ikame maliyeti üzerinden tazminat ve bu Performans Standardında belirtildiği şekilde yaşam standartlarını veya geçim kaynaklarını iyileştirmelerine veya yeniden tesis etmelerine yardımcı olacak diğer yardımları sunacaktır. Tazminat standartları şeffaf olacak ve yerinden edilmeden etkilene tüm topluluklara ve kişilere tutarlı bir şekilde uygulanacaktır. Yerinden edilen kişilerin geçim kaynaklarının araziye dayalı olduğu ⁶⁴ veya arazinin kolektif mülkiyete ait olduğu durumlarda müşteri, mümkün olan hallerde, yerinden edilen kişilere araziye dayalı tazminat teklif edecektir. Müşteri, edinilen arazi ve ilgili varlıkların mülkiyetini ancak tazminat ödendikten ⁶⁵ ve uygulanabilir olduğu durumlarda tazminata ek olarak yerinden edilmiş kişilere yeniden yerleşim alanları ve taşınma ödenekleri sağlandıktan sonra alacaktır ⁶⁶ . Müşteri ayrıca yerinden edilmiş topluluklara ve kişilere projeden uygun kalkınma faydaları elde etme fırsatları sağlayacaktır.	<u>Değerleme Metodolojisi:</u> Kamulaştırma Kanunu - "Kamulaştırma Tazminatının Belirlenmesine İlişkin Esaslar" başlıklı 11. Madde, tanımlanmış bir dizi kritere dayalı olarak arazilerin, inşa edilebilir arsaların ("arsa") ve binaların değerlemesine ilişkin ilkeleri ve metodolojileri tanımlamaktadır. KGM tarafından benimsenen değerlendirme metodolojisi, <i>Taşınmazların Değerlemesi için Satın Alınacak Mühendislik Hizmetlerine İlişkin Teknik Şartname</i> 'de (KGM, Şubat 2019) özetlenmiştir <u>Tarım arazilerinin değerlendirilmesi:</u> Değerleme, piyasa fiyatları referans alınarak hesaplanan yıllık net gelirin kapitalizasyonuna dayanmaktadır. <u>Yapıların Değerlemesi:</u> Değerleme, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yıllık olarak yayınlanan Yaklaşık Birim Yapı Maliyetlerine dayanmaktadır. Amortisman oranları her bir yapının yaşına ve durumuna göre uygulanır. <u>Ağaçların Değerlemesi:</u> Değerleme, KGM Taşınmazların Değerlemesi için	<u>Değerleme Metodolojisi:</u> Kamulaştırma değerleri, Kamulaştırma Kanunu'nda belirtilen köklü prosedürlere uygun olarak belirlenir ve KGM'nin Teknik Şartnamesi ile tutarlıdır. Güzergahın belirli kısımları için hazırlanmış değerlendirme raporları mevcuttur, ancak güzergahın kalan kısmı için değerlendirme çalışmaları devam etmektedir. Bu nedenle, Proje için nihai bir değerlendirme raporu henüz hazırlanmamıştır. Proje için nihai değerlendirme raporu henüz hazırlanmamıştır. <u>Tazminatın Teslimi:</u> Kamulaştırma Kanunu - Kamulaştırma Kanunu'nun 26. Maddesi arazi karşılığı arazi yaklaşımını kabul etmektedir; ancak bu seçeneğin Türkiye'de uygulanabilirliği çok sınırlıdır ve Antalya'da yer alan bu Proje için uygulanabilir değildir. Madde 27'ye göre, araziye el konulması ancak resmi bir davetiye çıkarıldıktan sonra gerçekleşir ve belirlenen tazminat tutarı duyuruda belirtilen bankaya yatırılır. Yatırılan miktar hak sahipleri tarafından derhal erişilebilir. Daha sonra, varlığın kamulaştırma değeri 10. Madde süreci kapsamında mahkeme tarafından yeniden	Projenin değerlendirme faaliyetlerinin KGM'nin Teknik Şartnamesi ve gerekli metodoloji ile uyumu, 2025 yılının 4. çeyreğinde tamamlanması beklenen nihai değerlendirme raporunun tamamlanmasının ardından üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanı tarafından doğrulanacaktır. ÖAŞ, uluslararası standartlara uygun bir YYEP hazırlamıştır. YYEP, etkilene kişilerin her kategorisi için (etkilene arazilerin sahipleri ve resmi ve gayri resmi kullanıcıları, etkilene evler, etkilene seralar ve resmi ve gayri resmi çalışanları da dahil olmak üzere etkilene iş yapıları) tam ikame maliyeti üzerinden tazminat ve ek yardım ve destek önlemleri sağlayan bir Hak Sahipliği Matrisi (bkz. Bölüm 7.1) içermektedir. ÖAŞ, Türk Kamulaştırma Kanunu kapsamında KGM tarafından ödenen tutarları tamamlamak için YYEP Fonundan etkilene kişilere ek tazminat sağlayacaktır. Bu ek ödeme, PEK'ler tarafından alınan toplam tazminatın uluslararası standartlara uygun olarak tam ikame maliyetini yansıtmalarını sağlayacaktır. Buna ek olarak, YYEP Fonu, bu YYEP'de özetlenen geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve yardım önlemlerinin sağlanmasını finanse edecektir. Hem (i) Kamulaştırma Kanunu'nun 8. Maddesi uyarınca KGM ile kamulaştırma bedeli üzerinde anlaşmaya varanlar hem de (ii) anlaşmaya varamayanlar ve varlıkları aynı

⁶⁴ "Araziye dayalı" terimi, geçimlik mahsul yetiştirme ve hayvan otlatma gibi geçim faaliyetlerinin yanı sıra doğal kaynakların hasadını da kapsamaktadır.

⁶⁵ Bazı durumlarda, örneğin söz konusu arazinin mülkiyetinin ihtilaflı olduğu durumlarda, araziye ele geçirmeden önce etkilene herkese tazminat ödemek mümkün olmayabilir. Bu tür durumlar vaka bazında tespit edilip karara bağlanacak ve tazminat fonları, örneğin yerinden edilme gerçekleşmeden önce bir emanet hesabına yatırılmak suretiyle hazır hale getirilecektir.

⁶⁶ Devlet tarafından yönetilen yeniden yerleşim söz konusu değilse ve müşterinin tazminat ödemelerinin zamanlaması üzerinde doğrudan bir etkisi yoksa. Bu tür vakalar performans standartlarının ilgili paragraflarına uygun olarak ele alınmalıdır. Tek seferlik nakit ödemelerin sosyal ve/veya yeniden yerleşim hedeflerini açıkça baltalayacağı veya geçim faaliyetlerine yönelik devam eden etkilerin olduğu durumlarda kademeli tazminat ödemeleri yapılabilir.

Konu / Sorun	Temel Gereksinimler Uluslararası Standartlar	Ulusal Mevzuat ve Kurumsal Uygulamalar	Boşluklar	Boşlukları Kapatmak için Eylemler
		(belirli Kanun Maddeleri için lütfenAppendix B adresine bakınız)		
		Alınacak Hizmetlere İlişkin Teknik Şartname'nin "Arazi, Mahsul, Ağaç ve Varlık Değeri" başlığı altında belirtilen aşağıdaki hükümlere göre yapılır: "<i>Arazi üzerindeki yıllık mahsullerin ve meyve veren veya vermeyen ağaçların değeri, ilgili bitkilerin gelişim aşamasına bağlı olarak maliyet veya gelir yaklaşımı kullanılarak değerlendirilir. Özellikle, meyve veren ve meyve vermeyen ağaçlar için, her bir ağacın veya ağaç yaş grubunun değeri gelire dayalı olarak ayrı ayrı hesaplanır ve bu hesaplama için kullanılan metodoloji raporlarda tüm ayrıntılarıyla açıklanır</i>". Hazırlık ve bakım dönemindeki (yani üretken aşamaya geçmeden önceki) ağaçlar için tazminat kapitalizasyon yöntemi kullanılarak belirlenir. Bu, arazinin kira değeri ile birlikte yetiştirme, dikim, sulama, gübreleme, pestisit uygulaması ve diğer ilgili tarımsal girdiler için işçilik, makine ve malzemelerle ilgili maliyetleri içerir. Ticari meyve bahçeleri ("<i>kapama bahçe</i>") için KGM, meyve bahçesi bazlı değerlendirme hesaplamaları gerektirmektedir; ancak bölge müdürlükleri uygulamada farklı yaklaşımlar uygulayabilmektedir. <u>Ürünlerin Değerlemesi:</u> Ekili arazilerde tahliye işlemi hasat sonrasına ertelenir. Hasadın beklenmesinin mümkün olmaması halinde, kamulaştırmayı yapan yetkilisi, mahkeme tarafından belirlenen ürün değerini tazmin ederek arazinin tahliyesini talep edebilir. Ürün değeri, 11. ve 12. Maddeler uyarınca kamulaştırma bedelinin belirlenmesinde zaten dikkate alınmışsa, taşınmazın tahliyesi için bu miktarın yeniden belirlenmesi ve ödenmesi gerekli değildir.	değerlendirilir. İlk arazi el koyma değeri ile mahkeme tarafından belirlenen nihai kamulaştırma değeri arasındaki herhangi bir fark, mahkeme işlemlerinin sonuçlanmasının ardından yetkili makam ile mal sahipleri arasında çözülür. <u>Tam İkame Maliyeti:</u> Kanun, tam ikame maliyeti üzerinden tazminat ödenmesini gerektirmediği gibi, etkilenen kişilerin yaşam standartlarını ve geçim kaynaklarını eski haline getirmek veya iyileştirmek için ek yardım sağlanmasını da zorunlu kılmamaktadır. Binalar ve yapılar (konut, ticari veya konut dışı), her bir yapının yaşına ve durumuna göre amortisman düşüldüğünden, tam ikame maliyeti üzerinden tazmin edilmemektedir. İlgili Türk mevzuatında belirtilen amortisman oranlarına uygun olarak. Vergiler, damga vergileri, yasal ve tescil ücretleri ve taşınma maliyeti gibi işlem maliyetleri genellikle değerlemeye ayrıca dahil edilmez. Ancak, Proje için yapılan değerlendirme çalışması yenidir. Tarım arazilerinin değerlendirilmesi, mevcut piyasa fiyatları dikkate alınarak yıllık net gelire dayalı bir kapitalizasyon yaklaşımı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. <u>Resmi Kullanıcıların Tazminatı:</u> Devlete ait arazilerin resmi kullanıcıları, arazinin kendisi için olmasa da arazi üzerinde sahip oldukları yapılar, ağaçlar ve dikili ürünler için tazminat alırlar. Lütfen "Uygunluk" satırına bakınız. Gayri Resmi Kullanıcıların Tazminatı: Gayri resmi işgalleri için yeterli ücreti ("<i>ecrimisil</i>") ödeyen gayri resmi hazine kullanıcıları, Kamulaştırma Kanunu - Madde 19 uyarınca yapıları - asgari malzeme maliyetine ("<i>asgari levazım bedeli</i>") dayalı olarak - ve ağaçları için tazminat alırlar. Ancak, kaybedilen arazi için herhangi bir tazminat veya yardım (yeni arazi bulmak için) sağlanmamaktadır.	kanunun 27. Maddesi uyarınca mahkeme süreciyle edinilenler, ÖAŞ tarafından kurulan YYEP Fonu aracılığıyla YYEP kapsamında tazminat ve destek almaya hak kazanacaktır. Bu haklar, Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM tarafından ödenen nakit tazminata ek olarak sağlanmaktadır. YYEP Fonu, Bölüm11 'da ayrıntılı olarak açıklandığı üzere ÖAŞ tarafından tahsis edilecek ve yönetilecektir. Arazi edinimi tamamlanmadan araziye giriş önlemeye yönelik tedbirler: Arazi izni, çalışma izni sisteminin bir parçası haline gelmiştir. Yani, araziye girmek için yasal bir hak yoksa, EPC ve alt yüklenicileri tarafından hiçbir inşaat işi başlatılmayacaktır. Kamulaştırma tamamlanmadan veya karşılıklı anlaşmalar yapılmadan araziye girilmesini önlemek için, ÖAŞ kamulaştırmanın tamamlanma durumunu Hafriyat İşleri için Çalışma İzni Formuna dahil etmiş ve arazi giriş ve çıkış ve onay protokolleri geliştirmiştir. Bu formlar ve protokoller aracılığıyla, kamulaştırmanın tamamlanma durumu, herhangi bir kazı ve/veya dolgu işi için çalışma izni verilmeden önce ÖAŞ - Kamulaştırma Müdürü tarafından onaylanacak ve imzalanacaktır. EPC Yüklenicisi tarafından herhangi bir arazi erişiminden önce arazi sahipleri ile arazi giriş protokolleri imzalanmaya başlanmıştır. Geçici olarak edinilecek araziler için, eski haline getirme çalışmalarının tamamlanmasını ve yüklenicinin araziden çıkmasını takiben arazi sahipleri ile arazi çıkış protokolleri imzalanacaktır.

Konu / Sorun	Temel Gereksinimler Uluslararası Standartlar	Ulusal Mevzuat ve Kurumsal Uygulamalar	Boşluklar	Boşlukları Kapatmak için Eylemler
		(belirli Kanun Maddeleri için lütfen Appendix B adresine bakınız)		
		Tazminatın Teslimi: Kamulaştırma Kanunu tarafından öngörülen zorunlu nakit tazminat, burada belirtilen prosedürlere uygun olarak sorumlu makam tarafından sağlanır. Kamulaştırma Kanununun 8. Maddesine ("Satin Alma Yöntemi") göre, idarenin kırk beş gün içinde <i>Satin Alma Anlaşması</i> Protokolünde ("<i>Satin Alma Tutanağı</i>") belirtilen <i>tutarı</i> hazırlaması ve mülk sahibinden tapuda belirtilen tarihte mülkiyet haklarını idareye devretmesini talep etmesi gerekmektedir. Kamulaştırma ücreti, hak devrinin gerçekleşmesi üzerine derhal ödenir. Sonuç olarak, arazi girişi, tazminat sahiplerinin hesabına yatırıldıktan sonra gerçekleşir. Geçim Kaynaklarının Geri Kazanımı ve Yardım: Türkiye'nin Kamulaştırma Kanunu özel hükümler içermemektedir.	Orman ve mera arazilerinin gayri resmi kullanıcıları yasadışı işgalci ("işgalci") olarak kabul edilir ve ne arazi ne de varlıklar için herhangi bir yasal tazminat veya yardım (yeni arazi bulmak için) alma hakkına sahip değildir. Lütfen "Uygunluk" satırına bakınız. Ağaçlar için Tazminat: KGM 13^{üncü} Bölge Müdürlüğü meyve <i>bahçesi</i> başlı ("<i>kapama bahçe</i>") değerlendirme hesaplamalarını dikkate almamakta, bunun yerine raporlarında İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri tarafından beyan edilen ağaç birim değerlerini esas almakta ve arazinin temel (tarla) değerini ayrıca hesaplamaktadır. KGM 13. Bölge Müdürlüğü, ağaçlar için tazminat hesaplarken bölge müdürlüğüne özgü bir <i>sık dikim ("sık dikim")</i> oranı uygulamaktadır. Bu yaklaşımda, bir parseldeki toplam ağaç sayısı, kamulaştırılan alana bölündüğünde belirli bir değeri aşarsa, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nden elde edilen tazminat değerleri azaltılır. Bu da YYEP aracılığıyla karşılanması gereken bir tazminat açığına neden olur (ayrıntılar için lütfen Bölüm 6.3.3 'a bakınız). Mahsuller için Tazminat: Yasal bir boşluk bulunmamaktadır. Uygulamada KGM, arazi girişini hasat döneminin sonuna kadar erteleyebilir. Ancak, hasat sezonu sona ermeden önce ÖAŞ/EPC Yüklenicisi tarafından araziye girilmesi gerekiyorsa, KGM, araziye erişen ÖAŞ/EPC Yüklenicisinin Kamulaştırma Kanunu uyarınca mahsuller için tazminat ödemesini zorunlu kılar. Geçim Kaynaklarının Restorasyonu ve Yardım: Kamulaştırma Kanunu, devlet öncülüğünde yeniden yerleşim durumları haricinde, resmi veya gayri resmi mal sahipleri/kullanıcılar için geçim kaynaklarının restorasyonu, yardım veya geçiş desteği sağlamamaktadır. Mera kaybı veya kaynaklara erişimdeki kısıtlamalar telafi edilmemekte ve etkilenen	

Konu / Sorun	Temel Gereksinimler Uluslararası Standartlar	Ulusal Mevzuat ve Kurumsal Uygulamalar (belirli Kanun Maddeleri için lütfen Appendix B adresine bakınız)	Boşluklar	Boşlukları Kapatmak için Eylemler
			kişilere herhangi bir yardım önlemi sağlanmamaktadır.	
Topluluk Katılımı	Müşteri, ilgili performans standartlarında açıklanan paydaş katılımı süreci aracılığıyla ev sahibi topluluklar da dahil olmak üzere Etkilenen Topluluklarla iletişim kuracaktır. Yeniden yerleşim ve geçim kaynaklarının restorasyonu ile ilgili karar alma süreçleri, uygun olan yerlerde seçenekleri ve alternatifleri içermelidir. İlgili bilgilerin açıklanması ve Etkilenen Toplulukların ve kişilerin katılımı, ilgili uluslararası standartların hedefleriyle tutarlı sonuçlar elde etmek için tazminat ödemelerinin, geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması faaliyetlerinin ve yeniden yerleşimin planlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi sırasında devam edecektir.	Kamulaştırma Kanunu, düzenleyici prosedürlere uygun olarak etkilenen mal sahiplerine ve hissedarlara bilgi verilmesini ve resmi bildirim yapılmasını gerektirir. Kamulaştırma Kanunu - Madde 8 ("Satın Alma Yöntemi"), maliklerin, idarenin müzakere yoluyla taşınmaz mal, kaynak veya bunlar üzerindeki herhangi bir irtifak hakkını edinme niyetinin resmi taahhütlü bir mektupla bildirilmesini şart koşmaktadır. Mal sahibinin veya yetkili temsilcisinin hazır bulunması şartıyla, komisyon tarafından belirlenen tarihte yapılan müzakere toplantılarının bir parçası olarak istişareler gerçekleştirilir.	Kanunda tanımlanan bilgi verme ve resmi bildirim süreci, arazi sahipleri ve hissedarlarla sınırlıdır. Bilgilendirme ve istişare süreçlerinin tasarımında veya uygulanmasında arazi kullanıcılarının, hassas grupların veya cinsiyetle ilgili hususların ihtiyaçlarını ele almak için özel hükümler veya önlemler bulunmamaktadır.	ÖAŞ, uluslararası standartlara uygun bir PKP geliştirmiştir ve uygulayacaktır. YYEP Bilgilendirme ve Uygulama aşamaları için Paydaş Katılımı Eylem Planı, Projenin arazi edinimi sürecinden etkilenen hassas kişiler de dahil olmak üzere etkilenen kişilerin etkin bir şekilde katılımını sağlamak için tasarlanmış özel istişare yaklaşımları ve iletişim araçları içermektedir (bkz. Bölüm 10.3). Etkilenen araziler, etkilenen evler ve etkilenen işletmeler için İngilizce ve Türkçe olarak Arazi Edinimi ve Tazminat Rehberi (AKTK) belgeleri hazırlanmıştır. KILAVUZLAR, YYEP'nin kısa, net ve teknik olmayan bir özetini sunmaktadır. Kredi Kuruluşları tarafından onaylanmasını takiben, YYEP etkilenen kişilere dağıtılacak ve sunulacaktır. Hassas durumdaki bireylere yönelik özel önlemler de dahil olmak üzere katılım ve bilgi paylaşımı stratejilerine ilişkin özel hükümler için lütfen Bölüm 12 'a bakınız. Bu bölümde ayrıca, Serik'te bir Proje Bilgilendirme Ofisi kurulması, KGM'nin Etkilenen Yerleşim Yerlerinde Kamulaştırma Prosedür Adımları Kitapçığının dağıtılması ve Mayıs 2025'te üç Halkla İrtibat Görevlisinin (HİG) işe alınması gibi bugüne kadar gerçekleştirilen Projeye özgü eylemler de özetlenmektedir.
Şikayet Mekanizması	Müşteri, proje geliştirme aşamasında mümkün olduğunca erken bir zamanda ilgili uluslararası standartlarla uyumlu bir şikayet mekanizması kuracaktır.	Kamulaştırma Kanunu, etkilenen mal sahiplerine kamulaştırma değerine itiraz etme hakkı vermektedir. Madde 8'e göre, müzakere toplantıları sırasında herhangi bir anlaşmaya varılamazsa veya devir senedi verilmezse, Kanunun 10. Maddesi uyarınca işlemler başlatılacaktır. <u>Resmi Yazışmalar:</u> KGM, arazi edinimi ile ilgili şikayetlerini ve etkilenen kişilerden gelen geri bildirimleri resmi mektuplar ve dilekçeler aracılığıyla toplar ve bunlara resmi yazışmalar yoluyla yanıt verir. <u>KGM web sitesi:</u> KGM ayrıca resmi web sitesinde, kamulaştırma konularıyla ilgili endişeleri	Kamulaştırma Kanunu ve ulusal mevzuat, uluslararası standartlar tarafından belirlenen standartları karşılayan projeye özgü bir şikayet mekanizmasının kurulmasını gerektirmemektedir.	ÖAŞ, uluslararası standartlara uygun olarak Projeye özgü bir şikayet mekanizması da dahil olmak üzere bir PKP geliştirmiştir ve uygulayacaktır. Şikayet mekanizmasının detayları için lütfen Bölüm 11 'a bakınız.

Konu / Sorun	Temel Gereksinimler Uluslararası Standartlar	Ulusal Mevzuat ve Kurumsal Uygulamalar	Boşluklar	Boşlukları Kapatmak için Eylemler
		(belirli Kanun Maddeleri için lütfen Appendix B adresine bakınız) veya geri bildirimleri iletmek için halk tarafından kullanılabilir bir şikayet formu sunmaktadır. Şikayet ve Geri Bildirim Formu - KGM Web Sitesi Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CIMER) : CIMER, halk için merkezi bir şikayet mekanizması sağlamaktadır.		
Fiziksel ve Ekonomik Yerinden Edilme ⁶⁷	Fiziksel yerinden edilme durumunda müşteri, etkilenen kişi sayısına bakılmaksızın asgari olarak ilgili uluslararası standartların uygulanabilir gerekliliklerini kapsayan bir Yeniden Yerleşim Eylem Planı geliştirecektir. Sadece ekonomik yerinden edilmeyi içeren projelerde, müşteri etkilenen kişi ve/veya topluluklara tazminat ödemek ve ilgili uluslararası standartların hedeflerini karşılayan diğer yardımları sunmak için bir Geçim Kaynaklarını Geri Kazandırma Planı geliştirecektir. Bir projenin hem fiziksel hem de ekonomik yerinden edilmeye sonuçlandığı durumlarda, ilgili gereklilikler Yeniden Yerleşim Eylem Planı veya Çerçevesine dahil edilmelidir (yani, ayrı bir Yeniden Yerleşim Eylem Planı ve Geçim Kaynaklarını Geri Kazandırma Planı olmasına gerek yoktur).	Türkiye'nin Kamulaştırma Kanunu özel hükümler içermemektedir.	Kamulaştırma Kanunu ve ulusal mevzuat, ilgili uluslararası standartlar tarafından zorunlu kılındığı gibi bir Yeniden Yerleşim Eylem Planı veya Geçim Kaynaklarını Geri Kazandırma Planı hazırlanmasını gerektirmemektedir.	ÖAŞ, Projenin hem fiziksel hem de ekonomik yerinden edilme etkilerini ele alan uluslararası standartlara uygun bir YYEP hazırlamıştır. YYEP, Kamulaştırma Kanunu uyarınca kamulaştırma yapmaktan sorumlu yetkili makam olan KGM ile koordinasyon içinde ÖB tarafından uygulanacaktır. ÖAŞ, geçim kaynaklarının restorasyonu, hassas bireylere yardım, kayıt dışı kullanıcılar için tazminat ve paydaş katılımı ve izleme faaliyetleri de dahil olmak üzere YYEP önlemlerinin uygulanmasını kapsayan YYEP Fonunun tahsis ve ödenmesinden sorumlu olacaktır.
İzleme ve Değerlendirme	Müşteri, Yeniden Yerleşim Eylem Planı veya Geçim Kaynakları Restorasyon Planının uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek için prosedürler oluşturacak ve gerektiğinde düzeltici önlemler alacaktır. İzleme faaliyetlerinin kapsamı, projenin riskleri ve etkileriyle orantılı olacaktır. Önemli gönülsüz yeniden yerleşim riskleri olan projeler için müşteri, ilgili uluslararası standartlara uygunluk konusunda tavsiyelerde bulunmak ve müşterinin izleme bilgilerini doğrulamak üzere yetkin yeniden yerleşim uzmanları	Türkiye'nin Kamulaştırma Kanunu özel hükümler içermemektedir.	Kamulaştırma Kanunu ve ulusal mevzuat, ilgili uluslararası standartların gerektirdiği şekilde izleme ve değerlendirme hükümlerini de içeren bir Yeniden Yerleşim Eylem Planı veya Geçim Kaynakları Restorasyon Planı hazırlanmasını gerektirmemektedir.	ÖAŞ, izleme ve değerlendirme hükümleri de dahil olmak üzere uluslararası standartlara uygun bir YYEP hazırlamıştır. İç ve dış YYEP izleme mekanizmalarının yanı sıra yeniden yerleşim tamamlama denetiminin ayrıntıları için lütfen Bölüm 13 'a bakınız.

⁶⁷ Organizasyonel Kapasite ve Taahhüt; Devlet tarafından yönetilen arazi edinimi ve yeniden yerleşim ile özel sektör projeleri; Fiziksel Yerinden Edilme ve Ekonomik Yerinden Edilme ve Geçim Kaynakları) altındaki gereklilikler dahil.

Konu / Sorun	Temel Gereksinimler Uluslararası Standartlar	Ulusal Mevzuat ve Kurumsal Uygulamalar (belirli Kanun Maddeleri için lütfen Appendix B adresine bakınız)	Boşluklar	Boşlukları Kapatmak için Eylemler
	tutacaktır. İzleme sürecinde etkilenen kişilere danışılacaktır.			
Yeniden Yerleşim Tamamlama Denetimi	Bir Yeniden Yerleşim Eylem Planının veya Geçim Kaynaklarını Geri Kazandırma Planının uygulanması, yeniden yerleşimin olumsuz etkileri ilgili plan ve ilgili uluslararası standartların hedefleriyle tutarlı bir şekilde ele alındığında tamamlanmış sayılacaktır. Tamamlama denetimi, tüm etki azaltma önlemleri büyük ölçüde tamamlandığında ve yerinden edilmiş kişilere geçim kaynaklarını sürdürülebilir bir şekilde geri kazanmaları için yeterli fırsat ve yardım sağlandığı kabul edildiğinde yapılmalıdır. Tamamlama denetimi, karşılaştırılan izleme dönemi sona erdiğinde yetkili yeniden yerleşim uzmanları tarafından yapılacaktır.	Türkiye'nin Kamulaştırma Kanunu özel hükümler içermemektedir.	Kamulaştırma Kanunu ve ulusal mevzuat, proje uygulaması bağlamında bir Yeniden Yerleşim Tamamlama Denetimi gerektirmemektedir.	ÖAŞ, uluslararası standartlara uygun bir YYEP hazırlamıştır. YYEP, tüm etki azaltma önlemleri büyük ölçüde uygulandıktan ve karşılaştırılan YYEP izleme dönemi sona erdikten sonra nitelikli profesyoneller tarafından bir yeniden yerleşim tamamlama denetimi yapılmasını gerektirmektedir.

5. Mevcut Durum Çalışmaları

5.1. Mevcut Durum Etütleri Metodolojisi

Mevcut durum etütlerinin bileşenleri Tablo 5-1'de özetlenmektedir. YYEP içinde niceliksel ve niteliksel yöntemlerden oluşan bir kombinasyon kullanılmış ve birincil ve ikincil veriler birlikte değerlendirilmiştir.

Tablo 5-1. Mevcut Durum Etüt Bileşenleri

Aşama	Kapsam	Saha Etütlerinin Tarihi
Kapsam Belirleme	- Proje'nin Kamulaştırma Planlarının masa üstünde gözden geçirilmesi (ana Otoyol ve bağlantı yolları dahil) - YYEP etüdü metodolojisi - Hanenin geçim kaynakları için önemli bilgilendirici görüşme kılavuzları ve anketlerinin hazırlanması	Nisan 2025
	Etkilenen Arazilerin ve Yapıların Kullanıcılarının (Özel ve Devlet) Belirlenmesi için Saha Etüdü (ÖAŞ'nin uygulama ortağı tarafından)	17-25 Nisan 2025
	- Yeniden Yerleşim-Kapsam Belirleme Saha Ziyareti - Hızlı önemli bilgilendirici görüşmeler (5 muhtar) - Fiziksel olarak yerinden edilmiş hanelerle hızlı görüşmeler (hassas bireylerin olduğu haneler dahil) (5 ev) - Ekonomik olarak yerinden edilmiş hanelerle hızlı görüşmeler (etkilenen seralar, meyve bahçeleri ve açık alan tarlaları) (6 hane) - Etkilenen işletmecilerle hızlı görüşmeler (3 işletme)	28-30 Nisan 2025
	- YYEP etüt prosedürleri, kılavuzları ve anketlerinin hazırlanması - Önemli bilgilendirici görüşme kılavuzları - Hane düzeyinde geçim kaynağı anketleri - Hane düzeyinde fiziksel olarak yerinden edilme anketleri - İşletme görüşme anketleri	20 Nisan – 9 Mayıs 2025
Saha Etütleri Aşama 1 – YYEP Danışman Ekibi tarafından	Etkilenen yerleşim yerlerinin muhtarlarıyla önemli bilgilendirici görüşmeler⁶⁸	12 – 30 Mayıs 2025 (Tamamlandı)
	Hane düzeyinde fiziksel olarak yerinden edilme anketleri (etkilenen evlerin sahipleri ve/veya kullanıcılarıyla)	
	Hane düzeyinde geçim kaynağı anketleri (etkilenen seralar, meyve bahçeleri ve tarım arazilerinin (tarla) sahipleri ve/veya kullanıcılarıyla)	
	İşletme görüşmeleri (etkilenen işletme yapılarının sahipleri ve/veya kullanıcılarıyla)	
Saha Çalışmaları Aşama 2 – ÖAŞ'nin uygulama ortağı tarafından	- Hane düzeyinde fiziksel olarak yerinden edilme anketleri (etkilenen evlerin sahipleri ve/veya kullanıcılarıyla) – etkilenen evlerin tam sayımını sağlamak için Aşama 1 içinde etüt örneklemine dahil edilmemiş hanelerle - Seralarla hane düzeyinde anketler	Mayıs 2025 (Tamamlandı)

⁶⁸ Etkilenen arazi ve yapıların (evler, seralar, işletmeler) sayısı ve alanı açısından en yüksek etkiye sahip yerleşim yerleri (mahalleler) önceliklendirilmiştir.

5.1.1. Masabaşı Taraması

YYEP kapsam belirleme çalışmalarının bir parçası olarak YYEP Danışmanı tarafından incelenen belgeler aşağıdakileri içerir:

- Proje için çıkarılan kamu yararı kararı ve acele kamulaştırma kararı
- Nihai kamulaştırma koridoru
- Otoyol kamulaştırma koridoru için kamulaştırma planları ve listeleri
- Otoyol'un kamulaştırma koridoru için arazi edinimi ve arazi kullanımı izin süreci verileri
- Geçici şantiye konumları, arazi edinimi ve izin süreci verileri
- Çeşitli etkilenen parsel tipleri için örnek değerlendirme raporları
- Etkilenen her parsel için kamulaştırma durumunu detaylandıran belgeler (varsa devam eden tüm davalar hakkında bilgiler dahil)
- KGM tarafından etkilenen arazi sahipleri ve hissedarları için çıkarılan 8. Madde bildirim yazıları örneği
- YİD Sözleşmesinin kamulaştırmayla ilgili sorumlulukları açıklayan ilgili bölümleri (KGM'nin Türkiye Kamulaştırma Kanunu - Kanun No. 2942, 1983 uyarınca arazi kamulaştırma konusunda yetkili idare olduğu kaydedilerek)
- KGM veya İşveren tarafından uygulanan tasarım değişiklikleri ve yeniden yerleşimden kaçınma önlemleri ile ilgili Ön Proje Güzergahı ve Gerekçeli Rapor (KM 52+000 ile km 136+000 arasındaki güzergah için) (ÖAŞ, Kasım 2024)
- KGM'nin şimdiye kadar (halktan) aldığı yeniden yerleşimle ilgili dilekçeler
- Etkilenen araziler ve yapıların kullanıcılarının belirlenmesi konusunda rapor, etkilenen kişilerin iletişim detayları dahil (SURKAL, Nisan 2025)
- Paydaş katılımı ve şikayet mekanizması (dahili ve harici), cinsiyet eşitliği ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve taciz (TCDŞT) konusunda Kurumsal Ç&S politikası, planlar ve prosedürler
- ÇSED ve PKP'nin ilgili bölümleri - özellikle Proje tanımı, alternatiflerin analizi, sosyoekonomik mevcut durum, hassas gruplar ve bireyler, Ç&S yönetim sistemi ve paydaş katılımı ile ilgili olanlar (halk için şikayet mekanizması dahil) (Haziran 2025).

5.1.2. Yeniden Yerleşim-Kapsam Belirleme Saha Ziyareti

YYEP Danışman Ekibinin (bkz. Tablo 5-2) kilit uzmanları tarafından **28-30 Nisan 2025'te** (üç tam gün boyunca) bir **yeniden yerleşim-kapsam belirleme saha ziyareti** yapılmıştır. Bu çalışmanın amacı, tazminat stratejisini belirlemek ve detaylı yeniden yerleşim planlama sürecini bilgilendirmek için arazi edinimi ve fiziksel ve/veya ekonomik olarak yerinden edilmeye ilişkin önemli sosyal etkiler ve riskleri tanımlamak konusunda destek vermek olmuştur.

Tablo 5-2. Yeniden Yerleşim-Kapsam Belirleme Saha Ziyareti Ekibi

Görevi	Taraf
Proje Müdürü, Kıdemli Ç&S Danışmanı	GEM
Tarım Ekonomisti, Kıdemli Kamulaştırma ve Değerleme Uzmanı, Sertifikalı Emlak Değerleme Uzmanı	Üçüncü Taraf - Akademisyen
Sosyolog, Kıdemli Sosyal Konular Uzmanı	Üçüncü Taraf
CBS Uzmanı	GEM
Kamulaştırma Müdürü	ÖAŞ
İş Sağlığı ve Güvenliği Müdürü	ÖAŞ
Tanımlama ve Değerleme Çalışmaları Saha Koordinatörü (Kamulaştırma Kanunu uyarınca yürütülmüştür)	OGY

Saha ziyareti sırasında ekip, ilgili devlet kuruluşu, topraksız seralar birliği (Sera-bir), seçilmiş mahallelerin muhtarlarının yanı sıra özel ve kamusal (hazine ve orman) arazilerde bulunan etkilenen arazilerin ve evler, seralar ve diğer işletmeler gibi yapıların mülk sahipleri ve biliniyorsa kullanıcılarıyla (resmi veya gayriresmi) iletişim kurmuştur.

Proje alanı içinde kamulaştırılacak parsellerin çoğunun tarım arazisi olması sebebiyle, üç ilçenin tümünde Tarım ve Ormanlık İlçe Müdürlükleri ziyaret edilmiştir. Bölgede genel tarım yapısı, proje güzergahı boyunca tarımsal üretim, arazi mülkiyeti ve kullanımı, kiracılık ve ekin paylaşımı uygulamaları temel ve alternatif mahsuller ve hayvanlar, tarımsal teşvikler ve tarımsal ürünler için pazarlama kanalları gibi konularda bilgi alışverişi yapılmıştır.

Ayrıca, bölgedeki sera varlığının önemli ölçüde olması sebebiyle, Sera Yatırımcıları ve Üreticileri Birliği'nin bir Kurul Üyesi ile bir toplantı yapılmıştır. Birlik birincil olarak büyük ölçekli sera yatırımcılarını temsil etmektedir ve serada sebze üretimiyle uğraşan küçük ölçekli çiftçileri içermemektedir. Bunun sebebi, bölgedeki Sera-bir üyelerinin genellikle topraksız sera yetiştiriciliğiyle uğraşan büyük ölçekli girişimcilerden oluşmasıdır. Bununla beraber, bölgedeki seracılığın tarihi gelişimi, ortalama sera boyutları ve ilgili maliyetler hakkında çiftçi seviyesinde detaylı bilgiler toplanmıştır.

Ayrıca, çiftçi tabanlı bir kuruluş olduğu için Alanya Ziraat Odası'nın ziyaret edilmesi amaçlanmıştır; ancak Oda Başkanının uzak bir konumda olması sebebiyle telefon üzerinden bilgi alınmıştır.

Katılım için etkilenen bireyler seçilirken, aşağıdaki gruplara özel olarak dikkat edilmiştir:

- En büyük kamulaştırma alanı ve en yüksek kamulaştırma oranına sahip özel mülkiyetli parseller,
- Hem arazi hem konut binalarının kamulaştırmaya konu olduğu özel mülkiyetli parseller,
- Daimi meyve bahçelerinin kamulaştırıldığı özel mülkiyetli parseller,
- İşletmelerin kamulaştırıldığı özel mülkiyetli parseller,
- Konutları veya meyve bahçeleri kamulaştırılan Hazine veya tescil dışı arazilerde oturan bireyler (gayriresmi kullanıcılar),
- Özel mülkiyetli veya Hazine parselleri (gayriresmi kullanıcılar) olmasına bakılmaksızın kamulaştırılan en geniş sera alanına sahip parseller,
- Orman veya meralarda bulunan konut binaları, meyve bahçeleri, seraları vs. kamulaştırmaya konu olan bireyler (gayriresmi kullanıcılar),
- Kamulaştırmadan dolayı sınırlı erişimle kalmış parseller,
- Ana şantiye sahası için yakın zamanda kamulaştırılmış bir parsel,
- Seçilen örneklerin bulunduğu yerlerde mahalle muhtarları.

Yeniden Yerleşim-Kapsam Belirleme Saha Ziyareti sırasında YYEP Danışman Ekibi tarafından yapılan toplantılar ve istişarelerin listesi Tablo 5-3'te sunulmuştur.

Tablo 5-3. Yeniden Yerleşim-Kapsam Belirleme Saha Ziyareti Sırasında Yapılan Toplantılar ve İstişarelerin Listesi

No.	Paydaş Grubu	Taraf	Danışılan	Tarih
1.	Devlet kurumu	KGM 13. (Antalya) Bölge Müdürlüğü	Taşınmaz Mülkler Baş Mühendisi	28 Nisan 2025
2.	Devlet kurumu	Manavgat Tarım İlçe Müdürlüğü	İlçe Müdürü	
3.	Devlet kurumu	Alanya Tarım İlçe Müdürlüğü	İlçe Müdürü ve teknik ekipler	
4.	Sivil toplum kuruluşu	Sera-Bir Birliği	Müdür	
5.	Devlet kurumu	Serik Tarım İlçe Müdürlüğü	İlçe Müdürü ve teknik ekipler	29 Nisan 2025
6.	Etkilenen topluluklar	Urundu, Serik Deniztepesi, Serik Yukarıışıklar, Manavgat	Muhtarlar	28-29 Nisan 2025
7.	Etkilenen evler	Deniztepesi, Serik Taşağıllı, Manavgat Bucakşeyhler, Manavgat Türkler, Manavgat Emişbeleni, Alanya	1) Serik, Deniztepesi 139/6 – özel : çok hissedarlı özel mülkiyetli arazi üstüne ev sahibi, hassas hane 2) Serik, Sarıabalı 288/1 – hazine : çok sayıda gayriresmi ev sahibi, hassas haneler içeren 3) Manavgat, Taşağıllı – özel : 515/415 (çok hissedarlı arazide mülk sahibi) 4) Manavgat, Bucakşeyhler – özel : 205/19 (kısmi kamulaştırma – etkilenen meyve bahçesi) 5) Manavgat, Türkler – orman : OR-1 – çok sayıda gayriresmi ev sahibi, hassas haneler içeren) 6) Alanya, Emişbeleni – özel : 216/4 – kiracı	28- 29-30 Nisan 2025
8.	Etkilenen seralar	Urundu, Serik Yukarıışıklar, Manavgat Telatiye, Alanya	1) Serik, Üründü 117/4 – Özel arazide sera sahibi ve işletmecisi : Kısmi kamulaştırma (domates) 2) Manavgat, Yukarıışıklar 172/1 – resmi kiracılar (x2) – Özel arazide sera sahibi : Kısmi kamulaştırma (meyve) 3) Alanya, Telatiye 127/48 – Özel arazide sera sahibi ve işletmecisi : Kısmi kamulaştırma (sebze)	28-29 Nisan 2025
9.	Etkilenen tarım arazileri	Urundu, Serik Bucakşeyhler, Manavgat Çakallar, Alanya	1) Serik, Üründü – 117/5 özel : artık arazi + 35/6 özel – kümülatif Proje etkisi 2) Manavgat, Bucakşeyhler – 205/19 özel : kısmen kamulaştırma – etkilenen meyve bahçesi 3) Alanya, Çakallar – 134/10 özel : İncekum'da sera işletmecisi (mango)	29-30 Nisan 2025
10	Devlet kurumu	Alanya Tarım İlçe Müdürlüğü	Teknik ekipler	30 Nisan 2025
11	Sivil toplum kuruluşu	Alanya Ziraat Odası	Oda Başkanı	30 Nisan 2025 (telefon görüşmesi)

5.1.3. YYEP Saha Etütleri

YYEP saha etütlerinin iki seferde olarak yürütülmesi planlanmıştır ve her iki sefer de Mayıs 2025'te tamamlanmıştır. Tablo 5-4'te etütlerin tasarımı özetlenmektedir.

5.1.3.1. 1. Sefer - YYEP Danışman Ekibi tarafından YYEP Etütleri (Mayıs 2025)

YYEP Etüt Ekibinin (1. Sefer) yapısı, kıdemli bir sosyolog ve kıdemli bir saha gözetmeni tarafından yönetilen kadın ve erkek araştırmacılardan oluşmuştur.

Örnekleme Yöntemi

Mayıs 2025'te çıkarılan kamulaştırma planlarına dayalı olarak örnekleme yapılmıştır. İstatistiki olarak geçerli ve temsil gücüne sahip bir örneklem alabilmek için, katmanlı bir rastgele örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Otoyol'un kamulaştırma koridoru çapında bulunan arazi parsellerinin çeşitlilik içeren özelliklerini yansıtmak için örnekleme stratejisi dikkatle tasarlanmıştır ve arazi kullanım tipleri ve inşa edilmiş yapıların varlığına özel olarak önem verilmiştir.

Örnekleme Parametreleri

Örnekleme boyutu, sonlu bir popülasyon içindeki oranları tahmin etmekte kullanılan standart formül üzerinden hesaplanmıştır:

$$n = (Z^2 \times p \times (1 - p)) / e^2$$

Burada:

Z = 1,96 (%95 güven düzeyi için Z-skoru)

p = 0,5 (maksimum değişebilirlik)

e = 0,05 (hata marjı)

Örnekleme Stratejisi Katmanlı Rastgele Örnekleme (Orantılı Dağılım)

Örnekleme çerçevesi üç temel boyuta dayalı olarak katmanlaştırılmıştır:

0. Coğrafi Dağılım:

- Projeye ilişkili arazi ediniminden etkilenen tüm mahalleler (Otoyol'un kamulaştırma koridoru çapında) katmana dahil edilmiştir.
- Parseller, her bir mahalledeki parsel sayısına göre orantılı olarak örneklenmiştir.

2) Tapu Sicili Tipi:

- Ekonomik kullanım konusunda hiç potansiyeli olmayan parseller (örneğin, kanallar, yollar) örnekleme çerçevesinin dışında bırakılmıştır.

3) Yapıların Varlığı:

Mevcut yapıları olan parsellere özel olarak önem verilmiştir:

- Etkilenen işletme yapıları içeren parseller
- Etkilenen evler içeren parseller
- Etkilenen seralar içeren parseller

Etkilenen işletmeleri tam olarak temsil edebilmek için, etkilenen işletme yapıları içeren tüm parseller örnekleme otomatik olarak dahil edilmiştir.

Yanıtsızlık Stratejisi: Yedekli Örnekleme

Mevcut olmayan arazi sahipleri ve erişilemez parseller gibi beklenen saha çalışması zorluklarından dolayı, 1:1 yedekli örnekleme stratejisi uygulanmıştır. Tutarlılık ve temsil kuvvetini güvenceye almak için, ana örneklem içinde seçilen her bir parsel için, aynı katmandan, hem mahalle hem tapu sicili ile tanımlanan başka bir yedek parsel çekilmiştir.

Nihai örnekleme boyutu sonucu Tablo 5-4'te sunulmuştur.

YYEP saha ekibi, etütler kapsamında Otoyol güzergahı boyunca **45 farklı yerleşim yeri çapında toplam 596 anket** doldurmuştur. Ayrıca, **bu yerleşim yerlerinin 34'ünde** muhtar görüşmeleri yapılmıştır. Etkilenen hanelerin

(etkilenen yapılar ve/veya seralar gibi tarım arazilerine sahip olanlar dahil) yanı sıra etkilenen işletmelerde de uygulanan anket sayısının dağılımı aşağıdaki Tablo 5-5'te verilmiştir.

Tablo 5-4. YYEP Etüt Tasarımı

Method	Target Group	Baseline Data to be Collected	Strategy	Sample Size (Number of Interviews/Questionnaires)	
				Target	Achieved
Önemli bilgilendirici görüşmeler	Aşağıdaki mahallelerdeki etkilenen yerleşim yerlerinin muhtarları ⁶⁹	- Yerleşim yeri hakkında genel bilgiler - Geçim kaynakları ve genel ekonomik koşullar - Proje farkındalığı ve algısı - Yerleşim yerinde Projeye ilişkili fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilme etkileri - Yerleşim yerinde işletmeler üstündeki Projeye ilişkisi yerinden edilme etkileri - Projeden etkilenen kamu arazileri - Hassasiyet - Toplulukta işgücü kullanılabilirliği	En yüksek etkiye sahip yerleşim yerlerinin (mahalleler) seçimi - etkilenen arazi ve yapıların (evler, seralar, işletmeler) sayısı ve alanına dayalı olarak	30 muhtar	34 muhtar
Hane düzeyinde anketler – Fiziksel olarak yerinden edilme	Etkilenen evler - Etkilenen evlerin sahipleri/hissedarları - Etkilenen evlerin resmi ve gayriresmi kullanıcıları (Kadınlar ve hassas bireyleri içeren haneler dahil)	- Etkilenen araziler ve kullanım - Hane bileşimi ve hassasiyet - Yaşam standartları ve geçim kaynakları - Etkilenen ev ve fiziksel olarak yerinden edilmeyle ilgili hususlar - Tarım arazisi kullanımı - Yeniden yerleşim planlaması - Tazminat ve yardım (geçim kaynakları dahil) tercihleri ve ihtiyaçları	1. Sefer (Mayıs 2025): Katmanlı rastgele örnekleme 2. Sefer (Mayıs 2025): Tam sayım	1. Sefer: 24 parsel (Ev içeren) 2. Sefer: 1. Seferin %100 hariç tutulması	196 hane (196 anket) <i>(ev içeren parselde mevcutsa, seralar ve açık tarım arazileri dahil)</i>
Hane düzeyinde geçim kaynağı anketleri - Ekonomik olarak yerinden edilme	Etkilenen araziler - Etkilenen tarım arazileri (açık alan), seralar ve meyve bahçelerinin mülk sahipleri - Tarım arazileri (açık alan), seralar ve meyve bahçelerinin resmi ve gayriresmi kullanıcıları (Kadınlar ve hassas bireyleri içeren haneler dahil)	- Etkilenen araziler ve kullanım - Hane bileşimi ve hassasiyet - Yaşam standartları ve geçim kaynakları - Tarım arazisi kullanımı - Tazminat ve yardım (geçim kaynakları dahil) tercihleri ve ihtiyaçları	Katmanlı rastgele örnekleme	1. Sefer: ~300 parsel (Seralar ve açık alan tarım arazileri) 2. Sefer: 1. Seferin %100 hariç tutulması	Toplam: 380 hane (400 anket)
İşletmelerle Görüşmeler	Etkilenen işletme yapıları - Etkilenen işletme yapısının sahipleri (işverenler) - Etkilenen işletme yapılarının (işverenler) resmi ve gayriresmi kullanıcıları (kiracılar) (varsa)	- İşletme hakkında genel yasal ve ekonomik bilgiler (kullanım, işletme faaliyeti, finansal veriler dahil) - Çalışanlar hakkında bilgiler - İşletme operasyonları hakkında detaylar (müşteriler, ana tedarikçiler) - Proje farkındalığı ve algısı - Yeniden yerleşim planlaması - Tazminat ve yardım (geçim kaynakları dahil) tercihleri ve ihtiyaçları	Tam sayım (Etkilenen işletme yapılarında çalışan işletmelerin %100'ü)	22 parsel (işletme yapıları içeren) %100	Toplam: 28 parselde 32 işletme (taşınma ve taşınmama durumları dahil) <u>Taşınacak:</u> 23 parselde 23 işletme <u>Faaliyet göstermeyen:</u> 2 parselde 2 işletme <u>Taşınmayacak:</u> 5 parselde 5 işletme <u>Taşınacak ancak bulundukları konum nedeniyle kamulaştırma planlarına dahil edilmeyen:</u> 2 parselde 2 işletme

⁶⁹ Etkilenen arazi ve yapıların (evler, seralar, işletmeler) sayısı ve alanı açısından en yüksek etkiye sahip yerleşim yerleri (mahalleler) önceliklendirilmiştir.

Tablo 5-5. Yerleşim Yeri Başına Doldurulan Anketlerin Dağılımı - 1. Sefer

No.	Mahalle	Anket Sayısı				
		Etkilenen Ev	Tarım Arazisi	İşletme	Toplam Anket Sayısı	Toplam Parsel Sayısı
Serik district						
1	Aşağıçatma	2		2	4	2
2	Burmahancı		5		6	5
3	Cumalı	1	5	1	7	7
4	Çandır		1		1	1
5	Deniztepesi	1			1	1
6	Sarıbalı	12	14		25	24
7	Üründü	3	6		9	9
Serik Alt Toplamı		19	31	3	53	49
Manavgat ilçesi						
8	Çakış	4	1	1	6	2
9	Taşagıl	13	14	1	28	18
10	Hocalar		10		11	11
11	Gündoğdu		1		1	1
12	Yavrudoğan	1	6		8	7
13	Çolaklı	3	4		7	7
14	Kalemler	1	12		13	13
15	Yeniköy		1		1	1
16	Şişeler	2	4	1	7	7
17	Evrenleryavşı		4		4	4
18	Yukarıışıklar	1	5		6	6
19	Dikmen		2		2	2
20	Evren		9	12	21	13
21	Seki	1	5		5	5
22	Bucakşeyhler		4		4	4
23	Ulukapı		1		1	1
24	Aşağıışıklar		4		8	8
25	Karaöz		3		2	2
26	Aksaz		2		3	3
27	Hacıali		2		2	2
28	Cevizler	1	1		2	2
29	Hacısalı		8		8	8
30	Hacıobası	2	9	3	13	12
31	Uzunlar	4	6		10	10
32	Kadılar		5		5	5
33	Örenşehir	1	1		2	2
34	Yalçıdibi		10		10	10
35	Odaönü		2		2	2
36	Karakaya	3	6		9	9
Manavgat Alt Toplamı		37	142	18	197	177
Alanya ilçesi						
37	Alara	5	15		29	22
38	Çakallar	2	1			
39	İncekum		1			
40	Avsallar	2			2	2
41	Emişbeleni	8	6	7	20	18
42	Türkler	3	2		5	5
43	Toslak	16	12	1	28	25
44	Elikesik	1	3		4	4
45	Telatiye	6	3	6	15	10
Alanya Alt Toplamı		43	43	14	100	86
Genel Toplam		99	216	35	350	312

5.1.3.2. 2. Sefer - ÖAŞ'nin Uygulama Ortağı Tarafından YYEP Etütleri (Mayıs 2025)

1. Sefer YYEP Etütleriyle paralel olarak ÖAŞ'nin uygulama ortağı, YYEP Danışman Ekibi tarafından uygulanan YYEP etüdü örneklemini içinde kapsamamış olan fiziksel olarak yerinden edilmiş haneleri ve etkilenen seraları hedef alan 2. Sefer etütlerini gerçekleştirmiştir. 2. Seferin amacı, tüm etkilenen evler ve seraların tam olarak kapsanmasını sağlamak olmuştur.

Telatiye, Toslak ve Elikesik'te halkın etütlere katılma konusundaki tereddüdünden doğan sınırlamalarla karşılaşmıştır, bunlar tam sayım kapsamının elde edilmesini engellemiştir (YYEP etüt örneklemine dahil edilmiş anketler daha önceki bölümde belirtildiği gibi 1. Sefer kapsamında gerçekleştirilebilir). 2. Sefer sırasında tamamlanamayan anketler, Bölüm 5.1.3.3'te açıklandığı gibi, YYEP uygulama döneminin erken aşamalarında sonuçlandırılacaktır.

1. Sefer halihazırda etkilenen işletmelerin tam sayımını elde etmeyi amaçladığı için, bunlar ÖAŞ'nin YYEP uygulama ortağı tarafından yürütülen 2. Sefer etütleri kapsamına dahil edilmemiştir.

2. Sefer kapsamında yapılan saha etütlerinin bulguları bağımsız bir rapor içinde derlenecektir. Temel bulgular ve PEK'lerin, özellikle geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve destek önlemi tercihleri konularındaki geri bildirimleri bu YYEP'nin hazırlanma sürecinde göz önüne alınmıştır.

Tablo 5-6. Yerleşim Yeri Başına Doldurulan Anketlerin Dağılımı - 2. Sefer

No	İlçe	Mahalle	Anketlerin Dağılımı	
			Etkilenen Ev	Etkilenen Sera
1	Serik	Deniztepesi	1	3
2	Serik	Sarıbalı		12
3	Serik	Üründü	7	6
4	Serik	Burmahancı	1	3
5	Serik	Cumalı	1	1
6	Serik	Aşağıçatma	1	1
7	Manavgat	Çakış	7	3
8	Manavgat	Taşagül	6	4
9	Manavgat	Hocalar	1	1
10	Manavgat	Yavrudoğan	1	1
11	Manavgat	Seki	3	1
12	Manavgat	Kalemler	5	9
13	Manavgat	Evren		2
14	Manavgat	Şişeler		2
15	Manavgat	Evrenleryavşı		1
16	Manavgat	Yukarıışıklar	10	4
17	Manavgat	Dikmen	1	1
18	Manavgat	Bucakşeyhler	2	
19	Manavgat	Ulukapı		1
20	Manavgat	Aşağıışıklar	1	2
21	Manavgat	Karaöz		2
22	Manavgat	Aksaz		2
23	Manavgat	Hacısalı		1
24	Manavgat	Hacıobası	8	6
25	Manavgat	Uzunlar		3
26	Manavgat	Kadılar		1
27	Manavgat	Örenşehir	2	6
28	Manavgat	Yalçıdibi		4
29	Manavgat	Karakaya	10	16
30	Alanya	Alara	2	6
31	Alanya	Çakallar	2	
32	Alanya	Avsallar	1	
33	Alanya	Türkler		1
34	Alanya	Payallar		2
35	Alanya	Emişbeleni	8	39
36	Alanya	Toslak	8	13
37	Alanya	Elikesik	1	5
Toplam			90	165

5.1.3.3. 3. Sefer - YYEP Uygulaması (Proje için finans anlaşmasının imzalanmasından sonra)

Bu YYEP’de, YYEP hazırlık aşamasında yukarıda açıklanan örnekleme yöntemine uygun olarak yapılan etütlerden yararlanılmıştır.

YYEP uygulama süreci kapsamında örnekleme dayalı etütler, mümkün olduğunca Projeden etkilenen tüm haneleri içerecek biçimde genişletilecektir. Buna paralel olarak Proje YYEP Uygulama Ekibi, Proje ile ilişkili arazi edinimi tarafından etkilenen tüm bireylerin kapsamlı ve güncel bir sosyoekonomik veri tabanını oluşturacak ve tutacaktır. Bu veri tabanında resmi ve gayriresmi arazi kullanıcılarını içeren hanelerin yanı sıra hassas bireyler konusunda da, daha önceki bölümlerde açıklandığı üzere YYEP hazırlık aşaması sırasında toplanan verilerle tutarlı bilgiler saklanacaktır.

Bu kapsamda, ÖAŞ ilgili hizmetlerin yerine getirilmesini desteklemek için üçüncü taraf uygulama ortaklarını görevlendirebilir.

5.1.4. YYEP Saha Etüdü Sınırlamaları

Saha etütleri sırasında karşılaşılan sınırlamalar, bunları çözmek için alınan önlemlerle birlikte aşağıda özetlenmiştir:

- Saha etütleri sırasında, özellikle Alanya’daki yerleşim yerlerinde halkın katılımı konusunda çeşitli zorluklarla karşılaşılmıştır. Ana sınırlamalardan biri, topluluk üyeleri arasında Projenin güzergahı, kapsamı ve mevcut durumu konusunda yaygın olan bilgi eksikliği olmuştur. Çok sayıda mukim, Proje hakkında herhangi bir resmi iletişim almadıklarını bildirdi ve bunun kendi mülklerini veya geçim kaynaklarını nasıl etkileyeceğini bilmiyorlardı. Bu bilgi boşluğu başlangıçta etüt ekiplerine karşı bir direnişe yol açtı. Örneğin Telatiye’de, katılımı teşvik etmek için mukimlerle etkileşim kurmak amacıyla uzun zaman (bazı durumlarda iki saate varan) harcanarak odaklanmış bir gayret gösterilmiştir.

Bu zorlukları aşmak için, YYEP saha ekibi güven oluşturmayı ve şeffaf ve doğru bilgi vermeyi amaçlayan hedefli iletişim stratejileri kullanmıştır. Topluluk üyeleri bu etkileşimin, bir üçüncü taraf çalışması kapsamında ilk temas noktası olduğu ve gelecek haftalarda ve aylarda Proje ilerledikçe iletişimin de kademeli olarak gelişeceği konusunda bilgilendirilmiştir. Onlara aynı zamanda resmi bir halkın katılımı toplantısının düzenleneceği ve Proje düzeyinde bir şikayet mekanizmasının hazır edileceği ve bunun açıkça muhtarlar ve yerel mukimlere bildirileceği de açıklanmıştır.

Ek olarak YYEP ekibi, Proje taraftarının çalışanları olmadıklarını, sosyal veri toplamaktan ve halkın bakış açılarının YYEP içinde doğru biçimde yer alması ve yansıtılmasını güvenceye almaktan sorumlu bağımsız üçüncü taraf danışmanları olduklarını vurgulayarak kendi görevlerini açıkça anlatmışlardır. Ekip, YYEP’nin amacını ve kapsamını açıklamış ve katılımcıları etütlerin özellikle etkilenen topluluklar üstündeki etkilerin azaltılması amacıyla YYEP’nin geliştirilmesini desteklemek için yapıldığı konusunda bilgilendirmişlerdir.

Bu proaktif etkileşim gayretleri, çoğu durumda ilk başta karşılaşılan direnci azaltmakta faydalı olmuştur.

- Etüt ekibi, görüşülen kişilere etütler sırasında mevcut olan veri koruması ve gizlilik önlemleri hakkında net bilgiler vermiştir. Ekip aynı zamanda katılımın gönüllü olduğunu ve katılımcıların tüm soruları cevaplamak zorunda olmadığını da vurgulamıştır.
- Daha önce Bölüm 3.5’te açıklandığı gibi, Alanya ilçesinin Çakallar ve Akdam mahallelerinde halkın tereddüdü sebebiyle, kamulaştırma planlarını hazırlamakla görevlendirilmiş mühendislik firması (değerleme yüklenicisi) tarafından henüz saha tanımlama çalışmaları yapılmamıştır. Etütlerin yapıldığı sırada, gelecekteki çalışmaların planlanması için ÖAŞ ile halk arasındaki iletişim devam etmektedir.

Bununla birlikte, bu yerleşim yerleri etüt örnekleme dahil edilmiştir. Ancak devam eden tereddüt sebebiyle, Bölüm 5.1.3.1’de açıklandığı gibi, kapsama ve veri temsil gücünün güvenceye alınması için **Yanıtızlık Stratejisi: Yedekli Örnekleme** kullanılmıştır.

- Etkilenen haneler ve işletmelerden finansal verilerin toplanmasında, bu tür tarımsal coğrafyalarda yapılan sosyal etütlerde yaygın olarak görüldüğü gibi zorluklar yaşanmıştır. Bir kere güven oluşturulduktan sonra, özellikle de çalışmanın potansiyel faydalar getirebileceğini anladıklarında çok sayıda katılımcı daha dürüst yanıtlar vermeye başlamış ve detaylı bilgileri paylaşmak konusunda isteklilik göstermiştir. Ancak bu artan samimiyet, sahadaki zaman kısıtlamaları sebebiyle zaman zaman kontrol altına alınmayı gerektirmiştir.

Kırsal sosyoekonomik etütlerde yaygın olarak görülen yinelenen bir diğer zorluk da **gelir ve masraf bildiriminde tutarsızlık olmuştur**. Çok sayıda katılımcı, geliri olduğundan az bildirirken masrafları olduğundan fazla bildirme eğiliminde olmuştur, bunun sebebiyse çoğunlukla böyle yapmanın potansiyel tazminat veya desteği arttırabileceği algısıdır. Birçok durumda, katılımcılar, düzensizlik veya kayıt tutma eksikliğini öne sürerek gelirlerini veya günlük kazançlarını tahmin edemeyeceklerini iddia etmiştir. Veri kalitesini iyileştirmek için sayım görevlileri, katılımcılara rehberlik etmek için uygun etüt teknikleri kullanmıştır. Bu, katılımcıların hatırlamalarını ve hane gelirini daha güvenilir bir şekilde tahmin etmelerini sağlamak için aylık rakamları yıllık rakamlara dönüştürmek veya emeklilik maaşları, sosyal devirler veya mevsimlik iş gibi bilinen gelir kaynaklarını kullanmayı içermiştir. Katılımcıların hane üyelerinin (örneğin, turizmde çalışan üyeler) katkısı konusunda emin olmadıkları durumlarda, sayım görevlileri düzensiz ve düzenli gelir arasında ayırım yapabilmek için daha fazla soru sormuştur.

Nihai olarak toplanan veriler YYEP saha ekibi tarafından günlük olarak incelenmiş ve çapraz kontrolden geçirilmiştir. Düzenli veri girişi ve tutarlılık kontrollerini gerçekleştirmek için sahada bir istatistikçi bulunmuştur. Açık tutarsızlıklar veya eksik bilgilerin tespit edildiği durumlarda, verilerin doğrulanması ve onaylanması için katılımcılarla yeniden iletişim kurularak, nihai veri setinde doğruluk ve güvenilirlik güvenceye alınmıştır.

- Birçok durumda mukimler, ekibin yalnızca bir kamuoyu araştırması yaptığını inanarak şüpheli bir yaklaşım göstermiştir. Bu yanlış anlamayı düzeltmek için YYEP ekibi etüdü, YYEP kapsamında tazminat, yeniden yerleşim ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması stratejilerini bilgilendirmek üzere tasarlanmış ve teknik ve etki değerlendirmeyle ilgili bir veri toplama uygulaması olduğunu açıkça vurgulamıştır. Konut koşulları, arazi mülkiyeti, yeniden yerleşim tercihleri ve hassasiyet göstergeleri gibi konuları kapsayan anketin amacı ve kapsamı detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Bu şeffaflık güvenin oluşturulmasına yardımcı olmuş ve görüşmeler sırasında daha yüksek bir samimiyet ve katılımı teşvik etmiştir.
- Saha çalışması sırasında karşılaşılan önemli zorluklardan biri de, yanıt verenlerin, toplam verimli alan üzerindeki etki ve kaybın önem derecesini değerlendirmek için, özellikle de herhangi başka bir etkilenen araziye sahip olup olmadıkları sorulduğunda, etkilenen parsellerini belirlemede karşılaştığı zorluk olmuştur. Çoğu resmi parsel numaralarını bilememiş veya hatırlayamamıştır. Saha ekibi, bu zorluğun üstesinden gelebilmek için arazi tanımlamasını destekleyecek görsel yardımcıları ve dijital araçları geniş ölçüde kullanmıştır.

Ekip rutin olarak laptop ve parsel haritalama sistemlerini kullanmıştır. Mahallenin adını kadastro veri tabanına girerek, yanıt veren kendi arazisini görsel olarak tanıyana kadar yerel yollar veya mezarlıklar gibi yerel yer işaretlerinde gezinmişlerdir. Parsel tanımlandıktan sonra, resmi bilgileri alınmış ve arazinin Otoyol koridoruna girip girmediğini ve ne ölçüde etkileneceğini belirlemek için Projenin CBS tabanlı kamulaştırma veri tabanı ile çapraz olarak kontrol edilmiştir.

Bu süreç uzun olmuştur ve özellikle de önceki Proje güzergahı değişiklikleri sebebiyle kafa karışıklığının ortaya çıktığı durumlarda sıklıkla tekrar gerektirmiştir. Saha ekibi, bu zorluklara rağmen katılımcı bir yaklaşım benimseyerek, parsel haritalarını toplu olarak gözden geçirmek ve sahiplik detaylarını doğrulamak için gayriresmi köy alanlarında (kahvehaneler gibi) mukimleri gruplar halinde bir araya getirmiştir. Bu koşullarda etkilenen bireyler parsel numaralarını doğrulayabilmiş ve bunları kamulaştırma listeleriyle hizalayabilmiştir, böylece daha kesinlik içeren bir veri toplama süreci sağlanmıştır.

YYEP saha ekibi, yanıtların doğruluğunu ve bağımsızlığını sağlamak için grup tartışmalarına göre bireysel görüşmeleri önceliklendirmiştir. Grup halinde yapılan görüşmelerde, katılımcıların genellikle birbirlerinin yanıtlarını etkilediği ve bu durumun, bireysel gerçekleri yansıtmayabilecek görüşlerin

tekrarlanmasına veya uyumuna yol açtığı gözlemlenmiştir. Bu nedenle, görüşmeler mümkün olduğunca özel ve ayrı olarak düzenlenmiştir.

Tercih edilen yöntem, izole alanlarda bire bir görüşmeler yapmak olmuşken, bazı yerleşim yerlerinde sınırlı mekan gibi uygulama kısıtlamaları nedeniyle, zaman zaman yerel kahvehaneler gibi ortak mekanlarda eşzamanlı görüşmeler yapmak zorunda kalınmıştır. Bu gibi durumlarda ekip, görüşmecileri ideal olarak en az 15 metre aralıklarla ayrı masalara oturtmaya özen göstermiştir ve bazı görüşmeleri, çapraz konuşmayı en aza indirmek ve mahremiyeti sağlamak için dışarıda, örneğin banklarda veya yakındaki parklarda gerçekleştirmiştir.

Programlama açısından ekip, yerel günlük yaşam ritmine uyum sağlamış ve mukimlerin iş veya tarım faaliyetleri nedeniyle evde olmayacağı saatlerde ziyaretlerden kasıtlı olarak kaçınmıştır. En verimli görüşme saati aralığı, mukimlerin genellikle evlerine dönüp akşam yemeğini yedikten sonra sosyal alanlarda bir araya geldikleri 19:00 ile 21:00-22:00 arası olmuştur. Bu saatlerin, katılımcılar için rahat ve tanıdık bir ortamda iletişim kurmak ve derinlemesine görüşmeler yapmak için en etkili saatler olduğu kanıtlanmıştır.

- Projeden etkilenen birden fazla parseli olan kişiler, birden fazla ankete katılmaya pek ilgi göstermemiştir. Bu gibi durumlarda, etüt en önemli varlık için yapılmıştır.
- YYEP saha etütlerinde, Tablo 3.25'de listelendiği gibi, mevcut D-695 devlet karayolunun kamulaştırılan alanı içinde bulunan Manavgat, Hacıobası'nda küçük ölçekli yerel dükkanların varlığı tespit edilmiştir. Bu dükkanlar Proje için kamulaştırma planlarına dahil edilmemiştir çünkü daha önce KGM tarafından kamulaştırılan arazi üzerinde bulunmaktadır. Dolayısıyla bunlar, orijinal YYEP etüt örnekleme kapsamında değildir. Ancak, saha çalışması sırasında tespit edildikleri için, etüt ekibi bunları ayrı ayrı ziyaret etmiş ve potansiyel etkilerin genel bir görünümünü elde etmek için seçilen dükkanlarla görüşmeler yapmıştır.
- Proje, birkaç çok katlı binayı etkilemiştir. Saha araştırmaları öncesinde, her bina ve katta etkilenen hane sayısına ilişkin herhangi bir bilgi mevcut değildi. Saha çalışması sırasında, bu binalar ziyaret edildikten sonra, araştırma ekibi bir yedekleme stratejisi benimsemiş ve belirlenen her binada etkilenen tüm hanelerle anketler yapmayı hedeflemiştir. Sonuç olarak, bu yaklaşıma uyum sağlamak için başlangıçta seçilen araştırma örneklerinin bir kısmı değiştirilmiştir.

5.2. Sosyoekonomik Mevcut Durum

5.2.1. Coğrafi Genel Bakış

Antalya – Alanya Otoyolu'nun geçtiği ilçelerdeki tarımsal yapı, temel parametrelere dayalı olarak Tablo 5-7'de özetlenmiştir.

Tablo 5-7. Çeşitli Parametrelere göre Otoyol Güzergahındaki İlçelerde Tarımsal Yapı

Parametreler	Serik	Manavgat	Alanya
İlçe Nüfusu (kişi)	143.435	262.576	361.873
Çiftçi Sayısı (kişi)	17.828	13.736	25.330
Sera Üretim Alanı (dönüm)	54.160	35.327	25.980
Hayvancılık İşletmesi Sayısı	2.900	4.303	3.833
Mahalle Sayısı	66	106	102

Kaynak: Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı, 2025. *Antalya Serik İlçesinin Mevcut Durum Analizi*, <https://baka.gov.tr/assets/upload/dosyalar/antalya-serik-mevcut-durum-analizi.pdf> (Erişim tarihi: 18.05.2025)
Manavgat İlçesi Tarım ve Ormanlık Müdürlüğü, 2025. *Tarımsal Üretim Verileri (Yayınlanmamış)*, Antalya.
Alanya İlçesi Tarım ve Ormanlık İlçe Müdürlüğü, 2025 *Tarımsal Üretim Verileri (Yayınlanmamış)*, Antalya.

Serik İlçesi

Güzergahın başlangıcında bulunan Serik İlçesi, Antalya'nın 38 km doğusundadır. İlçenin kuzeyinde Batı Toroslar bulunmaktadır. Yaklaşık 22 km'lik bir sahil şeridinde sahip ilçenin merkezi 8 km içeride konumlanmaktadır. Serik kısmen engebeli düzlükler üstüne kurulmuştur ve toplam alanı 1.200.000 dönümdür⁷⁰. Bu alan içinde 435.000 dönüm tarım arazileri, 632.893 dönüm orman ve çalılıklardan oluşurken geri kalan alan verimsiz arazi olarak sınıflandırılmaktadır. Dağlık bölgelerde hayvancılık ve ormancılık yapılırken mahsul üretimi, özellikle de serada sebze yetiştiriciliği, düzlüklerde yapılmaktadır. Otoyol güzergahı çoğunlukla düzlük alandan geçmektedir.

2024 itibarıyla ilçenin tarımsal nüfusu 56.000'dir. Toplam kayıtlı tarım işletmesi sayısı 17.828 iken, bunların 7.210'u sera çiftçiliği işletmeleridir. İlçede sera üretim alanları hızla artmaktayken modern ve kontrollü üretim uygulamalarına sahiptir. Tarımsal üretimde ana sektörler sera yetiştiriciliği, açık alan sebze çiftçiliği, meyvecilik ve zirai amaçlarla ekin yetiştiriciliğidir (buğday, mısır ve pamuk gibi). Serik'te en yoğun olarak yetiştirilen sera ürünleri sırasıyla **domates, çilek, biber, patlıcan** ve **salatalıktır**. Açık alan sebze yetiştiriciliği için önde gelen ürünler **karpuz, biber** ve **patlıcandır**.

Manavgat İlçesi

2,283 km²'lik alanıyla Manavgat, Antalya ilinin **en büyük** ilçesidir. 250.000 kişiyi aşan nüfusuyla gelişmekte olan Manavgat ilçesi, Manavgat Nehrinin iki yanında konumlanan aynı isimli verimli bir düzlük üstünde kurulmuştur. İlçe merkezinin Akdeniz kıyısına uzaklığı yaklaşık 3,5 km'dir. Manavgat Düzlüğü deltasında bulunan ilçe Antalya'nın 75 km doğusunda, Alanya'nın 60 km batısında konumlanmaktadır⁷¹.

İlçenin kuzey kısmı yoğun ormanlarla kaplıdır ve manzaralı Toros sıra dağlarıyla çevrilidir. Türkiye'nin en istikrarlı akan nehri olarak bilinen Manavgat Nehri, Manavgat Ovasından geçerek deltayı doğurganlık ve üretkenlikle zenginleştirir. Bu verimli ovada geniş bir yelpazede **meyveler, sebzeler, tahıllar** ve **çiçekler** yetişir. En yaygın olarak üretilen sera mahsulleri **domates, biber, salatalık** ve **patlıcandır**.

⁷⁰Antalya-Serik İlçesi Tarım ve Ormanlık Müdürlüğü, 2025. *Tarımsal Üretim Verileri (Yayınlanmamış)*, Antalya.

⁷¹ Manavgat 2021 Ekonomik Rapor, <https://matso.tr/wp-content/uploads/2021-EKONOMIK-RAPOR-1-1.pdf>, (Erişim tarihi: 18.05.2025)

Turizm sektöründe çalışan çoğu insan Manavgat'ta yaşamaktadır. Turizm sektörünün gelişmesiyle birlikte ilçe merkezi hızla genişlemiş ve yeni yerleşim yerleri kurulmuştur. Manavgat Nehri üzerinde bulunan Büyük Şelale ve Küçük Şelale, hem yerli hem yabancı turistlerce ziyaret edilen popüler yerlerdendir. Side, Gündoğdu, Çolaklı, Evren, Kumköy, Ilıca, Titreyengöl ve Kızılağaç Manavgat'ın popüler turizm bölgeleridir.

Manavgat İlçesinin toplam yüzey alanı içinde 423.360 dönümlük alan tarım arazisinden, 1.706.333 dönümlük alan orman ve çalılıklardan oluşurken geri kalan alan verimsiz arazi olarak sınıflandırılmaktadır. 2024 itibarıyla, ilçenin toplam nüfusu 262.576'dır ve bunlardan 82.000'i tarımla uğraşmaktadır. Manavgat İlçesi Tarım ve Ormanlık Müdürlüğünde yapılan toplantılar sırasında, 13.736 adet kayıtlı tarım işletmesi olduğu ve bunların neredeyse yarısının serada sebze üretimiyle uğraştığı belirtilmiştir. İlçedeki tarım arazilerinin yaklaşık olarak %65'i sulanmaktadır⁷². İlçenin toplam sera alanı 35.327 dönümdür ve bu alan içinden 13.987 dönüm sebze üretimine ayrılmıştır. 2024 itibarıyla, ilçedeki toplam sebze üretimi 121.387 tonu bulmaktadır.

Alanya İlçesi

Alanya, Antalya şehir merkezinden 135 km uzaklıkta bulunmakta ve 175.658 hektarlık bir alanı kaplamaktadır. Kuzeyde Toros Dağlarının uzantıları olan dağlık bölgelerde rakım yaklaşık 1.000 metredir. Güneydeyse 6.500 metrelik şehir duvarlarıyla çevrili Alanya Yarımadası bulunmaktadır⁷³ (Yılmaz, 2019).

Alanya'nın toplam yüzölçümü 1.756.780 dönümdür. Bunun 288.800 dönümü (%16,45) tarım arazisi; 9.860 hektarı (%6,26) otlak ve çayır; 115.013 hektarı (%65,48) çalılık ve ormanlık alan; 185 hektarı (%0,10) su yüzeyi; ve 20.560 hektarı (%11,70) tarım dışı alanlar ve yerleşim bölgelerinden oluşmaktadır.⁷⁴ İklimi ve coğrafi konumu sayesinde bölge Akdeniz bölgesindeki en verimli arazilere sahiptir, bu da geniş bir bitki türü yelpazesinin yetiştirilmesini sağlar. Alanya'da, tarım arazilerinin %66'sı aktif olarak sulanmaktadır⁷⁵.

Alanya ilçesinde toplam 25.980 dönümlük sera alanının 17.180 dönümü **sebze üretimine** ayrılmıştır. 2024 itibarıyla, ilçedeki toplam sebze üretimi 258.657 tonu bulmaktadır.

⁷² Manavgat İlçesi Tarım ve Ormanlık Müdürlüğü, 2025 Tarımsal üretim verileri (Yayınlanmamış), Antalya.

⁷³ Yılmaz, E. (2019). Antalya ilinde muz (*Musa cavendishii* Lam. ex Payton) üretim alanlarında sorun olan yabancı otlar ve muz ekstraktlarının allelopatik potansiyelinin belirlenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi) (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). "Antalya ilinde muz (*Musa cavendishii* Lam. ex Payton) üretim alanlarında sorun olan yabancı otlar ve muz ekstraktlarının allelopatik potansiyelinin belirlenmesi" – Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Bilim Enstitüsü, Bitki Koruma Bölümü.

⁷⁴ Alanya Kent Konseyi, 2025 – Coğrafi Konum. <https://alanyakentkonseyi.org.tr/S/56/Cografi-Konu> (Erişim tarihi: 18 Mayıs 2025).

⁷⁵ Alanya İlçesi Tarım ve Ormanlık Müdürlüğü, 2025. Tarımsal üretim verileri (Yayınlanmamış), Antalya.

5.2.2. İdari Yapı

Antalya, Türkiye’de bir büyükşehir belediyesidir. İlk olarak 1993’te büyükşehir belediyesi olarak tanınmıştır, ancak **Aralık 2012’de 6360 Sayılı Kanun’un** yürürlüğe girmesiyle birlikte büyük bir idari değişiklik gerçekleşmiştir.

6360 Sayılı Kanun, Antalya gibi büyükşehir belediyelerinin sınırlarını tüm ili kapsayacak şekilde genişletmiş ve yerel yönetim ve idari birimlerde önemli bir değişikliği zorunlu hale getirmiştir.

Dolayısıyla Antalya il sınırları içindeki tüm köyler ve beldeler, hem idari hem yasal açıdan mahalle olacak şekilde resmi olarak yeniden sınıflandırılmıştır. Bu yeniden sınıflandırma, 6360 sayılı Kanun’un tam olarak uygulandığı 30 Mart 2014 yerel seçimlerinden sonra yürürlüğe girmiştir. O tarihten itibaren, geleneksel nüfusa dayalı ayırım (köy statüsü için “2.000 altı” kuralı) Antalya için geçersiz hale gelmiştir.

Nüfus boyutu veya kırsal özelliklerine bakılmaksızın, Antalya’daki her yerleşim yeri artık yasal olarak mahalledir. Diğer yandan uygulamada ve günlük dilde, kırsal yaşam biçimi, kimliği ve “köy” terimi kullanımı devam etmektedir. Günlük yaşam ve kültürel alışkanlıklarda insanlar hala bu yerleri köy olarak adlandırebilmektedir ve kırsal yaşam biçimleri devam etmektedir. Ama büyükşehir yönetimi altında bulunan yasal ve idari bakış açısından, tüm yerleşim yerleri, nüfuslarına bakılmaksızın, artık mahallelerdir.

5.2.3. Etkilenen Yerleşim Yerleri

Etkilenen ilçeler ve yerleşim yerlerindeki temel sosyoekonomik koşullar, proje güzergahı boyunca 34 yerleşim yerinde muhtarlarla yapılan görüşmelerden elde edilen bilgiler kullanılarak aşağıdaki alt bölümlerde sunulduğu şekilde karakterize edilmiştir.

Etkilenen yerleşim yerleri çeşitli sosyoekonomik ve mekansal özellikler göstermektedir. Yeniden yerleşim dinamiklerini daha iyi anlamak ve değerlendirmek için çok boyutlu bir sınıflandırma yaklaşımı benimsenmiştir. Otoyolun kamulaştırma koridoru içindeki Proje’nin arazi ediniminden etkilenen tüm yerleşim yerleri, yerleşim yapısı ve geçim modelleri gibi çeşitli yönleri yansıtan bir dizi gösterge kullanılarak değerlendirilmiştir.

Sınıflandırma, aşağıdaki göstergeler ve ilgili tipolojilere dayandırılmıştır:

- **Nüfus Büyüklüğü:** Yerleşim yerleri, toplam nüfusa göre küçük, orta veya büyük olarak sınıflandırılır.
- **Birincil Geçim Kaynakları:** Yerleşim yerleri, tarım veya turizm gibi ağırlıklı gelir kaynaklarına dayalı olarak sınıflandırılır.
- **Demografik Profil:** Topluluklar yaş yapılarına dikkat edilerek analiz edilmiştir (örneğin, yaşlanan nüfus, genç yoğunluklu köyler).
- **Büyük Merkezlere Yakınlık:** Yerleşim yerleri aşağıdaki gibi sınıflandırılmıştır:
 - [Kent merkezine yakın yerleşim yeri:](#) Kent merkezine yakın konumlanmıştır ve hizmetler ve pazarlara daha yüksek bir erişebilirlikten istifade eder.
 - [Uzak/yalıtılmış yerleşim yeri:](#) Coğrafi olarak uzak ve erişilmesi zor alanlarda konumlanmıştır.
 - [D400 karayolu koridorundaki köy:](#) Doğrudan büyük bir bölgesel güzergah olarak işlev gören D400 devlet karayolu koridorunda konumlanmıştır. Bu yola yakınlık geçim kaynaklarını şekillendirir.

5.2.3.1. Mahallelerin Nüfusu

Türkiye İstatistik Kurumu'ndan (TÜİK) alınan nüfus rakamları, ilçeler arasında göze çarpan farklarla Antalya mahallelerinin çeşitlilik arz eden demografik yapısını vurgular. Bazı köyler, özellikle Alanya'da, olağanüstü büyüklükte olup ortalama ve değişkenliği artırırken, diğerleri nispeten kompakt ve tekdüze nüfus büyüklükleri sergilemektedir.

Tablo 5-8, etkilenen yerleşim yerlerinin nüfusunu göstermektedir. Mahallelerin nüfusu, 173 (Kadılar, Manavgat) gibi az sayıda kişiden 17.927 (Telatiye, Alanya) gibi çok sayıda kişiye kadar geniş bir aralıkta değişmektedir.

Tablo 5-8. Etkilenen Yerleşim Yerlerinin Nüfusu

Mahalle	Nüfus	Mahalle	Nüfus
Serik ilçesi		Manavgat ilçesi	
Deniztepesi	982	Çakış	1.818
Sarıabalı	1.117	Taşagıl	4.813
Yukarıkocayatak	4.293	Gündoğdu	2.158
Aşağıkocayatak	1.393	Hocalar	477
Kayaburnu	983	Yavrudoğan	1.853
Çandır	1.819	Çolaklı	7.513
Aşağıçatma	204	Seki ve Evren	3.756
Cumalı	2.011	Kalemler	341
Burmahancı	1.193	Evren	3.756
Üründü	889	Ilıca	13.689
Belpınarı	946	Yeniköy	763
Alanya ilçesi		Şişeler	236
Alara	624	Evrenleriyavşı	443
Çakallar	599	Dolbazlar	665
İncekum	3.361	Yukarıışıklar	888
Avsallar	16.118	Dikmen	1.261
Akdam	1.393	Bucakşeyhler	737
Türkler	4.949	Ulukapı	3.797
Payallar	10.391	Aşağıışıklar	1.595
Emişbeleni	1.607	Demirciler	1.566
Toslak	3.722	Karaöz	1.102
Telatiye	17.927	Aksaz	786
		Hacıali	332
		Cevizler	242
		Sülek	1.162
		Hacıisali	364
		Hacıobası	581
		Uzunlar	348
		Kadılar	173
		Örenşehir	998
		Yalçıdibi	224
		Odaönü	308
		Karakaya	452

Kaynak: TÜİK, 2024.

Antalya ilindeki yerleşim yerlerinin yanında Alanya, Manavgat ve Serik ilçelerindekiler için de betimleyici istatistikler, nüfus büyüklüğü ve dağıtımında Tablo 5-9'da gösterildiği gibi kayda değer farklılıklar ortaya koymaktadır. Tüm yerleşim yerleri çapındaki ortalama nüfus yaklaşık 2.450'dir, ancak oldukça yüksek olan standart sapma (3.788) önemli ölçüde değişkenlik ve bazı yerlerde olağanüstü derecede büyük yerleşim yerlerinin varlığını göstermektedir.

Tablo 5-9. Mahallelerin Nüfusu

Lokasyon	B	Minimum	Azami	Ortalama	Standart Sapma
Tüm etkilenen mahalleler	55	173	17.927	2.450,09	3.788,259
Alanya	12	581	17.927	5.290,33	6.130,641
Manavgat	32	173	13.689	1.732,53	2.698,399
Serik	11	204	4.293	1.439,09	1.061,639

1.000 kişinin altında nüfusu olan yerleşim yerleri tipik olarak daha küçük ve daha homojen yapılara sahipken 1.000 - 4.999 kişilik nüfusa sahip olanlar daha çeşitli sosyal ve ekonomik profillere sahip orta büyüklükteki yerleşim yerlerini temsil eder. 5.000 veya daha fazla kişilik nüfusa sahip yerleşim yerleri sıklıkla yarı kentsel özellikler sergiler ve farklı hizmet ve yönetim gereklilikleri olan daha geniş yerleşim yerleri olarak dikkat çeker.

- **Küçük köy** : 0 ila 999,
- **Orta büyüklükte köy** : 1.000 ila 4.999,
- **Büyük köy** : 5.000 ve üzeri.

Büyüklüğe göre yerleşim yerlerinin dağılımı Tablo 5-10'da sunulmuştur. Tabloda görüldüğü gibi, orta büyüklükteki mahalleler Alanya'da çoğunluğu oluştururken Manavgat ve Serik daha yüksek bir küçük mahalle payıyla karakterize edilir. Büyük mahalleler tüm ilçeler çapında nadir görülürken Alanya (Telatiye) ve Manavgat (Çolaklı) ilçelerinin her birinde birer tane vardır ve Serik'te hiç yoktur. Bu dağılım, yalnızca birkaç istisnanın yarı kentsel özellikler gösterdiği bölgede ağırlıklı olarak küçük ve orta ölçekli kırsal yerleşim yeri örüntüsünü vurgular.

Tablo 5-10. Büyüklüklerine Göre Yerleşim Yerlerinin Dağılımı

İlçe	Yerleşim Yeri Büyüklüğü		
	Büyük	Orta	Küçük
Alanya	1	4	1
	Telatiye (Konaklı)	Elikesik, Toslak, Türkler, Emişbeleni	Alara
Manavgat	1	7	14
	Çolaklı	Evren, Taşağıl	Aksaz, Aşağıışıklar, Bucakşeyhler, Çakış, Dikmen, Evrenleryavşı, Hacıali, Hacısalı, Hacıobası, Hocalar, Kadılar, Kalemler, Karakaya, Karaöz, Şişeler, Uzunlar, Yalçıdibi, Yavrudoğan, Yukarıışıklar
Serik	0	3	3
	-	Burmahancı, Sarıabalı, Cumalı	Aşağıçatma, Deniztepesi, Üründü

5.2.3.2. Nüfus Artış Trendleri

Tablo 5-11'de sunulan mahalle muhtarlarıyla yapılan 34 görüşmenin sonuçları, büyük çoğunluğun (%70,6) nüfusta bir artış yaşadığını ortaya koymaktadır. Yerleşim yerlerinin daha küçük bir kısmı (%17,6) nüfus büyüklüklerinde önemli bir değişiklik olmadığını bildirmişken yalnızca küçük bir azınlık (%11,8) bir nüfus azalması olduğunu belirtmiştir. Bu, genel olarak bölgenin pozitif demografik büyümeyle karakterize edildiğine işaret etmektedir, bu da kırsal çekicilik, göç dinamikleri veya yerel kalkınma girişimleri gibi faktörleri yansıtır olabilir. Nüfus azalması yaşayan köylerin düşük yüzdesi, etüt edilen bölgede genel olarak stabil veya büyüyen bir kırsal nüfusa işaret etmektedir.

Mahallelerdeki nüfus büyümesi büyük ölçüde iç göç, yeni konutların inşası, mevsimlik ve ikinci ev sahiplerinin yerleşimi, yerel doğal artış ve işçiler için tarım ve turizm sektörlerinin cazibesinin bir kombinasyonu ile açıklanır. Yalnızca birkaç mahalle nüfus stabilitesi veya azalması bildirmiştir, bu da sıklıkla sınırlı ekonomik fırsatlar veya gençlerin dış göçüyle ilişkilidir.

Tablo 5-11. Son Beş Yılda Mahallelerdeki Nüfus Değişiklikleri

Nüfus Değişikliği	Sayım	Yüzde	Yerleşim yerleri
Değişmedi	6	17.6%	Serik: Cumalı, Sarıbalı Manavgat: Aşağıışıklar, Hacıali, Kalemler, Yalçıdibi
Azaldı	4	11.8%	Manavgat: Evrenleryavşı, Hocalar, Kadılar, Uzunlar
Arttı	24	70.6%	Serik: Aşağıçatma, Burmahancı, Deniztepesi, Üründü Manavgat: Aksaz, Bucakşeyhler, Çakış Çolaklı, Dikmen, Evren, Hacısalı, Hacıobası, Karakaya, Karaöz, Şişeler, Taşağıl, Yavrudoğan, Yukarıışıklar Alanya: Alara, Elikesik, Emişbeleni, Telatiye, Toslak, Türkler

Muhtar görüşmelerinden elde edilen ifadeler analiz edildiğinde, mahallelerdeki nüfus artışının ana etmenleri aşağıdaki gibi gruplara ayrılabilir:

- **İç Göç ve Geri Dönüş Göçü:** Birçok mahalle, özellikle pandemiden sonra hem iç göçmenleri hem de şehirlerden dönenleri içeren yeni mukim akışı yaşamıştır. Bazı durumlarda kentsel alanlardan dönenlerden, yabancı uyruklulardan (örneğin, Alman ve Rus haneler) ve daha sakin veya daha kırsal bir hayat arayan ailelerden bahsedilmiştir.
- **Mevsimsel Çekim ve İkinci Ev Sahipleri:** Yazlıkların ve yeni konut sitelerinin (TOKİ⁷⁶ konutları ve sahaları dahil) inşası, nüfus büyümesine önemli ölçüde katkı sağlamıştır. Hem yerli hem yabancı alıcılar arasında mevsimlik veya ikinci konut alma konusunda yükselen bir trend vardır. Bu örüntü, çok sayıda ailenin daha ferah, kırsal veya sahil kenarı yerleri tercih etmesiyle pandemi sonrası dönemde özellikle güçlü olmuştur.
- **Yerel Demografik Dinamikler:** Evlilik ve doğumlar üzerinden doğal nüfus büyümesinin yanı sıra başka yere taşınmaktansa kalmayı tercih eden daha genç nüfusun korunması da artışa katkıda bulunmaktadır. Çok sayıda bölgede, dış göçün olmadığı ve gençlerin yerel bölgede kaldığı özellikle kaydedilmiştir.
- **Ekonomik ve İstihdam Olanakları:** Sera işletmecileri gibi tarımsal faaliyetlerle uğraşan veya mevsimlik çalışan (örneğin, günlük işçiler, otel personeli) mukimlerin gelişi başka bir önemli etmendir. Turizmin gelişmesi bazı durumlarda yaz mevsiminde, işçiler ve girişimcilerin geçici veya daimi yerleşimiyle nüfusta keskin bir artışa neden olmuştur.
- **Kentsel ve Altyapı Geliştirmeleri:** Apartman kompleksleri ve siteler dahil olmak üzere yeni konut projeleri, özellikle yeni imar planlarının ortaya konduğu yerlerde iç göçü hızlandırmıştır.

Bazı durumlarda istisnalar dikkat çeker; örneğin, yeni inşaatlardan kaynaklanan nüfus artışı, orman yangınları veya başka olumsuz olayların neden olduğu göçle dengelenmiştir.

⁷⁶ TOKİ, ucuz konutlar inşa etmesiyle bilinen Türkiye'nin Toplu Konut İdaresi'dir.

5.2.3.3. Demografik Profil: Yaş

İlçelere göre ortalama ve ortanca yaşlar Tablo 5-12'de sunulmuştur. Demografik veriler, araştırılan ilçeler çapında nüfusun görece olarak olgun olduğunu göstermektedir. Genel ortalama yaş **44,2** iken ortanca yaşın **48,5** olarak bulunması, daha büyük yaş gruplarına hafif bir kayma olduğunu düşündürmektedir. İlçelere göre ayrıldığında **Manavgat**'ta üç ilçe arasındaki en yüksek ortalama (45,8) ve ortanca (51,5) yaşların bulunmuş olması, Alanya (ortalama: 41,9; ortanca: 45,0) ve Serik'e (ortalama: 41,1; ortanca: 47,0) kıyasla daha **yaşlı** bir mukim tabanını göstermektedir. Tüm ilçeler çapında istikrarlı biçimde yüksek ortanca yaşlar bulgusu, nüfus içinde **orta yaşlı ve daha yaşlı yetişkinlerin** baskınlığını vurgular ve bunun topluluk ihtiyaçları, hizmet sağlama ve gelecekteki demografik trendler açısından etkileri vardır.

Tablo 5-12. İlçelere Göre Ortalama ve Ortanca Yaşlar

İlçe	Ortalama Yaş	Ortanca Yaş
Alanya	41,9	45,0
Manavgat	45,8	51,5
Serik	41,1	47,0

Yerleşim yeri büyüklüğü ve nüfusun yaş yapısı arasında açık bir ilişki vardır. Tablo 5-13'te gösterildiği gibi, yerleşim yerinin büyüklüğü azaldıkça, ortalama ve ortanca yaşların ikisi de önemli ölçüde artar. Daha büyük mahallerde, 35,3'lük bir ortalama yaş ve 31,0'lık bir ortanca yaş ile daha genç bir nüfus profili vardır. **Orta büyüklükte** ve **küçük** mahalleler, giderek artan ölçüde yaşlanan bir nüfusa sahiptir. Özellikle küçük mahallelerde en yüksek ortalama (50,6) ve ortanca (58,0) yaşların olması, ağırlıklı olarak **daha yaşlı** bir demografiyi gösterir.

Bu trend, muhtemelen gençlerin **dış göçü** ve **daha düşük doğum oranları** sebebiyle **daha küçük** mahallelerin nüfusunun **yaşlandığını** düşündürmektedir. Buna karşılık **daha büyük** mahalleler, **genç** bireyleri ve aileleri tutma veya çekme eğilimindedir.

Tablo 5-13. Yerleşim Yeri Büyüklüğüne Göre Mahallelerin Ortalama ve Ortanca Yaşları

Yerleşim Yeri Büyüklüğü	Ortalama Yaş	Ortanca Yaş
Büyük	35,3	31,0
Orta	47,6	51,0
Küçük	50,6	58,0

5.2.3.4. Büyük Merkezlerle Yakınlığa Göre Tipoloji

YYEP çalışması kapsamında araştırılan mahalleler, kent merkezlerine yakınlıkları ve büyük ulaşım güzergahlarına göre durumsal bağlarına göre sınıflandırılabilir. Bu sınıflandırma, onların erişilebilirliği, sosyoekonomik potansiyeli ve muhtemel altyapı zorlukları konusunda bilgiler sunar.

- **Kent Merkezlerine Yakın Mahalleler:** Bu mahalleler, temel hizmetler, pazarlar ve olanaklara daha yüksek bir erişilebilirlik sunan kent merkezlerine yakınlıklarından faydalanırlar. Yalnızca sınırlı sayıda mahalle bu kategoriye girer.
- **Uzak/Yalıtılmış Mahalleler:** Uzak mahalleler, kent merkezlerine ve büyük ulaşım koridorlarına mesafeleriyle karakterize edilir ve bu mesafeler sıklıkla kamu hizmetleri ve pazarlara erişimde zorluklara yol açar. Bunlar, özellikle Manavgat ve Serik'te, açıkça "otayol koridoru" veya "kent merkezine yakın" olarak sınıflandırılmamış tüm diğer Manavgat ve Serik mahalleleri dahil olmak üzere, mahallelerin çoğunluğunu oluşturur (örneğin, Serik Aşağıçatma, Üründü, Manavgat: Kadılar, Yalçıdibi vs.)
- **Otoyol Koridorundaki Mahalleler** Bu mahalleler doğrudan, önemli bir bölgesel arter olan D400 (veya Hacıoğlu için D950) devlet karayolu koridoru üzerinde konumlanmıştır. Konumları ticaret, mobilite ve

ekonomik olanaklar bağlamında stratejik avantajlar sunarken sıklıkla hane geçim kaynaklarını transit ve bağlanabilirlikten fayda sağlayan faaliyetlere doğru şekillendirir.

Kent merkezlerine yakınlığa göre mahallelerin sınıflandırması Tablo 5-14'te sunulmuştur. Etkilenen mahallelerinin çoğunun, özellikle de Manavgat ve Serik ilçelerinde, uzak/yalıtılmış olarak sınıflandırılması dikkat çekicidir. Doğrudan otoyol koridoru üstünde olan mahalleler görece olarak daha azdır ancak daha yüksek bir bağlanabilirlik ve ekonomik dinamizme sahiptir. Kent merkezine yakın mahalleler en az yaygın olanlardır

Tablo 5-14. Kent Merkezlerine Yakınlığa Göre Mahallelerin Sınıflandırması

Mahalle	Yakınlığa Göre Sınıflandırma	Mahalle	Yakınlığa Göre Sınıflandırma
Serik ilçesi		Manavgat ilçesi	
Deniztepesi	Uzak	Çakış	Uzak
Sarıabalı	Uzak	Taşagıl	Uzak
Yukarıkocayatak	Uzak	Gündoğdu	Otoyol koridoru
Aşağıkocayatak	Uzak	Hocalar	Uzak
Kayaburnu	Otoyol koridoru	Yavrudogan	Uzak
Çandır	Uzak	Çolaklı	Otoyol koridoru
Aşağıçatma	Uzak	Seki	Kent merkezine yakın
Cumalı	Otoyol koridoru	Kalemler	Uzak
Burmahancı	Uzak	Evren	Kent merkezine yakın
Üründü	Uzak	Ilıca	Otoyol koridoru
Belpınarı	Uzak	Yeniköy	Uzak
Alanya ilçesi		Şişeler	Uzak
Alara	Uzak	Evrenleriyavşı	Uzak
Çakallar	Uzak	Dolbazlar	Uzak
İncekum	Otoyol koridoru	Yukarıışıklar	Uzak
Avsallar	Otoyol koridoru	Dikmen	Uzak
Akdam	Uzak	Bucakşeyhler	Uzak
Türkler	Otoyol koridoru	Ulukapı	Uzak
Payallar	Otoyol koridoru	Aşağıışıklar	Uzak
Elikesik	Otoyol koridoru	Demirciler	Uzak
Emişbeleni	Uzak	Karaöz	Uzak
Toslak	Otoyol koridoru	Aksaz	Uzak
Telatiye	Otoyol koridoru	Hacıali	Uzak
		Cevizler	Uzak
		Sülek	Uzak
		Hacıisali	Uzak
		Hacıobası	Otoyol koridoru
		Uzunlar	Uzak
		Kadılar	Uzak
		Örenşehir	Uzak
		Yalçıdibi	Uzak
		Odaönü	Uzak
		Karakaya	Uzak

5.2.3.5. Geçim Kaynakları

Aşağıdaki alt bölümlerde, etkilenen yerleşim yerlerinin ağırlıklı geçim kaynaklarına göre sınıflandırılması sunulmuştur.

5.2.3.5.1. Tarım

Bölgedeki tarımsal faaliyetlere genel bir bakış daha önce Bölüm 5.2.1'de verilmişti. Muhtarlarla yapılan görüşmelerde, tarımın tüm etkilenen mahallelerde en önemli ekonomik faaliyet olduğu ortaya çıkmıştır.

Muhtarlar tarafından bildirilen ana tarım ürünleri Tablo 5-15'te listelenmiştir. Yerel ekonomiler sebze, meyve ve zirai amaçla yetiştirilen ekinler dahil olmak üzere geniş bir ürün yelpazesine dayanmaktadır, bu da bölgenin tarımsal zenginliğini ve piyasa veya iklim dalgalanmalarına karşı dayanıklılığını yansıtmaktadır.

Tablo 5-15. Etkilenen Yerleşim Yerlerinde Ana Tarım Ürünleri

Meyve	Sebze	Zirai Ürünler
Muz (%55,9)	Domates (%44,1)	Buğday (%23,5)
Kavun/Karpuz (%52,9)	Biber (%38,2)	Susam (%20,6)
Zeytin (%38,2)	Salatalık (%23,5)	Fıstık (%17,6)
Narenciye (%38,2)	Patlıcan (%14,7)	Mısır (%14,7)
Avokado (%26,5)	Kabak (%5,9)	Pamuk (%8,8)

Muhtarlarla yapılan önemli bilgilendirici görüşmeler, sera yetiştiriciliğinin bölgenin tarımsal üretiminde önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Çok sayıda yerleşim yerinde, sera yetiştiriciliği yaygındır veya özellikle de 2020'den bu yana hızla büyümektedir. Bazı yerleşim yerlerinde çok sayıda çiftçi bir seraya sahiptir ve bazı durumlarda aynı topluluktan seralar komşu yerleşim yerlerine uzanmaktadır. İlk yatırım yüksek olarak değerlendirilir, bu da sera çiftçiliğini ilk defa yapanlar veya küçük ölçekliler için zorlaştırır; ancak, başarılı bir şekilde başlayabilenler genellikle devam etmektedir. Bazıları için yüksek maliyetler ve girişin riskliliği daha hızlı genişlemeyi caydırmaktadır.

Muhtarlara toplam tarımsal üretimlerinin ne kadarının seralardan geldiği sorulduğunda, seralarda üretilmiş mahsullerin ortalama oranı **%38,8** olarak ortaya çıkmıştır. Bazı çiftlikler seralara minimal olarak dayanırken diğerleri ürünlerinin %90'a varan kısmını böyle tesislerden elde etmektedir. Bildirilen değerler %1 kadar az miktardan %90'a kadar değişiklik göstermektedir, bu da seralara güvenme konusundaki geniş yelpazeyi vurgular. Seraların yayılımı, tarımın ticarileşmesi ve profesyonelleşmesiyle yakından ilgilidir.

Muz, ejder meyvesi ve avokado gibi yüksek değerli ve egzotik mahsuller üzerinde güçlü piyasa talebi ve yüksek kar potansiyeliyle yönlendirilen net bir odaklanma söz konusudur. Özellikle muz seralarıyla, monokültüre doğru büyüyen bir trend olduğu kaydedilmiştir.

Tablo 5-16'da muhtarlar tarafından bildirilen seraya dayalı tarımsal üretim oranları sunulmuştur.

Tablo 5-16. Seraya Dayalı Tarımsal Üretim

İlçe	Ortalama
Alanya	76,67
Manavgat	22,70
Serik	62,50

Sera çiftçiliği bazı yerleşim yerlerinde ağırlıklı veya hızla büyüyen bir modelken, diğerlerinde temel olarak maliyet engelleri veya riskten kaçınma davranışından dolayı henüz yaygın hale gelmemiştir. Sera çiftçiliğinin geride kaldığı alanlarda, geleneksel açık tarla mahsulleri hala yaygındır ancak korunan yetiştiriciliğin büyüyen önemi ve karlılığı konusunda genel bir farkındalık vardır.

5.2.3.5.2. Hayvancılık (Hayvan Yetiştiriciliği) Faaliyetleri

Kökleri kırsal göçebelikten gelen bir Türk kültürel grubu olan Yörükler bölgede ağırlıklı olarak bulunmaktadır. Bu geleneksel Türk topluluğu bir zamanlar ağırlıklı olarak koyun ve keçi gütmeye dayanan hareketli ve kırsal yaşam biçimleriyle bilinmektedir. Çoğu Yörük artık kırsal göçebelikten çıkmış ve artık yerleşik hayat sürüyor olsa da, kültürel kimlikleri ve yerel gelenekleri hala hayvan yetiştiriciliğine yakın bir şekilde bağlıdır.

Muhtarların yanıtları, hala çoğu kişi tarafından önemli olarak görülse de hayvan yetiştiriciliğinin etkilenen **yerleşim yerlerinde düşüşte olduğunu** ortaya koymuştur. Bunun temel sebebi, kolektif hayvancılık yönetimini mümkün kılan geleneksel aile yapısının aile boyutu küçüldükçe bozulması ve genç nesillerin kentsel veya alternatif iş arayışında olmalarıdır. Göçebelikten yerleşik hayata geçiş, hayvan yetiştiriciliğini ortadan kaldırmamıştır, ancak geleneksel ve emek yoğun biçimlerini daha az sürdürülebilir kılmıştır.

Hayvan yetiştiriciliğinin bir geçim kaynağı olarak etkilenen yerleşim yerlerindeki önemi Tablo 5-17'de özetlenmiştir.

Tablo 5-17. Hayvan Yetiştiriciliğinin bir Geçim Kaynağı Olarak Etkilenen Yerleşim Yerlerindeki Önemi

Önem Seviyesi	Sayım	Yüzde	Yerleşim yerleri
Çok önemli	8	23.53%	Serik: Deniztepesi Manavgat: Bucakşeyhler, Evren, Hacısalı, Hacıobası, Kadılar, Kalemler, Karakaya
Önemli	12	35.29%	Serik: Üründü Manavgat: Aksaz, Aşağıışıklar, Hocalar, Karaöz, Uzunlar, Yavrudogan, Yukarıışıklar Alanya: Elikesik, Emişbeleni, Toslak, Türkler
Ortalama	7	20.59%	Serik: Aşağıçatma, Burmahancı Manavgat: Çakış, Hacıali, Taşağıl, Yalçıdibi Alanya: Alara
Marjinal	7	20.59%	Serik: Cumalı, Sarıabalı Manavgat: Çolaklı, Dikmen, Evrenleryavşı, Şişeler Alanya: Telatiye

Alanya'da yanıt verenlerin çoğunluğunun (%57) hayvan yetiştiriciliğini "önemli" olarak tanımlamasıyla bu işin topluluk hayatında saygın varlığını koruduğu söylenebilir. Ancak, hiçbirinin "çok önemli" tanımını yapmaması kayda değerdir. Bu örüntü, hayvancılığın çok sayıda aile için önemli olarak kalmasına rağmen, giderek artan biçimde diğer ekonomik faaliyetler veya modern yaşam tarzlarının gölgesinde kalıyor olabileceğini göstermektedir. Hayvan yetiştiriciliğinin geleneksel merkeziliği, yerini çeşitlenmeye ve yeni gelir kaynaklarına bırakıyor gibi görünmektedir.

Manavgat'ta hayvan yetiştiriciliğinin güçlü kültürel ve ekonomik kökleri sağlam kalmıştır. Yanıt verenlerin üçte ikisi (66%) hayvancılık faaliyetlerini ya "önemli" ya da "çok önemli" olarak görmektedir, bu da hem Yörük geleneklerinin yaşayan etkisini hem de hala hayvan yetiştiriciliğine yakından bağlı bir topluluğu yansıtmaktadır. Alanya veya Serik'tekinin aksine, hayvan yetiştiriciliği günlük yaşamın dokusuna işlemiş durumdadır ve aile ekonomileri ve sosyal ritimleri birbirine bağlamaya devam etmektedir.

Serik'teki durum daha keskin biçimde farklıdır. Serik'te yanıt verenlerin çoğu (%66 üzeri) artık hayvan yetiştiriciliğini önem açısından ya "ortalama" ya da "marjinal" olarak görmektedir. Yalnızca küçük bir kesim onu merkezi olarak görmeye devam etmektedir. Bu değişiklik muhtemelen hem demografik değişikliklerden hem de küçülen aile boyutları, kentsel göç ve alternatif geçim kaynakları arayışı gibi değişen hedeflerden kaynaklanmaktadır. Yörük aileleri tarafından yapılan geleneksel olarak kolektif ve emek yoğun hayvancılık modelinin sürdürülmesi, bu ilçede giderek artan ölçüde zorlaşmıştır.

Hayvancılık bölgede mevcut olsa da, verilerden ortaya çıkan örüntü çarpıcı bir dengesizliği göstermektedir. Görüşülen 34 muhtar arasında mahalle başına ortalama büyükbaş hayvan sayısı yaklaşık 303 olmuştur: Kaydedilen asgari sayı sıfırdan azami sayı Tablo 5-18'de özetlendiği gibi 5.000 ile olağanüstü bir rakama ulaşmıştır. Bu aşırılıklar, büyükbaş hayvancılığın bazı mahallelerde sıfırdan yalnızca birkaçında yüksek yoğunluğa kadar değiştiği bir manzarayı göstermektedir. Orta dereceli standart sapma, çoğu mahallede belirli bir tutarlılık derecesine işaret etmektedir, ancak çok büyük ölçekli tek bir operasyonun varlığının ortalamayı yukarı çektiği de açıktır.

Tablo 5-18. Mahalle Başına Büyükbaş Hayvan Sayısı

Değer	Sayım
Ortalama	302,68
Standart sapma	54,74
Minimum	0
Azami	5.000

Aslında büyükbaş hayvancılık, yerel ekonomiye evrensel veya eşit bir katkı sağlayan olmaktan çok uzaktır. Çok sayıda toplulukta marjinal bir ek iş olabilir veya tümüyle eksiktir ancak belki de daha fazla kaynağa, uygun koşullara veya daha köklü geleneklere sahip olan diğerlerinde büyükbaş hayvan sayıları binlere kadar yükselmektedir.

Büyükbaş hayvan sayılarının ilçelere göre dağılımı, bölgedeki hayvancılık dağılımında dengesizliğin altını çizmektedir:

Tablo 5-19. İlçe Çapraz Tabloları

İlçe	Sayım	Ortalama	Minimum	Azami
Alanya	7	246,29	10	1.000
Manavgat	21	375,24	5	5.000
Serik	6	114,5	0	300

Manavgat, bir mahallenin (Evren, Manavgat) 5.000'e varan büyükbaş hayvan bildirmesiyle çok geniş büyükbaş hayvan operasyonları olan tek ilçe olarak ortaya çıkmaktadır. İlçe aynı zamanda en yüksek ortalama büyükbaş hayvan sayısına da sahiptir (375), bu da hem geniş sürülerin hem de geleneksel ölçekteki operasyonların varlığını yansıtmaktadır. Alanya mahalleleri, yaklaşık 246 ortalama ve 1.000 tavan sayısı ile daha orta ölçekli bir büyükbaş hayvan sektörüne sahiptir. Serik, yalnızca 115 baştan oluşan bir ortalama ve çoğu mahallenin önemli ölçüde az sayıda büyükbaş bildirmesiyle büyükbaş çiftçiliğiyle görece olarak sınırlı uğraşla dikkat çekmektedir; öyle ki asgari sayı sıfırdır, bu da bazı yerlerde bu uğraşın mevcut olmadığını gösterir.

Bu bulguların vurguladığı nokta yalnızca bölge çapında büyükbaş çiftçiliğinin genel dengesizliği değil, aynı zamanda ilçeler arasında önemli derecede mekansal değişkenliklerdir. Büyükbaş çiftçiliğinin Manavgat'ın bazı kısımlarında ve (daha düşük bir ölçekte) Alanya'da kayda değer bir mevcudiyeti varken bu uğraş Serik'te marjinal olarak kalmaktadır. Bu örüntü arazi kullanılabilirliği, tarihi örüntüler, pazar bağlanabilirliği veya destek altyapısındaki farklılıkları yansıtır olabilir.

Doğrudan hane etütleri yerine muhtarların yerel bilgisine dayalı olarak muhtarlara göre, köy başına ortalama koyun sayısı 755 civarındayken bildirilen rakamlar 0 ila 2.500 koyun arasında değişmektedir. Standart sapma oldukça yüksektir (717), bu da köyler arasında önemli ölçüde değişikliğe işaret eder - bazılarında aktif koyun sürüsü yokken diğerlerinde büyük sürüler güdülmektedir.

Tablo 5-20. Mahalle Başına Koyun Sayısı

Değer	Sayım
Ortalama	755,38
Standart sapma	717,32
Minimum	0

Azami	2.500

Bu değişkenlik çeşitlilik gösteren bir örüntüyü akla getirir: bir dizi mahallede koyunculuk yerel geçim kaynaklarında önemli bir rol oynamaya devam ederken bazılarında neredeyse tümüyle yok olmuş olabilir. Düşük ve yüksek rakamların bir arada bulunması, demografik değişiklikler, arazi kullanımında kaymalar ve geleneksel kırsal yaşamla farklı uğraş seviyeleri gibi daha geniş trendleri yansıtmaktadır.

Orta derecede bir standart sapmaya rağmen (yaklaşık 55, aşırı azami değer, **mahallelerin çoğunluğu için koyunculüğün ölçek olarak çok daha küçük olduğu veya hiç olmadığı** anlamına gelir.

Ancak istatistiklerin ötesinde koyunların geleneksel yaşamda ve yerel halkın kimliğinde, özellikle de Yörük mirasından gelenler için, önemli bir yeri olduğunu kaydetmek önemlidir. Bu yalnızca ekonomik bir uğraş değil, aynı zamanda kültürel devamlılık, kimlik ve sosyal hafızanın bir işaretçisidir. Koyun sayılarının bugün düşük olduğu mahallelerde bile, onların tarihi ve kültürel yankısı güçlü bir şekilde duyulmaktadır.

Tablo 5-21. İlçeler Çapında Koyun Sahipliği

İlçe	Sayım	Ortalama	Minimum	Azami
Alanya	7	979,86	60	2.000
Manavgat	21	809,48	4	2.500
Serik	6	304,17	0	1.000

Alanya'da koyun sürüleri kırsal manzarayı bir canlılık ve gelenek hissiyle doldurmaya devam etmektedir. Yedi köyün muhtarları, ortalama köy sayımının neredeyse 1.000 koyun olduğu büyük sürülerden bahsetmektedir. Bildirilen en küçük sürü 60 hayvandan oluşurken en büyüğü etkileyici bir şekilde 2.000 hayvana ulaşmaktadır. Bu durum, Alanya'daki çoğu kırsal topluluk için koyun gütmünün yalnızca bir miras olmadığı, aynı zamanda devam eden, sağlam bir alışkanlık olduğunu göstermektedir - muhtemelen yerel ritimleri, ekonomileri ve sosyal bağları şekillendirmeye devam eden bir alışkanlık. Manavgat'a geçildiğinde manzara daha çeşitli bir hal almaktadır. Araştırılan 21 köy arasından bazıları 2.500 koyuna varan geniş sürülerle eski yaşam biçimlerini korurken bazıları da çok az, bazı durumlarda dört hayvana varana kadar düşük rakamlar bildirmiştir. Yine de köy başına 800'ün üzerinde koyunla ortalama sürü büyüklüğü güçlü kalmaya devam etmektedir. Bu geniş aralık geçiş sürecindeki bir ilçeyi gösterir: Bazı köyler sürülerini korumayı ve hatta genişletmeyi başarmışken diğerleri koyun güdücülüğünün, muhtemelen göç, yaşlanan nüfus veya değişen ekonomik olanaklara yanıt olarak yok olmaya başladığını görmektedir. Bu sırada Serik'te koyun yetiştiriciliği yerini kaybediyor gibi görünmektedir. Burada altı köy çapında ortalama sürü boyutu yaklaşık 300 hayvana düşmektedir ve bazı muhtarlar hiç koyun olmadığını bildirmiştir. En büyük sürü 1.000 koyunla, Alanya ve Manavgat'ın ilçe çapındaki en yüksek oranlarıyla karşılaştırıldığında zayıf kalmaktadır. Veriler, Serik'te geleneksel hayvancılığın artık çok daha küçük bir rol oynadığını, belki de diğer tarım formlarına yenildiğini veya bölgeye özgü demografik ve ekonomik kaymaları yansıttığı göstermektedir.

5.2.3.5.3. Sanayiye İstihdam

Tablo 5-22'de gösterildiği gibi, veriler sanayide istihdamın yerel ekonomik manzara içinde görece olarak alçakgönüllü bir yer tuttuğunu düşündürmektedir.

Yanıt verenlerin küçük bir kısmı sanayiye istihdam için "çok önemli" (34 kişiden 2'si, yaklaşık %6; Deniztepesi, Serik ve Hacısalı, Manavgat) veya "önemli" (34 kişiden 3'ü, yaklaşık %9; Evrenseki, Hocalar ve Karakaya, Manavgat) olarak değerlendirirken, büyük çoğunluk rolünün daha kısıtlı olduğunu düşünmektedir. Hepsisi bir arada düşünüldüğünde bu sonuçlar, sanayide istihdamın mevcut olduğunu, önem derecesinin büyük ölçüde değişkenlik gösterdiğini ve çoğu insan için büyük bir ekonomik güvenlik veya olanak kaynağı olmadığını göstermektedir. Sanayi sektörü yerel geçim kaynaklarını şekillendirmekte önde gelen bir rol oynamak yerine daha ziyade yardımcı bir rol oynuyor gibi görünmektedir.

Tablo 5-22. Sanayiye İstihdamın Önemi

Önem Seviyesi	Sayım	Yüzde
Çok önemli	2	5,88

Önemli	3	8,82
Marjinal	10	29,41
Mevcut değil	2	5,88
Ortalama	17	50,0

5.2.3.5.4. Devlette İstihdam

Devlette istihdam, yerel ekonomide değişkenlik gösteren ancak kayda değer bir konum işgal etmektedir. Tablo 5-23'te gösterildiği gibi, verilere göre, yanıt verenlerin yaklaşık %29'u devlet işlerini önem açısından "ortalama" olarak tanımlamaktadır. Buna eşdeğer bir oran devlet istihdamını "önemli" olarak algılamaktadır, bu da belki de nüfusun bir kısmı için güvenilir bir gelir veya sosyal stabilite kaynağı olarak özel değerini göstermektedir.

Tablo 5-23. Devlette İstihdamın Önemi

Önem Seviyesi	Sayım	Yüzde
Ortalama	10	29,41
Önemli	10	29,41
Marjinal	9	26,47
Mevcut değil	5	14,71

5.2.3.5.5. Ticaret

Tablo 5-24'te gösterildiği gibi, ticaret ve diğer küçük yerel işletmelerde istihdam, araştırılan toplulukların ekonomik yaşamında anlamlı bir rol oynamaktadır. Verilere göre, muhtarların birleşik çoğunluğu (yaklaşık %53= bu sektörü yerel geçim kaynakları açısından ya "önemli" ya da "çok önemli" olarak değerlendirmektedir. Bu, bir çoğu için ticaret, dükkanlar, marketler ve küçük işletmelerin hane geliri ve ekonomik canlılığa önemli ölçüde katkıda bulunduğunu göstermektedir.

Tablo 5-24. Ticaret ve Diğer Yerel Küçük İşletmelerde İstihdamın Önemi

Önem Seviyesi	Sayım	Yüzde
Çok önemli	6	17,65
Önemli	12	35,29
Marjinal	6	17,65
Ortalama	8	23,53
Mevcut değil	2	5,88

5.2.3.5.6. Emeklilik

Emeklilik, araştırılan toplulukların ekonomik dokusunda son derece önemli bir rol oynamaktadır. Tablo 5-25'te özetlenen bulgulara göre, yanıt verenlerin neredeyse üçte ikisi (neredeyse %65) emeklilik gelirini hane ve topluluk geçimine önemli bir katkı sağlayıcı olarak değerlendirmektedir.

Tablo 5-25. Emekliliğin Önemi

Önem Seviyesi	Sayım	Yüzde
Önemli	22	64,71
Ortalama	9	26,47
Marjinal	3	8,82

Yanıt verenlerin yaklaşık olarak dörtte biri, emekliliği ortalama önemde değerlendirmektedir, bu da emekliliğin mevcut ve faydalı olmasına rağmen her zaman herkes için hane gelirinin başlıca kaynağı olmadığını düşündürmektedir.

Daha küçük bir azınlık (yaklaşık %9) – Alara, Çolaklı ve Evren – emeklilik gelirini, belki de daha genç nüfuslu veya daha çeşitli istihdam olanaklarına sahip topluluklarda, yerel ekonomik yaşam için marjinal olarak değerlendirmektedir.

5.2.3.5.7. Turizm

Turizm yerel istihdamda belirgin bir rol oynamaktadır. Tablo 5-26'da verildiği gibi, yanıt verenlerin neredeyse yarısı onu geçim için “çok önemli” olarak değerlendirirken önemli bir kısım ise “önemli” olarak derecelendirmektedir. Yalnızca küçük bir azınlık sektörün öneminin “marjinal” veya “ortalama” olduğunu düşünmektedir. Bu örüntü, çoğu toplulukta turizmin dışsal veya ikinci derecede bir kaynaktan ziyade ekonomik faaliyet ve istihdamın büyük bir iticisi olarak algılandığını vurgulamaktadır.

Tablo 5-26. Turizmde İstihdamın Önem Seviyesi

Önem Seviyesi	Sayım	Yüzde
Çok önemli	15	44,12
Önemli	13	38,24
Marjinal	3	8,82
Ortalama	3	8,82

Bu dağılıma göre, etkilenen bölge çapında turizm geniş ölçüde haneler ve topluluklar için temel bir gelir kaynağı olarak kabul edilmektedir ve yerel ekonomik dinamiklerde merkezi bir yer tutmaktadır. Çok sayıda yerleşim yerinde muhtarlar, neredeyse her hanede, turizmde çalışan en az bir kişi olduğunu bildirmiştir, bu da bazen tüm mukimlerin %80'i veya %30'una varan oranlara karşılık gelmektedir. “*Ana gelir kaynağı*” ve “*nerdeyse her hanede turizmde çalışan biri var*” ifadeleri turizmin yalnızca yaygınlığını değil, aynı zamanda günlük geçime derin entegrasyonunu da göstermektedir.

Önemli bir nokta da sektörün çoğunlukla tercih edilen bir olanak olarak tanımlanmasıdır, bu özellikle genç insanlar ve üniversite derecesine sahip olanlar için geçerlidir. Çoğu insan için, işgücüne erişilebilir bir girişi temsil etmektedir.

5.2.3.5.8. Balıkçılık Faaliyetleri

Etkilenen yerleşim yerlerinde balıkçılık Tablo 5-27'de verildiği gibi bir istihdam veya gelir kaynağı olarak büyük ölçüde mevcut değildir. Büyük bir çoğunluk (%88,2) balıkçılığı kendi topluluklarında “mevcut değil” olarak tanımlamaktadır. Yalnızca %8,8'i balıkçılığı “marjinal” olarak değerlendirmekte ve Karaöz, Manavgat'taki tek bir yanıt veren bu sektörü “ortalama” önemde olarak değerlendirmektedir. Bu dağılım, geçim kaynakları açısından balıkçılığın çoğu hane ve yerel ekonomi için uygulamada önemsiz olduğunu göstermektedir.

Tablo 5-27. Balıkçılığın Bir Geçim Kaynağı Olarak Önem Seviyesi

Önem Seviyesi	Sayım	Yüzde
Ortalama	1	2,9
Marjinal	3	8,8
Mevcut değil	30	88,2

5.2.3.6. Otlak Alanları

34 muhtardan 10'u, mahallelerinin bölgesinde bir mera arazisi olduğunu belirtirken 9'u Tablo 5-28'de özetlendiği gibi tarım arazilerinin otlatma için kullanıldığını eklemiştir.

Hayvancılık düşüşte olmasına rağmen, bölgedeki otlatma uygulamaları, özellikle de Yörük mirasına sahip topluluklar arasında hem verimli hem de kökleri geleneklere derinden bağlı uygulamalardır. Yaylalar, hayvancılığın ayrılmaz parçası olarak kalmıştır. Hayvan sürüleri, özellikle de küçük geviş getirenler, genellikle yaz aylarında bu yüksek meralara götürülürler, bu da köklü göçebe geleneklerini yansıtan bir uygulamadır. Kış aylarında hayvanlar çoğunlukla ağıllarda tutulmakta ve yemle beslenmekte veya tarım arazilerinde otlatılmaktadır. Özellikle mera arazilerinin pek bulunmadığı yerlerde bazı insanlar otlatma için açık, ağaçsız orman arazilerini ve nadasa bırakılmış alanları kullanmaktadır. Ormanlık veya daha önce ormansızlaştırılmış alanların otlak arazileri olarak kullanılması da yaygındır. Geçmişteki uygulamalar ormanlarda otlatmaya izin vermiş olsa da mevcut düzenlemeler yeniden ağaçlandırılmış bölgelerde otlatmayı yasaklamaktadır. Yine de ormanların açık veya kullanılmayan kısımları çoğu insan için temel otlatma alanları olarak işlev görmeye devam etmektedir. Yaylaların mevsimlik kullanımı, geleneksel hayvancılık örüntülerinin devam ettiğini vurgulamaktadır.

Tablo 5-28. Etkilenen Yerleşim Yerlerinde Meralar ve Otlak Alanları

Meralar ve Otlak Alanları	Yerleşim yerleri
Yerleşim yerlerinde meralar mevcut	Serik: Aşağıçatma, Cumalı Manavgat: Aksaz, Çolaklı, Hacıali, Hacısalı, Kalemler, Yalçıdibi, Yukarıışıklar Alanya: Türkler
Otlatma için tarım arazileri kullanılıyor	Serik: Burmahancı Manavgat: Aşağıışıklar, Bucakşeyhler, Çakış, Çolaklı, Evrenleryavşı, Evren, Hacıali, Hacısalı, Hacıobası, Hocalar, Kalemler, Karaöz, Şişeler, Taşağıl, Yalçıdibi, Yukarıışıklar Alanya: Alara, Elikesik

5.2.3.7. İşsizlik

Tablo 5-29'da özetlendiği gibi işsizlik, araştırma alanındaki nüfusun büyük çoğunluğunu önemli ölçüde etkiliyor gibi görünmemektedir. Yanıt verenlerin neredeyse %90'ı (%88,24) işsizliğin toplulukları içinde büyük bir sorun olmadığını bildirmektedir. Yalnızca küçük bir azınlık (yaklaşık %12) – Aksaz, Hacıobası, Kalemler ve Türkler – işsizliğin yerel nüfusun önemli bir kısmını etkilediğini belirtmektedir.

Tablo 5-29. Etkilenen Yerleşim Yerlerinde Önemli Bir Sorun Olarak İşsizlik

Yanıt	Sayım	Yüzde
Hayır	30,0	88,24
Evet	4,0	11,76

Sıklıkla işsizlikten etkilendiğinden bahsedilen bir grup üniversite mezunları olmuştur. Çok sayıda not, yüksek eğitimi tamamlayan çok sayıda genç yetişkinin alanlarıyla ilgili iş bulmakta zorluk çektiğini belirtmektedir. İş bulduklarındaysa bunlar sıklıkla, büyük süpermarket zincirlerinde kasiyerlik gibi, kendi niteliklerinden aşağıda olarak değerlendirilen pozisyonlar olmaktadır. Bu durum, eğitimin uygun veya tatmin edici iş olanakları anlamına gelmediği yerlerde eksik istihdam konusunda hüsrana yol açmaktadır.

İşsizlikle karşı karşıya gelen başka bir grupsa turizm sektörüyle uğraşanlardan oluşmaktadır. Yanıt verenler bu sanayinin mevsimlik doğasını vurgulamaktadır: turizm sezonunda bol miktarda iş olabilirken sezon dışında, özellikle de kış mevsiminde çoğu insan işsiz kalmaktadır. Bu mevsimsel döngü, turizme bağımlı olan bölgelerde iyi bilenen bir zorluktur, buralarda istihdam olanakları yıl içinde dramatik biçimde dalgalanabilmektedir.

5.2.3.8. Geçici Nüfus

Araştırılan 34 mahalle arasından 10 yerleşim yerinde geçici (daimi olmayan) hane vardır. Bu tür konutların ağırlığı ve ölçeği, Tablo 5-30'da özetlendiği gibi mahalle ve ilçeye göre önemli ölçüde değişiklik gösterebilmektedir.

Manavgat hem etkilenen mahallelerin sayısı hem de geçici evlerin toplam sayısı açısından dikkat çekmektedir, burada Dikmen en büyük yoğunluğa ev sahipliği yapmaktadır (yaklaşık olarak 120 ev). Aynı zamanda küçük boyutlu mahallelerin geçici mukimler için daha cazip olduğu da bilinen bir gerçektir.

Bu bulgular, geçici konutların temel olarak belirli mahallelerde - özellikle de Manavgat içinde - kümelenildiğini ve yerel konut stoğunun önemli bir kısmını temsil edebileceğini göstermektedir, bu da muhtemelen mevsimlik veya göçmen işçi örüntülerini, felaket sonrası konu ihtiyacının karşılanmasını veya yetersiz ucuz daimi konut miktarını yansıtmaktadır.

Tablo 5-30. Mahallelerde Tahmini Geçici Ev Sayısı

İlçe	Mahalle	Mahallenin Nüfusu (TÜİK, 2024)	Tahmini Geçici Ev Sayısı
Serik	Deniztepesi	982	28
Manavgat	Dikmen	1.261	120
Manavgat	Bucakşeyhler	737	50
Manavgat	Şişeler	236	20
Manavgat	Kalemler	341	11
Manavgat	Hacısalı	364	10
Manavgat	Uzunlar	348	5
Manavgat	Kadılar	173	4
Alanya	Emişbeleni	1.607	1
Alanya	Toslak	3.722	50

5.2.3.9. Mülteciler

Muhtar etütlerinde araştırılan 34 yerleşim yerinin 19'unda mültecilerin (göçmenler) bulunduğu belirlenmiştir.

- **Serik:** Burmahancı, Cumalı
- **Manavgat:** Aksaz, Aşağıışıklar, Burmahancı, Çakış, Çolaklı, Cumalı, Dikmen, Evren, Hacıobası, Hocalar, Kalemler, Karaöz, Taşağıl, Uzunlar, Yavrudoğan
- **Alanya:** Elikesik, Emişbeleni, Telatiye, Türkler

Dağılım, mülteci varlığının yerel topluluğun ortak olduğunu ancak yerel topluluğun evrensel bir özelliği olmadığını ve mültecilerle ilgili deneyimler veya algıların değişiklik gösterebileceğini göstermektedir.

Muhtarlarla yapılan önemli bilgilendirici görüşmelerde alınan niteliksel yanıtlar, genellikle seralarda, bahçelerde ve tarımsal ortamlarda çalışan Afgan ve Suriyeli göçmenlerin araştırılan mahalleler çapında kayda değer bir varlığı olduğuna işaret etmektedir. Çok sayıda yanıt veren, mülteci nüfusunu birkaç bireyden veya aileden daha büyük gruplara kadar değişen biçimlerde tarif etmektedir, bazı tahminler tek bir alanda 100'e varan sayıda kişiyi içermektedir.

Görüşmeler ve saha gözlemlerinde, etkilenen yerleşim yerlerinde mültecilerin istihdam ve konaklama koşullarıyla ilgili aşağıdaki temel örüntüler ortaya çıkmıştır:

- Göçmenlerin çoğunluğu, özellikle seralar ve meyve bahçelerinde tarımsal işçiler olarak çalışmaktadır. Bazı durumlarda Afgan göçmenler aynı zamanda çoban olarak da çalışmaktadır.
- Çoğu yanıt veren mültecilerin tipik olarak iş yerlerine bitişik konumdaki barakalar, kulübeler veya konteynerler gibi derme çatma konutlarda oturduğunu kaydetmiştir. Bazı aileler doğrudan köyün içinde yaşamaktadır, ancak daha geniş gruplar genellikle tarımsal mülklerin üstünde veya yakınında konaklamaktadır.
- En büyük sıklıkla küçük gruplar veya bağımsız aileler (Afgan veya Suriyeli) mevcuttur.

- Bazen 15-20, 30 ve hatta 100 kişiyi bulan daha geniş çalışma grupları da, özellikle en yoğun tarım mevsimi sırasında bildirilmiştir.

5.2.4. Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler

Aşağıda sunulan temel bilgiler, YYEP Danışman Ekibi tarafından **1. Sefer ve 2. Sefer** sırasında gerçekleştirilen YYEP etütlerinden elde edilmiştir. Bu anketler 2025 yılının Mayıs ayında tamamlanmıştır.

5.2.4.1. Etkilenen Kişi Sayısı ve Ortalama Hane Büyüklüğü

Tablo 5-31, örneklem popülasyonundaki hane halkı büyüklüklerinin dağılımını göstermektedir. En yaygın hane halkı büyüklüğü 2 kişidir ve toplam **51 hane halkını** oluşturmaktadır.

Bunu **4 kişilik (48 hane halkı)** ve **3 kişilik (34 hane halkı)** hane halkları izlemektedir, bu da genel olarak orta büyüklükteki ailelerin yaygın olduğunu göstermektedir.

5 kişilik haneler de örneklemin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır ve toplam **28 hane** bulunmaktadır. Sadece **1 kişilik** daha küçük haneler nispeten daha az yaygındır ve toplam **22 hane** bulunmaktadır. 6 veya 7 kişilik haneler en az yaygın olanlardır.

Genel olarak, bu dağılım **2 ila 4 kişilik hanelerin örnekleimde** baskın olduğunu göstermektedir. Ankete katılan tüm hanelerin **ortalama hane büyüklüğü 3,23 kişidir**.

Tablo 5-31. Örnek Nüfusun Hane Büyüklüğü Dağılımı

Hane Büyüklüğü	Number of Households	Yüzde (%)
1	22	11.2
2	51	26.0
3	34	17.3
4	48	24.5
5	28	14.3
6	11	5.6
7	2	1.0
Toplam	196	100
Toplam Birey Sayısı	633	--
Ortalama Hane Büyüklüğü	3.23	--

Daha önce Bölüm 3.2.2.1 – Tablo 3-19’de sunulduğu ve aşağıda Tablo 5-32’de özetlendiği gibi;

- Tüm güzergah boyunca Projeden etkilenecek konut yapılarının toplam sayısı 299’dur.** Bu rakam, kamulaştırma planlama çalışmaları kapsamında değerlendirme yüklenicisi tarafından yürütülen etkilenen yapıların tam sayımına dayalıdır ve hem daimi hem geçici (mevsimlik) konutları içerir.
- Bu 299 etkilenen konut yapısında ikamet eden **toplam hane sayısı 341’dir**.
- Mayıs 2025’te yürütülen YYEP saha çalışmaları sırasında, **bu 341 hanenin 196’sıyla anketler doldurulmuştur** (bkz. Tablo 5-31).
- Tablo 5-31’de verildiği gibi, YYEP etüt örneklemindeki **fiziksel olarak yerinden edilmiş hanelerin ortalama hane büyüklüğü 3.23’tür**.
- Bu doğrultuda, bu 341 haneden fiziksel olarak yerinden edilecek kişilerin toplam sayısı 1.101’dir.**

Tablo 5-32. Fiziksel Olarak Yerinden Edilme Kişi (Birey) Sayısı

Etkilenen Konut Yapılarının Sayısı	Etkilenen Konut Yapılarında Oturan Hane Sayısı (kamulaştırma planlarına dayalı)	Ortalama Hane Büyüklüğü (Mayıs 2025 tarihli YYEP Saha Etütlerine dayalı)	Fiziksel Olarak Yerinden Edilecek Kişilerin (Birey) Toplam Sayısı

299	341	3.23	1.101

5.2.4.2. Yanıt Verenlerin Profili

Tablo 5-33'te örneklem içinde yanıt verenlerin cinsiyet dağılımı verilmiştir. Yanıt verenlerin önemli bir çoğunluğu erkektir (%91,8). Bu, örnek nüfus içinde kadınların kayda değer ölçüde daha yüksek bir seviyede temsil edildiğini göstermektedir.

Tablo 5-33. Yanıt Verenlerin Cinsiyeti

Cinsiyet	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Erkek	180	91.8
Kadın	16	8.2
Toplam	196	100

Tablo 5-34'te yanıt verenlerin eğitim düzeylerine genel bir bakış sağlanmaktadır. Önemli bir çoğunluğu temsil edecek biçimde hanelerin %51.0'ı **ilkokulu** bitirdiklerini bildirmiştir.

Tablo 5-34. Yanıt Verenlerin Eğitim Düzeyleri

Eğitim Seviyesi	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
İlkokul	180	91.8
Ortaokul		
Lise		
Üniversite		
Derece yok	16	8.2
Toplam	196	100

5.2.4.3. Arazi Kullanımı ve Mülkiyeti

Tablo 5-35'te etkilenen hanelerin konumlandığı arazinin **mülkiyet veya kullanım statüsü** sunulmaktadır. 196 hanenin çoğunluğu %65.3 ile özel arazi sahibidir. Hanelerin önemli bir kısmı %21.4 ile hazine, orman veya tescil dışı araziler gibi **kamuya ait arazilerin gayriresmi kullanıcısıdır**.

Tablo 5-35. Etkilenen Evleri Kullanan Hanelerin Arazi Mülkiyeti veya Kullanım Statüsü

Etkilenen Evi İçeren Parselin Mülkiyeti	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Özel arazinin sahibi (tümüyle veya kısmi/paylaşımlı mülkiyet üzerinden)	128	65.3
Kamusal arazinin gayriresmi kullanıcısı	42	21.4
Özel arazinin gayriresmi kullanıcısı	10	5.1
Özel arazinin resmi kiracısı	14	7.1
Özel arazinin resmi kullanıcısı, kira ödemesi yok	2	1.0
Toplam	196	100

5.2.4.4. Yapı Kullanımı ve Mülkiyeti

Tablo 5-36 etkilenen evlerde yaşayan hanelerin **mülkiyet veya kullanım statüleri**. %40.8 ile hanelerin önemli bir kısmı **tam tapuya** sahip olarak kendi evlerinin **tam malikidir** ve %26.5 oranında hane, evin **ortak mülkiyeti** üzerinden **kısmi mülkiyete** sahiptir. %18.4 ile çok sayıda hane, **herhangi resmi bir izin veya belge olmaksızın kamuya ait arazilerdeki gayriresmi evlerde** oturmaktadır. %6.6 oranıyla **resmi kiracı** olan veya %6.6 oranıyla **herhangi bir kira ödemesi olmaksızın evin resmi kullanıcıları** olan haneler vardır. Küçük bir hane grubunun (%1.0) halihazırda **evlerinin mülkiyetiyle ilgili devam eden davaları** vardır.

Etkilenen haneler içinde, yapıların ortak sahiplerinin çoğunluğu yakın akrabalarından oluşmaktadır, dolayısıyla mülkiyet sıklıkla aileler içinde paylaşılmaktadır.

Mülkün ortak sahipleri olduğu durumlarda, **12 hane** diğer ortak sahiplerin mülk sahipliğini **onaylamadıklarını veya kabul etmediklerini** bildirmiştir. Bu, mülkiyet haklarıyla ilgili potansiyel anlaşmazlıklar veya ihtilafları göstermektedir, bunlar gerçek mülk kullanıcılarının Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM tarafından ödenecek nakit tazminatı **almamalarıyla** sonuçlanabilir.

Tablo 5-36. Etkilenen Evleri Kullanan Hanelerin Yapı Mülkiyeti veya Kullanım Statüsü

Etkilenen Evin Mülkiyeti	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Evin sahibi , tam malik	80	40.8
Evin ortak sahibi , tapunun kısmi hisselerine sahip	52	26.5
Kamuya ait arazi üstünde evin sahibi (gayriresmi ev)	36	18.4
Evin resmi kullanıcısı , kira ödemesi yok	13	6.6
Evin resmi kullanıcısı	13	6.6
Davalı evin sahibi (devam eden mülkiyet davası)	2	1.0
Toplam	196	100

5.2.4.5. Miras ve Veraset Statüsü

Tablo 5-37'de etkilenen parsellerin edinilme yöntemi sunulmuştur. **%58.7** oranıyla parsellerin büyük bir çoğunluğu **miras üzerinden** edinilmiştir ve parsellerin **%41.3'ü** satın alma gibi **diğer yollarla** edinilmiştir.

Mirasın geçerli olduğu durumlar söz konusu olduğunda, **68 hane** sahipliğin yasal olarak tanınması için gereken **veraset sertifikalarına** sahipken **57 hane** tablonun son sütununda belirtildiği gibi bu belgelere sahip değildir. Mirasçılar arasında yalnızca **49 hane**, miras devri ve veraset prosedürlerini başarıyla tamamlamıştır.

Tablo 5-37. Etkilenen Parselin Miras Yoluyla Edinilmesi

Miras Yoluyla Edinim?	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)	Veraset Belgesi Statüsü ("Veraset Belgesi")
Evet	115	58.7	- 68 hane veraset belgesine sahip - 57 hane veraset belgesine sahip değil - 19 hane cevap vermedi
Hayır	81	41.3	Uygulanabilir değil
Toplam	196	100	Uygulanabilir değil

5.2.4.6. İkamet Statüsü: Daimi veya Geçici

Tablo 5-39'de anlatıldığı gibi, **%81.1'in üzerinde** bir oranla hanelerin çoğunluğu etkilenen evin birincil ve daimi ikametgahları olduğunu bildirmiştir. Geçici konutlar **hafta sonları ve tatillerde, kışın veya yazın** veya **tarımsal faaliyetler** sırasında mevsimsel olarak kullanılır.

Yanıt verenler içinden 133 hane, bildirildiğine göre etkilenen evde 10 yıldan uzun bir süredir ikamet etmektedir, bu durum uzun vadeli ikameti gösterir. 52 haneyse evde 10 yıldan daha az bir süreden beri yaşamaktadır.

Tablo 5-38. İkamet Statüsü

İkamet Statüsü	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Daimi	159	81.1
Geçici	35	17.9
Yanıt yok	2	1.0
Toplam	196	100

5.2.4.7. Başka Ev Sahipliği

Tablo 5-39'da anlatıldığı gibi, 71 hane başka bir eve sahip olduklarını bildirmişken 115 hane başka herhangi bir mülke sahip olmadıklarını belirtmiştir, bu da hanelerin çoğunluğunun yalnızca mevcut konutlarına güvindiklerini göstermektedir.

Tablo 5-39. Başka Ev Sahipliği

Başka Ev Sahipliği	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)	Diğer Evin Konumu
Evet	71	36.2	- 34'ü aynı mahallede - 27'si aynı ilçede - 8'i başka ilçelerde - 2'si başka illerde
Hayır	115	58.7	-
Yanıt yok	10	5.1	-
Toplam	196	100	-

5.2.4.8. Gelir Kaynakları

Etkilenen alanlardaki haneler için gelir kaynakları aşağıdakileri içerir:

- Tarım,
- Hayvancılık,
- Arıcılık,
- Günlük ücretli işler.
- Engelli maaşı,
- Mali yardım,
- Aylık maaş,
- Kira geliri (dükkanlardan gelen gibi),
- Emeklilik maaşı,
- Turizm,
- Ticaret,
- Dul maaşı,

Tablo 5-40'ta etkilenen alan içindeki haneler için birincil gelir kaynakları belirtilmiştir. **Tarım**, ağırlıklı birincil gelir kaynağı olarak göze çarparken onu emeklilik maaşı ve aylık maaş takip eder. Nüfusun daha küçük kısımları **turizm, ticaret ve kira geliriyle** geçinirken **hayvancılık ve ormancılık** daha az görülmektedir. 17 hanede turizm sektöründe çalışan bireyler vardır.

Tablo 5-40. Haneler için Birincil Gelir Kaynakları

Birincil Gelir Kaynağı	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Tarım	68	34.7
Aylık maaş	55	28.1
Emekli maaşı	35	17.9
Turizm	11	5.6
Ticaret	6	3.1
Yardımlar	5	2.6
Kira geliri	4	2.0
Hayvancılık	3	1.5
Ormancılık	1	0.5
Yanıt yok	8	4.1
Toplam	196	100

5.2.4.9. Etkilenen Parsellerde Tarımsal Faaliyetler

Etkilenen evlerin bulunduğu parsellerin %60'ında, ekonomik amaçlarla veya hane halkı tüketimi için tarımsal faaliyet yürütülmektedir. Tablo 5-41, etkilenen parsellerin %26.0'sının seracılık için kullanıldığını ve bunun tarımsal faaliyetlerin önemli bir bölümünü oluşturduğunu, %33.7'sinin ise açık tarım için kullanıldığını göstermektedir. Kalan %40.3'lük kısımda ise herhangi bir tarımsal faaliyet bildirilmemiştir.

Tablo 5-41. Ev İçeren ve Tarım İçin Kullanılan Parseller

Etkilenen Parsellerde Tarım	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Sera	51	26.0
Açık alan tarımı	66	33.7
Yok	79	40.3
Toplam	196	100

Etkilenen parsellerde yürütülen tarımsal faaliyetler ağırlıklı olarak narenciye yetiştirme çevresinde odaklanmıştır ve narenciye bahçeleri yanıt verenler arasında en yaygın olarak bildirilen faaliyettir. Bunu zeytinlikler ve küçük ölçekli meyve üretimi takip eder. Ayrıca çeşitli yanıt verenler tarafından seracılık ve hayvancılıktan bahsedilmiştir.

Tablo 5-42'de sunulduğu gibi, etkilenen hanelerin çoğunluğu (yaklaşık %54.6) parsellerinde sulama altyapı olduğunu bildirmiştir. Verilen bilgilere dayalı olarak, etkilenen parseller için birincil sulama kaynağı kuyularla erişilen **yeraltı sularıdır**. Bunu, basınçlı boru sistemleri ve açık su kanallarının kullanımı izlemektedir. Daha az sayıda birey, su kaynağı olarak doğal dereler ve kaynak sularını kullandıklarını bildirmiştir.

Tablo 5-42. Etkilenen Parselde Sulama Altyapısı Varlığı

Etkilenen Parselde Sulama Altyapısı Varlığı	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Evet	107	54.6
Hayır	17	8.7
Yanıt yok	72	36.7
Toplam	196	100

5.2.4.10. Yeniden Yerleşim Zorlukları

Yanıt verenler, yeniden yerleşim süreciyle ilgili aşağıdaki zorlukları ifade etmişken çoğunluğu birden fazla zorluk belirtmiştir.

- **Yeni Arazi Kullanılabilirliği:** 125 yanıt veren, yeni bir arazi bulma zorluğunu önemli bir sorun olarak tanımlamıştır.
- **Geçim Kaynaklarının Kaybı:** 108 hane, işlerini veya gelir kaynaklarını kaybetmek konusunda endişeleri olduğunu bildirmiştir
- **Sosyal Ağ Kaybı:** 105 yanıt veren, arkadaşlar ve aile gibi sosyal ağların kaybindan bahsetmiştir.
- **Artan Seyahat Mesafesi:** 44 yanıt veren, arazilerine seyahat mesafesinde muhtemel artışlar hakkındaki endişelerini dile getirmiştir.
- **İşe Gidiş-Geliş:** 36 yanıt veren, iş yerlerine gitme-gelme mesafesinde muhtemel artışlar hakkındaki endişelerini dile getirmiştir.

5.2.4.11. Yeniden Yerleşim Masrafları

Yanıt verenler, durumun karmaşıklığını yansıtacak biçimde yeniden yerleşim süreciyle ilişkili çeşitli masraflar ve zorlukları tanımlamışlardır. Önemli maliyetler içinde şunlar vardır:

- **Ulaşım ve Taşınma Maliyetleri:**
Mobilya, hayvanlar ve tarım ekipmanı dahil olmak üzere eşyalar için taşınma ve yeniden yerleşim maliyetleri. Hane ve mülkün boyutuna bağlı olarak taşınma masrafları tahminleri 50.000 TL ile 200.000 TL⁷⁷ arasında değişmektedir.
Özellikle tarım veya hayvancılıkla geçinen haneler için bu fiyata paketleme, taşıma ve yeni konumda kurma işçilik masrafları dahildir.
- **Kamu Hizmeti Aboneliğiyle İlişkili Maliyetler:**
Su ve elektrik gibi kamu hizmetleri için bağlantı ücretleri dahil olmak üzere yeni evlerle ilişkili maliyetler.
- **Yasal Belge ve Dokümantasyon Ücretleri:**
Yeni mülklerle ilişkili tapu devri ve diğer dokümantasyon maliyetleri.
- **İlave Masraflar:**
Taşıma sırasında hasar alan veya kırılan ekipman ve sigorta maliyetleri.

⁷⁷ ÖAŞ, Haziran 2025'te yerel taşıma firmalarıyla iletişim kurmuş ve Manavgat ilçesi içindeki evlerin yeniden yerleşimi için 15,000.00 TL tutarında bir ölçüt fiyat teklifi almıştır

Çok sayıda yanıt veren bu masrafların, özellikle de taşımanın karşılanması için finansal destek ihtiyacını dile getirmiştir.

Tablo 5-43'te sunulduğu gibi, yanıt verenlerin büyük çoğunluğunun (196 yanıt verenden 141'i, yaklaşık %72) mahallelerinde satışta olan araziler hakkında bilgi almak için **tanıdıklara ve sosyal ağlara güvendiklerini** kaydetmek önemlidir. Bu durum, gayriresmi, topluluğa dayalı iletişim kanallarına yönelik güçlü bir tercih olduğunu vurgulamaktadır. Dikkat çeken başka bir unsur da **emlak ofislerinin kullanımının son derece sınırlı olmasıdır**, yalnızca 8 yanıt veren (%4.1) bir bilgi kaynağı olarak emlakçılardan bahsetmiştir. Bu da, bölgede emlakçıların işlemler için yaygın veya tercih edilen bir yol olmadığını göstermektedir. İnsanlar bunun yerine dilden dile iletilen bilgilere ve daha az oranda olsa da çevrimiçi ilanlara (20 yanıt veren) veya muhtarlara (14 yanıt veren) güvenme eğilimindedir.

Tablo 5-43. Mahallede Satış Konusunda Bilgi Kaynakları

Mahallede Satış Konusunda Bilgi Kaynakları	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Tanıdıklar	141	71.9
İnternet	20	10.2
Muhtar	14	7.1
Emlak Ofisleri	8	4.1
Diğer – Fikrim yok / Bilmiyorum	2	1.0
Yanıt yok	11	5.6
Toplam	196	100

Benzer bir şekilde, Tablo 5-44'te verildiği gibi, verilen bilgiler, 196 yanıt verenden 173'ü ile **(yaklaşık %88.3) doğrudan sahibinden** mülk satın almak yönünde açık bir tercihi göstermektedir, bu da bunun en sevilen yöntem olduğuna işaret etmektedir. Buna karşılık, yalnızca 11 yanıt veren (%5.6) bir **emlakçı** üzerinden mülk satın almak yönünde bir tercih bildirmiştir. Bu bulgu, **emlak aracılarının** yerel arazi pazarında **minimal bir rol oynadığı** yönünde daha önce yapılan gözlemi kuvvetlendirmektedir.

Tablo 5-44. Mülk Satın Almak İçin Tercih Edilen Yöntem

Metod	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Doğrudan arazi sahibinden	173	88.3
Emlak Ofisleri üzerinden	11	5.6
Yanıt yok	12	6.1
Toplam	196	100

5.2.4.12. Yeniden Yerleşim Desteği İhtiyacı

YYEP Saha Etütleri sırasında etkilenen haneler, yeniden yerleşim sürecine özel olarak çok çeşitli destek ihtiyaçları ifade etmiştir. Aşağıdaki destek tipleri yaygın olarak talep edilmiştir:

- **Konut Desteği**
 - İkame bir konu inşa etmek veya hazır yapılmış ekonomik bir ev bulmak için destek.
 - Ormanlık arazi veya hazine arazisinin ikame konut inşaatı için ilgili merciler tarafından tahsis edilmesi.
 - Aynı mahalle veya yakındaki bir alana taşınma.
 - Evlerin mevcut olanlara denk değerinde ve standart olması talep.
- **Mali Tazminat**
 - Evler, ağaçlar (olgun narenciye ağaçları gibi), seralar ve tarımsal yatırımlar için adil ve tam tazminat.
 - Piyasa değerine dayalı ödeme talebi.
 - Kayıp geçim kaynakları için tazminat.
- **Kiralık ve Geçici Konut Yardımı**
 - Yeni konut inşa edilene kadar gereken yerde geçici kira desteği.
 - Özellikle yaşlı veya düşük gelirli hanelerden uzun vadeli kira yardımı talepleri.
- **Nakliye ve Taşınma Maliyetleri**
 - Tüm taşınma ve ulaşım masraflarının karşılanması, dahil olanlar:
 - Hane malları
 - Geçerli olduğu yerde hayvanlar (bunun canlı olmayan eşyalara kıyasla daha hassas ve özenli yönetilen bir süreç gerektirdiği kaydedilerek)
 - Tarımsal aletler ve makineler
 - Su boruları, drenaj sistemleri ve taşınabilir sera bileşenleri
- **Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Tarımsal Destek**
 - Seraların, meyve bahçelerinin ve hayvancılık tesislerinin yeniden kurulmasında yardım.
 - Olgun meyve ağaçlarının taşınması veya yeniden dikilmesi için ödeme.
 - Fiziksel altyapının yeniden inşası için destek (örneğin, ağaçlar, sulama sistemleri).
- **Hassas Kişiler için Sosyal ve Özel Destek İhtiyaçları**
 - Yaşlılar, fiziksel veya zihinsel engelliler ve kronik hastalığı olan bireyler için ilave yardım.
 - Taşınma sürecinde fiziksel destek.
 - Yaşlı mukimler için güvenlik ve topluluk devamlılığı talepleri.
- **Maddi, Ayni ve Yumuşak Destek**
 - Yeniden inşa sırasında bina malzemeleri (çimento, tuğla, demir) talepleri.
 - Konteyner, elektrik bağlantıları ve diğer yardımcı tesisler konusunda ihtiyaçlar.
 - Mümkün olan yerlerde evlerin yıkılmasından kaçınmak için talepler.
 - Yeniden yerleşim sebebiyle psikolojik stres ve ekonomik zorluktan kaçınmak.
 - Yeniden yerleşim sürecinde açık, adil ve katılımcı iletişim.

5.2.4.13. Proje Farkındalığı

Tablo 5-45'te verildiği gibi, YYEP Etütleri öncesinde Proje farkındalığı üzerine veriler, yanıt verenlerin büyük bir çoğunluğunun (196'da 146, %**74.5**) araştırmaya katılmadan önce **Otoyol Projesi'nin halihazırda farkında olduğunu** göstermektedir. Bu, Projenin resmi paydaş katılım faaliyetleri başlamadan önce halihazırda kamusal veya gayriresmi kanallar üzerinden önemli ölçüde yayıldığını düşündürmektedir.

Verilere bakıldığında, KGM ve teknik ekipleri birincil resmi bilgi kaynağıyken, komşular, tanıdıklar ve muhtarlar gibi gayriresmi iletişim kanallarının da farkındalığın yayılmasında kritik bir rol oynadığı görülmektedir.

Tablo 5-45. YYEP Etütlerinden Önce Otoyol Projesi Farkındalığı

Yanıt	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Evet	146	74.5
Hayır	44	22.4
Yanıt yok	6	3.1
Toplam	196	100

Diğer yandan **yanıt verenlerin çoğunluğunun** (196'da 152, %**77.6**) Otoyol projesinin **detaylı güzergahını bilmediklerini** ifade ettiğini kaydetmek önemlidir. Çoğu genel anlamda Projeyi duymuş olsa da, net güzergah konusunda sınırlı bir erişim veya anlayış var gibi görünmektedir.

ÖAŞ tarafından genel olarak etkilenen parseller ve kamulaştırma süreci konusunda kamusal farkındalığı arttırmak için, etkilenen parsellerin listesini asmak ve KGM'nin kamulaştırma el kitabını dağıtmak gibi yapılan girişimler detaylı olarak 10'da anlatılmaktadır.

Tablo 5-46. Güzergah Detayları Farkındalığı

Yanıt	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Evet	33	16.8
Hayır	152	77.6
Yanıt yok	11	5.6
Toplam	196	100

5.2.4.14. Proje Bakış Açısı

İstisnalar ve etütler sırasında etkilenen bireyler, Projenin yaşamlarını nasıl etkileyebileceği konusunda bir dizi düşünce paylaşmıştır. Sınırlı sayıda etkilenen hane iyileştirilmiş altyapının daha geniş muhtemel faydalarını anlarken, çoğunlukla yeniden yerleşim, ev kayıpları ve kendi geçim kaynakları, yaşam koşulları ve sosyal bağları üzerindeki öngörülen etkiler konularında endişelerini ifade etmişlerdir.

Çok sayıda katılımcı evlerini veya tarımsal faaliyetleri yeniden yerleşimle ilgili muhtemel zorlukları vurgulayarak, çoğu durumda nesiller boyunca kullanımda olan arazi ve mülke duygusal bağlanma ve finansal yükün her ikisinin de altını çizmiştir. Yeniden yerleşmesi gerekebilecek haneler için, uygun bir yeniden yerleşim alanı bulmak, yeni çevreye uyumlanmak, geniş aileye yakınlığı korumak ve mevcut sosyal ağları korumak konularında endişeler görülmüştür.

Özellikle birincil geçim kaynakları tarım, seralar veya hayvancılık faaliyetleri olan haneler arasında ortaya konulan diğer bir sorun da, gelir kesintisi riski olmuştur. Bazı yanıt verenler verimli arazi kaybının, aynı üretim veya gelir seviyesini koruma kabiliyetlerini, özellikle de kısa vadede zora sokabileceğini kaydetmiştir. Ayrıca bazı yanıt verenler geçiş süreci konusunda, özellikle de tazminat zaman çizelgeleri, uygun alternatif arazinin kullanılabilirliği veya gelecekteki geçim kaynağı olanaklarıyla ilgili bir belirsizlik olduğunu ifade etmiştir.

5.2.5. Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Haneler

Aşağıda sunulan mevcut durum bilgileri, YYEP Danışman Ekibi tarafından Mayıs 2025'te tamamlanan 1. Sefer 2. Sefer sırasında yürütülen YYEP etütlerinden alınmıştır.

5.2.5.1. Etkilenen Kişi Sayısı ve Ortalama Hane Büyüklüğü

YYEP saha etütleri, 400 hane (geçim kaynakları) etüdü üzerinden tanımlanan ve görüşülen 1.296 bireysen oluşan toplam 380 haneyi kapsamıştır. **Ortalama hane büyüklüğü**, hane başına **41 kişi** olarak hesaplanmıştır. Hane büyüklüklerinin dağılımı, **çoğu hanenin iki ila dört üyeden oluştuğunu**, bunların örnek nüfusun **%76.1**'inden fazlasını oluşturduğunu göstermektedir. Tek kişilik haneler küçük bir oranı (%5.0) temsil ederken beş ve üzeri üyeden oluşan daha geniş haneler toplamın yaklaşık %18.9'unu oluşturmaktadır.

Tablo 5-47. Örnek Nüfusun Hane Büyüklüğü Dağılımı

Hane Büyüklüğü	Toplam Hane Sayısı	Yüzde (%)
1	19	5.0
2	89	23.4
3	93	24.5
4	107	28.2
5	49	12.9
6	15	3.9
7	7	1.8
8	1	0.3
Toplam	380	100
Toplam Birey Sayısı	1,296	--
Ortalama Hane Büyüklüğü	3.41	--

5.2.5.2. Yanıt Verenlerin Profili

Araştırılan 380 hane içinde, hanelerin çoğunluğunda (351 hane veya yaklaşık %92.4) yanıt verenler aynı zamanda evin reisi de olan erkekler olmuşken, 29 hanede (%7.6) anketler kadınlar tarafından yanıtlanmıştır. Bu cinsiyet dağılımı, Projeden etkilenen nüfus içinde erkeklerin reislik yaptığı hanelerin ağırlıklı olduğunu gösterirken, bölgedeki kırsal ve yarı kırsal çevrelerde gözlemlenen tipik demografik örüntülerle uyusmaktadır.

Tablo 5-48. Yanıt Verenlerin Cinsiyeti

Cinsiyet	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Erkek	351	92.4
Kadın	29	7.6
Toplam	380	100

Tablo 5-34'da yanıt verenlerin eğitim düzeylerine genel bir bakış sağlanmaktadır. %57.4'nin üzerinde önemli bir çoğunluk (bu oran fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler için **%51.0**'ydi) **ilkokul mezunu** olduklarını bildirmiştir.

Tablo 5-49. Yanıt Verenlerin Eğitim Düzeyleri

Eğitim Düzeyi	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
İlkokul	218	57.4
Ortaokul	41	10.8
Lise	69	18.2
Üniversite	44	11.6
Derece yok	5	1.3
Bilinmiyor	3	0.8
Toplam	380	100

Tablo 5-50'de gösterildiği gibi, etkilenen hanelerin önemli bir çoğunluğu – 380'de 202 (%53.2) – Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı⁷⁸ olduğunu bildirmiştir. Bu kayıt, çiftçi statülerinin resmi olarak tanınmasını sağlar ve tarımsal teşvikler, destek programları ve kamusal sigorta mekanizmalarına erişim verir. Buna karşılık 172 hane (%45.3) kayıtlı olmadığı belirtmiş ve 9 hane (%1.5) bir yanıt vermemiştir.

Tablo 5-50. Resmi Çiftçi Statüsü

Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) Kayıt Durumu	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Kayıtlı	202	53.2
Kayıtlı değil	172	45.3
Yanıt yok	6	1.5
Toplam	380	100

5.2.5.3. Arazi Kullanımı ve Mülkiyeti

Tablo 5-51, ankete katılan hanelerin arazi mülkiyeti veya kiracılık durumunu göstermektedir. 400 ankete katılanların büyük çoğunluğu – 298 kişi (yaklaşık %74,5) – anketin kapsadığı özel arazinin tamamına veya bir kısmına/ortak mülkiyetine sahip olduklarını bildirmiştir.

Önemli bir kısmı – 78 katılımcı, %19,5 – **kamu arazisinin gayri resmi kullanıcısı** olarak tanımlanırken, **hiçbir** katılımcının özel arazinin gayri resmi kullanıcısı olduğu tespit edilmemiştir. Daha az sayıda katılımcı, resmi kira veya kullanım düzenlemeleri olduğunu bildirmiştir. Bunlar arasında 17 resmi özel arazi kiracısı (%4,3), 3 resmi kamu arazisi kiracısı (%0,8) ve kira ödemedi özel arazi kullanan 4 resmi kullanıcı (%1,0) bulunmaktadır. Bu dağılım, etkilenen nüfus arasında özel arazi mülkiyetinin baskın olduğunu, bunu kamu arazisinin gayri resmi kullanıcılarının izlediğini göstermektedir.

YYEP etütleri sırasında, 14 hane halkı arazi mülkiyeti ile ilgili devam eden yasal işlemlerde bulunduklarını bildirmiştir.

Tablo 5-51. Etkilenen Evleri Kullanan Hanelerin Arazi Mülkiyeti veya Kullanım Statüsü

Etkilenen Evi İçeren Parselin Mülkiyeti	Yanıt Sayısı (Anket)	Yüzde (%)
Özel arazinin sahibi (tümüyle veya kısmi/paylaşımlı mülkiyet üzerinden)	298	74.5
Kamusal arazinin gayriresmi kullanıcısı	78	19.5
Özel arazinin gayriresmi kullanıcısı	0	-
Özel arazinin resmi kiracısı	17	4.3
Özel arazinin resmi kullanıcısı, kira ödemesi yok	3	0.8
Özel arazinin sahibi (tümüyle veya kısmi/paylaşımlı mülkiyet üzerinden)	4	1.0
Toplam	400	100

5.2.5.4. Miras ve Veraset Statüsü

Tablo 5-52'de gösterildiği gibi, 400 anketten 176'sı (%44) araziye miras yoluyla edindiklerini bildirmiştir. Ek olarak 138 yanıt, arazilerinin miras yoluyla edinilmediğini, 86 yanıt ise nesiller boyunca kamu arazisinin gayri resmi olarak miras yoluyla edinildiğini belirtmiştir.

Bunlar arasında 101 hane miras sertifikasına sahip olduğunu belirtirken, 39 hane bu tür bir belgeye sahip olmadığını belirtmiş ve 37 hane bu soruya yanıt vermemiştir.

Tablo 5-52. Etkilenen Parselin Miras Yoluyla Edinilmesi

Miras Yoluyla Edinim?	Yanıt Sayısı (Anket)	Yüzde (%)	Veraset Belgesi Durumu

⁷⁸ Kayıtlı çiftçiler, devlet tarafından tarım sektörüne verilen bazı destekler ve hibelerden faydalanabilir.

Evet	176	44	- 101 hane veraset belgesine sahip - 39 hane veraset belgesine sahip değil
Hayır	138	34.5	Uygulanabilir değil
Aile mirası yoluyla geçmiş kamusal arazi	86	21.5	Uygulanabilir değil
Toplam	400	100	--

5.2.5.5. Gelir Kaynakları

Etkilenen alanlardaki haneler için gelir kaynakları aşağıdakileri içerir:

- Tarım
- Emeklilik maaşı
- Aylık maaş
- Hayvancılık
- Turizm
- Ticaret
- Kira Geliri
- Diğer (Yardımlar, gündelik işler)

Tablo 5-53, ankete katılan hanelerin bildirdiği **birincil gelir kaynaklarını** özetlemektedir. **Tarım, en yaygın geçim kaynağı olarak belirlenmiştir**; 199 hane (52,4%) esas olarak tarımsal faaliyetlere dayanmaktadır. Bunu, 81 hane (21,3%) için ana gelir kaynağı olan **emeklilik maaşları** izlemektedir, bu da nüfusun önemli bir kısmının yaşlı olduğunu göstermektedir. Aylık maaşlı istihdam, 46 hane halkı (12,1%) tarafından birincil gelir kaynağı olarak bildirilirken, 16 hane halkı (4,2%) **turizmle ilgili faaliyetlere** güveniyordu. Ticaret (12 hane halkı, %3,2) ve hayvancılık (10 hane halkı, %2,6) daha az sıklıkla bildirildi.

Az sayıda hane halkı kira geliri (5 hane halkı, %1,3) ve sosyal yardımlar veya günlük ücretli işler gibi diğer kaynaklar (7 hane halkı, %1,8) bildirdi. Dört hane halkı (%1,1) ana gelir kaynağı hakkında bilgi vermedi.

Etkilenen kişiler, gelir kaynaklarını bildirmenin yanı sıra, gelir ve giderleri hakkında da bilgi verilmesini talep ettiler. Bu talebe yanıt olarak toplanan bilgiler dikkate alınmış ve ilgili veriler, 12. Bölümde sunulduğu üzere, hane halkı kırılmalıklarının (yani düşük gelirli hanelerin) değerlendirilmesinde kullanılmıştır.

Tablo 5-53. Haneler için Birincil Gelir Kaynakları

Birincil Gelir Kaynağı	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Tarım	199	52.4
Emeklilik maaşı	81	21.3
Aylık maaş	46	12.1
Hayvancılık	16	4.2
Turizm	12	3.2
Hayvancılık	10	2.6
Diğer (Yardımlar, Günlük ücretli işler)	7	1.8
Kira Geliri	5	1.3
Yanıt yok	4	1.1
Toplam	380	100

5.2.5.6. Etkilenen Parsellerde Tarımsal Faaliyetler

Tablo 5-54'te ayrıntılı olarak belirtildiği üzere, **etkilenen parsellerin büyük çoğunluğunda (400 parselin 384'ü, %96) tarımsal faaliyet yürütülmektedir. Açık tarla tarımı** en yaygın tarım türüdür, ancak bazı haneler aynı parselde hem seracılık hem de açık tarla tarımı yapmaktadır.

Tablo 5-54. Etkilenen Parsellerde Tarımsal Faaliyetler

Etkilenen Parsellerde Tarım	Yanıt Sayısı (Anket)	Yüzde (%)
Hem seracılık hem açık alan tarımı	91	22.8
Yalnızca açık alan tarımı	211	52.8
Yalnızca seracılık	82	20.4
Ekilmemiş veya başka amaçlarla kullanılmış (konut gibi)	16	4.0
Toplam	400	100

Etkilenen parseller geniş bir tarımsal üretim yelpazesini desteklerken çok sayıda hane birden fazla mahsul tipi yetiştirmektedir. **Zeytin yetiştiriciliği** ve **portakal** gibi **narenciye meyveleri** en yaygın olarak bildirilen mahsul tipleri olarak ortaya çıkmaktadır. 1. Sefer bulgularına göre, yetiştirilen diğer mahsuller içinde **kayısı** (2 parsel) ve **karpuzun** (3 parsel) yanı sıra buğday (18 parsel) gibi tahıllarda vardır. Ayrıca, sınırlı sayıda hane **avokado** (436 parsel), **incir** (3 parsel) ve **şamfıstığı** (5 parsel) gibi yüksek değerli mahsullerin yanı sıra domates, salatalık, biber ve patlıcan gibi sebzeler de yetiştirmektedir. Bazı parseller, meyve ağaçları, zirai ürünler ve sebzeleri birleştiren karışık ekim veya birlikte ekim sistemleri için kullanılmaktadır.

Tarımsal Üretimin Amacı

Tablo 5-54 etkilenen haneler arasında birincil tarımsal üretim amacını göstermektedir. Araştırılan 400 hane içinde 229 hane (**%57.3**) tarımla birincil olarak **ticari amaçlarla** uğraştığını bildirmiştir, bu da çiftçiliğe gelir getiren bir faaliyet olarak güçlü bir şekilde dayanıldığını göstermektedir. 63 hane (**%15.8**) çoğunlukla **hane içi tüketim (geçim)** amacıyla üretim yaptığını belirtmişken 82 hane ise (**%20.5**) geçim ve ticari amaçları birleştirerek çift amaçlı üretim yaptığını bildirmiştir.

Az sayıda parsel – 8 (2,0%) – sadece yem için ekilmektedir ve hayvancılıkla geçimini sağlayanları desteklemektedir. Öte yandan, 10 parsel (2,5%) ekilmemiştir veya konut gibi başka amaçlarla kullanılmaktadır ve 8 parsel (2,0%) yanıt vermemiştir.

Tablo 5-55. Tarımsal Üretimin Amacı

Tarımsal Üretimin Amacı	Yanıt Sayısı (Anket)	Yüzde (%)
Kendi hane halkı tüketimi için (geçim)	63	15.8
Büyük ölçekli ticari amaçlar için	229	57.3
Yem olarak kullanım (hayvan yemi)	8	2.0
Hem geçim, ticari amaçlar hem de yem olarak kullanım	82	20.5
Ekim yapılmayan veya başka amaçlarla kullanılan (konut gibi)	10	2.5
Yanıt yok	8	2.0
Total	400	100

Sulama Altyapısının Varlığı

Tablo 5-56'da gösterildiği gibi, etkilenen parsellerde **sulama altyapısının** mevcudiyeti sunulmaktadır. Etkilenen 400 parselden 322'sinde (**%80,5**) sulama altyapısının mevcut olduğu bildirilirken, 72 hane (**%18,0**) parsellerinde sulama altyapısının bulunmadığını belirtmiştir. Altı katılımcı yanıt vermemiştir.

Tablo 5-56. Etkilenen Parselde Sulama Altyapısı Varlığı

Etkilenen Parselde Sulama Altyapısı Varlığı	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)

Evet	322	80.5
Hayır	72	18.0
Yanıt yok	6	1.5
Toplam	400	100

Tablo 5-57, alternatif tarım arazisi bulma konusunda yardıma ihtiyaç duyduklarını belirten ankete katılan hanelerin yanıtlarını göstermektedir. Etkilenen 400 parselden 197'si (%**49,3**) tarımsal kullanıma uygun yeni parseller bulmak için **yardıma ihtiyaç duyacaklarını** belirtmiştir. Buna karşılık, 193 parsel (%**48,3**) böyle bir yardıma ihtiyaç duymayacaklarını belirtirken, 10 katılımcı (%**2,5**) yanıt vermemiştir.

Tablo 5-57. Alternatif Tarım Arazisi Bulmakta Yardım İhtiyacı

Yardım İhtiyacı	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Evet, yardıma ihtiyaç var	197	49.3
Hayır, ihtiyaç yok	193	48.3
Yanıt yok	10	2.5
Toplam	400	100

5.2.5.7. Toplam Üretim Alanı

Tablo 5-58'de gösterildiği gibi, araştırılan 380 haneden 201'i (%52.9) otoyol kamulaştırma koridoru dışında ilave parsellere sahip olduğunu veya kullandığını bildirmişken 165 hane (%43.4) başka bir araziye erişiminin olmadığını belirtmiştir, 12 hane (%3.2) ise yanıt vermemiştir.

Bu dağılım, etkilenen hanelerin çoğunluğun kamulaştırma koridoru dışındaki arazilerde tarımsal faaliyetlere devam edebilmek için bir miktar kapasiteye sahip olabileceğini göstermektedir ancak tek başına bu geçimlerinin sürdürülebilirliğini güvenceye almamaktadır. Başka bir araziye sahip olmadığını bildiren %43.7'lik oran için - bu rakam yanıt vermeyenler arasındaki kişiler dahil edildiğinde daha yüksek olabilir - özellikle tarımsal üretimden çıkmayı dengeleyebilecek alternatif gelir kaynaklarının olmadığı durumlarda arazi kaybı muhtemelen hanenin geçimi üzerinde önemli bir etki yaratacaktır.

Tablo 5-58. Otoyol Kamulaştırma Koridoru Dışında Sahip Olunan veya Kullanılan Başka Parsellerin Varlığı

Otoyol Kamulaştırma Koridoru Dışında Sahip Olunan veya Kullanılan Başka Parsellerin Varlığı	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Evet	201	52.9
Hayır	165	43.4
Yanıt yok	12	3.2
Toplam	380	100

Tablo 5-59, etkilenen hanelerin Otoyol Kamulaştırma Koridoru içinde ve dışında sahip olduğu veya kullandığı toplam parsellerin dağılımı verilmiştir.

Veriler, hanelerin çoğunluğunun farklı konumlar çapında birden fazla parselde sahip olduğunu göstermektedir. Yalnızca 118 hane (%31.1) tek bir parselde sahip olduğunu veya kullandığını bildirirken, 88 hane (%23.2) iki, 50 haneyse (%13.2) üç parselde sahiptir. Arazi sahipliği arttıkça oran kademeli olarak düşmektedir ancak 44 hane (%11.6) 6 ile 10 arasında ve 7 hane 11 ile 20 arasında parselde sahip olduğunu veya kullandığını bildirmiştir. Ayrıca 3 hane 20'den fazla parselde sahip olduğunu veya kullandığını bildirmiştir.

Önemli ölçüde etkilenen hanelerin, özellikle de toplam üretim alanlarının %20'sinden fazlasını kaybedenlerin, sağlam ve kesin bir değerlendirmesini yapabilmek için bu bilgilerin YYEP uygulama aşamasında, tapu kayıtları gibi resmi belgelerin incelenmesi yoluyla ve gayriresmi arazi kullanımını içeren durumlarda muhtarlar ve diğer güvenilir topluluk üyelerine danışılması yoluyla doğrulanması gerekecektir.

Etkilenen kişilerden, parsel sayısını bildirmelerine ek olarak kamulaştırma koridoru dışında bulunan üretim alanları konusunda bilgi vermeleri de istenmiştir. Bu talebe yanıt olarak toplanan bilgiler gerektiği gibi göz önüne alınmıştır ve ilgili veriler Bölüm 12'de sunulduğu gibi hane hassasiyetlerinin değerlendirilme sürecini bilgilendirmiştir.

Tablo 5-59. Kamulaştırma Koridoru İçinde ve Dışında Etkilenen Haneler Tarafından Sahip Olunan veya Kullanılan Parsel Sayısı

Sahip Olunan veya Kullanılan Toplam Parsel Sayısı	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
1	118	31.1
2	88	23.2
3	50	13.2
4	33	8.7
5	25	6.6
6-10	44	11.6
11-20	7	1.8
20 üzeri	4	1.1
Yanıt yok	11	2.9
Toplam	380	100

5.2.5.8. Geri Kalan veya Alternatif Arazi Sahipliğinde Yatırım Planları

Sermayeye sahip olsalardı geri kalan veya alternatif arazilerinde nasıl yatırımlar yapacakları sorulduğunda, yanıt verenler öncelikli olarak tarımsal üretimi arttırmak ve gelir kaynaklarını çeşitlendirmek çerçevesinde odaklanan çeşitli fikirler paylaşmıştır. En sık bahsedilen yatırım önceliği **muz sera çiftçiliği** (61 atıf) olmuştur, bu da özellikle uygun iklim koşullarına sahip bölgelerde (Alanya ilçesindeki mahalleler gibi) yüksek değerli ve piyasa odaklı bahçeciliğe yönelik güçlü bir ilgi olduğunu göstermektedir. Bunu, çok sayıda kişinin kapalı alanda **sebze veya karışık mahsul yetiştiriciliğini** geliştirme niyetini ifade etmesiyle **sera geliştirmesine** (60 atıf) yönelik genel bir ilgi takip etmiştir.

Avokado üretimi popüler bir seçenek olarak ortaya çıkmıştır (18 atıf), bu da tropikal meyve yetiştiriciliğine yönelik bölgesel trendleri yansıtmaktadır. **Zeytin çiftçiliğine** olan ilgi (18 atıf), özellikle geleneksel zeytinlikleri genişletmek veya verimliliklerini iyileştirmek isteyen haneler arasında devam etmiştir. Portakal ve diğer narenciye ürünleri dahil **narenciye çiftçiliği** 9 yanıt veren tarafından, sıklıkla sera veya meyve bahçesi genişletmesiyle birlikte ifade edilmiştir.

Mahsul üretiminin dışında, hem küçük hem büyük ölçekte **hayvan yetiştiriciliği** de 19 yanıt veren tarafından değerlendirilen bir seçenek olarak tanımlanmıştır. Daha az sıklıkla bahsedilse de diğer temalar içinde **çilek yetiştiriciliği** (7 atıf), **ejder meyvesi, mango ve papaya gibi tropikal meyveler** (7 atıf), **sulama altyapısı iyileştirmeleri** (7 atıf) ve **tarım ekipmanı veya traktör satın alımları** (3 atıf) vardır.

Daha az sayıda yanıt veren **organik/doğal çiftçilik yaklaşımları** (4 atıf), **turizmle ilişkili girişimler veya yerel ürün satışına** (2 atıf) yönelik ilgisini ifade etmiştir.

Geçim kaynakları tercihleri ve planları konusunda kritik bilgiler sağlayan bu geri bildirim değerlendirilmiş ve Bölüm 8'de sunulduğu gibi geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması paketlerinin tasarımıyla uygulanabilir alternatifler göz önüne alınmıştır.

5.2.5.9. Başka Araziler için Destek İhtiyaçları ve Talepler

Ne tür desteklerin Projeden etkilenmeyen geri kalan başka arazi sahipliklerinde onlara geliri arttırmaları veya maliyetleri azaltmalarında yardımcı olabileceği hakkındaki sorulara yanıt veren kişiler, öncelikle girdi teşvikleri ve altyapı yardımıyla odaklanan çeşitli ihtiyaçları vurgulamışlardır.

1. Sefer bulgularına göre, en sık ifade edilen talep **yakıt** desteği (28 atıf) olmuş, **gübre** yardımı (40 atıf) onu yakından takip etmiştir, bu da küçük ve orta ölçekli üreticiler üzerinde büyüyen girdi maliyetleri yükünün altını çizmektedir. Benzer biçimde 30 yanıt veren tarafından **fide, fidan ve tohum temini** belirtilmiştir.

Haşere ilacı ve kimyasal tarım maddesi girdileri de yaygın olarak ifade edilmiştir (27 atıf), bunun yanı sıra özellikle daha yüksek verim veya korunan tarım sistemlerine geçişle ilgilenenler tarafından sera kurulmasında yardım istekleri veya seraya özgü hibe desteği (23 atıf) belirtilmiştir. Yanıt verenler aynı zamanda sulama altyapısı ihtiyacı ve su temini desteğini (18 atıf), elektrik bağlantıları veya enerji teşviklerini (8 atıf) vurgulamışlardır ki ikisi de sulama sistemlerini ve tarımsal teknolojileri kullanmak için kritik önemdedir.

Hayvancılık üretimi için hedeflenmiş yardım (yem veya veteriner hizmetleri gibi) 4 yanıt veren tarafından ortaya konmuştur ve birkaç yanıt tarım ekipmanı veya traktör erişimi ihtiyacına, mevsimlik işçi desteğine ve **modern veya seraya dayalı uygulamalar konusunda teknik eğitim veya danışmanlık hizmetlerine** atıfta bulunmuştur.

Birkaç kişi pazara erişimin önemini veya özellikle yoğun trafikli konumlarda ürünlerini satmak için yardımı vurgulamıştır.

Bu bulgular hedefli geçim kaynakları destek paketlerinin tasarlanması için bir temel oluşturmuştur ve Bölüm 8'de sunulduğu gibi geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması paketlerinin tasarımıyla uygulanabilir alternatifler göz önüne alınmıştır.

5.2.5.10. Yerel Arazi Satışı Konusunda Bilgi Kaynakları

Tablo 5-60'ta gösterildiği gibi, hanelerin çoğu (380'den 258'i, **67.9%**) mahalledeki arazi satışlarıyla ilgili birincil bilgi kaynağı olarak tanıdıklarına güvenmektedir. Bu, piyasayla ilgili bilgi için gayriresmi sosyal ağlara güçlü bir bağlılığın olduğunu göstermektedir. Önemli ölçüde daha az yaygın olsa da diğer kaynaklar içinde internet (57 hane), emlak ofisleri (24 hane, **%6.3**) ve muhtarlar (24 hane, **%6.3**) bulunmaktadır. Çok az sayıda hane (2 hane, **%0.5**) bu tür bilgileri geleneksel medya (basın) aracılığıyla aldığını bildirirken, 3 hane (**%0.8**) bilgileri doğrudan arazi sahiplerinden aldığını bildirmiştir. On iki hane (3.2%) yanıt vermemiştir. Özellikle, emlak ofislerini tercih eden hanelerin düşük yüzdesi, resmi piyasa aracılarının genellikle danışılmadığını göstermektedir. Bu durumun, yerel geleneklerin ve güvenilir kişisel etkileşimlerin tercih edilmesinin etkisiyle ortaya çıktığı düşünülmektedir.

Tablo 5-60. Mahallede Arazi Satışı Konusunda Bilgi Kaynakları

Mahallede Satış Konusunda Bilgi Kaynakları	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Tanıdıklar	258	67.9
İnternet	57	15.0
Muhtar	24	6.3
Emlak ofisleri	24	6.3
Diğer arazi sahiplerinden	3	0.8
Basın	2	0.5
Yanıt yok	12	3.2
Toplam	380	100

Araştırılan hanelerin çoğunluğu (380 haneden 326'sı, yani yaklaşık %85,8) arazilerini doğrudan arazi sahibinden satın almayı tercih ettiklerini belirtmiştir (Tablo 5-61). Bu, yerel bağlamda doğrudan, kişiden kişiye yapılan işlemlerin tercih edildiğini göstermektedir. Sadece 37 hane (%9,7) araziye emlak ofisleri aracılığıyla satın almayı tercih ederken, 6 hane (%1,6) başka araçlar (*başka aracından*) kullanmayı tercih etmektedir. On bir hane yanıt vermemiştir. Doğrudan işlemlerin baskınlığı, bölgedeki arazi piyasalarının gayri resmi yapısını pekiştirmekte ve daha önce gözlemlenen, resmi piyasa kanallarına veya araçlara sınırlı güvenme eğilimi ile uyumludur.

Tablo 5-61. Arazi Satın Almak İçin Tercih Edilen Yöntem

Metod	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Doğrudan arazi sahibinden	326	85.8
Emlak Ofisleri üzerinden	37	9.7
Başka aracından	6	1.6
Yanıt yok	11	2.9
Toplam	380	100

5.2.5.11. Proje Farkındalığı

Tablo 5-62'de gösterildiği gibi, araştırılan hanelerin önemli bir çoğunluğu (380'den 313'ü, yaklaşık %82,4) YYEP etütlerinin başlamasından önce Otoyol projesinden **haberdar olduklarını** bildirmişken 58 hane (%15,3) Proje konusunda **önceden hiç bilgileri olmadığını** belirtmiştir ve 9 hane (%2,4) yanıt vermemiştir.

YYEP etütlerinden önce otoyol projesinden haberdar olan haneler içinde, yanıt verenlerin çoğunluğu Projeyi akrabalar, komşular veya tanıdıklar gibi **sosyal bağlantıları** üzerinden öğrendiklerini bildirmişken önemli bir kısmı aynı zamanda **KGM temsilcilerinden** de bahsetmiştir – özellikle saha ziyaretleri, saha tanımlama çalışmaları veya arazi işaretleme işlemleri sırasında. Ek olarak muhtarlar da doğrudan veya diğer kaynaklarla birlikte sıklıkla bahsedilen başka bir kaynak olmuştur. Daha az sayıda yanıt veren medyaya atıfta bulunmuştur (TV, gazete veya internet)

Tablo 5-62. YYEP Etütlerinden Önce Otoyol Projesi Farkındalığı

Yanıt	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Evet	313	82.4
Hayır	58	15.3
Yanıt yok	9	2.4
Toplam	380	100

Tablo 5-63'te gösterildiği gibi, Otoyol projesi konusunda genel farkındalık görece olarak yüksekken, güzergah hakkında detaylı bilgi etkilenen nüfus arasında görece olarak sınırlı kalmıştır. Yalnızca 102 hane (%26,8) spesifik güzergah detaylarından haberdar olduğunu bildirirken çoğunluk – 262 hane (%68,9) – güzergah hakkında hiç bilgileri olmadığını belirtmiştir.

Tablo 5-63. Güzergah Detayları Farkındalığı

Yanıt	Yanıt Sayısı (Hane)	Yüzde (%)
Evet	102	26.8
Hayır	262	68.9
Yanıt yok	16	4.2
Toplam	380	100

5.2.5.12. Proje Algısı

Çok sayıda yanıt veren, Otoyol projesiyle ilişkili çeşitli potansiyel faydaları ifade ederken bazıları tek bir yanıtta çok sayıda avantajı saymıştır. Aşağıdaki rakam 1. Sefer bulgularını temsil etmektedir.

Yanıt verenlerin çoğu (28'den fazla atıf) azalan seyahat süresi ve maliyeti, kent merkezlerine daha kolay erişim ve işe gidiş geliş veya mal taşımak için daha sorunsuz bağlantılar dahil olmak üzere **iyileştirilmiş ulaşımı** vurgulamıştır.

Birçok katılımcı (15 atıf) yeni yolun **yerel trafik tıkanıklığını hafifleteceğini**, böylece günlük seyahati daha güvenli ve daha verimli hale getireceğini kaydetmiştir.

Diğerleri (1 atıf) Projeyi, özellikle ürünlerini daha kolay satabilmelerini sağlayabilecek bir faktör olan toptancı halleri gibi **pazarlara daha iyi erişim** üzerinden tarımsal geliri arttırabilecek bir fırsat olarak görmüştür.

Algılanan diğer faydalar (2 atıf) içinde **mahalle, bölge ve ülke seviyelerinde (9 atıf) artan ticaret ve turizm ve ekonomik kalkınma bulunmaktadır**. Birkaç yanıt veren aynı zamanda Otoyolun istihdam dahil ekonomik olanaklar yaratabileceğini de vurgulamıştır (35 atıf).

Bunların yalnızca ekonomik olarak yerinden edilmiş kişilerin algıları olduğunu ve fiziksel olarak yerinden edilecek kişiler ve işletmelerin algılarından büyük ölçüde farklı olduğunu kaydetmek önemlidir.

Bu bulguların yalnızca ekonomik olarak yerinden edilmiş bireylerin algılarını yansıttığını ve onların görüşlerinin fiziksel olarak yerinden edilecek olan haneler ve işletmelerinkinden önemli ölçüde farklılaştığını kaydetmek önemlidir.

Yanıt verenlerin büyük bir kısmı, Projenin geçim kaynakları ve refahları üzerindeki olumsuz etkileriyle ilgili endişelerini dile getirmiştir. En sık atıfta bulunulan sorun, tarım arazilerinin kamulaştırılması veya bölünmesi sebebiyle özellikle tarımdan gelen **gelir veya birincil geçim kaynağı kaybı** (79 atıf) olmuştur. Çok sayıda katılımcı, verimli tarlalar, meyve bahçeleri ve seralar dahil olmak üzere **tarım arazilerinin kaybını** (68) vurgulayarak bunları sıklıkla kendilerinin tek veya en değerli gelir kaynağı olarak tanımlamıştır. Diğerleri, özellikle arazilerin Otoyol tarafından bölündüğü yerlerde (yanıt verenlerin çoğunun güzergah detaylarını veya planlanan geçiş yapılarının konumlarını bilmediklerini doğruladıklarını unutmamak gerekir) **geri kalan parsellere azalan erişim** (20) ve **sulama sistemlerinde veya su erişiminde hasar** (12) hakkındaki endişeleri dile getirmiştir.

Ekonomik endişelere ek olarak çok sayıda yanıt veren, gelecek hakkında belirsizlik, miras alınan veya uzun zamandır tarım yapılan arazinin kaybı ve **araziye gelecek nesillere bırakmak konusunda azalan yetenek** (6) dahil olmak üzere çeşitli **psikolojik ve duygusal sıkıntılara** (20) dikkat çekmiştir. Çevresel ve sosyal endişeler de sıklıkla dile getirilmiştir, bunların içinde **toz, gürültü ve egzoz emisyonları** (27) ve **ağaçlar veya ekolojik kaynakların kaybına** (12) yapılan tekrarlı atıflar vardır. Bazı bireyler mahallelerin bölünmesi, komşulardan yalıtılma ve sosyal dayanışmanın kaybı gibi **topluluğun bozulması** (12) hakkındaki endişelerini dile getirmiştir. Diğerleri güzergah seçimi (5) ile ilgili endişelerini ifade etmiştir.

Güzergahla ilgili olarak genel tercih, güzergahın verimli **tarım arazilerinden** kaçınması ve bunun yerine **kamu veya orman arazilerinden** geçerek üretim yapılan parsellerdeki etkinin azaltılması yönünde olmuştur.

5.2.6. Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş İşletmeler

Etkilenen işletmeler hakkında, operasyonel özellikleri ve çalışan sayıları gibi temel bilgiler Bölüm 3.2.2.3'te verilmiştir.

Aşağıdaki bölümlerde, etki kategorilerini tanımlamak ve yeniden yerleşim paketleri, taşınma ödenekleri ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması önlemleri gibi hak sahiplikleri tasarımı bilgilerini sunulmuştur. Ancak bu bulguların yalnızca etüt sırasında işletme sahipleri tarafından yapılan öz beyanlara dayandığını kaydetmek önemlidir. YYEP uygulama aşaması sırasında, her bir işletme bağımsız olarak nitelikli uzmanlar ve gerektiğinde üçüncü taraf danışmanların desteğiyle resmi belgelerin incelenmesi ve derinlemesine istişareler üzerinden ÖAŞ tarafından değerlendirilecektir. İşletmeye özgü uygulama planları bu doğrultuda hazırlanacak ve her bir işletmenin eşsiz özellikleri ve ihtiyaçlarına uygun olarak yapılandırılacaktır.

5.2.6.1. Yeniden Yerleşim Zorlukları

Anket yanıtları, işletme sahiplerinin yerinden etme ve yeniden yerleşimden kaynaklanacak bir dizi zorluk öngördüğünü göstermektedir. Bu zorluklar hem işletmesel hem finansaldır ve aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- **Mevzuata dair ve idari yükler:** Birçok işletme, iş yeri izinleri, vergi kayıtları, işletme kaydı ve sektöre özel ruhsatlar (örneğin, gıda üretimi, eczacılık) gibi ruhsatlar, izinler ve resmi kayıtların yenilenmesi gerekeceğini bildirmiştir.
- **İşletmesel kesinti ve gelir kaybı:** İşletmeler geçici kapanma öngörmektedirler, bazılarıysa uygun alternatif konum eksikliğinden dolayı işletmelerini yeniden açamayabileceklerini bildirmiştir.

Uzun süren işletme kapanış süresi, önemli ölçüde gelir kaybına ve tedarik zincirlerinde muhtemel kesintilere yol açacaktır.
- **Müşteri ve piyasa kaybı:** Çok sayıda işletme (yerel marketler, perakende dükkanları gibi), yeniden yerleşim sebebiyle müşteri kitlelerini kaybetmek konusunda endişelerini dile getirmiştir, bu durum özellikle daha az erişilebilir veya tanımadıkları bir alana taşınmaları halinde geçerli olacaktır.
- **Yeniden Kuruluş Maliyetleri:** Yeniden yerleşim lojistiğine ek olarak işletme sahipleri, makinelerin kurulumu, yeni kira sözleşmelerinin imzalanması ve yeni mekanların donatılmasıyla ilişkili kurulum maliyetleri öngörmektedir.
- **İşgücüyle ilişkili Riskler:** İşçi istihdam eden işletmeler özellikle iş bırakma riski hakkında endişeli olduklarını, çalışanların yeni konuma gelmek istemeyebileceği veya gelemeyebileceği ihtimalinden bahsederek ifade etmişlerdir.
- **Belirsizlik ve Güvensizlik:** Bazı işletme sahipleri süreç hakkında veya yeniden yerleşip yerleşemeyecekleri hakkında şüphelidir, bu özellikle de benzer veya ekonomik mekanların kullanılabilir olmayabileceği durumlarda geçerlidir.

5.2.6.2. Yeniden Yerleşim Masrafları

Ankete verilen yanıtlar, etkilenen işletme sahiplerinin yeniden yerleşimle ilişkili bir dizi masraf öngördüklerini göstermektedir. Bu beklenen maliyetler içinde hem doğrudan fiziksel yeniden yerleşim ihtiyaçları hem de faaliyetleri üzerinde daha geniş kapsamlı mali etkiler bulunmaktadır. Tanımlanan temel maliyet kategorileri aşağıdaki gibidir:

- Neredeyse tüm işletmeler, taşınma ve nakliyat masraflarının büyük bir kalem olduğunu bildirmiştir, buna kamyonlar, vinçler veya makineleri taşımak için gerekli özel ekipmanların kullanımı dahildir (örneğin, işletmenin bir besihane olması durumunda hayvanların taşınması için).
- Çok sayıda işletme sahibi, yeni bir işyeri kiralamama yönündeki tercihlerini ifade ederek yeni bir mülk satın alma veya inşa etme yönündeki niyetlerini dile getirmiştir.
- Yanıt veren işletme sahipleri, makinelerin yeniden monte edilmesi, elektrik ve kamu hizmetleri bağlantısı, tadilatlar ve depo veya ofisin yeniden kurulmasıyla ilişkili maliyetler belirtmiştir. Bunlar çoğunlukla yeniden yerleşimden önce faaliyetlerin yeniden hayata geçirilmesi için gereklidir.
- Bir dizi işletme, adres değişikliklerinden dolayı işletme kayıtlarının güncellenmesi gerekliliğinin yanı sıra ek maliyetler çıkarabilecek diğer idari formalitelerden bahsetmiştir.
- Yanıt verenlerin bazıları işletme kesintisi hakkında endişelerini dile getirerek uzun süreli çalışmama veya faaliyetlerini sıfırdan yeniden başlatamama sebebiyle ortaya çıkabilecek risklerden söz etmiştir.

İşletmelerinin ölçeği ve niteliğine bağlı olarak yanıt verenler tarafından paylaşılan parasal tahminler, YYEP Fonu hesaplamasında dikkate alınmıştır.

5.2.6.3. Yeniden Yerleşim Desteği İhtiyaçları ve Özel Gereklilikler

İstisnalar sırasında çok sayıda işletme, kesinti ve kayıptan kaçınılması için göz önüne alınması gereken yeniden yerleşimle ilgili özel gereklilikleri ve kısıtlamaları olduğunu belirtmiştir. Bir dizi işletme herhangi özel bir ihtiyaç bildirmezken, diğerleri çok sayıda temel hassasiyeti vurgulamıştır:

- Birkaç işletme (yumurta ambalajlama ve depolama tesisi, eleme tesisi, mermer atölyesi) söylediklerine göre demontaj, dikkatli taşıma ve yeni konumda yeniden kurulum gerektiren hassas makinelerle çalışmaktadır. Bazı durumlarda bu yalnızca mekanik ekipmanı değil, aynı zamanda aynalar, raflar ve vitrin üniteleri gibi hassas eşyaları da içermektedir.
- Tekstil, kıyafet ve otomotiv parçaları satan perakende mağazaları, malların hassasiyetinden dolayı nakliyat sırasında güneş ışığı ve nemden korunma ihtiyacını vurgulamıştır. Benzer bir biçimde, eczane ve kozmetik ürünlerle uğraşan işletmeler, tüm ekipmanın, özellikle de raflar ve depolama ünitelerinin, kırılabilirliklerinden ve hijyen standartlarından dolayı ekstra bir özenle taşınması gerektiğinin altını çizmiştir.
- Market işletmecileri, özellikle tehlikeli, bozulabilir ve denetime tabi ürünlerin (örneğin, tütün, alkol, kimyasal maddeler, otomotiv parçaları) söz konusu olduğu yerlerde özel nakliyat hizmetlerinin zorunlu olduğunu kaydetmiştir.
- Tarımsal üretimle hayvancılığı birleştiren bir işletme olan besihane, hem makine hem hayvanların taşınması gerektiğini ifade etmiştir.

5.2.6.4. Etkilenen İşyerlerinde Yapılan Sabit Yatırımlar ve Altyapı İyileştirmeleri

Anket yanıtları, işletmelerin bazılarının mevcut işletme mekanlarında, muhtemelen değerlemeye dahil edilmemiş **sabit yatırımlar** yapmış olduklarını ortaya çıkarmıştır. Bu yatırımlar işletme tipine göre değişmektedir ancak genellikle şunları içermektedir:

- Çok sayıda işletme, ofisler, depolar, soğuk depolama üniteleri, mutfaklar, hijyenik alanlar ve dış beton kaplamalar veya güneşlikler gibi inşaat veya tesis modifikasyonlarını mali olarak karşılamıştır.
- Perakende dışı sanayilerde faaliyet gösteren işletmeler tarafından kamu hizmetleri ve altyapı iyileştirmeleri yapılmıştır, bunlara elektrik tesisatı, özel aydınlatma sistemleri, iklim kontrolü (örneğin, klima, sanayi tipi hava perdeleri) ve su altyapısı dahildir.
- Birkaç işletme, işyeri güvenliği kapsamında yangın söndürücüler, yangın emniyet sistemleri ve mekanik havalandırma üniteleri kurmuştur.

Ticari buzdolapları, depolama ve raf üniteleri, özel tezgahlar, çatı kirişleri, tabelalar, kameralar ve güvenlik sistemleri gibi işletmeciler tarafından satın alınan diğer yatırımlar çoğunlukla taşınabilir eşyalardır ve sabit yatırımlar olarak değerlendirilmezler.

5.2.6.5. Lisanslama ve Ruhsat Yenileme Gereklilikleri

Çok sayıda işletme sahibi, yeniden yerleşim sürecinin birçok işletme için özellikle lisansların, izinlerin ve resmi kayıtların yenilenmesi açısından idari yükler yaratacağını öngörmektedir.

Anket yanıtlarına dayalı olarak:

- Çok sayıda işletme, işletme ruhsatlarını, faaliyet belgelerini, belediye işyeri izinlerini ve kamu hizmetleri aboneliklerini adres değişikliklerinden dolayı yenilemek zorunda kalacaklarını belirtmiştir.
- Farklı işletmecilerin bahsettiği spesifik konular içinde sektöre bağlı olarak eczane ruhsatları, gıda güvenliği ve üretim sertifikaları, tarımsal izinler ve vergi kayıtlarını güncelleme gerekliliği olmuştur.
- Bu idari prosedürlerin tamamlanması için gereken tahmini süre değişiklik göstermektedir. Bazı işletmeler ruhsat yenilemelerinin 15 - 30 gün süreceğini bildirirken diğerleri 6 ay ila 1 yıl aralığında değişen gecikmeler öngörmüştür.

- Birkaç işletme prosedürler hakkında belirsizlik olduğunu ifade etmiş, yeniden yerleşim süresinde bilgilendirme desteğine ve kılavuzluğa ihtiyaç olduğunu vurgulamıştır. Diğerleri, bu yenilemelerin zamanında tamamlanmaması durumunda işletmelerini geçici olarak kapatmak zorunda kalacaklarını, bunun da gelir kaybına yol açacağını kaydetmiştir.
- Bir işletme (yumurta ambalajlama ve depolama tesisi) yeni konumda sanayi sınıfında elektrik altyapısı ihtiyacının yanı sıra faaliyetle ilişkili resmi izinler ve belgelerin yeniden çıkarılması gerektiğini vurgulamıştır.

5.2.6.6. Yeniden Yerleşim Tercihleri

YYEP saha etütleri bağlamında yeniden yerleşimle ilgili tercihlerini ve niyetlerini anlamak için etkilenen işletme sahipleriyle istişareler yapılmıştır. Bu görüşmeler, çeşitli yeniden yerleşim stratejileri ortaya koymuştur.

İşletme sahipleri tarafından dile getirilen yeniden yerleşim tercihleri aşağıdakileri içermektedir:

- **Aynı Çevrede Kalmak:** Çok sayıda işletme sahibi, mevcut müşteri kitleleri ve topluluğa aşinalık sebebiyle mevcut mahallelerinde kalmak yönünde güçlü bir tercih dile getirmiştir.
- **Yakındaki Bölgeler veya Kasaba Merkezlerine Yeniden Yerleşim:** Yanıt verenlerden bazıları, ticari görünürlük ve müşterilere erişilebilirliğin yüksek düzeyde kaldığı kasaba merkezi dahil olmak üzere, yakındaki bölgelere yeniden yerleşme niyetlerini ifade etmiştir.
- **Tayin Edilmiş Sanayi Bölgelerine Taşınmak:** Bir dizi işletme sahibi, kendilerinin işletmesel ihtiyaçlarına uygun altyapı sunan sanayi sahalarına veya organize sanayi bölgelerine yeniden yerleşmeyi düşünmektedir.
- **Aile Arazisi veya Özel Arazi Kullanımı:** Yanıt verenlerin bir kısmı, işletmelerini akrabalar veya aile üyelerinin sahip olduğu arsalarla taşıyarak geçiş sürecinde mali baskıyı azaltma planlarını dile getirmiştir.
- **Yeni Arazi Edinimi ve Kendi İnşası Tesisler:** En az bir işletme sahibi, kendi özel ihtiyaçlarına uygun bir tesisi bağımsız bir biçimde tasarlamak ve inşa etmek amacıyla aktif bir şekilde yeni arazi satın almayı istemektedir.
- **Kiralama Çözümleri:** Çok sayıda işletme, özellikle arazi satın almanın finansal olarak kısıtlayıcı olduğu veya zaman kısıtlamalarının mevcut olduğu yerlerde kısa vadede kiralamayı en uygulanabilir seçenek olarak görmektedir.
- **Kamusal veya Az Kullanılmış Arazilere İlgili:** Birkaç kişi, orman veya hazine arazileri gibi kullanılmayan kamusal araziye yeniden yerleşme isteği belirtmiştir, düzenlemesal izinler ve altyapı kullanılabilirliği beklenmektedir.
- **Ana Yollar Üstünde Stratejik Konumlar:** Bir veya daha fazla yanıt veren, işletmenin sürdürülebilirliği için temel hususlar olarak görünürlük ve trafik erişimine atıfta bulunarak ana yollar üstünde muhtemel sahalar tanımlamıştır.

Çeşitlilik içeren bu yanıtlar YYEP uygulamasında esnek ve uyumlu bir yaklaşım ihtiyacını vurgulamaktadır, buna araziye erişimin kolaylaştırılması, kiralama teşvikleri, izin süreçleri için destek ve her bir yeniden yerleşim senaryosuna özel hazırlanmış hedefli geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması paketleri dahildir.

6. Değerleme ve Tazminat Yöntemi

6.1. Temel Tazminat ve Destek İlkeleri

Proje için arazi edinimi süreci, resmi kamulaştırma prosedürleri Şubat 2025'te başlamak üzere KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu (Kanun No.: 2942, 1983) altında tanımlanan ilkeler ve prosedürler ve diğer geçerli mevzuata uygun bir şekilde yürütülmektedir. Arazi edinimi durumu Bölüm 2.8'de sunulmuştur.

Özellikle varlık değerlendirme, yeniden yerleşim planlaması, yerinden etme etkileri için tazminat, geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve desteği, paydaş katılımı, şikayet mekanizması ve hassas gruplara muamele ve cinsiyet hususları gibi alanlarda ulusal mevzuat ve uluslararası standartlar arasındaki temel boşluklar Bölüm 4.3.4'te anlatılmıştır.

Arazi edinimi süreçlerinin uluslararası standartlar ve Kredi Kuruluşlarının koşullarına uygun olmasını sağlamak için Proje altında benimsenecek ve uygulanacak temel tazminat ve destek ilkeleri aşağıda özetlenmiştir:

- [Yerinden Etmeden Kaçınmak ve Yerinden Etmeyi Azaltmak:](#)

KGM, Proje'nin sosyoekonomik etkilerini azaltmak ve kamulaştırmayla ilişkili maliyetlerini asgariye indirmek için güzergah seçim süreci boyunca mümkün olduğu ölçüde arazi edinimi ve kamulaştırmadan kaçınmış ve bunları azaltmıştır. Proje uygulama aşaması sırasında Bölüm 2.10'da açıklandığı gibi aşağıdaki mekanizmalar üzerinden yerinden etme etkilerinden daha fazla kaçınmak veya bunları daha fazla azaltmak mümkün olabilir.

- [Zorla Tahliyeden Kaçınma⁷⁹:](#)

Ulusal mevzuat, IFC PS5 ve AIIB ÇSS2 Koşullarına uygun olan haller dışında Projede zorla tahliye yapılmayacaktır.

Kamulaştırma sürecinin tamamlanmasını takiben, kamulaştırılmış araziler ve varlıkların tahliyesi ÖAŞ tarafından talep edilecek ve KGM tarafından **Kamulaştırma Kanunu'nun 20. Maddesine** uygun biçimde yapılacaktır.

Zorla tahliyeden kaçınmak ve tahliye sürecini IFC PS5, AIIB ÇSS2 ve Kredi Kuruluşlarının koşullarına uygun biçimde yönetmek için uyulacak ilkeler ve prosedür Bölüm 6.4'te açıklanmıştır.

- [Kamulaştırmaya Karşılık Anlaşma Yoluna Gitmek Yoluyla Satın Almanın Önceliklendirilmesi:](#)

Acele Kamulaştırma Kararları Türkiye Başkanı tarafından Kamulaştırma Kanunu'na uygun bir şekilde çıkarılmış olsa dahi, KGM bu Proje altında 8. Madde (satın alma yöntemi) üzerinden anlaşma yoluna gitmeyi önceliklendirmiştir. Bu sürecin bir parçası olarak, mülk sahipleri ve hissedarları, hak sahibi mirasçılar da dahil olmak üzere, KGM tarafından resmi olarak bilgilendirilir ve Kamulaştırma Kanunu uyarınca yapılmış değerlemelere dayanan yüz yüze görüşmelere davet edilir.

Mülk sahipleri, hissedarları ve mirasçıları arazi edinimi süreci, Kamulaştırma Kanunu uyarınca yasal hakları ve uzlaşma toplantılarına katılmadan önce miras ve veraset prosedürlerini tamamlamak gibi gerçekleştirilmesi gereken eylemler hakkında bilgilendirmek için⁸⁰ – ÖAŞ, Bölüm 10.1.3'te açıklandığı gibi KGM'nin kamulaştırma prosedürünün adımları hakkındaki bilgilendirici el kitabını Mayıs 2025'te tüm etkilenen yerleşim yerlerinde (Appendix F) dağıtmıştır.

Dağıtım, Projenin kamulaştırma ve inşaat programları doğrultusunda devam edecektir. Bu girişim, etkilenen kişilerin yaklaşan uzlaşma toplantısı için hazırlanmasına yardımcı olmayı ve katılım ve rıza oranlarını mümkün olduğunda arttırmayı amaçlamaktadır.

⁷⁹ IFC PS5 uyarınca, zorla tahliye tanımı şöyle yapılır: “Bireyler, aileler ve/veya toplulukların işgal ettikleri evlerden ve/veya arazilerden, uygun yasal ve diğer koruma biçimleri sağlanmadan ve bunlara erişim olmadan kendi iradelerine karşı kalıcı veya geçici olarak çıkartılmaları.”

⁸⁰ KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu 8. Maddesi uyarınca arazi sahiplerine/hissedarlarına gönderilen resmi bildirimler (uzlaşma toplantılarına davet) açık bir biçimde miras ve veraset prosedürlerinin tamamlanmış olmasını ve uzlaşma toplantılarına katılmadan önce miras belgelerinin (“veraset/mirasçılık belgesi”) alınmış olmasını gerektirir.

2025 yılının Mayıs ayında gerçekleştirilen YYEP saha araştırmaları, 2025 yılının Ağustos ayında ÖAŞ ve ÇSED Danışmanı tarafından düzenlenen kamu istişare toplantıları ve ÖAŞ tarafından yürütülen sürekli katılım faaliyetleri sırasında – Kamulaştırma Müdürü, Sosyal Şef ve etkilenen yerleşim yerlerindeki saha bazlı HİS'ler tarafından yürütülen sürekli katılım faaliyetleri aracılığıyla, etkilenen kişiler devam eden YYEP hazırlık faaliyetleri hakkında bilgilendirilmiş ve KGM tarafından sağlanacak yasal tazminatın yanı sıra, YYEP'in uygulanması sırasında ÖAŞ tarafından ek destek ve haklar sağlanacağı konusunda bilgilendirilmiştir. YYEP'in tamamlanması ve açıklanmasının ardından, Bölüm 10.2 ve 10.3'te belirtildiği gibi, etkilenen kişilere YYEP haklarının ayrıntılarını bildirmek için danışma toplantıları düzenlenecektir.

- [Ancak Etkili İstişare ve Destek Önlemleri Alındıktan Sonra 27. Madde Davalarının Açılması:](#)

KGM 27. Madde üzerinden kamulaştırma yoluna aşağıdaki koşullarda gidecektir:

- Mülk sahipleri ve hissedarlarıyla istişare yapılmış ve Kamulaştırma Kanunu altındaki hakları konusunda bilgilendirilmiştir.
- Arazi sahipleri Kanun'un 8. Maddesi uyarınca anlaşma yoluna gitme için resmi olarak davet edilmiştir, ancak anlaşmaya varılamamıştır.
- Araziye giriş için acil bir ihtiyaç varsa, **27. Madde** uygulanacaktır - ancak yalnızca tüm hissedarlar ve vefat etmiş mülk sahiplerinin mirasçıları belirlendikten ve uzlaşma toplantılarına katılmaya davet edildikten sonra.
- Arazi hakları güvenceye alınmadan, mahsuller ve benzeri varlıklar için tazminat ödenmeden ve arazi sahipleri ve kullanıcılarıyla **araziye giriş protokolleri** imzalanmadan hiçbir çalışma izni çıkarılmayacaktır.
- Bir 27. Madde mahkeme kararını takiben, ÖAŞ tüm hissedarların **araziye girişten önce** tazminata erişebildiğini doğrulayacaktır.

27. Madde mahkeme kararı sonrasında ÖAŞ tarafından araziye giriş hakkı kullanılmadan önce hissedarların tazminata erişebilmelerini güvenceye almak için, ÖAŞ etkilenen parsellerin mirasçılarına gerektiği gibi veraset belgelerini almak konusunda destek olacaktır. ÖAŞ, YYEP Küçük Maliyetler Fonu (genel YYEP Fonunun bir bileşeni) üzerinden gereken yerlerde aynı zamanda seyahat yardımı dahil lojistik destek de sağlayacak ve ilgili noter ve ulaşım masraflarını karşılayacaktır.

- [Tam İkame Bedelinde Tazminat:](#)

Arazi ediniminden etkilenen kişilere verilecek tüm tazminatlar **tam ikame bedeli**⁸¹ üzerinden sağlanacaktır. Bu bedele, piyasa değeri artı Kredi Kuruluşlarının gerektirdiği gibi tüm geçerli işlem masrafları dahildir⁸².

Proje ilerledikçe, uygun kişilere teklif edilen kamulaştırma bedellerinin güncel piyasa değerlerini yansıtmamasını güvenceye almak için **KGM tarafından arazi ve varlıklar için değerlendirme oranları en azından yıllık olarak güncellenecektir**⁸³.

Bu yapılar için tam ikame bedeline ulaşmak için ÖAŞ, bir YYEP Fonu oluşturacak ve yönetecektir ve bu fondan aşağıdaki tazminatları sağlayacaktır (lütfen YYEP Fonu için Bölüm 16'ya bakın):

- **Amortisman:** Kamulaştırma Kanunu uyarınca, bina ve yapılar (örneğin konutlar, işletme yapıları ve yardımcı yapılar) için ilgili ulusal mevzuatta yayımlanan resmi amortisman oranlarına göre amortisman bedeli düşülmektedir. Düşülen amortisman karşılıklı gelen tutar uygun bireylere YYEP Fonu üzerinden ÖAŞ tarafından ilave tamamlama ödemeleri olarak ödenecektir.
- **Orman ve mera arazileri dışında devlete ait arazilerdeki Gayriresmi Kullanıcılar için tazminat:** Kanuni mülkiyet olmadan arazi işgal edenler - tapulu veya sahipsiz araziler üstünde yapılara sahip olanlar - Kamulaştırma Kanunu'nun **19. Maddesi** uyarınca tazminat almak için uygundurlar. KGM, alttaki bulunan arazinin tapusuz olduğu veya iddia sahibinin arazinin kanuni

⁸¹ IFC PS5 uyarınca, "İkame bedeli, varlıkların piyasa değeri artı işlem masrafları olarak tanımlanır. Bu değerlendirme yöntemi uygulanırken, yapılar ve varlıkların amortismanı hesaba katılmamalıdır. Piyasa değeri, Etkilenen Toplulukların ve kişilerin kayıp varlıkların yerine benzer değerlerde varlıklar koyabilmeleri için gerekli değer olarak tanımlanır."

⁸² Tescil, vergiler, kayıp zaman, ulaşım maliyeti gibi.

mülkiyetine sahip olmadığı durumlarda dahi yapıların mülkiyet sahipliğini gösterebilen bireylere **asgari levazım bedeli** üzerinden tazminat sağlar.

Etkilenen yapılar için asgari levazım bedeli ile tam ikame bedeli arasındaki fark uygun kişilere ÖAŞ tarafından ilave tamamlama ödemeleri olarak YYEP Fonundan sağlanacaktır. Arazinin kendisi için herhangi bir tazminat ödenmeyecektir.

- **Sık Dikim için Tazminat:** KGM 13. Bölge Müdürlüğü, ağaçlar için tazminat hesaplarırken bölge müdürlüğüne özel olan bir **sık dikim oranı** uygular. Bu yaklaşımda, bir parsel üzerindeki toplam ağaç sayısı kamulaştırılan alan tarafından bölündüğünde belirli bir değeri geçiyorsa, Tarım ve Ormanlık İl Müdürlüğünden alınan tazminat bedelleri düşürülür. KGM'nin tazminatı ve tam tazminat arasındaki fark, YYEP Fonuna dahil edilmiştir ve Hak Sahipliği Matrisi altında açıklandığı gibi ÖAŞ tarafından bir tamamlama tazminatı olarak sağlanacaktır.

- **Orman ve mera arazilerindeki Gayriresmi Kullanıcılar için tazminat:** Orman ve mera arazilerinin gayriresmi kullanıcıları **işgalci** olarak değerlendirilir ve ulusal mevzuat kapsamında arazi veya varlıklar için herhangi bir yasal tazminat hakkına sahip değildir.

Bu işgalcilerin yapıları, ağaçları ve mahsulleri ÖAŞ tarafından tam ikame bedelinden tazmin edilecektir. Arazinin kendisi için herhangi bir tazminat ödenmeyecektir.

- **Küçük Maliyetler Fonu:**

ÖAŞ, YYEP Fonu altında etkilenen kişilerin arazi edinimi için resmi prosedürlerle ilişkili bazı işlem maliyetleri ve masraflarını karşılamak için bir Küçük Maliyetler Fonu tahsis edecektir (örneğin, yeni arazi alımları için tapu işlemlerinde gerekli döner sermaye fonu, şehir içi ve şehirler arası ulaşım maliyetleri, veraset ve mirasla ilişkili maliyetler, vekalet maliyetleri).

- **Mahsul ödemeleri:**

Kamulaştırma Kanunu'na göre, ekilen arazi durumunda tahliye hasat sonrasına kadar ertelenir; hasadın beklenmesi mümkün değilse, kamulaştırma yetkili makamı, mahkemece takdir edilen mahsul değerini tazmin ederek arazinin tahliyesini talep edebilir.

KGM, uygulamada, araziye girişi hasat döneminin sonuna kadar erteleyebilir. Ancak ÖAŞ/EPC Yüklenicisi tarafından hasat mevsimi bitmeden önce araziye giriş şart koşulduysa, Kamulaştırma Kanunu uyarınca araziye erişim sağlayan ÖAŞ/EPC Yüklenicisi mahsuller için YYEP Fonundan tazminat ödeyecektir.

- **Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Yardım içinde tanımlanan içinde tanımlanan mali destek paketine erişim hakkına sahiptir.**

Bölüm 7.3'te anlatılan hak sahiplikleri doğrultusunda, ÖAŞ etkilenen evler, işletmeler ve arazilerin sahipleri ve kullanıcılarının yanı sıra bunların resmi ve gayriresmi kullanıcıları dahil olmak üzere uygun etkilenen kişilere Kredi Kuruluşlarının koşullarına uygun olarak geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve desteği önlemleri sunacaktır.

Geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve desteği paket seçenekleriyle ilgili, taşınma ödeneği, etkilenen evler ve işletmeler için yeniden yerleşim paketleri, eğitim, vs. gibi farklı etki kategorilerine özel olarak hazırlanmış detaylar Bölüm 8'de sunulmuştur.

- **Bilgi Paylaşımı ve İstişare:**

Bu YYEP, yerel bağlama uygun yöntemlerle kamusal olarak açıklanacaktır.

Projeyle ilişkili arazi ediniminden etkilenen tüm kişilere hak sahiplikleri ve prosedürlerini açıklayan teknik olmayan bir özet bir AETK biçiminde sağlanacaktır.

ÖAŞ, kamulaştırma süreciyle ilgili etkilenen kişilerin katılımını sağlamaya başlamıştır ve bu katılım Bölüm 10'da anlatıldığı gibi halk toplantıları ve yüz yüze istişarelerin bir kombinasyonu üzerinden devam edecektir.

- **Şikayet Yönetimi:**

Proje, her türlü tazminatla ilişkili şikayeti veya diğer şikayetleri ele almak için Bölüm 11'de açıklandığı gibi adil, şeffaf ve etkili bir şikayet yönetim mekanizması oluşturacaktır.

- **Hassas Grupların Ele Alınması:**

ÖAŞ, hassas bireylere özel bir dikkat gösterecektir ve bu bireyler YYEP – Hak Sahipliği Matrisi ve Bölüm 12’de anlatılan önlemlere uygun biçimde belirlenecek ve özel olarak tasarlanmış önlemler üzerinden desteklenecektir.

- **İzleme ve Raporlama:**

Proje, yeniden yerleşim ve tazminat önlemlerinin performansını izlemek ve raporlamak için bir izleme sistemi oluşturacaktır. Bu sistem, Bölüm 12.3’te detaylı olarak anlatıldığı gibi etkilenen kişilerin katılımını sağlayacak ve onların süreçle ilgili memnuniyetini değerlendirecektir.

- **Diğer:**

- **Arazi Edinimi Süreci için Erken İstişare ve Bildirim:**

Etkilenen evler ve işletmeler: ÖAŞ, KGM’nin kamulaştırma programına paralel olarak kamulaştırmanın başlatılmasından en az **üç ay**⁸⁴ önce etkilenen yapıların sahipleri ve kiracılarına bildirimde bulunacaktır. Bunun amacı, zorla tahliye kaçınmak ve etkilenen işletmelerin yeniden yerleşim düzenlemeleri dahil olmak üzere, yeniden yerleşim planlaması için yeterli zamanı tanımaktır.

Kamulaştırmanın halihazırda **tamamlanmış** olduğu durumlarda, ÖAŞ mülk sahiplerini Proje programı hakkında bilgilendirecektir ve her mülk sahibine bildirim takiben mülkü tahliye etmeleri için **altı aylık** bir bildirim süresi tanınacaktır. Bu süre sağlanmadığı durumlarda, etkilenen hanelerle alternatif vaka özelinde destek mekanizmaları üzerinde anlaşmaya varılacak ve buna göre uygulanacaktır.

Etkilenen araziler: ÖAŞ **etkilenen arazilerin kullanıcılarını** araziye girişten en az **3 ay** önce bilgilendirecektir. Araziye giriş ancak kamulaştırma sürecinin, ödeme dahil, tamamlanmasından sonra veya arazi sahipleri ve kullanıcılarıyla karşılıklı anlaşmaların veya araziye giriş protokollerinin yapılması üzerine gerçekleştirilecektir.

- **Çalışma İzni Sistemi kapsamında Araziye Giriş ve Arazi İzni:**

Araziye giriş ancak kamulaştırma süreci tamamlandıktan veya ilgili mülk sahipleri/hissedarlarıyla karşılıklı anlaşmalar (rıza protokolü şablonu için bkz. [Appendix E](#)) yapıldıktan ve girilecek parseller için tazminat ödemeleri tam olarak yapıldıktan sonra gerçekleşecektir.

Bulunamayan arazi sahipleri, devam eden yasal ihtilaflar veya benzeri koşullar gibi spesifik durumlarda istisnalar olabilir. Böyle durumlarda tüm detaylar açıkça belgelenecektir ve kamulaştırma tazminatı, yasal sorunlar çözüldükten sonra etkilenen kişiler tarafından erişilmek üzere bir emanet hesabına yatırılacaktır.

Tamamlanmamış arazi ediniminde araziye girişi önlemek için ÖAŞ, arazi edinimi/kamulaştırma tamamlanma durumunu çalışma izni sistemine entegre etmiştir ve araziye giriş ve çıkış protokollerini geliştirmiştir (bkz. [Appendix D](#)). Bu sistem uyarınca:

- Türkiye Kamulaştırma Kanunu altında veya YYEP tarafından gerektirildiği gibi her parsel için her türlü girişten önce ve yalnızca tüm tazminat ödemeleri tamamlandıktan sonra **araziye giriş protokolleri** yapılacaktır.
- **Araziden çıkış protokolleri** yalnızca geçici olarak edinilecek araziler için uygulanacaktır.

- **İşletme aşamasında Gelecekteki Arazi Edinimleri/Kamulaştırma Hükümleri:**

Bu YYEP içinde ortaya konulan ilkelerin aynıları Proje için gereken her türlü gelecek arazi edinimi veya kamulaştırma faaliyetlerinde geçerli olacaktır. İlave arazi edinimi veya kamulaştırmanın gerekli hale geldiği durumlarda⁸⁵, Bölüm 3.4’te açıklandığı gibi ÖAŞ tarafından KGM ile işbirliği halinde YYEP ek belgeleri hazırlanacak ve uygulanacaktır.

Bu YYEP ekleri, yeni arazi gereklilikleriyle ilişkili spesifik yerinden etme etkilerini ele almak için işbu YYEP içinde ortaya konan aynı ilkeler, prosedürler ve standartlara uyacaktır.

⁸⁴ KGM’ye tapu devirlerinin kamulaştırma sürecinin başlangıcından sonra **en az üç ay** sürebileceği ve kanunun etkilenen kişilerin tapu kaydının tamamlanmasından sonra araziye boşaltmak için **ilave 15 gün** tanıdığı göz önüne alındığında, kamulaştırmanın başlangıcından önce **3 aylık önceden bildirim** sağlanması, etkilenen kişilerin arazi edinimi süreci kapsamında yapılan erken istişareler ve bildirim tarihinden itibaren araziye girişten önce araziye tahliye etmeleri için **en az altı ay 15 günlük** bir süreye sahip olmalarını güvenceye alır.

⁸⁵ Buna, işletme sırasında gürültü ve halk sağlığı ve güvenliği riskleri gibi önemli olabilecek ve kamulaştırma koridorunun dışında, ancak yakın civarında bulunan evlerin fiziksel olarak yerinden edilmesini gerektirebilecek kalıntı etkilere maruz kalabilecek evlerin muhtemel fiziksel olarak yerinden edilme gerekliliği dahildir (daha fazla bilgi için lütfen Bölüm 3.4’e bakın).

6.2. Sayım ve Varlık Envanteri

KGM otoyol projeleri için sayım ve varlık envanteri, Türkiye Kamulaştırma Kanunu uyarınca zorunlu kılındığı gibi ve KGM'nin Taşınmazların Değerlemesi için Satın Alınacak Hizmetler için Teknik Şartnamesine (Şubat 2019) uygun olarak tüm güzergah boyunca yürütülür. Bu süreçte, otoyol kamulaştırma koridoru içindeki tüm arazi parselleri - özel şahsa ait, tüzel kişiliklere kayıtlı veya devlete ait - o parsellerdeki tüm etkilenen yapılar ve ağaçlarla birlikte tanımlanır.

Antalya-Alanya Otoyolu Projesi için sayım ve varlık envanteri işleri Kasım 2024'te başlamıştır ve ÖAŞ tarafından KGM'nin onayıyla bir ulusal mühendislik firması (**değerleme yüklenicisi**) tarafından yapılmıştır. Varlık envanteri, yapı tanımlama raporları ve değerlendirme raporlarının tamamlanma durumu Bölüm 2.8'de detaylandırılmıştır. Ağustos 2025 itibarıyla, sayım ve varlık envanteri aşağıdaki istisnalarla tüm güzergah için tamamlanmıştır:

- **Alara:** İşler, kapsanacak yaklaşık 50 parselde kısmen devam etmektedir.
- **Akdam ve Çakallar:** İşler, etkilenen topluluklar ile devam eden istişarelerin sonucu beklenirken askıya alınmıştır.

Mülk Sahipleri ve Hissedarlar:

Kamulaştırma Kanunu altında ortaya konulan prosedürlere uygun bir şekilde, sayım ve varlık envanteri kapsamında, etkilenen arazi, yapılar, ağaçların yasal mülk sahipleri ve hissedarları tanımlanmış ve kamulaştırma listelerine dahil edilmiştir.

Özel veya kamusal parsellerdeki yapılar durumunda, etkilenen her bir yapı (örneğin, evler, seralar ve diğer konut dışı varlıklar) için yapı tanımlama raporları için yapı tanımlama raporları hazırlanmıştır ve tüm ağaçlar envantere eklenmiş ve kamulaştırma planlarına entegre edilmiştir. Ancak kamusal arazilerde bu yapıların ve ağaçların sahipleri (resmi veya gayriresmi arazi kullanıcıları) sistematik olarak kaydedilmemiştir.

Etkilenen varlıkların sahipleri ve hissedarları, yüz yüze uzlaşma toplantıları sırasında sayım, varlık envanter ve değerlemenin sonuçları hakkında bilgilendirilmiştir. Bu toplantılar, imzalı anlaşma protokolleri veya imtina kayıtları üzerinden belgelenmiştir. Anlaşma olması durumunda, uzlaşma komisyonu ve ilgili mülk sahibi veya hissedarıyla bir protokol imzalanır.

Görevlendirilen mühendislik firması tarafından yürütülen varlık envanterinin doğruluğunu ve tamlığını güvenceye almak için KGM çok kademeli bir kontrol mekanizması kullanır. Bu kapsamda, hem Bölge Müdürlükleri hem de Genel Müdürlük temsilcileri tarafından bağımsız olarak saha doğrulamaları ve nokta kontrolleri yapılır. Bu denetimler ulusal mühendislik firması (değerleme yüklenicisi) tarafından hazırlanan envanteri doğrulama işlevi görür.

KGM aynı zamanda varlık envanterindeki muhtemel hatalar veya eksiklikleri ele almak için bir şikayet mekanizması uygular. Bu mekanizma üzerinden, etkilenen kişiler şikayetlerini ve itirazlarını uzlaşma toplantıları sırasında dile getirebilir veya onları ayrıca dilekçeler yoluyla KGM Bölge Müdürlüğüne ibraz edebilir. Bu tür şikayetlerin alınmasının ardından KGM, ilgili varlıkları yeniden inceler, iddiaların geçerliliğini değerlendirir ve gereken yerde envanteri değiştirir.

Kamulaştırma Kanunu'nun 8. Maddesine uygun olarak düzenlenen uzlaşma toplantıları sırasında, her mülk sahibi veya hissedarıyla aşağıdaki bilgiler paylaşılır:

- Kamulaştırma alanı, birim arazi fiyatı ve değerlendirme kriterleri dahil olmak üzere kamulaştırmaya konu olan varlığın arazi tapu kaydı detayları (örneğin, geçerliyse ağaçlar veya yapıların moloz değeri ve artık parselin değerinde her türlü artış veya düşüş)
- Mahsuller, ağaçlar, yapılar, kuyular, duvarlar ve diğer geliştirmelerin detaylı envanterinin yanı sıra bunların ilgili miktarları ve değerlendirilmiş değerleri
- İlgili mülk sahibi veya hissedarıyla ilişkili sahiplik bilgileri
- Mülk sahibi veya hissedarına ödeme için önerilen toplam tazminat tutarı

Gayriresmi Kullanıcılar

Ulusal yasal çerçevede, kamulaştırma süreci üzerinde oturdukları veya kullandıkları arazi veya varlıklar üstünde tanınan bir hakka veya iddiaya sahip olmayan gayriresmi kullanıcıların veya kişilerin sayılmasını gerektirmez. Bununla birlikte özel ve kamusal arazilerde - mülkiyet durumuna bakılmaksızın - bulunan tüm sabit varlıklar tanımlanır ve varlık envanteri süreci kapsamında hazırlanan kamulaştırma planları ve yapı tanımlama raporlarında belgelenir. Bu sabit varlıklar hem özel hem kamusal arazilerde bulunan konut, konut dışı ve ticari yapıların yanı sıra ağaçları ve geçerli olan yerlerde mahsulleri içerebilir. Bu süreç üzerinden toplanan veriler, Kamulaştırma Kanunu'na uygun olarak yürütülen değerlendirme faaliyetlerinin temelini teşkil eder.

Nisan 2025'te ÖAŞ, uygulama ortağı olan SURKAL'ı Otoyol projesinin kamulaştırma koridoru içinde bulunan özel ve kamu arazilerinin resmi ve gayriresmi kullanıcılarını tanımlamak için bir çalışma yürütmek üzere görevlendirmiştir. Sonuçta ortaya çıkan liste, kullanıcıların isimlerini ve iletişim detaylarını içerir ve Projenin veri tabanında tutulur.

Bu liste, Projenin daha sonraki aşamalarında YYEP uygulamasını destekleyecektir ve her türlü yeni tanımlanan kullanıcıyı dahil etmek için YYEP uygulaması süresinde düzenli olarak güncellenecektir.

YYEP hükümlerine uygun olarak ÖAŞ, YYEP uygulama aşaması sırasında hem resmi hem gayriresmi kullanıcıları, ulusal mevzuat altında (geçerli olan yerlerde) veya YYEP kapsamında hak sahibi oldukları tazminat hakkında bilgilendirecektir.

6.3. Değerleme

Türk yasal sisteminde, arazi ve taşınmaz mülklerin edinimi ve ulusal mevzuat uyarınca kamulaştırma tazminatının ödenmesini düzenleyen kapsamlı bir yasal çerçeve mevcuttur; buna Anayasa, Kamulaştırma Kanunu (Kanun No.: 2942, Kanun No. 4650 ile değiştirildiği gibi), Tapu Kanunu (Kanun No. 2644), Otlak Kanunu (Kanun No. 4342), Orman Kanunu (Kanun No. 6831), İskan Kanunu (Kanun No. 2510) ve Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun (Kanun No. 3091) gibi genel hükümler ve kanunlar dahildir.

Güncel Kamulaştırma Kanunu'na göre, kamu yararına kamulaştırılan özel mülkiyete ait arazilerin sahipliğini veya zilyetliğini (tapu sahipleri veya zilyetler) kanıtlayan bireylere ve kamusal araziler durumunda ilgili kamu kuruluşuna Kanun'da belirlenen ilkeler çerçevesinde tazminat ödenir. Yukarıda belirlenmiş olanlar arasında olmayan diğer yollarla araziden faydalanan kullanıcılara veya bireylere tazminat verilemez. Kamu malını yetkisiz biçimde kullanan bireyler bu tür mülkler için ödenen kamulaştırma tazminatının herhangi bir kısmı konusunda hak sahibi değildir; ancak bu arazilerin kullanımı sebebiyle yaşayabilecekleri her türlü gelir kaybı için tazminat göz önüne alınmaz.

Arazi edinimini düzenleyen ulusal yasal çerçeve ile UFK'lerin standartları arasında bazı boşluklar vardır. Ulusal mevzuata göre, kamulaştırma tazminatı ödemesi kişinin arazi ve/veya yapıların sahipliğini veya zilyetini kanıtlamasını gerektirir. Buna karşılık UFK standartları, resmi veya gayriresmi olarak araziye kullanan ve gelir elde eden bireylerin, kanuni mülkiyetleri olsun veya olmasın, tazmin edilmeleri gerektiğini belirtir. UFK standartlarına göre, bireylerin araziden edindikleri doğrudan gelir hesaba katılmalıdır ve geçim kaynakları üzerindeki olumsuz etkiler tazmin edilmelidir.

KGM'de kamulaştırma prosedürleri merkezi olarak **Genel Müdürlük** seviyesinde **Taşınmazlar Dairesi** tarafından ve yerel olarak her bir **Bölge Müdürlüğü** içinde bulunan **Taşınmazlar Baş Mühendislik Dairesi** tarafından idare edilir. Bu bölgesel birimler, merkezi Taşınmazlar Dairesinin yetkisi ve gözetimi altında faaliyet gösterir.

Sayım ve varlık envanterine dayalı olarak varlıkların ilk değerlemesi görevlendirilen mühendislik firması tarafından Kamulaştırma Kanunu ve KGM'nin **Taşınmazların Değerlemesi için Satın Alınacak Hizmetler için Teknik Şartnamesine** (Şubat 2019) uygun olarak yürütülmüştür. Kanun ve Teknik Şartname tarafından gerektirildiği gibi, değerlendirme çalışmasında güncel piyasa fiyatları, emsal mahkeme kararları, emsal satış verileri ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanan güncel bina birim fiyatları gibi çeşitli faktörler göz önüne alınmıştır.

Aşağıdaki konularda daha fazla bilgi bu bölümün geri kalanında sağlanmıştır:

- Kamulaştırma Kanunu'nun temel değerlendirme hükümleri

- KGM'nin değerlendirme metodolojisi
- Değerleme çalışmasının UFK gerekliliklerine göre gözden geçirilmesi
- KGM tarafından gelecek değerlendirme güncellemeleri

6.3.1. Kamulaştırma Kanunu'nun Temel Değerleme Hükümleri

Kamulaştırma Kanunu'nun temel hükümleri, özellikle de varlık değerlendirme ve tazminatla ilgili hükümler Appendix B'de sunulmuştur.

Kanun kapsamındaki değerlendirme prosedürleri ve yöntemleri öncelikli olarak aşağıda özetlendiği gibi 8., 11. ve 12. Madde içinde anlatılmıştır.

- Kamulaştırma Kanunu'nun [8. Maddesi](#), anlaşma yoluna giderek satın alma yönteminin ilkelerini ortaya koyar. Değerleme sürecinde kullanılacak veri kaynaklarını belirtir ve prosedür açısından kılavuzluk sağlar. Bu Maddeye göre, kamulaştıran yetkili makamın en az üç üyeden oluşan bir dahili değerlendirme komisyonu kurması gerekir. Bu komisyon tazminat tutarını belirlemekten ve etkilenen varlığı satın almak veya takas etmek için bir anlaşmaya varmak amacıyla mülk sahibiyle pazarlık yapmaktan sorumludur. Bu idari sürecin birincil amacı, kamulaştırmayı karşılıklı anlaşma yoluyla tamamlamak, böylece yasal süreçlerden kaçınmaktır.
- [11. Madde](#) arazi, parsel ve yapıları değerlendirmede kullanılacak kriterleri ortaya koyar. Kanun, değerlendirme sürecinde göz önüne alınacak faktörleri listelerken, bu kriterlerin uygulamada nasıl kullanılması gerektiği konusunda açıklama yapmaz. Aslında bu değerlendirme ilkelerinin yorumlanması ve uygulanması büyük ölçüde detaylı yasal hükümler yerine yargıdaki emsaller ve içtihat hukuku tarafından şekillenmiştir.
- [12. Madde](#) idareye, Anayasanın 46. Maddesiyle birlikte taşınmaz malın tamamı veya bir kısmını kamulaştırma yetkisi verir. Bu kısmi kamulaştırma olarak bilinir. Bu Madde, mülkün geri kalan (edinilmemiş) kısmı üzerindeki etkinin değerlemede nasıl göz önüne alınması gerektiğini düzenler. Kısmi kamulaştırma geri kalan kısmın değerinde bir düşüşle sonuçlanıyorsa veya onu kullanılamaz hale getiriyorsa, bu kayıp tazminat sürecinde hesaba katılmalıdır.

6.3.2. KGM'nin Değerleme Metodolojisi

KGM, “**Değerleme Hizmetleri için Teknik Şartname**” başlığıyla **Şubat 2019**'da çıkarılan resmi bir kılavuzluk belgesini benimsemiştir, bu belge taşınmazların değerlemesi için satın alınacak hizmetlerin kapsam ve metodolojisini düzenler. Bu şartnamede, sözleşmeli mühendislik firmaları tarafından değerlendirme ve ilgili teknik hizmetlerin gerçekleştirilmesi sırasında uyulması gereken prosedürler ve ilkeler ortaya konmuştur.

Şartnamede tanımlanan sorumluluklar içinde şunlar vardır:

- **Araziler ve imarlı arsaların değerlendirilmesi**, yapı içerip içermedikleri ve tam veya kısmi kamulaştırmaya konu olmaları;
- Mülk üzerinde bulunan **binaların ve daimi müstemilatın değerlendirilmesi**;
- **Geçiş hakkının (irtifak) oluşturulmasıyla ilgili belirleme ve değerlendirme**;
- **Taşınmaz malların takası**, geçerli olan yerde;
- **Geçici arazi işgali için ücretlerin belirlenmesi**;
- Arsadaki **mahsuller, ağaçlar ve diğer fiziksel varlıkların değerlendirilmesi**;
- Kamulaştırma bölgesi içindeki taşınmazların **arazi veya imarlı arsa** olarak sınıflandırılması ve ayırt edilmesi;
- Kıyaslanabilir parsellerin **yerel ortalama satın alma-satma fiyatlarının** belirlenmesi;

- Proje güzergahındaki **kapitalizasyon oranının** belirlenmesi;
- Kısmi olarak kamulaştırılmış bir parselin edinilmemiş kısmı için **değerde azalma** hesaplaması.

Bu prosedürler, KGM projeleri kapsamında yapılan arazi edinimi faaliyetleri sırasında mülk değerlemesi için esas oluştururlar ve ulusal mevzuata uygun teknik tutarlılığı, izlenebilirliği ve adil tazminatı güvenceye almak amacını taşırlar.

Teknik Şartnameler uyarınca arazilerin, imarlı arsaların ve yapıların değerlemesi için ayrıntılı prosedürler [Appendix B](#)'de sunulmuştur.

6.3.3. Projenin Değerleme Çalışmasının Gözden Geçirilmesi

Proje için yapılan değerleme çalışması, aynı zamanda sertifikalı bir emlak değerleme uzmanı ve YYEP Danışman Ekibinin bir üyesi de olan Kıdemli Kamulaştırma ve Değerleme Uzmanı tarafından gözden geçirilmiştir. Uzman, görevli değerleme (mühendislik) firması tarafından hazırlanan değerleme raporlarını incelemiş, saha ekipleriyle istişarelerde bulunmuş ve Proje için geliştirilen ön değerleme raporunu gözden geçirmiştir.

Bu gözden geçirmeden elde edilen temel bulguların bir özeti YYEP kapsamında aşağıda sunulmuştur. Uzman tarafından tanımlanan öneriler ve faaliyetler, geçerli standartlar ve en iyi uygulamalarla tutarlılığı sağlamak için YYEP - Hak Sahipliği Matrisi (bkz. Bölüm 7.2) içine uygun biçimde entegre edilmiştir.

- [Tarım Arazilerinin Değerlemesi:](#)

Değerlendirme sırasında, Proje için değerleme raporları yalnızca aşağıdaki güzergâh bölümleri için hazırlanmış, varlık envanterleri tamamlanmış olan geri kalan bölümler için raporlar ise halen hazırlanma aşamasındaydı:

- 52+000 – 56+000
- 64+242.51 – 64+721.89, ve
- 80+416 – 80+656.92

YYEP kapsamında gözden geçirilmesi için bir ön değerleme raporu mevcuttur. İçeriğinde aşağıdakiler bulunmaktadır:

Kamulaştırma koridoru içinde bulunan mahsuller, ağaçlar ve yapıların tanımlanması

- i) İmarlı arsalar ve tarım arazileri arasındaki ayırım
- ii) İşlemi tamamlanmış parseller ve kamulaştırmaya konu parsel tipleri listesi
- iii) Kapitalizasyon oranı hesaplaması
- iv) Koridor boyunca geçerli kapitalizasyon oranları aralığı
- v) Güzergah boyunca yetiştirilen temel mahsullerin verim ve brüt üretim değerleri
- vi) Sulanan çiftlik arazisi için değerlendirilen birim değerleri
- vii) Değerleme çalışması sırasında toplanan verilerle Tarım ve Ormanlık İlçe Müdürlüğünden alınan verilerin karşılaştırılması
- viii) Mahsul tipine göre gelir ve masraf tabloları, etüt ortalamalarına dayalı
- ix) Etüt edilen üreticilerin profilleri ve verileri

Proje için nihai değerleme raporu henüz hazırlanmamıştır. Proje içinde yapılan değerleme işinin, süreçleri ve metodolojileri genellikle Uluslararası Değerleme Standartlarına uygun olarak değerlendirilen KGM'nin Teknik Şartnamelerine uygun olarak yürütüldüğü varsayılmıştır. KGM

tarafından verilen tüm “Taşınmazlar Değerleme Mühendislik Hizmeti Sözleşmeleri” için olduğu gibi, saha tanımlama ve varlık envanteri, veri toplama ve değerlendirme faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben **bir nihai değerlendirme raporu ibraz edilmelidir.**

Antalya-Alanya Otoyolu koridoru için hazırlanacak olan nihai değerlendirme raporu en azından aşağıdaki konularda detaylı açıklamalar içermelidir:

- Kamulaştırma sınırlarını haritalandırmak ve araziye bağlı yapıları tanımlamak için kullanılan yöntemler
 - Üretim maliyetleri ve net gelir (kiralara) tahminleri için yöntemler
 - Meyve bahçeleri için değerlendirme yöntemleri
 - Kapitalizasyon oranını belirleme yöntemleri
 - Ortalama kapitalizasyon oranı hesaplaması
 - İmarlı arsaların değerlemesinde uygulanan yöntemler
 - Yapıların değerlemesinde kullanılan yöntemler
- [Meyve Bahçelerinin Değerlemesi:](#)

Metodoloji: Bölge Müdürlüğü, kapama bahçeye dayalı değerlendirme hesaplarını göz önüne almaz, onun yerine raporlarını Tarım ve Ormanlık İl ve İlçe Müdürlükleri tarafından beyan edilen ağaç birim fiyatlarına dayandırırken arazinin taban (tarla) değerini ayrıca hesaplar. Bu yaklaşım temel olarak mantıksız olmasa da, değerlendirme sürecinin şeffaflığını ve bilimsel doğruluğunu sınırlandırmaktadır. Beyan edilen ağaç değerleri, gelir yaklaşımı uygulanmadan belirlenmiştir ve sıklıkla varsayımlara dayalıdır.

Ağaçlar için atanan bu birim değerler, bilimsel yöntemler (diğer bir deyişle, meyve bahçesi üretim verilerine net gelir yaklaşımını uygulamak) kullanılarak elde edilenlere bazen uyabilir, ancak aynı zamanda önemli ölçüde yüksek veya düşük de olabilir. Bölge Müdürlüğü bu yaklaşım tercihini, yerel çiftçilerin konsolide meyve bahçesi değerlemesi kavramından ziyade kamulaştırmadan dolayı parsellerinden kaç tane ağacın kaybedileceğiyle daha çok ilgilendikleri açıklamasını yaparak gerekçelendirmektedir.

Türkiye çapında Tarım ve Ormanlık Müdürlükleri genellikle Ağaç yaşı arttıkça daha yüksek ağaç değerleri verme eğilimindedir ki bu gelir yaklaşımı mantığıyla tutarlı değildir. Bu yöntemle göre, bir ağacın birim değerinin en yüksek olduğu zaman, üretken aşamasının başlangıcındadır ve üretkenlik düştüğü için yaşla birlikte azalmalıdır.

Değerleme yüklenicisi meyve bahçesine dayalı değerlendirme yöntemlerini uygular. Ancak Bölge Müdürlüğü bu rakamları resmi değerlemesine entegre etmemektedir. Değerleme (mühendislik) firması tarafından meyve bahçeleri için değerlendirme metodolojisinde uygulanan yöntemle ilgili verilen bilgilere dayalı olarak, firmanın **üretken meyve bahçelerinin** değerlemesi için, ilgili formülleri ilgili belgelerde sağlanan, **Periyodik Sabit Gelirin Kapitalizasyonu** yöntemini uyguladığı anlaşılmıştır. Bu değerlendirme yaklaşımı, böylesi meyve bahçelerinin değerini belirlemede kullanılan **Gelecek Değer** yöntemine dayalıdır. Verilen formüllerden ve **üretken bir zeytin bahçesi** için verilen örnekten yola çıkılarak, değerlendirme yüklenicisinin meyve bahçelerini değerlemede **bilimsel olarak temellendirilmiş bir metodoloji** kullandığı sonucuna varılmıştır.

YYEP Danışman Ekibinin Kıdemli Kamulaştırma ve Değerleme Uzmanı değerlendirme yüklenicisinden (ulusal mühendislik firması) **hesaplamalar yapmasını ve belirlenmiş meyve bahçeleri için meyve bahçesine dayalı hesaplamalardan elde edilen birim ağaç değerleriyle 13. Bölge Müdürlüğü tarafından kullanılacak olan birim ağaç değerlerini karşılaştırmasını** ve bilimsel olarak hesaplanmış ağaç değerlerinin bu değerlerin altına düşüp düşmediğini belirlemesini talep etmiştir. Değerleme yüklenicisi, YYEP hazırlık dönemi içinde **zeytin ve portakal ağaçları** için hesaplamaları tamamlamış ve sonuçları gözden geçirmesi için YYEP Danışman Ekibinin Kıdemli Kamulaştırma ve

Değerleme Uzmanına ibraz etmiştir. Zeytin ve portakal için birim ağaç değerleri, 13. Bölge Müdürlüğü tarafından düşünülen ve Antalya Tarım ve Ormancılık İl Müdürlüğü tarafından sağlanan rakamlara dayalı birim ağaç değerleriyle karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırma sonucunda zeytin ağaçları için KGM 13. Bölge Müdürlüğü tarafından kullanılan birim değerlerin, değerleme yüklenicisi tarafından tüm yaş grupları için meyve bahçesine dayalı hesaplama yöntemi üzerinden hesaplanmış olanlardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Portakal ağaçları için, **meyve bahçesine dayalı yöntemle hesaplanan rakamların 5, 6, 7 ve 8 yaşları için daha yüksek olduğu, ancak tüm diğer yaş grupları için (9'dan 40'a) KGM 13. Bölge Müdürlüğü'nün birim ağaç değerlerinin daha yüksek olduğu görülmüştür.**

Özetle, değerleme yüklenicisi zeytin ve portakal için hesaplamalarını gelir yaklaşımına dayalı olarak ve kurulu meyve bahçeleri üzerinden yapmıştır; ancak, değerlendirmeler sırasında tanımlanan diğer meyveler için böyle bir hesaplamanın yapılmadığı gözlemlenmiştir (örneğin, üzüm, avokado, kayısı, nar, muz, ejder meyvesi vs.). Müdürlüğün rakamlarının, bilimsel değerlendirme metodolojileri kullanılarak hesaplanan rakamların altında kalıp kalmadığının doğrulanması için gelir yaklaşımına dayalı hesaplamalar aynı zamanda bu belirtilen meyveler için de yapılmalı ve KGM 13. Bölge Müdürlüğü tarafından kullanılan birim ağaç değerleriyle aralarındaki farklar sunulmalıdır. YYEP Danışman Ekibinin Kıdemli Kamulaştırma ve Değerleme Uzmanı tarafından yapılan bu öneriler Bölüm 7.3'te sunulan Hak Sahipliği Matrisine entegre edilmiştir.

Sık Dikim Konusu: KGM 13. Bölge Müdürlüğü, ağaçlar için tazminat hesaplarırken bölge müdürlüğüne özel olan bir **sık dikim oranı** uygular. Bu yaklaşımda, bir parsel üzerindeki toplam ağaç sayısı kamulaştırılan alan tarafından bölündüğünde belirli bir değeri geçiyorsa, Tarım ve Ormancılık İl Müdürlüğünden alınan tazminat bedelleri düşürülür.

Meyve bahçelerinde, kök gelişimine ve yeterli güneş ışığına erişime izin vermek için uygun dikim mesafeleri korunmalıdır. Doğru aralıklandırma fidanlar arasındaki rekabeti azaltarak optimal büyüme koşullarını sağlar. Ancak Türkiye'deki diğer bölgelere kıyasla Antalya bölgesi en yüksek güneş ışığı süresine sahiptir. Dolayısıyla, diğer bölgelerde optimal olarak değerlendirilen dikim sıklıkları Antalya'da seyrek görünebilir. Nitekim, geçmiş deneyimlere ve deneme-yanılma yöntemine dayalı olarak yerel üreticiler meyve ağaçlarını daha sık dikmeyi öğrenmişlerdir ve bu değerlendirme ve tazminat sağlama kapsamında kabul edilmesi gereken bir gerçekliktir.

YYEP Danışman Ekibinin Kıdemli Kamulaştırma ve Değerleme Uzmanı(Tarım Ekonomisti ve Sertifikalı Emlak Değerleme Uzmanı) YYEP çalışması kapsamında KGM 13. Bölge Müdürlüğü tarafından uygulanan tazminat azaltımlarının boyutunu gözden geçirmiş ve değerlendirmiştir. Tüm güzergah için değerlendirme raporları henüz tamamlanmadığından, mevcut raporların bir incelemesine dayalı olarak yaklaşık bir tahminde bulunulmuştur.

Örneğin, 92 ve 104 kilometreleri arasındaki kesit (Serik-Antalya kesiti) için tamamlanan değerlemede, ödenmesi gereken toplam ağaç tazminatı ile sık dikim azaltımları uygulandıktan sonra Müdürlük tarafından hesaplanan tutar arasında bir karşılaştırma yapılmıştır. Bu kesitte etkilenen yerleşim yerleri Aksaz, Cevizler, Demirciler, Hacıali, Hacısalı, Hacıobası, Karaöz ve Sülek mahallelerini içermektedir. Ağaç tazminatı belirlenen yaş, tür ve hem meyve veren hem meyve vermeyen ağaçların her ikisinin de miktarına dayalı olarak hesaplanmıştır ve KGM 13. Bölge Müdürlüğü tarafından sık dikim düzeltmesiyle hesaplanan toplam tazminat ile bu kesitteki ağaçlar için ödenmiş olması gereken haklı tazminat arasındaki fark değerlendirilmiş ve buna göre tüm güzergahla ilgili tahmin yürütülmüştür. Bu değerlendirmede, güzergahın geri kalanındaki ağaç tipleri ve sıklıklarının, örnek kesitte bulunanlara orantılı olarak benzer olduğu varsayımında bulunulmuştur.

KGM'nin tazminatı ve hak edilen tazminat arasındaki fark, YYEP Fonuna dahil edilmiştir ve Hak Sahipliği Matrisi (Bölüm 7.3) altında açıklandığı gibi ÖAŞ tarafından bir tamamlama tazminatı olarak sağlanacaktır.

- İmarlı Arsaların Değerlemesi:

Değerleme (mühendislik) firması imarlı arsalar için ayrı raporlar hazırlamıştır. Değerleme ekibinden elde edilen mevcut raporlara ve bilgilere dayalı olarak, kamulaştırmaya konu olan ve ilgili belediyelerin 1/1000 ölçekli imar planı sınırları içinde bulunan parsellerin tanımlandığı kaydedilmiştir. Bu parsellerin arazi kullanımı durumu (örneğin, konut, endüstriyel, ticari), karşılaştırmalı değerlendirme için uygun kıyaslanabilir arsa tiplerini belirlemek amacıyla ilgili belediyelerin imar ve kentsel planlama müdürlükleri üzerinden doğrulanmıştır.

Son üç yıla ait tüm arazi satış işlemleri ilgili Tapu Müdürlüklerinden edinilmiş ve işlem gören arsaların imar özellikleri yine belediyelerin imar departmanlarına danışılarak doğrulanmıştır. Aynı zamanda alıcılar ve/veya satıcılar ile iletişim kurmak için gayret gösterilmiş ve birim değerler mümkün olan yerlerde onların verdikleri bilgilere dayalı olarak türetilmiştir. Değerleme ekibiyle yapılan istişarelere dayalı olarak, KGM'nin emlak Değerleme Mühendislik Hizmetleri için Teknik Şartnamesi içinde verilen talimatlara uygun bir şekilde kıyaslanabilir arsaların birim değerlerinde düzeltmeler yapıldığı anlaşılmıştır.

İmarlı arsaların değerlemesinde kritik bir husus da kısmi kamulaştırmadan sonra geri kalan kısımda her türlü değer düşüşünün değerlendirilmesidir. Bu tür değerlendirmeler için geri kalan arsanın arazi kullanımı işlevi (örneğin, konut, ticari, endüstriyel) potansiyel özellikleriyle birlikte (örneğin, şekil, güvenlik mesafeleri, imarda revizyon potansiyeli) göz önüne alınmalıdır. Geri kalan arsa belediye tarafından gözden geçirilmezse ve değer düşüşü tazminata yeterli ölçüde yansıtılmazsa, arazi sahipleri olumsuz biçimde etkilenebilir. Bu nedenle KGM'nin bu tür durumlarda değerlendirme sonuçlarını dikkatlice gözden geçirmesi ve bu etkilere hassasiyetle yaklaşması önerilmektedir.

Ayrıca, KGM'nin Hizmetleri üzerine 6001 sayılı Kanun'un 19. Maddesinin 1. Fıkrasında şu ifadeler yer almaktadır: *"Genel Müdürlük otoyol, devlet ve il karayolu ağlarına dahil olan otoyollar için planların yanı sıra revizyonlar da hazırlayacak ve otoyolların belediye veya bitişik alanların içinde kalması durumunda belediyeler veya ilgili kurumlar tarafından bunların imar planlarına entegre edilmesini talep edecektir. Bu planlara itirazlar 30 gün içinde yapılmalıdır. Herhangi bir itiraz yapılmadıysa, güzergah planları nihai halini alır ve imar planlarına dahil edilmeleri konusunda ilgili kurumlar için bağlayıcı olur." İtiraz yapıldıysa, bunlar Genel Müdürlük tarafından değerlendirilir ve 20 gün içinde sonuca erdirilir."*

Bu, belediyelerin imar planlarını buna uygun olarak değiştirmeleri gerektiğine işaret eder. Benzer biçimde, 14 Haziran 2014'te Resmi Gazete'de yayınlanan Mekansal Planlar Yönetmeliğinin 26(6)(d) Maddesi şöyle der: *"KGM'nin sorumluluğu altındaki otoyollarda yapılacak her türlü değişiklik bu yetki makamının görüşüne uygun olmalıdır."*

Parselin geri kalan kısmının 1/1000 ölçekli imar uygulama planı içinde kalması ve henüz imar uygulama prosedürüne konu olmaması durumunda (İmar Kanunu 18. Maddesi); arazi sahiplerinin takip eden imar revizyonunda olumsuz biçimde etkilenmeyeceği varsayılabilir. Bu durum, Yargıtay 5. Hukuk Dairesinin (E.2002/2825, K.2002/9465) no.lu kararıyla desteklenir, kararda şöyle denir: *"Henüz bir imar parseline dönüştürülmemiş kadastral bir parsel değer kaybına uğramayacaktır çünkü geri kalan kısım imar düzenleme süreci sırasında diğer parsellerle birlikte değerlendirilecektir."*

Ancak bir imar parselinin halihazırda yol feragatinden geçmiş olması durumunda, üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanının geri kalan kısımda değer düşüşü konusunda adil bir değerlendirme yapması, önceki paragrafta anlatıldığı gibi özellikle önem kazanır.

- Yapıların Değerlemesi:

Ön değerlendirme raporu henüz bina değerlemesi konusundaki bilgileri entegre etmemiştir. KGM 13. Bölge Müdürlüğü Taşınmazlar Dairesi teknik ekibiyle yapılan istişarelerde şu hususlar onaylanmıştır:

- Güzergah üstünde tanımlanan binalar önce amaçlanan kullanımları ve yapısal özelliklerine göre sınıflandırılır;
- Ölçülebilir zemin alanına (m²) sahip binalar için, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 2025 yılı için yayınlanan birim inşaat maliyetlerine dayalı olarak değerlendirme yapılır;

- 2 Aralık 1982 tarihli 17886 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Amortisman Oranları Tablosu" kullanılarak ve yapının yaşı göz önüne alınarak amortisman uygulanır; ve
- Binada kurtarılabılır bir değer varsa ve sahibi bunu talep ederse, amortisman uygulandıktan sonra ve eksik inşa için düzeltme yapıldıktan sonra geçerliyse kurtarma değeri düşülebilir.

6.3.4. Gelecek Değerleme Güncellemeleri

ÖAŞ tarafından hazırlanan ve 20 Mart 2025'te KGM tarafından onaylanan Detaylı İş Programına dayalı olarak, Proje için kamulaştırma sürecinin - 8. Madde altında kamulaştırma ödemeleri ve 27. Madde altında araziye el koyma ücretlerinin yatırılması durumlarının ikisi de dahil olmak üzere - KGM tarafından alan başına yürütülmesi planlanmaktadır. Bu, Projenin inşaat programına uygun ve kamulaştırma bütçesinin kullanılabilirliğine tabi olacaktır. Kamulaştırma programı, Projenin inşaat programına uygun ve kamulaştırma bütçesinin kullanılabilirliği ve KGM onayına tabi olacaktır.

Projenin kamulaştırma sürecinin bir parçası olarak, Madde 8 müzakereleri, değerlendirme raporlarının hazırlanıp KGM tarafından onaylanmasından hemen sonra (3 aydan az bir süre içinde) güncel değerlendirme çalışmaları temelinde yürütülmektedir. Gelecekte, arazi ve varlıkların değerlendirme oranları, gerektiğinde KGM tarafından **en az yılda bir kez** güncellenecektir.

Bu değerlendirme güncellemelerinde tipik olarak aşağıdaki faktörler göz önüne alınır:

- Tarımsal veriler her yıl değiştiği için, arazi fiyatları (maliyet ve gelire dayalı) yılın ilk aylarında tarım müdürlükleri tarafından açıklanan tarımsal verilere göre güncellenir.
- Arsalar (imarlı arazi) için, değerlendirme kıyaslanabilir satış yöntemi kullanılarak yapıldığından piyasa işlem değerleri değiştiğinde güncellemeler yapılır. Genel uygulamada yılın başında fiyat belirlenir ve yıl sonuna kadar aynı fiyatlar kullanılır.
- Binalar için, güncellemeler her yılın ilk aylarında Resmi Gazete'de yayınlanan yaklaşık inşaat birimi maliyetlerine dayalı olarak yapılır (bu birim maliyetlerinin Resmi Gazete'de yılda iki defa yayınlandığı yüksek enflasyonlu yıllar hariç).
- Fiyatlar, KGM Genel Müdürlüğü'nün onayına tabi olmak üzere herhangi bir zamanda piyasa koşulları ve enflasyon etkileri göz önüne alınarak güncellenebilir.

6.4. Zorla Tahliyeden Kaçınma ve Kanuni Tahliye Prosedürleri

Zorla tahliye terimi IFC KN5 (2012) tarafından şöyle tanımlanır: *"Bireyler, aileler ve/veya toplulukların işgal ettikleri evlerden ve/veya arazilerden, uygun yasal ve diğer koruma biçimleri sağlanmadan ve bunlara erişim olmadan kendi iradelerine karşı kalıcı veya geçici olarak çıkartılmaları."*

AIIB'nin Ç&S Politikası (2024) uyarınca, **zorla tahliye**, *"Bireylerin, ailelerin ve/veya toplulukların iradesine aykırı olarak, uygun yasal veya diğer koruma biçimleri sağlanmadan veya bunlara erişim olanağı tanınmadan, işgal ettikleri evlerden veya arazilerden (veya her ikisinden) kalıcı veya geçici olarak çıkarılmaları"* olarak tanımlanmaktadır. Kamulaştırma, zorunlu satın alma veya benzer yetkilerin kullanılması, ulusal hukukun gerekliliklerine uygun olduğu ve adil yargılama ilkeleriyle (yeterli ön bildirim, şikayette bulunma ve itirazda bulunma için anlamlı fırsatlar sağlanması ve gereksiz, orantısız veya aşırı güç kullanımından kaçınılması dahil) tutarlı bir şekilde yürütüldüğü sürece, zorla tahliye olarak kabul edilmez".

ÖAŞ, KGM ile koordineli olarak alınacak önlemler yoluyla, zorla tahliye ve kamulaştırma süreci boyunca zorla tahliyeyi önleme ve uluslararası standartların ilgili gerekliliklerine uyma konusunda IFC PS5 ve AIIB ESP (2024) gerekliliklerine uymayı taahhüt etmektedir. Buna göre, ÖAŞ, ortak mülkiyet düzenlemeleri kapsamındaki ev sahipleri veya orman, hazine veya diğer devlet arazileri üzerinde evleri bulunan gayri resmi arazi kullanıcıları da dahil olmak üzere hiçbir ev sahibinin evsiz kalmamasını sağlamak için gerekli önlemleri uygulamaya tam olarak karardır. Bu bağlamda, bu YYEP'de belirtilen önlemler uygulanacak ve gerektiğinde, saha uygulaması sırasında KGM, etkilenen kişiler ve Kredi Verenler ile istişare edilerek alternatif yöntemler geliştirilecektir.

Ancak, önceden yapılan görüşmeler ve geliştirilmiş bilgi ve danışma sürecine rağmen tahliye kaçınılmaz hale gelirse, ÖAŞ, ÖAŞ ve KGM tarafından atılan tüm adımları ayrıntılı olarak gösteren ve tüm yolların tükenmiş olduğunu ve tek seçeneğin zorla tahliye olduğunu kanıtlayan bir bilgi notu hazırlayacak ve Kredi Verenler ve BÇSD'nin incelenmesi ve yorumları için sunacaktır. Kredi Verenler ve BÇSD'ye bilgi verilmesi ve danışılmasının

ardından, ÖAŞ, kamulaştırılan mülklerin tahliyesine devam edilmesi için KGM'ye resmi bir talepte bulunacak ve KGM Bölge Müdürüğü, Kamulaştırma Kanunu'nun 20. maddesi uyarınca kamulaştırılan mülklerin tahliyesini gerçekleştirecektir.

ÖAŞ, tahliye süreci öncesinde, sırasında ve sonrasında Tablo 6-1'de açıklandığı gibi yapılabilir önlemler uygulayacak, ancak KGM tarafından yürütülen tahliye sürecine doğrudan dahil olmaktan kaçınacaktır.

Tablo 6-1. Kamulaştırılmış Mülklerin Kanuni Tahliyesi için KGM tarafından uyulacak Prosedürler ve KGM tarafından Tahliye Kaçınılmaz Olduğunda ÖAŞ tarafından alınacak Önlemler

No.	Kanuni Tahliye durumunda KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu - 20. Maddeye uygun olarak izlenecek adımlar	ÖAŞ tarafından alınacak önlemler
Tahliye Öncesinde		
1.	KGM, Kamulaştırma Kanunu'nun 8. Maddesi uyarınca yürütülen pazarlıklar dışında tahliye öncesinde herhangi bir ilave katılım faaliyeti yürütmeyecektir.	- ÖAŞ, tahliye bir seçenek olarak düşünülmeden önce ilgililerle katılımı arttıracak, baskı veya zorlama olmaksızın diyalog için samimi olanaklar sağlayacak ve tahliye öncesinde makul bir anlaşmaya varabilmek için yapılan tüm katılım faaliyetleri ve girişimleri belgeleyecektir. AETK: YYEP'nin açık, net ve teknik olmayan bir özetini sunan bir AETKler, etkilenen kişilere dağıtılacak ve sunulacak ve böylece 8. Madde süreci ve 27. Madde sürecine göre yasal prosedürler dahil olmak üzere arazi edinimi süreci, Kamulaştırma Kanunu'na göre haklarının yanı sıra YYEP uygunluk kriterleri ve hak sahiplikleri hakkında da tam olarak bilgilenmeleri sağlanacaktır. Geliştirilmiş Bilgilendirme ve İstisare: ÖAŞ ve KGM, Bölüm 10'de açıklandığı gibi, ortak biçimde geliştirilmiş iletişim stratejileri uygulayarak etkilenen kişilerin; (i) kamulaştırma sürecini ve yasal haklarını, (ii) KGM tarafından sunulan tazminat mekanizmasını; ve (iii) ÖAŞ tarafından yönetilen YYEP Fonu üzerinden kullanılabilir olan ilave hak sahiplikleri ve desteği anlamalarını güvenceye alacaktır. - ÖAŞ, YYEP içinde ortaya konulan ve diğer etkilenen kişilerle pazarlık yapılan tazminat hak sahipliklerini değiştirmekten kaçınacaktır, çünkü değiştirmesi halinde adaletsizlik riski ortaya çıkacak ve diğerleriyle ihtilaf riski artacaktır. - YYEP'ye dahil edilen ve etkilenen kişilere AETK üzerinden sunulan hak sahipliklerine kesin bir şekilde uyulacaktır. - ÖAŞ, etkilenen kişilere mevcut yasal yollara ilişkin tüm bilgileri, en iyi şekilde bağımsız bir tarafça aktarılacak şekilde sağlayacak ve tazminat talep etmek isteyenlere arabuluculuk hizmetleri ve hukuki yardım sunacaktır. Bu hizmetler, etkilenen kişilere hiçbir ücret talep edilmeden sağlanacaktır. Projeye Özgü Şikâyet Mekanizması: ÖAŞ, etkilenen kişilerin, kamulaştırma ve YYEP uygulama dönemleri boyunca bir Başvuru Mekanizması da içeren Projeye Özgü Şikâyet Mekanizmasına erişime sahip olmasını güvenceye alacaktır. - Tahliye öncesinde ÖAŞ, tüm etkilenen kişilere yeterli ve makul biçimde bildirimde bulunulmasını sağlayacaktır: Arazi Edinimi Süreci için Erken İstisare ve Bildirim: <u>Etkilenen evler ve işletmeler:</u> ÖAŞ, KGM'nin kamulaştırma programına paralel olarak kamulaştırmanın başlatılmasından en az üç ay⁸⁶ önce etkilenen yapıların sahipleri ve kiracılarına bildirimde

⁸⁶ KGM'ye tapu devirlerinin kamulaştırma sürecinin başlangıcından sonra **en az üç ay** sürebileceği ve kanunun etkilenen kişilerin tapu kaydının tamamlanmasından sonra arazi boşaltmak için **ilave 15 gün** tanıdığı göz önüne alındığında, kamulaştırmanın başlangıcından önce **3 aylık önceden bildirim** sağlanması, etkilenen kişilerin arazi edinimi süreci kapsamında yapılan erken istisareler ve bildirim tarihinden itibaren araziye girişten önce arazi tahliye etmeleri için **en az altı ay 15 günlük** bir süreye sahip olmalarını güvenceye alır.

No.	Kanuni Tahliye durumunda KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu - 20. Maddeye uygun olarak izlenecek adımlar	ÖAŞ tarafından alınacak önlemler
		bulunacaktır. Bunun amacı, zorla tahliyeden kaçınmak ve etkilenen işletmelerin yeniden yerleşim düzenlemeleri dahil olmak üzere, yeniden yerleşim planlaması için yeterli zamanı tanımaktır. Kamulaştırmanın halihazırda tamamlanmış olduğu durumlarda, ÖAŞ mülk sahiplerini Proje programı hakkında bilgilendirecektir ve her mülk sahibine bildirim takiben mülkü tahliye etmeleri için altı aylık bir bildirim süresi tanınacaktır. <u>Etkilenen araziler:</u> ÖAŞ etkilenen arazilerin kullanıcılarını araziye girişten en az 3 ay önce bilgilendirecektir. Araziye giriş ancak kamulaştırma sürecinin, ödeme dahil, tamamlanmasından sonra veya arazi sahipleri ve kullanıcılarıyla karşılıklı anlaşmaların veya araziye giriş protokollerinin yapılması üzerine gerçekleştirilecektir. • ÖAŞ, kalacak alternatif bir yerleri olmaması halinde tahliye edilenlere makul geçici konaklama olanaklarının sunulmasını güvenceye alacaktır. - Arazi edinimi sürecinin erken istişare ve bildirim aşaması sırasında, ÖAŞ herhangi bir geçici konaklama ihtiyacını belirlemek için etkilenen kişilerle temas kuracak ve gereken düzenlemeleri uygun biçimde yapacaktır.
1.	• KGM Bölge Müdürlüğü – Taşınmazlar Dairesi (idare) tahliye talebini, tahliye edilecek mülkler için uygun kamulaştırma belgeleriyle birlikte Hukuk Dairesine ibraz eder.	• Daha önceki katılım ve geliştirilmiş bilgilendirme ve istişare sürecine rağmen tahliyenin kaçınılmaz hale gelmesi durumunda, ÖAŞ kamulaştırılmış mülklerin tahliyesine devam etmek için KGM'ye resmi bir talep ibraz edecektir. Bu talep: - Kanuni tahliyelerle ilgili IFC PS5 ve AIIB ÇSS2 Koşullarına atıfta bulunacaktır - Projeye özgü İnsan Kaynakları Politikasına atıfta bulunacaktır, - KGM'nin süreç boyunca orantısız güç kullanılmamasını güvenceye almak için asayiş kuvvetleriyle işbirliği yapması gerektiğini vurgulayacaktır - KGM'den, tahliyelerin kötü hava koşullarında veya gece vakti yapılmamasını sağlaması; özellikle engelli veya hasta bireyler, hamile veya süt veren kadınlar, küçük çocuklar ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet riski taşıyanlar olmak üzere hassas kişiler konusunda özel bir özen gösterilmesini güvenceye alması talep edilecektir
2.	• KGM Bölge Müdürlüğü – Hukuk Dairesi ilgili Adliyedeki İcra Müdürlüğünü, tahliye edilecek mülkler hakkında bilgilendirir ve Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) üzerinden tahliyelerini resmi olarak talep eder.	
3.	• İcra Müdürlüğü, mülk sahiplerine iadeli taahhütlü bir mektup göndererek onlara Kamulaştırma Kanunu - 20. Madde uyarınca bildirim yoluyla 15 günlük bir süre verir.	
4.	• Kanun uyarınca yazılı bildirim yeterlidir. Ancak küçük yerleşim yerlerinde konum ziyaret edilerek sözlü bildirimde de bulunulabilir. Böyle durumlarda mülkün kullanıcıını belirlemek için resmi bildirimden önce veya sonra sahaya ortak bir ziyaret yapılır. Bu ziyaret kolluk görevlileri, bir icra memuru, bir KGM avukatı ve mülkün konumunu tanımlayabilecek personel (örneğin, Taşınmazlar Dairesinden bir personel) tarafından yapılır.	• ÖAŞ, tahliye süreci talebini önceden Kredi Verenlere ve IESC'ye bildirecektir. ÖAŞ, KGM'ye kamulaştırılan mülkün tahliyesine devam edilmesi için resmi talepte bulunmadan önce, SPV ve KGM tarafından atılan tüm adımları ayrıntılı olarak açıklayan ve tüm yolların tükenmiş olduğunu ve tek seçeneğin zorla tahliye olduğunu gösteren bir bilgi notu hazırlanacak ve SPV tarafından Kredi Verenlere ve BÇSD'ye incelenmesi ve yorumlanması için sunulacaktır.

No.	Kanuni Tahliye durumunda KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu - 20. Maddeye uygun olarak izlenecek adımlar	ÖAŞ tarafından alınacak önlemler
	Bu ziyaret sırasında kullanıcı ve tahliye konu her türlü yapı tanımlarını ve resmi bir kayıt hazırlanır	
Tahliye Sırasında		
5.	15 günden sonra tahliye prosedürü idarenin avukatı, ilgili icra memuru ve mülkün durumuna bağlı olarak işçiler ve kolluk görevlileri (talep edilirse) tarafından başlatılır. Görevliler mülkü ziyaret ederek tahliye edilip edilmediğini kontrol ederler; edilmediyse tahliye gerçekleştirilir. Tahliye icra yoluyla gerçekleştirilirse, icra maliyetleri mülk sahibine yüklenir. - Tahliye edilen hanelerdeki eşyalar önceden görevlendirilmiş bir yediemin (emanetçi) taşınır. Yediemin ve işçilerin maliyetleri mülk sahibine yüklenir.	- ÖAŞ, tahliyelerin uygulanmasına doğrudan dahil olmaktan kaçınacak ve itibari ve işletmesel risklerden kaçınmak için tedbirli davranarak süreci izleyecektir. - ÖAŞ, ilgili yetkili makamların onayına tabi olmak üzere bağımsız tıbbi destek sağlamak için KGM ile işbirliği yapacaktır. - ÖAŞ yediemin maliyetini karşılayacaktır.
Tahliyeden Sonra		
6.	KGM, tahliyeden sonra herhangi ilave bir katılım faaliyeti yürütmeyecek veya ilave önlemler sağlamayacaktır.	ÖAŞ, üçüncü taraf uygulama ortakları ve danışmanların desteğiyle, tahliye edilen bireylerin koşullarını izlemeye devam edecek ve Kredi Kuruluşlarına ibraz edilen periyodik dahili YYEP raporlarında onların durumlarını belgeleyecektir.

İyi bir uygulama örneği olarak, daha önce Ana İnşaat Kampı (Taşağıl Sahası, 515/415) içinde bulunan etkilenen evin durumunda, ÖAŞ taşınma öncesinde hane halkıyla yakın işbirliği içinde çalışmış ve süreç boyunca destek sağlamıştır. Bu destek, 27. maddeye göre kamulaştırma ödemesine erişimi kolaylaştırmayı ve YYEP'ye uygun olarak taşınma yardımı sağlamayı da içeriyordu. Sonuç olarak, hane halkı gönüllü olarak taşındı ve 20. maddeye göre zorla tahliye gerek kalmadı. ÖAŞ, Projede zorla tahliye önlemek için iyi uygulamaları uygulamaya devam edecektir.

7. Uygunluk ve Hak Sahiplikleri

Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim Hakkında IFC İyi Uygulama El Kitabı (2023) uyarınca **“Uygunluk, yerlerinden edilen kişilerin ve tazminat ve son tespit tarihleri gibi diğer yeniden yerleşim yardımı için uygunluklarına karar verme kriterlerinin bir tanımını içerir”** ve **“Hak sahipliği, etkilenen kişilerin tüm kategorilerini ve tüm kayıplar için kendilerine sunulan seçenekleri açıklar (tazminat, ödenekler, yardım ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması önlemleri, yeniden yerleşim konutu dahil). Bu tercihen tablo biçiminde (hak sahipliği matrisi) sağlanır.”**

7.1. Uygunluk

Kamulaştırma Kanunu etkilenen varlıkların yasal sahipleri ve hissedarlarının yanı sıra devlete ait arazilerin resmi kullanıcılarını da (örneğin, hazine parsellerinin kayıtlı kullanıcıları veya ecrimisil ödeyen kullanıcıları) tazminat için uygun kişiler olarak tanıır.

Gayriresmi kullanıcıların tazminatı ile ilgili olarak Kamulaştırma Kanunu – Madde 19 (“Tapu siciline kaydedilmemiş taşınmaz mülklerin kaydı ve zilyet hakları”) içinde başka biri adına kayıtlı, sahihsiz ve/veya zilyet tarafından iktisap edilmemiş mülklerin kamulaştırmasında, binaların asgarî levazım bedeli ve ağaçların 11. Madde çerçevesinde takdir olunan bedelinin zilyedine ödeneceği hükmü yer alır. Orman ve mera parsellerinin gayriresmi kullanıcıları buna dahil değildir.

KGM tarafından yapılan sayım ve varlık envanterinde, yasal mülk sahipleri ve hissedarların yanı sıra mülkiyet durumuna bakılmaksızın özel ve devlete ait arazilerin her ikisinde de tüm etkilenen yapılar ve ağaçlar tanımlanır ve değerlendirme içine dahil edilir.

YYEP Altında Uygunluk

IFC PS5 tarafından tanımlandığı üzere yerinden edilmiş kişilerin uygunluk kategorileri ve Kamulaştırma Kanunu altında ilgili kategorilere giren kişilerin uygunluğu Tablo 7-1’de özetlenmiştir.

Bu üç kategori içine giren tüm etkilenen kişiler bu YYEP altında kendi spesifik etki kategorileri için özel olarak hazırlanmış **tazminat ve/veya destekler için uygundur**, detaylar Bölüm 7.3 – Hak Sahipliği Matrisi içinde verilmiştir.

Tablo 7-1. IFC PS5 altında Uygunluk Kategorileri ve Kamulaştırma Kanunu altında Karşılık Gelen Hükümler

IFC PS5’e göre Uygunluk Kategorileri	Kamulaştırma Kanunu Altında Karşılık Gelen Kişilerin Uygunluğu
(i) İşgal ettikleri veya kullandıkları araziler veya varlıklar üzerinde resmi yasal haklara sahip olanlar;	Bu kategoriye giren kişiler Kamulaştırma Kanunu altında tazminat almak için uygundur. Buna, arazi üzerinde her türlü yapı, ağaç ve mevcut ekin için tazminat alabilecek ancak arazinin kendisi için alamayacak olan devlete ait arazilerin resmi kullanıcıları dahildir.
(ii) Arazi veya varlıklar üzerinde resmi yasal haklara sahip olmayan, ancak arazi üstünde ulusal kanunlara göre tanınan veya tanınabilir olan bir iddiaya sahip olanlar ⁸⁷	Bu kategoriye giren etkilenen kişiler, gayriresmi işgalleri için ecrimisil ödeyen hazine arazilerinin gayriresmi kullanıcıları gibi, Kamulaştırma Kanunu - Madde 19 uyarınca etkilenen yapıları için - asgarî levazım bedeline dayalı olarak - ve ağaçları için tazmin edilirler. Ancak arazinin kendisi için herhangi bir tazminat ödenmez. Türkiye Kamulaştırma Kanunu, tapunun olmadığı yerlerde (kadaströ çalışmalarının yokluğunda) zilyet haklarını tanıır. Ancak, Antalya – Alanya Otoyolu güzergahının geçtiği bölgede, TKGM kamulaştırma koridoru boyunca kadaströ çalışmaları tamamlanmıştır ve tapu kaydı olmayan bir parsel yoktur, dolayısıyla bu Projede zilyet hakları yoktur.
(iii) Üzerinde oturdukları veya kullandıkları arazi veya varlıklar üstünde tanınabilecek bir yasal hakka veya iddiaya sahip olmayanlar.	Bu kategoriye giren etkilenen kişiler - orman ve mera arazilerinin gayriresmi kullanıcıları gibi işgalci olarak değerlendirilir ve arazi veya varlıklar için herhangi bir yasal tazminat hakkına sahip değildir.

⁸⁷ Böyle iddialar olumsuz mülkiyet veya adete dayalı veya geleneksel kullanım düzenlemelerinden kaynaklanabilir.

YYEP altında uygun kişi kategorileri, Tablo 3-2'de verilen Etki Kategorileri ve Tablo 7-5'te sunulan Hak Sahipliği Matrisi ile uyumlu olduğu gibi, Tablo 7-2⁸⁸'de sunulmuştur. Bunlara diğerlerinin arasında etkilenen araziler ve yapıların (etkilenen evler, işletme yapıları, seralar gibi) sahipleri ve hissedarlarıyla birlikte resmi ve gayriresmi kullanıcıları, ağaçların sahipleri, işletmeciler ve onların resmi ve gayriresmi çalışanları dahildir.

YYEP yaşayan bir belgedir ve YYEP uygulaması sırasında etkilenen olarak tanımlanabilecek diğer bireyleri veya her türlü ilave etkilenen kişi kategorisini entegre etmek üzere gerektiği gibi revize edilecektir.

Uluslararası standartlara göre, **son tespit tarihi sonrasında Proje alanına yerleşen kişiler** bu YYEP'nin uygulanması yoluyla sağlanacak tazminat veya desteği almak için **uygun olmayacaktır**.

Tablo 7-2. YYEP Altında Uygun Kişi Kategorileri

Etki Kategorisi	Uygun Kişi Kategorileri
(i) Etkilenen Araziler	
Özel mülkiyete ait parsellerin daimi kaybı – tarım arazileri ve imarlı arsalar ⁸⁹ (kentsel araziler)	Mülk sahipleri/ hissedarlar
	Resmi Kullanıcılar (kira anlaşması bulunan)
	Gayriresmi Kullanıcılar (resmi belgeleri bulunmayan)
Davalı bulunan mülkiyet	Davalı mülklerin davacı sahipleri/hissedarları
	Davalı arazilerin resmi ve gayriresmi kullanıcıları
Artık araziler	Mülk sahipleri/ hissedarlar
	Resmi Kullanıcılar (kira anlaşması bulunan)
	Gayriresmi Kullanıcılar (resmi belgeleri bulunmayan)
Devlete ait hazine parsellerinin daimi kaybı (Tarım için kullanılan (örneğin, hazine, tescilli mera arazileri, tescil harici parseller))	Mülk Sahipleri
	Resmi belgeleri olan resmi kullanıcılar
	Resmi belgeleri bulunmayan gayriresmi kullanıcılar
Orman arazilerinin daimi kaybı	Orman arazilerinin kullanıcıları
Hazine - mera arazilerinin daimi kaybı	Etkilenen hayvan otlatma amaçlı kullanılan parsellerin kullanıcıları
Bölünme nedeniyle Proje kamulaştırma koridoru dışında bulunan kamu veya özel şahsa ait otlaklara erişimin kısıtlanması	Hayvan otlatma arazilerinin kullanıcıları
Mahsul kaybı	Mahsullerin sahipleri (arazinin sahibi veya resmi/gayriresmi kullanıcıları)
Ağaç kaybı (meyve veren veya vermeyen ağaçlar)	Ağaç sahipleri (arazi sahibi veya resmi/gayriresmi kullanıcıları)
Etkilenen özel mülkiyete ait araziler üzerinde varlık veya altyapı kaybı (konut dışı ikincil yapılar, çitler, ahırlar, barınaklar)	Arazi sahipleri veya resmi kiracılar/kullanıcılar olan konut dışı yapı ve altyapıların sahipleri (resmi belgeleri olan)
	Özel mülkiyete ait arazilerin gayriresmi kullanıcıları olan ve konut olmayan yapılar ve altyapıların sahipleri (tapuları olmayan ama yapı sahipliklerini kanıtlayabilenler)
	Özel mülkiyete ait arazilerin gayriresmi kullanıcıları olan ve konut olmayan yapılar ve altyapıların sahipleri (yapı sahipliklerini kanıtlayan resmi belgelere sahip olmayanlar)
Etkilenen kamusal araziler üzerinde varlık veya altyapı kaybı (konut dışı ikincil yapılar, çitler, ahırlar, barınaklar)	Arazi sahipleri veya resmi kiracılar/kullanıcılar olan konut dışı yapı ve altyapıların sahipleri (resmi belgeleri olan)
	Devlet ait arazilerin gayriresmi kullanıcıları olan ve konut olmayan yapılar ve altyapıların sahipleri (arazi kullanımı için resmi belgeleri olmayan ancak yapı sahipliklerini kanıtlayabilenler)
	Orman ve mera arazileri üstünde konut dışı yapı ve altyapıların sahipleri veya yapı sahipliklerini kanıtlayan resmi belgelere sahip olmayan sahipler

⁸⁸ Bu tablonun içeriği, arazi ediniminin muhtemel etkileri ile ilgili olan Tablo 3-2'nin içeriğiyle aynıdır.

⁸⁹ Belediyeler tarafından belediye sınırları içinde parsellenen kentsel araziler, Gayrimenkul Vergisi Kanunu uyarınca (1319 Sayılı Kanun, 12. Madde) imarlı arazi ("arsa") olarak değerlendirilir. Belediye sınırları içinde veya dışında parsellenmemiş olan arazilerin imarlı arsa (kentsel arazi) olarak tayin edilmesine geçerli olduğu gibi Başkanlık Kararıyla veya diğer yasal düzenlemelerle karar verilir.

Etki Kategorisi	Uygun Kişi Kategorileri
Geçiş hakkının oluşturulması (Taşınmaz değerinde kayba neden olan irtifak)	Geçiş hakkı (irtifak hakkı) oluşturulması yoluyla edinilecek parsellerin sahipleri
(ii) Etkilenen Evler	
Konut/yapı kaybı	Etkilenen evin mülk sahibi Resmi kullanıcılar (resmi kiracı) Gayriresmi kullanıcılar
(iii) Etkilenen Seralar	
Sera sahipleri ya da kiracılar- taşınacak olanlar	Sera sahibi ya da kiracısı (arazi sahibi veya resmi/gayriresmi kullanıcıları) Seraların çalışanları (resmi veya gayriresmi)
Sera sahipleri ya da kiracılar- işletmelerini sonlandıracak olanlar	Sera sahibi ya da kiracısı (arazi sahibi veya resmi/gayriresmi kullanıcıları) Seraların çalışanları (resmi veya gayriresmi)
Sera sahipleri ya da kiracılar- taşınmayacak ancak kısmi arazi/varlık kaybı yaşayabilecek olanlar	Sera sahibi ya da kiracısı (arazi sahibi veya resmi/gayriresmi kullanıcıları) Seraların çalışanları (resmi veya gayriresmi)
(iv) Etkilenen İşletmeler	
İşletme sahipleri – işletmelerini sonlandıracak olanlar (işletmenin kapanması)	
İşletme sahipleri – taşınmayacak ancak kısmi arazi/varlık kaybı yaşayabilecek olanlar	Etkilenen işletme yapısında bir işletme sahibi değil ancak etkilenen binanın sahibi
İşletme sahipleri – kalıcı olarak yeniden yerleştirilecek olan	Resmi işletme sahibi – etkilenen işletme yapısının “sahibi” Gayriresmi işletme sahibi – etkilenen işletme yapısının “sahibi” Resmi işletme sahibi – etkilenen işletme yapısının “kiracısı” Gayriresmi işletme sahibi – etkilenen işletme yapısının “kiracısı”
İşletme sahipleri – işletmelerini sonlandıracak olanlar (işletmenin kapanması)	Yukarıdakiyle aynı
İşletme sahipleri – taşınmayacak ancak kısmi arazi/varlık kaybı yaşayabilecek olanlar	Yukarıdakiyle aynı
Çalışanlar	
Çalışanlar tarafından <u>geçici</u> gelir kaybı – sebep olarak - İşletmenin kesinti döneminde işletme sahibi tarafından ücretsiz izne çıkarılmak - İşletme kesinti döneminde geciken maaş ödemesi	Etkilenen işletmelerin resmi çalışanları (engelli ve göçmen gibi hassasiyetlere sahip çalışanlar dahil) Etkilenen işletmelerin gayriresmi çalışanları, engelli ve göçmen gibi hassasiyetlere sahip çalışanlar dahil
Çalışanlar tarafından <u>daimi</u> gelir kaybı – sebep olarak - İşletmenin daimi olarak kapanması; - İşletme sahipleri tarafından işten çıkarılma/işin sonlandırılması veya - İşletme uzak bir konuma yeniden yerleştiği için çalışanların istifa etmesi	Hassas işçiler ve kadınlar dahil olmak üzere resmi ve gayriresmi çalışanlar
(v) Hassas Kişiler	
Hassas üyeleri bulunan etkilenen haneler - yukarıdaki PEK kategorileri için verilen her türlü kayba/etkiye, hassasiyet veya dezavantajlı koşullardan dolayı daha ciddi bir etki seviyesinde maruz kalabilir	Hassas üyelere sahip ve fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilmiş tüm haneler Hassas üyelere sahip (herhangi bir hassasiyet kategorisi altında) fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler <u>Ekonomik:</u> • Yeşil kart ⁹⁰ sahibi • Devlet yardımı alan kişiler • İşsiz

⁹⁰ Ödeme Yapamayan Vatandaşlar için Sağlık Bakım Masraflarının Devlet Tarafından Karşılınması Hakkındaki Ulusal Yönetmelik uyarınca sağlanan sağlık kartı ve Yeşil Kart Sistemi (kartın tipi ve içeriği Yönetmelik uyarınca belirlenir).

Etki Kategorisi	Uygun Kişi Kategorileri
	- Sosyal Güvencesi Bulunmayan Çalışanlar <u>Cinsiyete Göre:</u> <u>Yaşa Göre</u>, hanenin kadın reisi; - Bakıma ihtiyacı olan yaşlı bireyler (65 üstü) - Çocuk tarafından geçindirilen haneler (18 yaş altı) <u>Hastalık, fiziksel veya zihinsel engel:</u> - Kronik hastalık - Fiziksel engel - Zihinsel engel <u>Çocuklu haneler:</u> - Özel gereksinimi olan çocuklar - Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar - Etnik azınlıklar, diğer dinlere inananlar <u>Okur-yazarlığa göre:</u> Okur-yazarlığı olmayan kişiler <u>Göçmen</u> Herhangi bir tarım arazisine sahip olmayan haneler <u>Kümülatif etkiler:</u> Gelirleri araziye dayalı olan ve arazileri üzerindeki kümülatif etkiler sebebiyle orantısız etkilenen haneler
Hassas çalışanlar	- Gayriresmi çalışanlar (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında işletme sahibi tarafından işyerinde kaydedilmemiş çalışanlar). - Göçmen çalışanlar (resmi ve gayriresmi) - Fiziksel engelli çalışan - Kronik hasta çalışan - Bakıma ihtiyacı olan yaşlı işçiler (65 üstü) - Hassasiyetlere sahip kadın çalışanlar (örneğin çocuklu bekar kadınlar vb.) - Hassas hane üyesi bulunan çalışanlar (örneğin engelli) - Etkilenen işletmelerde hiçbir çocuk (15-18 yaşlarında) istihdamı bildirilmemiştir
(vi) İnşaat Aşamasındaki Geçici Kayıplar/Etkiler	
İnşaat sırasında özel mülkiyete ait parsellerin geçici kaybı (erişim kısıtlamaları dahil)	Mülk sahipleri/hissedarlar Resmi kullanıcılar (resmi kiracılar) Gayriresmi kullanıcılar
İnşaat sırasında devlete ait parsellerin geçici kaybı (erişim kısıtlamaları dahil)	Malikler (Resmi kuruluşlar) Resmi kullanıcılar (resmi kiracılar) Gayriresmi kullanıcılar
İnşaat sebebiyle araziyle ilgili olmayan geçim kaynakları kaybı	Arazi ve varlıkların sahipleri ve resmi/gayriresmi kullanıcıları – uygun olan yerlerde
Hizmetler ve altyapıda geçici kesinti/rahatsızlık (örneğin elektrik)	Etkilenen hizmetlerin, altyapıların yararlanıcıları – varsa
(vii) İşletme Aşamasındaki Etkiler	
İşletme aşaması Ç&S etkileri (örneğin, işletme gürültüsü, titreşim, hava kalitesi, toplum sağlığı ve güvenliği)	İşletme aşaması yönetim planları üzerinden Proje standartlarına uyan seviyelere azaltılamayan etkilere maruz kalan mesken yapılar/evlerin sahipleri ve/veya resmi/gayriresmi kullanıcıları

Projeden Etkilenen Kişiler (PEK) Veri Tabanı

3.2.1.5'te belirtildiği gibi, YYEP süreci sırasında bir **Arazi Edinimi için Projeden Etkilenen Kişiler (PEK) Veri Tabanı** geliştirmesi başlatılmıştır. Bu veri tabanı, KGM tarafından (ulusal mühendislik firması/değerleme yüklenicisi) nüfus ve varlık envanteri süreci üzerinden tanımlanan sahipler ve hissedarların yanı sıra Mayıs 2025'teki YYEP saha etütleri sırasında YYEP Danışman Ekibi ve Proje HİS'leri tarafından tanımlanan etkilenen arazilerin resmi ve gayriresmi kullanıcıları, yapılar (evler, işletme tesisleri ve seralar gibi) ve ağaçlar hakkında bilgileri içermektedir. Veri tabanında aynı zamanda iletişim bilgileri ve etkilenen kişiler arasında belirlenen her türlü hassasiyet hakkında bilgi de mevcuttur.

PEK Veri Tabanı yaşayan bir belge olarak tasarlanmıştır ve YYEP uygulaması boyunca yeni tanımlanan kullanıcıları veya koşullardaki değişiklikleri yansıtacak biçimde **ÖAŞ tarafından düzenli olarak güncellenmektedir ve güncellenecektir.**

YYEP Uygulaması Sırasında Uygunluk Onayı

YYEP'nin Kredi Kuruluşlarınca onaylanmasını takiben, uygunluk kriterlerinin detaylı bir açıklamasını içeren bir YYEP Uygulama Prosedürü ÖAŞ tarafından hazırlanacak ve uygulamaya konulacaktır. Bu belge, idari işler, istihdam ve satın alma süreçlerinin yönetimi ile ilgili ÖAŞ'nin kurumsal prosedürleri ile uyumlu olacaktır.

YYEP Uygulaması sırasında, ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi, uygun etkilenen kişilere hak sahipliklerini vermek için şeffaf ve iyi bir şekilde açıklanmış bir mekanizma oluşturacaktır. Etkilenen kişiler, etkilenen kişilere dağıtılacak AETK üzerinden uygunluk değerlendirmesi için gerekli belgelerin yanı sıra şikayet mekanizması dahil genel değerlendirme ve uygulama süreci hakkında bilgilendirilecektir. Uygunluk duruma göre değerlendirilecektir.

Hak sahiplikleri konusunda uygunluğun değerlendirilmesi için etkilenen kişilerden talep edilecek belgeler Tablo 7-3'te listelenen belgeleri içerebilir, ancak bunlarla sınırlı değildir.

ÖAŞ, yeniden yerleşim süreci boyunca etkilenen haneler ve işletme sahipleriyle yakın bir şekilde birlikte çalışacaktır. Bu destek, malların, makinelerin ve ekipmanın demontajı, nakliyesi ve yeniden monte edilmesi için emlak ajansları, nakliyat firmaları ve lojistik sağlayıcıları kiralamak gibi koordinasyon hizmetlerini içerebilir.

Etkilenen kişiler, Bölüm 7.3'te daha ayrıntılı olarak belirtildiği üzere, hangi masrafların doğrudan ödeme veya geri ödeme için uygun olduğu konusunda önceden açıkça bilgilendirilecektir. ÖAŞ, kabul edilebilir harcamalar, satıcılardan geçerli teklifler alma süreci ve bunları desteklemek için gerekli olan uygun belgeler hakkında rehberlik sağlayacaktır. Etkilenen kişilere, tüm ilgili makbuzları ve ödeme belgelerini saklamaları ve sunmaları tavsiye edilecektir. Gerçekleştirildikten sonra geri ödenecek tüm masraflar için, ÖAŞ'nin harcama öncesinde onayı zorunludur. Geri ödeme işlemine geçilmeden önce, PEK'ler destekleyici belgeleri sunmalıdır.

ÖAŞ, yeniden yerleşim gerçekleştirilmeden önce, taşınma ve işlem masrafları gibi tüm yeniden yerleşimle ilgili masrafların ibrazı ve onayını denetleyecektir. Tüm koordinasyon işlemleri, ÖAŞ'nin idari işler ve satın alma konusundaki kurumsal prosedürleri uyarınca yürütülecektir.

Tablo 7-3. Uygunluk Değerlendirmesi için Gerekli Belge Örnekleri

Etki Kategorisi	Etkilenen Kişiler Kategorisi	Uygunluk Değerlendirmesi için Gerekli Belge Örnekleri
Etkilenen araziler	Mülk Sahipleri	- Etkilenen varlıkların mülkiyetine ilişkin resmi belgeler (örneğin, tapu kayıtları/tapular, veraset belgeleri) - Kamulaştırma koridoru içinde ve dışında sahip olunan ve/veya kullanılan toplam üretim alanına ilişkin belgeler - İşlem masraflarının belgeleri
	Resmi tarımsal kullanıcılar	- Çiftçi Kayıt Sistemi kaydı - Kira sözleşmeleri - Kamulaştırma koridoru içinde ve dışında sahip olunan ve/veya kullanılan toplam üretim alanına ilişkin belgeler - İşlem masraflarının belgeleri
	Gayriresmi tarımsal kullanıcılar	- Varlık envanteri etüdünden edinilen bilgiler - Muhtarlar, topluluk liderleri ve diğer inanılır şahitler veya üçüncü taraflar tarafından sağlanan arazi kullanımı kanıtı/onayı - Kamulaştırma koridoru içinde ve dışında sahip olunan ve/veya kullanılan toplam üretim alanına ilişkin belgeler - İşlem masraflarının belgeleri
Etkilenen evler	Ev sahipleri	- Etkilenen arazi ve yapılar için tapular - Taşınma ve işlem masrafları, yetkili makamlara ve hizmet sağlayıcılarına ödenen ücretler ve satıcılardan gelen fiyat teklifleri ve diğer işlem maliyetleri gibi masraflarla ilgili belgeler - Sabit yatırımlar ve iyileştirmeler için yapılan harcamaların kanıtı
	Kiracılar	- Kiralama sözleşmeleri (resmi kiracılar için) ve yapı sahibi, muhtar veya diğer inanılır şahitlerden ilgili belgeler/onay - Taşınma ve işlem masrafları, yetkili makamlara ve hizmet sağlayıcılarına ödenen ücretler ve satıcılardan gelen fiyat teklifleri ve diğer işlem maliyetleri gibi masraflarla ilgili belgeler - Sabit yatırımlar ve iyileştirmeler için yapılan harcamaların kanıtı
Etkilenen İşletmeler	İşletme sahipleri	- Etkilenen işletme yapılarının tapuları (yapı sahipleri için) veya kiralama anlaşmaları (resmi kiracılar için) - Yasal şirket belgeleri - Mali kayıtlar, muhasebe belgeleri, sosyal güvenlik kaydı, izin belgeleri vs. - Yetkili makamlara ve hizmet sağlayıcılarına ödenen ücretler ve ÖAŞ tarafından talep edildiği üzere fiyat teklifleri ve diğer işlem maliyetleri gibi taşınma ve işlem maliyetlerinin belgeleri - Sabit yatırımlar ve iyileştirmeler için yapılan harcamaların kanıtı

7.2. Son Tespit Tarihi

IFC'ye göre⁹¹, **“Son tespit tarihi, bundan sonra herhangi bir yeni yapı, ağaç, mahsul ve başka taşınmazların tazminat amacıyla artık sayılmayacağı veya ölçülmeyeceği tarihtir.”** Son tespit tarihinin amacı, proje kullanımı için işaretlenmiş alanda mevcut hanelerin (tazminat beklentisiyle) yani yapılar inşa etmesinden veya fırsatçı yerleşimden kaçınmaktır”.

Proje için son tespit tarihinin belirlenmesinde aşağıda açıklanan IFC PS5 Koşulları göz önüne alınmıştır.

IFC PS5 – Paragraflar 12 ve 23

Para. 12. “Ev sahibi devletin prosedürlere sahip olmaması durumunda, İşveren uygunluk için bir son tespit tarihi belirleyecektir. Son tespit tarihiyle ilgili bilgiler iyi biçimde belgelenecek ve proje alanı çapında bildirilecektir.”

Para. 23. “İşveren, uygunluk için son tespit tarihinin netleştirilmiş ve kamuoyu ile paylaşılmış olması şartıyla, son tespit tarihinden sonra proje alanına yerleşen kişilere tazminat vermek veya yardım sağlamak zorunda değildir.”

Türkiye Kamulaştırma Kanunu, aşağıda verildiği gibi mülk sahipleri ve hissedarları için geçerli bir son tespit tarihi tanımı sağlar.

25. Madde - Hakların Kısıtlanması ve İdareye Mülk Sahipliğinin Devredilmesi

“Hakların kullanılması ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi açısından, mülk sahibi için kamulaştırma süreci 10. Maddeye uygun olarak çıkarılan mahkeme bildirimiyle başlar. İdareye mülk sahipliğinin devredilmesi, mahkeme tarafından verilen tescil kararı üzerinden gerçekleştirilir.

Mahkemenin tescil kararının tarihinden itibaren, mülk sahibinin, yeni binalar inşa etmek, mahsul ekmek veya mevcut yapılarda önemli değişiklikler yapmak gibi kamulaştırılan taşınması kullanma hakları sonlandırılır. Bu tarihten sonra yapılacak hiçbir ilave değerlemede hesaba katılmayacaktır.

Barajlar, sulama sistemleri ve boru hatları, otoyollar, demiryolları, limanlar ve havalimanları gibi uzun yıllara yayılan büyük ölçekli altyapı projelerinde, kamu yararı kararı kamulaştırılan mülklerin bulunduğu mahalle ve/veya köy muhtarlıklarına on beş günlük bir süre boyunca asılarak duyurulur. Kamu yararı kararının duyuru süresinin sonundan itibaren, yapılan kamulaştırılan mülklerde herhangi bir sabit kurulum veya dikilen ağaçlar kamulaştırma tazminatının belirlenmesinde göz önüne alınmaz.

Taşınmaz mülkler üzerindeki bu son tespit tarihi kısıtlaması, kamusal duyurunun sonlanma tarihinden itibaren beş yıl boyunca geçerli olacaktır.”

Tablo 7-4'te Proje için şu ana kadar çıkarılmış kamu yararı ve acele kamulaştırma kararlarının bir özeti sunulmaktadır.

Tablo 7-4. Mevcut Kamu Yararı ve Acele Kamulaştırma Kararları

Karar Türü	Yürütme Yetkisi	Karar Tarihi	Karar No.	Kararın Kapsamı
Kamu Yararı Kararı	UAB	28 Kasım 2023	2023/371	Bağlantı yolları dahil olmak üzere Antalya-Alanya Otoyolu
Acele Kamulaştırma Kararı	Cumhurbaşkanlığı	29 Mart 2025 ⁹²	9708	KGM tarafından Proje kapsamında bazı taşınmaz mülklerin (Kararın kapsadığı yerleşim yerleri içinde bulunan) Türkiye Kamulaştırma Kanunu (Kanun No. 2942, 1983) 27. Maddesi uyarınca kamulaştırılması

Kamulaştırma Kanunu altında Bilgilendirme Mekanizmaları

Projeyle ilişkili arazi ediniminden etkilenen kişilerin varlık envanteri süreci ve kendisinden sonra yeni kurulan varlıkların tazmin edilmeyeceği son tespit tarihi hakkında bilgilendirildiği mekanizmalar aşağıda özetlenmiştir:

⁹¹ <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/2023/ifc-handbook-for-land-acquisition-and-involuntary-resettlement.pdf>

⁹² Karar 30 Mart 2025 tarihinde Resmi Gazete'de (No. 32857) yayınlanmıştır: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/03/20250330-5.pdf>

- **Türkiye Elektronik Devlet Platformu:** Kamulaştırma Kanunu'nun 7. Maddesine uygun olarak, etkilenen varlıkların tapularına kamulaştırmayla ilgili şerhler eklenir. Varlık sahipleri ve hissedarları bu bilgilere Türkiye Elektronik Devlet Platformu üzerinden erişebilir (<https://www.turkiye.gov.tr>).
- **Sahada Varlık Envanteri Çalışmaları:** Kamulaştırma Kanunu'na uygun olarak sahada gerçekleştirilen tanımlama ve envanter çalışmaları kapsamında, kamulaştırma koridoru sınırları saha ekipleri tarafından kazıklar kullanılarak fiziksel olarak işaretlenmiştir. Bu süreç, etkilenen alanın sınırlarının açıkça tanımlanmasını sağlamıştır.

Nisan 2025'te YYEP Danışman Ekibi tarafından gerçekleştirilen yeniden yerleşim-kapsam belirleme saha ziyareti sırasında, arazi sahipleri, resmi ve gayriresmi kullanıcıların yanı sıra işletme yapılarının sahipleri veya kiracıları da dahil olmak üzere görüşülen tüm etkilenen kişiler, bu sınır işaretlerinin ve dolayısıyla kamulaştırma koridoru sınırlarından haberdar olduklarını onaylamıştır.

Şekil 7-1. Etkilenen Yerleşim Yerlerinde Kamulaştırma Koridoru Sınır İşaretleri Örnekleri

Sahada yapılan envanter çalışmaları sırasında, muhtarlar ve etkilenen yerleşim yerlerinde bulunan varlık sahipleri ve hissedarları saha envanter ekiplerine eşlik eder. Bu süreç görevlendirilmiş ulusal mühendislik firması (değerleme yüklenicisi) ve etkilenen topluluklar arasında sürekli iletişimi içerir.

Bu çalışmalar sırasında etkilenen kişilere sözlü bildirimler verilerek, etkilenen parsellerde envanter tarihinden sonra kurulacak hiçbir varlığın Kamulaştırma Kanunu uyarınca tazminat hakkı bulunmayacağı ifade edilmektedir.

- **Uzlaşma Toplantıları ve Şikayet Mekanizması:** Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM tarafından düzenlenen uzlaşma toplantılarına sırasında, mülk sahipleri ve hissedarlarına kamulaştırılacak varlıkların listesi ve bunların değerlemesi sunulur.

KGM ile uzlaşma üzerine PEK'ler varlık envanterini imzalar. Resmi bir şikayet mekanizması, etkilenen mülk sahipleri ve hissedarlarının, görüşmeler sırasında veya sonrasında varlık envanterindeki yanlışlıklar veya eksiklikler ile ilgili itirazda bulunabilmelerini sağlar. Bir itirazın ibraz edilmesi durumunda, KGM varlık envanterini yeniden gözden geçirir ve değerlendirir ve gerekli düzeltmeleri yapar.

- **Uzlaşmazlık Davalarında Yasal Süreçler:** Etkilenen mülk sahipleri veya hissedarlarının uzlaşma toplantılarına katılmadığı veya KGM ile bir uzlaşmaya varamadığı durumlarda, KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu uyarınca dava açılır.

Yasal işlemin zamanlaması, ÖAŞ ile üzerinde anlaşılan inşaat programına ve kamulaştırma fonu kullanılabilirliğine dayalı olarak KGM tarafından belirlenir. Mahkemeler dava işlemleri sırasında varlık envanterini yeniden geçerli kılar veya yeniden yapar. Etkilenen mülk sahipleri ve hissedarları da yargı sürecinde itirazda bulunabilir.

ÖAŞ Tarafından Kullanılan İlave Mekanizmalar

Son tespit tarihi ve koşullarının (örneğin, yeni yapılar, ağaçlar veya mahsullerin yasaklanması) açıklanmasıyla ilgili ilave PS5 gerekliliğini karşılayabilmek için, ÖAŞ aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirmiştir:

- Devletin son tespit tarihi, kamu yararının ve acele kamulaştırma kararının beyanı belirlendiği ancak IFC PS5 tarafından gerektirildiği gibi açıklanmadığı için, **ÖAŞ, KGM ile istişare halinde, Projeye ilişkin arazi ediniminden etkilenen yerleşim yerlerinin her biri için yeni bir son tespit tarihi belirlemeye karar vermiştir.** Son tespit tarihleri, ilgili her bir yerleşim yerinde yürütülen satım ve varlık envanteri etütlerinin tamamlanma tarihine dayalı olarak, "yuvarlak" bir son tespit tarihi yaklaşımını izleyerek belirlenir ve etkilenen her bir yerleşim yerine özeldir. Son tespit tarihi hükümleri, arazilerin ve varlıkların sahipleri ve hissedarlarının yanı sıra resmi ve gayriresmi kullanıcıları için de geçerlidir.
- **ÖAŞ, KGM ile istişare halinde,** tüm etkilenen kişilerin ve bölgeye yerleşmeyi düşünen herkesin bilgilendirilmiş olmasını güvenceye almak için **her bir etkilenen yerleşim yeri için son tespit tarihini geniş kapsamda yaymaya karar vermiştir.** Dolayısıyla, görevlendirilmiş mühendislik firması tarafından varlıkların envanterinin tamamlanması ve KGM'nin her bir arsanın kamulaştırma planlarını onaylamasını takiben, ÖAŞ etkilenen parsellerin listesini, KGM'nin onayını takiben geçerli son tespit tarihi ve koşullarını açıklayan bir bildirimle birlikte paylaşmıştır. Bunlar, ilgili etkilenen yerleşim yerlerinde muhtarlık ofislerinde, yerel kahvehanelerde ve diğer uygun kamusal yerlerde (camiler ve yerel erkekler ve kadınlar tarafından kullanılan halk toplanma alanları gibi) paylaşılmıştır.

Bildirim aşağıdaki bilgileri içermiştir:

- Projenin ilgili kesitleri için resmi kamulaştırma kararı tarihi
- İlgili olan yerlerde etkilenen alandaki varlık envanteri etütlerinin (arazi, yapılar, mahsuller ve ağaçların tanımlanması dahil) tamamlanma tarihi
- Etkilenen arazi parselleri listesinin kamuya açıklandığı tarih (örneğin, ilgili mahallelerde ve/veya köylerde muhtarlıklara asıldığı tarih) ile açıklanma döneminin süresi
- Bu kamuya açıklanma tarihinin Proje altında tazminat ve yeniden yerleşim desteği konusunda uygunluk için son tespit tarihini oluşturduğunun onaylanması
- Son tespit tarihinden sonra inşa edilen her türlü yapı, ekilen mahsuller veya varlıklarda yapılan iyileştirmelerin tazminat için uygun olmayacağına, bu nedenle değerlendirme sürecine dahil edilmeyeceğinin netleştirilmesi. Buna son tespit tarihinden sonra kurulan yeni yapılar, ağaçlar, mahsuller veya diğer taşınmaz varlıkların yanı sıra mevcut varlıklarda yapılan iyileştirmeler dahildir (Kamulaştırma Kanunu'nun 25. Maddesinde ortaya konan ilkeler uyarınca)
- Etkilenen kişilerin bireysel olarak yazılı bildirim alacakları ve arazi edinimi süreçlerinin geçerli ulusal mevzuata tam uygunlukla yürütüleceğini belirten bir not
- ÖAŞ, topluluklara açıklanan son tespit tarihinin Projenin kapladığı alanda arazi, varlıklar veya doğal kaynakların kullanımı konusunda meşru iddiaları olan bireylerin veya grupların kaydolmasını önlemeyecektir - buna son tespit tarihi açıklandığında orada bulunmayanlar dahildir, örneğin Antalya

içinde veya dışında mevsimsel veya göçmen işçilikle uğraşıyor olabilecek mevcut olmayan aileler veya aile üyeleri gibi.

- Etkilenen topluluklarla devam eden iletişim kapsamında ÖAŞ, etkilenen kişileri Proje ve kamulaştırma programıyla ilgili olarak ayrıca bildirim alacakları konusunda bilgilendirir. Aynı zamanda, tazminat önlemlerine karar verilene kadar ve Projeden etkilenen faaliyetlerini durdurmaları için resmi bir bildirim alana kadar geçim faaliyetlerine devam edebilecekleri de kendilerine söylenir.
- ÖAŞ, mevcut durum koşullarını belirlemek için güzergahın fotogramatik görsellerini çekmiştir.
- Bu mevcut durum ve güncellenmiş görseller, son tespit tarihinden sonra inşa edilen veya dikilen varlıklarla ilgili iddiaların doğrulanması ve araştırılması için bir araç olarak işlev görür.
- Etkilenen işletmeler ve çalışanlarının tazminat uygunluğu için son tespit tarihi, Kamulaştırma Kanunu'nun 8. Maddesi uyarınca düzenlenecek rıza görüşmeleri sırasında veya bunlara paralel olarak resmi olarak açıklanacaktır.
 - Etkilenen işletme yapılarının sahipleri için - görüşmeler sırasında
 - Kiracı işletme sahipleri ve hem resmi hem gayriresmi çalışanlar için - görüşmelere paralel olarak

Son tespit tarihinin ilan edildiği tarihte mevcut olan tüm resmi ve gayriresmi çalışanlar tazminat almak için uygun olarak değerlendirilecektir.

7.3. Hak Sahipliği Matrisi

Etkilenen arazi, evler, seralar ve işletmelerin sahipleri ve/veya kullanıcıları için hak sahiplikleri, hassas kişiler olarak tanımlananlar dahil olmak üzere, Tablo 7-5'te sunulmuştur.

Bu hak sahiplikleri, Değerleme İnceleme Çalışması sonuçlarına ve YYEP çalışmaları kapsamında yürütülen etütlerin bulgularına dayalı olarak belirlenmiştir.

Hak Sahipliği Matrisine dahil edilen ilgili tüm hak sahiplikleri için aşağıdaki hükümler geçerlidir. Bu hükümler tekrardan kaçınmak için Matris içinde tekrarlanmaz; bu nedenle, Hak Sahipliği Matrisi aşağıda ortaya konulan hükümlerle birlikte okunmalıdır.

- Etkilenen kişileri YYEP altındaki hak sahiplikleri ve verilme koşulları konusunda bilgilendirmek için, bu YYEP'nin Kredi Kuruluşlarınca onaylanması üzerine PEK'lere bir **Arazi Edinimi ve Tazminat Kılavuzları (AETK)** dağıtılacaktır. AETK PEK'leri uygun olan her bir PEK kategorisi için geçerli olan hak sahiplikleri konusunda açıkça bilgilendirecektir.
- ÖAŞ, uygun giderlerin (örneğin taşınma masrafları, işlem ücretleri, küçük idari giderler) etkilenen bireyler veya işletmeler üzerinde mali zorluk yaratmayacak şekilde karşılanmasını sağlayacak mekanizmalar oluşturacaktır. Bu tür masrafların önceden makul bir şekilde belirlenebildiği durumlarda (örneğin, hizmet sağlayıcıların teklifleriyle desteklenen taşınma veya nakliye masrafları (uygun ve pratik olanı hangisiyse, ÖAŞ/EPC veya etkilenen kişiler tarafından toplanacaktır) ve daha sonra ÖAŞ tarafından onaylanan masraflar), ÖAŞ, faturaların uygun olanı hangisiyse, doğrudan ÖAŞ veya EPC adına düzenlenmesini sağlayacaktır. Mümkün olduğunda, Proje bu tekliflere dayanarak satıcılara doğrudan ödeme yapacaktır. ÖAŞ, masraflar ortaya çıkmadan önce etkilenen bireyler veya işletmeler ile ilgili satıcılar arasında süreci koordine edecek ve idari işler ve satın almayı düzenleyen kurumsal politika ve prosedürlerle tutarlılığı sağlayacaktır. Bu yaklaşım, gecikmeleri önlemeyi, uygun kişilerin zamanında destek almaktan mahrum kalmamasını ve bireylerin veya işletmelerin büyük veya beklenmedik ödemeleri kendileri karşılamak zorunda kalma durumlarını önlemeyi amaçlamaktadır.
- Masrafların geri ödenmesi gereken durumlarda – örneğin, etkilenen kişiler veya işletmeler önce ödemeyi yapmayı ve daha sonra geri ödeme talep etmeyi tercih ettiklerinde (bu durumun daha pratik olabileceği küçük masraflar gibi) – ÖAŞ, gerekli destekleyici belgelerin sunulması halinde ödemeleri işleme alacaktır. Bu tür belgeler olmadan ön ödeme yapılmayacaktır. Etkilenen bireyler ve işletmeler bu gereklilikler hakkında bilgilendirilecek ve aşağıda özetlendiği ve YYEP'de daha ayrıntılı olarak açıklanan idari işlerin yönetimi ve satın alma süreçlerine ilişkin kurumsal politikalar ve prosedürler ile uyumlu olarak önceden koordine edilecektir.
- **Etkilenen araziler** için, AETK PEK'leri harcama kanıtı veya ilgili belgelerin ibraz edilmesi koşuluyla iade edilmek için uygun olan masraflar (küçük maliyetler, işlem masrafları vs. gibi) hakkında açıkça bilgilendirecektir. ÖAŞ, ödmeden önce PEK'lerden talep edilecek harcama kanıtlarına dayalı olarak masrafları yapıldıktan sonra iade edecektir. PEK'lerden ödemenin işlenmesi için gerekli belgeleri ve banka hesap bilgilerini ibraz etmek için AETK'de sunulan detayları kullanarak ÖAŞ ile iletişim kurmaları istenecektir. ÖAŞ, gerekli dokümantasyonu her bir PEK'den aldıktan sonraki **15 takvim günü** içinde doğrulanan masrafları iade edecektir.
- ÖAŞ, ortak mülkiyet düzenlemeleri kapsamındaki ev sahipleri veya orman, hazine veya diğer devlet arazileri üzerinde evleri bulunan gayri resmi arazi kullanıcıları da dahil olmak üzere hiçbir ev sahibinin evsiz kalmamasını sağlamak için gerekli önlemleri uygulamaya kararlıdır. Bu bağlamda, bu YYEP'de belirtilen önlemler uygulanacak ve gerektiğinde, saha uygulaması sırasında KGM, etkilenen kişiler ve Kredi Verenler ile istişare edilerek alternatif yöntemler (ek geçici konaklama veya diğerleri için tazminat gibi) geliştirilecektir. **Etkilenen evler ve seralar** için, AETK uygun kişileri harcama kanıtlarının - taşınma veya lojistik firmalarıyla yapılan anlaşmaların ve ilgili masrafların belgeleri gibi - uygun bir şekilde saklanması gerektiği konusunda bilgilendirecektir. ÖAŞ, taşınma süreçlerinin planlamasını ve uygulamasını yakından takip edecektir ve masraflar ve uygun belgeler konusunda kılavuzluk ve koordinasyon sağlayacaktır. Yeniden yerleşim öncesinde, ÖAŞ uygun kişilere ödenebilir ya da iade edilebilir taşınma ve seyahat maliyetlerinin önceden onaylanması için gerekli belgeleri ibraz etmek konusunda destek olacaktır.

- **Etkilenen işletme sahipleri (kiracılar dahil)** için, AETK işletme sahiplerini yeniden yerleşim süreciyle ilişkili harcama/ilgili dokümantasyon kanıtlarının (örneğin, emlakçı, taşıma/lojistik firmaları tutulması, harcamalar vs.) düzgün biçimde saklanması gerektiği konusunda bilgilendirir. ÖAŞ Planlama geçiş süreçlerini PEK ile yakından takip edecektir (örneğin emlakçı tutulması, demontaj-montaj için taşıma/lojistik firmasının tutulması vb.) ve masrafları ve uygun belgeleri konusunda kılavuzluk sağlayacak ve bunları koordine edecektir. Masraflar yapıldıktan sonra iade edilecekse, ÖAŞ bu harcamayı önceden onaylayacak ve ödemedi önce işletme sahiplerinden harcamaların kanıtını talep edecektir.
- **YYEP Fonundan yapılacak tüm ödemeler ÖAŞ tarafından** doğrudan uygun kişilerin/tüzel kişiliklerin banka hesabına yatırılacaktır (veya aktif bir banka hesapları yoksa uygun kişiler/tüzel kişilikler tarafından belirtilen bir hesaba). Banka makbuzları ÖAŞ tarafından işlemleri belgelemek için saklanacaktır.
- Projeden etkilenen **gayri resmi arazi kullanıcıları, gayri resmi işverenler ve çalışanlar ile hassas bireylere**, bu etkilerin hafifletilmesi veya ortadan kaldırılması amacıyla, etkilerin ortaya çıkmasından önce veya eşzamanlı olarak proaktif bir şekilde yardım sağlanacaktır. **Hassas bireyler** için, ÖAŞ – YYEP Uygulama Ekibi, yaşlılara, engellilere, kadınların başı olduğu hanelere ve diğer hassas gruplara nakit dışı destek mekanizmaları (örneğin, lojistik ve idari yardım) sağlayarak, savunmasız bireylerin seyahat masrafları gibi maliyetleri üstlenmemelerini ve bu maliyetleri taşımamalarını sağlayacaktır. Bu amaçla, sahada görevli Proje personeli, belirli hassaslıklara sahip kişilere eşlik edecektir – örneğin, bankaya giderken, mevduat işlemlerini takip ederken veya KGM tarafından yatırılan tazminat tutarlarını çekerken. Gerekli hallerde, ÖAŞ, hassas bireylerin masrafları üstlenmemesi için ödemeleri doğrudan onların adına yapacaktır.

Tablo 7-5. Hak Sahipliği Matrisi

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
(i) Etkilenen Araziler				
Özel mülkiyete ait parsellerin kalıcı kaybı - tarımsal parseller ve inşa edilebilir parseller ⁹³ (kentsel araziler) (davalı parseller hariç)	Sahipleri/ hissedarlar	Otoyolun kamulaştırma koridoru içinde özel mülkiyete ait 2.129 parsel : - Tarım (" <i>tarla</i> ") : 1,816 - İnşa edilebilir araziler (" <i>arsa</i> ") : 76 - Meyve bahçesi (" <i>kapama</i> ") : 89 - Diğerleri ⁹⁴ : 148	Tazminat: Etkilenen arazi için nakit tazminat, Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM tarafından sağlanır. İkame Araz: Kamulaştırma Kanunu ikame araziye izin vermektedir; ancak bu seçenek, parsel alımlarının yüksek hacmi, arazinin sınırlı mevcudiyeti ve taleplerin önceliklendirilmesindeki zorluk nedeniyle KGM tarafından genellikle tercih edilmemektedir. Değerleme: Arazi ve varlıklar için değerlendirme oranları KGM tarafından gerektiğinde en az yılda bir kez güncellenecektir. İşlem maliyetleri (kayıt, vergiler, kaybedilen zaman, nakliye maliyeti gibi) değerlendirilmez. Proje güzergahının değerlendirilmesinin halihazırda tamamlanmış olduğu bölümünde, değerlendirme 2024 üretim yılı verilerine dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Halihazırda 8. Madde müzakereleri, değerlendirmeler tamamlandıktan ve KGM'den değerlendirme onayı alındıktan kısa bir süre sonra gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla müzakereler güncel değerlendirmelerle yürütülmektedir. Müzakereler: Değerleme raporlarına dayanan 8. Madde müzakereleri sırasında, arazi sahipleri önerilen tazminat miktarlarını kabul etme veya reddetme hakkına sahiptir. Anlaşma: KGM ve arazi sahibi arasında 8. Madde aracılığıyla bir rıza anlaşmasına varılırsa, üzerinde anlaşılacak tazminat tutarı, anlaşma protokolünün imzalanmasını takip eden 45 gün içinde KGM tarafından ödenir. Sahipler/hissedarlar Kamulaştırma Kanununda belirtilen süre içinde (yani, 8. Madde uyarınca anlaşma protokolünün imzalanmasını takip eden 45 gün içinde) zorunlu nakit tazminatı (kamulaştırma bedeli) almazlarsa, KGM'nin vade tarihi ile fiili ödeme tarihi arasındaki süre için yasal faiz ödemesi gerekir - kişinin mahkemeye başvurusu şartıyla. Anlaşma yok/anlaşmazlık durumu: Mahkeme tarafından atanan uzmanlar aracılığıyla arazi değerini belirlemek için Madde 10 kapsamında bir mahkeme süreci başlatılır. Nihai kamulaştırma bedeli mahkeme işlemlerinin sonuçlanmasının ardından ödenir (bkz. Bölüm 2.8.4). Yetim arazi: Arazi sahibi, parselin geri kalan kısmının (öksüz arazi) ekonomik olarak uygun olmadığı ve KGM'nin uygun olmayan arazi edinimi kriterlerini karşıladığı durumlarda arazinin herhangi bir kısmının satın alınmasını ve tazmin edilmesini talep etme hakkına sahiptir. Arazi bu kriterleri karşılamıyorsa, arazi sahibi yine de dava açma hakkını saklı tutar (aşağıdaki ayrı satırda "Öksüz Araziler" için verilen yetkilere bakın)	1) İkame Araz Arama Desteği: ÖAŞ, PEK tarafından talep edilmesi halinde, uygunluk durumuna bağlı olarak, benzer kalite, büyüklük ve konuma sahip ikame arazinin aranmasına yardımcı olacaktır. 2) Arazinin Tam İkame Değerini Elde Etmek için Nakit Tazminatın Tamamlanması: Madde 8 anlaşma durumu: Benzer kalite, büyüklük ve konumdaki ikame arazi PEK tarafından belirlenirse, ikame arazinin edinimi için geçerli olan işlem maliyetleri, işlem tamamlandıktan sonra ÖAŞ tarafından ödenecektir. Madde 27 mahkeme davası: Nihai kamulaştırma değeri mahkeme tarafından belirlenecektir. ÖAŞ tarafından arazi için herhangi bir ek nakit tazminat sağlanmayacaktır. KGM, arazi ve varlıklar için değerlendirme oranlarını en az yılda bir kez güncelleyecektir. Etkilenen özel ve kamu arazilerindeki yapı ve varlıkların tam ikame değeri üzerinden tazmin edilmesi ve yardım tedbirleri için lütfen bu matrisin (aşağıda) "Konut Dışı Yapı ve Varlıkların Kaybı" kategorisine bakınız. 3) Arazi Edinimine İlişkin Resmi Prosedürler ile ilgili küçük maliyetler : Kamulaştırma Kanunu kapsamında öngörülmedikleri için KGM tarafından karşılanmayan anlaşmalı çözümlerde tapu devri ile ilgili çeşitli masraflar ve seyahat masrafları olabilir. Arazi sahipleri tarafından karşılanması gereken bu masraflar, masrafların uygun şekilde belgelendirilmesi koşuluyla, YYEP Fonu'ndan - Küçük Masraflar Fonu için ayrılan bütçe dahilinde - ÖAŞ tarafından karşılanacaktır. Belgelendirilmiş harcama kanıtlarına dayanan ve müzakereler ve tapu işlemleriyle ilgili olarak karşılanacak maliyetler aşağıda listelenmiştir: - Vekalet masrafları (sınır yok) - Yeni arazi alımlarıyla ilgili tapu işlemleri için işletme sermayesi fonu ("<i>döner sermaye</i>"), maliyetler parsel başına ödenecektir - bireysel hissedar başına değil ve miras ve veraset ile ilgili ilgili maliyetler - Şehir içi ulaşım maliyetleri - Şehirlerarası ulaşım maliyetleri 4) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım: Mal sahibi/hissedar etkilene araziye tarımsal üretim için kullanıyorsa - yeni arazi satın alıp almadıklarına bakılmaksızın - Bölüm 8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır. 5) Yumuşak Destek (Geliştirilmiş Bilgi, Bildirim, Rehberlik, Lojistik veya İdari Destek): Kamulaştırma ve YYEP süreçleri ile ilgili daha fazla bilgi ve istişare sağlamak için ÖAŞ tarafından PEK'lere aşağıdaki yumuşak destek önlemleri sağlanacaktır. Bu önlemler, her mal sahibine/hissedara ve kullanıcıya dağıtılacak olan YYEP'de ana hatlarıyla belirtilmiştir. Buna ek olarak, önlemler Madde 8 müzakerelerinden önce etkilene tüm yerleşim yerlerinde KGM tarafından düzenlenecek ve ÖAŞ'nin katılacağı yüz yüze toplantılar yoluyla iletilecektir: - ÖAŞ, PEK'leri arazi edinim süreci ve bu YYEP kapsamındaki hakları hakkında bilgilendirmek için hakların net bir şekilde açıklanması da dahil olmak üzere istişare toplantıları düzenleyecektir. - YYEP'ler mümkün olduğu ölçüde her bir hissedara ve kullanıcıya ayrı ayrı dağıtılacaktır. - KGM ile koordinasyon halinde, ÖAŞ tüm PEK'lerin müzakere toplantıları hakkında bilgilendirilmesini ve bu toplantılara aktif olarak katılmasını sağlayacaktır. Bu sayede rıza anlaşmalarının sayısının artırılması ve Madde 27 yasal işlemlerine olan bağımlılığın azaltılması hedeflenmektedir. - Madde 8 anlaşmalarına varıldığı durumlarda, ÖAŞ, KGM ile ödeme sürecini en az haftalık olarak güncellenen kamulaştırma izleyicileri aracılığıyla izleyecektir. Kamulaştırma Kanunu'nda belirtilen süre içinde (yani satın alma anlaşması protokolünün imzalanmasından sonraki 45 gün içinde) KGM'den zorunlu nakit tazminatı almayan mal sahipleri/hissedarlar varsa, ÖAŞ onları mahkemeler aracılığıyla faiz talep etme yasal hakları konusunda bilgilendirecektir. - Gerektiğinde, ÖAŞ, ulaşım yardımı da dahil olmak üzere mirasçılara en yakın noterden mirasçılık belgelerini almaları konusunda destek olacak ve noter ücretlerini, seyahat masraflarını ve ilgili küçük masrafları YYEP Fonunu kullanarak karşılayacaktır (yukarıdaki küçük masraflar bölümünde belirtildiği gibi). ÖAŞ, mirasçılık belgelerinin ilgili mahkemelere sunulan dosyalara dahil edilmesini sağlamak için KGM ile birlikte çalışacaktır. - ÖAŞ, mümkün olduğu ölçüde, mahkeme davaları sonuçlandığında ve Kamulaştırma Kanunu uyarınca kamulaştırma ödemeleri (Madde 27 uyarınca Arazi El Koyma Değerleri dahil) yatırıldığında ve onlar için erişilebilir olduğunda sahipleri/hissedarları bilgilendirecektir. - Arazi girişi ancak kamulaştırma tamamlandıktan sonra - kamulaştırma ödemelerinin tamamlanması da dahil olmak üzere - veya mal sahipleri/hissedarlarla arazi girişi için karşılıklı anlaşmalar/muvafakat protokolleri imzalandıktan sonra gerçekleşecektir. - Kamulaştırma koridoru boyunca mal sahipleri/hissedarlar veya kullanıcılar ile arazi giriş protokolleri, araziye herhangi bir giriş yapılmadan önce tamamlanacaktır.
	Resmi Kullanıcılar (Kiralıcılar) - resmi kiralılık sözleşmeleri ile	YYEP etüt örneklemindeki bireyler, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir.	Kamulaştırma Kanunu kapsamında arazi kullanıcılarına arazi için tazminat verilmemektedir. Ancak, resmi kiralıcılar , kiraladıkları arazideki mahsuller, ağaçlar ve herhangi bir varlık veya sabit	1) İkame Araz Arama Desteği: ÖAŞ, uygunluk durumuna bağlı olarak, benzer kalite, büyüklük ve konuma sahip ikame arazinin aranmasına yardımcı olacaktır. ÖAŞ, gerektiğinde ilgili makam ve kurumlarla koordinasyonu kolaylaştıracak ve destekleyecektir. 2) Kiralanacak resmi ikame arazi için geçici kira yardımı (1 yıl için): Kullanıcının resmi kiralama için ikame arazi bulması halinde, ÖAŞ kaybedilen tarım arazisinin 1 yıllık kira bedeline (yeni kiralılık kaydı, resmi makamlara ödenecek ücretler, nakliye masrafları vb. işlem maliyetleri dahil)

⁹³ Belediye sınırları içinde belediyeler tarafından parsellenmiş kentsel arazi, Türkiye'nin Emlak Vergisi Kanunu'nun (Kanun No. 1319) 12. Maddesi uyarınca inşa edilebilir *arsa* (Türkçe'de *arsa* olarak anılır) olarak sınıflandırılır. Belediye sınırları içinde veya dışında olsun, parsellenmemiş araziler için, inşa edilebilir *arsa* (*arsa* veya kentsel arazi) olarak tanımlama, uygun olduğu şekilde bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi veya diğer ilgili yasal belgeler aracılığıyla yapılır.

⁹⁴ Yapı, yol parselleri, ham toprak parselleri, park vb. olarak tescil edilen parseller.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
		Bireylere ilişkin bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	iyileştirme/yatırım (yapılar gibi) için, bu mahsullerin ve varlıkların mülkiyetini gösterebilmeleri koşuluyla tazminat almaya hak kazanmaktadır. Yapılar için ilgili Türk mevzuatında belirtilen amortisman oranlarına uygun olarak amortisman uygulanacaktır.	eşdeğer bir defaya mahsus geçiş dönemi desteği sağlayacaktır (açık alan tarımı ve seralar için ayrı oranlar uygulanacaktır). Kira yardımı, ilgili yıl için ulusal Çiftçi Kayıt Sisteminde kaydedilen azami piyasa kira oranlarına göre hesaplanacaktır. 3) <u>Uzun süreli kiracılar tarafından peşin ödenen kira ücretlerinin veya özel resmi kira sözleşmesi koşullarından kaynaklanan ücretlerin telafisi:</u> - Peşin kira ödemiş olan uzun vadeli kiracılar için (ister seralar ister açık alanlar için olsun), kiracılar, kira sözleşmesi koşulları izin veriyorsa, kira ödemesinin kullanılmayan kısmı için geri ödeme almak için izlenecek yasal prosedürler konusunda ÖAŞ tarafından yönlendirilecektir; ödenmemiş tutar bu mekanizma yoluyla geri alınmazsa, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan tazmin edilecektir (bu tür kiracılar ve kira sözleşmesi koşulları, YYEP uygulaması sırasında ÖAŞ tarafından vaka bazında belirlenecektir). - Uygulanabilir olduğu durumlarda, kira sözleşmelerinin özelliklerine dayalı özel durum hükümleri, gerektiğinde Tarım İlçe Müdürlükleri ile istişare halinde, ÖAŞ tarafından görevlendirilecek bir üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından incelenecek ve değerlendirilecektir. Gerekirse, erken fesih nedeniyle kira sözleşmeleri kapsamında para cezasına çarptırıldıkları durumlarda kiracıların dezavantajlı duruma düşmemelerini sağlamak için tazminat sağlanacaktır. Bu tür inceleme ve değerlendirmelerle ilgili tüm masraflar, uygun kanıtların sunulması koşuluyla, ÖAŞ tarafından karşılanacaktır. 4) <u>Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım:</u> Arazi kullanıcısı, Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır. 5) <u>Arazi Edinim Süreci için Erken İstisnalar ve Bildirim:</u> ÖAŞ, arazi girişinden en az 3 ay önce kullanıcıyı bilgilendirecektir. Araziye giriş ancak kamulaştırma tamamlandığında (tazminat ödemelerinin tamamlanması dahil) veya arazi sahipleri ve/veya kullanıcılarla karşılıklı anlaşmalar/muvafakat protokolleri ve araziye giriş protokolleri sonuçlandırıldığında yapılacaktır. 6) <u>Resmi Arazi Kullanıcılarının Mahsulleri için Nakit Tazminat:</u> Ekili araziler söz konusu olduğunda, hasat dönemi sona ermeden önce EPC Yüklenicisi tarafından araziye giriş yapılması gerekiyorsa, ÖAŞ, araziye girişten önce mahsul ve ürün (ör. meyveler) için mahsul ve ağaç sahiplerine ödeme yapılmasını sağlayacaktır. Bu ödemeler arazi giriş protokolleri ve banka işlemleri yoluyla belgelenecektir. 7) <u>Resmi Arazi Kullanıcısının Sabit İyileştirmeleri/Yatırımları ve Varlıkları için Tamamlayıcı Nakit Tazminat (Tam İkame Değerine ulaşmak için):</u> Kiracılık sırasında etkilenen arazide resmi kullanıcı tarafından yapılan veya sahip olunan varlıklar (büyük ⁽¹⁾sabit iyileştirmeler veya yatırımlar) varsa, KGM tarafından ödenen zorunlu nakit tazminattan amortisman için düşülen tutarı karşılamak için ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan resmi kullanıcıya (yapı sahipliğinin kanıtına dayalı olarak) ek tazminat sağlanacaktır. Madde 8 anlaşma davaları için, karşılanacak amortisman tutarları, etkilenen arazi parseliyle ilgili Satın Alma Anlaşması Protokolünde belirtilen nihai kamulaştırma değerlerine göre belirlenecektir (gerekirse ÖAŞ tarafından görevlendirilecek bir üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından doğrulanabilir). Kanun uyarınca 27. Madde davaları için, karşılanacak amortisman tutarları mahkemeler tarafından belirlenecek ve 27. Madde mahkeme kararlarında belirtilen değerlere dayanacaktır. 8) <u>İzleme, Şikayet Yönetimi ve Düzeltici Önlemler:</u> İnşaat ve işletme aşamalarında, arazi parçalanmasından kaynaklanan potansiyel kayıplar/sorunlar (örneğin su bağlantısı, hendekler, tarım makinelerinin kullanımı, çiftçilik ekipmanları vb. ile ilgili kayıplar/sorunlar), işletme aşaması etkileri vb. arazi kullanıcılarıyla etkileşime dayalı olarak ve Proje şikayet mekanizması aracılığıyla belirlenecek/izlenecektir. Gerektiğinde, düzeltici önlemler/eylemler ÖAŞ tarafından vaka bazında planlanacak ve uygulanacaktır. 9) <u>Yumuşak Destek (Geliştirilmiş Bilgi, Bildirim, Rehberlik, Lojistik veya İdari Destek):</u> ÖAŞ, PEK'leri arazi edinim süreci ve bu YYEP kapsamındaki hakları ve yetkileri hakkında bilgilendirmek için danışma toplantıları düzenleyecektir. Bu hükümlere ilişkin açıklık ve şeffaflığın sağlanması için AETK'ler her kullanıcıya ayrı ayrı dağıtılacaktır.
	Gayri Resmi Kullanıcılar - resmi kiracılık sözleşmeleri veya resmi belgeler olmadan	YYEP etüt örneklemindeki bireyler, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Bireylere ilişkin bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	Kamulaştırma Kanunu kapsamında arazi kullanıcılarına arazi için tazminat verilmemektedir. Ancak, gayri resmi kullanıcılar, bu varlıkların mülkiyetini gösterebilmeleri koşuluyla, Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca, gayri resmi olarak kullandıkları arazi üzerindeki ağaçlar ve yapılar (örneğin, sabit iyileştirmeler / yatırımlar) için asgari maddi maliyet üzerinden tazminat almaya hak kazanırlar. İlgili Türk mevzuatında belirtilen amortisman oranlarına uygun olarak yapılar için amortisman uygulanacaktır.	1) <u>İkame Arazi Arama Desteği:</u> ÖAŞ, uygunluk durumuna bağlı olarak, benzer kalite, büyüklük ve konuma sahip ikame arazinin aranmasına yardımcı olacaktır. ÖAŞ, gerektiğinde ilgili makam ve kurumlarla koordinasyonu kolaylaştıracak ve destekleyecektir (resmi kullanıcı ile aynı hak). 2) <u>Kiralanacak resmi ikame arazi için geçici kira yardımı (1 yıl için):</u> Kullanıcının resmi kiralama için ikame arazi bulması halinde, ÖAŞ kaybedilen tarım arazisinin 1 yıllık kira bedeline (yeni kiracılık kaydı, resmi makamlara ödenecek ücretler, nakliye masrafları vb. işlem maliyetleri dahil) eşdeğer bir defaya mahsus geçiş dönemi desteği sağlayacaktır (açık alan tarımı ve seralar için ayrı oranlar uygulanacaktır). Kira yardımı, ilgili yıl için ulusal Çiftçi Kayıt Sisteminde kaydedilen maksimum piyasa kira oranlarına göre hesaplanacaktır (resmi kullanıcı ile aynı hak). 3) <u>Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım:</u> Arazi kullanıcısı, Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır (resmi kullanıcı ile aynı haklar). 4) <u>Arazi Edinim Süreci için Erken İstisnalar ve Bildirim:</u> ÖAŞ, arazi girişinden en az 3 ay önce kullanıcıyı bilgilendirecektir. Arazi girişi ancak kamulaştırma tamamlandığında (tazminat ödemelerinin tamamlanması dahil) veya arazi sahipleri ve/veya kullanıcılarla karşılıklı anlaşmalar/muvafakat protokolleri ve arazi giriş protokolleri sonuçlandırıldığında devam edecektir (resmi kullanıcı ile aynı hak). 5) <u>Gayri Resmi Arazi Kullanıcılarının Mahsulleri için Nakit Tazminat:</u> Ekili araziler söz konusu olduğunda, hasat dönemi sona ermeden önce EPC Yüklenicisi tarafından araziye giriş yapılması gerekiyorsa, ÖAŞ araziye girişten önce mahsul sahiplerine (arazinin gayri resmi kullanıcıları olan) mahsul ödemelerinin yapılmasını sağlayacaktır. Bu ödemeler, arazi giriş protokolleri ve banka işlemleri yoluyla belgelenecektir (resmi kullanıcı ile aynı hak). 6) <u>Gayri Resmi Arazi Kullanıcılarının Sahip Olduğu Ağaçlar ve Varlıklar için Nakit Tazminat (Tam İkame Değerine Ulaşmak için):</u> Etkilenen arazide gayri resmi kullanıcı tarafından yapılan veya sahip olunan varlıklar (büyük ⁽¹⁾sabit iyileştirmeler veya yatırımlar) varsa, KGM tarafından ödenen tazminata ek olarak (mülkiyet kanıtına dayalı olarak) KGM, Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca yalnızca asgari maddi maliyeti tazmin

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
				ettiğinden, piyasa değerini yansıtmak için ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan gayri resmi kullanıcıya (yapı sahipliğinin kanıtına dayalı olarak) ek tazminat sağlanacaktır. Miktar, ÖAŞ tarafından görevlendirilecek bir üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından vaka bazında belirlenecektir. <u>7) İzleme, Şikayet Yönetimi ve Düzeltici Önlemler:</u> İnşaat ve işletme aşamalarında, arazi parçalanmasından kaynaklananlar (örn. suya erişimde aksamalar, sulama hendekleri, tarım makinelerinin kullanımı, çiftçilik ekipmanı) veya işletme aşamasındaki etkiler gibi potansiyel kayıplar veya sorunlar, arazi kullanıcılarıyla devam eden etkileşim ve Projenin şikayet mekanizması aracılığıyla belirlenecek ve izlenecektir. Gerektiğinde, ÖAŞ duruma göre düzeltici önlemler planlayacak ve uygulayacaktır (resmi kullanıcı ile aynı hak). <u>8) Yumuşak Destek (Geliştirilmiş Bilgi, Bildirim, Rehberlik, Lojistik veya İdari Destek):</u> ÖAŞ, PEK'leri arazi edinim süreci ve bu YYEP kapsamındaki hakları ve yetkileri hakkında bilgilendirmek için istişare toplantıları düzenleyecektir. Bu hükümlere ilişkin açıklık ve şeffaflığın sağlanması için AETK'ler her kullanıcıya ayrı ayrı dağıtılacaktır (resmi kullanıcı ile aynı hak).
Davalı mülkler ("ihtilafı bulunan mülkiyet")	Davacı sahipleri/ davalı mülklerin hissedarları	<u>Hiçbir yapı içermeyen ihtilafı parseller:</u> - Yukarıkocayatak (154/1113) - Hocalar (212/30) - Aşağıışıklar (122/124, 122/122) - Taşağıl (910/4, 913/3, 515/311) - Evren (761/19), - Emişbeleni (122/47, 205/1), - Hacısalı (196/3, 196/4, 196/5)	Bir parselin (yani davalı bir parselin) mülkiyeti ile ilgili bir mahkeme anlaşmazlığı olduğunda, Kamulaştırma Kanunu kapsamında tazminat almaya hak kazanan hak sahipleri veya hissedarlar, Kanunun 18. Maddesi uyarınca mahkeme tarafından belirlenir. Kamulaştırmanın 27. Maddede belirtilen prosedürü (hızlandırılmış kamulaştırma) takip ettiği durumlarda, nihai kamulaştırma tazminatı, 18. Madde uyarınca uygunluğu mahkeme tarafından onaylanan mal sahipleri/hissedarlar için ancak 27. Madde sürecini takip eden 10. Madde sürecinin tamamlanmasından sonra erişilebilir hale gelir. Mahkemenin devlet/hazine lehine karar vermesi halinde, davacı malikler/hissedarlar yasadışı işgalciler haline gelir.	<u>1) Yumuşak Destek (Geliştirilmiş Bilgi, Bildirim, Rehberlik, Lojistik veya İdari Destek):</u> ÖAŞ, davacı malikleri/hissedarları arazi edinim süreci ve bu YYEP kapsamındaki hakları ve yetkileri hakkında bilgilendirmek için istişare toplantıları düzenleyecektir. Bu hükümlere ilişkin açıklık ve şeffaflık sağlamak için YYEP'ler her bir kullanıcıya ayrı ayrı dağıtılacaktır. Evler, seralar veya iş yapıları içeren parsellerin davalı sahiplerine/hissedarlarına, belirli hassasiyetleri belirlemek için ayrı ayrı danışılacaktır. Özel önlemler daha sonra ÖAŞ tarafından vaka bazında tasarlanacak ve uygulanacaktır. ÖAŞ, uzun yasal prosedürlerden kaynaklanan potansiyel olarak şiddetlenen etkileri azaltmak için mahkeme süreçlerini izleyecektir. (*) " Özel parsellerin kalıcı kaybı " altında tanımlanan tüm haklar, Kamulaştırma Kanunu kapsamında tazminat almaya uygunluğu 18. Madde süreci aracılığıyla mahkemeler tarafından onaylanmış olan davacı özel mülk sahipleri/hissedarlar için geçerli olacaktır. Bu haklar, Madde 10 sürecinin tamamlanmasından ardından ÖAŞ tarafından onaylanmış maliklere/hissedarlara teslim edilecektir. (*) " Özel parsellerin kalıcı kaybı " kategorisi altında resmi ve gayri resmi kullanıcılar için özetlenen tüm haklar, davalı parsellerin tarımsal kullanıcıları için de geçerlidir (lütfen yukarıya bakınız).
Artık topraklar	Sahipler/hissedarlar	Yetim araziler için lütfen Hata! B aşvuru kaynağı bulunamadı. bölümüne bakınız. İmar Planı Uygulaması için lütfen2.9 Bölümüne bakınız.	<u>Yetim arazilerin en aza indirilmesi:</u> Proje için kamulaştırma sınırı, etkilenen parsellerin kalan kısımları dikkate alınarak KGM tarafından belirlenmiştir. Kalan alanın sınırlı büyüklüğü veya uygun olmayan geometrisi nedeniyle uygulanabilir kullanım için yetersiz olduğu durumlarda, sınır tüm parseli kapsayacak şekilde revize edilmiştir. <u>Yetim arazilerin edinimi için başvuru hakkı:</u> Daha önce KGM'nin kamulaştırmasına dahil edilmeyen satın alınmamış kısımlar için, etkilenen parselin sahibi veya hissedarı, Kamulaştırma Kanunu'nun 12. Maddesi uyarınca, ekonomik olarak kullanılamaz veya geliştirilemez olduğu düşünülen parselin kalan kısmının satın alınmasını talep etmek için KGM'ye resmi olarak başvurma hakkına sahiptir. Tüm parseller için, Kamulaştırma Kanunu ve KGM'nin yerleşik uygulaması doğrultusunda, KGM etkilenen kişilerden gelen resmi başvuruları kabul eder - anlaşma yoluyla kamulaştırma bildirimini aldıktan sonraki 30 gün içinde sunulur - yetim arazilerin kamulaştırılmasını talep eder ve her başvuruyu vaka bazında değerlendirir. KGM, kalan alanların KGM'nin uygulanamaz arazi edinimi kriterlerine uygun olması koşuluyla, yetim arazilerin kamulaştırılmasını talep eden PEK'ler tarafından sunulan resmi başvuruları inceler. Her başvurunun KGM tarafından onaylanması gerekmeyebilir; ancak mal sahibi veya hissedarın mahkemeler aracılığıyla yasal çözüm arama hakkı saklıdır. <u>Seralar için yaklaşım:</u> Bu Projede, sera içeren parseller için, KGM Bölge Müdürlüğü - Taşınmazlar Dairesi Başkanlığı uzmanları tarafından onaylandığı üzere,	A) 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı kapsamındaki parseller - yeniden düzenleme payı (DOP) zaten düşülmüştür ("uygulama qormus"): Bu parseller için ilgili idarenin imar planı uygulaması KGM ile koordineli olarak ÖAŞ tarafından beklenecek ve izlenecektir. ÖAŞ, her bir vakayı ayrı ayrı incelemek ve varsa ÖAŞ tarafından alınması gereken önlemleri belirlemek için üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanını görevlendirecektir (örneğin, devralınmayan kısmın ekonomik olarak uygun olmaması veya geliştirilemez olması durumunda devralınmayan kısım için tazminat sağlanması). B)1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı içinde kalan parseller - daha önce kesilen düzenleme ortaklık payı (DOP) yok ("uygulama qormemis") Bu parseller için ilgili idarenin imar planı uygulaması KGM ile koordineli olarak ÖAŞ tarafından beklenecek ve izlenecektir. Otoyolun arazi ediniminden etkilenen ve 1/1.000 ölçekli imar planı uygulama alanları içinde kalan yerleşimler Bölüm 2.9'da ele alınmıştır. YİD Sözleşmesinin 13. Maddesine göre, onaylanan Projeye göre gerekli üst ve alt ölçekli imar planı ve imar planı değişiklikleri ÖİB tarafından yapılacaktır. Sonuç olarak, 1/1.000 imar planı uygulama alanı içinde yer alan tarımsal veya inşa edilebilir (kentsel) parsellerin öksüz kalan kısımları - yani kamulaştırılan parsellerin kalan kısımları - ilgili belediyeler tarafından yürütülecek olan imar planı uygulaması yoluyla ele alınacaktır. ÖAŞ, EPC Yüklenicisi ile koordineli olarak, YİD Sözleşmesi hükümleri uyarınca bu konuda gerekli işlemleri üstlenir. ÖAŞ, imar planı uygulamasını yürütecek olan ilgili belediyelerle koordinasyon içinde çalışacaktır. o Anlaşma durumları (Madde 8 uyarınca): Etkilenen parselin sahibi/hissedarı, KGM'ye resmi olarak başvurma ve kamulaştırılan parselin kalan kısmının satın alınmasını talep etme hakkına sahiptir. ÖAŞ, PEK'leri bu YYEP'de açıklanan yasal hakları konusunda bilgilendirecek (KGM'nin kamulaştırma ve YYEP'nin prosedürel adımları hakkındaki kitapçığının dağıtımı yoluyla ve Madde 8 müzakerelerinden önce yapılacak PEK toplantıları sırasında) ve KGM'ye resmi başvurularında (PEK'ler tarafından tercih edilirse) veya gerektiğinde diğer süreçlerde yardımcı olacaktır. Mal sahibinin/hissedarların satın alma talebinin KGM tarafından olumlu sonuçlandırılmaması durumunda, ÖAŞ durumu incelemek ve varsa ÖAŞ tarafından alınması gereken önlemleri belirlemek üzere üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanını görevlendirecektir. o Mahkeme (anlaşmazlık) davaları: Etkilenen parselin sahibi/hissedarı mahkemeye başvurma hakkına sahiptir. Kamulaştırılan parselin kalan kısmının edinimi için nihai karar mahkemeler tarafından yürütülecektir. ÖAŞ, PEK'leri bu YYEP'de açıklanan yasal hakları konusunda bilgilendirecek (KGM'nin kamulaştırma ve YYEP'nin prosedürel adımları hakkındaki kitapçığının dağıtımı yoluyla ve Madde 8 müzakerelerinden önce yapılacak PEK toplantıları sırasında) ve KGM'ye resmi başvurularında (PEK'ler tarafından tercih edilirse) veya gerektiğinde diğer süreçlerde yardımcı olacaktır. C) 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı dışında kalan parseller (hazırlık aşamasında olabilir) o Anlaşma durumları (Madde 8 uyarınca rıza): Etkilenen parselin sahibi/hissedarı, KGM'ye resmi olarak başvurma ve kamulaştırılan parselin kalan kısmının satın alınmasını talep etme hakkına sahiptir. ÖAŞ, PEK'leri bu YYEP'de açıklanan yasal hakları hakkında

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
			kalan alan 400 m²'den az ise parsel tamamen kamulaştırılır. <u>Seralar için yaklaşım:</u> Açık alanlar için sabit bir eşik belirlenmemiştir; her vaka, PEK'ın başvurusuna dayalı olarak KGM tarafından ayrı ayrı değerlendirilir. <u>İmar Planı Uygulaması:</u> YİD Sözleşmesinin 13. Maddesine göre, ÖAŞ, kamulaştırma nedeniyle gerekli olan imar planı değişikliği taleplerini, inşaat ve işletme yükümlülüklerini yerine getirmek için gerekli olan proje ve proje değişikliklerini 245 ndivi KGM'ye bildirecektir. İmar Planı Değişikliği ve Yeni İmar Planı da dahil olmak üzere yapılacak tüm kamulaştırma işlemleri için hazırlık, mühendislik hizmetleri ve İdare kapsamındaki diğer ilgili işler ÖAŞ tarafından yürütülecektir. Onaylı Projeye göre gerekli üst ve alt ölçekli imar planı ve imar planı değişiklikleri ÖFK tarafından yapılacaktır. İnşaat Dönemi sonunda Projede değişiklik olması durumunda üst ve alt ölçekli imar planı değişiklikleri ve yeni imar planları da ÖFK tarafından yapılacaktır. Proje ve Proje değişikliklerinden kaynaklanan ve ÖAŞ tarafından talep edilen imar planı değişiklikleri için gerekli başvurular KGM tarafından yapılacaktır. ÖAŞ, EPC Yüklenicisi ile koordineli olarak, YİD Sözleşmesi hükümleri uyarınca bu konuda gerekli işlemleri üstlenir. ÖAŞ, imar planı uygulamasını yürütecek olan ilgili belediyelerle koordinasyon içinde çalışacaktır.	bilgilendirecek (KGM'nin kamulaştırma ve YYEP'nin prosedürel adımları hakkındaki kitapçığının dağıtımı yoluyla ve Madde 8 müzakerelerinden önce yapılacak PEK toplantıları sırasında) ve KGM'ye resmi başvurularında (PEK'ler tarafından tercih edilirse) veya gerektiğinde diğer süreçlerde yardımcı olacaktır. Mal sahibinin/hissedarların satın alma talebinin KGM tarafından olumlu sonuçlandırılmaması durumunda, ÖAŞ durumu incelemek ve varsa ÖAŞ tarafından alınması gereken önlemleri belirlemek üzere üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanını görevlendirecektir. Mahkeme (anlaşmazlık) davaları: Etkilenen parselin sahibi/hissedarı mahkemeye başvurma hakkına sahiptir. Kamulaştırılan parselin kalan kısmının edinimi için nihai karar mahkemeler tarafından yürütülecektir. ÖAŞ, PEK'leri bu YYEP'de tanımlanan yasal hakları hakkında bilgilendirecek (YYEP'nin dağıtımı yoluyla ve Madde 8 rıza müzakerelerinden önce yapılacak PEK toplantıları sırasında) ve KGM'ye resmi başvurularında (PEK'ler tarafından tercih edilirse) veya gerektiğinde diğer süreçlerde yardımcı olacaktır. "Özel parsellerin kalıcı kaybı" sahipleri/hissedarları için tanımlanan diğer tüm haklar, yetim arazilerin sahipleri/hissedarları için de geçerlidir. Bir imar parselinin halihazırda yol terkine tabi tutulduğu ve ilgili PEK'ler tarafından talep veya şikayetlerin dile getirildiği durumlarda, ÖAŞ kalan kısımdaki değer azalmasının adil bir şekilde değerlendirilmesini sağlamak için üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanını görevlendirecek ve KGM'ye buna göre tavsiyede bulunacaktır. Üçüncü taraf değerlendirme uzmanı, teknik özelliklerin değerlendirmelere dahil edilmesi için Proje'nin teknik ve tasarım ekipleri tarafından desteklenecektir. İzlenecek metodoloji ve görevlendirilecek uzman tarafından dikkate alınacak kriterler Bölüm Hata! B aşvuru kaynağı bulunamadı. 'da ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.
	Resmi Kullanıcılar (Kiracılar) - resmi kiracılık sözleşmeleri ile	YYEP etüt örneklemindeki bireyler, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Bireylere ilişkin bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	Kamulaştırma Kanunu kapsamında arazi kullanıcılarına arazi için tazminat verilmemektedir. Ancak, resmi kiracılar, kiraladıkları arazideki mahsuller, ağaçlar ve herhangi bir varlık veya sabit iyileştirme/yatırım (yapılar gibi) için, bu mahsullerin ve varlıkların mülkiyetini gösterebilmeleri koşuluyla tazminat almaya hak kazanmaktadır. Yapılar için ilgili Türk mevzuatında belirtilen amortisman oranlarına uygun olarak amortisman uygulanacaktır.	"Özel parsellerin kalıcı kaybı" kategorisi altında resmi kullanıcılar için belirtilen tüm haklar geçerlidir (lütfen yukarıya bakınız).
	Gayri Resmi Kullanıcılar - resmi kiracılık sözleşmeleri veya resmi belgeler olmadan	YYEP etüt örneklemindeki bireyler, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Bireylere ilişkin bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	Kamulaştırma Kanunu kapsamında arazi kullanıcılarına arazi için herhangi bir tazminat verilmemektedir. Bununla birlikte, gayri resmi kullanıcılar - orman ve mera arazilerini işgal edenler hariç - gayri resmi olarak kullandıkları arazi üzerindeki ağaçlar ve yapılar (örneğin, sabit iyileştirmeler / yatırımlar) için, bu varlıkların mülkiyetini gösterebilmeleri koşuluyla, Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca asgari maddi maliyet üzerinden tazminat almaya hak kazanırlar.	"Özel parsellerin kalıcı kaybı" kategorisi altında kayıt dışı kullanıcılar için belirtilen tüm haklar geçerlidir (lütfen yukarıya bakınız).
Devlete ait parsellerin kalıcı kaybı (hazine, tescilli olmayan)	Sahipleri	Devlet kurumları	Hazine arazileri ve tescilsiz parseller, KGM'nin başvurusu üzerine herhangi bir ödeme yapılmaksızın Proje'ye tahsis edilir.	-
- tarım için kullanılan	Resmi Kullanıcılar - resmi belgelerle	YYEP etüt örneklemindeki bireyler, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bölümünde tanımlanmıştır. Bireylere ilişkin bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır. Devlete ait parselleri kullanımlarının resmiyeti, uygun olduğu şekilde yeterli ödeme / işgal ücreti (" <i>ecrimisil</i> ") kanıtı gibi resmi belgelerle doğrulanmalıdır.	Kamulaştırma Kanunu kapsamında arazi kullanıcılarına arazi için herhangi bir tazminat verilmemektedir. Ancak, devlete ait arazilerin (örneğin hazine parselleri) resmi kullanıcıları, bu mahsullerin ve varlıkların mülkiyetini kanıtlayabilmeleri koşuluyla, mahsuller, ağaçlar ve herhangi bir varlık veya sabit iyileştirme / yatırım (yapılar gibi) için tazminat almaya hak kazanırlar. Yapılar için ilgili Türk mevzuatında belirtilen amortisman oranlarına uygun olarak amortisman uygulanacaktır.	1) İkame Arazi Arama Desteği: ÖAŞ, uygunluk durumuna bağlı olarak, benzer kalite, büyüklük ve konuma sahip ikame arazinin aranmasına yardımcı olacaktır. ÖAŞ, gerektiğinde ilgili makam ve kurumlarla koordinasyonu kolaylaştıracak ve destekleyecektir. 2) Kiralanacak resmi ikame arazi için geçici kira yardımı (1 yıl için): Kullanıcı resmi kiralama için ikame arazi bulursa, ÖAŞ kaybedilen tarım arazisinin 1 yıllık kira ücretine (yeni kiracılık kaydı, resmi makamlara ödenecek ücretler vb. gibi işlem maliyetleri dahil) eşdeğer bir defaya mahsus geçiş desteği sağlayacaktır (açık alan tarımı ve seralar için ayrı oranlar uygulanacaktır). Kira yardımı, ilgili yıl için ulusal Çiftçi Kayıt Sisteminde kaydedilen azami piyasa kira oranları esas alınarak hesaplanacaktır. 3) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım: Arazi kullanıcısı, Bölüm 8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır. 4) Arazi Edinim Süreci için Erken İstisnalar ve Bildirim: ÖAŞ, arazi girişinden en az 3 ay önce kullanıcıyı bilgilendirecektir. Arazi girişi ancak kamulaştırma tamamlandığında (tazminat ödemelerinin tamamlanması dahil) veya arazi sahipleri ve/veya kullanıcılarla karşılıklı anlaşmalar/muvafakat protokolleri ve arazi giriş protokolleri sonuçlandırıldığında devam edecektir.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
				5) Mahsuller için Nakit Tazminat: Ekili arazilerde, hasat dönemi sona ermeden önce EPC Yüklenicisi tarafından araziye giriş yapılması gerekiyorsa, ÖAŞ mahsuller ve ürünler (örneğin meyveler) için arazi girişinden önce mahsul ve ağaç sahiplerine ödeme yapılmasını sağlayacaktır. Bu ödemeler arazi giriş protokolleri ve banka işlemleri aracılığıyla belgelenecektir. 6) Resmi Arazi Kullanıcısının Sabit İyileştirmeleri/Yatırımları ve Varlıkları için Tamamlayıcı Nakit Tazminat (Tam İkame Değerine ulaşmak için): Etkilenen devlete ait arazide resmi kullanıcı tarafından yapılan veya sahip olunan varlıklar (büyük ⁽¹⁾sabit iyileştirmeler veya yatırımlar) varsa, KGM tarafından ödenen zorunlu nakit tazminattan amortisman için düşülen tutarı karşılamak için KGM tarafından ödenen tazminata ek olarak (mülkiyet kanıtına dayalı olarak) YYEP Fonu'ndan ÖAŞ tarafından ek tazminat sağlanacaktır. Madde 8 anlaşma davaları için, karşılanacak amortisman tutarları, etkilenen arazi parseliyle ilgili Satın Alma Anlaşması Protokolünde belirtilen nihai kamulaştırma değerine göre belirlenecektir (gerekirse ÖAŞ tarafından görevlendirilecek bir üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından doğrulanabilir). Kanun uyarınca 27. Madde davaları için, karşılanacak amortisman tutarları, mahkemeler tarafından belirlenecek ve 27. Madde mahkeme kararlarında belirtilen değerlere göre belirlenecektir. 7) İzleme, Şikayet Yönetimi ve Düzeltici Önlemler: İnşaat ve işletme aşamalarında, arazi parçalanmasından kaynaklanan potansiyel kayıplar/sorunlar (örneğin su bağlantısı, hendekler, tarım makinelerinin kullanımı, çiftçilik ekipmanı vb. ile ilgili kayıplar/sorunlar), işletme aşaması etkileri vb. arazi kullanıcılarıyla etkileşime dayalı olarak ve Proje şikayet mekanizması aracılığıyla belirlenecek/izlenecektir. Gerektiğinde, düzeltici önlemler/eylemler ÖAŞ tarafından vaka bazında planlanacak ve uygulanacaktır. 8) Yumuşak Destek (Geliştirilmiş Bilgi, Bildirim, Rehberlik, Lojistik veya İdari Destek): ÖAŞ, PEK'leri arazi edinim süreci ve bu YYEP kapsamındaki hakları ve yetkileri hakkında bilgilendirmek için danışma toplantıları düzenleyecektir. Bu hükümlere ilişkin açıklık ve şeffaflığın sağlanması için AETK'ler her kullanıcıya ayrı ayrı dağıtılacaktır.
Gayri Resmi Kullanıcılar - hiçbir resmi belge olmadan	YYEP etüt örneklemindeki bireyler, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Bireylere ilişkin bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	Kamulaştırma Kanunu kapsamında arazi kullanıcılarına arazi için herhangi bir tazminat verilmemektedir. Bununla birlikte, gayri resmi kullanıcılar - orman ve mera arazilerini işgal edenler hariç - gayri resmi olarak kullandıkları arazi üzerindeki ağaçlar ve yapılar (örneğin, sabit iyileştirmeler / yatırımlar) için, bu varlıkların mülkiyetini gösterebilmeleri koşuluyla, Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca asgari maddi bedel üzerinden tazminat almaya hak kazanırlar. Orman ve mera arazilerinin gayriresmi kullanıcıları yasadışı işgalciler ("işgalci") olarak kabul edilmekte ve ne arazi ne de varlıklar için herhangi bir yasal tazminat alma hakkına sahip değildirler. Orman arazilerinin gayri resmi kullanıcıları için KGM, yürürlükteki yasal çerçeve kapsamında tazminat sağlamanın fizibilitesini araştırmak ve izlenecek yöntem üzerinde anlaşmaya varmak için Antalya ve Mersin Orman Bölge Müdürlükleri ile resmi olarak iletişime geçmeye karar vermiştir	1) İkame Arazi Arama Desteği: ÖAŞ, uygunluk durumuna bağlı olarak benzer kalite, büyüklük ve konuma sahip ikame arazinin aranmasına yardımcı olacaktır. ÖAŞ, gerektiğinde ilgili makam ve kurumlarla koordinasyonu kolaylaştıracak ve destekleyecektir (resmi kullanıcı ile aynı hak). 2) Kiralanacak resmi ikame arazi için geçiş dönemi kira yardımı (1 yıl için): Kullanıcının resmi kiralama için ikame arazi bulması halinde, ÖAŞ, kaybedilen tarım arazisinin 1 yıllık kira bedeline (yeni kiracılık kaydı, resmi makamlara ödenecek ücretler vb. işlem maliyetleri dahil) eşdeğer bir defaya mahsus geçiş dönemi desteği sağlayacaktır (açık alan tarımı ve seralar için ayrı oranlar uygulanacaktır). Kira yardımı, ilgili yıl için ulusal Çiftçi Kayıt Sisteminde kaydedilen maksimum piyasa kira oranlarına göre hesaplanacaktır (resmi kullanıcı ile aynı hak). 3) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım: Arazi kullanıcısı, Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır (resmi kullanıcı ile aynı haklar). 4) Arazi Edinim Süreci için Erken İstisnalar ve Bildirim: ÖAŞ, arazi girişinden en az 3 ay önce kullanıcıyı bilgilendirecektir. Arazi girişi ancak kamulaştırma tamamlandığında (tazminat ödemelerinin tamamlanması dahil) veya arazi sahipleri ve/veya kullanıcılarla karşılıklı anlaşmalar/muvafakat protokolleri ve arazi giriş protokolleri sonuçlandırıldığında devam edecektir (resmi kullanıcı ile aynı hak). 5)Gayri Resmi Arazi Kullanıcılarının Ürünleri için Nakit Tazminat: Ekili araziler söz konusu olduğunda, hasat dönemi sona ermeden önce EPC Yüklenicisi tarafından araziye giriş yapılması gerekiyorsa, ÖAŞ, araziye girişten önce mahsul sahiplerine (arazinin gayri resmi kullanıcıları olan) mahsuller için ödeme yapılmasını sağlayacaktır. Bu ödemeler, arazi giriş protokolleri ve banka işlemleri yoluyla belgelenecektir (resmi kullanıcı ile aynı hak). 6) Gayri Resmi Arazi Kullanıcılarının Sahip Olduğu Ağaçlar ve Varlıklar için Nakit Tazminat (Tam İkame Değerine Ulaşmak için): Orman ve mera arazileri hariç olmak üzere, etkilenen arazide gayri resmi kullanıcı tarafından yapılan veya sahip olunan varlıklar (büyük ⁽¹⁾sabit iyileştirmeler veya yatırımlar) varsa, KGM tarafından ödenen tazminata ek olarak (mülkiyet kanıtına dayalı olarak), KGM'nin Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca yalnızca asgari maddi maliyeti tazmin etmesi nedeniyle piyasa değerini yansıtmak için etkilenen varlıkların sahibi olan gayri resmi kullanıcıya (yapı sahipliğinin kanıtına dayalı olarak) YYEP Fonundan ÖAŞ tarafından ek tazminat sağlanacaktır. Miktar, ÖAŞ tarafından görevlendirilecek bir üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından vaka bazında belirlenecektir. Orman arazilerinin gayri resmi kullanıcıları için KGM, yürürlükteki yasal çerçeve kapsamında tazminat sağlamanın fizibilitesini araştırmak ve izlenecek yöntem üzerinde anlaşmaya varmak için Antalya ve Mersin Orman Bölge Müdürlükleri ile resmi olarak iletişime geçmeye karar vermiştir. Kayıt dışı kullanıcıların sahip olduğu ağaçlar ve varlıklar, KGM tarafından tazminata tabi olmayan orman veya mera arazilerinde bulunuyorsa, bunların piyasa değeri, ÖAŞ tarafından görevlendirilecek üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanı tarafından belirlenecektir. Bu değeri yansıtan nakit tazminat, YYEP Fonundan ÖAŞ tarafından kayıt dışı kullanıcılara sağlanacaktır. 7) İzleme, Şikayet Yönetimi ve Düzeltici Önlemler: İnşaat ve işletme aşamalarında, arazi parçalanmasından kaynaklanan potansiyel kayıplar/sorunlar (örneğin su bağlantısı, hendekler, tarım makinelerinin kullanımı, çiftçilik ekipmanı vb. ile ilgili kayıplar/sorunlar), işletme aşaması etkileri vb. arazi kullanıcılarıyla etkileşime dayalı olarak ve Proje şikayet mekanizması aracılığıyla belirlenecek/izlenecektir. Gerektiğinde, düzeltici önlemler/eylemler ÖAŞ tarafından vaka bazında planlanacak ve uygulanacaktır (resmi kullanıcı ile aynı hak). 8) Yumuşak Destek (Geliştirilmiş Bilgi, Bildirim, Rehberlik, Lojistik veya İdari Destek): ÖAŞ, PEK'leri arazi edinim süreci ve bu YYEP kapsamındaki hakları ve yetkileri hakkında bilgilendirmek için danışma toplantıları düzenleyecektir. Bu hükümlere ilişkin açıklık ve şeffaflığın sağlanması için YEKA'lar her bir kullanıcıya ayrı ayrı dağıtılacaktır (resmi kullanıcı ile aynı hak).	
Mera arazilerinin kalıcı kaybı	Kamulaştırma koridoru içindeki kayıtlı mera	YYEP saha araştırmaları, kamulaştırma koridoru içindeki kayıtlı mera parsellerinin otlatma amacıyla aktif olarak	Mera Kanunu uyarınca mera arazileri için yapılan ödemeler KGM tarafından Hazine'ye yapılmaktadır.	1) İkame Arazi Arama Desteği: Mevcut Proje tasarımı kapsamında herhangi bir etki beklenmemektedir. Bununla birlikte, YYEP uygulaması sırasında böyle bir etkinin tespit edilmesi durumunda, ÖAŞ, ilgili makamlarla koordinasyon içinde, karşılaştırılabilir kalite, büyüklük ve konuma sahip alternatif otlatma arazilerinin aranmasına yardımcı olacaktır.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
	parsellerinin kullanıcıları: <u>Uzunlar, Manavgat (3 parsel):</u> - 101/34 - 101/35 - 101/36 Alanya, Saburlar'da taş ocağı sahası ("kışlak") ile örtüşen tek bir tescilli kış merası bulunmaktadır (103/23).	kullanılmadığını doğrulamıştır. YYEP etütlerine göre, kış aylarında hayvanlar yoğunlukla ahırlarda tutulmakta ve depolanmış yemlerle beslenmekte veya tarım alanlarında otlatılmaktadır. Bazıları, özellikle mera alanlarının yetersiz olduğu yerlerde, otlatma için açık, ağaçsız orman arazilerini ve nadas alanlarını da kullanmaktadır. Ormanlık veya daha önce ormansızlaştırılmış (açık ve kullanılmayan kısımlar) alanların ikame otlatma alanı olarak kullanılması da kanunen yasak olmasına rağmen yaygındır. Alanya, Saburlar'daki taş ocağı sahasında bulunan tescilli kış merasının otlatma amacıyla fiili kullanımı, izin sürecinin tamamlanmasının ardından sahanın kullanım için onaylanmasının ardından teyit edilecektir. Sahanın uydu görüntüsünün ön incelemesi, bu parsellerin otlatma amacıyla aktif olarak kullanılabileceğini göstermektedir.	Türk Kamulaştırma Kanunu uyarınca meralar köy tüzel kişiliği adına tescil edilmedikçe, otlak arazilerinin kaybı için topluluklara herhangi bir tazminat ödenmemektedir.	2) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım: Mevcut Proje tasarımı kapsamında herhangi bir etki beklenmemektedir. Bununla birlikte, YYEP uygulaması sırasında böyle bir etkinin tespit edilmesi durumunda, arazi kullanıcısı, Bölüm8 'da tanımlandığı gibi, otlatma faaliyetleri üzerindeki etkiyi telafi etmek için uyarlanmış geçim kaynağı restorasyon, iyileştirme ve / veya yardım önlemlerine erişme hakkına sahip olacaktır. 3) İzleme, Şikayet Yönetimi ve Düzeltici Önlemler: Devam eden izleme, arazi kullanıcılarıyla etkileşim ve Proje şikayet mekanizmasının kullanımı yoluyla, varsa potansiyel etkiler veya sorunlar tespit edilecektir. Gerektiğinde, ÖAŞ duruma göre düzeltici önlemler planlayacak ve uygulayacaktır - örneğin, uygulanabilir ve gerekli olduğu durumlarda ek geçiş yapıları sağlayarak.
Parçalanma nedeniyle Proje kamulaştırma koridoru dışında bulunan (kamu veya özel) otlatma arazilerine erişimin kısıtlanması	Otlatma alanlarının kullanıcıları	Lütfen yukarıya bakınız ("mera alanlarının kalıcı kaybı"). 34 muhtar arasında, Manavgat Hacıobası muhtarı YYEP saha araştırmaları sırasında otlak alanlarının kaybolduğunu belirtmiştir. Bu durum, YYEP uygulaması sırasında geçiş yapılarına ilişkin bilgilerle birlikte doğrulanacaktır. YYEP'nin uygulama aşamasında ortaya çıkabilecek olası etkiler GGV tarafından izlenecek ve ele alınacaktır.	Erişimin kısıtlanması için topluluklara herhangi bir tazminat ödenmeyecektir.	1) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım: Mevcut Proje tasarımı kapsamında herhangi bir erişim kısıtlaması etkisi öngörülmemektedir. Bununla birlikte, YYEP uygulaması sırasında böyle bir etkinin tespit edilmesi durumunda, arazi kullanıcısı, Bölüm8 'da tanımlandığı gibi, otlatma faaliyetleri üzerindeki etkiyi telafi etmek için uyarlanmış geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım önlemlerine erişme hakkına sahip olacaktır. 2) İzleme, Şikayet Yönetimi ve Düzeltici Önlemler: Devam eden izleme, arazi kullanıcılarıyla etkileşim ve Proje şikayet mekanizmasının kullanımı yoluyla, varsa potansiyel etkiler veya sorunlar tespit edilecektir. Gerektiğinde, ÖAŞ duruma göre düzeltici önlemler planlayacak ve uygulayacaktır - örneğin, uygulanabilir ve gerekli olduğu durumlarda ek geçiş yapıları sağlayarak.
Orman parsellerinin kaybı (hazine ve tescil dışı orman ve özel ağaçlandırma) ekonomik faaliyetler için kullanılır - Orman arazilerindeki evlerin, seraların ve ağaçların tazminatı için lütfen bu Hak Sahipliği Matrisindeki ilgili satırlara (Etkilenen Ağaçlar, Etkilenen Evler ve Etkilenen Seralar) bakınız.	Kamulaştırma koridoru içindeki orman parselleriTablo 3-9 adresinde listelenmiştir.	YYEP saha araştırmalarına göre (muhtar ve hane halkı geçim anketleri), muhtarlar veya PEK'ler, Otoyol inşaatı veya işletmesi nedeniyle etkilenen orman parsellerinin kullanımı üzerinde herhangi bir etki beklenmemektedir. Geçici taş ocağı sahalarındaki orman parsellerinin fiili kullanımı, sahaların kullanım için onaylanmasının ardından ve araziye girişten önce teyit edilecektir.	Orman Kanunu hükümlerine uygun olarak KGM tarafından orman izni alınır (Kamulaştırma koridoru ile çıkan orman parsellerinin izin durumu için lütfenTablo 2-23 adresine bakınız) (Orman parselleri ile çıkan geçici tesis sahalarının izin durumu için lütfen2.3.9 Bölümüne bakınız)	Orman arazilerindeki evlerin, seraların ve ağaçların tazminatı için lütfen bu Hak Sahipliği Matrisindeki ilgili satırlara (Etkilenen Ağaçlar, Etkilenen Evler ve Etkilenen Seralar) bakınız. Aşağıdakiler, varsa diğer resmi veya gayri resmi ekonomik faaliyetler (otlatma, ürün toplama gibi) için orman kullanıcıları için geçerlidir: 1) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Desteklenmesi: Mevcut Proje tasarımı kapsamında herhangi bir erişim kısıtlaması etkisi öngörülmemektedir. Bununla birlikte, YYEP uygulaması sırasında böyle bir etkinin tespit edilmesi durumunda, ekonomik faaliyetler için orman kullanıcıları, orman arazileri üzerindeki etkiyi telafi etmek için Bölüm8 'da tanımlandığı gibi geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım önlemlerine erişme hakkına sahip olacaktır. 2) İzleme, Şikayet Yönetimi ve Düzeltici Önlemler: Devam eden izleme, arazi kullanıcılarıyla etkileşim ve Proje şikayet mekanizmasının kullanımı yoluyla, varsa potansiyel etkiler veya sorunlar tespit edilecektir. Gerektiğinde, ÖAŞ duruma göre düzeltici önlemler planlayacak ve uygulayacaktır - örneğin, uygulanabilir ve gerekli olduğu durumlarda ek geçiş yapıları sağlayarak. 3) Özel Ağaçlandırma Yatırım Ücretlerinin Geri Ödenmesi: Kendi ağaçlandırma girişimleri için ormancılık yetkililerine ağaçlandırma yatırım ücreti ödemiş olan özel şahıslara, ÖAŞ tarafından ödenen tutarların Kamulaştırma Bütçesinden (YYEP Fonuna dahil değildir) geri ödenmesi yoluyla tazminat ödenecektir.
Ürün kaybı	Ürünlerin sahipleri - arazinin sahibi veya resmi/resmi olmayan kullanıcısı		Kamulaştırma Kanununun 20. Maddesine göre, kamulaştırmaya tabi olan ekili arazilerin tahliyesi hasat döneminden sonra gerçekleşmelidir. Araziye giriş hasattan önce gerçekleşirse, ürün sahipleri tazminat alma hakkına sahiptir.	1) Arazi Edinim Süreci için Erken İstisareler ve Bildirim: ÖAŞ, araziye girişten en az 3 ay önce kullanıcıyı bilgilendirecektir. Araziye giriş ancak kamulaştırma tamamlandığında (tazminat ödemelerinin tamamlanması dahil) veya arazi sahipleri ve/veya kullanıcılarla karşılıklı anlaşmalar/muvafakat protokolleri ve araziye giriş protokolleri sonuçlandırıldığında (resmi kullanıcı ile aynı hak) devam edecektir.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
			Ancak, bu gibi durumlarda tazminat, mahsulün gerçek yetiştiricilerine değil, tapu hisseleri oranında hissedarlara ödenecektir.	2) Resmi veya Gayri Resmi Arazi Kullanıcılarının Ürünleri için Nakit Tazminat: Ekili araziler söz konusu olduğunda, hasat dönemi sona ermeden önce EPC Yüklenicisi tarafından araziye giriş yapılması gerekiyorsa, ÖAŞ, araziye girişten önce mahsul ve ürün (ör. meyveler) için mahsul ve ağaç sahiplerine ödeme yapılmasını sağlayacaktır. Bu ödemeler arazi giriş protokolleri ve banka işlemleri aracılığıyla belgelenecektir. Orman arazilerinin gayri resmi kullanıcıları için KGM, yürürlükteki yasal çerçeve kapsamında tazminat sağlamanın fizibilitesini araştırmak ve izlenecek yöntem üzerinde anlaşmaya varmak için Antalya ve Mersin Orman Bölge Müdürlükleri ile resmi olarak iletişime geçmeye karar vermiştir. KGM tarafından tazminata tabi tutulmayan gayri resmi orman veya mera arazisi kullanıcılarına ait mahsuller varsa, mahsul değeri ÖAŞ tarafından görevlendirilecek bir üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından belirlenecektir. Bu değeri yansıtan nakit tazminat, YYEP Fonundan ÖAŞ tarafından kayıt dışı kullanıcılara sağlanacaktır. 3) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım: Arazi kullanıcıları, Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır.
Ağaç kaybı (meyve veya meyve dışı ağaçlar, ticari meyve bahçeleri " <i>kapama bahçe</i> " dahil)	Ağaçların sahipleri (arazinin sahibi veya resmi/resmi olmayan kullanıcı)	Ticari meyve bahçelerindeki ağaç ve fidanları aşağıda görebilirsiniz. Konutların çevresinde veya başka yerlerde çeşitli meyve ağaçları planlanmıştır. Bunlar genellikle ticari amaçlardan ziyade ev tüketimi içindir ve kamulaştırma planlarında her parsel için dahil edilmiştir.	Değerleme: Kamulaştırma Kanunu uyarınca, KGM tarafından ağaçların sahibine nakit tazminat sağlanır. Tarımsal ağaçların değerlemesi, KGM'nin Taşınmazların Değerlemesi İçin Alınacak Hizmetlere İlişkin Teknik Şartnamesi doğrultusunda "Arazi, Mahsul, Ağaç ve Varlık Değeri" altında belirtilen aşağıdaki hükümlere göre gerçekleştirilir: "<i>Arazi üzerindeki yıllık mahsullerin ve meyve veren veya vermeyen ağaçların değeri, ilgili bitkilerin gelişim aşamasına bağlı olarak maliyet veya gelir yaklaşımı kullanılarak değerlendirilir. Özellikle, meyve veren ve meyve vermeyen ağaçlar için, her bir ağacın veya ağaç yaş grubunun değeri gelire dayalı olarak ayrı ayrı hesaplanır ve bu hesaplama için kullanılan metodoloji raporlarda tüm ayrıntılarıyla açıklanır.</i>" Hazırlık ve bakım dönemindeki (yani üretken aşamaya geçmeden önceki) ağaçlar için tazminat kapitalizasyon yöntemi kullanılarak belirlenir. Bu, arazinin kira değeri ile birlikte yetiştirme, dikim, sulama, gübreleme, pestisit uygulaması ve diğer ilgili tarımsal girdiler için işçilik, makine ve malzemelerle ilgili maliyetleri içerir. Kayıt dışı arazi kullanıcılarının sahip olduğu ağaçlar: Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca, ağaçlar başkalarına ait tapulu arazilerde, sahipsiz arazilerde veya sahipleri tarafından yasal olarak edinilmemiş arazilerde bulunduğu, ağaçların sahibine tazminat ödenir. Bu durum orman veya mera parselleri üzerindeki ağaçlar için geçerli değildir. Yıkım enkazı değeri: KGM'nin 13^{üncü}Bölge Müdürlüğünden uzmanlar ve kamulaştırma sürecinde sisteme veri girmekten sorumlu değerlendirme yüklenicisinin teknik personeli, ağaçlar veya yapılar için kamulaştırma tazminatından enkaz değerinin düşülmediğini doğrulamıştır. Bu durum, Proje için değerlendirme raporları hazır olduğunda ÖAŞ tarafından da doğrulanacaktır.	1) Arazi Edinim Süreci için Erken İstisareler ve Bildirim: ÖAŞ, arazi girişinden en az 3 ay önce kullanıcıyı bilgilendirecektir. Arazi girişi ancak kamulaştırma tamamlandığında (tazminat ödemelerinin tamamlanması dahil) veya arazi sahipleri ve/veya kullanıcılarla karşılıklı anlaşmalar/muvafakat protokolleri ve arazi giriş protokolleri sonuçlandırıldığında (resmi kullanıcı ile aynı hak) devam edecektir. 2) Resmi veya Gayri Resmi Arazi Kullanıcılarının Ürünleri (Meyveleri) için Nakit Tazminat: Ekili araziler söz konusu olduğunda, hasat dönemi sona ermeden önce EPC Yüklenicisi tarafından araziye giriş yapılması gerekiyorsa, ÖAŞ, araziye girişten önce mahsul ve ağaç sahiplerine ürünler (örneğin meyveler) için ödeme yapılmasını sağlayacaktır. Bu ödemeler arazi giriş protokolleri ve banka işlemleri aracılığıyla belgelenecektir. Orman arazilerinin gayri resmi kullanıcıları için KGM, yürürlükteki yasal çerçeve kapsamında tazminat sağlamanın fizibilitesini araştırmak ve izlenecek yöntem üzerinde anlaşmaya varmak için Antalya ve Mersin Orman Bölge Müdürlükleri ile resmi olarak iletişime geçmeye karar vermiştir. KGM tarafından tazminata tabi tutulmayan gayri resmi orman veya mera arazisi kullanıcılarına ait meyve ağaçları varsa, ürün değeri ÖAŞ tarafından görevlendirilecek üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanı tarafından belirlenecektir. Bu değeri yansıtan nakit tazminat, YYEP Fonundan ÖAŞ tarafından kayıt dışı kullanıcılara sağlanacaktır. 3) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım: Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM tarafından sağlanan nakit tazminata ek olarak, ağaç sahipleri ağaçlarının taşınmasını ve nakledilmesini talep edebilir. Bu gibi durumlarda ağaçlar, ÖAŞ tarafından görevlendirilen bir peyzaj danışmanlık şirketi tarafından sahibi tarafından belirlenen uygun bir yere nakledilir. Yer değiştirme talebinde bulunulmaması halinde, ağaç enkazı, talep etmeleri halinde sahibine bırakılacaktır. Buna ek olarak, arazi kullanıcıları Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır.
	Ticari meyve bahçelerinin sahipleri (" <i>kapama bahçesi</i> ") - Zeytin - Turuncu - Limon - Avokado - Kayısı - Nar - Ceviz	Açık alan meyve bahçeleri (244 parsel): - Bağlar (üzüm): 1 parselde 145 ağaç - Zeytin: 114 parselde 10.281 ağaç - Narenciye: 98 parselde 7.715 ağaç - Nar: 21 parselde 1.159 ağaç - Avokado: 21 parselde 1.053 ağaç - Kayısı: 3 parselde 1.226 ağaç - Ceviz: 1 parselde 13 ağaç Hazine arazileri üzerinde açık alan meyve bahçeleri (75/244 parsel):	KGM 13 ^{üncü} Bölge Müdürlüğü meyve <i>bahçesi</i> bazlı (" <i>kapama bahçe</i> ") değerlendirme hesaplamalarını dikkate almamakta, bunun yerine raporlarında İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri tarafından beyan edilen ağaç birim değerlerini esas almakta ve arazinin temel (tarla) değerini ayrıca hesaplamaktadır. Bu yaklaşım özünde mantıksız olmamakla birlikte, değerlendirme sürecinin şeffaflığını ve bilimsel doğruluğunu sınırlamaktadır. Beyan edilen ağaç değerleri gelir yaklaşımı uygulanmadan belirlenmekte ve genellikle varsayımlara dayanmaktadır. Ağaçlar için atanan bu birim değerler zaman zaman bilimsel yöntemler kullanılarak (örneğin meyve bahçesi üretim verilerine net gelir yaklaşımı uygulanarak) elde edilen değerlerle uyumlu olabilir, ancak önemli ölçüde daha yüksek veya daha düşük de olabilir. Bölge Müdürlüğü bu yaklaşımı tercih etmelerini, yerel	Ağaç kaybı için yukarıda belirtilen tüm haklar geçerlidir (lütfen yukarıya bakın). 1) KGM tarafından uygulanan Yoğun Dikim Kesintisini Telafi Etmek için Ek Tazminat: KGM'nin tazminatı ile hak edilen tazminat arasındaki fark YYEP Fonuna dahil edilmiştir ve ağaçların sahibine ÖAŞ tarafından ek tazminat olarak sağlanacaktır. ÖAŞ, bu bağlamda etkilenen kişilere YYEP Fonundan sağlanacak herhangi bir ek tazminatı KGM'ye bildirecektir. 2) Meyve Bahçesi Değerleme Metodolojilerinin Karşılaştırmalı Analizi: ÖAŞ, gelir yaklaşımına dayalı hesaplamaların değerlendirmeler sırasında belirlenen diğer meyveler (örneğin üzüm, avokado, kayısı, nar, muz, ejder meyvesi vb.) için de yapılması ve karşılaştırmalı bir analiz yaparak Müdürlüğün rakamlarının bilimsel değerlendirme metodolojileri (meyve bahçesi değerlendirme yöntemi) kullanılarak hesaplananların altına düşmediğini doğrulaması için değerlendirme yüklenicisini görevlendirecektir. ÖAŞ tarafından tutulacak üçüncü taraf değerlendirme uzmanı, karşılaştırma ve sonuçların üçüncü taraf incelemesini yapacak ve ÖAŞ'ye bu doğrultuda tavsiyede bulunacaktır. Madde 8 müzakereleri sırasında meyve bahçesi değerlemesiyle ilgili şikayetler, iddialar veya talepler olması durumunda, ÖAŞ, Bölge Müdürlüğünün değerlemesi ile meyve bahçesi bazlı değerlendirme hesaplamaları arasında karşılaştırmalı bir analiz yapmak üzere, duruma göre üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanını görevlendirecektir. Analiz, Müdürlük tarafından kullanılan rakamların bilimsel olarak temellendirilmiş meyve bahçesi değerlendirme yöntemiyle elde edilenlerden daha düşük olduğunu doğrularsa, ÖAŞ KGM'den tazminatı meyve bahçesi değerlendirme yöntemine

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
		- Serik (31 parsel): - Sarıabalı (31 parsel) - Manavgat (23 parsel): - Kalemler (3) - Aşağıışıklar (5) - Yavrudoğan (3) - Hocalar (2) - Gündoğdu (2) - Çolaklı (2) - Dikmen (2) - Bucakşeyhler (1) - Aksaz (1) - Hacısalı (2) - Alanya (21 parsel): - Alara (21) Örtü altındaki meyve bahçeleri (seralarda): Muz: 27 parselde 18.672 fidan Ejder meyvesi: 3 parselde 6.785 fidan Hazine arazileri üzerinde: - Toslak, Alanya: 2 parsel (muz)	çiftçilerin konsolide meyve bahçesi değerlemesi kavramından ziyade, kamulaştırma nedeniyle parsellerinden kaç tane münferit ağacın kaybedileceği ile daha fazla ilgilendiklerini açıklayarak gerekçelendirmektedir. Türkiye genelindeki Tarım ve Orman Müdürlükleri, ağaç yaşı arttıkça daha yüksek ağaç değerleri atama eğilimindedir ve bu durum gelir yaklaşımının mantığıyla tutarlı değildir. Bu yöntemle göre, bir ağacın birim değeri üretim aşamasının başlangıcında en yüksektir ve verimlilik azaldıkça yaşla birlikte düşmelidir. Değerleme yüklenicisi meyve bahçesi bazı değerleme yöntemlerini uygulamaktadır. Ancak, Bölge Müdürlüğü bu rakamları resmi değerlemelerine dahil etmemektedir. Orman ve mera arazilerinin gayri resmi kullanıcıları yasadışı işgalciler ("işgalci") olarak kabul edilir ve kaybedilen ağaçlar için herhangi bir yasal tazminat alma hakkına sahip değildir. Bununla birlikte, orman arazilerinin gayri resmi kullanıcıları için KGM, yürürlükteki yasal çerçeve kapsamında tazminat sağlamanın fizibilitesini araştırmak ve izlenecek yöntem üzerinde anlaşmaya varmak üzere Antalya ve Mersin Orman Bölge Müdürlükleri ile resmi olarak iletişime geçmeye karar vermiştir	dayandırmasını talep edecektir. KGM'nin meyve bahçesi değerlendirme yöntemini benimsememesi halinde, ÖAŞ ağaçların sahibine aradaki farkı karşılayacak ek tazminat sağlayacaktır. Bir mahkeme süreci olması halinde, meyve bahçelerinin değerlendirilmesi mahkeme tarafından yapılacak ve ağaçlar için ÖAŞ tarafından herhangi bir ek nakit tazminat sağlanmayacaktır. 3) Hazine, orman veya mera arazileri üzerindeki meyve bahçesi sahipleri için kiralananak resmi ikame arazi için (1 yıl süreyle) geçici kira yardımı: Meyve bahçesi sahibinin resmi kiralama için yedek meyve bahçesi arazisi bulması halinde, ÖAŞ yedek arazi için 1 yıllık kira ücretine eşdeğer bir defaya mahsus geçici destek sağlayacaktır (yeni kiracılık kaydı, resmi makamlara ödenecek ücretler vb. gibi işlem maliyetleri dahil) (açık alan tarımı ve seralar için ayrı oranlar uygulanacaktır). Kira ödeneği, ilgili yıl için ulusal Çiftçi Kayıt Sisteminde kayıtlı maksimum piyasa kira oranlarına dayalı olarak üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanı tarafından hesaplanacaktır (resmi kullanıcı ile aynı hak). Hak sahiplerinin teslimi için, ÖAŞ hem kamu (hazine) hem de ticari açık alan veya sera meyve bahçeleri içeren ortak mülkiyetli parsellerdeki hak sahiplerini (ağaçların gerçek sahipleri) belirleyecektir.
Etkilenen özel arazilerdeki konut dışı yapıların ve altyapının kaybı (konut dışı/ikincil yapılar, çitler, ahırlar, barakalar)	Arazi sahibi ya da resmi belgeli kiracı/kullanıcı olan konut dışı yapı ve altyapı sahipleri	Konut dışı yapılar için lütfen Bölüm3.2.2.3 'a bakınız. Konut dışı yapılar, etkilenen her parsel için belirlenir ve kamulaştırma planlarına dahil edilir.	Kamulaştırma Kanunu uyarınca, konut dışı yapılar ve altyapı için nakit tazminat KGM tarafından sağlanır. Bu varlıkların değerlendirilmesi, KGM'nin Şubat 2019'da yayınlanan Taşınmazların Değerlemesi İçin Alınacak Hizmetlere İlişkin Teknik Şartnamesi doğrultusunda yapılmaktadır. Amortisman, yürürlükteki Türk mevzuatında öngörülen amortisman oranlarına göre uygulanmaktadır. Müşterek arazi mülkiyeti durumunda, diğer ortak maliklerden mülkiyet haklarını teyit eden resmi muvafakat almış olması koşuluyla, yapının sahibine tazminat ödenir. Böyle bir muvafakat mevcut değilse, nakit tazminat tüm arazi sahipleri arasında kayıtlı hisseleri oranında dağıtılır. Tamamlanmamış inşaat ("eksik imalat"): Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanan birim inşaat maliyetleri, binaların normal koşullar altında sahip olmaları gereken standart özelliklere sahip oldukları varsayımı altında hesaplanır. Ancak, kamulaştırılan binanın bu standartların altında kalan özelliklere sahip olması durumunda, eksikliklere karşılık gelen maliyetler hesaplanmakta ve yapının toplam değerinden düşülmektedir. Bu durumla özellikle eski binalarda sıklıkla karşılaşılmaktadır. Örneğin, değerlemeye tabi bir binada inşaat bileşeni olarak sıva bulunmuyorsa, sıva maliyeti hesaplanmalı ve binanın toplam değerinden çıkarılmalıdır. Yargıtay kararlarında da ihtilaflı yapının iç ve dış özelliklerinin (örneğin su, elektrik ve kanalizasyon sistemleri, ıslak ve kuru zemin kaplamaları, çatı malzemeleri, vb) ayrıntılı olarak incelenmesi ve eksik bileşenlerin maliyetinin düşülmesinden sonra yapının değerinin	1) Yapıların Tam İkame Değerine Ulaşmak için Tamamlayıcı Nakdi Tazminat: KGM tarafından ödenen zorunlu nakit tazminattan amortisman için düşülen tutarı karşılamak amacıyla ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan yapı sahibine ilave nakit tazminat sağlanacaktır. Bu, özel mülk sahipleri/hissedarlar için geçerli olacaktır. - Anlaşma durumları (Madde 8 uyarınca): Ödeme, tapuların KGM'ye devredilmesini ve üzerinde anlaşmaya varılan kamulaştırma bedelinin (zorunlu nakit tazminat) KGM tarafından sahiplere/hissedarlara ödenmesini takiben 15 takvim günü⁹⁶ içinde yapılacaktır. Karşılanacak amortisman tutarları, müzakereler sırasında kararlaştırılan ve Satın Alma Anlaşması Protokolünde belirtilen nihai kamulaştırma değerine göre belirlenecektir. VEYA Tapuların KGM'ye devri de dahil olmak üzere kamulaştırmanın halihazırda tamamlanmış olduğu durumlarda, ödeme süresi Finansman Anlaşmasının imzalandığı tarihten itibaren başlayacaktır. Uygun tazminata sahip PEK'ler imzadan sonra bireysel olarak bilgilendirilecek ve ödeme ÖAŞ'nin ilk çekilişini takip eden 15 takvim günü içinde yapılacaktır. - Madde 27 Kanun uyarınca açılan davalar: Ödeme, 27. Madde sürecinin sonunda mahkemeler tarafından arazi el koyma değerinin belirlenmesini takip eden 15 takvim günü içinde yapılacaktır. Karşılanacak amortisman tutarları, mahkemeler tarafından belirlenecek ve 27. Madde mahkeme kararlarında belirtilecek değerlere dayanacaktır. 2) Taşınma Yardımı ve/veya Ödeneği: Konut dışı yapıların taşınabilir olması halinde ve varlık sahiplerinin talebi üzerine, ÖAŞ bunların ikame araziye veya PEK tarafından belirlenen başka bir yere taşınması için yardım sağlayacaktır. 3) Diğer önlemler: Varlıkların sahibine, taşınmaz varlıkların yıkımından önce geri kazanılabilir malzemeleri kurtarma hakkı verilecektir.

⁹⁶ Bu, Kamulaştırma Kanunu'nda Madde 8 uyarınca kararlaştırılan kamulaştırma bedelinin ödenmesi için belirtilen süre (anlaşma tarihinden sonra) ile aynıdır. KGM ile mal sahibi/hissedar arasında 8. madde uyarınca anlaşmaya varılmıştır.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
			belirlenmesi gerektiği vurgulanmaktadır ⁹⁵ (Anonim, 2015; Anonim, 2016; Anonim, 2018). Nasıl ki jakuzi, sauna, gömme dolaplar, ahşap paneller, parke döşeme, seramik karolar ve merkezi ısıtma sistemi gibi ek özelliklerin maliyeti, tek bir birimde mevcutsa ancak diğerlerinde yoksa, toplam maliyete eklenmelidir, benzer şekilde, eksik unsurların maliyetinin düşülmesi makul bir uygulamadır ve uluslararası standartlara uygunluğa aykırı olarak değerlendirilmemektedir.	
	Özel arazilerin gayri resmi kullanıcıları olan konut dışı yapı ve altyapı sahipleri (tapusu olmayan ancak yapıya sahip olduğunu kanıtlayabilen)		Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca, başkalarına ait tapulu araziler, sahihsiz araziler veya zilyetleri tarafından yasal olarak edinilmemiş araziler üzerinde bulunan binalar veya yapılar için, yapının asgari malzeme maliyeti zilyede ödenir.	1) Yapıların Tam İkame Değerini Elde Etmek için Nakdi Tazminat: Etkilenen arazi üzerinde gayri resmi kullanıcı (yapı sahibi) tarafından yapılan veya sahip olunan varlıklar (büyük ⁽¹⁾sabit iyileştirmeler veya yatırımlar) varsa, KGM tarafından ödenen tazminata ek olarak (mülkiyet kanıtına dayalı olarak) KGM, Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca yalnızca asgari maddi maliyeti tazmin ettiğinden, piyasa değerini yansıtmak için ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan resmi kullanıcıya (yapı sahipliğinin kanıtına dayalı olarak) ek tazminat sağlanacaktır. Miktar, ÖAŞ tarafından görevlendirilecek bir üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından vaka bazında belirlenecektir. 2) Taşınma Yardımı ve/veya Ödeneği: Konut dışı yapıların taşınabilir olması halinde ve varlık sahiplerinin talebi üzerine, ÖAŞ bunların ikame araziye veya PEK tarafından belirlenen başka bir yere taşınması için yardım sağlayacaktır. 3) Diğer önlemler: Varlıkların sahibine, taşınmaz varlıkların yıkımından önce geri kazanılabilir malzemeleri kurtarma hakkı verilecektir.
	özel arazilerin gayri resmi kullanıcıları olan konut dışı yapı ve altyapı sahipleri (ile yapıya sahip olduklarını kanıtlayan resmi belge yok)	Konut dışı yapılar için lütfen3.2.2.3 bölümüne bakınız. YYEP saha araştırmaları sırasında kamulaştırma planlarında veya adresinde herhangi bir özel durum tespit edilmemiştir. ÖAŞ, YYEP'nin uygulama aşamasında ortaya çıkabilecek potansiyel etkileri izleyecek ve ele alacaktır.	Kamulaştırma Kanunu kapsamında herhangi bir tazminat verilmemektedir.	1) Tam İkame Değerinde Nakit Tazminat: Varlık sahibi (gayri resmi arazi kullanıcıları) mülkiyet iddiasını kanıtlayamazsa, dava gözden geçirilecek ve bu varlıklar için piyasa değeri, ÖAŞ tarafından görevlendirilecek üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanı tarafından belirlenecek ve varlık sahiplerine (yapı sahibi) ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan tam ikame maliyeti üzerinden nakit tazminat sağlanacaktır. 2) Taşınma Yardımı ve/veya Ödeneği: Konut dışı yapıların taşınabilir olması durumunda ve varlık sahiplerinin talebi üzerine, ÖAŞ bunların ikame araziye veya PEK tarafından belirlenen başka bir yere taşınması için yardım sağlayacaktır. 3) Diğer önlemler: Varlıkların sahibine, taşınmaz varlıkların yıkımından önce geri kazanılabilir malzemeleri kurtarma hakkı verilecektir.
Etkilenen kamu arazileri üzerindeki konut dışı yapıların ve altyapının kaybı (konut dışı/ikincil yapılar, çitler, ahırlar, barakalar) - Orman arazilerindeki evlerin, seraların ve ağaçların tazminatı için lütfen bu Hak Sahipliği Matrisindeki ilgili satırlara (Etkilenen Ağaçlar, Etkilenen Evler ve Etkilenen Seralar) bakınız.	Resmi belgelere sahip resmi kiracı/kullanıcı olan konut dışı yapı ve altyapı sahipleri	Konut dışı yapılar için lütfen Bölüm3.2.2.3 'a bakınız. Konut dışı yapılar, etkilenen her parsel için belirlenir ve kamulaştırma planlarına dahil edilir.	Kamulaştırma Kanunu uyarınca, konut dışı yapılar ve altyapı için nakit tazminat KGM tarafından sağlanır. Bu varlıkların değerlemesi, <i>KGM'nin Şubat 2019'da yayınlanan Taşınmazların Değerlemesi İçin Alınacak Hizmetlere İlişkin Teknik Şartnamesi</i> doğrultusunda yapılmaktadır. Amortisman, yürürlükteki Türk mevzuatında öngörülen amortisman oranlarına göre uygulanmaktadır.	1) Yapıların Tam İkame Değerine Ulaşmak için Tamamlayıcı Nakdi Tazminat: KGM tarafından ödenen zorunlu nakit tazminattan düşülen amortismanı karşılamak için ÖAŞ tarafından YYEP Fonu'ndan yapının özel sahibine ilave nakit tazminat sağlanacaktır. Karşılanacak amortisman tutarları, etkilenen varlıkların değerlendirme raporlarında belirtilen değerlere göre belirlenecektir. 2) Taşınma Yardımı ve/veya Ödeneği: Konut dışı yapıların taşınabilir olması durumunda ve varlık sahiplerinin talebi üzerine, ÖAŞ bunların ikame araziye veya PEK tarafından belirlenen başka bir yere taşınması için yardım sağlayacaktır. 3) Diğer önlemler: Varlıkların sahibine, taşınmaz varlıkların yıkımından önce geri kazanılabilir malzemeleri kurtarma hakkı verilecektir.
	Devlet arazilerinin gayri resmi kullanıcıları olan konut dışı yapı ve altyapı sahipleri (arazi kullanımı için resmi belgeleri olmayan ancak yapıya sahip olduklarını kanıtlayabilen)		Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca, başkalarına ait tapulu araziler, sahibi olmayan araziler ve/veya sahipleri tarafından edinilmemiş araziler üzerindeki binalar/yapılar için, yapının asgari malzeme maliyeti zilyede ödenir.	1) Tam İkame Değerine ulaşmak için Tamamlayıcı Nakdi Tazminat: Etkilenen arazi (yapı sahibi) üzerinde gayri resmi kullanıcı tarafından yapılan/sahip olunan varlıkların (büyük⁽¹⁾sabit iyileştirme/yatırımlar) olması durumunda, KGM Kamulaştırma Kanununun 19. Maddesi uyarınca asgari malzeme maliyetini öder, bu nedenle piyasa değerini yansıtmak ve varlıkların tam ikame maliyetini elde etmek için ilave nakit tazminat, ÖAŞ tarafından görevlendirilecek üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanı tarafından belirlenecek ve ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan mal sahibine (özel kişiye) sağlanacaktır (yalnızca yapılar/binalar için). 2) Taşınma Yardımı ve/veya Ödeneği: Konut dışı yapıların taşınabilir olması durumunda ve varlık sahiplerinin talebi üzerine, ÖAŞ bunların ikame araziye veya PEK tarafından belirlenen başka bir yere taşınması için yardım sağlayacaktır. 3) Diğer önlemler: Varlıkların sahibine, taşınmaz varlıkların yıkımından önce geri kazanılabilir malzemeleri kurtarma hakkı verilecektir.
	Orman ve mera arazileri üzerindeki konut dışı yapıların ve altyapının sahipleri veya yapıya sahip olduklarını kanıtlayan resmi belgeleri bulunmayan mal sahipleri		Kamulaştırma Kanunu kapsamında herhangi bir tazminat verilmemektedir.	1) Tam İkame Değeri Üzerinden Nakit Tazminat: Orman arazilerinin gayri resmi kullanıcıları için KGM, yürürlükteki yasal çerçeve kapsamında tazminat sağlamanın fizibilitesini araştırmak ve izlenecek yöntem üzerinde anlaşmaya varmak için Antalya ve Mersin Orman Bölge Müdürlükleri ile resmi olarak iletişime geçmeye karar vermiştir. Kayıt dışı kullanıcıların (yapı sahibi) sahip olduğu varlıklar, KGM tarafından tazminata tabi olmayan orman ve mera arazileri üzerindeyse veya varlık sahibi (kayıt dışı arazi kullanıcıları) mülkiyet iddiasını kanıtlayamazsa, durum gözden geçirilecek ve bu varlıklar için piyasa değeri, ÖAŞ tarafından görevlendirilecek bir üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından belirlenecek ve ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan varlık sahiplerine tam ikame maliyeti üzerinden nakit tazminat sağlanacaktır. 2) Taşınma Yardımı ve/veya Ödeneği: Konut dışı yapıların taşınabilir olması durumunda ve varlık sahiplerinin talebi üzerine, ÖAŞ bunların ikame araziye veya PEK tarafından belirlenen başka bir yere taşınması için yardım sağlayacaktır.

⁹⁵ Anonim, 2015. Yargıtay Kararı. 5. Hukuk Dairesi, No: 2014/23596, Karar: 2015/5990, Tarih: 25.03.2015; Anonim, 2016. Yargıtay Kararı. 5. Hukuk Dairesi, Esas No: 2016/12246, Karar No: 2016/17970, Tarih: 22.12.2016; Anonim, 2018. Yargıtay Kararı. 5. Hukuk Dairesi, Esas No: 2018/6157, Karar No: 2018/19026, Tarih: 25.10.2018.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
Taşınmaz varlığın değerinde bir azalmaya neden olan irtifak hakkı tesisi	İrtifak hakkı tesisi yoluyla iktisaba konu olan parsellerin sahipleri	İrtifak hakları, YHT hattı veya altyapı depasmanıya ilgili diğer çalışmalardan etkilenen özel mülkiyete ait parseller için geçerli olacaktır. Bu gibi durumlarda, kamulaştırma yapılacak ve (örneğin, YHTL'ler için tel altı hizalaması) hizalamaları için <i>irtifak</i> hakları (<i>irtifak - irtifak</i>) KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu ve onaylı kamulaştırma planlarına uygun olarak tesis edilecektir. Diğer Proje bileşenleri veya ilgili tesisler için herhangi bir irtifak hakkı tesis edilmesi öngörülmemektedir.	Kamulaştırma Kanunu'nun 4. Maddesi uyarınca, taşınmaz varlıkların tam mülkiyetini edinmek yerine, taşınmazın belirli bir bölümü, yüksekliği, derinliği veya kaynağı üzerinde kamulaştırma yoluyla irtifak hakları kurulabilir, ancak bu hakların amaçlanan amaca hizmet etmek için yeterli olması şarttır. Arazi kullanımı üzerindeki olası kısıtlamaların değerini yansıtan nakit tazminat, KGM'nin varlık değerlendirme uzmanları tarafından belirlenir ve hizalamalar için maliklere/hissedarlara ödenir (örneğin, HİH'ler için tel altı hizalaması). Kanun tarafından öngörüldüğü üzere, mülkiyet hakları, gerekli güvenlik önlemlerinin uygulanmasına tabi olarak arazi sahibinde kalmaktadır.	3) Diğer önlemler: Varlıkların sahibine, taşınmaz varlıkların yıkımından önce geri kazanılabilir malzemeleri kurtarma hakkı verilecektir. 1) İzleme, Şikayet Yönetimi ve Düzeltici Önlemler: Uygulanabilir olduğu durumlarda, Proje ile ilgili yer değiştirme işleri (örn. altyapı) için irtifak hakkı tesisi, KGM ile işbirliği içinde ve Kamulaştırma Kanunu'nda belirtilen prosedürlere uygun olarak hem inşaat hem de işletme aşamaları sırasında ÖAŞ tarafından izlenecektir. ÖAŞ ayrıca olası şikayetleri ve/veya riskleri (örneğin mülk değerinin kaybı) belirlemek için etkilenen mal sahiplerine veya kullanıcılara (varsa) danışacaktır. Gerektiğinde, Kamulaştırma Kanunu kapsamında ve inşaat ve işletme aşamalarında arazi değeri kaybının telafisi ile ilgili şikayetler, gerektiğinde üçüncü taraf değerlendirme uzmanlarının desteğiyle ÖAŞ tarafından değerlendirilecektir. Bu değerlendirmelere dayanarak, düzeltici önlemler (örneğin zararların tazmini) ÖAŞ tarafından vaka bazında planlanacak ve uygulanacaktır. 2) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım: Etkilenen arazilerin kullanıcıları, Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır.
(ii) Etkilenen Evler				
Resmî konutların kaybı	Etkilenen evin sahibi	Özel arazilerdeki evler: 175 parsel - 232 ev (bkz. Bölüm3.2.2 ve Etkilenen Yapılara İlişkin Ek YYEP Verileri - Cilt 1: Etkilenen Konutlar)	Kamulaştırma Kanunu uyarınca, konut yapılarının nakit tazminatı KGM tarafından sağlanmaktadır. Bu varlıkların değerlemesi, <i>KGM'nin</i> Şubat 2019'da yayınlanan <i>Taşınmazların Değerlemesi İçin Alınacak Hizmetlere İlişkin Teknik Şartnamesi</i> doğrultusunda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanan bina birim fiyatları esas alınarak değerlendirme uzmanları tarafından yapılmaktadır. Amortisman , yürürlükteki Türk mevzuatında öngörülen amortisman oranlarına göre uygulanmaktadır. Müşterek arazi mülkiyeti durumunda, arazinin diğer ortak sahiplerinden mülkiyet haklarını teyit eden resmi muvafakat almış olması koşuluyla, yapının sahibine tazminat ödenir. Böyle bir onayın mevcut olmaması halinde, nakit tazminat tüm arazi sahipleri arasında kayıtlı hisseleri oranında dağıtılır.	1) Arazi Edinim Süreci İçin Erken İstisareler ve Bildirim: ÖAŞ, etkilenen evlerin sahibini kamulaştırmanın başlamasından en az 3 ay⁹⁷ önce bilgilendirecektir. Araziye giriş ancak tazminat ödemesi de dahil olmak üzere kamulaştırma süreci tamamlandıktan sonra veya etkilenen evin sahibi ile karşılıklı anlaşmalar/muvafakat protokolleri imzalandıktan sonra gerçekleşecektir. VEYA Kamulaştırma halihazırda sonuçlandırılmışsa (Madde 8 veya Madde 27 aracılığıyla), ÖAŞ Proje programını mal sahibine bildirecek ve mal sahibine bildirim takiben mülkü boşaltması için 6 aylık bir süre verilecektir. Bu sürenin sağlanmadığı durumlarda, etkilenen hanelerle vakaya özgü alternatif destek mekanizmaları üzerinde mutabık kalınacak ve buna göre uygulanacaktır. 2) Konut Binası İçin Tam İkame Değerine Ulaşmak İçin Tamamlayıcı Nakdi Tazminat: KGM tarafından ödenen zorunlu nakit tazminattan amortisman için düşülen tutarı karşılamak için ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan yapı sahibine (kanıta dayalı olarak) ilave nakit tazminat sağlanacaktır. - Anlaşma durumları (Madde 8 uyarınca): Ödeme, tapuların KGM'ye devredilmesini ve üzerinde anlaşmaya varılan kamulaştırma bedelinin (zorunlu nakit tazminat) KGM tarafından mal sahibine ödenmesini takiben 15 takvim günü⁹⁸ içinde yapılacaktır. Karşılanacak amortisman tutarları, müzakereler sırasında kararlaştırılan ve Satın Alma Sözleşmesi Protokolünde belirtilen nihai kamulaştırma değerine göre belirlenecektir. Tapuların KGM'ye devri de dahil olmak üzere kamulaştırmanın halihazırda tamamlanmış olduğu durumlarda, ödeme süresi Finans Anlaşmasının imzalandığı tarihten itibaren başlayacaktır. Uygun tazminata sahip PEK'ler imzadan sonra bireysel olarak bilgilendirilecek ve ödeme ÖAŞ'nin ilk çekilişini takip eden 15 takvim günü içinde yapılacaktır. - Madde 27 Kanun uyarınca açılan davalar: Ödeme, 27. Madde sürecinin sonunda mahkemeler tarafından arazi el koyma değerinin belirlenmesini takip eden 15 takvim günü içinde yapılacaktır. Karşılanacak amortisman tutarları, mahkemelerce belirlenecek ve 27. Madde mahkeme kararlarında belirtilen değerler esas alınarak yapılacaktır. Müşterek arazi mülkiyeti durumlarında, ÖAŞ, gerçek mukim olan yapı sahibinin, arazinin mukim olmayan diğer ortak sahiplerinden mülkiyet haklarını teyit eden resmi muvafakat alıp almadığını izleyecektir. Böyle bir muvafakat yoksa, ÖAŞ, KGM yetkililerinin desteğiyle, ev sahibinin (gerçek sakin) ev için tam ikame maliyeti üzerinden tazminat almasını veya yeni bir ev verilmesini sağlamak için gerçek sakinin devreye girmesine ve mümkünse diğer hissedarlarla bir anlaşmaya varmasına yardımcı olmak da dahil olmak üzere düzeltici eylemler planlayacak ve uygulayacaktır. Ev sahibinin (gerçek sakin) tam tazminat alamaması durumunda, bu durumun yeni bir ev inşa etme veya başka bir eve taşınma kabiliyetlerini sınırladığı durumlarda, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan ek tazminat sağlanacaktır. 3) Konut Yer Değiştirme Destek Paketi: ÖAŞ, taşınma öncesinde ev sahiplerine taşınma ile ilgili aşağıdaki masrafları karşılayacak bir nakit tazminat paketi sağlayacaktır. - Tapu devir masrafları: Bina değerinin %2'si (Madde 8 Satın Alma Sözleşmesi Protokolünde veya Madde 27 Mahkeme Kararlarında belirtildiği şekilde - amortisman hariç) - Emlakçı hizmet bedeli: Bina değerinin %2'si (Madde 8 Satın Alma Sözleşmesi Protokolünde veya Madde 27 Mahkeme Kararlarında belirtildiği gibi - amortisman hariç)

⁹⁷ Bu, kamulaştırmanın başlamasından sonra tapu işlemlerinin KGM'ye geçmesinin en az 3 ay sürebileceğini ve tapu kaydının kesinleştiği tarihten itibaren araziye boşaltmaları için Kanun tarafından etkilenen kişilere 15 gün daha verildiğini dikkate almaktadır - kamulaştırmanın başlamasından 3 ay önce bildirimde bulunmak, etkilenen kişilere arazi girişinden önce araziye boşaltmaları için erken istisareler ve arazi edinim süreci için bildirim tarihinden itibaren en az 6 ay ve 15 gün süre tanır. Bu, zorla tahliyei önlemek ve yeniden yerleşim planlaması ve hazırlığı için yeterli zaman tanımak içindir. ÖAŞ, tahliye sürecinin planlanması ve koordinasyonu için KGM ile işbirliği yapacaktır.

⁹⁸ Bu, Madde uyarınca kararlaştırılan kamulaştırma ücretinin ödenmesi için Kamulaştırma Kanununda belirtilen süre (anlaşma tarihini takiben) ile aynıdır. 8 uyarınca KGM ve mal sahibi/hissedar arasında kararlaştırılmıştır.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
				- Yeni alımlar için tapu işlemleri için işletme sermayesi fonu ("döner sermaye") (limit yok - her bölgeye özel), - Taşınma ile ilgili diğer masraflar için ödenek: Hizmet abonelik ücretleri vb. için hane başına 500 EUR. Erken istişareler ve arazi edinim süreci için bildirim sırasında, ÖAŞ mal sahibine Konut Yer Değiştirme Destek Paketinin içeriği, miktarı ve teslimat zaman çizelgesini detaylandıran yazılı bilgi sağlayacaktır. Nakit tazminatın teslimi için, erken istişareler ve arazi edinimi için bildirim sürecinin ardından, ÖAŞ, Evin Taşınması Destek Paketinin ÖAŞ tarafından taahhüt edilen zaman dilimleri içinde teslim edilmesi koşuluyla, yapı sahibinden, ÖAŞ ile mutabık kalınacak bir zaman dilimi içinde - KGM'nin kamulaştırma programı ve ÖAŞ'nin güncel inşaat programı ile uyumlu - yeni bir eve taşınmayı kabul ettiklerini teyit eden noter tasdikli bir Taahhütname imzalamasını isteyecektir. Paketle ilgili olarak mal sahibi tarafından dile getirilen her türlü talep veya itiraz, Proje'nin şikayet mekanizmasına uygun olarak incelenecek ve çözüme kavuşturulacaktır. Paket, mal sahibi ile ÖAŞ arasında noter onaylı Taahhütnamenin imzalanmasını takip eden 15 gün içinde bir defaya mahsus nakit tazminat olarak teslim edilecektir. 4) İkame Ev Arama Desteği ve İkame Konut İnşaatı Desteği: Yer değiştirme destek paketine ek olarak, ÖAŞ eşit veya daha yüksek değerde, eşdeğer veya daha iyi özelliklere sahip ve karşılaştırılabilir şekilde avantajlı bir konuma sahip bir ikame konut bulunmasına veya kabul edilebilir standartlarda yeni bir konutun inşa edilmesi için uygun ikame arazinin belirlenmesine yardımcı olacaktır. ÖAŞ, gerektiğinde ilgili makamlar, kurumlar ve muhtarlarla koordinasyonu kolaylaştıracak ve destekleyecek, böylece üzerine konut inşa edilebilecek uygun bir parselin (özel, hazine, tescilli olmayan gibi) belirlenmesine yardımcı olacaktır. Ayrıca, ÖAŞ ve EPC inşaat ekipleri, kendi evlerini inşa etmeyi tercih eden etkilenen bireylere danışmanlık ve denetim yapmak üzere inşaat mühendisleri ve teknisyenler görevlendirecektir. Bu teknik personel, özellikle depreme dayanıklılık, yangından korunma ve şiddetli yağış ve sel gibi diğer doğal tehlikelere karşı dayanıklılık konularında rehberlik sağlayacaktır. Gerekli ve uygun olduğu durumlarda, etkilenen hanelere yeni evlerinin inşası sırasında yardımcı olmak için geçici olarak inşaat makineleri ve ekipmanları sağlanacaktır. 5) Taşınma ve seyahat ödeneği: ÖAŞ, satıcıların faturalarını doğrudan ödeyecek veya masrafların yapıldığı sırada sunulan kanıt veya belgelere dayanarak mal sahipleri tarafından yapılan taşınma ve seyahat masraflarını geri ödeyecektir. YYEP Fonu bütçeleme amaçları doğrultusunda, hane başına 1.000 Avro'ya kadar bir ödenek varsayılmaktadır. 6) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım: Etkilenen evin bulunduğu araziye tarımsal amaçlarla kullanan mal sahipleri/hissedarlar için geçerli hükümler için lütfen Hak Sahipliği Matrisinin "Etkilenen Araziler" bölümüne bakınız. 7) Malzemeleri kurtarma hakkı: Mal sahibine, yıkımdan önce kurtarılabilir yapı malzemelerini kurtarma hakkı verilecektir. 8) Taşınma için yumuşak destek veya haneve özgü diğer önlemler/yardımlar: Yeniden yerleştirme sırasında hanelerin özel ihtiyaçları belirlenecek ve YYEP uygulaması sırasında ele alınacaktır. PEK'lerin talebi üzerine, ÖAŞ saha ekipleri tarafından destek ve yardım sağlanacaktır: - PEK'ler tarafından talep edilmesi halinde, Konut Taşınma Destek Paketine ek olarak gayrimenkul arama desteği - Gerekirse, çocukların yeni okullara kaydedilmesinde yardım - İlgili kurumlarda dokümantasyon, prosedür ve işlemlerin hazırlanmasında yardım (örneğin tapu daireleri; önceki kamu hizmetlerinin bağlantısının kesilmesi; yeni evde su, gaz, elektrik ve internet gibi kamu hizmetlerinin yeniden bağlanması; yeni adresin kaydedilmesi, vb.) - Yer değiştirme sırasında hassas durumdaki hane üyelerinin rahatını sağlamak için vakaya özgü önlemler
	Resmi kullanıcı (resmi kiracı)	YYEP etüt örneklemindeki haneler, Mayıs ayında tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir 2025. Ankete katılan 99 hane arasında (%11): - 4 resmi kiracı - 7 resmi kullanıcı, kira ödemesi olmadan Haneler ve bireylerle ilgili bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	Kanun uyarınca, resmi kiracılara herhangi bir tazminat verilmemektedir. Ancak, mal sahibi ve kiracı, kira sözleşmesinin hüküm ve koşullarına göre ayrı bir anlaşmaya varabilir.	1) Arazi Edinim Süreci için Erken İstişareler ve Bildirim: ÖAŞ, etkilenen evlerin kiracısını kamulaştırmanın başlamasından en az 3 ay⁹⁹ önce bilgilendirecektir. Araziye giriş, ancak mal sahibine tazminatının ödenmesi de dahil olmak üzere kamulaştırma süreci tamamlandıktan sonra veya kiracıya danışarak etkilenen evin sahibi ile karşılıklı anlaşmalar/onay protokolleri imzalandıktan sonra gerçekleşecektir. 2) Evin Taşınması Destek Paketi: ÖAŞ, taşınma öncesinde konut kiracılarına taşınmayla ilgili aşağıdaki masrafları karşılamak üzere bir nakit tazminat paketi sağlayacaktır. - Kira yardımı: Kiralanacak ikame evin piyasa kira oranına dayalı olarak üç aylık kira yardımı sağlanacaktır. - Emlakçı hizmet bedeli: Kiralanacak ikame evin piyasa kira oranına eşdeğer - Taşınma ile ilgili diğer masraflar için ödenek: Hizmet abonelik ücretleri, kiracılık kaydı vb. için hane başına 500 EUR - Öngörülemeyen giderler için ödenek (kiracı tarafından yapılan sabit yatırımlar gibi) (konut taşınma destek paketinin %10'u olarak varsayılmıştır) Erken istişareler ve arazi edinimi için bildirim süreci sırasında, ÖAŞ kiracıya Konut Yer Değiştirme Destek Paketinin içeriği, miktarı ve teslimat zaman çizelgesini detaylandıran yazılı bilgi sağlayacaktır. Nakit tazminatın teslimi için, erken istişareler ve arazi edinimi sürecinin bildirimini takiben, ÖAŞ, kiracıdan, Evin Taşınması Destek Paketinin ÖAŞ tarafından taahhüt edilen zaman dilimleri içinde teslim edilmesi koşuluyla, ÖAŞ ile mutabık kalınacak bir zaman dilimi içinde - KGM'nin kamulaştırma programı ve ÖAŞ'nin güncel inşaat programı ile uyumlu - yeni bir eve taşınmayı kabul ettiklerini teyit eden noter tasdikli bir Taahhütname imzalamasını isteyecektir. Kiracı tarafından paketle ilgili olarak dile getirilen her türlü talep veya itiraz, Proje'nin şikayet mekanizmasına uygun olarak incelenecek ve çözüme kavuşturulacaktır. Paket, mal sahibi ile ÖAŞ arasında noter onaylı Taahhütnamenin imzalanmasını takip eden 15 gün içinde bir defaya mahsus nakit tazminat olarak teslim edilecektir.

⁹⁹ Bu, kamulaştırmanın başlamasından sonra tapu işlemlerinin KGM'ye geçmesinin en az 3 ay sürebileceğini ve tapu kaydının kesinleştiği tarihten itibaren araziye boşaltmaları için Kanun tarafından etkilenen kişilere 15 gün daha verildiğini dikkate almaktadır - kamulaştırmanın başlamasından 3 ay önce bildirimde bulunmak, etkilenen kişilere arazi girişinden önce araziye boşaltmaları için erken istişareler ve arazi edinim süreci için bildirim tarihinden itibaren en az 6 ay ve 15 gün süre tanır. Bu, zorla tahliyeyi önlemek ve yeniden yerleşim planlaması ve hazırlığı için yeterli zaman tanımak içindir. ÖAŞ, tahliye sürecinin planlanması ve koordinasyonu için KGM ile işbirliği yapacaktır.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
				Yer değiştirme destek paketine ek olarak, PEK tarafından talep edilmesi halinde, ÖAŞ eşit veya daha yüksek değerde (eşdeğer veya daha iyi özelliklere ve avantajlı konuma sahip) yeni bir konut bulma konusunda yardım sağlayacaktır. 3) Taşınma ve seyahat ödeneği: ÖAŞ, satıcıların faturalarını doğrudan ödeyecek veya kiracılar tarafından yapılan taşınma ve seyahat masraflarını, masrafların yapıldığı anda sunulan kanıt veya belgelere dayanarak geri ödeyecektir. 4) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım: Etkilenen evin üzerinde bulunduğu etkilenen arazilerin tarımsal amaçlı kullanıcıları için geçerli hükümler için lütfen Hak Sahipliği Matrisinin "Etkilenen Araziler" bölümüne bakınız. 5) Malzemeleri kurtarma hakkı: Kiracıya, kiracı ile mal sahibi arasındaki kira sözleşmesinin ilgili hükümlerine uygun olarak, yıkımdan önce kurtarılabilir yapı malzemelerini - eğer bu malzemeler kiracıya aitse - kurtarma hakkı verilecektir. 6) Taşınma veya haneve özgü diğer önlemler/yardımlar için yumuşak destek: Yeniden yerleştirme sırasında hanelerin özel ihtiyaçları YYEP uygulaması sırasında belirlenecek ve ele alınacaktır. PEK'lerin talebi üzerine, ÖAŞ saha ekipleri tarafından destek ve yardım sağlanacaktır: - PEK'ler tarafından talep edilmesi halinde, Konut Taşınma Destek Paketine ek olarak gayrimenkul arama desteği - Gerekirse, çocukların yeni okullara kaydedilmesinde yardım - İlgili kurumlarda dokümantasyon, prosedür ve işlemlerin hazırlanmasında yardım (örneğin tapu daireleri; önceki kamu hizmetlerinin bağlantısının kesilmesi; yeni evde su, gaz, elektrik ve internet gibi kamu hizmetlerinin yeniden bağlanması; yeni adresin kaydedilmesi, vb.) - Yer değiştirme sırasında hassas durumdaki hane üyelerinin rahatını sağlamak için vakaya özgü önlemler
	Gayri resmi kullanıcılar	YYEP etüt örneklemindeki haneler, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Ankete katılan 99 hane arasında (%36): - 36 kamu arazisi üzerinde gayriresmi ev Haneler ve bireylerle ilgili bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	Yasaya uygun olarak, gayri resmi kiracılara herhangi bir tazminat ödenmeyecektir.	Resmi kullanıcılar için belirtilen (yukarıda) aynı haklar, uygulanabilir olduğu durumlarda geçerli olacaktır.
Gayri resmi konutların kaybı	Gayri resmi ev sahibi veya kullanıcısı	Hazine arazileri üzerindeki evler (41 parsel): - Yukarıkocayatak (0/509)¹⁰⁰ - Sarıabalı (164/14, 164/25, 164/32, 164/33, 249/5, 249/6, 288/1, 302/1, 288/4, 248/2, 116/10, 282/5, 134/15) - Çakış (128/174) - Taşağıl (908/1, 909/1, 910/1) - Çolaklı (884/1, 959/14, 959/25) - Bucakşeyhler (205/19) - Aşağıışıklar (208/2) - Uzunlar (185/5, 187/2, 211/32) - Hacıobası (132/72, 132/70) - Alara (156/63, 156/90, 158/15, 156/105, 195/1, 113/353, 113/344) - Toslak (251/46, 251/47, 251/48, 319/2) - Emişbeleni (220/1, 183/6) Orman arazileri üzerindeki evler, hazine-orman dahil (9 parsel): - Sarıabalı (167/1) - Taşağıl (644/1, 646/1) - Avsallar (OR2) - Türkler (360/1, OR1)	Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca, başkalarına ait tapulu araziler, sahibi olmayan araziler ve/veya sahipleri tarafından edinilmemiş araziler üzerindeki binalar/yapılar için, yapının asgari malzeme bedeli zilyede ödenir. Arazi için herhangi bir tazminat verilmemektedir. Yasa uyarınca, orman veya mera arazisi üzerindeki gayri resmi ev sahiplerine ev veya arazi için herhangi bir tazminat verilmemektedir.	1) Arazi Edinim Süreci için Erken İstisareler ve Bildirim: ÖAŞ, etkilenen gayri resmi evlerin sahibini kamulaştırmanın başlamasından en az 3 ay¹⁰¹ önce bilgilendirecektir. 2) Konut Binası için Tam İkame Değerinde Nakit Tazminat: KGM'nin Kamulaştırma Kanununun 19. Maddesi uyarınca asgari malzeme maliyetini ödemesi durumunda (kayıtlı demirbaşlar/yapılar - <i>muhdesat</i> için), <u>piyasa değerini yansıtmak</u> ve varlıkların tam ikame maliyetini elde etmek için ilave nakit tazminat, ÖAŞ tarafından görevlendirilecek üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanı tarafından belirlenecek ve ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan mal sahibine (özel kişiye) sağlanacaktır (yalnızca yapılar/binalar için). KGM'nin herhangi bir tazminat sağlamaması durumunda, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan yapı sahibine tam ikame değeri üzerinden nakit tazminat sağlanacaktır (kanıta dayalı olarak). Ödeme, konut taşınma paketi ile birlikte yapılacaktır (bir sonraki madde). 3) Evin Taşınması Destek Paketi: ÖAŞ, taşınma öncesinde gayri resmi ev sahiplerine taşınmayla ilgili aşağıdaki masrafları karşılayacak bir nakit tazminat paketi sağlayacaktır. - Taşınma ile ilgili masraflar için ödenek: Hizmet abonelik ücretleri, kiracılık kaydı vb. için hane başına 500 Avro - Öngörülemeyen masraflar için ödenek (kayıt dışı ev sahibi tarafından yapılan sabit yatırımlar gibi) (ev taşınma destek paketinin %10'u olarak varsayılmıştır) Erken istisareler ve arazi edinimi için bildirim süreci sırasında, ÖAŞ kiracıya Konut Yer Değiştirme Destek Paketinin içeriği, miktarı ve teslim zaman çizelgesini detaylandıran yazılı bilgi sağlayacaktır. Nakit tazminatın teslimi için, erken istisareler ve arazi edinimi için bildirim sürecinin ardından, ÖAŞ, gayri resmi ev sahibinden, Evin Taşınması Destek Paketinin ÖAŞ tarafından taahhüt edilen zaman dilimleri içinde teslim edilmesi koşuluyla, KGM'nin kamulaştırma programı ve ÖAŞ'nin güncel inşaat programı ile uyumlu olarak ÖAŞ ile kararlaştırılacak bir zaman dilimi içinde yeni bir eve taşınmayı kabul ettiklerini teyit eden noter tasdikli bir Taahhütname imzalamasını isteyecektir. Paketle ilgili olarak mal sahibi tarafından dile getirilen her türlü talep veya itiraz, Proje'nin şikayet mekanizmasına uygun olarak incelenecek ve çözüme kavuşturulacaktır. Paket, mal sahibi ile ÖAŞ arasında noter onaylı Taahhütnamenin imzalanmasını takip eden 15 gün içinde bir defaya mahsus nakit tazminat olarak teslim edilecektir. 4) İkame Arazi Arama Desteği ve İkame Konut İnşaatı Desteği: ÖAŞ, yeni bir konutun bulunmasına veya kabul edilebilir standartlarda yeni bir konutun inşa edilmesi için uygun ikame arazinin belirlenmesine yardımcı olacaktır. ÖAŞ, gerektiğinde ilgili makamlar, kurumlar ve muhtarlarla

¹⁰⁰ Bu ev, daha önce D-400 Devlet Yolu inşaatı için KGM tarafından kamulaştırılmış olan arazi parseli üzerinde yer almaktadır ve bu nedenle mevcut kamulaştırma planına dahil edilmemiştir.

¹⁰¹ Bu, kamulaştırma başladıktan sonra tapu işlemlerinin KGM'ye geçmesinin en az 3 ay sürebileceği ve tapu kaydının kesinleştiği tarihten itibaren araziye boşaltmaları için Kanun tarafından etkilenen kişilere 15 gün daha tanındığı göz önünde bulundurularak yapılmıştır - kamulaştırmanın başlamasından 3 ay önce bildirimde bulunmak, etkilenen kişilere araziye girmeden önce araziye boşaltmaları için erken istisareler ve arazi edinim süreci için bildirim tarihinden itibaren en az 6 ay ve 15 gün süre tanır. Bu, zorla tahliyeyi önlemek ve yeniden yerleşim planlaması ve hazırlığı için yeterli zaman tanımak içindir. ÖAŞ, tahliye sürecinin planlanması ve koordinasyonu için KGM ile işbirliği yapacaktır.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
		- Toslak (251/39, 382/1, 387/1) Özel mülkiyet ve hazine arazileri üzerindeki evler - Taşağılı (347/2) Tescilli olmayan araziler üzerindeki evler (5 parsel): - Taşağılı (Park2) - Evren (Dere1, Yol8) - Alara (TH1) - Telatiye (Yol2)		koordinasyonu kolaylaştıracak ve destekleyecek, böylece üzerine konut inşa edilebilecek uygun bir parselin (hazine, tescilli olmayan veya diğer) belirlenmesine yardımcı olacaktır. Ayrıca, ÖAŞ ve EPC inşaat ekipleri, kendi evlerini inşa etmeyi tercih eden etkilenen bireylere tavsiyelerde bulunmak ve onları denetlemek üzere inşaat mühendisleri ve teknisyenler görevlendirecektir. Bu teknik personel, özellikle depreme dayanıklılık, yangından korunma ve şiddetli yağış ve sel gibi diğer doğal tehlikelere karşı dayanıklılık konularında rehberlik sağlayacaktır. Gerekli ve uygun olduğu durumlarda, etkilenen hanelere yeni evlerinin inşası sırasında yardımcı olmak için inşaat makineleri ve ekipmanları geçici olarak sağlanacaktır. 5) Taşınma ve seyahat ödeneği: ÖAŞ, ya tam taşınmayı ayarlayacak, ya satıcıların faturalarını doğrudan ödeyecek ya da masraflar oluştuğunda sunulan kanıt veya belgelere dayanarak mal sahipleri tarafından yapılan taşınma ve seyahat masraflarını geri ödeyecektir. 6) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım: Etkilenen evin üzerinde bulunduğu etkilenen arazilerin kullanıcıları için geçerli hükümler için lütfen Hak Sahipliği Matrisinin "Etkilenen Araziler" bölümüne bakınız. 7) Malzemeleri kurtarma hakkı: Gayri resmi ev sahibine, yıkımdan önce kurtarılabilir yapı malzemelerini kurtarma hakkı verilecektir. 8) Yeniden yerleştirme veya haneve özgü diğer önlemler/yardımlar için yumuşak destek: Yeniden yerleştirme sırasında hanelerin herhangi bir özel ihtiyacı YYEP uygulaması sırasında belirlenecek ve ele alınacaktır. PEK'lerin talebi üzerine, ÖAŞ saha ekipleri tarafından destek ve yardım sağlanacaktır: - PEK'ler tarafından talep edilmesi halinde, Konut Taşınma Destek Paketine ek olarak gayrimenkul arama desteği - Gerekirse, çocukların yeni okullara kaydedilmesinde yardım - İlgili kurumlarda dokümantasyon, prosedür ve işlemlerin hazırlanmasında yardım (örneğin tapu daireleri; önceki kamu hizmetlerinin bağlantısının kesilmesi; yeni evde su, gaz, elektrik ve internet gibi kamu hizmetlerinin yeniden bağlanması; yeni adresin kaydedilmesi, vb.) - Yer değiştirme sırasında hassas durumdaki hane üyelerinin rahatını sağlamak için vakaya özgü önlemler
(iii) Etkilenen Seralar				
Etkilenen Seralar	Özel arazinin sahibi/hissedarı, seranın sahibi	Özel arazi üzerindeki seralar: Özel: 266 parsel üzerinde 472 sera Davalı: 6 parsel üzerinde 9 sera	Etkilenen arazilerin sahip ve kullanıcılarının (Resmi ve gayri resmi) tazminatı için lütfen Hak Sahipliği Matrisinin "Etkilenen Araziler" bölümüne bakınız. Kamulaştırma Kanunu uyarınca, seralar için nakit tazminat KGM tarafından sera sahibine sağlanır. Değerleme, <i>KGM'nin Şubat 2019'da yayınlanan Taşınmazların Değerlemesi için Satın Alınacak Hizmetlere İlişkin Teknik Şartnamesi</i> doğrultusunda gerçekleştirilir. Amortisman, yürürlükteki Türk mevzuatında öngörülen amortisman oranlarına göre uygulanır. Bu Projede, sera içeren parseller için, KGM Bölge Müdürlüğü - Taşınmazlar Dairesi Başkanlığı uzmanları tarafından da teyit edildiği üzere, kalan alan 400 m²'den az ise parsel tamamen kamulaştırılır. Seraları içeren kamulaştırmalarda KGM, istisnai durumlar olmadıkça, genellikle sulama sistemlerini değerlemede dikkate almamaktadır. Başka bir deyişle, sulama sistemleri için herhangi bir tazminat ödenmez ve bunların yer değiştirmesi (sökme-montaj) de genellikle dikkate alınmaz. Bu nedenle, seralardaki sulama ve drenaj sistemlerinin sökülmesi ve yeniden kurulmasının maliyetini karşılamak için mal sahiplerine/kullanıcılara ödenmek üzere bir ödeme yapılması gerekecektir.	1) Arazi Edinim Süreci için Erken Danışma ve Bildirim: ÖAŞ, etkilenen seraların sahibini kamulaştırmanın başlamasından en az 3 ay¹⁰² önce bilgilendirecektir. 2) Yapıların Tam İkame Değerini Elde Etmek için Tamamlayıcı Nakit Tazminat: KGM tarafından ödenen zorunlu nakit tazminattan amortisman için düşülen tutarı karşılamak amacıyla ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan sera sahibine ilave nakit tazminat sağlanacaktır. - Anlaşma durumları (Madde 8 uyarınca): Ödeme, ilgili arazilerin tapularının KGM'ye devredilmesini ve üzerinde anlaşmaya varılan kamulaştırma bedelinin (zorunlu nakit tazminat) KGM tarafından sahiplere/hissedarlara ödenmesini takiben 15 takvim günü¹⁰³ içinde yapılacaktır. Karşılanacak amortisman tutarları, müzakereler sırasında kararlaştırılan ve Satın Alma Anlaşması Protokolünde belirtilen nihai kamulaştırma değerine dayanacaktır. VEYA Tapuların KGM'ye devri de dahil olmak üzere kamulaştırmanın halihazırda tamamlanmış olduğu durumlarda, ödeme süresi Finansman Anlaşmasının imzalandığı tarihten itibaren başlayacaktır. Tazminat almaya hak kazanan PEK'ler imzadan sonra bireysel olarak bilgilendirilecek ve ÖAŞ'nin ilk çekilişini takip eden 15 takvim günü içinde ödeme yapılacaktır. - Kanun uyarınca açılan davalar: Ödeme, 10. Madde sürecinin sonunda mahkemeler tarafından nihai kamulaştırma bedelinin belirlenmesini takip eden 15 takvim günü içinde yapılacaktır. Karşılanacak amortisman tutarları, mahkemeler tarafından belirlenecek ve 27. Madde mahkeme kararlarında belirtilen değerlere dayanacaktır. 3) Sabit (taşınmaz) yatırımların/iyileştirmelerin maliyetini karşılamak için Tam İkame Maliyetinde Nakit Tazminat: KGM tarafından sağlanan kamulaştırma değerine dahil edilmemişse, ÖAŞ, sera sahibi tarafından yapılan sulama, ısıtma, drenaj, aydınlatma sistemi ve bileşenleri vb. gibi sabit (taşınmaz) yatırımların ve iyileştirmelerin maliyetini karşılamak için tam ikame maliyetinde nakit tazminat ödeyecektir (lütfen taşınabilir bileşenler için "hareketli destek" bölümüne bakın). ÖAŞ tarafından tutulacak bir üçüncü taraf değerlendirme uzmanı, piyasa fiyatlarına dayalı olarak sabit (taşınmaz) yatırımların/iyileştirmelerin maliyetini belirleyecektir. Bu, arazi edinim süreci için erken istişareler ve bildirim öncesinde tamamlanacaktır. Varsa, KGM'nin değerlendirme raporlarında zaten yer alan sabit yatırımların / iyileştirmelerin maliyeti, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan yapılacak ödmeden düşülecektir. Ayrıca, YYEP Fonu, seraları kısmen kamulaştırılan sera sahiplerinin maruz kaldığı maliyetleri karşılamak için bir bütçe kalemi tahsis etmiştir. Bu fon, sulama veya drenaj sistemlerinin yeniden düzenlenmesi, sera naylon örtülerinin onarımı ve benzeri müdahaleler gibi kalan kısımlardaki onarım ve düzenleme çalışmalarını desteklemeyi amaçlamaktadır. 4) Mahsuller için Nakit Tazminat: Hasat dönemi sona ermeden önce EPC Yüklenicisi tarafından araziye girilmesi gerekiyorsa, ÖAŞ sera içindeki mahsuller ve ürünler (örneğin meyveler) için ödemelerin araziye girilmeden önce sera sahiplerine yapılmasını sağlayacaktır.

¹⁰² Bu, kamulaştırma başladıktan sonra tapu işlemlerinin KGM'ye geçmesinin en az 3 ay sürebileceğini ve tapu kaydının kesinleştiği tarihten itibaren araziye boşaltmak için Kanun tarafından etkilenen kişilere 15 gün daha verildiğini dikkate alır - kamulaştırmanın başlamasından 3 ay önce bildirimde bulunmak, etkilenen kişilere arazi girişinden önce araziye boşaltmak için **erken istişareler ve arazi edinim süreci için bildirim tarihinden itibaren en az 6 ay ve 15 gün süre tanır**. Bu, zorla tahliye önlemek ve yeniden yerleşim planlaması ve hazırlığı için yeterli zaman tanımak içindir. ÖAŞ, tahliye sürecinin planlanması ve koordinasyonu için KGM ile işbirliği yapacaktır.

¹⁰³ Bu, Madde uyarınca kararlaştırılan kamulaştırma ücretinin ödenmesi için Kamulaştırma Kanununda belirtilen süre (anlaşma tarihini takiben) ile aynıdır. KGM ile mal sahibi/hissedar arasında 8. madde uyarınca anlaşmaya varılmıştır.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
				Sera kısmen etkilenmişse, etkilenen kısım için ürün tazminatı sağlanacaktır. <u>5) Yedek Arazi Arama Desteği:</u> ÖAŞ, sera sahibi tarafından böyle bir taşınma planlanıyorsa, seranın taşınması için yedek bir alanın aranmasına yardımcı olacaktır. <u>6) Arazi Hazırlama Desteği:</u> Talep edilmesi halinde, ÖAŞ seranın yeniden kurulacağı arazinin hazırlanmasına destek verecektir. Bu destek, inşaat makineleri ve işçilik sağlanması, arazi tesviyesi, Proje alanlarından sınırlan uygun üst toprağın sağlanması, elektrik, su ve diğer kamu hizmetleri için altyapı bağlantıları vb. içerebilir. Sera kısmen etkilenmişse ve mal sahibi kalan arazide faaliyetlerine devam ediyorsa, ÖAŞ, talep edilmesi halinde, faaliyetlerin devamlılığını sağlamak için seranın yeniden düzenlenmesinde (sulama sisteminin, drenaj sisteminin, ısıtma sisteminin vb. yeniden düzenlenmesi) mal sahibine yardımcı olacaktır. <u>7) Taşınma desteği:</u> ÖAŞ, sera sahiplerinin taşınabilir varlıkları ve altyapı bileşenleri (taşınabilir sulama sistemi bileşenleri gibi) için yaptıkları taşınma masraflarını (demontaj-montaj), masrafların yapıldığı sırada sunulan kanıtlara veya belgelere dayanarak ya tam taşınmayı ayarlayacak, ya satıcıların faturalarını doğrudan ödeyecek ya da geri ödeyecektir. YYEP Fonu bütçeleme amaçları doğrultusunda, hane başına 500 Avro'ya kadar bir ödenek varsayılmaktadır. Sebze fidanlarının veya ağaçlarının yerinin değiştirilmesi sera sahipleri tarafından uygulanabilir görülmemektedir. <u>8) Geçim Kaynaklarının Restorasyonu, İyileştirilmesi ve Yardım:</u> Sera sahipleri, Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır. <u>9) Yumuşak Destek:</u> ÖAŞ, arazi sahiplerini ve hissedarları Kamulaştırma Kanunu uyarınca yetim arazilerin satın alınması için başvuruda bulunma hakları konusunda bilgilendirecektir. Arazinin satın alınmamış kısmının 400-500 m² arasında değiştiği durumlarda, ÖAŞ kalan kısmın satın alınmasını kolaylaştırmak için KGM ile istişarede bulunacaktır, çünkü 500 m² sera faaliyetleri için ekonomik olarak uygulanabilir minimum büyüklük olarak kabul edilmektedir.
Arazinin resmi kiracısı, seranın sahibi	Yukarıya bakınız. YYEP etüt örneklemindeki seralar, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Haneler ve bireylerle ilgili bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	Yukarıya bakınız. YYEP etüt örneklemindeki seralar, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Haneler ve bireylerle ilgili bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	Kamulaştırma Kanunu uyarınca, seralar için nakit tazminat, sera sahibinin resmi bir kira sözleşmesine sahip olması veya arazi sahibinden resmi onay alması koşuluyla KGM tarafından sera sahibine sağlanır. Değerleme, KGM'nin Şubat 2019'da yayınlanan <i>Taşınmazların Değerlemesi İçin Alınacak Hizmetlere İlişkin Teknik Şartnamesi</i>'ne uygun olarak yapılmaktadır. Amortisman, yürürlükteki Türk mevzuatında öngörülen amortisman oranlarına göre uygulanır.	Yukarıda "Özel Arazinin Sahibi/Hissedarı, Seranın Sahibi" için özetlenen tüm ilgili haklar geçerlidir. Yapıyı kiracı inşa etmişse ve bu yapının tazminatı ÖAŞ tarafından yasal olarak kiracıya değil de arazi sahibine ödenmişse, ÖAŞ arazi sahibinin sebepsiz zenginleşmesini önlemek ve çifte sayımı önlemek için arazi sahibine yapılan ek ödemeleri (örneğin amortisman zammı) kesebilir veya mahsup edebilir ve yeterli bir kısmını kiracıya yönlendirebilir/yeniden tahsis edebilir. <u>1) Uzun süreli kiracılar tarafından peşin ödenen kira ücretlerinin veya özel resmi kira sözleşmesi koşullarından kaynaklanan ücretlerin tazmin edilmesi:</u> - Peşin kira ödemiş olan uzun vadeli kiracılar için, kira ödemesinin kullanılmayan kısmı için geri ödeme almak üzere izlenecek yasal prosedürler konusunda kiracılara ÖAŞ tarafından rehberlik edilecek ve kira ödemesinin kullanılmayan kısmı arazi sahibinden alınamazsa, kalan tutar ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan tazmin edilecektir (bu tür kiracılar ve kira sözleşmesi koşulları, YYEP uygulaması sırasında ÖAŞ tarafından duruma göre belirlenecektir). - Uygulanabilir olduğu durumlarda, kira sözleşmelerinin özelliklerine dayalı özel durum hükümleri, ÖAŞ tarafından görevlendirilecek bir üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından, Tarım İlçe Müdürlükleri ile istişare halinde, uygun olduğu şekilde incelenecek ve değerlendirilecektir. Gerekirse, erken fesih nedeniyle kira sözleşmeleri kapsamında para cezasına çarptırıldıkları durumlarda kiracıların dezavantajlı duruma düşmemelerini sağlamak için tazminat sağlanacaktır. Bu tür inceleme ve değerlendirmelerle ilgili tüm masraflar, uygun kanıtların sunulması koşuluyla ÖAŞ tarafından karşılanacaktır. <u>2) Kiralanacak resmi ikame arazi için geçiş dönemi kira yardımı (1 yıl süreyle):</u> Kiracı sera sahibinin resmi kiralama için yeni bir arazi bulması halinde, ÖAŞ, kaybedilen tarım arazisinin 1 yıllık kira bedeline (yeni kiracılık kaydı, resmi makamlara ödenen ücretler, nakliye masrafları vb. gibi işlem maliyetleri dahil) eşdeğer bir defaya mahsus geçiş dönemi desteği sağlayacaktır. Kira yardımı, ilgili yıl için ulusal Çiftçi Kayıt Sisteminde kayıtlı seralar için maksimum piyasa kira oranları temel alınarak hesaplanacaktır.
Başkalarına ait arazilerdeki seranın resmi kiracısı (seranın sahibi değil)	Yukarıya bakınız. YYEP etüt örneklemindeki seralar, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Haneler ve bireylerle ilgili bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	Yukarıya bakınız. YYEP etüt örneklemindeki seralar, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Haneler ve bireylerle ilgili bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	Yasaya uygun olarak, başkalarına ait arazilerdeki seraların kiracılarına seralar için herhangi bir tazminat verilmemektedir. Ancak, sera sahibi ve kiracı, kira sözleşmesinin hüküm ve koşullarına göre ayrı bir anlaşmaya varabilir.	"Yapıların Tam İkame Değerini Elde Etmek için Tamamlayıcı Nakit Tazminat" dışında, yukarıda "Özel Arazinin Sahibi/Hissedarı, Seranın Sahibi" için özetlenen tüm ilgili haklar geçerlidir. Yukarıda "Arazinin resmi kiracısı, seranın sahibi" için özetlenen tüm haklar geçerlidir.
Hazine arazilerinin gayri resmi kullanıcısı, seranın sahibi (arazi kullanımı için resmi belgeleri olmayan ancak yapıya sahip	Hazine arazileri (47 parsel): - Yukarıkocayatak (3)¹⁰⁴ - Sarıbalı (12) - Taşagıl (3) - Uzunlar (1) - Örenşehir (2) - Yalçıdibi (1)	Hazine arazileri (47 parsel): - Yukarıkocayatak (3)¹⁰⁴ - Sarıbalı (12) - Taşagıl (3) - Uzunlar (1) - Örenşehir (2) - Yalçıdibi (1)	Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca, başkalarına ait tapulu araziler, sahibi olmayan araziler ve/veya sahipleri tarafından edinilmemiş araziler üzerindeki binalar/yapılar için, yapının asgari malzeme maliyeti zilyede ödenir.	"Tam İkame Değerine Ulaşmak için Tamamlayıcı Nakit Tazminat" dışında, yukarıda "Özel Arazinin Sahibi/Hissedarı, Seranın Sahibi" için belirtilen diğer tüm haklar geçerlidir. <u>1) Tam İkame Değerine ulaşmak için Nakit Tazminatın Tamamlanması:</u> Etkilenen hazine arazisinde (yapı sahibi) <u>kayıt dışı</u> kullanıcılara ait seralar olması durumunda, KGM, Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca asgari malzeme maliyetini öder, bu nedenle piyasa değerini yansıtmak ve varlıkların tam ikame maliyetini elde etmek için ilave nakit tazminat, ÖAŞ tarafından görevlendirilecek üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanı tarafından belirlenecek ve ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan mal sahibine (özel kişiye) sağlanacaktır (yalnızca yapılar / binalar için).

¹⁰⁴ Bu üç sera, daha önce D-400 Devlet Yolu inşaatı için KGM tarafından kamulaştırılmış olan arazi parselleri üzerinde yer almaktadır ve bu nedenle mevcut kamulaştırma planına dahil edilmemiştir.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
	olduklarını kanıtlayabilen)	- Evren (1) - Hacıobası (1) - Alara (3) - Akdam (1) - Payallar (1) - Emişbeleni (5) - Toslak (9) - Elikesik (3) - Telatiye (1)		2) <u>Kiralanacak resmi ikame arazi için geçici kira yardımı (1 yıl için)</u>: Kiracı sera sahibinin resmi kiralama için yeni bir arazi bulması halinde, ÖAŞ, kaybedilen tarım arazisinin 1 yıllık kira ücretine (yeni kiracılık kaydı, resmi makamlara ödenen ücretler, nakliye masrafları vb. gibi işlem maliyetleri dahil) eşdeğer bir defaya mahsus geçiş desteği sağlayacaktır. Kira yardımı, ilgili yıl için ulusal Çiftçi Kayıt Sisteminde kayıtlı seralar için maksimum piyasa kira oranları temel alınarak hesaplanacaktır.
	Orman ve mera arazilerinin gayri resmi kullanıcısı, sera sahibi veya yapıya sahip olduklarını kanıtlayan resmi belgeleri olmayan sera sahipleri	Orman arazisi üzerindeki seralar (12 parsel): - Taşağıl (346/1) (1) - Akdam (106/36) (1) - Türkler (OR1) (1) - Payallar (936/1) (1) - Emişbeleni (203/1, 279/1) (2) - Toslak (387/1, 317/2, 319/1) (3) - Elikesik (173/74) (1) - Telatiye (438/5) (1) <u>Mera arazilerindeki seralar:</u> Hiçbiri	Kamulaştırma Kanunu kapsamında herhangi bir tazminat verilmemektedir.	"Tam İkame Değerine Ulaşmak için Nakit Tazminat" dışında, yukarıda "Özel Arazi Sahibi/Hissedarı, Sera Sahibi" için belirtilen diğer tüm haklar geçerlidir. 1) <u>Tam İkame Değerinde Nakit Tazminat</u>: Orman arazilerinin gayri resmi kullanıcıları için KGM, yürürlükteki yasal çerçeve kapsamında tazminat sağlamanın fizibilitesini araştırmak ve izlenecek yöntem üzerinde anlaşmaya varmak için Antalya ve Mersin Orman Bölge Müdürlükleri ile resmi olarak iletişime geçmeye karar vermiştir. Kayıt dışı kullanıcıların sahip olduğu seralar, KGM tarafından tazminata tabi olmayan orman ve mera arazileri üzerindeyse veya sera sahibi (kayıt dışı arazi kullanıcıları) mülkiyet iddiasını kanıtlayamazsa, durum gözden geçirilecek ve bu varlıklar için piyasa değeri, ÖAŞ tarafından görevlendirilecek bir üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından belirlenecek ve ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan varlık sahiplerine tam ikame maliyeti üzerinden nakit tazminat sağlanacaktır. 2) <u>Kiralanacak resmi ikame arazi için geçici kira yardımı (1 yıl için)</u>: Kayıt dışı sera sahibinin resmi kiralama için ikame arazi bulması halinde, ÖAŞ, kaybedilen tarım arazisinin 1 yıllık kira ücretine (yeni kiracılık kaydı, yetkililere ödenen ücretler, nakliye masrafları vb. gibi işlem maliyetleri dahil) eşdeğer bir defaya mahsus geçiş desteği sağlayacaktır. Kira yardımı, ilgili yıl için ulusal Çiftçi Kayıt Sisteminde kayıtlı seralar için maksimum piyasa kira oranları esas alınarak hesaplanacaktır.
(iv) Etkilenen İşletmeler				
İşletme sahipleri				
Bina sahibi tarafından kiralanmış iş yapısının kaybı	Etkilenen işletme yapısındaki bir işletme sahibi değil ancak etkilenen binanın sahibi	YYEP etüt örneklemindeki işletmeler, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Lütfen bkz.Tablo 3-22	Kamulaştırma Kanunu uyarınca, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanan bina birim fiyatları kullanılarak KGM varlık değerlendirme uzmanları tarafından yapılan değerlemelere dayalı olarak KGM tarafından yapı sahiplerine nakit tazminat sağlanmaktadır.	1) <u>Binanın Amortisman Maliyetini Karşılama için Tamamlayıcı Tazminat (İş Yapısı için Tam İkame Değerine ulaşmak için - KGM tarafından sağlanan zorunlu nakit tazminata ek olarak sağlanacaktır)</u>: KGM tarafından ödenen zorunlu nakit tazminattan amortisman için düşülen tutarı karşılamak amacıyla ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan yapı sahibine ilave nakit tazminat sağlanacaktır. Madde 8 anlaşma davaları için, karşılanacak amortisman tutarları, müzakereler sırasında kararlaştırılan ve Satın Alma Anlaşması Protokolünde belirtilen nihai kamulaştırma değerine göre belirlenecektir. Kanun uyarınca 27. Madde davaları için, karşılanacak amortisman tutarları mahkemeler tarafından belirlenecek değerlere göre belirlenecek ve 27. Madde mahkeme kararlarında belirtilecektir. 2) <u>Yumuşak destek</u>: ÖAŞ, binanın tahliyesinin planlanması ve yürütülmesinde KGM ile yakın işbirliği içinde olacak ve zorla tahliyeyi önlemek için Kredi Kuruluşlarının gerekliliklerine tam uyum sağlayacaktır.
İşletme sahipleri - kalıcı olarak yeniden yerleştirilecekler	Resmi işletme sahibi - etkilenen işletme yapısının " sahibi "	YYEP etüt örneklemindeki işletmeler, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Lütfen bkz.Tablo 3-22	Kamulaştırma Kanunu uyarınca, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanan bina birim fiyatları kullanılarak KGM varlık değerlendirme uzmanları tarafından yapılan değerlemelere dayalı olarak KGM tarafından yapı sahiplerine nakit tazminat sağlanmaktadır. Amortisman, ilgili Türk mevzuatında belirtilen amortisman oranlarına uygun olarak düşünülmektedir. Hizalama için değerlendirme raporları büyük ölçüde halen hazırlık aşamasındadır. KGM'nin değerlendirme sürecinin bir parçası olarak, değerlendirme yüklenicisi (ulusal bir mühendislik şirketi) tarafından sabit (taşınmaz) yatırımların ve işletme yapılarındaki iç iyileştirmelerin piyasa değerini belirlemek üzere bir makine mühendisinin görevlendirildiğine dair bilinen bir kanıt bulunmamaktadır. Ayrıca, etkilenen binalarda varsa jeneratörler, çitler, pompalar, soğutma sistemleri ve yangın söndürme ekipmanları gibi taşınabilir makine ve ekipmanların taşınmasıyla ilgili montaj ve demontaj maliyetlerinin değerlendirilip değerlendirilmediğine veya ne ölçüde değerlendirildiğine dair mevcut bilgi bulunmamaktadır.	1) <u>Arazi Edinim Süreci için Erken İstisareler ve Bildirim</u>: ÖAŞ, kamulaştırmanın başlamasından en az 3 ay¹⁰⁵ önce işletme sahibini bilgilendirecektir. Araziye giriş ancak tazminat ödemesi de dahil olmak üzere kamulaştırma süreci tamamlandıktan sonra veya işletme yapılarının sahibi/işletme sahipleri ile karşılıklı anlaşmalar/muvafakat protokolleri imzalandıktan sonra gerçekleşecektir. ÖAŞ, binanın tahliyesinin planlanması ve yürütülmesinde KGM ile yakın işbirliği içinde olacak ve Kredi Kuruluşlarının zorla tahliyeyi önlemeye yönelik gerekliliklerine tam uyum sağlayacaktır. Erken istisareler ve arazi edinim süreci için bildirim sırasında ÖAŞ, iş sahibine Taşınma Öncesi Mali Destek Paketinin içeriğini, miktarını ve teslimat zaman çizelgesini detaylandıran yazılı bilgi sağlayacaktır. 2) <u>Binanın Amortisman Maliyetini Karşılama için Tamamlayıcı Tazminat (İş Yapısı için Tam İkame Değeri elde etmek için - KGM tarafından sağlanan zorunlu nakit tazminata ek olarak sağlanacaktır)</u>: KGM tarafından ödenen zorunlu nakit tazminattan amortisman için düşülen tutarı karşılamak amacıyla ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan yapı sahibine ilave nakit tazminat sağlanacaktır. a)Anlaşma durumları (Madde 8 uyarınca): Ödeme, tapuların KGM'ye devredilmesini ve üzerinde mutabık kalınan kamulaştırma bedelinin (zorunlu nakit tazminat) KGM tarafından mal sahibine ödenmesini takiben 15 takvim günü¹⁰⁶ içerisinde yapılacaktır. Karşılanacak amortisman tutarları, müzakereler sırasında kararlaştırılan nihai kamulaştırma değerine göre belirlenecektir Tapuların KGM'ye devri de dahil olmak üzere kamulaştırmanın halihazırda tamamlanmış olduğu durumlarda, ödeme süresi Finansman Anlaşmasının imzalandığı tarihten itibaren başlayacaktır. Uygun tazminata sahip PEK'ler imzadan sonra bireysel olarak bilgilendirilecek ve ödeme ÖAŞ'nin ilk çekilişini takip eden 15 takvim günü içinde yapılacaktır.

¹⁰⁵ Bu, kamulaştırma başladıktan sonra tapu işlemlerinin KGM'ye geçmesinin en az 3 ay sürebileceği ve tapu kaydının kesinleştiği tarihten itibaren araziye boşaltmaları için Kanun tarafından etkilenen kişilere 15 gün daha tanındığı göz önünde bulundurularak yapılmıştır - kamulaştırmanın başlamasından 3 ay önce bildirimde bulunmak, etkilenen kişilere araziye girmeden önce araziye boşaltmaları için erken istisareler ve arazi edinim süreci için bildirim tarihinden itibaren en az 6 ay ve 15 gün süre tanınmaktadır. Bu, zorla tahliyeyi önlemek ve yeniden yerleşim planlaması ve hazırlığı için yeterli zaman tanımak içindir. ÖAŞ, tahliye sürecinin planlanması ve koordinasyonu için KGM ile işbirliği yapacaktır.

¹⁰⁶ Bu, Madde uyarınca kararlaştırılan kamulaştırma ücretinin ödenmesi için Kamulaştırma Kanununda belirtilen süre (anlaşma tarihini takiben) ile aynıdır. 8 uyarınca KGM ve mal sahibi/hissedar arasında kararlaştırılmıştır.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
			Madde 8 müzakereleri sırasında KGM, etkilenen iş yapısının sahibinden hangi varlıkların kendilerine, hangilerinin kiracılara ait olduğunu teyit etmesini isteyecektir. ÖAŞ, etkilenen parselde bulunan varlıkların mülkiyet durumunu doğrulamak için Madde 8 müzakereleri sırasında kiracıların da hazır bulunmasını sağlayacaktır. Hem mal sahibinin hem de kiracıların onay vermesi halinde KGM, kiracıların mülkiyetinde olduğu tespit edilen taşınır ve taşınmaz varlıklar için kiracılara doğrudan tazminat ödeyecektir. Bu aşamada mal sahibi ve kiracılar arasında değerlemeye dahil edilen varlıkların mülkiyeti konusunda bir anlaşma sağlanamazsa, KGM bu varlıklar için tazminatı bina sahibine sağlayacaktır. Taraflar arasındaki herhangi bir anlaşmazlık, tarafların tercih etmesi halinde, ilgili ulusal mevzuat kapsamında takip edilebilir. KGM ile bina sahibi arasında Madde 8 kapsamında bir anlaşmaya varılamadığı durumlarda, KGM kiracıların Madde 27 kapsamında başlatılan mahkeme sürecine taraf olarak dahil edilmesini sağlar ve mahkeme kararına uygun olarak KGM tarafından tazminat sağlanır.	b) Kanun uyarınca 27. Madde davaları: Ödeme, Madde 10 sürecinin sonunda mahkemeler tarafından nihai kamulaştırma bedelinin belirlenmesini takiben 15 takvim günü içinde yapılacaktır. Karşılanacak amortisman tutarları, mahkemeler tarafından belirlenecek ve 27. Madde mahkeme kararlarında belirtilen değerlere dayanacaktır. 3) İşletme sahipleri için Taşınma Öncesi Mali Destek Paketi: ÖAŞ, işletme sahiplerine aşağıdaki kalemlerden oluşan bir Taşınma Öncesi Mali Destek Paketi sağlayacaktır (ödeme koşulları ve zaman çizelgeleri ile ilgili ayrıntılar için lütfen aşağıdaki listeye bakınız): 3.1) İşletme sahibi tarafından mevcut işletme yapısında yapılan Tam İkame Maliyetindeki sabit (taşınmaz) yatırımların/iyileştirmelerin maliyetini karşılayacak Nakit Tazminat, ÖAŞ tarafından işletme sahibine ödenecektir. Bu, binanın iç ve dış kısımları için yapılan sabit yatırımları/iyileştirmeleri kapsayacaktır. ÖAŞ tarafından tutulacak makine, inşaat, değerlendirme vb. konularda uzman bir üçüncü taraf uzman (ilgili olduğu üzere), işletme sahibiyle istişare ve mutabakat halinde, piyasa fiyatlarına dayalı olarak sabit (taşınmaz) yatırımların/iyileştirmelerin maliyetini belirleyecektir. Bu, arazi edinim süreci için erken istişareler ve bildirim öncesinde tamamlanacaktır. Varsa, KGM'nin değerlendirme raporlarında zaten yer alan sabit yatırımların / iyileştirmelerin maliyeti, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan yapılacak ödemeden düşülecektir. 3.2) Taşınır varlıkların (örn. makine, ekipman, malzeme/ürün stoku, vb.) yeni işyerine taşınması için demontaj, nakliye ve montaj maliyetlerini karşılamak üzere taşınma ödeneği. Taşınma maliyetleri her işletmeye özgüdür. ÖAŞ veya profesyonel taşıma/lojistik firmaları (ÖAŞ tarafından onaylanacak fiyat tekliflerine/tekliflere dayalı olarak) tarafından tutulacak makine, inşaat, değerlendirme, lojistik vb. konularda uzmanlaşmış bir üçüncü taraf uzman Bağımsız Uzman(lar) (ilgili olduğu üzere) taşınacak her bir işletmeye özgü taşınma maliyetini belirleyecektir. Bu işlem, arazi edinim süreci için erken istişareler ve bildirim öncesinde tamamlanacaktır. Madde 8 müzakerelerinden önce ÖAŞ, etkilenen binada yapılan sabit varlıkların/iyileştirmelerin mülkiyet durumunu belirlemek/belgelemek için bina sahipleri ve kiracıları ile temasa geçecek ve mümkün olan durumlarda bina sahiplerine Madde 8 davetiyeleri göndermeden önce ilgili belgeleri KGM'ye sağlayacaktır. Varsa, KGM'nin değerlendirme raporlarında zaten yer alan sökme-takma ("<i>montaj-demontaj</i>") maliyetleri, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan yapılacak ödemeden düşülecektir. 3.3) Emlakçı hizmet ücreti, tapu devir maliyetleri, potansiyel işlem maliyetleri, abonelik ücretleri, ilgili belgelerin hazırlanması dahil olmak üzere izin yenileme maliyetleri, ilgili makamlardan alınacak onayların maliyeti vb. gibi taşınmayla ilgili diğer masrafları karşılamak için iş taşınması destek paketi. Taşınma ile ilgili diğer masraflar <u>her bir işletmeye özeldir</u> (örneğin çevre izinleri, İSG ile ilgili izinler ve onaylar, vb.) YYEP bütçeleme amaçları doğrultusunda, iş yapısının/binasının tam ikame değerinin %5'ine kadar. ÖAŞ tarafından tutulan harici İş Danışmanı (Danışmanları), her bir işletme sahibine sağlanacak paketin miktarını belirlemek için her bir işletmeyi inceleyecek ve onlarla istişare ve anlaşma içinde olacaktır. Nakit tazminatın teslimi için, arazi edinim süreci için erken istişareler ve bildirimin ardından, ÖAŞ, taşınma Öncesi Mali Destek Paketinin ÖAŞ tarafından kararlaştırılan zaman dilimleri içinde teslim edilmesi koşuluyla, işletme sahibinin ÖAŞ ile kararlaştırılacak zaman dilimine göre (KGM'nin kamulaştırma programı ve ÖAŞ'nin güncel inşaat programı ile uyumlu olarak) yeni işyerine taşınmayı taahhüt eden <u>noter tasdikli bir Taahhütnameyi</u> karşılıklı olarak imzalamasını isteyecektir. Hem Anlaşma (Madde 8 uyarınca) hem de Kanun uyarınca Mahkeme davaları için, paket ya bir kerede (tek seferlik nakit tazminat) ya da kilometre taşlarına dayalı olarak teslim edilecektir. Buna, ÖAŞ tarafından, tutulacak harici İş Danışman(lar)ının desteğiyle, üzerinde mutabık kalınan taşınma zaman çizelgeleri ve etkilenen işletmelerin ihtiyaçları doğrultusunda vaka bazında karar verilecektir. Asgari olarak, sabit (taşınmaz) yatırımların/iyileştirmelerin maliyetini karşılamak için ilk ödeme kilometre taşı, İşletme Sahibi ile ÖAŞ arasında noter tasdikli Taahhüt Mektubunun imzalanmasından sonraki 15 gün içinde olacaktır. Bu, işletme sahiplerinin yeni tesislerinde gerekli hazırlık çalışmalarını (örn. elektrik, havalandırma, yangınla mücadele, aydınlatma altyapısı, vb.) ÖAŞ, idari işlerin ve satın alma süreçlerinin yönetimine ilişkin ÖAŞ'nin kurumsal prosedürlerine uygun olarak süreci koordine edecektir. Örneğin, ÖAŞ taşınma/lojistik firmasının faturasını doğrudan ödemeyi veya işletme sahibine taşınma ödeneği sağlamayı tercih edebilir (yöntem, kurumsal idari ve satın alma politikalarına dayalı olarak uygulama sırasında ÖAŞ tarafından kararlaştırılacaktır). 4) İşletme sahipleri için taşınma sonrası Mali Destek Paketi: Etkilenen işletmenin başarılı bir şekilde yeniden kurulmasına kadar 6 aya kadar geçici iş kesintisi döneminde ekonomik kayıpları karşılamak için aylık net gelir kaybı desteği: ÖAŞ, geçici iş kesintisi döneminde (6 ay) net gelir kaybını telafi etmek için etkilenen işletme sahiplerine aylık nakit tazminat desteği sağlayacaktır. ÖAŞ, görevlendireceği harici İş Danışman(lar)ının desteğiyle, işletme sahibiyle istişare ve mutabakat halinde, resmi mali ve muhasebe kayıtlarına (ör. resmi vergi beyannameleri, son 3 yılın muhasebe bilançoları, vb.) YYEP bütçeleme amaçları doğrultusunda, YYEP etütlerinin bir parçası olarak işletme sahipleri tarafından beyan edilen net gelirler (son 3 yıl için) dikkate alınmıştır. İşletme sahipleri, beyanlarının destek verilmeden önce ÖAŞ ekipleri tarafından doğrulamaya tabi tutulacağı konusunda bilgilendirilmiştir. ÖAŞ, görevlendirilecek harici İş Danışman(lar)ının ve danışmanların desteğiyle taşınma sürecini izleyecek ve aylık desteği kesmek için yeni tesislerde işin başarılı bir şekilde yeniden kurulduğunu teyit edecektir. Önemli etkiler nedeniyle destek süresinin uzatılması gerekiyorsa, bu durum değerlendirilecek ve Kredi Kuruluşlarının gereklilikleri doğrultusunda buna göre eylemler planlanacaktır.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
				Çalışanların İş Kanunu uyarınca işletmenin taşınması nedeniyle istifa etmeleri halinde, İş Kanunu kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmeleri için çalışanlara ödenmek üzere işletme sahiplerine kıdem tazminatı sağlanacaktır (Bu durumda, "İşletme çalışanları - taşınma sırasında iş kesintisi nedeniyle <u>geçici gelir kaybı</u>" altında öngörüldüğü gibi çalışanlara herhangi bir mali destek sağlanmayacaktır). 5) Harici İş Danışmanlığı Hizmetleri: ÖAŞ, mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler için iş geliştirme ve yönetim konusunda uzmanlaşmış harici İş Danışman(lar)ı tutacaktır. Harici İş Danışman(lar)ının danışmanlık hizmetleri, YYEP uygulama dönemi boyunca 36 ay boyunca sağlanacaktır.
	Gayri resmi işletme sahibi - etkilenen işletme yapısının "sahibi"	YYEP etüt örneklemindeki işletmeler, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Lütfen bkz.Tablo 3-22 İşletmelerle ilgili bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	Yasalar uyarınca arazi için herhangi bir tazminat ödenmesi gerekmemektedir. Ancak, gayri resmi işletme sahiplerine ait yapılar, Kamulaştırma Kanunu'nda belirtilen koşullar altında tazmin edilmektedir.	Resmi işletme sahipleri için belirtilen aynı haklar geçerli olacaktır. ÖAŞ, üçüncü taraf uygulama ortakları ve danışmanların desteğiyle, mali destek paketlerine temel teşkil etmek üzere gerekli belgeleri belirleyecektir (örneğin, son üç yıla ait net gelir, çalışanların brüt maaşları, vb.)
	Resmi işletme sahibi - Etkilenen iş yapısının "kiracısı"	YYEP etüt örneklemindeki işletmeler, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir. Lütfen bkz.Tablo 3-22 İşletmelerle ilgili bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.	Kamulaştırma Kanunu uyarınca, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanan bina birim fiyatları kullanılarak KGM varlık değerlendirme uzmanları tarafından yapılan değerlemelere dayalı olarak KGM tarafından yapı sahiplerine nakit tazminat sağlanmaktadır. Amortisman, ilgili Türk mevzuatında belirtilen amortisman oranlarına uygun olarak düşülmektedir. Hizalama için değerlendirme raporları büyük ölçüde halen hazırlanmaktadır. KGM'nin değerlendirme sürecinin bir parçası olarak, değerlendirme yüklenicisi (ulusal bir mühendislik şirketi) tarafından sabit (taşınmaz) yatırımların ve işletme yapılarındaki iç iyileştirmelerin piyasa değerini belirlemek üzere bir makine mühendisinin görevlendirildiğine dair bilinen bir kanıt bulunmamaktadır. Ayrıca, etkilenen binalarda varsa jeneratörler, çitler, pompalar, soğutma sistemleri ve yangın söndürme ekipmanları gibi taşınabilir makine ve ekipmanların taşınmasıyla ilgili montaj ve demontaj maliyetlerinin değerlendirilip değerlendirilmediğine veya ne ölçüde değerlendirildiğine dair mevcut bilgi bulunmamaktadır. Madde 8 müzakereleri sırasında KGM, etkilenen iş yapısının sahibinden hangi varlıkların kendilerine, hangilerinin kiracılara ait olduğunu teyit etmesini isteyecektir. ÖAŞ, etkilenen parselde bulunan varlıkların mülkiyet durumunu doğrulamak için Madde 8 müzakereleri sırasında kiracıların da hazır bulunmasını sağlayacaktır. Hem mal sahibinin hem de kiracıların onay vermesi halinde KGM, kiracıların mülkiyetinde olduğu tespit edilen taşınır ve taşınmaz varlıklar için kiracılara doğrudan tazminat ödeyecektir. Bu aşamada mal sahibi ve kiracılar arasında değerlemeye dahil edilen varlıkların mülkiyeti konusunda bir anlaşma sağlanamazsa, KGM bu varlıklar için bina sahibine tazminat sağlayacaktır. Taraflar arasındaki herhangi bir anlaşmazlık, tarafların tercih etmesi halinde, ilgili ulusal mevzuat kapsamında takip edilebilir. KGM ile bina sahibi arasında Madde 8 kapsamında bir anlaşmaya varılamadığı durumlarda, KGM kiracıların Madde 27 kapsamında başlatılan mahkeme sürecine taraf olarak dahil edilmesini sağlar ve mahkeme	1) Arazi Edinim Süreci için Erken İstisareler ve Bildirim: ÖAŞ, kiracı işletme sahibini kamulaştırmanın başlamasından en az 3 ay¹⁰⁷ önce bilgilendirecektir. Araziye giriş ancak tazminat ödemesi de dahil olmak üzere kamulaştırma süreci tamamlandıktan sonra veya kiracıya danışarak etkilenen iş yapısının sahibi ile karşılıklı anlaşmalar/muvafakat protokolleri imzalandıktan sonra gerçekleşecektir. ÖAŞ, binanın tahliyesinin planlanması ve yürütülmesinde KGM ile yakın işbirliği içinde olacak ve Kredi Kuruluşlarının zorla tahliyeyi önlemeye yönelik gerekliliklerine tam uyum sağlayacaktır. Erken istisareler ve arazi edinim süreci için bildirim sırasında, ÖAŞ işletme sahibine Taşınma Öncesi Mali Destek Paketinin içeriğini, miktarını ve teslimat zaman çizelgesini detaylandıran yazılı bilgi sağlayacaktır. 2) Kiracı İşletme sahipleri için Taşınma Öncesi Mali Destek Paketi: ÖAŞ, İşletme sahiplerine (kiracı) aşağıdaki kalemlerden oluşan bir Yer Değiştirme Öncesi Mali Destek Paketi sağlayacaktır (ödeme koşulları ve zaman çizelgelerine ilişkin ayrıntılar için lütfen aşağıdaki listeye bakın): 2.1) Kiracı işletme sahibi tarafından mevcut işletme yapısında yapılan Tam İkame Maliyetindeki sabit (taşınmaz) yatırımların/iyileştirmelerin maliyetini karşılayacak Nakit Tazminat, ÖAŞ tarafından kiracı işletme sahibine ödenecektir. Bu, binanın iç ve dış kısımları için yapılan sabit yatırımları/iyileştirmeleri kapsayacaktır. ÖAŞ tarafından tutulacak makine, inşaat, değerlendirme vb. konularda uzman bir üçüncü taraf uzman (ilgili olduğu üzere), işletme sahibiyle istisare ve mutabakat halinde, piyasa fiyatlarına dayalı olarak sabit (taşınmaz) yatırımların/iyileştirmelerin maliyetini belirleyecektir. Bu, arazi edinim süreci için erken istisareler ve bildirim öncesinde tamamlanacaktır. 2.2) Taşınır varlıkların (örneğin makine, ekipman, malzeme/ürün stoku, vb.) yeni işyerine taşınması için demontaj, nakliye ve montaj maliyetlerini karşılamak üzere taşınma ödeneği. Taşınma maliyetleri her işletmeye özgüdür. ÖAŞ veya profesyonel taşıma/lojistik firmaları (ÖAŞ tarafından onaylanacak fiyat tekliflerine/tekliflere dayalı olarak) tarafından tutulacak makine, inşaat, değerlendirme, lojistik vb. konularda uzman bir üçüncü taraf uzmanı (ilgili olduğu üzere) taşınacak her bir işletmeye özgü taşınma maliyetini belirleyecektir. Bu işlem, arazi edinim süreci için erken istisareler ve bildirim öncesinde tamamlanacaktır. Madde 8 müzakerelerinden önce, ÖAŞ, etkilenen binada yapılan sabit varlıkların/iyileştirmelerin mülkiyet durumunu belirlemek/belgelemek için bina sahibi ve kiracıları ile iletişime geçecek ve mümkünse, sahiplere Madde 8 davetiyeleri göndermeden önce ilgili belgeleri KGM'ye sağlayacaktır. - Anlaşma durumları (Madde 8 uyarınca): Varsa KGM'nin değerlendirme raporlarında zaten yer alan ve KGM tarafından doğrudan kiracılara ödenen sökme-takma ("<i>montaj-demontaj</i>") maliyetleri (eğer durum buysa) ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan yapılacak ödmeden düşülecektir. Bu maliyetler KGM tarafından kiracılara ödenmezse (yani kiracıların kira sözleşmelerine dayanarak bu tür maliyetleri mal sahiplerinden geri almayı yönetmeleri gerekebilir), o zaman ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanacaktır. - Anlaşmazlık durumları: KGM, kiracıların Madde 27 davalarına taraf olmalarını ve tazminatın mahkeme kararları doğrultusunda KGM tarafından sağlanmasını sağlar. ÖAŞ, davaların sonuçlarını izleyecek ve üçüncü taraf bir değerlendirme uzmanı, kiracılara YYEP Fonundan ek tazminat sağlanması gerekip gerekmediğine karar verecektir. 2.3) Emlakçı hizmet bedeli, tapu devir masrafları, potansiyel işlem masrafları, abonelik ücretleri, ilgili belgelerin hazırlanması da dahil olmak üzere izin yenileme masrafları, ilgili makamlardan alınacak onayların maliyeti gibi taşınmayla ilgili diğer masrafları karşılamak için işyeri Taşınma Destek Paketi.

¹⁰⁷ Bu, kamulaştırmanın başlamasından sonra tapu işlemlerinin KGM'ye geçmesinin en az 3 ay sürebileceğini ve tapu kaydının kesinleştiği tarihten itibaren araziye boşaltmaları için Kanun tarafından etkilenen kişilere 15 gün daha verildiğini dikkate almaktadır - kamulaştırmanın başlamasından 3 ay önce bildirimde bulunmak, etkilenen kişilere arazi girişinden önce araziye boşaltmaları için erken istisareler ve arazi edinim süreci için bildirim tarihinden itibaren en az 6 ay ve 15 gün süre tanır. Bu, zorla tahliyeyi önlemek ve yeniden yerleşim planlaması ve hazırlığı için yeterli zaman tanımak içindir. ÖAŞ, tahliye sürecinin planlanması ve koordinasyonu için KGM ile işbirliği yapacaktır.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
			kararına uygun olarak KGM tarafından tazminat sağlanır.	- Kira yardımı: Kiralanacak ikame iş yapısının piyasa kira oranına dayalı olarak üç aylık bir kira yardımı sağlanacaktır. - Emlakçı hizmet bedeli: Kiralanacak ikame iş yapısının piyasa kira oranına eşdeğer - Taşınma ile ilgili diğer masraflar için ödenek: her işletmeye özel (örneğin çevre izinleri, İSG ile ilgili izinler ve onaylar, vb.) YYEP bütçeleme amaçları doğrultusunda, kiracı işletme sahibinin etkilenen binadaki işyerinin tam ikame değerinin %5'ine kadar olduğu varsayılmıştır (Madde 8 Satın Alma Sözleşmesi Protokolünde veya Madde 27 Mahkeme Kararlarında belirtilen değerler - amortisman hariç). ÖAŞ tarafından görevlendirilecek harici İşletme Danışmanı/Danışmanları, her bir kiracı işletme sahibine sağlanacak İşletme Yer Değiştirme Destek Paketinin miktarını belirlemek için her bir işletmeyi inceleyecek ve onlarla istişare ve mutabakat halinde olacaktır. Nakit tazminatın teslimi için, arazi edinim süreci için erken istişareler ve bildirimin ardından, ÖAŞ, kiracı işletme sahibinden, ÖAŞ ile mutabık kalınacak zaman çerçevesine göre (KGM'nin kamulaştırma programı ve ÖAŞ'nin güncel inşaat programı ile uyumlu olarak) yeni işyerine taşınmayı taahhüt eden noter tasdikli bir Taahhütnameyi karşılıklı olarak imzalamasını isteyecektir. taşınma Öncesi Mali Destek Paketinin ÖAŞ tarafından mutabık kalınan zaman dilimleri içinde teslim edilmesi şartıyla. Hem Anlaşma (Madde 8 uyarınca rıza) hem de Kanun uyarınca Mahkeme davaları için, paket ya bir kerede (tek seferlik nakit tazminat) ya da kilometre taşlarına dayalı olarak teslim edilecektir. Buna, üzerinde mutabık kalınan taşınma zaman çerçeveleri ve etkilenen işletmelerin ihtiyaçları doğrultusunda ÖAŞ tarafından vaka bazında karar verilecektir. Asgari olarak, sabit (taşınmaz) yatırımların/iyileştirmelerin maliyetini karşılayacak ilk ödeme kilometre taşı, İşletme Sahibi ile ÖAŞ arasında noter onaylı Taahhüt Mektubunun imzalanmasından sonraki 15 gün içinde olacaktır. Bu, kiracı işletme sahiplerinin yeni tesislerinde gerekli hazırlık çalışmalarını (örn. elektrik, havalandırma, yangınla mücadele, aydınlatma altyapısı, vb.) ÖAŞ, idari işlerin ve satın alma süreçlerinin yönetimine ilişkin ÖAŞ'nin kurumsal prosedürlerine uygun olarak süreci koordine edecektir. Örneğin, ÖAŞ taşınma/lojistik firmasının faturasını doğrudan ödemeyi veya işletme sahibine taşınma ödeneği sağlamayı tercih edebilir (yöntem, kurumsal idari ve satın alma politikalarına dayalı olarak uygulama sırasında ÖAŞ tarafından kararlaştırılacaktır). 3) İşletme sahipleri için taşınma sonrası Mali Destek Paketi: Etkilenen işletmenin başarılı bir şekilde yeniden kurulmasına kadar 6 aya kadar geçici iş kesintisi döneminde ekonomik kayıpları karşılamak için net gelir kaybı desteği: ÖAŞ, geçici iş kesintisi döneminde (6 ay) net gelir kaybını telafi etmek için etkilenen işletme sahiplerine aylık nakit tazminat desteği sağlayacaktır. ÖAŞ, işletme sahibiyle istişare ve mutabakat halinde harici İşletme Danışman(lar)ının desteğiyle, resmi mali ve muhasebe kayıtlarına dayalı olarak ÖAŞ'nin finans ve muhasebe ekiplerinin desteğiyle (ör. resmi vergi beyannameleri, son 3 yılın muhasebe bilançoları vb.) YYEP bütçeleme amaçları doğrultusunda, YYEP etütlerinin bir parçası olarak işletme sahipleri tarafından beyan edilen net gelirler (son 3 yıl için) dikkate alınmıştır. İşletme sahipleri, beyanlarının destek verilmeden önce ÖAŞ ekipleri tarafından doğrulamaya tabi tutulacağı konusunda bilgilendirilmiştir. ÖAŞ, harici İş Danışman(lar)ının ve danışmanların desteğiyle taşınma sürecini izleyecek ve aylık desteği durdurmak için yeni tesislerde işin başarılı bir şekilde yeniden kurulduğunu teyit edecektir. Önemli etkiler nedeniyle destek süresinin uzatılması gerekiyorsa, bu durum değerlendirilecek ve Kredi Kuruluşlarının gereklilikleri doğrultusunda buna göre eylemler planlanacaktır. Çalışanların İş Kanunu uyarınca işletmenin taşınması nedeniyle istifa etmeleri halinde, İş Kanunu kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmeleri için çalışanlara ödenmek üzere işletme sahiplerine kıdem tazminatı sağlanacaktır (Bu durumda, "İşletme çalışanları - taşınma sırasında iş kesintisi nedeniyle <u>geçici gelir kaybı</u>" kapsamında öngörüldüğü gibi çalışanlara herhangi bir mali destek sağlanmayacaktır). 4) Harici İş Danışmanlığı Hizmetleri: ÖAŞ, mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler için iş geliştirme ve yönetim konusunda uzmanlaşmış harici İş Danışman(lar)ı tutacaktır. Harici İş Danışman(lar)ının danışmanlık hizmetleri, YYEP uygulama dönemi boyunca 36 ay boyunca sağlanacaktır.
	Gayri resmi işletme sahibi - etkilenen işletme yapısının "kiracısı"	Hiçbiri	Kanun uyarınca arazi için herhangi bir tazminat ödenmesi gerekmemektedir. Ancak, gayri resmi işletme sahiplerine ait yapılar, Kamulaştırma Kanunu'nda belirtilen koşullar altında tazmin edilir.	Resmi işletme sahipleri için belirtilen aynı haklar geçerli olacaktır. ÖAŞ, harici İş Danışman(lar)ının ve danışmanların desteğiyle, mali destek paketlerine temel teşkil etmek üzere gerekli belgeleri belirleyecektir (örneğin, son üç yıla ait net gelir, çalışanların brüt maaşları, vb.)
Kayıt dışı iş yapılarının kaybı	Gayri resmi iş yapısının sahibi veya kullanıcısı	Hazine arazileri üzerindeki işletme yapıları: - Taşağıll (515/179) - Emişbeleni (144/3) - besi hayvanı yetiştirme çiftliği - Toslak (326/66) Orman arazileri üzerindeki ticari yapılar: Hiçbiri	Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca, başkalarına ait tapulu araziler, sahibi olmayan araziler ve/veya sahipleri tarafından edinilmemiş araziler üzerindeki binalar/yapılar için, yapının asgari malzeme bedeli zilyede ödenir. Arazî için herhangi bir tazminat verilmemektedir. Kanun uyarınca, orman veya mera arazileri üzerindeki gayri resmi iş yapılarının sahiplerine iş yapısı veya arazi için herhangi bir tazminat verilmemektedir.	1) Arazi Edinim Süreci için Erken İstişareler ve Bildirim: ÖAŞ, kamulaştırmanın başlamasından en az 3 ay¹⁰⁸ önce işletme sahibini bilgilendirecektir. 2) Konut Binası için Tam İkame Değerinde Nakit Tazminat: Tam ikame değeri üzerinden nakit tazminat, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan yapı sahibine sağlanacaktır (kanıta dayalı olarak). Ödeme, konut taşınma paketi ile birlikte yapılacaktır (bir sonraki madde). 3) İşletme sahipleri için Taşınma Öncesi Mali Destek Paketi Ev Taşınma Destek Paketi: ÖAŞ, gayri resmi iş yapılarının sahiplerine taşınma öncesinde bir nakit tazminat paketi sağlayacaktır. Paketin içeriği ve dağıtım yöntemi, resmi işyeri sahiplerine sunulan paket ile aynı olacaktır. Arazi edinim süreci için erken istişareler ve bildirim sırasında, ÖAŞ kiracıya Konut Yer Değiştirme Destek Paketinin içeriğini, miktarını ve teslim zaman çizelgesini detaylandıran yazılı bilgi sağlayacaktır.

¹⁰⁸ Bu, kamulaştırma başladıktan sonra tapu işlemlerinin KGM'ye geçmesinin en az 3 ay sürebileceğini ve tapu kaydının kesinleştiği tarihten itibaren araziye boşaltmak için Kanun tarafından etkilenen kişilere 15 gün daha verildiğini dikkate alır - kamulaştırmanın başlamasından 3 ay önce bildirimde bulunmak, etkilenen kişilere arazi girişinden önce araziye boşaltmak için erken istişareler ve arazi edinim süreci için bildirim tarihinden itibaren en az 6 ay ve 15 gün süre tanır. Bu, zorla tahliyei önlemek ve yeniden yerleşim planlaması ve hazırlığı için yeterli zaman tanımak içindir. ÖAŞ, tahliye sürecinin planlanması ve koordinasyonu için KGM ile işbirliği yapacaktır.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
				4) İkame Arazi Arama Desteği: ÖAŞ, yeni bir iş yapısının bulunmasına veya yeni bir iş yapısının kabul edilebilir standartlarda ve kira güvencesi ile inşa edilmesi için uygun bir ikame arazinin belirlenmesine yardımcı olacaktır. ÖAŞ, gerektiğinde, ilgili makamlar, kurumlar ve muhtarlarla koordinasyonu kolaylaştıracak ve destekleyecek, böylece iş yapısının kira güvencesi ile inşa edilebileceği uygun bir parselin (hazine, tescilli olmayan veya diğer) belirlenmesine yardımcı olacaktır. 5) İşletme sahipleri için taşınma sonrası Mali Destek Paketi: İçerik ve dağıtım yöntemi, resmi işletme yapılarının sahiplerine sunulan paket ile aynı olacaktır.
İşletme sahipleri - faaliyetlerini sonlandıracak (işletmenin kapanması)	İşletme sahipleri	Etkilenen işletmelerden 2'si, Proje ile ilgili arazi edinimi ve yeniden yerleştirmenin bir sonucu olarak faaliyetlerini sonlandırma potansiyeli olduğunu belirtmiştir. Manavgat, Hacıobası'nda, mevcut D-695 devlet yolunun kamulaştırılan alanında bulunan ve Tablo 3-24 adresinde listelenen küçük ölçekli yol kenarı yerel ürün satıcıları (gayri resmi) potansiyel olarak kapanabilir.	Kamulaştırma Kanunu uyarınca, bir işletmenin yeniden yerleşimden sonra faaliyetlerini durdurması durumunda gelir kaybı için herhangi bir tazminat sağlanmamaktadır.	1) İşletme sahipleri için Mali Destek Paketi: Etkilenen işletmelerden 2'si, Proje ile ilgili arazi edinimi ve yeniden yerleşim nedeniyle faaliyetlerini sonlandırma potansiyelini ifade etmiştir. Bu YYEP'de belirtilen haklar, ticari faaliyetlerin en azından yeniden yerleştirme öncesine eşdeğer veya tercihen daha iyi koşullar altında devam etmesini desteklemek için tasarlanmıştır. ÖAŞ, bu hedefe ulaşılmasını sağlamak için YYEP uygulama dönemi boyunca etkilenen işletmelerin faaliyetlerini izleyecektir. İşin sona ermesinin kaçınılmaz olduğu ve doğrudan taşınma ile bağlantılı olduğu durumlarda (bu durum ÖAŞ tarafından tutulacak harici İş Danışmanı/Danışmanları tarafından teyit edilecektir), ÖAŞ etkilenen işletme sahiplerine bir defaya mahsus nakit tazminat desteği sağlayacaktır. Harici İş Danışmanı/Danışmanları, resmi mali ve muhasebe kayıtlarını (örneğin vergi beyannameleri, bir önceki yıla ait bilançolar vb. 2) Proje İstihdamı için Fırsatlar: Bu işletme sahiplerine ve çalışanlarına Proje tarafından yaratılan istihdam fırsatları için öncelik verilecektir. İstihdam, ilgili iş gerekliliklerinin karşılanmasına bağlı olacaktır ve YYEP Uygulama Ekibi uygun rollerin belirlenmesine, başvuruların desteklenmesine ve gerekli oryantasyon veya eğitimin sağlanmasına yardımcı olacaktır. 3) Harici İş Danışmanlığı Hizmetlerine Erişim: ÖAŞ, mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler için iş geliştirme ve yönetim konusunda uzmanlaşmış harici İş Danışman(lar)ı tutacaktır. Harici İş Danışman(lar)ının danışmanlık hizmetleri, YYEP uygulama dönemi boyunca 36 ay boyunca sağlanacaktır.
Taşınmayacak ancak arazi ve/veya varlıklarında kısmi kayıp yaşayabilecek işletme sahipleri	Etkilenen işletme yapısının "sahibi"	Lütfen bkz. Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.	Kamulaştırma Kanunu uyarınca, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanan bina birim fiyatları kullanılarak KGM varlık değerlendirme uzmanları tarafından yapılan değerlemelere dayalı olarak KGM tarafından nakit tazminat sağlanmaktadır.	1) Tam İkame Maliyetinde tazminat sağlamak için Etkilenen Binaların/Yapıların Amortisman Maliyetini Karşılama için Nakit Tazminat, Madde 8 anlaşma davaları için, karşılanacak amortisman tutarları, müzakereler sırasında kararlaştırılan ve Satın Alma Anlaşması Protokolünde belirtilen nihai kamulaştırma değerlerine göre belirlenecektir. Kanun uyarınca 27. Madde davaları için, karşılanacak amortisman tutarları mahkemeler tarafından belirlenecek değerlere dayanacak ve 27. Madde mahkeme kararlarında belirtilecektir. KGM'nin etkilenen unsurları veya yapıları kamulaştırmadığı durumlarda, ÖAŞ, yenileme maliyetine eşdeğer ödemenin YYEP Fonu aracılığıyla karşılanmasını sağlayacaktır. Bu, işletmelerin yasal olarak kendilerine ait olmayan arazilere (örneğin, yol kenarındaki alanlar) uzandığı ve bu nedenle bu tür yapıların KGM tarafından tazmin edilmeye uygun olmadığı durumları içerebilir. Bu durumlarda, ÖAŞ, etkilenen kullanıcılar için tam yenileme maliyetini sağlamak için tazminat sağlayacaktır. 2) İnşaat Ekipleri ve Şikâyet Mekanizması Desteği: Uygun olduğu durumlarda, ÖAŞ/EPC Yüklenicisinin inşaat ekibi ve araçları tarafından, giriş/çıkış kapıları, rampalar veya taşınabilir yapıların yerleşiminin yeniden düzenlenmesi gibi sahaya olası erişim kısıtlamalarını önlemek için destek sağlanacaktır. ÖAŞ/EPC Yüklenicisi, etkilenen taşınabilir yapıların ve yardımcı tesislerin mevcut tesisler içinde veya yakın çevrede başka bir yere taşınması için yardım sağlayacaktır. Bu varlıkların taşınma süreci, ticari faaliyetlerdeki herhangi bir kesintiye en aza indirmek için işletme sahibine danışılarak koordine edilecektir. 3) İzleme, Şikâyet Yönetimi ve Düzeltici Eylemler: ÖAŞ, talep ve şikâyetleri Projenin Şikâyet Mekanizmasına uygun olarak toplayacak, yönetecek ve izleyecektir. İnşaat veya işletme aşamasından kaynaklanan erişim kısıtlamaları gibi ticari faaliyetler üzerindeki her türlü etki vaka bazında tespit edilecek ve işletme sahiplerine danışılarak düzeltici eylemler geliştirilecek ve uygulanacaktır. 4) Harici İş Danışmanlığı Hizmetlerine Erişim: ÖAŞ, mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler için iş geliştirme ve yönetim konusunda uzmanlaşmış harici İş Danışman(lar)ı tutacaktır. Harici İş Danışman(lar)ının danışmanlık hizmetleri, YYEP uygulama dönemi boyunca 36 ay boyunca sağlanacaktır.
	Etkilenen işletme yapısının "kiracısı"		Kiracılara ait yapılar, Kamulaştırma Kanunu'nda belirtilen koşullara uygun olarak tazmin edilir.	
Çalışanlar				
Çalışanlar tarafından gecici gelir kaybı	Etkilenen işletmelerin resmi çalışanları	131 çalışan (erkek ve kadın dahil)	Türk Kamulaştırma Kanunu uyarınca, etkilenen işletmelerin resmi veya gayri resmi çalışanlarının gelir kaybı için herhangi bir tazminat ödenmesi gerekmemektedir.	Çalışanlara Mali Destek Paketi: ÖAŞ, aşağıdaki süreç aracılığıyla çalışanlara çalışan başına 3 aylık brüt maaşa kadar mali destek (brüt maaş) paketi sağlayacaktır: 1) Mevcut Resmi ve Gayri Resmi Çalışanların Sayımı: ÖAŞ, Erken İstisnalar tarihi itibarıyla (kamulaştırmanın başlamasından üç ay önce) etkilenen işletmelerde çalışan tüm resmi ve gayri resmi çalışanları belirleyecektir. İstihdam koşulları (örneğin tam zamanlı statü, brüt ve net maaşlar, vb.) ÖAŞ tarafından tutulacak harici İş Danışmanı/Danışmanları tarafından aşağıdaki şekilde belirlenecektir: - Resmi çalışanlar: Resmi belgelere, sigorta kayıtlarına, muhasebe kayıtlarına vb. dayalı olarak. - Kayıt dışı çalışanlar: Etkilenen kayıt dışı çalışan, işletme sahipleri ve/veya diğer çalışanlar ve/veya diğer ilgili mütevellî taraflarla yapılan istisnalarla dayalı olarak (beyanları doğrulamak için farklı zamanlarda yapılacaktır) Kamulaştırma ve binanın tahliyesinin (taşınma) Erken İstisnalar sonrakı 6 ay 15 gün içinde tamamlanacağı ve taşınmadan sonraki 6 ay içinde işletmenin yeni tesislerinde başarılı bir şekilde yeniden kurulabileceği varsayılmaktadır ("Taşınma Sonrası ve İşin Yeniden Kurulması Dönemi").
- nedeniyle (i) iş kesintisi süresi boyunca iş sahibi tarafından ücretsiz izne gönderilmesi	(engelli ve göçmen gibi hassasiyeti olan çalışanlar dahil)	YYEP etüt örneklemindeki işletmeler, Mayıs 2025'te tamamlanan YYEP etütlerinin bir parçası olarak belirlenmiştir.		
(ii) iş kesintisi döneminde geciken maaş ödemesi	Gayri resmi etkilenen işletmelerin çalışanları (engelli ve göçmen gibi)	5 erkek göçmen	YYEP etüt örneklemindeki işletmeler, Mayıs 2025'te	

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
	hassasiyeti olan çalışanlar dahil)	tamamlanan YYEP etütlerinin bölümü olarak belirlenmiştir. İşletmeler ve çalışanlarına ilişkin bilgiler Projenin PEK Veri Tabanında tutulmaktadır.		İşletme sahiplerinin, Erken Danışma ve Bildirim tarihinden sonra işe alınan tüm çalışanları (resmi veya gayri resmi) Taşınma Sonrası ve İşin Yeniden Kurulması Döneminin sonuna kadar bildirmeleri gerekecektir. Gerektiğinde, bu tür çalışanların YYEP hakları için uygunluğu, harici İş Danışman(lar)ının desteğiyle ÖAŞ tarafından incelenecek ve değerlendirilecektir. 2) Çalışanların İstihdam Durumunun İzlenmesi ve Brüt Maaş Desteği Gereksiniminin Belirlenmesi: ÖAŞ, üçüncü taraf uygulama ortakları ve danışmanların desteğiyle, Erken İstisareler adımımdan sonra yaklaşık 12 ay boyunca kayıtlı ve kayıt dışı çalışanların istihdam durumunu izleyecek ve raporlayacaktır. Erken İstisarelerden sonraki bu 12 aylık süre boyunca: a) YYEP izleme sonucunda, taşınma ile ilgili geçici iş kesintisinden etkilenen çalışanlar olduğu tespit edilirse (etkinin nedeni, dış İş Danışman(lar)ının desteğiyle ÖAŞ tarafından değerlendirilecek ve belirlenecektir), etkilenen her çalışanın 3 aya kadar olan brüt maaşı, bu süre zarfında çalışanın gelir kaybını önlemek için ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanacaktır. Önemli etkiler nedeniyle brüt maaş desteğinin süresinin uzatılması gerekiyorsa (etkinin önemi, harici İş Danışman(lar)ının desteğiyle ÖAŞ tarafından izlenecek ve doğrulanacaktır), bu durum Kredi Kuruluşlarına danışılarak değerlendirilecek ve buna göre ÖAŞ tarafından eylemler planlanacak ve uygulanacaktır. b) YYEP izlemesinin çalışanların gelirleri üzerinde herhangi bir olumsuz etki/kesinti olmadığını kanıtlaması halinde, ÖAŞ çalışanlar için herhangi bir brüt maaş desteği sağlamayacaktır. 3) Ödeme Mekanizması: ÖAŞ'nin hukuk ve finans ekipleri tarafından çerçevesi çizilen ödeme mekanizmasına göre: a) Resmi çalışanlar için, istihdam durumu/koşulları ve ödeme miktarı, ÖAŞ tarafından, dış İş Danışman(lar)ının desteğiyle, çalışanın son 6 maaş bordrosuna göre yeniden belirlenecek/doğrulanacaktır (ayrıca iş sahibinden son 6 aya ait Sosyal Güvenlik Kurumu - SGK kaydı talep edilecektir). İş kesintisi sırasında/durumunda, ÖAŞ, ÖAŞ/EPC, Çalışan ve İş sahibi arasında imzalanacak bir protokole dayalı olarak çalışanlara <u>iş sahipleri aracılığıyla (çalışan iş kesintisi döneminde iş sahibinin işyerinde kayıtlı kalacağından)</u> aylık olarak brüt maaş ödemeleri yapacaktır. Protokol aşağıdaki mekanizmayı garanti eden maddeler içerecektir: - İş sahibi ilgili ay için bankada maaş ödeme işlem talimatını gerçekleştirecektir. - İş sahibi, çalışanın sigorta kaydını ve ödemelerini aksatmayacaktır. - İşletme sahibi, işlem emri kanıtlarını ve sigorta ödeme belgelerini ÖAŞ'ye sunacaktır. - ÖAŞ, çalışan maaş ödeme işlemlerine ilişkin kanıtların İşletme sahibi tarafından ÖAŞ'ye sunulduğu gün İşletme sahibine brüt maaş ödemelerini yapacaktır. - ÖAŞ, işletme sahipleri ve çalışanlar arasındaki tüm işlemler ÖAŞ tarafından uygun şekilde belgelenecektir. - ÖAŞ, işletme sahipleri ve çalışanlarla istişare ederek süreci izleyecektir. b) Kayıt dışı çalışanlar için, istihdam durumu/koşulları ve ödeme miktarı, ÖAŞ tarafından, dış İş Danışman(lar)ının desteğiyle, etkilenen kayıt dışı çalışan, işletme sahipleri ve/veya diğer çalışanlar ve/veya diğer ilgili mütevellî taraflarla yapılan istişarelere (beyanları doğrulamak için farklı zamanlarda yapılacaktır) ve ilgili belgelerin/kanıtların incelenmesine dayalı olarak yeniden belirlenecek/doğrulanacaktır. ÖAŞ, <u>etkilenen kayıt dışı çalışanlara aylık olarak doğrudan</u> brüt maaş ödemeleri yapacaktır. İşlem mekanizması, ÖAŞ tarafından çalışanla mutabık kalınarak, maaş tazminatının etkilenen kayıt dışı çalışan tarafından alınmasını garanti eden bir mekanizma aracılığıyla kararlaştırılacaktır. ÖAŞ tarafından kayıt dışı çalışanlar yararına yapılacak tüm işlemler ÖAŞ tarafından uygun şekilde belgelenecektir. Geçim kaynaklarının restorasyonu ve iyileştirilmesi programı aracılığıyla sağlanacak İş Danışmanlığı Hizmetlerinin bir parçası olarak, işletme için uygun olduğu durumlarda (örneğin, istihdamın kayıt altına alınmasını destekleyen mevcut devlet programlarından yararlanarak) kayıt dışı işgücünün kayıt altına alınması konusunda danışmanlık, ÖAŞ tarafından tutulacak harici İş Danışmanı (Danışmanları) tarafından sağlanacaktır. Etkilenen işletmelerden 2'si Proje ile ilgili arazi edinimi ve yer değiştirme nedeniyle faaliyetlerini sonlandırma potansiyelini ifade etmiştir. Bu YYEP'de özetlenen yetkiler, en azından taşınma öncesine eşdeğer veya tercihen daha iyi koşullar altında ticari faaliyetlerin devam etmesini desteklemek üzere tasarlanmıştır. ÖAŞ, bu hedefe ulaşıldığından emin olmak için YYEP uygulama dönemi boyunca etkilenen işletmelerin faaliyetlerini izleyecektir. YYEP izleme sonucunda, taşınma işleminden sonraki 6 ay içinde ("Taşınma Sonrası ve İşin Yeniden Kurulması Dönemi"), YYEP kapsamında olmayan nedenlerle (örn. kendi kontrollerinde olmayan ve işin taşınması ile doğrudan ilgili/kaçınılmaz olan nedenlerle (bu tür nedenler ÖAŞ tarafından inceleme ve doğrulamaya tabidir) işten çıkarılan/işini kaybeden veya İş Kanunu uyarınca işin taşınması nedeniyle istifa eden (yeni iş yerine olan mesafenin temelde artması nedeniyle istifa eden savunmasız çalışanlar veya kadınlar dahil) çalışanlar aşağıdaki haklara sahip olacaktır: a) Resmi çalışanlar için, kıdem tazminatı, ödenmemiş yıllık izinler ve diğer kazanılmış haklar İş Kanunu uyarınca <u>resmi</u> iş sahiplerinin yükümlülüğünde olacaktır. Buna ek olarak, ÖAŞ, çalışanın işten çıkarılmasının veya istifasının Proje sonucunda işletmenin taşınmasıyla doğrudan ilgili/kaçınılmaz olduğunu doğrulamak için durumu inceleyecek ve bu gibi durumlarda ÖAŞ, doğrulamayı takip eden 15 gün içinde etkilenen çalışana 3 aylık brüt maaş desteği sağlayacaktır. ÖAŞ'nin çalışanlara desteği, doğrudan etkilenen çalışanların banka hesabına tek seferlik nakit tazminat olarak sağlanacaktır. ÖAŞ tarafından yapılacak tüm işlemler uygun şekilde belgelenecektir. b) Kayıt dışı çalışanlar için, ÖAŞ, harici İş Danışman(lar)ının desteğiyle, çalışanın işten çıkarılmasının veya çalışanın işten çıkarılmasının Proje sonucunda işletmenin taşınmasıyla doğrudan ilgili/kaçınılmaz olduğunu doğrulamak için durumu inceleyecek ve bu gibi durumlarda ÖAŞ 3 aylık brüt maaş desteği sağlayacak ve çalışan ayrıca aşağıdakilere hak kazanacaktır:
Çalışanlar tarafından kalıcı gelir kaybı - nedeniyle i)işletmenin kalıcı olarak kapatılması; ii)işletme sahipleri tarafından işten çıkarılma/iş sözleşmesinin feshi (iii) işletmenin uzak bir yere taşınması nedeniyle çalışanların istifa etmesi.	Kırılğan çalışanlar ve kadınlar da dahil olmak üzere kayıtlı ve kayıt dışı çalışanlar	Etkilenen işletmelerden 2'si, Proje ile ilgili arazi edinimi ve yeniden yerleştirmenin bir sonucu olarak faaliyetlerini durdurma niyetini ifade etmiştir.	Türk Kamulaştırma Kanunu kapsamında, etkilenen işletmelerin resmi veya gayri resmi çalışanlarının gelir kaybı için herhangi bir tazminat ödenmesi gerekmemektedir.	

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
				- Etkilenen çalışana, Proje'nin istihdam kriterlerini (örneğin eğitim, beceri, İSG hususları, vb.) karşılaması halinde Proje inşaatında istihdam için öncelik verilecektir. - Gerektiğinde, ÖAŞ tarafından çalışana özgü diğer önlemler geliştirilecek (örneğin, benzer veya diğer sektörlerde istihdam fırsatını artırmak için özel beceri eğitimleri) ve etkilenen çalışan(lar)ın koşullarına bağlı olarak vaka bazında uygulanacaktır. ÖAŞ desteği, maaş tazminatının etkilenen kayıt dışı çalışan tarafından alınmasını garanti eden bir mekanizma aracılığıyla tek seferlik nakit tazminat olarak sağlanacaktır. ÖAŞ tarafından kayıt dışı çalışanlar yararına yapılacak tüm işlemler uygun şekilde belgelenecektir. ÖAŞ tarafından tutulacak harici İş Danışmanı/Danışmanları, işletmelerin taşınması nedeniyle işlerini kaybedebilecek çalışanlar (göçmen işçiler dahil) için etkilenen çalışanlara alternatif iş arama ve beceri geliştirme desteği sağlayacaktır.
(v) Savunmasız Kişiler				
Hassas üyelere sahip etkilenen haneler -	Fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilmiş ve hassas durumdaki üyeleri içeren tüm haneler	Türk Kamulaştırma Kanunu kapsamında, hassas durumdaki kişiler için özel bir tazminat veya yardım gerekmemektedir.		1) ÖAŞ tarafından hassas durumdaki hanelere <u>aynı destek</u> sağlanacaktır. YYEP bütçeleme amaçları doğrultusunda, hane başına geçerli net asgari ücretin 6 katına kadar (hane başına yaklaşık 3.500 Avro varsayılmıştır) aynı destek sağlanacağı varsayılmıştır. Destek sağlanacak haneler ve destek seviyesi (hassasiyet puanlama değerlendirmesine göre), YYEP uygulaması sırasında üçüncü taraf uygulama ortakları ve danışmanların desteğiyle ÖAŞ tarafından (hassasiyet seviyelerine bağlı olarak) belirlenecektir. 2) Hassas üyeleri olan hanelerin ihtiyaçlarına göre uyarlanmış destek ve/veya yardım (vaka bazında): Fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilmiş ve hassas durumdaki hanehalklarına, bu YYEP'de belirtilen tüm geçim kaynaklarını geri kazandırma, iyileştirme ve yardım tedbirlerine erişim hakkı ve önceliği verilecektir. Detaylı destek önlemleri Bölüm12.3.1 'da listelenmiştir. 3) Toplumsal Kalkınma Girişimleri: ÖAŞ, YYEP kapsamında hassas durumdaki hanelere sağlanan desteği tamamlayacak bir Toplumsal Kalkınma Planı geliştirecek ve uygulayacaktır.
Yukarıdaki PEK kategorileri için tanımlanan kayıp veya etkilerden herhangi birine maruz kalabilir, ancak kırılganlık veya dezavantajlı koşullar nedeniyle daha önemli bir düzeyde olabilir.	Hassas üyeleri olan fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler (herhangi bir hassasiyet kategorisi altında)			ÖAŞ, HİS'ler ve uygun olan diğer kurum içi personel aracılığıyla, ikamet, eğitim (öğrenciler için), sağlık hizmetleri (aile sağlığı merkezlerinde) ve kamu hizmetleri (kamu hizmeti şirketlerinde) için yeniden kayıt süreçlerine destek sağlayacaktır. Buna lojistik destek, gerekli belgelerin hazırlanması için destek vb. dahil olacaktır. Fiziksel olarak yerinden edilmiş hanelerin hassas durumdaki, iş arayan ve Projenin istihdam kriterlerini (örneğin eğitim, beceri, İSG hususları, vb.) karşılayan bir üyesine inşaat aşamasında Proje istihdamında öncelik verilecektir. Haneler, Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır.
	<u>Ekonomik:</u> Yeşil kart¹⁰⁹ sahibi Devlet yardımı alan kişiler İşsiz Sosyal Güvencesiz Çalışanlar			Fiziksel veya ekonomik olarak yerinden edilmiş hanelerin hassas durumdaki, iş arayan ve Projenin istihdam kriterlerini (örn. eğitim, beceri, İSG hususları, vb.) karşılayan bir üyesine inşaat aşamasında Proje istihdamında öncelik verilecektir. Haneler, Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır.
	<u>Cinsiyete dayalı:</u> Hanede ekonomik olarak aktif yetişkin bir erkeği olmayan kadın hanehalkı reisi Hanesinde ekonomik olarak aktif yetişkin bir erkek bulunan kadın hanehalkı reisi <u>Yaşa bağlı olarak:</u> Bakıma muhtaç yaşlılar (65 yaş üstü) Çocuk hane reisi (18 yaş altı) <u>Hastalık, fiziksel veya zihinsel engellilik:</u> Kronik hastalık Fiziksel engellilik Zihinsel engellilik <u>Çocuklu haneler:</u> Özel ihtiyaçları olan çocuklar Okulsuz çocuklar okulda <u>Etnik azınlık, diğer dinlere mensup</u>			1) ÖAŞ, bireysel iletişim ve diğer özel mekanizmalar (örneğin sadece kadınlara özel toplantılar) yoluyla kadınların ve hassas grupların YYEP ile ilgili istişarelere ve Proje Şikayet Mekanizmasına eşit erişimini sağlayacaktır. Bu amaçla, ÖAŞ 3 HİS'i işe almıştır, ÖAŞ kadınların müzakerelere ve istişare toplantılarına katılımını en üst düzeye çıkarmak için çaba gösterecektir. Etkilenen yerleşim yerlerinde yaşayan kadınlar ve hassas durumdaki mal sahipleri/hissedarlar, ÖAŞ ve EPC HİS'leri tarafından Kanun uyarınca müzakere toplantılarının zamanlaması, kamulaştırma kararları (örneğin Madde 27 veya 10 durumunda mahkeme kararları), tazminatların yatırılması vb. hakkında bireysel olarak bilgilendirilecektir. 2) Yeniden yerleştirecek hanelerin kadın üyeleri yeniden yerleşim sürecine dahil edilecek ve karar alma sürecinin bir parçası olmalıdır. 3) ÖAŞ tarafından bu YYEP aracılığıyla sağlanacak haklar, hanelerdeki hem kadın hem de erkek eşleri kapsayacak şekilde düzenlenecektir. Talep edildiğinde/gerektiğinde, ÖAŞ saha ekipleri tarafından banka hesabı açmalarına yardımcı olmak için destek sağlanacaktır. 4) Tarım arazilerinde çalışan çiftçi kocalarını ziyaret eden ve onlara destek olan kadınlar ve çocuklar izlenecek ve kadın HİS'ler, inşaat ve/veya işletme sırasında karşılaşılabilecekleri güvenlik veya toplumsal cinsiyet sorunlarını tespit etmek için onlarla sürekli iletişim halinde olacaktır. İzleme sırasında bu tür sorunların tespit edilmesi halinde, duruma göre düzeltici eylemler planlanacak ve uygulanacaktır. 5) Fiziksel ve/veya ekonomik olarak yerinden edilmiş hanelerin işsiz kadın üyelerine, iş aramaları halinde Proje istihdamında (niteliklerine ve becerilerine bağlı olarak inşaat ve işletme aşamalarında) öncelik sağlanacaktır. ÖAŞ ve EPC HİS'leri onları niteliklerine uygun iş fırsatları hakkında bilgilendirecektir. 6) ÖAŞ'nin uygulama ortakları tarafından geliştirilecek ve sunulacak eğitim programları, etkilenen hanelerin kadın ve diğer hassas üyeleri için düşünülebilecek potansiyel alternatif sürdürülebilir geçim kaynaklarını dikkate alacaktır (örneğin, etkilenen hanelerdeki işsiz lise ve üniversite mezunları, sigortalı bir işte çalışmak isteyen kadın üyeler). 7) Fiziksel ve/veya ekonomik yerinden edilmeden kaynaklanabilecek kadınlar üzerindeki ek iş yükü veya hassas üyelerin konforunu orantısız bir şekilde etkileyebilecek durumlar, YYEP uygulaması sırasında kadın TİS'lerin katılımıyla yapılacak saha araştırmaları yoluyla vaka bazında tespit edilecektir. Hassas üyeleri ve kadınları olan hanelerin ihtiyaçlarına göre uyarlanmış önlemler/yardımlar, onlarla istişare halinde ÖAŞ tarafından sağlanacaktır (örneğin, dışarıdan alınabilecek hizmetlere erişim yoluyla taşınma süreci öncesinde, sırasında ve sonrasında iş yükünü azaltmak için sağlanabilecek destek, sağlıkla ilgili hassasiyeti olan hane üyelerinin ihtiyaç duyduğu özel sağlık desteği vb.)

¹⁰⁹ Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Sağlık Giderlerinin Devlet Tarafından Karşılanması ve Yeşil Kart Sistemine İlişkin Ulusal Yönetmelik uyarınca sağlanan sağlık kartı (kartın türü ve içeriği Yönetmeliğe göre belirlenir).

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
				8) Hassas PEK'in Projeden etkilenen konut dışı yapılara (örneğin ahır, baraka vb.) sahip olması durumunda, ÖAŞ, etkilenen yapının hassas PEK tarafından belirtilecek uygun bir yerde yeniden inşası için aynı destek ve yardım sağlamayı teklif edecektir (bu tür yapılara sahip olan hassas PEK'lerin Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM'den zorunlu nakit tazminat alacakları dikkate alınarak). 9) YYEP'nin bir parçası olarak hassas hanelere ve kadınlara sağlanacak destek, ÖAŞ tarafından geliştirilecek ve uygulanacak olan Toplumsal Kalkınma Planı aracılığıyla tamamlanacaktır. Şirket, HİS'ler ve uygun olan diğer kurum içi personel aracılığıyla okuma yazma bilmeyen, yaşlı ve diğer ihtiyaç sahibi kişilere kamulaştırma ile ilgili resmi belgelerin incelenmesi ve işlenmesi konusunda yardımcı olacaktır. Proje ile ilgili arazi edinimlerinden etkilenen haneler tarafından istihdam edilen göçmen tarım işçileri özel olarak bilgilendirilecektir. HİS'ler ve uygun olan diğer kurum içi personel aracılığıyla Proje arazi edinimi, YYEP ve şikayet mekanizması hakkında ÖAŞ. Haneler, Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır. Fiziksel veya ekonomik olarak yerinden edilmiş, hassas durumdaki hanelerin iş arayan ve Proje'nin istihdam kriterlerini (örn. eğitim, beceri, İSG hususları, vb.) karşılayan en az bir üyesine inşaat aşamasında Proje istihdamında öncelik verilecektir. Geçim kaynağı araziye dayalı olan ve kümülatif etkilere orantısız şekilde etkilenen PEK'ler, geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması programı ile desteklenecektir. YYEP Bütçesi, kümülatif etkilerin telafisi için hükümler içermektedir. Potansiyel kümülatif etkilere maruz kalan parsellerin kullanıcıları, Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır.
Savunmasız çalışanlar	<u>Etkilenen İşletmelerdeki Potansiyel Olarak Savunmasız Çalışan Sayısı için lütfen Tablo 12-4 'ye bakınız</u> <u>Taşınacak işletmeler: 9 hassas çalışan</u> (1 kadın + 8 erkek) <u>Taşınmayacak ancak kısmi arazi ve / veya varlık kaybı yaşayabilecek işletmeler: 7 hassas çalışan</u> (1 kadın + 6 erkek) Kayıt dışı çalışanlar (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında işyerinde kayıtlı olmayan çalışanlar). Göçmen çalışanlar (kayıtlı ve kayıt dışı) (5 erkek göçmen kayıt dışı olarak istihdam edildiğini beyan etti + 2 erkek göçmen taşınacak işletmelerde kayıtlı olarak istihdam edildiğini beyan etti) Fiziksel engelli / özürlü çalışan Kronik hasta çalışan (<u>taşınacak işletmelerde 1 erkek + 1 kadın</u>) Bakıma muhtaç yaşlı çalışanlar (65 yaş üstü) Hassas durumdaki kadın çalışanlar (örn. bekar ve çocuklu kadınlar, vb.) Hassas hane halkı üyelerine sahip çalışanlar (örn. engelliler) Etkilenen işletmelerde <u>hiçbir çocuğun (15-18 yaş)</u> istihdam edilmediği bildirilmiştir	Kamulaştırma Kanunu kapsamında hassas gruplar için ek tazminat gerekmemektedir.	Hassas durumdaki çalışanlara özel destek ve/veya yardım (duruma göre): Hassas çalışanlara ve hanelerinde hassas üyeleri olan çalışanlara sağlanacak özel tedbirler/yardımlar, ÖAŞ tarafından belirlenecek ve yardım/tedbirler ÖAŞ tarafından vaka bazında geliştirilecek ve sunulacaktır. Hassas durumdaki çalışanlar, istihdam koşullarının resmiyetine bakılmaksızın YYEP aracılığıyla desteklenecektir. ÖAŞ (hukuk departmanı aracılığıyla), geçerli çalışma veya oturma izinleri olmayan göçmen işçilere, Türkiye'deki ikamet ve istihdamlarının resmileştirilmesi için izlenmesi gereken prosedürler konusunda tavsiyelerde bulunacaktır. <u>Kayıt dışı, göçmen, kadın vb. hassas durumdaki çalışanlar, Etkilenen İşletmeler - Çalışanlar için (yukarıda) açıklanan tüm haklardan yararlanabilecekler:</u> - İş kesintisi döneminde iş sahibi tarafından ücretsiz izne gönderilmesi veya iş kesintisi döneminde maaş ödemesinin gecikmesi nedeniyle "<u>Çalışanların Geçici Gelir Kaybı</u>" - İşletme sahipleri tarafından işletmenin kalıcı olarak kapatılması, işletme sahipleri tarafından işten çıkarılma/iş sözleşmesinin feshi veya işletmenin uzak bir yere taşınması nedeniyle çalışanların istifası nedeniyle "<u>Çalışanların Kalıcı Gelir Kaybı</u>".	
(vi) İnşaat Sırasındaki Geçici Kayıplar/Etkiler				
İnşaat sırasında özel parsellerin geçici kaybı (erişim kısıtlamaları dahil)	Sahipler/hissedarlar	Geçici tesisler için lütfen Bölüm2.3.9 'a bakınız.	İşletme aşamasında Projeye hizmet vermeye devam edecek olan geçici tesis sahaları, Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM tarafından kamulaştırılır - örneğin, KM 64+500'de bulunan ve işletme sırasında İşletme ve Bakım Merkezi olarak hizmet verecek olan Ana İnşaat Kamp Sahası. Yalnızca inşaat aşamasında kullanılacak tesisler için KGM, ÖAŞ/EPC'nin mal sahipleri veya hissedarlarla kira sözleşmeleri, karşılıklı protokoller veya benzer düzenlemeler yoluyla arazi edinimini tamamlamasını şart koşar.	1) Tam İkame Değerinde Nakit Tazminat: İnşaat aşamasında geçici olarak kullanılacak arazilerin sahipleri/hak sahipleri ile ÖAŞ/EPC tarafından protokoller ve/veya kira sözleşmeleri imzalanacaktır. Arazinin kullanımı ve herhangi bir ekonomik faaliyet için nakit tazminat (piyasa fiyatlarında mahsullerin, ağaçların, konut dışı yapıların, altyapının vb. maliyeti) ÖAŞ tarafından mal sahiplerine / hak sahiplerine uygun şekilde sağlanacaktır. 2) Taşınma Yardımı ve/veya Ödeneği: Konut dışı yapıların taşınabilir olması durumunda ve mal sahipleri tarafından talep edilmesi halinde, ÖAŞ bunların ikame araziye veya PEK tarafından kararlaştırılacak başka bir yere taşınması için yardım sağlayacaktır. 3) İnşaatla İlgili Önlemler: ÖAŞ, inşaat aşamasında geçici olarak kullanılan tüm inşaat ve çalışma sahalarının, Proje ÇSED'ine uygun olarak her bir sahadaki faaliyetlerin tamamlanmasının ardından rehabilite edilmesini sağlayacaktır.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
				İnşaat sırasında, ÖAŞ, Proje ÇSED'inde belirtilen toplum sağlığı ve güvenliği önlemlerine uygun olarak, yerleşim alanları ile Otoyol tarafından parçalanmış tarım veya otlatma arazileri arasında güvenli geçiş yollarının sağlanmasını sağlamak için yerel topluluklarla iletişim kuracaktır. Geçici kullanım süresinin sonunda, EPC Yüklenicisi araziye eski haline getirecek ve ilgili arazi sahibine iade edecektir.
	Resmi kullanıcılar (resmi kiracılar)	Kullanılacak geçici tesislerin (yüklenici ve taşeron dahil) nihai listesine KGM ile mutabık kalınarak ÖAŞ tarafından karar verileceğinden, geçici tesis alanlarının resmi kullanıcıları Muhtarlar ve topluluklarla devam eden istişarelere dayalı olarak belirlenecektir.	Proje tarafından geçici arazi kullanımı için <u>resmi</u> kullanıcılara arazi tazminatı ödenmeyecektir. Ancak, <u>resmi kiracılar</u> , kiraladıkları arazi üzerindeki mahsuller, ağaçlar ve her türlü varlık ve sabit iyileştirmeler/yatırımlar (yapılar) için, bu mahsuller/varlıklar ve sabit iyileştirmeler/yatırımlar için mülkiyeti kanıtlayabilmeleri koşuluyla tazminat almaya hak kazanırlar. Amortisman, ilgili Türk mevzuatında yayınlanan amortisman oranlarına uygun olarak düşülmür.	4) İzleme, Şikayet Yönetimi ve Düzeltici Önlemler: ÖAŞ, inşaat aşaması etkilerinden kaynaklanan geçici arazi kaybı ve erişim kısıtlamaları ile ilgili şikayetleri toplamak, yönetmek, çözmek ve izlemek için Proje Şikayet Mekanizmasını uygulayacaktır.
	Gayri resmi kullanıcılar	Kullanılacak geçici tesislerin (yüklenici ve taşeron dahil) nihai listesine KGM ile mutabık kalınarak ÖAŞ tarafından karar verileceğinden, geçici tesis alanlarının gayri resmi kullanıcıları Muhtarlar ve topluluklarla devam eden istişarelere dayalı olarak belirlenecektir.	Proje tarafından geçici arazi kullanımı için <u>gayri resmi</u> kullanıcılara arazi için herhangi bir tazminat ödenmeyecektir. Ancak, gayri resmi kullanıcılar, Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi uyarınca gayri resmi olarak kullandıkları arazi üzerindeki ağaçlar ve yapılar (örneğin sabit iyileştirmeler / yatırımlar) için, bu ağaçlar ve yapılar için mülkiyeti kanıtlayabilmeleri koşuluyla tazminat almaya hak kazanırlar.	PEK'ler, "Özel parsellerin kalıcı kaybı" kapsamında resmi kullanıcılar (resmi kiracılar) için tanımlanan tüm haklardan yararlanabilir (lütfe yukarıya bakınız) . Kullanıcı, Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır. İnşaat sırasında, ÖAŞ, Proje ÇSED'inde ana hatlarıyla belirtilen toplum sağlığı ve güvenliği önlemleri doğrultusunda, yerleşim alanları ile Otoyol tarafından parçalanmış tarım veya otlatma arazileri arasında güvenli geçiş yollarının sağlanmasını sağlamak için yerel topluluklarla iletişim kuracaktır. Geçici kullanım süresinin bitiminde, EPC Yüklenicisi araziye eski haline getirecek ve ilgili arazi sahibine iade edecektir.
İnşaat sırasında devlete ait parsellerin geçici olarak kaybedilmesi (erişim kısıtlamaları dahil)	Sahipler (Devlet kurumları)	Geçici tesisler için lütfe Bölüm2.3.9 'a bakınız.	Hazine arazileri ve tescilli olmayan parseller, KGM'nin başvurusu üzerine herhangi bir ödeme yapılmaksızın Proje'ye tahsis edilir. KGM tarafından tüzel kişilere belirlenen protokollere uygun olarak nakit tazminat sağlanır ve ilgili parseller daha sonra KGM'ye devredilir.	-
	Resmi kullanıcılar (resmi kiracılar)		Geçici kullanım için belirlenen arazi, kamulaştırma prosedürlerine tabi tutulmadan tahsis edilir.	PEK'ler, "Devlete ait parsellerin kalıcı kaybı" (lütfe yukarıya bakın) kapsamında resmi kullanıcılar (resmi kiracılar) için tanımlanan tüm haklardan yararlanabilir. <u>Resmi</u> kullanıcılar, Bölüm8 'da tanımlanan geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır. İnşaat sırasında, ÖAŞ, Proje ÇSED'inde belirtilen toplum sağlığı ve güvenliği önlemleri doğrultusunda, yerleşim alanları ile Otoyol tarafından parçalanmış tarım veya otlatma arazileri arasında güvenli geçiş yollarının sağlanmasını sağlamak için yerel topluluklarla iletişim kuracaktır. Geçici kullanım süresinin bitiminde, EPC Yüklenicisi araziye eski haline getirecek ve ilgili kurumlara iade edecektir.
	Gayri resmi kullanıcılar		Geçici kullanım için belirlenen arazi, kamulaştırma prosedürlerine tabi tutulmadan tahsis edilir.	PEK'ler, "Devlete ait parsellerin kalıcı kaybı" (lütfe yukarıya bakınız) kapsamında gayri resmi kullanıcılar (resmi kiracılar) için tanımlanan tüm haklardan yararlanabilir. <u>Kayıt dışı</u> kullanıcılar, Bölüm8 'da tanımlandığı üzere geçim kaynaklarının restorasyonu, iyileştirilmesi ve/veya yardım tedbirlerine erişim hakkına sahip olacaktır. İnşaat sırasında, ÖAŞ, Proje ÇSED'inde belirtilen toplum sağlığı ve güvenliği önlemleri doğrultusunda, yerleşim alanları ile Otoyol tarafından parçalanmış tarım veya otlatma arazileri arasında güvenli geçiş yollarının sağlanmasını sağlamak için yerel topluluklarla iletişim kuracaktır. Geçici kullanım süresinin bitiminde, EPC Yüklenicisi araziye eski haline getirecek ve ilgili kurumlara iade edecektir.
İnşaat nedeniyle arazi ile ilgili olmayan etkiler (örneğin toz, kazı, trafik, patlatma, vb.) araziler, çiftlik hayvanları, diğer mülkler, mahsuller, yüzey veya yeraltı suyu kaynaklarının kalitesi ve miktarı, vb. üzerinde etkiye yol açabilecek)	Arazilerin ve varlıkların sahipleri ve resmi/resmi olmayan kullanıcıları - uygun olduğu şekilde	Vaka bazında belirlenecektir Şikâyet kayıtları, ÖAŞ ve EPC HİS tarafından şikâyet kayıtlarının bir parçası olarak tutulur.	-	1) İnşaatla İlgili Önlemler: - ÖAŞ, Proje ÇSED'i doğrultusunda su kaynakları, hava emisyonları, titreşim vb. üzerindeki etkileri önlemek, en aza indirmek ve / veya düzeltmek için inşaatla ilgili çevresel önlemlerin uygulanmasını sağlayacaktır. - ÖAŞ, patlatma faaliyetlerinden kaynaklanan etkilerin ve herhangi bir hasarın periyodik izleme sırasında tespit edilebilmesi için patlatma sahalarına yakın alıcılardaki mevcut bina yapılarının ve bütünlüğünün temel araştırmalarını yaptıracaktır. - ÖAŞ, inşaat sırasında geçici olarak kullanılan inşaat ve çalışma sahalarının, Proje ÇSED'i doğrultusunda her bir sahadaki inşaat faaliyetlerinin tamamlanmasının ardından rehabilite edilmesini sağlayacaktır. 2) İzleme, Şikayet Yönetimi ve Düzeltici Önlemler: - ÖAŞ, maddi hasarla ilgili her türlü iddianın üçüncü taraf uzmanlar tarafından araştırılmasını ve değerlendirilmesini sağlayacaktır. Onaylanan tüm talepler için etkilenen kişilere nakit tazminat sağlanacaktır. Yüklenici ve alt yüklenici yükümlülükleri ilgili sözleşmelerinde açıkça tanımlanacaktır. - ÖAŞ, Ç&S etkilerinin Proje ÇSED'inde belirtildiği şekilde izlenmesini sağlayacak ve inşaat aşamasındaki etkilerle ilgili şikayetleri toplamak, yönetmek, çözmek ve izlemek için Proje Şikayet Mekanizmasını uygulayacaktır.

Kayıp Türü/ Etki	PEK Kategorisi	Etkilenen Parsel ve PEK Sayısı	Ulusal Mevzuata Göre Tazminat - KGM tarafından sağlanmıştır	IFC PS5 uyarınca haklar - Ulusal mevzuat kapsamındaki tazminata ek olarak, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanan ilgili maliyetler (Bölüm 16)
Geçici kesinti/ hizmetlere ve altyapıya verilen rahatsızlık (örn. elektrik)	Etkilenen hizmetlerden, altyapıdan yararlananlar - varsa	Vaka bazında belirlenecektir	-	3) Geçim kaynağı kaybı doğrulanırsa, tüm geçim kaynağı maliyetleri bu YYEP gereklilikleri doğrultusunda EPC Yüklenicisi tarafından tazmin edilecektir. 1) İnşaatla İlgili Önlemler - ÖAŞ, ilgili makam ve kurumlarla koordinasyonu sağlayacak ve yararlanıcıları etkileyen geçici hizmet kesintilerinin veya rahatsızlıkların süresini ve etkisini en aza indirmek için gerekli tüm yerinde önlemleri alacaktır. 2) İzleme, Şikayet Yönetimi ve Düzeltici Önlemler - ÖAŞ ve EPC HIS'leri, hizmet faydalanıcılarını herhangi bir kesintinin takvimi ve niteliği hakkında önceden bilgilendirecek ve kesinti başlamadan önce onları Proje Şikayet Mekanizması hakkında bilgilendirecektir. - ÖAŞ, ilgili inşaat, yer değiştirme veya ilgili işlerin tamamlanmasının ardından etkilenen altyapı ve hizmetlerin derhal eski haline getirilmesini sağlayacak ve izleyecektir. - ÖAŞ, inşaat aşamasındaki etkilerle ilgili şikayetleri toplamak, yönetmek, çözmek ve izlemek için Proje Şikayet Mekanizmasını uygulayacaktır. Hizmetlere veya altyapıya verilen herhangi bir hasar EPC Yüklenicisi tarafından eski haline getirilecektir.
(vii) İşletme Sırasındaki Etkiler				
İşletme aşaması Ç&S etkileri (örn. işletme aşamasında gürültü, titreşim, hava kalitesi, toplum sağlığı ve güvenliği)	İşletme aşaması Ç&S yönetim planları aracılığıyla Proje standartlarına uygun seviyelere indirilemeyen konut yapıları/evler	Varsa, işletme aşaması Ç&S izleme sırasında belirlenecektir	-	1) Proje ÇSED ve konuya özgü yönetim planları ve prosedürleri doğrultusunda İşletme Aşaması Ç&S Önlemleri 2) İzleme, Şikayet Yönetimi ve Düzeltici Önlemler : Bu evler üzerindeki potansiyel mülk değeri kaybı, gürültü, titreşim ve hanelerin geçim kaynakları üzerindeki etkiler de dahil olmak üzere inşaat ve işletme aşamasındaki etkiler, Projenin işletme aşamasında periyodik Ç&S izleme ve paydaş istişareleri yoluyla tespit edilecektir. Bu etkiler, Proje'nin şikayet mekanizması aracılığıyla yönetilecektir.

(*) Önemli sabit yatırımlar/altyapı içinde ahırlar, kulübeler, depolar, havuzlar, sulama ve drenaj sistemlerinin taşınmaz kısımları vs. gibi yapılar bulunur çünkü bu tür yapıların amortismanı dikkate değer ölçüdedir.

8. Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Geliştirilmesi

IFC PS5'e göre, **“Geçim kaynakları”** terimi bireyler, aileler ve toplulukların geçim kaynağı sağlamak için kullandığı tüm yollara atıfta bulunur, bunlara maaşa dayalı gelir, tarım, balıkçılık, hayvan otlatma, diğer doğal kaynağa dayalı geçim kaynakları, küçük ölçekli ticaret ve takas dahildir.”

Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim Hakkında IFC İyi Uygulama El Kitabı (2023) **geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılmasını** “etkilenen kişilerin geçim kaynaklarını proje öncesi seviyelere (veya daha iyilerine) gelecek şekilde yapılandırma (veya iyileştirme) süreci” olarak tanımlar.

Proje bağlamında, aşağıdaki PEK kategorileri için geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması gereklidir:

- **Tarım arazisi kullanıcıları (resmi ve gayriresmi)**, açık alan ve sera yetiştiriciliği dahil. Buna, gelir kazanmak için kullanılan arazinin kaybedildiği veya erişimin kısıtlandığı yerlerde fiziksel olarak yerinden edilen kişiler dahildir. Kullanıcılar içinde etkilenen özel veya kamusal arazilerin sahipleri, hissedarları, resmi kiracıları, ortakçıları veya gayriresmi kullanıcıları olabilir.
- **İşletme sahipleri ve çalışanları (resmi ve gayriresmi)**, Proje etkileri sonucunda gelir veya istihdam kaybı yaşayan kişiler.

Geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, iyileştirilmesi ve destek önlemlerini desteklemek için aşağıdaki paydaşlarla istişareler yürütülmüştür:

- **Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlükleri**, Serik, Manavgat ve Alanya ilçeleri (Nisan 2025'te danışıldı)
- **Etkilenen yerleşim yerlerinin muhtarları**, YYEP etütleri kapsamında (Nisan ve Mayıs 2025'te danışıldı)
- **Etkilenen yerleşim yerlerindeki tarım arazisi kullanıcıları**, açık alan çiftçileri ve sera işletmecileri dahil – özel ve kamusal arazilerin resmi ve gayriresmi kullanıcıları, **hassas** çiftçiler ve hassas üyeleri içeren haneler dahil (Nisan ve Mayıs 2025'te danışıldı)
- **Sera Yatırımcıları ve Üreticileri Birliği**, sera kurma süreci, ilgili maliyetler ve alternatif gelir üretiminin yapılabilirliği ve geçim kaynakları destek projeleri konularında danışıldı (örneğin, bölgede topraksız tarımın kullanılabilirliği)
- Etkilenen yerleşim yerlerinde **etkilenen işletmelerin sahipleri (işverenler)**

IFC Ps5'e göre (paragraf 18, dipnot 20), “Bir projenin hem fiziksel hem ekonomik olarak yerinden edilmeye sonuçlandığı yerlerde, 25. ve 26. Paragrafların (Ekonomik Olarak Yerinden Edilme) gereklilikleri Yeniden Yerleşim Eylem Planı veya Çerçevesi içine entegre edilmelidir (diğer bir deyişle ayrı bir Yeniden Yerleşim Eylem Planı ve Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması Planı olmasına ihtiyaç yoktur).”

Bu kılavuzluk doğrultusunda, **Projenin ekonomik olarak yerinden edilme etkisini ele alan geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, iyileştirilmesi ve destek önlemleri geliştirilmiş ve bu Bölüm altında YYEP'ye entegre edilmiştir.**

YYEP Uygulaması ilerledikçe ÖAŞ, etkilenen kişiler ve işletmelerle (işletme sahipleri ve resmi/gayriresmi çalışanlar) devamlı olarak görüşmeye devam edecektir ve devam eden görüşmeler, harici Tarım ve İş Danışmanları ve gerektiği gibi iş birliklerine başvurulacak olan ilgili merciler ve üçüncü taraflardan (örneğin üniversiteler, mesleki kuruluşlar vb.) alınan girdilerle birlikte geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve geliştirilmesi önlemleri gerektiği gibi güncellenecektir.

YYEP uygulaması kapsamında hane halkına özel geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması paketlerinin tasarlanması sırasında, destek önlemlerinin sonlandırılmasına yönelik çıkış stratejisi açıkça tanımlanacaktır. Bu, tüm faaliyetlerin açık bir zaman çizelgesi ile planlanmasını ve PEK'lerle yapılan tüm iletişimde nihai çıkış perspektifinin yansıtılmasını sağlayacaktır. Uygulama ortakları tarafından desteklenen ÖAŞ – YYEP Uygulama Ekibi, PEK'lere başından itibaren YYEP desteğinin geçici olduğunu ve finansman anlaşmasının imzalanmasından sonraki 36 aylık YYEP uygulama süresi içinde sona erdirilmesinin amaçlandığını bildirecektir.

Çıkış hazırlığı kriterleri, Bölüm 13'te tanımlanan ilgili izleme göstergeleriyle (özellikle etkilenen araziler ve seralar için ekonomik yerinden edilme, etkilenen işletmeler için ekonomik yerinden edilme ve kırılganlık ile ilgili olanlar) uyumlu olacaktır.

8.1. Etkilenen Araziler (Açık Alan ve Seralar dahil)

Etkilenen arazilerin sahipleri, resmi ve gayriresmi kullanıcıları için ayrıntılı hak sahiplikleri daha önce Bölüm 7.3'te sunulmuştur.

Etkilenen parsellerin tarım amaçlı kullanıcılarına (açık alan ve seralarda örtü altı) sağlanacak olan geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, iyileştirilmesi ve destek önlemleri Şekil 8-1'de içinde özetlenmiştir.

Etkilenen Araziler için Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılmasının İyileştirilmesi ve Destek Paketleri					
Paket 1 Harici Tarımsal Danışmanlık Desteği (36 ay için)	Paket 2 Zirai Eğitim Programları	Paket 3 Fideler, Tarım Girdileri ve Malzemelerinin Dağıtımı	Paket 4 İkame Arazi için Geçiş Dönemi Kira Desteği	Paket 5 Mahsul Ödemeleri	Paket 6 Proje İstihdamında Öncelik
Hassas Haneler ve Bireyler için Özel Tasarlanmış Destek ve Yardım (Lütfen bkz. Bölüm 12.1 – Hassas Kişiler, Projeden Etkilenen Haneler)					

Şekil 8-1. Etkilenen Araziler için Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve Destek Paketlerinin Özeti

Etkilenen arazileri tarım kaynaklı gelir elde etmek için kullanan tüm bireyler (hem resmi hem de gayriresmi kullanıcılar dahil, üretim yapılan tarım alanlarının toplam boyutuna bakılmaksızın), bu YYEP'de tanımlanan hak sahiplikleri ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve geliştirilmesi ile ilgili önlemler için uygun olacaktır: Bu önlemler yaşanan etki seviyesi oranında sağlanacaktır (Hak Sahipliği Matrisi için bkz. Bölüm 7.3). (Hak Sahipliği Matrisi için lütfen bkz. Bölüm 7.3).

Etkilenen Araziler için Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması ve İyileştirilmesi Tasarımını Bilgilendiren Önemli YYEP Saha Etüdü Bulguları

YYEP hazırlığı sırasında yürütülen kapsamlı paydaş istişarelerinde, etkilenen toplulukların, özellikle de tarım arazisini kaybetme riski altında olanların, geçimlerini sürdürmek konusunda karşılaşılabilecekleri muhtemel zorluklar hakkında endişeli olduğu ortaya çıkmıştır. Geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve iyileştirilmesi önlemlerinin tasarımını bilgilendiren önemli YYEP saha etüdü (Mayıs 2025) bulguları aşağıda özetlenmiştir:

- Gelirlerini zeytin veya nar bahçelerinden elde eden çok sayıda birey, alternatif yollar üzerinden benzer geçim kaynaklarını yeniden oluşturma isteklerini ifade etmiştir. **Genellikle önerilen alternatifler içinde sera yetiştiriciliği** (örneğin, domates, sebze veya tropik meyveler) veya yeni meyve bahçeleri kurmak olmuştur ancak üretim seviyelerini korumaya yapılan bir vurgu vardır. Giderek pahalı ve dış yardım olmadan erişilemez hale gelen sertifikalı veya lisanslı fideler biçiminde destek için güçlü bir talep vardır.
- Etkilenen topluluklar içindeki tarımsal adaptasyon örüntüleri, baskın modelleri izlemek yolunda güçlü bir eğilimi ortaya koymaktadır. Örneğin serada domates yetiştiriciliğinin yaygın ve başarılı olduğu yerlerde, diğerleri de bunu takip etme eğilimindedir. Bu durum, yerel tarımsal trendlere ve akran etkisine hassas olan geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması müdahaleleri tasarlamamanın önemini vurgulamaktadır. Daha yaşlı kişiler genellikle değişime daha dirençliken ve önceki faaliyetlerini geri kazanmayı tercih ederken, daha genç bireyler, alternatif mahsuller veya modern sera teknikleri dahil olmak üzere uyumlanmak, öğrenmek ve yeni seçenekler keşfetmek için daha büyük bir istekliliğe sahiptir.

- Sayıları sınırlı olsa da birkaç yanıt veren (tipik olarak daha yüksek eğitim veya sosyoekonomik altyapıdan gelenler) bazı durumlarda enerjisini güneş panelleriyle üreten seralar veya tropik meyse yetiştiriciliği gibi modern ve teknolojik olarak gelişmiş tarım yöntemlerine ilgileri olduğunu ifade etmiştir. Ancak böyle yenilikçi seçenekler konusunda genel farkındalık düşük kalmaya devam etmektedir, bu durum geçim kaynakları seçeneklerinin çeşitlendirilmesi ve dayanıklılığın oluşturulması için hedefli bir erişim ve kapasite oluşturma ihtiyacına işaret etmektedir. Buna karşılık, eğitim için resmi talep kısıtlı kalmaktadır. Çoğu yaşlı katılımcı eğitimi önemli veya zorunlu görmemektedir ve çoğu durumda konsepti hiç bilmemektedir. Aksine, daha genç katılımcılar (Evrenleryavşu'daki daha genç topluluk üyeleri gibi) sera üretimine odaklanmış eğitim olanaklarına ilgi göstermiştir.
- Etkilenen bireylerle yapılan istişareler, **geçim kaynakları tercihlerinin yaş grupları çapında önemli ölçüde değişiklik gösterdiğini** ortaya koymuştur, bu durumun geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması stratejilerinin tasarımı açısından doğrudan sonuçları vardır. Daha genç topluluk üyeleri, sera tarımına ilgi göstermiştir ve ilgili destek programlarına katılma isteklerini ifade etmiştir. Ancak, **sera yetiştiriciliği daha yaşlı bireyler**, özellikle de 50 yaşından büyük olanlar tarafından **yaygın olarak çok emek yoğun bir faaliyet olarak** değerlendirilmiştir.

Yaşlılar arasında **zeytin yetiştiriciliği**, tercih edilen bir faaliyet olarak sıklıkla vurgulanmıştır. Zeytin ağaçlarının ekonomik olarak kullanılabilir mahsuller üretmeye başlaması birçok yılı alsa da (ağaçlar tipik olarak 6 yıldan sonra meyve vermeye başlar), **sürekli bakım ihtiyaçları nispeten daha düşüktür**, bu da onları daha yaşlı arazi kullanıcıları için uygun bir seçenek haline getirmektedir. Çiftçilerin, fazla fiziksel emek olmadan arazi ve tarımla bağlarını koruyabilecekleri görevleri tercih ettikleri, hasat için sıklıkla daha genç aile üyelerinden gelen desteğe veya mevsimsel işçiliğe güvendikleri yaygın olarak kaydedilmiştir.

Bu ayırım, **yaşa uygun geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması seçenekleri tasarlanmanın** öneminin altını çizmektedir. Örneğin, sera yatırımları daha genç çiftçilere daha uygun olabilirken, az bakım gerektiren meyve bahçelerinin (örneğin zeytin) desteklenmesi, yaşlı arazi kullanıcıları için kullanılabilir alternatifler olabilir.

Bu bağlamda, **eğitim programları yalnızca beyan edilen talebe dayalı tasarlanmamalıdır**, daha ziyade **yerel tarımsal zorluklar ve potansiyelin bir değerlendirmesine** dayanmalıdır. Uygun konular belirlendikten sonra, yerel çiftçilerle işbirliği halinde pratik ve gösterime dayalı eğitim oturumları sunulmalıdır. Katılımcılar bu tür olanakları proaktif bir şekilde talep etmeyebilir, ancak açık ve erişilebilir bir biçimde sunulduğunda, ilgi ve katılım muhtemelen artacaktır - özellikle de **akran gösterimleri veya sahaya dayalı örneklerle** birlikte sunulduğunda.

- Etkilenen çiftçilerden bazıları, arazileri doğrudan Projeden etkilenmezken, inşaat bölgelerine yakınlığın, haşere salgını gibi (örneğin, kırmızı örümcek) ikincil etkilere yol açabileceği konusunda endişelerini dile getirmiştir. Bilimsel kanıt olmadan inşaat tozu ile haşere istilası arasında doğrudan bir nedensel bağlantı kesin olarak kurulamasa da, bu endişe önleyici tedbirlerin alınmasının öneminin altını çizmektedir. Özellikle, yararlı avcı akarların kullanılması gibi biyolojik haşere kontrol yöntemlerinin teşvik edilmesi etkili bir çözüm sunabilir. İnşaat aşamasında, uygulamalı, saha tabanlı eğitim modülleri aracılığıyla çiftçilere bu teknikler konusunda eğitim verilmesinin ve geçiş dönemi desteği olarak ilgili tarımsal girdiler ve malzemelerin dağıtılmasının, muhtemel etkilerin hafifletilmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir. Yaşlı katılımcıların resmi sınıf ortamlarında katılım gösteremeyebilecekleri, ancak görsel öğrenme ve akranlarla bilgi alışverişi fırsatları içeren uygulamalı, gösterim odaklı öğrenme yöntemlerine iyi yanıt verebilecekleri unutulmamalıdır.
- Mayıs 2025'te yürütülen YYEP etütleri kapsamında, görüşülen haneler tarafından en sık talep edilen destek tipleri şunlardır:
 - Sera yetiştiriciliği eğitimi ve sera kurulumu için yardım
 - Alternatif mahsul yetiştiriciliği için destek, başta serada yetişen sebzeler ve tropik meyveler gibi mahsuller olmak üzere, özellikle de muz.
 - Fide desteği

- İkame tarım arazisi bulmak için yardım
- Aşağıdaki tarımsal tercihler ve geçiş dönemi stratejileri de YYEP etütleri (Mayıs 2025) sırasında haneler tarafından yaygın olarak ifade edilmiştir, bunlar önceliklerinin tarımsal gelirlerini arttırmak ve emek taleplerini ve üretim maliyetlerini düşürmek olduğunu yansıtmaktadır:
 - Zeytin yetiştiriciliğinden sera çiftçiliğine geçiş - özellikle de muz yetiştiriciliği, çünkü bazı çiftçiler ve tarım danışmanları tarafından daha az emek yoğun bir faaliyet olarak değerlendirilir.
 - İklimle ilişkili risklere açıklığı azaltmak için açık alan çiftçiliğinden sera çiftçiliğine geçiş (özellikle muz ve başla tropik meyveler için).
 - Verimliliği ve gelir stabilitesini arttırmak için sera sayısını arttırmak.
 - Özellikle uygun iklim koşullarına sahip alanlarda (örneğin, Manavgat ve Alanya) tropik meyve yetiştiriciliğiyle uğraşmak (diğerlerinin yanında avokado, mango, ejder meyvesi)
 - Mevcut tarımsal faaliyetleri genişletmek ve/veya modernleştirmek.
- Yaygın olarak ifade edilmese de görüşülen hanelerin yatırım planları arasında aşağıdakilerden de bahsedilmiştir:
 - Gelirin **tarım dışı faaliyetler** üzerinden çeşitlendirilmesi, ağırlıklı olarak hayvancılık, ekoturizm ve tarım turizmi girişimleri ve inşaat sektöründe.
 - Hayvancılık operasyonlarının büyütülmesi veya modernleştirilmesi, besi yerlerinin genişletilmesi veya geliştirilmesi, hayvancılık işinde teknolojik yatırımların yapılması ve mekanize veya otomasyonlu sistemlere geçilmesi.
 - Sera operasyonlarında enerji maliyetini azaltmak için güneş panellerinin kurulması.
 - Ulaşım geçilmesi ve hizmet sektörü genişletilmesi - özellikle servis aracı veya hizmet operasyonlarında.

PEK'ler tarafından en yaygın olarak ifade edilen talepler ve tercihlerin yanı sıra teknik ve ekonomik fizibilite konusunda yapılan bir ön değerlendirme de göz önüne alınarak, YYEP kapsamında aşağıdaki GKYYP paketleri geliştirilmiştir. Bu paketler, potansiyel geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması projeleri için bir çerçeve ve uygulamaları için yol gösterici bütçeleme olarak değerlendirilmelidir. Etkilenen hanelere azami fayda sağlayan en yapılabilir ve etkili girişimleri uygulamak hedefiyle, PEK'lerin değişen ihtiyaçları ve tercihlerine dayalı olarak projeler, YYEP bütçesinin sınırları (GKYYP bileşeni dahil) içinde çeşitlendirilebilir.

Bu amaçla, ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi, Finans Anlaşmasının imzalanmasını takiben ÖAŞ'nin uygulama ortağı tarafından görevlendirilecek harici bir Tarımsal Danışmanlık Şirketinin desteğiyle, etkilenen yerleşim yerlerindeki ihtiyaçlar ve fırsatların nihai bir değerlendirmesini yapacaktır. Bu değerlendirmeye dayalı olarak, GKYYP projeleri ÖAŞ tarafından uygulanmak üzere tamamlanacaktır. Bu süreç, Finans Anlaşmasının imzalanmasını takip eden bir yıl içinde tamamlanacaktır. Bu aşamada, yukarıda anlatıldığı gibi, haneler tarafından ifade edilen alternatif yatırım planları göz önüne alınarak ilave paketler de geliştirilebilir.

Paket 1– Harici Tarımsal Danışmanlık Desteği

Harici Tarımsal Danışmanlık Desteği ile ilgili tarım arazisi kullanıcılarına sunulacak destek paketinin içeriği Tablo 8-1'de özetlenmiştir.

Tablo 8-1. Paket 1: Harici Tarımsal Danışmanlık Desteği

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Destek	İlgili etkilenen hanelere Harici Tarımsal Danışmanlık Desteği
Destek Türü	Hane düzeyinde
Paketin Açıklaması	ÖAŞ, harici bir Tarımsal Danışmanlık Şirketi ile üçüncü taraf uygulama ortağı sözleşmesi yapacaktır. Uygulama ortağı ekibi, geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması önlemlerinin tasarımı ve uygulanması konusunda uzmanlaşmış kişilerden oluşacaktır. Bu şirket üzerinden, etkilenen kişilerin yanı sıra devlet kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarıyla iştişare halinde, tarım arazisi kullanıcılarına belirli geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve iyileştirilmesi projelerinin geliştirilmesi ve uygulanması için tarımsal danışmanlık desteği sağlanacaktır. Danışmanlık hizmetleri, 36 aylık bir süre boyunca sağlanacak ve YYEP uygulaması süresinin tümünü kapsayacaktır. Tarımsal danışmanlık şirketi tarafından verilecek temel danışmanlık ve kılavuzluk hizmetleri aşağıdakileri içerecektir, ancak bunlarla sınırlı olmayacaktır: <u>1) İhtiyaçlar ve Fırsatlar Konusunda Nihai Değerlendirme</u> 1a) YYEP hazırlık süreci kapsamında, ihtiyaçlarını değerlendirmek ve uygulanabilir geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması fırsatlarını belirlemek için etkilenen topluluklar ve hanelerle iştişareler yapılmıştır. Geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve iyileştirilmesi önlemlerinin yerel koşullara ve tercihlere özel olarak tasarlanmasını sağlamak için bu iştişareler, PEK'ler ve ilgili paydaşlarla işbirliği halinde daha derinlemesine incelenecek ve rafine edilecektir. 1b) Tarımsal Danışmanlık Şirketi, PEK'ler, Tarım İlçe Müdürlükleri ve ilgili diğer paydaşlarla işbirliği halinde, daha yüksek verim potansiyeli ve iyileştirilmiş gelir olasılıkları sunan alternatif mahsul tiplerini ve tarımsal üretim faaliyetlerini değerlendirecektir. PEK'lerle yapılan YYEP etütleri ve Serik, Manavgat ve Alanya'daki İlçe Tarım Müdürlükleriyle iştişarelere dayanarak, aşağıdaki tropik ve yüksek değerli meyveler, Tarımsal Danışmanlık Şirketi tarafından derinlemesine değerlendirilmek üzere tanımlanan alternatifler arasındadır: - Muz - Avokado - Mango - Ejder meyvesi - Çilek Geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve iyileştirilmesi programı altında desteklenecek mahsul tiplerinin nihai seçimi, YYEP uygulamasının erken aşamalarında, tarımsal uygunluk, yerel kapasite, piyasa potansiyeli ve yerel tercihlere uygunluğa dayalı olarak harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi tarafından yapılacaktır. Su gereklilikleri ve kullanılabilirlik değerlendirme sürecindeki önemli hususlar arasında olacaktır. <u>2) Zirai Eğitim Programlarının Geliştirilmesi ve Verilmesi</u> Harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi, aşağıda Paket 2'de detaylandırıldığı gibi, zirai eğitim programları geliştirecek ve verecektir. <u>3) Önlemlerin Saha Uygulaması için Danışmanlık Desteği Sunulması</u> Harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi, aşağıdaki Paket 3'te detaylandırıldığı gibi, tarım girdileri, materyalleri ve diğer destek biçimlerinin etkilenen tarımsal kullanıcılara dağıtılması için planlama yapacak ve kılavuzluk sağlayacaktır. ÖAŞ, tarım girdileri ve materyallerinin kendi kılavuzluğu ve gözetimi altında dağıtılmasını sağlayacaktır. Materyallerin hanelere dağıtımının detayları ve bütçesi Bölüm 16'da sunulmuştur.
Hane Sayısı	Ekonomik olarak yerinden edilmeden etkilenen tüm haneler (arazi sahibi, resmi ve gayriresmi kullanıcı), tarımsal faaliyetlerine bağlı olarak eğitim programlara katılmaya uygundur.
Uygulama Zaman Çizelgesi	Finans anlaşmasının imzalanmasını takiben ÖAŞ tarafından bir ay içinde Harici Tarımsal Danışmanlık Şirketiyle sözleşme yapılacaktır ve şirket YYEP uygulama dönemi boyunca (36 ay) sürekli destek ve hizmet sunacaktır. Tarımsal Danışmanlık Şirketi için seçim süreci, zamanında mobilizasyonun ve YYEP uygulama zaman çizelgesine uyumun sağlanması için ÇSED Bilgi Paylaşımı döneminde başlatılacaktır.

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Bütçe	Lütfen bkz. Bölüm 16 – Bütçe.

Alternatif Mahsullerin Değerlendirilmesi

Bölgede kamulaştırmadan etkilenen çiftçiler için gelir arttırıcı önlemler olarak önerilebilecek alternatif tarımsal faaliyetler,¹¹⁰ YYEP Danışmanı Ekiplerinin Kıdemli Kamulaştırma ve Değerleme Uzmanı (Tarım Ekonomisti ve Sertifikalı Emlak Değerleme Uzmanı) tarafından YYEP kapsamında değerlendirilmiştir.

Proje alanı, Türkiye'nin tarımsal olarak en çok çeşitlilik gösteren bölgelerinden birinde bulunmaktadır. Durum böyle olduğundan, **geniş bir yelpazede çeşitli mahsul türleri** uygulamada halihazırda yetiştirilmektedir. Dahası, bölgede **tropik meyve** yetiştiriciliği yaklaşık son on yıldan beri yapılmaktadır.

Serik, Manavgat ve Alanya'daki Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlüklerinden alınan tarımsal gelir-gider tabloları, **en yüksek net gelirin** genellikle **serada sebze üretimi** üzerinden elde edildiğini göstermektedir. Dikkat çekici bir şekilde, Tablo 8-2'de özetlendiği gibi çoğu durumda serada sebze yetiştiriciliği, Alanya'da ejder meyvesi istisnası dışında, bazı tropik meyvelerden bile daha yüksek net gelir kazandırmaktadır.

Tablo 8-2. Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlüklerinin Gelir-Gider Tablolarına göre En Yüksek Net Geliri Getiren İlk 10 Mahsul

No.	Mahsul Tipine göre En Yüksek Net Gelirler (TL/da)		
	Serik	Manavgat	Alanya
1	132.386,70 – Kappa biber, sera	139.745,20 – Acı/Sivri biber, sera	164.324,90 – Ejder meyvesi, sera
2	129.995,20 – Dolmalık biber, sera	127.607,67 – Domates, sera	163.575,89 – Salatalık, sera
3	127.226,50 – Domates, sera	122.533,92 – Salatalık, sera	137.267,36 – Patlıcan, sera
4	125.193,60 – Acı/Sivri biber, sera	113.298,86 – Ejder meyvesi, sera	135.712,34 – Kappa biber, sera
5	89.837,50 – Patlıcan, sera	102.210,26 – Muz, sera	123.373,10 – Avokado, tarla
6	70.540,80 – Çilek, sera	91.429,90 – Avokado, tarla	94.310,49 – Çilek, sera
7	43.414,60 – Kavun, sera	69.558,03 – Karpuz, sera	93.504,55 – Dolmalık biber, sera
8	38.809,40 – Vişne	63.727,63 – Patlıcan, sera	92.078,81 – Domates, sera
9	37.196,00 – Karpuz, sera	49.460,97 – Kabak (Sakız), sera	83.340,59 – Kabak (Sakız), sera
10	27.564,40 – Karpuz, tarla	44.998,62 – Ceviz	71.967,32 – Muz, Sera

Kaynak: Serik Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlüğü, 2025. Tarımsal Üretim Verileri (Yayınlanmamış), Antalya; Manavgat Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlüğü, 2025. Tarımsal Üretim Verileri (Yayınlanmamış), Antalya; Alanya Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlüğü, 2025. Tarımsal Üretim Verileri (Yayınlanmamış), Antalya.

Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlüklerinin kayıtlarında **tropik mango meyvesi** hakkında veri bulunamamıştır. Mango yetiştiriciliği bölgede diğer tropik meyvelere kıyasla nispeten yeni olduğu için, bunun yerel çiftçiler için uygun bir alternatif olup olamayacağını belirlemek amacıyla bir değerlendirme yapılmıştır. Halihazırda mango yetiştiren kişilerle görüşmeler yapılmış ve üretiminin ekonomik yönleri hakkında veriler toplanmıştır. Bu amaçla, İncekum, Alanya'da dört yıldan beri sera koşullarında mango üreten yerel bir çiftçiyle görüşme yapılmıştır. Çiftçi, mangoya ek olarak aynı zamanda muz ve zeytin de üretmektedir ve tropik meyve yetiştiriciliği konusunda güçlü bir ilgisi olduğunu ifade etmiştir. Sağlanan bilgilere dayalı olarak ithal edilen mango fidanlarının yerel koşullara adaptasyonu ilgili zorlukların henüz tam olarak aşılmadığı ve mangonun şu anda bölge için uygun bir gelir getirici alternatif mahsul gibi görünmediği sonucuna varılmıştır.

¹¹⁰ Bu değerlendirme, YYEP Danışman Ekibinin, Tarım Ekonomisti ve Sertifikalı Emlak Değerleme Uzmanı olan Kıdemli Değerleme ve Kamulaştırma Değerleme Uzmanı tarafından yapılmıştır.

Paket 2 – Zirai Eğitim Programları

Zirai eğitim programları ile ilgili destek paketinin içeriği Tablo 8-1'de özetlenmiştir.

Tablo 8-3. Paket 2: Zirai Eğitim Programları

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Destek	Zirai eğitim programlarının geliştirilmesi ve verilmesi
Destek Türü	Hane düzeyinde
Paketin Açıklaması	Harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi ve onlar tarafından tutulacak kalifiye eğitmenler tarafından zirai eğitim programları geliştirilecek ve verilecektir. Eğitim programlarını alanlar, Projenin arazi ediniminden etkilenen resmi ve gayriresmi tarımsal kullanıcılar olacaktır. ÖAŞ, Tarımsal Danışmanlık Şirketi desteğiyle, eğitim konularını belirlemek ve her bir ilçede eğitim oturumlarını düzenlemek için Antalya Tarım ve Ormancılık İl Müdürlüğü ve Serik, Manavgat ve Alanya'daki İlçe Müdürlükleriyle işbirliği yapacaktır. Diğer yandan, eğitimlerin düzenlenmesi ÖAŞ tarafından yapılacaktır, buna eğitmenler ve katılan arazi sahipleri/kullanıcıların ulaşım masraflarının yanı sıra eğitim personeli için seyahat ödenekleri ve ilgili diğer masrafları karşılamak dahil olacaktır. Genç ve orta yaşlı çiftçilerin eğitime daha açık olduğu, yaşlı çiftçilerin ise pek ilgi göstermediği kaydedilmelidir. Bunun nedeni büyük ölçüde yaşlı çiftçilerin mevcut uygulamalarını değiştirmek istememeleri ve genellikle yeni ürün türleri veya teknikleri benimsemekte tereddüt etmeleridir; örneğin, sebze seraları işletmek onlar için zorlu bir iş olarak görülmektedir (GEM, Mayıs 2025. YYEP Etütleri). İlgilenen PEK'ler, eğitimlerin verilmesinden önce ÖAŞ tarafından, Tarımsal Danışmanlık Şirketi desteğiyle belirlenecektir. İlçeler çapında ihtiyaçlar ve tercihler değişiklik gösterdiği için eğitim programları her bir ilçede ayrı ayrı düzenlenecektir; örneğin, tropik meyve yetiştiriciliği birincil olarak Manavgat ve Alanya için önemlidir. ÖAŞ, harici tarımsal danışmanlık şirketi ve onlar tarafından tutulacak eğitmenler üzerinden, etkilenen kişilere bir zirai eğitim programı sunacaktır. PEK'lerle yapılan YYEP etütleri ve Serik, Manavgat ve Alanya'daki Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlükleriyle yapılan istişarelere dayalı olarak, muhtemel eğitim konuları olarak aşağıdaki konular belirlenmiştir. Bunlar, çoğunlukla genç ve orta yaşlı çiftçilerin eğitim almaya yönelik ilgilerini ifade ettikleri alanlardır: - Sera yetiştiriciliği (özellikle muz) - Narenciye Bahçesi Sahipleri için Budama Eğitimi - Biyolojik Haşere Kontrolü Programları (faydalı akarların kullanımı gibi – <i>Phytoseiulus persimilis</i>) - Tropik meyve yetiştiriciliği konusunda tatbiki eğitim - Gübre ve tarım ilacı uygulama teknikleri konusunda tatbiki eğitim ve maliyet düşürme stratejileri - Mevcut tarım uygulamalarının verimliliğini iyileştirmek için mevcut mahsullerde daha yüksek kaliteye sahip tohumların/türlerin kullanılabilirliği ve bunlara erişim - Piyasalara ve satış stratejilerine erişimin iyileştirilmesi
Uygunluk	Ekonomik olarak yerinden edilmeden etkilenen tüm haneler (arazi sahibi, resmi ve gayriresmi kullanıcı), tarımsal faaliyetlerine bağlı olarak eğitim programlara katılmaya uygundur.
Uygulama Zaman Çizelgesi	36 ay (İnşaat aşaması boyunca, finans anlaşmasının imzalanma tarihinden başlayarak)
Bütçe	Lütfen bkz. Bölüm 16 – Bütçe .

Paket 3 – Fideler, Tarım Girdileri ve Malzemelerinin Dağıtımı

Fideler, tarımsal girdiler ve materyallerinin dağıtımı ile ilgili destek paketinin içeriği Tablo 8-4'te özetlenmiştir.

Tablo 8-4. Paket 3: Fideler, Tarım Girdileri ve Malzemelerinin Dağıtımı

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Önlem	Tarımsal Destek için Hane Düzeyinde Destek
Destek Seviyesi	Hane düzeyinde
Uygunluk	Ekonomik olarak yerinden edilmeden etkilenen tüm haneler, tarımsal faaliyetlerine bağlı olarak eğitim programlara katılmaya uygundur.
Paketin Açıklaması	ÖAŞ, fidelerin ve tarım girdileri ve materyallerin harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi kılavuzluğu ve gözetimi altında dağıtılmasını sağlayacaktır. Girdi ve materyallerin maliyeti ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan karşılanacaktır. Bu paketin uygulanması için gereken danışmanlık desteği Tabloda detaylandırılmıştır. Harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi tarafından yapılacak ihtiyaçlar ve Fırsatlar Konusunda Nihai Değerlendirme kapsamında, etkilenen hanelerin ihtiyaçları belirlenecektir; etkilenen her bir haneye dağıtılacak fideler, tarım girdileri ve materyaller PEK'lerle ve uygun olduğu gibi Serik, Manavgat ve Alanya'daki Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlükleriyle istişare halinde belirlenecektir. <u>1) Fide dağıtımı:</u> PEK'lere, hem açık alanlar (meyve bahçeleri dahil) hem seralardaki kayıp ağaçları için tek seferlik fide desteği sağlanacaktır. Fidler, kamulaştırma sebebiyle kaybedilen alan oranında verilecektir. Geri kalan arazilerinin özellikleri ve kamulaştırma alanı dışında devam eden tarımsal faaliyetlerine bağlı olarak, PEK'lere aşağıdaki seçenekler veya üzerinde anlaşmaya varılacak benzer alternatifler sunulacaktır. - Domates fidesi dağıtımı - Açık alan meyve bahçeleri için fide dağıtımı (narenciye, avokado, nar, zeytin, kayısı) - Seralardaki ticari meyve bahçeleri için fide dağıtımı (muz ve ejder meyvesi) Sertifikalı fideleri dağıtmanın fizibilitesi, GKYYF faaliyetlerine tahsis edilen bütçe göz önüne alınarak harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi tarafından değerlendirilecektir. PEK'lerin tercihleri ve danışmanlık tarafından yapılan fizibilite değerlendirmesine dayalı olarak, bunun her bir haneye etki seviyeleri oranında tahsis edilen bütçe sınırları içinde kalması şartıyla sertifikalı fideler dağıtılabilir. <u>2) Biyolojik haşere kontrolü maddelerinin dağıtımı</u> Biyolojik haşere kontrolü konusundaki zirai eğitim oturumlarına katılan PEK'lere, eğitimin tamamlanmasını takiben ilgili maddeler sağlanacaktır (tek seferlik destek). Dağıtılacak spesifik maddeler, harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi tarafından ihtiyaçlar ve fırsatların nihai değerlendirmesi kapsamında belirlenecektir. Bu belirleme, PEK'lerle ve Serik, Manavgat ve Alanya'daki Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlükleriyle istişare halinde yapılacaktır.
Uygulama Zaman Çizelgesi	Finans Anlaşmasının İmzalanmasından sonraki 1. yıl – Harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi tarafından ihtiyaçlar ve fırsatların nihai değerlendirmesi, fideler ve materyallerin planlanması ve dağıtımı. Finans Anlaşmasının İmzalanmasından sonraki 2. ve 3. yıl – Geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, geliştirilmesi ve desteklenmesi önlemlerinin etkililiği ve başarısının izlenmesi ve değerlendirilmesinin yanı sıra düzeltici faaliyetlerin planlanması ve uygulanması da gerektiği gibi yürütülecektir.
Bütçe	Lütfen bkz. Bölüm 16 – Bütçe.

Sebze Serası için Fide Maliyeti Tahmini

Antalya bölgesinde, **domates** sera çiftçiliğinde en yaygın biçimde yetiştirilen sebzedir. Saha çalışmalarında, Proje güzergahı boyunca konumlanan seralar için de aynısının geçerli olduğunu doğrulamıştır. Dolayısıyla, GKYP altında tek seferlik fide maliyetinin hesaplanması amacıyla, yaygın yetiştiriciliğinden dolayı **domates fidesi** referans olarak alınmıştır.

2025 itibarıyla,

- Bir domates fidesinin maliyeti **10 TL** olarak belirlenmiştir.
- Bölgedeki sera alanının **dönüm başına** (1.000 m²) yaklaşık olarak **3.000 fide dikilir** (saha çalışması sırasında yapılan paydaş görüşmelerine dayalı olarak)
- Kamulaştırılmış sera alanının fide maliyeti **dönüm başına 30.000 TL** (yani, 3.000 fide × her biri 10 TL) olarak hesaplanmıştır, bu da metrekare başına 30 TL'ye karşılık gelir.
- Kamulaştırma sınırları içindeki toplam sera alanı (muz ve ejder meyvesi dahil¹¹¹) 925 dönüme varmaktadır. Toplam sebze serası alanı ise **815 dönümdür**.
- Bu alan için toplam fide tazminatı şöyle hesaplanmıştır: **815 m² × 30.000 TL/da = 24.450.000 TL** (tek seferlik fide maliyeti 30 TL/m²)

Kapama Bahçe Fide Maliyeti Tahmini

En az 1.000 m²'lik bir alan üzerine tek bir meyve türüyle, spesifik sıra aralıkları ve bitki aralıkları (dikim sıklığı) göz önüne alınarak kurulmuş ekim alanları, **kapama bahçe** olarak adlandırılır. Kapama bahçeleri Proje güzergahı boyunca kamulaştırmaya konu olan arazi sahipleri veya kullanıcıları için, ilgili meyve türü için fide maliyeti **tek seferlik** bir geçim kaynağı desteği olarak sağlanacaktır. Amaç, Projeden etkilenen çiftçilerin üretim faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini güvenceye almaktır.

Buna uygun olarak, değerlendirme yüklenicisinin (ulusal mühendislik firması) saha tanımlama etütlerinde kapama bahçe olarak tanımlanan arsalar için ilgili meyve tipinde kamulaştırılmış ağaç sayısı dikkate alınmıştır. Diğer yandan, saha tanımlama etütleri sırasında açıkça "kapama bahçe" teriminin kaydedilmediği durumlarda bile, büyük, elbirliği mülkiyetli parsellerin bazı ortak sahiplerinin, kendilerine tahsis edilen kısımlarda tek türlü kapama bahçeler kurduğu (iç düzenlemelere dayalı olarak) gözlemlenmiştir. Bazı durumlarda aynı parsel içinde iki farklı kapama bahçe bulunmuştur.

Dekar başına ağaç sayısı, meyve tipine bağlı olarak değişir. Bir kapama bahçe, bir dönüm veya daha büyük bir alan olarak tanımlanır. Buna uygun olarak, örneğin **narenciye bahçeleri için eşik dönüm başına 40 veya daha fazla ağaç** ve **zeytin bahçeleri için eşik dönüm başına 27 veya daha fazla ağaç** olarak değerlendirilebilir. Dolayısıyla, kamulaştırılmış meyve ağacı sayısına dayanılarak bir değerlendirme yapılmıştır ve aynı tipte¹¹² yüksek sayıda ağacın kamulaştırılacağı durumlarda, bunlar o parseldeki kapama bahçeler için yapılan fide tazminat hesaplamaları içinde düşünülmüştür.

Kapama bahçelerin altında yatan mantık, sahibinin bahçeyi gelir elde etmek amacıyla kurmuş olmasıdır. Buna karşılık, bir konutun etrafında çeşitli meyve ağaçları dikmekteki amaç tipik olarak ticari amaçlardan ziyade evde tüketmektir. Dolayısıyla, fide tazminatı hesaplanırken, **hane ihtiyaçları için dikilmiş meyve ağaçları hariç bırakılmıştır**; buradaki amaç, gelir elde etmek için oluşturulmuş kapama bahçenin yeniden kurulmasını desteklemek olmuştur.

Proje güzergahı boyunca kapama bahçe olarak tanımlanan meyve tipleri, birim fiyatları (2025), dikim sıklıkları ve dönüm başına fide maliyetiyle birlikte Tablo 8-5'te sunulmuştur.

¹¹¹ 27 muz serası ve 3 ejder meyvesi serasının toplam alanı 110.517 m² olarak ölçülmüştür.

¹¹² Dekar başına ağaç sayısı, meyve tipine bağlı olarak değişir. Bir kapama bahçe, bir dönüm veya daha büyük bir alan olarak tanımlanır. Buna uygun olarak, örneğin narenciye bahçeleri için eşik dönüm başına 40 veya daha fazla ağaç ve zeytin bahçeleri için eşik dönüm başına 27 veya daha fazla ağaç olarak değerlendirilebilir.

Tablo 8-5. Fideler için 2025 Birim Fiyatları¹¹³

Fide Tip	Ağaç Başına Birim Fiyat	Dekar Başına Meyve Ağacı ¹¹⁴ Dikim Sıklığı	Dekar Başına Fide Maliyeti
Üzüm (asma bahçesi=)	100.TL	240 ağaç	26.400.TL
Narenciye (çoğunlukla portakal)	210.TL	40 ağaç	8.400.TL
Nar	70.TL	83 ağaç	5.810.TL
Kayısı	100.TL	40 ağaç	4.000.TL
Zeytin	210.TL	27 ağaç	5.670.TL
Muz (kapalı alanda)	140.TL	180 ağaç	25.200.TL
Avokado (açık tarla)	380.TL	28 ağaç	10.640.TL
Ejder meyvesi (kapalı alanda)	130.TL	1.000 ağaç	130.000.TL

Ancak, elbirliği mülkiyetli parsellerin yaygınlığı ve bir parselin yalnızca bir kısmının kapama bahçe olarak nitelendirilebileceği gerçeği sebebiyle, **hesaplamayı, arazi alanından ziyade ilgili tipte kamulaştırılmış meyve ağacı sayısına dayandırmak** daha doğru olacaktır.

- Açık Tarla Kapama Bahçeler:** Saha tanımlama çalışmaları ve ölçümlerine dayalı olarak, kamulaştırma planlarında açık tarla kapama bahçeler içeren 213 parsel belirlenmiştir (bkz. [Appendix H](#)). Kamulaştırma sınırları içindeki meyve ağaçlarının sayısı ve ilişkili fide maliyetleri, YYEP Danışman Ekibinin Kıdemli Değerleme ve Kamulaştırma Değerleme Uzmanı (Tarım Ekonomisti ve Sertifikalı Emlak Değerleme Uzmanı) tarafından hesaplanmıştır.

Bu **213 açık tarla kapama bahçede** kamulaştırılacak ağaçlar için toplam fide tazminatı **7.844.150,00 TL** olarak hesaplanmıştır.

- Kapalı Alanda Kapama Bahçeler (Seralarda):** İki tip kapalı kapama bahçe göz önüne alınmıştır: **Muz** ve **ejder meyvesi** (pitaya).

Değerleme yüklenicisi muz ve ejder meyvesi seralarındaki ağaçları saymadığı için, kamulaştırmadan etkilenecek ağaç sayısı, dönüm başına ortalama dikim sıklığına dayalı olarak tahmin edilmiştir.

Kamulaştırmadan etkilenen 27 muz ve 3 ejder meyvesi parseli için toplam sera alanı yaklaşık **110 dönüm** olarak ölçülmüştür (bkz. Ek-1). Ortalama dikim sıklıklarına dayalı olarak – **muz** için dönüm başına **180** ağaç ve **ejder meyvesi** için dönüm başına **1.000** ağaç – etkilenen ağaçların muhtemel sayısı tahmin edilmiştir.

İlgili fide fiyatlarıyla çarpıldığında, kapalı kapama bahçeler için toplam fide tazminatı **3.496.130,00 TL** olarak hesaplanmıştır.

Burada önemli bir husus, hem kamusal (Hazineye ait) hem **elbirliği mülkiyetindeki** açık tarla veya sera kapama bahçelerini içeren parsellerdeki hak sahiplerinin doğru tanımlanmasıdır.

¹¹³ Meyve fidesi fiyatları, 2025. <https://fidandeposu.com/kategorikonu-listesi.xhtml> (Erişim tarihi: 18 Mayıs 2025); Meyve fidesi fiyatları, 2025. <https://yaqmurbotanikizmir.net/urun-kategori/nadir-bitkiler/> (Erişim tarihi: 18 Mayıs 2025)

¹¹⁴ Bu bilgiler, Tarım İlçe Müdürlükleri ve üreticilerle yapılan istişarelere dayanmaktadır.

Paket 4 – İkame Arazi için Geçiş Dönemi Kira Desteği

Kiralanan ikame arazi için kira desteği ile ilgili destek paketinin içeriği Tablo 8-6'da özetlenmiştir.

Tablo 8-6. Paket 2: Kiralanacak İkame Arazi İçin Bir Yıllık Kira Desteği

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Destek Seviyesi	Hane düzeyinde
Paketin Açıklaması	Tarım için kullandıkları arazinin mülkiyetine sahip olmayan PEK'leri desteklemek için ÖAŞ, kaybedilen tarım arazisinin bir yıllık kira maliyetine eşit tazminat veya destek sağlayacaktır. Bu destek, kiralama amaçlarıyla ikame tarım arazisine erişimi kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. ÖAŞ ayrıca PEK'leri, benzer bir kiralık arazi bulmak ve ona erişmek için ilgili makamlar ve kurumlarla koordinasyonu sağlamakta destekleyecektir. Uygulanabilir olan yerlerde bu, tercihen daha iyi bir kalite ve oturma teminatı sunan alternatif bir tarım parseli için önceki arazi sahibiyle kira anlaşmasının devamını içerebilir. Kiralama ödeneği, ilgili yıl için ulusal Çiftçi Kayıt Sistemi'nde belirtilen azami piyasa kiralama oranlarına dayalı olarak hesaplanacaktır.
Uygunluk	Ekonomik olarak yerinden edilmeden etkilenen ve resmi kiralama için ikame arazi bulan tüm kiracı haneler ve gayriresmi kullanıcılar uygundur.
Zaman Çizelgesi	Harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi tarafından İhtiyaçlar ve Fırsatlar Konusunda Nihai Değerlendirmenin tamamlanmasını takiben

GKYYP paketi kapsamında, etkilenen arazi kullanıcılarına, arazileri kamulaştırılacak olan ve alternatif bir arazi kiralamayı düşünecek olan yerel arazi sahipleri/kullanıcılarına bir yıllık bir arazi kiralama ücreti sunulacaktır.

Kiralama ücreti hesaplanırken, açık tarla ve sera arazilerinin farklı kira değerleri olduğu unutulmamalıdır. YYEP saha etütleri sırasında (Nisan ve Mayıs 2025), muz ve ejder meyvesi gibi mahsuller için, özellikle de sera yetiştiriciliği için, boş arazilerin 11-15 yıllık ön ödemelerle kiralandığı gözlemlenmiştir.

Bölgede hakim olan kira oranlarını belirlemek için, YYEP Danışman Ekibi yerel üreticilere, Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlüklerine ve ilgili diğer paydaşlara danışmıştır. Sonuç olarak arazi kiralama oranlarıyla ilgili aşağıdaki bilgiler toplanmıştır:

- Açık tarla sebze yetiştirme alanları için kira oranları 3.000 TL/da ila 5.000 TL/da arasında değişmektedir. Buna uygun olarak, tarımsal üretimin devam edeceği güzergah üzerindeki kamulaştırılacak açık tarla parselleri için 4.000 TL/da/yıl (4 TL/m²/yıl) tutarında bir kira ücreti uygun olarak değerlendirilmektedir.
- Naylon seralar için, kira oranları dönüm başına 40.000 TL ila 70.000 TL arasında değişmektedir. Dolayısıyla, 50.000 TL/da/yıl (50 TL/m²/yıl) tutarında bir kira oranı sera alanları için uygun olarak değerlendirilmektedir.

Güzergah boyunca yaygın arazi doluluğundan dolayı (özellikle Hazineye ait parseller üzerinde), arazi kiralama maliyetleri aşağıdakiler dahil tüm sera dışı alanlar için hesaplanmıştır:

- Özel şahsa ait açık tarla sebze arsaları,
- Açık tarla kapama bahçeler,
- Yetkisiz kullanıcılar tarafından işgal edilmiş ve tarım yapılan alanlar.

Seralar ve açık tarla tarımı için hesaplanan kira desteği Tablo 8-7'de özetlenmiştir.

Tablo 8-7. Seralar ve açık tarla tarımı için hesaplanan kira desteği

Kategori	PEK	Toplam Alan (m ²)	Birim Kira Ücreti (TL/m ²)	Hesaplanmış Kira (TL)
Seralar için kira desteği	Hazine ve orman arazisindeki gayriresmi kullanıcılar	70,293	50	3.514.650
	Özel mülkiyete ait arazi üstündeki kiracılar	42,746	50	2.137.300
Açık tarla tarımı için kira desteği	Hazine ve orman arazisindeki gayriresmi kullanıcılar	5.422.122	4	21.688.488
	Özel mülkiyete ait arazi üstündeki kiracılar	346,118	4	1.384.472
Toplam				28.724.910

Paket 5– Mahsul Ödemeleri

Anlaşmaya varılıp varılmamasına bakılmaksızın, araziye girişin hasattan önce gerçekleşmesi durumunda mahsul bedelinin ödenmesi gerekir. Ancak uygulamada KGM çoğunlukla, arazi sahibi/kullanıcısı kamulaştırma tazminatını aldıktan sonra ilave mahsul tazminatını ödemekten kaçınır. Dolayısıyla, araziye giriş hasattan önce gerçekleşirse, mahsul ödemeleri ÖAŞ tarafından YYEP Fonunda yapılacaktır. Bu, bir geçim kaynaklarını yeniden yapılandırma önleminin ziyade YYEP uygulamasının ayrılmaz bir parçasıdır çünkü gerçek etkiyi doğrudan ele alır ve tazmin eder.

Tablo 8-8. Mahsuller için Nakit Tazminat

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Önlem	Mahsuller için nakit tazminat
Destek Seviyesi	Hane düzeyinde
Hane Sayısı	ÖAŞ, inşaat programını uygun bir şekilde ayarlayarak üstünde mahsul olan arazilere girmekten kaçınmayı amaçlar. Bununla birlikte, Projeye özgü koşullara bağlı olarak mahsul tazminatı zorunlu hale gelebilir. Bu aşamada, etkilenebilecek hane sayısını tahmin etmek mümkün değildir. Diğer yandan, mahsuller için tazminatın toplam kamulaştırılan alanın azami %5'i için ödeneceği varsayımına dayalı olarak YYEP Fonuna mahsul tazminatı için geçici bir bütçe kalemi dahil edilmiştir (önceki YİD otoyol projelerine benzer bir oran) (lütfen bkz. Bölüm 16).
Paketin Açıklaması	ÖAŞ, araziye girişin hasat döneminden daha erken olması durumunda mahsuller için nakit tazminat sağlayacaktır.
Uygulama Zaman Çizelgesi	Bu önlem, Proje tarafından üzerinde mahsul olan arazilere giriş olması halinde uygulanacaktır.
Bütçe	Lütfen bkz. Bölüm 16 – Bütçe .

Normal koşullarda, mahsul tazminatı hesaplanırken, mahsulün gelişim aşaması hesaba katılmalıdır. Hala erken büyüme aşamasında olan ve henüz ekonomik olarak kullanılabilir olmayan mahsuller için (örneğin, gelişmemiş yıllık mahsuller veya hala yerleşme aşamasında olan meyve veren/meyve vermeyen ağaçlar), tazminat hem yapılan yatırım hem de kaybedilen gelire dayalı olarak hesaplanmalıdır. Böyle durumlarda, üretim maliyetleri değerlemenin temelini oluşturur.

Bu aşamada, maliyet analizi hem gerçek harcamaları (örneğin, toprak sürme, ekme, gübreleme, ilaçlama, sulama, hasat etme ve pazarlama) hem hesaplanmış maliyetleri (örneğin, arazi kirası, faiz ve genel idari masraflar) içermelidir. Buna göre, araziye girişe kadar ödenen tüm masrafların toplamı, hesaplanan maliyetlerle birlikte, mahsulün toplam değerini belirleyecektir.

Ancak, hasat olgunluğuna erişmiş olan mahsuller için, kaçınılan maliyetlerin (yani kamulaştırmadan dolayı ödenmeyen maliyetlerin) ana ve yan ürünlerin toplam piyasa değerinden çıkarılmasıyla **net piyasa değeri** hesaplanmalıdır. Spesifik olarak, mahsulün tazminat değeri, brüt üretim değeri eksi araziye girişten dolayı kaçınılan masraflardan türetilmelidir.

Araziye tam olarak hasat zamanında girildiyse, mahsul değeri, aşağıdaki formüllerde gösterildiği gibi, net piyasa değeri üzerinden hesaplanmalı ve ödenmelidir:

- Brüt Ürün Değeri (BÜD) (Ana Mahsul) = Ortalama Verim (kg/da) × Üretici Fiyatı (TL/kg)
- BÜD (Yan Ürün) = Ortalama Verim (kg/da) × Üretici Fiyatı (TL/kg)
- Toplam BÜD = BÜD (Ana Mahsul) + BÜD (Yan Ürün)
- Net Gelir Kaybı (Mahsul Tazminatı) = Toplam BÜD – Kaçınılan Maliyetler

Bu Projede kamulaştırma çalışmalarının yakın zamanda başlatılmasından dolayı, EPC Yüklenicisi araziye mülk sahibi/kullanıcısı mahsullerini hasat etmeden önce girerse, bir anlaşmaya vardıktan sonra bile olsa, mahsul tazminatı hesaplanmalı ve ödenmelidir.

Bu amaçla, ilgili Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlüklerinden alınan 2024 verilerini kullanarak (2025 rakamları henüz mevcut olmadığı için), açık tarla sebzeleri, sera sebzeleri ve kapama bahçeler için dönüm başı ve metrekare başı mahsul tazminat değerleri hesaplanmıştır¹¹⁵.

Saha gözlemleri ve paydaş görüşmelerine dayalı olarak, en yaygın mahsul rotasyonu ve en sık yetiştirilen mahsuller aşağıdaki gibi belirlenmiştir ve ortalama mahsul değerleri uygun olarak hesaplanmıştır:

- **Açık tarla sebze çiftliği:** Karpuz + patlıcan
- **Seralar:** Domates ve biber

Önceki çalışmalar, hem açık tarla hem sera sebze yetiştiriciliğinde hasat maliyetlerinin tipik olarak toplam üretim maliyetlerinin %30 - %40'ı civarında olduğunu göstermiştir¹¹⁶. Bu çalışma, hasat maliyetlerinin toplam üretim masrafların %35'ini oluşturduğunu varsayar.

- **Açık tarla sebze yetiştiriciliği:**

Açık tarla sebze yetiştiriciliğinde hesaplanan mahsul değerlerine dayalı olarak, her bir ilçede kamulaştırılmış alanın dönümü başına tahmini mahsul tazminatı tutarları aşağıdaki gibidir:

- Serik ilçesi (karpuz + patlıcan rotasyonu): **51.797,45 TL/da**
- Manavgat ilçesi: **47.753,31 TL/da**
- Alanya ilçesi: **47.927,36 TL/da**
- **Ortalama: 49.159,37 TL/da**

¹¹⁵ Manavgat İlçesi Tarım ve Ormancılık Müdürlüğü, 2025. Tarım Üretim Verileri (yayımlanmamış rapor), Antalya; Alanya Kent Konseyi, 2025.Coğrafi Konum. Erişim adresi: <https://alanyakentkonseyi.org.tr/S/56/Cografi-Konu>, erişim tarihi: 18.05.2025; Alanya İlçesi Tarım Müdürlüğü, 2025. Tarımsal Üretim Verileri (Yayımlanmamış rapor), Antalya.

¹¹⁶Kıral, T., Kasnakoğlu, H., Tatlıdil, F.F., Fidan, H. ve Gündoğmuş, E., 1999. Tarım Ürünlerinin Maliyet Hesaplama Metodolojisi ve Veri Taban Kılavuzu, Tarım Ekonomisi Araştırma Enstitüsü, Yayın No: 37, Ankara; Koral, A.İ. ve Altun, A., 2000. Türkiye'de Ürtilen Tarım Ürünlerinin Üretim Girdileri Kılavuzu, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığı Köy hizmetleri Genel Müdürlüğü, Yayın No: 104, Kılavuz No: 16, Ankara; Tarım ve Köy Hizmetleri Bakanlığı, Tarım Ekonomisi Araştırma Enstitüsü (AERI), Proje Raporu No: 2001-14, Ankara. Türkiye'nin Seçilen Bölgelerinde Önemli Ürünlerin Girdi Kullanımı ve Üretim Maliyetleri.

- **Seralar:**

Seralardaki domates + biber mahsul rotasyonuna göre, hesaplanan mahsul değerleri aşağıdaki gibidir:

- Serik ilçesi: **208.998,52 TL/da**
- Manavgat ilçesi: **241.186,75 TL/da**
- Alanya ilçesi: **145.130,64 TL/da**
- **Ortalama: 198.438,64 TL/da**

Diğer ilçelerle karşılaştırıldığında Alanya'da daha düşük olan mahsul değeri, seralarda yetiştirilen domates ve biber için dönüm başına daha az verim ve satış fiyatından kaynaklanmaktadır.

- **Kapama bahçeler:**

Serik Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlüğü'nden alınan verilere göre, YYEP kapsamında **zeytin, narenciye ve nar** için mahsul değerleri hesaplanmıştır.

Manavgat'ta mahsul değerleri tek meyve cinsi içeren kapama bahçelerin tüm tipleri için hesaplanabilir (güzergah boyunca karşılaşılan).

Ancak Alanya'da, veri eksikliğinden dolayı kayısı için mahsul değeri hesaplanmamıştır. Aynı meyve için mahsul değerlerinde önemli farklar olması beklenmez. Gerçekten de, aynı meyve için hesaplanan değerler oldukça benzer bulunmuştur.

Tek meyve türü içeren kapama bahçelerde, hesaplanan mahsul değerleri Tablo 8-9'da verilmiştir. Bu değerler, Tarım ve Ormancılık İlçe Müdürlükleri tarafından sonraki yıl için güncellenene kadar geçerli olacaktır.

Tablo 8-9. Monokültürlü Kapama Bahçelerde Hesaplanmış Mahsul Değerleri (TL/da)

Mahsul/Meyve	Dönüm başın Mahsul Değeri			
	Serik	Manavgat	Alanya	Ortalama
Zeytin	28.388,11.TL	28.494,59.TL	39.258,98.TL	32.047,22.TL
Narenciye	32.903,87.TL	27.360,54.TL	29.306,78.TL	29.857,06.TL
Nar	23.510,82.TL	25.777,96.TL	49.692,45.TL	32.993,74.TL
Kayısı	-	30.270,60.TL	-	30.270,60.TL
Avokado	-	106.500,47.TL	135.905,59.TL	121.203,03.TL
Muz	-	172.676,75.TL	154.313,57.TL	163.495,16.TL
Üzümler	-	41.696,31.TL	20.063,25.TL	30.879,78.TL
Ejder meyvesi	-	155.154,60.TL	197.638,72.TL	176.396,66.TL

(*) Tablodaki hesaplanmış mahsul değerlerini her bir meyve türü için dönüm başına ortalama ağaç sayısına bölerek, ağaç başına mahsul değeri de belirlenebilir. Buna göre **Serik İlçesinde**, ağaç başına mahsul değeri zeytin için 1.051 TL, narenciye için 823 TL ve nar için 283 TL olarak hesaplanmıştır. **Manavgat İlçesinde**, değerler üzüm asmaları başına 174 TL, zeytin için ağaç başına 1.055 TL, narenciye için 684 TL, nar için 311 TL, kayısı için 757 TL, açık tarla avokadosu için 3.803 TL, muz için 959 TL ve ejder meyvesi için 155 TL'dir. **Alanya'da**, değerler üzüm asmaları başına 84 TL, zeytin için ağaç başına 1.454 TL, narenciye için 733 TL, nar için 599 TL, açık tarla avokadosu için 4.853 TL, muz için 857 TL ve ejder meyvesi için 198 TL'dir.

Kamulaştırma koridoru boyunca ödenecek muhtemel mahsul tazminatını tahmin ederken esas olarak, KGM'nin Taşınmazlar Dairesine bağlı Değerleme Bölümü Başkanına Haziran 2025'te danışılarak, YİD otoyol projelerinde geçmiş deneyimlerden, özellikle de tarihsel olarak mahsuller için tazminatın ödendiği toplam kamulaştırılmış arazi oranıyla ilgili ders çıkarılmıştır.

Önceki YİD otoyol projelerinde, Kamulaştırma Kanunu ilkelerine uygun olarak, mahsuller için tazminatın tipik olarak toplam kamulaştırılmış alanın %5'inden azı için ödendiği kaydedilmiştir. Bu emsale dayanarak, mevcut koridorda benzer bir oranın geçerli olabileceği varsayılmıştır. Bu doğrultuda, hesaplamalar toplam kamulaştırılmış alanın %5'i düşünülerek yapılmıştır.

Hesaplamalar YYEP Danışman Ekibinin Kıdemli Kamulaştırma ve Değerleme Uzmanı (Tarım Ekonomisti) tarafından açık tarla tarım arazileri, seralar ve kapama bahçeler için ayrı ayrı yapılmıştır. Buna göre, koridor boyunca etkilenen tarım arazileri, seralar ve kapama bahçeler için toplam tahmini mahsul tazminatı 30.985.252 TL olarak hesaplanmaktadır.

Paket 6– Proje İstihdamında Öncelik

Tablo 8-10. Proje İstihdamında Öncelik

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Önlem	İnşaat aşaması sırasında Projeyle ilişkili istihdamda, tarımsal geçim kaynakları önemli ölçüde etkilenen çiftçilere, hassas haneler ve Proje geliştirmesi sonucunda gelirlerini kaybeden işletme sahipleri ve çalışanlarına, varsa, öncelik verilecektir. - örneğin, arazi eidnimi sonucunda toplam verimli tarım arazilerinin %20'sinden fazlalarını kaybedenler
Destek Seviyesi	Hane düzeyinde
Paketin Açıklaması	Hassas üyelere sahip hanelerin veya Proje ile ilişkili kamulaştırma sebebiyle tarım arazisi kaybı yüzünden tarımsal işletme bütünlükleri üzerinde önemli derecede etkiler yaşayan hanelerin en az bir üyesine, Projenin istihdam kriterlerini karşılamaları durumunda (örneğin Eğitim, beceri, Ç&S hususları vb.) inşaat aşaması sırasında Proje istihdamında öncelik verilecektir. Fiziksel ve/veya ekonomik olarak yerinden edilmiş hanelerin aktif olarak iş arayan işsiz kadın üyelerine, nitelikleri ve becerilerine bağlı olarak Proje içinde hem inşaat hem işletme aşamaları sırasında ortaya çıkabilecek iş fırsatlarında öncelik verilecektir. Operasyonlarını kapatabilecek veya nispeten uzak konumlara taşınabilecek işletmeler olabilir. Projeyle ilişkili faktörlerden dolayı gelir kaynaklarını kaybetmeleri halinde bu işletmelerin sahipleri ve/veya çalışanlarına, Projenin istihdam kriterlerini karşıladıkları takdirde, Proje inşaatında istihdam için öncelik verilecektir.
Hane Sayısı	Karar verilecek
Uygulama Zaman Çizelgesi	İnşaat boyunca ve uygun olduğu yerde işletme süresince
Bütçe	EPC Yüklenicisinin Proje bütçesi altında karşılanmak üzere; bu YYEP Fonu altında ayrı bir maliyet tahsisi öngörülmemektedir.

8.2. Etkilenen İşletmeler – İşletme sahipleri ve Çalışanları

Etkilenen işletmeler için, geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve iyileştirilmesi önlemleri, potansiyel kapanmaları veya operasyonel kapasitede azalmaları önlemeyi, böylece hem işletmeler hem çalışanları üzerindeki olumsuz etkileri asgariye indirmeyi amaçlayacaktır.

Etkilenen işletmeler (işletme sahipleri ve çalışanları) için sağlanacak geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, iyileştirilmesi ve destek önlemleri Şekil 8-1'de özetlenmiştir.

Etkilenen İşletmeler için Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve Destek Paketleri				
Paket 1 Yeniden Yerleşim için Harici İşletme Danışmanlığı Desteği (36 ay için)	Paket 2 İşletme Sahiplerine Yeniden Yerleşim Öncesinde Finansal Destek Paketi	Paket 3 İşletme Sahiplerine Yeniden Yerleşim Sonrası Finansal Destek Paketi	Paket 5 Çalışanlara Finansal Destek Paketi	Paket 6 Proje İstihdamında Öncelik
Hassas İşletme Sahipleri ve Çalışanlar için Özel Tasarlanmış Destek ve Yardım (Lütfen bkz. Bölüm 12.2 – Hassas Kişiler, Projeden Etkilenen İşletmeler)				

Şekil 8-2. Etkilenen İşletmeler için Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve Destek Paketlerinin Özeti

Etkilenen işletmeler için geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, iyileştirilmesi ve destek paketi ve Hak Sahipliği Matrisine dahil edilen önlemler (Bölüm 7.3) birbirini tamamlayan nitelikte olacaktır. **Arazi edinimi sürecinde erken istişare ve zamanlı bildirim**, yeniden yerleştirilen işletmelerin yeni işyerlerinde ekonomik faaliyetlerini devam ettirebilmelerinin güvenceye alınması için özellikle önemlidir. Bu, hem finansal hem organizasyonel destek sağlayan iyi tasarlanmış bir yeniden yerleşim sürecini gerektirir. Bu doğrultuda, Hak Sahipliği Matrisi içinde ortaya konduğu gibi ÖAŞ, KGM'nin kamulaştırma programına paralel olarak, **kamulaştırmanın başlatılmasından en az üç ay önce** etkilenen işletmelerin sahipleri ve kiracılarına bildirimde bulunacaktır. Bu önceden bildirimin amacı, zorla tahliyelerden kaçınmak ve yeniden yerleşim planlaması ve hazırlığı için yeterli zamanı tanıyarak işletmelerin taşınma süreçlerini etkili bir şekilde yönetebilmelerini sağlamaktır.

Etkilenen İşletmeler için Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması ve İyileştirilmesi Tasarımını Bilgilendiren
Önemli YYEP Saha Etüdü Bulguları

Geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve iyileştirilmesi önlemlerinin tasarımını bilgilendiren önemli YYEP saha etüdü (Mayıs 2025) bulguları aşağıda özetlenmiştir:

- İşletme sahipleri (Evren'de faaliyet gösterenler gibi) ile yapılan görüşmeler belirgin bir dizi geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması zorluğunu ortaya çıkarmıştır. Çok sayıda işletme yakın zamanda taşınmıştır, bu süreç ciddi seviyelerde borçlanmalara yol açmıştır. Ortaya konan önemli bir endişe de gayriresmi ödemeleri içeren “hava parası” uygulamasının yaygın kullanımı olmuştur. Bu gayriresmi maliyetler, resmi kira anlaşmalarına yansıtılmamaktadır, bu da belgeli kira şartlarıyla işletmecilerin karşı karşıya olduğu gerçek finansal yük arasında önemli bir fark yaratmaktadır.
- Örnek bir vaka olarak **Evren**'de bir yanıt veren, yeni işletme konumunu güvenceye almak için önemli miktarda “hava parası” ödediğini bildirmiştir. Bu gayriresmi ödemeye ek olarak yeniden yerleşmeyle ilgili ciddi ölçüde yatırım yapmıştır, bunun büyük bir kısmı demirbaşla ilgili maliyetlere tahsis edilmiştir. Ödenen yüksek gerçek maliyetlere rağmen, işyeri için resmi olarak beyan edilen yıllık kira yaklaşık 60.000 TL olmuştur (Antalya'daki güncel piyasa koşullarında kiralama için nispeten düşük bir rakam). Ancak yanıt verene göre, piyasa bazlı gerçek kira değeri resmi rakamdan yaklaşık 20 kat yüksektir, bu da kayıtlı ve gerçek ekonomik risk arasında önemli bir uyumsuzluğu vurgular. Bu örnek, yerinden edilen işletmeler tarafından, resmi belgelere yansımıyor olabilecek gizli finansal yükleri göstermektedir.

Dolayısıyla, standart destek mekanizmaları üzerinden sağlanan kira desteği yaygın bir şekilde yetersiz olarak algılanmaktadır. Etkilenen işletme sahipleri, finansal tazminat almak yerine doğrudan ticari işyerlerinin tahsis edilmesi yönünde güçlü bir tercih ifade etmiştir.

Çoğu yanıt veren, her türlü parasal tazminatın hızla değerini kaybedeceğini ve gerçek yeniden yerleşim ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kalacağını vurgulamıştır. Bu bağlamda, faydalanıcılar sıklıkla abartılmış tazminat tahminleri sunmuştur, bu fırsatçılık sebebiyle değil, gelecekteki satın alma güçleri konusunda samimi bir endişeden kaynaklanmaktadır. Bu durum, mümkün olan her yerde arazi bazlı veya aynı tazminat talebini güçlendirmektedir.

- Etkilenen işletmeler tarafından ifade edilen yeniden yerleşim zorlukları, öngörülen masraflar ve yeniden yerleşim desteği ihtiyaçları Bölüm 5.2.6'da verilmiştir.

Paket 1: Harici İşletme Danışmanlık Desteği

Harici İşletme Danışmanlık Desteği ile ilgili etkilenen işletmelere sunulacak destek paketinin içeriği Tablo 8-11'de özetlenmiştir.

ÖAŞ'nin, gerektiği gibi yeniden yerleşim faaliyetlerinin uygulanması amacıyla ayrılmış kaynaklar olmasını güvenceye almak için, ilgili deneyim ve kapasiteye sahip nitelikli uzmanlardan oluşan kurum içi bir İşletme Danışmanlık Ekibi kurmayı düşünebileceği kaydedilmelidir. Böyle bir karar verildiği takdirde, ÖAŞ Kredi Kuruluşlarını bilgilendirecek ve aşağıda anlatılan hizmetlerin kurum içi ekip üzerinden verilmesi için onaylarını isteyecektir. Bu durumda, bu YYEP içinde tanımlandığı gibi, harici işletme danışmanına atanan tüm görevler, kurum içi İşletme Danışmanlık Ekibinin sorumluluğu altında olacak ve onlar tarafından yerine getirilecektir.

Tablo 8-11. Paket 1: Harici İşletme Danışmanlık Desteği

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Önlem	Etkilenen işletmeler için Harici İşletme Danışmanlık Desteği
Destek Seviyesi	İşletme düzeyinde
İşletmelerin Sayısı	- Yeniden yerleştirilecek 29 işletme (bkz. Tablo 3-22). - Mevcut Devlet Karayolları (D-695) için Halihazırda KGM tarafından Kamulaştırılmış Arazide bulunan Hacıobası'ndaki 8 işletme
Paketin Açıklaması	ÖAŞ mikro, küçük ve orta büyüklükte işletmeler (KOBİ'ler) için iş geliştirme ve yönetim konusunda uzmanlaşmış bir uzmanlar ekibinden oluşan harici bir İşletme Danışmanlık Şirketi (bundan böyle İşletme Danışmanı olarak anılacaktır) görevlendirecektir. Danışmanlık hizmetleri, 36 aylık bir süre boyunca verilerek YYEP uygulamasının süresinin tümünü kapsayacaktır. İşletme Danışmanı tarafından sağlanacak hizmetlerin kapsamı aşağıdaki gibidir: <u>1) İşletmenin Yeniden Yerleşim Planlaması için Danışmanlık Desteğinin Sunulması:</u> İşletme Danışmanlık Şirketi, spesifik ihtiyaçları ve yeniden yerleşimle ilgili önemli hususları belirlemek için etkilenen işletmelerin her birini değerlendirecektir. Bu değerlendirmelere dayalı olarak, yeniden yerleşim sürecini desteklemek için etkilenen işletme sahiplerine özel olarak tasarlanmış danışmanlık hizmetleri sunulacaktır. Bunlar aşağıdakileri içerecek ancak bunlarla sınırlı olmayacaktır: a) Muhtemel yeniden yerleşim yerlerinin avantajları ve dezavantajlarını uzun vadeli işletme sürdürülebilirliği açısından değerlendirmek; b) İş kesintisini asgariye indirmek için operasyonel düzenlemeler (örneğin, vardiya düzenlemesi) konusunda tavsiyelerde bulunmak; ve c) Yeniden yerleşim döneminde zaman ve gelirden muhtemel kayıpları azaltmak için pratik önlemler önermek. <u>2) Her Bir Etkilenen İşletme için İhtiyaçlar ve Fırsatlar Analizinin Yürütülmesi ve Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması ve İyileştirilmesi için Faaliyetler Belirlenmesi</u> İşletme Danışmanı, geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması için spesifik ihtiyaçlar ve faaliyetleri ve gelişme ve büyüme için potansiyel fırsatları belirlemek için etkilenen her bir işletmeye özel olarak tasarlanmış bir değerlendirme yapacak ve belirlenen faaliyetlerin uygulanması için işletme yönetimi danışmanlık desteği sunacaktır. Bu analiz, gerektiği gibi, harici teknik uzmanlardan gelen girdilerle yapılacaktır ve amacı, işletmeye özel geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve destek stratejileri için bir temel sağlamak olacaktır. Değerlendirme alanları aşağıdakileri içerebilir ancak bunlarla sınırlı değildir: a) Finansal fırsatlar – işletme tipine ve sektöre bağlı olarak mevcut hibeler, krediler ve diğer finansal araçlara erişim gibi; b) Turizm sektörüyle gelişmiş entegrasyon için fırsatlar – Antalya bölgesinde turizm faaliyetleri, hizmetleri veya tedarik zincirleriyle bağlantılar üzerinden satışları artırmanın yollarını bulmak; c) İşe özgü eğitim ihtiyaçları – işletme verimliliğini, üretkenliğini ve karlılığını arttırmak için; d) Sertifikasyon ve akreditasyon ihtiyaçları – büyümeyi, itibarı ve piyasa erişimini desteklemek için işletme tipi için geçerli olan yerlerde ilgili sertifikasyon ve akreditasyon gerekliliklerini tanımlamak; e) E-ticaret potansiyeli – özellikle kapasiteye sahip olan ancak çevrimiçi satış konusunda bilgi veya deneyimi olmayan işletmeler için; f) Gayriresmi işgücünün resmiyete dökülmesi - İşletme için geçerli olan yerlerde (örneğin istihdamın kayıt altına alınmasını destekleyen mevcut devlet programlarından

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önemi
	İşletme Danışmanı, etkilenen her bir işletmeye değerlendirmenin sonuçlarını iletecek ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve iyileştirilmesi için uygun eylemleri belirlemek amacıyla istişarelerde bulunacaktır. Danışman ayrıca, belirlenen eylemlerin uygulaması için devam eden destek ve kılavuzluk da sağlayacaktır. <u>3) Uygulama Sırasında Danışmanlık Desteğinin Sağlanması</u> İşletme Danışmanlık Şirketi, YYEP uygulama dönemi boyunca yukarıda listelenen faaliyetler ve belirlenen eylemlerin uygulanması için uygulama destek hizmetleri sunacaktır. Bu danışmanlık ve izleme hizmetleri, İşletme Danışmanlık Şirketinin genel yönetim ücretine dahil edilecektir. <u>4) Uygulama Sırasında Danışmanlık Desteğinin Sağlanması</u> <u>5) Genel ve İşletmeye Özgü Eğitimler İçin Bir Program Geliştirilmesi (İhtiyaçlar ve Fırsatlar Analizine dayalı olarak - gerektiği gibi teknik uzmanlardan girdi alınarak)</u> g) Çalışanların mevcut mesleklerindeki kapasitelerini artırmak ve işletme faaliyetlerinin verimliliğini artırmak amacıyla her bir işletme ve çalışanlar tarafından yerine getirilen her görevler için değişecek olan işe özgü eğitimler (ihtiyaçlar ve fırsatlar analizine dayalı olarak geliştirilecektir, örneğin ilgili işletmeler için kazancı veya operatör eğitimleri). h) İnsan hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği, sürdürülebilirlik ve sağlık ve güvenlik kültürü konusunda farkındalık yaratan eğitimler i) İş yerlerinde göçmenlerin sosyal uyumunu destekleyebilecek eğitimler <u>6) Tahsis Edilmiş Fon İçinde Uygulama Desteği</u> Bkz. Tablo 8-14.
Uygulama Zaman Çizelgesi	Finans anlaşmasının imzalanmasını takiben ÖAŞ tarafından üç ay içinde Harici İşletme Danışmanlık Şirketiyle sözleşme yapılacaktır ve şirket YYEP uygulama dönemi boyunca (36 ay) sürekli destek ve hizmet sunacaktır.

Paket 2: İşletme Sahiplerine Yeniden Yerleşim Öncesinde Finansal Destek Paketi

Tablo 8-12. Paket 2: Yeniden Yerleşim Öncesinde İşletme Sahipleri İçin Mali Destek Paketi

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Önem	İşletme Sahipleri için Yeniden Yerleşim Öncesi Finansal Destek Paketi - yeniden yerleşim ve geçici iş kesintisi dönemi için
Destek Seviyesi	İşletme düzeyinde
İşletmelerin Sayısı	- Yeniden yerleştirilecek 29 işletme (bkz. Tablo 3-22). - Mevcut Devlet Karayolları (D-695) için Halihazırda KGM tarafından Kamulaştırılmış Arazide bulunan Hacıobası'ndaki 8 işletme
Paketin Açıklaması	Yeniden yerleşim öncesi finansal destek paketi, etkilenen işletme yapısının sahibi veya kiracısı olup olmadıklarına bakılmaksızın, etkilenen işletmelerin sahiplerine, yeniden yerleşecekleri uygun işyerleri araştırmak ve bu işyerlerini, işletmenin başarılı bir şekilde yeniden kurulması ve işletme faaliyetlerinin devamlılığının sağlanması için hazırlamak konularında destek olmak için sağlanacaktır. Hak sahipliği detayları ve hak sahipliklerinin verilmesi süreci için lütfen bkz. Bölüm 7.3. <u>1) Mevcut işletme yapısında işletme sahibi tarafından yapılan sabit (taşınmaz) yatırımlar/iyileştirmelerin maliyetini Tam İkame Bedelinden karşılamak üzere Nakit Tazminat</u> ÖAŞ tarafından işletme sahibine ödenecektir. Buna binanın iç ve dış mekanlarında yapılan sabit yatırımlar/iyileştirmeler dahil olacaktır. <u>2) Demontaj, taşıma ve montaj maliyetlerini karşılamak üzere taşınma ödeneği:</u> Etkilenen işletmenin yeniden yerleşimi sırasında, makineler, ekipman, materyal veya ürün stokları ve mobilyalar gibi taşınabilir varlıkların demontajı, taşınması ve montajıyla ilişkili maliyetleri karşılamak için bir taşınma ödeneği sağlanacaktır. Bu maliyetler işletmeye özeldir ve konu olan varlıkların niteliğine bağlı olarak değişiklik gösterebilir (örneğin, hassas makineler, ürün envanteri). <u>3) Yeniden yerleşimle ilgili diğer masrafları karşılamak üzere işletmenin yeniden yerleşim destek paketi:</u> Yeniden yerleşim süreciyle ilişkili ilave masrafları karşılamak için bir işletme yeniden yerleşim destek paketi sunulacaktır. Bunlar içinde emlakçı hizmet bedelleri, tapu devir masrafları, işlem masrafları, kamu hizmeti abonelik ücretleri ve işletme izinlerinin yenilenmesiyle ilgili maliyetler olabilir. Paket aynı zamanda, ilgili makamlardan izinlerin alınması için gerekli belgelerin hazırlanması ve maliyetin karşılanmasını da kapsar. Kiracı olan işletme sahipleri için kira ödeneği (3 ay) Detaylar için lütfen bkz. Bölüm 0. Etkilenen işletmeler YYEP Etütleri kapsamında geçen yılki kira ücretlerini beyan etmiştir ve desteğin sağlanmasından önce beyanlarının ÖAŞ ekipleri tarafından doğrulanacağı konusunda bilgilendirilmiştir. Etkilenen kiracı işletmelerin mevcut kira tutarları, kiralama anlaşmalarına dayalı olarak ÖAŞ'nin finans ve muhasebe ekipleri tarafından doğrulanacaktır (mevcut olan yerlerde etkilenen tüm kiracı işletmelerin, anlaşmanın resmiyet durumunun doğrulama gerektirdiği bir yerel et lokantası hariç resmi kira anlaşmalarına sahip olduğu doğrulanmıştır). Destek mekanizmasının detayları için bkz. Bölüm 0. <u>4) Kiracı İşletme Sahipleri için Kira Ödeneği:</u> Yeniden yerleşim sürecinde geçiş dönemini desteklemek için kiracı işletme sahiplerine, kiralanan ikame işletme yapısının piyasa kiralama oranına dayalı olarak (mevcut kiranın iki katı olduğu varsayılır) üç aylık kiraya eşit miktarda bir kira ödeneği sağlanacaktır. YYEP etütleri kapsamında, etkilenen işletmeler geçen yıl için kira miktarlarını beyan etmiştir. Desteğin sağlanmasından önce bu beyanlarının ÖAŞ tarafından doğrulamaya tabi tutulacağı konusunda bilgilendirilmiştir. ÖAŞ'nin finansal ve muhasebe ekipleri, mevcut kira anlaşmalarına dayalı olarak güncel kira miktarlarını doğrulayacaktır.
Uygulama Zaman Çizelgesi	ÇSED Bilgi Paylaşımı dönemi boyunca ÖAŞ tarafından detaylı ve işletmeye özgü bir yeniden yerleşim zaman çizelgesi hazırlanacaktır.

Paket 3: İşletme Sahiplerine Yeniden Yerleşim Sonrası Finansal Destek Paketi

Tablo 8-13. Paket 3: Yeniden Yerleşim Öncesinde İşletme Sahipleri İçin Mali Destek Paketi

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Önlem	İşletme sahipleri için yeniden yerleşim ve geçici iş kesintisi dönemi için finansal destek paketi
Destek Seviyesi	İşletme düzeyinde
İşletmelerin Sayısı	- Yeniden yerleştirilecek 29 işletme (bkz. Tablo 3-22). - Mevcut Devlet Karayolları (D-695) için Halihazırda KGM tarafından Kamulaştırılmış Arazide bulunan Hacıobası'ndaki 8 işletme
Paketin Açıklaması	ÖAŞ, geçici iş kesintisi dönemi boyunca yaşanan ekonomik kayıpları tazmin etmek için, altı aya kadar veya etkilenen işletme başarılı biçimde yeniden kurulana kadar, hangisi önce gelirse, net gelir kaybı desteği sunacaktır. Etkilenen işletme sahiplerine, bu dönem boyunca yaşanan doğrulanmış net gelir kaybını dengelemek için aylık nakit tazminat sağlanacaktır.
Uygulama Zaman Çizelgesi	Uygulama zaman çizelgesi, kamulaştırma programının zaman çizelgesine dayalı olarak her işletmeye özel olarak belirlenecektir. ÇSED Bilgi Paylaşımı dönemi boyunca ÖAŞ tarafından detaylı ve işletmeye özgü bir yeniden yerleşim zaman çizelgesi hazırlanacaktır.

Paket 4: Uygulama Desteği Paketi

Tablo 8-14. Paket 4: Uygulama Desteği Paketi

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Önlem	Uygulama Desteği Paketi
Destek Seviyesi	İşletme düzeyinde
İşletmelerin Sayısı	- Yeniden yerleştirilecek 29 işletme (bkz. Tablo 3-22). - Mevcut Devlet Karayolları (D-695) için Halihazırda KGM tarafından Kamulaştırılmış Arazide bulunan Hacıobası'ndaki 8 işletme
Paketin Açıklaması	Paket 1 kapsamında, İşletme Danışmanı, etkilenen işletmelerin başarılı yeniden yerleşimini ve yeni işyerlerinde yeniden kuruluşunu desteklemek için onlara özel tasarlanmış önlemler geliştirecektir. Bu işletmeye özgü önlemlerin uygulanmasını kolaylaştırmak için ÖAŞ, İşletme Yönetimi Uygulama Desteği Paketi olarak anılan ilave bir fon (genel YYEP Fonu kapsamında) tahsis edecektir. Bu fonun amacı, tahsis edilen bütçe sınırları içinde bireysel işletme desteği eylemlerini uygulama maliyetine katkıda bulunmaktır. Bu paketten maliyete katkı sağlamak için uygun olan işletmeye özgü önlem örnekleri aşağıdakileri içerebilir, ancak bunlarla sınırlı değildir: - İşletmenin ve/veya işgücünün resmîyete dökülmesiyle ilgili maliyetler - İşletme için geçerli olan yerlerde sertifikasyonlar veya akreditasyonlar alma maliyetine katkı; - Nitelikli teknik uzmanlar tarafından genel ve işe özgü eğitim programlarının sağlanması. İşletme Danışmanı, tanımlanan bütçe sınırları içinde, fonu uygun işletmeler arasında dağıtmak için adil ve orantılı bir tahsis mekanizması kuracaktır. Bu mekanizmada, çalışan sayısı, yıllık ciro ve bireysel işletme ihtiyaçları (örneğin, tüm işletmeler sertifikasyon, akreditasyon veya işe özgü eğitim gerektirmeyebilir) gibi önemli kriterler göz önüne alınacaktır. Desteğin, her bir işletmenin spesifik koşulları için önemli ve duyarlı olmasını sağlamak amacıyla işletmelere özel bir yaklaşım benimsenecektir. İşletme Danışmanı, aynı zamanda, ihtiyaçlar değerlendirmesinin sonuçlarına dayalı olarak (ve sektörel teknik uzmanlardan girdilerle), ilgili işletmeler için bir İşe Özgü Beceri Eğitimi Programı tasarlayacaktır. Bu program doğrultusunda, ÖAŞ, etkilenen işletmelerin çalışanlarına tek seferlik işe özgü eğitim oturumları düzenlemeleri için yetkin eğitmenler tutacaktır. Bu oturumların amacı, mevcut mesleki becerileri geliştirmek olacaktır ve her bir işletmenin operasyonel bağlamına özel olarak tasarlanacaktır. İşletme Danışmanı, bu eğitimlere katılmak için net uygunluk kriterleri tanımlayacaktır ve bunları potansiyel olarak uygun çalışanlara şeffaf biçimde açıklayacaktır. Eğitimler, Proje ve çevredeki bölge içinde mevcut ve beklenen istihdam olanaklarına uyumlu olacaktır. Eğitimlerin hedefleri, kapsamı, hedef grupları ve süreleri her bir işletmenin benzersiz özellikleri ve işgücü ihtiyaçları göz önüne alınarak belirlenecektir.

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Uygulama Zaman Çizelgesi	YYEP uygulama süresi boyunca

Paket 5: Çalışanlara Mali Destek Paketi

Tablo 8-15. Çalışanlara Mali Destek Paketi

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Önem	Çalışanlara yeniden yerleşim ve geçici iş kesintisi dönemi için mali destek paketi
Destek Seviyesi	Çalışan düzeyinde
Çalışan Sayısı	Yeniden yerleştirilecek işletmelerin 136 çalışanı (hassasiyeti bulunan 9 çalışanı olan): 131 resmi çalışan 5 gayriresmi çalışan (hepsi erkek)
Paketin Açıklaması	ÖAŞ, etkilenen işletmede yeniden yerleşim öncesinde en az altı ay boyunca daimi olarak istihdam edilmiş veya YYEP'nin açıklanmasından önce işletmede çalışmaya başlamış her bir çalışan için üç aya varan brüt maaş tazminatı sağlayacaktır. Bu destek, aşağıda açıklandığı gibi ÖAŞ'nin yasal ve finansal ekipleri tarafından geliştirilen bir ödeme mekanizmasına uygun olarak verilecektir: <u>1) Resmi Çalışanlar:</u> Resmi çalışanlar için maaş ödemeleri, ÖAŞ, çalışan ve işletme sahibini içeren üç taraflı bir protokol üzerinden yapılacaktır. Tazminat miktarı, çalışanın en yakın zamandaki maaş ve ücret kayıtlarına dayalı olarak belirlenecektir. Ödemenin doğrulanması için, işletme sahibinin çalışanın son Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kayıt belgesini ibraz etmesi gerekecektir. Daimi olarak istihdam edilen resmi çalışanlar için uygunluk aşağıdaki tarihler itibarıyla geçerli olacaktır: (i) İşletme sahibiyle rıza anlaşmasının (8. Madde) imzalandığı tarih, karşılıklı anlaşmayla çözülen durumlarda, veya (ii) Kamulaştırma mahkeme kararının tarihi (27. Madde), mahkeme kararıyla çözülen durumlarda. Tüm ödemeler doğrudan uygun çalışanların banka hesaplarına havale edilecektir. <u>2) Gayriresmi Çalışanlar</u> Gayriresmi çalışanlar için uygunluk ve tazminat miktarları, etkilenen birey, işletme sahipleri ve/veya diğer çalışanlar veya ilgili üçüncü taraf şahitleriyle yapılacak istişarelere dayalı olarak belirlenecektir. Bu istişareler, beyanların çapraz doğrulamasına imkan tanımak için farklı zamanlarda yapılacaktır. Mevcut olan yerde destekleyici belgeler veya başka güvenilir kanıt biçimleri de gözden geçirilecektir. Arazi edinimi süreci için erken dönem istişareler ve bildirim zamanında etkilenen işletmede çalışmakta olan gayriresmi çalışanlar maaş tazminatı için uygun olacaktır. Gayriresmi çalışanlar için ödeme mekanizmasına, ÖAŞ ile çalışan arasında karar verilecektir ve tazminatın amaçlanan alıcıya ulaşmasını güvenceye almak için tedbirler konacaktır. ÖAŞ tarafından gayriresmi çalışanların adına yapılan tüm işlemler uygun bir şekilde kaydedilecek ve belgelenecektir. <u>Yeniden Yerleşim Sebebiyle İşten Çıkarılan veya İşini Kaybeden Çalışanlar için Destek</u> Herhangi bir çalışan, kendi kontrolü dışında ve doğrudan işletmenin yeniden yerleşimi süreciyle bağlantılı sebeplerle işini kaybederse veya işten çıkarılırsa, bu durumlar harici İşletme Danışmanlık Şirketi tarafından tanımlanacaktır. Etkilenen çalışanlar için aşağıdaki destek önlemleri uygulanacaktır: Proje İstihdamında Öncelik: Projenin istihdam kriterlerini (örneğin nitelikler, beceriler, sağlık ve güvenlik uygunluğu vs.) karşılamaları durumunda uygun çalışanlara Projenin inşaat aşaması sırasında istihdam olanakları için öncelik verilecektir. İşletme Danışmanı Tarafından Danışmanlık Desteği: Etkilenen çalışanlar, becerilerine uygun alternatif istihdam olanaklarının yanı sıra bölgede iş değişimini destekleyebilecek diğer seçenekleri de keşfetmek için ÖAŞ'nin İşletme Danışmanı ile istişarelerde bulunabilecektir. Duruma Özel Ek Önlemler: Uygun olan yerlerde etkilenen çalışanların spesifik koşulları ve hassasiyetleri dikkate alınarak duruma göre özel olarak tasarlanmış önlemler geliştirilebilir ve uygulanabilir.

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Zaman Çizelgesi	YYEP uygulama süresi boyunca

8.3. Toplumsal Kalkınma

ÖAŞ, Projenin ekonomik olanakları geliştirmek ve istihdam yaratmak yoluyla yerel topluluklar üstündeki uzun vadeli olumlu etkilerini azamiye çıkarma hedefiyle bir Toplumsal Kalkınma Planı (TKP) geliştirecek ve uygulayacaktır.

TKP etki azaltmanın ötesine geçecek ve yerel halk için ilave sürdürülebilir etkiler sağlamayı amaçlayacaktır. Bir ihtiyaçlar değerlendirmesine dayalı olarak uygulanacak spesifik projeleri ortaya koyacaktır (örneğin, mesleki eğitim, kapasite gelişimi, vs.). Planda tanımlanacak ve ÖAŞ tarafından tahsis edilecek ve yönetilecek kendine özel bir bütçesi olacaktır.

TKP altında geliştirilen projeler, zamanlamaları, nitelikleri ve hedeflerine bağlı olarak YYEP uygulamasını destekleyebilir. Bu bağlamda, topluluklar arasında tarımsal faaliyetleri desteklemeyi amaçlayan girişimler, YYEP etütleri sırasında PEK'lerden alınan geri bildirimleri göz önüne alacaktır.

Desteklenecek toplumsal kalkınma projelerinin nihai listesi, ÖAŞ tarafından şirketin kurumsal politikalarına uygun olarak, tarımsal projeler için gerektiği gibi harici Tarımsal Danışmanlık Şirketinden alınan teknik girdilerin desteğiyle belirlenecektir. Bu süreçte, YYEP uygulaması kapsamında yapılacak olan nihai ihtiyaçlar ve fırsatlar değerlendirmesinin sonuçları rehberlik edecektir.

Aşağıdaki proje teklifi, YYEP süreci kapsamında yapılan istişareler ve değerlendirmelerin sonuçlarına dayanan bir örnektir. Bu projenin yapılabilirliği, inşaat aşaması sırasında ÖAŞ tarafından değerlendirilecektir. Proje koşullarına bağlı olarak TKP projelerinin uygulanması, inşaatın daha sonraki aşamalarında veya işletmenin erken dönemlerinde gerçekleşebilir.

ÖAŞ Değerlendirmesi için Proje Teklifi: Bir Sera Sebzesi Üreticileri Birliğinin Kuruluşunun Desteklenmesi

Proje alanında, kamulaştırmadan etkilenen özel şahsa ait arazi parsellerinin büyük bir çoğunluğu **serada sebze yetiştiriciliği** için kullanılmaktadır. Bu üreticilerden bazılarının seraları kamulaştırılmışken, bazıları seralarının bulunduğu yerdeki açık arazilerini kaybetmiştir. Kamulaştırmadan etkilenen üreticilerin gelirlerini iyileştirmek için en uygun seçenek, **üretici birlikleri** üzerinden örgütlenmek gibi görünmektedir. Kamulaştırma koridoru boyunca bulunan üç ilçede de böyle üretici örgütleri halihazırda yaygındır. Bölgede tropik meyve yetiştiriciliğinin hala nispeten yeni olması ve yetiştiricilerin sayısının sınırlı olmasına rağmen, bir **"Tropik Meyve Üreticileri Birliği"** halihazırda kurulmuştur. Ayrıca aynı bölgede, süt ve bal üreticileri için geleneksel birliklerin yanı sıra **"Avokado Üreticileri Birliği"**, **"Harnup Üreticileri Birliği"** ve **"Muz Üreticileri Birliği"** gibi başka çiftçi örgütleri de mevcuttur.

Yukarıda adı geçen birliklerin üyelerini sayıca geçen sera sebzesi üreticileri de bir **"Sera Sebzesi Üreticileri Birliği"** altında örgütlenebilir, bu da onlara, özellikle satış fiyatları açısından daha iyi bir pazarlık gücü elde etmelerinde yardımcı olacaktır. Bölgede sera yetiştiriciliği tipik olarak küçük aile çiftlikleri tarafından yürütülmektedir ve bir üretici birliği çatısı altında örgütlenmek, bu ailelere iyileştirilmiş pazar erişimi ve daha iyi fiyat avantajları sağlayacaktır.

Tarımda sermaye birikiminin yavaş olduğu ve etkilenen üreticilerin çoğunun küçük aile çiftlikleri işlettiği göz önüne alındığında, Projenin böylesi bir birlik için gereken başlangıç sermayesini harekete geçirmek için verdiği destek veya benzeri biçimde etkili bir başka destek son derece faydalı olabilir.

ÖAŞ, uygulama ortaklarının desteğiyle, Tarım ve Ormanlık İlçe Müdürlüğü ve Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nden kooperatifler ve üretici örgütleri konusunda uzmanlaşmış akademisyenlere danışacak ve onlarla işbirliği yapacaktır ve etkilenen çiftçileri üretici birliklerine katılmaları ve böylesi kuruluşların kurulmasını desteklemek için mevcut olanakları keşfetmeleri için teşvik etmek amacıyla odak grubu toplantıları, seminerler ve benzeri faaliyetler düzenleyecektir.

Tarımsal Üretici Birlikleri hakkında 5200 sayılı Kanun'un 10. Maddesine göre, böylesi birliklere katılmak isteyen çiftçiler için gereken koşullar aşağıdaki gibidir:

- a. Birliğin faaliyet gösterdiği ürün veya ürün grubuyla ilişkili piyasaya yönelik üretimle uğraşmak,
- b. Çiftçi sertifikasına sahip olmak,
- c. Bireyler için en az on sekiz yaşında olmak.

Ayrıca, yeni kurulan bir Sera Sebzesi Üreticileri Birliği'nin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından onaylanması için, üyelerinin toplam asgari üretim kapasitesinin, bitki üretim kategorisi içindeki ilgili ürün veya ürün grubu için ilçenin toplam üretiminin en az %10'unu temsil etmesi gerekmektedir. Yalnızca Manavgat'ta Otoyol güzergahındaki arazileri kamulaştırılmış olan sera üreticilerinin sayısı, bu eşiği karşılayacaktır.

Bu girişim kapsamında veya tamamlayıcı bir proje üzerinden, etkilenen kadın çiftçiler, özellikle de arazi sahibi olmayan ancak tarımsal faaliyete katılanlar için kadınların tarımsal kooperatiflerini destekleme potansiyeli de mevcut olabilir. Bu kooperatifler paylaşımlı arazi kullanımını, kolektif üretimi ve kar paylaşımını modelleri hayata geçirerek, etkilenen kadın çiftçilerin ekonomik bağımsızlık kazanmasına ve yeniden yerleşim sonrası toparlanma sürecine katılımlarının güçlenmesine fayda sağlayabilir.

TKP altında geliştirilecek ve uygulanacak projeler, YYEP uygulama dönemi boyunca yürütülecek kapsamlı bir ihtiyaçlar değerlendirmesine dayalı olarak ve ÖAŞ'nin kurumsal politikaları ve stratejik önceliklerine uyumlu biçimde ÖAŞ tarafından belirlenecektir.

9. Yeniden Yerleşim Alanları

Mayıs 2025 tarihli YYEP saha etütleri sırasında etkilenen kişilerle yapılan istişareler, Proje farkındalığının yalnızca yakın zamanda paydaşlar arasında yayıldığını ortaya çıkarmıştır. Bazıları Proje'nin neredeyse on yıl önce duyduklarını bildirmişken, çoğu Proje'nin uygulama aşamasına kadar ilerleyeceğine inanmadığını belirtmiştir. Ancak KGM daha görünür saha tanımlama çalışmalarına ve hızlandırılmış sınır işaretleme faaliyetlerine başladıktan sonra ve bazı yerleşim yerlerinde¹¹⁷ Şubat 2025'te kamulaştırma prosedürlerinin başlatılmasıyla beraber, Proje'nin gerçekleştirilmesi yerel halk için somut hale gelmiştir.

YYEP saha etütlerinin bariz bir sonucu da, etkilenen ev ve işyerlerine sahip kişilerin ancak son zamanlarda taşınmanın kaçınılmaz olduğunu fark etmiş olmalarıdır. Ancak, etkilenen toplulukların çoğu KGM veya Proje temsilcileri tarafından henüz resmi olarak bilgilendirilmemiş olduğundan ve geçmişte Proje güzergahının belirli bölümlerinde değişiklikler yapıldığından, bazı mukimler evlerin taşınmasının hala önlenilebileceğine ve güzergahta daha fazla değişiklik yapılabileceğine inanmaya devam etmektedir. Bugüne kadar yaşanan iletişim eksikliklerini gidermek ve etkilenen topluluklara Proje ile ilgili doğru ve zamanında bilgi sağlamak amacıyla, Bölüm 10.3'te sunulduğu gibi, YYEP bilgilendirme ve katılımına özel bir Paydaş Katılım Eylem Planı (PKP) geliştirilmiştir.

Bu nedenlerle, etkilenen hanelerin veya işletmelerin neredeyse hiçbiri henüz taşınma planları yapmaya başlamamış veya yeniden yerleşim yeri alternatifleri belirlememiştir. YYEP kapsamında etüt edilen etkilenen hanelerin önemli bir kısmı ikinci bir eve sahip değildir ve somut taşınma planları yoktur. Hak Sahipliği Matrisinde taahhüt edildiği üzere, bu YYEP'nin Kredi Kuruluşları tarafından onaylanmasını takiben, ÖAŞ – YYEP Uygulama Ekibi etkilenen kişilere proaktif destek sağlamaya başlayacaktır.

Yeniden yerleşim yerleri, etkilenen her hanenin tercihlerine bağlı olarak kentsel (ilçe veya şehir merkezleri) veya kırsal olabilir. Etkilenen yerleşim yerlerindeki birçok paydaş, kentsel alanlara taşınmanın onları ücretli işçiliğe zorlayacağını ve tarımsal yaşam tarzlarını bozacağını defalarca vurgulamıştır. Bu durum, özellikle evlerine ve arazilerine güçlü bir duygusal bağları olan yaşlı mukimler tarafından istenmeyen bir durum olarak görülmüştür. Ancak, mevcut ulusal kamulaştırma yasaları, çoğu durumda arazi karşılığı arazi tazminatına izin vermemektedir. Her ne kadar bir "takas" maddesi mevcut olsa da, arazi kıtlığı veya yüksek arazi değeri nedeniyle bu madde pratikte büyük ölçüde kullanılmamaktadır.

Yeniden yerleşim alanı alternatiflerinin seçimindeki önemli kriterler Tablo 9-1'de özetlenmiştir.

Tablo 9-1. Kırsal ve Kentsel Yeniden Yerleşim Alanlarının Seçimi İçin Önemli Kriterler

Seçenekler	Önemli Hususlar ve Açıklamalar
(A) Kentsel yeniden yerleşim alternatifi (örneğin Serik, Manavgat ve Alanya ilçe merkezlerinde)	
Etkilenen hanelerin sahip olduğu ikinci evlere taşınmak	- Etkilenen hanelerin önemli bir kısmı ikinci ev sahibi değildir ve somut bir taşınma planı da yoktur. - Ancak, alternatif konutlara erişimi olan haneler için bu seçenek hala uygun olabilir. Hak Sahipliği Matrisine uygun olarak sağlanacak yeniden yerleşim destek paketlerinin geçiş sürecini kolaylaştırması ve rahatlatması beklenmektedir.
Piyasadan yeni bir ev almak veya kiralamak	- Bu seçenek, piyasa kullanılabilirliğine tabidir. - Mevcut tarımsal gelir kaynaklarına erişimi sınırlandırabilir, ancak özellikle de turizm sektöründe istihdam kaynaklarının kullanılabilirliğini artırabilir.
(B) Kırsal yeniden yerleşim	
Etkilenen hanelerin sahip olduğu ikinci evlere taşınmak	- Etkilenen hanelerin önemli bir kısmı ikinci bir eve sahip değildir ve somut taşınma planları yoktur. - Ancak, alternatif konutlara erişimi olan haneler için bu seçenek hala uygun olabilir. Hak Sahipliği Matrisine uygun olarak sağlanacak yeniden yerleşim destek paketlerinin geçiş sürecini kolaylaştırması ve rahatlatması beklenmektedir.
Piyasadan yeni bir ev	- Bu seçenek, piyasa kullanılabilirliğine tabidir. Çoğu kırsal yerleşim yerinde, YYEP etütüne

¹¹⁷ Deniztepesi ve Sarıbalı (Serik) ve Taşağıl ve Şişeler (Manavgat).

Seçenekler	Önemli Hususlar ve Açıklamalar
almak veya kiralamak	yanıt verenler, kullanılabilir konut seçeneklerinin sınırlı olduğunu veya hiç olmadığını belirtmiştir, bu da bu alternatifi çoğu konumda büyük ölçüde uygulanamaz kılabilir.
<u>Mülk sahipleri:</u> Etkilenen haneler tarafından sahip olunan alternatif bir arazi üstünde yeni bir ev inşa etmek	- Kişilerin kendileri tarafından inşa edilen evler, kabul edilebilir teknik ve inşaat kalitesi standartlarında olmalıdır. ÖAŞ'nin yüklenici seçimi ve görevlendirilmesi süreçlerine katılması gerekebilir. - Hassas haneler (yaşlı, engelli, kadınlar tarafından geçindirilen haneler gibi), yeni evleri, gerekli erişilebilirlik standartlarının sağlanması dahil olmak üzere, kabul edilebilir teknik ve kalite standartlarında inşa edecek nitelikli yükleniciler bulmak konusunda desteğe ihtiyaç duyacaktır.
<u>Gayriresmi arazi kullanıcıları:</u> İlgili merciler tarafından tahsis edilecek alternatif bir arazi üstünde yeni bir ev inşa etmek	- Bu seçenek, arazi kullanılabilirliği ve ilgili mercilerden izin alınmasına bağlıdır. - Kırsal koşullara sahip yerleşim yerlerinde yaşayanların çoğu, derin sosyal bağlar, bilinen sınırlar içinde algılanan güvenlik ve mevcut topluluk yapılarını korumak istemeleri gibi nedenlerle, mevcut konumlarında veya yakınlarında kalmayı tercih ettiklerini ifade etmiştir. Bu özellikle, gayriresmi olarak yerleşmiş hanelerin, aynı vadi içindeki komşularla birlikte kalmanın önemini vurgulamalarıyla, Sarıabalı'da açıkça görülmüştür. - Kişilerin kendileri tarafından inşa edilen evler, kabul edilebilir teknik ve inşaat kalitesi standartlarında olmalıdır. ÖAŞ'nin yüklenici seçimi ve görevlendirilmesi süreçlerine katılması gerekebilir. - Hassas haneler (yaşlı, engelli, kadınlar tarafından geçindirilen haneler gibi), arazi tahsis için izin alma sürecini tamamlamak ve yeni evleri, gerekli erişilebilirlik standartlarının sağlanması dahil olmak üzere, kabul edilebilir teknik ve kalite standartlarında inşa edecek nitelikli yükleniciler bulmak konusunda desteğe ihtiyaç duyacaktır. - Bazı yerleşim yerlerinde etkilenen kişiler, yeni evlerin inşası için, ilgili mercilerin değerlendirmesine ve onayına tabi olarak, yeniden yerleşim alanları olarak değerlendirilebilecek konumlar konusundaki fikirlerini paylaşabilmişlerdir: - o Sarıabalı: Yerleşim yerindeki hazine arazileri - o Emişbeleni, Alanya: Aynı civarda bulunan ve yerel halk tarafından Cehennem Bedeni olarak anılan devlete ait parseller - o Toslak: Yerleşim yerindeki hazine arazileri Ancak bunlar, yerel yanıt verenlerin algısını yansıtmaktadır ve böylesi arazilerin böylesi kullanımlar için yasal statüleri ve yeni evlerin inşa edilmesi ile ilgili fizibilite, ilgili kamu mercisi tarafından resmi olarak değerlendirilmeli ve onaylanmalıdır. - Yakınlığa dayalı konut çözümleri talebi, kültürel faktörlerden etkilenmektedir. Etkilenen toplulukların çoğu Yörük kültüründen gelmektedir ve topluluk bağlarının korunması bir önceliktir. Yeniden yerleşim gerekli olduğunda, mukimler açıkça komşularına yakın bir civarda yeniden yerleşme ve mevcut sosyal ağlarını yeni konumlarda yineleme tercihlerini ifade etmiştir. Bu durum, hem duygusal dayanıklılık hem de karşılıklı destek yapıları için hayati olarak görülmektedir. - Muhtarlar da dahil olmak üzere yerel topluluk üyeleri, orman yangını konut modellerine benzer gruplandırılmış konut projelerinin, yerinden edilmeye karşı karşıya olan haneler için değerlendirilebileceğini önermiştir. Ancak bu tercihler koşula bağlıdır. Apartman tarzı konutlara karşı güçlü bir topluluk duyarlılığı vardır, çoğu mukim mevcut yaşam tarzlarına benzeyen bağımsız, tek aile evlerini tercih ettiklerini ifade etmiştir. - Apartman tarzı birimler, ancak geniş aile üyelerine tahsis edildiğinde kabul edilebilir olarak görülmektedir (örneğin, bir baba ve yetişkin çocuklarının aynı binada ancak ayrı birimlerde yaşamaları gibi). Genel tercih, ailelerin otonomilerini ve mahremiyetlerini korumasına olanak tanıyan düşük yoğunluklu konutlar yönündedir. - Çoğu hane, konut inşa edilecekse Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından inşa edilmesi gerektiğini söylemiştir; ancak aynı zamanda bunun sonucunda borçlu çıkmamaları gerektiğini de vurgulamışlardır. - Kalemler Köyünde, orman yangını konut birimleri, standartlaştırılmış bir mimari model kullanılarak grup tipi yerleşim yerleri olarak inşa edilmiştir. Başka köylerde de, yangında kaybedilen bağımsız evlerin aynı iki katlı modelde yeniden inşa edildiği benzer bir yaklaşım uygulanmıştır. Örnekler içinde Aşağı Işıklar ve Emişbeleni mahalleleri sayılabilir. Ancak, özellikle de evlerin bireysel olarak yeniden inşa edildiği köylerde inşaat kalitesiyle ilgili endişeler dile getirilmiştir. Kalemler'de, görüşülen kişiler, evlerin bir deprem durumundaki yapısal güvenliğinden eminken bitirme işlemleri kalitesinden memnun olmadıklarını ifade

Seçenekler	Önemli Hususlar ve Açıklamalar
	etmişlerdir.

Yeniden Yerleşim Alanları Seçimi için Eylem Planı

1. ÖAŞ'nin Etkilenen Evler ve İşletmelerin Yeniden Yerleştirilmesine Konu Olan Parsel için Detaylı Uygulama Programı Hazırlaması

ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi, 2025'in üçüncü çeyreğinde, kamulaştırma ve inşaat programına uygun olarak etkilenen evler ve işletmelerin yeniden yerleştirilmesine konu olan parseller için detaylı bir uygulama programı hazırlayacaktır.

2. ÖAŞ'nin Uygulama Planlarının Fizibilitesi Hakkında İlgili Mercilerle İstişareleri Sağlaması

Ev ve işletmeye özel Uygulama Planlarının hazırlanmasından önce, en önemli görevlerden biri de, uygulama planlarının fizibilitesini onaylamak ve güvenceye almak için ilgili mercilerle (KGM, Milli Emlak, Ormancılık, TOKİ, belediyeler gibi) istişareler yapmak olacaktır, çünkü düşünülen veya seçilen yeniden yerleşim alanlarında yeni evlerin inşası, yetkili mercilerin onayına ve tahsisine tabi olacaktır.

3. ÖAŞ'nin Ev ve İşletmeye Özel Uygulama Planları Hazırlaması

ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi, üçüncü taraf danışmanlarının destekleriyle, kamulaştırma ve inşaat programlarına uygun olarak, Bilgi Paylaşımı Döneminden itibaren, etkilenen her bir hane ve işletmenin spesifik özellikleri ve ihtiyaçlarına özel olarak tasarlanmış bireysel uygulama planları hazırlamaya başlayacaktır:

- Eve Özel Yeniden Yerleşim Uygulama Planları
- İşletmeye Özel Yeniden Yerleşim Uygulama Planları

Bu uygulama planları kademeli olarak, Projenin doğrusal inşaat programına uygun biçimde geliştirilecektir ve bu YYEP içinde ortaya konulan ilkelere, özellikle de Hak Sahipliği Matrisi içindekilere tümüyle uygun olacaktır.

YYEP altında tanımlanan Arazi Edinimi Süreci için Erken İstişare ve Bildirim'den doğan aşağıdaki önemli hususlar, uygulama planları geliştirilirken bunlara yansıtılarak, yeniden yerleşim alanlarının belirlenmesi ve hazırlanması ve yeniden yerleşim sürecinin YYEP içinde ortaya konduğu gibi IFC PSlerin ve AIIB ÇSSlerin prensiplerine uyumlu olması için yeterli zamanın tanınması güvenceye alınacaktır:

- **Etkilenen evler:** ÖAŞ, **kamulaştırmanın başlamasından en az 3 ay önce** etkilenen evlerin sahiplerini ve kullanıcılarını (resmi ve gayiresmi) bilgilendirecektir. Kamulaştırma halihazırda tamamlanmışsa (8. Madde veya 27. Madde üzerinden), ÖAŞ sahipler ve kullanıcıları Proje programıyla ilgili bildirimde bulunacaktır ve sahipler ve kullanıcılara bildirim takiben mülkü tahliye etmeleri için 6 aylık bir süre verilecektir.
- **Etkilenen işletmeler** ÖAŞ **kamulaştırmanın başlamasından en az 3 ay önce** işletme sahiplerini bilgilendirecektir.

Etkilenen her hane ve işletme için, planlar **yeniden yerleşim alanlarını tanımlayacak ve yeniden yerleşim süreci hakkında net kılavuzluk sağlayacaktır.**

Her plan, hane veya işletmenin spesifik koşullarına özel olarak tasarlanmış basit ve net bilgiler içerecektir, bunlara gerçekleştirilecek eylemler ve uygulama zaman çizelgesi dahil olacaktır.

Kullanım kolaylığı ve uygulamanın etkili bir şekilde izlenmesini sağlamak için, planların tablo formatında geliştirilmesi düşünülmektedir.

4. ÖAŞ'nin Ev ve İşletmeye Özel Uygulama Planlarını Gerçekleştirilmesi

ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi, uygulama planlarını gerçekleştirecektir. ÖAŞ ve EPC inşaat ekipleri, kendi evlerini inşa etmeyi tercih eden etkilenen kişilere danışmanlık ve gözetmenlik yapmak üzere inşaat mühendisleri ve teknisyenler görevlendirebilir. Bu teknik personel, özellikle deprem dayanıklılığı, yangından korunma ve ağır yağışlar ve sel gibi diğer doğal afetlere karşı dayanıklılığı güvenceye almak için rehberlik edecektir.

Uygulama planları ve gerçekleştirilmelerindeki ilerleme ÖAŞ tarafından, periyodik dahili YYEP izleme raporları kapsamında belgelenecektir, bu raporlar, Bölüm 13'te anlatıldığı gibi, YYEP Tamamlama Denetimine kadar düzenli olarak hazırlanacaktır.

10. Paydaş Katılımı ve Bilgi Paylaşımı

10.1. Önceki Katılım ve Bilgi Paylaşımı

Bu bölümde, kamulaştırma ve yeniden yerleşimle ilgili şimdiye kadar gerçekleştirilen önemli katılım ve bilgi paylaşımı faaliyetleri açıklanmaktadır. Ulusal çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) kapsamında düzenlenen halkın katılımı toplantılarının detayları, diğer ÇSED'ye özgü katılım ve bilgi paylaşımı faaliyetleriyle birlikte bağımsız Projenin Paydaş Katılım Planı (PKP) içinde verilmiştir.

10.1.1. Kamulaştırma Süreci

KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu uyarınca yürütülen kamulaştırma süreci, aşağıda özetlendiği gibi Proje ile ilişkili arazi edinimi tarafından etkilenen kişilerle bilgi paylaşımı ve istişare mekanizmalarını içermektedir:

- **Acele Kamulaştırma Kararlarının Yayınlanması:**

Türkiye'de acele kamulaştırma kararları etkilenen topluluklara ve kamuya Türkiye'nin Resmi Gazetesinde yayınlanmak yoluyla açıklanır.

Bu Proje için, Başkanlık tarafından 29 Mart 2025'te çıkarılan acele kamulaştırma kararı, 30 Mart 2025'te Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Karar, Otoyol güzergahının genel bir şemasını ve karar kapsamına giren tüm mahallelerin bir listesini içermiştir. Sonuç olarak kamulaştırmaya konu yerleşim yerleri kamuoyuna duyurulmuştur.

- **Varlık Envanteri ve Değerleme Sırasında Arazi Sahipleri ve Kullanıcılarının Bilgilendirilmesi**

Etkilenen yerleşim yerlerinin muhtarları ve Projeye ilişkili arazi ediniminden etkilenen kişiler de dahil olmak üzere etkilenen topluluklar, kamulaştırma ve ilgili prosedürler hakkında, görevlendirilen mühendislik firması tarafından yürütülen yerinde tanımlama ve varlık envanteri çalışmaları sırasında bilgilendirilmiştir. Bu katılımlar, bilgi yayılımı ve netleştirme için önemli bir temas noktası olarak işlev görmektedir.

- **KGM Tarafından Etkilenen Varlıkların Sahipleri ve Hissedarlarına Gönderilen Resmi (8. Madde) Bildirimleri Üzerinden Sahiplerin Bilgilendirilmesi**

Kamulaştırma Kanunu uyarınca, 8. Madde bildirimleri KGM tarafından iadeli taahhütlü posta yoluyla etkilenen varlıkların tüm sahipleri ve hissedarlarına gönderilir. Buna, vefat etmiş sahiplerin yasal mirasçıları da dahildir.

Bu resmi yazılar, aşağıdakiler hakkında detaylı bilgi içerir:

- Uzlaşma toplantılarının tarihi, saati ve konumu
 - Uzlaşma halinde izlenecek prosedür (tapu devri ve kamulaştırma bedelinin ödenmesi dahil)
 - Uzlaşmazlık durumunda KGM tarafından izlenecek yasal prosedür
 - Etkilenen kişilerin toplantılara getirmesi gereken belgelerin bir listesi ve görüşme ve uzlaşma sürecinin tamamlanması için yapmaları gereken şeyler. Buna, miras ve veraset belgeleri dahildir ancak bunlarla sınırlı değildir.
- **8. Madde Uyarınca Düzenlenen Yüz Yüze Uzlaşma Toplantıları Sırasında Sahiplerin Bilgilendirilmesi**

Yüz yüze uzlaşma toplantıları, KGM'nin Uzlaşma Komisyonu tarafından yerleşim yeri seviyesinde, ya yerleşim yerinin kendisinde ya da iyi bilinen ve etkilenen kişilerce kolaylıkla erişilebilen yakın bir mekanda gerçekleştirilir (ilgili devlet kurumlarının yerel müdürlükleri gibi).

Toplantı gününde görüşmelere başlanmadan önce Komisyon katılımcılara (etkilenen varlıkların sahipleri ve hissedarları) aşağıdaki bilgileri verir:

- Proje ve otoyol inşaat işleri hakkında genel bilgiler
- Türkiye Kamulaştırma Kanunu ve ilgili kamulaştırma prosedürleri
- Etkilenen varlıklar (araziler, yapılar, ağaçlar, mahsuller) için kamulaştırma değerinin nasıl belirlendiği, değerlemeyle ilgili gerekli açıklamalar ve gerekçelerle birlikte
- Mülkleri kamulaştırılacak bireylerin hakları
- Toplantı tarihine kadar gerçekleştirilen kamulaştırma prosedürleri ve işleri (saha tanımlama işleri, değerlendirme, vs. gibi), ve
- Uzlaşma ve uzlaşmazlık durumlarında toplantıdan sonra izlenecek kamulaştırma prosedürleri

Genel bilgilendirme oturumlarını takiben, yüz yüze katılım ve görüşmeler gerçekleştirilir. Bu görüşmelerin sonuçları, uzlaşma veya uzlaşmazlık, KGM tarafından ilgili kayıtlar kullanılarak belgelenir, uzlaşma durumunda KGM'nin uzlaşma komisyonu üyeleri ve ilgili mülk sahibi tarafından imzalanan uzlaşma tutanakları gibi.

Şimdiye kadar yapılmış 8. Madde uzlaşma toplantıları Bölüm2,

Tablo 2-20’de listelenmiştir.

- **İlgili Kurumların ve Tüzel Kişiliklerin Resmi Yazışma Yoluyla Bilgilendirilmesi**

KGM, resmi yazışmalar yoluyla ilgili kurumları ve tüzel kişilikleri Proje güzergahı hakkında bilgilendirmiştir. Bu bilgilendirme aynı zamanda, Projeye örtüşebilecek her türlü mevcut veya planlanan altyapı tesisinin tanımlanmasını da amaçlamıştır (enerji nakil hatları, içme suyu sistemleri, atıksu ve yağmur suyu altyapısı ve doğalgaz boru hatları gibi). Geçerli olan yerlerde, KGM aynı zamanda bu tüzel kişiliklerin mülkiyetinde veya kontrolünde olan parsellerde yapılacak faaliyetler için onay da istemiştir.

Bu süreç hakkında detaylı bilgiler için lütfen Bölüm 3.2.1.1.2 ve **Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.**’e başvurun.

10.1.2. ÖAŞ ve KGM Arasındaki İletişim

ÖAŞ’nin Üst Yönetimi, arazi edinim süreci, YYEP çalışması, geçerli uluslararası standartlara uyum ve Proje programı, tasarımı, izinler, inşaat ve Proje yönetimi ile ilgili konular dahil olmak üzere çeşitli proje yönetimi konularında KGM Genel Müdürü ile düzenli olarak iletişim kurmaktadır.

ÖAŞ, özellikle devam eden tasarım ve inşaat faaliyetlerini koordine etmek ve arazi edinimi ve izin alma işlerinin ilerlemesini yönetmek ve izlemek için Antalya’daki 13. Bölge Müdürlüğü ile günlük iletişimleri sürdürür. Bu amaçla, ÖAŞ’nin Kamulaştırma Müdürü ve ekibi, proje planlamasını kamulaştırma süreciyle uyumlulaştırmak ve YYEP hazırlığı için gerekli olan kamulaştırma verilerini edinmek için Bölge Müdürlüğü ile yakından çalışmaktadır. ÖAŞ, Kamulaştırma Müdürü ve ekibi üzerinden, aynı zamanda devam eden işlerin YYEP içinde ortaya konan temel prensiplerle uyumlu kalmasını ve Kredi Kuruluşlarının arazi edinimi ve yeniden yerleşim koşullarına uygunluğun güvenceye alınması için gerekli adımların proaktif bir şekilde atılmasını sağlar.

KGM, ÖAŞ ve YYEP Danışmanı arasında yürütülen ve yetkilileri YYEP çalışması hakkında bilgilendirmeyi ve YYEP dokümantasyonu ve uygulaması konusunda onların girdilerini ve geçerli olan yerde geri bildirimlerini almayı amaçlayan temel iletişim faaliyetleri Tablo 10-1’de özetlenmiştir.

Tablo 10-1. YYEP Hazırlığı Kapsamında KGM İle Temel İletişim

İletişim Tarihi	Katılan Taraflar	İletişim Amacı
20 Ağustos 2025	KGM – Antalya Bölge Müdürlüğü, Kamu-Özel Ortaklığı Baş Kontrol Mühendisliği Birimi ÖAŞ – Genel Müdür ÖAŞ – Kamulaştırma Müdürü ÖAŞ – Çevre ve Güvenlik Müdürü	İlk periyodik koordinasyon toplantısı (bkz. Bölüm 14.4)
13 Haziran 2025	KGM Genel Müdürlüğü – Taşınmazlar Dairesi ÖAŞ – Genel Müdür	- Değerleme güncellemelerinin sıklığı 8. Madde görüşmeleri sırasında uzlaşma oranlarını artırmak için eylemler - Amortisman oranı düzenleme stratejisi - Devam eden değerlendirme işlerini hızlandırmak için alınacak kapasite geliştirme ve işe alma (mühendisler ve teknisyen) önlemleri - Kamulaştırma bütçesi ve tahsislerin planlanması
12 Mayıs 2025	KGM – Antalya Bölge Müdürlüğü ÖAŞ – Kamulaştırma Müdürü	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan Kamulaştırma Prosedürleri Hakkında 2024/3 Sayılı Genelgenin 3. Maddesinin (c) fıkrası uyarınca miras prosedürlerini kolaylaştırmak için oluşturulabilecek mekanizmalar hakkında istişareler.
6 Mayıs 2025	KGM Genel Müdürlüğü – Taşınmazlar Dairesi KGM – Antalya Bölge Müdürlüğü ÖAŞ – Üst Yönetim ÖAŞ – Kamulaştırma Müdürü EPC – Proje Müdürü	- Kamulaştırma faaliyetlerinin iş programıyla uyumlu ilerlemesi - Kamulaştırma bütçesi tahsisleri
28 Nisan 2025	KGM – Antalya Bölge Müdürlüğü ÖAŞ – Kamulaştırma Müdürü YYEP Danışman Ekibi – Proje Müdürü ve Kıdemli Kamulaştırma ve Değerleme Uzmanı	- Yetkili makamın YYEP çalışması hakkında bilgilendirilmesi - KGM tarafından izlenen kamulaştırma ve değerlendirme prosedürleri hakkında danışma - Uluslararası standartların yeniden yerleşim planlaması ve uygulaması konularındaki koşulları ve bunların Projeye uygulanabilirliği 8. ve 27. Maddeyi içeren kamulaştırma prosedürleri - Vefat eden mülk sahiplerinin mirasçılarının tanımlanması - Etkilenen kişilerin miras sorunlarının çözümü için muhtemel mekanizmalar - Devam eden saha tanımlama ve varlık envanteri işleri - KGM tarafından Proje için uygulanan değerlendirme yöntemi (araziler, meyve bahçeleri, açık tarlalar, seralar ve diğer yapılar için) - KGM'nin kamuyu bilgilendirme mekanizmaları - KGM tarafından alınan arazi edinimiyle ilgili şikayetler ve taleplerin yönetimi
17 Nisan 2025	KGM Genel Müdürlüğü – Taşınmazlar Dairesi Bşk. Kredi Kuruluşları temsilcileri ÖAŞ Üst Yönetimi	- Yeniden Yerleşim Eylem Planı (YYEP) çalışmaları - YYEP'nin KGM tarafından gözden geçirilmesi süreci - Devam eden değerlendirme çalışmaları - Gayriresmi kullanıcılar üstündeki etkilerin azaltılması için stratejiler
26 Mart 2025	KGM Genel Müdürlüğü – Taşınmazlar Dairesi Bşk. ÖAŞ Üst Yönetimi	- Projenin yönetim yapısı - Acele kamulaştırma kararı - Kamulaştırma listesinin hazırlanması. - Proje2nin tarım dışı arazi kullanımı izin süreci

10.1.3. ÖAŞ Tarafından Şimdiye Kadar Gerçekleştirilen Projeye Özgü Eylemler

- İlçe Merkezlerinde ÖAŞ tarafından açılan Proje Bilgilendirme Ofisleri:

ÖAŞ, Mayıs 2025'te **Serik ilçe** merkezinde bir Proje Bilgilendirme Ofisi kiralamıştır. Bu ofislerde Proje personeli mevcut olacaktır. Bu ofisler halka açık olacaktır ve halkı Proje hakkında bilgilendirmek ve soruları ve endişelerine etkili bir şekilde yanıt vermek için mevcut mekanizmaları geliştirme işlevi görecektir.

- Projede işe alınan Halkla İlişkiler Sorumluları (HİS'ler):

ÖAŞ, Mayıs 2025'te üç HİS işe almıştır. Bu HİS'ler, etkilenen yerleşim yerlerinde muhtarlar ve etkilenen kişilerle devam eden iletişimi sağlayacaktır.

- KGM'nin Etkilenen Yerleşim Yerlerinde Kamulaştırma Prosedürü Adımları Hakkında El Kitabının Dağıtımı:

ÖAŞ, KGM'nin etkilenen yerleşim yerlerinde kamulaştırma prosedürü adımları hakkında el kitabının basılı kopyalarını dağıtmıştır ([Appendix F](#)).

Mayıs 2025'te, kopyalar HİS'ler tarafından tüm etkilenen yerleşim yerlerinde dağıtılmıştır ([bkz. Appendix G](#)).

Dağıtım, Projenin kamulaştırma ve inşaat programları doğrultusunda devam edecektir.

- Şikayet kutuları ve formları:

ÖAŞ - HİS'ler muhtarlarla işbirliği yaparak Mayıs ve Haziran 2025'te aşağıdaki yerleşim yerlerine şikayet kutuları ve formları yerleştirmiştir:

- **Serik:** Belpınarı, Burmahancı, Çandır, Eniztepe, Kayaburnu, Üründü, Yukarıkocayatak
- **Manavgat:** Çakış, Hocalar, Gündoğdu, Çolaklı, Kalemeler

10.1.4. YYEP Hazırlığı

YYEP Danışman Ekibi, YYEP hazırlık sürecini desteklemek için bir dizi toplantı ve etüt yapmıştır. Bu katılımlar, doğrudan etkilenen kişilerden önemli verileri toplamak ve katılımcı danışmanlık üzerinden onların geri bildirimlerini YYEP'ye entegre etmek için tasarlanmıştır:

- YYEP Danışman Ekibi tarafından bir yeniden yerleşim kapsam belirleme saha ziyareti yapılmıştır, bu ziyaret sırasında KGM 13. Bölge Müdürlüğü, Serik, Manavgat ve Alanya İlçe Tarım Müdürlükleri, Serabir Sera Birliği ve tanımlanan yerleşim yerlerindeki muhtarlar ve etkilenen kişiler (evleri, seraları ve meyve bahçeleri gibi tarım arazileri olanlar dahil) ile istişareler yapılmıştır. Ziyaret sırasında, muhtarlar ve etkilenen kişiler kamulaştırma sürecinin önemli adımları hakkında bilgilendirilmiştir, bunlara 8. Madde davetleri, uzlaşma toplantıları, uzlaşma ve uzlaşmazlık durumlarında geçerli prosedürler ve mevcut her türlü miras sorununu çözme adımları dahildir. Onlara aynı zamanda yaklaşan YYEP etütleri ve KGM ve ÖAŞ tarafından gerçekleştirilecek katılım ve bilgi yayma faaliyetleri hakkında da kısaca bilgi verilmiştir. Bu kapsamda gerçekleştirilen katılım faaliyetlerinin listesi Bölüm 5.1.2'de verilmiştir.
- YYEP Danışmanı tarafından Mayıs 2025'te kapsamlı bir YYEP etüt programı uygulanmıştır. Bu çaba kapsamında, muhtarlar ve YYEP etüt örneklemine dahil olan etkilenen arazilerin, konut yapılarının, seraların ve işletmelerin sahipleri ve hem resmi hem gayriresmi kullanıcıları dahil olmak üzere etkilenen bireylere önceden tasarlanmış ve yapılandırılmış anketler uygulanmıştır (anket metodolojisi için lütfen bkz. Bölüm 5.1). Anketler, Bölüm 5.2'de detaylandırıldığı gibi, mevcut durum koşullarının ortaya konmasını sağlamış ve özellikle yeniden yerleşim ihtiyaçları ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve planlama konularında YYEP'yi bilgilendiren ve tüm dokümana entegre edilen kritik bilgiler toplamıştır.

- Mayıs 2025'te ÖAŞ'nin üçüncü taraf uygulama ortağı, YYEP çabalarını desteklemek üzere paralel bir anket programı başlatmıştır. Bu girişim, etkilenen evler ve seraların sahipleri ve kullanıcılarına ilave anketler uygulamayı ve böylece bu etkilenen yapıların tam sayımını elde etmeyi amaçlamıştır.

10.2. Bilgi Paylaşımı Dönemi Boyunca Katılım ve Bilgi Paylaşımı

Ç&S Dokümanlarının Halka Duyurulması

Uluslararası standartlar ve potansiyel Kredi Kuruluşlarının Çevresel ve Sosyal (Ç&S) risk sınıflandırması yaklaşımları doğrultusunda, Proje bir "Kategori A" faaliyeti olarak sınıflandırılmıştır. Bu doğrultuda, **bu YYEP'ye ek olarak**, ÇSED Danışmanı tarafından bir Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) Paketi hazırlanmıştır.

ÇSED paketi aşağıdaki bileşenlerden oluşmaktadır:

- ÇSED Raporu (Haziran 2025)
- Paydaş Katılımı Planı (PKP) (Haziran 2023)
- Teknik Olmayan Özet (TOÖ) (Haziran 2023)
- Projeye Özgü diğer Ç&S yönetim planları:
 - Hava Kalitesi ve Emisyon Yönetim Planı
 - Biyoçeşitlilik Eylem Planı (BEP)
 - İnşaat Şantiyesi Yönetim Planı
 - Değişiklik Yönetim Planı
 - Halk Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı
 - Çevre Kazası ve Dökülmeye Müdahale Yönetim Planı
 - Tehlikeli Maddeler Yönetim Planı
 - İnsan Kaynakları ve İşgücü Yönetim Planı
 - Gürültü ve Titreşim Yönetim Planı
 - İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Yönetim Planı
 - Su, Atıksu ve Yağmursuyu Yönetim Planı
 - Güvenlik Yönetim Planı
 - Katı Atık Yönetim Planı
 - Altyüklenici Yönetim Planı
 - Trafik Yönetim Planı
 - Eğitim ve İletişim Yönetim Planı

ÇSED Paketinin gerekli bileşenleri ve bu **YYEP (Haziran 2025 tarihli)**, **Türkçe ve İngilizce olarak ÖAŞ¹¹⁸ ve Kredi Kuruluşlarının internet sitelerinde 60 günlük** bir süre boyunca (Bilgi Paylaşımı Dönemi), Kredi Kuruluşlarının ilgili bilgi paylaşımı politikalarına uygun bir biçimde paylaşılmıştır:

- **Antalya Alanya Otoyolu İnşaat Yatırım ve İşletme A.Ş.:**
<https://antalyaalanyaotoyolu.com.tr/assets/images/dosya/RAP.pdf>
- **Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) – 24 Temmuz 2025** tarihinde paylaşılmıştır.
<https://www.aiib.org/en/projects/details/2025/proposed/turkiye-antalya-alanya-motorway.html>

¹¹⁸ <https://www.antalyaalanyaotoyolu.com.tr/> (Haziran 2025 itibarıyla tümüyle işletimde olması öngörülüyor)

Bu bilgi paylaşımı, paydaşları Projenin faaliyetleri, etki değerlendirmesi bulguları, planlanan etki azaltımı ve izleme önlemleri hakkında bilgilendirmeyi ve Proje ve ilişkili dokümantasyon hakkında halktan geri bildirim almayı amaçlamaktadır.

YYEP ve AETK'nin **basılı kopyaları** (Türkçe), Bilgi Paylaşımı Dönemi boyunca aşağıdaki konumlarda kullanılabilir olacaktır.

- Serik'teki Proje Bilgilendirme Ofisi
- Projenin Şantiye Sahaları
- Muhtarlıklar

Bu dönem boyunca alınan geri bildirimler ÖAŞ ve YYEP Danışmanı tarafından gözden geçirilecek ve açıklama sürecinin tamamlanması üzerine, uygun olan yerlerde, YYEP'nin nihai versiyonuna entegre edilecektir.

ÇSED Kamuyu Bilgilendirme ve Etkilenen Yerleşim Yerlerinde İstişare Toplantıları

Kamuya Açıklama ve Danışma Toplantıları, 26-27 Ağustos 2025 tarihlerinde Alanya'nın Avsallar ve Konaklı (Telatiye) bölgelerinde ve Serik ve Manavgat ilçelerinin merkezlerinde ÖAŞ tarafından düzenlendi. Bu toplantılarda, paydaşlara Proje, Proje'nin olası çevresel ve sosyal etkileri ve riskleri, önerilen etki azaltma önlemleri ve Proje PKP'de belirtilen çeşitli tarafların uygulama, izleme ve raporlama sorumlulukları hakkında bilgi verildi. Projenin yerinden edilme etkileri, YYEP bulguları ve haklar hakkında bilgiler de kamuya açık ÇSED bilgilendirme toplantıları ile ilgili ölçüde kamuya sunulacaktır.

Özellikle YYEP'in açıklanması için, YYEP Uygulama Ekibi, Kredi Verenler tarafından ilgili belgelerin kesinleştirilmesi ve nihai onaylanmasının ardından ayrı grup ve/veya bireysel toplantılar ve bilgilendirme oturumları düzenleyecektir. Tablo 10-2'de listelendiği üzere, 2025 yılının 2. ve 3. çeyreğinde (tamamlandı) ve 4. çeyreğinde kamulaştırılması planlanan yerleşim yerlerine öncelik verilecektir. Bölüm 10.1.1'de belirtildiği üzere, toplantı gününde müzakerelerin başlamasından önce, Komisyon katılımcılara (etkilenen varlıkların sahipleri ve hissedarları) ilgili bilgileri sağlar.

Diğer yerleşim yerlerindeki toplantılar, kamulaştırma ve inşaat programlarına uygun olarak YYEP'in uygulanmasının ilk yılı boyunca devam edecektir. Bu yerleşim yerlerinde, ÖAŞ HİS'leri, AETK'ı dağıtmak ve YYEP'in önemli bilgilerini iletmek için, **savunmasız üyeler** dahil olmak üzere etkilenen hanelerle bireysel olarak iletişime geçecektir.

Etkilenen kişiler ve diğer ilgili paydaşlardan gelen **YYEP ile ilgili sorular, geri bildirim ve öneriler** ÖAŞ HİS'leri tarafından ayrı bir YYEP veri tabanına kaydedilecektir. Gereken yerde, YYEP Uygulama Ekibi tarafından takip eylemleri gerçekleştirilecektir.

Tablo 10-2. Madde 8 Uzlaşma Toplantıları Takvimi ve YYEP Bilgilendirme Toplantıları için Öncelikli Yerleşim Yerleri

Grup	Madde 8 Uzlaşma Toplantıları	Bölge	Bölge ve yerleşim yerleri	Özel parsel sayısı	Sahiplerin/Hissedarların Sayısı (KGM tarafından belirlenen mirasçılar dahil)
Grup 1	23, 24 ve 27 Haziran 2025 (KGM tarafından tamamlanmıştır)	Manavgat	o Aksaz, Cevizler, Demirciler, Hacıali, Hacısalı, Hacıobası, Karaöz, Sülek	139	1,696
Grup 2	1, 2 ve 3 Temmuz 2025 (KGM tarafından tamamlanmıştır)	Manavgat	o Aşağıışıklar, Bucakşeyhler, Dikmen, Ulukapı, Yukarıışıklar	131	1,903
Grup 3	12, 13 ve 14 Ağustos 2025 (KGM tarafından tamamlanmıştır)	Manavgat	o Dolbazlar, Evrenleryavşı, Kalemler, Seki, Yeniköy, Şişeler	177	2,406
Grup 4	Ekim 2025 (KGM ve ÖAŞ tarafından planlandı)	Manavgat	o Kadılar, Karakaya, Odaönü, Örenşehir, Uzunlar, Yalçıdibi	298	4,360
Grup 5	Kasım 2025 (KGM ve ÖAŞ tarafından planlandı)	Serik	o Aşağıkocayatak, Çandır, Dikmen, Kayaburnu, Yukarıkocayatak	45	1,782

(*) Deniztepesi ve Sarıbalı (Serik ilçesi) ile Taşağıl ve Şişeler (Manavgat ilçesi) bölgelerinde, KGM tarafından 6 ve 27 Şubat 2025 tarihlerinde ilk Madde 8 uzlaşma toplantıları düzenlenmiştir.

(**) Nisan 2025 tarihli kamulaştırma planlarına dayanan 15 Haziran 2025 tarihli ilk YYEP versiyonunun yayınlanmasından bu yana, özel parsellerin sayısı 2.085'ten 2.129'a yükselmiştir ($\Delta = +44$). Bu değişiklik, Mayıs ve Temmuz 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilen kadaströ inceleme ve kamulaştırma planlarının onaylanmasından kaynaklanmaktadır. Ağustos 2025'te revize edilen YYEP, kadaströ tarafından onaylanan ve ÖAŞ tarafından Temmuz 2025'te sağlanan kamulaştırma planlarını yansıtmaktadır.

(***) Hak sahipleri de dahil olmak üzere parsel sahiplerinin ve hissedarların kesin sayısı, Madde 8 uyarınca müzakere davetiyeleri yayınlanmadan önce KGM tarafından belirlenir. Bu nedenle, Grup 8'in sahiplerinin ve hissedarlarının sayısı zamanı geldiğinde belirlenecek ve KGM, Madde 8 davet süreci kapsamında mirasçılarının kimlik bilgilerini güncelledikçe ve etkilenen kişiler miras işlemlerini tamamladıkça, kamulaştırma süreci boyunca toplam rakam değişecektir.

Arazi Edinimi ve Tazminat Kılavuzu (AETK)

YYEP'in kısa, açık ve teknik olmayan bir özetini sunan **AETK'lar**, YYEP'in hazırlanmasıyla paralel olarak ÖAŞ tarafından etkilenen araziler, evler ve işletmeler için hazırlanmıştır.

Kredi verenler ve BÇSD tarafından kesinleştirilip onaylandıktan sonra, **AETK'lar muhtarlar ve etkilenen topluluklardaki etkilenen kişilere** dağıtılacak ve bu sayede sürecin daha iyi anlaşılması ve YYEP'in etkili bir şekilde uygulanması desteklenecektir.

10.3. Paydaş Katılım Eylem Planı

YYEP bilgi paylaşımı ve uygulama aşamalarında ÖAŞ tarafından yürütülecek belirli paydaş katılım faaliyetleri Tablo 10-3'te sunulmuştur.

Bu plan, YYEP uygulama aşamasında gerektiği gibi **güncellenecektir**.

Tablo 10-3. YYEP'nin Açıklanması ve Uygulanması için Paydaş Katılım Planı

Paydaş	İletişim Amacı	Katılım için Kullanılacak Dokümanlar/Materyaller	Katılım Yöntemi	Konum (fiziksel katılım için)	Sorumlu Taraf	Uygulama Zaman Çizelgesi	
						YYEP Hazırlığı sırasına (Açıklama Süresi dahil)	YYEP Uygulanması sırasında
UAB – Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM)	- YYEP'nin uygulanmasına ilişkin bilgi alışverişinde bulunmak ve anlayış ve fikir birliği oluşturmak - YYEP'nin uygulanmasına ilişkin uygulama sorumluluklarını ve koordinasyon mekanizmasını oluşturmak	- YYEP (Türkçe) - AETK (Türkçe) - Temel YYEP bulgularının sunulması (idarenin talep edeceği formatta)	- Projenin internet sitesinde yayımlanan dijital kopyalar vasıtasıyla (https://www.antalyaalanyaotoyolu.com.tr/) - Basılı kopyalar aracılığıyla (idarenin talep ettiği formatta) - Resmi yazışmalar - Yüz yüze görüşmeler	- KGM (Ankara) - ÖAŞ ofisleri - Proje saha ofisleri	- Kurumsal Üst Yönetim - ÖAŞ – Genel Müdür - ÖAŞ – Ç&S Müdürü	Gerektiğinde Bilgi Paylaşımı öncesinde birden fazla defa (Tablo 10-1)	Ayda bir
KGM 13. Bölge Müdürlüğü				- KGM 13. Bölge Müdürlüğü (Antalya) - Proje saha ofisleri	- Kurumsal Üst Yönetim - ÖAŞ – Genel Müdür - ÖAŞ – Ç&S Müdürü - ÖAŞ – Kamulaştırma Müdürü - EPC – Proje Direktörü		Haftalık (en az)
Yerleşim Yerleri Başkanları (Mukhtarlar)	- Etkilenen kişileri Proje, inşaat programı, kamulaştırma süreci, arazi giriş süreçleri, YYEP çalışması ve Proje şikayet mekanizması hakkında muhtarlar aracılığıyla bilgilendirmek - Kamulaştırılan arazilerin zamanında tahliye edilmesini ve Projenin planlanan çizelgeye uygun şekilde ilerlemesini sağlamak	- YYEP (Türkçe) - AETK (Türkçe) - Kamulaştırma listeleri - Teknik Proje bilgileri (güzergah çizimleri, mühendislik yapılarının tasarımları ve konumları vs.)	- Projenin internet sitesinde yayımlanan dijital kopyalar vasıtasıyla (https://www.antalyaalanyaotoyolu.com.tr/) - Muhtarlıklara ve uygun görülen diğer kamusal alanlara dağıtılan basılı kopyalar vasıtasıyla - Yüz yüze görüşmeler - Telefonla aramalar ve mesajlaşma uygulamaları	- Proje saha ofisleri - Etkilenen yerleşim yerlerindeki muhtarlıklar veya diğer karşılıklı anlaşılacak yerler	- ÖAŞ – Ç&S Müdürü - ÖAŞ – Kamulaştırma Müdürü - EPC – Proje Direktörü - ÖAŞ – HİS'ler - EPC – HİS'ler	Açıklama sırasında en az bir toplantı ve/veya KGM 8. Madde bildirimlerini göndermede n önce bir toplantı	Ayda bir

Paydaş	İletişim Amacı	Katılım için Kullanılacak Dokümanlar/Materyaller	Katılım Yöntemi	Konum (fiziksel katılım için)	Sorumlu Taraf	Uygulama Zaman Çizelgesi	
						YYEP Hazırlığı sırasına (Açıklama Süresi dahil)	YYEP Uygulaması sırasında
Fiziksel yerinden edilmeden etkilenen haneler	Etkilenen kişileri Proje, inşaat programı, kamulaştırma süreci, arazi giriş süreçleri, YYEP çalışması ve Proje şikayet mekanizması hakkında bilgilendirmek	- AETK (Türkçe) - Önemli YYEP bulgularının, özellikle de fiziksel olarak yerinden edilmiş hanelere sağlanan hak sahiplikleri ve destek önlemlerinin sunumu	- Projenin internet sitesinde yayımlanan dijital kopyalar vasıtasıyla (https://www.antalyaalanyaotoyolu.com.tr/) - Muhtarlıklara ve uygun görülen diğer kamusal alanlara dağıtılan basılı kopyalar vasıtasıyla - Yüz yüze bireysel veya gruplarla toplantılar - Telefonla aramalar ve mesajlaşma uygulamaları	Etkilenen yerleşim yerlerinde etkilenen ev arsası veya karşılıklı mutabık kalınan konumlar	- ÖAŞ – Ç&S Müdürü - ÖAŞ – Kamulaştırma Müdürü - EPC – Proje Direktörü - ÖAŞ – HİS'ler - EPC – HİS'ler	Açıklama sırasında en az bir toplantı ve/veya KGM 8. Madde bildirimlerini göndermede n önce bir toplantı	Yeniden yerleşime kadar haftada bir (8. Madde bildirimlerinde n başlayarak) Taşınmadan sonra, başarılı bir şekilde yeniden yerleşime kadar ayda bir
Ekonomik yerinden edilmeden etkilenen haneler	Etkilenen kişileri Proje, inşaat programı, kamulaştırma süreci, arazi giriş süreçleri, YYEP çalışması ve Proje şikayet mekanizması hakkında bilgilendirmek	- AETK (Türkçe) - Önemli YYEP bulgularının, özellikle de ekonomik olarak yerinden edilmiş hanelere sağlanan hak sahiplikleri ve destek önlemlerinin sunumu	- Projenin internet sitesinde yayımlanan dijital kopyalar vasıtasıyla (https://www.antalyaalanyaotoyolu.com.tr/) - Muhtarlıklara ve uygun görülen diğer kamusal alanlara dağıtılan basılı kopyalar vasıtasıyla - Yüz yüze bireysel veya gruplarla toplantılar - Telefonla aramalar ve mesajlaşma uygulamaları	- Proje saha ofisleri - Etkilenen yerleşim yerlerindeki muhtarlıklar veya diğer karşılıklı anlaşılacak yerler	- ÖAŞ – Ç&S Müdürü - ÖAŞ – Kamulaştırma Müdürü - EPC – Proje Direktörü - ÖAŞ – Tarım Uzmanı - ÖAŞ – HİS'ler - EPC – HİS'ler	Açıklama sırasında en az bir toplantı ve/veya KGM 8. Madde bildirimlerini göndermede n önce bir toplantı	Ayda bir YYEP uygulaması altında geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması programının tamamlanması na kadar
Etkilenen hanelerin hassas üyeleri	Hassas kişileri ve kadınları Proje, inşaat programı, kamulaştırma süreci, arazi giriş süreçleri, YYEP çalışması ve Proje şikayet mekanizması ile ilgili bilgilendirmek ve katılımlarını sağlamak için	- AETK (Türkçe) - Önemli YYEP bulgularının, özellikle de hassas üyeler içeren etkilenen hanelere sağlanan hak sahiplikleri ve destek önlemlerinin sunumu - Etkilenen kişilerin özel	- Yüz yüze bireysel toplantıları - Telefonla aramalar ve mesajlaşma uygulamaları	Etkilenen yerleşim yerlerinde hassas hanelerin konutları veya karşılıklı mutabık kalınan konumlar	- ÖAŞ – Ç&S Müdürü - ÖAŞ – Kamulaştırma Müdürü - EPC – Proje Direktörü - ÖAŞ – HİS'ler - EPC – HİS'ler	Açıklama sırasında en az bir toplantı ve/veya KGM 8. Madde bildirimlerini göndermede n önce bir toplantı	Ayda bir

Paydaş	İletişim Amacı	Katılım için Kullanılacak Dokümanlar/Materyaller	Katılım Yöntemi	Konum (fiziksel katılım için)	Sorumlu Taraf	Uygulama Zaman Çizelgesi	
						YYEP Hazırlığı sırasına (Açıklama Süresi dahil)	YYEP Uygulaması sırasında
		ihtiyaçlarına yönelik olarak özel tasarlanmış diğer materyaller					
Etkilenen işletmeler	Etkilenen işletmeleri (işletme sahipleri ve doğrudan/sözleşmeli çalışanları) Proje, inşaat programı, arazi giriş süreçleri, YYEP çalışması ve Proje şikayet mekanizması hakkında bilgilendirmek	- AETK (Türkçe) - Önemli YYEP bulgularının, özellikle de etkilenen işletmeler ve çalışanlara sağlanan hak sahiplikleri ve destek önlemlerinin sunumu	- Projenin internet sitesinde yayımlanan dijital kopyalar vasıtasıyla (https://www.antalyaalanyaotoyolu.com.tr/) - Muhtarlıklara ve uygun görülen diğer kamusal alanlara dağıtılan basılı kopyalar vasıtasıyla - Yüz yüze bireysel veya gruplarla toplantılar - Telefonla aramalar ve mesajlaşma uygulamaları	Etkilenen işletme yapıları veya karşılıklı mutabık kalınan diğer konular	- ÖAŞ – Ç&S Müdürü - ÖAŞ – Kamulaştırma Müdürü - EPC – Proje Direktörü - ÖAŞ – HİS'ler - EPC – HİS'ler	Açıklama sırasında en az bir toplantı ve/veya KGM 8. Madde bildirimlerini göndermeden önce bir toplantı	Yeniden yerleşime kadar haftada bir (8. Madde bildirimlerinde n başlayarak) Taşınmadan sonra, başarılı bir şekilde yeniden yerleşime kadar ayda bir
Kredi Kuruluşları	Kredi Kuruluşlarını YYEP hakkında bilgilendirmek ve güncellemek	- Kredi Kuruluşlarına yıllık olarak raporlama yapmak - İnşaat ve işletme sırasında düzenli aralıklarla Ç&S İzleme Raporları	- Projenin internet sitesinde yayımlanan dijital kopyalar vasıtasıyla (https://www.antalyaalanyaotoyolu.com.tr/) - Raporlama - E-posta yazışmaları - Telefon görüşmeleri - Yüz yüze görüşmeler	- Projenin internet sitesi (https://www.antalyaalanyaotoyolu.com.tr/) - Proje saha ofisleri - Üzerinde mutabık kalınacak başka mekanlar	- Kurumsal Üst Yönetim - ÖAŞ – Genel Müdür - ÖAŞ – Ç&S Müdürü	Haftada bir veya talep edildiğinde	İnşaat sırasında üç ayda bir izleme saha ziyaretleri (Kredi Kuruluşları veya onları BÇSD'si tarafından) İşletme sırasında periyodik izleme saha ziyaretleri (Kredi Kuruluşları veya onları BÇSD'si tarafından)

11. Şikayet Yönetim Mekanizmaları

Proje için Paydaş Katılım Planı (PKP), kamu şikayet mekanizması dahil olmak üzere, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (ÇSED) Paketi kapsamında, uluslararası gerekliliklere uygun olarak geliştirilmiştir.

Bu Bölüm, aşağıdaki bileşenler üzerinden **spesifik olarak arazi edinimi, yeniden yerleşim ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılmasından kaynaklanan şikayetleri** yönetmek için oluşturulmuş Projeye özgü şikayet mekanizmasına odaklanmaktadır.

- Projeye Özgü Şikayet Mekanizması
- Arazi edinimiyle ilgili şikayetlerin yönetimi için KGM ile işbirliği
- İnşaatla ilgili şikayetlerin yönetimi için EPC Yüklenicisiyle işbirliği
- Başvuru mekanizmaları

KGM, kamulaştırma ile ilgili yetkili idare olarak, arazi edinimiyle ilgili şikayetleri, itirazları ve geri bildirimleri (örneğin, talepler, öneriler) toplar ve yönetir. Arazi edinimiyle ilgili böylesi şikayetlerin veya geri bildirimlerin Proje PKP'sinin uygulanması yoluyla ÖAŞ tarafından toplanması veya alınması durumunda, ÖAŞ bunları KGM'ye yazılı olarak iletecektir. Dahası ÖAŞ, ÖAŞ'nin kendisi, EPC Yüklenicisi (altyükleniciler dahil), KGM ve diğer ilgili idareler tarafından toplanan tüm arazi edinimiyle ilişkili şikayetleri bir ana şikayet takibi dosyasında birleştirecektir.

ÖAŞ tarafından eyleme geçilmesini gerektiren araziyle ilişkili halktan gelen şikayetler ve geri bildirimler, Bölüm 11.1'de açıklanan Projeye özgü şikayet mekanizmasına uygun olarak ÖAŞ tarafından ele alınacaktır. Bu mekanizma, bu YYEP'de tanımlanan etkilenen taraflar için erişilebilirdir, buna topluluklar, etkilenen araziler ve varlıkların sahipleri ve resmi ve gayriresmi kullanıcıları ve/veya geçim kaynakları Projeden etkilenebilecek kişiler dahildir. ÖAŞ, inşaatla ilişkili şikayetlerin (örneğin, mahsullere ve varlıklara zarar, komşu parsellere döküntü) Bölüm 11.3'te , anlatıldığı gibi toplanması, kaydedilmesi ve yönetilmesi/çözülmesi için EPC Yüklenicisiyle işbirliği yapacaktır.

11.1. Projeye Özgü Şikayet Mekanizması

Projeye Özgü Şikayet Mekanizmasının arazi edinimi, yeniden yerleşim ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılmasından doğan şikayetleri ele alırken dayandığı, IFC PS5 ve AIIB ÇSS2 ile uyumlu temel prensipleri aşağıdaki gibidir:

- Spesifik olarak arazi edinimi, yeniden yerleşim ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılmasından kaynaklanan şikayetleri ele almak için tasarlanmıştır;
- Şikayetlerin dile getirilmesi ve çözülmesi için spesifik kültürel ve geleneksel mekanizmaları dikkate alan kültürel olarak uygun yöntemleri kullanır;
- Projenin riskleri ve olumsuz etkilerine göre ölçeklendirilmiştir ve Projeye ilişkili arazi ediniminden etkilenen topluluklar ve kişileri birincil kullanıcı ve Proje ve arazi edinimi sürecinin sahnesi olarak görür;
- Hassas bireyler dahil tüm etkilenen kişiler için açık iletişim ve kullanım kolaylığıyla erişilebilirdir;
- Kültürel açıdan uygun ve kolayca erişilebilir, anlaşılır ve şeffaf bir istişare süreci kullanarak, endişeleri ivedilikle gidermeyi amaçlar ve bunu endişesini veya şikayetini dile getiren taraf için bedelsiz ve yaptırımsız yapar;
- Yargı veya idari kanun yoluna erişimi engellemez.

ÖAŞ, Projeye ilişkili arazi ediniminden etkilenen yerleşim yerlerinde muhtarlar ve etkilenen kişileri, Projenin iletişim detayları da dahil olmak üzere, mekanizma hakkında bilgilendirmeye başlamıştır.

Dış devlet ajansları, tüzel kişilikler veya diğer kurumsal paydaşlar tarafından dile getirilen şikayetler de bu mekanizma üzerinden ele alınacaktır.

Mekanizmanın uygulanması sırasında ÖAŞ:

- Tüm şikayetlerin ciddiye alınmasını ve adil muamele görmesini sağlayacaktır;
- ŞM kullanımı teşvik edecek ve katılım için misilleme olmayacağı konusunda güvence sağlayacaktır;
- Şikayetçilerin kimliğinin korunmasını sağlayacaktır;
- Paydaşlara harici mekanizmalar, üçüncü taraflar veya yargı sistemi gibi çözüm yollarını kullanma haklarını anlatır.
- Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, cinsel sömürü ve istismar iddiaları durumunda, ÖAŞ, tüm iddiaların Şikayet Komitesinin eğitimli üyeleri tarafından etik ve mağdur odaklı bir yaklaşıma uygun olarak ele alınmasını sağlayacaktır.

Şikayet Komitesi

Projeye Özgü Şikayet Mekanizmasının etkili uygulanması ve eylemlerin izlenmesi için aşağıdaki üyelerden oluşan ve bir çözüm grubu olarak işlev gören bir Proje Düzeyi Şikayet Komitesi kurulacaktır:

- ÖAŞ – Genel Müdür
- ÖAŞ – Ç&S Müdürü
- ÖAŞ – Kamulaştırma Müdürü
- ÖAŞ – HİS'ler
- ÖAŞ – Tarım Uzmanı
- EPC – Proje Direktörü
- EPC – Ç&S Müdürü

ÖAŞ – Genel Müdür ve EPC – Proje Direktörü mekanizmanın uygulanmasını ÖAŞ ve EPC Yüklenicisi düzeylerinden denetleyecektir. ÖAŞ'nin Ç&S Müdürü, ÖAŞ'nin Kamulaştırma Müdürünün desteğiyle, şikayet mekanizmasının, YYEP uygulaması kapsamında etkilenen kişilerin arazi edinimiyle ilişkili şikayetlerini yönetmek için etkili bir şekilde uygulandığını güvenceye almak konusunda genel sorumluluğu üstlenecektir. ÖAŞ'nin Kamulaştırma Müdürü, arazi edinimiyle ilgili şikayetlerin yönetimi için KGM ile etkili koordinasyon ve işbirliğinin yapılmasını sağlayacaktır. Mekanizmanın günlük uygulaması, ÖAŞ HİS'leri tarafından, EPC – Ç&S Müdürü ve EPC Yüklenicisinin HİS'lerinin desteğiyle yürütülecektir. ÖAŞ'nin zirai uzmanı da, tarım arazisi kullanıcıları üzerindeki geçim kaynakları riskleri ve etkileriyle ilgili şikayetlerin yönetimi ve çözümü için destek sağlayacaktır. Arazi edinimi şikayetleriyle bağlantılı toplumsal cinsiyetle ilişkili sorunların yönetimi ÖAŞ'nin ve EPC'nin kadın HİS'leri tarafından, bu sorunlar ve endişeleri¹¹⁹ ele almak için eğitim almış olan ÖAŞ'nin Ç&S Müdürü denetimi altında üstlenilecektir.

Arazi edinimiyle ilgili şikayetlerin yüksek olacağının öngörüldüğü arazi edinimi ve inşaat aşamaları sırasında, Şikayet Komitesi, Projeye ilişkili çeşitli konulardan doğan adli olmayan uzlaşmazlıkları ele almak amacıyla bekleyen şikayetleri gözden geçirmek, paydaşlara verilen yanıtları değerlendirmek ve önemli sorunları çözmek için atılan adımların etkililiğini değerlendirmek için her ay fiziksel olarak veya uzaktan toplanacaktır.

YYEP Şikayet Veritabanı

ÖAŞ, ÖAŞ'nin kendisi, EPC Yüklenicisi (altyükleniciler dahil), KGM ve diğer ilgili idareler tarafından toplanan tüm arazi edinimiyle ilişkili şikayetleri bir ana şikayet takibi dosyasında birleştirmek için **özel bir YYEP Şikayet Veri Tabanı** oluşturacaktır.

Sözlü veya yazılı olarak bu çeşitli kanallardan alınan her türlü şikayet veya geri bildirim, ÖAŞ - HİS'ler tarafından, EPC - HİS'lerin desteğiyle, bu özel veri tabanına kaydedilecektir.

¹¹⁹Arazi edinimi ve tazminat süreciyle bağlantılı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, cinsel sömürü ve taciz iddiaları gibi.

Kişisel Verilerin Korunması

YYEP Şikayet Veri Tabanına kaydedilen ve işlenen veriler, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (No. 6698, 2016) gerekliliklerine uygun olarak yönetilecektir.

Mekanizma, paydaşların ve şikayette bulunanların her türlü kayıttan veya şikayetten , vb. kişisel verilerinin silinmesini talep etme haklarını tanıyacaktır. Kişisel veriler ve kayıtlar korunacak ve güvende tutulacaktır ve yalnızca şikayetin çözülmesi veya analiz edilmesi amacıyla kullanılacaktır. Hiçbir kişisel veri paylaşılmayacak veya halka açık olarak raporlanmayacaktır.

Şikayet ve Geri Bildirim Toplama Kanalları

Projede kullanılacak şikayet ve geri bildirim toplama kanalları Tablo 11-1'de özetlenmiştir.

Halk, muhtarlıklara, yerel kahvehanelere, camilere, mevcut olan yerde kadınların topluluk merkezlerine ve uygun olduğu gibi diğer kamusal alanlara yerleştirilecek bilgilendirme panolarına asılan duyurular üzerinden bu kanallarla ilgili bilgilendirilecektir.

Tablo 11-1. Şikayetlerin ve Geri Bildirimlerin Toplanması için Kanallar

Kanal	Açıklama
Projenin internet sitesi	Projenin internet sitesi https://www.antalyaalanyaotoyolu.com.tr/¹²⁰
E-posta	info@antalyaalanyaotoyolu.com
Posta ile veya Bizzat Başvuru – Ankara Ofisi	Merkez: Kazım Özalp Mahallesi Hafta Sokak No:9, Çankaya, Ankara, Türkiye Ofis: Maidan İş Yaşam Merkezi, Mustafa Kemal Mah. 2118. Cad. B Blok, Kat 10, Daire 105, Çankaya, Ankara, Türkiye
Posta ile veya Bizzat Başvuru – Proje Bilgilendirme Ofisi	Orta Belek Caddesi No:7, Kapı no: 9 Serik, Antalya, Türkiye
Telefon (ücretsiz hat)	+90 850 202 07 07
HİS'ler	- HİS'ler öncelikli olarak kamusal ve bireysel toplantılar sırasında ve telefon görüşmeleri, e-postalar, yazışmalar vs. üzerinden alınan sözlü veya yazılı şikayetleri ve geri bildirimleri toplamak ve kaydetmek için birincil odak kişiler olacaktır. - HİS'ler şikayet/geri bildirim sahibine tanımlanmış zaman çerçeveleri içinde yanıt verilmesini güvenceye alacaktır. - Gereken yerlerde, HİS'ler paydaşlara şikayet ve geri bildirim formlarının nasıl doldurulacağı konusunda destek sağlayacaktır.
Telefon HİS'ler	+90 530 978 78 42 +90 539 935 16 46 +90 536 345 39 23
Şikayet kutuları ve formları	- Şikayet ve geri bildirim kutuları, ilgili şikayet formlarıyla birlikte (Proje PKP'sine dahil edildiği gibi), tüm etkilenen yerleşim yerlerine ve ilgili proje çalışma sahalarına yerleştirilecek ve ÖAŞ - HİS'ler tarafından düzenli olarak kontrol edilecektir. Bunlar, aşağıdaki konulardan uygun görülen bir veya daha fazlasına yerleştirilecektir: - Proje şantiye sahaları - Projenin geçici tesis sahaları - Muhtarlıklar - Kahvehaneler - Kadınların genellikle toplandığı alanlar ve/ya kadınların rahatça ziyaret edebildiği konumlar - Şikayet ve geri bildirim formları aynı zamanda mobil Proje araçlarında da mevcut olacaktır. Buna, ÖAŞ ve EPC HİS'leri, İSG-Ç personeli ve Proje sahalarında çalışan ve halkla irtibatlı olan müdürler ve direktörler dahildir.
Sosyal medya platformları	LinkedIn: https://www.linkedin.com/company/antalyaalanyaotoyolu/ Instagram: https://www.instagram.com/antalyaalanyaotoyolu/ Youtube: https://www.youtube.com/@AntalyaAlanyaOtoyolu

¹²⁰ Haziran 2025 itibarıyla tümüyle işletimde olması öngörülmüyor.

Kanal	Açıklama
Halkla irtibatla olan diğer Proje temsilcileri - EPC Yüklenicisi ve alt yüklenicilerinin direktörleri, müdürleri ve personeli dahil	- ÖAŞ ve EPC HİS'leri, alt yüklenici personeli tarafından sözlü veya yazılı olarak toplanan tüm şikayetler ve geri bildirimlerin derhal uygun ÖAŞ ve EPC temsilcilerine iletilmesini sağlamak için sistematik prosedürler oluşturacak ve ilgili alt yüklenicilerle günlük olarak iletişim kuracaktır. - Bu şikayetler ve geri bildirim öğeleri, ÖAŞ- HİS'ler tarafından YYEP Şikayet Veritabanına kaydedilecek ve YYEP için Projeye özgü Şikayet Mekanizması uyarınca yönetilecektir. - ÖAŞ - HİS'leri, Proje Şikayet Mekanizmasının tutarlı ve etkili uygulanmasını sağlamak için Projenin diğer halkla irtibatla olan temsilcilerine, ÖAŞ, EPC ve alt yüklenicilerin direktörleri ve müdürleri dahil olmak üzere, eğitim verecektir.
Paydaşlar tarafından Proje sahalarına yapılan kişisel ziyaretler - şantiye sahaları, geçici tesis sahaları, vs. gibi	- ÖAŞ ve EPC HİS'leri, Proje şantiye sahaları ve diğer geçici çalışma sahalarına gelen ziyaretçileri mümkün olan her zaman şikayet ve geri bildirim formlarını doldurmaları için destekleyecektir. - Paydaş ziyaretleri sırasında sözlü geri bildirim ve/veya şikayet alınır, şikayeti hangi taraf aldıysa ÖAŞ ve ÖAŞ HİS'leri bunların Proje Şikayet Mekanizmasına gerektiği gibi kaydedilmesini ve uygun biçimde ele alınmasını sağlayacaktır.
Ankara'daki Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) üzerinden	Paydaşlar Projeye ilgili şikayetler ve geri bildirimleri KGM'nin çevrimiçi şikayet sistemi vasıtasıyla doğrudan KGM'ye gönderebilir: https://vatandas.kgm.gov.tr/Complaint/Personal?_gl=1*1o6xoq* ga*MTA4MjcyMTY2My4xNzQ3NjMzNDMz* ga_P1MD63L4M4*czE3NDgwNzk5NDMkbzZzAkDE3NDgwNzk5NDMkaJYwJGwJGgMDc2NjUzOTcxJGRVQnBtMnZCVDFEd0FHQ1pWY3ViRWInRUZOY3IIV19JOHRB - KGM, ÖAŞ veya EPC Yüklenicisi veya alt yüklenicileri tarafından eylemde bulunulmasını gerektiren her türlü konuyu ÖAŞ'ye iletacaktır. - Bu şikayetler ve geri bildirim öğeleri, ÖAŞ – HİS'ler tarafından YYEP Şikayet Veri Tabanına kaydedilecek ve YYEP için Projeye özgü Şikayet Mekanizması uyarınca yönetilecektir.
KGM Antalya 13. Bölge Müdürlüğü üzerinden	- Paydaşlar Projeye ilgili şikayetler ve geri bildirimleri doğrudan KGM Antalya 13. Bölge Müdürlüğüne iletebilir: Posta ile veya bizzat başvuru: Fabrikalar Mah. Gazi Bulvarı 07090 Kepez, Antalya, Türkiye Telefon: +90 242 320 70 00 Faks: +90 242 345 36 99 E-posta: bol13@kgm.gov.tr - KGM Bölge Müdürlüğü, ÖAŞ veya EPC Yüklenicisi veya alt yüklenicileri tarafından eylemde bulunulmasını gerektiren her türlü konuyu ÖAŞ'ye iletacaktır. - Bu şikayetler ve geri bildirim öğeleri, ÖAŞ – HİS'ler tarafından YYEP Şikayet Veritabanına kaydedilecek ve YYEP için Projeye özgü Şikayet Mekanizması uyarınca yönetilecektir.
Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER)	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) Türk vatandaşları, tüzel kişiler ve yabancılar için erişilebilir merkezi bir şikayet sistemi sunmaktadır. - CİMER, Proje paydaşlarının Projeye ilgili şikayetlerini ve geri bildirimlerini doğrudan devlet makamlarına ibraz edebileceği alternatif ve yaygın olarak bilinen bir kanal olarak işlev görecektir. CİMER İletişim Bilgileri: İnternet sitesi: https://www.cimer.gov.tr/ Çağrı Merkezi: 150 Telefon: +90 312 525 55 55 Faks: +90 312 473 64 94 Posta: Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığı adresine Kişisel başvurular: Valilikler, bakanlıklar ve kaymakamlıklarda bulunan halkla ilişkiler masalarında - CİMER aracılığıyla Projeden veya KGM'den alınan şikayetler ve geri bildirim öğeleri, ÖAŞ- HİS'ler tarafından YYEP Şikayet Veri Tabanına kaydedilecek ve YYEP için Projeye özgü Şikayet Mekanizması uyarınca yönetilecektir.
Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER)	Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER) öncelikle Türkiye'de yaşayan yabancı uyruklu kişiler için merkezi bir bilgilendirme ve şikayet sistemi sunar. - YİMER, yabancı uyruklu Proje paydaşlarının Projeye ilgili şikayetlerini ve geri bildirimlerini doğrudan devlet makamlarına ibraz edebileceği alternatif ve yaygın olarak bilinen bir kanal olarak işlev görecektir. YİMER İletişim Bilgileri: İnternet sitesi: https://yimer.gov.tr Çağrı Merkezi: 157 (7/24 kullanılabilir ve çok sayıda dil desteği vardır) Telefon: +90 312 157 11 22 E-posta: info@yimer.gov.tr - YİMER aracılığıyla Projeden veya KGM'den alınan şikayetler ve geri bildirim öğeleri, ÖAŞ- HİS'ler tarafından YYEP Şikayet Veritabanına kaydedilecek ve YYEP için Projeye özgü Şikayet Mekanizması uyarınca yönetilecektir.

Şikayet Mekanizması - Prosedür Adımları

Şikayet mekanizmasının harici paydaşlar için önemli adımları Tablo 11-2'de özetlenmiştir.

Şikayet mekanizması, paydaşların ve şikayette bulunanların her türlü kayıttan veya şikayetten, vb. kişisel verilerinin silinmesini talep etme haklarını tanıyacaktır. Kişisel veriler ve kayıtlar korunacak ve güvende tutulacaktır ve yalnızca şikayetin çözülmesi veya analiz edilmesi amacıyla kullanılacaktır. Hiçbir kişisel veri paylaşılmayacak veya halka açık olarak raporlanmayacaktır.

Tablo 11-2. Arazi Edinimiyle İlgili Şikayetler için Şikayet Mekanizmasının Önemli Adımları

Önemli Adımlar	Faaliyet/Görev Tanımı
1. Adım – Al ve kaydet	- Harici paydaşlardan gelen şikayet ve geri bildirimler, Tablo 11-1 altında listelenen iletişim kanalları aracılığıyla toplanır. - Her bir şikayet atanmış ÖAŞ - HİS'leri tarafından YYEP Şikayet Veri Tabanına kaydedilir ve sınıflandırılır, Projenin kişisel verilerin korunması politikalarına uygun olarak hem yazılı hem de harici paydaş şikayetleri için spesifik elektronik formatlarda korunur. - Paydaşların kişisel verilerinin her türlü kayıttan veya şikayetten vs. silinmesine yönelik talepleri yerine getirilecektir.
2. Adım – Alındığını Onayla	- Proje tarafından iletilmesinden itibaren üç (3) iş günü içerisinde bire bir yapılan bir toplantı, telefon görüşmesi veya mektup yoluyla şikayetin alındığı resmi olarak onaylanır. - Şikayet açıkça anlaşılmadıysa veya ek bilgi gerekiyorsa, bu aşamada ÖAŞ – HİS'ler tarafından şikayetçiden açıklama istenmelidir.
3. Adım – Görevlendir	- Atanan ÖAŞ – HİS, uygun bir yanıt verilmesi için şikayeti yazılı olarak ilgili Proje birimi, EPC Yüklenicisi veya belirlenmiş personele yönlendirir. - ÖAŞ – HİS konuyu değerlendirecek ve şikayetin risk kategorisini ve ilgili eylemlerin tamamlanması için zaman çerçevesini belirleyecektir. Şikayet, gerekirse, göz önüne alınması için Projeye veya Kurumsal Üst Yönetime iletilir. - ÖAŞ – HİS veya şikayetle ilgili ekip tarafından, gerektiği gibi diğer kurumsal veya Proje ekipleri ve üçüncü taraflardan alınan girdilerle birlikte bir yanıt geliştirilir. - İlgili ÖAŞ – HİS'nin talebi üzerine, ÖAŞ – Ç&S Müdürü onayıyla birlikte, şikayetin karmaşıklığına bağlı olarak veya spesifik konularda uzman görüşü gerekliyse Şikayet Komitesi devreye girebilir. - Sorunu ele almak için gerekli eylemler ilgili Proje personeli veya ekipleri tarafından uygulanır ve bunların tamamlanması YYEP Şikayet Veri Tabanında belgelenir. - Ardından yanıt, ÖAŞ – HİS tarafından onaylanır. Bu onaylama veri tabanında bir imza veya şikayetçiyle yapılacak herhangi bir yazışma (dilekçe, e-posta veya mesaj yoluyla) olabilir, bunlar ardından uzlaşmayı onaylamak üzere şikayetle birlikte dosyalanacaktır.
4. Adım – Yanıtla	- ÖAŞ veya EPC HİS'i tarafından etkilenen tarafa yanıt verilir: - Karmaşık olmayan, anlaşılır ve çözmesi kolay şikayetler için: Proje tarafından aldığı tarihten itibaren yedi (7) iş günü içinde. - Karmaşık olan, Kurumsal veya Proje Üst Yönetimi veya Şikayet Komitesi gibi ilave paydaşların devreye girdiği şikayetler için (3. Adımda açıklandığı gibi): Proje tarafından alındığı tarihten itibaren otuz (30) iş günü içinde. - İlgili ÖAŞ veya EPC HİS'i, yanıtı iletmek için uygun bir yöntemin üzerinde anlaşılmasını ve geçerli olduğu gibi Proje Üst Yönetimi veya Şikayet Komitesinden alınan onayı takiben uygulanmasını sağlayacaktır. - Şikayetçinin sunulan çözüme verdiği yanıt, şikayetin kapatılıp kapatılamayacağını veya başka bir işlemin gerekip gerekmediğini belirlemek için belgelenir. Belirlenmiş ÖAŞ veya EPC HİS'i, şikayetçinin yanıtı anladığını ve yanıtın tatmin olduğunu teyit etmek için muhtemelen bir telefon çağrısı, mesajlaşma veya yüz yüze görüşme gibi uygun iletişim kanalları kullanacaktır. - Şikayetçinin yanıtı YYEP Şikayet Veri Tabanına kaydedilir ve ideal koşullarda iki taraf da şikayetin kapandığını doğrulamak için onay verecektir.
5. Adım – Kapat	- Şikayet, konunun yeterli biçimde çözülüp çözülmediğini veya daha fazla ilgi ve işlem gerekip gerekmediğini belirleyecek olan ilgili ÖAŞ veya EPC HİS'nin onayı ile kapatılır. - Başka bir eylem gerekiyorsa, ilgili HİS şikayeti yeniden değerlendirecek ve uygun adımları atacaktır. HİS, şikayetin kapatılabileceğini teyit ettikten sonra, YYEP Şikayet Veri Tabanı içinde ve/veya yazılı iletişim yoluyla kapanışı resmi olarak onaylayacaktır. - İlgili HİS tarafından imzalanmış ve ilgili ekleri içeren bir Şikayet Kapatma Formu (Proje PEK'ine dahil olan gibi) şikayetin uygun bir şekilde ele alındığı ve çözüldüğüne dair kanıt olarak şikayetçiye sunulacaktır. Uygun olan yerlerde, Kapatma Formunu şikayetçinin de imzalanması istenecektir. - Gerçekleştirilen eylemler şikayetçi için tatmin edici olmazsa, ÖAŞ, Kredi Kuruluşlarıyla istişare halinde, Bölüm 11.4'te anlatıldığı gibi, ikinci kademe şikayet yönetimi (Başvuru Mekanizması) sürecini göz önüne alacak ve gerekirse başlatacaktır.

11.2. Arazi Edinimi İle İlgili Şikayetler için KGM İle İşbirliği

Toplulukların arazi edinimiyle ilişkili muhtemel şikayetleri ve geri bildirimleri aşağıdakileri içerebilir:

- KGM tarafından hazırlanan envanter konusunda uzlaşmazlık
- KGM'nin Uzlaşma Komisyonu tarafından 8. Maddeye uygun olarak sunulmuş tazminat oranları konusunda uzlaşmazlık¹²¹ (bu tür uzlaşmazlık durumları Kamulaştırma Kanunu'n 27. Maddesi ve 10. Maddesine göre mahkeme süreci üzerinden yönetilecektir)
- ÖAŞ tarafından sağlanan yeniden yerleşim paketi konusunda uzlaşmazlık (ÖAŞ'ye iletilmek üzere)
- Fiziksel olarak yerinden edilme etkileri ve yeniden yerleşim alanları ve etkiden kaçınma veya etkiyi azaltma önlemleri için talep
- Ekonomik olarak yerinden edilme etkileri ve etkiden kaçınma veya etkiyi azaltma önlemleri için talep
- Artık veya bölünmüş arazilerle ilgili sorunlar ve tüm parselin kamulaştırılması için talep
- Etütler ve çalışmalar sırasında mahsullere gelen zarar
- Arazi edinimi ve tazminat süreciyle bağlantılı olarak toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, cinsel sömürü ve taciz iddiaları

KGM tarafından toplanan ve ÖAŞ tarafından eylem gerektiren şikayetlerin yönetimi

Etkilenen kişilerden gelen şikayetler ve tasarımla ilgili talepler gibi geri bildirimler (örneğin, ilave geçiş, geçişlerin taşınması veya modifikasyonu veya artık arazilerin kamulaştırılması talepleri) KGM tarafından yazılı dilekçeler veya sözlü iletişim yoluyla toplanır. KGM bu başvuruları değerlendirmek ve yönetmekten sorumludur.

ÖAŞ tarafından eylem gerçekleştirilmesini gerektiren, tasarım veya inşaat aşamalarında göz önüne alınmasını zorunlu kılanlar veya inşaatın yarattığı hasarların tazmini gibi talepler, KGM tarafından yazılı olarak ÖAŞ'ye resmi yollarla iletilir. ÖAŞ- HIS'ler bunları **YYEP Şikayet Veri Tabanına** kaydedecek ve YYEP için Projeye Özgü Şikayet Mekanizması uyarınca yönetecektir.

KGM aynı zamanda ÖAŞ'nin talep edilen eylemleri gerçekleştirdiğini izlemek ve onaylamak için konuyu takip eder.

ÖAŞ tarafından toplanan ve KGM tarafından eylem gerektiren şikayetlerin yönetimi

ÖAŞ tarafından oluşturulmuş şikayet mekanizması yoluyla etkilenen kişilerden arazi edinimiyle ilgili şikayetler veya geri bildirim alınması durumunda, ÖAŞ bunları KGM'ye yazılı olarak iletilecektir. Bu tür şikayetler daha sonra Tablo 11-3'te özetlenen prosedüre göre ele alınacaktır.

Tablo 11-3. ÖAŞ tarafından toplanan Şikayetlerin Yönetimi

No.	Eylem	Zaman Çizelgesi
1.	ÖAŞ, etkilenen kişilerden alınan tüm arazi edinimiyle ilgili şikayetleri ve geri bildirimleri YYEP Şikayet Veri Tabanına kaydedecek ve bunları yazılı olarak KGM'ye resmi yollarla iletilecektir.	Şikayetin alınmasını takiben 3 gün içinde.
2.	ÖAŞ, arazi edinimiyle ilişkili şikayetlerin ve geri bildirimlerin etkili yönetimini desteklemek için KGM, gerektiği gibi, takip toplantıları yapacak ve/veya koordine edecektir.	Şikayetin niteliği ve aciliyetine dayalı olarak gerekli olduğu değerlendirilirse, ÖAŞ şikayetin alınmasını takiben 7 gün içinde KGM ile bir toplantı yapmayı talep edecektir. Toplantı KGM'nin onayı üzerine gerçekleştirilecektir.
3.	İlgili ve uygun olan yerlerde ve KGM'nin onayıyla, ÖAŞ arazi edinimiyle ilgili şikayetler ve geri bildirimleri ele alırken KGM ile işbirliği yapacaktır. Bu işbirliği, Proje PKP'si ve Şikayet Mekanizmasına uygun uygulama önlemlerini içerebilir, bunlara tasarımda, inşaat uygulamaları veya organizasyonel düzenlemelerde düzeltmeler dahildir.	KGM ile işbirliği halinde vaka bazında belirlenmek üzere.
4.	ÖAŞ, KGM'ye verilen periyodik Proje İlerleme Raporlarına tüm araziyle ilişkili şikayetlerin ve geri bildirimlerin bir özetini dahil edecektir.	İnşaat aşaması boyunca ayda bir; işletme aşamasındaki sıklık, geçerliyse KGM tarafından belirlenmek üzere.

¹²¹ Bir 27. Madde süreci durumunda, mahkeme tarafından belirlenen Araziye El Koyma Değeri, mahkeme uzmanları tarafından incelenmeye tabidir ve bunu takiben nihai Kamulaştırma Değeri 10. Madde prosedürü üzerinden mahkemeler tarafından belirlenir. Bu prosedür KGM tarafından başlatılır ve 27. Madde sürecinin ayrılmaz bir parçası olarak, etkilenen kişilerden herhangi bir talep veya başvuru gerektirmeksizin mahkemeler tarafından yürütülür. Araziye El Koyma Değeri ve Kamulaştırma Değeri arasındaki fark, mahkeme kararına uygun olarak KGM tarafından ödenir.

No.	Eylem	Zaman Çizelgesi

11.3. İnşaatla İlgili Şikayetler İçin EPC Yüklenicisiyle İş Birliği

EPC Yüklenicisi, inşaat faaliyetleriyle bağlantılı olarak alınan tüm şikayetleri ve geri bildirimi ÖAŞ'ye raporlamakla sözleşmesel olarak yükümlü olacaktır. Bunlar şu gibi sorunları içerebilir:

- Mallar ve mahsullerde hasar
- Yerel yolda hasar
- Mevcut altyapının deplase işlemleri sırasında kesintiler
- Toz, gürültü ve titreşim
- Ulaşım kısıtlamaları
- Su kaynakları üzerindeki etki (sulama için kullanılan su gibi)

EPC Yüklenicisi, böyle şikayetlerin yönetimi ve çözülmesi için birincil sorumluluğa sahip olmaya devam ederken, ÖAŞ aylık incelemeler yaparak EPC Yüklenicisinin şikayet mekanizmasının kapsayıcı Proje Şikayet Mekanizması ile uyumlu olmasını güvenceye alacaktır.

Arazi edinimi süreçleri ve etkilenen kişilerin geçim kaynaklarıyla ilgili olarak, ÖAŞ tarafından Projeye Özgü Şikayet Mekanizması üzerinden alınan veya saha ekiplerince belirlenen inşaatla ilgili her türlü şikayet veya talep, uygun önlemler üzerinden ele alınacaktır. Bunlar aşağıdakileri içerir ancak bunlarla sınırlı değildir:

- Karşılıklı anlaşmaların yapılması ve araziler, mahsuller veya diğer varlıklarda hasarlar için tazminat
- Etkilerden kaçınmak veya bunları asgariye indirmek için teknik önlemlerin uygulanması
- Durumun devam eden izlemesi ve etkilenen kişilerle iletişim kurulması

11.4. Başvuru Mekanizması

Bir şikayet şikayetçinin memnun olacağı şekilde çözülmezse, ÖAŞ, Kredi Kuruluşlarıyla istişare halinde ikinci kademe bir şikayet yönetimi ve başvuru mekanizmasını başlatmayı değerlendirecektir. Bu mekanizmanın amacı:

- Harici paydaşlara verilen yanıtları yeniden incelemek
- Çeşitli Proje konularıyla ilgili adli olmayan uzlaşmazlıkları çözmeye çalışmak
- Şikayetlerin dahil olan tüm tarafların memnun olacağı şekilde çözülmesini sağlamaktır.

İlk baştaki şikayet çözümleme çabalarının şikayetçi tarafından memnun edici bulunmaması durumunda, **Proje düzeyinde bir Başvuru Komitesi** kurulacaktır. Başvuru Komitesi, Proje Düzeyindeki Şikayet Komitesi ile işbirliği halinde çalışacaktır.

Spesifik olarak arazi edinimi ve yeniden yerleşimle ilgili olan şikayetler için, Başvuru Komitesi, Şikayet Komitesinin temel üyeleri (Bölüm 11.1'de tanımlandığı gibi) dışında, aşağıdakiler gibi ilave bağımsız tarafları dahil edebilir:

- Sertifikalı değerlendirme uzmanları
- İlgili şikayet konusunda uzmanlık sahibi akademisyenler
- Bağımsız konu uzmanları (ziraat uzmanları, hayvancılık uzmanları, vs. gibi)
- Bağımsız yasal danışmanlar
- Meslek odaları, güvenilir özel sektör tarafları veya sivil toplum kuruluşlarından bağımsız teknik uzmanlar
- Dahil olmaları hem Proje hem de etkilenen topluluklar için uygun olan yerlerde, yerel idarelerden temsilciler (KGM ve Antalya Bölge Müdürlüğü teknik personeli, tarım ilçe müdürlüklerinden uzmanlar, muhtarlar)

Bu bireyler, şikayetin tipi ve niteliğine bağlı olarak vaka bazında devreye sokulabilir ve şikayetlerin uygun teknik ve kurumsal görüşlerle gözden geçirilmesi ve çözülmesini güvenceye almak için uygun olduğunda bağımsız arabulucular olarak işlev görecektir. Onların devreye girmesi, başvuru sürenin tarafsızlığını ve etkililiğini güçlendirmeyi amaçlar.

Kurumsal Paydaşlardan Gelen Şikayetler

ÖAŞ, Proje Düzeyinde Başvuru Komitesi tarafından tavsiye edilen eylemleri, şeffaf ve duyarlı bir şikayet mekanizması taahhüdü doğrultusunda uygulayacaktır.

Ancak bu başvuru mekanizmasının varlığı, paydaşların, Türkiye'nin geçerli kanunları ve düzenlemelerine uygun olarak hukuki veya idari işlemler dahil olmak üzere harici çözüm yolları arama haklarını sınırlamaz.

Yasal soruşturma veya başka ilgili mercilerin devreye girmesini gerektiren durumlarda, kurumsal hukuk ekibini devreye sokma kararı ÖAŞ – Üst Yönetim tarafından verilecektir.

12. Hassas Kişiler

İrkları, renkleri, cinsiyetleri, diller, dinler, siyasi veya diğer görüşleri, ulusal veya sosyal kökenleri, mülkiyetleri veya doğumlarından dolayı hassas veya risk altında statüsünü deneyimleyebilecek kişiler. IFC PS1, dezavantajlı ve hassas bireyler ve gruplar hakkında aşağıdaki hükümleri içerir:

“Projenin etki yaratması muhtemel olarak özellikle tanımlanmış fiziksel bileşenler, hususlar ve tesisler içerdiği yerlerde ve riskler ve etkileri tanımlama sürecinin bir parçası olarak işveren, dezavantajlı veya hassas statüleri yüzünden projeden doğrudan ve farklı olarak veya orantısız biçimde etkilenebilecek bireyleri ve grupları tanımlayacaktır. Bu dezavantajlı veya hassas statüsü, bireyin veya grubun ırkından, renginden, cinsiyetinden, dilinden, dininden, politik veya başka görüşlerinden, ulusal veya sosyal kökeninden, mülkünden, doğumundan veya diğer statülerinden kaynaklanabilir. İşveren aynı zamanda toplumsal cinsiyet, yaş, etnik köken, kültür, okur-yazarlık, hastalık, fiziksel veya zihinsel engel, fakirlik veya ekonomik dezavantaj ve benzersiz doğal kaynaklara bağımlılık gibi faktörleri de göz önüne almalıdır.

Bireylerin veya grupların dezavantajlı veya hassas olarak tanımlandığı yerlerde işveren, farklılaştırılmış önlemler önererek ve uygulayarak olumsuz etkilerin bu kişileri orantısız olarak etkilememesini ve kalkınma faydaları ve fırsatlarını paylaşmak konusunda dezavantajlı olmamalarını sağlayacaktır.”

12.1. Proje'den Etkilenen Haneler

YYEP etütleri, fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilmiş haneler içindeki hassas bireyleri belirlemek ve değerlendirmek için tasarlanmıştır. Amaç, hem yeniden yerleşim planlaması hem Proje tasarımı için girdi sağlamak olmuştur.

Proje İle İlişkili Hassasiyet Kriterleri

Proje için, IFC PS1 ve AIIB ÇSSler'e uyumlu olarak oluşturulan hassasiyet kriterleri Tablo 12-1'de detaylıca açıklanmıştır.

Bu kriterler, Mayıs 2025'te yürütülen YYEP etütlerinin tasarımında rehberlik sağlamıştır. Hane geçim kaynakları ve fiziksel olarak yerinden edilme anketlerinin uygulanması sırasında, tanımlanan her bir kritere dayalı olarak hane üyelerinin spesifik hassasiyetleri belirlenmiştir.

Etüt sonuçlarına dayalı olarak, her bir hassasiyet kriterinin Proje ile ilgisi gözden geçirilmiş ve değerlendirilmiştir. Bu bulguların bir özeti Tablo 12-1'de gösterilmektedir. Çok sayıda bireyin birden fazla hassasiyeti deneyimlediğini kaydetmek önemlidir, örneğin, hem fiziksel engel hem kronik hastalığa sahip yaşlı bir kişi gibi. Sonuç olarak aynı kişi, Tablo 12-1'de birden fazla kriter altında sayılmış olabilir.

Tablo 12-1. YYEP Etüt Örneklemini içindeki Ekonomik ve Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler için Hassasiyet Kriterlerinin Projeye İlgisi

Kriter	Spesifik Hassasiyetler	Hassasiyet Kriterlerinin Arazi Ediniminden Etkilenen Kişilerle İlgisi		Haneler içinde İlgili Spesifik Hassasiyetlere Sahip Bireylerin Sayısı	
		İlgili	İlgili Değil	Fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler	Ekonomik Olarak yerinden edilmiş haneler
Cinsiyet	• Kadının sorumlu olduğu hane	X		13 kadın	13 kadın
	• Çocuklara bakan bekar erkek		X	0	0
Çocuklar	• Özel gereksinimi olan çocuklar	X		2 kadın 2 erkek	1 kadın 4 erkek
	• Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar		X	0	1 erkek
Yaş	• İleri yaş (75 yaş üstü)	X		18 kadın 8 erkek	25 kadın 24 erkek
	• Bakıma ihtiyacı olan yaşlı bireyler (65 üstü)	X		8 kadın 7 erkek	16 kadın 9 erkek
Sağlık	• Fiziksel engelli	X		9 kadın 9 erkek	14 kadın 15 erkek
	• Zihinsel engelli/zihinsel sorunlar	X		1 kadın 2 erkek	3 kadın 5 erkek

Kriter	Spesifik Hassasiyetler	Hassasiyet Kriterlerinin Arazi Ediniminden Etkilenen Kişilerle İlgisi		Haneler içinde İlgili Spesifik Hassasiyetlere Sahip Bireylerin Sayısı	
		İlgili	İlgili Değil	Fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler	Ekonomik Olarak yerinden edilmiş haneler
	• Kronik rahatsızlıkları olan kişiler (kalp, diyabet, tansiyon, böbrek)	X		50 kadın 37 erkek	91 kadın 97 erkek
	• Başka önemli sağlık sorunları olan kişiler (kanser, Alzheimer)	X		7 kadın 6 erkek	5 kadın 5 kadın
Okur-yazarlık	• Okur-yazarlığı olmayan kişiler	X		13 kadın 1 erkek	27 kadın 3 erkek
Ekonomik	• Toplam Üretim Alanlarının yüzde 20'sinden fazlasını kaybettiğini bildiren ekonomik olarak yerinden edilmiş haneler	X		73 hane	173 hane
	• Düşük gelirli haneler (geçerli asgari ücretin altında toplam gelir) ¹²²	X		40 hane	46 hane
	• Yeşil kartı ¹²³ bulunan veya devletten yardım alan kişiler	X		10 kadın 3 erkek	1 kadın 1 erkek
	• Sosyal güvencesi olmadan istihdam edilen hane üyeleri	X		5 erkek	1 erkek
	• Aktif olarak iş arayan işsiz hane üyeleri	X		8 kadın 3 erkek	10 kadın 1 erkek
	• Arazisiz	X		29 hane	70 hane
İrk, renk, doğum, etnik köken; Dil; Din; Siyasi veya Diğer Görüşler; Ulusal veya Sosyal Köken; Kültür	• Göçmen haneler		X	0	0
	• Göçmen mevsimlik tarım işçileri	X		Bunlar hane üyeleri değildir, çoğunlukla seralarda çalışırlar.	1 kadın 3 erkek
	• İrk, renk, doğum, etnik köken; dil; din; siyasi veya diğer görüşler; ulusal veya sosyal köken; kültür gibi diğer kriterler nedeniyle hassas durumda olanlar		X	0	0
Eşsiz doğal kaynaklara bağımlılık	• Su kaynaklarına bağımlılık, • Otlak arazilerine bağımlılık • Ormana bağımlılık		X	0	0
Diğerleri	• Geçmiş kamulaştırmalar ve kümülatif arazi edinimi etkilerinden etkilenmiş sahipler/kullanıcılar	X		1 hane	10 hane
Etkilenen haneler içindeki hassas bireylerin toplam sayısı				126 hanede 139 birey • 83 kadın • 56 erkek	268 hanede 260 birey • 138 kadın • 122 erkek

Ekonomik ve fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler ve araziyi aktif olarak kullanmayan haneler arasında hassas üyelere sahip hane sayısı Tablo 12-2 içinde özetlenmiştir.

Tablo 12-2. YYEP Etüt Örneklemini içindeki Hassas Üyelere Sahip Hanelerin Yerinden Edilme Kategorisine göre Sayısı

Görüşülen Hanelerin Yerinden Edilme Kategorisi	YYEP Etüt Örneklemini içindeki Hanelerin Toplam Sayısı	Hane Sayısı		
		Hassas üye yok	Bekar hassas üyeler	Birden fazla hassas üye
Fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler	126	37	47	42

¹²² Türkiye'de 1 Ocak 2025 ile 31 Aralık 2025 dönemi için geçerli net asgari ücret 22.104,67 TL, brüt asgari ücret 26.005,50 TL'dir.

¹²³ Ödeme Yapamayan Vatandaşlar için Sağlık Bakım Masraflarının Devlet Tarafından Karşılanması Hakkındaki Ulusal Yönetmelik ve Yeşil Kart Sistemi uyarınca bir sağlık kartı sağlanır. Kartın tipi ve içeriği bu Yönetmeliğin hükümlerine dayalı olarak belirlenir.

Ekonomik olarak yerinden edilmiş haneler	268	99	87	82
Toplam	394	136	134	124

Etkilenen Hassas Bireyler Veri Tabanı

Mayıs 2025'te yapılan YYEP saha etütleri sırasında, hassas hanelerle görüşmeler yapılmış ve etkilenen haneler içindeki hassas üyeler hakkında veri toplanmıştır. Bu bilgiler, Projenin süresi boyunca ÖAŞ tarafından tutulacak **Etkilenen Hassas Bireyler Veri Tabanına** entegre edilmektedir ve edilecektir.

Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim Hakkında IFC İyi Uygulama El Kitabı (2023) tarafından belirtildiği üzere, bir yeniden yerleşim bağlamı içinde hassas bireyleri ve haneleri belirlemek yinelemeli bir süreçtir ve hassasiyet de dinamik bir durumdur, dolayısıyla, haneler yeniden yerleşim süreçleri ve Projeyle ilgili olmayan dış faktörler sebebiyle daha çok veya daha az hassas hale gelebilir.

Aşağıdaki bölümde, belirlenen önemli hassasiyetlerin bir özeti, etütler sırasında etkilenen hanelerin paylaştığı algılarla birlikte sunulmaktadır. Bu örnekler, Projenin uygulanması sırasında karşılaşılabilecek muhtemel hassasiyet vakalarını örneklerle açıklar ve arazi ediniminden etkilenen tüm hassas bireyler için oluşturulacak ve uygulanacak destek mekanizmalarına genel bir bakış sağlar.

Her bir vaka, hem ortak özellikler hem de benzersiz koşullar sergiler. Dolayısıyla, ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi her bir durumu vaka bazında değerlendirecek ve her bir hassas hanenin spesifik ihtiyaçlarına özel olarak tasarlanmış uygun destek önlemlerini belirleyecektir.

Etkileyici hassasiyet vakalarından bazıları aşağıda özetlenmiştir:

- **Deniztepesi, Serik:** Projeden etkilenecek ortak mülkiyete ait özel bir parsel üzerinde bir ev ve sera bulunmaktadır. Evde üç kişiden oluşan düşük gelirli bir aile oturmaktadır: Ciddi fiziksel kısıtlamalara ve kronik hastalıklara sahip yaşlı bir anne (90 yaşın üzerinde), onun orta yaşlı, bekar oğlu ve bekar kızı. Hane, Deniztepesi Muhtarı tarafından doğrulandığı gibi alternatif bir araziye sahip değildir.

Hane, hisseleri için (arazi, ev, sera ve diğer yapılar) KGM'den tazminat alacaktır ve ÖAŞ, tam ikame bedelinin karşılanmasını sağlamak için YYEP Fonunda bir tamamlama ödemesi yapacaktır. Parsel yalnızca kısmen edinildiği için, arazinin bir kısmı kamulaştırma koridorunun dışında kalacaktır. Ancak, geri kalan bu arazinin yeni bir ev inşa etmek için kullanımı, diğer ortak sahiplerden (hanenin akrabaları) rıza alınmasına bağlıdır ki kolaylıkla izin vermeyebilirler. Kalıntı arazi, küçük bir bahçe için yeterli olabilir, ancak mevcut seranın yeniden inşa edilmesi için uygun olmayabilir.

Muhtar, yerel kanaat önderlerinin gerekli rızayı almak için haneyi desteklemek istediklerini doğrulamıştır. Ayrıca oturma teminatı, yaklaşan arazi konsolidasyonu süreci üzerinden resmiyete dökülebilir. ÖAŞ, muhtarla iş birliği halinde, parselin edinilmemiş kısmını evin yeniden inşası için belirlemekte, yeni yapının mevcut standartları karşılamasını veya geçmesini güvenceye almakta ve zamanlı bir yeniden yerleşimin planlanmasında haneye destek olacaktır. Aynı zamanda, bu geçiş sürecinde hassas yaşlı kadının ihtiyaçlarını karşılamak için geçici sağlık bakım desteği de sağlanacaktır.

Erkek hane üyesi, muhtemelen sosyal güvenlik kapsamı dışında, düzensiz günlük ücretli işlerde gayriresmi olarak çalışmaktadır. Kaynak yapma becerisine sahiptir ancak resmi sertifikası yoktur. Projede çalışmakla ilgilendiğini ifade etmiştir. ÖAŞ, bu kişiyi kaynak sertifikası için mesleki eğitime kaydedip, Projenin istihdam niteliği kriterlerine göre uygunluğa tabi olmak üzere, Projede istihdam edilmesini teklif ederek hanesinin geçimine destek olmasını düşünecektir. YYEP uygulaması sırasında, serayı yeniden inşa etmek için alternatif bir arazi bulma ihtimali de araştırılacaktır.

- **Sarıbalı, Serik:** Hazine arazisi üstünde bulunan etkilenen evler, seralar ve tarım arazilerine sahip haneler gayriresmi kullanıcılar olarak değerlendirilir çünkü bu arazileri devletten resmi olarak kiralamamışlardır ve gerekli gayriresmi kullanım cezasını (ecrimisil) ödememişlerdir. Bu haneler, Kamulaştırma Kanunu uyarınca, KGM'den **asgari levazım bedelinden** tazminat alacaktır.

Bu hanelerin üyeleri ağırlıklı olarak yaşlı erkekler ve kadınlardan oluşur. Bazı hane reisleri dul kadınlardır ve çok sayıda yaşlı birey, kronik hastalıklar dahil olmak üzere birden fazla hassasiyet yaşamaktadır. Bu hanelerin bazılarının, özellikle de dul kadınların, taşınacak alternatif yerleri olsa da, alternatif araziye sahip değildir.

Bu hanelerin evleri ve yapıları, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan tazmin edilecek olsa da arazinin kendisi tazminata uygun olmayacaktır. Dolayısıyla, Projenin yeniden yerleşim için uygun arazinin belirlenmesini kolaylaştırmak, böylece yerinden edilen hanelerin oturma teminatıyla yeniden yerleşebilmelerini sağlamak için ilgili mercilerle iş birliği yapması büyük önem taşır.

- **Türkler, Manavgat:** Orman arazisi üstünde bulunan etkilenen evleri seralar ve tarım arazisine sahip haneler gayriresmi kullanıcılarıdır (1990'lardan beri) ve orman arazisini yasadışı işgal ettikleri için KGM'den tazminat almayacaklardır. Bu bireyler arasında bazıları, yaşlı ve/veya kronik hastalıklar dahil birden fazla hassasiyete sahip kişilerdir.

Bu hanelerin bir kısmı, daha önce 2B yönetmeliği üzerinden orman arazisini almış ve arazi kullanımlarını resmîyete dökmüştür. Ancak bu araziler aynı zamanda Otoyol'un kamulaştırma koridoru içinde kalmaktadır, bu da kümülatif arazi edinimi etkilerine yol açmaktadır. Etkilenen hanelerin bazıları, alternatif arazi parsellerine sahip olsa da diğerlerinin hiç arazisi yoktur.

Bu hanelerin evleri ve yapıları, ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan tazmin edilecektir ancak arazinin kendisi için tazminat ödenmeyecektir. Dolayısıyla, Projenin yeniden yerleşim için uygun arazinin belirlenmesini kolaylaştırmak, böylece alternatif arazi mülkiyeti olmayan etkilenen hanelerin **oturma teminatıyla** yeniden yerleşebilmelerini sağlamak için ilgili mercilerle iş birliği yapması büyük önem taşır.

- **Hacıobası, Manavgat:** Erkek olan hane reisi, eşiyle birlikte Projeden doğrudan etkilenen bir konutta yaşamaktadır. Konut etkisinin yanı sıra mevcut devlet karayolu (D100 Karayolu) kenarında bulunan kiralık ticari dükkanı da Projenin kamulaştırma koridoru içinde kalmaktadır. Dahası, tarımsal amaçlarla kullanılan ve evlerine bitişik olan zeytin bahçesi parseli de etkilenmektedir. Bu hane, kümülatif etkiler dışında bir hassasiyet kategorisine girmemektedir.

Ancak doğrudan etkilenen konutlarının karşısında, erkek hane reisinin engelli erkek kardeşi, kardeşin engelli eşi ve engelli kız kardeşleri yaşamaktadır. Bu ikinci hane kamulaştırmadan fiziksel olarak etkilenmiyor olsa da, fiziksel olarak yerinden edilen haneye işlevsel ve ekonomik olarak bağımlıdır. Bu nedenle Projeden dolayı olarak etkilenecektir. Aynı konutlarda yaşamalarına rağmen iki hane tek bir ortak ekonomik birim gibi işlemektedir.

- **Emişbeleni, Alanya:** Sağlık sorunları olan yaşlı bekar bir kadın Projeden etkilenecek olan bir apartmanda yaşamaktadır. KGM'den tazminat alacaktır ve ÖAŞ, toplam tazminatın tam ikame bedelini karşılamasını sağlamak için YYEP Fonundan bir tamamlama ödemesi sağlayacaktır.

Ancak, tazminatı ve mevcut ekonomik durumuna bakılmaksızın, muhtemelen uygun yeni bir konut bulmak, taşıma lojistiklerini ayarlamak ve fiziksel olarak taşınmak için ek desteğe ihtiyacı olacaktır çünkü bunlar, halihazırdaki sağlık ve sosyal koşullarından dolayı kendi başına yürütemeyeceği işlerdir.

Dolayısıyla, ÖAŞ, nakit tazminat sağlamanın ötesinde, ona bir yeniden yerleşim alanı bulmakta yardım ederek, gerekli lojistikleri ayarlayarak ve başarılı ve güvenli bir şekilde yeniden yerleşebilmesini güvenceye almak için her türlü başka yardımı sunarak bu bireyi destekleyecektir.

- **Serik, Manavgat ve Alanya'da İstihdam Edilen Göçmen İşçiler:** Görüşme yapılan sera sahipleri, özellikle de 5 dönümden büyük olan seralarda, genellikle Afgan kökenli göçmen işçileri çalıştırdıklarını doğrulamıştır. Antalya bölgesindeki, muhtarlar, sera işletmecileri ve tarım ilçe müdürlükleri tarafından onaylandığı gibi, kapsamlı sera piyasası göz önüne alındığında, halihazırda çalıştıkları seralar Projeden tümüyle etkilense bile, bu işçilerin başka seralarda alternatif istihdam bulabilecek olmaları beklenmektedir.

YYEP uygulaması sırasında, ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi, muhtarlarla işbirliği halinde, bu işçilerle görüşecek ve gerekirse, alternatif istihdam olanakları bulmalarında onlara destek olmak gibi vakaya özel önlemler geliştirecektir.

YYEP etüt örneklemini içindeki fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler için kapsamlı bir hassasiyet matrisi Tablo 12-3'te sunulmuştur.

YYEP etüt örneklemini içindeki ekonomik olarak yerinden edilmiş haneler için hassasiyet matrisi [Appendix I'te](#) sunulmuştur.

Tablo 12-3. YYEP Etüt Örneklemleri İçindeki Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler için Hassasiyet Matrisi

No.	İlçe	Mahalle	Parsel No.	Bireysel Hassasiyetler																								Hane içindeki farklı hassas bireylerin Sayısı			Hane düzeyinde Hassasiyet							
				Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek vs.)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser, Alzheimer vs.)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar					Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçindirilen Hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık asgari ücretten daha düşük)	Göçmen Hane	Proje-den önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında n önemli ölçüde etkilennmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)
				Özel gereksinimi olan çocuklar	Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek								
1	Serik	Deniztepesi	139/8			X						X	X												X	3	2	1	x				x					
2	Serik	Deniztepesi	141/54									X														0	0	0	x						40%			
3	Serik	Sarıabalı	116/10																							0	0	0	x						65%	1		
4	Serik	Sarıabalı	134/15			X				X		X										X			X	2	1	1							x (DSİ boru hattı)			
5	Serik	Sarıabalı	164/25									X														1	1	0	x				x			70%	1	
6	Serik	Sarıabalı	164/32				X	X					X													2	1	1	x						70%	1		
7	Serik	Sarıabalı	164/33										X													1	0	1					x			100%		
8	Serik	Sarıabalı	248/2																							0	0	0	x						50%	4		
9	Serik	Sarıabalı	249/5									X														1	1	0	x	x	x	x			100%			
10	Serik	Sarıabalı	282/5			X				X		X														2	2	0	x						50%	6		
11	Serik	Sarıabalı	288/1									X	X													2	1	1										
12	Serik	Sarıabalı	288/4										X													1	0	1	x			x						
13	Serik	Sarıabalı	302/1			X				X		X														1	1	0		x	x	x			100%	1		
14	Serik	Sarıabalı	302/1									X	X							X (27) X (19)						4	1	3	x			x	x		100%	1		
15	Serik	Aşağıçatma	102/27																							0	0	0	x						30%			
16	Serik	Aşağıçatma	102/27									X														1	1	0	x									
17	Serik	Burmahancı	102/40																							0	0	0	x			x			100%			
18	Serik	Üründü	133/28									X (61)	X (71)														2	1	1				x					
19	Serik	Üründü	133/29																							0	0	0	x									
20	Serik	Üründü	133/30						X				X		X											1	0	1	x						21%	1		
21	Serik	Üründü	135/3																							0	0	0	x						75%	1		
22	Serik	Cumalı	200/25																							0	0	0	x						50%	1		
23	Manavgat	Çakış	128/172																					X	1	0	1	x			x	x			80%	2		
24	Manavgat	Çakış	128/173			X (75)		X (75)	X (73)				X			X										2	1	1	x			x				90%		
25	Manavgat	Çakış	128/174	X (11)																						1	0	1										
26	Manavgat	Çakış	150/4										X	X												2	0	2							29%	1		
27	Manavgat	Çakış	150/6																							0	0	0	x				x			50%	2	
28	Manavgat	Taşagıl	304/2			X (80)		X											X (43)							2	2	0		x			x					
29	Manavgat	Taşagıl	347/2																X (22) X (19)							2	2	0	x									
30	Manavgat	Taşagıl	515/2																							1	1	0		x			x					
31	Manavgat	Taşagıl	515/415									X	X		X		X (24)									3	1	2	x						38%	1		
32	Manavat	Taşagıl	549/2										X													1	0	1	x				x			100%	1	
33	Manavgat	Taşagıl	549/2				X									X										1	0	1							50%	1		
34	Manavgat	Taşagıl	549/2																							0	0	0	x						80%	1		
35	Manavgat	Taşagıl	549/2																							0	0	0	x						40%	1		

No.	İlçe	Mahalle	Parsel No.	Bireysel Hassasiyetler																						Hane içindeki farklı hassas bireylerin Sayısı			Hane düzeyinde Hassasiyet							
				Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek vs.)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser, Alzheimer vs.)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan					Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar		Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçindirilen Hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık asgari ücretten daha düşük)	Göçmen Hane	Projeden önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)
				Özel gereksinimi olan çocuklar	Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek								
36	Manavgat	Taşagıl	549/2																					0	0	0	x		x			100%		1		
37	Manavgat	Taşagıl	549/2																					0	0	0	x		x			100%				
38	Manavgat	Taşagıl	549/2			X			X		X											X			1	1	0	x				x				
39	Manavgat	Taşagıl	549/3			X (97)			X		X											X			1	1	0	x		x	x	x	100%			
40	Manavgat	Taşagıl	550/4														X (54)							1	1	0					x					
41	Manavgat	Taşagıl	550/4							X														1	0	1				x						
42	Manavgat	Taşagıl	910/1																					0	0	0	x						50%			
43	Manavgat	Hocalar	212/754														X (40)	X (38)						2	1	1	x						35%			
44	Manavgat	Yavрудоğan	138/4				X (80)				X													1	0	1	x			x	x		100%			
45	Manavgat	Yavрудоğan	138/1527														X					X		X	3	1	2					x				
46	Manavgat	Çolaklı	884/1								X													1	1	0										
47	Manavgat	Çolaklı	959/25								X	X												2	1	1	x						100%			
48	Manavgat	Seki	812/1																					X	1	0	1									
49	Manavgat	Seki	839/1									X												1	0	1	x									
50	Manavgat	Kalemler	136/6								X	X				X							X		2	1	1	x						20%		
51	Manavgat	Kalemler	160/1								X	X												2	1	1	x									
52	Manavgat	Kalemler	175/50			X (75)					X													1	1	0	x									
53	Manavgat	Yukarıışıklar	119/45	X (22)																				1	1	0										
54	Manavgat	Yukarıışıklar	119/49																					0	0	0	x			x			90%			
55	Manavgat	Yukarıışıklar	156/7								X				X		X							2	1	1					x					
56	Manavgat	Yukarıışıklar	156/7			X																		1	1	0			x		x					
57	Manavgat	Yukarıışıklar	156/8			X					X	X												2	1	1	x						100%			
58	Manavgat	Yukarıışıklar	156/9			X (92)		X			X											X			2	2	0			x		x				
59	Manavgat	Yukarıışıklar	156/12					X	X		X	X				X	X		X					2	1	1	x				x					
60	Manavgat	Dikmen	120/1									X (3)												1	0	1	x						35%			
61	Manavgat	Bucakşeyhler	129/1										X											1	1	0	x						55%			
62	Manavgat	Hacıobası	104/61						X			X												3	2	1	x						50%		x	
63	Manavgat	Hacıobası	104/59 134/15																					0	0	0	x						50%		2	
64	Manavgat	Hacıobası	134/15			X (75)																		1	1	0	x		x				50%			
65	Manavgat	Uzunlar	185/5																					0	0	0	x			x			100%		1	
66	Manavgat	Uzunlar	200/14										X (Kanser)											1	1	0	x			x			100%			
67	Manavgat	Kadılar	142/2																					1	1	0	x		x				55%		x	
68	Manavgat	Öreñşehir	123/3																					0	0	0	x						60%			
69	Manavgat	Öreñşehir	134/1																					0	0	0	x						30%			
70	Manavgat	Karakaya	124/28							X														1	1	0	x				x		60%			
71	Manavgat	Karakaya	124/81						X (69)						X	X (44)								2	1	1	x				x		65%			
72	Manavgat	Karakaya	130/4								X	X												2	1	1	x				x					
73	Manavgat	Karakaya	130/4																					0	0	0	x				x				x	
74	Manavgat	Karakaya	133/1			X					X													1	1	0			x		x					

No.	İlçe	Mahalle	Parsel No.	Bireysel Hassasiyetler																								Hane içindeki farklı hassas bireylerin Sayısı			Hane düzeyinde Hassasiyet							
				Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek vs.)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser, Alzheimer vs.)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar					Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçirilen Hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık asgari ücretten daha düşük)	Göçmen Hane	Projeden önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında n önemli ölçüde etkilenmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)
				Özel gereksinimi olan çocuklar	Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek										
						(82)																																
75	Manavgat	Karakaya	133/2					X		X		X				X							X				2	2	0	x	x		x					
76	Manavgat	Karakaya	133/3				X (75)																			1	0	1	x		x			100%				
77	Alanya	Alara	113/222																X (20)							1	1	0										
78	Alanya	Alara	113/344					X				X														1	1	0	x			x		24%	2			
79	Alanya	Alara	113/353																							0	0	0	x					20%				
80	Alanya	Alara	156/63									X	X													3	2	1	x						2			
81	Alanya	Alara	158/15										X													1	0	1			x	x						
82	Alanya	Alara	195/1													X									2	2	0						20%	2				
83	Alanya	Avsallar	496/1			X	X		X			X				X	X									2	1	1	x									
84	Alanya	Çakallar	137/2			X								X												1	1	0				x		20%				
85	Alanya	Çakallar	141/2	X								X (51)					X (33)						X			2	1	1				x						
86	Alanya	Çakallar	141/3	X										X												2	1	0				x						
87	Alanya	Çakallar	143/5											X									X			1	1	0				x						
88	Alanya	Türkler	360/1									X	X													2	1	1	x		x	x		80%	2			
89	Alanya	Emişbeleni	126/15																							0	0	0	x		x			40%				
90	Alanya	Emişbeleni	203/18																							0	0	0	x					67%				
91	Alanya	Emişbeleni	203/20																							0	0	0	x					75%	x			
92	Alanya	Emişbeleni	203/20				X (90)			X					X Alzheimer		X				X	X	X	X			2	1	1		x		x					
93	Alanya	Emişbeleni	213/4													X (eve bağımlı)										1	1	0	x					40%				
94	Alanya	Emişbeleni	213/4							X		X					X									2	1	1	x									
95	Alanya	Emişbeleni	216/4									X														1	1	0	x			x		100%	1			
96	Manavgat	Emişbeleni	216/4			X						X				X										2	2	0	x		x	x						
97	Alanya	Emişbeleni	216/4																							0	0	0			x	x						
98	Alanya	Emişbeleni	216/4									X														1	1	0	x									
99	Alanya	Emişbeleni	216/4																	X (31)						1	1	0										
100	Alanya	Emişbeleni	216/6																							0	0	0	x					30%				
101	Alanya	Emişbeleni	217/2							X (67)		X	X													3	1	1	x					30%	x			
102	Alanya	Emişbeleni	226/1									X														1	1	0							x			
103	Alanya	Emişbeleni	233/10																							0	0	0	x					40%				
104	Alanya	Toslak	207/32																	X (21)						1	1	0	x									
105	Alanya	Toslak	247/8																							0	0	0	x				x	100%				
106	Alanya	Toslak	247/10									X														1	0	1										
107	Alanya	Toslak	247/13																							0	0	0					x					
108	Alanya	Toslak	247/26									X	X	X												2	1	1	x					23%	1			
109	Alanya	Toslak	249/3				X (77)			X (72)																2	1	1	x					40%				
110	Alanya	Toslak	251/14																							0	0	0	x			x		100%				
111	Alanya	Toslak	251/29																							0	0	0	x			x		100%				
112	Alanya	Toslak	251/46							X					X											2	1	1	x									

No.	İlçe	Mahalle	Parsel No.	Bireysel Hassasiyetler																								Hane içindeki farklı hassas bireylerin Sayısı			Hane düzeyinde Hassasiyet							
				Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek vs.)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser, Alzheimer vs.)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar					Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçirilen Hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık asgari ücretten daha düşük)	Göçmen Hane	Projeden önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında n önemli ölçüde etkilenmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)
						Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek								
113	Alanya	Toslak	251/47																							0	0	0	x		x			100%		1		
114	Alanya	Toslak	251/48																							0	0	0	x					84%		5		
115	Alanya	Toslak	251/48																							0	0	0	x					84%		5		
116	Alanya	Toslak	251/48				X																			0	0	0	x					84%				
117	Alanya	Toslak	253/3																							0	0	0	x							2		
118	Alanya	Toslak	382/1								X	X														2	1	1	x		x			90%				
119	Alanya	Toslak	382/1			X					X	X														3	2	1	x		x			85%				
120	Alanya	Telatiye (Konaklı)	KGM-Yol2					X			X															1	1	0		x	x							
121	Alanya	Telatiye (Konaklı)	121/1								X	X														2	1	1										
122	Alanya	Telatiye (Konaklı)	135/5								X	X														2	1	1	x				x		100%			
123	Alanya	Telatiye (Konaklı)	135/5																							0	0	0	x		x			100%				
124	Alanya	Telatiye (Konaklı)	528/1									X														1	0	1	x							1		
125	Alanya	Elikesik	178/51								X	X														2	1	1	x									
126	Alanya	Elikesik	207/25										X (44)													1	1	0										
																									139	83	56											

12.2. Projeden Etkilenen İşletmeler

Mayıs 2025 YYEP etütleri sırasında etkilenen işletmecilerle yapılan görüşmelerde hassasiyetlere sahip çalışanlar belirlenmiştir. Hassas çalışanların sayısı Tablo 12-4'te özetlenmiştir.

YYEP uygulaması sırasında, ÖAŞ etkilenen işletmelerde çalışan resmi ve gayriresmi çalışanlar hakkındaki verileri güncelleyecektir. Bu, ilgili istihdam belgelerinin gözden geçirilmesine (örneğin, sigorta kayıtları) ve gayriresmi çalışanlar, işletme sahipleri, diğer işçiler ve uygun olduğu gibi güvenilir topluluk kaynaklarıyla istişarelere dayalı olacaktır.

Tablo 12-4. Etkilenen İşletmelerdeki Potansiyel Hassas Çalışan Sayısı

İlçe	Mahalle	Parsel No.	Faaliyet	Hassas Çalışanlar																		Toplam Hassas Çalışan Sayısı			
				Fiziksel Engelli Çalışan		Kronik Hasta Çalışan		Göçmen		Göçmen –		Göçmen olmayan (yerli)–		Çocuklar		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar		Hassasiyetleri Bulunan Kadınlar		Hassas Hane Üyesi Bulunan Çalışanlar		2023 Depreminden Etkilenen Çalışanlar		Kadın	Erkek
								Gayriresmi İstihdam Edildiği Beyan Edilenler[1]		Resmi İstihdam Edildiği Beyan Edilenler		Gayriresmi İstihdam Edildiği Beyan Edilenler		(15-18 yaş)		(65 yaş üstü)		(örneğin çocuklu bekar kadınlar vb.)		Kadın					
Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek						
(A) Yeniden yerleştirilecek işletmeler																									
Serik	Aşağıcatma	102/49	Üretim (plastik meyve kasası)						2														2		
Manavgat	Evren	764/11	Perakende Mağazası							2													2		
Manavgat	Evren	762/1	Atölye (mermer)			1															1				
Alanya	Emişbeleni	144/3	Besihane						2														2		
Alanya	Toslak	326/66	Perakende Süt Üretimi ve Mağazası						1														1		
Alanya	Telatiye (Konaklı)	121/1	Perakende Mağazası				1																1		
Toplam – hassasiyet kategorileri (Cinsiyete Göre Ayrılmış)						1	1		5		2											1	8		
Toplam (A)																						9			
(B) Yeniden yerleştirilmeyecek ancak kısmi arazi ve/veya varlık kaybı yaşayabilecek işletme sahipleri																									
Manavgat	Çakış	128/4	Benzin istasyonu						3														3		
Alanya	Emişbeleni	231/1	Sebze perakende mağazası						1														1		
Alanya	Telatiye (Konaklı)	306/1	Üretim (sulama boruları)																	1	2	1	2		
Toplam – hassasiyet kategorileri (Cinsiyete Göre Ayrılmış)									4											1	2	1	6		
Toplam (B)																						7			

Kaynak: YYEP Etütleri, May 2025.

12.3. YYEP Uygulaması sırasında Hassas Kişiler için Destek

Saha gözlemleri ve halk istişarelerinde, yaşlı bireylerin Projeden etkilenen nüfusun önemli bir kısmını oluşturduğu anlaşılmıştır. Bu demografik içinde, yüksek tansiyon, diyabet ve yüksek kolesterol gibi **kronik sağlık sorunları** yaygındır. Ancak, bu sorunlar yaşlı bireylerin kendileri tarafından sıklıkla eksik bildirilir çünkü bu tür hastalıkları yaşlanmanın doğal ve evrensel bir parçası olarak algılama eğilimindedirler. Sonuç olarak, çoğu, sağlık durumları tersini gösterse de kendilerini hassas veya desteğe ihtiyacı duyan biri gibi tanımlamazlar.

İleri yaş grupları içinde kronik hastalığın içselleştirildiği veya normalleştirildiği bu olgu, hassasiyetin yalnızca yaşa dayandırıldığı değerlendirmelerin, gerçek ihtiyaçların yetersiz değerlendirilmesine sebep olabileceğine işaret eder. Aksine, çocuklarda ve genç yetişkinlerde gözlenen kronik sorunlar tipik olarak daha yıkıcı ve daha az beklenen koşullar olarak algılandığı için, bu durum, sorunları, müdahale ve destek açısından potansiyel olarak daha acil kılar.

65 ve üstü genel yaş eşiği, yaygın bir şekilde yaşlılık statüsünü tanımlamak için kullanılsa da, bizim bulgularımız bu eşiğin artık işlevsel bağımlılığı yeterli bir şekilde yansıtmıyor olabileceğini akla getirmektedir. 65-74 yaşları arasındaki çoğu birey fiziksel olarak aktif kalmakta ve tarımsal faaliyetlerle uğraşmaktadır ve ekonomik katkı sağlamaya devam etmeyi veya çiftçilik sorumluluklarını çocuklarına bırakmayı istediklerini ifade etmektedir. Dolayısıyla, değişen uluslararası standartlara uygun olarak bu YYEP'de aşağıdaki kategorileri ayırt eden revize edilmiş bir yaş sınıflandırması benimsenmiştir:

- 65 – 74 yaş: **Yaşlı**
- 75 yaş ve üstü: **İleri yaşlılık**

Bu katmanlaştırma, hassasiyet konusunda daha incelikli bir anlayış sunar. Fiziksel kapasite ve öz bakımını gerçekleştirme kabiliyeti, yalnızca kronolojik yaşa göre daha doğru göstergeler olarak ortaya çıkmıştır.

Buna uygun olarak YYEP, yaşlı bireylerin otomatik olarak **yüksek derecede hassas** olarak sınıflandırılmadığı bir hassasiyet puanlaması yaklaşımını uygulamayı üstlenmektedir. Bunun yerine, yaşa bağlı olmaksızın orta ila yüksek seviyelerde işlevsel sınırlamaları olanlar artırılmış destek için önceliklendirilecektir. Düşük hassasiyete sahip olanlar da (yani, kronik sağlık sorunlarına rağmen fiziksel olarak gücü yerinde olan ve ekonomik olarak aktif olanlar) hala genel destek için uygun olabilirler, ancak hedefli veya yoğun destek paketleri için uygun olmayabilirler.

Bu yaklaşım, destek mekanizmalarının yalnızca demografik kategorilere dayalı varsayımlardan ziyade gerçek ihtiyaçlara duyarlı olmasını sağlayacaktır. Bu yaklaşım aynı zamanda, kendi değerlendirmelerine göre artık çiftçiliğe devam etmek istemeyen veya edemeyen kişilere arazi iadesi veya yoğun tazminat sunmanın verimsizliğinin de ortadan kaldırılmasını sağlar.

Bu doğrultuda YYEP uygulaması sırasında:

- ÖAŞ etkilenen bireyler ve hanelerle iletişim kurmaya devam edecek ve Tablo 12-1'de listelenen kriterlere göre yeni belirlenen hassas kişiler ve haneleri ekleyerek **Etkilenen Hassas Bireyler Veri Tabanını** düzenli olarak güncelleyecektir.
- ÖAŞ, her bir haneyi değerlendirmek ve YYEP etütleri sırasında beyan edilen hassasiyetleri, **hassasiyet analizi çalışması** kapsamında **bir hassasiyet puanlaması yaklaşımına** dayalı olarak doğrulamak için etkilenen kişilerle istişarelerde bulunacaktır. Bunun amacı, ihtiyaç duyulan desteği belirlemek ve haneye özel destek paketleri tasarlamaktır (aynı veya nakit). ÖAŞ, istişareler sırasında etkilenen kişilerin beyanlarını doğrulamak için her türlü destekleyici belgeyi talep edecek ve inceleyecektir (örneğin, gelir ve harcama beştebirlikleri, hanelerin toplam üretim alanı hakkında belgeler). ÖAŞ, gerektiği gibi, ilgili devlet memurları, STK'lar, muhtarlar ve topluluk temsilcilerine de danışacak ve onları sürece dahil edecektir.
- Devam eden saha etütlerinin sonuçlarına dayalı olarak, ÖAŞ gerekirse bu YYEP içinde tanımlanan hassasiyet kriterlerini revize edecek ve uygulama ortaklarıyla işbirliği halinde hassas gruplara özel hak sahiplikleri için uygun olan hanelerin nihai listesini çıkaracaktır. Her bir vakayı bireysel olarak değerlendirmek için destek verilmeden önce bir hassasiyet analizi yapılacaktır ve etkilenen her bir hane veya bireyin spesifik hassasiyetleri ve ihtiyaçlarına dayalı olarak tasarlanmış özel destek paketleri geliştirilecektir.
- Hassas bireyler ve hanelere destek YYEP uygulamasıyla eşzamanlı olarak başlayacak ve **36 aylık YYEP** uygulama dönemi boyunca devam eden bir şekilde sağlanacaktır. Yardım sağlanması sırasında ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi hassas bireylerin veya hanelerin ilerlemesini izleyecek, gereken yerde yardımları ayarlayacak veya hassas yardıma artık ihtiyaç duyulmadığında katılımcıyla anlaşmaya varacaktır. Her hanenin ihtiyaçlarına göre uyarlanmış kırılabilirlik desteği, Bölüm 8'de özetlenen geçim kaynaklarının

yeniden tesis edilmesi paketleriyle paralel olarak YYEP'in uygulanmasının bir parçası olarak sağlanacaktır. Aynı destek tek seferlik bir önlem olarak sağlanacak, diğer yardım türleri ise 36 aylık uygulama süresi boyunca devam edecek ve gerekirse YYEP Tamamlama Denetimi'ne kadar uzatılabilecektir. Bu süreç, etkilenen hanelerle istişare edilerek yürütülecektir.

Hassasiyet Puanlaması ve Değerlendirmesi

Hassasiyet puanlama yaklaşımının temeli olarak, Tablo 12-5'te sunulan hassasiyet puanlama matrisi geliştirilmiştir. Matris, belirli kriterlere puanlama sistemi uygulayarak hanelerin göreceli hassasiyetini sistematik olarak değerlendirmek üzere tasarlanmıştır. Her hassasiyet kriterine 1 ila 5 arasında bir puan verilir; 1 çok düşük hassasiyeti, 5 ise çok yüksek hassasiyeti temsil eder.

Hane halkları için her bir kriterin puanlaması, ÖAŞ'nin sosyal ekibi (Sosyal Şef ve HİS'ler) tarafından, etkilenen hane halkları ve ilgili yerleşim yerlerinin muhtarlarıyla sürekli istişareler yoluyla yürütülen profesyonel değerlendirmelerine dayalı olarak ve hane halklarının kendi beyan ettikleri güvenlik açıklarını da dikkate alarak önerilecektir. Önerilen puanlar daha sonra ÖAŞ'nin Ç&S Müdürü ve Kamulaştırma Müdürü tarafından incelenip onaylanacaktır. Gerekli hallerde, HİS'ler engellilik, kronik sağlık sorunları veya özel ihtiyaçları (varsa) teyit eden tıbbi kayıtlar; devlet yardımına ilişkin resmi kayıtlar (ör. Yeşil Kart veya diğer sosyal yardım programları); ve kamulaştırma koridoru içindeki ve dışındaki gelir düzeyleri veya toplam üretim alanına ilişkin belgeler gibi destekleyici belgeleri toplayacaktır. Hane halklarının bu tür belgeleri sağlayamadığı durumlarda, ÖAŞ, etkilenen yerleşim yerlerinin muhtarları, diğer güvenilir topluluk üyeleri veya ilgili durumlarda ilgili devlet yetkilileri aracılığıyla savunmasızlığın varlığını ve derecesini teyit edebilir.

Tablo 12-5. Hassasiyet Puanlama Matrisi

Kriter	Belirli Hassasiyetler	Hassasiyet Puanı
Cinsiyet, toplumsal cinsiyet	• Kadın hane reisi	5
	• Çocuklarına bakan bekar erkek	3
Çocuklar	• Özel ihtiyaçları olan çocuklar	5
	• Okula gitmeyen okul çağındaki çocuklar	3
Yaş	• İleri yaşlılar (75 yaş üstü)	4
	• Bakıma muhtaç yaşlılar (65 yaş üstü)	3
Sağlık	• Fiziksel engelliler	5
	• Zihinsel engelliler/zihinsel sorunları olanlar	5
	• Kronik hastalıkları olan kişiler (kalp, diyabet, tansiyon, böbrek)	1
	• Diğer önemli sağlık sorunları olan kişiler (kanser, Alzheimer)	5
Okuryazarlık	• Okuma yazma bilmeyen kişiler	1
Ekonomik	• Toplam Üretim Alanlarının %70'inden fazlasını kaybettiklerini bildiren ekonomik olarak yerinden edilmiş haneler	5
	• Toplam Üretim Alanlarının %20-69'unu kaybettiklerini bildiren ekonomik olarak yerinden edilmiş haneler	3
	• Düşük gelirli haneler (toplam geliri geçerli asgari ücretten düşük olanlar) 124	5
	• Yeşil kart sahibi 125 veya devlet yardımı alan kişiler	3
	• Sosyal güvenlik olmadan çalışan hane üyeleri	1
	• Aktif olarak iş arayan işsiz hane üyeleri	1
	• Arazisiz	4
İrk, renk, doğum, etnik köken; Dil; Din; Siyasi veya diğer	• Göçmen haneler	1
	• Göçebe mevsimlik tarım işçileri	1

¹²⁴ Türkiye'de 1 Ocak 2025 ile 31 Aralık 2025 arasındaki dönemde geçerli olan net asgari ücret 22.104,67 TRY, brüt asgari ücret ise 26.005,50 TRY'dir.

¹²⁵ Sağlık kartı, Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Sağlık Giderlerinin Devlet Tarafından Karşılmasına İlişkin Ulusal Yönetmelik ve Yeşil Kart Sistemi uyarınca verilmektedir. Kartın tipi ve içeriği, bu Yönetmelik hükümlerine göre belirlenmektedir.

Kriter	Belirli Hassasiyetler	Hassasiyet Puanı
görüşler; Ulusal veya sosyal köken; Kültür	• Irk, renk, doğum, etnik köken, dil, din, siyasi veya diğer görüşler, ulusal veya sosyal köken, kültür gibi diğer kriterler nedeniyle hassas bireyler	3
Özel doğal kaynaklara bağımlılık	• Su kaynaklarına bağımlı • Otlaklara bağımlı • Ormana bağımlı	3
Diğerleri	• Geçmişteki kamulaştırmalardan etkilenen mal sahipleri/kullanıcılar	2
	• Projenin kümülatif arazi edinim etkilerinden önemli ölçüde etkilenen hane halkı (birden fazla etkilenen parsel ile) – 2 parsel	2
	• Projenin kümülatif arazi edinim etkilerinden önemli ölçüde etkilenen hane halkı (birden fazla etkilenen parsel ile) – 3 veya 4 parsel	3
	• Projenin kümülatif arazi edinimi etkilerinden önemli ölçüde etkilenen hane halkı (birden fazla etkilenen parsel ile) – 5 veya daha fazla parsel	5

Haneler birden fazla kritere girebilir ve kümülatif hassasiyet puanları, tüm ilgili kategorilerin toplamını yansıtır. Bu puanlama yaklaşımı, hassasiyeti yüksek hanelerin belirlenmesini ve destek önlemlerinin önceliklendirilmesini sağlar. Her hane için hesaplanan kümülatif hassasiyet puanlarına dayalı olarak, haneleri hassasiyet kategorilerine ayırmak için genel bir sınıflandırma geliştirilir.

Tablo 12-6'da gösterildiği gibi, her hane halkı kümülatif hassasiyet puanına göre sınıflandırılır ve her kategori, karşılık gelen aynı hassasiyet desteği düzeyiyle bağlantılıdır. Bu destek, hassasiyet derecesiyle orantılıdır ve hassasiyeti olmayan haneler için hiçbir destek sağlanmamasından, yüksek hassasiyetli olarak sınıflandırılan haneler için net asgari ücretin altı katına eşdeğer bir desteğe kadar değişir. Önemli olarak, bu aynı destek, Bölüm 0'da daha ayrıntılı olarak açıklanan, her hanenin kendine özgü ve benzersiz kırılganlıklarını ele alacak özel yardıma ek olarak sağlanacaktır.

Uygulamada, puanlama hem etkilenen hanelerin yerinden edilmenin etkilerine başa çıkma kapasitesini hem de başa çıkma kapasitelerini artırmak için gereken desteğin türünü ve ölçeğini yansıtacaktır. Örneğin, hanenin yerinden edilmenin etkilerini yönetme kapasitesini sınırlayan ve onları dezavantajlı duruma düşüren, kadınların başı olduğu haneler, fiziksel veya zihinsel engellilik, ciddi sağlık sorunları (örneğin kanser) veya düşük gelir gibi kırılganlıklar en yüksek puan olan 5'i alacaktır. Bu puanı alan haneler otomatik olarak orta derecede savunmasız olarak sınıflandırılır ve aynı tazminat desteği almaya hak kazanır. Birden fazla savunmasızlık durumu mevcutsa, genel savunmasızlık düzeyi yükselir ve bu da sağlanan desteğin kapsamını artırır.

Tablo 12-6. Hassasiyet Kategorileri ve Eşdeğer Hassasiyet Desteği

Kümülatif Hane Puanı	Hassasiyet Puanlamasına Göre Hanehalkının Hassasiyet Kategorisi	Eşdeğer Hassasiyet Desteği (Aynı) YYEP Bütçesinin Hassas Gruplar Fonundan
0	Hassasiyet yok	Hassasiyet yok
1 – 4	Düşük	İki kat net asgari ücret artı özel yardım
5 – 9	Orta	Dört kat net asgari ücret artı özel yardım
10 ya da daha fazla	Yüksek	Altı kat net asgari ücret artı özel yardım

ÖAŞ – YYEP Uygulama Ekibi'nin, puanlama sistemi tarafından önerilen kırılganlık kategorisini profesyonel yargılarını kullanarak gözden geçirip doğrulaması önemlidir. Bazı durumlarda, ilgili belgelerle tam olarak desteklenmeyen kendi beyanına dayalı kırılganlıklar, hanelerin gerçek kırılganlıklarını abartabilir veya hafife alabilir. Bu nedenle, ÖAŞ – YYEP Uygulama Ekibi'nin nihai değerlendirmesi, uygunluğun belirlenmesi ve kırılganlık desteğinin sağlanması için yetkili kabul edilecektir. Puanlama sonuçlarından sapma gösteren kategorinin düşürülmesi veya yükseltilmesi için herhangi bir gerekçe, Etkilenen Savunmasız Bireyler Veritabanına kaydedilecektir.

YYEP uygulaması sırasında, gerekirse puanlama sisteminde ayarlamalar yapılabilir. Bu YYEP kapsamında, etkilenen hanelerin ilk kırılganlık puanlaması yapılmıştır. YYEP etüt örneklemindeki fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler için kırılganlık matrisi Tablo 12-3'te, ekonomik olarak yerinden edilmiş haneler için matris ise Ek

İ'de sunulmuştur. Hanelerin kırılmalık düzeyine göre dağılımı Tablo 12-7'de sunulmuştur. Puanlama çalışmasından elde edilen tüm veriler, Projenin Etkilenen Hassas Bireyler Veritabanına kaydedilir. Bu puanlama, YYEP Fonundan herhangi bir destek sağlanmadan önce, YYEP uygulaması sırasında ÖAŞ tarafından gözden geçirilecek ve doğrulanacaktır.

Tablo 12-7. YYEP Araştırması Örnekleminde Yerinden Edilme Kategorisine Göre Savunmasız Üyeleri Olan Hane Sayısı

Görüşülen Hanelerin Yerinden Edilme Kategorisi	YYEP Anket Örneklemini İçindeki Toplam Hane Sayısı	Hane Sayısı			
		Hassasiyeti yok	Düşük	Orta	Yüksek
Fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler	126	1	30	41	54
Ekonomik olarak yerinden edilmiş haneler	268	7	65	104	92

12.3.1. Hassas Haneler için Destek

Hassas üyelere sahip haneler için, etkilenen hanelerle doğrudan iletişim üzerinden, onların özel ihtiyaçlarını göz önüne alarak tasarlanacak vakaya özgü aynı yardım ve önlemler sağlanacaktır.

YYEP uygulama aşamasında belirlenen spesifik hassasiyetler ve ihtiyaçlara dayalı olarak **fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilmiş ve hassas üyeler içeren hanelere** aşağıdaki genel destek mekanizmaları sunulacaktır:

- **Geliştirilmiş İletişim ve İstişare:** Bilgi yayma, istişare, görüşme ve yeniden yerleşim sonrası izleme sırasında özel dikkat gösterilecektir. Her bir hassas etkilenen kişinin spesifik ihtiyaçlarına cevap vermek için Proje PKP'si doğrultusunda özelleştirilmiş yöntemler ve araçlar geliştirilecek ve uygulanacaktır. ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi hassas kişiler ve grupların arazi edinimi süreci, YYEP ve şikayet mekanizması hakkında spesifik olarak bilgilendirilmiş ve hane anlaşmalarını anlamak ve imzalamak için desteklenmiş olmalarını sağlayacaktır.
- **Tazminat Prosedürleri İle İlgili Yardım:** Hassas etkilenen kişilere, YYEP uygulaması boyunca tazminat ödemelerini izlemelerinde ve/veya almalarında yardım etmek için destek sunulacaktır.
- **Kurumsal Erişim ve Hukuki Yardım:** Hassas bireyler gerektiğinde devlet kurumlarına ve hukuki hizmetlere erişimde yardım alacaktır. Buna lojistik destek, iletişim yardımı ve gerekli resmi belgelerin hazırlanmasında, miras prosedürlerinin tamamlanmasında yardım vs. dahil olabilir.
- **İdari Süreçler için Destek:** Okur-yazarlığı olmayan bireyler, yaşlılar ve desteğe ihtiyaç duyan diğerleri kamulaştırma ve tazminatla ilgili belgeleri gözden geçirmek ve işlemekte desteklenecektir.
- **Devlet Programlarına Erişim:** Hassas bireylerin, özel ihtiyaçları veya dezavantajları olan kişiler için tasarlanmış mevcut devlet destek programlarına erişim sağlaması ve başvurması için destek sağlanacaktır.
- **İstihdam Olanakları:** Projeye ilişkili arazi ediniminden önemli ölçüde etkilenmiş¹²⁶ hassas, fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler ve ekonomik olarak yerinden edilmiş hanelerin, uygun ve kapasite sahibi bir üyesine Proje tarafından yaratılan istihdam olanaklarında, istihdam kriterlerini karşılamaları şartıyla öncelik verilecektir.

YYEP uygulama aşamasında belirlenen spesifik hassasiyetler ve ihtiyaçlara dayalı olarak **fiziksel olarak yerinden edilmiş ve hassas üyeler içeren hanelere** aşağıdaki spesifik destek mekanizmaları sunulacaktır:

- **Engelli Kişiler için İkame Konutta Modifikasyonlar:** Engelli üyeleri olan fiziksel olarak yerinden edilmiş hanelere sağlanan veya onlar tarafından bulunan ikame konut, erişilebilirlik, güvenlik ve konforu güvenceye almak için gerektiği gibi özelleştirilecektir. Modifikasyonlar rampaların, korkulukların, erişilebilir banyo tesislerinin kurulumunu ve istişareler sırasında belirlenen bireysel gerekliliklere dayalı olarak diğer tasarım adaptasyonlarının yapılmasını içerebilir.
- **Gıda Paketlerinin Temini:** Düşük gelirli haneler yeniden yerleşim sürecinde, özellikle de hemen yerinden edilmeyi takiben veya YYEP uygulamasının erken aşamaları sırasında periyodik gıda paketleri dağıtımı üzerinden desteklenecektir.
- **Sağlık Hizmetlerine Erişim:** Proje hassas bireyler, özellikle de yaşlılar, kronik hastalar, engelli kişiler ve tıbbi tesislere düzenli erişimi olmayanlar için temel sağlık hizmetlerine erişimi kolaylaştıracaktır. Buna,

¹²⁶ Toplam Üretim Alanlarının yüzde 20'sinden fazlasını kaybeden ekonomik olarak yerinden edilmiş haneler.

randevu almak, sağlık hizmeti sağlayıcılarına ulaşımı karşılamak veya mevcut kamu sağlığı programlarıyla bağlantı kurmak için destek sağlamak dahil olabilir.

- **Yakındaki Bir Bahçe Alanına Erişim:** Mümkün olan yerlerde Proje, yeniden yerleşim alanları veya ev sahibi toplulukların yakınında erişilebilir bahçe alanlarının tahsis edilmesi veya geliştirilmesini destekleyecektir. Bu alanlar küçük ölçekli bahçecilik faaliyetleri için olanaklar sunacaktır, böylece, özellikle yaşlılar veya ekonomik olarak dezavantajlı bireyler için hem gıda güvenliğini hem de psikososyal refahı destekleyecektir.
- **Proje İstihdamı Olanakları:** Hassas bireyler veya hassas hanelerin uygun üyelerine Proje tarafından yaratılan istihdam olanaklarında öncelik verilecektir. İstihdam, ilgili işin gerekliliklerini karşılamaya bağlı olacaktır ve YYEP Uygulama Ekibi uygun görevlerin bulunması, başvuruların desteklenmesi ve her türlü gerekli oryantasyon veya eğitimin sağlanmasında destek olacaktırlar.

Hassas durumdaki bireyler için, ÖAŞ – YYEP Uygulama Ekibi, yaşlılara, engellilere, kadınların başı olduğu hanelere ve diğer hassas gruplara nakit dışı destek mekanizmaları (örneğin, lojistik ve idari yardım) sağlayarak, seyahat masrafları gibi maliyetlerin hassas durumdaki bireyler tarafından karşılanmaması ve üstlenilmemesi sağlanacaktır. Bu amaçla, saha bazlı Proje personeli, belirli savunmasızlıkları olan kişilere eşlik edecektir – örneğin, bankaya giderken, mevduat işlemlerini takip ederken veya KGM tarafından yatırılan tazminat tutarlarını çekerken. Gerekli hallerde, ÖAŞ, savunmasız bireylerin masrafları üstlenmemesi için doğrudan onların adına ödemeleri yapacaktır.

Tablo 12-'de hassas üyeleri bulunan etkilenen hanelere sağlanan destek ve yardımların bir özeti sunulmaktadır.

Tablo 12-8. Hassas Üyeleri Bulunan Etkilenen Haneler için Destek ve Yardım

Kategori	Destek Çerçevesi	Desteğin Açıklaması	Faydalanıcılar
Hassas üyelere sahip ve fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilmiş tüm haneler	Geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, iyileştirilmesi , ve destek önlemlerine erişimde ve faydalanmada öncelik özel bilgilendirme ve görüşme yöntemlerinin kullanımı üzerinden güvenceye alınacaktır. Devlet kuruluşları veya diğer sivil toplum kuruluşları tarafından sağlanan destek programlarına erişilmesi için yardım sağlanacaktır.	ÖAŞ tarafından YYEP hazırlığı ve uygulaması sırasında belirlenen hassas hanelere aynı destek sağlanacaktır. Hassasiyet kriterlerinin bir ön listesi Bölüm 12'de bulunabilir. Nihai uygunluk, YYEP uygulaması sırasında ÖAŞ tarafından, harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi desteğiyle yürütülecek hane düzeyindeki değerlendirmeler üzerinden onaylanacaktır. Bütçeleme amaçları için, hane başına ulusal net asgari ücretin altı katına varan tahmini bir destek değeri belirlenmiştir. Bu destek öncelikli olarak aynı yardım biçiminde verilecektir. Fiziksel ve/veya ekonomik yerinden edilmeden etkilenmiş hassas haneler YYEP içinde anlatılan tüm geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, iyileştirilmesi ve destek önlemleri için önceliklendirilecektir. Anlamlı istişare hakkında IFC PS5 kılavuzluğuna uygun olarak, hassas grupların ihtiyaçlarına özel olarak tasarlanmış spesifik iletişim yöntemleri kullanılacaktır. Bunlara ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi tarafından hedefli erişim, sadeleştirilmiş materyaller ve birey düzeyinde iletişim dahildir. ÖAŞ, Kamulaştırma Müdürü yönetimindeki Kamulaştırma Ekibi üzerinden, ÖAŞ ve EPC HİS'leri ve diğer ilgili personelle birlikte aşağıdaki desteği sağlayacaktır: • Bilgilendirme ve Bildirim: Hassas PEK'lere, KGM tarafından alınan bildirimlere dayalı olarak kamulaştırma durumu ve mahkeme kararlarıyla ilgili zamanlı güncellemeler sunulacaktır. • Artık Arazi Durumları: KGM'ye geri kalan, kullanılamaz arazi parsellerinin (artık araziler) edinilmesi için başvurularda yardım, dokümantasyon, iletişim ve lojistikler konusunda yardım dahil; • Tazminata Erişim: Kamulaştırma ödemelerine zamanında erişimi sağlamak için yasal ve idari prosedürlerin tamamlanmasında destek, özellikle noter işleri, miras belgeleri veya ilgili kurumlarla koordinasyon gerektiren durumlarda; • Yasal ve Kurumsal Seyir: Yasal danışmanlık ve kamu kurumlarına erişimin kolaylaştırılması, gereken dokümantasyonun hazırlanması ve ibraz edilmesinde yardım dahil; • Devlet ve STK Destek Programlarına Erişim: Hassas bireyleri veya haneleri hedefleyen mevcut devlet veya üçüncü taraf destek programlarının bulunması ve bunlara başvurulmasında destek. Bu yaklaşım, IFC PS5 ve AIIB ÇSS2'ye uygun olarak geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve tazminat önlemlerinin eşit bir şekilde uygulanmasını ve hak sahipliklerine erişmek konusunda hiçbir birey veya grubun dezavantajlı olmamasını güvenceye alır.	Faydalanıcı bireyler veya haneler, YYEP uygulama aşamasında ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi tarafından belirlenecektir.
Hassas üyelere sahip ve fiziksel olarak yerinden edilmiş haneler	Yeniden yerleşim için yumuşak destek	ÖAŞ, HİS'leri ve diğer uygun kurum içi personeli üzerinden, önemli süreçleri kolaylaştırmak için lojistik ve idari destek sağlayacaktır. Buna şunlarla ilgili yardım dahildir: • İkame konut inşası için alternatif arazi bulmak veya kullanılabilir konut seçeneklerini bulmak için, yaşlılar ve kadınlar tarafından geçindirilen hanelere özel bir dikkat gösterilerek, ilgili devlet makamlarıyla istişarelerin sağlanması. • İkametgah kaydı	Faydalanıcı bireyler veya haneler, YYEP uygulama aşamasında ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi tarafından belirlenecektir

Kategori	Destek Çerçevesi	Desteğin Açıklaması	Faydalanıcılar
Engelli üye, kronik hastalıklar, çocuklar, eve bağlı yaşlılar ve gerektiği gibi diğer hassasiyet kategorileri dahil		- Okul kaydı ve eğitimle ilgili süreçler - Yerel aile sağlığı merkezleri üzerinden sağlık hizmetlerine erişim - Kamu hizmetleri abonelikleri ve bağlantıları (elektrik, su, gaz, vs.) Destek, yeniden yerleşim sürecinde gerekli dokümantasyonun hazırlanmasını ve diğer lojistik ihtiyaçları kapsayacaktır.	
Cinsiyet ile ilişkili hassasiyetler	Kadınların Geçim Kaynakları İle İlgili Faaliyetlerini Desteklemek için Cinsiyetler Arasındaki Ayrımı Engelleyen ve Hassasiyet Odaklı Önlemler	ÖAŞ tarafından bu YYEP ile sağlanan hak sahiplikleri haneler içindeki kadın ve erkek eşlerin her ikisini de dahil edecek biçimde uygulanacaktır. İhtiyaç duyulan veya talep edilen yerlerde, ÖAŞ saha ekipleri bireylere tazminat ve destek ödemelerine doğrudan erişim sağlamak için banka hesapları açmak konusunda destek verecektir. Fiziksel ve/veya ekonomik olarak yerinden edilmiş hanelerin aktif olarak iş arayan işsiz kadın üyelerine, nitelikleri ve becerilerine bağlı olarak Proje içinde hem inşaat hem işletme aşamaları sırasında ortaya çıkabilecek iş fırsatlarında öncelik verilecektir. ÖAŞ ve EPC HİS'leri uygun olarak değerlendirilmiş kadınların, deneyimleri ve yetenekleriyle ilgili açık pozisyonlar konusunda bilgilendirilmelerini sağlayacaktır. Harici İşletme Danışmanlığı ve Tarımsal Danışmanlık Şirketleri tarafından tasarlanacak ve sağlanacak eğitim programlarında etkilenen hanelerin kadın üyeleri ve diğer hassas üyelerinin ihtiyaçlarına uygun alternatif ve sürdürülebilir geçim kaynakları seçenekleri göz önüne alınacaktır. Buna, örneğin, işsiz lise ve üniversite mezunları ve resmi (sigortalı) bir iş arayan kadınlar dahildir. Mayıs 2025'te yapılan YYEP saha etütleri sırasında, hassas hanelerle görüşmeler yapılmış ve etkilenen haneler içindeki hassas üyeler hakkında veri toplanmıştır. Bu bilgiler, Projenin süresi boyunca ÖAŞ tarafından tutulacak Etkilenen Hassas Bireyler Veri Tabanına entegre edilmektedir. YYEP kapsamında hassas hanelere ve kadınlara sağlanacak olan destek ÖAŞ tarafından geliştirilecek ve uygulanacak olan Toplumsal Kalkınma Planı (TKP) üzerinden tamamlanacaktır (lütfen bkz. Bölüm 8.3). - Kadınlar için ÇKS veya benzeri sistemlere kayıt desteğinin sağlanması - Yeniden yerleşim sırasında spesifik olarak kadınlar için aşağıdakiler gibi yardım paketlerinin sunulması: - Evin yeniden düzenlenmesi veya temizlik desteği - Hane ihtiyaçları için başlangıç kitleri - Evsel yükü azaltmak için çocuk veya yaşlı bakımına erişim	Faydalanıcı bireyler veya haneler YYEP uygulama aşamasında ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi tarafından belirlenecektir. Bu süreç, kadın tarımsal kullanıcıların yanı sıra hassas olarak değerlendirilen fiziksel veya ekonomik olarak yerinden edilmiş hanelerin kadın üyelerinin de belirlenmesini içerecektir.

12.3.2. Proje'den Etkilenen İşletmeler için Destek

YYEP etütleri, etkilenen işletmelerde çalışan hassas durumdaki çalışanların ön tanımlamasını yapmayı amaçlamıştır. ÖAŞ, İş Danışmanının desteğiyle, bu işletmelerdeki hassas durumdaki kişileri, gayri resmi veya geçici düzenlemelerdeki kişileri de dahil olmak üzere, belirlemek ve değerlendirmek için daha ayrıntılı bir değerlendirme yapacak ve buna göre destek planları oluşturacaktır. Bu çalışanlar için özel destek önlemleri – kendi kontrolleri dışındaki taşınma ile ilgili nedenlerle işlerini kaybedebilecek olanlar da dahil – YYEP'in uygulanması sırasında vaka bazında belirlenecek ve yönetilecektir.

Bu önlemler, YYEP'in uygulanması sırasında etkilenen kişilerle daha fazla iletişim kurularak bildirilecektir. Önemli olarak, savunmasız çalışanlara destek, istihdam düzenlemelerinin resmi olup olmadığına bakılmaksızın YYEP kapsamında sağlanacaktır.

YYEP uygulaması sırasında etkilenen bireylerle daha fazla iletişim üzerinden bu önlemler için bilgi toplanacaktır. Daha da önemlisi, YYEP altında hassas işçilere, istihdam düzenlemelerinin resmiyetine bakılmaksızın destek sağlanacaktır.

Tablo 12-'da etkilenen işletmelerin hassas çalışanları için özel yardımların bir özeti sunulmuştur.

Tablo 12-9. Etkilenen İşletmelerin Hassas Çalışanları İçin Özel Yardım

Bilgi	Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması, İyileştirilmesi ve/veya Destek Önlemi
Önem	Her bir durum için ayrı ayrı belirlenecek özel yardım
Destek Seviyesi	Çalışan düzeyinde
Hassasiyetleri Bulunan Çalışanların Sayısı ve Haneleri içindeki Hassas Üyeler	Hassasiyetlere sahip 9 çalışan: 8 kadın 1 erkek çalışan YYEP uygulaması sırasında başka hassas çalışanlar belirlendiği takdirde, onlar da geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, geliştirilmesi ve/veya desteklenmesi önlemleri için uygun olacaktır.
Paketin Açıklaması	Hassas çalışanlar ve hassas hane üyesi bulunan çalışanlar için özel destek önlemleri vaka bazında belirlenecek ve sağlanacaktır.
	İstihdamlarının resmi veya gayriresmi olmasına bakılmaksızın, tüm hassas çalışanlar YYEP altında destek alacaktır.
	- Erken istişareler ve arazi edinimi bildirimleri zamanında işletmede istihdam edilen ve yeniden yerleşim sebebiyle işten çıkarılan (ÖAŞ izlemesi üzerinden doğrulanmak üzere) hassasiyetlere sahip gayriresmi çalışanlar (örneğin, engelli kişiler, sigortasız yerli veya göçmen işçiler) üç aylık brüt maaş ile tazmin edilecektir. Yeniden yerleşme zamanında başka gayriresmi ve hassas çalışanların işletmede çalışıyor olması durumunda, harici İşletme Danışmanı onların durumunu vaka bazında değerlendirecek ve her türlü orantısız etkiye müdahale etmek için ÖAŞ tarafından uygulanacak etki azaltıcı önlemler tavsiye edecektir. - Gayriresmi çalışanlara aynı zamanda ÖAŞ tarafından görevlendirilen İşletme Danışmanı ile şu konularda istişarede bulunma olanağı tanınacaktır: - Bölgede becerilerine uygun alternatif iş fırsatları, İkame iş bulma desteği, ve - Ulusal mevzuata göre geçerli olan yerlerde, istihdamlarını resmiyete dökme fırsatları. Etkilenen çalışanların spesifik koşulların bağlı olarak vaka bazında gerektiği gibi ilave özel önlemler geliştirilecek ve uygulanacaktır. ÖAŞ, hukuk departmanı veya yasal danışmanı üzerinden, geçerli çalışma veya ikamet izni olmayan göçmen işçilere, Türkiye'deki ikamet ve istihdam statülerini resmileştirmek için gerekli prosedürler konusunda danışmanlık verecektir.
Zaman Çizelgesi	YYEP uygulama dönemi boyunca.

13. İzleme

YYEP uygulaması kapsamında izleme faaliyetleri, YYEP uygulamasının ilerlemesini izlemeyi; sonuçların YYEP hedeflerine uyumlu olup olmadığını değerlendirmeyi ve hedeflere erişilmesinin önündeki her türlü engeli belirlemeyi; ve iyileştirme gerektiren alanları belirlemeyi ve YYEP hedeflerinden her türlü sapma için düzeltici faaliyetler önermeyi amaçlayacaktır.

İzleme, aşağıda açıklandığı gibi hem **dahili** hem **harici** olarak yapılacaktır:

- YYEP uygulamasının **dahili izlemesi** YYEP Uygulama Ekibi tarafından, gerektiği gibi ÖAŞ tarafından tutulacak üçüncü taraf uygulama ortakları ve danışmanlarından alınacak destekle yürütülecektir. İzlemede, IFC PS1 ve AIIB ÇSSler tarafından şart koşulduğu gibi Proje ÇSYS'sinin bir bileşeni olarak, yeniden yerleşim ilerlemesi ve performansına bakılacaktır.
- Harici izleme** (i) BÇSD tarafından IFC PS5'i ve AIIB ÇSS2'yi kapsayan imza sonrası Ç&S izlemesi kapsamında gerçekleştirilecek izlemeyi, (ii) YYEP uygulama süresi boyunca YYEP Tamamlama Denetimine kadar düzenli uygunluk incelemelerini, ve (iii) YYEP tamamlama denetimini içerecektir.

Dahili ve harici izleme bileşenlerinin diğer detayları bu Bölümün takip eden kısımlarında verilmiştir. YYEP uygulaması için izleme ve raporlama çerçevesi, dahili izleme için izleme göstergeleri dahil olmak üzere Tablo 13-1'de sunulmuştur.

YYEP, dahili ve harici izleme faaliyetlerinin sonuçlarına dayalı olarak gözden geçirilecek ve ek dokümanlar veya yönetim raporlarında değişiklikler üzerinden gerektiği gibi güncellenecektir.

Muhtemel ilave kamulaştırma işleri durumunda izlenecek süreç ve değişiklik yönetimi Bölüm 3.4'te anlatılmaktadır.

13.1. Dahili YYEP İzlemesi

ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi tarafından dahili izleme süreci, YYEP'nin Kredi Kuruluşlarınca onaylanmasını takiben başlayacaktır. Devam eden faaliyetleri ve ilerlemeyi değerlendirmek için yürütülecektir, buna Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim Hakkında IFC İyi Uygulama El Kitabı (2023) ile uyumlu aşağıdaki hedefler dahildir:

- YYEP içinde tanımlanan eylemler ve taahhütler tam olarak uygulanmıştır ve zamanında gerçekleştirilmiştir.
- YYEP eylemleri ve tazminat önlemleri, etkilenen kişilere evlerini yeniden yapılandırmakta ve projeden önceki yaşam standartlarını sürdürmek/iyileştirmekte yardımcı olmak konusunda etkilidir.
- Şikayetler uygun düzeltici faaliyetlerle takip edilmekte ve sonuçlar izlenmektedir.
- PEK'ler Projenin etkileri ve etki azaltıcı önlemleri hakkında bilgilendirilmiştir ve etki azaltıcı önlemlerin tasarımı konusunda söz sahibidir.
- Hassas kişiler gerektiği gibi takip edilmekte ve desteklenmektedir.
- Düzeltilmesi gereken tekrarlayan veya sistematik problemler belirlenmekte ve düzeltilmektedir.

İzleme Göstergeleri

Dahili izleme için, yerinden edilme etkilerinin niteliği ve kapsamına özel olarak tasarlanmış dahili izleme göstergeleri Tablo 13-1'de sunulmuştur. Tablonun son sütununda tanımlandığı gibi, bazı göstergeler **önemli performans göstergeleri (ÖPG'ler)** olarak kullanılacaktır.

İzleme Yöntemleri

ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi tarafından dahili izleme

- Çeşitli Proje ekipleri tarafından derlenen kamulaştırma ve YYEP uygulama verilerinin incelenmesi (kamulaştırma takipçisi, şikayet kayıtları, tazminat kayıtları, insan kaynakları kayıtları, finansal kayıtlar, vs.)
- YYEP Şikayet Veri Tabanının gözden geçirilmesi
- KGM ve diğer Proje paydaşlarıyla istişareler
- Etkilenen hanelerin katmanlaştırılmış örnekleme üzerinde (fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilmiş haneler gibi) nitelikli araştırmacılar tarafından yürütülen etütler ve izleme verilerinin mevcut durum koşullarıyla karşılaştırılması

- Nitelikli araştırmacılar tarafından yeniden yerleştirilmiş işletmeler ve çalışanları üzerinde yürütülen etütler ve izleme verilerinin mevcut durum koşullarıyla karşılaştırılması
- Odak gruplar içinde nitel görüşmeler

İzleme Sıklığı

Spesifik göstergeler için dahili izleme sıklığı aşağıdaki gibi olacaktır:

- YYEP uygulaması sırasında: **Ayda Bir, Üç Ayda Bir veya Yılda Bir** (bkz. Tablo 13-1)
- Uygulama sonrası, YYEP Tamamlama Denetimine kadar **YYEP uygulama döneminin tamamlanmasından sonra iki yıl için yılda iki kere**¹²⁷ – dolayısıyla tüm YYEP faaliyetlerinin tamamlanması.

Dahili YYEP İzleme Raporları

ÖAŞ – YYEP Uygulama Ekibi, devam eden izleme faaliyetlerinin bulgularını içine alan periyodik **Dahili YYEP İzleme Raporları** hazırlayacaktır.

Raporlama sıklığı aşağıdaki gibi olacaktır:

- YYEP uygulaması sırasında: **Üç Ayda Bir**
- Uygulama sonrası, YYEP Tamamlama Denetimine kadar: **Yılda İki Kere**

Kurumsal Üst Yönetim temsilcilerine ve ÖAŞ Üst Yönetimine, bir **Yönetici Özeti** dahil olmak üzere dahili YYEP İzleme Raporlarının kopyaları sağlanacaktır.

Dahili YYEP İzleme Raporu, ilgili izleme göstergelerini kullanarak, ilgili raporlama dönemi için aşağıdaki hususlar konusunda bilgi sağlayacaktır:

- **Projenin durumu**, Otoyol, mühendislik yapıları ve geçici tesisleri altyapı deplase işleri dahil Projenin ana bileşenlerinin inşaatındaki ilerlemenin yanı sıra raporlama dönemi sırasında Projede yapılan her türlü değişiklik;
- **Arazi edinimi ilerlemesine genel bakış**, kamulaştırılmış parseller ve yapılar, uzlaşma protokollerinin durumu (hisseler ve parseller için), KGM tarafından yapılan tazminat ödemelerinin durumu, mahkeme davaları (27. Madde ve 8. Madde), tapu kaydı durumu, kamulaştırma kararları vs. konularında KGM'den alınan verilere dayalı;
- **YYEP uygulaması ilerlemesine genel bakış**, YYEP hak sahipliği matrisine göre raporlama dönemi boyunca yürütülen temel faaliyetlerin detayları, bunlara ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan yapılan tazminat ödemelerinin durumu, etkilenen evler, işletmeler ve diğer yapıların yeniden yerleşimi, yeniden yerleşim alanları, YYEP uygulamasına toplumsal cinsiyet entegrasyonu, önemli gözlemler ve karşılaşılan her türlü zorluk vs. dahildir;
- **Geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve destek faaliyetleri**, bunlara uygulanan önlemlerin durumu; ekonomik olarak yerinden edilmiş kişiler için geçim kaynaklarının/gelirin yeniden yapılandırılmasındaki ilerleme; devam eden ve planlanan geçim kaynağı destek programlarının yeterliliğinin ve uygunluğunun değerlendirilmesi dahildir;
- **Paydaş katılımı ve bilgi paylaşımı**, istişare tipleri, konular ve katılımdı sayısının detayları, fotografik kayıtlar, basında/medyada yer alma; dile getirilen temel sorunlar veya endişelerin yanı sıra yanıtlar ve eylem planları;
- **Şikayet yönetim mekanizması**, şikayet mekanizmasının işlevselliğinin bir değerlendirmesiyle birlikte, buna alınan şikayetlerin sayısı ve türleri, hassas veya dezavantajlı bireyler/gruplar tarafından yapılan şikayetlerin ayrıca izlenmesi dahildir;
- **Hassas kişiler**, etkilenen hassas kişileri ve grupları korumak için alınan önlemler, cinsiyete özgü hassasiyetlerin ele alınması vs. dahil;
- **Kapasite**, uygulama ekibinin bileşimi ile personel alımı, üçüncü taraf uygulama ortakları ve danışmanlardan alınan hizmetler, vs. dahil, mevcut insan kaynaklarının yeterliliği, hazırlıklı olma ve etkinliğinin özeti;

¹²⁷ YYEP uygulama dönemi ancak şundan sonra tamamlanmış sayılacaktır

- **Bütçe**, YYEP fonunun tahsisi ve dağıtımı, YYEP ve uygulama programına uyumlu;
- **Önemli bulgular**, raporlama döneminin önemli bulguları, tespit edilen uygunsuzluklar ve önerilen zaman kısıtlamalı Düzeltici Faaliyet Planı dahil.

Tablo 13-1. Dahili ve Harici YYEP İzlemesi Çerçevesi

No.	İzleme Göstergesi	İzleme Yöntemi/Nasıl Ölçüldüğü	İzleme Sıklığı (YYEP Uygulaması sırasında)	ÖPG?
A.	Dahili İzleme			
	Kamulaştırma ve Tazminat			
1.	KGM tarafından kamulaştırma bütçesinden yapılan genel harcama	Kamulaştırma takipçisi	Ayda bir	Evet
2.	Etkilenen sahipler/hissedarlarla imzalanan uzlaşma protokolü sayısı, yerleşim yeri ve cinsiyete göre ayrılmış vs.	Kamulaştırma takipçisi	Ayda bir	Evet
3.	Kamulaştırılmış parsel ve hisse sayısı, yerleşim yeri ve tescil tipine göre ayrılmış	Kamulaştırma takipçisi	Ayda bir	Evet
4.	Bu raporlama dönemi içinde açılan ve sonuçlanan dava sayısı, tipe göre dağılımla (27. Madde ve 10. Madde)	Kamulaştırma takipçisi	Ayda bir	Evet
5.	Devam eden dava sayısı ve zaman içindeki trendler, tipe göre dağılımla (27. Madde ve 10. Madde)	Kamulaştırma takipçisi	Ayda bir	Hayır
6.	Proje için çıkarılan yeni acele kamulaştırma kararı/kararları	Resmi Gazete	Ayda bir	Hayır
7.	Proje için KGM tarafından alınan yeni kamulaştırma kararı/kararları	Resmi yazışmalar	Ayda bir	Hayır
8.	27. Madde ve 10. Madde süreçleri üzerinden mahkemece belirlenen araziye el koyma ve nihai kamulaştırma değerleri	Kamulaştırma takipçisi	Üç Ayda Bir	Hayır
9.	Tazminat ödemesi için ortalama süre (8. Madde, 27. Madde ve 10. Maddeye göre)	Kamulaştırma takipçisi	Ayda bir	Evet
10.	Araziler, varlıklar, ağaçlar ve mahsullerdeki değer artışını hesaba katmak için herhangi bir değerlendirme güncellemesi yapıldı mı	KGM'nin değerlendirme raporu	Yılda Bir	Evet
	İnşaat			
11.	Proje tarafından girilen kamusal ve özel parsel sayısı, arazi alımı ve izin durumlarıyla birlikte	İnşaat ilerleme raporu	Ayda bir	Evet
12.	Proje sebebiyle deplase edilen mevcut altyapı sayısı ve/veya konumu, deplase işlerinin durumuyla birlikte	İnşaat ilerleme raporu	Ayda bir	Hayır
13.	Paydaş tarafından talep edilen ve Projeye dahil edilen herhangi bir altgeçit, üstgeçit veya diğer mühendislik yapısı var mı (varsa, gerektiği gibi)?	İnşaat ilerleme raporu	Ayda bir	Hayır
	YYEP Tazminatı			
14.	ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan yapılan genel harcama (Hak sahipliği türlerine göre dağılımla, yerleşim yeri ve cinsiyete göre ayrılmış)	Finansal kayıtlar	Ayda bir	Evet
15.	YYEP Fonundan nakit para tazminatı alan hane sayısı (hak sahipliği türlerine göre dağılımla, yerleşim yeri ve cinsiyete göre ayrılmış)	YYEP Veri Tabanı	Ayda bir	Hayır
	Kapasite			
16.	ÖAŞ'nin YYEP Uygulama Ekibi ve EPC Yüklenicisi kuruluşu altında tam zamanlı ve yarı zamanlı personel sayısı	İK kayıtları	Üç Ayda Bir	Evet
17.	Yeniden yerleşim, tazminat ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması faaliyetlerine özel üçüncü taraf danışman sayısı (ve onların personelleri, geçerli olan yerde)	Sözleşmesel kayıtlar	Üç Ayda Bir	Hayır
18.	Araç, bilgisayar, GPS ünitesi ve geçerli olduğu gibi diğer ekipman sayısı	Sayım	Üç Ayda Bir	Hayır
	Fiziksel Olarak Yerinden Edilme - Etkilenen Haneler			
19.	Yeniden yerleştirilen hane sayısı, kullanım hakkı, hassasiyet, hane üyelerinin cinsiyetine göre dağılımla	Etütlerle	Ayda bir	Evet
20.	Satın alınan, kiralanan veya inşaatı başlatılan, tamamlanan ve teslim edilen ikame konut sayısı (etkilenen evlerin sahipleri, resmi kiracıları ve gayriresmi kiracılarına göre)	Etütlerle	Ayda bir	Evet
21.	İkame konutlarına taşınmış olan hane sayısı	Etütlerle	Ayda bir	Evet
22.	Nakit tazminatın alıcılarının benzer mülkler satın alıp alamadığı	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Evet
23.	Yeniden yerleştirilmiş haneler ikame konutlarından memnun mu	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Hayır
24.	Alınan nakit tazminat nasıl kullanıldı/neye yatırım yapıldı?	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Hayır
25.	Hane gelirleri yeniden yapılandırıldı mı, yoksa geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılmasında herhangi bir zorlukla karşılaşılıyor mu?	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Evet
26.	Evler üzerinde ekonomik etkiler yaratan değer kaybı, gürültü vs. gibi inşaat ve işletme aşaması etkileri var mı?	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Hayır
	Ekonomik Olarak Yerinden Edilme - Etkilenen Araziler ve Seralar			
27.	Yeniden yerleştirilen sera sayısı, kullanım hakkı, hassasiyet, hane üyelerinin cinsiyetine göre dağılımla	Etütlerle	Ayda bir	Evet
28.	Etkilenen seralar alternatif bir konumda yeniden kuruldu mu ya da kamusal arazilerin edinilmemiş kısımlarında faaliyetlerini sürdürüyor mu veya faaliyetlerine son verdi mi?	Etütlerle	Ayda bir	Hayır
29.	Etkilenen araziye değiştiren ve ikame arazi alanının etkilenen haneleri gerçekten güvenceye kavuşturduğu hane sayısı	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Evet
30.	Hane gelirleri yeniden yapılandırıldı mı, yoksa geçim kaynaklarının	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Evet

No.	İzleme Göstergesi	İzleme Yöntemi/Nasıl Ölçüldüğü	İzleme Sıklığı (YYEP Uygulaması sırasında)	ÖPG?
	yeniden yapılandırılmasında herhangi bir zorlukla karşılaşılıyor mu?			
31.	YYEP Uygulama Ekibinden geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ile ilgili eğitim veya diğer yardımlar alan hane sayısı, eğitim tipine göre dağılımla (tarım, işletme, vs.)	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Hayır
32.	Arazi bölünmesi sebebiyle arazi kullanıcıları tarafından yaşanan ekonomik kayıplar veya sorunlar var mı?	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Hayır
	Etkilenen İşletmeler			
33.	Yeniden yerleştirilen işletme sayısı, kullanım hakkı, hassasiyete göre dağılımla	Etütlerle	Ayda bir	Evet
34.	Yeniden yerleştirilen işletmeler başarılı bir şekilde yeniden kuruldu mu?	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Evet
35.	Yeniden yerleştirilen işletmeler hala iş kesintisine uğruyor mu?	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Evet
36.	İşletme gelirleri yeniden yapılandırıldı mı, yoksa geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılmasında herhangi bir zorlukla karşılaşılıyor mu?	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Evet
37.	YYEP Uygulama Ekibinden geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ile ilgili eğitim veya diğer yardımlar alan işletme sayısı, eğitim tipine göre dağılımla (tarım, işletme, vs.)	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Hayır
38.	Yeniden yerleşim yüzünden faaliyetlerine son veren herhangi bir işletme var mı?	Etütlerle	Yıllık	Evet
39.	Arazileri veya yapıları kısmen etkilenen ancak yeniden yerleşim gerektirmeyen işletmeciler herhangi bir ekonomik kayıp yaşadı mı?	Etütlerle	Yıllık	Hayır
40.	Çalışanlar hala yeniden yerleştirilen işletmede istihdam ediliyor mu?	Etütlerle	Yıllık	Hayır
	Paydaş Katılımı ve Şikayet Yönetimi			
41.	Paydaş katılımı faaliyetlerinin ve katılımı sağlanan etkilenen kişilerin sayısı (yerleşim yeri ve cinsiyete göre ayrılmış katılımcı sayısı)	Paydaş Katılım Kayıtları	Üç Ayda Bir	Evet
42.	Şikayet işlemek için harcanan ortalama zaman	YYEP Şikayet Veritabanı	Ayda bir	Evet
43.	Açık şikayet sayısı (son raporlama döneminden beri çözüm bekleyen), yerleşim yeri, konu, cinsiyet ve ilgili Proje tarafına (KGM, ÖAŞ, EPC vs.) göre ayrılmış	YYEP Şikayet Veritabanı	Ayda bir	Evet
44.	Açılan ve kapanan şikayet sayısı ve zaman içindeki trendler, yerleşim yeri, konu, cinsiyet ve ilgili Proje tarafına (KGM, ÖAŞ, EPC vs.) göre ayrılmış	YYEP Şikayet Veritabanı	Ayda bir	Hayır
45.	Arazi edinimi süreciyle bağlantılı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve tacizle ilişkili şikayet sayısı	YYEP Şikayet Veritabanı	Ayda bir	Evet
46.	KGM tarafından artık veya bölünmüş araziler için alınan arazi edinimi taleplerinin sayısı	KGM kayıtları	Üç Ayda Bir	Hayır
	Hassasiyet			
47.	Yerleşim yeri ve cinsiyete göre ayrılmış, YYEP Fonu aracılığıyla yardım sağlanan hassas hanelerin sayısı	Etütlerle	Üç Ayda Bir	Evet
48.	Arazi ediniminden sonra bazı evler hassas hale geldi mi, herhangi bir zorluk veya değişmiş hane durumu var mı?	Etütlerle	Yıllık	Hayır
49.	Daha önce hassas olarak tanımlanan bazı haneler durumlarını iyileştirdi mi?	Etütlerle	Yıllık	Hayır
50.	Hassas çalışanlar ve hassas hane üyesi bulunan çalışanlara özel yardım sağlandı mı?	Etütlerle	Yıllık	Hayır
B.	Harici İzleme			
B.1.	BÇSD tarafından Periyodik Ç&S İzleme, PS5 dahil			
	Göstergeler YYEP izleme göstergeleriyle uyumlu olacak ve Kredi Kuruluşlarının koşullarına uygun olacaktır.		İnşaat sırasında: Üç Ayda Bir İşletme sırasında: Yılda iki kere veya yılda bir kere (Kredi Kuruluşlarınca karar verilecek)	
B.2.	Harici Uygunluk İncelemeleri (Bağımsız Yeniden Yerleşim Uzmanlarınca)			
	Göstergeler YYEP izleme göstergeleriyle uyumlu olacak ve uygunluk incelemesi için Kredi Kuruluşlarının koşullarına uygun olacaktır.		Yıllık	
B.3.	YYEP Tamamlama Denetimi (Bağımsız Yeniden Yerleşim Uzmanlarınca)			
	Göstergeler YYEP izleme göstergeleriyle uyumlu olacak ve YYEP Tamamlama Denetimi için Kredi Kuruluşlarının koşullarına uygun olacaktır.		Bir defaya mahsus - tüm YYEP eylemlerinin tamamlanmasından iki yıl sonra yürütülmek üzere, uygulama sonrası izleme dahil.	

13.2. Harici YYEP İzlemesi

Dış denetim, performansı ve IFC PS5 ve AIIB ÇSS2 ile diğer geçerli kredi kuruluşu standartlarına (IFC PS5 ve AIIB ÇSS2 dahil) uygunluğu değerlendirmek üzere bağımsız danışmanlar tarafından gerçekleştirilecektir. Dış denetim çerçevesi Tablo 13-1'de sunulmuştur.

Harici izleme, Kredi Kuruluşları ve diğer paydaşlara uygunluğu göstermenin ötesinde, özellikle etkilenen geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılıp yapılandırılmadığının veya iyileşip iyileşmediğinin belirlenmesi konusunda, yeniden yerleşim sürecinin etkililiğinin bağımsız bir değerlendirmesi olarak işlev görecektir.

Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim Hakkında IFC İyi Uygulama El Kitabı (2023) uyarınca, harici izleme aşağıdaki bileşenleri içerecektir:

- BÇSD tarafından periyodik Ç&S İzleme, IFC PS5 ve AIIB ÇSS2'ye uygunluğun değerlendirilmesi dahil
- Yeniden yerleşim planlama ve uygulama dönemi boyunca harici uygunluk incelemeleri, bunlar YYEP Uygulama Ekibine tarafsız danışmanlık sağlayarak ekibin hızla potansiyel uygunsuzlukları belirlemesini ve düzeltmesini sağlar, ve
- YYEP içindeki taahhütlerin, özellikle de geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ile ilgili olanların yerine getirildiğini onaylamayı amaçlayan bir YYEP Tamamlama Denetimi.

13.2.1. BÇSD'nin Periyodik Ç&S İzlemesi

İmza sonrası kapsamının bir parçası olarak, BÇSD, IFC PS 5, AIIB ÇSS2 ve Kredi Verenler tarafından belirlenen diğer geçerli arazi edinimi ve yeniden yerleştirme gereklilikleri dahil olmak üzere, Kredi Verenlerin standartlarına ve gerekliliklerine uygunluğu sağlamak için Projenin Çevre ve Sosyal faaliyetlerini ve etkilerini periyodik olarak izleyecektir.

İzleme, büyük ölçüde YYEP uygulama dönemine denk gelen inşaat aşaması sırasında (yani, ÖAŞ ve Kredi Kuruluşları arasında finans anlaşmasının imzalanmasını takip eden 36 aylık dönem) **üç ayda bir** yapılacaktır. Kısmen uygulama sonrası izleme dönemiyle örtüşen ve faaliyetlerin erken yıllarında YYEP Tamamlama Denetimi ile sonlanan işletme aşaması sırasında, BÇSD tarafından Ç&S izlemesi, imzalama öncesinde Kredi Kuruluşları tarafından belirlendiği gibi **yılda iki kere veya yılda bir kere** yapılacaktır.

BÇSD tarafından yapılan her izleme faaliyetinin sonuçları, arazi edinimindeki ilerleme ve Projenin YYEP uygulama performansının bağımsız bir değerlendirmesi dahil olmak üzere, BÇSD tarafından hazırlanan izleme raporlarında belgelenecektir ve hem Kredi Kuruluşları hem ÖAŞ'ye ibraz edilecektir.

13.2.2. Harici Bağımsız Uygunluk İncelemeleri

Harici uygunluk incelemeleri, **bağımsız yeniden yerleşim uzmanları** tarafından, program uygulamasının Kredi Kuruluşları tarafından onaylanmış YYEP'ye uygun olup olmadığını kontrol etmek için **yıllık** olarak gerçekleştirilecektir. İncelemeler YYEP Tamamlama Denetimi yapılarına kadar devam edecektir.

Yeniden yerleşim ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması için uygunluk incelemeleri çalışmasının kapsamı Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim Hakkında IFC İyi Uygulama El Kitabı (2023) ile uyumlu olacaktır ve aşağıdakileri içerecektir:

- Genel:
 - YYEP hedefleri ve taahhütlerinin yanı sıra arazi edinimi ve zorunlu yeniden yerleşim konusundaki devlet ve kredi kuruluşlarının politikaları ve standartlarına genel uygunluğun değerlendirilmesi
 - Önceki ziyaretler sırasında BÇSD ve harici uygunluk uzmanının yaptığı öneriler konusundaki ilerlemenin doğrulanması.
 - Erkekler ve kadınlar için yerinden edilmiş hanelerin yaşam standartları ve geçim kaynaklarında meydana gelen iyileşme veya eski haline getirmenin kapsamını ölçmek için etkilenen haneler ve işletmeleri temsil eden bir çapraz kesitle görüşme yapmak.
 - Hanelerdeki erkekler ve kadınların yeterli ölçüde bilgilendirip bilgilendirilmediğini ve kendileriyle istişare yapıp yapılmadığını ölçmek.

- Hakların verilmesi, yeniden yerleşim evleri, geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması tedbirleri ve şikayet yönetimi konularında görüşlerini almak.
- Panel etüdü kullanmak (aynı haneleri bütün yeniden yerleşim dönemi boyunca yılda bir kere ziyaret etmek).
- Etkilenen gruplar içinde çalışmak için devam eden Proje desteği veya sosyal iznin seviyesini değerlendirmek.
- Yeniden yerleşim ve tazminat süreci, hak sahipliklerinin verilmesi.
 - Hak sahipliklerinin zamanında verilip verilmediğini ve uygulanıp uygulanmadığını gözden geçirmek (YYEP uygulama programı içinde belirlendiği gibi).
 - Tazminatın tam ikame maliyetinde olup olmadığını değerlendirmek.
- Geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması:
 - Her türlü geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması programını ve bunların etkilenen haneler için toplumsal cinsiyet eşitliğini de göz önüne alarak geçim kaynaklarını iyileştirme veya geri kazandırmak konusunda ne ölçüde yardım sağladığını gözden geçirmek.
 - Yerinden edilmiş hanelerin yaşam kalitesini ve geçim kaynaklarını geliştirmek veya eski halini geri kazandırmak için tedbirlerin uygulanmasını doğrulamak ve bunların etkililiğini değerlendirmek.
 - Etkilenen topluluklar içindeki erkekler ve kadınların yaşam kalitesinin ve geçim kaynaklarının gelişme veya geri kazanılma derecesini değerlendirmek.
- Dahili izleme
 - YYEP/GKYYP ile uygunluk açısından dahili izleme ve raporlama prosedürlerini incelemek.
 - Dahili izleme kayıtlarını gözden geçirmek ve uygunsuzluk, sistemik veya tekrar eden problemler içeren her türlü potansiyel alanı veya yeterli destek almamış olabilecek her türlü hassas grubu veya haneyi tespit etmek.
- Şikayetler
 - Şikayet kayıtlarını gözden geçirerek yeniden yerleşim uygulamasında veya şikayet mekanizmasında herhangi bir önemli uyumsuzluk veya tekrar eden kötü performans konusunda şikayet kayıtlarını incelemek.
 - Genel şikayetleri (geçerliyse) gözden geçirmek ve şikayet yönetimi süreci ve çözümlerin adaleti konusundaki görüşlerini almak için şikayetçilerden oluşan bir örneklemin katılımını sağlamak.
- Hassas kişiler
 - Hassas kişileri belirlemek, takip etmek ve desteklemek için mevcut sistemleri değerlendirmek ve YYEP ile uygunluğu değerlendirmek.
- Uygulama
 - YYEP'nin uygulanması veya her türlü eğitim veya kapasite oluşturma gerekliliği için yeterli kaynakların mevcut olup olmadığını değerlendirmek.
 - Veri yönetimi sistemini ve bunun çıktıları ve sonuçlarını değerlendirmek.
 - İlerlemeyi ilk programla karşılaştırmak.
 - Her türlü yolsuzluk, zorbalık veya başka etik olmayan davranışlar içeren her türlü durumu ve bunların nasıl yönetildiğini incelemek.

Uygunluk incelemesi için iş tanımlı Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim Hakkında IFC İyi Uygulama El Kitabı (2023), Ek K'da sağlanan şablonla uyumlu olacaktır.

13.2.3. YYEP Tamamlama Denetimi.

IFC PS5 tarafından gerektirildiği gibi, YYEP Tamamlama Denetimi, yetkin harici bağımsız yeniden yerleşim uzmanları tarafından¹²⁸, etki azaltıcı tedbirler büyük ölçüde tamamlandıktan ve yerinden edilmiş kişilere geçim kaynaklarını sürdürülebilir bir şekilde yeniden yapılandırmaları için yeterli fırsat ve yardım sağlandığı belirlendikten sonra gerçekleştirilecektir.

Dönem

Tamamlama denetimi, **YYEP uygulamasının tamamlanmasından sonraki iki yıla uzanan** uygulama sonrası YYEP izleme döneminin sonlanmasını takiben, Kredi Kuruluşlarının onayına tabi olmak üzere gerçekleştirilecektir. Bu zaman çizelgesi, geçim kaynaklarının sürdürülebilir yeniden yapılanması için yeterli zamanı tanımayı amaçlamaktadır.

Amaçlar

Tamamlama denetimi, normal yeniden yerleşim izleme faaliyetlerinden daha derinlemesine bir değerlendirmeyi kapsar ve asgari olarak şunları içerir:

- Fiziksel ve/veya ekonomik olarak yerinden edilme açısından ÖAŞ tarafından uygulanan tüm etki azaltıcı önlemleri gözden geçirmek.
- Uygulama sonuçlarını üzerinde anlaşılan hedeflerle karşılaştırmak.
- İzleme sürecinin sonlandırıp sonlandırmayacağı konusunda bir sonuç, ve
- Gereken yerlerde, hedeflere ulaşmak için gerekli olan eksik kalan faaliyetleri listeleyen bir Düzeltici Faaliyet Planı.

Denetimin ana hedefleri şunlar olacaktır:

- Yerinden edilme etkilerinden kaçınmak ve bunları azaltmak için alınan tüm tedbirlerin etkililiğini, arazi ve insanlar üzerindeki nihai Proje etkilerini YYEP içinde öngörülenlerle karşılaştırma suretiyle değerlendirmek.
- YYEP içinde tanımlanan tüm hak sahipliklerinin ve taahhütlerinin yerine getirildiğini doğrulamak ve tazminat ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması tedbirlerinin uygulanmasının şeffaf, adil ve hızlı olduğunu doğrulamak.
- YYEP tedbirlerinin erkek ve kadınlar ve hassas kişiler dahil olmak üzere etkilenen kişilerin yaşam standartları ve geçim kaynaklarını geri kazandırmakta veya geliştirmekte etkili olup olmadığını belirlemek.
- Yeniden yerleşimle ilişkili şikayetlerin ve mahkeme davalarının tatmin edici bir biçimde çözülüp çözülmediğini (veya bunların yakın gelecekte çözülmesi için uygun koşulların sağlanmış olup olmadığını) kontrol etmek.
- Toplumsal cinsiyet bariyerleriyle, kadınlar için gelişmiş geçim kaynakları fırsatları sağlamak için etkili biçimde mücadele edilmiş olup olmadığını kontrol etmek.
- YYEP taahhütlerinin tamamlanmasını sağlamak için her türlü düzeltici eylemi belirlemek ve gerekiyorsa bir düzeltici plan hazırlamak.

Metodoloji

Harici bağımsız yeniden yerleşim uzmanları tarafından yapılacak YYEP Tamamlama Denetimi metodolojisi, Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim Hakkında IFC İyi Uygulama El Kitabı (2023) içindeki ilgili tavsiyelere uyacaktır. ÖAŞ tarafından devam eden dahili izleme tarafından üretilen veriler ve BÇSD'nin periyodik izleme ve harici uygunluk incelemelerinin bulguları bulgularından faydalanacaktır.

YYEP Tamamlama Denetimi için yol gösterici bir içindekiler tablosu **aşağıda** verilmiştir. Rapor, geçim kaynaklarının iyileştirilmesi veya yeniden yapılandırılması konusunda varılan sonuçları sunacak ve yerinden edilen hanelerin geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılmasını (asgari olarak) sağlamak için gerekli her türlü düzeltici önlemi tespit edecek ve fiziksel olarak yerinden edilmiş kişilerin başarılı bir şekilde yeniden yerleşip yerleşmediğine, oturma teminatına sahip olup olmadığına ve benzer veya iyileştirilmiş yaşam standartlarına sahip olup olmadığına

¹²⁸ Daha önce denetlenen Projede yer almamış bir yeniden yerleşim uzmanı, uzman şirket veya bir uzmanlar grubu olabilir.

odaklanacaktır. Özellikle nakit tazminatın sunulduğu yerlerde, rapor tazminatın tam ikame bedelinde olduğunu ve kişilerin, tazminatlarını evlerini ve/veya diğer varlıklarını, özellikle de tarım arazisi gibi, geçimleri için kritik olanları, değiştirmeye yatırdığını doğrulayacaktır.

YYEP Tamamlama Denetimi – Yol Gösterici İçindekiler Tablosu¹²⁹

1. Yönetici Özeti:

[Şimdiye kadar gerçekleştirilen yeniden yerleşimin kısa özeti, herhangi bir devam eden yeniden yerleşim ihtiyacı, yerinden etme boyutu, gerçekleştirilen faaliyetler, ele alınan şikayetler ve önemli sorunlar, gerçekleştirilmemiş ve devam eden izleme ve değerlendirme süreçleri ve önemli tavsiyeler]

2. Projenin Geçmişi

[Proje ve etkilenen toplulukları, yerinden etme boyutunu, önemli yeniden yerleşim ve geçim kaynakları etkilerini, yasal çerçeveyi, uygunluk kriterleri ve hak sahipliği çerçevesini, gerçekleştirilen fiziksel ve ekonomik yerinden etmenin çeşitli bileşenlerinin zamanlamasını, yeniden yerleşim ve/veya geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması faaliyetlerini ve sağlanan tazminatı ve büyük veya çözülmemiş sorunlar veya şikayetleri kapsayan şimdiye kadar gerçekleştirilen izleme sürecinin kısa bir açıklaması]

3. İnceleme Hedefleri

[Yeniden yerleşim ve/veya geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması planının ana hedeflerinin genel çerçevesi ve yeniden yerleşim uygulaması ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılmasını desteklemek için yapılan çalışmalar ve faaliyetlerin bir özeti (örneğin, önsel ve devam eden istişare, paydaş haritalama ve sayım etütleri, varlık etütleri, sosyoekonomik mevcut durum çalışmaları, katılımcı planlama toplantıları, saha seçimi çalışmaları, uygulama için organizasyonel yapılar) ve sürecin ve sonucun bir değerlendirmesi (kullanılan her türlü katılımcı izleme ve değerlendirme metodolojisi dahil)]

4. Temel Bulgular:

[Göz önüne alınması gereken konular, diğerlerinin yanında şunları kapsayabilir:

- Arazi edinimi öncesinde halkı bilgilendirme istişarenin ölçeği ve devam eden istişarenin yeterliliği
- Sağlanan tazminat tipleri ve bu tazminatların yeterliliği (örneğin, kayıp varlıkların ikame maliyetlerini karşılamaya yetmesi, konut koşulları, tazminat/hak sahiplikleri, gelirin geri kazanımı ve geçim kaynakları için sürdürülebilirlik önlemleri)
- Etkilenen kişilerin tazminat oranları, yeni yeniden yerleşim alanlarının konumu ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması için seçenekler konusundaki kararlara katılım düzeyi
- İkame konutların fiziksel yapı, konum ve kaynak ve hizmetlere erişim açısından yeterliliği
- Geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması önlemlerinin etkililiği
- Ev sahibi topluluklara entegrasyon
- Kültürel mülkiyet üzerindeki etki
- Hassas (etkilenen) kişilerin ve grupların korunması için alınan önlemler
- Şikayet çözüm süreci ve sonuçlarının yeterliliği
- İzleme ve değerlendirme süreci ve sonuçları]

5. Sonuç ve Önemli Tavsiyeler/Düzeltilici Faaliyetler:

[Sonuçların ve tavsiyelerin kısa özeti ve her türlü boşluk veya çözülmemiş sorun için zaman kısıtlı bir Düzeltici Faaliyetin önerilmesi]

¹²⁹ Bu yol gösterici taslak, Arazi Edinimi ve Zorunlu Yeniden Yerleşim hakkındaki IFC Kılavuz Notu (5), Ek B'ye dayalıdır. YYEP uygulama ve izleme döneminde tespit edilen spesifik Proje koşullarını (etkilenen işletmelerin yeniden yerleşimi gibi) yansıtmak şeklinde gerektiği gibi revize edilebilir.

14. Görev ve Sorumluluklar

Bu Bölümde, kamu ve özel sektör ortakların YYEP'nin uygulanmasıyla ilişkili sorumlulukları özetlenmektedir ve YYEP ile ilgili ulusal mevzuat ve Kredi Kuruluşlarının gerekliliklerine uygun ve etkili bir Proje uygulamasını desteklemek için KGM tarafından 13. Bölge Müdürlüğü altında kurulan Projeye özgü **Kamu-Özel Sektör İşbirliği (KÖİ) Kontrol Baş Mühendislik Dairesi** tanımlanmaktadır:

- **YİD Sözleşmesi** altında KGM ve ÖAŞ'nin ayrı sorumlulukları
- **Kamulaştırma Kanunu** uyarınca KGM'nin Sorumlulukları
- Kredi Kuruluşlarının koşullarını yerine getirmek için **YYEP** altında ÖAŞ'nin sorumlulukları

14.1. YİD Sözleşmesi Altındaki Sorumluluklar

YİD Sözleşmesi uyarınca, KGM'nin arazi edinimiyle ilişkili sorumlulukları ve ÖAŞ'nin sözleşmesel sorumlulukları Tablo 14-1'de özetlenmiştir.

Ulusal Kamulaştırma Kanunu uyarınca KGM'nin kamulaştırmanın gerçekleştirilmesi konusundaki sorumluluğu kısıtlıdır. Dolayısıyla, geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, hassas kişilere destek sağlanması gayriresmi kullanıcıların tazmin edilmesinin yanı sıra paydaş katılımı ve izlemesini de içeren YYEP önlemlerinin uygulanması - buna YYEP uygulaması için gerekli olan bütçenin (YYEP Fonu) tahsis edilmesi ve dağıtılması da dahildir - KGM'nin onayıyla ÖAŞ'nin sorumluluğunda olacaktır.

İhale Makamı olarak KGM'nin ve **Görevli Şirket** olarak ÖAŞ'nin detaylı sorumlulukları bu Bölümün devam eden kısımlarında daha derinlemesine ele alınmıştır.

Tablo 14-1. YİD Sözleşmesi Uyarınca KGM ve ÖAŞ'nin Arazi Edinimi İle İlgili Sorumlulukları – 13. Madde

Konu	Görevli Şirket - ÖAŞ	İhale Makamı / İdare – KGM
Kamulaştırma programı	Görevli Şirket tarafından Teknik ve İdari Özelliklere uygun olarak hazırlanan kamulaştırma planları ve kamulaştırma programı, onaylanmış İş Programına uygun olarak ilgili arazinin kullanım tarihinden 9 (dokuz) ay önce İdareye teslim edilmelidir.	Kamulaştırma prosedürleri, 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine uygun olarak İdare tarafından yürütülecektir. İdare kamulaştırma operasyonlarını onaylanan Çalışma Programına göre gerçekleştirecektir.
Kamulaştırma maliyeti	Yol şantiyesinin kamulaştırma maliyetinin 1.189.485.577,56 TL ¹³⁰ tutarındaki kısmı Görevli Şirket tarafından ödenecektir. Görevli Şirket, kamulaştırma için ödenecek tutarı, işyerinin teslimini takip eden üç aylık dönemlerde, İdare tarafından kamulaştırma programına uygun olarak belirlenecek miktarlarda ödeyecektir.	Belirtilen tutarın üstündeki kamulaştırma maliyeti İdare tarafından ödenecektir.
Kamuya ait arazilerin tahsis ve izin süreci	Devlete ait parsellerin Proje için, KGM adına ÖAŞ tarafından kullanılmak üzere tahsis ve izin süreciyle ilişkili maliyetler ÖAŞ tarafından ödenecektir.	-
Kamulaştırma planları	Kamulaştırma planlarının hazırlanması, kamulaştırma sınırlarının belirlenmesi ve işaretlenmesi, kamulaştırma sınırı direklerinin inşası ve kurulumu Görevli Şirket tarafından bu sözleşmenin ekinde bulunan ilgili özelliklere uygun olarak gerçekleştirilecektir. Tüm kamulaştırma işleri için aşağıdakiler Görevli Şirket tarafından gerçekleştirilecektir: - Emlak Değerleme Mühendislik Hizmetleri, - Kamulaştırma Planı Üretimi, - Kamulaştırma İşlemlerinin İcrası ve Tamamlanması, - İmar Planı Değişikliği, ve - Yeni İmar Planı Hazırlığı için Mühendislik Hizmetleri, ve - İdare tarafından yapılan diğer mühendislik hizmetleri alım işleri İşlerle ilişkili her türden masraf Görevli Şirket tarafından ödenecektir.	İdare, bu işlerin yapılması için Görevli Şirket tarafından seçilecek şirketleri için başlangıcından önce onaylayacaktır.

¹³⁰ Bu bedel 2025 için geçerlidir ve YİD Sözleşmesi içinde belirtilen formülasyona dayalı olarak, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlandığı gibi güncel Tüketici Fiyat Endeksi göz önüne alınarak yıllık bazda güncellenecektir. Tutar ÖAŞ tarafından yetkili makamla mutabakata varıldığı gibi KGM'ye ödenecektir. Tutar YİD Uygulama Sözleşmesinin 13. Maddesi altında aslen 500.000.000,00 TL olarak dahil edilmiştir.

Konu	Görevli Şirket - ÖAŞ	İhale Makamı / İdare – KGM
Kapasite artırımı	Görevli Şirket, İdareye, İdarenin talebi doğrultusunda bedelsiz olarak kamulaştırma konusunda deneyimli yeterli teknik ve idari personel, teknik ekipman, araç ve gereç sağlayacaktır. Bu teknik ve idari personel, kamulaştırma prosedürleri (maliyet tespiti ve tescil) tamamlanana kadar, Otoyol trafiğe açıldıktan sonra bile çalışmaya devam edecektir.	-
İmar planları	Görevli Şirket, İdareyi inşaat ve işletme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi için gerekli olan kamulaştırma, proje ve proje değişiklikleri sebebiyle ihtiyaç duyulan imar planı değişiklik talepleriyle ilgili bilgilendirecektir. Gerekli üst ve alt ölçek imar planı ve imar planı değişiklikleri Görevli Şirket tarafından onaylanmış projeye uygun olarak yapılacaktır. İnşaat Dönemi sonunda projede değişiklikler olması durumunda, üst ve alt ölçek imar planı değişiklikleri ve yeni imar planları da Görevli Şirket tarafından yapılacaktır.	Projeden ve proje değişikliklerinden kaynaklanan ve Görevli Şirket tarafından talep edilen imar planı değişiklikleri için gerekli başvurular İdare tarafından yapılacaktır.
Geçici tesisler	Görevli Şirket öncelikle kendisine ait olan tüm ariyet ocakları, şantiye sahaları ve depolama alanlarını İhale Makamına bildirecektir. Ayrıca, Proje, Projenin gerçekleştirilmesi için gerekli olacak her türlü diğer malzeme ocakları, şantiyeler ve depolama alanları gibi yerlere ait alanlardaki arazilerin ölçülmesi, mülkiyet ve kullanım durumunun belirlenmesi, bu bilgilerin ilgili yasal düzenlemeler çerçevesinde haritalara ve raporlara aktarılması gibi süreç aşamalarını İdareye bildirecektir. 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 13. ve 14. Maddeleri uyarınca, taş ocağı, şantiye, beton santrali, tesis ve depo vb. proje güzergahları ve yol yapımı için gerekli olan ve tarım arazileri üzerinde bulunan alanlar için Tarım Dışı Kullanım İzinlerinin alınması, izin için gerekli olan toprak koruma projelerinin hazırlanması, projenin uygulanması ve İdare tarafından bu konuda yapılacak başvuru ile ilgili gerekli iş ve işlemlerin takibi ve sonuçlandırılması, Görevli Şirket tarafından yapılacaktır.	İhale Makamı, Projenin gerçekleştirilmesi için İhale Makamına ait veya tahsis edilmiş olan her türlü ariyet ocağı, şantiye sahası ve depolama alanlarının İhale Makamı tarafından bedelsiz olarak kullanılmasına izin verecektir. İdareye ait veya İdare adına tahsis edilmiş her türlü ariyet ocağı, şantiye ve depolama alanlarının vs. yokluğu halinde; Hazinesinin özel mülkiyeti altında bulunan ve Devletin hüküm ve tasarrufunda olan alanlardan, Mera Kanunu kapsamındaki alanlardan veya devlet ormanı kapsamındaki alanlardan sahalara tahsis edilecek ve gerekli tahsis ve/veya izin işlemleri İdare tarafından sonuçlandırılacaktır.

Kaynak: YİD Sözleşmesi.

14.2. İhale Makamı – KGM

Projenin ihale makamı, KGM tarafından temsil edilen UAB, Kamulaştırma Kanunu'na uygun biçimde Projeye ilişkili arazi edinimi ve kamulaştırmayı gerçekleştirmekten sorumludur. Bu Proje için, KGM tarafından Kamulaştırma Kanunu uyarınca yürütülen arazi edinimi süreci aşağıdakileri içerir:

- **Özel şahsa ait arazilerin kamulaştırılması.**
- **Devlete ait parsellerin tahsisi,** hazine arazileri, orman arazileri, tescil dışı araziler ve tüzel kişiliklere ait araziler – Proje tarafından inşaat dönemi boyunca daimi veya geçici kullanım için.
- **Tanımlama sürecinin koordinasyonu,** Diğer kurumlara ait ve Projeye örtüşen etkilenen altyapı ve yer üstü tesisler ve ilgili kurumlarla resmi yazışmaların yapılması – gereken her türlü takip yazışması veya iletişiminden ÖAŞ sorumlu olmak üzere.

Kamulaştırma Kanunu uyarınca, KGM'nin özel şahsa ait arazilerin kamulaştırılmasıyla ilgili birçok temel sorumluluğu vardır. Bu sorumluluklar aşağıdakileri içerir ancak bunlarla sınırlı değildir:

- **Kamulaştırma Planlarının Onayı:** KGM, ÖAŞ tarafından görevlendirilen ulusal mühendislik firması (değerleme yüklenicisi) tarafından hazırlanan kamulaştırma planlarının onaylanmasından sorumludur. Bu planlar, Otoyol'un kamulaştırma koridoru boyunca mevcut varlıkların kapsamlı bir envanterini içerir¹³¹ ve ilgili yasal sahipleri ve hissedarları tanımlar.
- **Taşınmaz Varlıkların Değerlemesi:** KGM taşınmaz varlıkların değerlemesinin Değerleme Yöntemine uygun yapılmasını güvenceye alır (Bölüm 6.3).
- **Bildirim ve Pazarlıklara Davet:** KGM resmi olarak tanımlanan mülk sahipleri ve hissedarlarına (hak sahibi mirasçılar dahil) bildirimde bulunur ve onları kamulaştırmayla ilgili pazarlıklara katılmaya 8. Madde bildirimleri üzerinden davet eder.
- **Pazarlıkların Yapılması:** KGM tarafından 8. Madde uyarınca kurulan bir Pazarlık Komisyonu üzerinden, pazarlık toplantılarına katılan mülk sahipleri ve hissedarlarla pazarlıklar yapılır.
- **Dokümantasyon ve Yasal Süreçler:** KGM etkilenen kişilerle uzlaşmaları (uzlaşma protokolü üzerinden) ve uzlaşmanın olmadığı durumları (uzlaşmazlık, imtina veya mevcut bulunmama sebebiyle olabilir) belgeler. Uzlaşmanın olmadığı durumlarda, İdare Kamulaştırma Kanunu'nun 27. ve 10. Maddeleri uyarınca mahkeme sürecini başlatır. Bu Projede olduğu gibi, Başkanlık tarafından çıkarılmış bir 27. Madde acele kamulaştırma kararının varlığı durumunda, KGM 27. Madde (Acele Kamulaştırma) hükümleri altında araziye el konulması için bir dava açar.
- **Arazi Tapu Kaydı ve Ödemenin Tamamlanması:** KGM, arazi tapu kaydı süreçlerinin tamamlanmasını denetler ve belirlenen kamulaştırma bedelinin mülk sahipleri ve hissedarlara ödenmesini sağlar. KGM adına tapu devri yapılır.
- **Parselin Tahliyesinin Talep Edilmesi:** KGM, kamulaştırma tamamlandıktan sonra ilgili mercilerden kamulaştırılmış parsellerin tahliyesini talep eder.

İlgili KGM dairelerinin temel sorumlulukları Tablo 14-2'de açıklanmıştır.

Tablo 14-2. KGM'nin YYEP ile ilgili Görev ve Sorumlulukları

Görevi	YYEP ile ilgili Temel Sorumluluklar
Genel Müdür	• Proje için bir Kamu Özel Sektör İş Birliği (KÖİ) Kontrol Baş Mühendislik Dairesi kurmak (bkz. Bölüm 14.4)
İşletmeler Daire Başkanlığı	• Ulusal mevzuat ve Kredi Kuruluşlarının standartlarına uygunluğu güvenceye alarak YYEP hazırlığını desteklemek • YYEP'yi Kredi Kuruluşlarının incelemesi için göndermeden önce dahili olarak incelemek ve onaylamak • Periyodik ilerleme raporları üzerinden Kredi Kuruluşlarının arazi edinimi gerekliliklerinin uygulanmasını izlemek • YYEP önlemleri ve taahhütlerinin uygulanmasıyla ilgili denetimler için destek sağlamak • Uygulama sırasında periyodik YYEP izleme çalışmalarının yürütülmesini desteklemek • KGM Taşınmazlar Dairesini Proje icrası sırasında ortaya çıkan ilave kamulaştırma ihtiyaçları hakkında bilgilendirmek • ÖAŞ tarafından önerilen tasarım değişikliklerini incelemek ve onaylamak, arazi bölünmesi etkilerinin azaltılmasını amaçlayan üstgeçitler, altgeçitler menfezler gibi özellikler veya Otoyol'un kamulaştırma koridoru dışında bulunan ancak ona bitişik olan yapılar üstündeki etkilerden kaçınmak veya bunları azaltmak için istinat duvarları gibi yapıların inşası dahil. • ÖAŞ ile yapılan düzenli ve plansız toplantılara katılmak, bu toplantılarda ÖAŞ, YYEP'nin hazırlanması, devam eden uygulaması ve gelecekteki aşamalarıyla ilişkili konularda gerektiği gibi KGM'ye danışır
Taşınmazlar Dairesi	• KGM Bölge Müdürlüğü ile işbirliği yaparak arazi ediniminin Kamulaştırma Kanunu ile tam uygunluk içinde uygulanmasını güvenceye almak • Projenin kamulaştırma faaliyetleri için gereken bütçeyi sağlamak ve tahsis etmek • Değerlemelerin en azından yıllık olarak güncellenmesini sağlamak • Arazi edinimi sürecinin genel ilerlemesini izlemek • Kamulaştırma Kanunu'nun 8. Maddesi uyarınca kamulaştırma maliyetlerini belirlemek, bunların Kredi Kuruluşlarının ikame bedel standartlarını karşılamasını sağlamak ve etkilenen kişilerle anlaşma yoluna gitme oranını arttırmak

¹³¹ Mayıs 2025, tüm güzergah boyunca sayım ve varlık envanteri tamamlanmıştır, bunun istisnaları Bölüm 7.2'de açıklandığı gibi Serik Bağlantı Yolu ve D400, Alara, Akdam ve Çakallar yerleşim yerleridir.

Görevi	YYEP ile ilgili Temel Sorumluluklar
	- Uzlaşmaya varılmamış durumlarda gerekli izinlerin alınmasından sonra Proje tarafından araziye girilmesini sağlamak için Kamulaştırma Kanunu altındaki 27. Madde prosedürlerini başlatmak - Kanuna uygun olarak 27. Madde sürecinin yasal bir devamı olarak 10. Madde davalarını açmak ve sonuçlandırmak - Uygulama sonuçlarının izlenmesi ve dokümantasyonu dahil olmak üzere YYEP izleme ve değerlendirmeyi desteklemek - Arazi edinimiyle ilişkili şikayetleri izlemek ve çözümlerini güvenceye almak - ÖAŞ ile yapılan düzenli ve plansız toplantılara katılmak, bu toplantılarda ÖAŞ, YYEP'nin hazırlanması, devam eden uygulaması ve gelecekteki aşamalarıyla ilişkili konularda gerektiği gibi KGM'ye danışır.
KGM 13. Bölge Müdürlüğü (Antalya)	- KÖİ Kontrol Baş Mühendislik Dairesi altındaki sorumlulukları yerine getirmek - Arazi edinimi sürecini YYEP içinde tanımlandığı gibi Kamulaştırma Kanunu'na uygun biçimde uygulamak - Kamulaştırma ödemelerini Genel Müdürlük Taşınmazlar Dairesi İnceleme ile koordinasyon halinde uygun hak sahipleri ve faydalanıcılara yapmak - ÖAŞ'nin YYEP uygulama ekibi tarafından yapılan YYEP uygulamasını, şikayet yönetimi dahil, denetlemek - ÖAŞ'nin YYEP uygulama ekibiyle işbirliği yaparak etkilenen yerleşim yerlerinde varlık envanterinin ve son tespit tarihi bildirimlerinin paylaşılmasını güvenceye almak - ÖAŞ tarafından kamu ve paydaş katılımı için hazırlanan broşürler ve diğer bilgilendirici malzemeler konusunda geri bildirim sağlamak - Arazi edinimi ile ilişkili şikayetleri yönetmek ve Projenin etkileri ve yasal haklarla ilişkili süreçleri denetlemek - ÖAŞ ile kamulaştırma faaliyetlerinin durumu, devam eden davalar ve diğer arazi edinimi detayları hakkında güncel verileri paylaşarak arazi erişimi planlamasını ve inşaat programlamasını desteklemek - Gerektiğinde ÖAŞ ile işbirliği halinde devlete ait ve tüzel kişiliğe ait parselleri içeren arazi edinimi sürecini koordine etmek. - Arazi sahiplerinin artık arazilerin edinimi için yaptıkları resmi başvuruları toplamak, değerlendirmek ve Kamulaştırma Kanunu tarafından belirtilen zaman çerçevelerine uygun olarak yanıtlamak. - Arazi edinimiyle ilişkili şikayetleri, etkilenen kişilerden şikayet ve geri bildirim almak, değerlendirmek ve yanıtlamak dahil olmak üzere kurulu kurumsal prosedürlere göre yönetmek - ÖAŞ'ye, tasarım modifikasyonlarının entegrasyonu veya inşaatla ilgili hususlar gibi ÖAŞ'nin eylemini gerektiren talepler ve sorunlarla ilgili yazılı bildirimde bulunmak; bu eylemlerin uygulanmasını izlemek ve onaylamak. - Resmi yazışmaları ve ÖAŞ tarafından ibraz edilen, YYEP uygulaması ilerlemesi konusundaki güncellemeleri içeren aylık inşaat ilerlemesi raporlarını gözden geçirmek; ÖAŞ'ye uygun olduğu gibi zamanında geri bildirim veya talimat vermek. - ÖAŞ ile yapılan düzenli ve plansız toplantılara katılmak, bu toplantılarda ÖAŞ, YYEP'nin hazırlanması, devam eden uygulaması ve gelecekteki aşamalarıyla ilişkili konularda gerektiği gibi KGM'ye danışır.

14.3. ÖAŞ – YYEP Uygulama Ekibi

Kamulaştırma Kanunu doğrultusunda arazi edinimi KGM'nin sorumluluğundadır. Diğer yandan ÖAŞ, Kamulaştırma Maliyetinin bir kısmını karşılama ve Bölüm 14.1'de anlatıldığı gibi, geçici veya kalıcı sahaların Projenin kamulaştırma koridoru dışında bulunması halinde bu tür sahaların arazi kullanım hakları ve izinlerini edinme konusunda sözleşme gereği sorumluluklara sahiptir.

ÖAŞ, KGM ile işbirliği içerisinde bu YYEP'nin uygulanmasından sorumludur. ÖAŞ, KGM ile istişare ve uzlaşmazlık halinde, YYEP önlemlerinin uygulanmasında öncülük edecektir, buna geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, hassas grupların desteklenmesi, gayriresmi kullanıcılar için tazminat, paydaş katılımı ve istişaresi, YYEP uygulamasının ilerlemesinin izlenmesi ve raporlanması ve bütçe (YYEP Fonu) tahsis ve YYEP ile ilişkili faaliyetler için dağıtılması dahildir (Bölüm 16'da detaylarıyla verildiği gibi).

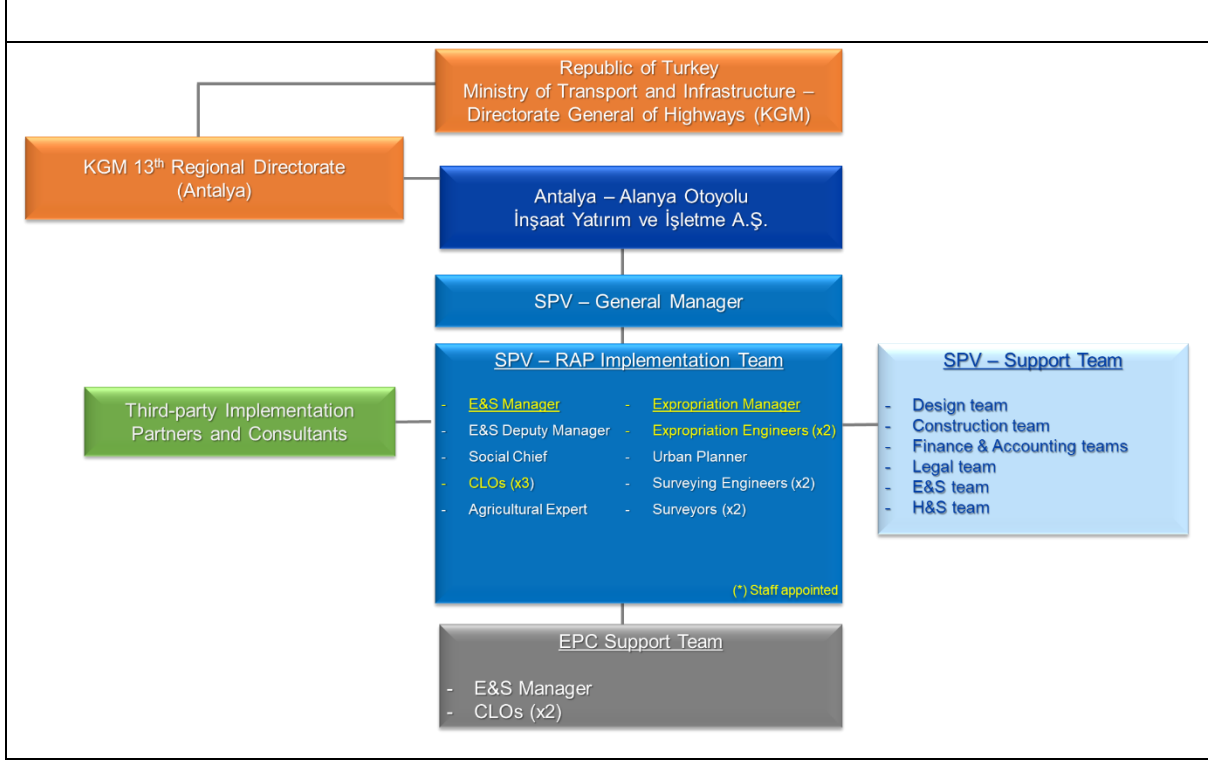
ÖAŞ, ulusal mevzuat altında karşılanmayan YYEP önlemlerinin uygulanmasıyla ilişkili maliyetleri karşılamak ve etkili bir uygulamayı güvenceye almak için gerekli insan kaynaklarını sağlamak için bir YYEP Fonu tahsis edecek ve yönetecektir.

YYEP Uygulama Ekibi

ÖAŞ, Şekil 14-1'de verildiği gibi YYEP önlemlerinin KGM ile işbirliği halinde günlük olarak gerçekleştirilmesinden sorumlu bir YYEP Uygulama Ekibi oluşturmaya başlamıştır.

Ekip, ÖAŞ'nin Ç&S Müdürü (görevli) tarafından yönetilmekte olup, Kamulaştırma Müdürü (görevli), Ç&S Müdür Yardımcısı (görevli), Sosyal Şef (görevli), TİG'ler (çoğunlukla görevli) ve Tarım Uzmanı (görevlendirilecek) gibi kişilerden oluşmaktadır.

Çekirdek ekip, hem şirket içi ekipler hem de üçüncü taraf uygulama ortakları ve danışmanlar (görevlendirilecek) tarafından desteklenmektedir.

Şekil 14-1. Genel Ç&S Organizasyon Şeması ve YYEP Uygulama Ekibi Yapısı

YYEP Uygulama Ekibi Üyelerinin Görev ve Sorumlulukları

YYEP uygulama ekibinin görevleri ve temel sorumlulukları Tablo 14-3'te özetlenmiştir.

Tablo 14-3. YYEP Uygulama Ekibinin Temel Görev ve Sorumlulukları

Görevi	Sorumluluklar
Kurumsal Yönetim	
ÖAŞ'de Üst Yönetim Temsilcileri	• YYEP'nin etkili uygulanmasını desteklemek için KGM ile gerektiği gibi işbirliği yapmak. • YYEP'yi incelemek ve dahili olarak onaylamak, hak sahipli çerçeveleri, uygulama maliyetleri (YYEP Fonu) ve zaman çerçeveleri ve gerekli güncellemek gibi tüm ilgili bileşenler dahil. • Proje yönetimi tarafından verilen raporlara dayalı olarak YYEP uygulamasının periyodik incelemelerini yapmak. • ÖAŞ ve EPC YYEP ekipleri tarafından ihtiyaç duyulması veya /talep edilmesi halinde spesifik YYEP uygulama konuları için karar verici olarak hareket etmek. • Kredi Kuruluşları ve onların BÇSD'si ile spesifik YYEP uygulama konuları ve ilerleme hakkında iletişim kurmak. • YYEP uygulaması için gereken finansal kaynakları tahsis etmek.
ÖAŞ - Yönetim	
Genel Müdür	• Üst Yönetimi temsil eder • Yerinden edilme etkilerinden kaçınılması ve/veya bunların azaltılması için alınan önlemlerin yapılabilir olan yerlerde Proje tasarımında değerlendirilmesini ve sahada uygulanmasını sağlamak; bu tür önlemleri KGM ile yapılacak daha ayrıntılı görüşmeler ve KGM'nin onayı için Kurumsal Üst Yönetim Temsilcilerine bildirmek. • KÖİ Kontrol Baş Mühendislik Dairesi tarafından temsil edilen KGM ile iletişim ve koordinasyona önderlik etmek • İnşaat aşamasında ÖAŞ ile KÖİ Kontrol Baş Mühendislik Dairesi arasında aylık koordinasyon toplantıları düzenlemek.

Görevi	Sorumluluklar
	- Ç&S Müdürü ile koordinasyon halinde ilgili sözleşme hükümleri üzerinden EPC Yüklenicisi ve alt yüklenicilerinin YYEP ile tam olarak uyumlu olmasını sağlamak. - Araziye Giriş ve Çıkış Protokollerinin çalışma izni sistemine entegre edilmesini ve sözleşme koşulları üzerinden EPC Yüklenicisine uygulanmasını güvenceye almak, bunlar Projeye katılan daha düşük kademedeki alt yükleniciler dahil olmak üzere tüm alt yüklenicilerin sözleşmelerine de yansıtılmalıdır. - KGM, Kredi Kuruluşları ve etkilenen taraflarla paylaşılacak YYEP ile ilgili bilgileri gözden geçirmek ve onaylamak. - Üst Yönetim tarafından YYEP Uygulaması için tahsis edilen finansal kaynakları yönetmek.
ÖAŞ – YYEP Uygulama Ekibi	
Ç&S Müdürü	- ÖAŞ'nin YYEP Uygulama Ekibine önderlik etmek ve YYEP'nin günlük uygulanmasını ÖAŞ – Genel Müdür, Kamulaştırma Müdürü, HİS'ler ve diğer ilgili kurum içi destek ekipleriyle koordinasyon halinde denetlemek. - ÖAŞ – Genel Müdürü KÖİ Kontrol Baş Mühendislik Dairesi ile iletişim ve koordinasyonda desteklemek. - Üçüncü taraf YYEP uygulama ortakları ve danışmanlarını etkili YYEP uygulaması için koordine etmek ve denetlemek. - Spesifik geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve iyileştirilmesi projelerinin YYEP Uygulama Ekibi ve üçüncü taraf uygulama ortakları ve danışmanlarıyla koordinasyon halinde geliştirilmesini ve uygulanmasını güvenceye almak. - Projeye özgü PKP'nin, şikayet mekanizması dahil olmak üzere koruyucusu olarak hareket etmek ve dokümantasyonunu ve düzenli güncellemelerini güvenceye almak. - Etkilenen toplulukların hassas üyelerine etkili bir erişimi güvenceye almak için ÖAŞ ve EPC HİS'lerini koordine etmek. - Özel bir YYEP Şikayet Veri Tabanının kurulmasını sağlamak; tüm arazi edinimiyle ilgili şikayetler ve geri bildirimlerin, ÖAŞ ve EPC HİS'leri tarafından diğer proje şikayetlerinden ayrı olarak kaydedilmesini güvenceye almak. - Proje şikayet mekanizması üzerinden ÖAŞ tarafından toplanmışsa, etkilenen kişilerden gelen arazi edinimiyle ilgili şikayetler ve geri bildirimleri incelemek ve onları periyodik (örneğin, aylık) ilerleme raporları üzerinden veya vakaya göre KGM'ye yazılı olarak iletmek. - Kamulaştırma Müdürü, HİS'ler ve ilgili Proje departmanlarının desteğiyle, ÖAŞ tarafından dahili olarak yönetilecek araziyle ilgili şikayetler için alınacak uygun önlemler ve eylemler konusunda karar vermek. - ÇSED içinde tanımlanan diğer YYEP ile ilgili sosyal ve insan hakları etkilerini, ÖAŞ'nin ilgili yönetim planlarına uygun olarak yönetmek. - Etkili YYEP uygulaması için gerekli olan eğitimlerin hazırlanmasını ve verilmesini organize etmek. - YYEP uygulamasında görevli ekiplerin ve uzmanların kapasitesini periyodik olarak incelemek ve değerlendirmek ve her türlü kapasite oluşturma ihtiyacıyla ilgili ÖAŞ – Genel Müdür ve ÖAŞ'deki Kurumsal Üst Yönetim Temsilcilerini bilgilendirmek. - İlgili destek ekipleriyle işbirliği halinde bir sosyal medya stratejisi geliştirmek ve uygulamak. - ÖAŞ - Genel Müdürü ve ÖAŞ'deki Kurumsal Üst Yönetim Temsilcilerine YYEP uygulamasının ilerlemesi ve zorluklar hakkında düzenli rapor vermek. - Dahili ve harici YYEP izleme ve raporlama faaliyetlerini koordine etmek ve YYEP uygulama verilerini içeren periyodik Proje raporlarının KGM ve Kredi Kuruluşlarına gönderilmek üzere hazırlanmasını sağlamak.
Ç&S Müdür Yardımcısı	- YYEP uygulamasında Ç&S Müdürünü desteklemek. - Ç&S Müdürü tarafından verilen YYEP ile ilgili sorumlulukları yerine getirmek
Kamulaştırma Müdürü ve kamulaştırma ekibi	- ÖAŞ ve KGM Genel Müdürlüğü ve 13. Bölge Müdürlüğü kamulaştırma ekipleri arasında bir ara birim olarak görev yaparak kamulaştırma, davalar, araziye giriş süreçleri ve diğer ilgili faaliyetlerle ilişkili konuların takibi ve koordinasyonunu gerçekleştirmek. - KÖİ Kontrol Baş Mühendislik Dairesi ile günlük koordinasyonu ve kamulaştırma süreci ve YYEP uygulaması arasında uyumluluğu sağlamak. - ÖAŞ altında istihdam edilen diğer kamulaştırma mühendislerinin işlerini koordine etmek. - Ulusal mühendislik firması (değerleme yüklenicisi) tarafından yürütülen kamulaştırma planı üretim çalışmalarını koordine etmek. - Arazi edinimiyle ilişkili şikayetlerin incelenmesi ve yönetilmesinde, çözümleri için sorumlu dahili ve harici tarafların tanımlanması dahil olmak üzere, Ç&S Müdürüne destek vermek. - Doğrudan KGM tarafından yönetilen şikayetleri ve talepleri edinmek ve gözden geçirmek ve Projenin Şikayet Mekanizması ve YYEP Şikayet Veri Tabanına entegrasyon için ilgili bilgileri Ç&S Müdürüne iletmek. - KGM ile koordinasyon halinde 27. Madde ve 10. Madde mahkeme süreçleri altında çıkan kararları, değerlendirme miktarları ve mahsuplaşma gereklilikleri dahil olmak üzere, izlemek ve takip etmek; 10. Madde sürecinin sonunda mahkemelerce araziye el koyma değerlerinin düşürüldüğü her türlü durumu tespit etmek ve ÖAŞ – Genel Müdür ve Kurumsal Üst Yönetim Temsilcilerine raporlamak. - Aylık arazi edinimi ilerleme raporları hazırlamak ve bunları ÖAŞ tarafından KGM ve Kredi Kuruluşlarına gönderilen periyodik Proje raporlarına entegrasyon için Ç&S Müdürüne göndermek.
HİS'ler (erkek ve kadın)	- Ç&S Müdürü ve Kamulaştırma Müdürünün gözetimi altında Paydaş Katılım Eylem Planı (YYEP Bölüm 10.3'te açıklandığı gibi) ve Proje Şikayet Mekanizmasının günlük sahada uygulanmasına ve daha geniş kapsamlı Proje PEK'inin uygulanmasına önderlik etmek, - YYEP önlemlerini ve eylemlerini uygulamak için etkilenen kişilerle doğrudan iletişim kurmak, etkilenen kişilerin ulusal mevzuat ve YYEP altındaki hakları konusunda bilgilendirilmelerini sağlamak için düzenli topluluk ziyaretleri, telefon çağrıları ve diğer iletişim biçimleri dahil. - Fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilmiş haneler, hassasiyetlere sahip bireyler ve etkilenen

Görevi	Sorumluluklar
	parsellerin resmi ve gayriresmi kullanıcıları dahil olmak üzere tüm etkilenen kişilerden kapsamlı bir veri tabanı oluşturmak ve tutmak. • YYEP uygulaması altında özel oturumlar üzerinden hassas gruplar ve kadınlara kapsayıcı erişimi sağlamak. • İzinler, ruhsatlar veya kamu hizmetleri abonelikleri için başvuru yapmak (çevrimiçi veya kişisel olarak); yasal ve resmi formları doldurmak; ve ilgili kurumlara (örneğin, yetkili makamlar, bankalar, noterler, tapu daireleri) ziyaretler için lojistik destek koordine etmek gibi yeniden yerleşimle ilgili idari görevleri tamamlamakta etkilenen kişilere kılavuzluk ve destek sağlamak. • Etkilenen kişiler ve Proje arasında sorunlara arabuluculuk yapmak; topluluk soruları ve endişelerini uygun devlet makamlarına ve Proje ve kurumsal yönetim temsilcilerine iletmek. • Çeşitli kanallardan alınan tüm arazi edinimiyle ilişkili şikayetler ve geri bildirimleri, bunların Projeye ilişkili diğer şikayet kayıtlarından ayrı olarak kalmasını sağlayarak doğru bir şekilde kaydetmek yoluyla özel YYEP Şikayet Veri Tabanını sürdürmek. • Kaydedilen tüm şikayetlerin, YYEP'ye uygun bir şekilde çözümleri ve kapatılmaları için Ç&S Müdürü veya ilgili departmanlara iletilmesini sağlamak. • Diğer uzmanlarla koordinasyon halinde toplantı gündemleri, tutanakları ve takip faaliyetleri dahil olmak üzere tüm katılım faaliyetlerinin detaylı ve doğru kayıtlarını tutmak. • İlgili olduğu gibi ÖAŞ Genel Müdürü, Ç&S Müdürü ve/veya Kamulaştırma Müdürünün onayıyla broşürler, raporlar, mektuplar ve bildirimler gibi iletişim materyalleri hazırlamak ve dağıtmak. • Dahili ve harici taraflardan gelen belgelerin ilgili Proje taraflarınca kaydedilmesini sağlamak. • YYEP ve paydaş katılımıyla ilgili saha uygulama problemleri ve tikanıklıkları tespit etmek ve bunları ilgili olduğu gibi ÖAŞ Genel Müdürü, Ç&S Müdürü ve/veya Kamulaştırma Müdürüne raporlamak. • Dahili ve harici YYEP izleme ve raporlama faaliyetlerine ve YYEP uygulama verilerini içeren ve KGM ve Kredi Kuruluşlarına gönderilecek olan periyodik Proje raporlarının hazırlanmasına katkıda bulunmak. • Tüm iletişim faaliyetlerinde uyum ve tutarlılığı sağlamak için EPC - HİS'leri koordine etmek ve denetlemek.
Tarım Uzmanı	• Tarımsal destek programlarının YYEP ile uyumlu biçimde günlük olarak uygulanmasına liderlik etmek. • Tarım makamları ve üçüncü taraf uygulama ortaklarıyla koordinasyonu sağlamak ve işbirliği içinde çalışmak.
Destek Ekibi ¹³²	• YYEP uygulama dönemi boyunca YYEP Uygulama Ekibine devam eden destek sağlamak için hazır bulunmak. • İş tanımlarını hazırlamak, aday görüşmelerine katılmak ve işe alma süreçlerine yardımcı olmak suretiyle YYEP Uygulama Ekibinin kurulumunu desteklemek. • Etkilenen yapılar ve binalar için hem sahada hem masabaşında gerekli etütleri ve değerlendirmeleri yürütmek. • Geçici iş kesintileri için tazminat ve/veya yardımı bilgilendirmek için etkilenen işletmelerin resmi dokümantasyonunu incelemek; buna finansal kayıtlar (örneğin, net gelir beyanları, maaş kayıtları), ruhsatlar ve izinler dahil olabilir ancak bunlarla sınırlı değildir.
EPC Yüklenicisi - Destek Ekibi	
EPC Yüklenicisi - Ç&S Müdürü	• ÖAŞ tarafından EPC Sözleşmesi ve alt yüklenici anlaşmaları üzerinden verilen tüm YYEP ile ilişkili görevlerin uygulanmasını sağlamak. • Net görevler, sorumluluklar ve raporlamaları içeren ÖAŞ'nin Ç&S yapısıyla uyumlu bir Ç&S organizasyonel yapısını korumak. • Etkilenen kişiler ve geçim kaynakları üzerinde inşaatla ilgili etkilerden kaçınmak ve/veya bunları azaltmak için EPC Sözleşmesine entegre edilmiş ÇSED, PKP, ÇSYP ve diğer spesifik yönetim planlarında ortaya konan Ç&S taahhütlerini yerine getirmek; kaçınma ve etki azaltma önlemlerinin etkili uygulanması için yeterli finans ve insan kaynaklarını tahsis etmek. • İnşaat sırasında olumsuz etkilerden kaçınmak veya bunları azaltmak için sürekli fırsatlar aramak ve ÖAŞ - Ç&S Müdürüne uygulanabilir önlemler önermek. • İnşaat sırasında geçici olarak kullanılacak araziler için uygun rıza veya kiralama anlaşmalarının imzalanmasını sağlamak. • İnşaat faaliyetlerini çalışma izni sistemine tam uyumla yönetmek, özellikle de Araziye Giriş ve Çıkış Protokollerine kesin bir biçimde uymak. • Kullanımın tamamlanması üzerine geçici olarak kullanılan araziye orijinal durumuna getirmek ve sahiplerine geri vermek. • Araziye girişin hasat mevsimine kadar ertelenemediği yerlerde, varsa, girilecek parsellerde ekili olan mahsuller için ödemeler yapmak. • Komşu (kamulaştırılmamış) arazilere her türlü doğrulanmış hasar veya döküntü veya Projenin kapladığı alana resmi olarak dahil edilmemiş arazilerdeki ekili mahsullere hasar için tazminat sağlamak. • EPC Yüklenicisi faaliyetlerinden kaynaklanan doğrulanmış geçim kaynakları kayıpları için tazminat sağlamak. • Kamusal veya özel altyapı ve hizmetlerde EPC Yüklenicisi tarafından meydana getirilmiş her türlü hasarı, doğrulandıktan sonra ıslah etmek. • EPC Yüklenicisi ve alt yüklenicileri tarafından alınan her türlü arazi edinimiyle ilgili şikayet veya geri bildirimin ÖAŞ tarafından tutulan Projeye özel YYEP Şikayet Veri Tabanına kaydedilmesini ve Proje PKP'sine uygun olarak ÖAŞ ile koordinasyon halinde ele alınmasını sağlamak.

¹³² Destek Ekibi, diğerlerinin yanında Tasarım, İnşaat, Finans, Hukuki, Muhasebe, İzin, İnsan Kaynakları (İK), İdari, Halkla İlişkiler ekiplerini içerebilir.

Görevi	Sorumluluklar
EPC Yüklenicisi - HIS'ler	- Tanımlanmış görev ve sorumluluklar doğrultusunda ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibinin Ç&S Müdürü, Kamulaştırma Müdürü ve/veya diğer HIS'ler tarafından verilen görevleri yerine getirmek. - ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibi tarafından tanımlandığı gibi halk toplantılarına katılmak, bilgileri yaymak ve PEK'lerle duyarlı iletişim dahil olmak üzere paydaş katılımı ve şikayet yönetimi sürecini desteklemek. - EPC Yüklenicisi veya alt yüklenicileri tarafından alınan her türlü arazi edinimiyle ilişkili şikayet ve geri bildirimi, ÖAŞ tarafından tutulan Projeye özel YYEP Şikayet Veri Tabanına kaydetmek.

Üçüncü Taraf YYEP Uygulama Ortakları ve Danışmanlarının Görev ve Sorumlulukları

Şirket içi ve harici destek personeli, uzmanlar veya danışmanlar tarafından sağlanacak destekler Tablo 14-4'te özetlenmiştir.

Tablo 14-4. Üçüncü Taraf YYEP Uygulama Ortakları ve Danışmanlarının Temel Görev ve Sorumlulukları

Görevi	Özel Koşullar	Destek Kapsamı
Uygulama Ortağı - YYEP Uygulama ve İzleme Danışmanı	- Yeterli YYEP uygulama deneyimi - YYEP Uygulama Ekibine en az 36 ay boyunca sürekli destek sağlayabilecek	- IFC PS5 ve AIIB ÇSS2 ile uyumluluğu güvenceye almak için ÖAŞ - YYEP Uygulama Ekibine danışmanlık ve destek sunmak. - YYEP içinde belirlenen eylemlerin zamanında ve etkili biçimde gerçekleştirilmesi için ÖAŞ'ye kılavuzluk sağlamak ve önerilerde bulunmak. - YYEP içinde tanımlanan izleme göstergeleriyle tutarlı bir YYEP izleme veri tabanı oluşturmak ve tutmakta ÖAŞ'ye destek olmak. - Dahili izleme ve raporlama faaliyetlerini YYEP içinde belirlenmiş izleme göstergeleri ve raporlama sıklıklarına uygun biçimde yürütmek konusunda ÖAŞ'ye destek olmak. - Yeniden yerleşim süreçlerini izlemek ve evler, seralar ve işletmelerin başarılı biçimde yeniden kurulduğunu doğrulamak. - Özel bir YYEP Şikayet Veri Tabanı oluşturmak ve tutmak konusunda ÖAŞ'ye destek olmak. - YYEP'ye uyumu güvenceye almak amacıyla her türlü boşluğu veya gelişim alanını tespit etmek ve düzeltici faaliyetler konusunda önerilerde bulunmak için, paydaş katılımı ve şikayet yönetimi dahil olmak üzere, devam eden arazi edinimi ve yeniden yerleşim faaliyetleriyle ilgili dokümantasyonu gözden geçirmek. - Kredi Kuruluşları ve BÇSD tarafından çıkarılan her türlü eylem talebini yanıtlamakta ÖAŞ'ye rehberlik etmek. - YYEP Tamamlama Denetimi öncesinde ve/veya sonrasında gerektiği gibi ÖAŞ'ye destek olmak.
Üçüncü Taraf Değerleme Uzmanı	- Tarım mühendisliği veya ekonomi alanında eğitim almış ve net gelir yöntemi kullanarak tarımsal mülklerin değerlemesinde uzmanlığa sahip - Değerleme konusunda uzman - YYEP uygulamasının tüm aşamalarında ihtiyaç duyulduğunda sürekli destek sağlayabilir	- Etkilenen her ev, sera ve işletmeyi inceleyerek, etkilenen taraflarla istişare halinde her birine sağlanacak YYEP tazminat paketinin miktarını belirlemek. - ÖAŞ'nin kira sözleşmelerinin ayrıntılarını inceleyerek, gerektiğinde ÖAŞ'nin tazminat ödemesi gereken durumları belirlemesine destek olmak. - Paketlerin etkilenen işletme sahiplerine nasıl teslim edileceğine karar vermek (tek seferlik nakit tazminat mı, yoksa aşamalı olarak mı). - Kamulaştırma ve değerlendirme ile ilgili konularda (arazi parçalanması nedeniyle gelir kaybı, yapılar, ağaçlar, meyve bahçeleri veya mahsuller için yetersiz tazminat gibi) etkilenen kişiler tarafından dile getirilen talepler, iddialar veya itirazlar hakkında, özellikle sahipler ile ÖAŞ veya KGM arasında anlaşmazlık olduğu durumlarda, çatışmaları önlemek için üçüncü taraf değerlendirmesi ve görüşü sağlamak. 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planının uygulanmasına ilişkin ÖAŞ tarafından alınması gereken önlemleri gözden geçirmek ve belirlemek, ekonomik olarak kullanılamaz veya geliştirilemez hale gelen edinilmemiş kısımlar için tazminat dahil. - Madde 10 kapsamındaki kamulaştırma davalarının sonuçlarını gözden geçirmek ve gerektiğinde davaya özgü düzeltici önlemler geliştirmek (örneğin, arazi el koyma değerinin düşmesi durumunda).
Etkilenen Araziler için Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması Konusunda Uygulama Ortağı - Harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi	- Yeterli ilgili deneyim - YYEP Uygulama Ekibine en az 36 ay boyunca sürekli destek sağlayabilecek	- Etkilenen kişilerin benzersiz özelliklerini dikkate alarak alternatif yeniden yerleşim alanları bulmak, bunların avantajları ve dezavantajlarını değerlendirmek ve en uygun yeniden yerleşim konumunu seçmek konusunda danışmanlık desteği sağlamak. - Etkilenen kişiler ve Tarım İlçe Müdürlükleri ve Ziraat Odaları gibi ilgili paydaşlar ile istişare halinde spesifik geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve iyileştirme projelerinin tasarlanmasında danışmanlık desteği sağlamak. - Sürdürülebilir geçim kaynaklarının iyileştirilmesini desteklemek için topluluk ve hane düzeyinde özel tasarlanmış tarımsal eğitim programları geliştirmek. - Pratik geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması desteği

Görevi	Özel Koşullar	Destek Kapsamı
Etkilenen İşletmeler için Yeniden Yerleşim ve Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması Konusunda Uygulama Ortağı - Harici İşletme Danışmanlık Şirketi	- Yeterli ilgili deneyim - YYEP Uygulama Ekibine en az 36 ay boyunca sürekli destek sağlayabilecek	kapsamında hanelere yetiştirme ve hasat etme faaliyetleri gösterimleri yapmakta destek olmak. - Her bir işletmenin benzersiz özelliklerini dikkate alarak alternatif yeniden yerleşim alanları bulmak, bunların avantajları ve dezavantajlarını değerlendirmek ve en uygun yeniden yerleşim konumunu seçmek konusunda danışmanlık desteği sağlamak. - İşe özel ihtiyaçların değerlendirilmesi ve belirlenmesi üzerine listelenen alanlarda ancak aşağıdakilerle sınırlı olmamak üzere işletmenin ikame tesislerde yeniden kurulması ve geliştirilmesi için danışmanlık, eğitim ve/veya destek sağlamak: - Mikro, küçük ve orta büyüklükteki işletmeler için kullanılabilir olan finansal olanaklar, teşvikler, hibe programları, desteklere vs. erişim - İşletme faaliyetleriyle ilgili olan sertifikalar, akreditasyonlar, yönetim sistemleri vb. - Çalışanlar için işe özgü eğitim programlarının geliştirilmesi ve verilmesi - İşletme faaliyetleriyle ilgili olduğu ölçüde operasyonel verimlilik, pazarlama stratejileri, dijital dönüşüm, e-ticaret, ulusal ve uluslararası piyasalara erişim - Her bir işletme sahibine onlarla istişare ve anlaşma halinde sunulacak olan İşletme Yeniden Yerleşim Destek Paketinin miktarını belirlemek için her bir etkilenen işletmeyi gözden geçirmek (varlık envanterinden sonra yapılmış olabilecek her türlü yatırım için tazminat ihtiyaçlarını göz önüne almak ve değerlendirmek) - Etkilenen işletme sahiplerine paketlerin bir seferde mi (tek seferlik nakit tazminat) veya aşamalara dayalı olarak mı verileceği konusunda karar vermek - Resmi mali ve muhasebe kayıtlarına dayalı olarak ÖAŞ'nin mali ve muhasebe ekiplerinin de desteğiyle etkilenen her bir işletmeyi gözden geçirmek ve her işletme sahibine sağlanacak net gelir kaybı desteği miktarını belirlemek - Yeniden yerleşim sürecini izlemek ve aylık desteğin sona erdirilmesi için işletmenin yeni konumda başarıyla yeniden kurulduğunu onaylamak - Kredi Kuruluşlarının BÇSD'si tarafından doğrulamaya tabidir. - YYEP İzleme Uzmanları ile koordinasyon halinde yeniden yerleşim net gelir desteği (işletme sahiplerine) süresini uzatma ihtiyacını değerlendirmek ve faaliyetleri Kredi Kuruluşlarının Koşullarına uygun olarak planlamak - Etkilenen işletmelerin mevcut çalışanlarının istihdam koşullarını belirlemek (örneğin Tam zamanlı istihdam, brüt ve net maaşlar, vs.) - YYEP Hak Sahiplikleri için Arazi Edinimi amaçlı Erken Dönem İstisnaları ve Bildirim tarihinden sonra işe alınan çalışanların uygunluğunu gözden geçirmek ve değerlendirmek - Projenin etkilenen işletmelerin çalışanları üzerindeki geçici gelir kaybı etkisini değerlendirmek ve belirlemek ve YYEP üzerinden net gelir desteği için uygun olup olmadıklarını doğrulamak - Önemli Proje etkilerinden dolayı etkilenen çalışanlara brüt maaş desteğinin uzatılması ihtiyacını izlemek ve doğrulamak (YYEP içinde 3 aya kadar olarak öngörülmüştür) - Gerçek sebepleri, olayın işletmenin yeniden yerleştirilmesi ile ilgisini ve YYEP hak sahiplikleri için uygunluğu belirlemek için çalışanların işten çıkarılma olaylarını incelemek ve doğrulamak - Geçim Kaynaklarının Yeniden Yapılandırılması ve İyileştirilmesi programı kapsamında işletme için geçerli olan yerlerde gayriresmi işgücünün resmileştirilmesi konusunda danışmanlık sağlamak - Kendi kontrollerinde olmayan ve yeniden yerleşimle doğrudan ilgili olan/bu sebeple kaçınılmaz olan nedenlerle işlerini kaybeden etkilenen çalışanlara, bölgede kendi becerilerine uygun olabilecek alternatif iş fırsatları ve ikame işler bulmalarına yardımcı olabilecek diğer fırsatlarla vb. ile ilgili danışmanlık sağlamak.
Değerleme Yüklenicisi	- Değerleme konusunda uzmanlaşmış - Gerek duyulduğunda destek sağlamaya hazır	2025 ötesine uzayan arazi edinimleri durumunda veya Projenin her türlü gelecek arazi edinimi gereklilikleri için KGM tarafından onaylanmak üzere değerlendirme çalışmalarını güncellemek veya hazırlamak. - Etkilenen evler, işyerleri ve benzeri yapılarda yapılan sabit yatırımların ve ikame alanlarda yapılacak olanların, montaj, demontaj ve taşıma için ilişkili maliyetler dahil olmak üzere detaylı bir değerlemesini yapmak.

14.4. Kamu Özel Sektör İşbirliği (KÖİ) Kontrol Baş Mühendislik Dairesi

Ulusal mevzuat ve Kredi Kuruluşlarının gerekliliklerine uygun ve etkili bir Proje uygulamasını desteklemek için KGM tarafından 13. Bölge Müdürlüğü altında **Projeye özgü bir Kamu-Özel Sektör İşbirliği (KÖİ) Kontrol Baş Mühendislik Dairesi** kurulmuştur.

Bu uygulama biriminin yapısı, 31 Aralık 2024'te KGM tarafından resmi olarak onaylandığı gibi, Şekil 14-2'de sunulmuştur.

Merkezi düzeyde ÖAŞ, KGM Merkezinde bulunan ve genel Proje denetimi ve stratejik koordinasyonundan sorumlu olan İşletmeler Daire Başkanlığı ile koordinasyon halinde çalışmaktadır.

Günlük Proje yönetimi konularında ÖAŞ bu Birimle yakın koordinasyon ve işbirliği halinde çalışır. YİD Sözleşmesi gereklilikleri doğrultusunda bu Birim, YİD Uygulama Sözleşmesi altında ÖAŞ'nin doğrudan sözleşmesel mevkiideşi olarak işlev görür.

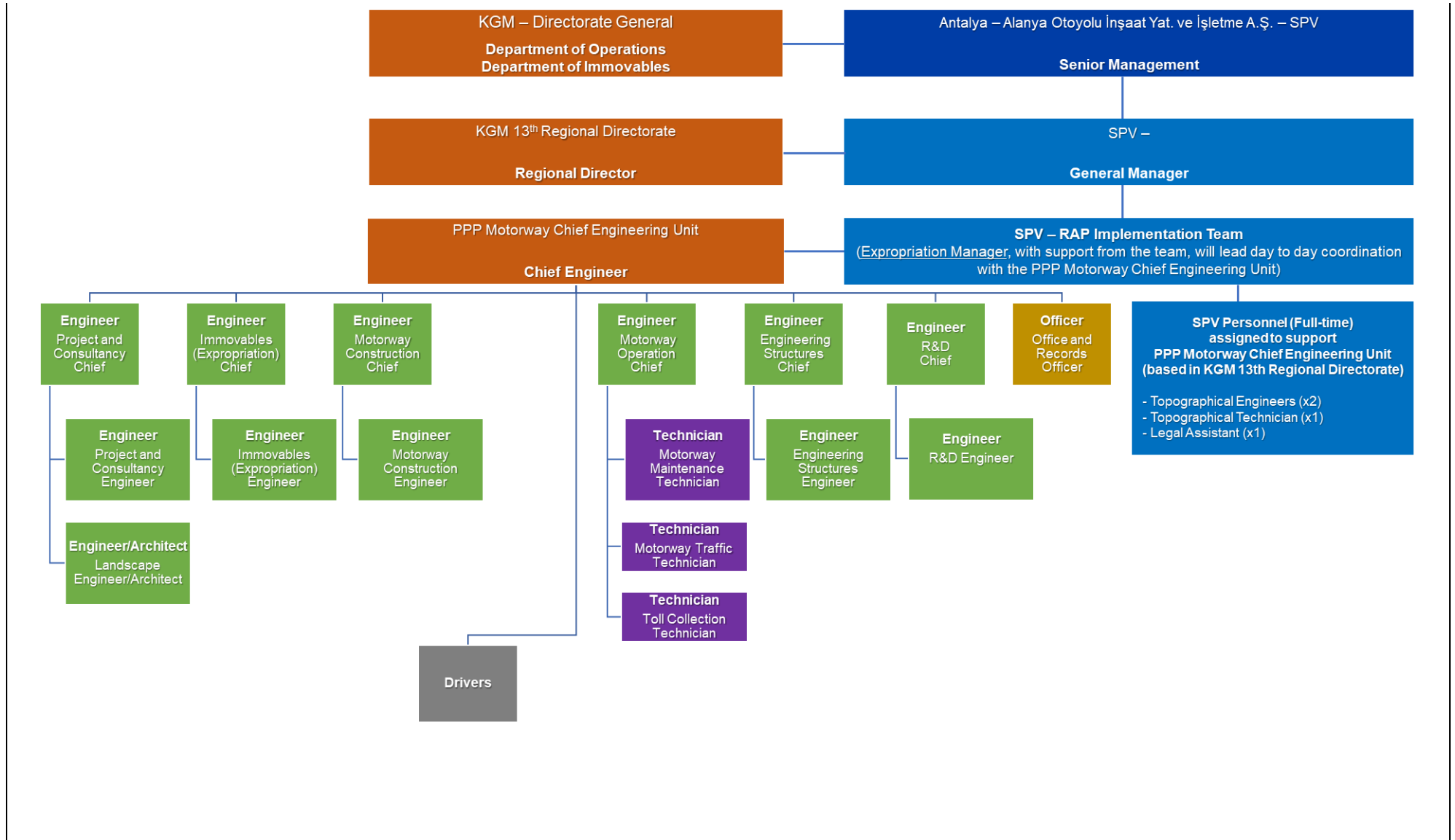
YİD Uygulama Sözleşmesi'nin 39. maddesi uyarınca, KGM, ÖAŞ ve EPC Müteahhit ekipleri arasında devam eden yakın iletişim ve koordinasyonun sürdürülmesi ve güçlendirilmesi için Taşagül Ana İnşaat Şantiyesi'nde (2025 Ağustos sonu itibarıyla geliştirme aşamasında) KGM için ofis ve hizmet binaları sağlanmaktadır. Gerekli hallerde, özellikle KGM tarafından devam eden kamulaştırma çalışmalarının hızlandırılmasıyla birlikte, YİD Uygulama Sözleşmesinin ilgili hükümlerine uygun olarak, ÖAŞ tarafından güzergâh üzerindeki diğer yerlerde ek ofis ve hizmet binaları sağlanacaktır:

"Madde 39(d) – İdare Denetim Hizmet Binaları: Sözleşme Süresi boyunca, İdare tarafından talep edilmesi halinde, Yüklenici, İdare'nin gereksinimlerine uygun olarak, inşaat sahalarında veya İdare tarafından uygun görülen yerlerde, yılın her mevsiminde kullanılabilmeleri için gerekli özellik ve donanımlarla (bakım, elektrik, su, ısıtma, temizlik, hizmet personeli, ulaşım ve işletme giderleri vb.

Ayrıca, inşaat sahaları içinde, Yüklenici, İdare tarafından belirlenen uygun yerleri danışmanlık ofis binalarının kurulması için tahsis edecek ve danışmanın kullanımına sunacaktır."

Kamulaştırma mühendisleri ve diğer ilgili ekip üyeleri tarafından desteklenen ÖAŞ'nin Kamulaştırma Müdürü, kamulaştırma süreci ve YYEP uygulaması arasında günlük koordinasyon ve uyumu sağlamaktan sorumludur.

- Bölge Müdürü ve KÖİ Baş Mühendisi ortak olarak KÖİ Baş Mühendislik Dairesinin çalışmasını denetler.
- KÖİ Baş Mühendisi, birimin başı olarak görev yapar ve doğrudan Bölge Müdürüne bağlıdır. Bölge Müdür Yardımcısı da Birimin faaliyetlerini koordine etmekte iki resmi görevliyi destekler.
- Bu yapı içindeki tüm personel (sürücüler hariç) KGM tarafından görevlendirilmiştir ve devlet memurudur.
- Birim, Bölge Müdürlüğü'nün ilgili dairelerini temsil eden mühendisler ve diğer teknik personelden oluşan çeşitli alt birimlerden oluşmaktadır.
 - Proje ve Danışmanlık Alt Birimi
 - Taşınmazlar Alt Birimi
 - Otoyol İnşaatı Alt Birimi
 - Otoyol İşletme Alt Birimi
 - Mühendislik Yapıları Alt Birimi
 - Araştırma ve Mühendislik Alt Birimi
- Otoyol inşaatının tamamlanması ve resmi olarak trafiğe açılması üzerine, Otoyol İnşaatı Alt Biriminin sorumlulukları resmi olarak sonlanır. Bu noktadan sonra, Otoyol İşletme Alt Birimi görevlerine başlar.
- Görevli memur, dosyalama ve arşivleme hizmetleri ve taşınabilir varlıkların kaydı ve işlenmesi görevlerini üstlenir.
- Genel Müdürlük dairelerinin ve KÖİ Kontrol Baş Mühendislik Dairesini oluşturan dairelerin görev ve sorumlulukları Bölüm 14.2'de açıklanmıştır.

Şekil 14-2. KGM 13. Bölge Müdürlüğüne Bağlı Çalışan Proje Düzeyi KÖİ Kontrol Baş Mühendislik Dairesi

- KGM ve ÖAŞ ekipleri arasındaki kapasiteyi güçlendirmek ve koordinasyonu iyileştirmek için, ÖAŞ aşağıdaki tam zamanlı personeli atamıştır (2025 Ağustos sonu itibarıyla) ve KGM'nin ihtiyaç duyduğu ölçüde ilave personel atayabilir:
 - Topografik mühendisler (x2)
 - Topografik teknisyenler (x2)
 - Hukuk asistanı (x1)
 - Ofis personeli (2 kişi)
- Kapasiteyi güçlendirmek, Tapu Sicil Müdürlüklerinde tapu devri ve tescil süreçlerini hızlandırmak ve etkilenen kişilerle iletişime geçerek gerekli adımları tamamlamalarına yardımcı olarak miras ve veraset işlemlerini kolaylaştırmak amacıyla, ÖAŞ Ağustos 2025'te aşağıdaki tam zamanlı personeli atamış olup, proje ve kamulaştırma süreci ilerledikçe Serik, Manavgat ve Alanya Tapu Sicil Müdürlüklerine ek personel atamayı planlamaktadır:
 - Manavgat Tapu Sicil Müdürlüğü'nde teknik personel (x2)

KÖİ Kontrol Baş Mühendislik Dairesi ve ÖAŞ arasında Periyodik Koordinasyon Toplantıları

ÖAŞ ve KÖİ Kontrol Baş Mühendislik Dairesi üzerinden KGM Bölge Müdürlüğü arasındaki günlük iletişime ek olarak, inşaat aşamasında KGM Bölge Müdürlüğü, ÖAŞ ve EPC Yüklenicisinin katılımıyla en az **aylık** koordinasyon toplantıları yapılacaktır.

Aylık koordinasyon toplantılarının **ilki 20 Ağustos 2025** tarihinde gerçekleştirildi. Toplantı tutanağı ÖAŞ tarafından tutuldu. KÖİ Kontrol Baş Mühendisliği toplantısı katılımcıları arasında gerçekleştirilen ilk koordinasyon toplantısının katılımcıları Tablo 14-5'te listelenmiştir.

Tablo 14-5. KÖİ Kontrol Baş Mühendisliği Arasındaki İlk Koordinasyon Toplantısı Katılımcıları

Taraf	Katılımcılar
KGM 13. Bölge Müdürlüğü	• Bölge Müdür Yardımcısı • Gayrimenkul Baş Mühendisi • KÖİ Otoyol Baş Mühendisi
ÖAŞ	• Genel Müdür • Proje Kontrol Müdürü • Kamulaştırma Müdürü • Ç&S Müdürü
EPC	• Proje Müdür Yardımcısı

- İlk koordinasyon toplantısının gündeminde aşağıdaki konular yer almıştır. Bu konular, sonraki toplantılarda ele alınacak konuları gösterir nitelikte olsa da, her toplantının gündemi, Proje ilerledikçe ortaya çıkan özel ihtiyaçlara göre düzenlenecektir: Proje finansmanı ve Kredi Veren'in gerekliliklerine uyum
- Projenin yönetim yapısı, Ç&S kapasitesi dahil
- Proje ilerlemesi
- Kamulaştırma programı ve ilerlemesi, devam eden değerlendirme süreçleri, 8. Madde görüşmeleri ve uzlaşmaları ve 27. ve 10. Madde altında yasal süreçler dahil
- Miras ve veraset prosedürlerinin kolaylaştırılması
- ÖAŞ tarafından YYEP uygulaması, fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilme etkilerinin yönetimi ve YYEP hak sahipliklerinin verilmesi dahil
- KGM ve ÖAŞ tarafından, etkilenen topluluklar dahil, paydaşlarla iletişim
- KGM tarafından yapılacak gelecek değerlendirme güncellemeleri planlaması

KÖİ Baş Mühendisi, KGM ile istişare halinde aşağıdaki görevleri üstlenecektir:

- KGM ve ÖAŞ -YYEP Uygulama Ekibiyle istişare halinde **aylık** koordinasyon toplantılarının konumunu, gündemini ve katılımcılarını belirlemek

- Aylık koordinasyon toplantılarının tutanaklarının tutulmasını ve Kredi Kuruluşları ve BÇSD dahil olmak üzere tüm taraflara dağıtılmasını sağlamak.
- Aylık toplantılarda karar verilen faaliyetlerin (varsa) sorumlu taraflarla üzerinde anlaşılan zaman çerçeveleri içinde tamamlanmasını koordine etmek ve izlemek
- YYEP Fonundan yapılacak ödemeleri ÖAŞ - Ç&S Müdürü ile istişare halinde onaylamak).

14.5. İş Birliği İçin Muhtemel Taraflar

Ayrıntılı geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, geliştirme ve destek tedbirlerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına eklenebilecek ilgili yetkili merciler ve üçüncü taraflar Tablo 14-'da listelenmiştir.

Tablo 14-6. İş Birliği İçin Muhtemel Taraflar

Taraf	Paydaşlar
Bakanlıklar (bağlı kuruluşlar dahil) – il ve bölge temsilcilikleri ve ilgili bağlı kuruluşlar vasıtasıyla	- Tarım ve Orman Bakanlığı - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - Türkiye İş Kurumu – Antalya İl Müdürlüğü
Bakanlıklara Bağlı Kurumlar	- Serik, Manavgat ve Alanya'daki Tapu Daireleri - Batı Akdeniz Tarım Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü (BATEM)
Valilikler	- Antalya Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - Tarım İlçe Müdürlüğü - Manavgat Tarım İlçe Müdürlüğü - Alanya Tarım İlçe Müdürlüğü
Kaymakamlıklar	- Serik Kaymakamlığı - Manavgat Kaymakamlığı - Alanya Kaymakamlığı
Belediyeler	- Antalya Büyükşehir Belediyesi - Serik İlçe Belediyesi - Manavgat İlçe Belediyesi - Alanya İlçe Belediyesi
Yerleşim yerleri	- Etkilenen mahallelerin muhtarları (Bölüm 3.1)
Mesleki Kuruluşlar	- Serik Ziraat Odası - Manavgat Ziraat Odası - Alanya Ziraat Odası
Üniversiteler	- Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi - İlgili üniversitelerin işletme, ziraat, tarımsal ekonomi vb. departmanları
Özel Sektör	- Yeniden yerleşim profesyonelleri - Kamulaştırma ve değerlendirme uzmanları
Diğerleri	- İlgili Sivil Toplum Kuruluşları (STK'ler) - kadınlara odaklı kar amacı gütmeyen örgütler, gençlik birlikleri ve diğer topluluğa dayalı gruplar YYEP uygulaması sırasında belirlenecektir.

15. Uygulama Programı

Genel Proje Zaman Çizelgesi Bölüm 2.5'te sağlanmıştır. YYEP uygulama programı için önemli olan Proje zaman çizelgesi bilgileri aşağıda özetlenmiştir:

- Proje için **YİD Uygulama Sözleşmesi** (YİD Sözleşmesi) KGM ve ÖAŞ tarafından **14 Ekim 2024** tarihinde imzalanmıştır.
- YİD Sözleşmesi **15 yıllık** bir imtiyaz dönemi tanımlamaktadır, hem inşaat hem de işletme aşamasını kapsayan bu dönemden sonra Otoyol Türkiye Cumhuriyeti'ne devredilecektir. YİD Sözleşmesine göre **inşaat aşaması 36 aydır** ve ÖAŞ ile kredi kuruluşları arasında Proje için finans anlaşmasının imzalanma tarihinden itibaren başlar.
- ÖAŞ tarafından hazırlanan ve 20 Mart 2025'te KGM tarafından onaylanan Detaylı İş Programına dayalı olarak, Proje için kamulaştırma sürecinin - 8. Madde altında kamulaştırma ödemeleri ve 27. Madde altında araziye el koyma ücretlerinin yatırılması durumlarının ikisi de dahil olmak üzere - KGM tarafından alan başına yürütülmesi planlanmaktadır. Bu, Projenin inşaat programına uygun ve kamulaştırma bütçesinin kullanılabilirliğine tabi olacaktır. **Kamulaştırma programı, Projenin inşaat programına (36 ay) uygun ve kamulaştırma bütçesinin kullanılabilirliği ve KGM onayına tabi olacaktır¹³³.**
- **YYEP uygulama dönemi**, finans anlaşmasının imzalanmasından başlayarak **36 aylık bir süreyi kapsayacaktır**. Bu dönem (finans anlaşmasının imzalanmasından başlayarak) tüm inşaat aşamasını kapsayacaktır ve gerekirse hizmete sokma ve işletme aşamasının ilk aylarına kadar uzatılabilir.
- YYEP uygulama döneminin tamamlanmasını takiben, **yaklaşık iki yıl boyunca uygulama sonrası izleme yapılacaktır**, bundan sonra Kredi Kuruluşlarının onayıyla, Bölüm 13.2.3'te açıklandığı gibi harici bağımsız yeniden yerleşim uzmanları tarafından **bir YYEP Tamamlama Denetimi** gerçekleştirilecektir.

Tablo 15-1. YYEP için Genel Uygulama Programı

No.	Görevler	2025				2026				2027				2028				2029				2030			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	KGM tarafından kamulaştırma																								
1.	KGM tarafından kamulaştırma, Kamulaştırma Kanunu'na uygun olarak (inşaat programıyla uyumlu olarak parsel parsel ilerlemek üzere)																								
	1.1. Proje için gerçekleştirilmemiş yapı tanımlama ve değerlendirme çalışmalarının tamamlanması ve değerlemenin gerektiği gibi güncellenmesi																								
	1.2. Sonraki değerlendirme güncellemesi																								
	Finans öncesi																								
2.	ÖAŞ'nin YYEP Uygulama Ekibini kurması																								
	2.1. ÖAŞ'nin ekibin kuruluşunu başlatması																								
	2.2. ÖAŞ'nin şirket içi ekibin kuruluşunu tamamlaması																								
3.	ÖAŞ ve Kredi Kuruluşlarının Projenin Ç&S Dokümantasyonunu açıklaması ve ÖAŞ'nin Etkilenen Kişilerle Bilgi Paylaşımı Dönemi istişareleri yapması																								
4.	ÖAŞ'nin tamamlayıcı YYEP dokümantasyonunu hazırlaması																								
	4.1. Arazi Edinimi Kılavuzu (AEK)																								
	4.2. YYEP Uygulama Prosedürü																								
5.	ÖAŞ ve Kredi Kuruluşlarının Finans Anlaşmasını imzalaması																								
	Finans sonrası																								
6.	YİD Sözleşmesine göre inşaat dönemi (Finans anlaşmasının imzalanmasından itibaren 36 ay)																								
7.	ÖAŞ'nin YYEP'yi uygulaması (geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması dahil) Finans anlaşmasının imzalanmasından itibaren 36 ay boyunca																								
	7.1. ÖAŞ'nin kamulaştırma programına uygun olarak etkilenen evler, seralar ve işletmelerin yeniden yerleştirilmesine konu olan parseller için detaylı bir uygulama programı hazırlaması																								
	7.2. ÖAŞ'nin Arazi Edinimi için PEK Veri Tabanını tamamlaması (genişletilmiş ve doğrulanmış veritabanı dahil)																								
	7.3. ÖAŞ'nin Arazi Edinimi için Etkilenen Hassas Bireyler Veri Tabanını tamamlaması																								
	7.4. ÖAŞ'nin, özellikle arazisiz PEK'ler için oturma teminatı olan konut inşaatı için tahsis edilebilecek, hazine arazisi, tescil dışı parseller veya diğer uygun seçenekler gibi uygun yeniden yerleşim alanları bulmaya yardımcı olmaları																								

No.	Görevler	2025				2026				2027				2028				2029				2030			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	İçin yerel makamlar, kurumlar ve yerel muhtarlarla gerektiği gibi koordinasyon sağlaması																								
	7.5. ÖAŞ'nin üçüncü taraf Değerleme Uzmanı ile sözleşme yapması																								
	7.6. ÖAŞ'nin üçüncü taraf YYEP Uygulama ve İzleme Danışmanı ile sözleşme yapması																								
	7.7. ÖAŞ'nin harici Tarımsal Danışmanlık Şirketi ile sözleşme yapması																								
	7.8. ÖAŞ'nin harici İşletme Danışmanlık Şirketi ile sözleşme yapması																								
	7.9. Harici Tarımsal Danışmanlık Şirketinin ihtiyaçlar ve fırsatların nihai değerlendirmesini yapması ve geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması ve iyileştirilmesi önlemlerini finalize etmesi																								
	7.10. Harici İşletme Danışmanının etkilenen her işletme için bireysel (işletmeye özgü) yeniden yerleşim planları hazırlaması																								
	7.11. ÖAŞ'nin etkilenen her ev için bireysel (eve özgü) yeniden yerleşim planları hazırlaması																								
	7.12. ÖAŞ, üçüncü taraf Değerleme Uzmanının desteğiyle, meyve bahçeleri ve yüksek değerli mahsuller için gelir bazlı değerlemeyi tamamlayacaktır.																								
	7.13. ÖAŞ YYEP Uygulama Ekibi tarafından üçüncü taraf teknik danışmanların desteğiyle yürütülecek saha bazlı kümülatif etki değerlendirme çalışmasının tamamlanması.																								
8.	ÖAŞ tarafından uygulama sonrası izleme, YYEP uygulama döneminin sona ermesinden sonraki iki yıl boyunca.																								
9.	Dışarıdan bağımsız yeniden yerleştirme uzmanı tarafından YYEP Tamamlama Denetimi																								

Not: Bu tablodaki renkler yalnızca görsel netlik için kullanılmıştır ve semantik bir anlam taşımamaktadır.

- **Turuncu** kamulaştırma ile ilgili faaliyetleri gösterir.
- **Mor**, ekip kurma görevlerini gösterir.
- **Mavi**, YYEP hazırlama ve açıklama faaliyetlerini gösterir.
- **Pembe**, ÖAŞ ile Kredi Verenler arasında Finans Anlaşması'nın imzalanmasını gösterir.
- **Gri**, inşaat dönemini gösterir.
- **Yeşil**, YYEP uygulama görevlerini gösterir.
- **Sarı**, ÖAŞ tarafından uygulama sonrası izlemeyi gösterir.
- **Koyu mavi**, YYEP Tamamlama Denetimini gösterir.

16. Bütçe

Kamulaştırma Kanunu'na göre kamulaştırma faaliyetleri KGM tarafından gerçekleştirilmektedir. KGM ve ÖAŞ'nin ilgili sorumlulukları YİD Sözleşmesi içinde Bölüm 14.1'de özetlendiği gibi ortaya konmuştur.

Projenin tahmini toplam kamulaştırma maliyeti yaklaşık 22,5 milyar TL'dir (ÖAŞ, Haziran 2025).

Bu sorumluluklar ve maliyet tahsisleri YİD Sözleşmesi hükümleri tarafından yönetilir.

- Otoyol inşaatı ile ilgili Kamulaştırma Maliyetinin yaklaşık **1.189.485.577,56** TRY tutarındaki kısmı ÖAŞ tarafından karşılanacaktır. (ÖAŞ ve KGM, sermaye enjeksiyonunun zamanlaması konusunda istişarede bulunmuştur; nihai karar KGM tarafından verilecek ve ÖAŞ buna göre hareket edecektir)
- Bu miktarı geçen her türlü Kamulaştırma Maliyeti, YİD Sözleşmesinin 13. Maddesine uygun olarak KGM tarafından karşılanacaktır.
- Görevli Şirket, kamulaştırma için ödenecek tutarı, işyerinin teslimini takip eden üç aylık dönemlerde, İdare tarafından kamulaştırma programına uygun olarak belirlenecek miktarlarda ödeyecektir.

YİD Sözleşmesi, kamulaştırmanın ötesinde geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılması, hassas gruplara destek, gayriresmi kullanıcılar için tazminat ve harici uygunluk incelemeleri ve bir YYEP Tamamlama Denetimi dahil olmak üzere izleme gibi arazi edinimiyle ilişkili maliyetler konusunda hükümler içermediği için, bu masraflar ÖAŞ tarafından özel bir **YYEP Fonu** üzerinden karşılanacaktır.

YYEP Fonu, ÖAŞ tarafından tahsis edilecek ve Projenin Kamulaştırma Bütçesinden (aynı zamanda KGM tarafından sağlanacak zorunlu nakit tazminat olarak da anılır) ayrı olarak **yönetilecektir**. Ulusal kanunlar altında karşılanmayan ilave önlemler ve YYEP'nin etkili uygulanması için gerekli olan insan kaynaklarıyla ilişkili tüm maliyetler YYEP Fonu üzerinden karşılanacaktır.

YYEP Fonu üzerinden YYEP uygulaması için gösterge niteliğindeki bütçe Tablo 16-1'de sunulmuştur. Bu bütçe, temkinli bir tahmine dayalı olarak geliştirilmiştir ve Bölüm 7.3'te tanımlanan hak sahiplikleriyle uyumludur. Bütçe değerlerinin euro karşılığı hesaplanırken kullanılan döviz kuru, finansal modelle tutarlıdır.

Uygulama sırasında, kamulaştırma (KGM tarafından sağlanacak) ve YYEP uygulaması (ÖAŞ tarafından sağlanacak) için gereken fonlar, değişen piyasa koşullarına göre genel bütçe içerisinde dalgalanmalar gösterebilir. Böylesi düzeltmeler gerekli hale gelirse, KGM ve ÖAŞ'nin ilgili bütçe tahsisleri, YİD Sözleşmesinde tanımlandığı gibi görev ve sorumluluklarıyla uyumlu bir şekilde revize edilecektir.

YYEP canlı bir belgedir ve YYEP uygulaması kapsamında belirlenecek tüm ilave PEK veya birey kategorilerini, geçerli uluslararası koşullara uygunluğun güvenceye alınması için gereken hak sahiplikleriyle birlikte içerecek şekilde gerektiği gibi güncellenecektir.

Tablo 16-1'de gösterildiği gibi, ÖAŞ tarafından tahsis edilen YYEP Bütçesi, YYEP'in uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek beklenmeyen masrafları karşılamak için toplam bütçenin (beklenmeyen masrafların kendisi hariç) **%15'ini** oluşturan bir beklenmedik masraf fonu içermektedir. Toplam bütçenin hazırlanması sırasında, beklenmedik durumları karşılamak için konutlar ve işyerleri için ilgili bütçelerin %10'unu oluşturan ek bir beklenmedik masraf fonu dahil edilmiştir.

Bu fonun kullanımını tetikleyebilecek muhtemel durum örnekleri aşağıda listelenmiştir:

- Konut veya ikincil yapılar (örneğin son tespit tarihinden önce yapılmış ancak varlık envanterine dahil edilmemiş yapılar) veya sahiplik kanıtı olmayan yapılarla ilgili iddialar için tazminat, YYEP Uygulaması sırasında ÖAŞ tarafından görevlendirilen üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından geçerli bulunduğu takdirde.
- Finansmanları ayrı olarak sağlanmıyorsa, gelecekteki muhtemel kamulaştırma çalışmaları için YYEP dokümantasyonunun hazırlanması ve hak sahipliklerinin sağlanması. Bunlar, değişikliklerin belirli parseller için ek kamulaştırma gerektirmesi halinde nihai tasarım değişikliklerini (KGM onayı şartıyla) veya diğer kurumlara ait mevcut altyapının yerinin değiştirilmesini (örneğin, enerji iletim hatları, su ve atık su şebekeleri, doğal gaz boru hatları) içerebilir. Böylesi tüm durumlar KGM, Kredi Kuruluşları, ÖAŞ ve diğer ilgili kurumlar tarafından detaylı değerlendirme ve kararlara konu olacaktır.
- İleride, daha ileri çalışmalar veya YYEP izleme yoluyla tespit edilen kümülatif etkiler için veya üçüncü taraf değerlendirme uzmanı tarafından ekonomik olarak kullanılamaz veya geliştirilemez olduğu tespit edilen satın alınmamış araziler için (Bölüm 3.2.1.2'de belirtildiği gibi) gerekli olabilecek ek tazminat – bu etkilere maruz

kalan parsel ve hane halklarının kesin sayısı, yalnızca YYEP uygulaması sırasında saha çalışmaları yoluyla tespit edilebilir.

YYEP Fonu Altındaki İşlem Maliyetleri Kalemi

Türkiye’de, emlak (arazi, arsa ve konutlar) için **tapu harçları** hem alıcı hem satıcı tarafından ayrı ayrı ödenir. Ücret her bir taraf için satış fiyatının %2’si olarak uygulanır ve toplamda %4’e varır. Tapu harcı, sorumlu tarafça vergi dairesine ödenir ve ödeme kanıtı olarak bir makbuz çıkarılır. Ayrıca alıcı, tapu işlemiyle ilgili döner sermaye harcını ödemekten tek başına sorumludur.

Uygulamada sıklıkla satıcının kendi tapu harcı payını ödemediği ve tüm tutarın alıcı tarafından ödendiği gözlemlenmektedir. Dolayısıyla, proje güzergahı kenarında bulunan arsaları ve tarım arazileri kamulaştırılan arazi sahiplerinin, yeni emlak yatırımı yaparken tüm tapu harcını ödemek zorunda kalacakları varsayılabilir.

Tapu harcının hesaplanması için taban değer, büyükşehir sınırlarındaki ilgili belediyenin emlak departmanından edinilebilir.

- **Tapu harcı:** Proje güzergahı boyunca bulunan tüm **tarım arazileri** sulanan arazi olarak değerlendirildiği için, sulanan arazi için 2025 rayiç bedel, ilgili belediye emlak departmanları tarafından tüm ilçelerde **15,73 TL/m²** olarak belirlenmiştir. Buna dayalı olarak, ilgili ilçelerde kamulaştırılmış arazinin metrekaresi başına **tapu harcı bedeli 0,629 TL/m²** (dönüm başına 629 TL) olacaktır.
Güzergah boyunca, Bölüm 2.9’da açıklandığı gibi **Cumali, Serik; Evren ve Ilıca, Manavgat; ve Telatiye, Alanya**’da imarlı parseller (imarlı arsa olarak sınıflandırılır) vardır. Bu mahallelerdeki imarlı arsalar için belediye birim değerleri, ilgili belediye emlak departmanlarından edinilmiştir (örneğin, Telatiye (Konaklı), Alanya: 279,95 TL/m² ile 1.272,47 TL/m² arasında değişir).
- **Döner sermaye harcı:** Sözü geçen ilçelerdeki Tapu Müdürlükleri, **döner sermaye harcının 5.251 TL** olduğunu belirtmiştir.

YYEP Uygulama Prosedürü

- Eylül 2025 itibarıyla, ÖAŞ tarafından bağımsız bir YYEP Uygulama Prosedürü hazırlanmaktadır. Bu prosedür, YYEP Fonu kapsamında ayrıntıları verilen ödeme kalemlerinin zamanında ve adil bir şekilde teslim edilmesini sağlamak için, onay için Kredi Verenlere sunulacak ve onların onayıyla yürürlüğe girecektir.
- YYEP Uygulama Prosedürünün amacı, YYEP uygulamasının kullanımına ilişkin ayrıntıları basit ve özlu bir belgede sunmaktır. ÖAŞ, YYEP Uygulama Prosedürüne uygun olarak YYEP’yi uygulayacaktır. Bu Prosedür, KGM’nin güncel Kamulaştırma Ödeme Programı ve ÖAŞ ile EPC Müteahhidinin İnşaat Çalışma Programı ile uyumlu olacak ve KGM tarafından kamulaştırma programındaki güncellemeler doğrultusunda periyodik olarak güncellenecektir.
- Uygulama kapsamında aynı zamanda YYEP Uygulama Prosedürü ile uyumlu bir YYEP Fonu Yönetim Veri Tabanı da oluşturulacaktır. Projenin HİS’leri, Kamulaştırma Müdürü, Mali Müdür ve diğer ilgili ÖAŞ ve EPC departmanlarının desteğiyle bu veri tabanını doğru ve güncel biçimde tutmaktan ÖAŞ Ç&S Müdürü sorumlu olacaktır. YYEP Fonu’ndan yapılacak ödemelerin hesaplanmasıyla ilişkili belgeler ve ödemelerin ve tüm ilgili süreçlerin kanıtları bu Veri Tabanına kaydedilecektir.
- ÖAŞ tarafından YYEP Fonu üzerinden karşılanacak tazminat ve destek (Kamulaştırma Kanunu uyarınca sağlanacak zorunlu nakit tazminatın üstüne) ÖAŞ’deki Üst Yönetim (Kurul) Temsilcileri ve ÖAŞ – Genel Müdürün onayına tabi olacaktır.
- YYEP Uygulama Prosedürü, Proje kapsamında kümülatif etkilerin telafisi için dikkate alınacak telafi kriterlerini (bkz. Bölüm 3.3) içerecektir.
- ÖAŞ, aylık inşaat ilerlemesi raporlarıyla KGM’yi YYEP uygulama ilerlemesi ve YYEP Fonu üzerinden sağlanan tazminat ve destek hakkında bilgilendirecektir. KGM’nin spesifik koşulları varsa, bunlar istişari bir süreç yoluyla göz önüne alınacaktır.

Tablo 16-1. YYEP Fonu için Gösterge Niteliğindeki Bütçe

YYEP Fonu Kalemleri	KGM	ÖAŞ	
	Kamulaştırma Bütçesi (Euro)	YYEP Fonu (EURO)	ÖAŞ tarafından KGM'ye ödenecek kamulaştırma tutarı (Euro)
(A) Genel	459,111,111.11 ^(*)		24,275,215.87 ^(*)
(1) Türkiye Kamulaştırma Kanunu uyarınca Zorunlu Nakit Tazminat			
- Araziler	416,447,183.32		
- Etkilenen yapılar (evler, seralar, işyerleri, tüm ikincil yapılar)	29,330,405.20		
- Ağaçlar	13,333,522.59		
(2) Amortisman maliyetini karşılamak için ek nakit tazminat (evler, seralar, iş yapıları, önemli sabit yatırımlar/iyileştirmeler olan ikincil yapılar)	-	7,220,400.04	
(B) Seralar Dahil Etkilenen Araziler	387,769.20	12,859,846.00	
(1) İşlem Ücretleri için Nakit Tazminat (tapu harcı + döner sermaye ücreti)	(Hazine veya kayıt dışı arazilerdeki gayri resmi seraların tazminatı için genel Kamulaştırma Bütçesine dahil edilmiştir)		
(2) KGM'nin Yoğun Dikim Uygulamasını Telafi Etmek için Etkilenen Ağaçlar için Ek Nakit Tazminat			
(3) Geçim Kaynaklarının Yeniden Oluşturulması, İyileştirilmesi ve Yardım			
(4) Seralar için taşınma desteği ve öngörülemez maliyetleri telafi etmek için bütçe (örneğin, drenaj yatırımlarının ve/veya sulama için su kaynakları ve tedarik sisteminin yeniden düzenlenmesi, kısmi kamulaştırma durumunda seraların kalan kısmının yeniden düzenlenmesi, uzun vadeli kiracılar tarafından önceden ödenen kira ücretlerinin veya özel resmi kira sözleşmesi koşullarından kaynaklanan ücretlerin telafisi vb.			
(5) Arazi Edinimi için Resmi Prosedürlerle İlgili Küçük Maliyetler			
(6) KGM kapsamına girmeyen gayri resmi seraların değiştirilmesi için ek ödeme/nakit tazminat (tam değiştirme değeri üzerinden, amortisman indirimi yapılmaksızın) (*)			
(7) Sahipsiz ve parçalanmış arazilerin değer kaybı için nakit tazminat			
(C) Etkilenen Evler	527,587.54	6,662,751.10	
(1) Ev Taşıma Destek Paketi (kiracılar ve ev sahipleri için)	(Hazineye ait veya kayıt dışı arazilerdeki gayri resmi konutların tazminatı için genel Kamulaştırma Bütçesine dahil edilmiştir)		
(2) Taşınma ve Seyahat Ödeneği (kiracılar ve ev sahipleri için)			
(3) Öngörülemez masraflar için fon (varsa, öngörülemez ek evler için)			
(4) KGM kapsamına girmeyen gayri resmi evlerin yenilenmesi için ek ödeme/nakit tazminat (tam yenileme değeri üzerinden, amortisman indirimi yapılmaksızın) (*)			
(5) Mevcut kamulaştırma planlarına göre ek konutlar ve öngörülemez etkiler (etkilenen konutlar için paketin %10'u)			
(D) Etkilenen İşletmeler		6,293,368.91	
(1) Dış İş Danışmanlık Hizmetleri (idari ücretler + saha uygulama destek paketi)			
(2) Taşınma Öncesi Mali Destek Paketi (kiracılar ve mal sahipleri için)			
(3) Sabit yatırımlar/iyileştirmeler maliyetini karşılamak için nakit tazminat			
(4) Sökme, nakliye ve montaj masraflarını karşılamak için taşınma ödeneği			
(5) Taşınma ile ilgili diğer masrafları karşılamak için İşletme Taşınma Destek Paketi (kiracılar ve mal sahipleri için)			
(6) Taşınma Sonrası Mali Destek Paketi (kiracılar ve mal sahipleri için)			
(7) Olası Kapanma Durumları için İşletme Sahiplerine Mali Destek Paketi			
(8) Çalışanlara Mali Destek Paketi (Brüt Maaş)			
(9) Öngörülemez masraflar için fon (varsa, öngörülemez ek işletmeler için)			

YYEP Fonu Kalemleri	KGM	ÖAŞ	
	Kamulaştırma Bütçesi (Euro)	YYEP Fonu (EURO)	ÖAŞ tarafından KGM'ye ödenecek kamulaştırma tutarı (Euro)
(E) Hassas durumdaki insanlar		3,500,000.00	
(F) Yönetişim ve İdari Maliyetler (1) İnsan Kaynakları (YYEP'ye özgü işe alım) (2) Ekipman ve Malzemeler (mobil araçlar, baskı, cep telefonları, yazılım) (3) YYEP'ye özgü Danışmanlık ve Yükleniciler (YYEP uygulama ortakları, üçüncü taraf değerlendirme uzmanları, diğer danışmanlık hizmetleri)		2,124,000.00	
(G) Harici YYEP İzleme (1) Periyodik Harici Uygunluk İncelemeleri (2) YYEP Tamamlama Denetimi		663,000.00	
(H) Kümülatif etkiler		(***)	
Toplam (A) + (B) + (C) + (D) + (E) + (F) + (G) + (H)		39,323,366.06	
Beklenmeyen durumlar (15%)		5,898,504.91	
Toplam (beklenmeyen durumlar dahil)		45,221,870.96	
PROJE TOPLAMI			
(i) KGM – Toplam Kamulaştırma Bütçesi	459,111,111.11		
(ii) ÖAŞ – Ödenecek Kamulaştırma Tutarı	24,275,215.87 (bu zaten (i) altında yer almaktadır; bu nedenle Genel Toplam'a eklenmemiştir)		
(iii) ÖAŞ – YYEP Fonu	45,221,870.96		
KGM VE ÖAŞ'NİN KAMULAŞTIRMA ÖDEMELERİ İÇİN BÜTÇELERİNİN TOPLAM TUTARI KAMULAŞTIRMA KANUNU VE YYEP FONUNDAN YAPILACAK EK ÖDEME (EUR)	504,332,982.07		

Notlar:

(*) KGM'nin kamulaştırma bütçesi, ÖAŞ tarafından ödenecek kamulaştırma tutarını içermektedir.

(**) Bu tutar, Temmuz 2025 tarihli kamulaştırma planlarına dahil olan orman, hazine ve tapusuz araziler üzerinde bulunan ev ve seraların analizine dayalı olarak hesaplanan gösterge niteliğinde bir tutardır. Bu tahminde, tüm tazminatın ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan sağlanacağı varsayılmaktadır, oysa gerçekte KGM, etkilenen arazilerin yasadışı işgalcileri ("işgalci") için gayri resmi yapıları (evler, seralar ve diğer demirbaşlar/yapılar gibi) için kamulaştırma bütçesine bir üst sınır getirmiştir. Ağustos sonu itibarıyla, bu işgalcilerin KGM tarafından ne ölçüde tazmin edilebileceğine karar vermek ve bunu netleştirmek için kurumlar arası istişareler (Orman Müdürlükleri ve Genel Müdürlük Ulusal Gayrimenkul ile) devam etmektedir. Bu nedenle, KGM'nin kamulaştırma bütçesi ile ÖAŞ'nin ek bütçesi arasındaki kesin bütçe dağılımı, bu istişarelerin ardından belirlenecektir. Buna paralel olarak, ÖAŞ, tüm güzergâh boyunca kayıtlı tüm sabit tesisler/yapılar (*muhdesat*) tespit etmek için çalışmalar başlatmıştır.

Yol haritası şu şekildedir:

Güncellenmiş tapu kayıtları TKGM sisteminden alınacak ve sabit tesisler/yapılar (*muhdesat*) bulunan parseller ile bunların sahipleri tespit edilecektir.

Sabit tesisler/yapılar (*muhdesat*) olarak kayıtlı olmayan yapıların türü ve büyüklüğü (m²) belirlenecek ve belgelenecektir.

Orman Müdürlükleri ve Genel Millî Emlak Müdürlüğü ile yasadışı yerleşimcilerin gayri resmi yapıları için tazminat konusunda devam eden istişareler ve yazışmalar sonuçlandırılacaktır.

Orman ve hazine parsellerinde bulunan resmi kullanıcılar hakkında bilgi edinme süreci, Orman Genel Müdürlüğü, Genel Millî Emlak Müdürlüğü ve ilgili yerel şubelerinden alınacak bilgilerle sonuçlandırılacaktır.

Yasadışı işgalcilere ödenecek kesin tazminat tutarı – KGM tarafından kamulaştırma bütçesinden veya ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan, KGM tarafından sağlanan 19. Madde tazminatına ek olarak veya ÖAŞ tarafından tamamen karşılanan tam yenileme maliyeti olarak – hesaplanacaktır.

Bu süreçte netleştirilen ve ÖAŞ tarafından YYEP Fonundan sağlanacak tutar, mevcut YYEP bütçesi dahilindeyse – acil durum veya genel hükümler kapsamında – bu kaynaklardan kullanılacaktır. Mevcut bütçeyi aşması durumunda, ÖAŞ gerekli ek fonları tahsis etmeyi taahhüt eder. Süreç tamamlandığında, gerekli revizyonlar YYEP Uygulama Prosedürünün güncellemelerine dahil edilecektir.

(***) Kümülatif etkiler için bütçe, YYEP uygulaması sırasında, saha bazlı kümülatif etki değerlendirme çalışmasının sonuçlarına göre (ÖAŞ – YYEP Uygulama Ekibi tarafından, LRP çalışmalarındaki ihtiyaç ve fırsat değerlendirilmesiyle paralel olarak, uygulama ortakları ve dış danışmanların desteğiyle gerçekleştirilecek, Bölüm 8'de özetlendiği gibi) değerlendirilecek ve tahsis edilecektir. Bu çalışma, ÖAŞ tarafından uygulanacak özel azaltma ve yönetim önlemlerini belirleyecektir. Tutar, mevcut YYEP bütçesi dahilindeyse (acil durum veya genel hükümler kapsamında), bu kaynaklardan kullanılacaktır. Mevcut bütçeyi aşması durumunda, ÖAŞ gerekli ek fonları tahsis etmeyi taahhüt eder.

EKLER

Appendix A – Sanat Yapıları

A.1. Üstgeçitler Listesi

No.	İlçe	Mahalle	Lokasyon	Yol KM'si	Uzunluk (m)	Genişlik (m)	Toplam Alanı (m ²)
1	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	67+076	46	10	460
2	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	68+468	46	10	460
3	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	68+758	46	10	460
4	Manavgat	Yavrudoğan	Manavgat Ana Yolu	71+832	46	10	460
5	Manavgat	Çolaklı	Manavgat Ana Yolu	73+738	50	10	500
6	Manavgat	Kalemler	Manavgat Ana Yolu	76+265	50	10	500
7	Manavgat	Yeniköy	Manavgat Ana Yolu	78+831	60	10	600
8	Manavgat	Seki	Manavgat Ana Yolu	81+058	54	10	540
9	Manavgat	Evrenleryavşı	Manavgat Ana Yolu	81+930	46	10	460
10	Manavgat	Yukarıışıklar	Manavgat Ana Yolu	83+047	62	10	620
11	Manavgat	Yukarıışıklar	Manavgat Ana Yolu	83+278	104	10	1,040
12	Manavgat	Bucakşeyhler	Manavgat Ana Yolu	86+272	46	10	460
13	Manavgat	Bucakşeyhler	Manavgat Ana Yolu	86+960	46	10	460
14	Manavgat	Bucakşeyhler	Manavgat Ana Yolu	87+511	48	10	480
15	Manavgat	Ulukapı	Manavgat Ana Yolu	90+100	52	10	520
16	Manavgat	Aşağıışıklar	Manavgat Ana Yolu	91+076	52	10	520
17	Manavgat	Aşağıışıklar	Manavgat Ana Yolu	92+658	46	10	460
18	Manavgat	Demirciler	Manavgat Ana Yolu	93+097	45	10	450
19	Manavgat	Karaöz	Manavgat Ana Yolu	93+917	46	10	460
20	Manavgat	Karaöz	Manavgat Ana Yolu	94+524	44	10	440
21	Manavgat	Aksaz	Manavgat Ana Yolu	95+450	48	10	480
22	Manavgat	Hacıali	Manavgat Ana Yolu	97+583	74	10	740
23	Manavgat	Sülek/Hacıisali	Manavgat Ana Yolu	100+140	63	10	630
24	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Ana Yolu	102+450	50	10	500
25	Manavgat	Uzunlar	Manavgat Ana Yolu	104+886	125	10	1,250
26	Manavgat	Uzunlar	Manavgat Ana Yolu	106+707	51	10	510
27	Manavgat	Kadılar	Manavgat Ana Yolu	108+022	46	10	460
28	Manavgat	Örenşehir	Manavgat Ana Yolu	110+824	46	10	460
29	Alanya	Çakallar/Alara	Alanya Ana Yolu	116+516	45	10	450
30	Alanya	Avsallar	Alanya Ana Yolu	120+768	70	10	700
31	Alanya	Akdam	Alanya Ana Yolu	126+462	70	10	700
32	Alanya	Akdam	Alanya Ana Yolu	126+972	48	10	480
33	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	130+008	52	10	520
34	Alanya	Emişbeleni	Alanya Ana Yolu	132+718	71	10	710
35	Alanya	Toslak	Alanya Ana Yolu	135+904	64	10	640
36	Alanya	Toslak	Alanya Batı Bağlantı Yolu	136+433	93	10	930
37	Alanya	Toslak	Alanya Batı Bağlantı Yolu	138+270	44	10	440

No.	İlçe	Mahalle	Lokasyon	Yol KM'si	Uzunluk (m)	Genişlik (m)	Toplam Alanı (m ²)
38	Alanya	Toslak/Elikesik	Alanya Batı Bağlantı Yolu	138+838	46	10	460
39	Alanya	Telatiye	Alanya Batı Bağlantı Yolu	140+032	110	10	1,100
40	Alanya	Telatiye	Alanya Batı Bağlantı Yolu	140+664	64	10	640
41	Serik	Sarıbalı	Serik Bağlantı Yolu	1+427	49	10	490
42	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	2+670	42	10	420
43	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	4+863	36	10	360
44	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	5+401	40	10	400
45	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	6+758	46	10	460
46	Serik	Cumalı	Serik Bağlantı Yolu	9+963	36	10	360
47	Serik	Deniztepesi	Serik Bağlantı Yolu / Otoyol	52+324	80	10	800
48	Serik	Deniztepesi	Serik Bağlantı Yolu	0+829	78	10	780
49	Manavgat	Taşagıl	Taşagıl Bağlantı Yolu	1+204	56	10	560
50	Manavgat	Hacıobası	Taşagıl Bağlantı Yolu	0+175	65	10	650
51	Manavgat	Taşagıl	Taşagıl Bağlantı Yolu	0+877	54	10	540
52	Manavgat	Taşagıl	Taşagıl Bağlantı Yolu	1+095	32	10	320
53	Manavgat	Kalemler	Manavgat Bağlantı Yolu	1+915	46	10	460
54	Manavgat	Kalemler	Manavgat Bağlantı Yolu	3+012	35	10	350
55	Manavgat	Kalemler	Manavgat Bağlantı Yolu	4+553	36	10	360
56	Alanya	Alara	Alarahan Bağlantı Yolu	1+119	114	10	1,140

A.2. Altgeçitler Listesi

No.	İlçe	Mahalle	Lokasyon	Yol KM'si	Boyutlar (m)	Toplam Uzunluk (m)
1	Serik	Deniztepesi/ Sariabalı	Serik Ana Yolu	52+559	15 x 6	95,49
2	Serik	Sariabalı	Serik Ana Yolu	53+825	10 x 6	125,00
3	Serik	Sariabalı	Serik Ana Yolu	54+153	10 x 6	83,78
4	Manavgat	Taşagıl	Manavgat Ana Yolu	58+560	13 x 6	200,04
5	Manavgat	Taşagıl	Manavgat Ana Yolu	60+494	10 x 6	133,20
6	Manavgat	Taşagıl	Manavgat Ana Yolu	62+606	12 x 6	101,73
7	Manavgat	Taşagıl	Manavgat Ana Yolu	64+180	2 (13 x 6)	114,77
8	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	65+828	10 x 6	64,12
9	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	66+288	2 (15 x 6)	61,43
10	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	67+600	10 x 6	65,47
11	Manavgat	Çolaklı	Manavgat Ana Yolu	73+012	10 x 6	74,50
12	Manavgat	Seki	Manavgat Ana Yolu	74+963	12 x 6	96,86
13	Manavgat	Kalemler	Manavgat Ana Yolu	77+028	2 (15 x 6)	57,72
14	Manavgat	Yeniköy	Manavgat Ana Yolu	79+926	12 x 6	61,22
15	Manavgat	Dikmen	Manavgat Ana Yolu	84+721	12 x 6	62,28
16	Manavgat	Aşağıışıklar	Manavgat Ana Yolu	92+469	10 x 6	66,10
17	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Ana Yolu	103+903	10 x 6	66,36
18	Manavgat	Uzunlar	Manavgat Ana Yolu	105+857	12 x 6	50,34
19	Manavgat	Kadılar	Manavgat Ana Yolu	107+523	10 x 6	77,93
20	Manavgat	Kadılar	Manavgat Ana Yolu	108+934	10 x 6	78,33
21	Manavgat	Kadılar	Manavgat Ana Yolu	109+099	7 x 5.50	88,95
22	Manavgat	Kadılar	Manavgat Ana Yolu	109+516	10 x 6	51,22
23	Manavgat	Yalçıdibi	Manavgat Ana Yolu	111+447	7 x 5.50	69,98
24	Manavgat	Yalçıdibi	Manavgat Ana Yolu	112+129	12 x 6	59,71
25	Manavgat	Yalçıdibi	Manavgat Ana Yolu	112+653	10 x 6	57,42
26	Manavgat	Karakaya	Manavgat Ana Yolu	113+957	10 x 6	54,99
27	Manavgat	Karakaya	Manavgat Ana Yolu	115+166	12 x 6	63,20
28	Manavgat	Karakaya	Manavgat Ana Yolu	115+469	10 x 6	89,51
29	Alanya	Çakallar	Alanya Ana Yolu	116+148	13 x 6	106,03
30	Alanya	Çakallar/Alara	Alanya Ana Yolu	117+001	10 x 6	47,47
31	Alanya	Çakallar/ Avsallar	Alanya Ana Yolu	119+066	10 x 6	73,33
32	Alanya	Avsallar	Alanya Ana Yolu	124+241	12 x 6	141,38
33	Alanya	Avsallar	Alanya Ana Yolu	124+655	12 x 6	98,83
34	Alanya	Akdam	Alanya Ana Yolu	125+763	10 x 6	117,72
35	Alanya	Elikesik	Alanya Batı Bağlantı Yolu	139+630	10 x 6	110,13
36	Alanya	Telatiye	Alanya Batı Bağlantı Yolu	140+982	2 (12 x 6)	53,74
37	Manavgat	Hocalar	Taşagıl Bağlantı Yolu	0+794	10 x 6	85,13
38	Manavgat	Taşagıl	Taşagıl Bağlantı Yolu	1+060	15 x 6	56,43
39	Manavgat	Taşagıl	Taşagıl Bağlantı Yolu	0+608	15 x 6	92,07
40	Manavgat	Kalemler	Manavgat Bağlantı Yolu	1+508	10 x 6	73,44
41	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantı Yolu	3+051	12 x 6	82,71
42	Alanya	Alara	Alarahan Bağlantı Yolu	0+444	10 x 6	95,49
43	Alanya	Alara	Alarahan Bağlantı Yolu	0+882	12 x 6	125,00

A.3. Menfezler Listesi

No.	İlçe	Mahalle	Lokasyon	Yol KM'si	Genişlik (m)	Yükseklik (m)	Uzunluk (m)
1	Serik	Sarıabalı	Serik Ana Yolu	52+733	2	2	155,10
2	Serik	Sarıabalı	Serik Ana Yolu	52+945	2	2	110,68
3	Serik	Sarıabalı	Serik Ana Yolu	53+181	2	2	69,96
4	Serik	Sarıabalı	Serik Ana Yolu	53+324	2	2	73,87
5	Serik	Sarıabalı	Serik Ana Yolu	53+455	2	2	69,72
6	Serik	Sarıabalı	Serik Ana Yolu	53+544	2	2	73,80
7	Serik	Sarıabalı	Serik Ana Yolu	53+772	3	3	174,91
8	Serik	Sarıabalı	Serik Ana Yolu	54+180	2	2	90,72
9	Manavgat	Çakış	Manavgat Ana Yolu	56+361	2	2	69,08
10	Manavgat	Çakış	Manavgat Ana Yolu	56+614	2	2	65,98
11	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	58+195	2	2	174,31
12	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	58+585	3	3	227,98
13	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	58+737	2	2	101,71
14	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	59+603	2	2	56,32
15	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	59+714	2	2	68,26
16	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	60+305	2	2	193,45
17	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	60+456	2	2	119,83
18	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	60+647	2	2	126,82
19	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	60+751	2	2	168,23
20	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	60+899	2	2	93,83
21	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	62+691	5	5	104,76
22	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	63+065	5	5	79,39
23	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	63+297	5	5	73,86
24	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	63+433	2	2	62,04
25	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	64+139	4	4	96,18
26	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	64+216	2	2	110,90
27	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	64+749	2	2	106,30
28	Manavgat	Taşağıl	Manavgat Ana Yolu	65+010	2	2	117,63
29	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	65+968	4	4	186,96
30	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	66+057	5	5	181,93
31	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	66+372	2	2	60,39
32	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	66+697	2	2	78,57
33	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	67+000	2	2	48,84
34	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	67+297	3	3	68,41
35	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	67+550	2	2	78,58
36	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	67+901	2	2	74,61
37	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	68+538	3	3	96,69
38	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	68+910	4	4	150,88
39	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	69+076	2	2	56,36
40	Manavgat	Hocalar	Manavgat Ana Yolu	69+389	2	2	46,26
41	Manavgat	Gündoğdu	Manavgat Ana Yolu	69+779	2	2	123,04
42	Manavgat	Gündoğdu	Manavgat Ana Yolu	69+872	2	2	159,01
43	Manavgat	Yavrudoğan	Manavgat Ana Yolu	70+859	2	2	88,42
44	Manavgat	Yavrudoğan	Manavgat Ana Yolu	71+605	2	2	90,54
45	Manavgat	Yavrudoğan	Manavgat Ana Yolu	71+912	2	2	58,36
46	Manavgat	Yavrudoğan	Manavgat Ana Yolu	72+181	3	3	116,69
47	Manavgat	Yavrudoğan/ Çolaklı	Manavgat Ana Yolu	72+711	2	2	76,51
48	Manavgat	Çolaklı	Manavgat Ana Yolu	72+969	3	3	117,75
49	Manavgat	Çolaklı	Manavgat Ana Yolu	73+426	2	2	132,44
50	Manavgat	Çolaklı	Manavgat Ana Yolu	73+920	2	2	188,51
51	Manavgat	Seki	Manavgat Ana Yolu	74+170	2	2	164,57

No.	İlçe	Mahalle	Lokasyon	Yol KM'si	Genişlik (m)	Yükseklik (m)	Uzunluk (m)
52	Manavgat	Seki	Manavgat Ana Yolu	74+939	5	5	78,99
53	Manavgat	Seki	Manavgat Ana Yolu	74+963	2	2	9,64
54	Manavgat	Seki	Manavgat Ana Yolu	75+098	2	2	139,14
55	Manavgat	Seki	Manavgat Ana Yolu	75+418	3	3	123,08
56	Manavgat	Seki	Manavgat Ana Yolu	75+603	2	2	106,42
57	Manavgat	Kalemler	Manavgat Ana Yolu	75+759	3	3	181,48
58	Manavgat	Kalemler	Manavgat Ana Yolu	75+834	2	2	187,60
59	Manavgat	Kalemler	Manavgat Ana Yolu	76+005	2	2	173,19
60	Manavgat	Kalemler	Manavgat Ana Yolu	76+169	2	2	108,44
61	Manavgat	Kalemler	Manavgat Ana Yolu	76+855	2	2	110,78
62	Manavgat	Kalemler	Manavgat Ana Yolu	77+108	2	2	119,81
63	Manavgat	Kalemler	Manavgat Ana Yolu	77+357	2	2	124,30
64	Manavgat	Kalemler	Manavgat Ana Yolu	77+630	2	2	54,55
65	Manavgat	Yeniköy	Manavgat Ana Yolu	78+674	2	2	88,65
66	Manavgat	Yeniköy	Manavgat Ana Yolu	79+826	2	2	94,69
67	Manavgat	Seki	Manavgat Ana Yolu	79+946	2	2	66,42
68	Manavgat	Evrenleryavşı	Manavgat Ana Yolu	81+670	3	3	48,26
69	Manavgat	Evrenleryavşı	Manavgat Ana Yolu	82+095	2	2	52,25
70	Manavgat	Evrenleryavşı	Manavgat Ana Yolu	82+425	2	2	99,80
71	Manavgat	Evrenleryavşı	Manavgat Ana Yolu	82+830	5	5	64,49
72	Manavgat	Yukarıışıklar	Manavgat Ana Yolu	83+125	2	2	72,49
73	Manavgat	Yukarıışıklar	Manavgat Ana Yolu	83+514	2	2	66,43
74	Manavgat	Yukarıışıklar	Manavgat Ana Yolu	83+609	2	2	52,39
75	Manavgat	Yukarıışıklar	Manavgat Ana Yolu	83+790	2	2	58,39
76	Manavgat	Yukarıışıklar	Manavgat Ana Yolu	84+525	3	3	104,84
77	Manavgat	Dikmen	Manavgat Ana Yolu	84+751	2	2	68,10
78	Manavgat	Dikmen	Manavgat Ana Yolu	85+060	2	2	72,03
79	Manavgat	Bucakşeyhler	Manavgat Ana Yolu	86+893	2	2	91,83
80	Manavgat	Bucakşeyhler	Manavgat Ana Yolu	87+029	2	2	92,56
81	Manavgat	Ulukapı	Manavgat Ana Yolu	89+718	2	2	112,86
82	Manavgat	Ulukapı	Manavgat Ana Yolu	89+900	3	3	88,68
83	Manavgat	Ulukapı	Manavgat Ana Yolu	90+156	2	2	52,26
84	Manavgat	Aşağıışıklar	Manavgat Ana Yolu	90+387	5	5	70,64
85	Manavgat	Aşağıışıklar	Manavgat Ana Yolu	90+955	2	2	223,77
86	Manavgat	Aşağıışıklar	Manavgat Ana Yolu	91+515	3	3	147,31
87	Manavgat	Aşağıışıklar	Manavgat Ana Yolu	91+830	2	2	157,23
88	Manavgat	Aşağıışıklar	Manavgat Ana Yolu	92+527	3	3	157,29
89	Manavgat	Aşağıışıklar	Manavgat Ana Yolu	92+863	2	2	192,05
90	Manavgat	Demirciler	Manavgat Ana Yolu	93+379	2	2	66,31
91	Manavgat	Karaöz	Manavgat Ana Yolu	94+006	2	2	124,88
92	Manavgat	Karaöz	Manavgat Ana Yolu	94+998	2	2	132,77
93	Manavgat	Aksaz	Manavgat Ana Yolu	95+257	2	2	84,45
94	Manavgat	Hacıali	Manavgat Ana Yolu	97+150	2	2	134,47
95	Manavgat	Sülek	Manavgat Ana Yolu	99+113	2	2	48,20
96	Manavgat	Sülek	Manavgat Ana Yolu	99+181	2	2	62,40
97	Manavgat	Sülek	Manavgat Ana Yolu	99+678	2	2	72,42
98	Manavgat	Hacıisali/Sülek	Manavgat Ana Yolu	100+301	3	3	229,84
99	Manavgat	Hacıisali	Manavgat Ana Yolu	100+364	2	2	108,60
100	Manavgat	Hacıisali	Manavgat Ana Yolu	100+598	2	2	138,77
101	Manavgat	Hacıisali	Manavgat Ana Yolu	100+952	2	2	185,52
102	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Ana Yolu	101+883	2	2	167,06
103	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Ana Yolu	102+108	2	2	145,01
104	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Ana Yolu	102+196	2	2	92,60
105	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Ana Yolu	103+569	2	2	60,36

No.	İlçe	Mahalle	Lokasyon	Yol KM'si	Geniş lik (m)	Yüksekl ik (m)	Uzunlu k (m)
106	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Ana Yolu	103+922	2	2	74,58
107	Manavgat	Uzunlar	Manavgat Ana Yolu	105+762	2	2	98,73
108	Manavgat	Uzunlar	Manavgat Ana Yolu	105+971	2	2	84,06
109	Manavgat	Kadılar	Manavgat Ana Yolu	107+284	2	2	46,23
110	Manavgat	Kadılar	Manavgat Ana Yolu	107+423	2	2	56,26
111	Manavgat	Kadılar	Manavgat Ana Yolu	107+777	4	4	64,29
112	Manavgat	Kadılar	Manavgat Ana Yolu	108+881	2	2	50,38
113	Manavgat	Kadılar	Manavgat Ana Yolu	109+025	2	2	68,48
114	Manavgat	Kadılar	Manavgat Ana Yolu	109+138	7	5	107,06
115	Manavgat	Kadılar	Manavgat Ana Yolu	109+352	2	2	73,79
116	Manavgat	Kadılar/Örenşehir	Manavgat Ana Yolu	109+914	2	2	54,17
117	Manavgat	Örenşehir	Manavgat Ana Yolu	110+128	2	2	88,48
118	Manavgat	Örenşehir	Manavgat Ana Yolu	110+371	2	2	132,84
119	Manavgat	Örenşehir	Manavgat Ana Yolu	110+531	2	2	153,14
120	Manavgat	Yalçıdibi	Manavgat Ana Yolu	111+294	2	2	112,72
121	Manavgat	Yalçıdibi	Manavgat Ana Yolu	111+537	2	2	116,76
122	Manavgat	Yalçıdibi	Manavgat Ana Yolu	111+823	2	2	116,69
123	Manavgat	Yalçıdibi	Manavgat Ana Yolu	112+183	3	3	118,85
124	Manavgat	Yalçıdibi	Manavgat Ana Yolu	112+385	3	3	30,30
125	Manavgat	Yalçıdibi	Manavgat Ana Yolu	112+619	2	2	81,74
126	Manavgat	Yalçıdibi	Manavgat Ana Yolu	112+901	3	3	135,03
127	Manavgat	Yalçıdibi/Odaönü	Manavgat Ana Yolu	113+572	3	3	379,12
128	Manavgat	Karakaya	Manavgat Ana Yolu	113+782	5	5	112,25
129	Manavgat	Karakaya	Manavgat Ana Yolu	114+516	2	2	58,51
130	Manavgat	Karakaya	Manavgat Ana Yolu	114+775	2	2	50,34
131	Manavgat	Karakaya	Manavgat Ana Yolu	115+656	2	2	70,49
132	Alanya	Çakallar/Alara	Alanya Ana Yolu	116+574	2	2	68,01
133	Alanya	Çakallar/Alara	Alanya Ana Yolu	116+916	2	2	102,81
134	Alanya	Alara	Alanya Ana Yolu	117+262	2	2	104,82
135	Alanya	Alara	Alanya Ana Yolu	117+424	5	5	152,15
136	Alanya	Çakallar	Alanya Ana Yolu	117+815	2	2	116,51
137	Alanya	Çakallar	Alanya Ana Yolu	118+414	2	2	42,26
138	Alanya	Çakallar	Alanya Ana Yolu	118+741	2	2	58,18
139	Alanya	Çakallar/Alara	Alanya Ana Yolu	118+938	2	2	69,77
140	Alanya	Çakallar/Alara	Alanya Ana Yolu	118+938	2	2	40,22
141	Alanya	Çakallar/Alara	Alanya Ana Yolu	119+057	2	2	114,92
142	Alanya	Avsallar/Alara	Alanya Ana Yolu	119+418	15	6	148,03
143	Alanya	Avsallar	Alanya Ana Yolu	119+982	2	2	125,66
144	Alanya	Avsallar	Alanya Ana Yolu	120+118	2	2	54,03
145	Alanya	İncekum	Alanya Ana Yolu	121+077	2	2	42,26
146	Alanya	İncekum	Alanya Ana Yolu	121+206	2	2	78,22
147	Alanya	Avsallar	Alanya Ana Yolu	122+579	2	2	160,01
148	Alanya	Avsallar	Alanya Ana Yolu	123+024	3	3	191,45
149	Alanya	Avsallar	Alanya Ana Yolu	123+652	2	2	52,37
150	Alanya	Avsallar	Alanya Ana Yolu	124+071	2	2	73,79
151	Alanya	Avsallar	Alanya Ana Yolu	124+199	2	2	96,35
152	Alanya	Avsallar	Alanya Ana Yolu	124+403	2	2	138,65
153	Alanya	Avsallar	Alanya Ana Yolu	124+696	3	3	116,88
154	Alanya	Akdam	Alanya Ana Yolu	125+378	2	2	191,37
155	Alanya	Akdam	Alanya Ana Yolu	125+681	2	2	178,72
156	Alanya	Akdam	Alanya Ana Yolu	126+098	3	3	193,53
157	Alanya	Akdam	Alanya Ana Yolu	126+647	2	2	66,49
158	Alanya	Akdam	Alanya Ana Yolu	127+116	2	2	77,75
159	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	128+260	2	2	143,57

No.	İlçe	Mahalle	Lokasyon	Yol KM'si	Genişlik (m)	Yükseklik (m)	Uzunluk (m)
160	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	129+239	2	2	128,76
161	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	129+479	2	2	99,73
162	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	129+655	2	2	84,23
163	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	129+829	2	2	72,41
164	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	130+253	2	2	106,51
165	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	130+393	2	2	86,66
166	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	130+645	2	2	112,06
167	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	130+930	2	2	121,98
168	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	131+182	2	2	125,86
169	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	131+335	2	2	126,97
170	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	131+416	2	2	181,05
171	Alanya	Türkler	Alanya Ana Yolu	131+762	2	2	62,28
172	Alanya	Payallar	Alanya Ana Yolu	131+958	2	2	177,20
173	Alanya	Payallar	Alanya Ana Yolu	132+056	2	2	135,16
174	Alanya	Payallar	Alanya Ana Yolu	132+308	2	2	177,66
175	Alanya	Payallar	Alanya Ana Yolu	132+421	2	2	174,68
176	Alanya	Emişbeleni	Alanya Ana Yolu	132+751	2	2	62,49
177	Alanya	Emişbeleni	Alanya Ana Yolu	133+128	2	2	120,87
178	Alanya	Emişbeleni	Alanya Ana Yolu	133+283	2	2	76,62
179	Alanya	Emişbeleni	Alanya Ana Yolu	133+494	2	2	88,53
180	Alanya	Emişbeleni	Alanya Ana Yolu	133+563	3	3	84,62
181	Alanya	Emişbeleni	Alanya Ana Yolu	134+055	2	2	54,39
182	Alanya	Emişbeleni	Alanya Ana Yolu	134+304	2	2	74,54
183	Alanya	Emişbeleni	Alanya Ana Yolu	135+092	2	2	100,30
184	Alanya	Emişbeleni	Alanya Ana Yolu	135+324	2	2	217,70
185	Alanya	Emişbeleni/Toslak	Alanya Ana Yolu	135+594	2	2	330,79
186	Alanya	Toslak	Alanya Ana Yolu	135+794	2	2	146,84
187	Alanya	Toslak	Alanya Ana Yolu	135+984	2	2	145,68
188	Alanya	Toslak	Alanya Batı Bağlantı Yolu	136+376	2	2	76,25
189	Alanya	Toslak	Alanya Batı Bağlantı Yolu	136+919	2	2	70,49
190	Alanya	Toslak	Alanya Batı Bağlantı Yolu	137+503	5	5	221,90
191	Alanya	Toslak	Alanya Batı Bağlantı Yolu	138+035	3	3	124,82
192	Alanya	Toslak/Elikesik	Alanya Batı Bağlantı Yolu	138+471	2	2	88,72
193	Alanya	Toslak/Elikesik	Alanya Batı Bağlantı Yolu	138+676	2	2	84,59
194	Alanya	Toslak	Alanya Batı Bağlantı Yolu	139+232	3	3	38,26
195	Alanya	Elikesik	Alanya Batı Bağlantı Yolu	139+613	2	2	114,87
196	Alanya	Telatiye	Alanya Batı Bağlantı Yolu	140+135	2	2	40,78
197	Alanya	Telatiye	Alanya Batı Bağlantı Yolu	140+498	5	5	63,38
198	Alanya	Telatiye	Alanya Batı Bağlantı Yolu	140+849	2	2	136,91
199	Alanya	Telatiye	Alanya Batı Bağlantı Yolu	141+169	2	2	110,65
200	Alanya	Telatiye	Alanya Batı Bağlantı Yolu	141+452	2	2	72,49
201	Serik	Deniztepesi	Serik Bağlantı Yolu	0+959	2	2	135,18
202	Serik	Deniztepesi	Serik Bağlantı Yolu	1+072	2	2	64,37
203	Serik	Sarıbalı	Serik Bağlantı Yolu	1+082	2	2	66,49
204	Serik	Sarıbalı	Serik Bağlantı Yolu	1+426	2	2	23,79
205	Serik	Sarıbalı	Serik Bağlantı Yolu	1+617	2	2	88,34
206	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	2+435	2	2	90,68
207	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	2+671	2	2	22,02
208	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	2+846	2	2	76,57
209	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	2+938	3	3	64,46
210	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	3+493	2	2	96,67
211	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	0+320	2	2	50,36
212	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	0+078	2	2	34,13
213	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	4+048	2	2	58,42

No.	İlçe	Mahalle	Lokasyon	Yol KM'si	Genişlik (m)	Yükseklik (m)	Uzunluk (m)
214	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	4+616	10	4	34,33
215	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	4+868	2	2	33,22
216	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	4+880	2	2	36,16
217	Serik	Üründü	Serik Bağlantı Yolu	5+677	2	2	64,49
218	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	6+124	2	2	34,16
219	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	6+334	2	2	46,39
220	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	6+474	2	2	42,23
221	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	6+760	2	2	46,25
222	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	6+999	2	2	54,36
223	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	7+105	2	2	50,24
224	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	0+197	2	2	60,36
225	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	0+535	2	2	52,36
226	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	0+066	2	2	18,02
227	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	0+068	2	2	26,14
228	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	7+867	2	2	62,46
229	Serik	Belpınar	Serik Bağlantı Yolu	8+410	2	2	46,24
230	Serik	Cumalı	Serik Bağlantı Yolu	9+643	2	2	40,26
231	Serik	Cumalı	Serik Bağlantı Yolu	9+964	2	2	34,14
232	Serik	Cumalı	Serik Bağlantı Yolu	9+972	2	2	34,09
233	Serik	Cumalı	Serik Bağlantı Yolu	10+590	2	2	40,25
234	Serik	Cumalı/Aşağıçatma	Serik Bağlantı Yolu	0+266	2	2	82,62
235	Serik	Cumalı/Aşağıçatma	Serik Bağlantı Yolu	0+444	2	2	32,16
236	Serik	Aşağıçatma	Serik Bağlantı Yolu	11+435	2	2	60,37
237	Serik	Çandır	Serik Bağlantı Yolu	2+980	10	5	10,00
238	Serik	Karaburnu	Serik Bağlantı Yolu	6+905	2	2	42,97
239	Serik	Yukarıkocayatak	Serik Bağlantı Yolu	7+427	2	2	37,62
240	Serik	Yukarıkocayatak	Serik Bağlantı Yolu	7+864	2	2	55,71
241	Serik	Yukarıkocayatak	Serik Bağlantı Yolu	9+460	5	5	10,00
242	Serik	Yukarıkocayatak	Serik Bağlantı Yolu	9+904	7	5	10,00
243	Manavgat	Hocalar	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+137	4	4	115,40
244	Manavgat	Hocalar	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+072	5	5	102,67
245	Manavgat	Hocalar	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+255	2	2	71,78
246	Manavgat	Hocalar	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+317	2	2	22,14
247	Manavgat	Hocalar	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+724	7	5	147,88
248	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	1+363	2	2	60,54
249	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	1+801	2	2	50,46
250	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+274	2	2	71,83
251	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+200	2	2	18,14
252	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+208	2	2	32,24
253	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+239	4	4	23,28
254	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	2+161	4	4	59,91
255	Manavgat	Hocalar	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+800	5	3	43,70
256	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+194	5	3	75,10
257	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+381	2	2	32,24
258	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+665	2	2	46,36
259	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+912	2	2	36,24
260	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	1+405	2	2	40,38
261	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	1+680	2	2	34,24
262	Manavgat	Taşağıl	Taşağıl Bağlantı Yolu	1+782	2	2	32,24
263	Manavgat	Hocalar	Taşağıl Bağlantı Yolu	0+049	9	5	47,90
264	Manavgat	Kalemler	Manavgat Bağlantı Yolu	0+167	2	2	85,23
265	Manavgat	Kalemler	Manavgat Bağlantı Yolu	0+455	2	2	137,62
266	Manavgat	Kalemler	Manavgat Bağlantı Yolu	1+896	7	5	44,74
267	Manavgat	Kalemler	Manavgat Bağlantı Yolu	2+973	7	5	37,42

No.	İlçe	Mahalle	Lokasyon	Yol KM'si	Geniş lik (m)	Yüksekl ik (m)	Uzunlu k (m)
268	Manavgat	Kalemler	Manavgat Bağlantı Yolu	4+269	12	5	59,21
269	Manavgat	Kalemler	Manavgat Bağlantı Yolu	5+305	12	5	99,46
270	Manavgat	Evren	Manavgat Bağlantı Yolu	0+137	2	2	31,79
271	Manavgat	İlica	Manavgat Bağlantı Yolu	0+290	2	2	41,34
272	Manavgat	İlica	Manavgat Bağlantı Yolu	0+181	12	5	32,50
273	Manavgat	Evren	Manavgat Bağlantı Yolu	0+333	2	2	30,19
274	Manavgat	Evren	Manavgat Bağlantı Yolu	0+630	2	2	39,55
275	Manavgat	Evren	Manavgat Bağlantı Yolu	0+522	12	5	19,41
276	Manavgat	Evren	Manavgat Bağlantı Yolu	0+245	2	2	47,33
277	Manavgat	Evren	Manavgat Bağlantı Yolu	0+159	2	2	37,86
278	Manavgat	Evren	Manavgat Bağlantı Yolu	0+600	5	5	29,11
279	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantısı	0+232	2	2	65,86
280	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantısı	1+854	2	2	98,01
281	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantısı	2+079	2	2	116,54
282	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantısı	2+278	2	2	78,28
283	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantısı	2+478	2	2	86,56
284	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantısı	2+821	2	2	90,47
285	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantısı	3+218	4	4	66,18
286	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantısı	0+733	2	2	34,81
287	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantısı	0+244	2	2	26,70
288	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantısı	0+374	2	2	60,40
289	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantısı	0+308	2	2	34,16
290	Manavgat	Hacıobası	Manavgat Doğu Bağlantısı	0+324	2	2	44,25
291	Alanya	Alara	Alarahan Bağlantı Yolu	0+362	2	2	56,35
292	Alanya	Çakallar	Alarahan Bağlantı Yolu	0+069	2	2	48,26
293	Alanya	Alara	Alarahan Bağlantı Yolu	0+472	2	2	69,40
294	Alanya	Alara	Alarahan Bağlantı Yolu	0+937	2	2	106,83
295	Alanya	Alara	Alarahan Bağlantı Yolu	1+226	2	2	50,30
296	Alanya	Alara	Alarahan Bağlantı Yolu	1+885	2	2	120,70
297	Alanya	Alara	Alarahan Bağlantı Yolu	2+150	2	2	60,20
298	Alanya	Alara	Alarahan Bağlantı Yolu	2+393	2	2	50,83
299	Alanya	Alara	Alarahan Bağlantı Yolu	2+503	2	2	46,05
300	Alanya	Alara	Alarahan Bağlantı Yolu	0+193	2	2	26,16
301	Alanya	Emişbeleni	Konaklı Bağlantı Yolu	0+326	2	2	66,45
302	Alanya	Emişbeleni	Konaklı Bağlantı Yolu	0+384	2	2	45,90
303	Alanya	Emişbeleni	Konaklı Bağlantı Yolu	0+474	2	2	44,98
304	Alanya	Emişbeleni	Konaklı Bağlantı Yolu	0+451	4	4	81,81
305	Alanya	Emişbeleni	Konaklı Bağlantı Yolu	1+544	2	2	34,16
306	Alanya	Emişbeleni	Konaklı Bağlantı Yolu	0+292	2	2	39,82
307	Alanya	Emişbeleni	Konaklı Bağlantı Yolu	0+428	2	2	36,12
308	Alanya	Emişbeleni	Konaklı Bağlantı Yolu	1+103	2	2	32,68

Appendix B – İlgili Mevzuat ve Prosedürler

B.1 – Kamulaştırma Kanunu’nun (No. 2942, 1983) İlgili Maddeleri

Madde	Tanım
3. Madde - Kamulaştırma için Gereklilikler	İdareler, enerji, sulama ve ağaçlandırma gibi konuları ilgilendiren büyük projelerin uygulanması için taşınmazlar, kaynaklar ve bunların geçiş haklarına karşılık kanunlara göre sunmak zorunda oldukları kamu hizmetleri veya müdahalesinin uygulanması için gerektiği gibi nakit olarak veya eşit taksitlerde peşinat olarak ücret ödeyerek kamulaştırma yapabilir.
4. Madde - İrtifak Hakkının (Geçiş Hakları) Belirlenmesi	Taşınmazların sahipliğini kamulaştırma yerine, amaç için yeterli olduğu takdirde kamulaştırma yoluyla taşınmazın belirli bir kesiti, yüksekliği, derinliği veya kaynağı üstünde irtifak hakkı oluşturulabilir. Ancak, sahiplerin mülkiyet hakkını kullanımının engellenmemesi ve can ve mal güvenliği açısından gerekli tedbirlerin alınması şartıyla, taşınmaz üzerinde kamu yararına tramvay ve her türlü köprü gibi ulaşım hatları inşa edilebilir, taşınmazların altında metro ve benzeri raylı taşıma sistemleri ve tüneller inşa edilebilir. Taşınmazların mülkiyet hakkı kullanımı engellenmediği takdirde, taşınmazların kamulaştırılması yapılmayacaktır. Yapılan yatırımdan dolayı emlak sahiplerinden herhangi bir değer artışı ücreti toplanamaz.
5. Madde - Kamu Yararına Karar Veren Yetkili Merciler	Bu madde, kamu yararı kararı alabilecek yetkin mercileri belirler. Proje için kamu yararı kararı UAB tarafından Ağustos 2016’da ilan edilmiştir.
7. Madde - Kamulaştırma Öncesinde Tamamlanacak Prosedürler ve İdari Şerh	Kamulaştırma işleminin yürütülmesinden sorumlu idare, kamulaştırma yapılacak kaynakların veya kamulaştırma yoluyla oluşturulacak irtifak hakkının (geçiş hakları) sınırlarını, yüzölçümünü ve taşınmazlarının cinsini gösteren ölçekli bir plan hazırlar veya hazırlanması için talimat verir, tapu, vergi ve nüfus kayıtları üzerinde yapacağı bir araştırma ve ek araştırmalar ile kamulaştırılan taşınmazın maliklerini, tapu kayıtları yoksa malikleri ve adreslerini belgelere bağlayarak tespit etmelerini sağlar. İdare kamulaştırma kararı aldıktan sonra, tapudaki ilgili kamulaştırma şerhi, taşınmaz varlığın kayıtlı olduğu durumlarda tapu idaresine bildirilir. Mülk sahibi bildirim tarihinden sonra değişirse, tapu idaresi sahiplik veya sahiplikten ayrı olan aynı haklarda meydana gelen her türlü değişiklik ile ilgili idareye bilgi vermekle yükümlüdür. Mahkemeden, 10. Madde uyarınca kamulaştırma ücretinin belirlenmesi ve idare adına kayıt için bir talebin tapu idaresine şerh tarihinden başlayarak altı ay içinde gönderilmediğini belirten dokümanın alınması halinde, bu şerh tapu kayıtlarından resen silinir.
8. Madde - Satın Alma Yöntemi	Kanun’a göre, idareler tapuda kayıtlı taşınmaz mülklerin kamulaştırması için ilk olarak anlaşma yoluna gidilerek satın alma yöntemini uygulayacaktır. Kamulaştırma kararını takiben, kamulaştırmayı yapacak olan idare, bu Kanun’un 11. Maddesindeki ilkeler uyarınca en az üç kişiden oluşan bir veya daha fazla kurum içi değerlendirme komisyonunu görevlendirerek ve konuyla ilişkili uzmanlar, kurumlar veya kuruluşlardan raporlar alarak ve Sanayi ve Ticaret Odalarından ve gerekirse yerel emlak ofislerinden elde edilen bilgileri kullanarak taşınmaz mülkün tahmini değerini belirleyecektir. Dahası, idare, tahmini fiyat üzerinden müzakereler yürütmek ve sonuçlandırmak için en az üç kişiden oluşan bir veya daha fazla uzlaşma komisyonu görevlendirecektir.
10. Madde - Kamulaştırma Bedelinin Mahkeme Tarafından Belirlenmesi ve Taşınmazın İdare Adına Kaydedilmesi	Kamulaştırma satın alma yoluyla gerçekleştirilemiyorsa, idare taşınmazın bölgesinde bulunan Asliye Mahkemesine başvuruda bulunur ve taşınmaz varlık için kamulaştırma bedelinin belirlenmesini ve bu bedelin ödenmesi karşılığında taşınmazın idare adına kaydedilmesi kararının alınmasını talep eder. İdarenin başvurusundan sonraki 30 gün içinde Mahkeme, duruşmanın tarihi konusunda şerhli bir davet üzerinden taşınmazların sahibine bildirimde bulunur. Sorgularda adresleri bulunamayanlar için, Bildirim Kanunu (Kanun No. 7201) uyarınca onları duruşmaya katılmaya çağırان bir duyuru yapılır. Mahkeme aynı zamanda taşınmazın konumunda çıkarılan bir yerel gazetede (varsa) ve Türkiye çapında dağıtılan gazetelerden birinde en azından bir kere

Madde	Tanım
	kamulaştırma hakkındaki bilgileri yayınlar. Duruşma gününde hakim, tarafları taşınmazın değeri konusunda bir anlaşmaya varmaya davet eder. Bir anlaşmaya varıldığı takdirde, hakim bu bedeli kamulaştırma bedeli olarak değerlendirir. Bir anlaşmaya varılmadığı takdirde, hakim taşınmaz varlığının değerinin belirlenmesi için bir keşif ziyareti (on gün içinde) programı yapar ve ikinci duruşma için bir tarih belirler (keşif ziyaretinden sonraki otuz gün içinde). İkinci duruşmada tarafların değer üzerinde bir kere daha anlaşmazlığa düşmesi durumunda, hakim on beş gün içinde değerlendirme yapılması için yeni bir uzman komitesi görevlendirecek ve ardından hem raporlara hem de taraflar ve uzmanların beyanlarına atıfta bulunarak adil ve tarafsız bir kamulaştırma bedeli belirleyecektir. Belirlenen bedel, taşınmaz, kaynak veya geçiş haklarının kamulaştırma bedelidir. Mahkeme idareye bedelin mülk sahibi adına bankaya yatırılması için on beş gün süre verir. Hak sahibinin belirlenemediği yerlerde, mahkeme, gelecekte ortaya çıkabilecek hak sahibine verilmek üzere tutarın bloke edildiğini ve bu kararın tapu idaresine ve bedelin yatırıldığı bankaya bildirildiğini belirten banka dekontunun olması durumunda taşınmazın idare adına kaydedilmesine karar verir. Kayıt hükmü kesindir ve taraflar bedelle ilgili olarak temyize gitme haklarını saklı tutar.
11. Madde - Kamulaştırma Bedelinin Belirlenmesi İçin İlkeler	15. Madde uyarınca kurulacak olan bilirkişi heyeti, kamulaştırılacak taşınmaz mülk veya kaynağın konumunu, mahkeme heyetiyle birlikte ziyaret edecektir ve orada bulunan ilgili kişileri dinledikten sonra şunlara dayalı olarak bir rapor hazırlayacaktır; a) Tür ve tip b) Yüzey alanı c) Taşınmazın değerini ve her bir unsurun ayrı ayrı değerini artırabilecek özellikler ve bileşenlerin tümü d) Vergi beyanı, varsa e) Kamulaştırma tarihinde yetkililer tarafından yapılan değerlemeler f) Tarım arazilerinde taşınmaz mülkün veya kaynağın olduğu gibi ve konumlarına ve koşullarına uygun olarak kullanılması halinde getireceği net gelir g) Mesken arsaları için, kamulaştırma gününden önce bir özel amaca sahip olmayan önceki satışlara göre satış değeri, h) Binalar için, resmi birim fiyatları ve bina maliyeti hesaplamaları ve amortisman i) Fiyatı belirlemede etkili olacak diğer objektif kriterler, tüm bu faktörlere yanıtları ayrı ayrı sunan her bir ölçünün etkisinin açıklanması şartıyla ve heyet, Türkiye Sermaye Piyasaları Kurulu tarafından kabul edilen değerlendirme standartlarına uygun olarak hazırlanmış bir gerekçeli değerlendirme raporuna dayalı olarak ve ilgili tarafların beyanlarını göz önüne alarak taşınmaz mülkün değerini belirler. İrtifak hakkı (geçiş hakları) oluşturma kapsamında, kamulaştırma sebebiyle taşınmaz veya kaynağın değerindeki her türlü azalma değerlendirilecektir. Değerde bu azalma kamulaştırma maliyetidir.
12. Madde - Kısmi Kamulaştırma	Kısmen kamulaştırılan taşınmaz mülkün değeri şunlara atıfta bulunur; a) Edinilmemiş kısmın değeri kamulaştırma sebebiyle değişmediği sürece 11. Madde içinde belirlenen ilkelere uygun olarak belirlenen değerden kamulaştırılan kısmın tutarı. b) Edinilmemiş kısmın değerinin kamulaştırma sebebiyle düşmesi durumunda, azalmış değer tutarını belirlemek ve azalmış değeri kamulaştırılmış kısmın (a) alt paragrafında belirlenen ilkelere uygun olarak belirlenen kamulaştırma değerine ekleyerek bulunan tutar. c) Edinilmemiş kısmın değerinin kamulaştırma sebebiyle artması durumunda, artmış değer tutarını belirlemek ve artmış değeri kamulaştırılmış kısmın (a) alt paragrafında belirlenen ilkelere uygun olarak belirlenen kamulaştırma değerinden çıkararak bulunan tutar. Kısmi olarak kamulaştırılmış taşınmazın geri kalan kısmının kullanım için uygun olmaması durumunda, idari mahkemede kamulaştırma prosedürüne karşı herhangi bir davanın açılmamış olması halinde, kamulaştırma kararının bildiriminden sonraki otuz gün içinde yasal mülk sahibi tarafından yazılı bir başvuru yapıldığında bu kısım da kamulaştırılacaktır. Kısmi olarak kamulaştırılmış elbirliği mülkiyete konu bir taşınmazın paydaşlar arasında bölünmesi ve bir veya daha fazla paydaşın mülkiyetinde ve kullanımında kalması ve yapılan kısmi kamulaştırmanın bu arazinin tümünü veya bir kısmını içermesi durumunda,

Madde	Tanım
	kamulaştırmayla ilişkili her türlü prosedür yalnızca bu paydaş/paydaşlar ile ilişkili olarak yürütülecektir ve kamulaştırma bedeli bunların paylarıyla orantılı olarak kendilerine ödenecektir. Paydaş/paydaşlar yalnızca bu kısım için dava açma hakkına sahiptir. Kamulaştırılmamış taşınmaz kısmı üstünde geri kalan herhangi bir hakları yoktur ve adları paydaşlar listesinden silinir. Kamulaştırılan alanlar tapu kaydında idare adına kaydedilir. Bu maddenin uygulanmasından doğabilecek her türlü ihtilaf adli yargı mahkemeleri tarafından çözümlenir.
14. Madde - Dava Açma Hakkı	10. Madde uyarınca mahkeme tarafından çıkarılan bildirimin tarihinden itibaren - kendilerine bildirimde bulunulamayanlar için bildirim tarihi yerine, mahkeme tarafından gazetede yapılan duyuru tarihi konulmuştur - otuz gün içinde kamulaştırmaya konu olan taşınmaz varlığın sahibi tarafından kamulaştırma prosedürüne karşı, idari mahkemede arazi edinimi kararının iptal edilmesi veya önemli hataların düzeltilmesi için bir dava açılabilir.
18. Madde - Sahiplik Konusunda Anlaşmazlık	İdare, taşınmazın bulunduğu yerde tapu idaresi, kadastro ve hukuk mahkemelerinde bir sorgu gerçekleştirerek kamulaştırılacak taşınmaz üstünde herhangi bir anlaşmazlığın mevcut olup olmadığını belirler. Sorgular sonucunda sahipliği konusunda bir anlaşmazlık olduğu veya bir davaya konu olduğu anlaşıldığı takdirde, 10. Madde uyarınca hazırlanan dokümanların tümü taşınmazın bulunduğu yerdeki Asliye Hukuk Mahkemesine ibraz edilir ve taşınmazın kamulaştırma bedelinin belirlenmesi ve hak sahibi belirlenir belirlenmez kendisine ödeme yapılması karşılığında tapu kaydının idare edine yapılması talebinde bulunulur. Mahkeme tarafından belirlenen kamulaştırma bedelinin ilk ve takip eden taksitleri, mahkeme tarafından belirlenen bankadaki vadeli mevduat hesaplarına her biri üç aylık vadelerle yatırılır. Sahiplik konusunda anlaşmazlıkları çözmek için izlenecek süreç, ilgili mevzuatta tanımlanan prosedürlere uygun olacaktır.
Madde 19 – Tapuda Tescil Harici Taşınmaz Varlıkların Kaydı ve Zilyet Hakları	İdare ilk başta tapuya tescil harici taşınmazın Kadastro Kanunu (Kanun No. 3402) 16. Maddesi içinde listelenen kamu varlıklarından biri olup olmadığını belirler. Taşınmaz bu maddede listelenen kamu varlıklarından biri değilse ve taşınmaz için sahiplik mevcutsa ve sahiplik esasına dayanılarak edinim için bir talepte bulunulduysa, idare 9. Madde uyarınca seçilen bilirkişiler yoluyla taşınmazın konumunda bir soruşturma yürütür, kanıt toplar ve durumu bir kayıt altında belirler. İdare tarafından hazırlanan ve Kamulaştırma Kanunu 10. Maddesi uyarınca toplanan dokümanların tümü, taşınmazın konumundaki Asliye Hukuk Mahkemesi'ne ibraz edilir. Mahkeme, 10. Madde altında belirlenen prosedür ve süre uyarınca taşınmaz varlık için kamulaştırma bedelini belirler. Mahkeme taşınmaz varlığın kamulaştırma tarihinde Türk Medeni Kanunu kapsamında olmasının ve sahiplik yoluyla edinilmiş olmasının beyan edilmesini yeterli gördüğü takdirde, kamulaştırma bedelinin belirlenmesi konusundaki bilirkişi raporunu idareye iletir ve bu rapor, diğer dokümanlarla birlikte idare tarafından mülk sahibine verilir. Taşınmazın statüsü, o bölgedeki varlıklardan sorumlu en yüksek kamu görevlisine bildirilirken aynı zamanda taşınmazın konumunda çıkarılan bir yerel gazete ve Türkiye çapında dağıtılan bir gazetede en az bir kere duyurulur. Son duyurudan itibaren otuz gün içinde Hazine veya herhangi bir üçüncü taraftan gelen herhangi bir itiraz olmadığı takdirde, idareye kamulaştırma bedelini mülk sahibi adına peşinat ve nakit olarak veya birinci taksit olarak duyuruda belirtilen bankaya yatırması için on beş günlük bir süre verilir. Ödeme dekontunun ibrazı üzerine Mahkeme, taşınmaz varlığın idare adına kaydedilmesi ve kamulaştırma bedelinin mülk sahibine ödenmesine karar verir. Bu karar, tapu dairesine ve paranın yatırıldığı bankaya iletilir. Bu dönem içinde Hazine veya üçüncü tarafların bir itirazda bulunması durumunda, mahkeme, belirlenen kamulaştırma bedelinin hak edilen sahipliğini kanıtlayan kişiye gelecekte ödemek üzere bankada açılan bir hesaba yatırılmasından sonra taşınmaz varlığın idare adına kaydedilmesine karar verir.
20. Madde - Taşınmaz	Bu Kanun uyarınca, kolluk görevlisinden, tapu dairesi tarafından kamulaştırmanın kendi

Madde	Tanım
Varlığın Tahliye Edilmesi	yararına yürütüldüğü yetkili merci adına kaydedilmiş olan taşınmaz varlığın tahliye edilmesi talep edilir. Kolluk görevlisi, ilgili taşınmaz varlık sakinlerine takip eden 15 gün içinde tahliye edileceği konusunda bildirimde bulunur. Taşınmaz varlık bildirilen süre içinde tahliye edilmezse, adli tahliye gerçekleştirilir. Şikayet itirazı tahliyeyi durdurmaz ve mahkeme ihtiyati tedbir kararı almayacaktır. Taşınmaz varlığın tahliyesinden mülk sahibi ya da idare sorumlu tutulmayacaktır. Tarım yapılan arazilerin tahliyesi hasat zamanının sonunda gerçekleştirilecektir. Tahliyenin hasat dönemine kadar ertelenmesinin mümkün olmadığı durumlarda, mahsullerin sahibi araziye giriş öncesi tazmin edilecektir. Kamulaştırmadan sorumlu idarenin, mahkeme tarafından belirlenecek mahsul fiyatının tazmin edilmesi şartıyla parselin tahliyesini talep etme izni vardır. Kanun'un 11. ve 12. Maddeleri uyarınca yapılan değerlendirme çalışmasında mahsul fiyatı zaten göz önüne alındıysa, yeniden değerlendirme ve mahsul fiyatının yeniden ödenmesi gerekliliği yoktur.
25. Madde - Hakların Kısıtlanması ve İdareye Mülk Sahipliğinin Devredilmesi	Kamulaştırma prosedürü, hakların kullanılması ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi açısından 10. Madde uyarınca Mahkeme tarafından iletilen bildirim üzerinden başlatılır. İdareye mülk sahipliğinin devredilmesi, Mahkeme tarafından alınan tescil kararına dayalı olarak gerçekleştirilir. Taşınmazın sahibi, Mahkeme tarafından tescil kararının alındığı tarihten sonra inşaat veya tarım gibi faaliyetlerle uğraşma veya taşınmazın mevcut yapısında emel değişiklikler yapma haklarını kaybeder. Bu tarihten sonra gerçekleştirilen faaliyetlerin değeri göz önüne alınmaz. (Ek Bent: 12 Temmuz 2013- 6495/27. madde) Barajlar, sulama şebekeleri ve boru hatları, otoyollar, demiryolları, limanlar ve havalimanları gibi büyük projeler için, kamu yararı kararı kamulaştırılacak olan taşınmazın bulunduğu mahallenin ve/veya köyün muhtarlığında duyurulur. Kamu yararı kararı duyurusunun son gününden sonra, taşınmaz üzerinde sabit kurulumlar ve dikilen ağaçların maliyeti kamulaştırma bedelinin belirlenmesinden göz önüne alınmaz. Taşınmaz varlıklar üzerindeki bu kısıtlama, duyurunun son gününden sonraki 5 yıl için geçerlidir.
27. Madde – Acele Kamulaştırma	Kamulaştırmaya konu olan taşınmaz mülke üç koşul altında acele kamulaştırmayla el konulabilir; (i) Başkanın milli savunma ihtiyacı için Milli Savunma yükümlülüklerine Dair Kanun'un (Kanun No: 3634); (ii) Başkanlık kararıyla belirlenen acil durumlarda veya (iii) özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda. Bu tür vakalarda/durumlarda, ilgili idarenin talebi üzerine bir mahkeme, değerlemeden başka prosedürlerin daha sonra tamamlanması koşuluyla 10. Maddede belirtilen ilkelere dayalı olarak taşınmaz mülke el konulmasına karar verebilir. Bu süreçte ilgili idarenin talebi üstüne taşınmaz mülkün tazminat tutarı, Kamulaştırma Kanunu'nun 10 ve 15. Maddeleri uyarınca görevlendirilen uzmanlar tarafından 7 gün içinde mahkemece belirlenecektir. El koyma ancak 10. Maddeye göre davet işlemini takiben ve duyuruda belirtilen bankaya tutarın yatırılmasından sonra yapılabilir. Mahkeme tarafından verilecek el koyma kararı konusunda ilgili Tapu Müdürlüğü bilgilendirilir. Taşınmaz varlığın devredilmesi veya aktarılmasının yasaklanmasıyla ilişkili hüküm, tapu siciline şerh edilir. El koyma kararının çıkarılmasını takiben 20. Madde uyarınca varlık boşaltılır. Kanun'un 27. Maddesi, Kanun'un 10. Maddesi altında yürütülen normal kamulaştırma süreçleriyle karşılaştırıldığında acele süreç üzerinden araziye daha erken girilebilmesini sağlar. Durum böyleyken, 27. Madde sahiplerin arazi ve sabit varlıkların değerlerinin belirlenmesi konusundaki haklarını ve taleplerini kısıtlamaz. Değerleme süreci, Kamulaştırma Kanunu uyarınca mahkeme veya mahkeme tarafından atanan bilirkişilerce yapılır. Bu süreçte, mahkeme tarafından görevlendirilen bilirkişilerce yapılan arazi değerinin belirlenmesi çalışması yalnızca bir belirlemedir ve nihai değildir. Bu fiyat belirlendikten ve İdare tarafından mahkemece belirlendiği gibi hesap numarasına yatırıldıktan sonra, 8., 9. ve 10. Maddelerde belirtilen eylemler geçerli olacaktır.

Madde	Tanım
	Acele kamulaştırma için ilgili kuruluşlardan bir "kamu yararı" kararı almak zorunludur. Bu karar alındıktan, onaylandıktan ve Resmi Gazete'de yayımlandıktan sonra, acele kamulaştırma süreci başlar. Normal kamulaştırmadan farklı olarak acele kamulaştırma, belirlenmiş prosedür uyarınca taşınmaz bir mülke el koyulması ve değerlendirme dışındaki diğer eylemlerin daha sonra tamamlanması koşulunu içerir. Acele kamulaştırma, bir dava olarak ele alınacaktır. Kamu kuruluşları, değer belirlenmesi ve bir kamulaştırma kararının alınması için mahkemeye başvuracaktır. Mahkeme bu durumda yalnızca bir belirleme idaresi olarak görev görür. Mahkeme kamu yararının varlığını belirlerse ve Değerleme Komisyonu tarafından belirlenen taşınmaz mülkün bedeli mülk sahibinin banka hesabında bloke durumda bulunuyorsa, dava kabul edilir. Davanın kabul edilmesi, tapu kaydındaki mülk sahibinin değişmesine yol açmayacaktır. Bu davanın kabul edilmesi yalnızca, kamu yararına sahip olduğu değerlendirilen eylemin idare tarafından gerçekleştirilmesini sağlayabilir. Ancak eylemler tamamlanmış olmayacaktır. Eylemler, normal kamulaştırma sürecinde olduğu gibi gerçekleştirilecektir. İdare öncelikle mülkü anlaşma yoluna giderek sahibinden satın almaya çalışacaktır. Bu prosedür sonucunda anlaşmaya varıldığı takdirde, ilgili fiyat ödenecek ve kamulaştırma prosedürü tamamlanmış olacaktır. Ancak, bir anlaşmaya varılamaması durumunda, idare aynı zamanda "Kamulaştırma Fiyatının Belirlenmesi ve Kaydedilmesi" hakkında bir dava da açacaktır.
29. Madde - Masrafların Ödenmesi	10. Madde uyarınca mahkeme heyetinin harcırahları ve 15. Madde uyarınca Mahkeme tarafından çağrılan bilirkişiler için Mahkemece değerlendirilen maliyetler ve keşif ziyareti sırasında danışılan yerleşim yeri liderlerine ödenen bedeller ve tapu ücretleri ve bu Kanun tarafından öngörülen diğer masraflar, kamulaştırmanın icrasından sorumlu idare tarafından ödenir.
30. Madde - Bir İdarenin Sahip Olduğu Bir Taşınmazın Başka Bir İdareye Devredilmesi	Bu madde, kamusal tüzel kişiler ve kuruluşlarca sahip olunan taşınmazların, kaynakların ve irtifak haklarının başka bir kamusal tüzel kişi veya kuruluş tarafından kamulaştırılamayacağını belirtir. Taşınmaza, kaynağa veya irtifak haklarına ihtiyaç duyan idare, Kamulaştırma Kanunu'nun 8. Maddesine göre bedeli belirler. Varlığa sahip olan idareye yazılı bir başvuruda bulunarak bu bedel bazında ödeyeceği tutarı belirtir. Varlığın sahibi devretmeye uymaz ve altmış gün içinde yanıt vermezse, anlaşmazlık iki ay içinde alıcı idare tarafından yapılan başvuru üzerine Danıştay'ın ilgili idari ofisi tarafından incelendikten sonra onaylanmış bir karar üzerinden çözülür. Taraflar fiyat üzerinden bir anlaşmaya varamazsa, alıcı idare, kamulaştırma bedelinin belirlenmesini talep eden Danıştay kararının bildirim tarihinden itibaren otuz gün içinde 10. Maddede belirtilen prosedüre uygun olarak mahkemeye başvurur. Bu durumda gerçekleştirilecek tenfiz sürecinde mahkeme 9/6/1938 tarihli ve 3533 sayılı Kanun hükümlerini uygulamaz. Alıcı idareye, 10. Madde içinde öngörülen prosedür uyarınca kamulaştırma bedeli olarak belirlenen bedeli idare tarafından belirlenen bankaya, varlığa sahip olan idareye verilmek üzere yatırmak ve yatırılan bedelin dekontunu ibraz etmek için on beş günlük bir süre verilir. Bu süre, mahkeme tarafından yalnızca bir defalığına gerektiği gibi uzatılabilir. Mahkeme, kamulaştırma bedelinin alıcı idare tarafından varlığa sahip olan idare edine bankaya yatırıldığını belirten dekontun ibrazı üzerine taşınmaz varlığın idare edine kaydedilmesi ve kamulaştırma bedelinin varlığa sahip idareye ödenmesine karar verir ve bu karar tapu dairesine ve paranın yatırıldığı bankaya bildirilir. Kayıt hükmü kesindir ve taraflar bedelle ilgili olarak temyize gitme haklarını saklı tutar. Bu şekilde devralınan taşınmaz, kaynak ve irtifak hakları, kamulaştırma yoluyla almış olarak değerlendirilir ve devretme amacıyla veya devreden idare tarafından izin verilenler dışındaki herhangi bir kamusal amaçla kullanılamaz. Aksi takdirde, 23. Madde uyarınca devreden idare taşınmazı geri alabilir. Bu konuda, tapu kaydındaki beyanlar bölümünde şerh düşülür.

B.2 – Arazi Kullanımı, Edinimi ve/veya Tescili ile ilgili Diğer Kanunlar

Kanun	Kapsam
Orman Kanunu (No. 6831, 1956)	Orman Kanunu uyarınca, Proje'nin ormanlar ve orman olarak sınıflandırılan arazilerde faaliyette bulunmak için Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan izin alması gerekir ve demiryolu inşaatının sonucunda kamu ormanlarında meydana gelen hasarları tazmin etmelidir. Devlete ait arazilerin (Meralar, ormanlık alanlar, hazine arazileri) vatandaşlar tarafından kullanımı kurala bağlıdır. Vatandaşlar, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın (önceki Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - GTHB) bir alt birimi olan ilgili Otlak Komisyonu'ndan gerekli izinleri aldıktan sonra otlakları kiralayabilir. Vatandaşlar hazine arazilerini tarımsal, ticari, sporla ilgili ve sosyal faaliyetler için de kiralayabilir. Orman arazilerinin kullanımı 6831 Sayılı Orman Kanunu ve 4342 Sayılı Otlak Kanunu ile düzenlenmektedir. Mülkiyetin kaydı veya irtifak hakları 3402 Sayılı Kadastro Kanunu ve Tapu Kanunu'na (28738 Sayılı Resmi Gazete) göre yürütülecektir. Kanun'a göre (17.06.2004 madde 5192/1), Bakanlık orman arazisinin kullanımı için izin verme yetkisine sahiptir. Bu izin, 49 yıldan daha uzun süreli olamaz. Orman Kanunu'nda 2004 yılında yapılan değişiklik (3 Temmuz 2004 tarihli 25511 sayılı Resmi Gazete), "devlete ait orman arazilerinde kamu yararı veya konumla ilgili bir zaruret veya savunma, ulaşım, enerji, iletişim, su tedariki, atık su, petrol, doğal gaz, altyapı tesisleri ve katı atık bertaraf sahaları; sanatoryumlar, barajlar, göletler ve mezarlıklar; kamusal sağlık, eğitim ve spor tesisleri ve ilgili yerlerin inşa edilmesi durumunda, belirlenen bir bedel karşılığında Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından gerçek ve tüzel kişilere lisans verilebilir. Kanun'un kendisine ek olarak, "Orman Arazisi Olarak Değerlendirilen Arazi Konusunda Verilecek İzinler" yönetmeliği (22.03.2007 tarihli 26470 sayılı Resmi Gazete) Orman Kanunu'nun 16., 17., 18. ve 115. maddelerine uygun olarak verilecek onaylar, izinler ve irtifak haklarının yöntemlerini ve ilkelerini belirlerken aynı zamanda gerçekleştirilecek çalışmalar ve işlemler için bunların bedellerini de tanımlar. Bu yönetmeliğin 10. Bölümü, diğer devlet mercilerinin yollar, binalar ve diğer tesislerin kurulması için izin aldıkları koşulları tanımlar. 42. Madde, kamu yararı durumlarında, petrol, doğal gaz, katı atık, altyapı vb. gibi alanlarda kullanılan tesislerin kurulması için diğer devlet mercilerine orman arazilerinin kullanım izninin verilebileceğini belirtir. Yakın zamanda 28976 sayılı ve 18 Nisan 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan başka bir yönetmelik, Orman Kanunu'nun 17/3 ve 18. Maddelerinin uygulanmasını öngörür. Bu yönetmeliğin 9. Maddesi, bedelleri ve orman arazisini kullanan diğer mercilerden alınacak bedellerin hesaplanmasını yeniden tanımlar.
Otlak Kanunu (No. 4342)	Bu Kanun uyarınca Otlak Komisyonu'nun (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın bölge müdüründen, Bakanlık'ın kendisinden katılan bir tarım mühendisinden, bir jüriden, Milli Emlak Müdürlüğü'nün bir temsilcisinden, Tapu ve Kadastro Müdürlüğü'nden bir teknisyenden ve Ziraat Odası'nın bir temsilcisinden oluşur) görüşlerine dayanılarak, Proje'den etkilenen illerdeki valilerin otlak arazilerinin sınıflandırmasını değiştirmek için izin verme yetkisi vardır. Yerel mevzuat çerçevesinde kamu hakkı veya otlakların belirli kullanıcıları tanınmaz. Otlak arazileri için ilgili kamu kuruluşlarına tazminat ödenecektir.
Kadastro Kanunu (No. 3402)	Kadastro Kanunu, Medeni Kanun (Kanun No. 4721) tarafından öngörüldüğü gibi arazileri kaydetmek ve bir uzamsal bilgi sistemine taban oluşturmak için ulusal koordinat sistemi ve kadastro veya topografik kadastro haritalarına dayalı olarak taşınmaz varlıkların sınırlarını ve yasal statülerini belirler. Projeye uygun olarak Kanun'un 4 (sahiplik haklarının belirlenmesi için ilkeler), 6 (mali hükümler) ve 9. (geçişler ve nihai hükümler) bölümlerine başvurulması gerekecektir.

Kanun	Kapsam
Tapu Kanunu (No. 2644, 1934)	Türkiye'de kadaströ çalışmaları temel olarak Tapu Kanunu'na dayalı olarak yürütülür. Kanun, emlak için tapu işlemleri konusundaki prosedürleri ve ilkeleri düzenler. Bu kanun, taşınmaz mülklerin kaydını düzenleyen yetkili idareyi belirler.
Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu (Kanun No. 5403, 2005)	Bu Kanun, arazi ve toprak kaynaklarını ve bunların sınıflandırmasını belirlemek, arazi kullanım planları hazırlamak, amaca uygun olmayan kullanımı önlemek ve arazi ve toprakların korunmasını güvenceye almak için görevler ve yükümlülükleri tanımlamak için kurallar ve ilkeleri ortaya koyar. Arazilerin korunması, geliştirilmesi ve verimli biçimde kullanılmasıyla ilişkili faaliyetleri incelemek, değerlendirmek ve izlemek için her ilde Toprak Koruma Kurulları kurulmuştur. Kanun, tarım arazilerinin tarım dışı amaçlarla kullanılmasıyla ilişkili gereklilikleri ve prosedürleri belirler.
Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu (Kanun No. 3083)	Tarım Reformu Kanunu, sulanan ve Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen araziler için çeşitli konuları düzenler. Kanun, arazi toplulaştırma ve ihtiyaç duyulması durumunda arazilerin tarım dışındaki başka amaçlara tahsis edilmesiyle ilgili konuları kapsar. Kanun'da öngörüldüğü üzere, tarımsal üretimin bölünme sebebiyle artık ekonomik olarak yaşayabilirliğe sahip olmadığı alanlarda, bölünmeyi önlemek için arazi toplulaştırma çalışmaları gerçekleştirilecektir ve bunlar herhangi bir ailenin hem geçimine hem de işgücüne etkide bulunacaktır. Arazi toplulaştırma sorunlarına atıfta bulunan ve Proje tarafından göz önüne alınacak olan maddeler, 6. ve 13. Maddelerdir. Kanun'a ek olarak, "Sulama Alanlarında Arazilerin Yeniden Düzenlenmesi Konusunda Tarımsal Reform Kanunu'nun Uygulanması" hakkındaki yönetmelik de, 3083 sayılı Kanun'un uygulanmasıyla ilgili hükümleri ele almaktadır. 5. Madde, gerçek kişilere veya kamu tüzel kişilerine ait arazi sahipliğinin, Bakanlar Kurulu kararının Resmi Gazete'de duyurulmasından sonraki 5 yıl içinde devredilemeyeceği, iletemeyeceği, ipotek altına alınamayacağı ve satılamayacağını belirtir. Bu karar resmi olarak duyurulduktan sonra en kısa süre içinde tüm kısıtlamalar tapuya şerh düşülecektir.
Bildirim Kanunu (Kanun No. 7201)	7201 Sayılı Bildirim Kanunu, 2003, 2008 ve 2011 değişiklikleriyle birlikte mülk sahiplerine bildirim yapma süreci için esası oluşturur. Kamusal ve özel mülk sahiplerine, adresi bilinmeyenler dahil olmak üzere, erişmek için uygulanacak spesifik prosedürlerden oluşur. Kanun uyarınca, bildirimde bulunma yolları içinde bilinen adrese posta göndermek; yerel mercilerden destek almak; ülke çapında yüksek rakamlarda satılan ulusal bir gazeteyle verilmiş bir ilan yoluyla yayınlama ve elektronik iletişimler bulunmaktadır. Kanun, ikamet eden sahipler, bulunamayan sahipler, Türkiye dışındaki sahipler ve çeşitli kamu kuruluşları dahil olmak üzere farklı paydaş kategorileriyle iletişim kurmak konusunda kılavuzluk sağlar. Kanun'un özgünlüğü ve geniş kapsamı, uluslararası politikaların iletişim ve istişare konusundaki vurgusunu desteklemektedir. Bildirim Kanunu, Bildirim Görevlisi tarafından belirlendiği üzere adresleri bilinmeyen arazi sahipleri ve arazi kullanıcılarına bildirimde bulunma sürecini ayrıntılarıyla açıklar. Kanun'da 2011 yılında yapılan değişikliklere göre (10. Madde), bildirim, etkilenen mülk sahibi için uygun olan her yere ve/veya bilinen son adrese yapılabilir. Kişiye erişilemiyorsa, bildirim son bilinen ikamet adresine gönderilir ve köy veya belediye mahallesi muhtarına yönlendirilir.
Tapu Kanunu (Resmi Gazete No. 28738, 2013)	Bu kanun, tapu kayıtlarını Medeni Kanun (Kanun No. 4721) uyarınca düzenli bir biçimde tutmayı amaçlar. Kanun, sahiplik, taşınmaz varlıkların kısıtlı gerçek ve bireysel hakları ve bunların tapu kaydına girişi, değişikliği, iptali ve düzeltilmesi ile ilgili esas ve usullerden oluşur.

B.3 – KGM'nin Teknik Şartnamelerine göre Araziler, İmarlı Arsalar ve Yapıların Değerlemesi için Prosedür

i) Arazi Değerlemesi

Teknik Şartnamenin 9. Maddesi brüt ürün değeri, üretim maliyetleri, ortalama yıllık net gelir, ortalama satın alma-satış değerleri ve arazilerin kapitalizasyon oranları hesaplamaları konusunda detaylı bilgiler vermektedir. Bu hesaplamalar, arazi sınıflandırmaları ve topografik özellikler dikkate alınarak, her proje alanı için parsel bazında toplanan birincil ve ikincil verilerin analizine dayalıdır. Şartname, bu analiz kapsamında yerel olarak gerçekleşen arazi satış değerlerinin araştırılması gerekliliğinin altını çizer.

10. Madde, proje koridoru boyunca gerçekleştirilecek araştırmanın değerlendirme yöntemine uygun veri toplama, analiz ve değerlendirme yöntemlerini içermesi gerektiğini belirtir. Veri toplamak için genel olarak etütler ve yüz yüze görüşmeler kullanılsa da, süreci desteklemek için ilgili kurumların kayıtlarının kullanımı da teşvik edilmektedir.

Önceki benzer çalışmalarda kullanılan "Tarımsal Ekonomik Araştırma Etüt Formu", coğrafi bölgelere göre uyarlanmıştır ve görevlendirilen proje koordinatörü ve araştırma ekibi tarafından kullanılmıştır. Bu form kullanılarak tarım arazisinin ekonomik ve teknik özellikleri, üretim maliyetleri, getiriler ve yerel arazi piyasası koşulları hakkında veriler toplanır.

Proje alanındaki her bir arazi tipi için veriler, yeterli sayıda parsel sahibi ve/veya işletmecisi (veya kullanıcıları) tarafından doldurulan anketler üzerinden toplanır. Saha çalışmaları sırasında araştırılacak parsel sayısı belirlenirken, arazinin topografisi (örneğin, düz, hafif engebeli, dağlık) ve arazi tipleri (örneğin, kuru ve sulanan tarım arazisi, meyve bahçeleri, üzüm bağları, zeytinlikler, otlak arazisi, ağaçlık arazi) baz alınır. Ayrıca, kamulaştırma alanı için araştırılan parsellerin temsil gücü de, KGM tarafından araştırma ekibine sağlanan topografik haritalar ve kamulaştırma planları üstündeki dağılımları düşünülerek doğrulanır.

Teknik şartname, veri toplama süreci için, parsel sahipleri ve/veya kullanıcılarının yanı sıra arazi işlemleriyle uğraşan bireyler ve tüzel kişiliklerle de yüz yüze görüşmeleri de içeren önemli hususları aşağıdaki gibi listelemektedir:

- a) Kamulaştırma alanı içindeki iller, ilçeler ve mahaller için parsel düzeyinde bir arazi varlıkları envanteri hazırlanır. Arazi kullanımı ve arazide yetiştirilen mahsul tipleri, yetiştirme özellikleriyle birlikte detaylı olarak anlatılır.
- b) Son yıllar içindeki tarımsal üretim faaliyetleriyle ilgili fiziksel ve finansal veriler toplanır. Tipik bir ürün rotasyonu döngüsü için ürün yetiştirme örüntüsü de, her bir mahsul için fiziksel veriler dahil olmak üzere belirlenir.
- c) Kamulaştırmaya konu parseller üzerinde yıllık ve çok yıllık mahsul üretimi için, girdi kullanım seviyeleri, pazarlama yöntemleri, satış koşulları, üretim girdilerinin kaynakları ve kullanılan girdilerin fiziksel miktarları konularında veriler toplanır.
- d) Kamulaştırma alanı ve çevredeki parsellerde yaygın olarak yetiştirilen mahsuller için, üretim maliyetleri, mahsul verimleri, hakim ürün rotasyon sistemleri, arazi sahipleri ve/veya kullanıcılar tarafından alınan üretici fiyatları ve brüt üretim değerleri hesaplanır.
- e) Proje alanındaki tarım arazileri için, arazi sınıflandırmasına göre kira değerleri, ortakçılık uygulamaları, net gelir ve tarihsel satış fiyatları belirlenir.
- f) Arazi sahipleri ve/veya kullanıcılarının arazilerinin kamulaştırılması konusundaki görüşleri, eğilimleri ve beklentileri ve tazminat değerleri konusundaki bakış açıları araştırılır. Bu konularda toplanan veriler analiz edilir.
- g) Her bir proje alanında satın alınmış ve satılmış olan arazilerin gerçek piyasa değerleri, İl/İlçe Tapu Müdürlükleri kayıtları, yerel emlak ofisleri, Ziraat Odaları, Sanayi ve Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları ile bölgeyi tanıyan çiftçiler ve teknik uzmanlarla yapılan görüşmeler üzerinden belirlenir.
- h) Yerel düzeyde çalışmalarda, yalnızca taraflar arasında serbest pazarlıkla gerçekleşen satış değerleri dikkate alınır. Mahkeme kararları, miras devirleri, aileyle ilişkili işlemler, ipotek satışları veya çiftlik arazisinin tarım dışı kullanımlara çevrildiği durumlarda ortaya çıkan satış fiyatları değerlendirme dışında tutulur.

i) Arazinin zilyetlik üzerinden ekildiği proje güzergahındaki yerleşim yerlerinde, resmi kayıtlardan işlem verileri elde etmek mümkün olmayabilir. Böyle durumlarda taraflar arasında pazarlık üzerinden gerçekleşen satışlar göz önüne alınır. Ayrıca, tapuda kaydı olmayan gayriresmi işlemler, veraset senetleri tarafından kanıtlanan dahil olmak üzere, uygun görüldüğü takdirde değerlendirilerek kullanılabilir.

j) Veri doğrulama ve ayarlama için, Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırma Enstitüleri ve Üniversiteler tarafından yürütülen yerel saha deneylerinin sonuçları kullanılabilir. Ayarlama sonrasında, her bir proje alanında toplanan tüm birincil veriler gözden geçirilir ve analiz için hazırlanır.

Her bir taşınmaz malın mevcut koşulunu belirlemek için, değerlendirme zamanında genel görünümünü belgelemek amacıyla saha denetimleri sırasında fotoğraflar çekilir.

l) Saha denetimi sırasında, arazide aktif olarak tarımsal üretim yapıp yapılmadığı belirlenir. Yapılıyorsa, yetiştirilen mahsul türleri değerlendirme amaçlarıyla tanımlanır.

m) Arazi kamulaştırmasının değerlemesi, geçici arazi kullanımı, geçiş hakları, ağaçlar, mahsuller ve varlıklarla ilgili veriler parsel bazında raporlanmalı, proje alanında bulunan her bir il, ilçe, mahalle ve parseli kapsamalıdır.

Net Gelir ve Arazinin Satış Değerinin Hesaplanması

Her bir proje alanı için çalışmanın yürütüldüğü zamanda ve koşullarda, toplanan veriler analiz edilir ve tarım arazilerinin olduğu gibi kullanıldığı varsayılarak, brüt üretim değerleri ve bireysel tarım ürünlerinin birim maliyetlerinin belirlenmesi için değerlendirilir. Bu değerlendirme, arazinin topografik özelliklerine ve bölgede yaygın olarak kullanılan tarım uygulamalarına dayalıdır.

Brüt üretim değeri hesaplanırken, mümkün olan her yerde birçok yılı kapsayan ortalama mahsul verimlerinin (hem ana hem yan ürünleri içeren) kullanılmasına özen gösterilir. Üretim maliyetlerinin hesaplanması için, üretimle ilişkili tüm sabit ve değişken harcamalar, arazi kirası hariç, hesaba katılmalıdır.

Bu değerlendirmeden kullanılan fiziksel ve finansal verilerin yeterli sayıda parselden gelmesi ve analizin ortalama verilere dayanarak yapılması önemlidir. Çapraz kesitli veri serilerinden oluşan veri setlerinde, uç değerlerin varlığı araştırılır ve herhangi bir uç değer bulunursa, bunların nedenleri analiz edilir.

Her bir değişken için, basit ortalamalar hesaplanabilirken proje alanının genel değerlendirmesi için, proje alanı içindeki farklı arazi türlerinin oranına dayalı ağırlıklar kullanılarak ağırlıklı ortalamalar türetilir.

Kapitalizasyon Oranının Hesaplanması

Her bir proje alanında, il, ilçe ve mahalle düzeylerindeki geçerli kapitalizasyon oranı, ortalama yıllık net gelirin arazinin satın alma-satış değerlerine oranı tarafından belirlenir. Arazinin değerini belirlemede kullanılan gelir konsepti, arazinin net geliri, net kirası veya arazi kirasıyla ilgilidir.

Taşınmaz malların değerinin belirlenmesi ve kapitalizasyon oranını, net gelir ve piyasa değeri arasındaki ilişkiyi uygulayarak piyasa yaklaşımına dayalı olarak hesaplanması için temel kapitalizasyon formülü kullanılır ($f = R / D$). Bu formül kullanılarak elde edilen kapitalizasyon oranı, belirli bir proje koridoru veya ilgili il veya ilçenin genel özelliklerini yansıtan bir ortalama olarak değerlendirilir.

Bu ortalama kapitalizasyon oranını bireysel arazi parselleri için düzeltirken uzmanlar, her parselin kapitalizasyon oranını olumlu veya olumsuz etkileyebilecek spesifik özelliklerini göz önüne alacaktır.

Arazinin ortalama yıllık net geliri veya kirasının tahmini, arazinin sahibi, bir ortakçı veya bir kiracı tarafından işletilmesine bağlı olarak değişir. Ayrıca kira, farklı arazi sınıflandırmaları veya kalite grupları için ayrıca hesaplanır (örneğin, kuru çiftlik arazisi, sulanan çiftlik arazisi, meyve bahçeleri, otlak arazisi vs.).

Kapitalizasyon oranları farklı arazi türleri ve topografik özellikler için ayrı ayrı belirlendikten sonra, bölgesel ortalama kapitalizasyon oranının hesaplanması için, her bir arazi türünün ortalama işler araziler içindeki payı dikkate alınarak, bir ağırlıklı ortalama yöntemi kullanılır. Bu şekilde, proje alanında veya il, ilçe veya mahalle seviyesinde kullanılmak üzere ortalama bir kapitalizasyon oranı belirlenir.

Arazi, Mahsul, Ağaç ve Varlık Değerleme

Her bir Projede toplanan parsel düzeyi verilerin analizine dayalı olarak, yetiştirilen mahsullerin brüt üretim değerleri ve üretim maliyetleri, arazi sınıflandırmalarına ve arazinin topografik özelliklerine göre hesaplanır. Arazinin yıllık ortalama net geliri, ürün rotasyon sistemlerine göre hesaplanan ortalama brüt üretim değeri ve arazi kirası hariç üretim maliyetleri arasındaki fark olarak belirlenir. Ardından boş arazi değeri, ortalama yıllık net gelirin, parselin özelliklerine göre düzeltilmiş kapitalizasyon oranına bölünmesiyle hesaplanır. Arazi üzerinde herhangi bir ek bileşen varsa, bunların değerleri de bu taban tutara eklenir.

Arazi üzerindeki yıllık mahsuller ve meyve veren ve meyve vermeyen ağaçların değeri, bitkilerin gelişim aşamasına bağlı olarak maliyet veya gelir yaklaşımı kullanılarak belirlenir. Şartnamede şöyle denir: "Özellikle meyve veren ve meyve vermeyen ağaçlar için, her bir ağacın veya ağaç grubunun yaşa göre değeri, gelir yaklaşımı kullanılarak bireysel hesaplanmalıdır ve bu hesaplamaların detayları değerlendirme raporlarında açıkça sunulmalıdır." Ancak şartname, daha fazla metodolojik detay sunmamaktadır.

Bu konuda daha spesifik bilgiler edinmek için, değerlendirme (mühendislik) firmasına hazırladıkları değerlendirme raporu ve uyguladıkları metodolojik dokümantasyon için bir talepte bulunulmuştur.

Yerel Arazi Piyasası ve Piyasa Fiyatlarının Araştırılması

Proje alanında gerçekten satın alınmış ve satılmış olan arazilerin piyasa değerleri, resmi kayıtlardan (İl/İlçe Tapu Müdürlükleri kayıtları, yerel emlak ofisleri, Ziraat Odaları ve Sanayi ve Ticaret Odaları gibi) elde edilen verilerin işlemlere dahil olan taraflarla doğrudan görüşmeler dahil olmak üzere, saha araştırmalarıyla çapraz referanslanmasıyla belirlenir.

Ayrıca, yerel olarak gayriresmi yollarla (örneğin, köy senetleri veya herhangi bir belge olmadan) satılmış olan araziler de, işlemin yazılı bir beyan ve muhtardan onay üzerinden doğrulanmış olması şartıyla, hesaba katılabilir. Araştırmada mümkün olduğu ölçüde yalnızca son beş yılda gerçekleşen gerçek işlemlerin dikkate alınmasını sağlamak için çaba harcanmıştır.

Arazi değerlemesi, mülk üzerinde yapılan iyileştirmeler veya kurulan tesislerden kaynaklanabilecek üretim artışına veya erken hasada dayandırılmamalıdır. (Örneğin sera alanları için değerlendirme, sera dışı alanlar için belirlenen arazi değerine dayalı olmalıdır.) Dolayısıyla, sera yapısının kendisinin maliyeti ayrıca hesaplanır ve tahmini değere bir bina maliyeti olarak eklenir.

ii) İmarlı Arsaların Değerlemesi

Teknik Şartnamenin 11. Maddesi, mülk değerlemesinde öncelikle "arsa" ve "arazi" arasında açık bir ayrım yapılması gerektiğini belirtir. 2942 sayılı Kanun'un 11. Maddesi, arsalar ve tarım arazileri için ayrı değerlendirme yöntemleri öngörse de, hangi alanların arsa hangilerinin arazi olduğunu tanımlamamaktadır. Bu ayrımı yapmak için Emlak Vergisi Kanunu hükümleri kullanılır:

"1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 12. Maddesine göre: "Belediye sınırları içinde belediye tarafından parsellenmiş arazi, imarlı arsa ("arsa") olarak değerlendirilir. Belediye sınırları içinde veya dışında bulunan parsellenmemiş arazi için, işbu kanuna göre hangisinin imarlı arsa olarak değerlendirileceğini Bakanlar Kurulu belirler. Aksi belirtilmediği sürece, işbu kanunun diğer maddelerinde geçen arazi terimi aynı zamanda imarlı arsaları da kapsamaktadır."

Kanun tarafından belirtilen "parsellenmiş" terimi, belediye tarafından uygulama imar planı hazırlanmış, ardından bir alt bölümlenme (parselasyon) planı hazırlanmış ve tapu müdürlüğü tarafından resen resmi olarak tescil edilmiş taşınmaz malları ifade eder.

3194 sayılı İmar Kanunu'na göre imarlı arsa, İmar Kanunu, İmar Planı ve ilgili yönetmeliklerin ilkelerine göre düzenlenmiş bir imar bloğu içinde bulunan bir kadastro parseli biçimi olarak tanımlanır.

"Mücvir alan" terimi, imar mevzuatı açısından belediyenin kontrolü ve sorumluluğuna giren bölgelere atıfta bulunur. 1319 sayılı Kanun'un 12. Maddesinde atıfta bulunulan Bakanlar Kurulu kararı 1983'te (Karar No. 83/6122) çıkarılmıştır. Bu karara göre, bir parselin imarlı bir arsa olarak nitelendirilebilmesi için, belediye sınırları içinde bulunup bulunmamasına bakılmaksızın, bir uygulama imar planı altındaki bir yerleşim yeri alanı olarak tayin edilmelidir, kalkınmış (yerleşik) bir alan içinde olmalıdır ve belediye hizmetlerinden faydalanmalıdır.

Bir mülkin, değerlendirme tarihinde imarlı bir arsa olarak değerlendirilebilmesi için, aşağıdaki koşullar karşılanmalıdır:

- Belediye imar planı içinde bulunmalıdır veya değilse, bir belediye veya bitişik bir alan içinde olmalıdır;
- Belediye hizmetlerinden faydalanmalıdır.
- Kalkınmış (yerleşik) bir alan içinde bulunmalıdır.

Bu koşullar, ilgili belediyeden alınan destekleyici belgelerle birlikte parsel özel raporlarda belgelenmelidir.

Araziyle ilişkili turizm tesisleri, benzin istasyonları, kooperatif toplu konutları ve diğer sosyal ve ekonomik tesisler dahil olmak üzere, belediye sınırları ve bitişik alanlar dışında bulunan mülkler, imarlı arsalar olarak değerlendirilmeyecektir.

Bir mülkün bir mahalle sınırları içinde bulunması, ancak bir belediye veya bitişik alan içinde bulunmaması durumunda o mülk tarım arazisi olarak sınıflandırılacaktır. Mülke ve civarına sağlanan hizmetler, Yargıtay kararlarına göre ancak objektif değer arttırıcı faktörler olarak değerlendirilebilir. Gelir yöntemiyle belirlenen değer, objektif temeller dayalı olarak arttırılabilir, ancak böylesi bir artış %50'yi geçmemelidir.

Değerleme sürecinde mülk, yaklaşan bir imar planı altında gelecekteki muhtemel statüsüne bakılmaksızın, mevcut durumuna dayalı olarak analiz edilir ve değeri biçilir. Kendisi için kamulaştırmanın yürütüldüğü proje sonucunda parsel ile ilgili bir imar planı değişikliği yapıldıysa, değerlendirme, parselin imar değişikliğinden önceki durumuna dayalı olarak yapılmalıdır.

Böyle durumlarda, örneğin, bir arsa projeden dolayı tetiklenmiş bir plandan dolayı imar planında yeşil alan olarak gösteriliyorsa, değerlendirme, parsel üzerinde inşaata artık izin verilmediği gerekçesiyle değerlendirme azaltılmamalıdır. 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 16. Maddesine göre, imar planı içinde bulunan yeşil alanlar tapu siciline kaydedilmelidir. Ancak, detaylı imar ve parsel planının onaylanmasından önce üst ölçek planlarda bulunan "yeşil alan" veya "park alanı" tayini, mülk sahibinin mülkiyet haklarını ortadan kaldırmaz ve değeri düşüren bir faktör olarak değerlendirilmemelidir.

Bununla birlikte, parseller imar planında "tarım arazisi" olarak tayin edilmişse, bu inşaata izin verilmediğinin bir göstergesi olarak değerlendirilir ve böyle parsellere tarım arazisi olarak değerlendirme yapılmamalıdır.

İmarlı arsaların değerlemesinde, öncelikle mülkün tapu kayıtları incelenerek, konu olan mülkün civarında son beş yıl içinde gerçekleştirilen tüm boş arazi satışları belirlenmelidir. Ek olarak, etüt aşaması sırasında, resmi belgelere kayıtlı satış fiyatlarının gerçek piyasa değerini yansıtmadığı ve tapu devri ücretlerinden kaçınmak için değerin olduğundan düşük bildirilip bildirilmediği değerlendirilmelidir.

Bu doğrultuda, özel şahıs olan taraflar arasında pazarlıklı uzlaşma yoluyla satılan imarlı arsaları içeren işlemler, değerlendirme sürecinde kıyaslanabilir satışlar (piyasa kanıtı) olarak değerlendirilir. Ancak kayıtlarda gösterilen ve mahkeme kararıyla satışlar, mirasla ilgili devirler, aile içindeki satışlar veya ipotek satışlarını içeren işlemler, geçerli karşılaştırma örnekleri olarak değerlendirilmemelidir.

İmarlı arsaların değerlemesi, imar hakları ve inşa edilebilirlik koşullarına uygun olarak kıyaslanabilir satış verilerine dayalıdır. Yalnızca değerlendirme tarihi öncesinde, özel koşullar olmadan yapılan emsal satışlar göz önüne alınır. Karşılaştırmalı analizde, parselin değerini olumlu veya olumsuz etkileyebilecek bina tipolojisi (ayrı, bağlı veya blok), kat alanı oranı (FAR / KAKS), maksimum bina yüksekliği (hmax), taban alanı kat sayısı (TAR / TKS) ve arazi kullanım kararları gibi tüm faktörler, diğer özelliklerle birlikte değerlendirilir.

Geçerli olduğu takdirde, tapu üzerine kaydedilmiş her türlü kısıtlama (örneğin, ipotekler, vakıf kayıtları, idari olanlar dahil irtifak hakları) veya planlama kısıtlamaları (örneğin, afet riski bölgesi, kentsel dönüşüm bölgeleri, doğal veya arkeolojik sahalar, yeşil alan tayinleri) değerlemeye yansıtılmalıdır.

Doğru bir karşılaştırma yapılmasını güvenceye almak için, hem konu olan mülk hem kıyaslanabilir satışlar için emlak vergisi beyanları, coğrafi yakınlığa dikkat edilerek gözden geçirilmelidir. Benzer koşullar altında kamulaştırılmış bir mülkün değerlendirme sonucu fikir verebilse de doğrudan kıyaslanabilir olarak kullanılmamalıdır.

Son olarak, aynı mahalle veya civarındaki alanda kamu kurumları tarafından ödenen arazi alımı, satışı veya kamulaştırma değerleri incelenmelidir ve imarlı arsalar için takdir edilen değerlerin tutarlılığını değerlendirmek için bir referans olarak kullanılmalıdır.

Yargıtay tarafından belirlenmiş emsallere göre, boş arsaların mevcut veya uygun kıyaslanabilir satışı yoksa, bina değerini geliştirilmiş (üzerine inşaat yapılmış) arsaların satış fiyatından çıkarmak suretiyle arsa değerini türetmek kabul edilebilir bir uygulamadır.

Konu olan mülkü kıyaslanabilir satışlarla karşılaştırırken, aşağıdaki faktörler göz önüne alınmalıdır:

- a) Parsel büyüklüğü (alan ve/veya genişlik),
- b) Parsel konumu (örneğin, ana yol, sokak veya cadde üstünde ön cephe; köşe parseli statüsü),
- c) Arazinin şekli ve fiziksel/topografik koşulu,
- d) Parsel boyutları, cephe dahil (yol boyunca uzunluk) ve derinlik,
- e) İmar planındaki arazi kullanımı tayini ve civar alanın kalkınma özellikleri,
- f) İmar yönetmelikleri ve kat alan oranı (FAR/KAKS), taban alanı kat sayısı (TAR/TAKS), güvenlik mesafeleri (ön, yan, arka) gibi bina koşulları,
- g) Mülkün üzerinde konumlandığı sokağın, yokun veya caddenin genişliği,
- h) Mülkün kullanımını sınırlayabilecek kısıtlamalar (örneğin, yeşil alan tayini, koruma kararları, bina yasakları),
- i) Şehir merkezine ve sosyal/kültürel altyapı alanlarına mesafe,
- j) Erişilebilirlik ve ulaşım seçenekleri,
- k) Mülk üzerinde yasal haklar ve borçlar (örneğin, irtifak hakları, şerhler, açıklamalar, ipotekler),
- l) Tapu sicilinde tarım arazisi olarak kaydedilmiş bir mülkün gerçekte imarlı arsa olarak tanımlanmış olduğu ancak imar uygulama sürecinden geçmemiş olduğu durum (diğer bir deyişle, düzenleme ortaklık payı (DOP) gibi kamusal amaçlarla alanından kesinti yapılmamış olması).

Mülkün değerini olumlu veya olumsuz olarak etkileyebilecek bu tür faktörlerin tümü hesaba katılmalıdır.

Yukarıdakiler doğrultusunda, hem konu olan mülkler hem kıyaslanabilir mülkler için imar durumu belgeleri ve imar planları (örneğin, imar durum belgeleri, parsel yerleşim planları) hazırlanmalıdır. İmar planı alanları içinde bulunan parseller için, ilgili belediyeler veya il idarelerinden onaylanmış imar durum belgeleri (haritalar ve sınır tanımlamaları dahil) edinilmelidir. Sorumlu yetkili makam, ilgili belediye veya il kurumlarından bu belgeleri resmi olarak talep etmelidir.

iii) Yapı Değerlemesi

Teknik Şartnamenin 12. Maddesi, binaların değerlemesinde aşağıda anlatılan prosedürlerin ve yöntemlerin izlenmesi gerektiğini belirtmektedir:

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yıllık olarak çıkarılan **Yaklaşık Birim İnşaat Maliyetleri Hakkında Tebliğat'a** göre, binalar, yapı için geçerli inşaat maliyetleri ve mimari hizmet sınıfına göre beş ana grup halinde sınıflandırılır. Her bir grup, inşaat maliyeti seviyelerine göre alt gruplara (örneğin, A, B, C) ayrılır.
- **1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu 29. Madde, (b) fıkrası** uyarınca, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından her yıl, standart metrekare inşaat maliyetlerini listeleyen bir tarife yayınlanır. Bu tarife binaları yapısal sistem, malzeme ve inşaat kalitesi ve kullanım amacına göre sınıflandırır.

- Emlak vergisi amaçları için kullanılan bu yaklaşık inşaat maliyetleri ve standart metrekare maliyetleri, aslen çeşitli bina tipleri ve kaliteleri çapında değerlendirme amaçları için tasarlanmamış olsa da, mahkeme kararları uygulamada tutarlılığın sağlanması için bunların kamulaştırmayla ilgili değerlendirme çalışmalarında kullanılmasını önermiştir.
- İlk başta, kamulaştırma alanı içinde bulunan binaların boyutları hassas aletler (örneğin, çelik şerit metre veya topografya aletleri) kullanılarak ölçülmelidir ve inşaat maliyeti, yukarıda bahsedilen tebligatta yayınlandığı gibi ilgili bina sınıfı ve birim fiyatlara dayalı olarak hesaplanmalıdır.
- Kamulaştırma uygulamalarında gerçekleştirilmesi gereken en önemli prosedürlerden biri, taşınmaz mülkün gerçek değerinin belirlenmesidir. Yatırımların zamanında tamamlanabilmesi için, değerlemenin bilimsel ilkeler ve objektif kriterlere dayalı olması gerekir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanan birim inşaat maliyetleri, binaların normal koşullar altında sahip olması gereken standart özelliklere sahip oldukları varsayımıyla hesaplanır. Ancak kamulaştırılmış bina, bu standartları sağlamayan özelliklere sahipse, eksikliklere karşılık gelen maliyetler hesaplanacak ve toplam yapı değerinden düşülecektir. Bu durumla, özellikle de eski binalarda, sıklıkla karşılaşılır. Örneğin, eğer değerlendirme konusu olan bir binada inşaat bileşeni olarak sıva yoksa, sıvanın maliyeti hesaplanmalı ve binanın toplam değerinden çıkarılmalıdır. Yargıtay kararları da, ihtilaflı yapının iç ve dış özelliklerinin (örneğin, su, elektrik ve kanalizasyon sistemleri, ıslak ve kuru zemin kaplamalar, çatı malzemeleri, vs.) detaylıca incelenmesi gerektiğini ve yapının değerinin her türlü eksik bileşenin maliyeti düşüldükten sonra belirlenmesi gerektiğini vurgulamaktadır¹³⁴ (Anonim, 2015; Anonim, 2016; Anonim, 2018). Jakuzi, sauna, gömme dolap, ahşap paneller, parke zemin, seramik karo ve merkezi ısıtma sistemi gibi bir üniteye olup diğerlerinde olmayan ilave özelliklerin maliyeti nasıl toplam maliyete ekleniyorsa, benzer bir şekilde, eksik bileşenlerin maliyeti de düşürülür.

Buna uygun olarak, hesaplanan değerden, her türlü **eksik inşaat** işinin maliyeti düşülür. Ardından, 2 Aralık 1982 tarihli (17886 sayılı) **Resmi Gazete'de Yayınlanan Amortisman Tablosu**'nda belirtilen oranlar kullanılarak amortisman uygulanır. Binada kurtarılabilir bir değer varsa ve mülk sahibi bunu talep ederse, eksik inşaa ve amortisman maliyeti çıkarıldıktan sonra kurtarma değeri de düşülebilir.

- Ayrıca, ana binanın yaklaşık inşaat maliyetinin bir parçası olarak değerlendirilmeyen yapılar (bahçe duvarları, kuyular, gölgelikler veya beton avlular gibi), kamulaştırma sınırları içinde kalıyorsa ayrıca değer biçme yapılmalıdır ve maliyetleri toplam değerlemeye eklenmelidir.
- Aynı zamanda kamulaştırmaya konu binanın kat mülkiyeti veya kat irtifakı kapsamında kayıtlı olup olmadığı da belirlenmelidir.

Bir mülk bütün olarak kamulaştırılabilir veya 634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu altında ayrı taşınmaz mülkler olarak tanımlanan bireysel bağımsız bölümler (kat mülkiyeti üniteleri) kendi başlarına kamulaştırma konusu olabilir.

634 sayılı Kanun'un 46. Maddesine göre *"Ana taşınmaz kamulaştırılacaksa, her bir bağımsız kısmın kamulaştırma değeri arazi payı ve yardımcı tesisler de göz önüne alınarak ayrı ayrı değerlendirilecek ve o kısmın sahibine ödenecektir."*

Bina tipi, inşaat kalitesi, bağımsız birimlerin iç mekan yerleşimi ve dekorasyonu, cephesi ve ortak alanlara erişim miktarının birimler çapında çeşitlilik gösterebileceği göz önüne alındığında, değerlemenin her bir birime spesifik olan detaylı envanter verilerine dayalı olması gerekir (Yargıtay 5. Hukuk Dairesi, E:1990/11239, D:1990/31119, Tarih: 13.11.1990/)

Değerleme uygulamasında, öncelikle ana mülkün, arazi ve ortak alanlar dahil olmak üzere, toplam değeri belirlenir. İkinci adımda, bu değer bağımsız birimler arasında dağıtılır veya her bir birime bireysel olarak değer biçilebilir. Eğer belirli bir bağımsız kısım, diğer birimlerden ilave bileşenler gibi farklı özellikler içeriyorsa, bunlar

¹³⁴ Anonim, 2015. Yargıtay Kararı. 5. Hukuk Dairesi, No: 2014/23596, Karar: 2015/5990, Tarih: 25.03.2015.

Anonim, 2016. Yargıtay Kararı. 5. Hukuk Dairesi, No: 2016/12246, Karar: 2016/17970, Tarih: 22.12.2016.

Anonim, 2018. Yargıtay Kararı. 5. Hukuk Dairesi, No: 2018/6157, Karar: 2018/19026, Tarih: 25.10.2018.

değerleme çalışmasında hesaba katılmalıdır (Yargıtay Mahkemesi 18. Hukuk Dairesi, E:2005/2842, D:2005/5438, Tarih: 24.05.2005).

Örneğin, bağımsız bir kısım diğer kısımlarda olmayan jakuzi, sauna, gömme dolap, ahşap paneller, parke zemin, seramik karo ve merkezi ısıtma sistemi gibi özellikler içeriyorsa, bu özelliklerin net maliyeti inşaat maliyetine eklenmelidir. Ancak bu tür özellikler tüm kısımlarda bulunuyorsa, bunlar bina sınıfını seçerken ve birim maliyetini belirlerken göz önüne alınır ve çifte hesaplama kaçınmak için yeniden eklenmemelidir.

Değerlemenin sonuçlar, çeşitli açılardan çekilen fotoğraflarla birlikte belirlenen formatta kamulaştırma bilgi sistemine aktarılır.

iv) Diğer Hususlar

1. **4706 sayılı Kanun'un 5. Maddesine göre**, 31 Aralık 2000 tarihinden sonra Hazineye ait taşınmaz mülkler üzerinde inşa edilmiş herhangi bir yapıyı veya tesisi değerlerken, **Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik ve Maliye Bakanlığı 2015/1 sayılı Genelgesi'nde** yer alan hükümler dikkate alınmalıdır. Bu konulardaki bilgiler ve raporlar ilgili makama ibraz edilmelidir.
2. **Kamulaştırma Kanunu'nun 19. Maddesi** şöyle der: *"Başka biri adına kayıtlı, sahihsiz ve/veya zilyet tarafından iktisap edilmemiş mülklerin kamulaştırmasında, binaların asgari levazım bedeli ve ağaçların 11. Madde çerçevesinde takdir olunan bedeli zilyedine ödenir."* Bu tür araziler için, binaların levazım bedeli (asgari donanımlar) hesaplanır. (Bu tür durumlarda, bir **zilyetlik kaydı** hazırlanmalı ve muhtar, köy meclisi üyeleri ve zilyet tarafından imzalanmalıdır.)
3. Eski kamulaştırma koridoru içinde benzin istasyonları veya diğer yol kenarı tesisler için tesis sahibi tarafından kurulmuş **çiçek tarhları, bordür taşları veya diğer peyzaj bileşenleri gibi yapılar, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 13. 17. Maddeleri** uyarınca değerlemeye dahil edilmeyecektir.
4. Kamulaştırma koridoru içinde bulunan binalar için, imar, kadastro, tapu sicili ve bina izni belgeleri toplanmalıdır. İlgili tablolar ve envanterler hazırlanacaktır ve bu bilgileri (örneğin, bina ruhsat verileri talepleri, ruhsatsız yapılar için mahkeme emriyle yıkım kararları) almak için idare tarafından Kadastro, Tapu Dairesi, Belediye veya Valilik (İl Özel İdaresi) ile yapılan tüm yazışmaların sonuçları takip edilmeli ve belgelenmelidir.
5. Değerleme çalışmaları sırasında tip veya sınıfa bakılmaksızın değerlendirilmesi gereken tüm yapılar ve müstemilatları (örneğin, endüstriyel tesisler, tarımsal binalar, maden operasyonları ve ilgili alanlar, çevre duvarları, tel örgü, kanalizasyon hatları, drenaj sistemleri, beton kaplama, sondaj delikleri ve kuyular gibi yerüstü ve yeraltı kurulumları), peyzaj ve altyapı bileşenleri dahil olmak üzere ölçülmeli ve haritalanmalıdır. Konumları, eski ve yeni kamulaştırma sınırları ve parsel sınırları arasındaki kesişme noktalarının hesaplanması ve yerleştirilmesi ile birlikte mevcut kamulaştırma planı üstünde işaretlenmelidir.
6. Kamulaştırılan parseller üstünde bulunan **ayrılmaz parçalar ("mütemmim cüz") ölçekli bir parsel krokisi** üzerinde gösterilmelidir.
7. **Tel örgüler** (beton veya metal direkli), **burgu kuyuları, keson kuyuları ve sondaj delikleri** için, birim fiyatlar analiz üzerinden belirlenecek ve değerlemeye dahil edilecektir.

Son olarak, bu noktaya kadar teknik şartnameden özetlenen hükümlerin genel esasları temsil ettiği ve değerlendirme için detaylı formüller veya metodolojik yaklaşımlar sunmadığı kaydedilmelidir. Ancak bu hükümlerin, standart değerlendirme metodolojileriyle uyumsuz olduğu iddia edilemez. Bunun sebebi, Türkiye'de Kamulaştırma Kanunu içinde açıkça ele alınmayan değerlendirme pek çok hususunun, **Yargıtay içtihatlarıyla** şekillendirilmiş ve açıklığa kavuşturulmuş olmasıdır.

Appendix C – Hazine Arazisi Üzerindeki Artık Parsellerin Listesi

İlçe	No	Yerleşim Yeri	Kısım	Parsel	Parsel Türü	Parsel Alanı (m ²)	Kamulaştırılmış Alan (m ²)	Geri Kalan Alan (m ²)
Serik	1	Sarıabalı	258	16	Tarım	5,444.34	5,111.25	333.09
	2	Sarıabalı	258	14	Tarım	2,491.46	2,133.14	358.32
	3	Sarıabalı	164	8	Tarım	2,137.46	1,666.34	471.12
	4	Sarıabalı	283	34	Tarım	1,029.4	595.96	433.44
	5	Sarıabalı	283	35	Tarım	869.92	460.54	409.38
	6	Sarıabalı	283	29	Tarım	822.14	660.40	161.74
Manavgat	7	Çakış	128	165	Tarım	288.46	59.56	228.90
	8	Taşagıl	549	5	Yapıya sahip arazi	4,483.97	4,153.56	330.41
	9	Taşagıl	348	255	Tarım	507.99	85.69	422.30
	10	Taşagıl	551	9	Tarım	1,249.69	868.25	381.44
	11	Taşagıl	910	1	Yapıya sahip arazi	1,148.53	755.00	393.53
	12	Hocalar	185	67	Tarım	1,890.95	1,594.36	296.59
	13	Çolaklı	883	3	Tarım	690.78	311.42	379.36
	14	Çolaklı	887	1	Orman	1,147.23	680.28	466.95
	15	Çolaklı	890	12	Tarım	716.58	472.33	244.25
	16	Çolaklı	955	1	Tarım	311.07	91.13	219.94
	17	Kalemler	136	12	Tarım	975.34	568.74	406.60
	18	Kalemler	126	36	Tarım	518.7	98.33	420.37
	19	Kalemler	156	16	Tarım	2,522.85	2,275.21	247.64
	20	Kalemler	156	18	Tarım	1,388.05	1,200.19	187.86
	21	Kalemler	156	19	Tarım	1,553.69	1,129.53	424.16
	22	Kalemler	191	25	Ham toprak	2,323.06	1,852.17	470.89
	23	Evren	758	70	Tarım	352.9	83.03	269.87
	24	Evren	779	1	Ham toprak	1,671.25	1,414.87	256.38
	25	Evren	765	1	Kanal	393.28	62.43	330.85
	26	Evrenleryavşı	145	33	Tarım	478.55	236.98	241.57
	27	Bucakşeyhler	210	25	Tarım	664.4	428.75	235.65
	28	Bucakşeyhler	126	4	İmarlı Arsa	994.42	583.31	411.11
	29	Aşağıışıklar	122	125	Ham toprak	908.6	642.55	266.05
	30	Aşağıışıklar	203	1	Orman	3,212.81	2,790.88	421.93
	31	Aşağıışıklar	121	61	Tarım	562.69	234.99	327.70
	32	Aşağıışıklar	127	6	Tarım	541.23	90.06	451.17
	33	Hacıali	233	1	Orman	2,531.56	2,207.18	324.38
	34	Cevizler	208	25	Tarım	5,245.30	4,807.68	437.62
	35	Cevizler	157	2	Tarım	1,127.58	799.31	328.27
	36	Hacıisali	197	54	Tarım	193.78	66.62	127.16
	37	Hacıisali	197	50	Ham toprak	562.79	194.53	368.26
	38	Hacıobası	102	355	Tarım	227.52	6.76	220.76
	39	Hacıobası	103	205	Tarım	1,427.12	1,248.83	178.29
	40	Hacıobası	170	1	Orman	4,453.34	4,171.50	281.84
	41	Hacıobası	132	71	Tarım	570.47	164.85	405.62
	42	Uzunlar	185	6	Ham toprak	1,925.31	1,521.82	403.49
	43	Uzunlar	183	21	Tarım	668.01	396.17	271.84
	44	Uzunlar	181	8	Tarım	596.33	309.58	286.75
	45	Uzunlar	200	65	Tarım	1,255.04	907.78	347.26
	46	Kadılar	116	3	Direk	121	6.64	114.36
Alanya	47	Alara	190	6	Tarım	611.63	157.98	453.65
	48	Alara	124	316	Tarım	579.82	410.97	168.85
	49	Alara	124	315	Tarım	140.03	72.94	67.09
	50	Alara	122	311	Tarım	1,211.66	770.87	440.79
	51	Alara	122	308	Tarım	1,357.78	1,064.17	293.61
	52	Alara	165	6	Tarım	1,665.2	1,366.90	298.30
	53	Alara	131	7	Tarım	273.77	39.32	234.45
	54	Alara	133	33	Tarım	696.37	370.60	325.77
	55	Alara	133	30	Tarım	1,019.75	532.16	487.59
	56	Alara	156	85	Tarım	1,677.64	1,324.11	353.53
	57	Alara	156	89	Tarım	517.45	215.97	301.48
	58	Alara	156	93	Tarım	1,562.99	1,227.63	335.36
	59	Alara	156	94	Tarım	1,445.4	977.84	467.56
	60	Alara	156	95	Tarım	2,625.94	2,141.70	484.24
	61	Alara	156	101	Tarım	599.55	318.71	280.84
	62	Alara	160	2	Tarım	731.29	345.43	385.86
	63	Alara	156	103	Tarım	701.44	431.87	269.57

İlçe	No	Yerleşim Yeri	Kısım	Parsel	Parsel Türü	Parsel Alanı (m ²)	Kamulaştırılmış Alan (m ²)	Geri Kalan Alan (m ²)
	64	Alara	156	105	Tarım	1042.5	773.64	268.86
	65	Alara	156	106	Tarım	231.66	5.72	225.94
	66	Alara	113	353	Tarım	1134.8	642.55	492.25
	67	Alara	113	340	Tarım	664.26	433.23	231.03
	68	Alara	113	341	Tarım	560.34	230.53	329.81
	69	Alara	113	342	Tarım	349.45	121.13	228.32
	70	Alara	113	343	Tarım	321.79	208.95	112.84
	71	Alara	115	11	Tarım	459.08	136.42	322.66
	72	Alara	124	260	Tarım	341.1	102.67	238.43
	73	Alara	124	261	Tarım	485.6	266.14	219.46
	74	Alara	124	280	Ham toprak	212.23	80.32	131.91
	75	Alara	116	34	Tarım	2,137.03	1,640.10	496.93
	76	Alara	116	35	Tarım	553.59	327.83	225.76
	77	Akdam	106	54	Tarım	386.88	11.33	375.55
	78	Akdam	125	10	Tarım	392.03	73.71	318.32
	79	Akdam	116	22	Tarım	414.63	9.17	405.46
	80	Toslak	253	1	Orman	7,374.02	7,055.00	319.02
	81	Toslak	299	35	Tarım	1,465.59	1,190.21	275.38
	82	Toslak	326	66	Yapıya sahip arazi	2,567.62	2,307.37	260.25
	83	Elikesik	173	46	Tarım	430.68	119.74	310.94
	84	Telatiye	438	5	Orman	2160	2,146.15	13.85
	85	Emişbeleni	203	25	Tarım	605.44	154.29	451.15

Appendix D – Arazi Giriş ve Çıkış Protokolleri (Şablon)

ANTALYA – ALANYA OTOYOLU PROJESİ
ARAZİ GİRİŞ PROTOKOLÜ

Arazi Bilgileri	
İl:	
İlçe:	
Mahalle:	
Parsel No.:	
Konum/Otoyol KM:	
Parselde yürütülecek faaliyetlerin kısa bir açıklaması:	
Proje tarafından araziye girilmeden önce parselde bulunan yapılar/ağaçlar/mahsullerin listesi (varsa)	
Proje tarafından araziye giriş için planlanan tarih	

Yukarıda tanımlanan parseller ilgili olarak, işbu belgeyi imzalayan arazi sahibi ve/veya kullanıcısı, Proje taraflarına **Antalya - Alanya Otoyolu Projesi** kapsamında araziye erişim için izin verdiğini ve gerekli arazi tanımlama faaliyetlerinin yetkili personel tarafından gerçekleştirildiğini beyan eder. İmza sahibi ayrıca Kamulaştırma Kanunu altında tespit edilen tüm yapılar, ağaçlar ve mahsuller (varsa) için gerekli tüm ödemelerin meşru sahiplere yapıldığını da onaylar.

Ek olarak arazi sahibi ve/veya kullanıcısı, Proje tarafından hem Proje kapsamında yürütülecek faaliyetler hakkında hem de Projenin Yeniden Yerleşim Eylem Planı (YYEP) kapsamında sağlanacak ilave destek hakkında bilgilendirilmiş olduğunu beyan eder. Bu destek önlemleri, YYEP dokümanının ilgili Kredi Kuruluşları tarafından onaylanmasını takiben YYEP altında tanımlanan uygun faydalanıcılara sağlanacaktır.

Arazi erişimi hakkında geçerli yerel mevzuat altında gerekli tüm izinler ve onaylar gerektiği gibi alınmadan hiçbir Proje personeli (yükleniciler ve alt yükleniciler dahil) parselde girmeyecektir.

	Adı Soyadı	Tarih	İmza
Malik/Hissedar:			
Arazi Kullanıcısı:			
Şahit – Muhtar:			
ÖAŞ Temsilcisi:			
EPC Temsilcisi:			

Ekler:

Ek 1: Kamulaştırma Kanunu ve, geçerli olan yerde, YYEP (örneğin, mahsul tazminatı ödemeleri vs.) uyarınca meşru sahabe yapılan ödemelerle ilgili belgeler

Ek 2: Girilecek parselin erişim öncesi koşullarını gösteren fotoğraflar ve belgeler (zemin ve her türlü yapı, ağaç veya varsa mahsul dahil)

ANTALYA – ALANYA OTOYOLU PROJESİ
ARAZİ ÇIKIŞ PROTOKOLÜ

Arazi Bilgileri	
İl:	
İlçe:	
Mahalle:	
Parsel No.:	
Konum/Otoyol KM:	
Parselde yürütülen faaliyetlerin kısa bir açıklaması:	
Proje tarafından araziden çıkış tarihi	

Bu protokol, Antalya-Alanya Otoyolu Projesi kapsamında yukarıda belirtilen parsel üzerinde gerçekleştirilen tüm faaliyetlerin tamamlandığını ve arazinin, arazi sahibi ve/veya kullanıcıyla mutabık olduğu üzere orijinal koşuluna geri getirildiğini onaylar.

Bu belgeyi imzalayan arazi sahibi ve/veya kullanıcısı, parselin gerektiği gibi eski haline geri getirildiğini kabul eder ve arazinin inşaat işleri sırasında kullanımıyla ilgili olarak Proje Sahibi, Görevli Şirket, yüklenici, alt yüklenici veya herhangi bir üçüncü tarafa karşı hiçbir iddiada veya tazminat talebinde bulunmayacağını beyan eder.

Bu protokol Proje Sahibi, Görevli Şirket, yüklenici, alt yükleniciler veya herhangi bir üçüncü taraf için, ayrı sözleşmeli anlaşmalar altında oluşturulanların ötesinde hiçbir hak veya yükümlülük yaratmamaktadır.

	Adı Soyadı	Tarih	İmza
Malik/Hissedar:			
Arazi Kullanıcısı:			
Şahit – Muhtar:			
ÖAŞ Temsilcisi:			
EPC Temsilcisi:			

Ekler:

- **Ek-1:** Eski haline getirilen alanlar ve/veya yapıların listesi
- **Ek-2:** Sahanın fotoğrafları ve ilgili dokümantasyonu, eski haline getirilen alanlar ve yapılar dahil

Appendix E – Rıza Protokolü (Şablon)**ANTALYA – ALANYA OTOYOLU PROJESİ**
RIZA PROTOKOLÜ

Otoyol inşaat işleri Projesinin KM: ve arasında başlayacaktır.

KGM tarafından kamulaştırılmış veya kamulaştırılacak olan arazimizin kamulaştırılan kısmı için tazminat ödemesi kamulaştırma prosedürlerinin tamamlanmasından sonra yapılacağı için ve çalışmanın aciliyetinden dolayı, ... İlçesi, ... Mahallesi, ... İl, ... Parsel No., Tapu Sicili Tipi:, konumunda bulunan ve Proje sınırları içine giren (veya kamulaştırma sınırları içinde kalan) arazimizin geri kalan kısmına derhal girilmesi için rızamızı veriyoruz.

KM: ve arasında bulunan ve yukarıda tanımlanan mülkle kesişen Otoyol kesiti için, inşaat işlerinin başlatılması için KGM tarafından arazimize girilmesi için rızamızı verdiğimiz ve sahiplik ve tazminat haklarının korunması şartıyla, arazinin ve onun varolan tüm bileşenlerinin mevcut koşuluyla ilgili tüm iddialar ve tazminat haklarından feragat ettiğimizi beyan ederiz.

	Adı Soyadı	Tarih	İmza
Arazi Sahipleri/Hissedarlar:			
Muhtar:			
KGM Bölge Müdürlüğü Temsilcisi:			
ÖAŞ Temsilcisi:			
EPC Temsilcisi:			

Mülk üzerinde bulunan yapılar, ağaçlar ve mahsuller aşağıda listelenmiştir:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

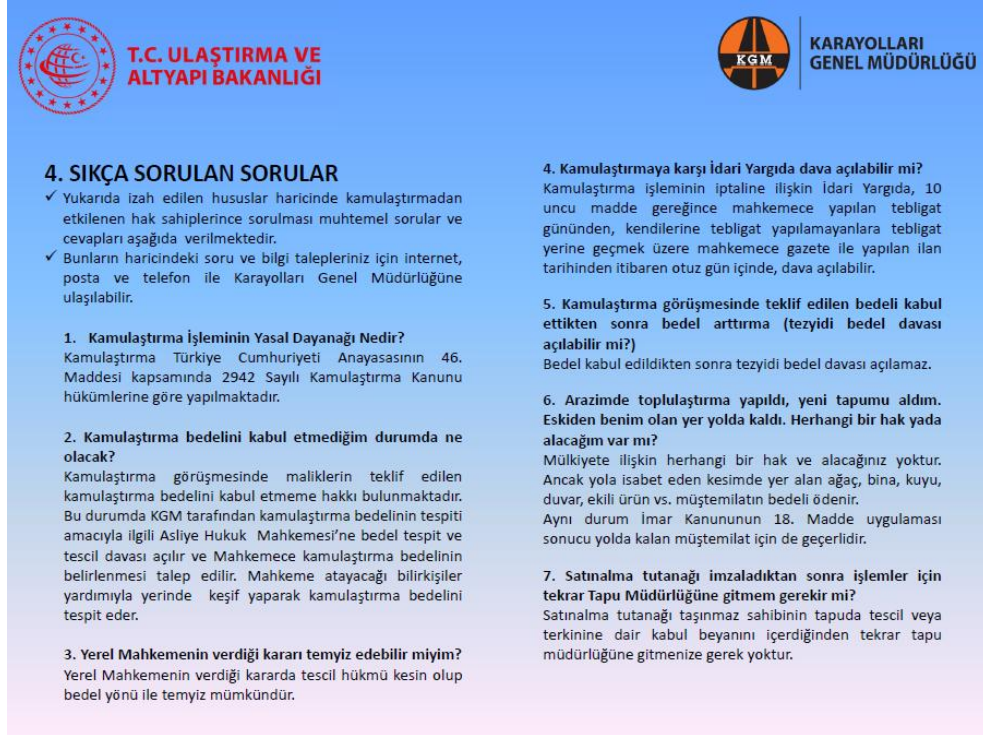
Açıklamalar:

- Arazideki mahsulleri açıkça belirtin (Buğday, Fasulye, Mısır, vs.)
- Mevcut ağaçları ve türlerini açıkça belirtin (Tür, Yaş, Miktar)
- Yapıları açıkça belirtin (inşaat malzemesi, büyüklük, vs.)

Ekler:

Ek 1: Girilecek parselin erişim öncesi koşulunu gösteren fotoğraflar ve belgeler (zemin ve her türlü yapı, ağaç veya varsa mahsul dahil)

Appendix F – KGM'nin Kamulaştırma Sürecinde Prosedür Adımları Hakkındaki El Kitabı¹³⁵ (Sık Sorulan Sorular için Kapak Sayfası ve Örnek Sayfa)

Appendix G – Etkilenen Yerleşim Yerlerine asılan Örnek Son Tespit Tarihi Bildirimleri

2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 25. Maddesi Gereği
Askrıya Çıkarılma Tutanağı

Antalya – Alanya Örtöyolu (Serik-Alanya Kesimi) Projesi kapsamında Antalya ili ve bu ile bağlı ilçelerdeki mahalleler içerisinde bulunan tapınmazlar; yolu inşaat ve emiyol sahası ile yolu inşaatın hizmetinde ihtiyaç duyulacak olan sınıtı, yolu bakım hizmetleri, Örtöyol hizmet tesisleri, malzeme ocakları, petrol ve doküm sahaları ve benzeri sahaları tesis etmek amacı ile 28.11.2023 tarih ve 2023/371 sayılı Olur ile Ulaştırma ve Alay Bakanlığı tarafından 2942 sayılı Kanunun 5. maddesinin (b) bendi gereğince kamulaştırılmasına karar verilmiştir.

Bu tutanağına işi çıktığı tarih projesi kapsamında hak sahipliği için sunulmaları tarihi olarak kabul edilecektir. Projesi kapsamında kamu kurumları sahasında kalan kamu kurumları taşınmazların tespiti çalışması tamamlanmıştır. Sınırları tarhinden sonra, kamu kurumları arasındaki taşınmazın maldı yevni inşaat, ekim dikim yapmak ve mevcut inşaatla eşit değişiklikler meydana getirmek vb. işlemleri, kamu kurumları işleri dışındaki işlemler dikkate alınmayacaktır. Sınırları tarihi sonrasından oluşan yeni yapıları, ağaçları, ürünleri, diğer taşınmazları ve yapıları meydana getirilen yapıların tespiti ve tanımlı olmaları. 2942 sayılı Kamu Kurumları Kanunu kapsamında kamu kurumları taşınmaz maliklerine tebliğ yapılacak ve kamu kurumları işlemleri kanununa uygun olarak tamamlanacaktır.

Bu karara göre Antalya ili, Manavgat ilçesi Ulukapı Mahallesinde bulunan ekli ilan dahilindeki taşınmazlar için 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 25. maddesi hükmüne göre ilan 15 gün süreyle mahalle muhtarlığında askıda kalma koşulu ile 21.05.2015 tarihinden itibaren askıya çıkarılmıştır. Ayrıca (köy bekkisi, hoparlör vb.) duyuru yapılacaktır.

İş bu tutanak 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 25. maddesine göre ilana çıkarıldığına dair aşağıda imzası bulunan kişilerce 2 nüsha halinde düzenlenerek imza altına alınmıştır.

20.05.2025

Karayolları 13. Bölge

Muduruğu Yetkilisi

Özgür KAHRAMAN

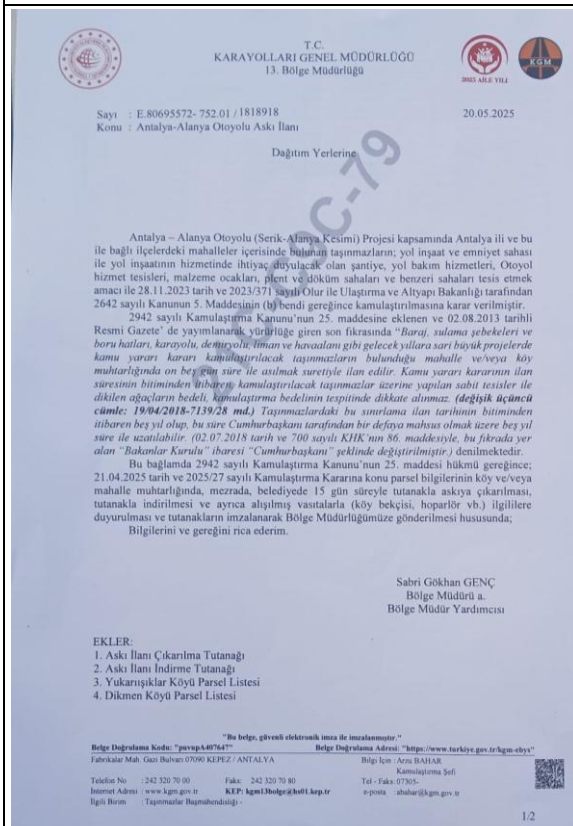
Arazi Mühendisi

Aza

Onur BAKIR

281

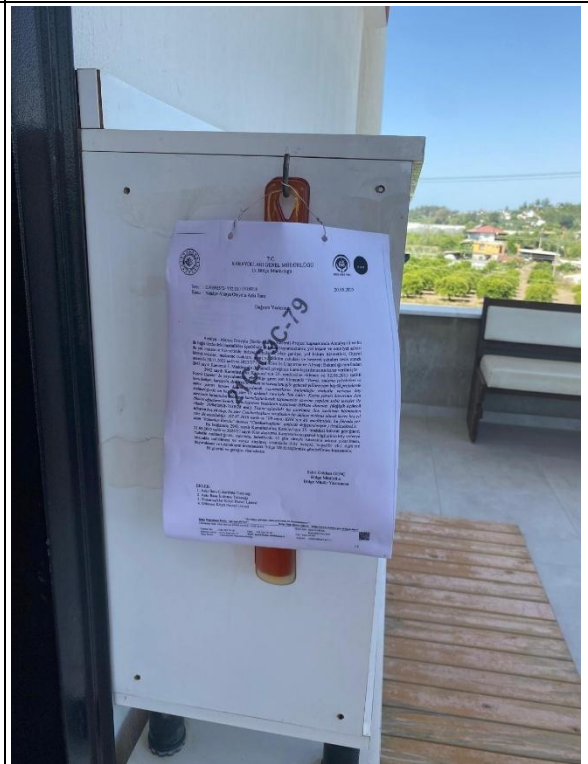
[Signature]

No	Kelas	Siswa	Aktivitas	Aksi Hs	Penerapan	Dial	Tipe Hs	Kuantifikasi Hasil (K)		Tingkat Monev
								Kategori 1	Kategori 2	
1	8B-001-08	167	1	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
2	8B-001-08	167	2	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
3	8B-001-08	167	3	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
4	8B-001-08	167	4	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
5	8B-001-08	167	5	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
6	8B-001-08	167	6	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
7	8B-001-08	167	7	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
8	8B-001-08	167	8	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
9	8B-001-08	167	9	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
10	8B-001-08	167	10	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
11	8B-001-08	167	11	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
12	8B-001-08	167	12	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
13	8B-001-08	167	13	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
14	8B-001-08	167	14	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
15	8B-001-08	167	15	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
16	8B-001-08	167	16	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
17	8B-001-08	167	17	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
18	8B-001-08	167	18	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
19	8B-001-08	167	19	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
20	8B-001-08	167	20	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
21	8B-001-08	167	21	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
22	8B-001-08	167	22	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
23	8B-001-08	167	23	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
24	8B-001-08	167	24	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
25	8B-001-08	167	25	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
26	8B-001-08	167	26	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
27	8B-001-08	167	27	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
28	8B-001-08	167	28	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
29	8B-001-08	167	29	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
30	8B-001-08	167	30	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
31	8B-001-08	167	31	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
32	8B-001-08	167	32	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
33	8B-001-08	167	33	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
34	8B-001-08	167	34	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
35	8B-001-08	167	35	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
36	8B-001-08	167	36	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
37	8B-001-08	167	37	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
38	8B-001-08	167	38	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
39	8B-001-08	167	39	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
40	8B-001-08	167	40	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
41	8B-001-08	167	41	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
42	8B-001-08	167	42	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
43	8B-001-08	167	43	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
44	8B-001-08	167	44	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
45	8B-001-08	167	45	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
46	8B-001-08	167	46	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
47	8B-001-08	167	47	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
48	8B-001-08	167	48	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
49	8B-001-08	167	49	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
50	8B-001-08	167	50	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
51	8B-001-08	167	51	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
52	8B-001-08	167	52	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
53	8B-001-08	167	53	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
54	8B-001-08	167	54	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
55	8B-001-08	167	55	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
56	8B-001-08	167	56	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
57	8B-001-08	167	57	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
58	8B-001-08	167	58	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
59	8B-001-08	167	59	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
60	8B-001-08	167	60	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
61	8B-001-08	167	61	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
62	8B-001-08	167	62	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
63	8B-001-08	167	63	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
64	8B-001-08	167	64	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
65	8B-001-08	167	65	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
66	8B-001-08	167	66	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
67	8B-001-08	167	67	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
68	8B-001-08	167	68	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
69	8B-001-08	167	69	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
70	8B-001-08	167	70	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
71	8B-001-08	167	71	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
72	8B-001-08	167	72	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
73	8B-001-08	167	73	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
74	8B-001-08	167	74	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
75	8B-001-08	167	75	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
76	8B-001-08	167	76	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
77	8B-001-08	167	77	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
78	8B-001-08	167	78	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
79	8B-001-08	167	79	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
80	8B-001-08	167	80	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
81	8B-001-08	167	81	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
82	8B-001-08	167	82	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
83	8B-001-08	167	83	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
84	8B-001-08	167	84	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
85	8B-001-08	167	85	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
86	8B-001-08	167	86	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
87	8B-001-08	167	87	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
88	8B-001-08	167	88	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
89	8B-001-08	167	89	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
90	8B-001-08	167	90	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
91	8B-001-08	167	91	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
92	8B-001-08	167	92	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
93	8B-001-08	167	93	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
94	8B-001-08	167	94	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
95	8B-001-08	167	95	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
96	8B-001-08	167	96	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
97	8B-001-08	167	97	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
98	8B-001-08	167	98	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
99	8B-001-08	167	99	1	1	1	1	100%	100%	BAIK
100	8B-001-08	167	100	1	1	1	1	100%	100%	BAIK

Dikmen, Manavgat

Yukarıışıklar, Manavgat

Appendix H – Kapama Bahçelerin Listesi

H.1. Açık Tarla Kapama Bahçeler

No.	Mahalle	Ada/Parsel No.	Mülkiyet	Meyve Türü	Karşılık Gelen Kapama Bahçe için Ağaç Sayısı
1	Sarıbalı	246/1	Hazine	Zeytin	395
2	Sarıbalı	258/13	Hazine	Nar	18
3	Sarıbalı	164/3	Hazine	Narenciye	374
4	Sarıbalı	164/2	Hazine	Zeytin	20
5	Sarıbalı	164/1	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	23
6	Sarıbalı	164/5	Hazine	Zeytin	146
7	Sarıbalı	164/7	Hazine	Narenciye	55
8	Sarıbalı	164/8	Hazine	Zeytin	77
9	Sarıbalı	164/16	Hazine	Narenciye	82
10	Sarıbalı	164/15	Hazine	Narenciye	60
11	Sarıbalı	164/17	Hazine	Narenciye	67
12	Sarıbalı	164/22	Hazine	Narenciye	31
13	Sarıbalı	164/29	Hazine	Nar	96
14	Sarıbalı	201/2	Hazine	Nar	6
15	Sarıbalı	164/34	Hazine	Narenciye	90
16	Sarıbalı	201/4	Hazine	Nar	85
17	Sarıbalı	249/1	Hazine	Nar	126
18	Sarıbalı	235/1	Hazine	Zeytin	59
19	Sarıbalı	283/22	Hazine	Narenciye	10
20	Sarıbalı	283/41	Hazine	Narenciye	8
21	Sarıbalı	282/5	Hazine	Narenciye	14
22	Sarıbalı	282/4	Hazine	Narenciye	33
23	Sarıbalı	283/33	Hazine	Narenciye	17
24	Sarıbalı	283/35	Hazine	Narenciye	16
25	Sarıbalı	283/26	Hazine	Narenciye	5
26	Sarıbalı	283/32	Hazine	Narenciye	16
27	Sarıbalı	283/31	Hazine	Narenciye	19
28	Sarıbalı	283/30	Hazine	Narenciye	44
29	Sarıbalı	283/29	Hazine	Narenciye	25
30	Sarıbalı	283/28	Hazine	Nar	57
31	Sarıbalı	283/39	Hazine	Narenciye	21
32	Sarıbalı	283/25	Hazine	Narenciye	26
33	Kayaburnu	106/15	Özel Mülkiyete Ait	Nar	16
34	Çakış	128/1	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	105
35	Çakış	128/2	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	241
36	Çakış	128/178	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	23
37	Çakış	128/3	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	115
38	Taşağıl	347/3792	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	27
39	Taşağıl	347/1	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	152
40	Taşağıl	347/3793	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	53
41	Taşağıl	550/1	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	49
42	Hocalar	159/3	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	159
43	Hocalar	158/754	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	13
44	Hocalar	158/755	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	41
45	Hocalar	158/756	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	54
46	Hocalar	158/757	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	51
47	Hocalar	158/758	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	59
48	Hocalar	158/759	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	85
49	Hocalar	158/762	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	136
50	Hocalar	158/763	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	110
51	Hocalar	158/764	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	105
52	Hocalar	158/765	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	104
53	Hocalar	158/766	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	105
54	Hocalar	158/767	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	112
55	Hocalar	158/768	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	112
56	Hocalar	158/769	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	89
57	Hocalar	185/746	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	201
58	Hocalar	185/745	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	71
59	Hocalar	185/25	Hazine	Zeytin	18
60	Hocalar	185/773	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	24

No.	Mahalle	Ada/Parsel No.	Mülkiyet	Meyve Türü	Karşılık Gelen Kapama Bahçe için Ağaç Sayısı
61	Hocalar	185/24	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	156
62	Hocalar	204/5	Hazine	Zeytin	106
63	Hocalar	208/491	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	15
64	Hocalar	208/492	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	3
65	Hocalar	212/31	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	25
66	Hocalar	212/28	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	168
67	Hocalar	212/29	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	31
68	Hocalar	212/744	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	14
69	Hocalar	212/741	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	30
70	Hocalar	212/30	İhtilafı	Zeytin	225
71	Hocalar	212/737	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	6
72	Hocalar	212/754	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	66
73	Hocalar	212/755	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	13
74	Hocalar	213/697	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	101
75	Hocalar	213/1	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	12
76	Gündoğdu	241/20	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	62
77	Gündoğdu	241/41	Hazine	Zeytin	375
78	Gündoğdu	241/62	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	215
79	Gündoğdu	241/64	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	261
80	Gündoğdu	241/103	Hazine	Zeytin	14
81	Yavrudoğan	134/55	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	17
82	Yavrudoğan	134/59	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	158
83	Yavrudoğan	134/1452	Hazine	Zeytin	27
84	Yavrudoğan	138/6	Özel Mülkiyete Ait	Kayısı	896
85	Yavrudoğan	138/61	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	30
86	Yavrudoğan	138/69	Hazine	Kayısı	55
87	Yavrudoğan	138/1530	Özel Mülkiyete Ait	Kayısı	275
88	Yavrudoğan	187/6	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	141
89	Yavrudoğan	187/7	Hazine	Zeytin	7
90	Yavrudoğan	237/3	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	359
91	Çolaklı	890/2	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	218
92	Çolaklı	955/1	Hazine	Zeytin	4
93	Çolaklı	956/18	Hazine	Zeytin	14
94	Seki	221/2	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	50
95	Seki	821/2	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	83
96	Kalemler	136/8	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	168
97	Kalemler	148/1	Özel Mülkiyete Ait – Limited Şirket	Zeytin	604
98	Yeniköy	120/7	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	177
99	Şişeler	138/58	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	96
100	Şişeler	138/52	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	301
101	Şişeler	138/77	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	389
102	Şişeler	138/48	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	70
103	Şişeler	138/47	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	72
104	Şişeler	138/46	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	136
105	Şişeler	138/32	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	77
106	Şişeler	138/30	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	168
107	Şişeler	138/29	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	151
108	Şişeler	138/25	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	89
109	Şişeler	138/28	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	205
110	Şişeler	138/26	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	27
111	Şişeler	138/27	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	179
112	Evrenleryavşı	134/1	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	117
113	Dikmen	119/8	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	82
114	Dikmen	119/5	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	128
115	Dikmen	119/19	Hazine	Zeytin	14
116	Dikmen	119/18	Hazine	Zeytin	47
117	Dikmen	119/9	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	62
118	Dikmen	121/11	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	133
119	Bucakşeyhler	210/11	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	26
120	Bucakşeyhler	128/2	Özel Mülkiyete Ait	Nar	25
121	Bucakşeyhler	205/3	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	49
122	Bucakşeyhler	205/18	Hazine	Narenciye	12
123	Ulukapı	167/3	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	26
124	Ulukapı	156/1	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	168
125	Aşağışıklar	121/29	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	219

No.	Mahalle	Ada/Parsel No.	Mülkiyet	Meyve Türü	Karşılık Gelen Kapama Bahçe için Ağaç Sayısı
126	Aşağıışıklar	208/3	Hazine	Zeytin	356
127	Aşağıışıklar	128/1	Hazine	Zeytin	44
128	Aşağıışıklar	148/12	Hazine	Zeytin	171
129	Aşağıışıklar	148/15	Hazine	Zeytin	18
130	Aşağıışıklar	148/8	Hazine	Zeytin	104
131	Aşağıışıklar	148/7	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	186
132	Aksaz	164/1	Hazine	Asma Bahçesi (üzüm)	145
133	Hacıralı	214/2	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	58
134	Hacısalı	198/2	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	122
135	Hacısalı	197/12	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	4
136	Hacısalı	197/31	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	118
137	Hacısalı	197/32	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	160
138	Hacısalı	197/45	Hazine	Zeytin	36
139	Hacısalı	269/20	Hazine	Zeytin	85
140	Taşağıl	902/1	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	44
141	Hocalar	270/1	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	146
142	Taşağıl	515/67	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	116
143	Taşağıl	515/77	Özel Mülkiyete Ait	Nar	99
144	Taşağıl	515/78	Özel Mülkiyete Ait	Nar	243
145	Taşağıl	515/79	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye Zeytin	735 365
146	Taşağıl	515/218	Özel Mülkiyete Ait	Nar	223
147	Taşağıl	515/82	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	209
148	Taşağıl	515/86	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	128
149	Taşağıl	515/217	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	41
150	Taşağıl	515/453	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	166
151	Taşağıl	515/222	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye Zeytin	253 49
152	Taşağıl	515/216	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	268
153	Taşağıl	515/215	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	17
154	Taşağıl	515/201	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	4
155	Taşağıl	515/206	Özel Mülkiyete Ait	Nar	225
156	Taşağıl	515/213	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	18
157	Taşağıl	515/214	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	128
158	Taşağıl	515/412	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	31
159	Taşağıl	515/76	Özel Mülkiyete Ait	Nar Zeytin	91 92
160	Taşağıl	515/75	Özel Mülkiyete Ait	Nar	90
161	Taşağıl	515/312	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	55
162	Taşağıl	515/316	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	20
163	Taşağıl	515/326	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	299
164	Taşağıl	515/376	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	63
165	Taşağıl	515/378	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye Nar	85 238
166	Taşağıl	515/379	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	90
167	Taşağıl	515/382	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	40
168	Taşağıl	516/7	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	47
169	Taşağıl	516/6	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	18
170	Taşağıl	515/383	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye Zeytin	161 74
171	Taşağıl	515/534	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	187
172	Kalemler	155/1	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	84
173	Kalemler	156/3	Hazine	Zeytin	78
174	Kalemler	156/16	Hazine	Zeytin	72
175	Kalemler	156/15	Hazine	Narenciye Zeytin	40
176	Kalemler	185/2	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	47
177	Kalemler	191/14	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	130
178	Kalemler	191/11	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye Zeytin	11 157
179	Kalemler	198/61	Özel Mülkiyete Ait	Ceviz	13
180	Kalemler	199/26	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	12
181	Evren	758/2	Tüzel Kişi (DSİ)	Narenciye	8
182	Evren	754/2	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	44
183	Evren	758/1	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	212
184	Evren	758/46	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	300

No.	Mahalle	Ada/Parsel No.	Mülkiyet	Meyve Türü	Karşılık Gelen Kapama Bahçe için Ağaç Sayısı
185	Evren	759/2	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	7
186	Evren	760/10	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	28
				Nar	35
187	Evren	760/24	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	72
188	Evren	760/26	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	36
189	Evren	760/25	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	12
190	Evren	761/19	İhtilafı	Narenciye	158
				Zeytin	449
191	Evren	762/1	Özel Mülkiyete Ait	Nar	53
192	Evren	764/13	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	317
193	Ilıca	0/802	Tüzel Kişi (DSİ)	Narenciye	14
194	Ilıca	0/803	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	46
195	Ilıca	0/805	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	34
				Nar	40
196	Alara	124/116	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	267
197	Alara	124/227	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	61
198	Alara	124/224	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	135
199	Alara	124/318	Hazine	Narenciye	26
200	Alara	122/312	Hazine	Zeytin	32
201	Alara	122/308	Hazine	Zeytin	63
202	Alara	122/314	Hazine	Avokado	14
203	Alara	165/7	Hazine	Narenciye	86
204	Alara	165/6	Hazine	Narenciye	13
205	Alara	165/4	Hazine	Narenciye	36
206	Alara	165/13	Hazine	Zeytin	8
207	Alara	131/8	Hazine	Nar	152
208	Alara	131/16	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	84
209	Alara	131/1	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	57
210	Alara	131/15	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	40
211	Alara	131/14	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	38
212	Alara	131/6	Hazine	Nar	16
213	Alara	133/36	Hazine	Narenciye	26
214	Alara	133/47	Hazine	Zeytin	51
215	Alara	133/30	Hazine	Narenciye	20
216	Alara	133/55	Hazine	Zeytin	58
217	Alara	133/57	Hazine	Zeytin	58
				Narenciye	48
218	Alara	133/18	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	76
				Narenciye	14
219	Alara	133/60	Hazine	Narenciye	45
220	Alara	133/17	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	187
221	Alara	156/48	Hazine	Zeytin	101
222	Alara	133/4	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	12
223	Alara	133/1	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	5
224	Alara	156/50	Hazine	Zeytin	85
				Avokado	43
225	Alara	156/23	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	13
	Alara	156/61	Hazine	Avokado	8
226	Alara	156/25	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	15
				Avokado	107
227	Alara	156/65	Hazine	Zeytin	32
228	Alara	156/75	Hazine	Zeytin	39
229	Türkler	217/3	Özel Mülkiyete Ait	Narenciye	29
230	Emişbeleni	228/60	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	224
231	Emişbeleni	225/22	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	127
232	Emişbeleni	233/7	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	44
				Zeytin	34
233	Emişbeleni	122/20	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	31
234	Emişbeleni	126/14	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	114
235	Emişbeleni	216/2	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	87
236	Toslak	247/5	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	74
237	Toslak	247/9	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	81
238	Toslak	247/9	Özel Mülkiyete Ait	Zeytin	57
239	Toslak	225/703	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	133
240	Elikesik	207/24	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	80

No.	Mahalle	Ada/Parsel No.	Mülkiyet	Meyve Türü	Karşılık Gelen Kapama Bahçe için Ağaç Sayısı
241	Elikesik	178/49	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	178
242	Elikesik	178/50	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	77
243	Elikesik	173/59	Özel Mülkiyete Ait	Nar	59
244	Telatiye	127/3	Özel Mülkiyete Ait	Avokado	64

H.2. Kapalı Alanda Kapama Bahçeler (Seralarda)

No.	Mahalle	Ada/Parsel No.	Mülkiyet	Meyve Türü	Kamulaştırma Koridoru içindeki Sera Alanları (m ²)	Yaklaşık Fidan Sayısı
1	Şişeler	107/1	Özel Mülkiyete Ait	Muz	13.048,00	2.349
2	Şişeler	135/16	Özel Mülkiyete Ait	Muz	510,00	92
3	Evrenleryavşı	145/14	Özel Mülkiyete Ait	Muz	1.440,00	259
4	Yukarıışıklar	159/8	Özel Mülkiyete Ait	Ejder meyvesi	435,00	435
5	Yukarıışıklar	160/8	Özel Mülkiyete Ait	Ejder meyvesi	1.000,00	1.000
6	Yukarıışıklar	172/1	Özel Mülkiyete Ait	Ejder meyvesi	5.350,00	5.350
7	Aşağıışıklar	122/34	Özel Mülkiyete Ait	Muz	7.500,00	1.350
8	Aşağıışıklar	139/4	Özel Mülkiyete Ait	Muz	1.725,00	311
9	Karaöz	112/488	Özel Mülkiyete Ait	Muz	4.525,00	815
10	Hacıobası	121/7	Özel Mülkiyete Ait	Muz	15.380,00	2.768
11	Uzunlar	185/1	Özel Mülkiyete Ait	Muz	5.760,00	1.037
12	Uzunlar	211/5	Özel Mülkiyete Ait	Muz	1.097,00	197
13	Taşagıl	515/82	Özel Mülkiyete Ait	Muz	5.236,00	942
14	Hacıobası	129/7	Özel Mülkiyete Ait	Muz	1.250,00	225
15	Hacıobası	129/6	Özel Mülkiyete Ait	Muz	587,00	106
16	Hacıobası	132/39	Özel Mülkiyete Ait	Muz	10.671,00	1.921
17	Emişbeleni	122/46	Özel Mülkiyete Ait	Muz	5.112,00	920
18	Emişbeleni	224/8	Özel Mülkiyete Ait	Muz	5.357,00	964
19	Emişbeleni	226/3	Özel Mülkiyete Ait	Muz	1.415,00	255
20	Emişbeleni	231/2	Özel Mülkiyete Ait	Muz	1.048,00	189
21	Emişbeleni	233/8	Özel Mülkiyete Ait	Muz	1.738,00	313
22	Emişbeleni	233/5	Özel Mülkiyete Ait	Muz	4.440,00	799
23	Emişbeleni	233/12	Özel Mülkiyete Ait	Muz	1.480,00	266
24	Toslak	247/5	Özel Mülkiyete Ait	Muz	1.010,00	182
25	Toslak	299/13	Özel Mülkiyete Ait	Muz	1.210,00	218
26	Toslak	387/1	Hazine	Muz	2.136,00	384
27	Toslak	317/3	Özel Mülkiyete Ait	Muz	4.683,00	843
28	Toslak	225/702	Özel Mülkiyete Ait	Muz	3.500,00	630
29	Toslak	325/4	Hazine	Muz	73,00	13
30	Toslak	326/19	Özel Mülkiyete Ait	Muz	1.801,00	324

Appendix İ – Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Haneler için Hassasiyet Matrisi

Yerleşim Yeri	Parsel No.	Sahiplik (Özel/ Kamu)	Bireysel Hassasiyetler																												Hane içindeki farklı hassas bireylerin sayısı			Hane Düzeyinde Hassasiyetler									
			Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek...)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser....)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar		Türkçe konuşmayan ve/veya anlamayan kişiler		Mevsimlik tarım işçisi					Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler	Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçindirilen hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık ücretten daha düşük)	Deprem veya başka felaketlerden sonra mahallede taşınan haneler	Proje'den önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında önemli ölçüde etkilenmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)	
			Özel gereksinimi olan çocuklar	Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Topla m	Kadın	Erkek										
Deniztepesi	139/6	Özel Mülkiyete Ait									X (55)																		1	1	0		X								1		
Deniztepesi	139/6	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						50%				
Deniztepesi	141/54	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						20%				
Sarıabalı	116/10	Kamu																											0	0	0	X	X		X				65%		1		
Sarıabalı	134/14	Özel Mülkiyete Ait			X (91)				X (91)																				1	1	0		X										
Sarıabalı	141/35	Özel Mülkiyete Ait															X (29)											1	1	0		X								6			
Sarıabalı	164/6	Kamu								X (64)	X (63)																		2	1	1		X			X			70%				
Sarıabalı	164/7	Kamu																										0	0	0		X		X				75%					
Sarıabalı	164/16	Kamu									X (55)																	1	0	1		X						53%		1			
Sarıabalı	164/23	Kamu																										0	0	0		X		X				36%		1			
Sarıabalı	164/27	Kamu																										0	0	0		X								1			
Sarıabalı	201/2	Kamu									X (49)																	1	0	1		X						41%		2			
Sarıabalı	225/9	Kamu													X (53)													1	1	0		X						25%					
Sarıabalı	225/10	Kamu			X (83)				X (83)																			1	1	0		X						80%		2			
Sarıabalı	225/12	Kamu																										0	0	0		X						60%					
Sarıabalı	264/1	Kamu																										0	0	0		X						50%					
Sarıabalı	264/1	Kamu									X (64)																	1	0	1		X						50%					
Sarıabalı	283/23	Kamu																										0	0	0		X						50%					
Sarıabalı	283/26	Kamu																										0	0	0		X		X				100%					
Sarıabalı	283/33	Kamu		X (15)													X (40)									X (40)		3	1	2		X	X		X			50%		2			
Sarıabalı	283/34	Kamu																										1	1	0		X	X					60%					
Sarıabalı	283/35	Kamu																										0	0	0		X						50%					
Sarıabalı	283/37	Kamu							X (22)		X						X (22)											2	1	1		X								2			
Çandır	0/957	Özel Mülkiyete Ait								X (56)	X (61)																	2	1	1		X						45%		3			
Aşağıçatma	102/41	Özel Mülkiyete Ait																										0	0	0		X		X				100%					
Aşağıçatma	102/41	Özel Mülkiyete Ait								X (60)																		1	1	0		X	X	X				100%					
Aşağıçatma	102/41	Özel Mülkiyete Ait								X (60)																		2	2	0		X	X	X				100%					
Aşağıçatma	102/41	Özel Mülkiyete Ait																										0	0	0		X		X				100%					
Aşağıçatma	102/41	Özel Mülkiyete Ait								X (65)																		1	1	0		X		X				100%					
Cumalı	200/8	Özel Mülkiyete Ait								X (66)	X (65)																	2	1	1		X								3			
Cumalı	200/38	Özel Mülkiyete Ait												X (56)	X (54)													2	1	1		X								1			
Cumalı	202/93	Özel Mülkiyete Ait									X (65)																	1	0	1		X								1			
Cumalı	202/94	Özel Mülkiyete Ait								X (54)																		1	1	0		X								1			
Cumalı	220/1	Özel Mülkiyete Ait									X (62)																	1	0	1		X								3			
Burmahancı	102/15										X (36)							X (36)										2	0	2		X											

Yerleşim Yeri	Parsel No.	Sahiplik (Özel/ Kamu)	Bireysel Hassasiyetler																																Hane içindeki farklı hassas bireylerin sayısı			Hane Düzeyinde Hassasiyetler									
			Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek...)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser....)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar		Türkçe konuşmayan ve/veya anlamayan kişiler		Mevsimlik tarım işçisi		Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler	Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçindirilen hane	Arazisiz Hane				Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık asgari ücretten daha düşük)	Deprem veya başka felaketlerden sonra mahalleye taşınan haneler	Proje'den önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında önemli ölçüde etkilenmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)					
			Özel gereksinimi olan çocuklar	Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Topla m	Kadın	Erkek														
		Özel Mülkiyete Ait									X (31)																																				
Burmahancı	102/18	Özel Mülkiyete Ait			X (78)	X (80)			X (78)	X (80)	X (78)	X (80)																	2	1	1		X			X			30%								
Burmahancı	102/55	Özel Mülkiyete Ait									X (66)	X (71)																	2	1	1		X								2						
Burmahancı	102/159	Özel Mülkiyete Ait									X (53)	X (49)		X (47)															3	1	2		X		X				35%		2						
Burmahancı	102/172 102/1327	Özel Mülkiyete Ait									X (52)	X (14)																	2	1	1		X								2						
Burmahancı	202/83	Özel Mülkiyete Ait	X (20) X (21)																X (20) X (21)										3	1	2		X	X													
Üründü	107/243	Özel Mülkiyete Ait													X (54)														1	0	1		X								1						
Üründü	117/4 117/5 117/6	Özel Mülkiyete Ait									X (68)																		1	1	0		X					32%		3							
Üründü	118/2	Özel Mülkiyete Ait																			X (22)								1	1	0		X					60%									
Üründü	131/49	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X								2						
Üründü	131/58	Özel Mülkiyete Ait			X (75)	X (81)	X (75)	X (81)	X (75)						X (81)														2	1	1		X					24%		2							
Üründü	131/66	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X					25%									
Üründü	133/28	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X					35%									
Üründü	135/5	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X					55%									
Çakış	128/158	Özel Mülkiyete Ait				X (82)		X (82)		X (82)					X (82)														1	0	1		X			X			30%		1						
Çakış	150/7	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X					80%									
Taşağıl	346/1	Kamu									X																		1	0	1		X			X					2						
Taşağıl	359/1	Özel Mülkiyete Ait/ Kamu																											0	0	0		X								2						
Taşağıl	370/1	Kamu									X (53)				X (53)														1	0	1		X								1						
Taşağıl	515/78	Özel Mülkiyete Ait									X (60)	X (60)																	2	1	1		X								1						
Taşağıl	515/82	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X					30%									
Taşağıl	515/216	Özel Mülkiyete Ait									X (54)																		1	1	0		X					43%		1							
Taşağıl	515/221	Tüzel Kişiler				X (83)																							1	0	1		X								1						
Taşağıl	515/222	Özel Mülkiyete Ait			X (83)	X (85)					X (85)																		2	1	1		X					40%		2							
Taşağıl	533/5	Özel Mülkiyete Ait								X (63)																			1	1	0		X			X			35%		1						
Taşağıl	549/1	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X								1						
Taşağıl	549/5	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X			100%									

Yerleşim Yeri	Parsel No.	Sahiplik (Özel/ Kamu)	Bireysel Hassasiyetler																												Hane içindeki farklı hassas bireylerin sayısı			Hane Düzeyinde Hassasiyetler										
			Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek...)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser....)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar		Türkçe konuşmayan ve/veya anlamayan kişiler		Mevsimlik tarım işçisi					Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler	Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçindirilen hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık ücretten daha düşük)	Deprem veya başka felaketlerden sonra mahalleyle taşınan haneler	Proje öncesi önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında önemli ölçüde etkilenmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)		
			Özel gereksinimi olan çocuklar	Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Topla m	Kadın	Erkek											
Taşağılı	550/1	Özel Mülkiyete Ait			X (75)	X (81)			X (75)		X (75)	X (81)																		2	1	1			X		X	X			70%		3	
Taşağılı	908/1	Kamu			X (81)		X (81)		X (81)		X (81)				X (81)															1	1	0			X		X	X					2	
Taşağılı	908/3	Özel Mülkiyete Ait			X (80)																									1	1	0			X						65%			
Taşağılı	910/4	İhtilafı																											0	0	0			X								2		
Gündoğdu	241/102	Kamu										X (60)																		1	0	1			X			X						
Hocalar	103/20	Özel Mülkiyete Ait						X (75)			X (60)	X (75)																		2	1	1			X								1	
Hocalar	158/757	Özel Mülkiyete Ait									X (48)	X (51)																		2	1	1			X		X				30%		1	
Hocalar	158/760	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0			X		X				55%		1	
Hocalar	158/776	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0			X								1	
Hocalar	158/781	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0			X						45%			
Hocalar	185/47	Özel Mülkiyete Ait									X (66)	X (63)																		2	1	1			X			X					1	
Hocalar	185/722	Özel Mülkiyete Ait						X (65)	X (69)		X (69)																			2	1	1			X			X					2	
Hocalar	185/745	Özel Mülkiyete Ait						X (72)				X (72)																		1	0	1			X			X					1	
Hocalar	185/756	Özel Mülkiyete Ait										X (61)							X (29)											2	0	2			X								2	
Hocalar	212/740	Özel Mülkiyete Ait									X (56)	X (63)																		2	1	1			X						36%		3	
Hocalar	212/745	Özel Mülkiyete Ait									X (56)	X (61)																		2	1	1			X						30%			
Yavrudoğan	138/69	Kamu										X																		1	0	1			X						50%		2	
Yavrudoğan	237/3	Özel Mülkiyete Ait				X (79)				X (68)																					2	1	1			X		X				25%		3
Yavrudoğan	237/10	Özel Mülkiyete Ait									X (52)	X (57)																			2	1	1			X						27%	X	1
Yavrudoğan	268/51	Kamu										X (68)																			1	0	1			X			X					1
Yavrudoğan	268/73	Kamu									X																				1	1	0			X							1	
Çolaklı	955/6	Kamu							X (49)		X (49)																X (49)				1	1	0			X		X	X			100%		2
Çolaklı	959/18	Kamu										X (57)																			1	0	1	X	X		X				100%			
Seki	821/2	Özel Mülkiyete Ait																													0	0	0			X		X				50%		1
Seki	823/2	Özel Mülkiyete Ait									X (65)	X (65)																			2	1	1			X								2
Seki	824/1	Özel Mülkiyete Ait					X (66)				X (66)																				1	1	0			X			X			100%	X	
Seki	839/1	Kamu									X (52)	X (63)																			2	1	1			X				X				1
												X (62)																			1	0	1			X			X				2	
Kalemli	115/14	Kamu					X (74)				X (74)				X (74)																1	1	0			X			X				3	
Kalemli	126/3	Özel Mülkiyete Ait																													0	0	0			X					55%			
Kalemli	126/254	Özel Mülkiyete Ait																													0	0	0			X					30%			
Kalemli	148/12	Kamu																													0	0	0			X					50%		1	
Kalemli	155/4	Kamu																													0	0	0			X							2	

Yerleşim Yeri	Parsel No.	Sahiplik (Özel/ Kamu)	Bireysel Hassasiyetler																												Hane içindeki farklı hassas bireylerin sayısı			Hane Düzeyinde Hassasiyetler									
			Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek...)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser....)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar		Türkçe konuşmayan ve/veya anlamayan kişiler		Mevsimlik tarım işçisi					Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler	Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçindirilen hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık asgari ücretten daha düşük)	Deprem veya başka felaketlerden sonra mahalleye taşınan haneler	Proje öncesi önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında önemli ölçüde etkilenmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)	
			Özel gereksinimi olan çocuklar	Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Topla m	Kadın	Erkek										
	156/8																																										
Kalemler	156/1	Kamu																											0	0	0		X						40%		3		
Kalemler	156/6	Kamu									X (54)																		1	0	1		X						55%		2		
Kalemler	156/14	Kamu											X (39)																1	1	0		X						70%		3		
Kalemler	177/10	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				100%		5		
Kalemler	181/2	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						50%		3		
Kalemler	184/4	Özel Mülkiyete Ait					X (65)							X (65)															1	1	0		X	X							3		
Kalemler	193/6	Özel Mülkiyete Ait									X (6)																		1	1	0		X						50%		2		
	193/7	n/a																																									
Kalemler	193/11	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						40%				
Kalemler	195/14	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						50%		2		
Evren	755/1	Özel Mülkiyete Ait			X (75)	X (76)					X (76)																		2	1	1		X									1	
Evren	758/45	Özel Mülkiyete Ait								X (56)	X (66)																		2	1	1		X									2	
Evren	760/3	Özel Mülkiyete Ait								X (55)																			1	1	0		X		X					X		2	
Evren	760/11	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				40%		2		
Evren	760/19	Özel Mülkiyete Ait			X (86)	X (86)	X (86)	X (86)	X (86)		X (60)	X (86)			X (86)														4	2	2		X			X							
Evren	760/22	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						20%				
Evren	764/10	Özel Mülkiyete Ait			X (81)	X (80)					X (81)	X (80)																	2	1	1		X				X				X		1
Evren	764/23	Özel Mülkiyete Ait			X (81)		X (81)		X (81)		X (81)																		1	1	0		X										1
Yeniköy	109/11	Özel Mülkiyete Ait					X (65)				X (65)	X (62)																	2	1	1		X										1
Şişeler	107/1	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						80%				
Şişeler	138/28	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				80%		1		
Şişeler	138/31	Özel Mülkiyete Ait	X (8)								X (40)	X (43)																	3	1	2		X						50%		1		
Şişeler	138/38	Özel Mülkiyete Ait									X (73)	X (73)																	2	1	1		X			X			30%		1		
Evrenleriyavş	135/5	Özel Mülkiyete Ait									X (55)	X (59)																	2	1	1		X										
Evrenleriyavş	135/40	Özel Mülkiyete Ait																		X (23)									1	1	0		X									1	
Evrenleriyavş	136/12	Özel Mülkiyete Ait		X (12)																									1	0	1		X						52%		2		
Evrenleriyavş	145/26	Özel Mülkiyete Ait									X (62)																		1	1	0		X			X						2	
Yukarıışıklar	119/5	Özel Mülkiyete Ait											X (59)																1	1	0		X			X						3	

Yerleşim Yeri	Parsel No.	Sahiplik (Özel/ Kamu)	Bireysel Hassasiyetler																												Hane içindeki farklı hassas bireylerin sayısı			Hane Düzeyinde Hassasiyetler										
			Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek...)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser....)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar		Türkçe konuşmayan ve/veya anlamayan kişiler		Mevsimlik tarım işçisi					Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler	Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçindirilen hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık asgari ücretten daha düşük)	Deprem veya başka felaketlerden sonra mahalleyle taşınan haneler	Proje öncesi önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında önemli ölçüde etkilenmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)		
			Özel gereksinimi olan çocuklar	Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Topla m	Kadın	Erkek											
Yukarıışıklar	116/43	Özel Mülkiyete Ait								X (65)	X (66)																		2	1	1		X						100%		3			
Yukarıışıklar	119/457	Özel Mülkiyete Ait								X (63)	X (58)					X (58)												X (58)	2	1	1		X		X				100%		3			
Yukarıışıklar	158/1	Özel Mülkiyete Ait							X (64)	X (64)	X (70)																		2	1	1		X						23%					
Yukarıışıklar	160/8	Özel Mülkiyete Ait							X (69)		X (67)																		2	1	1		X								2			
Dikmen	119/8	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				22%		1			
Dikmen	119/23	Kamu																											0	0	0		X		X				75%		1			
Bucakşeyhler	128/2	Özel Mülkiyete Ait								X (67)					X (69)														2	1	1		X								1			
Bucakşeyhler	128/5	Özel Mülkiyete Ait								X (62)	X (64)																		2	1	1		X								1			
Bucakşeyhler	205/18	Kamu							X																			1	1	0		X			X					1				
Bucakşeyhler	205/19	Kamu																										0	0	0		X								1				
Ulukapı	156/1	Özel Mülkiyete Ait								X (56)																			1	1	0		X			X			100%		1			
Ulukapı	167/3	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						30%					
Aşağıışıklar	121/20	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				60%		3			
Aşağıışıklar	121/23	Özel Mülkiyete Ait				X (94)		X (94)		X (57)					X (94)														2	1	1		X						30%		4			
Aşağıışıklar	148/16	Kamu									X (48)																		1	0	1		X		X						1			
Aşağıışıklar	208/2	Kamu								X (58)	X (60)		X (60)																2	1	1		X		X	X			20%					
Karaöz	108/496	Özel Mülkiyete Ait								X (57)	X (60)																		2	1	1		X		X				20%		2			
Karaöz	116/17	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X								1			
Karaöz	116/941	Özel Mülkiyete Ait								X (49)	X (59)																		2	1	1		X			X			50%		1			
Aksaz	108/11	Özel Mülkiyete Ait			X (75)	X (76)				X (75)	X (76)																		2	1	1		X							X	1			
Aksaz	108/12	Özel Mülkiyete Ait								X (58)	X (63)																		2	1	1		X		X	X					1			
Aksaz	111/17	İhtilaflı																																										
	111/12	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						50%		3			
	111/13	Özel Mülkiyete Ait																																										
Aksaz	111/18	İhtilaflı																											0	0	0		X						30%					
Hacıali	170/1	Özel Mülkiyete Ait				X (75)			X (73)		X (73)	X (75)																	2	1	1		X			X	X (Fire)		23%					
Hacıali	235/7	Kamu							X (65)		X (65)																		1	1	0		X						X					
Cevizler	139/31	Özel Mülkiyete Ait			X (79)	X (79)	X (79)				X (79)	X (79)																	2	1	1		X		X	X			100%		1			
Hacısalı	197/10	Özel Mülkiyete Ait								X (70)	X (72)		X (72)																2	1	1		X			X								
Hacısalı	197/38	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						45%		4			
Hacısalı	197/38	Özel Mülkiyete Ait													X (42)														1	0	1		X						60%		4			
	197/1																																											
	197/27																																											
	197/37																																											

Yerleşim Yeri	Parsel No.	Sahiplik (Özel/ Kamu)	Bireysel Hassasiyetler																												Hane içindeki farklı hassas bireylerin sayısı			Hane Düzeyinde Hassasiyetler										
			Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek...)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser....)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar		Türkçe konuşmayan ve/veya anlamayan kişiler		Mevsimlik tarım işçisi					Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler	Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçindirilen hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık asgari ücretten daha düşük)	Deprem veya başka felaketlerden sonra mahalleye taşınan haneler	Proje öncesi önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında önemli ölçüde etkilenmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)		
					Özel gereksinimi olan çocuklar	Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Topla m	Kadın	Erkek											
Hacısalı	198/14	Kamu			X (80)	X (83)	X (80)		X (80)	X (83)			X (80)																2	1	1		X			X			15%		2			
Hacısalı	254/1	Kamu				X (76)			X (65)	X (76)																			2	1	1		X						70%		2			
Hacıobası	103/9	Özel Mülkiyete Ait																											1	1	0		X	X	X	X			45%		2			
Hacıobası	103/204	Özel Mülkiyete Ait			X (81)																									1	1	0		X		X				37%	X			
Hacıobası	105/2	Özel Mülkiyete Ait								X (59)	X (60)																			2	1	1		X						36%	X	1		
Hacıobası	105/1376	Kamu				X (84)							X (84)																	1	0	1		X			X					1		
Hacıobası	129/101	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X						30%				
Hacıobası	132/50	Özel Mülkiyete Ait								X (65)	X (68)																			2	1	1		X								3		
Hacıobası	134/12	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X			X			22%		3		
Uzunlar	101/20	Özel Mülkiyete Ait								X	X				X															2	1	1		X		X	X			100%		4		
Uzunlar	101/33	Özel Mülkiyete Ait										X (63)																		1	1	0		X						50%		2		
Uzunlar	181/7	Kamu																												0	0	0		X		X						1		
Uzunlar	185/1	Özel Mülkiyete Ait				X (77)				X	X (77)																				2	1	1		X						40%		2	
Uzunlar	200/21	Özel Mülkiyete Ait					X (65)			X (65)	X (66)			X (65)																2	1	1		X		X				100%		6		
Uzunlar	211/10																	X (52)												1	1	0		X						20%		2		
Uzunlar	211/11	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X		X				100%		2		
Kadılar	104/20	Özel Mülkiyete Ait								X (70)	X (72)																				2	1	1		X						35%		1	
Kadılar	104/22	Özel Mülkiyete Ait									X (64)			X (55)	X (64)																2	1	1		X								2	
Kadılar	115/277	Özel Mülkiyete Ait								X (63)	X (63)				X (63)																2	1	1		X								1	
Kadılar	131/6	Özel Mülkiyete Ait					X (70)			X (70)		X (70)	X (70)								X (70)										1	1	0		X	X		X					1	
Kadılar	139/9	Özel Mülkiyete Ait			X (82)	X (82)			X (82)	X (57)																					3	1	2		X								1	
Örenşehir	118/2	Özel Mülkiyete Ait								X (62)	X (62)																				2	1	1		X						50%		2	
Örenşehir	119/5	Özel Mülkiyete Ait																													0	0	0		X		X				100%		2	
Örenşehir	123/4	Özel Mülkiyete Ait																													0	0	0		X						45%		2	
	123/5	Kamu																																										
Yalçıdıbi	132/1	Kamu																																										
Yalçıdıbi	123/1	Özel Mülkiyete Ait																																										
Örenşehir	119/60	Özel Mülkiyete Ait																													0	0	0		X						20%		5	
Örenşehir	123/4	Özel Mülkiyete Ait																																										
Örenşehir	123/6	Kamu																																										
Yalçıdıbi	110/14	Özel Mülkiyete Ait												X (60)																	1	1	0		X	X					50%		3	

Yerleşim Yeri	Parsel No.	Sahiplik (Özel/ Kamu)	Bireysel Hassasiyetler																												Hane içindeki farklı hassas bireylerin sayısı			Hane Düzeyinde Hassasiyetler									
			Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek...)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser....)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar		Türkçe konuşmayan ve/veya anlamayan kişiler		Mevsimlik tarım işçisi					Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler	Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçindirilen hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık asgari ücretten daha düşük)	Deprem veya başka felaketlerden sonra mahalleye taşınan haneler	Proje öncesi önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında önemli ölçüde etkilenmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)	
			Özel gereksinimi olan çocuklar	Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Topla m	Kadın	Erkek										
Yalçıdibi	115/8	Özel Mülkiyete Ait																X (32)												1	1	0		X					20%		2		
	115/7	Kamu/ İhtilafı																																									
Yalçıdibi	119/66	Özel Mülkiyete Ait										X (65)																		1	0	1		X					35%		4		
Yalçıdibi	119/87	Özel Mülkiyete Ait								X (65)	X (72)																			2	1	1		X							1		
Yalçıdibi	119/88	Özel Mülkiyete Ait								X (60)	X (60)																			1	1	0		X							3		
Yalçıdibi	120/2	Özel Mülkiyete Ait			X (80)		X (80)		X (80)	X (80)																				1	1	0		X									
Yalçıdibi	120/18	Özel Mülkiyete Ait			X (75)	X (75)																								2	1	1		X					45%		1		
Odaönü	102/1	Özel Mülkiyete Ait									X (59)																			1	0	1		X			X			35%		8	
Karakaya	102/11	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X		X				100%		1	
Karakaya	106/1	Özel Mülkiyete Ait																										X (52)	1	0	1		X			X						3	
Karakaya	106/2	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X						30%			
Karakaya	124/25	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X								4	
Karakaya	124/26	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X		X				70%		2	
Karakaya	124/74	Kamu					X (66)	X (66)			X (66)	X (66)			X (66)	X (66)														2	1	1		X								1	
Karakaya	124/75	Özel Mülkiyete Ait									X (63)																			1	0	1		X		X				40%		1	
Karakaya	130/5	Özel Mülkiyete Ait									X (19)																			1	1	0		X									
Karakaya	132/12	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X						30%			
Karakaya	132/12	Özel Mülkiyete Ait					X (75)																							1	0	1		X						30%			
Karakaya	133/3	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X						30%			
Karakaya	133/4	Özel Mülkiyete Ait									X (51)																			1	0	1		X						60%			
Karakaya	133/4	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X		X				100%			
Karakaya	133/21	Özel Mülkiyete Ait				X (80)		X (80)		X (80)	X (80)	X (57)																		2	2	0		X		X	X			X		2	
Alara	113/32	Özel Mülkiyete Ait									X (56)																			1	0	1		X		X						1	
Alara	121/19	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X		X				40%			
Alara	124/84	Özel Mülkiyete Ait				X (77)					X (77)																			1	1	0		X						36%		2	
Alara	124/277	Kamu					X (75)			X (73)	X (75)																			2	1	1		X		X						1	
Alara	131/1	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X								2	

Yerleşim Yeri	Parsel No.	Sahiplik (Özel/ Kamu)	Bireysel Hassasiyetler																												Hane içindeki farklı hassas bireylerin sayısı										Hane Düzeyinde Hassasiyetler									
			Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek...)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser....)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar		Türkçe konuşmayan ve/veya anlamayan kişiler		Mevsimlik tarım işçisi		Topla m	Kadın	Erkek	Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler	Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçindirilen hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık asgari ücretten daha düşük)	Deprem veya başka felaketlerden sonra mahalleye taşınan haneler	Projenin önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında önemli ölçüde etkilenmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)								
Alara	131/13	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X					53%		3										
Alara	133/1	Özel Mülkiyete Ait							X (69)	X (69)																				2	1	1		X			X				1									
Alara	133/5	Özel Mülkiyete Ait			X (88)								X (88)																	1	1	0							20%		3									
Alara	133/17	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X						50%										
Alara	133/33	Kamu																												0	0	0		X			X			25%		1								
Alara	133/19	Özel Mülkiyete Ait							X (54)																					1	1	0		X	X						1									
Alara	156/25	Özel Mülkiyete Ait			X (75)	X (85)					X (85)																			2	1	1		X		X				100%		1								
Alara	156/87	Kamu																												0	0	0		X						50%		4								
Alara	156/96	Kamu																												0	0	0		X		X						3								
Alara	156/93	Kamu									X (64)																			1	0	1		X			X			35%		2								
Alara	156/101	Kamu							X (62)	X (64)																				2	1	1		X								1								
Alara	160/1	Özel Mülkiyete Ait							X (65)																					1	1	0		X			X			67%		4								
Alara	165/5	Kamu																												0	0	0		X								4								
Alara	195/2	Özel Mülkiyete Ait							X (68)																					1	1	0		X								3								
Çakallar	121/37	Özel Mülkiyete Ait							X (43)	X (47)																				2	1	1		X		X				85%		2								
Çakallar	143/3	Özel Mülkiyete Ait				X (85)		X (85)		X (85)		X (85)				X (56)					X (85)										3	0	3		X		X				100%		1							
İncekum	201/22	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X								1								
Türkler	239/10	Özel Mülkiyete Ait							X (63)	X (67)																				2	1	1		X						30%										
Türkler	239/12	Özel Mülkiyete Ait							X (65)	X (70)																				2	1	1		X								2								
Türkler	239/14	Özel Mülkiyete Ait							X (60)	X (65)				X (65)																2	1	1		X		X	X			100%		2								
Payallar	996/1	Kamu	X (17)													X (50)	X (17)													2	1	1		X								2								
Emişbeleni	122/21	Özel Mülkiyete Ait																		X (21)										1	1	0		X																
Emişbeleni	122/46	Özel Mülkiyete Ait																		X (43)										1	1	0		X						20%		2								
Emişbeleni	126/13	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X						60%										
Emişbeleni	126/14	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X						75%										
Emişbeleni	203/1	Kamu							X (60)																					1	1	0		X		X				50%		1								
Emişbeleni	203/32	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X		X				100%		3								
	203/3	Kamu																																																
	203/4	Kamu																																																
Emişbeleni	203/17	Özel Mülkiyete Ait																																																
	203/10	Özel Mülkiyete Ait																												0	0	0		X		X				93%		7								
	203/7	Kamu																																																

Yerleşim Yeri	Parsel No.	Sahiplik (Özel/ Kamu)	Bireysel Hassasiyetler																												Hane içindeki farklı hassas bireylerin sayısı			Hane Düzeyinde Hassasiyetler									
			Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek...)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser....)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar		Türkçe konuşmayan ve/veya anlamayan kişiler		Mevsimlik tarım işçisi					Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler	Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçindirilen hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık asgari ücretten daha düşük)	Deprem veya başka felaketlerden sonra mahalleye taşınan haneler	Proje alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında önemli ölçüde etkilenmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)	
			Özel gereksinimi olan çocuklar	Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Topla m	Kadın	Erkek										
	194/1	Özel Mülkiyete Ait																																									
	203/33	Kamu																																									
	203/8	Özel Mülkiyete Ait																																									
	-	İhtilaflı																																									
Emişbeleni	207/4	Özel Mülkiyete Ait								X (72)	X (77)																		2	1	1		X					30%	X				
Emişbeleni	216/1	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X									1	
Emişbeleni	218/7	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						40%			2	
Emişbeleni	224/6	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						75%			3	
Emişbeleni	224/6	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				85%				
Emişbeleni	224/6	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				85%				
Emişbeleni	224/6	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				85%				
Emişbeleni	224/8	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						40%				
Emişbeleni	228/63	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						40%			2	
Emişbeleni	228/61	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						40%				
Emişbeleni	231/2	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						100%				
Emişbeleni	233/3	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				100%			2	
Emişbeleni	233/5	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						100%				
Emişbeleni	233/8	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				100%			6	
Emişbeleni	233/11	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				100%				
Emişbeleni	233/12	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				75%				
Emişbeleni	TH4	Tescilsiz							X (70)																				1	1	0		X										
Toslak	157/2541	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						60%				
Toslak	158/2548	Özel Mülkiyete Ait					X (72)				X (72)																		1	1	0		X						100%				
Toslak	233/6	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X		X				100%			3	
Toslak	233/7	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						100%				
Toslak	233/8	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						100%				
Toslak	247/2	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						35%			2	
Toslak	247/4	Özel Mülkiyete Ait				X (89)					X (89)																		1	1	0		X						80%				
Toslak	247/4	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						80%				
Toslak	247/5	Özel Mülkiyete Ait																											0	0	0		X						100%			2	
Toslak	247/9	Özel Mülkiyete Ait																	X (24)									1	1	0		X		X				100%			2		
Toslak	247/11	Özel Mülkiyete Ait																											1	1	0		X						100%				
Toslak	251/8	Özel Mülkiyete Ait																		X (19)								1	1	0		X		X				100%					

Yerleşim Yeri	Parsel No.	Sahiplik (Özel/ Kamu)	Bireysel Hassasiyetler																												Hane içindeki farklı hassas bireylerin sayısı			Hane Düzeyinde Hassasiyetler														
			Çocuklar		İleri Yaş (75 yaş üstü)		Bakıma ihtiyacı olan yaşlılar (65 yaş üstü)		Okuryazar Olmayan		Kronik Hastalık (Kalp, Diyabet, Tansiyon, Böbrek...)		Diğer Önemli Sağlık Sorunları (Kanser....)		Fiziksel Engel		Zihinsel Engel / Sorunlar		İşsiz (ancak iş arayan)		Yeşil kart sahibi		Devlet yardımı alan		Sosyal güvencesi bulunmayan çalışanlar		Türkçe konuşmayan ve/veya anlamayan kişiler		Mevsimlik tarım işçisi					Fiziksel Olarak Yerinden Edilmiş Haneler	Ekonomik Olarak Yerinden Edilmiş Hane	Kadınlar tarafından geçindirilen hane	Arazisiz Hane	Düşük Gelirli Hane (Türkiye'deki geçerli aylık ücretten daha düşük)	Deprem veya başka felaketlerden sonra mahalleye taşınan haneler	Proje öncesi önemli ölçüde etkilenen hane (Toplam üretim alanlarının yüzde 20'den fazlasını kaybeden haneler)	Geçmişteki başka projelerin kamulaştırılmasında önemli ölçüde etkilenmiş hane	Proje tarafından etkilenen parsel sayısı (birden çok)						
			Özel gereksinimi olan çocuklar	Okul yaşında ancak okula gitmeyen çocuklar	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Topla m	Kadın	Erkek															
Toslak	251/10	Özel Mülkiyete Ait									X (55)			X (18)	X (18)														2	1	1		X								2							
Toslak	251/31	Özel Mülkiyete Ait																											1	0	1		X			X			50%									
Toslak	251/38	Özel Mülkiyete Ait									X (65)																		1	1	0		X			X				50%								
Toslak	251/42 251/49 253/5	Kamu																											0	0	0		X							84%		5						
Toslak	286/3	Özel Mülkiyete Ait									X (60)																		1	0	1		X			X				99%		1						
Toslak	292/2	Tüzel Kişiler																											0	0	0		X							50%								
Toslak	299/15 299/35	Özel Mülkiyete Ait Kamu																											0	0	0		X			X				73%		2						
Toslak	317/1 317/2	Özel Mülkiyete Ait Kamu																											0	0	0		X							30%		2						
Toslak	326/21	Özel Mülkiyete Ait							X (65)		X (65)	X (64)																	2	1	1		X							40%		2						
Telatiye	121/1	Özel Mülkiyete Ait									X (66)	X (74)																	2	1	1		X															
Telatiye	127/5	Özel Mülkiyete Ait									X (9)																		1	1	0		X							57%		4						
Telatiye	439/2	İhtilaflı																											0	0	0		X							75%		3						
Elikesik	173/48 173/47 173/50	Kamu Özel Mülkiyete Ait										X (53)			X (56)																						X (56)	2	1	1		X		X	X			3
Elikesik	174/1 173/55 438/5 173/56 173/74 TH2	Kamu																																									45%		6			

